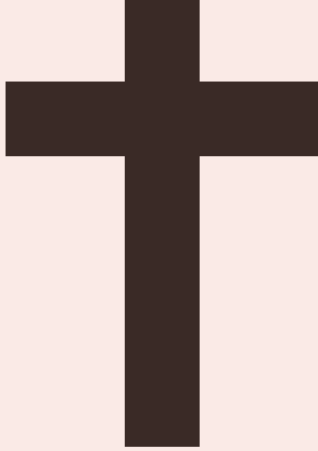

Ew Testamento:
Chipay Tawkquiztan

New Testament in Chipaya (BL:cap:Chipaya)

Ew Testamento: Chipay Tawkquiztan

New Testament in Chipaya (BL:cap:Chipaya)

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Chipaya

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Chipaya [cap], Bolivia

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Chipaya

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

baeaa6d6-fcc1-578f-afbd-04a9c5c14184

Contents

SAN MATEO	1
SAN MARCOS	47
SAN LUCAS	75
SAN JUAN	126
HECHOS	164
ROMANOS	210
1 CORINTIOS	230
2 CORINTIOS	250
GÁLATAS	262
EFESIOS	269
FILIPENSES	276
COLOSENSES	281
1 TESALONICENSES	286
2 TESALONICENSES	290
1 TIMOTEO	293
2 TIMOTEO	299
TITO	303
FILEMÓN	306
HEBREOS	307
SANTIAGO	322
1 SAN PEDRO	327
2 SAN PEDRO	333
1 SAN JUAN	337
2 SAN JUAN	342
3 SAN JUAN	343
JUDAS	344
APOCALIPSIS	346

EL SANTO EVANGELIO SEGUN SAN MATEO

¹ Jesucristuqui Davidž majchmajtquiztan, nižaza Abrahamž majchmajtquiztan tjoñitača. Jesucristuž tuqita atchi ejpnacača tinacaqui.

² Abrahamqui Isaacž ejptača. Isaacqui Jacobž ejptača. Jacobqui Judaž ejptača, niiz jilanacžtanpacha. ³ Judaqui Fares ejptača, Zaratánpacha. Tamarqui Fares Zara maatača. Faresqui Esromž ejptača. Esromqui Aramž ejptača. ⁴ Aramqui Aminadabž ejptača. Aminadabqui Naasonž ejptača. Naasonqui Salmonž ejptača. ⁵ Salmonqui Booz ejptača. Rahabqui Booz maatača. Boozqui Obedž ejptača. Rutqui Obedž maatača. Obedqui Isaiž ejptača. ⁶ Isaiqui David cjeta chawc jilirž ejptača. Davidqui Uriás tjunatan zalzcu Salomonž ejptača.

⁷ Salomonqui Roboamž ejptača. Roboamqui Abías ejptača. Abiasqui Asaž ejptača. ⁸ Asaqui Josafatž ejptača. Josafatqui Joramž ejptača. Joramqui Uzías ejptača. ⁹ Uziasqui Jotamž ejptača. Jotamqui Acaž ejptača. Acazqui Ezequías ejptača. ¹⁰ Ezequiasqui Manasés ejptača. Manasesqui Amonž ejptača. Amonqui Josías ejptača. ¹¹ Josiasqui Jeconías ejptača, niiz jilanacžtanpacha. Nii timpuqui Israelit zoñinacaqui preso chjitztatača Babilonia cjeta yokquin.

¹² Jalla nekztanaqui Jeconiasqui Salatielž ejptača. Salatielqui Zorobabelž ejptača. ¹³ Zorobabelqui Abiudž ejptača. Abiudqui Eliaquimž ejptača. Eliaquimqui Azorž ejptača. ¹⁴ Azorqui Sadocž ejptača. Sadocqui Aquimž ejptača. Aquimqui Eliudž ejptača. ¹⁵ Eliudqui Eleazarž ejptača. Eleazarqui Matanž ejptača. Matanqui Jacobž ejptača. ¹⁶ Jacobqui Josež ejptača. Josequi María lucutača. Mariiqui Jesús majtchinča. Nižaza Jesusaqui Yooz cuchanžquita Cristo cjitazakazza.

¹⁷ Tunca pusin atchi ejpnacž kamta wachquichiča Abrahamž timpuquiztan Davidž timpucama. Nižaza tsjii tunca pusin atchi ejpnacž kamta wachquichiča Davidž timpuquiztan Israel zoñinacž Babilonia cjeta yokquin preso chjichta timpucama. Nižaza tsjii tunca pusin atchi ejpnacž kamta wachquichiča Babilonia yokquin chjichta timpuquiztan Cristuž nasta tjuñicama.

JESUCRISTUZ NASTA

¹⁸ Jalla tužuča Jesucristuž nastaqi. Niiž maa María cjitiqui Josiztan zalzjapa kazz-intača. Ima lúztan kamcan ica cjissinča Yooz Espíritu Santuž cjen. ¹⁹ Naaža lucu José cjetaqui Yooz kuzcama kamñitača. Niiž tjun María icaž cjen Josequi kuz turwaysi cjissiča. Nekztan jamazit jaljtis pecatča. Kjanacama ultimu jaljtitasaz niiqui, Mariiqui zoñiž chjaawjkatta cjitasača, ana honorchiz. ²⁰ Jalla nuz jaljtis pinsan, Yooz Jilirž anjilaqui wiiquin niizquiz tjonziča, tuž cjican:

—José, Davidž majchmaati, Yooz Espíritu Santuqui am maataka t'icziča. Jalla nižtquiztan ana jiwjata naatan zalzqui. ²¹ Nižaza majttanaqui, wawž tjuuqui Jesús cjetaž cjequiča. Jalla niiqui niiz wajtchiz zoñinaca ujnacquiztan liwriyaquiča. —Nuž cjichiča anjilaqui. ²²⁻²³ Tuqui timpuquiztanpacha Yooz Jiliriqui profetžquiz chiikatchiča, tuž cjican:

“Tsjaa tunsill turqui icaquiča. Nekztan lucmajch wawa mataquiča. Nii wawaqui Emanuel cjetaž cjequiča”.

Emanuelqui tuž cjiča: učumnacatanča Yoozqui. Nii profetž takucama cumplissiča Jesucristuž nastanaqui.

²⁴ Jalla nekztan Josequi tjaji wajtžcu, Yooz anjilaž mantitacama ojkiča. Mariatan zalziča. Nižaza persun tjunjapa ricujchiča. ²⁵ Naaža majtž tjuñicama Josequi Mariatan anapan ultimu lucutiñi paasiča. Jalla nižtquiztan ana zalzi cjichucatača, pero chicapan kamñitača. Wawa majttan, Jesús cjeta tjuužtan tjuuzkatchiča.

2

MAGONACA RISPITI TJONCHICHA

¹ Belén cjeta wajtquiz nižaza Judea cjeta yokquin Jesusaqui majttatača. Nii nacionž chawjc jiliritatača Herodes cjetaqui. Jalla niž tuqita timpuquiz jalla tužu watchitakalča. Nii nacionquin Jerusalén cjeta wajtquin tuwanchuctan tsjii kjaž zoñinacaqui irantizquichiča. Mago cjeta zoñinacatača ninacaqui, warawar puntu istutiñi. ² Jerusalén wajtquiz irantizcu pewcpewcziča tuž cjican:

—Uzca nassičha judío žoñinacž chawjc jiliriqui. ¿Jakziqintaya? —jalla nuž cjan pecunchičha. Nižaza cjichičha, —Wejrnacqui tuuna žejlcjan niž nastiquiztan warawara cherchinča. Jalla nižtiquiztan nii rispiti tjonchinča, —jalla nuž cjan mazziča.

³ Herodes cjita jiliriqui magonacaž quint'ita nonžcu, ancha pinsamintu apazziča persun kuzquiz. Nižaza Jerusalén wajtquiz kamñi žoñinacami ancha kuzquiz pinsatča. ⁴ Jalla nekztanaqui nii rey jiliriqui timplu chawjc jilirinaca, nižaza lii tjaajñi maestrúnaca kjawziča. Ninacžquiz pewcziča:

—¿Jakziqint Cristuqui majtta cjesaya? —jalla nuž cjan pewcziča.

⁵ Ninacaqui kjaaziča tuž cjan:

—Belén wajtquičha, Judea yokquin. Tsjii profetaqui cjiyrčičha, tuž cjan:

⁶ “Judá yokquičha Belén wajtaqui. Jalla nii watjapanča chekanaqui, parti watjanacqiztan Judá yokquin. Jalla nekztan tsjii chawc jiliriqui ulnaquičha. Jalla niiqui wejt Israel žoñinacž mantaquičha; nižaza cwitaquičha”.

⁷ Jalla nekztanaqui Herodes jiliriqui magonaca jamazit kjawziča. Nekztanaqui zumpacha pewcziča, čjul impuquiztan nii warawaraqui paristčhaja, jalla nii. ⁸ Jalla nekztanaqui Herodesqui magonaca cuchanchičha Belén watja, jalla tuž cjan:

—Nii Belén watja oka, nižaza nii wawž puntu zumpacha pjurwiit'aquičha. Wawa watžcuqui, wejtquiz mazcaquičha. Wejrmi zakal ojkz pecučha, wawa rispiti.

⁹ Jalla nekztan Herodes jiliriz čhižinta taku nonžcu, magonacaqui ojkčičha. Jerusalén watja ulantan, nii tuuna cherta warawaraqui ninacž tučquin wilta okatča. Jakziquin nii wawa želatčhaja, jalla nii juntuñ tsijsičha warawaraqui. ¹⁰ Nii warawara tsijtsi cheržcu, magonacaqui ancha wali cuntintutacha. ¹¹ Nekztanaqui kjuya luzcu, wawa cherčičha Marii maatanpacha. Jalla nekztanaqui ninacaqui quillziča wawa rispitsjapa. Paaz cja cjetžcu, wawžquiz zuma cusasanaca onanchičha, kori, insinzu, mirra. Jalla nuž nii wawžquiz rispitičičha. ¹² Jalla nekztanaqui wiiquin Yoozqui magonacžquiz čhižinčičha, ana Herodes kjutñi quepajo. Jalla nižtiquiztan persun watja quejpcičha yekja jicz kjutñi.

EGIPTO YOKQUIN ATIPASSICHA

¹³ Jalla nekztanaqui nii magonacaž ojktan tsjii Yooz Jilirž anjilaqui wiiquin Josežquiz parisiquičha. Nekztan tuž cjichičha:

—Zaazna, tii wawa chjicha maatanpacha. Egipto yokquin oka, atipasjapa. Herodes jiliriqui tii wawaz kjuraquičha conzjapa. Jalla nii Egipto yokquin am želaquičha, čjulorat wejrqui amquiz wilta chiyachaja, jalla niicama. —Jalla nuž wiiquin čhičičha anjilaqui.

¹⁴ Jalla nuž anjilaž čhiitiquiztan Josequi nii orapacha žaaziča. Nekztan wawžtan maatan chjitchičha. Nii weenpacha ulanchičha Egipto yok kjutñi. ¹⁵ Jalla nicju kamčičha Herodes ticzcama. Niiž tuquitanpacha Yooz Jiliriqui profetžquiz čhiikatchičha, tuž cjan: “Egipto yokquiztan wejt persun Maati kjawznacha”. Jalla nii profetž čhiita takuqui cumplissičha.

HERODESQUI JESUSA KONKATZ PECATCHA

¹⁶ Herodesqui kuzquiz tantiyassičha, “Magonacaqui wejtanz burlaskalak” cjan. Jalla nižtiquiztan walja žawziča. Jesucristo majtta timpu tantičičha magonacaž maztquiztan. Jalla nuž tantičcu mantichičha Belén wajtquin nižaza nii wajtž tjiyaran tjapa lucmajch wawanaca picz watquiztan kozzuc conajo. ¹⁷ Jalla nuž cumplissičha Jeremias cjita profetž cjiyrta takuqui. ¹⁸ Tuqui timpuqui Jeremiasqui cjiyrčičha, tuž cjan:

“Ramá cjita wajtquin wali chawc llaqui želaquičha nižaza alto joržtan kaaquičha. Raquel cjitiqui ancha kaaquičha naaža maatinacžquiztan. Ana wira kuztami ch'uj cjequičha. Nižaza naaža maatinacaqui ticziž cjequičha”.

Jalla nuž cjiyrčičha Jeremias cjita Yooz taku paljayñi profetaqui.

¹⁹ Wiruñaquei Herodes cjita jiliriqui ticziča. Jalla nekztanaqui tsjii Yooz Jiliriz anjilaqui Josežquin wilta parisiquičha wiiquin. Nii oraqui Josequi Egiptuquin tira želatča. Anjilaqui cjichičha:

²⁰ —Zaazna, tii am uza chjicha maatanpacha. Israel yoka quepa. Am wawa conz pecñi Herodes jazic ticziča.

²¹ Jalla nuž cjen Josequi žaazcu Israel yokquin nii uztan maatan chjitchičha.

²² Israel yokquin Judea provinciuin Arquelao cjita jiliritača mantiñiqui. Jalla ničha Herodes majchqui. Niiž ejpž puestuquizpacha luzzitača. Josequi nii qintu ziccu, Judea yokquin kamz jiwjatchičha. Nekztan tsjii anjilaqui wiiquin Josežquiz paljayčičha, Judea yokquiz ana kamajo, antiz Galilea yokquin okajo. Jalla nekztan Galilea yok kjutñi ojkčičha. ²³ Jalla nii yoka irantičcu, Nazaret cjita wajtquiz kamčičha. Tuqui timpuqui Yooz cuntiquiztan čhiñi profetanacaqui mazinčičha, Jesusaqui “nazareno” cjitazakaz

cjequičha, jalla nuž cjan mazinčičha. Nazaret wajtquiz kamcan profetanacaž chiita taku cumplissičha.

3

JUAN BAUTISTA YOOZ TAKU PALJAYŃI

¹ Niiž wiruñaquí Juan Bautistaquí Judea provinciquíñ zelatčha, ch'ekti yokquin. Yooz taku paljayatčha, ² tuž cjan:

—Kuznacaž campiya. Arajpach Yoozquí waj mantaquíčha. Nii timpuquí žcatzínžquičha.

³ Tuquí timpuquí Isaías cjeta profetaquí Juanž puntuquiztan cjiirčičha, tuž cjan: “Ch'ekti yokquin tsjii žoñž joraž nonžta cjequičha. Alto jorquiztan tuž cjan chiaquičha: ‘Tsjii chawc Jiliriz tjonaquičha. Jaziquí zuma kamañ jic tjaczna. Tsjii jicztakaz ančhuca kuznaca zumpacha azquičha, nižaza zuma lijitumapanž cjee’”.

Jalla nuž cjiirtatačha Juanž puntuquiztan.

⁴ Juanž zquitiquí camello cjeta animalž chomquiztan watstatačha. Niiž cinturaquí zkitatačha. Nižaza langosta cjeta kolta animalanaca lujlñitačha. Munti misq'uinaca lujlñizakatačha. ⁵ Walja žoñinacaquí Juanž taku nonžñi tjonñitačha, Jerusalén chawc wajtquiztan, nižaza Judea yokquiztan, nižaza Jordán cjeta puj žcatirantan. Walja žoñinaca tjonñitačha. ⁶ Jakziltat niiž persun ujnaca mazzaja jalla ninacžquiz Juanquí bautis-sičha Jordán cjeta pujquiz. ⁷ Nii tama žoñinacžtanpacha walja fariseonacami, nižaza saduceonacami jalla nii jilirinacami Juanžquin tjonchizakazza bautista cjisjapa. Jalla ninaca cheržcu, Juanquí tuž čhiizinchičha:

—Zkoražtakaz incallñi žoñinaca. Yooz Ejpquí ujchiz žoñinaca wajillaž casticaquíčha. Žject ančhucaquiz nii mazzejo? ŽNii casticu atipzjapa wejtquinz tjonkaya? ⁸ Kuz campñich-inčhucžlaj niiqui, zumapankaz kamaquíčha, ančhuca campiita kuz kjanapacha tjeejapa. ⁹ Ančhucquí anaž mit kuzziz porapat chiyasaquíčha, tuž cjan: “Wejrnacquí Abrahamž majchmaatinacžquiztanpacha tjoničha, Yoozquí anaž wejrnaca casticasačha”. Jalla nižta ana čhiičhiž waquisičha. Yoozquí tii maznacquiztan žoñiž cjskatasasčha, Abrahamž majchmaatinaca cjisjapa. ¹⁰ Ančhucquí tsjii frut muntižtakazza. Ana zuma fruta pookñi muntiqui k'aatzaž cjequičha jir achžtan. Jalla nuž k'aatziquiztanacu, ujtaž cjequičha. Jalla nižta irataž ančhucaquiz wataquičha. Ana zuma kamañchiz žoñinaca casticta cjequičha. ¹¹ Wejrquí weraral chiyučha. Kjaztankał bautisučha, ančhuca kuznaca campitiquiztan. Tsjiiquí wejt wirquin tjončha. Jalla niiqui Espiritu Santužtanami nižaza arajpach ujžtanami bautisaquíčha. Jalla niičha wejtquiztan tsjan juc'ant poderchizquí. Niižquiz atintisjapa anal waquisučha, niiž čjata jeržcu chjojkzinimi. Inakazčha wejrquí. ¹² Ančhucquí trigo zkalaztakazza. Nii tjoñi jiliriqui trigonaca kjojaquíčha. Nekztan itzanacami zuma trigumi pjalznaquíčha. Nii zuma triguquí ricujtaž cjequičha. Niiž persun kjuyquin majtaž cjequičha. Nii itzanacazti liw ujtaž cjequičha, ana wira tjesñi ujquiz. Jalla nižta irataž ančhucaquiz wataquičha.

JESUSAQUI BAUTISTATACHA

¹³ Niiž wiruñaquí Jesusaquí Galilea yokquiztan Jordán cjeta pujquin ojčkhičha, jakziquint Juan želatčhaja, jalla nicju. Bautiskatzjapa Juanžquin ojčkhičha. ¹⁴ Jesusiž irantitan, Juanquí ana nii bautis pecatčha. Jalla tuž cjičičha:

—Amž wejr bautis waquizičha. ŽAm wejtquiz tjonkaya? ŽWeriž bautista cjisjapaya? — Jalla nuž cjičičha Juanquí.

¹⁵ Nekztan Jesusaquí kjaazičha, tuž cjan:

—Anzikam wejr bautisaquíčha. Yooz mantitacama liw cumplis waquizičha učhumquí. —Jalla nuž kjaatziquiztan Juanquí “iyaw” cjičičha.

¹⁶ Nekztanacu Juanquí Jesusa bautis-sičha. Kjazquiztan ulnan, nii orapacha arajpacha cjetzičha. Nekztan Jesusaquí cherzičha Yooz Espiritu Santo palomažtakaz chjiwžquini. Jalla niiž juntuñpacha Espiritu Santuquí irantižquičha. ¹⁷ Nekztanacu arajpachquiztan tsjii jora paljayžquini nonzičha, jalla tuž cjiñi:

—Tiičha wejt ultim k'ayi Maatiqui. Tiiž cjen ancha cuntintučha wejrquí. —Jalla nuž cjičičha nii tsewctan čhižquini joraquí.

4

JESUSAQUI DIABLUZ YANZTA

¹ Jalla nekztanacu Jesusaquí Jordán cjeta pujquiztan ojčkhičha. Nuž okan, Espiritu Santuquí Jesusa chjitchičha ch'ekti yokquin, Satanás diabluz yanzta cjisjapa. Satanascuí Jesusa ujquiz tjojtkatz pecatčha.

² Jalla niywč žejlcan, Jesusaqui pusi tunc tjuñi pusi tunc arama ana čjjeri lujlchiča. Jalla nii pusi tunc tjuñi wattiquiztan ancha čjjeri eecskatchiča. ³ Jalla nekztanaqui diabluqui Jesusižquiz macjatchiča ujquiz tjojskatz yanzjapa. Jalla tuž cjichiča:

—Amqui ultim Yooz Maatimžlaj niiqui, tii maznacquiztan t'anta tuckatalla.

⁴ Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: “Zoñinacaqui anaž čjjeržtan alaja žetasacha. Yooz takuča chekanaqui, jalla niiča ultim čjjerižtakazqui”. Jalla nuž kjaaziča Jesusaqui.

⁵ Jalla nekztanaqui diabluqui Jesusa chjitchiča Jerusalén, Yooz illzta chawjc watja. Jalla nicju simplu tsewcta pjurniguin yawkatchiča. ⁶ Nekztan diabluqui cjichiča:

—Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča:

“Yooz Ejpqui niž anjilanaca mantaquiča am cwitajo. Ninacz persun kjaržtan am cwiťaquiča, ana am kjojcha chjojričta cjejajo mazquizimi”.

Jazic, ultim Yooz Maatimžlaj niiqui, tsewctan kozzuc tii yokquiz layzca. —Jalla nuž cjichiča nii diabluqui.

⁷ Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča tuž cjican:

—Cjijrta Yooz takuqui zakaz cjiča: “Zoñiqui ultim arajpach Yooz ana inakaz nuž yanznaquiča”. Jalla nuž cjičrtača.

⁸ Jalla nekztanaqui wilta ujquiz tjojskatz yanzjapa, diabluqui Jesusa chjitchiča pajk cur puntiquin. Jalla niywč chjitzcu, diabluqui tjapa tii muntuquiz žejlñi nacionanaca nižaza tjapa ninacz cusanančtanpacha, nižaza tjapa ninacz honoranacztanpacha jalla ninaca diabluqui Jesusižquiz tjeeziča. ⁹ Nekztan nii diabluqui cjichiča:

—Tjapa tinaca amquiz tjaasača, wejtquizim quillzaja, nižaza wejr rispitchaja, niiqui.

¹⁰ Jalla nižtiquiztan Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Satanás, wejtquiztan zaraka amqui. Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: Yooz Jiliržquinkaz rispita, nižaza nii alaja sirwa. Niikazza am Yooz Jiliriqui.

¹¹ Jalla nuž Jesusiž chiitiquiztan diabluqui Jesusižquiztan zarakchiča. Nekztan tsjii kjaz anjilanacaqui Jesusižquín atinti tjonchiča.

JESUSAQUI GALILEA YOKQUIN OJKCHICHA

¹² Niiž wiruñaquí Jesusaqui quintu nonchiča, Juan carsilquizača, jalla nii. Jalla nii quintu nonžcu, Galilea yokquin ojkchiča. ¹³ Pero Nazaret wajtquin ana kamchiča; antis Capernaum wajtquin kami ojkchiča. Capernaum watjaqui kot atquizača, Zabolón yokquin nižaza Neftalí yokquintača. ¹⁴ Jalla nuž ojktiquiztan Isaías profetaž cjičrta taku cumplissiča.

¹⁵ Jalla tuž cjičrchiča Isaías profetaqui:

“Zabolón, nižaza Neftalí, am yokaqui kot atquizza, nižaza jiczquizza Jordanquiztan tuwanchuc. Nižaza Galilea yokquiniča. Jalla nii Galiliquinaqui yekja wajtchiz žoñinacaž kamča. ¹⁶ Am yokquin žejlñi žoñinacaqui zumchiquiz kamča, ana zuma kamañquiz. Ninacaqui tsjii žoñi cheraquiča. Nii žoñiqui zuma kamaña tjeeznaquiča, zuma kjanažtakaz. Ticzi žoñinacažtakaz kamča; anaž Yooz kamaña zizza. Pero kjanapachaž Yooz zuma kamaña tjeezta cjequiča.”

¹⁷ Jalla nekztanaqui Jesusaqui Yooz puntu kjanzt'i kallantichiča, tuž cjican:

—Kuznaca campiya. Arajpach Yooz waj mantaquiča. Jalla nii timpuqui žcatžinžquiča. —Jalla nuž paljaychiča.

PAJKPIC CH'IZ TANŃI ŽOŃINACA JESUSIZ KJAWZTA

¹⁸ Jesusaqui Galilea cjeta kot at tjiyaranž okatča. Jalla nuž ojkan pucultan jilazullca žoñinaca cherchiča. Tsjiiqui Simón cjitatača, nižaza Pedro cjitazakaztača. Tsjiiqui Andrés cjitatača. Jalla ninacaqui ch'iz tanñinacatača. Nii oraqui ninacaqui ch'iz tanz kjazquiz tjojsi želatča. ¹⁹ Jalla ninaczquiz Jesusaqui tuž cjican paljaychiča:

—Wejtta chica ojklayñi cje. Jaknuž ch'iz juntichamžlaja, jalla nižta irata ančhucqui Yooztajapa žoñinaca juntaquiča.

²⁰ Jalla nuž chiitiquiztan nii pucultan žoñinacaqui nii orapacha ch'iz tanz eccu, Jesusižtan chica ojklaychiča.

²¹ Jalla nekztanaqui tsjii koloculla najwcjapa ojkžcu Jesusaqui tsjii pucultan jilazullca žoñinaca cherchizakazza. Tsjiiqui Jacobo cjitatača. Tsjiiqui Juan cjitatača. Zebedeož majhtača. Niiž epžtanpacha warcuquiz želatča, ch'iz tanz azquichcan. Jalla nii cheržcu, Jesusaqui ninaca kjawziča. ²² Nekztan nii orapacha warcumi niž ejpmi eccu, Jesusižtan chica ojklaychiča.

ŽOŃINACA JESUSA APZA

²³ Tjapa nii Galilea cjita yokaran ojklaychicha, zapa ajcz kjuyquiz Yooz puntu tjaa-jincan. Nižaza paljaychicha, Yooziž mantita zoñinacaž cjee, cjian. Nižaza tjapaman laanaca čhjetinchicha. ²⁴ Jesusiž ojklayta, jalla nii quintuqui tjapa Siria yokquin ojklchicha. Jalla nižtiquiztan, tjapaman conchiz zoñinacami, nižaza tjapaman laa ayiñi zoñinacami, nižaza zajraž tanta zoñinacami, nižaza t'ucur zoñinacami, nižaza ana ojklayi atñi zuch zoñinacami, tjapaman laanaca Jesusižquin chjižtatača. Nekztanaqui Jesusaqui nii laanaca čhjetinchicha. ²⁵ Galilea zoñinacaqui nižžquin walja apžquichicha, nižaza Decápolis wajtanacquiztan zoñinacami, nižaza Jerusalén wajtquiztan zoñinacami, nižaza Judea yokanacquiztan zoñinacami, nižaza Jordán puž tuwanchuctan zoñinacami. Tjapa nii zoñinacami jalla nuž Jesusa apžicha.

5

JECTNACAT CUNTINTU ZOÑINACA

¹ Walja tama zoñinaca cheržcu, Jesusaqui tsjii kolta curulla yawchicha. Jalla nekztan nii curullquin julziča. Nižaza niž kjawžta zoñinacaqui niž muytata ajzicha. ² Jalla nekztan Jesusaqui ninaczquiz tjaañi kallantichicha, tuž cjian:

³ —Jecnacat “wejrqui ujchizpanča” cjian persun kuzquiz sint'ichaja, jalla ninacaž Yooz wajtchiz zoñinaca cjequicha. Nekztanqui cuntintuž cjequicha.

⁴ Jecnacat persun ujquiztan llaquita žejlčhaja, jalla ninaczquiz Yoozqui kuznaquicha. Nekztan cuntintuž cjequicha ninacaqui.

⁵ Jecnacat humilde kuzziz cječhaja, jalla ninaczquiz Yoozqui irinsaž tjaaquicha, ew yoka. Nekztan cuntintuž cjequicha.

⁶ Jecnacat Yooz kuzcamakaz kamz ancha pecčhaja, jalla ninaczquiz Yoozpanž zuma kamzjapa yanapaquicha. Nekztan cuntintuž cjequicha.

⁷ Jecnacat parti zoñinacžtajapa oksñi kuzziz cječhaja, jalla ninaczquiz Yoozqui zakaz oksnaquicha. Nekztan cuntintuž cjequicha.

⁸ Jecnacat ancha zuma kuzziz cječhaja, jalla ninacaqui Yooz cheraquicha. Nekztan cuntintuž cjequicha.

⁹ Jecnacat pasinsis kuzziz kamñi cječhaja, jalla ninacaqui Yooz maati cžitaz cjequicha. Nekztan cuntintuž cjequicha.

¹⁰ Jecnacat Yooz kuzcama kamtiquiztan chjaawjta sufračhaja, jalla ninacaž Yooz wajtchiz zoñinaca cjequicha. Nekztan cuntintuž cjequicha.

¹¹ Jecnacat weriž cjen zoñinacaž chjaawjta cječhaja, nižaza kijčta cječhaja, nižaza tjapaman toscar tawkžtan quintra ch'aanita cječhaja, jalla ninacami cuntintuž cjequicha.

¹² Jecnacat weriž cjen jalla nižtanaca sufrichi cječhaja, jalla ninaczquiz Yoozqui arajpachquin wali pajk honora tjaaquicha. Jalla nižtiquiztan tii muntuquiz kamcan, cuntintukaž cjee. Ančhucqui cjuñzna. Yooz cuntiquiztan chiiñi profetanacaqui nižta zakaz sufrichicha tuqui timpuquiztanpacha.

CRICHINACZ PUNTU

¹³ Jesusaqui tjaañinchizakazza:

—Ančhucqui tii muntuquiz kamcan yacu cuntažtakazza, parti zoñinacžtajapa. Pero yacuqui lak'až cjesaž niiqui, žkjažpant wilta walipan cjisnasajo? Anapanž cjesača. Nekztan anaž čhjuljapami sirwasača; jojttapanž cjesača; nekztan zoñinacaž tječžtaž cjequicha.

¹⁴ Ančhucqui tii muntuquiz kamcan, parti zoñinacžtajapa kjana cuntažtakaz cjesača, zuma kamaña zizajo. Tsjii curquiz kjuyta watjaqui, ana chjojžta cjesača. ¹⁵ Tsjii lamparaqui tječžtaž cječhaj niiqui, anapanž cajón koztan nonžta cjesača. Lamparaqui tječžtaž cječhaj niiqui, tsewc tsjijptapanž cjesača, tjapa nii kjuyquiz žejlñi zoñinacžtajapa kjanajo. ¹⁶ Jalla nuž ančhucqui lamparažtakaz cjee, zoñinacžtajapaqui. Kjanapacha zuma kamañchiz cjee. Nekztan zoñinacaqui ančuca zuma kamaña cheržcu, ančuca arajpach Yooz Ejpžquin honora tjaaquicha.

LII PUNTU

¹⁷ Jesusaqui tjaañinchizakazza:

—Wejrqui ana tjonchinča Moisés lii tjtanskatzjapa, nižaza profetanacaž tjaañintanaca tjtanskatzjapami. Jalla nižta anaž pinsa ančhucqui. Wejrqui ana tjonchinča nii tuquita Yooz tjaañintanaca tjtatñiqui; antis tjonchinča cumpliskatzjapa. ¹⁸ Wereral chiižinuča. Tuquita Yooziž tjaata liiquiztan tjapa puntumi tjapa letرامي anaž tjtanta cjequicha, tjap-pacha cumpliscama. Ima tii muntumi arajpachami tucužinžnan, nii liiqui anapanž tjtantaž cjequicha. ¹⁹ Jalla nižtiquiztan jequit tuquita Yooziž tjaata liiquiztan tsjii mantita, kolta lii cjenami, ana pajz pecčhaj niiqui, nižaza yekjap zoñinaczquiz nižtapacha tjaañinchaja, jalla nii žoñiqui arajpach Yooz wajtquin anaž čhjul honorchiz cjequicha. Pero jequit nii

tuquita lii mantita cazačhaja, nižaza yekjap zoñinacžquiz nižtapacha tjaajinčhaja, jalla nii zoñiqui arajpach Yooz wajtquin chekan honorchiz zoñiz cjequičha. ²⁰ Ančhucquiz wejr chiižinučha. Lii tjaajini maestrinacami, nižaza fariseo zoñinacami žejlčha. Pero ančhucqui ninacžquiztan anaž juc'anti Yooz mantitacama kamačhaj niiqui, anapanž arajpach Yooz wajtquin luzasačha. Yooz mantitacama kamstančha, arajpach Yooz wajtquin luzjapa.

ZAWJZ PUNTU

²¹ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Ančhucqui tuquita atchi ejpnacžquiztan tuž nonzinčhucčha. Ninacaqui cjiñitačha, tuž cjican: “Anačha zoñi conzqui. Jequit zoñi conačhaja, niiqui juzjitaž cjequičha”. ²² Pero wejr chiižinučha, jequit tsjii jilžjapa zawjwachaj niiqui, jusjitaž cjequičha. Nižaza jequit tsjii jilžtan ch'aachaj niiqui, Junta Suprema cjeta chawjc jilirinacaž jusjitaž cjequičha. Nižaza jequit tsjii jilžquiz “ana sumamečha” cjican ch'aančhaj niiqui, infiernuquin ch-jatkattaž cjequičha.

²³ Nižaza tii puntu zakal cjeečha. Jequit niiz ofrenda Yooz yujcquin chjichačhaj niiqui, nižaza chjichcu niiz jilžtan quintra tanasta cjuñsnačhaj niiqui, ²⁴ jalla nekztan ima ofrenda tjaacan, nii timpluquizpacha ecla. Nekztanaqui niiz jilžquin pertuna mayiza ojkla. Niižtan jilžtan walikaz cjila. Jalla nekztanaqui timpluquin quejpcu, ofrenda Yoozquin tjaasačha.

²⁵ Jequit am quintra quijchi cjechaj niiqui, nižaza jilirž kjuya chjichačhaj niiqui, jalla nii quijchi zoñžquiz pertunam mayizaquičha ana enenzcu, ima jilirž kjuya irantican. Pertunaza cjequiz niiqui, anam juez jiliržquin intirjita cjequičha jusjita cjisjapa. Amqui ultimpacha juez jiliržquin intirjita cjesaž niiqui, nii juez jiliriqui am tsjii policiquin zakaz intirjasasačha; carsilquiz chawjcta cjesačha. ²⁶ Weraral chiižinučha. Carsilquiz chawjctam cjesaž niiqui, anam ulanasačha, liwj pacañcama.

ADULTERIO PUNTU

²⁷ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Ančhucqui tuquita atchi ejpnacžquiztan tuž nonzinčhucčha: “Anačha adulteriuquiz ojklayzqui”. ²⁸ Pero wejrqui tuž chiižinučha, jakzilta luctakat yekja maataka “wejt maatakaj cjejaa” cjican pinsičhaja, jalla niiqui persun kuzquiz niwjctanaqui adulterio paachizakazza Yooz yujcquiziqui.

²⁹ Am žew latu čhujquiqui ujuiz tjojskatčhaj niiqui, nii čhujqui lecna, nižaza nawjk tjojtta. Jalla nuž tsjii čhujquiqui pertissi cjenaqui am parti curpuqui ana infiernuquin tjojtta cjesačha. Jalla nuž waliž cjesačha. ³⁰ Nižaza am žew kjaraku ujuiz tjojskatčhaj niiqui, nii kjara pootna, nižaza nawjk tjojtta. Jalla nuž tsjii kjaraku pertissi cjenaqui am parti curpuqui ana infiernuquin tjojtta cjesačha. Jalla nuž waliž cjesačha.

TJUNATAN JALJTIS PUNTU

³¹ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Ančhucqui tuquita atchi ejpnacaqui tuž cjiñitačha: “Jecmiž niiz persun tjunatan jaljtasaž niiqui, primiruqui tsjii ultim jaljtita cjiirta papel certificado tjaasa”. ³² Pero wejrqui tuž chiižinučha, jakziltamiž persun tjunatan jaljtasaž niiqui, nižaza ana čjul adulterio motivo želan, jalla niwjctanaqui naa ultimu jaljtita tjunqui adulterio cjskatasasačha. Nižaza jakziltami naa ultimu jaljtita tjunatan zalznačhaj niiqui, adulterio ujpnanž paačha.

JURAMENTO PUNTU

³³ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Nižaza ančhucqui tuquita atchi ejpnacžquiztan tuž nonzinčhucčha: “Anačha toscar tawkžtan juramento paazqui. Juramento paaquiz niiqui, tjapa nii juramentužtan compromitta takupanž cumplisnaquičha Yooz yujcquiziqui”. ³⁴ Pero wejrqui tuž chiižinučha, anaž čhulquiztanami juramento paasačha, werara chiižpančha. Nižaza anačha “arajpacha zizza” cjican juramento paazqui. Yooztajapačha arajpachaqui. ³⁵ Nižaza anačha “tii yoka zizza” cjican juramento paazqui. Yooztajapačha tii yokaqui. Nižaza Jerusalén wajtž tjuu aynakcan anačha juramento paazqui. Chawjc Yooz Jiliržtajapačha nii watjaqui. ³⁶ Nižaza anačha “wejt persun acha zizza” cjican juramento paazqui. Amqui anam zinta tsok charquiztan chiw charquin tuckatasasačha. Nižaza anam zinta chiw charquiztan tsok charquin tuckatasasačha. ³⁷ Jalla nižtquiztan, “Jesalla” cjicanaqui, “Jesalla” cjispančha; nižaza “Anaž” cjicanaqui, “Anaž” cjispančha. Zajra diabluž cjen juramento paazqui žejlčha.

ANA WALI TJEPUNTA PUNTU

³⁸ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Ančhucqui tuquita atchi ejpnacžquiztan tuž nonzinčhucčha: “Tsji zoñiqui yekja zoñž čhujqui pjatžinasasačha, nekztan nii pjatni zoñž čhujqui pjatžintazakaz cjesačha. Nižaza tsjii izke chjatkatzinasasaž niiqui, nii chjatkatni zoñž izke chjatkatzintazakaz cjesačha”.

³⁹ Pero wejr chiizinuča, anača kijtzñi zoñiqui nižtapacha kijtzqui. Nižaza am quintra tsjii yujc latu kijchasaž niiqui, kijchta cjskazza, tsjii yujc latužtanpachami. ⁴⁰ Nižaza jakziltamiž am tanžcu am almilla kjanž pecčhaj niiqui, kjañaj cjskazza, irztanpachami. ⁴¹ Jakziltamiž niiz kuzi tsjii tupucama, amquiz chjitskatasaž niiqui, juc'anti tupucama chjichna. ⁴² Jakziltamiž amquiztan mayasaž niiqui, tjaa amqui. Nižaza jakziltamiž amquiztan tomzñi tjonasaž niiqui, onzna amqui.

QUINTRA ZOÑINACŽTANAMI ZUMA MUNAZIZA

⁴³ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Nižaza ančhucqui tuquita atchi ejpnacžquiztan tuž nonzinčhucča: “Mazinacžtan zuma munaziza. Nižaza am quintra zoñinacžtan chjaawjkata”. ⁴⁴ Pero wejr chiizinuča, am quintra zoñinacžtanami zuma munaziza. Nižaza am quintra laykiñi zoñinacžtajapa zuma kuztan Yoozquiztan maynaquičha. Nižaza am quintra chjaawjkatñi zoñinacžquin zumapan paa. Nižaza am quintra ch'aañinacžquinami kichñinacžquinami zumapan Yoozquiztan mayt'ižina. ⁴⁵ Jalla nuž zuma kamcan ančhucqui tjeeža, arajpach Yooz Ejpž maatičhucča, nii. Yoozqui zuma zoñinacžquizimi ana zuma zoñinacžquizimi liw tsjiukaz niiz paata tjuñi tewkkatča. Nižaza niiz kuzcama kamñinacžquizimi nižaza ana niiz kuzcama kamñinacžquizimi tjapa ninacžquiz chijñi apayžquičha. ⁴⁶ Ančhucqui persun okzñi zoñinacžquizkaz okznaquiz niiqui, jalla nuž paatiquiztan čhjul premio Yoozquiztan tanznaquejo? Jalla nižtazakaz kamča ana wali impuesto cobriñinacami. ⁴⁷ Nižaza ančhucqui persun jilanacžquizkaz tsanaquiz niiqui, jalla niwctan čhjul zumaž ančhuc paajo? Jalla nižtazakaz paača ana Yooz pajñinacami. ⁴⁸ Ančhucqui walja zuma kuzziz kama, jaknužt ančhuc arajpach Yooz Ejp walja zuma kuzzizpančhalaja, jalla nuž.

6

ZUMA KAMZ PUNTU

¹ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Ančhucqui anača persunpacha honorchizkaz cjis peczqui. Anača zoñinacž yujcquiz ančuca Yooz custurumpinaca paazqui, zoñinacžquiztan honorchiz cjisjapa. Ančhucž jalla nuž persun honorchizkaz cjis pecaquiz niiqui, nii honorchiz kaz cjequičha. Ančuca arajpach Yooz Ejpqui ana iya honora tjaaquičha. ² Ana zum kuzziz zoñinacqui t'akjir zoñinacžquiz onanžcu zoñi zoñinacžquin mazmazñičha, “onanchinča” nuž cjicanaqui. Ajcz kjujaranami calliranami jalla nižta paañičha, zoñinacaž ninacžjapa zuma chiyajo. Pero wejrqui weraral chiizinuča. Jalla nižta paañi zoñinacqui nii honorchizkaz cjequičha. Ančhucqui anača nižta iratapacha kama. ³ Ančhuczi t'akjir zoñinacžquiz onanžcu, jalla nii ančuca onantaqui anaž jecžquizimi mazmaznaquičha, “onanchinča”, cjicanaqui. ⁴ Nižaza t'akjir zoñinacžquiz jamazit onaquičha. Aunquimi ančucaž jamazit paachiž cjenami, ančuca Yooz Ejpqui cherča. Jalla nuž cheržcu ančucaquiz kjanacama honora tjaaquičha, tsjii premiužtakaz.

MAYIZIZ PUNTU

⁵ Nižaza nii ana zum kuzziz zoñinacqui Yoozquin mayizican jalla tuž jutzazñičha. Ajcz kjuyquizimi call isquinquizimi tsijtchi Yoozquin mayiziñičha, tjapa zoñinaca cherajo. Wejrqui weraral chiizinuča, jalla nuž paažcu ninacqui nii honorchizkaz cjequičha. Ančhucqui anača nižta irata mayizizqui. ⁶ Ančhuczi Yooz Ejpžquin mayizizjapaqui, kjuyquiz luz waquizičha, nižaza kjuy chawjcz waquizičha. Jalla nekztan ančuca Yooz Ejpžquin mayizasača. Jalla nuž zinalla mayizan ančhucatan chicaž cjequičha Yooz Ejpqui. Jalla nuž jamazit mayiziquiztan Yooz Ejpqui ančucaquiz honora tjaaquičha, tsjii premiužtakaz.

⁷ Yoozquin mayizican, anača wiltan wiltan takunaca quejpžcu quejpžcu mayizizaqui. Jalla nuž mayizaquiz niiqui, inapanikazza. Jalla nižtaž mayizza ana Yooz pajñi zoñinacqui. Jalla nuž wacchi chiican mayizitiquiztan “nonznaqueeka Yoozqui” cjican. ⁸ Jalla nižta anaž ančhuc cjeella. Ančuca Yooz Ejpqui zizza, čhjulatan ančhuc pecčhaja, jalla nii. Ima ančucaž mayizan, panž zizza Yooz Ejpqui. ⁹ Jaziqui ančhucqui jalla tuž mayizaquičha: “Yooz Tata, amqui arajpachquin žejlča. Am tjuu honorchiz aptitaj cjlalla. ¹⁰ Nižaza am mantiz timpu tjonchej cjlalla. Nižaza tii muntuquiz žejlñi zoñinacqui am kuzcamaj kamlalla. Jaknužt am kuzcama kamčhaja arajpachquin žejlñinaca, jalla nižta. ¹¹ Nižaza tonjiqui čheri tjaažcalla čheržtan kamzjapa. ¹² Nižaza wejtnacaž paata ujnaca pertunalla, jaknužt wejrnacqui wejtnaca quintra paañi pertunučhaja, jalla nižaza. ¹³ Nižaza anaž anawalinacžquiz tjojtkatala, antis anawalinacžquiztanž liwriyalla. Amča wiñaya juc'ant mantiñamqui, nižaza amča wiñaya juc'ant azzizqui, nižaza amča wiñaya juc'ant honorchizqui. Jalla nužoj cjila. Amén.”

¹⁴ 'Ančuca quintra paañinacžquiz pertunaquiča. Nekztan Yooz Ejp zakaz ančuca ujnaca pertunaquiča. ¹⁵ Ančuca quintra paañinacžquiz ana pertunaquiž niiqui, nekztan ana zakaz Yooz Ejpqui ančuca ujnaca pertunaquiča.

AYUNAS PUNTU

¹⁶ —Ančucqui ayunascan anaž llaquit chercherchiz cjee. Ana zum kuzziz žoñinacaqui llaquit chercherchiz ayunasñiča, žoñinaca ninaca ayunasñi cherajo. Wejrqui wereral čhižinuča, jalla nuž paatiquiztan ninacaqui inapanikaz cjequiča. ¹⁷ Ančuczti ayunascanaqui zumpacha yujcmiž awjnaza, nižaza zumpacha achami čhjiczna, ¹⁸ žoñinaca ančuc ayunasñi ana nayajo. Yooz Ejpqui ana cherta cjenacqui tjappacha cherča, jamazit paatami. Yooz Ejpqui ančucaquiz zuma honoraž tjaaquiča, tsjii premiužtakaz.

CUSASANAC PUNTU

¹⁹ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Tii muntuquiz kamcanaqui anača muzpa cusasanaca juntizqui. Kjurinacakaz ančuca juntita cusasanaca lulaquiča. Nižaza parti ančuca juntita cusasanaca inapankaz čhjitaquiča. Nižaza tjañiqui kjuyaž luzasača, ančuca cusasanaca tjangzjapa. ²⁰ Nonžna, arajpachquin muzpa cusasanaca juntaquiča. Arajpachquin cusasanaca lujlñimi, nižaza cusasanaca akziñimi, nižaza cusasanaca tjangziñimi ana žejlča. ²¹ Jakziquizt ančuca cusasanaca juntita žejlčhaja, jalla nicjukaž ančuc kuz tjaača.

ZUMA KAMAÑCHIZ, ANA ZUMA KAMAÑCHIZ PUNTU

²² Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Žoñž čhjuiquimi persun curpuž lamparažtakazza. Jaziqumi žoñž čhjuiquimi zuma cjequiž niiqui, zuma cheraquiča. Jalla nižtakaz žoñž kuzqui zuma cjequiž niiqui, zuma kamaquiča. ²³ Žoñž čhjuiquizti ana zuma cjequiž niiqui, zumchiquiztakaz ojklayaquiča. Ančuca kamaña zumchiquiz panž cjequiž niiqui, juc'anti juc'anti zumchiquiz cjisnaquiča. Nekztan žaknužt zuma kamasajo?

PAAZ PUNTU

²⁴ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Anaž jakziltami pizc patruna sirwasača. Pizc patrunchiz cjesaž niiqui, tsjii patrunžquiz ana pectaž cjesača. Tsjii patrunžquiz pectaž cjesača. Tsjii patrunžquizkaz zuma sirwasača. Jalla nižtiquiztan Yoozquiz sirwican anaž anča paazquiz kuz tjaasača. Nižaza paazquiz kuz tjaaquiž niiqui, anaž Yoozquin anča kuzziz cjesača.

YOOZ EJPQUI NIIZ MAATINACA CWITICHA

²⁵ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Ančucaquiz tuž čhižinuča, žejtzjapaqui kjaz liczmi lujl čherimi pecča. Jalla nuž cjenami ančucqui anača kuzquizic čherquiztan llaquita cjisqui. Nižaza curpu wali cjisjapa zquiti pecča. Jalla nuž cjenami ančucqui anača zquitquiztan llaquita cjisqui. Čjul čherquiztanami žoñž zetiz juc'anti importiča. Nižaza čjul zquitquiztanami persun curpuž juc'anti importiča. ²⁶ Laylayñi wežlanaca cherna. Jalla nii wežlanacaqui ana zkalami čjacča, nižaza ana zkalquiztanami ricujča, nižaza ana čheri yaaz zquitchizza. Jalla nuž cjenami ančuca arajpach Yooz Ejpqui wežlanacžquiz čheri tjaača. Yooz yujcquiziqui ančucqui čjul wežlanacquiztanami juc'antiž importiča. ²⁷ Anaž jec kolta žoñimi persunpacha tsjan lajcha pakí atasacna, llaquiziñi kuzziz cjenami anča lajcha pecñi kuzziz cjenami.

²⁸ 'žjajziquiztan ančucqui zquitquiztankaz llaquit kuzziz cjesajo? Plantanacž pjakjallaž cherna, jaknužt pjakčhaja, jalla nii. Ninacaqui anaž langza, nižaza anaž kawanča. ²⁹ Jalla nuž cjenami nii pjakjallanacaqui anča c'achjallača. Finu zquiti cujtžcumi ricachu Salomón cjeta jiliriqumi anaž juc'ant c'achja nii pjakjallanacžquiztanami. ³⁰ Plantanacaqui tsjii upacamakaz žejlča. Nekztanaqui jakatažu kattažu jurnuquiz tjutjunzjapa ujtžača. Jalla nižta cjenami Yooz Ejpčhaja nii plantanaca cwitiča. Ančucqui čjul plantaquiztanami juc'antipanž importiča. Jalla nižtiquiztan Yoozqui ančuc juc'ant cwitiča, Yoozquin ana tjapa kuzziz cjenami. ³¹ Jalla nižtiquiztan ančucqui anača llaquita kuzziz cjisqui, čjul čherquiztanami, nižaza kjaz licquiztanami, nižaza čjul zquitquiztanami. ³² Ana criichi žoñinacaqui tii muntu cucasanacžquin kuzziz ojklayča. Ančuczti ana nižta kuzziz cjeella. Ančucača arajpach Yooz Ejpchizqui. Čjultakiča ančucqui pecčhaj niiqui, liwj zizza Yooz Ejpqui. ³³ Jalla nižtiquiztan Yooz Ejpžquinpankaz walja kuzziz cjee. Nižaza niž mantita zuma kamañquiz kuzziz cjee. Jalla nekztanaqui ančucaltaqui cawalikaz cjequiča čjulumi. ³⁴ Jakatan čjulut anawalinaca watačhaj niiqui, jalla nii ana juyz paa tonjiqui. Jakaqui čjulut

watačhaj niiqui, jakapachaž jaknužquinami wataquičha. Zapuru čjul anawalinacaqui zejlñipančha.

7

ZOÑINACŽTAN ZUMA KAMA

¹ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Ančhucalaqui anačha zoñinacž uj chii chiizqui. Jalla nuž zoñinacž uj chii chiaquiz niiqui ančhucqui juc'ant ujchiz cjequičha Yooz yujcquiziqui. ² Nižaza zoñinacžquizimi “Amqui Yooziž castictaj cjila”, cjican chiaquiz niiqui ančhucqui Yooziž casticta zakaz cjequičha. Zoñinacžtan zuma kama. Nekžtan Yooz Ejpqui ančhucatan zumaž cjequičha. ³ Nižaza amqui am jilž čhujcquiz tsjii cjujchilla cherasaž niiqui, čkjažtiquiztan am persun čhujcquiz pajk cjujchi ana cherjo? ⁴ Am persun čhujcquiz nii pajk cjujchi ana cherasaž niiqui, čkjažtiquiztan am jilžquiz čhiijo, “Jila, am čhujcquiztan cjujchilla apakžinacha”, cjicanajo? ⁵ Ana zum kuzziz zoñimčha amqui. Am persun čhujcquiztan pajk cjujchi apakalla. Nekžtan zuma cherasačha, y nižaza am jilž čhujcquiztan cjujchilla apakasacha.

⁶ ‘Yoozquin criichi zoñinaca, ančhucqui Yooz taku anapan nonz pecñi zoñinacžtan Yooz puntu ana paljayaquičha. Ninacaqui pacunacažtakazza. Nižta zoñinacaqui ančhucaltan ch'atñi pacužtakaz cjesačha. Nižaza nii Yooz taku anapan nonz pecñi zoñinacaqui cuchinacažtakazza. Yooz puntu nonžcu, kuzquizkaz žawjčha.

YOOZQUIN MAYIZIZQUI

⁷ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Yooz Ejpžquiztan mayaquiž niiqui, Yooz Ejpqui tjaaquičha. Nižaza Yoozquin kju-raquiž niiqui, Yooz wachaquičha. Nižaza kjuy zanquiztan t'oc t'ocaquiž niiqui, cjetžintaž cjequičha. ⁸ Jequit mayačhaja, risiwaquičha. Nižaza jequit Yoozquin kjuračhaja, wachaquičha. Nižaza jequit kjuy zanquiztan t'oc t'ocačhaja, cjetžintaž cjequičha. Jalla nužučha Yoozquiz mayizizqui.

⁹ Anaž jakžiltami ančhuca majch t'anta mayanaqui maz chjalznasačha. ¹⁰ Nižaza anaž jakžiltami ančhuca majch ch'iz mayanaqui zkora chjalznasačha. ¹¹ Ančhucqui ana zum kuzziz cjenami zuma cusasanaca tjayinčhucčha persun maatinacžquiz. Jaziqui ančhuca arajpach Yooz Ejpqui mayñi maatinacžquiz juc'ant zumaž tjaasačha.

¹² ‘Jaknužt ančhucqui parti zoñinaca ančhucatan zuma munaziz pecčhaj niiqui, jalla nižtapacha parti zoñinacžtan zuma munaziz waquizičha ančhucqui. Jalla niipan Moisés liiquiz čhiichičha, nižaza Yooz cuntiquiztan čhiñi profetanacaž cijrtanacami.

KOZ JICZ, PAL JICZ

¹³ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Yoozquin ojcz pecčhaj niiqui, koz zanquiztan luzza. Infiernuquin ojčkñi jicz palačha, nižaza pal zanchizza. Jalla nijwccchuc ojčkñi zoñinacaqui muzpačha. ¹⁴ Tsjiic zakaz zejlčha. Arajpachquin ojčkñi jicz kzozačha, nižaza koz zanallchizza. Nižaza c'ujlcullačha arajpachquin ojčkñi jiczqui. Jalla nii jiczquinaqui koluckaz zoñi ojčkha.

KAMAÑQUIZTAN PAJTA CJESACHA ZOÑINACAQUI

¹⁵ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Ančhucqui zumpacha cwitasaquičha toscar taku čhiichiñi zoñinacžquiztanami. Jalla ninacaqui “Yooziž tjaata taku chiyučha” cjiñizakazza. Ninacaqui ančhucaquiz tjonža, tsjii uuzi zkizi tjužta kitižtakaz. Ninacž kuzquiz anawira zumačha. ¹⁶ Ninacž ana zuma kamañquiztan pajtaž cjequičha, ultimu ana zum zoñinacaqui. Tsjii ch'ap muntiqui uwas frutchiz anaž cjesačha. Nižaza tsjii ch'ap plantaqui higo frutchiz anaž cjesačha. Jalla nižtapančha ana zum kuzziz zoñinaca. Zuma kamañchizqui anapanž cjesačha. ¹⁷ Tjapa zuma muntinacaqui zuma fruta pookñičha. Nižaza tjapa ana zuma muntinacaqui ana zuma fruta pookñičha. ¹⁸ Zuma muntiqui anapanž ana zuma frutchiz cjesačha. Nižaza ana zuma muntiqui anapanž zuma frutchiz cjesačha. ¹⁹ Jakžilta muntit zuma fruta ana pookzaja, k'atžaž cjequičha nižaza ujaž cjequičha. ²⁰ Jalla nižtanacquit ančhucqui ana zum kuzziz zoñinaca pajaquičha, ninacaž ana zuma kamañquiztan.

ANA YOOZ WAJTQUIN OJKŃI ZOŃI

²¹ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Yekjap zoñinacaqui wejtquiz “wejt Jiliri, wejt Jiliri” paljajčha. Pero nuž čhiicanami, anaž wejt arajpach Ejpž mantuquiz kamaquiž niiqui, anapanž arajpach wajtquin okasačha, nižaza anapanž arajpach Yooz Ejpž mantuquiz želasacha. ²² Ultim zoñi pjalz tjuñquiziqui wacchi zoñinacaqui wejtquiz paljayaquičha, tuž cjican: “Wejt Jiliri, wejt Jiliri,

am tjuu aynakan Yooz taku paljaychinča, nižaza am tjuu chiican zajranaca chjatkatchinča, nižaza am tjuu aynakan wacchi milajrunaca paachinča”. Jalla nuž cjan wejtquiz paljayaquiča. ²³Jalla nuž paljaytiquiztanami wejrqui cjeeča, “Ančhuc anawira pajchinla pero. Wejtquiztan zaraka. Ančhucča ana zuma paañinacaqui”.

PIZC PUNTA ZOÑINACAQUI

²⁴Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Jakziltami weriž chiita taku nonžaja, nižaza weriž chiita tawj jaru kamčhaja, jalla niiqui zuma intintazñi žoñinacača. Intintazñi žoñiqui jalla tužuča. Tsjii maz lum juntuñ kjuya kjuyča. ²⁵Nekztanaqui chijñi chijinchiča. Nekztan puj kjazqui walja tsijtchiča, nižaza pjatziča, nižaza tjamiqui walja tjamchiča nii kjuya quintra. Pero nii chijñimi, tjamimi, kjazmi ana nii maz juntuñ kjuyta kjuyaqui pali atchiča. ²⁶Jaziqui jakziltami weriž chiita taku nonzcanpacha ana wejt tawj jaru kamčhaja, jalla niiqui zumzu žoñiča. Zumzu žoñiqui jalla tužuča. Ana zuma yokallquiz pjil yok juntuñ kjuya kjuychiča. ²⁷Nekztanaqui chijñi chijinchiča. Jalla nekztan puj kjazqui walja tsijtchiča, nižaza pjatziča, nižaza walja tjamchiča nii kjuya quintra. Jalla nekztanaqui nii pjil yok juntuñ kjuyta kjuyaqui muzpa tsuchuca pajziča.

²⁸Jesusaž jalla nuž tjaajñi žeržtan, nonžñi žoñinacaqui walja ispantichiča niž tjaajintiquiztan. ²⁹Jesusaqui walja zizñi zizñi tjaajinchiča. Lii tjaajñi maestrunacaqui ana nižta tjaajñitača.

8

MOJKCHI JANCHICHIZ LAA ZOÑI ČJETINTA

¹Jalla nekztanaqui Jesusaqui curquiztan chijiwžquičiča. Nižaza muzpa žoñinaca apziča. ²Tsjii mojkchi janchichiz laa žoñiqui Jesusizquiz macjatžquičiča. Jesusiz yujcquiz quillžcu, tuž cjichiča:

—Wejt Jiliri, tii laaquiztanž čjetnalla. Am wejr čjetinzim pecchaj niiqui, wejr čjetinzim atča.

³Jalla nekztanaqui Jesusaqui kjaržtan lanžcan, tuž cjichiča:

—Wejr am čjetnasachiya. Čjetintam cjissa.

Jesusaž jalla nuž čhiitiquiztan, nii mojkchi janchichiz žoñiqui laaquiztan žejtchi quirchiča. ⁴Nekztanaqui Jesusaqui nižquin čhižinchiča, tuž cjan:

—Wejr am tsjii cjesača. Jalla tii čjetintiquiztanaqui anam jecžquizimi maznaquiča. Timpluquin oka. Jalla nicju timplu jiliržquin persunpacha tjeežca, žejtchi, jalla nii. Nižaza Moises mantita ofrenda tjaaquiča, tjapa žoñinaca zizajo, laaquiztan čjetinta, jalla nii.

TSJII ČJETINTAQUI

⁵Jalla nekztanaqui Jesusaqui Capernaum cjita watja luzziča. Jalla nuž luzan tsjii roman sultat capitán jiliriqui nižquin macjatžquičiča. Nekztanaqui roct'ichiča, ⁶tuž cjan:

—Wejt Jiliri, kjuyquiz wejt piyuna ajpžquiz žejlča, ana tsijtñi. Nižaza walja ana wali ayiñča.

⁷Nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Nii čjetñi okasača.

⁸Nii sultat capitán jiliriqui kjaaziča, tuž cjan:

—Wejt Jiliri, anal wejt kjuyquiz am tjonžca cjiyi atasacha. Wejrqui amquiztan inakaztča. Jaziqui takukaz chiya čjetinzjapa. Nekztan wejt piyunaqui čjetinta cjequiča.

⁹Wejrpacha wejt pajk jilirž mantuquiz želuča. Niž mantitacama ojklajñiča. Nižaza wejt mantuquiz sultatunaca žejlča, čjulut wejr mantučhaja, jalla nuž cjen zultatunaca ojčča. Nižaza zultat ujawznučhaja, zakaz tjonča. Nižaza wejt piyuna čjulu paajumi mantučhaja, zakaz pačača.

¹⁰Jalla nuž nonžcu, Jesusaqui nii jiliri ancha zuma kuzziz naychiča. Nekztanaqui nuž nayžcu Jesusaqui niž apžñinacžquiz cjichiča:

—Wejrqui weral cjiwča. Čekapan tii žoñiqui juc'ant Yoozquin kuzzizza, tjapa Israel wajtčiz žoñinacžquiztanami. ¹¹Nižaza wejrqui cjiwča, tuwantan tajatan muzpa žoñinacaqui tjonaučiča, arajpach Yooz wajtquin luzjapa. Jalla nii Yooz wajtčiz žoñinacaqui Abrahamžtan, Isaacžtan, Jacobžtan, jalla ninacžtan juntupacha cuntintuž cjequiča. ¹²Israel žoñinacazti arajpach Yooz wajtquin žejlchucatača. Pero Yooz wajt zawnan zumchiquiz chjatkattaž cjequiča. Jalla nicjuž kaaquiča, nižaza iżke jojcan želaquiča.

¹³Jalla nekztanaqui Jesusaqui capitán jiliržquiz tuž cjichiča:

—Am kjuya oka. Jaknužt am tjapa kuztan cričhaja, jalla nižtapachaž cjequiča.

Jalla nii orapacha niž piyunaqui žejtchi quirchiča.

ZOÑINACA CHJETINTA

¹⁴ Nekztanaqui Jesusaqui Pedruz kjuya ojkcichiča. Jalla nicju ajpžquiz Pedruz ajmuž maa cherchiča ch'ujlñi conžtan laa cjičhi. ¹⁵ Naaža kjara lanžinčiča. Nuž lanžtquiztan nii ch'ujlñi conžquiztan žejtchinča. Nii orapacha žaažcu, ninaca atinti kallantichinča.

¹⁶ Nii chjetinta quintu nonžcu tjuñiž kattan muzpa zajraž tanta žoñinaca Jesusižquiz žijjctatača. Jesusaqui tsjii taku čhižcu zajranaca čhatkatchiča. Nižaza tjapa laanaca čjetinčiča. ¹⁷ Nii čjetintanaqui Isaias profetaž čhiita taku cumplissiča. Isaiasqui cjižrchiča tuž cjan: "Tsji žoñiqui učhum laa curpunaca tjupi cjskataquiča, nižaza conanacquiztan učhum čjetnaquiča".

JESUCRISTUZTAN CHICA OJKLAYZ PUNTU

¹⁸ Wiruñaquei tsjii noojiqui muzpa žoñinacaqui walja muytata Jesusižquiz ajcziča. Jalla nižta cheržcu, Jesusaqui mantichiča, kotž tsjii latuquiztan okajo. ¹⁹ Jalla nekztanaqui tsjii lii tjajañi maestruqui Jesusižquiz macjatžquichiča, tuž cjan:

—Tjajañi Maestro, jakzitchum okačhaja, amtan chicapachal ojklayasača.

²⁰ Jesusaqui nižquim kjaaziča, tuž cjan:

—Kitinacami kjuychizza. Nižaza wežlanacami tjurchizza. Wejrzi anal kjuychizza, tjajzjapami.

²¹ Tsjiuqui nižquiz apžñi žoñinacžquiztan zakaz paljaychiča, tuž cjan:

—Wejt Jiliri, amtan chica ojklayasača. Pero wejt ejpča ticziqui. Nekztan iyal wejt ejp tjatsñi okaž cjeella.

²² Jesusaqui kjaaziča, tuž cjan:

—Wejttan chicaka am ojklaya. Ticzižtakaz žoñinacaqui, jalla ninacaj ticzinaca tjatžlani.

JESUSAQUI TJAMIMI KJAZ LJOJKIMI MANTICHA

²³ Jalla nuž chiyžcu Jesusaqui warcuquiz luzziča. Niiž tjajinta žoñinacaqui luzzizakaza. ²⁴ Ninacaž kotquiz okan, tjamiuqui walja tjamchiča. Jalla nuž tjaman kjaz ljojkiuqui warcu tjatanž pecatča. Jesusazti tjajatča. ²⁵ Nii kjaz ljojkiž cjen tjajinta žoñinacaqui Jesusa žinčiča, tuž cjan:

—Wejt Jiliri! ¡Liwriyalla! Tii warcu kjazquiz julzmayača. Ticznačhani učhumqui.

²⁶ Jesusaqui kjaaziča, tuž cjan:

—¿Kjažtiquiztan ančhucqui anča tsuctsucjo? Ančhucqui anača wejtquin tjapa kuzziz.

Jalla nekztan Jesusaqui žaažcu, tjamimi kjaz ljojkiu užiča. Jalla nuž čhiitiquiztan tjamimi kjaz ljojkiu apaltichiča. ²⁷ Nii apaltiñi cheržcu nižtan ojklayñi žoñinacaqui ispantichiča, nižaza tuž cjičiča:

—¿Čjul žoñit teejo? Tjamimi tii kot kjaz ljojkiuž tiiž čhiita takukaz cazla.

ZAJRAZ TANTA ZOÑINACA

²⁸ Nii kotž nawjctuñtan irantižcu, Jesusaqui Gadara cjita yokquin ulanchiča. Ulantan pucultan žoñinacaqui campu santuquiztan tjončiča. Nii pucultan žoñinacaqui zajraž tantatača walja ana walinacatača, žoñinacžtan kichasñipanikaztača. Jalla nižtiquiztan nii jicžquiz ana jecmi ojklayñitača.

²⁹ Jesusižquiz macjatžcu nii zajranacaž tanta žoñinacaqui kjawchiča, tuž cjan:

—¿Kjažtiquiztan wejtnacaquiz mitisejo? Ima casticž timpu irantižcan amqui tekž tjončamča, wejrnaca sufriskatzjapa. ¿Kjažtatajo? —Nuž cjan kjawchiča.

³⁰ Nižaza nii nawjkchuc cuchinacaqui ojklayča lujcan. ³¹ Zajranacaqui Jesusižquiz rocchiča tuž cjan:

—Amqui wejrnaca čhatkataquičiž niiqui, nii cuchinacžquin wejrnaca luzkatalla.

³² Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjičiča:

—Nižtaqui, oka. Cuchinacžquin luzca.

Jalla nuž čhiitiquiztan zajranacaqui žoñinacžquiztan ulanchiča; cuchinacžquin luzziča. Zajranacaž luztiquiztan cuchinacaqui tsjii barranc k'awquin tjojsiča, kotquizpachatača. Jalla nužquiz kjaztan tsamžcu, ticziča nii cuchinacaqui.

³³ Jalla nii cuči itžñinacaqui anča tsucchi zajtchiča. Watja irantižcu, nii pucultan zajraž tanta žoñinacž puntuquiztan quint'ichiča, nižaza tjapa nižta watchinacami. ³⁴ Jalla nii quintu nonžcu tjapa nii wajtquiz žejlñi žoñinacaqui ulanchiča, jakžquin Jesusa želatčhaja, nicju. Jesusižtan zalžcu, ninacaqui rocchiča, ninacž yokquiztan okajo.

9**ZUCH ZOÑI CHJETINTA**

¹ Jalla niž wiruñpachaqui Jesusaqui wilta warcuquiz luzziča. Nekztan kotž tsjii latuquiztan kajkchiča. Nižaza niž persun watja irantichiča. ² Jalla nijwc žoñinacaqui Jesusižquin

tsjii zuch zoñi chjitchiċha. Tjajz zqutinacċtanpacha ajpċhi chjitchiċha. Ninacċ tjapa kuz cjicjċni cherċċu, Jesusaqui laa zoñċquiz paljayċhiċha, tuċ cjican:

—Jila, ana llaquisa; tjup kuzziz cjee. Am ujnacac pertuntaċha.

³ Jalla niċta ċhiñi nonċu yekjap lii tjaaċiñi maestrunacaqui kuzquiz tuċ pinsiċhiċha: “Yooz quintrala; tii zoñċ takuċi anaawalipanla”. ⁴ Pero Jesusaqui ninacċ kuzquiz pinsita zizatċha. Jalla nekztan ninacċquiz cjichiċha:

—ċKjaċtiqiztan anċhucqui niċta ana zuma pinsamintuchiztajo? ⁵ ċJakzilta takut pjasila ċhiiz cjesajo? ċ“Am ujnaca pertuntaċha” ċhiiz pjasila cjesaya? Uċ ċ“Tsiċtsna, oka”, jalla nuċ ċhiiz pjasila cjesaj? ⁶ Tsewctan cuchanzquita Yooz Zoñċċha wejrqui. Tii muntuquiz jiliritcha, ujnaca pertunzjapami. Razunal ċhiyuċha. Nuċ zizjapa, anċhucqui tiiz chera.

Jalla nekztanaqui nii zuch zoñċquiz cjichiċha:

—Tsiċtsna, am tjajz zquti apta; niċzaza am kjuya oka.

⁷ Jalla nii orapacha tsiċtsiċha, niċzaza niiz kjuya ojċhiċha. ⁸ Zoñinaca nii cherċċu, tsucchi quirċhiċha, niċzaza “Yoozqui honorċiz cjilalla” cjican ċhiichiċha. Yoozqui zoñinacċquiz niċta ċhjetinñi azi tjaaċiz ċjen, nuċ ċhiichiċha.

MATEO KJAWZTA

⁹ Nii kjuyquiztan ulanzċu Jesusaqui Mateo cjita zoñi cherċhiċha. Mateoqui impuesto cobriñi puestuquiz julzi želatċha. Jesusaqui niizquiz cjichiċha:

—Wejttan ċhica ojċklaya.

Jalla nekztan Mateoqui tsiċtsu, Jesusiċtan ojċhiċha. ¹⁰ Niiz wiruñ Jesusaċ Mateoċ kjuyquin lulan, muzpa impuesto cobriñinacami niċzaza ujċiz zoñinacami irantichiċha. Niċzaza ninacaqui Jesusiċtan niiz tjaaċinta zoñinacċtan ċhica julziċha tsjii mizquiz. ¹¹ Fariseo zoñinacċti jalla nii cherċċu, Jesusiċ tjaaċinta zoñinacċquiz pewcziċha, tuċ cjican:

—ċKjaċtiqiztan anċhuca tjaaċiñi maestruqui impuesto cobriñinacċtan niċzaza ujċiz zoñinacċtan ċhjeri lujljo?

¹² Jesusaqui jalla niċta pewcċni nonċu ninacċquiz cjichiċha:

—Zuma wiw zoñinacaqui anaċ medicu kullñimi pecċha. Antiz laa zoñinacċ medicu kullñimi pecċha. ¹³ Yooz takuċi tuċ ċjiċha: “Oksñi kuzziz zoñinaca ċju'antil pecuċha wilana jawkñi zoñinacċquiztan”. Tantiċya ċhjul puntut tii Yooz taku ċhiċhaja, nii zumpacha intintaza. Jaziċqui wejrqui “Zuma kamuċha” ċjiñi zoñinacċquiz anal kjawsñi tjonċhinċha. Antiz “Ujċizpanċha” ċjiñi zoñinacċquiz kjawsñi tjonċhinċha, ninacċ kuz campita cjisjapa.

AYUNAS PUNTU

¹⁴ Juan Bautistaċ tjaaċinta zoñinacaqui Jesusiċquiz macjatċquichiċha. Nekztan pewcziċha, tuċ cjican:

—Wejrnacmi fariseo zoñinacami walja ayunasiniċha. Amiċ tjaaċinta zoñinacċti ana ayunasñipanla. ċKjaċtiqiztan niċtajo?

¹⁵ Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziċha, tuċ cjican:

—ċKjaċt weriċ tjaaċinta zoñinaca llaquit kuzziz ayunasasajo, weriċ želanpachajo? Wejrqui zalz kazzi tjowaċtakaztċha. Ninacaqui zalz pijjstiquiz invittanacċtakazza. Zalz kazzi tjowaċ želan, niiz zalz pijjstiquiz invittanacaqui ana llaquit kuzziz ayunasasaċha. Pero tsjii timpuċ tjonacuċha. Jalla nii timpuquiz zalzñi tjowa kjañtaċ cjequiċha; jalla nekztanċ ayunasasaċha.

¹⁶ ‘Anaċ ċakziltami tsjel zquti ew rimintuċtan rimintasaċha. Ew rimintuqui jalċta-pasaċha, niċzaza nii ach zqutiċqui ċju'anti wjajrċu tsjelanznasaċha. ¹⁷ Niċzaza anaċ ċakziltami ach ċkiz luuzquiz ew vinu alznasaċha. Jalla niċtaċ alznasaċ niiqui, ċkiz luuz panċ wjajrskataċha ew vinuċqui. Nekztan vinumi ċkiz luuzmi pertinsasaċha. Ew vinu ew ċkiz luuzquiz panċ alznasaċha. Jalla nuċ zumpacha cjesaċha vinumi ċkiz luuzmi.

JESUCRISTUCHA LAZ ZOÑI ċHJETINÑIQUI

¹⁸ Jesusaċ tjaaċan, tsjii judio zoñinacċ jiliriqui irantichiċha. Jesusiċ yujcquin quillziċha, tuċ cjican:

—Wejt majtqui ticċniñi ċjiċha. Amqui wejt kjuya okasaċ niiqui, naaquiz am persun ċjarċtan lanznasaċha. Nekztan naaqui žetaquiċha.

¹⁹ Nekztanaqui Jesusaqui tsiċtsu nii jilirċtan ojċhiċha tjaaċinta zoñinacċtanpacha. ²⁰ Jalla nuċ okan, tsjaa laa maatak zonqui Jesusiċquiz wirquiztan macjatċquichinċha. Tunca paan wata ljok tjawksñi laakaz t'akjiri želintaċha. Jesusiċquiz macjatċcu Jesusiċ zquit puntallqui lanzinċha. ²¹ Ima macjatcan pinsichinċha, “Wejrqui niiz zqutiċilla lanċu žetaka wejrqui” cjican. ²² Jalla nuċ lanztiquiztan Jesusaqui jalla naaċa ċjutñi ċjutċcu naa maatak zoñi cherċhiċha. Nekztan tuċ ċjichiċha:

—Cullaca, tjup kuzziz cjee. Amiċ tjapa kuztan criċhiċ ċjen, žejtċi ċjissamċha.

Jalla nii orapacha žejtċin ċjissinċha.

²³ Jalla nekztanaqui Jesusaqui tira ojkchiča. Nii jilirž kjuya irantican Jesusaqui cherchiča, nii jilirž majt tјatzjapa banda pјujñinacaqui listutakalča, jalla nii. Nižaza zoñinacaqui ančaž kaacan aranchiča.

²⁴ Nuž cheržcu Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Ančhucqui tekztanž ulna. Taa uzqui anača ticzinqui, antiz tјajča.

Jalla nuž Jesusiž chiitiquiztan, zoñinacaqui nižquin tјassiča. ²⁵ Nekztanaqui Jesusaqui ninaca ulanskatchipanča. Nekztan luzcu, naaža ticzi uza kјarcu tanžcu, žinzicha; zejčhinpacha. ²⁶ Jalla nekztanaqui tјapa kјutñi nii yokquin nii milajru quinto ojkchiča.

ZUR ZOÑINACA CHJETINTA

²⁷ Jalla nijwctan ulanžquitiqiztan pucultan zur zoñinacaqui nižquin apžquichiča, kјawcan:

—Davidž majchmaatquiztan tјoñi, wejrnaca okznalla, —cjican.

²⁸ Nekztan Jesusaž kjuya luztan nii zur zoñinacaqui nižquin macjatchiča. Nekztan Jesusaqui ninacžquiz pewcziča, tuž cjican:

—Wejrqui ančhuc cherkatasacha, žjalla nii crii ančhucya?

Ninacaqui kјaaziča, tuž cjican:

—Wejt žiliri, criyuča.

²⁹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninacž čhjujqui lanlanžinchiča. Nižaza cjichiča:

—Ančhucaž tјapa kuztan criitiquiztan cherñi cјisna.

³⁰ Nii orapacha ninacž čhjujquiqui cherñi cјissiča. Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz zumpacha čhižinchiča, tuž cjican:

—Tii čhjetintaqui anaj jecmi zizla; ančhucmi anaž jecžquizimi čhiichiyaquiča.

³¹ Jesusaž nuž čhižinchiž cјenami, ninacaqui ulanžcu, tјapa yokaran nii čhjetinta quinto parlichiča.

ANA CHIINI ZOÑI CHJETINTA

³² Nii kјuyquiztan ulnan yekјap zoñinacaqui tsјii zajraž tanta zoñi zјijcchiča. Zajraž tantiquiztan ana čhiñi atatča. ³³ Nekztanaqui Jesusaqui nii zajra čhјatkatchiča. Jalla nuž čhјatkattiquiztan nii ana čhiñi zoñiqui čhiyi kallantichiča. Zoñinaczi jalla nii cheržcu walja isпantichi cјissiča, tuž cjican:

—Tii Israel yokquiz ana wira tižtanaca cheriñtača wejrnacqui.

³⁴ Pero fariseo nžoñinaczi tuž cјetča:

—Tiiqui zajranacž jilirž aztankaz zajranaca čhјatkatñiča.

³⁵ Jesusaqui tјapa wajtquiztan watja nižaza jochquiztan jochi ojklaychiča, judio ajcz kјuyquizimi tјajjincan. Yooz mantuquiz kamz puntu čhižinchiča. Nižaza tјapaman laanacami nižaza jall'c curpuchiznacami čhjetinchiča. ³⁶ Zoñinaca cheržcu, ninaca okziča. Ana awatirchiz uuzanacaztakaz želatča. ³⁷ Zoñinaca okzcu, Jesusaqui niž tјajajinta zoñinacžquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Weraral cјiwča. Zkalaqui walja žejlča. Pero zkala ajžñi zoñinacača upaqui. ³⁸ Yooz Ejpqui zkal Patrunača. Jalla nižtiquiztan Yooz Patrunžquiztan mayiza, zkala ajžñi zoñi cuchnajo.

10

TUNCAPAN APOSTOLONACA ILLZTA

¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui niž tuncapan illzta zoñinaca kјawziča. Nekztan ninacžquiz mantiz poder tјaachiča, zajranaca čhјatkatzjapa, nižaza tјapaman laanacami jall'c curpuchiznacami čhjetinajo.

² Nii tuncapan illzta apostolonacaqui jalla tižta tјuuchiznacatača: Primiruqui Simonatača, nižaza niž tsјii tјuuqui Pedro cјitazakaztača. Nekztan niž lajктаča, Andrés cјita. Nekztan Jacobotača, nižaza niž jila Juan. Nii pucultanaqui Zebedeož majchwichtača. ³ Nekztan Felipitača, Bartolometača, Tomastača, nižaza Mateotača. Nii Mateozti impuesto cobriñitača. Nekztan Jacobotača, Alfeož majčtača. Nekztan Lebeotača nižaza niž tsјii tјuuqui Tadeo cјitazakaztača. ⁴ Nekztan Simonatača, niiqui cananista cјita partiquiztantacha. Ultimquiziqui Judas Iscariotetača, jalla niiqui Jesusiž quintra tarasunchiča.

ILLZTA ZOÑINACA CUCHANTA

⁵ Jesusaqui nii tuncapan illzta zoñinaca cuchanžquichiča, niž cuntiquiztan ojklayajo. Ima cuchanžcan tuž čhižinchiča:

—Judio yokquinpanž ojklayaquiča, Samaria yokquin nižaza yekja yokanacquin ana ojklayaquiča. ⁶ Israel wajtchiz zoñinacžquinkaz okaquiča. Jalla ninacaqui katchi uuzinacaztakaz žejlča. ⁷ Arajpach Yooz mantuquiz kamz timpu zcatžinžquiča. Jalla

nii paljaycan ojklayzcaquičha. ⁸ Nižaza laanaca čhjetnaquičha. Nižaza ticzinaca jachataskataquičha. Nižaza mojkchi janchichiz zoñinaca čhjetnaquičha. Nižaza zajranaca chjatkataquičha. Tii mantiz poderaqui ančhucaquiz nužukaz tjaatačha. Jalla nižtiqiztan tii poderžtan zoñinaczquiz yanapžcu anaž čhjulumi mayaquičha pacajo.

⁹ Paaz ana chjichaquičha, kor paazmi, chiw paazmi, cobre paazmi. ¹⁰ Nižaza ana chjichaquičha žak qelzmi. Tsjii almilli alaja chjichaquičha. Nižaza ana iya čhjulumi chjichasačha, ana yekja čhjatami, nižaza atsmi. Yooztajapa langžñinaczquiziqui čheriqui tjaata cjis waquizičha.

¹¹ Ančhucqui wajtquizimi jochquizimi irantižcuqui, zuma zoñipanž kjurznaquičha. Nuž zuma zoñi wachuqui, niž kjuyquiz alujasaquičha, nii wajtquiztanami jochquiztanami ulanzcama. ¹² Tsjii kjuya luzcu, tsaanaquičha, “Ančhuc walipaj cjila”, cjican. ¹³ Nii kjuychiz zoñinaca zumažlaj niiqui, jalla ninacztaqui walipanž cjequičha. Yekjapa zoñinacaqui ana zumažlaj niiqui, jalla ninacztaqui čhjulumi anawalikaz cjequičha. ¹⁴ Jakziltat ančhuc ana risiwaquičha niiqui, nižaza ančhuc ana nonz pecaquičha niiqui, ninaczquiztan okaquičha ančhucqui. Nii kjuyquiztan ulnaquičha nižaza nii wajtquiztanauqui. Nekztan nii wajtquiztan kjochquiz žcachi pulpunaca tsajt tsajtsnaquičha. Jalla nii tsajt tsajttaqui siñalaz cjequičha ninacz quintra, ančhuc ana risiwchiz cjen. ¹⁵ Weraral cjiwčha. Casticz tjuñquiziqui nii ančhuc ana zuma risiwñi zoñinaczi juc'anti castictaž cjequičha, Sodoma cjita Gomorra cjita, jalla nii wajtchiz zoñinaczquiztan.

CHJAAWJKATÑINACA ZELAQUICHA

¹⁶ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Tii weriž čhižinta taku nonžna. Wejrqui ančhuc cuchnučha. Ančhucqui kitinacz taypquiz ojklayaquičha, uuzanacaztakaz. Jalla nižtiqiztan ančhucqui walja kuzziz cjee. Listuž cjequičha žkoražtakaz, pero zuma paazjapa. ¹⁷ Ančhucqui persunpachaž walja cwitazaquičha. Ančhucqui jilirinaczquiz intirjita cjequičha; nižaza ajcz kjuyquiz wjajtaž cjequičha. ¹⁸ Nižaza ančhucqui wejt puntuquiztan parlichiz cjen chjichtaž cjequičha prefectonaczquinami, nižaza tsjan chawjc jilirinaczquinami. Nekztan ančhucqui wejt puntuquiztan čhiyaquičha, nii jilirinacz yujcquizimi, nižaza ana judio wajtchiz zoñinacz yujcquizimi. ¹⁹ Jilirinaczquiz intirjitaž cjenami, ana kuz turwaysi cjequičha, čhjulut ančhuc kjaaznačhaja, nižaza jaknužt kjaaznačhaja, jalla nii. Jilirinacz yujcquiz prisintiz ora, Yoozqui ančhuca kuzquiz čhiiz taku tjaaquičha, jaknužt čhiizalaj, nii. ²⁰ Ančhuca persun kuzquiztan anaž čhiyaquičha. Antiz ančhuca Yooz Ejpž Espiritu Santuqui ančhuc čhiikataquičha.

²¹ Nii timpuquiziqui zoñinacaqui persun jilž quintra aptjapznaquičha persun jila conkatjapa. Nižaza ejpnacaqui persun maatinacz quintra aptjapznaquičha. Maatinacazi persun maa ejpnacz quintra zakaz aptjapznaquičha, persun ejpnaca conkatjapa. ²² Tjapa ana cričhi zoñinacaqui ančhucaquiz ch'aanaquičha wejt puntu parliñiz cjen. Pero jakziltat ticzcama wali tjurt'iñi kuzziz cječhaj niiqui, liwriitaž cjequičha, Yooztan wiñaya kamzjapa. ²³ Tsjii wajtchiz zoñinacaqui ančhuc chjatkataquičha niiqui, ninaczquiztan yekja wajtquin okaquičha. Weraral cjiwčha, wejrqui arajpachquiztan cuchanžquita Zoñtčha. Ima weriž tii muntuquiz wilta tjonan, ančhucqui tjapa Israel watjanaczquin anaž iranti atasačha.

²⁴ Tjaajinta zoñiqui niž tjaajiñizquiztan anaž juc'anti cjesačha. Nižaza piyunaqui niž patrunžquiztan anaž juc'anti cjesačha. ²⁵ Tsjii tjaajinta zoñiqui niž tjaajiñiz irata, jalla nižta tjaajiñiz cjisnaquičha niiqui, cuntintuž cjis waquizičha. Nižaza tsjii piyunaqui niž patrunž irata, jalla nižta patrunaž cjisnaquičha niiqui, cuntintuž cjis waquizičha. Nonžna ančhucqui, quintra zoñinacaqui “Beelzebú” cjican zajra jilirž tjuužtan wejtquiz tjuuskataquičha niiqui, ančhucaquiz juc'ant anawal tjuužtanž tjuuskataquičha. Wejrqui kjuychiz patrunžtakaztčha, ančhuczi wejt kjuy familiažtakazza.

²⁶ Jalla nižtiqiztan ančhucqui anaž zoñi eksna. Tjapa chjojzakuñ tjaajintami zuma kjana ziztaž cjequičha. Nižaza tjapa jamazit tjaajintami nižtazakaz zuma kjana ziztapankaz cjequičha. ²⁷ Tjapa weriž chjojzaka tjaajintanacami ančhucqui zoñinacz yujcquiz kjanacama paljayaquičha. Nižaza tjapa weriž jamazit tjaajintanacami ančhucqui paljayaquičha, tjapa zoñinaca nonzjapa. ²⁸ Nonžna ančhucqui, anačha eksqui tii curpu alaja conñinaczquizimi. Ninacaqui animuqui anaž conasačha. Antiz Yoozquizpan eksna. Jalla niičha curpumi animumi infiernuquin wiñaya t'akjisiskatñiqui.

²⁹ Tsjii paaztan pizc wežlanaca kjayasačha. Jalla nuž kolic valorchiz kjayžcumi ančhuca Yooz Ejpqui ninaca cwitičha. Yooz Ejpž ana munan, tsjii wežlaqui anaž ticznasačha. ³⁰ Jilanaca, Yooz Ejpqui tjapa ančhuca ach charanaca kanžintačha. ³¹ Jalla nižtiqiztan anaž čhjulquiztanami eksna. Wežlanaczquiztan ančhucčha juc'ant valorchizquičha. Yooz Ejpqui ančhuc juc'anti cwitaquičha wežlanaczquiztan.

³² Jakziltat parti zoñz yujcquiz wejt favora cjeħaj niiqui, niżazakal wejrqui wejt arajpach Yooz Ejpž yujcquiz nii zoñz favora chiyaħa. ³³ Niżaza jakziltat parti zoñz yujcquiz wejr ana pajñi nicaħaj niiqui, niżaza wejrqui wejt arajpach Yooz Ejpž yujcquiz nii zoñz quintra ana pajñi zakal chiyaħa.

³⁴ 'Tii taku nonžna. Weriz tjontiquiztan zoñinacaqui ana zumquin cjequiħa; quintrasñi cjequiħa. Nekztan aptjapznaquiħa. Ana criichinacaqui criichi zoñinacž quintra cjequiħa. ³⁵ Weriz tjontiquiztan tsjii maatiqui persun ejpžjapa quintraž cjequiħa. Niżaza tsjaa majtqui persun maajapa quintra cjequiħa. Niżaza tsjaa wazmi persun kjan maajapa quintra cjequiħa. ³⁶ Jalla niža zapa mayni familianacaqui ninacporaž quintraž cjequiħa. ³⁷ Jakziltat persun maa ejpžquizkaz kuzziz cjeħaja, jalla niiqui anaž wejt partiquiz cjichuca cjesaħa. Niżaza jakziltat persun ocjalžquizkaz kayaz' aħaja, jalla niiqui anaž wejt partiquiz cjichuca cjesaħa. ³⁸ Jakziltat wejt partiquiz cjis pecħaj niiqui, tjapa kuztanž wejtquiz cjistanħa. Sufrijsapaqui listoj cjila, ticzcama. Ana niža wejtquin tjapa kuztan cjeħaj niiqui, anaž wejt partiquiz cjichuca cjesaħa. ³⁹ Jakziltat weriz cjen persun anazum kamañquiztan ana jaytaħaja, jalla niiqui ultimquiziqui ana liwriita cjesaħa. Niżaza jakziltat weriz cjen persun anazum kamañquiztan jaytaħaja, jalla niiqui ultimquiziqui liwriitaž cjequiħa; Yooztan wiñaya zuma kamaquiħa.

⁴⁰ Jequit anħuc risiwħaja, niżaza wejrmi zakaz risiwħa. Niżaza jequit wejr risiwħaja, jalla niiqui niżazakaz wejt Yooz Ejpmi risiwħa. ⁴¹ Jequit tsjii Yooziž cuchanta profeta risiwaquizñi niiqui, jalla niiqui profetažtakaz honorchiz zakaz cjequiħa. Niżaza jequit tsjii Yooz kuzcama kamñi zoñi risiwaħaja, jalla niiqui Yooz kuzcama kamñiž premio, jalla niżtakaz honorchiz cjequiħa. ⁴² Niżaza jequit tsjii wejtquin kuzziz zoñžquiz yanapaħaja, jalla niiqui honorchiz zakaz cjequiħa. Jequit wejtquin criichi zoñžquiz tsjii tasa kjaz onaħaja, jalla niiqui honorchiz zakaz cjequiħa. —Jalla nuž chiichiħa Jesusaqui.

11

JUAN BAUTISTAZ CUCHANZQUITA ZOÑI

¹ Niž tuncapan illta zoñinacžquiz tjaajinz žeržcu, nekztan Jesusaqui ojkcħiħa, yekja watjanac kjutñi. Wajtquiztan watja ojklaychiħa, zoñinacžquiz tjaajñi, niżaza Yooz taku paljaji.

² Juanqui nii oraqui carsilquiztaħa. Jalla nicju Cristuž ojklaytanaca quinto nonchiħa. Nekztanaqui Juanqui tsjii kjažt mazinaca Jesusa pewczñi cuchanžquichiħa. Nekztan irantizcu Jesusižquiz ³ pewczihca, tuž cjican:

—Cristuqui tjoniz cjispaħa; ĸAmj Yoozquiztan cuchanžquita Cristumkaya? ĸUž yekjaž tjewznasa, jaa?

⁴ Jesusaqui ninacžquiz kjaaziħa, tuž cjican:

—Jaknužt cherħaja nonžaja, jalla nii tjappachaž Juanžquiz quint'izquieħa anħucqui. ⁵ Zur zoñinac cherħa, Zuch zoñinacaqui ojklayħa. Mojkcħi janchichiz zoñinacaqui ĸhetintatħa. Oñi zoñinacaqui nonža. Niżaza ticzi zoñinacaqui jacatatskattaħa. Niżaza pobre zoñinacžquiz Yooz liwriiñi taku paljaytapanħa. ⁶ Jakziltat weriz paatanaca cheržcu, niżaza weriz ĸiitanaca nonžcu, ana kuz turwayzižlaj niiqui, walipanikaz cjequiħa.

JUAN BAUTISTA PUNTU

⁷⁻⁸ Jalla ninacaž ojektan, Jesusaqui chiyi kallantichiħa Juanž puntuquiztan. Zoñinacžquiz tuž cjichiħa:

—Ch'ekti yokquin, ĸħjulu cherzñi ojkcħinħuctaya? ĸTjamiž tjizinta caña cherzñi ojkcħinħuctajo? Anaħay. ĸFino zquiti cajtchi zoñi cherzñi ojkcħinħuctajo? Chawjc jilirž kjuyquin zuma zquiti cajtchi zoñi žejlħa. Jalla nii zizza anħucqui. ⁹ ĸħjulu cherzñi ojkcħinħuctaya? ĸYooz cuntiquiztan ĸiini profeta cherzñi ojkcħinħuctaya? Jesalla, ultim werara nuž ojkcħinħucħa. Juanqui tuqita profetanacžquiztan juc'ant chekanħa. ¹⁰ Juanž puntuquiztan Yooz takuqui tuž cjihca:

“Yooz Ejpqu tsjii zoñi cuchanžcaquiħa ima Cristuž Yooz taku paljaji ojklayan. Nii zoñiqui Israel zoñinacžquiz Cristu zuma tjewskataquiħa”.

¹¹ Weraral cjiwħa. Juan Bautistaħa parti zoñž maatinacžquiztan tsjan juc'antiqui. Pero ĸjul Yooz maatimi zoñž maatinacžquiztan tsjan juc'antiħa. Arajpach Yoozquin kuzziz zoñinacaħa Yooz maatinacaqui.

¹² Juanž tjontiquiztan anzcama muzpa zoñinacaqui ts'acjazcan arajpach Yooz mantquiz luz pecħa; walja tjapa aztan niżaza tjapa kuztan luz pecħa. ¹³ Juanž tjonzcama, tjapa tuqita profetanacž ĸiitanacami niżaza Moisés liinacami arajpach Yooz cuchanžquita puntuquiztan ĸiħa. ¹⁴ Elías cjita profetaqui wilta tjoniz cjispaħa; nii

Elias tjonz cuntiquiztanča Juan Bautistaqui. Jalla niic werarača. Nuž criiz waquizicha. ¹⁵ Jakziltachalaj nonžni cjunčhiz, jalla niiqui tii chiitaqui nonžna.

¹⁶ ‘¿Kjažtat tii timpuquiz žejlñi žoñinacajo? ¿Jecnaca iratat tinacajo? Jalla tižta ocjalanacažtakazza tinacaqui. Yekjap ocjalanacaqui palazquin julzi uzinča, nižaza ninacž mazinaca kjawkjawža, tuž cjan: ¹⁷ “Tsajtsjapa pincallu pjujchinča. Ančuczti ana tsajchinčucča. Nižaza kaayikaayi wirzu itzinča. Ančuczti ana kaachinčucča”. Jalla nuž cjichiča ocjalanacaqui. Jalla nižta iratača tii timpuquiz žejlñi žoñinacaqui. ¹⁸ Juan tjonchiča. Niiqui zumanaca ana lujlñiča, nižaza ana licñiča. Jalla nižtiquiztan ančucqui tuž cjiñčucča, “Juanqui zajraž tantacha” cjan. ¹⁹ Niiz wiruñauqui wejrqui tjonchinča, arajpach Yooz Ejpž cuchanžquita Zoñi. Wejrqui zumanaca luluča, nižaza licuča. Jalla nižtiquiztan ančucqui wejt puntuquiztan cjiča: “Niicha ancha lujlñiqui, nižaza licñiqui, nižaza niicha ujchiz žoñinacž maziqi, nižaza anawali impuesto cobriñinacž maziqi”. Jalla nuž cjiñčucča wejt puntuquiztan. Tuž zakal cjiwča: Yooz puntu zuma zizñi žoñinacaqui Yooz tjaajintacama kamča.

ANA YOOZQUIN KUZIZ ŽOÑINACA

²⁰ Jalla nekztanaqui Jesusaqui chiichiča, chojru kuziz žoñinacž puntu. Tsjii watjanacqui ancha milajrunaca paachiča. Pero nii wajtchiz žoñinacazti persun uj ana pajchiča; nižaza kuznaca ana campiichiča. Jalla nižtiquiztan Jesusaqui ninacžquiz ayjatchiča, tuž cjan:

²¹ —Corazín wajtchiz žoñinaca, ančucaquiz ancha anawaliz wataquiča. Nižaza Bet-saida wajtchiz žoñinaca, ančucaquiz ancha anawalizakaz wataquiča. Ančuca watjanacquiziqui walja milajrunaca paachinča. Tiro cjita nižaza Sidón cjita watjanacquiz nii milajrunaca paataž cjitasaž niiqui, nii ortanpacha nii wajtchiz žoñinacaqui Yoozquin kuziz cjitasača; nižaza “ujchizpanča wejrnaqui, pertunalla”, cjitasača. Nižaza uj zint’izcu nii wajtchiz žoñinacaqui llaquita kuz kjanapacha tjezñi cjitasača, lutu zquiti cujtžcu, nižaza achquiz kjupžtan tjajlžcu. ²² Jalla nižtiquiztan ančucqui juyzu casticž tjuñquiziqui juc’anti castictaž cjequiča nii Tiro cjita nižaza Sidón cjita watjanacchiz žoñinacžquiztan. ²³ Capernaum wajtchiz žoñinaca, žkjažtiquiztan ančucqui pinsejo, “Yoozqui ućhum honorchiz cizkatakačiča”, cjanajo? Anaž nuž cjesača. Pero ančuczti kozzuc tjojttaž cjequiča infernuquin sufrisjapa, ujchiz žoñinacžtan chica. Ančuca wajtquiziqui walja milajrunaca paachinča. Sodoma cjita wajtquiz nii milajrunaca paataž cjitasaž niiqui, nii watjaqui anz tii tjuñinaca cjejtasača. ²⁴ Jalla nižtiquiztan nii juyzu casticž tjuñquiziqui ančucqui juc’anti castictaž cjequiča, Sodoma wajtchiz žoñinacžquiztan.

YOOZQUIN KUZIZ ŽOÑINACA

²⁵ Jalla nii orazakaz Jesusaqui chiichiča:

—Wejt Yooz Tata, amqui honorchizam cjlalla. Arajpachquin žejlñinacami tii muntuquiz žejlñinacami amča mantifñamqui. Amqui humilde žoñinacžquiz chjojkaza tjaajinta tjeezamča. Zizñi žoñinacžquizimi intintazñi žoñinacžquizimi nii chjojkaza tjaajintanacami ana zizkatchamča. ²⁶ Yooz Tata, amiž muntaqui nužuča.

²⁷ Yooz Tata, tjapa amiž ziztanacaqui wejtquiz tjaajinchamča. Ultimquiziqui anaž jecmi wejr am Majch zumpacha pajča. Am alaja wejr zumpacha pajča. Nižaza anaž jecmi am Yooz Ejp zumpacha pajča. Wejr alaja am zuma pajuča. Nižaza jakziltižquiz wejrqui zizkatž pecačhaja, jalla ninacazakaz am zuma pajasacha. ²⁸ Ančucqui jakziltat ana zumanacquiztan othčizlaj niiqui, wejtquizza macjatžca. Nižaza jakziltat persun aztan Yooz watja irantiz othčizlaj niiqui, wejtquizza macjatžca. Weril ančucaquiz jeejkatača. ²⁹ Wejrqui pasinsis kuziztčha, nižaza humilde kuziztčha. Jalla nižtiquiztan weriž tjaata kamaña catoka; nižaza wejt puntuquiztan zizñi cjee. Nekztan persun kuz jeej wachaquiča. ³⁰ Weriž tjaata kamañaqui anača ch’ama, nižaza wejt manta paazqui cjezakazza.

12

JEEJZ TJUŇI QUINTU

¹ Tsjii jeejz tjuñquiziqui Jesusaqui niiz tjaajinta žoñinacžtan čjacta zcalanac taypiranž okatča. Tjaajinta žoñinacaqui čjeri eescatchiča. Nekztan ninacaqui tric oz chjojlunaca kjajpžcu, tric lujlchiča. ² Fariseo žoñinacaqui jalla nižta paañi cheržcu, Jesusižquiz cjičiča:

—Chera, tii amiž tjaajinta žoñinacaqui trabajla. Jeejz tjuñquiziqui nižta trabajzqui ućhum lii quintrala. —Jalla nuž čhiican ujchiz jwes pecatča. ³ Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča, tuž cjan:

—Anchucqui tuž liichinčhucča, žanajaa? Chjeri eeczanaqui David cjita zoñiqui niž mazinacžtan tižta paachiča. ⁴ Niiqui Yooz timpluquin luzcu Yooz yujcquin nonžta t'antanaca lujlchiča. Chjul zoñimi anapantača permitta nii t'antac lujlzqui. Lii quintrala niiqui. Timplu jilirinacapankaz lulasächa. Pero nii Davidzti lujlchipanča. Nižaza niž mazinacaqui nii t'anta lujlchizakazza. ⁵ Nižaza Moisés liiquiz tižta liichinčhucž, žana jaa? Jeejz tjuñquiziqui timplu jilirinacaqui ana jeežla. Jalla nuž ana jeežtiquiztanauqui, ninacžtajapa anaž ujchiz cjesächa. ⁶ Anchucaquiz cjiwča. Tekz tsjiičha timpluquiztan juc'ant chekanaqui. ⁷ Nižaza anchucqui cjiirta Yooz taku ana intintazzinčhucča. Yooz taku tuž cjiča: “Wejrqui wilana jawkñi zoñinaca anal pecučha. Okžñi kuzziz zoñinacapan pecučha”. Tii Yooz taku intintaztasaz niiqui, anaž anchucqui tii zoñinaca ujchiz jwespectasächa. Tii zoñinacaqui jaziqiu anaž uj paača. ⁸ Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñičha. Wejrpanikal jeejz tjuñquizimi mantasächa.

KJARA KJONCHI ZOÑI CHJETINTA

⁹ Jalla nektzanaqui najwcchuc ojkžcu judío ajcz kjuyquiz luzzičha. ¹⁰ Jalla nicju tsjii zoñi želatčha kjara kjonchi. Tsjii quintra zoñinacaqui uj jwesjapa Jesusižquiz pewcziča tuž cjican:

—žJeejz tjuñquiziqui zoñi čhjetinz cjesaya, už anapan cjesaj? nuž cjican pewcziča.

¹¹ Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča tuž cjican:

—Jeejz tjuñquiziqui uuzac tujquiz tjožtsiž cjesaz niiqui, žkjaža anchuczti tujquiztan uuzaz joožñi ana okasajo? ¹² Pero zoñiqui uuzižquiztan juc'antiž walčha. Jalla nižtiquiztan jeejz tjuñquizimi anača lii quintra zuma paazqui.

¹³ Jalla nektzanaqui Jesusaqui laa zoñžquiz cjichiča:

—Am kjara zjijca.

Nekztan žejtchi cjissičha, nii tsjii kjara wiwuz nižtapacha. ¹⁴ Jalla nektzanaqui fariseo zoñinacaqui ulanzcu, Jesusiž conzjapa kazziča.

¹⁵ Jalla nii zizcu Jesusaqui najwcchuc ojkchiča. Nižaza muzpa zoñinacaqui Jesusižquiz apziča. Jesusaqui tjapa nii apžñi laanaca čhjetinchiča. ¹⁶ Nekztan ninacžquiz mantičiča, ana jeczquizimi Jesusiž čhjetinñi puntuquiztan parlajo, nii.

PROFETAZ CHIITA TAKU CUMPLITA

¹⁷ Jalla nižta ojklaycan, Jesusaqui Isaias profetaž cjiirta taku nužquiz cumplissičha. Yoozqui Isaiasquiz tuž cjiirkatchičha:

¹⁸ “Jalla tiičha weriž illzta zoñiqui, weriž mantitacama ojklayñi zoñi. Jalla nižžquin kayazt'uča. Niž cjen cuntintutčha wejrqui. Jalla nuž cjiča Yoozqui. Wejt Espiritu Santuqui niž kuzquiz cjequičha. Niiqui yekja watjanacchiz zoñinacžquin Yooz liwriiñi taku paljayaquičha. ¹⁹ Zoñinacžquizimi ana ch'anaquičha, nižaza ana kjawaquičha. Calliran alto joržtan ana paljayaquičha. ²⁰ Tsjii tjuwanta cañami anaž kjolaquičha. Nižaza ch'aman asñi michami anaž tjesaquičha, niž ultimpacha legal mantiz tjuñicama. ²¹ Niž cjen yekja watjanacchiz zoñinacaqui zuma liwriiz tjuñi tjewznaquičha”.

Jalla nuž Jesusiž puntuquiztan Yooz takuqui cjiča.

JESUSIZ QUINTRA CHIICHA

²² Jalla nektzanaqui tsjii laa zoñiqui Jesusižquin chjichtatača. Nii zoñiqui zajraž tantaž cjen zuratača, nižaza ana chiiñitača. Jesusaqui nii zoñi čhjetinchiča. Jalla nižtiquiztan cherni chiiñi cjissičha. ²³ Jalla nuž čhjetintiquiztan tjapa zoñinacaqui ispantichičha tuž cjican:

—žTiiž Davidž majchmajtquiztan tjonñi cjesaya? žTiipan Cristo cjesaya?

²⁴ Nii nonžcu fariseo zoñinacaqui tuž cjichiča:

—Tiiqui ana wal zoñikalala. Zajranacž Beelzebú jilirž aztankaz yekja zajranaca ch-jatkatčha.

²⁵ Jesusaqui ninacž pinsitanaca zizzičha, jalla nižtiquiztan ninacžquiz cjichiča:

—Jakzilta nacionamiž partira partira t'akznaquič niiqui, nižaza t'aka t'aka kichasaquič niiqui, k'ala t'atantaž cjequičha. Tsjii watjamiž nižaza tsjii kjuya familiamiž nižta t'aka t'aka cjisnaquič niiqui, anaž tjurasächa. ²⁶ Jalla nižta irata Satanás diabluqui persun partira chjatkatatasaz niiqui, niipacha t'akztašächa. Jalla nuž t'akžtiquiztan niž mantiz azi anaž tjurasächa. ²⁷ Anchucqui wejt puntuquiztan cjiñchucča, “Beelzebú diabluž aztan zajranaca chjatkatčha”. Jalla nuž cjiñchucča. Jalla nužuzlaj niiqui, žject anchuca partira zoñinacžquiz azi tjaazjo, zajranaca chjatkatžjapajo? Jalla nižtiquiztan kjanapachaž wejt puntuquiztan tsjii kjutñi chiičinčhucča, nii. ²⁸ Wejrzi tii Yooz Espiritu Santuž aztan zajranaca chjatkatñičha. Jalla niicž cjiča, Yooz mantiz timpu anchucaquiz žcatžinžquičha, nii.

²⁹ "Tsjilla cjesača. Anaž jecmi tsjii azziz zoňž kjuyquiziqui luzi atasacha; nižaza anaž niž kinakunacami jwesi atasacha, ima čejlcanaqui. Nii čejlžcu, nekztan tjapa kinakunaca jwesi luzasacha.

³⁰ Jecchalaj ana wejt favora, niiqui wejt quintrača. Nižaza jequit wejtta čica Yooz kjutni zoñinaca ana macjatskatchaja, jalla niiqui zoñinacaz Yoozquiztan tirkatča.

³¹ Jazic ančucaquiz chiyuča, tuž cjican: tjapa ujnacami nižaza tjapa ana zum takunacami pertuntaž cjesača. Pero jakzilta zoñit Yooz Espiritu Santuž quintrā chiyučaj niiqui, anaž pertuntaž cjesača. Nii zoñiqui wiňaya ujchiz cjequiča. ³² Jakzilta zoñit wejt quintra chiyučaj niiqui, pertuntaž cjesača. Pero jakzilta zoñit Yooz Espiritu Santuž quintrā chiyučaj niiqui, anaž pertuntaž cjequiča. Nii zoñiqui wiňaya ujchiz cjequiča; anawira pertuntaž cjequiča.

FRUTANAC PUNTU

³³ Nekztan Jesusaqui tjaajinčiča, tuž cjican:

—Zuma muntizlaj niiqui, zuma frutaž pookča. Nižaza ana zuma muntizlaj niiqui, ana zuma frutaž pookča. Jalla nižtiquiztan muntiqui niž frutquiztan pajza, zuma ana zuma, jalla nii. ³⁴ Zkoražtakaz ančucqui, ana zum zoñchucča. ĆKjažža ančucqui zumanaca chiyasajo? Ančuca kuzquiz pinsitaqui ana zuma parižula. Jaziqui ančuča anazumanacapan chiiñinacaqui. ³⁵ Tsjii zuma zoñiqui zuma čiiča, niž zuma kuzquiztan. Nižaza tsjii ana zum zoñizti ana zumapaž čiiča, niž ana zuma kuzquiztan. Jaknužt kuzquiz pinsičaja, jalla nuž čiiča zoñinacami. ³⁶ Ančucaquiz cjiwča, juyzu casticz tjuñquiziqui zapa mayni cwinta tjaastanča, tjapa ana zuma čiiitanacami. ³⁷ Ančucaž čiiitiquiztan jama jusjitaž cjequiča, ujchiz cječhaja, ana ujchiz cječhaja, nuž.

ANA CRIICHI ZOÑINACA

³⁸ Jalla nekztanaqui yekjap fariseo zoñinacaqui lii tjaajiñi maestruncžtan Jesusižquiz cjichiča:

—Maestro, am milajru paañi cherez pecuča.

³⁹ Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča tuž cjican:

—Ana zum zoñinacčucča. Ana Yoozquin kuzziz zoñinacčucča. ĆKjažt tsjii milajru mayča, zinalažtakaz? Jonáz cjita profetž zinala, niikaz ančucaquiz tjaata cjequiča. ⁴⁰ Jonasqui pajk ch'iz pjuchquiz žejlčiča čhjep majžtan čhjep aramžtan. Jalla nižta irata wejrqui tii yok koztan kamacha čhjep majžtan čhjep aramžtan. ⁴¹ Juyzu tjuñquiziqui, jalla nii casticz tjuñquiziqui Ninive wajchiz zoñinacaqui jacatataquiča. Nekztan ninacaqui tii timpuquiz kamñi zoñinacž uj tjeeskataquiča. Jonás Yooz taku paljaytiquiztan ninacaqui Yoozquin kuzziz cjišiča. Pero wejrčha Jonasquiztan juc'ant chekanaqui. Tii timpuquiz kamñi zoñinacžti anaž Yoozquin kuz tjaacha. ⁴² Nižaza casticz tjuñquiziqui tsjaa waruta maatak jilirqui jacatataquiča. Nekztan naaqui tii timpuquiz kamñi zoñinacž uj tjeeskataquiča. Naaqui najwka yokquiztan tjončinča Salomonžtan zali, nižaza niž zuma razunchiz taku nonžni. Pero tejcz wejrčha Salomonquiztan tsjan juc'ant chekanaqui. Pero tii timpuquiz kamñi zoñinacžti wejt taku anaž nonz pecča.

ZAJRA PUNTU

⁴³ "Tsjii zakal quint'asača. Tsjii zajraqi zoňžquiztan ulanžcu kjoñ yokaran ojk-layñitacha, jeejzjapa kjurcan. Ana jeejz watžcuqui, kuzquiz pinsičiča, tuž cjican: ⁴⁴ "Jaziqui wejr quepaka jakziquiztan ulanzquitučhaja, jalla nicju". Jalla nuž quejpcu nii zoňžtan wilta zalčiča. Nii zoñiqui pewžta kjuyažtakaztača, cuza žcayi, azquitzta, pero laachitacha. ⁴⁵ Jalla nuž zalitiquiztan nii zajraqi pakallak juc'ant anawali zajranaca zijiqui ojkčiča. Zajranaca zijicžcu, tjappacha nii zoňž kuzquiz luziča. Jalla nižtiquiztan nii zoñiqui juc'ant ana wlati cjišiča tuquita kamzquiztan. Jalla nižta irata tii ana zum zoñinacžquiz wataquiča. —Jalla nuž quint'ichiča Jesusaqui.

JESUSIZ FAMILIA

⁴⁶ Jesusaqui iyapanž zoninacžquiz chiyatča. Jalla nuž chiyan niž maaqui lajknacžtan irantižquichiča. Zoñinacž tjiiquin želan, nižtan parlis pecatča. ⁴⁷ Tsjii zoñiqui Jesusižquiz maziča, tuž cjican:

—Am maa lajknacžtanpacha tii tjiiquiz žejlča. Am kjawž, amtanž parlis pecča.

⁴⁸ Jesusaqui mazni zoňžquiz kjaaziča, tuž cjican:

—ĆJect wejt maaya? ĆJect wejt jilanacaya?

⁴⁹ Jalla nuž čiižcu tjaajinta zoñinacž kjutni kjaržtan tjeeziča, nižaza cjichiča:

—Tinacča wejt maami, wejt jilanacami. ⁵⁰ Jecnacami wejt arajpach Yooz Ejpž kuz-cama kamčhaja, jalla ninacča wejt jilanacami, wejt cullaquinacami, wejt maami.

13

ZKALA CHJACZ QUINTU

¹ Nii noojpacha Jesusaqui kjuyquiztan ulanchiċha. Kot kjutñi ojkċu kot atquiz julziċha. ² Jakziquin nii želatċhaja, jalla nicju žoñinacaqui walja ajcziċha. Jalla nižtiquiztan tjaajinzjapa tsjii warcuquiz luzziċha. Nekz julziċha. Tjappacha žoñinacaqui kot at tjiuquiz žejlċhiċha. ³ Jalla nekztanaqui Jesusaqui žoñinacžquiz walja Yooz puntunaca tjaajinċhiċha, tjapanam quintunacžtan. Jalla nuž tjaajincan tuž cjiċhiċha:

—Tsji žoñiċhiċha zkal ċhjaqui tewcċhiċha. ⁴ Zkala ċhjaccan, parti simillaqui jic latuquiz tjojsiċha. Nekztan wežlakaz nii simillac ilziċhiċha. ⁵ Parti simillazti maz yokaran tjojsiċha. Nekziċhiċha anaž wacċhi pjila želatċha. Nekztan koloculla pjila želan ratulla jecziċha. ⁶ Jalla nuž jecžtiquiztan sii kjakiċhiċha; koluc sep'allchiztaċha nekztan. Ratulla kjonċhiċha. ⁷ Parti simillazti ch'ap ch'ap yokaran tjojsiċha. Ch'apinacakazza anċha pajkċhiċhiċha, nižaza atipċhiċhiċha. ⁸ Parti simillazti zuma yokquiz tjojsiċha. Nekztan zuma pookċhiċha. Yekjap simillaqui patac ċhjerchiz zapa zkal ozquiz pookċhiċha; nižaza yekjap simillaqui sojta tuncan ċhjerchiz zapa zkal ozquiz pookċhiċha; yekjap simillaqui quinsa tuncan ċhjerchiz pookċhiċha. ⁹ Jakziltažlaja nonzñi cjuñchiz niċhiċha, nonžla.

¹⁰ Jalla nekztanaqui tjaajinta žoñinacaqui Jesusižquiz macjatchiċha, nižaza pewcziċha, tuž cjan:

—ċKjažtiquiztan am nižta quintunacžtankaz žoñinacžquiz tjaajinya?

¹¹ Jesusaqui kjaaziċha tuž cjan:

—Arajpach Yooz mantuquiz kamz puntuquiztan ch'aman intintazzuca quintunacžtan tjaajnuċha. Anċhucacžkaz Yoozqui zizkat munċha nii puntuacžquiztanaqui. Parti žoñinacžquiziċhiċha Yoozqui ana zizkat munċha. ¹² Jequit zizaċhaja, jalla nižquiziċhiċha juc'ant tjaajinz tjaataž cjequiċha. Nekztan zumpacha zizñiž cjequiċha. Jequit ana zizaċhaja, jalla niž kuzquiztan kjañtaž cjequiċha nii ana intintaztanacaqui. ¹³ Jalla nižtiquiztan wejrqui tižta quintunacžtan paljajuċha. Parti žoñinacaqui weriž paata ċheržcumċhiċha ana ċherċižtakaz cjiša. Nižaza weriž ċhiita taku nonžcumċhiċha, ana nonzñižtakaz tuċċha; ana intintazñi žoñinacaċha ninacaqui. ¹⁴ Jalla nižta cjišisž cjen, Isaias profetž taku cumplissa. Jalla tuž Isaiasqui cjiŋrċhiċha:

“Anċhucqui nonznaquiċha. Nonžcu, ana intintazaquiċha. Nižazaž ċheraquiċha. ċheržcu, anaž tantiyasaquiċha. ¹⁵ Tii žoñinacž kuznacaqui ċhojru cjišisċhiċha; ana zumaž nonžla. Nižaza ċhjujċchiz cjenami ana ċheržñi atċha, zur žoñižtakaz. Jalla nuž cjisnaquiċha, ana ċheržñi cjisjapa, nižaza ana nonzñi cjisjapa, nižaza ana kuzquiz intintiñi cjisjapa, nižaza ana wejtuquin macjatžjapa. Ana wejtuquin tjontiquiztan, ana liwriita cjesaċha”.

¹⁶ ‘Anċhucċha cuntintu. Anċhucqui ċheržñi žoñinacċhucċha. Nižaza nonzñi žoñinacċhucċha. Anċhucċha Yooziž wintižtaqui. ¹⁷ Weraral cjiwċha. Wacċhi profetanacami nižaza zuma kuzziz žoñinacami anċhucacž ċheratanaca ċherž zakaz pecatċha. Pero ana ċherċhiċha. Nižaza anċhucacž nonžtanaca nonz zakaz pecatċha. Pero ana nonzċhiċha. Anċhuczi ċherċinċhucċha, nižaza nonzinċhucċha. ¹⁸ Jazic anċhucž nonžnalla. Jalla tuž cjiċha nii zkala ċhjacz quintuqui. ¹⁹ Nii jic latuquiz tjojsi simillaqui jalla tižta žoñinacaċha. Ninacaqui arajpach Yooz mantuquiz kamz puntuquiztan nonzcanpacha, ana intintaza. Diabluqui ninacž kuzquiz tjonžcu, ninacaž intintazta kjañċha. ²⁰ Nižaza nii maz yokquiz tjojsi simillaqui jalla tižta žoñinacaċha. Ninacaqui Yooz taku nonžcu nii ora cuntintuž nonžla; cuntintuž catokċha. ²¹ Pero ninacaqui ana tjapa kuztan catoktiquiztan zkoluc zep'ichiz zkalaztakazza. Jalla nižtiquiztan ana tjuraquiċha. Yooz taku criċhiž cjen, sufraquiċha; nižaza ċhjaawjkattaž cjequiċha. Jalla nekztan orallaž quejpsnaquiċha. ²² Nižaza nii ch'ap yokquiz tjojsi simillaqui jalla tižta žoñinacaċha. Ninacaqui Yooz taku nonžcu, catokċha. Pero nekztan juc'anti kuz tjaaċha tii muntu cusasanacžquiz. Wali jiru kamzpanž pecċha. Persun kuzquiz pectiquiztanaqui Yooz taku tjažta ninacž kuzquiz. Jaziċhiċha ana zuma kamċha; ana pookñi zkalaztakaz kamċha. ²³ Nižaza nii zum yokquiz tjojsi simillaqui jalla tižta žoñinacaċha. Ninacaqui Yooz taku nonžcu, zuma tjapa kuz catokċha; zuma intintiċha. Jalla nižtiquiztan zuma kamañchiz cjiša, zuma pookċhi zkalaztakaz. Nii zuma pookñi žoñinacaqui zuma kamañchizpanž cjiša, jaknužt tsjii simillaqui patac ċhjerchiz, sojta tunc ċhjerchiz, quinsa tunc ċhjerchiz pookċhaja, jalla nižtaċha.

ANA WAL PASTU QUINTU

²⁴ Tsjii quintužtan quint'ichiċha Jesusaqui, tuž cjan:

—Arajpach mantiñi Yooz puntuqui jalla tužuċha. Tsjii žoñiċhiċha zuma similla ċhjaczċhiċha zkal yokquiz. ²⁵ Tjapa niž kjujchiz žoñinacž tjan, tsjii quintru žoñiċhiċha tjonċhiċha. Nekztan zkalquiz ana wal pastunaca ċhjaczċhiċha. Jalla nuž ana wal ċhjaczċu, ojkċhiċha.

²⁶ Nii tric zkala jecztan, chicapacha pajkchiča nii ana wal pastunacaqui. Nižaza pizcpacha pookchiča. ²⁷ Jalla nii cherzcu, nii piyunanacaqui patrunžquin mazñi ojkičiča. Niižquin mazziča, tuž cjan: “Wejt Patruna, amiž čhjecta simillaqui zumažlaj niiqui, žakziqiztan tii ana wal simillanaca pajkchitaya?” ²⁸ Patrunaqui kjaaziča, tuž cjan: “Tsjii quintra zoñiqui nižta paachani”. Jalla nekztanaqui piyunanacaqui pewcziča tuž cjan: “¿Wejrnaqui nii ana wal pastunaca k'achasaya?” ²⁹ Nii patrunaqui cjičiča: “Ana k'achaquiča. Ana wal pastu k'achcan yekjap tricžtanpachaž k'achnasača. ³⁰ Antiz pizcpacha pajkla, cujich timpu tjonzcama. Jalla nekztan wejt piyunanacaqui cuchantaž cjequiča. Ninacaqui anawal pastunaca ricujaquiča. Nekztan kojchquiz čhejlznaquiča ujjzapa. Jalla nekztanaqui tricuz ricujzcu, wejt tiric yaaz kjuyquiz majcznaquiča”.

³¹ Nižaza Jesusaqui tsjii puntuzakaz quint'ichiča, tuž cjan:

—Arajpach Yooz mantiz puntuqui tužuča. Tsjii zoñiqui niž yokquiz mostas similla čhjacchiča. ³² Mostas simillaqui parti simillquiztan juc'anti zkoltallača. Jalla nuž cje-nami pajkžcuqui tjapa zkalanacqiztan tsjan pakjiča. Pajk muntiztakaz cjissa. Nekztan wežlanacaqui nii mostas munti itzquiz tjuraž tjacñiz tjonča.

LIWATUR QUINTU

³³ Jesusaqui tsjii quint'ichizakazza, tuž cjan:

—Arajpach Yooz mantiz puntuqui jalla tužuča. Tsjaa maatak žonqui čhjep medida tupzcu nii liwatura jac'uquiz utchinča; nižaza t'ajzinča, tjapa nii t'anti maza tsjtkatzjapa.

³⁴ Tjapa tjaajintanacami quintunacžtan paljaytatača. Arajpach Yooz puntuquiztan tjaajincan, Jesusaqui quintunacžtankaz tjaajinchiča. ³⁵ Jalla nuž tjaajincan, Jesusaqui tuquta profetaž čhiita takuqui cumplissiča. Profetaqui jalla tuž cjižrchiča:

“Quintunacžtankaz chiyuča. Tii muntu kallantiquiztan weriž čhiita tjaajintanaca ana intintazzucača. Jalla nii ana intintazanaca paljayuča”.

ANA WAL PASTU QUINTU INTINTAZKATTA

³⁶ Jalla nižta puntunaca čhiiz žerzcu, Jesusaqui zoñinacžquiztan ojkičiča; kjuyquiz luzziča. Jalla nicju niž tjaajinta zoñinacaqui macjatchiča, tuž cjan:

—Nii zkali yokquiz čhjecta ana wal pastu, jalla nii puntuquiztan wejtnacaquiz intintazkatalla.

³⁷ Jalla nekztanaqui Jesusaqui intintazkatchiča tuž cjan:

—Wejrqui tsewctan cuchanzquita Yooz Zoñiča. Wejrčiča zuma similla čhjaciñtqui.

³⁸ Nii zkali yokaqui tii muntuča. Nii zuma zkalanacaqui cjiča, arajpach Yooz mantuquiz kamñi zoñinacača nii. Ana zuma pastunacaqui diabluž mantuquiz kamñi zoñinacača.

³⁹ Nii ana wal pastu čhjaciñimi diablopachača. Zkala ajz timpuqui tii muntu tucuzinz timpuča. Nii zkala ajžni piyunanacaqui Yooz anjilanacača. ⁴⁰ Jaknužt nii ana wal pastunaca ricujzcu, ujqin ujjzapa tjojttaž cječhaj niiqui, jalla nižta irataž wataquiča tii muntu tucuzinžcan, ultim juyuzž nekz. ⁴¹ Jalla nii oraqui wejt anjilanaca cuchanzčača, tii muntuquiztan tjapa ana wal zoñinaca ricuji. Wejt anjilanacaqui tjapa ujnaca paakatñi zoñinacami, nižaza tjapa ana wali paañinacami ricujaquiča. ⁴² Jalla nuž ricujzcu, infernuquin tjojttaž cjequiča kjakchi jurnuquiztakaz. Jalla nekzi ančaž kaaquiča, nižaza waljaž izke kjojnacuquiča. ⁴³ Yooz kuczama kamñi zoñinacazti arajpach Yooz wajtquiz želaquiča, tjuñiztakaz kjancan. Jakziltat nonžni cjuñchizčhucžlaja, nonžna.

IYA QUINTUNACA

⁴⁴ Arajpach Yooz mantuquiz kamañiqui jalla tužuča. Tsjii yokquiz pajk paaz čhjojtatača. Tsjii zoñiqui nii čhjojtta paaz wajtchiča. Nii wajtzc, wilita čhjojziča nekzpacha. Anča cuntintutača. Nekztanaqui tjapa niž cusasanaca tuyi ojkičiča. Niiž cusasanaca tjuyzcu, čh'iz pjalziča. Zuma čh'iznaca canastiquiz yaaziča. Ana zuma čh'iznacazti tjojtchiča. ⁴⁹ Jalla nižta irataž tii muntu tucuzinžtanacami wataquiča. Anjilanacaqui ulanžacuquiča zoñinaca pjali, zuma zoñinaca ana zuma zoñinaca, nii. ⁵⁰ Nii ana zuma zoñinacaqui infernuquin tjojttaž cjequiča tsjii kjakchi jurnuquiztakaz. Jalla nekzi anča kaaquiča, nižaza izke kjojaquiča.

⁴⁵ Nižaza arajpach Yooz mantuquiz kamañiqui tužuča. Tsjii tintichiz zoñiqui zuma valorchiz perlanaca kjayi ojkičiča. ⁴⁶ Nekztan tsjii anča zuma valorchiz perla wajtchiča. Jalla nekztanaqui tjapa niž cusasanaca tuyičiča, nii perla kjayzjapa.

⁴⁷ Nižaza arajpach Yooz mantiz puntuqui tužuča. Tsjii čh'iz tanñi zoñinacaqui niž čh'iz tanz pajk kotquiz tjojtziča. Jalla nuž tjojtzičquiztan tjpaman čh'iznaca tanchiča. ⁴⁸ Nekztan čh'iz tanz chjijpztanaqui, kot at tjiuquin jwessiča. Jalla nekztanaqui ninacaqui nijwec julzcu, čh'iz pjalziča. Zuma čh'iznaca canastiquiz yaaziča. Ana zuma čh'iznacazti tjojtchiča. ⁴⁹ Jalla nižta irataž tii muntu tucuzinžtanacami wataquiča. Anjilanacaqui ulanžacuquiča zoñinaca pjali, zuma zoñinaca ana zuma zoñinaca, nii. ⁵⁰ Nii ana zuma zoñinacaqui infernuquin tjojttaž cjequiča tsjii kjakchi jurnuquiztakaz. Jalla nekzi anča kaaquiča, nižaza izke kjojaquiča.

⁵¹ Jalla nektzanaqui Jesusaqui zoñinaczquiz pewczicha, tuž cjan: —¿Ančhucqui tjapa tii weriž chiita quintunaca intintiya?

Nii žejlñi zoñinacaqui kjaaziča, tuž cjan:

—Wejt Jiliri, wejrnacqui intintasuča.

⁵² Nekztan Jesusaqui cjichiča:

—Tsjii lii tjaajñi mastruqui arajpach Yooz mantuquiz cjisnaquiz niiqui, tsjii kjuya patruñažtakaz cjissa. Jalla nuž cjistiquiztan niiz ziztanacquiztan zuma tjaajintanaca zizkatasača, tuquita tjaajintami nižaza anzta tjaajintami.

⁵³ Jalla tii arajpach Yooz mantiz puntuquiztan chiiz žeržcu, jalla nektzan Jesusaqui ojkchiča, niiz persun yoka. ⁵⁴ Jalla nicju irantižcu, ajcz kjuyquiz tjaajñi kallantichiča. Nii nonžñi zoñinacaqui ispantichiča tuž cjan: —¿Jakziquin tii zoñizti ancha tižtanaca zizñi cjissitajo? ¿Kjažt ancha tižta milajrunaca paasajo? ⁵⁵ Carpinterož majchkazza tiiqui. Tiiz maaquī María cjitiča. Nižaza tiiz lajknaquī Jacoboča, Joseča, Simonacha, nižaza Judassa. ⁵⁶ Nižaza tiiz cullaquinacaqui učumnacžtan kamča. Jalla nižtiquiztan, ¿jakziquin tiiqui tižtanaca zizzitajo?

⁵⁷ Jalla nižta pinsitiquiztan ninacaqui Jesusižjapa quintra cjissiča. Pero Jesusaqui ninaczquiz cjichiča:

—Persun wajtchiz zoñinacami, nižaza persun kjuychiz zoñinacami tsjii Yooziž uchta profetžquiz ana rispitča. Parti zoñinacazti niizquiz rispitča.

⁵⁸ Jalla nižtiquiztan nekzi ana ancha milajrunaca paachiča, nii wajtchiz zoñinacaqui Jesusižquiz ana criichiz, nektzan.

14

JUAN BAUTISTA CONTA

¹ Jalla nii oranaca Herodes cjita jiliriqui Jesusiž quinto nonchiča. ² Jalla nuž nonžcu, niiz piyunanaczquiz cjichiča:

—Juan Bautistala tiiqui. Ticziquiztan jacatatchila. Jalla nižtiquiztan walja milajarunaca paazjapa poderchizlani.

³ Jalla nuž tsucchiča Herodes jiliriqui. Tuquiqui Herodesqui Juan tankatchiča. Chejlžcu carsilquin chitichiča. Jalla nuž paachiča, niiz tjunaž cjen. Niiz tjunqui Herodías cjitiča. Tuquiqui naaqui niiz jilž tjuntača. Felipe cjitatača Herodes jilaquī. ⁴ Jalla nižta anawali zalziž cjen, Juanqui Herodižquiz chiizinchica tuž cjan:

—Naa maatak žon anaž am tjun cjichuca. Felipiž tjunča naaqui.

⁵ Jalla nuž chiizintiquiztan Herodes Juan conz pecatča. Pero zoñinaca ekscu ana atchiča. Tjapa zoñinacaqui Juanžquiz rispitčiča tuquita Yooz taku parliñi profetažtakaz.

⁶ Nii Herodesqui niiz persun cumpleañ tjuñquiziqui pjižsta paachiča. Jalla nuž pjižsta paan, naa Herodías majtqui ulanžquichinča, invittaž zoñinacz yujcquiz tsati. Jalla nuž tsatan ancha justassiča Herodesqui. ⁷ Zuma tsattiquiztan Herodesqui taku onziča, tuž cjan:

—Chjulul mayčaha, jalla nii tjaasača.

⁸ Ima mayan maaquī mataquiz mantichinča, Juanž acha mayzjapa. Jalla naaža maaž chiita takucama Herodesquiztan maychinča, tuž cjan:

—Tsjii chuwquiz Juan Bautistaž acha tjaalla.

⁹ Jalla nuž maytiquiztan Herodesqui llact'azziča. Pero invittaž zoñinacz nonžnan taku onziča. Jalla nižtiquiztan naaža maytacama mantichiča. ¹⁰ Juanqui carsilquiz želatča. Jalla nijwc cuchanchiča, Juanž acha pooti. ¹¹ Jalla nektzanaqui tsjii chuwquiz acha zjižžcu, naaquiz tjaatatača. Nekztan naaqui maaquīž tjaachinča.

¹² Jalla nii quinto nonžcu, Juanž tjaajinta zoñinacaqui Juanž curpu chjichi tjonchiča. Nekztanaqui nuž chjichu niiz curpu tjatziča. Jalla nuž tjatžcu, Jesusižquin mazñi ojkchiča.

LULJL ČJERI TJAATA

¹³ Nii quinto nonžcu Jesusaqui najwk ojkchiča, ana zoñi žejlž yokquin. Warcuquiz ojkchiča. Pero zoñinacaqui nuž ojkchi quinto nonchiča. Jalla nektzanaqui ninacaqui nii yokaranpacha wajtanacquiztan ulanchiča. Jesusižquin wilta zali kjojchin ojkchiča.

¹⁴ Warcuquiztan ulanžcu Jesusaqui tama zoñinaca cherchiča. Jalla nuž cheržcu niiz kuzquiz sint'ichiča ninacztajapa. Nekztan zjižta lanaca čjetinchiča. ¹⁵ Waj zezi cjisnan niiz illzta zoñinacaqui Jesusižquin tjonchiča, tuž cjan:

—Waj zezilla. Čjeri pecča. Tii yokquiziqui anaž čjeri žejl-la. Jalla nižtiquiztan tii zoñinaca cutzna. Okaj cjee, joch kjuyaran čjeri kjayžcumi lulačhani tinacacni.

¹⁶ Jesusaqui ninaczquiz cjichiča:

—Anaž cuchta cjesača. Ančhucaž čjeri tjaaquiča.

¹⁷ Nekztanaqui ninacaqui kjaaziča, tuž cjan:

—Wejtnacalca ana lujlz čjjeri žejlča. Pjjska t'antalla pizc ch'iztankaz žejlča.

¹⁸ Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Nii čjjeri wejtzquiz zjijca.

¹⁹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui zoñinacžquin mantichiča, pasturan julzna cjee. Jalla nuž julzkatžcu nii pjjska t'anta nii pizc ch'iz persun kjaržtan tanzičha. Tanžcu tsewccchuc arajpach kutñi cherziča, nižaza Yooz Ejpžquin gracias cjan čhiichiča. Nekztanaqui t'anta kjolžcu tjaajinta zoñinacžquiz tojunchičha. Nekztan ninacaqui parti zoñinacžquin partir paychiča. ²⁰ T'antanaca ch'iznaca lujlžcu liwjpacha nii zoñinacaqui chjekchi cjis-sičha. Nižaza nii t'antiquiztan nii ch'iznacquiztan žejtchinacaqui tuncapan canasta chjijpi ricujtača. ²¹ Jalla nii t'anta ch'iz lujlchi zoñinacaqui pjjska warank luactakanacatača. Maatakanacami ocjalanacami ana kantatača nii oraqui.

JESUSAQUI KJAZ JUNTUŃ OJKCHA

²² Nekztanaqui Jesusaqui niiz tjaajintanaca warcuquiz luzkatchičha, niiz tuqui kota kakjayajo tsjii latu kotquin irantizcama. Jesusazti nii žejlñi zoñinacžquiz persun kjuyquin okaj cjan nijwctan najwkchuc cuchanchičha. ²³ Jalla nuž cuchanžcu Jesusaqui curulla yawchiča, zinalla Yooz Ejpžtan parlisjapa. Jalla nuž mayizan ween cjis-sičha. Nicju zinatača Jesusaqui. ²⁴ Nii oraqui niiz tjaajinta zoñinacaqui kotž taypiquin okatča. Tjamiqiu warcuž quintra walja tjamatča. Nižaza kjaz ljojki warcu waljaž aytinquiskatatcha. ²⁵ Wali chawc kjantati Jesusaqui ninacžquin žcatžinčiča, kjaz juntuŃ ojkcan. ²⁶ Niiz tjaajinta zoñinacaqui, Jesusa kjaz juntuŃ tjoñi cheržcu, ancha tsucchiča, nižaza kjawchiča, tuž cjan:

—Cuntinažlani —cjican kjawchiča.

²⁷ Pero ninacaž kjawan Jesusaqui ninacžquiz paljayžquichiča, tuž cjan:

—Tjup kuzziz cjee. Wejrpanča. Anaž tsuca.

²⁸ Nekztanaqui Pedruqui paljaychiča, tuž cjan:

—Wejt Jiliri, amžlaj niiqui, wejr kjawznalla kjaz juntuŃ ojkzjapa am irantiscama.

²⁹ Jesusaqui niizquiz cjichiča:

—Pichalla amqui.

Nekztanaqui Pedruqui warcuquiztan ulanžcu, kjaz juntuŃ oki kallantichiča, Jesusa jakziquin tjenatčhaja, jalla nicju. ³⁰ Nii walja tjamiž cjen tsucchiča. Tsucžcu, kjazquiz luzi kallantichiča. Nekztan kjawchiča, tuž cjan:

—Wejt Jiliri, wejr yanapalla, wejr žejtkatalla.

³¹ Nii orapacha Jesusaqui Pedruž kjara tanzičha, nižaza niizquiz cjichiča:

—Ancha upa kuzzizamča amqui. ¿Kjažtiquiztan am kuz turwayskatchamtaya?

³² Ninacaž warcuquin luztan, tjamiqiu zekchiča. ³³ Jalla nii cheržcu warcuquiz žejlñi zoñinacaqui Jesusiž yujcquiz quillziča, tuž cjan:

—Chekapan werara Yooz Maatimkalala amqui.

LAANACA CHJETINTA

³⁴ Jalla nuž kota kajžcu, Genesaret cjita yoka irantichiča. ³⁵ Nii yokchiz zoñinacaqui Jesusa pajchiča. Jalla nekztan "Jesusa tekz žejlča", cjican liwj nii yokaran mazmazziča. Nii quinto maztiquiztan tjapa laanaca zjijcchiča, jakziquin Jesusa želatčhaja, jalla nicju. ³⁶ Nii zoñinacaqui Jesusižquiz walja rocchiča, tuž cjan: —Am zquit puntalla mekaz lanzkatžinalla. Tjapa lanzñi zoñinacaqui žejtchi cjis-sičha.

15

UJ PUNTU

¹ Jalla nekztanaqui tsjii kjaž fariseo zoñinacaqui nižaza tsjii kjaž lii tjaajiñi maestrunacžtanpacha Jesusižquiz macjatchičha. Ninacaqui Jerusalén wajtquiztan tjonchiča. Jesusižquiz pecunchičha, tuž cjan:

² —¿Kjažtiquiztan amiž tjaajintanacaqui učhum tuquita atchi ejpnacž custurumpi ana cazjo? Ana kjara awjžcu, lujl-la.

³ Pero Jesusaqui ninacžquiz pewcziča, tuž cjan:

—Ančhuczi, ¿kjažtiquiztan Yooz mantita lii ana cazjo? Nii lii caz cjenpacha persun custurumpinacakaz paala ančhucqui. ⁴ Yoozqui tuž cjichiča: "Am maa ejpmi respitaquičha". Nižaza cjichiča: "Jequit persun maa ejpž quintra chjaawjkatačhaja, jalla niiqui contaj cjila". ⁵ Pero ančhuczi tuž tjaajiñčhucča: Zoñiqui persun maa ejpžquin chiyasača, tuž cjan: "Am anal yanapasača. Tjapa wejtnacusanaca Yoozquin tjaatača nekztan". ⁶ Jequit nižta chiyachaj niiqui, niiz persun maa ejpžquiz anaž yanapchuca cjesača. Jalla nuž tjaajincan ančhucqui Yooz mantita ana walkatchinčhucča, persun

custurumpi jarukaz ojkszjapa. ⁷ Ana wal kuzziz žořinaca. Isaías cjita profetaqui ančuca puntuquiztan zuma kjana cjiřchiča, tuž cjican:

⁸ “Tii žořinacaqui atžtankaz wejtquiz rispitiča. Pero tinacz ultim kuzzti wejtquiztan ažquinča. Nižaza wejr anaž rispitiča. ⁹ Tinacaqui inakaz wejtquin custurumpi paacha. Tinacz tjaajintanacaqui žořiž mantitakazza”.

¹⁰ Jalla nekztanaqui Jesusaqui žořinaca kjawziča, nižaza tuž cjichiča:

—Nonžna, nižaza intintazni kuzziz cjee. ¹¹ Anaž zawntcan kjuylchuc žořž atquiz luzniqui uj cjesača žořžquiziqui. Antiz žořž atquiztan ulanři, jalla niž uj cjesača žořžquiziqui.

¹² Jalla nuž čhiitquiztan Jesusiž tjaajinta žořinacaqui nižquin macjatchiča, nižaza cjichiča:

—Nii fariseo žořinacaqui am čhiita taku nonžcu anča žawjwatča. ĆNii ana nayčamjo?

¹³ Pero Jesusaqui ninaczquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Jakzilta zkalat wejt arajpach Yooz Epiž ana čhjacta cječhaja, jalla nii zkalaqui zepižtanpacha kajlžtaž cjequiča. ¹⁴ Ninaczquiz ana čhijquiza. Ninacaqui zur žořinacažtakazza. Yekja zuranaczquiz irpican, pucultanpacha wali ojtquiz tjojšnasacha.

¹⁵ Pedruqui Jesusižquiz cjichiča:

—Tii puntuquiztan wejtnacaquiz tjaajznalla.

¹⁶ Jesusaqui cjichiča:

—ĆAnčuquiz zakaz ana intintiya? ¹⁷ Tjapa atquiz luzni čhjeriqui pjuchquiz luzza, nekztan wir kjutřiž ulanča. ĆJalla nii ana intintiya? ¹⁸ Pero atquiztan ulanři čhiitaqui kuzquiztan tjonča. Jalla nii žořžquiziqui uj cjesača. ¹⁹ Kuzquiztanpanž ulanča tižtanaca, ana wali pinsinacaqui, nižaza žoři conzqui, nižaza adulteriuquiz ojklayzqui, nižaza yekja maatakžtan žejlžqui, nižaza cusasanaca kjaňžqui, nižaza toscar taku čhiizqui, nižaza ana wal taku joojoozqui. ²⁰ Jalla nižtanaca uj cjesača žořžquiziqui. Pero ana kjara awjžcu, jalla nižta lujlžcu, anapan uj cjesača. Jalla niiqui žořž custurumpikazza.

YOOZQUIN KUZZIZ MAATAKA

²¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui niwctan ojčkichiča Tiro nižaza Sidon cjita yokquin. ²² Jalla nijwc želan tsjaa cananea yokchiz žořqui Jesusižquiz tjonžinča, kjawcan:

—Wejt Jiliri. Davidž majčmajtquiztan tjonři. Wejr oksnalla. Wejt majtqui zajraž tantača. Jalla nižtiquiztan ana wira wali laača.

²³ Jesusaqui ana čhjulumi kjaaziča. Jalla nekztan niž tjaajinta žořinacaqui roqui tjončiča, tuž cjican:

—Tsjiika oka cjee. Učhum wirquiz kjaw jawi apžquiča.

²⁴ Nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Yooz Ejpqui wejr cuchanžquičiča Israel wajtchiz žořinaczquin, ninaczquinkaz. Nii Israel žořinacaqui katchi uuzanacažtakazza.

²⁵ Pero naa maatak žořqui macjatzquichinča, nižaza niž yujcquiz quillžinča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, wejr yanapt'alla.

²⁶ Nekztan Jesusaqui naaquiz cjichiča:

—Maatinacz t'anta ana kjaňasača, pawczquin tjaazjapaqui. Jalla niiqui ana wali cjesača.

²⁷ Jalla nuž čhiizinta cjenami naaqui cjichinča:

—Jesalla, wejt Jiliri. Pero pacunacami patrunaž mizquiztan tjawkzi čhjerilla lujlča.

²⁸ Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Cullacalla, walja Yoozquin kuzzizamča. Jaknužum am pečhaja, nužoj cjila.

Jalla nii orapacha naaža majtqui žejtchi cjissinča.

LAANACA ČHJETINTA

²⁹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui niwctan ulančiča, Galilea cjita kot ata watchiča. Nekztan tsjii curulla yawžcu julziča. ³⁰ Tama žořinacaqui irantžquičiča, jakziquin nii želatčhaja, jalla nicju. Ninacaqui laanaca zjiččiča, zuch žořinaca, zur žořinaca, ana čhiři žořinaca, čhjojritžta žořinaca, tjapaman laanaca, jalla ninaca zjičtatača, Jesusiž yujcquin. Jesusaqui ninaca liw čhjetinčiča. ³¹ Jalla nuž čeržcu, žořinacaqui anča ispantičiča. Ana čhiři žořinacaqui čhiři cjissiča. Čhjojritžta žořinacaqui žejtchi cjissiča. Zuch žořinacaqui ojklayři cjissiča. Zur žořinacaqui čerři cjissiča. Jalla nuž čeržcu žořinacaqui walja Yooz honora waytichiča, “Israel žořinacz Yooz anča honorchiz cijlalla”, cjican.

JESUSAQUI ČHJERI TJAACHA

³² Jalla nekztanaqui Jesusaqui niž tjaajinta žořinaca kjawžcu, tuž cjichiča:

—Tii zoñinacztajapa kuzquiz anchal sint'uča. Chjep maj wejtta chica žejlča, nižaza ana čjul čherchizza. Persun kjuyanacquin anal cutz pecuča ana lujlchi cjen. Tinacaqui ana lujlchi okaquiz niiqui, jiczaranž tismayasača.

³³ Nekztan niiz tjaajinta zoñinacaqui cjichiča:

—¿Jaknužt čheri cunsicas, tii wacchi zoñinacztajapajo? Tii yokquizic anaž kjayzmi žejlča.

³⁴ Jesusaqui ninacžquiz pewcziča, tuž cjican:

—¿Kjaž t'antichizt ančhucjo?

Ninacaqui kjaazičha, tuž cjican:

—Pakallak t'antačha, nižaza tsjii kjaž ch'iznacžtan.

³⁵ Jalla nekztan Jesusaqui nii zoñinacžquiz mantichiča, yokquiz julznajo. ³⁶ Nekztan persun kjaržtan nii pakallak t'anta ch'iztanpačha tanziča. Jalla nekztan Yoozquin gracias cjican tjaachiča. Nekztan nii t'antanaca ch'iznaca kjolkjolžiča. Nekztan niiz tjaajinta zoñinacžquiz toj tojžiča. Nekztan ninacžti partir psychiča nii tama zoñinacžquiz. ³⁷ Tjapa nii tama zoñinacžti čheri lujlčcu čjekchi cjissiča. Nižaza žejtchinaacaqui pakallak canasta chjiji ricujtatačha. ³⁸ Pusi warank luctak zoñinacatačha lujlchiqui. Nižaza nii oraqui maatakami ocjalami muzpa želatčhay, pero ana kantatačha. ³⁹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui nii zoñinacžquiz liwj cuchanchiča okajo. Niimi warcuquin luzzičha. Nekztan Magdala cjita yokquin ojckhīčha.

16

JESUSIZ QUINTRA ZOÑINACA

¹ Fariseo zoñinacami, saduceo zoñinacami Jesusa cheržni ojckhīčha. Jesusiž quintra uj jwes pecatčha. Jalla nižtquiztan Jesusižquiztan maychīčha, arajpach milajru tjeeznajo, tsjii sinalažtakaz. ² Jesusaqui ninacžquiz kjaazičha, tuž cjican:

—Zezilla arajpach tsjiri ljoc cjissi cjen, “Jakac zuma tjuñiž cjequiča” cjiñchucčha.

³ Nižaza wentan tjuñi tjewktn arajpach tsjiri ljoc cjissi cjenauqi, walja tsjiri cjenauqi, “Tonjiqui ana zum tjuñiž cjequiča” cjiñchucčha. Ana zum kuzziz zoñinaca. Ančhucqui tsewcta tsjiri cheržcu, zuma tjuñi ana zuma tjuñi cječhaja, jalla nii zumpacha zarayiñchucčha. Pero ančhucqui weriž paata sinalanaca cheržcu, ana zuma zarayiñchucčha. ⁴ Ana zum kuzziz zoñinacaqui Yoozquiztan zarakchīž cjen, sinala sinala mayčha. Ančhucztajapa Jonás puntuquī siñalažtakaz žejlča. Ana iya tjeezta cjequiča. —Jalla nuž chižcu Jesusaqui ninacžquiztan zarakchīčha.

⁵ Niiz tjaajinta zoñinacaqui kotquīn tsjii latu kajckhīčha. Nižaza t'anti žaka chjitz tjat-stkalčha. ⁶ Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz cjichīčha:

—Tii taku nonžna. Fariseo zoñinacž liwaturžquiztanami nižaza saduceo zoñinacž liwaturžquiztanami zumpacha cwitasaquiča.

⁷ Jalla nii chiita nonžcu, tjaajinta zoñinacaqui ninacpora parlasičha, tuž cjican:

—Učhumqui ana t'anta zjijetačha, jalla nižtquiztan nižta chiīčha.

⁸ Jesusaqui ninacž pinsita zizcu, ninacžquiz paljaychīčha tuž cjican:

—¿Kjažtquiztan ančhucqui t'antiquinkaz pinsejo? Ančhucqui ancha upa kuzzizčhucčha. ⁹ Anapanž ančhucqui wira intintas, žižta ana cjuñžjo? Pjijska t'antiquiztan pjijska warank luctak zoñžquiz partir payžcu lujlkatchinla. Nekztan žkjaž canasta nii žejtchi t'antanaca ricujtataya? ¹⁰ Nižaza pakallak t'antiquiztan pusi warank luctak zoñžquiz partir payžcu lujlkatchinla. Nekztan žkjaž canastat nii žejtchi t'antanaca ricujtataya? ¹¹ Fariseo zoñinacž puntuquiztanami nižaza saduceo zoñinacž puntuquiztanami, jalla nii liwatur puntu chiichinčha. Jalla nii chiitaqui anača ultim t'anti puntuquiztanauqi. ¿Anaž nii intintas, ančhucya?

¹² Jalla nekztanaqui ninacaqui zumpacha intintazzičha. Jesusaqui ultim t'anti liwaturquiztan ana nii puntu chiizinchīčha. Pero fariseož tjaajinta puntuquiztan nižaza saduceož tjaajinta puntuquiztan, jalla nii puntu chiizinchīčha, jalla nii tjaajintanacquiztan cwitasaquiča, cjican.

¿JECT JESUSAQUI?

¹³ Jalla nekztanaqui Jesusaqui Cesarea de Filipino cjita yokquin ojckhīčha. Nii irantižcu, niiz tjaajinta zoñinacžquiz pewczičha, tuž cjican:

—Wejrqui tsewcta cuchanžquita Yooz Zoñičha. Zoñinacaqui wejt puntuquiztan žkjažt cjeejo?

¹⁴ Ninacaqui kjaazičha, tuž cjican:

—Yekjapanacaqui am puntuquiztan tuž cjicha: “Juan Bautistačha niiqui”. Yekjapanacaqui cjicha, “Eliassa niiqui”. Nižaza yekjapanacaqui cjicha, “Jeremiassa niiqui”. Nižaza yekjapanacaqui cjicha, “Tsji yekja profetačha niiqui”.

¹⁵ Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz pewczicha, tuž cjican:

—Ančhuczi wejt puntuquiztan ¿kjažzaž cjeejo? ¹⁶ Simón Pedruqui tuž cjichiča:

—Yooziž uchta Cristumčha amqui, žejtñi Yooz Maatimčha.

¹⁷ Jesusaqui nekztan cjichiča:

—Simón, Jonás maati, jalla nuž chiitiquiztanaqui cuntintum cjee amqui. Anaž jakzilta žoñimi amquiz nii tjaajinchiqui. Wejt arajpach Yooz Ejppankazza am zizkatchiqui. ¹⁸ Amquiz cjiwčha. Tekztan najwkchuc amqui Pedro cjitam cjequičha. Nižaza tii maz simintuchiz wejrqui wejt icliza kjuyačha. Wejt iclizaqui wejtquin kuzziz žoñinacačha. Ticzmi wejt iclizquiztan ana atipasacha. ¹⁹ Wejrqui amquiz llawiztakaz poder tjaatha žoñinaca arajpach Yooz mantuquiz luzkatzjapa. Tii muntuquiz amqui jequit Yooz mantuquiz luzkatačhaja, jalla niiqui arajpach Yooz wajtquin luzkatta zakaz cjequičha. Nižaza tii muntuquiz jequit Yooz mantuquiz ana luzkatačhaja, jalla niiqui arajpach Yooz wajtquin ana luzasacha.

²⁰ Jalla nekztanaqui Jesusaqui niiz tjaajinta žoñinacžquiz mantichiča, tuž cjican:

—Anaž jecžquizimi maznaquičha, “Ničha Cristuqui” cjicanaqui.

JESUSAQUI NIIZ TICZ PUNTU CHIICHA

²¹ Nekztan najwkchuc Jesusaqui tjaajinta žoñinacžquiz niiz ticz puntuquiztan paljaji kallantichiča, tuž cjican:

—Wejrqui Jerusalén watja ojkstančha. Jalla nicju nii wajtchiz jilirinacami, nižaza timplu jilirinacami, nižaza lii tjaajiñi maestruncami jalla ninacaqui wejr walja sufriskataquičha. Ultimquiziqui wejr conaquičha. Jalla nuž contiquiztan čhjep majquiztan jacatatačha.

²² Nekztanaqui Pedruqui Jesusa tsjii latu chjitchičha, chiižinzjapa. Chiižinžcan, tuž cjichiča:

—Wejt Jiliri, amiž nuž chiitacama Yooz Ejpqui anaj niic nuž munlalla. Amquiz anaj nižta watlalla.

²³ Jalla nuž chiitiquiztan Jesusaqui Pedruž kjutñi kjutziča, tuž cjican:

—Satanás, wejtquiztan zaraka. Amqui wejr ujquiz tjojtskatz pecčha. Am kuz pinsitaqui anaž Yooz pinsita, antiz žoñiž pinsitakazza.

²⁴ Jalla nekztanaqui Jesusaqui niiz tjaajinta žoñinacžquiz cjichiča:

—Jequit wejtan chica kamz pecčhaj niiqui, primiruqui persun kamañ wiraqui tjazla. Sufrisjapaqui listoj cjala, ticzcama. Nekztan wejtan čičaž kamaquičha. ²⁵ Jakziltat persun kamañ wira ana tjats pecčhaj niiqui, arajpach kamañaqui ana tjaataž cjequičha. Jakziltat wejt laycu persun kamañ wira tjaznačhaja, jalla niiqui arajpachquin wiñaya kamaquičha. ²⁶ Tsjii žoñiqui tjapa tii muntuquiz žejlñi cusasanaca kanasačha. Pero nekztan infiernuquin okaquiz niiqui, tjapa ni kanta cusasanaca, ¿čhjuljapat sirwejo? Inakaz cjequičha. Arajpachquin Yooztan kamzqui persun liwriizqui anaž paaztanac kjayasacha. ²⁷ Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñičha. Tsjii noojiqui wejrqui wejt anjilanacžtan quejžpčacha; wejt Ejpž wali aztan quejžpčacha. Jalla nuž quejžpču, wejrqui zapa maynižquiz tjaacha, jaknužt kamčhaja, jalla nii jaru tjaacha. ²⁸ Wereral cjiwčha. Tsjii noojiqui wejrqui mantiz poderžtan tjonacha. Yekjap tekzi žejlñi žoñinacaqui nii noojcama ana ticznaquičha.

17

JESUSAQUI TSJEMATAZ CJISSICHA

¹ Sojta tjuñquiztan Jesusaqui Pedružtan, Jacobžtan, Juanžtan, Jacobož lajk, jalla ninaca chjitchičha. Ninacžtan alaja nuž pajk curquin ojkžcu, yawchiča. ² Jalla nicju ninacž yujcquin tsjemat chercherchiz cjissičha. Jesusiž yujcqui walja c'ajñi cjissičha tjuñiztakaz. Nižaza niiz žquitimi muzpa llijñi cjissičha, nižaza ancha chiwi. ³ Nii orapacha Moisestan Eliastan parizichiča. Ni pucultan žoñiqui Jesusižtan parlican želatčha. ⁴ Jalla nekztan Pedruqui Jesusižquiz cjichiča:

—Wejt Jiliri, tekz žejlžqui walikazza. Am pecaquiz niiqui, čhjep chjujlli kjuyaž kjuyačha wejrncacqui, tsjiiqui amta, tsjiiqui Moisešta, tsjiiqui Eliasta.

⁵ Pedruž nuž chiyen, zuma kjañi tsjiriqui ninacžquiz urpuntichiča. Tsjirquiztan tsjii jora chiižquichiča, tuž cjican:

—Tičha wejt k'ayi Maatiqui. Tiiz cjen anchal cuntintutčha. Jalla tiiz takunaca catoka.

⁶ Jalla nii chiižquita nonžcuqui, nii čhjep tjaajinta žoñinacaqui yokquiz tuzi t'okziča. Muzpa tsucchiča. ⁷ Jalla nuž tuzi t'okzi želan, Jesusaqui ninacžquiz macjatžquichiča. Ninacžquiz kjaržtan lanlanžinchiča, tuž cjican:

—Tsijtsna. Anačha tsuca.

⁸ Ninacaqui acha waytižcu Jesusa alajakaz cherziča, ana iya jecmi cherchiča.

⁹ Nekztanaqui curquiztan chjiwžcan, Jesusaqui ninacžquiz mantichiča, tuž cjican:

—Anaž jeczquizimi nii ančhucaž cherta maznaquičha, weriž ticziquiztan jacatatta, jalla niicama.

¹⁰ Nekztanaqui niiz tjaajinta zoñinacaqui Jesusižquiz pewczičha, tuž cjican:

—Lii tjaajiñi maestrunacaqui cjiñičha, primero Elías profetaqui tjonstančha, nii. ¿Kjažtiquiztan nii maestrunacaqui nižta chiya?

¹¹ Jesusaqui kjaazičha, tuž cjican:

—Ultimupanž Eliasqui wejt tuqui tjonchičha. Niiqui tjappachaž tjaczičha, wejr tjonzjapa. ¹² Wejrqui cjiwčha. Eliasqui tjonchitala. Pero lii maestrunacaqui nii Elías ana pajchila. Antiz ninacž kuzcama nii Elías čhjulumi sufriskatchičha. Nižaza ninacaqui wejrzakaz ancha sufriskataquičha.

¹³ Jalla nuž Jesusiž čhiitiquiztan nii tjaajinta zoñinacaqui tantiyazzičha, Juan Bautistačha Eliasqui, nii.

TSJII MAJCHQUI ZAJRAZ TUCKATTA

¹⁴ Jalla nekztanaqui curquiztan chjijwžcu, parti zoñinacžquiz irantižquichičha. Nekztan tsjii zoñiqui Jesusižquiz macjatžcu, niiz yujcquiz quillzičha. Nižaza tuž cjičičha:

¹⁵ —Wejt Jiliri, wejt majchquiz okžnalla. Niiqui t'ucñipančha. Ancha sufričha. Avisac ujquiz tjojtsa, nižaza kjazquiz zakaz tjojtsa. ¹⁶ Tekz zjijcchinčha am tjaajinta zoñinacžquiz. Ninacaqui ana čhjetñi atchičha.

¹⁷ Jesusaqui kjaazičha, tuž cjican:

—Tii timpuquiz kamñi zoñinacaqui ana Yoozquin kuzzizza, ana zumačha. ¿Čhjulorcamat wejr ančhucatan želaqui? ¿Čhjulorcamat ančhucaquiz awantaqui? Wejtquin zjijca nii am majch.

¹⁸ Jalla nekztanaqui Jesusaqui nii majch tanñi zajra ujzičha; nekztan chjatkatchičha. Jalla nii orapacha žejtchi cjišičha. ¹⁹ Jalla nekztanaqui tjaajinta zoñinacaqui Jesusižquiz zinapora pewczičha, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan wejrnacqui zajraž tanta zoñi ana čhjetñi atchintaya?

²⁰ Jesusaqui kjaazičha, tuž cjican:

—Ančhucqui anačha Yoozquin tjapa kuzziz. Jalla nižtiquiztan ana chjatkati atčha. Weraral cjiwčha. Tsjii mostasa cjita simillaqui koltallačha. Chjactiquiztan walja pakjiž pajkčha. Yoozquin tjapa kuzzizčhuc cječhaj niiqui, jalla tuž paasačha. Tii curumiž mantasačha, tuž cjican: “Tekztan najwk oka”. Jalla nuž mantitiquiztan curucž okasačha. Tjappacha čhjulumi paasačha ančhucqui, ultimu Yoozquin tjapa kuztan cječhaj niiqui. ²¹ Pero tii punta zajra chjatkatzjapa, Yoozquin mayiziz waquizičha. Nižaza ayunas waquizičha.

²² Galilea yokaran juntupacha ojklaycan, Jesusaqui niiz tjaajinta zoñinacžquiz chiči-
ičičha, tuž cjican:

—Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtčha. Wejrqui zoñinacž kjarquin intirjital cjeečha. ²³ Nižaza contal cjeečha. Nižaza čhjep majquiztanžti jacatatačha.

Jalla nuž čhiitiquiztanaqui ancha llaquisiskatchičha nii tjaajintanacžquiz.

TIMPLU IMPUESTO

²⁴ Nekztan Jesusižtan niiz tjaajintanacžtanpacha Capernaum watja irantichičha. Nekztan timplujapa impuesto cobriñinacaqui Pedružquin cheržñi ojkhčičha. Jalla niizquin zalžcu pewczičha tuž cjican:

—¿Ančhuca tjaajiñi maestruqui timplu impuesto ana pacñikaya?

²⁵ Pedruqui kjaazičha, tuž cjican:

—Impuesto pacñipančhaj.

Jalla nekztanaqui Pedruqui kjuyquiz luzzičha, jakziquin Jesusac želatčhaja, jalla nicju. Ima Pedruž chiyani, Jesusaqui niizquiz paljaychičha, tuž cjican:

—Simón, ¿tii tantiya? Tii muntuquiz žejlñi jilirinacaqui impuesto cobriñičha. ¿Jakziltižquiztan cobriya? ¿Persun wajtchiz zoñinacžquiztankaya? už ¿yekja wajtchiz zoñinacžquiztan, ja?

²⁶ Pedruqui kjaazičha tuž cjican:

—Yekja wajtchiz zoñinacžquiztanpančha.

Nekztan Jesusaqui cjičičha:

—Jalla nižtiquiztan nii jilirinacž persun wajtchiz zoñinacaqui impuestonaca ana pacasačha. ²⁷ Jalla nuž cjenami, anaž jecmi učhum quintra iñiziñi cjiškatz pecučha. Jaziqui kotquin oka. Nekztan ch'iz tanzjapa kjazquiz anzuelo tjojtznaquičha. Primiru tanzi ch'iz lecznaquičha. Nii ch'iz ata waakatžcu, tsjii paaz wachaquičha. Nii paazqui wejt impuestojapa, nižaza am impuestojapa wacaquičha. Nii paaz chjicha, učhum impuestonaca paczjapa.

18

¿JECT TUCQUIN CJES?

¹ Jalla nii orapacha tjaajinta zoñinacaqui Jesusizquiz macjatžcu pewczicha, tuž cjican:

—Arajpach Yooz wajtquiz, ¿ject juc'ant pajk puestuquin uchtaž cjeequi?

² Jalla nekztanaqui Jesusaqui tsjii uza kjawzicha. Nii uza ninacž taypiquiz tsijt-skatchicha. ³ Nekztanaqui Jesusaqui cjichicha:

—Weraral cjiwcha. Ančhucqui tii ocjalž kuz irata, nižta kuzziz peccha. Ančuca kuz ana campiita cječaj niiqui, arajpach Yooz wajtquiz anapan luzasača. ⁴ Jalla nižtiqiztan tii ocjalž kuz irata, jalla nižta humilde kuzziz cjis waquizicha. Jakziltat nižta kuzziz cjisnaquiz niiqui, jalla niiča arajpach Yooz wajtquiz juc'ant honorchizqui. Juc'ant zuma puestuquiz uchtaž cjequicha. ⁵ Jequit weriž cjen tsjii ocjalaztakaz humilde kuzziz zoñi risiwchaja, jalla niiqui wejrakaz risiwcha.

PAAZQUIZTAN CWTITASA

⁶ Nižaza jakzilta humilde kuzziz zoñit wejtquin tjapa kuztan criyačhaja, jalla nižquiz ana jakziltami ujquiz tjojtskatž waquizicha. Ujquiz tjojtskataquiz niiqui, nii ujquiz tjojtskatfi zoñž jorquiz tsjii pajk molinu tjaaj mokžcu, koz kotquiz jacuntiz waquizicha. Jalla nii tsjan cusaž cjesača nii ujquiz tjojtskatfi zoñžtaqui. ⁷ ¿Zoñinacajay! Ujquiz tjojtaquicha, nižaza ujquiz tjojtskataquiča. Pero nekztan ana walinaca tjonquiča. Tii muntuquiz ujquiz tjojtskatfinaca panž želaquiča, pero nii ujquiz tjojtskatfinacaqui ninacžtajapa ana waliž cjequiča.

⁸ Jalla nižtiqiztan am kjarazlaj už kjojčažlaj ujquiz tjojtskatčhaja, nii uj paañi kjara cjicu už kjojča cjicu pootzna, nižaza najwk tjojta. Jalla nuž tsjii kjara cjicu už tsjii kjojča cjicu pertissi cjenami am parti curpuqui ana infiernuquin tjojttaž cjesača. Jalla nuž waliž cjesača. ⁹ Nižaza am čhujcquiqui ujquiz tjojtskatčhaja, jalla nii čhujcqui lecžna, nižaza najwk tjojta. Yooztan wiñaya kamzjapaqui tsjii čhujcquiqui pertissiž cjequiz niiqui, waliž cjequiča. Tjapa curpuqui infiernuquin tjojttaž cjequiz niiqui, ana waliž cjequiča.

ZARAKCHI UUAZ QUINTU

¹⁰ Humilde kuzziz zoñinacžtan ana chjaawjkata. Ančucaquiz cjiwcha, ninacž anjilanaquiqui wejt arajpach Yooz Ejpž yujcquiz žejlñipancha. ¹¹ Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtča. Wejrqui tii muntuquiz tjonchinča, ujquiz kamfi zoñinaca liwriizjapa.

¹² ¿Jalla tii tantiya? Tsjii zoñiqui patac uuzichiztača. Patac uuziquiztan tsjiillaquiqui yekjaquin zaraktan, nii zoñiqui nii llatuntunc llatuncani uuzinaca curquin ecaquiča, zarakchi uuaž kjuržquizjapa. ¹³ Nižaza katchi uuaž wachaquiz niiqui, nekztan walja chipznaquiča ana zarakchi uuzanacžquiztan juc'anti. ¹⁴ Jalla nižta irata ančuca arajpach Yooz Ejpquiqui humilde kuzziz zoñinacžquiztan anapan jakziltami pertita cjis munča.

UJ PERTUNZ PUNTU

¹⁵ Am jilaquiqui am quintra ana wali paaquiz niiqui, jalla nižtan zinapora palt'a, niž ana wali paata ujquiztan “ujchizpanča” cjican cjeequi. Jalla nuž amiž čhižintiquiztan catokaquiz niiqui, nii jilaquiqui ricujta cjequiča. ¹⁶ Zinapora čhižintiquiztan ana nonz pecaquiz niiqui, nii uj paañi jilžquiztan okaquiča. Nekztan iya pucultan jila kjawžcu, wilta nii uj paañi jilžquin okaquiča, niž paata uj tjeezjapa. Jalla nuž paažcu pucultan cjicu už čhjepultan cjicu testicž taypiquiz niž paata uj tjeežta cjequiča. ¹⁷ Nii uj paañiqui anapanž niž uj maz pecaquiz niiqui, jalla nii puntuquiztan tjapa icliz jilanacžquin maznaquiča. Anapan niž uj maz pecaquiz niiqui, ana Yoozquin criichi jilažtakaz čhejlnaquiča, nižaza impuesto cobriñi zoñižtakaz.

¹⁸ Ultim weraral cjiwcha. Tii muntuquiz jequit am čhelachaja, jalla niiqui arajpach Yooziž čhejlta zakaz cjequiča. Nižaza tii muntuquiz jequit am cutznačhaja, jalla niiqui arajpach Yooziž cutžta zakaz cjequiča.

¹⁹ Tii zakal čhižinuča. Tii muntuquiz pucultan ančhucqui tsjiikaz Yoozquiztan mayaquiz niiqui, ančucaquiz tjaataž cjequiča. Wejt arajpach Yooz Ejpquiqui ančucaž mayta tjaquiča. ²⁰ Nižaza tsjii pucultanami čhjepultanami wejtquin kuzziz cjen wejt tjuuquiz ajcnaquiz niiqui, jalla ninacž taypiquiz wejrakaz želača.

²¹ Wiruñaquiqui Pedruquiqui Jesusizquin pewczni ojkcchicha. Zalžcu, jalla tuž pewczicha:

—Wejt Jiliri, ¿kjaž wiltamiž wejt jilaquiqui wejt quintra uj paažcu pertuna mayisasaya? Nižaza wejrquiqui kjaž wiltat pertunasaya? ¿Pakallak wilta pertunasaya?

²² Jesusaqui nižquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Wejrquiqui cjiwcha, anaž pakallak wilta cjesača. Antiz pakallak tunc pakallakuni wiltan wiltan pertunasacha.

KAJCHIZ ZOŃI QUINTU

²³ Arajpach Yooz mantiz puntuquiztan jalla tuzuča. Tsjii chawc jiliriqiu piyunaczuiz kaja packatz pecatča. ²⁴ Jalla nuž packatan tsjii kajchiz zoŃi qiu zjijtatača. Nii zoŃi qiu walja kajanacchiztača, tsjii kjaž millona. ²⁵ Nii piyunžtaqui anaž pacz paaz želatča. Nekztan patruŃaqui jalla tuž mantichiča: “Tii zoŃi tuya, paaz cunciczjapa. Nižaza niž tjunmi, ocjalanacami, tjapa niž cusasanacami liwj tuyla kaja pacz paaz cunciczjapa”. ²⁶ Nekztanaqui nii piyunaqui patruŃuž yujczuiz quillziča, nižaza roct'ichiča, tuž cjan: “Wejt patruŃa, pertunalla. Tjappachal pacača”. ²⁷ Nižtami patruŃaqui anča okziča; nižaza nii kaja ana cobrichiča. Jalla nižtiquiztan liwrii cjiŃiča nii kajquiztan. ²⁸ Wajilla nii piyunaqui niwjctan ulanžcu tsjii piyun maztan zalchiča. Nii piyun maziqiu tsjii kjažtalla kajatača nii pertunta piyunžquiz. Nekztan nii pertunta piyunaqui jor t'ullcu tanchiča, nii packatzjapa, tuž cjan: “Kajquiztan tjappacha paca”. ²⁹ Jalla nekztanaqui nii piyun maziqiu niž yujczuiz quillziča, nižaza roct'ichiča, tuž cjan: “Pasinsis kuzziz cje. Nii kajallquiztan tjappachakal pacača”. ³⁰ Nii kaja cobriŃizti ana munchiča. Antiz carcilquin uchantichiča, jalla nii kaja paczcama. ³¹ Parti piyunanacaqui nižta paaŃi cheržcu anča sint'ichiča. Nekztan patruŃquiz mazŃi ojkcichiča. Jalla nicju tjappacha quint'ichiča, jaknužt watčhaja, nii. ³² Jalla nekztanaqui patruŃaqui nii pertunta piyuna wilta kjawžkatchiča. Nekztan cjičhiča: “Ana zum kuzziz piyuna, wejrqui tjapa am kajanaca pertunchinča, amiž roct'iŃiž cjen. ³³ Jaknužt wejrqui am kajquiztan, pertunchinčhaja, jalla nužuzakaz amlaqui am piyun mazquiz pertunstanča”. ³⁴ Jalla nekztanaqui patruŃaqui juc'anti žawziča. Nižaza mantichiča, nii piyuna casticzjapa, tjapa niž kaja paczcama.

³⁵ Jesusaqui nii quintu quint'ican jalla tuž žerziča:

—Jakzilta ančhucaquiztan niž jilžquiz kuzquiztan ana pertunačhaja, jalla nužuzakaz wejt arajpach Yooz Ejpqui ančhucaquiz ana pertunaquičha.

19**MAATAKZTAN JALJTIZ PUNTU**

¹ Jalla nuž tjaajinžcu Jesusaqui Galilea yokquiztan ojkcichiča. Judea yokquin iran-tichiča, Jordán cjeta puž tuwanhuc. ² Muzpa zoŃinacaqui nižquiz apziča. Jalla nicju muzpa laanaca chjetinčiča.

³ Jalla nekztanaqui yekjap fariseo zoŃinacaqui Jesusižquiz macjatchiča, ujquiz tjojt-skatzjapa. Nekztan tuž pewczičha:

—čChjul uj paatiquiztanaqui persun maatakžtanaqui jaljtasaya?

⁴ Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča, tuž cjan:

—Yoozqui tii muntu paacan, luctakžtan maatakžtan paachiča. čCjijrta Yooz takuqui ana liichinčhučo? ⁵ Yooz takuqui tuž cjiča: “Jalla nižtiquiztan tsjii zoŃi qiu tjunatan zalzjapa, maa ejpžquiztan zarakstanča. Zalžcu pucultan tsjii lucutiŃi cjiŃa”. ⁶ Jalla nuž kjanapacha tjeeža, anaž iya pucultan zoŃi, pero tsjiikazza. Jalla nižtiquiztan anaž jaljtasača. Yoozza tsjii luctakžtan tsjaa maatakžtan chjalziqui, tsjii lucutiŃi cjisjapa. Yooz chjalžtaqui ana jaljta cjesača.

⁷ Nekztanaqui pewczičha tuž cjan:

—Moisesqui jalla tuž mantichiča. Tsjii certificado de divorcio tjaaquiz niiqui, tjunatan jaljtasača. čKjažtiquiztan nižta mantichejo, ana jaljtiz želanajo?

⁸ Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča, tuž cjan:

—Ančhucaž chojru kuzziz cjen Moisesqui tjunatan jaljtis lii tjaachiča. Primirquiztan-pacha anataž nižta. ⁹ Wejrqui ančhucaquiz chiižinuča. Adulteriuquiz ojklayniž cjenkaz am maatakžtan jaljtasača. Jequit ana adulterio paachiž cjenacu niž persun maatakžtan jaljtačhaja, nižaza yekja maatakžtan zalznačhaja, jalla niiqui adulterio uj paača. Nižaza jequit divorcita maatakžtan zalznačhaja, nii zakaz adulterio paača.

¹⁰ Tjaajinta zoŃinacaqui nižquiz cjičhiča:

—Luctakžtan persun maatakžtan jalla nižta cjesaž niiqui, anaž cumpinča zalzqui.

¹¹ Jesusaqui nekztan cjičhiča:

—Tjapa zoŃinacaqui tii tjaajinta anaž catokaquičha. Jakziltižquiz Yoozqui tjaajnačhaja, jalla niiqui tii tjaajintaqui catokaquičha. ¹² ZoŃinacaqui punta punta ana zalzi cjičha. Yekjapanacaqui nastiquiztanpacha ana zalzucača. Yekjapanacazti capunapantača, jalla nižtiquiztan ana zalzi atasča. Yekjapanacazti ana zalz pecča, arajpach Yooz Ejpžtajapa langzjapa. Jecmiž tii takucama kami catokaquiz niiqui, paj kamla.

OCJALANACZ PUNTU

¹³ Zoñinacaqui ocjalanaca Jesusizquiz zjičchiča, ocjalanacžquiz kjaržtan lanznajo, nii ocjalanacžtajapa Yoozquin mayizinajo. Pero tjaajinta zoñinacaqui zjičči zoñinacžquiz atajchiča. ¹⁴ Nekztan Jesusaqui cjichiča:

—Tii ocjalanaca wejtquin tjonaj cjee, ana ataja. Tii ocjalanacž kuz irata jalla niža kuzzizza arajpach Yooz mantita kamañchiz zoñinacaqui.

¹⁵ Nekztan Jesusaqui ocjalanacžquiz kjaržtan lanziča. Jalla nekztan nii yokquiztan ojkičiča.

RICACH TJOWAQUI TJONCHICHA

¹⁶ Wiruñaqi tsjii tjowaqui Jesusa chertzni ojkičiča. Nekztan pewcziča, tuž cjican:

—Zuma Maestro, Yooztan wiñaya kamzjapa, ħħjul zumanacat wejr paasaya?

¹⁷ Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Ķjažtiqiztan “Zuma Maestro” cjee amjo? Tsjii alajača zumaqui. Yoozkazza niiqui. Yooztan wiñaya kamz pecħhaj niiqui, Yooz Epiž mantitanac jaru kama cjee.

¹⁸ Nii tjowaqui jalla nekztan kjaaziča, tuž cjican:

—Ķħjul mantitanacaya?

Jesusaqui nižquiz cjichiča:

—Anača zoñi conzqui. Anača adulteriuquiz ojklazquiz. Anača tjangzquiz. Anača toscara chiizquiz, jecžquizimi. ¹⁹ Am maa ejpmi rispitaquiča. Jaknuzum persunpachquiz okzñamzłaja, jalla niža okzñi kuzziz cjispanča zoñinacžquizimi, lijitum mazižtakazza.

²⁰ Nii tjowaqui nekztan cjichiča:

—Tjapa nii mantitanacami cumpliñča koltiquiztanpacha. Ķjaziqi ħħjulul wejtta pjal-tasa?

²¹ Jesusaqui tuž cjichiča:

—Ancha wali cjišim pecħhaj niiqui, oka, nižaza amta žejlñi cusasanaca tuyzna. Jalla nii tuyžcu, porinacž ona. Jalla nižtiqiztan arajpachquin cusasanacažtakaz zuma honora tjaatam cjequiča. Jalla nii cumpliscu wiltam tjonaquiča wejtta chica ojklazjapa.

²² Jalla niža chiita nonžcu, nii tjowaqui walja llaquita kuzziz ojkičiča. Ancha ricachutača.

²³ Jalla nekztanaqui Jesusaqui niž tjaajinta zoñinacžquin cjichiča:

—Weraral anħucaquiz cjiwča. Tsjii ricachu zoñi arajpach Yooz mantuquiz luzjapa ancha ch'amaž cjesača. ²⁴ Tsjii camello cjita animala žejlča. Nii camelluqui ch'aman acuj cjuñ pjetquiz luzasača. Jalla nižaž ricachunacaqui tsjan ch'amacha Yooz kamañ jiczquiz luzquiz, Yooz wajtchiz zoñi cjisjapa.

²⁵ Jalla nuž nonžcu, tjaajinta zoñinacaqui walja ispančičiča. Nekztan ninacpora pewcsarasiča, tuž cjican:

—Ķjectpan liwriita cjesajo?

²⁶ Jesusaqui ninacž kjutñi cherziča. Jalla nekztan cjichiča:

—Zoñinacaqui anaž persunpacha liwrii atasacha. Yoozpankazza liwriiñiqui. Yoozqui jecmi liwrii atasacha.

²⁷ Jalla nekztanaqui Pedruqui Jesusizquiz cjichiča:

—Wejt Ķiliri, wejrnacqui tjapa persun cusasanaca jaytichinča, amtan chica ojklazjapa. Ķjalla nižtiqiztan wejrnacqui ħħjulul canas?

²⁸ —Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Weraral anħucaquiz cjiwča. Ew muntuquiz želan, wejrqui poderchiz puestuquiz luzacha. Anħucazakaz poderchiz puestunacquiz luzaquiča, tuncapan Israel partira mantizjapa. ²⁹ Jakzilta zoñit weriž cjen kjuyanaca, jilanaca, cullaquinaca, maa ejp, tjun, ocjalanaca, yokanaca ecaħajaja, jalla ninacaž walja zuma kamañ wirchiz cjequiča. Nižaza arajpachquin Yooztan wiñaya kamaquiča. ³⁰ Arajpachquin Yoozqui wacchi tii timpuquiz tucquin cjiñi zoñinaca wirquin cjiskataquiča. Nižaza Yoozqui wacchi tii timpuquiz wirquin cjiñi zoñinaca tucquin cjiskataquiča.

20

PIYUNANACZ QUINTU

¹ ‘Arajpach mantiñi Yooz puntuquiztan jalla tužuča. Wentanalla tsjii yokchiz wali pajk patruñaqui piyunanaca kjuri ulančiča, uwas frut zkala ajzjapa. ² Piyunanacžtan acuerduquiz luzziča, zita langžtan tsjii denario cjita paaz paczjapa. Jalla nekztanaqui langžni cuchanžquičiča. ³ Nekztan wenzlaka wilta ulančiča. Palazquin inakaz žejlñi zoñinaca cherchiča. ⁴ Ninacžquiz paljayčiča, tuž cjican: “Anħucqui wejt zkali yokquin langžni oka. Wejrkal zumpacha pacacha”. Nekztanaqui ninacaqui ojkičiča. ⁵ Taypuru patruñaqui wilta ulančiča, iya piyunanaca kjuri, nižaza langznajo. Nižaza taypuru zezi cjeella wilta ulančiča, piyunanaca kjuri, nižaza langznajo. ⁶ Nii noojpacha zezi

cjee wilta palaz kjutñi ulanchiċha. Niżaza palazquin inakaz żejłñi zoñinacžtan zalċiċha. Ninacžquiz paljayċiċha tuž cjican: “¿Kjažtiquiztan anċhucqui tonj zita ana langz žejłjo?”⁷ Ninacaqui patrunžquiz kjaaziċha, tuž cjican: “Anaž jecmi wejrnac langznajo rocċiċha”. Nekztanaqui patrunaqui cjichiċha: “Anċhucqui wejt yokquin zakaz langzñi oka. Wejrkal jaknižłaj niil pacacha”.⁸ Tjuñiž kattan nii yokchiz patrunaqui niiz langzkatñi encargado mantichiċha, tuž cjican: “Kjawžca langzñi piyunanaca, paczjapa. Primiruqui wiri tjonċi piyunanacžquiz pacacuiċha; wirquin, tuqui tjonċi piyunanacžquiz pacacuiċha”.⁹ Jalla nekztanaqui nii wiri luzzi piyunanacaqui langzkatñižquiz macjatchiċha. Zapa mayni ninacžquiz pactaċha, tsjii nooj lanztaž nižtapacha. Tsjii denario cjita paaz tanzicha.¹⁰ Jalla nekztanaqui wirquin paczquita primiru piyuna luzzi zoñinaca kjawžtataċha. Jalla nii primiru piyuna luzzi zoñinacaqui pinsichiċha jila paca tanzjapa wiri piyuna luzzi zoñinacžquiztan. Jalla nekztanaqui pacchiċha tsjii denario cjita paaz zakaz.¹¹ Jalla nii paca tanžcu patrunž quintra quijchiċha,¹² tuž cjican: “Tii wirquin piyuna luzzi zoñinacaqui tsjii orakaz langziċha. Wejrnaczi primirquiztanpacha langzinċha, niżaza zita anċha sii kjakquiz otžcan langzinċha. Ninacžquizimi wejtnacaquizimi tsjiikaz pacchamċha”. Jalla nuž cjican quijchiċha.¹³ Nii patrunaqui tsjii ninacžquiz kjaaziċha, tuž cjican: “Jila, amquiz anal incallchinċha. Jalla nuž tsjii acuerduquiz luztapanla, tsjii denario paaz paczjapa.¹⁴ Tii paca tanzna, niżaza oka. Tii wirquin piyuna luzzi zoñinacžquiz niżazakaz pacz pecuċha, amquiz pactala, jalla nuž zakaz.¹⁵ Wejt persun paaztan jaknužut wejr pinsuċhaja, jalla nuž wejt munañpiziqui pacasaċha. Weriz zuma pacñi kuzziz cjen amqui iñiziñi kuzziz cjissamla”.¹⁶ Jalla niža irataž wirquin cjiñinacaqui tucquinž cjequiċha. Niżaza tucquin cjiñinacaqui wirquinž cjequiċha. Kjawžta zoñinacaqui wacchiċha. Illza zoñinaczi kolucullaċha.

JESUSAQUI NIIZ TICZ MAZZICHA

¹⁷ Wiruñaquei Jesusaqui niiz tjaajinta zoñinacžtan Jerusalén ojkchiċha. Jalla nuž jiczquiz ojkan, Jesusaqui tsjii latu niiz tuncapan illza zoñinaca ċjitchiċha, niżaza ninacžquiz tuž cjichiċha:

¹⁸—Anċhucqui zizza, tii jiczqui Jerusalén kjutñiž ojkċha, nii. Jerusalén wajtquin wejrqui intirjital cjeeċha timplu jilirinacžquizimi lii tjaajiñi maestrunacžquizimi. Jalla ninacaqui wejr conaquiċha. Wejrqui tsewtan cuchanzquita Yooz Zoñtċha.¹⁹ Niżaza wejrqui yekja wajtċiz zoñinacžquiz intirjital cjeeċha, ana wali burla paata cjisjapa. Niżaza wejrqui wajjtall cjeeċha. Ultimquiziqui cruzquiz ċhawta contal cjeeċha. Jalla nekztan ċjep majquiztanzi jacatataċha.

TSJII FAVORA MAYTA

²⁰ Jacobžtan Juanžtan ninacž maaqui Jesusižquiz macjatžquichinċha. Jacobžtan Juanžtan ninacž ejpqui Zebedo cjitataċha. Jalla naa maaqui maatinacžtanpacha Jesusižquin macjatchinċha. Nekztanaqui naaqui Jesusiž yujcquiz quillzinċha, tsjii favora mayzjapa.²¹ Nekztan Jesusaqui naaquiz cjichiċha:

—¿Amqui ċhjulum pecya? —cjican.

Naaqui kjaazinċha, tuž cjican:

—Amqui am mantis puestuquin luzcu tii wejt pucultan majchnaca am latuquiz uchnalla, tsjiiqui žew latuquiz niżaza tsjiiqui zkar latuquiz.

²² Jesusaqui tuž kjaaziċha:

—Anċhucqui ċhjulut mayċhaja ana intintazza. Wejrqui walja sufris tanċha. ¿Nižtapacha anċhuc sufrasaya? Niżaza tsjii nooj anċha sufran wataċha tsjii bautismožtakaz. ¿Jalla nižtapacha anċhuc sufrasaya?

Ninacaqui tuž kjaaziċha:

—Nii sufris watimi atasacha.

²³ Nekztan Jesusaqui cjichiċha:

—Weraral cjiwċha. Anċhucpacha sufris tanznaquiċha, tsjii licz wazužtakaz. Niżaza sufris wataquiċha, tsjii bautismožtakaz. Pero wejrqui mantis puestuquin luzcu, žew latuquizimi zkar latuquizimi ana jecmi uhasacha. Wejt Yooz Ejpkaz nii puestunaca tjaaquiċha jecžtajapa tjačztakazlani, jalla ninacžta.

²⁴ Parti nii tuncapan illza zoñinacaqui nii mayta puntu nonžcu nii pucultan jilazullcaž quintra žawjchiċha.²⁵ Pero Jesusaqui tjappacha nii tjaajintanaca kjawziċha, nekztan tuž cjichiċha:

—Anċhucqui zumpacha zizza, jalla tužu. Tii muntuquiz naciñ jilirinacaqui patrunažtakaz mantiñiċha, niżaza ċhawc jilirinacaqui parti zoñinacžquiziqui niiz mantita cazkatñipankazza.²⁶ Anċhucqui ana niža irata cjee. Tsjii kjutñiċha nii irat kuzqui. Anċhucquiztan jequit ċhawc jilirižtakaz cjis pecċhaja, jalla niiqui piyunažtakaz cjis waquziċha parti zoñinacžquiziqui.²⁷ Niżaza jequit anċhucquiztan tucquin mantiñi

cjis pec'haja, jalla niiqui wirquin cjis waquizicha, parti zoñinacaž mantitacama cjisjapa. ²⁸ Wejrqui tsewllan cuchanzquita Yooz Zoñt'cha. Wejrpacha tii muntuquiz ana tjonchin'cha, sirwita cjisjapa. Antiz wejr'cha tjonchinqui, zoñinaczquiz sirwisjapa, wejr ticzcama. Jalla nuž ticzcu walja preciochiztakal cjee'cha, zoñinaca liwriizjapa. —Jalla nuž cjichicha Jesusaqui.

ZUR ZOÑINACA CHJETINTA

²⁹ Jalla nekztanaqui Jericó wajtquiztan ulnan, muzpa zoñinacaqui Jesusižquiz apzi'cha. ³⁰ Jicz latuquin pucultan zur zoñi julzi želat'cha. Ninacaqui Jesusaž watñi nonzcu, kjawchi'cha tuž cjican:

—Wejt Jiliri, Davidž majchmajtquiztan tjonñi, wejrnacž okznalla.

³¹ Nekz žejl'ni zoñinacaqui ninaczquiz ujzi'cha, ch'uj cjeajajo. Ninacazti juc'anti kjawchi'cha, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, Davidž majchmajtquiztan tjonñi, wejrnacž okznalla.

³² Jalla nekztan Jesusaqui tsijtsu, ninaca kjawzi'cha. Kjawzcu ninaczquiz tuž pewczicha: —¿Chjuluz werj paaj cjii ančhucya?

³³ Nii zur zoñinacaqui kjaazi'cha, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, wejtnaca čhujquiz čhjetinžinalla.

³⁴ Nekztanaqui Jesusaqui ninaczquiz sint'izcu čhujqui lanlanžinchi'cha. Jalla nii orapacha cherñi cjissi'cha. Jalla nekztanaqui Jesusižquiz apzi'cha.

21

JESUSAQUI JERUSALEN WAJTQUIN LUZZICHA

¹ Jerusalén watja žcatžincan, Betfagé watja irantichi'cha. Betfagé watjaqui Olivos cjita curu žcatita'cha. Nicju irantican Jesusaqui pucultan tjaajinta zoñinaca cuchanchi'cha, tuž cjican:

²—Jalla nii najwkta watja oka. Jalla nicju mokta ljat azni wachaqui'cha, nižaza pajk zjič maltum wawchizza naa azniqui. Mokta jeržcu wejtquin akžcaqui'cha. ³ Jakzilta zoñimiž atajasaž niiqui, nižquiz ančhucqui “Wejt Jiliriz pec'cha. Wajilla tjepunta cjequi'cha tii azniqui”, nuž cjican nii zoñžquiz cjequi'cha. —Jalla nuž mantichi'cha Jesusaqui.

⁴ Jalla nii watchiqui profetaž cjiirta taku cumplissi'cha. Tuquitan nii profetaqui tuž cjiirchi'cha:

⁵ “Sión wajtchiz zoñinaczquiz tuž chiya: Chera, ančhucya chawc Jiliri tjon'cha, humilde kuzziz. Nižaza zjič maltum aznuquiz yawchi tjonaqui'cha, nižaza nii zjič aznuž maatanpacha tjonaqui'cha. Jalla ninacaqui carga kuzñi aznunaca'cha”.

Jalla nuž cjiirchi'cha nii profetaqui.

⁶ Jalla nekztanaqui nii pucultanaqui ojki'cha. Nižaza jaknužt Jesusaqui mantit'chaja, jalla niicama paachi'cha. ⁷ Ninacaqui ljat ažiñi naaža pajk zjičtanpacha akžquichi'cha. Jalla nuž akžcu, zquitinaca aznunacž juntui caruntichi'cha. Nekztan Jesusaqui yawchi'cha. ⁸ Niiž ojcz jicz latuquiz muzpa zoñinaca želat'cha. Ninacz zquiti jiczquiz čhjinzi'cha. Yekjapaqui ramuz čhjañinaca murchi'cha jiczquiz čhjinzjapa. ⁹ Tucquin ojkiñi zoñinacami wirquin tjonñi zoñinacami chipcan walja wiwi kallanti'chi'cha, tuž cjican:

—¡Viva tii Yooz tjuuquiz tjonchi zoñi! ¡David cjita chawc Jilirž majchmajtquiztan tjonñi! ¡Amqui rispittaj cjila! ¡Amquiz honora tjaataj cjila! ¡Yooz Ejpžquin zakaz honora tjaataj cjila! —Jalla nuž wiwchi'cha.

¹⁰ Jesusaž Jerusalén watja luztan, tjapa nii chawc wajtchiz zoñinacaqui walja ispantichi tjojkakchi'cha. Nižaza walja pewcpewczicha, tuž cjican:

—¿Jectpan teejo?

¹¹ Zoñinacaqui tuž kjaazi'cha:

—Tiiqui Jesusa cjita profetala. Nazaret de Galilea, jalla najwkta tjonchi'cha.

JESUSAQUI TIMPLU PEWZICHA

¹² Jalla nekztan Jesusaqui Yooz timpluquin luzzi'cha. Jalla nicju tuyñinacami kjañinacami timpluquiztan liwž tirkatchi'cha zancchuccama. Nižaza paaz campiiñi zoñinacz mizami pjoczinchicha; paloma tuyñinacz sillami pjoczinchizakazza. ¹³ Jalla nuž paažcu tuž cji'chi'cha:

—Yooz Takuqui tuž cji'cha: “Wejt kjuyaqui Yoozquin mayiziz kjuya'cha”. Ančhuczti tjañinacz kjuyažtakaz paachinčhuc'cha.

¹⁴ Jalla nicju tsjii kjaž zur zoñinaca Jesusižquiz macjatžquichi'cha, nižaza tsjii kjaž zuch zoñinaca. Jesusaqui ninaca čhjetinchi'cha. ¹⁵ Pero timplu jilirinacami lii tjaajiñi maestrunacami jalla nii čhjetiñi milajru cheržcu, žawjchi'cha. Nižaza ocjalanacaqui timpluquin Jesusižquiz tuž wiwchi'cha: “¡David cjita chawc jilirž majchmajtquiztan tjonñi!

¡Rispijtaj cji! Jalla nuž nonžcu timplu jilirinacami lii maestrinacami ancha zawjchiča, tuž cjican:

—¿Tinačaž chiita taku ana nonžjo?

Jesusaqui ninaczquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Nonznučha. Nižaza nii puntu Yooz takuqui tuž cjiča:

“Ocjalanacami piz itzñi wawanacami wejtajapa honora zumpachaž tjaaquiča. Jalla nuž paquičha Yoozqui”.

¿Jalla nii cjiřta Yooz taku liichinčhuckaya; ana jaa?

¹⁷ Jalla nekztanaqui ninaczquiztan ojkičiča. Betania watja ojkičiča. Jalla nicju alujassiča.

ANA FRUTCHIZ MUNTI

¹⁸ Jakatazuqui wenzlaka Jerusalén watja quejpcan čhjeri eescatchičha. ¹⁹ Jicž latuquiz higo munti cherchiča. Jalla nii muntiquin macjatchičha, fruta apakžcu lujljapa. Pero fruta ana wajtchiča, čhjañchiz alajatača. Jalla nižtiquiztan Jesusaqui nii muntiquiz cjičiča:

—Jazic anam iya fruta pookñi cjequiča.

Jalla nii orapacha nii muntiqui kjonchiča. ²⁰ Jalla nižta munti kjonñi cheržcu, tjaajnta zoñinacaqui ispantichiča, nižaza Jesusižquiz pewcziča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan nii higo munti ratulla kjonja?

²¹ Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Weraral ančhucaquiz cjiwčha. Ančhucqui Yoozquin tjapa kuztančhucčhalaj niiqui, nižaza ana payznakñi kuzzižčhucčhalaj niiqui, tii irata zakaz paasača. Nižaza juc'ant pajk milajru paasača. Tii curumi mantasača, tuž cjican: “Tekžtan oka. Pajk kotquin tjojsna”. Jalla nuž mantizcu nižta zakaz okasača. ²² Nižaza ančhucqui čhjulumi tjapa kuztan Yoozquiztan mayačhaja, jalla niit jama ančhucaquiz tjaataž cjequiča.

¿JEC JESUSIZQUIZ MANTICHI?

²³ Jerusalén irantižcu Jesusaqui wilta timpluquin luzziča. Jalla nicju tjaajnan, timplu jilirinacami wajtchiz jilirinacami nižquiz macjatžquichiča. Nekztan pewcziča, tuž cjican:

—¿Jec am mantichi tii paazjapajo? ¿Jec jilirit am utchi jiliriztakaz cjisjapajo?

²⁴ Jesusaqui ninaczquiz tuž kjaaziča:

—Wejrzal ančhucaquiz tsjii pewcznača. Ančhucqui wejtquiz kjaaznaquiž niiqui, wejrzakal ančhucaquiz maznača, jec wejr mantichi, nii. ²⁵ Wejtquiz kjaaznalla. ¿Ject Juan mantizquichi bautisjapaya? ¿Yoozkaya, zoñinaca, ja'?

Jalla nekztanaqui ninacpora parlatčha, tuž cjican:

—¿Jaknužum cjeequi? Učhumž “Yoozqui Juan mantichiča” cjicanž kjaaznaquiž ni-iqui, jalla tični učumnacaquiz kjaaznačan, cjican: “Nižtiquiztan čkjažtiquiztanž ančhucqui ana nii criichinčhucta?” ²⁶ Nižaza učhumž “Zoñiqui Juan mantichiča” cjicanž kjaaznaquiž niiqui, zoñinacaqui učumnacaquiz čkjaž cjiqjejo? —Jalla nuž parlatčha. Zoñinacaqui Juanž puntu cjiñičha, Yooz parti parliñi profetača niiqui. Jalla nižtiquiztan ninacaqui zoñinaca eksiča, “Učhum conačhani”, cjican.

²⁷ Jalla nuž parližcu ninacaqui Jesusižquiz cjičiča:

—Ana zizuča wejrnacqui.

Jalla nižta kjaaztiquiztan Jesusaqui cjičiča:

—Wejrmu ana zakal ančhucaquiz maznača, jec wejr mantichi tii paazjapa.

PUCULTAN MAJCHWICH QUINTU

²⁸ Wiruñacqui Jesusaqui tsjii puntu chiichiča, tuž cjican:

—Tii puntu tantiya. Tsjii zoñiqui pucultan majchwichtača. Tsjižquiz cjičiča: “Wejt maati, tonjiqui uwas frut ajzñi oka”. ²⁹ Nii mantita maatiqui tuž kjaaziča: “Anača”. Jalla niž wiruñalla niž kuz campiichiča. Nekztan uwas frut langzñi ojkičiča. ³⁰ Nižaza nii ejpqui tsjii maati cheri ojkičiča. Nižtan zalžcu, nižtazakaz uwas frut ajzñi mantichiča. Jalla niiqui kjaaziča, tuž cjican: “Tata, okasača”. Ultimquiziqui nuž cjisucqui ana ojkičiča. ³¹ Nii pucultanquiztan čjakzilta maati niž ejpž mantitacama paachiya?

Ninacaqui kjaaziča tuž cjican:

—Primiru mantitaž, jalla niičha.

Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjičiča:

—Weraral ančhucaquiz cjiwčha. Impuesto cobriñinacami, nižaza ujhiz maatakanacami arajpach Yooz wajtquiz ančhucž tuqui luzaquiča. ³² Juan Bautistaqui tjaajñi tjonchiča, jaknužt ančhucalaqui kamžtažlaja, jalla nii tjaajinčiča. Pero ančhucqui niž tjaajnta ana criichinčhucča. Impuesto cobriñinacazti nižaza ujhiz maatakanacazti niž tjaajnta

criichiċha. Jalla nii cherchinċhucha anċhucqui. Jalla niġtanaca cherġcumġ, anċhucqui ana Yoozquin cjisjapa kuz campiċhinċhucċha. Anċhucċha niġz taku ana criichinċhucqui.

ANA WAL PIYUNANACZ QUINTU

³³ 'Jalla tii quintu zakaz nonġna. Tsjii yokchiz patruņaqui uwaz zkala ċhajacċhiċha. Nekztan uwaz zkal muytata pirka pirkichiċha. Niġzaza tsjii maz ojt paachiċha, uwaz kjaz spjiġtjzjapa. Niġzaza tsjii campanturiġ cherċi kjuychiċha, nii zkala itzjapa.

'Nekztan nii patruņaqui zkal yoka alquiliċhiċha piyunanacġquiz. Nekztan jicz ojkcċhiċha. ³⁴ Zkala ajz timpu irantġzcan, patruņaqui tsjii kjaġ piyuna cuchanġquichiċha, niġz parti zkala ricujajo. ³⁵ Pero nii zkala alquiliċhiċha zoġinacazti nii cuchanġquita piyunanaca tanchiċha. Tsjiiqui kitġtaċha. Tsjiiqui contaċha. Tsjiiqui maztan ċhajtaċha. ³⁶ Nekztanaqui patruņaqui wilta piyunanaca cuchanġquichiċha, primirquiztan juc'anti. Pero nii zkala alquiliċhiċha zoġinacazti niġzapacha ana wali paachizakazza. ³⁷ Ultimquiziqui patruņaqui niġz persun majch cuchanġquichiċha, tuġ tantiican: "Wejt ultim maatiċqui rispitiġinaa" cġican. ³⁸ Niġz majch cherġcu, nii alquiliċhiċha zoġinacaqui ninacpora palt'ichiċha, tuġ cġican: "Jalla tiġkat liwġ tii irinsa tanznaċhani. Jalla niġtquiztan ġ-conla, uċhumnacaltajapa tii yok irinsa cġejajo". ³⁹ Jalla nekztanaqui nii zoġinacaqui majch tanchiċha; nekztan yokquiztan jwescu conchiċha.

⁴⁰ Jalla nekztanaqui Jesusaqui pewcziċha, tuġ cġican:

—Jalla nii patruņpacha tjonġcu, ġċhjulukat nii alquiliċhiċha zoġinacġtajapa paaċhani?

⁴¹ Zoġinacaqui kjaaziċha tuġ cġican:

—Nii ana wal zoġinacaqui contaġ cjequiċha, ana importayġcu. Nekztan nii zkal yoka yekja piyunanacġquiz alquilaquiċha, zkala ajz timpu niġz parti zkala ricujġcu niġzquiz tjaata cjisjapa.

⁴² Nekztan Jesusaqui ninacġquiz cġichiċha:

—Yooz takuqui tuġ cġiċha:

"Kjuj pirkiiċhiċha tsjii maz tjojtċhiċha. Nii tjojta mazqui isquinquiz cġissiċha. Juc'ant chekan mazqui cġissiċha. Yoozqui nuġ utċhiċha. Uċhumqui jalla nii cherġcu ispantichiċha".

Jalla nuġ cġiċha cġijrta Yooz takuqui. Anċhucqui nii Yooz taku liċhinċhucċha, ġana jaa? ⁴³ Anċhucquiz ċhiġzinuċha, anċhucqui nii ana wal alquiliċhiċha zoġinacġtakazza. Jalla niġtquiztan anċhucqui Yooz kjuychiz famillquiztan ċhajatkataġ cjequiċha. Yekja zoġinacaqui Yooz famillquiz luzaquiċha. Yooz kuzcama kamaġi zoġinacaqui luzaquiċha. ⁴⁴ Nonġna. Maz puntuquiztan zakal ċhiyuċha. Jakziltat nii maz cjen ujquiz tjojtsnaċhaja, jalla niġqui pirasuġtakaz t'okuntaġ cjequiċha. Niġzaza jakziltiġ juntuġi nii mazqui tjojtsnaġiġ niġqui, pulpuġtakaz t'okuntaġ cjequiċha. Nii zoġinacaqui k'ala akġtaġ cjequiċha.

⁴⁵ Jalla nii Jesusiġ ċhiġta takunaca nonġcu, timplu jilirinacami, fariseo parti jilirinacami tantiċhiċha, ninacġ puntu ċhiġiġi, nii. ⁴⁶ Jalla nuġ tantiġġcu, Jesusa tanz pecatċha. Pero ana atċhiċha, parti zoġinaca ekscu. Parti zoġinacaqui Jesusiġ puntu tantiyatċha, Yooz taku parliġi profetaċha, nii.

22

YOOZ KJUYCHIZ FAMILIA

¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui wilta tjaajinchizakazza. Jalla tuġ cġican quint'ichiċha:

² —Arajpach Yooz kjuychiz familiaqui jalla tuġuċha. Tsjii ċhawġc jiliriġi niġz majċhta-japa zalz pjiġsta paachiċha. ³ Niġz piyunanaca cuchanchiċha, invitata zoġinaca kġawwġi. Nii kġawwġta zoġinacaqui ana tjonz pecċhiċha. ⁴ Nekztanaqui yekja piyunanaca cuchanchizakazza, tuġ cġican: "Invitata zoġinacġquin mazca, 'ċheri lujlġ tġacġtaċha. Wejt wacanaca conkatchinċha, niġzaza cjew animalanacami. Tġappacha listuċha, jaziqui pjiġstiquin tjonla'". ⁵ Jalla nuġ ċhiyanami nii invitata zoġinacaqui ana cazquichiċha. Tsjiiqui zkal yoka ojkcċhiċha. Tsjiiqui tuyġtan ojkcċhiċha. ⁶ Parti invitata zoġinacaqui kġawwġi cuchia piyunanaca tanzċhiċha. Nekztan kitċhiċha, conaċcama. ⁷ Jalla nekztanaqui nii ċhawc jiliriġi ninacġ quintra ġawġiċha. Nekztan zultatunaca cuchanġquichiċha, nii piyuna conġinaca conġcajo. Niġzaza, ninacġ watja ujġcajo. ⁸ Jalla niġta paaġcu ċhawc jiliriġi piyunanacġquiz cġichiċha: "Tġappacha zalz pjiġstac listuċha. Nii primir invitata zoġinacaqui ana tjonz waquiziċha. ⁹ Jalla niġtquiztan anċhucqui pajk calliranġ ojklayġca. Jecnacġtanami zalaċhaja, jalla ninacġquiz tjonajum cjequiċha tii zalz pjiġstiquin". ¹⁰ Jalla nekztanaqui piyunanacaqui call kġutġi ulanchiċha, niġzaza tġapa niġz zaltanaca kjuyquiz ajcskatġquichiċha, zuma zoġimi, ana zuma zoġimi. Jalla nekztanaqui pjiġsta paaz kġuyaqui ċhġiġsi cġissiċha.

¹¹ 'Jalla nekztanaqui ċhawġc jiliriġi luġquichiċha invitata zoġinaca cherġi. Tsjii ġejliġi zoġi nacyċhiċha, ana pjiġsta paaz zquiti cutċi ġelatċha. ¹² Jalla nuġ nayġcu nii ċhawġc

jiliriqúi niúzquin paljaychiča tuž cjan: “Jila, ¿kjažtiqiztan amqui ana pjišta paaz zquiti cujtchi luzquichamtajo?” Nii zoñiqúi ch’uj quirchiča. ¹³ Nekztanaqúi chawjc jiliriqúi pjišta atintiñi zoñinacžquiz mantichiča, tuž cjan: “Kjojchanacami kjaranacami chejlžina. Zawnc zumchiquiz tjošta, jalla nicju kaala, nižaza niúz izke kjošta”.

¹⁴ Jesusaqúi cjichizakazza:

—Kjawžta zoñinacqúi tamača. Illzta zoñinacqúi kolucullača.

IMPUESTO PACZ PUNTU

¹⁵ Jalla nekztanaqúi fariseo zoñinacqúi ojkchiča. Ninacqúi acuerduquiz kazziča, Jesusiž quintra tsjii ujchiz cjiskatzjapa. Jaknužumi Jesusa tsjii ana wali chiikataqúiča; jalla nii ujchiz cjiskatz pecatča. ¹⁶ Jalla nekztan ninacž partiquiztan yekjap zoñinaca cuchanžquichiča, Herodes parti zoñinacžtanpacha. Jalla nii cuchanta zoñinacqúi Jesusižquiz cjichiča:

—Maestro, wejrnac zizuča, amqui werarapan chiča, nižaza Yooz kamañ puntuquiztan weraram tjaajiñamča, kjažtami zoñiqúi chiichani, nižaza kjažta zoñimi želatčani. ¹⁷ Jaziqui amqui tii tantižinalla. ¿Roman chawc jiliržquin impuesto pacz wali cjesaya? už žanaž wali cjesaj? Jalla nii ziz pecuča.

¹⁸ Pero Jesusaqúi ninacž ana zuma pinsita intinzuna zizziča. Jalla nižtiqiztan ninacžquiz kjaaziča tuž cjan:

—Ana zum kuzziznaca, ¿kjažtiqiztan ančhucqúi wejt quintra uj jwes pecjo? ¹⁹ Impuesto pacz paaz tjeezna.

Jalla nekztan tsjii denario cjita paaz zjijcchiča. ²⁰ Jalla nii paaz cheržcu, Jesusaqúi ninacžquiz pewcziča, tuž cjan:

—Tii paazquiz ¿jecž yujctaya? Nižaza tii cjišrta tjuu, ¿jecž tjuutaya?

²¹ Nii quintranacqúi kjaaziča, tuž cjan:

—Roman chawc jiliržtača.

Jesusaqúi nekztan cjichiča:

—Roman chawc jiliržtaqúi jalla nii jiliržquin tjaasa. Nižaza čjulut Yooztaqúi Yoozquinpan tjaasa.

²² Jalla nuž nonžcu, nii quintranacqúi ispantichiča. Nekztan Jesusižquiztan zarakžcu ojkchiča.

JACATATZ PUNTU

²³ Jalla nii noojpacha yekjap saduceo parti zoñinacqúi Jesusa cheri ojkchiča. Saduceo parti zoñinacqúi ana criiñitača, ticziqiztan jacatatz, nii. Jalla nuž cjenami Jesusižquiz pewcziča. Tii quintu quint’ican, pewcziča, tuž cjan:

²⁴ —Maestro, Moisesaqúi ućhumnacalca cjišrtkalča, tuž cjan: “Tsjii zoñi ticznasaž niqúi, niž tjun ana ocjalchiz cjesaž niqúi, nekztan nii ticzi zoñž jilaqúi naa žewatan zalz waquiziča, nii ticzi jilž cuntiquiztan ocjala paazjapa”. ²⁵ Jaziqui wejrnacporquiz pakallak jilazullca želatča. Jilir jilaqúi zalsiča. Nekztan ticziča ana ocjalchiz. Jalla nekztan jilirž jar jilaqúi naa žewatan zalsizakazza. ²⁶ Nii jilaqúi ticzizakazza ana zinta ocjala ecžcu. Nekztan yekja taypir jilžtan nižtazakaz watchiča. Nižaza tjappach nii pakallak jilazullquizquiz nižta watchiča. ²⁷ Tjapa nii pakallak jilazullcaž ticztan, naa žewquí ticzinzakazza. ²⁸ Jaziqui ticziqiztan jacatatzcu, naa žewquí ¿jakzilitiž tjun cjequejo? Tjappacha naatancama zalzitača.

²⁹ Jesusaqúi ninacžquiz tuž kjaaziča:

—Ančhucqúi tsjii kjuťni kiwkchinčucča. Ančhucqúi Yooz takumi ana zuma zizza. Nižaza Yooz azimi ana pajča. ³⁰ Ticzi zoñinacž jacatattanaqúi zalzquí ana želaqúiča. Zoñinacami zoñž maatinacami ana zalznaqúiča. Nii timpuquiz zoñinacqúi arajpach Yooz anjilnacaztakaz cjequiča. ³¹ Pero nii ticziqiztan jacatatz puntu, ¿Yooz tawkquiz ana tuž liichinčucjo? Tii puntuquiztan Yoozpačaž chiichiqúi. Jalla tuž cjan Yoozquí cjichiča: ³² “Wejrqúi Abrahamž Yoozza, nižaza Isaacž Yoozza, nižaza Jacobž Yoozza”. Anača ticzi zoñž Yoozquí. Antiz žejťni zoñž Yoozza.

³³ Jalla nuž chiita nonžcu, nekž žejľni zoñinacqúi Jesusiž chiitiqiztan ispantichiča.

JUC’ANT CHEKAN MANTITAQUI

³⁴ Jalla nuž chižcu Jesusaqúi saduceo parti zoñinaca ch’uju paachiča. Jalla nuž ch’uj paatiqiztan fariseo parti zoñinacqúi wilta ajcziča. ³⁵ Tsjii lii maestruqúi nižaza fariseo partinacžquiztan uj jwesjapa yanz pecatča. Jesusižquiz pewcziča, tuž cjan:

³⁶ —Maestro, ućhum liiquiztanaqúi ¿čjul mantitat juc’ant chekanaaya?

³⁷ Nekztan Jesusaqúi kjaaziča, tuž cjan:

—Tii mantitača juc’ant chekanaqúi. “Ančhuca Yooz Ejp Jiliržquiz sirwa, tjapa kuztanami, tjapa animužtanami, tjapa pinsamintužtanami”. ³⁸ Parti mantitanacqúiztan

cjenaqui jalla niiča chekanaqui. ³⁹ Niiž jaru tii mantitaqui zejlča. “Jaknužum persunpachquiz okžnamžlaja, jalla nižta okžni kuzziz cjistanča zoñinacžquizimi, liijitum mazižtakaz”. ⁴⁰ Jalla nii pizc mantitanacača chekanaqui. Nižaza tjapa Moisés tjaata liimi, nižaza tjapa profetanacž tjaajintanacami nii pizc mantitanacž partiquiztan čiiča.

CRISTUZ PUNTU

⁴¹ Fariseo zoñinacž ajczi želan, Jesusaqui ninacžquiz pewcziča tuž cjican:

—Ančhucqui Cristumž puntuquiztan tantiya. ¿Cristuqui jecz majch niiqui?

⁴² Nekztanaqui ninacaqui Jesusižquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Davidž majchmajtquiztan tjonniča niiqui.

⁴³ Jalla nuž kjaaztiquiztan Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—David jiliriqui Cristuž puntuquiztan čiičan, “Chawc Jiliri” cjichiča. Jalla nuž čiižcu, Yooz Espiritu Santuž čiičkatchiqui.

⁴⁴ Davidaž cjiirta Yooz takuqui tuž cjiča:

“Yooz Jiliriqui wejt chawjc Jiliržquiz cjichiča: ‘Wejrqui am kjojch koztan am quintri zoñinaca tječkatača. Nii oracama wejt žew latuquiz julzna’.”

⁴⁵ Jaziqiu Davidaqui “chawjc Jiliri” cjichiča Cristuž puntuquiztan. Jalla nižtiquiztan žaknužt nii chawjc Jiliri Davidž majchqui cjesajo? —Jalla nuž pewcziča Jesusaqui.

⁴⁶ Anaž jecmi kjaazni atchiča, ana zinta takumi. Jalla nužquiztanpacha ana čjulumi pewcžni atchizakazza iya. Jalla nii orquiztanpacha pecunz eksipanča nii quintra zoñinacaqui.

23

ANA ZUM TJAAJIŃINACŽ PUNTU

¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui nekz zejlni zoñinacžquizimi niiž tjaajinta zoñinacžquizimi tuž cjichiča:

² —Lii tjaajiŃi maestrnacami nižaza fariseo zoñinacami persun puntuquiztan tuž tantiča, tjaajinz puestuquiz uchtača Moisés liiquiztan punta punta tjaajinzjapa, nii. Jalla nuž tantiča persun amtiquiziqui. ³ Ančhucqui ninacž tjaajintacama oka. Nižaza ninacž čiičacama paa. Pero ninacž kamz jaru, ana kama. Ninacaqui tjaajinča, pero persun tjaajinta jaru ana ojčča, ana cumpliča. ⁴ Ninacaqui walja mantitanaca paača, walja kuzižtakaz zoñinacžquiz jepča. Tjapa ninacž mantitanacaqui anapan atchucača. Jalla nuž cjenami tjapa mantitanaca zoñinacžquiziqui tirapanž ijsijča. Pero ninacapacha anaž čjulquizimi yanapča nii cumplisjapa. ⁵ Ninacaqui čjululu paatami paača, zoñinacakaz cherajo. Yujc ayquizimi kjarquizimi cjiirta Yooz taku jweranchiž ojklajča, nižaza parti zoñinacžquiztan juc'anti lajch chjajčiz zquiti cujtchiž ojklajča. Jalla nižtaž ojklajž juztazza. ⁶ Pjijstiquiz cjen tucquin panž julz pecča. Nižaza ajcz kjuyquiz cjen tucquin panž julz pecča honorchiz cjisjapa. ⁷ Ninacaqui zoñinacž taypiquiz cjen rispiztan tsaanta cjis pecča, nižaza “Maestro” cjeta cjis pecča.

⁸ Ančhucqui anača zoñinacžquiz “maestro” cjeta cjis peczqui. Tjapa ančhucqui jilazullquičučča. Tsjii Maestruchizčuckazza. Cristučha nii Maestruqui. ⁹ Nižaza ančhucqui tii muntuquiz kamcan anaž jeczquizimi “ejp” cjican čiiž waquiziča. Tsjii Ejpchizčuckazza. Arajpach Yooz Ejpča niiqui. ¹⁰ Nižaza ančhucqui anača zoñinacžquiz “jiliri” cjeta cjis peczqui. Tsjii jilirchizčučča. Cristučha niiqui. ¹¹ Ančhucquiztan jequit jiliržtakaz cjis pecčaja, jalla niiqui piyunažtakaz cjis waquiziča parti zoñinacžquiziqui. ¹² Jequit persun honora waytiz pecčaja, ultimquiziqui ana honorchiz cjequičha. Nižaza jequit humilde kuzzizlaja, jalla niiqui ultimquiziqui honorchiz cjequičha.

¹³ Lii tjaajiŃi maestrnacami, nižaza fariseo parti zoñinaca, ana zuma kuzziz zoñinacučučča. Ančhucqui anawalipanž cjisnaquičha. Zoñinaca atajiŃučučča, arajpach Yooz wajtchiz ana luzajo. Ančhucpachaž ana luzza, nižaza pecchi cjenami parti zoñinacžquizimi ana luzkatiŃučučča.

¹⁴ Lii tjaajiŃi maestrnacami, nižaza fariseo zoñinaca, ana zuma kuzziz zoñinacučučča. Ančhucqui anawalipanž cjisnaquičha. Zew maatakanacžquiztan kjuy cusasanaca kjaajiŃučučča. Jalla nuž paažcumi nii maataka incallzjapa ažka ažka Yoozquin maytažoka payiŃučučča ninacžtajapažtakaz. Jalla nuž paatiquiztan ančhucqui juc'anti castictaž cjequičha.

¹⁵ Lii tjaajiŃi maestrnacami, fariseo zoñinaca, ana zuma kuzziz zoñinacučučča. Jaziqiu ančhucqui anawalipanž cjisnaquičha. Ančhucqui jaknužumi ančuca cuzturumpi jaru zoñinaca ojkkatzkaz pecča. Jalla nuž ojkkatzcuqui ančhucqui nii zoñinaca ančucaquiztan pizc wilta wilta juc'anti anawaliz cjiskatča, infiernuquin casticta cjisjapa.

¹⁶ ‘Anchucqui anawalipanž cjsnaquičha, zur zoñiztakaz irpiñinaca. Anchucqui cjiñchucča: “Jakziltat timplu tistiwcchiz juramintu paaquiz niiqui, jalla nii juramintuqui anaž walcha. Pero jakziltat timplu kor paaz tistiwcchiz juramintu paaquiz niiqui, jalla nii juramintuqui walcha”. ¹⁷ Zumzu zur zoñinaca. ¿Jakziltat juc'ant chekanaqui, timpluquin žejlñi korinacakaya, už simplupanej? Timpluž cjen nii korinacaqui walcha. ¹⁸ Nižaza anchucqui cjiñchuczakazza: “Jakziltat timplu altar tistiwcchiz juramintu paaquiz niiqui, jalla nii juramintuqui anaž walcha. Pero jakziltat altarquin uchta ofrenda tistiwcchiz juramintu paaquiz niiqui jalla nii juramintuqui walcha”. ¹⁹ Zumzu zur zoñinaca. ¿Jakziltat juc'ant chekanaqui, ofrendakaya, už altarapanej? Altaraž cjen nii ofrendaqui walcha. ²⁰ Jakziltat altar tistiwcchiz juramintu paaquiz niiqui, nižaza tjapa nii altar juntun žejlñinaca tistiwcchiz juramintu paacha. ²¹ Nižaza jakziltat timplu tistiwcchiz juramintu paaquiz niiqui, nižaza timpluž Yooz tistiwcchiz juramintu paacha. ²² Nižaza jakziltat arajpach tistiwcchiz juramintu paaquiz niiqui, nižaza arajpach Yooz tistiwcchiz juramintu paacha. Yoozqui arajpachquin žejlñi, nižaza arajpachquiztan mantičha.

²³ ‘Lii tjajiñi maestrunaca, nižaza fariseo zoñinaca, ana zum kuzziz zoñinacčhucča. Anchucqui anawalipanž cjsnaquičha. Anchucqui diezmos tjaañičhucča mentquiztan, anizquiztan, cominquiztan. Jalla nii kolta plantanacquiztan anchucqui diezmos tjaañičhucča. Pero anchucqui liž chekan mantianac jaru ana kamiñchucča. Yooz kuz jaru ana kamiñchucča, nižaza ana okzñi kuzzizčhucča; nižaza ana Yoozquin kuzzizčhucča. Jalla nižta chekan lii jaru ana kamiñchucča. Jalla nižta jaru kamz waquičha, diezmos tjaacanami. ²⁴ Anchucqui zur irpiñinaca. Tižta irata paayičhucča. Tsjii zoñiqui kolta moyalla culchicha ana lujljapa. Jalla nuž cjenami pajk ana wali animala ana culczu lujlichicha. Jalla nižta irata paayičhucča.

²⁵ ‘Liy tjajiñi maestrunaca, nižaza fariseo zoñinaca, ana zum kuzziz zoñinacčhucča. Anawalipanž cjsnaquičha anchucqui. Wazumi chuwami zawncatanaqui ajuntaž cjesača. Jalla nuž cjenami kjuyltan cjujchiz cjesača. Jalla nižtaž anchucqui. Zawncat curpuqui walikaz chercherča. Ančuca kuzquizti cjujchinacažtakaz žejlča. Tjañi zaazmi anawali paazmi jalla nižta kuzzizčhucča anchucqui. ²⁶ Zur fariseo zoñinaca, primiruqui zuma kuzziz cjsna ajunta chuwažtakaz; nekztanaqui zuma zoñiz tsjichizakaz cjequičha.

²⁷ ‘Lii tjajiñi maestrunaca, nižaza fariseo zoñinaca, ana zum kuzziz zoñinacčhucča. Anawalipanž cjsnaquičha anchucqui. Chiw ljocžtan tjarta sipulturnaca azquichiñchucča, nižaza anchucqui. Ančuca tsitiqi walikazza. Ančuca kuzti ana walipanča. Sipultura ticzi zoñinacž tsjijnacžtan chjijsi, nižta ana waliča. ²⁸ Jalla nižtaž anchucqui. Zoñinacaqui anchuc zuma zoñiztakaz nayča. Pero ančuca persun kuzquizti juc'ant anawalinaca žejlča.

²⁹ ‘Lii tjajiñi maestrunaca, nižaza fariseo zoñinaca, ana zum zoñinacčhucča. Anawalipanž cjsnaquičha. Anchucqui profetanacž sipulturnaca azquichiñchucča, nižaza Yooz kuzcama kamñita zoñinacž monumentunaca c'achjalla cjiskatiñchucča. ³⁰ Nižaza nii zuma zoñinacž puntuquiztan tuž cjiñchucča: “Učhum tuquita atchi ejpnacaqui anawali kamchicha. Wejrnacqui nii tuži timpuquiz kamtasaz niiqui, anaž profetanaca conzjapa yanaptasača”. ³¹ Jalla nuž chiican, anchucpacha chiiča, profeta conñi zoñinacž majchmaatičhucča, nii. ³² Jaknužt ančuca tuquita atchi ejpnacaqui anawali paatčhaja, jalla nižtakaz payiñchucča.

³³ ‘Zkoražtakaz zoñinaca. Zkoražta sarchiz zoñinaca. Anchucqui anapanž wira atipasača infiernuquin casticquiztanauqi. Castictapanž cjequičha. ³⁴ Anchuc juc'ant casticta cjisjapa, ančucaquiz cuchanžcača profetanaca, nižaza Yooz puntu zuma zizñinaca, nižaza Yooz puntu tjajinñinaca. Jalla nii zoñinaca cuchanžquichiž cjen, anchuczti tsjii yekjanaca conaquičha, yekjanaca cruzquiz ch'awcznaquičha, yekjanaca ajcz kjuyquizpacha wajtaquičha. Nižaza yekjanaca wajtquiztan watja tanzjapa apznaquičha. ³⁵ Jalla nuž paatiquiztan ančuca ujnacquiztanami nižaza ančuca tuquita atchi ejpnacž ujnacquiztanami caztictaž cjequičha. Ančuca atchi ejpnacaqui zuma zoñi conchicha, Abelquiztanpacha asta Berequías majch Zacarías, jalla niicama. Zacariasqui timpluquizpacha contatača, altar žcati. ³⁶ Anchucaquiz weraral cjiwcha. Tjapa nii uj paatanacquiztan casticta cjequičha tii timpuquiz kamñi zoñinacaqui.

JERUSALEN WAJTCHIZ ZOÑINACŽ PUNTU

³⁷ Nekztan Jesusaqui chiičhicha, tuž cjian: Jerusalén wajtchiz zoñinaca, Jerusalén wajtchiz zoñinaca. Profetanaca coničhucča. Nižaza Yooz cuchanžquita profetanaca maztan čhaciñchucča. Kjaž wilta wejrqui tii zoñinaca juntis pecchinča, cwitisjapa. Jaknužt wallpiqui kjar koztan ozmachanaca cwitičhaja, jalla nižta irata tii zoñinaca cwitis pecchinča. Tii zoñinaczi wira ana nuž cwitiskatz pecchicha. ³⁸ Tii taku nonžna. Ančuca kjuyanacaqui jayitaž cjequičha. ³⁹ Ančucaquiz cjiwča. Tsjii noojiqui anchucqui wejt

puntuquiztan chiyaquičha, tuž cjan: “Yooz Jilirž tjuuquiz tjonñi, amqui honorchiz cjila”. Jalla nii noojcama ančhucqui ana wejr wilta cheraquičha.

24

JUDIO TIMPLU PUNTU

¹ Nekztanaqui Jesusaqui timpluquiztan ulanchičha. Nekztan niiz tjaajinta zoñinacaqui niizquin macjatžcu, tuž cjichičha:

—Cherzna. Ancha c'achjača tii timplu kjuyanacaqui.

² Jesusaqui kjaazičha, tuž cjan:

—Tjapa tii timplu kjuyanaca zumpacha chernza. Ančhucquiz weraral cjiwčha. Tsji noojiqui tii kjuyanacaqui k'ala pajltaž cjequičha. Ana zinta tii maznaca pirkita želaquičha.

TII MUNTU TUCUZINZ PUNTU

³ Nekztan ninacaqui Olivos cjita curullquin ojkcichha. Nicju Jesusaž julzi želan, tjaajinta zoñinacaqui niizquiz jamazit tuž cjichičha:

—Maznalla. ¿Chjulorat nii amiž chiita wataqui? Nižaza am tjonz siñala, ¿jakziltat cjeequiya? Nižaza tii muntu tucuzinz siñala, ¿jakziltat cjeequiya?

⁴ Nekztanaqui Jesusaqui kjaazičha tuž cjan:

—Ančhucž cwitaza, ana jecmi ančhucquiz incallskata. ⁵ Muzpa zoñinacaqui wejt tjuuztan tjonacuquičha, “Wejrčha Cristutqui” cjan. Jalla nuž chiižcu tama zoñinaca incalltaž cjequičha. ⁶ Nižaza ančhucqui quira žejlž quintunaca zizaquičha; nižaza yekja quira quintunaca arawasaquičha. Jalla nuž cjenami anaž tsuca. Nuž watstančha. Imazičha tii muntu tucuzinzqui. ⁷ Nacionpora talznaquičha; nižaza quira paaquičha. Nižaza mach'a želaquičha, nižaza conanaca ojklayaquičha, nižaza walja yoka chekjincan terremotož wataquičha, wacchi yokaran. ⁸ Tjapa tii wattanaqui juc'anti t'akjiziz želaquičha.

⁹ Jalla nekztanaqui ančhucqui jilirinacžquiz intirjitaž cjequičha sufriskatžjapa. Nižaza contaž cjequičha ančhucqui. Nižaza ančhucvaž wejtquiz criičiž cjen, tjapa ana criiči zoñinacaqui ančhucua quintraž cjequičha. ¹⁰ Jalla nuž watan, muzpa Yoozquin criiči zoñinacaqui quejpsnaquičha. Yoozquin criiči zoñinacž quintra cjisnaquičha, jilirinacžquin intirjizcama. Criiči zoñinacžquiz ancha chjaawjkataquičha nii quejpsñinacaqui. ¹¹ Muzpa toscara chiiñinaca ojklayaquičha, tuž cjan: “Yooziž tjaata takučha tiiqui”. Nii toscar takunacžtan muzpa zoñinacžquiz incallaquičha. ¹² Anawalinacaž miraquičha. Zoñinacpora ana zuma munasaquičha. ¹³ Jakziltat wejt tjonzcama tjurt'iñi kuziziz želačhaja, jalla niiqui ultimquiziqui liwriitaž cjequičha. ¹⁴ Yooziž liwriita zoñinacačha Yooz kjuychiz familiaqui. Jalla nii zuma taku tjapa kjutti tii muntuquiz parlitaž cjequičha, tjapa zoñinaca zizajo. Jalla nii wattanaqui tii muntuqui tucuzinzaquičha.

¹⁵ Tii zakal cjiwčha. Tii puntuquiztan Daniel cjita profetaqui cjiwrchičha: “Tsji noojiqui tsji juc'ant ana wali akñi zoñi parizaquičha. Yooz chekan kjuyquinkaz luzaquičha”. (Tii taku liiñiqui intintaza.) ¹⁶ Jalla nuž cheržcu Judea yokquin žejlñi zoñinacaqui curunacžquin atipz waquizičha. ¹⁷ Nižaza nuž cheržcu kjuy juntuñ žejlñi zoñinacaqui chjujžcu ana kjuya luzla, cusasanaca chjitzjapa. ¹⁸ Nižaza pampiquin žejlñi zoñinacaqui persun zquiti apti ana quejpžquila. ¹⁹ Nii tjuñquiziqui ic maatakanacami k'azllu wawchiz maatakanacami ancha t'akjiri želaquičha. ²⁰ Yoozquičha mayiza ančhucqui, anaj zac timpuquin nižtanaca watsjapa, nižaza anaj jeež tjuñquiz nižtanaca watsjapa. ²¹ Tii sufris timpu juc'anti sufris cjequičha yekja sufrisnacquiztanami. Yooz tii muntu paatiquiztan jecchuc anapančha tižta sufrisnacaqui watchiqui. Nižaza tekžtan najwecchuc anaž iya juc'anti sufrisqui cjequičha. ²² Yoozqui anaž tii sufrisnaca tucuskataša niiqui, tjapa žejlñi zoñinacaqui ticznasačha. Yoozqui niiz illžta zoñinacž laycu nii sufrisnaca tucuskataquičha.

²³ Nižaza yekjap zoñinacaqui ančhucquiz chiyasačha, tuž cjan: “Tekzičha Cristuqui”. Yekjapac chiyasačha, “Nii nacjučha Cristuqui” cjan. Jalla nuž chiyanami anapančha nii taku criyaquičha ančhucqui. ²⁴ Incallñi zoñinacž tjonacuquičha. Yekjapaqui “Cristutčha wejrqui” cjequičha. Yekjapaqui “Yooziž tjaata taku mazniñtčha wejrqui” cjequičha. Ni-nacaqui walja ispantichuca milajrunacaž paaquičha, incallžjapa. Tjapa zoñinacž incallž pecaquičha, asta Yooziž illžta zoñinacami. ²⁵ Ima tižtanacaž tjonan wejrqui ančhucquiz ultim weraral maznučha, ana incallta cjisjapa. ²⁶ Zoñinacaqui “Ch'ekti quokuin cheržquilalla, nicjučha Cristuqui” cjequičha. Jalla nii quinto nonžcu, anapanž okaquičha. Nižaza “Tii kjuyquizza Cristuqui” cjequičha. Jalla nii quinto nonžcu, anapan criyaquičha.

JESUCRISTUQUI WILTA TJONAQUICHA

²⁷ Ančhucquiz cjiwčha. Jalla tižtal irata tjonacčha wejrqui. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtčha. Jaknužt lliwjliwñi tuwantan tajachuc lliwčhaja, jalla nuž tjonacčha. ²⁸ Jakziquin zerwi žejlčhaja, jalla nekzi zkaranačaz ajcznaquičha.

²⁹ Nekztanaqui tii sufris timpu wattan, tjuñiqui zumaquičha; kataquičha, ana iya kjanaquičha. Jiizmi niżazakaz ana iya kjanaquičha. Warawaranacami pachquiztan tjojtснаquičha. Niżaza tseecu azziz žejlñinacaqui chjekinskattaž cjequičha. ³⁰ Jalla nekztanaqui arajpachquin wejt siñalaqui parisaquičha. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtča. Jalla nuž wejt siñala cheržcu tjapa ana criichi žoñinacaqui kaaquičha. Ninacaqui wejt tjonz cheraquičha. Wejrqui tsjir taypiguiz tjonacha walja aztan, niżaza Yooz Epiz aziž tjeěžcan. ³¹ Niżaza wejt anjilanaca cuchanžcača weriž illzta žoñinaca juntapzjapa, trompeta tjawžcu. Illztanacaqui tjapa tii muntuquiztanpacha juntaptaž cjequičha.

³² Ančhucqui higuera munti puntuquiztan zizza, jalla tuž. Higuera muntiqui ch'ojñantiz kallantaquič niiqui, waj kutunz timpuž kallantaquičha. Jalla nii zizza ančhucqui. ³³ Jalla niža irataž tjapa weriž chiita wattan, tii muntuquī waj tucuzinznacuīča. Jalla nuž ančhucacuīz zizkatz pecučha. Jaknužt tsjii žoñiqui kjuy zana žcatžinčhaja, luzjapa, jalla niža irataž žcatžinčičha tii muntu tucuzinzqui. ³⁴ Ančhucacuīz weraral cjiwčha. Ima tii timpuquiz kamñi žoñinacaž ticznan, tjapa weriž chiitanaca wataquičha. ³⁵ Arajpachami tii yok muntumi liwj tucuzacuīča. Wejt takunacazti wiraž ana tucuzacuīča.

³⁶ Pero wejt tjonz tjuñimi, wejt tjonz orami anaž jecmi zizasacħa, anaž arajpach Yooz anjilanacami, anaž Yooz Majchmi. Yooz Ejp alajakaz zizza.

³⁷ Jaknužt Noež timpu watčhaja, jalla nuž wataquičha wejt tjonz tjuñiquiziqui. ³⁸ Noež timpuquiz ima tii muntu kjaztan tuzkatta cjen, žoñinacaqui tuž kamñitača, lujlcan, liccan, zalžcan, zalžjapa majtnaca tjaacan. Jalla nuž kamñitača Noež warcuquiz luz tjuñicama. ³⁹ Kjaz juyzu tjonzcama žoñinacaqui ana čjul tantiyassi žejlčičha. Nekztan kjaz tjon-tiquiztan tjappacha žoñinacaqui kjazquiz kuzta ticžičha. Jalla niža irataž wataquičha wejt tjonž tjuñiquiziqui. ⁴⁰ Jalla nii noojuquī pucultan žoñiqui pampiquin cječhani. Tsjiiqui arajpach kjutñi waytižcu chjitztaž cjequičha. Tsjiiqui ectaž cjequičha. ⁴¹ Niżazakaz pucultan maatakanacaqui jawuncan želačhani. Tsjaaquī arajpach kjutñi waytižcu chjitztaž cjequičha. Tsjaaquī ectaž cjequičha.

⁴² Jalla nižtiquiztan ančhucqui walja naynay želaquičha. Chjulorat wejr, am Yooz Jiliri, tjonacħaja, jalla nii ora ana zizzuca. ⁴³ Ančhucqui tii zizza. Kjuychiz žoñiqui tjañi tjonz ora ziztasaz niiqui, walja naynay žejltasacħa, niž kjuya ana tjañiž luzta cjisjapa. ⁴⁴ Jalla niža irataž ančhucqui naynay želaquičha. Tiripintit, ana pinsita orquiz tjonacħa. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtča.

PIZC PUNTA PIYUNANACA

⁴⁵ Tsjii kjuychiz žoñiqui piyunanacžquiz kjuya tjiisicħa, cwitisjapa, niżaza lujl ora čjheri tjaazjapa. Čkajzilita piyunat zuma cumpliñi, niżaza zuma cwitiñiya? Nii tantiya. ⁴⁶ Jalla tižtaž piyunanacaqui. Kjuychiz žoñiž irantižcan tsjii piyunaqui cwitican žejlčičha, jaknužt cumpjiitažlaja, jalla nuž cumplican žejlčičha. Jalla niičha zuma piyunaqui. Niżaza nii piyunaqui cuntintuž cjequičha. ⁴⁷ Ančhucacuīz weraral cjiwčha. Nii kjuychiz žoñiqui tjapa niž cusasanaca cumpjiyaquičha nii zuma piyunž kjarquiz. ⁴⁸ Nii kjuy cumpjiita piyunaqui ana zuma cječhaj niiqui, pinsasacħa jalla tuž: “Aaaa, wejt patrunaqui ana uri tjonasaka”, cjian cjequičha. ⁴⁹ Jalla nekztan parti piyunanacžquiz wjajtasacħa. Niżaza ana zum žoñinacžtan cumpant'asacħa, lujlcanami liccanami. ⁵⁰ Jalla nuž kaman, nii kjuychiz patrunaqui tiripintitž tjonacuīča, tsjii ana zizta orquiz. ⁵¹ Jalla nekztanaqui nii ana zum piyunaqui zuma castictaž cjequičha. Niżaza nii ana zuma piyunaqui chjatkatkaž cjequičha. Niżaza infernuquin žejlcan, kaaquičha, niżaza izke kjojaquičha.

25

TUNCA TURTKANACZ QUINTU

¹ Tii zakal chiyučha. Arajpach Yooz mantis puntuquī jalla tužuča. Tunca turtakanacaqui micha tanžcu tsjii zalžni tjo wžquin ojkcħičha. ² Pjijskaltanaqui ima ojkan ana zuma tantiicħičha. Tsjii pjijskaltanaqui zuma listu tjaczitača. ³ Nii pjijskaltan ana zuma tantiitazzi turtakanacazti michaka chjitchičha, ana iya parafina chjitchičha, tsjižtan camzjapaqui. ⁴ Nii pjijskaltan zuma listu ojkcħinacaqui wilta camzjapami parafina chjitchičha. ⁵ Nii zalžni tjowaqui ana uri tjončičha. Jalla nižtiquiztan tjaži tjonkatchičha tjappacha. Niżaza tjačičha. ⁶ Jalla nekztanaqui chica arama kjawñi jora nonzičha, tuž cjian: “Cherzna. Zalžni tjowa tjonžca. Ulanžca niżaza risiwžca”. ⁷ Tjapa nii turtakanacaqui žaazičha, niżaza micha teezjapa tjaczičha. ⁸ Niiž upaquiztanalla nii pjijskaltan ana zuma tantiyazzi turtakanacaqui tsjii pjijskaltan turtakanacžquiz cjičičha, “Parafina tojnalla, wejtnaca parafina upzičha. Niżaza wejtnaca micha tjessa”. ⁹ Pero nii walja tantiitazzi turtakanacaqui tuž kjaazičha: “Ana atchuca. Wejtnacaltami ančhucaltami anaž wacasacħa. Jalla nižtiquiztan ančhucacħa oka, jakziquin parafina tuyčhaja, jalla nicju. Ančhucaltajapa kjayžca”. ¹⁰ Nii pjijskaltan turtakanacaž parafina kjayi ojktan, zalžni

tjowaqui irantizquichiča. Nekztan nii tantitazzi turtakanacaqui zalzñi tjowžtan kjuyquiz luzziča, zalz pjišta paazjapa. Jalla nekztanaqui kjuya chawcziča. ¹¹ Wiruñiqui nii kjayi ojckchi turtakanacaqui quejppzquichiča, tuž cjan: “Wejt Jiliri, Wejt Jiliri, cjetznalla, cjetznalla”. ¹² Pero niiqui kjaaziča, tuž cjan: “Ančhuc anal pajuča”.

¹³ Jalla nižtiquiztan Jesusaqui ninaczquiz chiižinčiča tuž cjan:

—Anchucqui walja zuma listu tjacziz cjequiča. Wejt tjonz tjuñi orami ana zizza.

TJAATA PAAZNACA QUINTU

¹⁴ ‘Arajpach Yooz kamañiqui jalla tužuča. Tsjii žoñiqui jiczquin ojck cjen, niž piyunanaca kjawziča. Piyunanaczquiz paaz tjižiča.

¹⁵ ‘Tsji tsižquiz pjijska warank paaznaca tjaachiča. Tsižquiz paa warank paaznaca tjaachiča. Tsižquizquiz tsjii warank paaznaca tjaachiča. Zapa maynižquiz ninacz negocio paaz atfi jama tjaachiča. Jalla nekztanaqui ojckhiča. ¹⁶ Nii tsjii pjijska warank paaznaca tanzñi piyunaqui paaztan negocio paachiča. Jalla nuž paažcu tsjii pjijska warank paaznacžtan canchiča. ¹⁷ Nižazakaz nii tsjii paa warank paaznaca tanzñi piyunaqui paaztan negocio paachiča. Jalla nuž paažcu tsjii paa warank paaznacžtan canchizakazza. ¹⁸ Nii tsjii warankalla paaznaca tanzñi piyunazti patrunž paaz chjojziča. Yokquiz ojt jwetžcu, jalla nekz chjojziča.

¹⁹ ‘Ažktan niž wiruñ nii paaz kajžñi patrunaqui quejppzquichiča. Jalla nekztanaqui piyunanaczquiztan kaja cobrichiča. ²⁰ Primiruqui nii tsjii pjijska warank paaznaca tanzñi tjonchiča. Jalla niiqui patrunžquiz paaznaca intirjichiča, tuž cjan: “Wejt Jiliri, wejtquiz pjijska warank paaznaca tjaachamča. Nii paaztan trabajžcu, iya pjijsk warank paaztan canchinča. Jalla tiča amiz tjaatami nižaza weriz cantami”. ²¹ Patrunaqui nižquiz cjichiča: “Walikazza. Amqui ancha zuma piyunamča. Zuma trabajchamča. Zkoluc paaz zuma trabajtiquiztan, jaziqui juc’anti paaznaca amquiz cumpjiyača”. Nižaza cjichiča: “Luzca. Wejtta chica chjipzna. Cuntintum cjee”. ²² Jalla niž wiruñ nii tsjii paa warank paaznaca tanzñi piyunaqui tjonchiča, tuž cjan: “Wejt Jiliri. Wejtquiz paa warank paaznaca tjaachamča. Iya tsjii paa warank paaztan canchinča. Jalla tiča amiz tjaatami nižaza weriz cantami”. ²³ Niž patrunaqui nižquin cjichiča: “Walikazza. Amqui ancha zuma piyunamča. Zuma trabajchamča. Zkoluc paaz zuma trabajtiquiztan, jaziqui juc’anti paaznaca amquiz cumpjiyača”. Nižaza cjichiča: “Luzca. Wejtta chica chjipzna. Cuntintum cjee”. ²⁴ Pero nekztan nii tsjii warank paaznaca tanzñi piyunaqui tjonchiča. Niiqui patrunžquiz cjichiča: “Wejt Jiliri. Amqui c’ar patrunamča. Jalla nii zizzatuča. Amqui ana čjulumi paažcumi canñamča. Nižaza ana čjacžcum, ajžñamča. ²⁵ Jalla nižtiquiztan ekzinča, nižaza ojckcu am paaznaca yokquiz chjojchinča. Pero tekziž am paazqu”. ²⁶ Patrunaqui nii piyunžquiz tuž kjaaziča: “Ana zum piyuna. Jayri piyuna. Wejrqui ana čjacžcu ajžñipanča, nižaza ana čjulumi paažcu canñipanča. Jalla nižtapanim zizla amqui. ²⁷ Jalla nižtiquiztan wejt paaz bancuquiz mekaz uchanchucataž, jalla. Jalla nuž paatasaz niiqui, wejrqui quejppzcu bancuquiztan paaz majchtanpacha ricužtasacha”. ²⁸ Jalla nekztanaqui nii patrunaqui nekzi žejlñi žoñinaczquiz cjichiča: “Tii piyunžquiztan nii warank paaznaca kjaña. Nii tunca warank paaznacchiz piyunžquiz tjaa. ²⁹ Jakziltat želinchižlaja, jalla nižquiz iya tjaataž cjequiča, jilacama. Nižaza jakziltat zkoluc želinchižlaja, nižaza ana zuma trabajchižlaja, jalla nižquiztan tjappacha kjañtaž cjequiča. ³⁰ Tii ana zum piyuna chjatkata, zawncta zumchiquin. Jalla nicju kaaquiča, nižaza izke kjojaquiča”.

ZOÑINACA PJALZTAZ CJEQUICHA

³¹ ‘Wejrqui tsewtan cuchanžquita Yooz Žoñiča. Tsjii nooiqui wejrqui wilta tjonacha, wejt azi tjeežcan. Rey cjeta Jiliri cjeeča. Tjapa wejt anjilanacztanpacha tjonacha. Poderchiz tjonacha žoñinaca pjalzapa. Tsjan chekan juez Jiliritča wejrqui. ³² Wejt yujcquin tjapa tii muntuquiz kamñi žoñinaca juntjaptaž cjequiča. Jalla nekztanaqui wejrqui ninaca pjalznacha, jaknužt tsjii awatiriqui uza yekja nižaza cabra yekja pjalznachaja, jalla nuž. ³³ Pjalžcu uuzanacaqui žew latuquiz cjequiča, cabranacazi zkar latuquiz cjequiča. ³⁴ Wejrčiča chekan juez jiliritqui. Nekztanaqui wejt žew latu pjalžtanaczquiz tuž cjeeča: “Wejt Epiz k’aachita žoñinaca, pichalla anchucalta tjacza kamañi tanzjapa. Tii muntu paata ora, niwjctanpacha anchucalta nii kamañi tjacžtača, Yooztan kamzjapa, nii kjuychiz familia cjisjapa”. ³⁵ Nižaza cjeeča, “Ančhucqui zumanaca paachinčhucča. Weriz čheri eecsiž cjen, ančhucqui wejtquiz čheri tjaachinčhucča. Nižaza weriz kjaz pecan, ančhucqui wejtquiz kjaz onanchinčhucča. Nižaza yekja yokquin ojklayan, ančhucqui wejtquiz tjaž kjuyquiz kjawzinčhucča. ³⁶ Weriz ana zquitchiz cjen ančhucqui zquiti onanchinčhucča. Nižaza laaquichi cjen, wejtquin tjonzinčhucča. Nižaza carsilquiz chajwcta cjen, ančhucqui wejtquin cheržñi tjonchinčhucča”. ³⁷ Jalla nekztanaqui zuma kamañchiz žoñinacqui wejtquin cjequiča: “Wejt Jiliri, ččjulora am čheri eecsi cherchintaya?

Nizaza čhjeri lujljzjapa, čhjulora onanchintaya? Čhjulora am kjaz pecan, onanchintaya? ³⁸ Čhjulora am yekja yokquin ojklayan tajz kjuyquiz kjawzintaya? Čhjulora am ana zquitchiz cjen, zquiti onanchintaya? ³⁹ Nizaza čhjulora am laaquichi cjen, tjonzintaya? Čhjulora am carsilquiz cjen, amquin tjonzintaya?" ⁴⁰ Jalla nektzanaqui zuma kamañchiz zoñinacžquiz kjaaznača, tuž cjan: "Anchucaquiz weraral cjiwča. Wejrtča chekan juez jiliritqui. Čhjulora wejt jilanacžquiz yanapčhaja, humilde jilanacaž cjenami, jalla niiqui wejtquitzakaz yanapchinčucča". Nuž chiyacha pjalz tjuñquiz.

⁴¹ Jalla nektzanaqui wejrqui, chawc juez jiliri cjan, nii zkar latu pjalžtanacžquiz cjeeča: "Ančhucqui, Yoozqui ančuca quintrača. Jaziqui wejtquitzanž infiernuquin oka. Diabluztami niž anjlanacžtami tjacžtača nii infiernuqui. Ančhucqui zakaz nii infiernuquin wiñaya sufraquičha. ⁴² Weriz čhjeriz eecsiž cjen, ančhucqui ana wejtquiz čhjeri onanchinčucča. Weriz kjaz pecan, ančhucqui ana wejtquiz kjaz onanchinčucča. ⁴³ Weriz yekja yokquin ojklayan, ana tajz kjuyquiz kjawzinčucča. Weriz ana zquitchiz cjen, ana zquiti onanchinčucča. Weriz laa cjen, nizaza carsilquiz cjen, ančhucqui ana wejr cheržni tjonzinčucča". ⁴⁴ Jalla nektzanaqui ninacaqui cjequičha: "Wejt jiliri, čhjulora am čhjeri eeci cjen, kjaz pecchi cjenami, yekja yokquin ojklaychi cjen, ana zquitchiz cjen, laa cjen, carsilquiz chawca cjen, jalla čhjulora am niža chercintaya? Niža chertučhaja, yanaptasača". ⁴⁵ Jalla nektanaqui wejrqui, chawc juez jiliri cjan, ninacžquiz kjaaznača, tuž cjan: "Anchucaquiz weraral cjiwča. Čhjulora wejt jilanacžquiz humilde cjenami ana yanapchižlaja, wejtquitzakaz ana yanapchinčucča". ⁴⁶ Jalla nektzanaqui nii ana zuma kamañchiz zoñinacaqui infiernuquin cuchantaž cjequičha, wiñaya casticta cjisjapa. Nii zuma kamañchiz zoñinacazti Yooztan chica wiñaya kamzjapa okaquičha.

26

JESUSA TANZ TANTIITA

¹ Tjappacha nii chiitanaca žeržcu, Jesusaqui niž tjaajinta zoñinacžquiz cjichičha:
² —Ančhucqui zizza, puc mačha pascua pjijsaqui. Jalla nii pjijsa ora wejrqui intirjital cjeeča cruzquiz ch'awca cjisjapa. —Jalla nuž cjichičha Jesusaqui.
³ Jalla nii oraqi timplu jilirinacami, liy tjaajiñi maestruncami judío wajtchiz jilirinacami ajcziča, Caifás jilirž kjuy patiuquiz. Caifás cjitaqui timplu jilirinacžquiztan chawc jiliritača. ⁴ Jalla nicju ninacaqui palt'ichičha, nizaza kazziča mañžtan Jesusa tanzjapa. Jalla nuž tanžcu, Jesusa conzjapa kazziča. ⁵ Nuž kazcu tuž cjichičha:
 —Pjijsa paan Jesusa tanz anaž cjichuca. Zoñinacaqui aptjapznasača.

JESUSIZ ACHQUIZ ASIITI ALZTA

⁶ Jesusaqui Betania wajtquiz želatča, Simonž kjuyquiz. Niiž tuquiqui Simonaqui janchi mojkči laatača. ⁷ Jalla nekž želan, tsjaa maatak žonqui Jesusizžquiz macjatžquichinča. Naaqui tsjii putilla chjitchinča. Nii putillquiz cuza mazk'a ulurchiz asiiti želatča, anča jila walurchiz. Nii putillača zuma alabastro cjita maztan paataqui. Jesusa mizquiz želan naa maatak žonqui niž achquiz zuma asiiti alžinčinča. ⁸ Niiž tjaajintanacaqui nii cheržcu, zawjziča, naa žoña quintra. Jalla nekžtan tuž cjichičha:
 —Čkjažtiquiztan tii walurchiz asiiti pertejo? ⁹ Jalla tiiqui antis tuchucatača walja jiluñ, nizaza pori zoñinacžquiz yanapzjapa.

¹⁰ Jesusaqui nii čhiñi nonžcu tjaajintanacžquiz ujziča:
 —Čkjažtiquiztan taa žonatan chjiicjisejo? Anača taa žon kjaž cjisqui. Jalla tuž taa žoñž paataqui wejtquiztan walikazza. ¹¹ Porinacžquiz yanapž pecaquž niiqui, porinacaqui ančhucatan panž želaquičha. Wejrzi ančhucatan ana žejlžtanpanča. ¹² Jalla taa maatak žoñqui wejtquiz tii zuma ulurchiz asiiti alžinžcu, wejt curpu tjacžinča, tjatta cjisjapa. ¹³ Anchucaquiz weraral cjiwča. Jakziquinami tii muntuquiziqui liwriiñi Yooz taku parlita cječhaja, jalla nižtakaz taa maatak žonaž paataqui parlita zakaz cjequičha, jalla naaquiztan cjuñta cjisjapa.

JUDASQUI JESUS TARAZUNAQUICHA

¹⁴ Tuncapan illzta zoñinacžquiztan tsjiiqui Judas Iscariote cjitatača. Jalla niiqui ojkhičha timplu jilirinacžtan parli. ¹⁵ Jalla nuž parlican cjichičha:
 —Ančucaquiz Jesusal intirjasaž niiqui, ančhucqui čkjaž paaz pacas?
 Jalla nii orapacha quinsa tunc paaznaca Judasquiz pacchiča. ¹⁶ Jalla nužquiz Judasqui čhjulorat Jesusa tankatchuca cječhaja, jalla nii ora walja kjurchičha.

SANTA CENA PAACHICHA

¹⁷ Jalla nektzanaqui ana liwaturžtan t'anta lujlz pjijsa, jalla nii pjijsaž primir tjuñquiz tjaajinta zoñinacaqui Jesusizžquin macjatžcu tuž pewczičha:

—Ĵakziquin wejrnacqui tjaczñi ojkz pecya, pascu ċhjeri lujlżjapaya?

¹⁸ Jesusaqui tuż kjaaziċha:

—Watja oka. Tsjii žoñžtan zalaquiċha. Nižquiz cjee, “Maestruqui ž-cjiċha. ‘Wejt ticz ora wajillaċha. Am kjuyquiz pascua pjiztal paaċha wejt tjaajinta žoñnacžtan’”.

¹⁹ Nekztanaqui Jesusaž mantitacama ojkċiċha. Nii tokint’ita kjuyquiz pascu ċhjeri tjacziċha.

²⁰ Weenjapa cjistan Jesusaqui nii kjuyquiz žejlcan mizquiz julziċha niž tuncapan tjaajinta žoñnacžtan. ²¹ Jalla nuž ċhjeri lujlcan, ninacžquiz cjichiċha:

—Anċhucaquiz weraral cjiwċha. Tsjii tsjii anċhucqui wejt quintra paaquiċha, nižaza tarazunaquiċha.

²² Jalla nuž ċhiitiquiztan tjaajinta žoñnacaqui walja llaquita cjissiċha. Jalla nekztan ninacaqui tsjiiza tsjiiza pewcziċha, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, žwejr cjesajo?

²³ Nekztanaqui Jesusaqui tuż kjaaziċha:

—Anziqui wejttañ ċiċaž tii chuwquiztan lujlċha nii tarazunñi žoñiqui. ²⁴ Wejrqui tsewtan cuchanžquita Yooz Žoñċha. Jaknužt cjiřta Yooz takuqui cjiċhaja, jalla niicama okaċha. Nii tarazunñi žoñiqui anaj maa pjuchquiztan nastċhaja, waliž cjitasacċha nižtaqui. Wejr tarazuntiquiztan wali ċhawc ujċiz cjequiċha.

²⁵ Jalla nekztanaqui Judasqui, nii tarazunñi žoñiqui, tuż cjichiċha:

—Maestro, žwejr cjesajo?

Jesusaqui tuż kjaaziċha:

—Jesalla, amċhiya.

²⁶ Jalla nuž pascua ċhjeri lujlcan Jesusaqui niž persun kjaržtan t’anta tanzicċha. Nekztan Yooz Ejpžquin gracias cjican tjaazcu, t’anta kjolziċha. Jalla nuž kjolžcu, niž tjaajinta žoñnacžquiz tjaachiċha, tuž cjican:

—Lujlżna. Jalla tiiċha wejt curpu cuntaqui.

²⁷ Jalla nekztan persun kjaržtan tsjii wazu tanzicċha. Yooz Epžquin gracias cjican tjaachizakazza. Nekztan tjaajinta žoñnacžquin ċhalžcu zapa mayni licċiċha. Jalla nuž ċhalžcu, tuż cjichiċha:

—Tii wazquiztan tjapa anċhucqui liczna. ²⁸ Wejt ljocquiztanž cjiċha tiiqui. Wejt ljocžtan tsjii ew acta tjułžtaž cjequiċha. Wacċhi žoñnacž laycu wejt ljocqui tjawktaž cjequiċha ninacž uj pertunta cjisjapa. ²⁹ Wejr cjiwċha. Uwas kjaž ana iya licaċha, ċjulorcama wejt Yooz Ejp tjapa mantaċhaja, jalla nekztan anċhucatan wilta uwas kjaž licaċha.

TJAAJINTA ŽOÑNACAQUI WICHANZNAQUICHA

³⁰ Nekztan Yooz wirzu itzcu, Olivos cjita curulla ojkċiċha. ³¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui niž tjaajinta žoñnacžquiz tuż cjichiċha:

—Jalla tii weenqui tantal cjeeċha. Nekztan tjapa anċhucqui ana wejtquin kuzziz tucaquiċha. Jalla nuzpan cjiřta Yooz takuqui cjiċha: “Uuza awatiri contanaqui uuzanacaqui wichanznaquiċha”. ³² Wejr jacatatžcuqui anċhuca tuqui okayaċha Galilea cjita yoka.

³³ Nekztanaqui Pedruqui cjiċiċha:

—Tjappacha ana amquin kuzziz tucaċhani. Wejrzi ana wira nižta cjesaċha.

³⁴ Jalla nuž ċhiitiquiztan Jesusaqui tuż kjaaziċha:

—Amquiz weraral cjiwċha. Jalla tii weenpacha ċjep wilta amqui ana wejr pajñi ċhiican k’otaquiċha, ima wallpaž kjawan.

³⁵ Nekztan Pedruqui Jesusižquiz kjaaziċha, tuż cjican:

—Wejrqui amtan ċicami waztal ticznasaċha. Anapan amquiztan k’otasaċha.

Nižaza tjapa nii tjaajintanacaqui tsjiika ċiichiċha.

JESUSAQUI GETSEMANI CJITA YOKQUINCHA

³⁶ Jalla nekztan Jesusaqui niž tjaajintanacžtan Getsemani cjita yoka irantichiċha. Jalla niwjc irantižcu, ninacžquiz cjichiċha:

—Tekz julżna anċhucqui. Wejrqui nii nawcju Yooz Ejpžtan parli okaċha.

³⁷ Jalla nekztan Pedružtan nižaza Zebedeož pucultan majchnacžtan ċhjitchiċha. Nekztanaqui Jesusaqui kuzquiz walja llaquisatċha, nižaza anċhaž llactazatċha. ³⁸ Jalla nižtiquiztan Jesusaqui nii ċjepultan ċhjichta tjaajintanacžquiziqui cjichiċha:

—Wejt kuzqui anċha llaquissa, ticzmayaċha. Anċhucqui tekzi žela. Wilaquiċha, anaċha tjajaquiċha.

³⁹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui tsjii koluc nawjċhuc ojkċiċha. Yokquizkaz tuzi t’okžcu Yoozquin mayizichiċha, tuż cjican:

—Wejt Yooz Ejp. Tii juc’ant sufris timpu anal watz pecuċha. Tii sufrisquiztan liwriiċhacazlaj niiqui, amqui wejr liwriyalla. Pero anal wejt kuzcama cjis pecuċha. Antiz jaknužt am kuz antiċhaja, am munañpakaj cjila.

⁴⁰ Jalla nektanaqui tjaajintanacžquin quejpžquichiča. Tjajchi zalchiča. Jaziqui Jesusaqui Pedružquiz cjichiča:

—¿Ančhucqui anapanz wejttan tsjii orami wilasi atya? ⁴¹ Tjaji watzi žela, nižaza wilazaquichiča. Yoožquin mayizaquichiča, ana ujquiz tjojsjapa. Chekapan, ančhuca kuzqui wilasača. Pero ančhuca curpuzti anaž awantasacha.

⁴² Nekztan Jesusaqui wilta Yoožtan parli ojkchiča. Tuž cjican, mayizichiča:

—Wejt Yoož Ejp, ti sufrisquiztan ana liwriita cjichucažlaj niiqui, am kuz munañpaj cjala.

⁴³ Nekztan wilta tjaajintanacžquin quejpžcu tjajchi zalchiča. Ancha tjaji tjonatča.

⁴⁴ Čhejpquiziqui wilta ninacžquiztan ojkchiča, Yoož Ejpžquin parli. Primiru jaknužt parličhaja, jalla nuž zakaz parličhiča. ⁴⁵ Jalla nektanaqui tjaajintanacžquin quejpchiča. Ninacžquin paljaychiča, tuž cjican:

—Jaziqui tjajčinčhucča ančhucqui, nižaza jeejzinčhucča. Nužukazza. Wejrqui ujchiz žoñinacž kjarquiz intirjtal cjeeča. Anz nii ora irjatžquichiča. ⁴⁶ Zaažna. Ojkla. Wejr tankatñi žoñiqui nii najwčž tjonča.

JESUSA PRESO ČHJICHTA

⁴⁷ Jesusa nuž chiyan, Judasqui irantižquichiča. Niitača Jesusiž tuncapan illzta žoñinacžquiztanqui. Judastan tama žoñinacaqui tjonchiča pajk cuchillunacchiz, nižaza wjajtz carotinacchiz. Timplu jilirinacami wajt jilirinacami ninaca cuchanžquichiča.

⁴⁸ Tarazunñi Judasqui niž tuquilla nii žoñinacžtan kazzitača, tuž cjican:

—Wejrqui nii žoñžquiz čhjulznača. Jalla niž cjequičha nii žoñiqui. Jalla nektan zuma tanžcu čhjičaquičha.

⁴⁹ Jalla nuž kazcu Judasqui Jesusižquiz macjatchiča, tuž cjican:

—Tjaajiñi Maestru, ¿walikazkay?

Jalla nuž tsaanžcu, čhjulziča. ⁵⁰ Jesusaqui nižžquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Jila, ¿čhjulquin am tjonjo?

Jalla nektanaqui žoñinacaqui žcatžinžquichiča, nižaza preso čhjichi tanchiča.

⁵¹ Jalla nuž paan, tsjii tsjii Jesusiž tjaajinta žoñiqui pajk cuchillu joožcu, quintri žoñž cjuñi čhajžžinchiča. Nii cjuñi čhajžžinta žoñiqui timplu jilirž piyunatača. ⁵² Jalla nektan Jesusaqui tuž cjichiča:

—Am pajk cuchillu čhjožna, nii cuchill čhjožquiz. Jakziltat pajk cuchillu joožočhaja, jalla ninacaqui pajk cuchillžtan conta zakaz cjequičha. ⁵³ Wejt Yoož Ejpžquiztan mayasača, wejtuiz yanapžjapa. Jalla nuž maytiquiztan wejt Yoož Ejpqui anzpachaž wacchi anjilanaca cuchanžcasača, tuncapan walja tama ejércitonacacama. ¿Nii ana zizya? ⁵⁴ Pero jalla nižta anal mayača. Jalla tižta watstanča, jaknužt cijjrta Yoož taku čhičhaja, jalla nii cumplistanča.

⁵⁵ Jalla nektanaqui Jesusaqui nii tjonchi žoñinacžquiz cjichiča:

—Ančhucqui pajk cuchillunacžtan wjajtz carotinacžtan wejr tani tjončinčhucča, wejr tjañi cjes, nižtažtakaz. ¿Kjažtiquiztan nižta tjončinčhuctajo? Zapurupan ančhucatan žejlčinča, timpluquiz tjaajinčan. Jalla nii oranacaqui anaž wejr tanchinčhucča. ⁵⁶ Tjapa tii watñinacaqui jaknužt tuquita profetanacaž cijjrčhaja, jalla niit jama cumplistanča.

Jalla nektanaqui tjapa Jesusiž tjaajinta žoñinacaqui tsucaña wicanziča. Jesusa zinalla ecchiča.

ČHAWC JILIRINACŽ YUJČQUIN ČHJICHTA

⁵⁷ Jalla nii Jesusa tanñi žoñinacaqui Caifás cjita jiliržquin čhjitchiča. Caifasqui timplu jilirinacž čhawc jiliritača. Caifás kjuyquin liy tjaajiñi maestrinacami wajt jilirinacami ajczitača. ⁵⁸ Pedruqui nii čhawc jilirž kjuy patiučama apziča ažquiztanalla. Nii patiučquin luzcu, julzi želatča wijilñi policianacžtan. Jaknužt Jesusa watčhaja, jalla nii čerzjapa želatča.

⁵⁹ Timplu jilirinacami, wajt jilirinacami, tjapa mantiñi jilirinacami Jesusiž quintra uj jwes pecatča, toscaraž cjenaqui, conkatžjapa. ⁶⁰ Wacchi žoñinacami toscar tawkžtan prisintižquichiča Jesusiž quintra uj tjojtunžjapa. Pero ana čjul uj jwesi atchiča. Ultimquiziqui pucaltan toscar tisticunacaqui apantižquichiča, ⁶¹ tuž cjican:

—Tii žoñiqui cjiñiča, “Yoož timplu t'ezinžu, čhjep majquiz wiltal tsijtsnasacha”.

⁶² Jalla nektanaqui timplu čhawc jiliriqui tsijtsiča. Jesusižquiz cjichiča:

—Kjažtiquiztan am ana kjaazjo? ¿Kjaž cjican tii žoñinacaqui am quintra čhiijo?

⁶³ Jalla nuž čhižinanami Jesusaqui č'hju žejlchiča. Jalla nektanaqui nii timplu čhawc jiliriqui nižžquiz cjichizakazza:

—Zejtñi Yoož tjuuquiz am juramintu paakatača, werara čhiizjapa. Mazna. ¿Amqui Cristumkaya? ¿Nižaza Yoož Majčpanikaya?

⁶⁴ Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejrčhay. Amqui jaknužum chiičhaja, jalla nužuča. Wejr zakal ančhucquiz cjeetča. Wejrqu tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtča. Tsjii noojiqui ančhucquiz wejr cheraquičha, juc'anti azziz Yooz žew latuquiz julzi. Nižaza arajpachquiztan tsjir taypiquiz wilta tjonatča.

⁶⁵ Jalla nuž kjaaztiquiztan timplu chawc jiliriqui niiž persun zquiti wjajrzinchičha, zawjchi kjanapacha tjeezjapa. Nižaza cjichičha:

—Tii zoñiqui persun tawkžtan Yooz quintra chiičhicha. ¿Kjažt iya tisticunaca pecznasajo? Ančhucpacha tiiž ana wal takunaca nonzinčhucča. ⁶⁶ ¿Kjažtat cjees?

Ninacaqui kjaazičha, tuž cjican:

—Tiiqui ujchizpančha. Paj ticzla.

⁶⁷ Jalla nekztanaqui Jesusiž yujcquiz llawzižtan tjujti kallantichičha, nižaza wjajtchičha. Partinacaqui yujcquiz čhajczičha, ⁶⁸ tuž cjican:

—Amqui Cristumžlaj niiqui, jazic žjequit am čhajczjo? Jalla nii pajalla.

PEDRUQUI K'OTCHICHA

⁶⁹ Nii ora Pedruqui zancu kjuj patiuquin julzi želatča. Nekz želan tsjaa piyuniqum niižquiz macjatžcu paljaychinčha, tuž cjican:

—Amqui ojklajñamla nii Galilea yokchiz Jesusižtan, žana jaa?

⁷⁰ Pedruqui parti zoñinacž yujcquiz k'otchičha, tuž cjican:

—Čjulquiztankam chiičhani, anal intintazuča.

⁷¹ Nekztanaqui Pedruqui zan kjujti žcatžinchičha. Nekztan tsjaa piyuniqum nii čeržcu parti zoñinacžquiz cjichinčha:

—Tii zoñipan ojklayatla tii Nazaret wajtchiz Jesusižtan chica.

⁷² Pedruqui wilta k'otchičha. Juramintužtan tuž cjichičha:

—Nii zoñi anapan pajučha.

⁷³ Jalla niiž upaquiztan nekz žejlñi zoñinacaqui Pedružquiz macjatžcu, cjichizakazza:

—Čekapan, amqui zakaz Jesusiž parti zoñinacžtan chica ojklajñamla. Am takuquim kjanapachala, ninacaz takukam chiila.

⁷⁴ Nekztanaqui Pedruqui wilta k'otchičha, juramintu paacan.

—Anapal nii zoñi pajučha. Toscana chiičinžlaj niiqui, Yooz wejr casticačhani. —Nuž cjichičha Pedruqui. Jalla nii orapacha tsjii wallpi jora kjawchičha. ⁷⁵ Jalla nii wallpa kjawñi nonžcu, Pedruqui Jesusiž chiita taku cjuñičha. Niiž tuquiqui Jesusaquim cjichičha: “Ima wallpaž kjawan, chejp wilta amqui ana wejr pajñi chiican k'otaquičha”. Jalla nuž cjuñičcu Pedruqui nekztan ulanchičha. Nižaza walja kuzquiz sint'ican kaachičha.

27

JESUSAQUI CHAWC JILIRIZQUIN CHJICHTA

¹ Kjanžquitan tjapa timplu jilirinacami, wajtchiz jilirinacami tsjii acuerduquiz luzzičha Jesusa conkatžjapa. ² Jalla nekztan Jesusa chejlžcu chjitchičha Poncio Pilato cjita chawc jiliržquim. Nii oraquim naciona mantiñi gubernutačha Pilatuquim.

JUDASQUI TICZICHA

³ Jesusa tarazunñi Judasquim Jesusa conata čeržcu, kuzquiz walja sint'ichičha. Jalla nuž sint'ičcu nii quinsa tunc tjaata paaz tjepunchičha timplu jilirinacžquizimi wajtchiz jilirinacžquizimi. ⁴ Paaz tjepunžcu, tuž cjichičha:

—Wejr uj paachinčha. Ana čjul ujchiz zoñi tarazunchinčha.

Ninacazti niižquiz tuž kjaazičha:

—Jalla niiqui, čjul importejo wejtnacaquiztanajo? Niiquim amtakazza.

⁵ Jalla nekztanaquim Judasquim timpluquinpacha nii paaz tjojtunchičha. Nekztan ojkičha. Persunpacha jora mokžcu, tsjijscu ticzičha.

⁶ Nekztanaquim timplu jilirinacaquim paaz ricujžcu, tuž cjichičha:

—Tii paazquim anaž učhumquim ofrend cajquiz uchasacha. Tiičha zoñž ljok kajyta paazquim.

⁷ Nekztanaquim ninacaquim kazzičha nii paaztan yoka kjayzjapa. Nii yokaquim Campo del Alfarero nižta cjita tjuuchiztačha. Yekja wajtchiz ticzi zoñinaca tjatžjapatačha nii yokaquim.

⁸ Nužquiz tii timpucama nii yokž tsjii tjuuquim Campo de Sangre cjitazakaztačha. ⁹ Jalla nuž Jeremias profetž takuquim cumplissičha. Tuquim timplu Jeremiasquim cjiirchičha, tuž cjican: “Israel zoñinacaquim nii zoñi tankatz precio utchičha, quinsa tunc paaznac, jalla nii. ¹⁰ Nii quinsa tunc paaznacžtan Campo del Alfarero cjita yoka kjayaquičha, jaknužt Yooz Jiliriz mantičhaja, jalla nuž”.

JESUSAQUI CHAWC JILIRIZ YUJQUIN ZEJLCHA

¹¹ Nekztanaquim Jesusaquim naciona mantiñi chawc jiliržquim chjichtatačha. Nii mantiñi jiliriquim Jesusižquim tuž pewczičha:

—¿Amqui judionacž chawc jilirimkaya?

Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Am jaknuzum chiičhaja, nužuča.

¹² Timplu jilirinacami wajtchiz jilirinacami, jalla ninacaž uj tjojtuntan, Jesusaqui anaž čhjulumi kjaaziča. ¹³ Jalla nektzanaqui Pilato jiliriqui tuž cjichiča:

—¿Anam am kjaaznaquiya tjapa tii am quintra chiyanaqui?

¹⁴ Jesusazti jalla nuž chyanami ana čhjulumi kjaaziča. Jalla nižtiquiztan nii mantiñi chawc jiliriqui ispantichiča. Ana čhjul pinsimi atchiča.

¹⁵ Jalla nii pascu pijztiquiz Pilato chawc jiliriqui tsjii cuzturumpichiztača. Tsjii priz žoñiqui cutzpanikaztača žoñinacaž chiitacama. ¹⁶ Tsjii ana wal žoñiqui Barrabás cjita prisu zakaztača. ¹⁷ Žoñinaca ajcziž cjen Pilatuqui ninacžquiz pewcziča, tuž cjican:

—¿Jakzilta tii tanta žoñinacat liwrii cutžta cjeequi? ¿Barrabás cjeequi? už ¿Jesus, Cristo cjita cjeeja?

¹⁸ Pilato jiliriqui zizziča, Jesusa chjaawjcu judío žoñinacaqui nii intirjichiča, jalla nii.

¹⁹ Pilatuqui nižž jusjiis mizquiz julzi želatča. Jalla nicju želan nižž tjunqui tsjii žoñi mazñi cuchanžquichinča. Nii mazñi žoñiqui tuž chiičhiča: “Am tjun cjiča: ‘Nii zuma žoñžquiz ana mitisaquiča. Nii žoñiž cjen tižwan juc'ant ana wali čhjuuzinča. Nii žoñžquiz ana mitis waquiziča”.

²⁰ Pero timplu jilirinacami wajtchiz jilirinacami, nii žejlñi žoñinacžquiz intintiskatchiča, Barrabás cutzna cjeyajo, nižaza Jesusa contaj cjila cjeyajo. ²¹ Jalla nektzanaqui nii mantiñi jiliriqui wilta žoñinacžquiz pewcziča, tuž cjican:

—¿Jakzilta pirit tii pucultan tantanacquiztan liwrii cutznaqui?

Žoñinacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Barrabás cutzna.

²² Pilato jiliriqui wilta ninacžquiz pewcziča, tuž cjican:

—Tii Cristo cjita Jesusižquiz, ¿čhjulul wejr paa-aqui?

Tjappacha nii žoñinacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—¿Cruzquiz ch'awczna!

²³ Nektzanaqui Pilato jiliriqui cjichiča:

—¿Čhjul uj paachi teejo?

Nii žoñinacazti juc'anti kjawchiča:

—¿Cruzquizka ch'awczna! —cjican.

²⁴ Jalla nektzanaqui Pilato jiliriqui naychiča, nii žoñinaca ana intintiskatchuca. Nii žoñinacaqui walja žawjchiž ch'ajrapatcha. Jalla nektzanaqui Pilato jiliriqui kjaz zjičk-atchiča. Nii zjičta kjazquiz kjara awjziča žoñinacž yujcquiz, tuž cjican:

—Tii zuma žoñiž ticzqui anaž wejt uj cjequiča. Ančhupa užž cjequiča.

²⁵ Tjapa nii žoñinacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejtnacaltazat uj cječhani, nižaza wejtnaca ocjalanacžtami.

²⁶ Jalla nektzanaqui Pilato jiliriqui Barrabás liwrii cutziča. Nektzanaqui Jesusa wjajz-japa mantichiča. Nižaza cruzquiz ch'awczta cjeyajo, zultatunacžquiz intirjichiča.

²⁷ Jalla nektzanaqui nii mantita zultatunacaqui jilirž palacio kjuyquin Jesusa chjitchiča. Nektzanaqui tjapa nii zultatž tropanaca kjawsassiča, Jesusa muytata. ²⁸ Nektzanaqui Jesusa čhjojčkichiča. Jalla nuž čhjojčkžcu tsjii ljoc murat zquti tjutziča. ²⁹ Nektzan niž achquiz ch'ap pillužtakaz paažcu scaržinčiča, nižaza zew kjarquiz wara tanskatchiča. Jalla nuž paažcu nižž yujcquiz quillziča, tuž cjican:

—¿Viva tii judío žoñinacž chawc jiliri! —Jalla nuž čhiican burla paachiča.

³⁰ Nižaza llawžižtan nižžquiz tjutchiča. Nižž kjarquiztan wara kjañcan, achquiz wjajtchiča. ³¹ Jalla nuž burla paažcu, nižžquiztan ljoc murat zquti čhjojčkichiča. Nektzan wilta nižž persun zquti tjutziča. Jalla nektzanaqui cruzquiz ch'awczjapa Jesusa chjitchiča.

JESUSAQUI CRUZQUIZ CH'AWCTA

³² Jalla nuž Jesusa chjichecan tsjii Cirene wajtchiz žoñi zalžquichiča. Simón cjitatača. Jalla nii žoñiqui Jesusiž cruza kuzkatchiča.

³³ Jalla nuž Gólgota cjita yokquin irantichiča. Nii yokaqui “Ach Tsjiy yoka” cjitazakaztača.

³⁴ Jalla nicju tsjii vinžtan jaržtan t'ajžta lickatchiča. Pero nii mallžcu, ana licz pecchiča.

³⁵ Cruzquiz ch'awczcu, zultatunacaqui Jesusiž zquti tanzjapa surtiassiča. Jalla nuž paatan profetž takuqui cumplissiča. Nii tuqita profetaqui tuž cjichiča: “Wejt zquti tanzjapa surtiasaquiča”. ³⁶ Jalla nektzanaqui nijwcpacha ninacaqui wilzjapa julziča. ³⁷ Kjažtiquiztan Jesusa cruzquiz ch'awctatažlaja, jalla nii tabliquiz cjiřtatača, tuž cjican,

“Tiicha Jesusaqui, judío zoñinacž chawc jiliri”. Jalla nuž cjiřzcu ach tsewctuiñ nii tabla ch'awcžinchiča.

³⁸ Nižaza pucultan tjañinaca cruzquiz ch'awctatača, tsjiiqui žew latu tsjiiqui zkar latu. ³⁹ Nekz watñi zoñinacaqui iñarcan, acha wewcžiñitača. ⁴⁰ Nižaza tuž cjichiča:

—Amqui cjiñamla, “Timplu t'ezinžcu čhjep majquiztan tsjitsnasača”. Jalla nižta payi atasaž niiqui, jazic persunpacha liwriisalla. Yooz Maatimžlaj niiqui, cruzquiztan apakscu, chjiřwžcalla.

⁴¹ Jalla nižta irata zakaz iñarchiča timplu jilirinacami, liy tjaajiñi maestruncami, fariseo parti zoñinacami, wajtchiz jilirinacami. Jalla ninacaqui porapat parlassiča tuž cjian:

⁴² —Tiiqui yekja zoñinaca liwriichiča, pero persunpacha anaž liwrii atča. Israel zoñinacž chawc jilirižlaj niiqui, cruzquiztan apakscu, chjiřwžquila. Nekztan nižquiz criyasacha. ⁴³ “Tiicha cjiñiui, Yoozquin tjapa kuzziztča. Wejrtča Yooz Maatiqui”, cjian. Yoozqui tii k'aachichžlaja, jaziqui anzpacha Yooz tii liwriila.

⁴⁴ Nii cruzquiz ch'awcta tjañinacami Jesusižquiz quintra čhiichizakazza.

JESUSAQUI TICZICHA

⁴⁵ Tappurquiztan majña kak oracama tjapa nii yokaqui zumchi cjissiča. ⁴⁶ Jalla nii orapacha Jesusaqui tjapa aztan kjawchiča, tuž cjian:

—Elí, Elí, ¿lama sabactani? —Jalla nii takuqui cjiča: “Wejt Yooz, wejt Yooz, ¿kjažtiquiztan wejr jaytichamtaž?”

⁴⁷ Yekjap nekz žejlñi zoñinacaqui jalla nii kjawñi nonžcu, cjichiča:

—Nonžna. Tiiqui Elías profetaž kjaw kjawla.

⁴⁸ Nekztan tsjii tsjiiqui esponja cjita kjaz ch'umñi apti zajtchiča. Jar vinu ch'umkatžcu zjičchiča. Nekztanaqui war puntižtan chjapžcu, Jesusižquin chjalziča, liquinzjapa.

⁴⁹ Parti zoñinacaqui cjičiča:

—Zela cjee. Antiz chekžla, Elías tii liwrii cunamit tjonačan.

⁵⁰ Nekztanaqui Jesusaqui altu joržtan wilta kjawchiča. Jalla nuž kjawžcu ticziča.

⁵¹ Jalla nii orapacha pajk timplu cortina chicatquiz juystokaz wjajrziča, tsewctan kozzuc. Nižaza yokac chjekinchiča. Nižaza cur akjinacaqui c'acchiča. ⁵² Nižaza sipultur-anacaqui cjetsi cjissiča. Muzpa Yoozquin criichi ticzi zoñinacaqui jacatatchiča. ⁵³ Jesusaž jacatattiquiztan nii parti jacatatchi zoñinacaqui Jerusalén wajtquiz luzquichiča. Jalla nicju muzpa zoñinacaqui ninaca cherchiča.

⁵⁴ Zultat capitanauqui nii Jesusa wijlñi zultatunacžtanpacha yoka chjekiči cheržcu, nižaza tjapa nii watñi cheržcu, walja tsucchiča. Jalla nekztan cjičiča:

—Chekapan tii zoñiui werar Yooz Maatitakalala.

⁵⁵ Jalla nicju wacchi maatakanacaqui želatča, ažquiztan chekžcan. Nii maatakanacaqui Galilea yokquiztanpacha Jesusa apziča, nii atintizjapa. ⁵⁶ Jalla nii maatakanacaqui tuž cjita tjunchiztača: María Magdalenatača; nižaza Mariiqui Jacob Josež maatača; nižaza Zebedeož tjun želatča. Naaqui majchwichchiztača.

JESUSIZ CURPU TJATZTA

⁵⁷ Waj zumžnan, tsjii ricach zoñi, José cjita tjonchiča. Arimatea wajtchiz zoñitača. Nižaza Jesusa cumpañt'iñi zoñitača. ⁵⁸ Jalla nii zoñiui Pilato jiliržquin zali ojkičiča. Nuž zalžcu, Jesusiž curpu maychiča. Nekztan Pilato jiliriui mantichiča nii curpu intirjajo.

⁵⁹ Josequi Jesusiž curpu chjichcu, limpu saban pañžtan capziča. ⁶⁰ Nižta ew sipultura želatča, mazquiztan jwetta. Jalla nii sipulturquiz Jesusiž curpu tjatchiča. Jalla nuž tjatžcu, sipultur zana pajk maztan pjuczča. Nekztan ojkičiča. ⁶¹ Jalla nicju María Magdalena, nižaza tsjaa María julzi želatča, sipulturž yujcquiz.

SIPULTURA ZUMPACHA PJUCZTA, NIZAZA WIJILTA

⁶² Jakatažquui, jeejz tjuñijapa tjacžcu, timplu jilirinacami, fariseo parti zoñinacami Pilato jiliržquin zali ojkičizakazza. ⁶³ Jalla nuž zalžcu tuž cjičiča:

—Wejt Jiliri, wejrnacqui tuž cjuñžnuča. Tii toscar čhiñi zoñiui, žejtcanaqui, tuž cjičiča: “Chjep maj ticziquiztan jacatatača wejrqui” cjian čhiñitača. ⁶⁴ Jalla nižtiquiztan mantizinalla čhjep majcama sipultura zumpacha wijilta cjiła. Ana zuma wijilta cjequž niiqui, niž tjaajinta zoñinacaqui ween niž curpu chjichi tjonasača. Jalla nekztanaqui zoñinacžquiz k'otasača: “Jesusaqui ticziquiztan jacatatchiča” cjian. Nižta toscara juč'ant anawaliž cjesača, primira toscara čhiitiquiztan.

⁶⁵ Jalla nekztanaqui Pilato jiliriui ninacžquiz cjičiča:

—Jalla tekz zultatunaca žejlča wijilñijapaqui. Ančhucqui oka, nii sipultura zumpachaž chawjčzca, jaknužt atčaža, jalla nuž.

⁶⁶ Jalla nekztanaqui ojkžcu, sipultura zumpacha chawjčžquichicha. Nizaza nii chawjčžta maz latuquiz sinalt'izcu ecchiča. Nizaza nekzpacha nii sipultura wijilñi zultatunacami ecchiča.

28

JESUSAQUI JACATATCHICHA

¹ Kjantati jeež tjuñi watžcu María Magdalena cjitiqui tsjaa Mariatan sepultura cheržñi ojkchiča, primir siman tjuñi kallžnan. ² Tsjii Yooz anjilaqui arajpachquiztan chji-jwžquichicha. Nekztan yoka walja chjekinchicha. Anjilaž nii sipultura pjucžta maz cjewžinchiqi. Nekztan Yooz anjilaqui nii maz juntuñ julžiča. ³ Anjilaqui ancha kjañchiča liwjlwjiñižtakaz. Nizaza ancha chiwitača niiz zquitiqi, kjañižtakaz. ⁴ Jalla nuž cheržcu wijilñi zultatunacaqui walja tsucchiča chjekinczama. Ticzi žoñižtakaz cjišsiča. ⁵ Jalla nekztanaqui nii anjilaqui maatakanacžquiz cjichiča:

—Anaž ančuc eksna. Wejrqui zizuča, ančucqui Jesusaž kjurča, cruzquiz ch'awcta Jesusa. ⁶ Anaž tekz žejlča. Niiqui jacatatchičha, jaknužt chiičhaja, jalla nuž. Pichay, tii sipultura cherzna. ⁷ Nekztanaqui apuraž oka. Niiž tjaajinta žoñinacžquiz mazca, tuž cjican: “Jesusaqui ticziquiztan jacatatkalča. Ančuca tuqui Galilea yokquin okaychiča. Jalla nicjuž ančucqui Jesusa jacatatchi cheraquiča”. Wejrqui cuchanžquitača tii puntuquiztan ančucaquiz maznažo. —Nuž cjican paljajchiča anjilaqui.

⁸ Jalla nekztanaqui sipultur kjuya cheržcu, maatakanacaqui apura ojkchiča, ispantichi nizaza walja cuntintu. Zati pariju ojkchiča tjaajintanacžquin mazñi. ⁹ Jalla nuž okan Jesusaqui ninacžquiz parizichiča. Nekztan ninacžquiz tsaanchiča. Nii maatakanacaqui Jesusižquiz macjatžcu rispitan, quilljatchičha, Nekztan niiz kjojcha žcojzriča. ¹⁰ Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Anaž ančucqui eksna. Wejt jilanacžquin mazca, Galilea yok kjutñi ojka ninacaqui. Jalla nicju ninacaqui wejr cheraquiča. Jalla nii maznaquiča.

ZULTATZ QUINTU

¹¹ Jalla nuž nii maatakanacaž okan wijilñi zultatunacaqui watja ojkchiča. Nekztan timplu jilirinacžquin tjapa watchinaca quint'ichiča. ¹² Jalla nekztanaqui timplu jilirinacaqui wajtchiz jilirinacžquin parli ojkchiča. Nuž parližcu tsjii acuerduquiz luzziča. Jalla nekztanaqui nii quint'iñi zultatunacžquiz paaz tjaachiča, ¹³ tuž cjican:

—Ančucqui tii wajtchiz žoñinacžquiz cjequiča: “Ween wejtnacaž tjakan, niiz tjaajinta žoñinacaqui Jesusiž curpu kjañžcu chjitchičha”. Jalla nužuž cjequiča. ¹⁴ Chawc jiliriqui ančucaž quint'ita nonznaquiz niiqui, wejrnacqui niiztan parlača ančucqui ana casticta cjisjapa.

¹⁵ Jalla nekztanaqui nii zultatunacaqui nii ch'ižinta paaz tanžcu, ojkchiča. Jalla nekztan nii paaz laycu toscara chiičhiča. Jalla nižta toscar quinto judío žoñinacaqui chiičhiñiča anz tii timpuquiziqui.

JESUSIZ MANTITANACA

¹⁶ Jalla nii maatakanacaž maztiquiztan nii tuncaman tjaajinta žoñinacaqui Galilea yoka ojkchiča, Jesusaž t'okinzt'ita curquin. ¹⁷ Jalla nicju Jesusa cheržcu, niizquiz rispitchičha. Yekjapa kuz turwaysi zelatča, ultimu werara Jesucristo, už anaj Jesucristo. ¹⁸ Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninacžquin macjatžcu, tuž cjichiča:

—Wejtquizpacha tjapa mantiz poder tjaatača, arajpachquin žejlñinaca mantizjapami, nizaza tii yok muntuquiz žejlñinaca mantizjapami. ¹⁹ Jaziqi ančucqui cuchnuča. Tjapa tii muntu nacionanacžquin oka. Tjapaman nacionchiz žoñinacžquiz wejtquin kuzziz cjisjapa tjaajinžca. Nizaza Yooz Ejp, Yooz Majch, Yooz Espiritu Santo, jalla wejtnaca tjuužtan cřiichi žoñinaca bautizaquiča. ²⁰ Nizaza tjapa weriž mantitanaca nii žoñinacžquiz tjaajnaquiča ninaca cazajo. Zapuru wejrqui ančucatan chica cjeetča, tii muntu tucuz-inzcama. Jalla nii ančucqui tiraž cjuñaquiča. Jalla nužoj cjila. Amén.

EL SANTO EVANGELIO SEGUN SAN MARCOS

¹ Liwriiñi takuqui Jesucristo Yooz Majch puntuquiztan jalla tužuča. Jesucristuča Yooz Majchqui.

JUAN BAUTISTAZ PUNTU

² Tuqui timpuqui tsjii Yooz cuntiquiztan chiiñi profeta želatča, Isaías cjita. Nii profetaqui cjiyrchiča tii takunaca:

“Nonžna. Yoozqui Jesucristuž tuqui tsjii žoñi cuchanžcaquiča, tjappacha tjaczna.

³ Jaziqui ch'ekti yokquin nii žoñž joraqui altu tawkžtan paljayaquiča, tuž cjican: ‘Tsjii chawc jiliriqúi tjonauquiča. Jaknužt jicz zuma tjacznačhaja, jalla nižta ančhuca kuznaca zuma tjaczna. Ančhuca kamañanacaqui zuma lijitumapanž cjee’

Nuž cjiyrchiča Isaías cjita žoñiqui.

⁴ Jalla nižtapan Juan Bautistaqui ch'ekti yokquin parizizquichiča. Nižaza žoñinaca bautissiča. Nižaza paljaychiča, tuž cjican:

—Kuznacaž campiya, ujnaca pertunta cjisjapa. Nekžtan ančhuc bautisasača.

⁵ Tama žoñinaca Juanžquin ojckhiča, Judea cjita yokquiztan, nižaza Jerusalén cjita wajtquiztan. Jakzilta žoñit persun ujnacquiztan “ujchizpanča” cjican kuzquiz zint'ičhaja, jalla niiqui bautistatača Jordán cjita puj kjazquiz.

⁶ Juanž zquitiqúi camello chomquiztan watstatača. Nižaza Juanqui zkiz tsjaychiztača. Niiž chjeriqúi tižtatača: langosto cjita kolta animalanaca, nižaza misq'ui. Jalla nii lujlñitača. ⁷ Juanqui ojklaycan žoñinacžquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Tsjiiqui wejt wirquin tjonča. Jalla niiča wejtquiztan tsjan juc'anti poderchizqui.

Niižquiz atintisjapa anal waquisuča, niiž čhjata jeržcu chjojczinimi. Inakaztča wejrqui.

⁸ Kjaztankał bautisuča. Nii tjonñi jilirizti Espiritu Santužtan bautisaquiča.

JESUSAQUI BAUTISTATAČHA

⁹ Nekžtanaqui Jesusaqui Nazaret cjita wajtquiztan ojckhiča. Nazaaret watjaqui Galilea cjita provinciquintača. Jesusaqui Juanžquin ojckhiča, Jordán cjita pujquin. Nekž Juanqui Jesusa bautissiča. ¹⁰ Jesusaqui kjazquiztan ulancan arajpacha cjetzi cherchiča, nii orapacha. Yooz Espiritu Santo palomažtakaz chjiwžquini cherziča. Niiž juntunpacha irantizquichiča. ¹¹ Nekžtan arajpachquiztan tsjii jora paljayžquini nonziča, tuž cjican:

—Amčha wejt k'ayi Maatimqui. Amiž cjen ancha cuntintutčha wejrtqui.

JESUSIZTAN DIABLUZTAN

¹² Nekžtanaqui Espiritu Santuqui ch'ekti yokquin Jesusa ojklayskatchiča. ¹³ Jalla nicjuž pusi tunc tjuñi kamchiča Jesusaqui. Nekziqui q'uit animalanaca zakaz želatča. Jaziqui Satanás cjita diabluqui Jesusizquiz tjonziča; ujquiz tjojtskatz pecatča. Pusi tunc tjuñi ujquiz tjojtskatz yanžnatča. Nekžtan Yooz anjilanacaqui tjontjonžquiniča Jesusa atintizjapa.

JESUSAQUI TJAAJINCHICHA

¹⁴ Wiruñauqui Juanqui carsilquiz chawjctatača. Nekžtan Jesusaqui Galilea cjita yokquin ojckhiča. Nii yokquin Yooz liwriiñi taku paljaychiča, jaknužt žoñinaca Yooz wajtchiz žoñi cjisajaja, nii. ¹⁵ Tuž cjican, paljaychiča:

—Tii timpumiž otčha. Anžpacha žoñinacaqui Yooz wajtchiz žoñi cjesača. Kuznaca campiya, “ujchizpanča”, cjican. Nekžtan tii liwriiñi takuž tjapa kuztan catoka. Tii takuž criya.

CH'IZ TANÑI ŽOÑI KJAWZTA

¹⁶ Tsjii pajk kota želatča, Galilea cjita. Jesusaqui kot ataran ojklaycan pucultan jilazullca cherchiča; Simón, nižaza Andrés cjitatača. Ninacatača ch'iz tanñinacaqui. Nii ora ch'iz tanz kjazquiz tjojtnatča. ¹⁷ Nekžtan Jesusaqui ninacžquiz cjichiča, tuž cjican:

—Ančhucqui, wejtčan chicaž ojklayñiž cjee. Anziqui ch'iz tanz langzzizza. Pero wejrqui ančhucaquiz yekja langžquin utznača, Yooztajapa žoñinaca kjawzqui, nii.

¹⁸ Nekžtanaqui nii orapacha ninacaqui ch'iz tanz eccu, Jesusiztan chica ojklayñi cjis-siča.

¹⁹ Jesusaqui tsjii koloculla nawjčjapa ojžcu, tsjii pucultan žoñinaca cherchizakazza; Jacobo, nižaza Juan cjitatača. Ninacž ejpqui Zebedeo cjitatača. Nii pucultan žoñinaca warcuquiz želatča, ch'iz tanz azquichcan. ²⁰ Jaziqui Jesusaqui ninaca kjawziča, nižtan

chica ojklayñi cjisjapa. Ninacz ejp warcuquiz želatĥa, piyunanacĥtan. Pero Jacobĥtan Juanĥtan ejp ecchiĥa, Jesusiĥtan ojklajzjapa.

ZAJRAZ TANTA ZOÑI

²¹ Nekztanaqui jeejz tjuñi Capernaum cĥta watja luzziĥa Jesusiĥtan ninacĥtan. Nekz-iqui judío žoñinacz ajcz kjuyquiz luzziĥa. Nekztan Jesusaqui tjaajinchiĥa. ²² Chawc jiliri irata tjaajnatĥa, zuma zizñi. Judiuz lii tjaajñinacaztakaz ana nuž tjaajnatĥa. Jesusiž tjaajintiquiztan žoñinacqui ispantichiĥa:

—¡Ancha cuzala! —cjican.

²³ Nii ajcz kjuyquizpacha tsjii zajraž tanta žoñi želatĥa. Nii žoñiqui kjawchiĥa, tuž cjican:

²⁴ —Jesusa, Nazaret wajtĥiz žoñimla. ¿Kjažtiquiztan am wejtnacaquiz mitizi? Wejrnaca aki tjonĥamžlani. Jaziĥi am pajuĥa. Zuma Yooz Žoñimla. —Nuž cjican, kjawchiĥa.

²⁵ Nekztan Jesusaqui zajrižquiz ujziĥa, tuž cjican:

—¡Ch'uj žela! Tii žoñžquiztan ulna.

²⁶ Nekztan zajraqui nii tanta žoñi chekjinskatžcu, nižaza altu tawkĥtan kjawžcu, ulanĥiĥa. ²⁷ Nižta cheržcu, žoñinacqui anĥa tsucchiĥa. Ninacpora parlasiĥa, tuž cjican:

—¿Ĥjulut nižta teejo? Tsjemataž tjaajinla. Walja azziz tawkĥizla. Tii žoñiqui zajramiž mantila. Nižaza zajrami tiž taku cazla. —Nuž ispantichi parlasiĥa.

²⁸ Oralla Jesusiž paataqui mazmazataĥa tĥapa nii yokaran.

SIMON PEDRUZ AJMUZ MAA

²⁹ Nekztanaqui ajcz kjuyquiztan ulanžcu, Jesusaqui Simón, nižaza Andrés, jalla ninacz kjuyquiz luzziĥa, Jacobĥtan Juanĥtan, nuž. ³⁰ Simónž ajmuz maaqui ajpsquiz ch'ujñi conchiz laaquichi želatĥa. Tĥapa curpu walja kjakatĥa. Jaziĥi Jesusižquiz mazziĥa. ³¹ Jesusaqui macjatžcu, naaža kĥara tanžcu, tsijtskatchiĥa. Nekztanaqui naaža kjakñi cona zarakĥiĥa. Nekztan naa žonqu ninaca atintichinĥa.

ANCHA ZOÑINACA ĤJETINTA

³² Nekztanaqui nii zez tjuñiž kattan Jesusižquiz tĥapa laaquichi žoñinacami, nižaza zajraž tanta žoñinacami zijĥtataĥa. ³³ Nižaza Jesusaž alujta kjuy zanaran tĥapa nii wajtĥiz žoñinacqui ajcziĥa. ³⁴ Nekztanaqui Jesusaqui tĥapaman laa žoñi ĥjetinchiĥa. Žoñinaczquiztan muzpa zajranaca ĥjatkatĥiĥa. Zajranacqui Jesusa pajĥiĥa; pero Jesusaqui ana ĥiikatchiĥa.

YOOZ TAKU PARLITA

³⁵ Jakawenz tažuqui ima kjanžcan Jesusaqui žaaziĥa, iya zumĥi zumĥi cjican. Wajtquiztan ulanžcu, ana žoñiž žejlz yokquin ojĥiĥa, Yooz Ejpĥtan parli. ³⁶ Wiruñiqui Simonaqui niiz mazinacĥtan Jesusa kjuri ojĥiĥa. ³⁷ Jesusižquiz zalžcu cjichiĥa:

—Tĥapa žoñinacqui am pewc pewcža.

³⁸ Nekztan Jesusaqui cjichiĥa, tuž cjican:

—Nacjuñž ojĥla, visin watjanacquin. Nicju zakaz Yooz taku paljayzquiztanĥa wejrqui. Jalla niijapa tii muntuqiz tjonchinĥa.

³⁹ Nekztanaqui Galilea yokaran ojklaychiĥa, ajcz kjuyanacquin Yooz taku paljaycan, nižaza zajranaca ĥjatkatcan.

MOJKCHI JANCHICHIZ ZOÑI

⁴⁰ Tsjii mojkĥi janchichiz žoñi želatĥa. Niiqui Jesusižquiz tjonchiĥa. Quillžcu, rocchiĥa, tuž cjican:

—Wejr ĥjetinzim pecĥaj niiqui, wejr ĥjetinzim atĥa amqui.

⁴¹ Nekztan Jesusaqui nii žoñi okžcu, nižquiz lanziĥa, tuž cjican:

—Wejr am ĥjetnasachiya. Jaziĥi ĥjetintam cjissa.

⁴² Jalla nuž ĥiitiquiztanaqui nii orapacha nii žoñiqui žejtĥi cjissiĥa, mojkĥi janchi laa ĥjitiĥiztan. ⁴³⁻⁴⁴ Nekztanaqui Jesusaqui nii žoñžquiz iwjt'ichiĥa, tuž cjican:

—Jaziĥi tii ĥjul am ĥiĥiñijay! Anaĥa jeczquizimi ĥiĥiñizqui. Timpluquin oka amqui. Nekztan timplu jiliržquin persuna tjeežca. Nižaza ĥjetintiquiztan Moisés manti-tacama paa. Jaknužt Moisesqui ofrenda uĥajo mantiĥaja, jalla nuž ofrenda uĥaquiĥa. Jalla nižtiquiztan žoñinaca am žejtĥi zizaquiĥa. Jazic oka amqui. —Nuž mantiĥiĥa Jesusaqui.

⁴⁵ Nekztan nii žejtĥi žoñiqui tĥapa kjutñi ojklaychiĥa, nii žejtta quintu parlican. Tĥapa žoñinaczquin nii quint'ichiĥa. Jalla nekztanaqui tĥapa žoñinacqui Jesusiĥtan zalz pecatĥa. Jalla nižtiquiztan Jesusaqui anaž jakzi wajtquizimi luzi atĥiĥa, žoñiž zizan. Ana žoñiž žejlz yokui ojklaychiĥa. Nižtami tĥapa kjuttan žoñinacqui nižžquin tjonñitaĥa.

2

ZUCH ZOŃI CHJETINTA

¹⁻² Tsii kjaž majquiztan Jesusaqui Capernaum wajta quejpcchiča, persun kjuyquiz. Nii zizcuqui, tama zoñinacaqui ajcziča, kjuya chjijpscama. Nižaza anatača campo kjuy zanaran. Nekztan ajczi zoñinaczquiz Jesusaqui Yooz taku tjaajinchiča. ³ Nuž tjaajnan, pakpaltan zoñinaca tjonchiča, tsii zuch zoñi kuzi. ⁴ Muzpa zoñi ajcziž cjen, Jesusižquin ana macjati atchiča. Nekztanaqui tsewctan kjuya pjetžcu, pjetquiztan zuch zoñi kjuyłchuc chjijunžquichiča, niiž tjjaz zquitquiziqui. ⁵ Ninacaqui Jesucristužquin tjjapa kuztan tjonchiča. Nii nayžcu, Jesusaqui zuch zoñžquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Jilala. Jaziqui am ujnaca pertuntača.

⁶⁻⁷ Kjuyquiz julzi yekjap zoñinaca želatča, judiuž lii tjaajiñi zoñinaca. Ninacaqui kuzquiz pinsatča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan tiiqui nižta chiijo? Anawalipanča tiiz takuqui. ¿Ject ujnaca pertunasajo? Yoozpanikazla ujnaca pertunfiqui. —Jalla nuž pinsichiča lii tjaajiñi zoñinacaqui.

⁸ Jesusaqui persun kuzquiz ninacz pinsita zizziča. Nekztan ninaczquiz paljaychiča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan ančhuca kuz nižta pinsejo? ⁹ ¿Jakzila takut pjasila chiiz cjesajo? Tii zuch zoñžquiz chiizinsjo, “Am ujnacami pertunta”, ¿cjis pjasila cjesaya? už “Tsijsna. Am tjjaz zquiti aptižcu oka”, ¿nuž chiiz pjasila cjesaj? ¹⁰ Tsewctan cuchanzquita Yooz Zoñiča wejrqui. Tii muntuquiz jiliritča, ujnaca pertunzjapami. Jalla nii zizjapa, ančhucqui tiiz chera.

Nekztanaqui zuch zoñžquiz cjichiča:

¹¹ —Amquiz cjiwča, tsijtsna. Am tjjaz zquitinaca aptaza. Oka am kjuya. —Nuž cjican chiichiča Jesusaqui.

¹² Nekztanaqui nii zuch zoñiqui tsijtsiča. Tjjaz zquiti aptichiča. Liwž tjappachaž chera, ulanchiča. Jalla nižta cheržcu tjjapa zoñinacaqui walja ispanitichi quirchiča, tuž cjican:

—Tižta wira ana cheriñča.

Nekztanaqui Yoozquin honora waytichiča.

LEVI CJITA ZOŃI

¹³ Nekztanaqui Jesusaqui wajtquiztan ulanžcu, pajk kot ataran wilta ojklayatča. Nuž ojklayan, zoñinacaqui niižquin macjatžquichiča. Nekztan Jesusaqui ninaczquiz tjaajinchiča. ¹⁴ Wiruñaqi nawjcpapa ojkičiča. Jiczquiz ojkan, Leví cjita zoñi cherchiča, aduanž kjuyquiz julznan. Leviz ejpqui Alfeo cjitatača. Jesusaqui niižquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Wejtan chica ojklayñim cjequiča.

Nekztan tsijtscu, Jesusižtan ojkičiča Leviqui. ¹⁵ Nižaza Leviz kjuya luli ojkičiča. Nicju Jesusižtan niiž tjaajintanacztan nuž lulan, aduanerunacztan nižaza ujchiz zoñinacztan nekzizakaz lulatča. Muzpa zoñinacaqui Jesusižquin apzitača. ¹⁶ Tsii kjažt judiuž lii tjaajini zoñinaca zakaz želatča, fariseož partinacami. Jaziqui Jesusižtan anazum zoñinacztan juntu lulan, naychiča. Nekztan pewcziča niiž tjaajinta zoñinaczquiz, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan tii Jesusa aduanerunacztan nižaza ujchiz zoñinacztan lujljo?

¹⁷ Ninacz chiita nonžcu, Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Zuma žejtchinacaqui anaž kullñi pecasača. Laa zoñinacz kullñic pecča. Wejrqui “Zumal kamuča” cjiñi zoñinaczquiziqui ana kjawžñi tjonchinča. Antiz “ujchizpanča” cjiñi zoñinaczquiz kjawžñi tjonchinča.

AYUNAS PUNTU

¹⁸ Juanž tjaajintanacztan fariseož parti zoñinacztan, jalla ninacaqui ayunasñipantača. Jaziqui zoñinacaqui Jesusižquiz pewczñi tjonchiča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan Juanž tjaajintanacztan nižaza fariseož tjaajintanacztan ayunasñejo? Amiz tjaajintanacazti ana ayunasñipanla.

¹⁹ Nekztan Jesusaqui ninaczquiz tuž cjichiča:

—Zalz pijjstiquiz impittaž cjenauqui, ¿kjažt ayunasasajo? Zalsñi zoñžtan pijjstaž paača. Zalsñi zoñi želanpacha, anaž ayunasasača. ²⁰ Tii jarquin nii zalsñi zoñž kjantaž cjequiča. Nekztanž ayunasasača.

²¹ Jesusaqui tii takuzakaz chiichiča:

—Anaž jakziltami zijzi zquitquiziqui ew rimintižtan rimintasača. Nižta rimintasaž niiqui, zijzi zquiti juc’anti wjajrskatasacha. Ewqui zijziquiztan jaljiznasacha. Nekztan juc’antiž tsjelanznasacha. ²² Nižaza anaž jakziltami zijzi zkiz luusquiz ew vino alznasacha. Nižta alznasaž niiqui, zkiz luus wjajrskatasacha ew vinuqui. Nekztanaqui zkiz luusni

vinumi pizcpacha pertisnasacha. Ew vinuqui ew zkiz luusquizpanž alznasacha. —Nuž cjičičha Jesusaqui.

JEEJZ TJUŇI QUINTU

²³ Nekztanaqui tsjii jeejz tjuŇi Jesusaqui tiric zkal taypiran okatča tjaajintancžtan. Zkal taypiran ojkan tjaajinta zoŇinacaqui tiric oza kjajpčičha. ²⁴ Nii cheržcu, yekjap fariseonacaqui Jesusižquiz paljayčičha, tuž cjan:

—Cheržna. ĸKjažtiquiztan nižta paajo? Jeejz tjuŇquiziqui nižta anapanča paazqui. Učhum lii quintrala, ĸana jaa?

²⁵ Nekztan Jesusaqui kjaaziča, tuž cjan:

—Ančhucqui Yooz taku liichinčhucča, ĸana jaa? Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: učhum tuquita atchi ejp, David cjetaqui, niž mazinacžtan čheri eeskatčičha. Ana čjul čherchiz cjen, ²⁶ Yooz timpluquiz luzziča. Nii ora timplu chawc jiliritača Abiatar cjetaqui. Timpluquin Yooz yujcquiz nonžta t'antanaca želatča. Jalla nii t'anta aptižcu, lujlčičha David cjetaqui. Nižaza niž mazinacžquiz tojunchičha. Anapantača permitta nii t'anta lujlžcuqui ina zoŇžlaqui. Nižta lujlžcuqui lii quintrala niiqui. Timplu jilirinacažtapankaz nii t'anta lulaj cjetaqui.

²⁷ Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz chiižinchizakazza:

—ZoŇž laycu jeejz tjuŇiqui uchtatača. Nii jeejz tjuŇquiztanaqui zoŇičha juc'ant chekanaqui. ²⁸ Wejrqui tsewtan cuchanžquita Yooz ZoŇtča. Jeejz tjuŇquizimi čjulu paaz cjenami weril mantasacha. —Nuž cjičičha Jesusaqui.

3

KJARA KJOŇCHI ZOŇI

¹ Nekztanaqui Jesusaqui wilta tsjii judionacž ajcz kjuyquiz luzziča. Nekz tsjii kjara kjoŇchi zoŇi želatča. ² Učhiz jwesjapa quintri zoŇinacaqui Jesusa awayt'atča, jeejz tjuŇquiz čhjetnaquiya, už anaž čhjetnasaj.

³ Nekztanaqui Jesusaqui kjara kjoŇchi zoŇžquiz paljayčičha, tuž cjan:

—Tsijsna. Tii taypiquin cjisna.

⁴ Nekztan parti zoŇinacžquiz paljaychizakazza, tuž cjan:

—ĸJeejz tjuŇquiziqui učhum liiqui kjažt cjeejo? ĸŽoŇžquiz zuma paasaya uz zoŇžquiz ana zuma paasaja; zoŇž wira liwriyasaya uz zoŇž wira ticskatasaja? —Nuž pewcziča Jesusaqui.

Ninacazi ch'ujukaz želatča. ⁵ Nekztan Jesusaqui niž muytata žejlŇi zoŇinacž kjutŇi chercherziča. Ninacžjapa žawjčičha; nižaza ninacž chojru kuzziz cjen, llaquitatača. Nekztan laa zoŇžquiz paljayčičha, tuž cjan:

—Am kjara chjinzna.

Nuž kjara chjinzcu, žejtchi quirčičha. ⁶ Nekztanaqui fariseo zoŇinacaqui ulančičha. Ulanžcu Herodes partinacžtan Jesusiž quintra parličičha:

—ĸJaknužt Jesusa conas? —cjan.

JESUSAQUI TJAAJINCHICHA

⁷ Nekztanaqui Jesusaqui niž tjaajintancžtan ojklayčičha pajk kot ata. Muzpa tama zoŇinacaqui apziča. ⁸ Tjapa kjuttan yokquiztan tjončičha, Galilea yokquiztan, Judea yokquiztan, Jerusalén wajtquiztan, Idumea yokquiztan, Jordán puž najwctan yokquiztan, Tiro Sidón wajtanac kjuttan, tjapa tii yokanacquiztan Jesusižquin tjončičha, niž ancha wali paatanaca cheri. ⁹ Nekztanaqui Jesusaqui niž tjaajintancžquiz chiižinčičha:

—Wejtta warcuž tjacžina, tii tama zoŇinaca ana wejtquiz ts'acjasajo.

¹⁰ Muzpa zoŇinacž čhjetintaž cjen, tjapa laa zoŇinacaqui Jesusižquin tjončičha. Nižquiz lanzjapa, ancha ts'acjasiča.

¹¹ Nižaza čjulorami zajranacaqui nii cherčhaja, niž yujcquiz quillziča. Kjawcan, čhičičha:

—Yooz Matimča amqui, —cjan.

¹² Jalla nekztanaqui Jesusac ninacžquiz walja iwj't'ičičha, tuž cjan:

—Wejtquiztanac anača ančhucqui čhizqui, “Yooz Maatimča”, cjan.

TUNCAPAN APOSTOLONACA ILLZTA

¹³ Nekztanaqui Jesusaqui tsjii curullquin yawčičha. Niž kuz pecta zoŇinaca illžcu ninaca kjawziča. Nekztan nižquin macjatchičha illzta zoŇinacaqui. ¹⁴ Tuncapan zoŇi utčičha nižtan kamajo, nižaza Yooz taku parlajo. ¹⁵ Ninacžquiz poderchiz cjiskatchičha, Yooz aztan laa zoŇinaca čhjetnajo, nižaza zajrami čhatkatajo. ¹⁶ Nii illzta zoŇinacaqui tinacatača; Simonatača; niiqui Pedro cjitazakaztača. ¹⁷ Jacobotača; Zebedeož majtača niiqui. Juantača; Jacobož lajkača niiqui. Jacobžtan Juanžtan altu jorchiz

cjen Boanerges cjitazakaztača. ¹⁸ Andrestäča. Felipitača. Bartolomitača. Mateotača. Tomastača. Yekja Jacobotača; Alfeož majčtača niiqui. Tadeotača. Yekja Simonatača; tsjii politicutača niiqui, cananiž partitača. ¹⁹ Judas Iscariotitača; Jesusiz quintra tarazunchičha niiqui. Jalla nužuča Jesusiz illzta zoñinacaqui.

JESUSIZ QUINTA CHIICHICHA

Nekztanaqui Jesusaqui kjuyquin ojkičičha niiz illzta tjaajintanacžtan. ²⁰ Nekziqui muzpa zoñinacaqui ajcsizakaztača. Jesusaqui niiz tjaajintanacžtanauqui ana čheri luli atchiča, zoñinacaž muzpa ajcziz cjen. ²¹ Nekztanac yekjap zoñinacaqui cjichiča:

—Lucurataž niiqui, —cjican.

Jaziqi zoñiž lucurata cjiñiz cjen Jesusiz parintinacaqui tjonchiča Jesusa chjichi.

²² Nižaza Jerusalenquiztan judiuz lii tjaajiñinacaqui tjonchiča, tuž cjican:

—Jesusaqui Beelzebú cjeta zajraqui persunpacha chjatkatasažo? ²⁴ Tsjii wajtchiz zoñinacaqui pizcquiz t'aknsasaž niiqui, tsjiimi tsjiimi quintrasasaž niiqui, nii wajtaqui tjatantaž cjequiča. ²⁵ Nižaza tsjii kjuychiz zoñinacaqui pizcquiz t'aknsasaž niiqui, tsjiimi tsjiimi quintrasasaž niiqui, nii kjuychiz zoñinaca wichansnasača. ²⁶ Satanasaqui persuna t'aknsasaž niiqui, ezasača. Niiz aziqui miransnasača. Anaž azziz cjesača.

²⁷ Jaziqi anaž jecmi tsjii azziz zoñž kjuyquiziqui luzi atasäča, ima azziz zoñi čejlcanaqui. Anaž niiz kinakunacami jwesi atasäča. Čejlžcu, nekztan kinakunaca jwesi luzasača.

²⁸ Cheka ultimu werara chiyučha, tjapa ujnacami tjapa anazum takunacami pertuntaž cjesača. ²⁹ Pero jakzilta zoñit Yooz Espirituž quintra chiičhaj niiqui, anaž pertunta cjesača. Nii zoñi qui wiñaya ujchiz cjequiča.

³⁰ Zoñiz “Zajraž tantamčha amqui,” cjiñiz cjen, nuž paljaychiča Jesusaqui.

JESUSIZ MAATAN LAJKNACZTAN

³¹ Nekztanaqui Jesusiz maatan lajknacžtan tjonchiča. Kjuy zanquiztan tsijtscu, Jesusa kjawskatchičha. ³² Kjuyltan zoñinacaqui Jesuizquiz muytata julzi želatča. Ninacaqui Jesusizquiz mazziča:

—Tekz am maa tjonchinča am lajknacžtan. Am kjawža, —cjican.

³³ Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča:

—¿Ject wejt maajo, wejt jilanacajo?

³⁴ Nii muytata julzi zoñinacž kjutñi cheržcu, Jesusaqui cjichiča:

—Tinacača wejt maaqui, wejt jilanacaqui. ³⁵ Jakziltat Yooz mantitacama ojčhaja, niičha wejt jilaqui, wejt cullaqui, wejt maaqui.

4

ZKALA CHJACZ QUINTU

¹ Wilta Jesusaqui kot atquiz tjaajinchiča. Nekztanac muzpa zoñinacaqui niizquiz macjatžquichiča. Jalla nekztan Jesusaqui walsiquiz luzziča kot kjutñi. Zoñinacazi kot atquiz žejlchiča. ² Nekztan nii walsiquiztan zoñinacžquiz muzpa tjaajinchiča, tuž cjican:

³ —Nonžna ančhucqui. Tsjii zoñi qui zkal čhjaqui tewcchiča. Nekztan zkal semilla wichcan wichcanka čhjacchiča. ⁴ Nuž čhjacan, parti semillanacaqui jicz latuquiz tjojsičha. Nekzi wežlanacaqui tjonchiča nii semilla luli. ⁵ Parti semillanacaqui maz yokaran tjojsičha. Maz juntuñaqui ljawallatača yokaqui. Nekztan ratulla jecziča nii čhjaquaqui.

⁶ Pero sii kjakiqui nii čhjaquaqui ujsičha. Ana kozi zep'i atžcu, ratulla kjoñchiča. ⁷ Parti semillanacaqui ch'ap yokaran tjojsičha. Nekztan ch'apinacakaz pajkchi, nii čhjaquaqui tjtanchičha. Ana pookchiča. ⁸ Parti semillanacazi zuma yokquiz tjojsičha. Nekztan cuza jecziča, pajkchiča, čherchiča. Jaziqi nii semillanacaqui quinsatunca sojtatunca, patac čherchiz zapa zkal ozquiz, nuž pookchiča.

⁹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui chiižinchiča:

—Jakziltazlaja nonžni cjuñchiz niiqui, nonžla.

CHJACZ QUINTU INTINTISKATTA

¹⁰ Wiruñauqui Jesusa zinalla želan, niiz tuncapan tjaajinta zoñinacžtan nekz žejlñinacžtan, ninacaqui Jesusa pecunchičha čhjacz quinto. ¹¹ Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Ančucaquiz Yooz tjaajnaquiča ančuca kuzquiz, niiz mantita kamaña puntuquiztan zizjapa. Yekjap zoñinacžquizziti quintunacžtankaz nii puntuquiztan chiyučha, ana

criichi kuzziz cjen. ¹² Jalla nižta chiyučha, chercanpacha ana zizajo, nonzcanpacha ana intintajo, ana kuz campiizkatajo, ujquiztan ana pertunta cjisjapa.

¹³ Nekztanaqui Jesusaqui tjaajinta žoñinacžquiz pewczičha, tuž cjan:

—¿Anačha tii zkala čhjacz quintu ziz, ančhucjo? ¿Jaknužt parti weriž čhiita quintunaca zizasajo? ¹⁴ Ančhucquiz tjaajnučha. Zkala čhjacz quintuqui jalla tuž cjičha: Jakziltat Yooz taku paljayčhaja, jalla ničha nii zkala čhjacñi žoñiqui. ¹⁵ Tsjii semillanacaqui jicz latuquiz tjojsičha. Čhjulatorat tsjii žoñinacaqui Yooz taku nonžaja, oralla Satanasaqui tjončha, kuzquiztan nonžta taku kjañzjapa. Jalla nižtačha nii jicz latuquiz yokažtakaz žoñinacaqui.

¹⁶ Nižaza tsjii semillanacaqui maz yokaran tjojsičha. Nii maz yokažtakaz žoñinacaqui Yooz taku nonžcu, orallaž catokčha. Pero tsjii upacamakaz Yooz tawk jaru kamčha.

¹⁷ Ana koz zep'ichiz zkalažtakazza ninacaqui. Yooz taku catoktiquiztan yekjap žoñinacaqui quintrassa, ninaca čhjaawjčha. Nižaza pruebanacac tjončha. Nekztan ratulla Yooz taku tjažta, quejpsa.

¹⁸ Nižaza tsjii semillanacaqui ch'ap yokaran tjojsičha. Nii ch'ap yokažtakaz žoñinacaqui Yooz taku nonža. ¹⁹ Nekztanaqui čhjulquinami pinsičha. Wali jiru cjis pecčha; čhjultakimiž pecčha. Nekztan kuzqui turwaysa. Nižta kuzziz cjen, Yooz taku tjanñičha. Ch'ap yokaran čhjacta semillanaca ch'apiž atipta, anaž pakji atčha. Jalla nižtaž nii ch'ap yokažtakaz žoñinacaqui. Nužquiz nii žoñž kuzquiz Yooz takuqui anaž pookčha.

²⁰ Tsjii semillanacaqui zuma yokquiz tjojsičha. Nii zuma yokažtakaz žoñinacaqui Yooz taku nonžcu, tjapa kuztan catokčha. Nekztanaqui ninacž kuzquiz Yooz takuqui cusaz pookčha. Nii zum yokquiz čhjactaqui cusaz čherčha —quinsatunca, sojtatunca, patac čherčhiz zapa zkal ozquiz. Jalla nižta Yooz takuqui pookčha zuma žoñinacž kuzquiziqui.

MICHA TJEEZ QUINTU

Jesusaqui tsjiižtan quint'ičičha, tuž cjan:

²¹—Micha ana tjeeznasačha cajun kjuyltan nonzjapa, nižaza tjaž zquit koztan nonzjapa. ¿Jalla nižta cjesajo? Anaž cjesačha. Micha tjeezqui iztacž juntuñ nonznasačha, zuma kajajo. ²² Čhjulu čhjožtami wažtapanikaz cjequičha. Nižaza Yooz puntu ana ziztanacami kjanapacha ziztapanikaz cjequičha. ²³ Jakziltažlaj nonžni cjuñchiz niiqui, nonžla.

²⁴ Jesusaqui cjihizakazza:

—Weriž čhiita taku zuma nonžnalla ančhucqui. Jaknužt ančhuc tjaačhaja, jalla nižtažakaz Yoozquičha ančhucquiz tjaasačha; iya zakaz yapznasačha Yoozquičha. ²⁵ Jakziltažlaj catokñi kuzziz niiqui, juc'anti zuma kuz tjaataž cjequičha, Yooz taku intintajo. Jakziltažlaj ana catokñi kuzziz niiqui, juc'anti turwayskattaž cjequičha. Jalla nižtquiztan Yooz takuqui anapan intintiñž cjequičha. —Nuž tjaajinčičha Jesusaqui.

ZKAL QUINTU

²⁶ Nižaza Jesusaqui iya tjaajinčičha, tuž cjan:

—Yooz wajtchiz žoñinacaqui jalla tužučha. Tsjii žoñiqui zkala čhjaczha. ²⁷ Nekztan ween tjačha, majiñ zaaža. Jaknužt zkalaqui jeczaja, pajkčhaja, nii ana zizza žoñiqui. ²⁸ Zkal yokaqui juyžtokaz pookčha. Primiruqui zkalaqui jeczja, nekztan pjajkallčha, nekztan ozziz cjissa, nekztan čherchizja. Nuž pookčha. ²⁹ Nekztan zkala wejliž cjen pajk cuchillžtan zkala aja. Zkala ricujz timpučha.

MOSTAZA CJITA SEMILLA PUNTU

³⁰ Jesusaqui tsjii quintužtan tjaajinčičha.

—Yooz wajtchiz žoñinaca, ¿jalla nii puntu irata čhjulat cjesajo? Ančhucquiz cjiwčha, tii quintu irata cjesačha, mostaz quintu. ³¹ Tsjii semillaqui mostaza cjitačha. Tjapa semillquiztan juc'ant zkoltallačha. ³² Pero čhjacta mostaz semillaqui walja pakji pajkčha, čhjul zkalquiztanami juc'anti. Pajk itzizja. Layñi wežlanacami itzquiz julžcu, ziwžquiz jeejznasačha. —Nuž tjaajinčičha Jesusaqui.

³³ Jalla nižta quintunacžtan žoñinacžquiz tjaajinčičha, quintu nonžni otčañcama.

³⁴ Quintunacžtankaz tjaajinčičha. Nekztan niž persun tjaajinta žoñinacžquiz zapa quintumi intintiskatchičha, parti žoñinacž ana želan.

JESUSAQUI TJAMIMI KJAZ LJOJKIMI MANTICHA

³⁵ Tsjii nooj tjuñž kattan, Jesusaqui niž tjaajinta žoñinacžquiz paljayčičha, tuž cjan:

—Tii kotž najwktuñtanž ojklaj, —cjan.

³⁶ Nekztan parti žoñinaca eccu, Jesusaqui tsjii walsiquiz ojkcčičha niž tjaajintanacžtan. Nižaza yekja walsanacaqui ninacžtan čhica ojkcčičha. ³⁷ Nekztanaqui tsjii wali pjursanti tjami zalčičha. Jaziqiu juc'anti tjamiž cjen walsiquiz ancha kjaz luzzičha. Walsaqui jozipan kjaz chjijsičha. ³⁸ Jesusaqui walsa kjuyltan tsjii azquiz tjaatčha, wirquim. Tjaajinta žoñinacaqui Jesusa žiñžičha, tuž cjan:

—¡Tjaajiñi Maestro! ¡Ticzmayala učhumqui! ¿Anam llaquisya?

³⁹ Wajtzcuqui Jesusaqui tjami mantichiča, apaltajo. Kjaz ljojki mantichizakazza:

—¡Ch'uj žela! —cjican.

Nekztanac tjamimi nižaza kjaz ljojinacami apaltichiča. ⁴⁰ Nekztan Jesusaqui ni-naczquiz cjichiča:

—¿Kjažtiqiztan ancha tsucchinčhuctajo? ¿Ana wejtquiz kuzzizčhuckaya?

⁴¹ Tjaajinta zoñinacaqui ancha ispanichi cjissiča. Ninacpora parlassiča, tuž cjican:

—¿Čjul zoñit teejo? Tiiž takucama tjamimi nižaza kjaz ljojki cizla.

5

ZAJRAZ TANTA ZOŇI

¹ Nekztanaqui kotž najwctuñtan irantichiča Gadara cjita yokquin. ²⁻³ Jesusaqui walsiquiztan ulantan, tsjii zajraž tanta zoñiqui campu santuquiztan tjonchiča. Campu santuquin kamñitača. Nižaza anaž jecmi nii zajraž tanta zoñi čeli atatča, jir carinžtanami. ⁴ Kjaž wila kjojchami kjarami carinžtan čejlžinzpantača. Čejlžtiqiztan carinaqui kjoksñipankaztača; t'una kjožñipankaztača. Anaž jecmi nii zoñiž azquiziqui alcansatča, nii atipzjapaqui. ⁵ Ween majiñ campu santuran cururan ojklajñitača kjawcan. Maztan persun janchi chjojriřñitača. ⁶ Azquiztan nii zoñiqui Jesusa cheržcu, zajtzquichiča, Jesusiž yujcziž quillzlaki. ⁷ Nekztan altu joržtan čhiichiča, tuž cjican:

—Jesusa, Arajpach Yooz Maati, ¿kjažtiqiztan am wejtquiz mitisi? Am roct'učha, anaž wejr tjtannalla, anaž wejr sufriskatala.

⁸ Tuquiqui Jesusaqui mantichiča, tuž cjican:

—Zajra, tii zoñžquiztan ulna.

Nuž mantitiquiztan zajraqui čhiichiča. ⁹ Nižaza Jesusaqui pewcziča:

—¿Čjul tjuuchizamta? —cjican.

Nii zajraqui kjaaziča, tuž cjican:

—Tama cjitaž wejt tjuuqui. Tamača wejrnacqui.

¹⁰ Nekztan nii zajranacaqui Jesusižquiz ancha rocchiča, ana najwcuñ ojklayskatajo. ¹¹ Nekziqui tsjii lumquiz tama cuchinacaqui lulatča. ¹² Nižtaqui Jesusižquiz rocchiča, tuž cjican:

—Cuchinaczquin wejrnac cuchnalla. Cuchinaczquikaz luzkatalla.

¹³ Nekztanac Jesusac cjichiča:

—Oka nižtaqui.

Ulanžcu zajranacami cuchinaczquiz luzziča. Tsjii pizc waranka cuchinaca želatča. Zajranacaž luztan cuchinacaqui ispanichiča. Kot kjutñi jira pariju chjucuntichiča. Kjazquiz luzcu, ticziča.

¹⁴ Nekztanaqui nii cuchi itžñi zoñinacaqui tsucaña zajtchiča. Wajtquinami jochquinami cwint'ichiča cuchi kjazquiz katta quintu. Nekztan zoñinacaqui ojkičiča, nii paatanaca cheržñi.

¹⁵⁻¹⁶ Jesusižquin irantižcu, zajraž tanta zoñi žejtchi cherchiča. Julzi, zquitimi cajtzi, žejtchi, nižta cherchiča. Jalla nuž cheržcu nii zoñinacaqui ancha tsucchiča. Ispanichiča. Nekztan nii cheržñi zoñinacaqui yekja zoñinaczquiz mazziča. Jaknužt nii zajraž tanta zoñi watčhaja, jaknužt nii cuchinacami watčhaja, nii mazmazziča. ¹⁷ Nekztanaqui zoñinacaqui Jesusižquiz rocatča:

—Tii yokquiztan okalla amqui, —cjican.

¹⁸ Nekztan Jesusa walsiquiz luznan nii žejtchi zoñiqui Jesusižquiz rocatča:

—Amtanpan tira žejlz pecučha, —cjican.

¹⁹ Jesusaqui ana munchiča, tuž cjican:

—Am kjuya oka amqui, am jamillanaczquin. Ninaczquiz mazca, “Wejr okziča Yoozqui. Yooz čhjetintičha wejrqui”, cjican.

²⁰ Nekztanaqui Tunca Wajtanaca cjita yokaran ojklajchiča nii žejtchi zoñiqui. Nicjuñ jaknuž Jesusaqui nii čhjetinčizlaja, jalla nii mazmazquichiča. Jalla nekztanaqui nii maztiqiztan tjapa zoñinacaqui tsucchiča.

JESUCRISTUCHA LAA ZOŇI ČHJETINŇIQUI

²¹ Nekztanaqui Jesusaqui kot najwctuñtan quejpžquichiča walsiquiz. Kot ataran želan, nekziqui muzpa tama zoñinacaqui niž muytata ajcziča. ²² Jalla nekztan tsjii jairo cjita zoñiqui tjonchiča. Judionacz ajcz kjuy jiliritatča niiqui. Jesusa cheržcu niž yujcquiz ezlaki quillziča. ²³ Nekztan Jesusižquiz ancha rocchiča, tuž cjican:

—Ticzmayaž wejt kolta uzqui. Tjonžcalla amqui. Wejt uzaquiz am persun kjaržtan lanžnalla, wejt uz žetajo, ana ticznajo.

²⁴ Nekztanac Jesusaqui niižtan chica nii zoñž kjuya ojkchiča. Okan tama zoñinacaqui Jesusiž wirquiz apziča, ts'acjascan tejwc tejwvarascan. ²⁵ Zoñinacž taypiz tsjaa laa zon želatča. Tuncapan wata ljoc okiñtača. ²⁶ Tsji kjaž kullñi zoñinacžquin ojkchinča. Juc'anti sufriskatchiča ninacaqui. Nužquiz inapankaz tjappacha naaža cusasa castassinča. Naa žonqui juc'anti laa cjisnatča; ana wira žeti atatča. ²⁷⁻²⁸ Jesusiž paata quintunaca nonchinča. Nekztan Jesusiž wirquiztan macjatchinča. Tama zoñinacž taypiz želan, tuž cjican pinsichinča:

—Niž zquitikaj lanžnučaj niqiu, žetaka.

Nekztan niž zquiti lanžinča. ²⁹ Lanžcu nii orapacha tsijsiča naaža ljoc ojkñi. Žejtchinča. Persun janchiquiz naychinča, nii laaquiztan žejtchi. ³⁰ Jesusaqui persun kuzquiz naychiča, niž aztan naa žon čhetinčiča, nii. Nayžcu wir kjuťñi cherziča. Nekztan pewziča, tuž cjican:

—¿Ject wejt zquiti lanzejo?

³¹ Nekztanac niž tjaajinta zoñinacaqui cjichiča:

—Cherzna. Tama zoñinaca ancha amquiz ts'acjassa. ¿Kjažtiquiztan am nuž pewczjo, “Ject wejr lanzejo?” cjicanajo.

³² Nekztan Jesusac zoñinacž kjuťñi chercherziča, jectčhalaj nii lanži, nii pajžpaja. ³³ Nekztan naa žonqui persun curpu žejtchi nayžcuqui, ekeksan cjarcatcan macjatchinča, Jesusiž yujcquiz quillinča. Nekztan naaqui tjapa werara mazzinča. ³⁴ Nekztan Jesusaqui cjichiča:

—Cullacalla. Tjapa kuztan cričič jcen, čhetinta cjissamča. Jaziqui žejtchipanim cjequiča. Cuntintum okaquiča.

³⁵ Nekztanaqui Jesusiž naa žonaquiz chiyan, tsji zoñinacaqui tjonchiča; Jairo cjita judio jilirž kjuyquiztan tjonchiča. Nii jiliržquiz cjichiča:

—Am uzqui ticzinča. Anam iya tii maestružquiz molistis waquiziča.

³⁶ Jesusazti nii zoñinacž čhiita taku ana catokchiča. Nekztan nii jiliržquiz cjichiča:

—Ana am niic kuz turwayskata. Yoozquin tjapa kuztanpan cjeella.

³⁷ Nekztan Jesusaqui Pedružtan Santiagužtan Juanžtan (Santiaguž lajk) ninacakaz apskatchiča. Partinaca ana apskatchiča Jesusaqui. ³⁸ Nekztan judío jilirž kjuyquin iran-tižquichiča. Nekzi zoñinacaqui ancha kjawcanž kaatkalča. Nižta cherchiča Jesusaqui. Ancha arnatča nii kaañi zoñinacaqui. ³⁹ Kjuyquin luzcu, Jesusaqui cjichiča:

—¿Kjažtiquiztan ancha aranje, nižaza kaažo? Taa uzqui anača ticzin, tjajča.

⁴⁰ Nekztan nii žejlñi zoñinacaqui tjassiča, nii nonžcu. Jesusazti zancuñi nii zoñinaca ulanskatchiča. Nekztanaqui Jesusaqui maa ejpžtan niž mazinacžtan luzziča, jakziquin naa uz želatčhaja, nicju.

⁴¹ Nekztan Jesusaqui naa uza kjara tanziča. Nižaza altu tawkžtan čhičiča:

—Talita cumi, —cjican.

Nii takuqui cjiča, “Usalli, žaazna”.

⁴² Nekztanac nii orapacha naa uzqui žaazičiča. Ojklaychičiča. Tuncapan watchiztača naa uzqui. Nekztanaqui nii zoñinacaqui kuz kata tsucchiča. Ancha ispančičiča.

⁴³ Nekztan Jesusaqui zuma iwjt'ichiča, tuž cjican:

—Ana jecžquizimi tii čhetinta quinto čhi čhiyaquiča.

Nuž mantižcu, ninacžquiz mantichizakazza, naa uzaquiz čjeri tjaajo, nii.

6

NAZARET CJITA WAJTQUIN OJKCHICHA

¹ Nekztanaqui Jesusaqui najwctan persun wajtquin ojkchiča niž tjaajintanacžtan. ² Jeejz tjuñquiziqui judionacž ajcs kjuyquiz tjaajinčiča. Nii nonžcuž zoñinacaqui ispančičiča, tuž cjican:

—¿Jakziquin zizzit tii zoñi tii tjaajinznacaya? ¿Jaknuž zizzit tii tjaajinznacaya? ¿Jaknuž paachtit tii milajrunacaya? ¿Jaknužupan teejo? ³ Tiiqui carpintirukazla, Marija majčiča tiic, ¿ana jaa? Tiiž lajknaaqui Jacobo, José, Judas, Simón cjitača. Ninacžtan tiž cullaquinacžtan tii wajtquiz ućhumnacžtan kamča. —Nuž cjichiča.

Nekztanaqui nii wajtchiz zoñinacaqui Jesusiž quintra muzpa žawziča. ⁴ Nekztan Jesusac čhičiča:

—Tjapa zoñinacaqui Yooziž uchta profetžquiz rispitle. Pero persun wajtchiz zoñinacami persun parintinacami persun familianacami profetžquiz anaž rispitz pecñiča.

⁵ Nekziqiu nii wajtquiz tsji kjažultan zoñi čhetinčiča, kjaržtan lanžcu. Ana iya milajru paayi atčiča. ⁶ Ana criñiž jcen Jesusaqui cjichiča:

—¿Kjažtiquiztan tii zoñinacaqui ana crijo? ¿Kjažt cjisnaquejo?

Nekztanaqui nii wajtquiztan ulanžcu, visinunacž wajtquiztan wajta tjaajinñi ojklay-chičha Jesusaqui.

TJAAJINTA ZOÑINACA CUCHANTA

⁷ Jesusaqui niž tuncapan tjaajinta zoñinaca kjawžcu, pucultan pucultan cuchanchičha: —Ančhucqui Yooz aztan zajranaca chjatkataquičha, —cjican.

⁸ Jalla nekztanac mantichičha, tuž cjican:

—Ančhucqui anaž čjulumi chjichaquičha jiczjapaqui, anaža žak quelzmi anaza čhjerimi anaza paazmi. Tsjii atskaz chjichaquičha. ⁹ Chjata čhatžcučha okaquičha. Nižaza tsjii zquitillchizkaz okaquičha, ana pizc zquitichiz. ¹⁰ Ančhucqui jakziquinž alujasačhaja, nekziž kamaquičha, čhjulatorat nii wajtquiztan ulnačhaja, niicama. ¹¹ Jakzilta watjat ančhuc ana cherz pecčhaja, nižaza ančhuca takumi ana nonz pecčhaja, jalla nii wajtquiztan ulnaquičha. Nekztan nii yok pulpu ančhuca kjojchquiztan tsajt tsajtsnaquičha, ninacž uj tjeezjapa. Ultim weraral cjiwčha, juyzu tjuñquiziqui Sodomo nižaza Gomorra cjita watjanacchiz zoñinacaqui castictaž cjequičha. Pero nii ana ančhuc pecñi zoñinacazti juc'anti castictaž cjequičha. —Nuž cjichičha Jesusaqui.

¹² Jalla nekztanaqui niž tuncapan tjaajinta zoñinacaqui Yooz taku paljaji ulanchičha, tuž cjican:

—Ančhucqui tjappacha kujr campiya. Ančhuca uj paaznacaqui eca.

¹³ Nekztanaqui žmali zajranaca chjatkatchičha. Nižaza asiitižtan achquiz tjawkžcu, muzpa laanaca čhjetinčičha.

JUAN BAUTISTA CONTA

¹⁴ Tjapa kjutñi nii yokaran zoñinacaqui Jesusiž ancha wali paata milajrunaca zizzičha. Herodes cjita nacionž chajwc jilirimi zizzizakaztačha. Nii Jesusiž paata milajrunacž puntu nonžcuqui, Herodesaqui cjichičha:

—Juan Bautistala tiiqui. Ticziquiztan jacatatchižlani. Jalla nižtiquiztan walja milajrunaca paazjapa poderchizlani.

¹⁵ Yekjap zoñinacaqui cjichičha:

—Elías cjita profetila tiiqui.

Yekjapaqui cjichičha:

—Tuquitan Yooz taku parliñi profetažtakazla tiiqui.

¹⁶ Jesusiž quintu nonžcu Herodes cjita nacionž chawc jiliriqui cjichičha:

—Juan Bautistala tiiqui. Wejrqui tiž acha pootkatchinčha. Anziqui jacatatchila tiiqui.

—Nuž cjichičha Herodesaqui.

¹⁷ Tuquiqui tužu watchičha. Herodiy cjita žonqui Felipiž tjuntačha. Felipitačha Herodes jilaqui. Nekztan Herodesaqui Felipiž tjunatan zalsičha. Nekztan Herodiy cjita tjunqui Herodižquiz paljajychičha:

—Nii Juan tankata. Carsilquiz chawjczna. —Nuž cjichinčha naaqui.

¹⁸ Tuquitan Juanqui Herodes cjita jiliržquiz čhižinčičha, tuž cjican:

—Am persun jilž tjunatan zalsamčha amqui. Nuž ana waquisičha. Jaziqui liy quintram kamčha amqui.

¹⁹ Nekztanaqui naa Herodiyqui Juanž quintra ancha žawjchinčha. Conkatzpan pecatčha. Pero ana atchinčha. ²⁰ Juanqui zuma kuzziztačha, ana ujchiz žoñi. Nekztan Herodesaqui Juanžquiz eksičha. Nekztan Herodiyqui ana conkati atchinčha. Herodesaqui Juanž taku nonžcu, walja paysnakchičha. Jalla nuž cjenami Juanž taku justazñipankaztačha.

²¹ Wiruñaqi niž cumpliaños pjijztiquiz Herodesaqui cusa čhjerinaca luli kjawzičha. Wajt jilirinaca, sultatž jilirinaca, Galiliquiztan ricach zoñinaca, ninaca kjawzičha. Nii tjuñquiz naa Herodiyqui ancha kuz tjutzinčha, Juan conkatzjapaqui. ²² Nii nooj jakziquin čhjeri lujlčhaja, nicju Herodiyž turqui tsati luzzinčha. Nekztanaqui naa turaž ancha tsajtchinčha. Nii cheržcu, justazzičha Herodižtan niž inwiita zoñinacžtanaqui. Nekztan nii Herodes jiliriqui naa turaquiz paljajychičha, tuž cjican:

—Čjululum pecčhaj niiqui, wejtquiztan mayaquičha. Amquiz tjaačha.

²³ Jaziqui Herodesac turaquiz juramentužtan čhiichičha, tuž cjican:

—Čjulu pecanami amiž maytacama čicat wejt nacionami amquiz tjaasačha.

²⁴ Nekztan ulanžcu naa turqui maa pewczinčha:

—¿Čjulul wejr mayas, mama? —cjican. Maaqui kjaazinčha:

—Juan Buatistiž acha maya.

²⁵ Nekztan apura jiliržquiz luzquichinčha naa turqui. Maychinčha maaž mantitacama, tuž cjican:

—Anzpacha tsjii chuwquiz Juan Bautistiž achal pecučha.

²⁶ Nekztanaqui nii jiliriqui ancha llactazzičha. Juramentužtan čhiichiz cjen, nižaza niž mazinacazž nonziž cjen, ana kjaž cjiyi atchičha. ²⁷ Nekztan sultatu cuchanchičha Juanž

acha zjijcajo. ²⁸ Carsila ojkchiča mantita sultatuqui. Nekztanaqui Juanž acha pootžcu chuwwquiz zjijcchiča. Naa turaquiz acha tjaatatača. Nekztan naaqui maaquin acha tjaazquichinča.

²⁹ Jalla nekztanaqui Juanž acha poota nonžcuqui, Juanž tjaajintanaqui niiz curpu mayi tjonchiča, chjitzjapa, yokquiz tjatzjapa.

LUIJL CHJERI TJAATA

³⁰ Wiruñaqi Jesusiz cuchanta žoñinacaqui quejpžquichiča. Jesusizquiz cwin'tichiča tjapa ojklaytanacami tjapa tjaajintanacami. Nekztan Jesusaqui ninacžquiz paljaychiča, tuž cjan:

³¹ —Jakziqunt ana žoñinaca žejlčhaja, nicju tjappachaž ojklalla. Nicju jeejžcaquiča. Anča žoñinacž tjončonžtiquiztan wira ana čherimi lujlcatača.

³² Nekztanaqui Jesusiztan niiz tjaajinta žoñinacžtan, jalla ninacakaz ojkchiča; ana žejlz yokquin walsiquiz ojkchiča. ³³ Pero eclich žoñinacaqui ninaca ojkñi cherchiča. Žoñinacaqui ninaca pajžcu tjapa wajtquiztan kojochuñ zajtchiča. Jaziqui ni žoñinacaqui Jesusiz tuqui irantichiča. ³⁴ Jesusaqui ni yokquin irjatžcuqui walsiquiztan ulanchiča. Nekztan tama žoñinaca cherziča. Nii žoñinaca okziča. Ana awatirchiz uuzanacžtakaz ni žoñinaca želatča. Nekztanac Jesusac walja tjaajinchiča. ³⁵ Ima tjuñ katalla Jesusiz tjaajintanaqui tjonchiča, tuž cjan:

—Ana žejlz yokquizla učumqui. Tjuñiqui wajillaž kataquiča. ³⁶ Jaziqui tii žoñinacaqui joch kjutñimi wajt kjutñimi cuchnalla, nicju čherimi kjajzcajo. Ninacžta čheri ana žejlča.

³⁷ Jesusaqui kjaažiča:

—Ančhucča tinacžquiz čheri tjaa.

Ninacaqui cjichiča:

—ŽTinacžquiz čheri tjaazjapa, paa patac paaztan t'anta kjayi okas?

³⁸ Nekztan Jesusac kjaažiča:

—ŽKjaž t'antat ančhucalta žejljo? Cheržca ančhucqui.

Nekztan cheržcu quejpžquichiča ninacaqui. Nekztan chiichiča, tuž cjan:

—Pjijska t'anta pizc ch'iz žejlča.

³⁹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Jaziqui pastu yokaran t'aka t'aka tii žoñinaca tjułžna, ⁴⁰ patacquiztan pataca, pjijska tuncquiztan pjijska tunca.

Nekztan nužupan julziča žoñinacaqui. ⁴¹ Nekztanaqui Jesusaqui ni pjijska t'anta pizc ch'iz niiz kjarquiz tanzcuqui, tsewcchuc cherziča. Nekztan Yooz Ejpžquin gracias cjan chichiča. Nekztan t'anta kjolziča. T'una t'una kjolžcu, tjaajintanacžquiz tojziča, parti žoñinacžquiz onajo. Nižaza ni pizc ch'iz tojzizakazza žoñinaca lulajo. ⁴² Nekztan tjapa žoñinacaqui chjeki cjissiča. ⁴³ Nekztanaqui žejtchi t'anti t'unanacami ch'iz t'unanacami tuncapan canasta chjippi ricujchiča. ⁴⁴ Nii t'anta lujlñi luctak žoñinacaqui pjijska warankatača.

JESUSAQUI KJAZ JUNTUŃ OJKCHICHA

⁴⁵ Nekztanaqui Jesusaqui niiz tjaajintanaca walsiquiz luzkatchiča, nii kota kakajo, Betsaida cjita wajtquin kotž najwcchaktan. Ninacž ojtan Jesusaqui parti žoñinacžquiz cjichiča:

—Ančhuca kjuyaz okaquiča.

⁴⁶ Žoñinaca cuchanžcuqui Jesusaqui cur kjutñi yawchiča, Yooz Ejpžtan parlisjapa. ⁴⁷ Nii oraqui zumchitacha. Curquin Jesusaqui zinallatača. Pajk kotquiziqui ni tjaajinta žoñinaca walsiquiz kjaz kot taypquintača. ⁴⁸ Jesusaqui curquiztan walsa cherchiča. Tjamiqi pjursantitacha. Nii tjaajinta žoñinacaqui tjapa aztan langznatča, najwcchaktan walsa tjakzjapa. Ima kjantatiž cjen ninacžquin ojkchiča Jesusaqui. Kjaz juntun ojkchiča, tsjiu latu watzjapa. ⁴⁹ Nii tjaajintanacazti Jesusa kjaz juntun ojkñi cherchiča. Nekztanac kjawchiča:

—Cuntinaž caa, almaž caa, —cjan.

⁵⁰ Anča tsucchiča. Nekztanaqui Jesusaqui paljaychiča, tuž cjan:

—Anača tsuca ančhucqui. Wejrtča. Tjup kuzziz cjee.

⁵¹ Nekztanaqui walsiquiz luzziča Jesusaqui. Nii oraqui tjamiqi zekziča. Jalla nekztanaqui tjaajintanaqui ispantichiča. Inakaz cjissiča. ⁵² Ninacatača ana nii t'anta milajru intintazñinacaqui. Imazi ninacž kuznacatača zizñi.

JESUSAQUI LAA ŽOŃINACA CHJETINCHICHA

⁵³ Nekztanaqui pajk kota kajžcuqui Genesaret cjita yokquiz irantichiča. Nekztan walsa kjaz kot atquiz mokžcu ecchiča. ⁵⁴ Walsiquiztan ulnan žoñinacaqui Jesusa pajchiča. ⁵⁵ Jalla nekztanac ni žoñinacaqui tjapa kjutñi ojkchiča, laanaca zjijczjapa.

Jakziqunt Jesusa želatčhaja, nicju laa žoñinaca zjijcchiča zquitquiz callžcu. ⁵⁶ Jochiran kolta watjaran pajk watjaran ojklayatčha Jesusaqui. Jakziqunt ojklayatčhaja, nekzi laa žoñinaca zjijcñipankaztača. Nižaza žoñinacaqui Jesusa rocchiča, laa žoñinaca Jesusiž zquiti lanznajo. Jesusiž zquiti lanzñinacaqui žejtchiča.

7

¿CHJULUT UJ CJES ZOÑŽQUIZQUI?

¹ Nekztanaqui fariseo žoñinacaqui Jesusižquiz macjatchičha, tsjii kjažt judiuž lii tjaajiñinacžtan Jerusalenquiztan tjonchi. Jakziquin Jesusa želatčhaja, jalla nicju ajcsičha. ² Nižaza nekzi Jesusiž tjaajinta žoñinacaqui čheri lulatčha, kžara awjz costumbre ana paažcu. Nuž ana kžara awjžcu lulan, cherchiča parti žoñinacaqui. Nekztan quintra chičhiča. ³ Nii fariseo žoñinacaqui ana kžara awjžcu, wira ana lujlñitača. Parti judio žoñinacaqui nižtazakaztača. Jaziqiu tuquita žoñinacž costumbre nužupan chjoññitača. ⁴ Nižaza čheri kžajžcu ana kžara awjz costumbre paažcu, ana wira lujlñipantača. Nužupan ancha costumbre cumpliñinacatača. Wazunacami mazcanacami jir mazcanacami catrinacami nižtanaca ajunñipankaztača. ⁵ Nuž cjen nii fariseo žoñinacaqui judiuž lii tjaajiñinacžtan Jesusižquiz pewcziča, tuž cžican:

—¿Kžajtiquiztan am tjaajintanacaqui tuquita costumbre ana cumplejo? Ana kžara awjžcu lujl-la.

⁶ Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča, tuž cžican:

—Anazum kuzziz žoñinacžhucčha ančhucqui. Ultim werara ančhuca puntuquiztan chičhiča tuquita Isaías cžita žoñiqui. Tuž cžican cžjirtkalčha:

“Tii žoñinacaqui tawkžtankaz Yooz rispitiča; juntunčakza. Ultimu kuzquiz ana Yooz rispitiča. ⁷ Inapankaz Yooz sirwiča tii žoñinacaqui. Tinacaqui žoñž taku tjaajiñičha, ‘Tiičha Yooz takuqui’, cžican”.

—Nuž cžjirtkalčha Isaías cžita žoñiqui.

⁸ Jesusaqui cžichizakazza:

—Nižtapan ančhucqui Yooziž mantita ana cumpliñchucčha. Žoñž cuzturumpi cumpliñchucpankazza. Mazcanacami wazunacami ajunž nižta costumbrenaca cumpliñchucpankazza. ⁹ Ančhucqui Yooziž mantita tžatančha. Ančhuca costumbrekaz tučquin utčha. ¹⁰ Tuquita Moisés cžita žoñiqui chižinčičha:

“Am maa ejp respita. Nižaza jakziltami nižž maa ejpž quintra chjaawjkatačhaja, jalla niiqui, contaj cžila”. Nuž mantičhiča Moisesaqui. ¹¹ Ančhuczi tuž cžinčhucčha: “Jakzilta žoñit nižž maa ejpžquiz chiyasača, tuž cžican, ‘Wejrqui amquiz anal yanapi atasacha. Tžapa wejt cusasanaca, Yoozquiz tžatača’”. ¹² Nuž chiyachaj niiqui, maa ejp yanapž anaž waquisičha”. Nuž cžinčhucčha ančhucqui. ¹³ Nižtiquiztan ančhuca costumbre ana tžatžniž cjen, Yooz mantitaqui tžatža. Jalla nižta paayiñchucpankazza ančhucqui. —Nuž chižinčičha Jesusaqui.

¹⁴ Nekztanaqui Jesusaqui wilta žoñinaca kžawziča, tuž cžican:

—Ančhucqui, tžappacha nonžna. Wejt taku intintazñi cžee. ¹⁵ Anaž zawnctan kjuylchuc luzñiqui uj cžesača žoñžquiziqui. Žoñž kuzquiztan ulanñi nižž uj cžesača žoñžquiziqui. ¹⁶ Jakziltazlaj nonžni cžuñchiz niiqui, nonžla.

¹⁷ Nekztanac Jesuac žoñinaca eccu kžuya ojkcchiča. Kžuya luzcu nižž tjaajintanacaqui Jesusižquiz nii ana intintazta takunaca pewcziča. ¹⁸ Jalla nekztan Jesusaqui kžaziča, tuž cžican:

—¿Ančhucqui nižtazakaz anaž naazy? ¿Anapanž intintiya? Tužuča niiqui. Anačha zawnctan kjuylchuc luzñiqui uj cžesača žoñžquiziqui. ¹⁹ Nii lujltaqui kuzquiz ana luzasača; pjuchquizpanž luzza. Nekztan pjuchquiztan wir kžutñi ulančha zawnchuc. Jalla nižtiquiztan čhjul čheripankaz lulasacha žoñinacaqui.

²⁰ Nekztan cžichizakazza:

—Kuzquiztan ulanñi nižž uj cžesača žoñžquiziqui. ²¹ Žoñž kuzquiztan tižta ana wali-naca ulančha: anawali pinsiz, adulteriuquiz ojklayz, yekja maatakžtan žejlz, žoñi konz, ²² tžaji cžis, wali jiru cžis pecz, uj paaz, incallz, anawali kamañchiz cžis, čhultaki zmaz, anazum takunaca joojooz, mita cžis, anazum kuzziz cžis. ²³ Nižtanaca kuzquiztan ulančha. Jalla nižtanaca uj cžesača žoñžquiziqui.

JESUSIZQUIN KUZUZ MAATAKA

²⁴ Nekztanaqui Jesusaqui tsjitsičha. Jakziquin Tiro Sidón cžita watjanaca žejlčhaja, nijchuc ojkcchiča. Nicju tsjii kjuyquiz alujassičha. Ana žoñž pajta kamz pecatčha. Pero ana pajta kamzqui anapantaž atchuca. ²⁵ Jesusiž tžonta zizcu nii orapacha tsjaa žonquii Jesusiž yujcquiz quillzlaki macjatžquichinčha. Naaža uzqui zajraž tantatača.

²⁶ Sirofenicia cjita yokchiz zontat̃a naaqui. Grecia cjita taku chiyiñtat̃a. Jaziqui naa žonqui Jesusa rocchinča:

—Wejt uzaquiztan zajra chjatkatzinalla, —cjican.

²⁷ Nekztan Jesusaqui kjaaziča:

—Primiru maatinaca čheri chjeki lujlsa. Maatinacž čheriqui kjañžcu pawczquin tjojtanz anaž waquiziča.

²⁸ Naaqui kjaazinča, tuž cjican:

—Nužupanzača. Weraram chiiča. Pero pacunacami mis koztan ocjalž tajwkta čherinaca lujlča.

²⁹ Nekztanac Jesusac chiičiča:

—Amiž zuma chiitiquiztan zajraqui ulanskatchinča am uzaquiztanaqui. Jaziqui am kjuya quepa.

³⁰ Nekztanaqui kjuya quejpcinča naa žonqui. Nii kjuyquin naaža uz ajpsquiz želanami, zajraqui chekapanž ulantkalča.

ON ŽOŃI CHJETINTA

³¹ Nekztan Jesusaqui Tiro cjita yokquiztan quejpcuichiča. Sidón cjita watja, Decápolis cjita yoka watžcu Galilea cjita kot ataran ojklaychiča. ³² Nicju tsjii oñ žoñi Jesusižquiz zijjctatača. Cjacija chiiñizakaztača. Nekztan žoñinacaqui Jesusižquiz rocatča:

—Am kjaržtan tii žoñi lanžinalla, —cjican.

³³ Nekztanaqui Jesusaqui nii žoñi chjitchiča tsjii latu. Nekztan nii oñ žoñž cjuñquiz loc'anžtan čjapziča. Nekztan llawsižtan tjujtžcu nii žoñž las lanziča. ³⁴ Nižaza Jesusaqui tsewcchuc cheržcu:

—Aajj, —cjican llactazziča.

Nekztan chiičiča,

—Efata, —cjican.

Nii tsjemat taku cjiča, “Cjetzi cjee”, nii.

³⁵ Nekztanac nii žoñž cjuñinacaqui cjetzi cjissiča. Niiž lasqui žejtchizakazza. Cusa chiiñi cjissiča. ³⁶ Nekztanaqui Jesusaqui mantichiča, tuž cjican:

—Tii anam jeczquizimi maznaquiča.

Nekztanaqui žoñinacaqui nii taku ana cassiča. Nekztan Jesusaqui juc'anti ana chiy-chiyajo mantichiča. Nekztan nii žoñinacazti juc'anti mazmazziča tjapa kjutñi. ³⁷ Jaziqui walja ispartichiča nonžñi žoñinacaqui, tuž cjican:

—Tjapa niž paatanacaqui anča zumača. oñ žoñimi nonskatñiča. Up žoñimi chikatñiča. Anča cusača.

8

JESUSAQUI ČJERI TJAACHICHA

¹ Tsjii nooj muzpa žoñinacaqui wilta ajcsiča. Čjeri miranzcama žejlčiča. Nekztan Jesusaqui niž tjaajintanaca kjawžcu, ninacžquiz paljaychiča, tuž cjican:

² —Čjep maj tii žoñinacaqui wejttan kamčiča. Jaziqui tinacaqui ana čjercchizza. Tinacžquiz okžnuča. ³ Ana čjeri tjaazcu kjuya cuchnasaž niiqui, jiczquiz čjercž kjara tismayasača. Yekjap žoñinacaqui ažquiztan tjonchiča.

⁴ Jesusiž tjaajintanacaqui kjaaziča:

—Wazquizza učumqui; anaž čjulumi žejlča tekziqui. Ćčjul čjeri tii žoñinacžquiz tjaasajo, wejrnacjo?

⁵ Nekztan Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Ćkjaž t'antat ančhucalta žejlya?

Tjaajintanacaqui kjaaziča:

—Pakallaku.

⁶ Jaziqui Jesusaqui nii žoñinacžquiz chiičiča:

—Ančhucqui, yokquiz julzna.

Nekztanaqui t'anta tanžcu Yooz Ejpžquin gracias cjican chiičiča. Nekztan t'anta kjolkjolžcu, niž tjaajintanacžquiz tjaachiča, žoñinacžquiz tojznajo. Nekztan partir paychiča tjaajinta žoñinacaqui. ⁷ Nii tjaajintanacaqui tsjii kjaž č'ižnacchiztača. Nii tanžcu Jesusaqui wilta Yooz Ejpžquin gracias cjican chiičiča. Nekztan tjaajintanacžquiz chiičiča:

—Tii žoñinacžquiz tii č'ižnaca tojzna, ančhucqui.

⁸ Nii žoñinacaqui lujlčiča, chjekañcama. Nekztan žejtchi čjherinaca tjappacha junižcu, pakallaku canasta chjijsiča. ⁹ Nii lujlñi žoñinacaqui tsjii pusi warankatača. Nekztan Jesusaqui žoñinaca cuchanchiča, kjuya okajo. ¹⁰ Jesusaqui tjaajintanacžtan walsiquiz luzcu, Dalmanuta cjita yokquin ojkičiča.

JESUSIZ QUINTRA ZOÑINACA

¹¹ Fariseo zoñinacaqui tjonžcu, Jesusižquiz ch'ayi kallantichiča, tuž cjican:

—Amqui Yooztamčhalaj niiqui, milajru tekz paalla nižtaqui.

¹² Nekztan Jesusaqui walja lactazcan ujrsičha. Nekztan chiichiča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan milajrukaz pecjo? ¿Tii zoñinacajo? Weraral cjiwčha, milajru ana paasačha.

¹³ Nii zoñinaca eccu, walsiquiz luzcu, ojkchiča, wilta kot nawjktuñtan kajkzjapa.

¹⁴ Jesusiž tjaajintanacaqui t'anta chjižt tjatsičha. Tsjii t'antakaz želatčha walsiquiz.

¹⁵ Nekztan Jesusaqui ninacžquiz chiizinchičha:

—Cwitazaquičha fariseož liwaturžquiztan nižaza Herodiž liwaturžquiztan.

¹⁶ Nekztan nii tjaajinta zoñinacaqui Jesusiž chiizintiquiztan palt'ichiča, tuž cjican:

—Učhumqui ana t'anta zijictala. ¿Kjaž cjeequejo?

¹⁷ Nekztan ninacaž nuž parlan, Jesusaqui pewczičha:

—¿Kjažtiquiztan parli ančhucjo? ¿Anapanž intintiy? ¿Kjažtat ančhucjo? ¿Ančhuca kuzqu? ana naazñipan, kjažtatajo? ¹⁸ ¿Ančhuca čhujquiqui anaj cherchiya? ¿Ančhuca cjuñimi anaj nonziya? ¿Tii anapanž cjuñkaya? ¹⁹ Wejrqui pjijska t'antižtan pjijska warank luctak zoñinaca lulunchinčha. ¿Nekztan kjaž canastat nii žejtchi t'anta ricujtatajo?

Ninacaqui kjaazičha:

—Tuncapani.

²⁰ Nekztan Jesusaqui pewczizakazza:

—Wejrqui pakallaku t'antižtan pusi warank zoñi lulunchinčha. ¿Nekztan kjaž canastat nii žejtchi t'anta ricujtatajo?

Ninacaqui kjaazičha:

—Pakallaku.

²¹ Nekztan Jesusaqui pewczizakazza:

—¿Anapanž zuma intintas, ančhucjo?

ZUR ZOÑI ČHJETINTA

²² Nekztan Betsaida cjeta yokquin irantichiča. Nekzi tsjii kjažu zoñinacaqui Jesusižquiz tsjii zur zoñi zijjčhiča. Zijjčcu rocchiča:

—Tii lanžinalla, —cjican.

²³ Nekztan Jesusaqui nii zur zoñž kjarcu tanžcu, wajtž tjiya chjitchičha. Nekztan niž čhujcquiz llawsižtan t'awzičha. Kjaržtan lanžcu pewczičha:

—¿Jaziqui čhjultakinacam cherya?

²⁴ Zur zoñiqui acha waytižcu chercherzičha. Nekztan kjaazičha:

—Zoñi cherchucačha, ojklayñi. Pero ana cusal cheručha; muntinacažtakaz nii zoñinaca cheručha.

²⁵ Jesusaqui nii zoñž čhujcquiz wilta kjaržtan lanzičha, zuma cherajo. Nekztan niž čhujqui zuma žejtchičha. Nii zoñiqui zuma calaru cherchiča ažkquin. ²⁶ Jesusaqui čhjetinžcu niž kjuya cuchanchičha, tuž cjican:

—Anam wajtquiz luzaquičha. Anaž jecžquizimi tii čhjetinta chiyaquičha.

¿JECT JESUSAQUI?

²⁷ Nekztan Jesusaqui tjaajintanacžtan ojkchiča, Cesarea de Filipo cjeta yok kjutñi. Ojkcan Jesusaqui pewczičha:

—¿Ject wejrjo? ¿Kjažt cjii zoñinaca wejt puntuquiztanajo?

²⁸ Niž tjaajinta zoñinacaqui kjaazičha:

—Yekjap zoñinaca, “Juan Bautistala”, cjiča. Yekjapac, “Eliasa”, cjiča. Yekjapac, “Tsjii Yooz taku parliñi profetala”, cjiča.

²⁹ Nekztan Jesusaqui pewczičha:

—¿Ančhuczi, jaknuž cjii wejt puntuquiztanajo?

Pedruqui kjaazičha:

—Yooziž cuchanžquita Cristumčha amqui, —cjican.

³⁰ Nekztan Jesusaqui mantichiča:

—Anaž jecžquizimi nii maznaquičha.

JESUSAQUI MAZINCHICHA NIIZ TICZ

³¹ Nekztan niž tjaajinta zoñinacžquiz wilta tjaajñi kallantichiča, tuž cjican:

—Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñičha. Jaziqui ancha t'akjisatčha. Wajt jilirinacami timlu jilirinacami judio tjaajñinacami, ninacaqui wejtquiz chjaawjkataquičha. Wejrqui contal cjeečha. Nekztan čhjep majquiztan jacatatačha.

³² Jesusaqui nuž kjanacama niž ticz mazinchiča. Tii mazintiquiztan Pedruqui tsjii latu Jesusa chjitchičha. Nekztan paljajychičha, tuž cjican:

—¿Kjažtiqiztan nižta chiiio? Anapan nižta chiyalla amqui.

³³ Jesusaqui wir kjutñi parti tjaajinta zoñinaczquin cherzičha. Nekztan Jesusaqui Pedro ujzičha, tuž cjican:

—Satanás, zaraka wejt yujcquiztan. Amiž pinsita anačha Yooziž pinsita, zoñiž pinsitakazza.

³⁴ Nekztan Jesusaqui neks zejlñi zoñinaca kjawžcu, chiižinchičha, tuž cjican:

—Jequit wejttan chica ojklayz pecčhaj niiqui, primiraqui persun kamañ wiraqui tjatžla. Sufrijsjapaqui listoj cjila, ticzcama. Nekztan wejttan chicaž kamaquičha. ³⁵ Jakziltat persun kamañ wira ana tjatž pecčhaj niiqui, arajpach kamañaqi ana tjaataž cjequičha. Jakziltat tii muntuquiz Yooz tawk laycu nižaza wejt laycu persun kamañ wira tjatžnačhaja, jalla niiqui arajpachquin wiñaya kamaquičha. ³⁶ Tsjii zoñiiqui tjapa tii muntuquiz zejlñi cusasanaca canasačha. Pero nekztan infernuquin okaquiž niiqui, tjapa nii canta cusasanaca, ¿čhjuljapat sirwasajo? Inakaz cjequičha. ³⁷ Arajpachquin Yooztan kamzqui persun liwrižqui anaž paasztanac kjayasačha. ³⁸ Wejrqui cjiwčha, tii muntuquiz zoñinaca zejlčha, ana Yooz kuzcama ojklayñi, persun kuzcama ojklayñi, ujchizza. Nii zoñinacztan želan, jakziltat wejtquiztan nižaza wejt tawkquiztan asačhaja, nižaza ana pajñi chiyachaj niiqui, jalla niizquiztan wejrzal ana pajñi chiyachaj. Tsjii nooj wejrqui wejt Ejpž aztan tjonachaj zuma arajpach Yooz anjilanacztan. Nii ora wejtquiztan asñi ana pajñi zoñinaczquiztanaqui wejrzal ana pajñi chiyachaj. Wejrqui tsewtan cuchanzquita Yooz Zoñičha. —Nuž cjichičha Jesusaqui.

9

¹ Jesusaqui cjichizakazza:

—Ultimu werara wejr cjiwčha, tsjii nooj Yoozqui aztan mantaquičha. Ima nii tjuñi tjonan yekjap tekzta zoñinacaqui anaž ticznaquičha.

JESUSAQUI TSJEMATA CJISSICHA

² Sojta tjuñquiztan Jesusaqui čjepultan tjaajinta zoñinaca chjitchičha, Pedro, Jacobo, Juan, jalla ninacztan. Pakpaltan tsjii curu yawchičha. Nicju nii čjepultanž yujcquiz Jesusaqui tsjemat chercherziž cjišičha. ³ Niiž zquitiqiu ancha llijatčha. Ancha chiw kjatñižtakaztačha. Anaž jec zoñimi nižta chiwi zquiti cjskati atčha. ⁴ Nekztan pucultan zoñinaca jeczquichičha; Elías nižaza Moisés cjitatačha ninacaqui. Jesusižtan parličičha. ⁵ Nekztan Pedruqui Jesusižquiz paljaychičha:

—Wejt Tjaajiñi. Walikazza tekz žejlžqui. Čjep chjujlli kjuya kjuyznasačha, tsjiiqui amta tsjiiqui Moisešta, tsjiiqui Eliasta. ⁶ Nekztan nii tjaajinta zoñinacaqui ancha tsucchičha. Pedruqui čhjulut chiyi ana zuma tantiuchucatačha.

⁷⁻⁸ Nekztan ninaczquiz tsjiriqui urpuntichičha. tsewtan tsjirquiztan tsjii joraqui chiižquichičha:

—Wejt k'ay Majchčha tiiqui. Tiižquiz nonžna.

Nekztan tjaajinta zoñinacaqui tjapa kjutñi chercherzičha. Anazaka čhjulumi tjenchičha. Jesusapankaz želatčha nii čjepultan zoñinacztan.

⁹ Jesusaqui nii curquiztan chjiwžquican ninaczquiz paljaychičha, tuž cjican:

—Ančhucadž cherta ana jeczquizimi chiičhiyaquičha. Weriz jacatattan, nekztan chiičhiyaquičha ančhucqui. Wejrqui tsewtan cuchanzquita Yooz Zoñičha.

¹⁰ Ninacpora pewcsarasičha:

—¿čhjulut tii jacatatz puntu cjeejo?

Nižtami Jesusiž čhiitacama ojkičha. ¹¹ Nekztan Jesusižquiz pewczičha:

—Judiuž lii tjaajiñinacaqui cjiñičha, “Primuruqui Elías profetaqui tjonstančha”, nii. ¿Kjažtiqiztan nižta chiiya?

¹² Jesusaqui kjaazičha, tuž cjican:

—Ultimupan Elías profetaqui primiru tjonchičha, tjappacha tjaczjapa. Nižaza cijirta Yooz takuqui tuž cjičha, wejr tsewtan cuchanzquita Yooz Zoñiž puntuquiztan. Tekziqiu ancha sfracčha wejrqui. Čhjaawjtaza iñartaza cjeečha. ¹³ Jaziqiu wejr cjiwčha, Eliasaqui tjonchila. Nekztan zoñinacaqui Elías ninacz munañparu paachičha. Nužupan cijirta Yooz takuqui cjičha Elías puntuquiztan. —Nuž cjichičha Jesusaqui.

ZAJRAZ TANTA UZA ČHJETINTA

¹⁴ Nekztan parti tjaajinta zoñinaczquiz irantichičha. Nekzi muzpa zoñinacaqui želatkalčha. Parti tjaajintanacztan judiuž lii tjaajiñinacztan ch'azatzkalčha. ¹⁵ Tjappacha Jesusa cheržcu ispanti ch'uj cjichičha. Nekztan tsaani zajtchičha. ¹⁶ Jesusaqui pewczičha, tuž cjican:

¿Ninacztan čhjulut chiyas?

¹⁷ Tsjii zoñiiqui kjaazičha:

—Tjaajiñi Maestro, wejrqui wejt uza amquiz zjiycchinča. Zajraž luztan, upa cjišsiča. ¹⁸Jakziquinami zajraqi wejt uzquiz pankaz luzza. Nekztan t'uckatča. Nekztan yokquiz tjojtša. Atquiztan č'utukaz jup'okiča. Izkekaž jojča. Ljajtikaž cjišša. Jaziqui amiž tjaajintanacžquiz rocchinča, zajra chjatkatajo. Ninacaqui ana chjatkati atčiča.

¹⁹Jaziqui Jesusaqui kjaaziča:

—Ančhucui, ana criñi žoñinacčhucpanča. Č'hjuloracamat ančhucatan kamac wejrjo? Č'hjuloracamat ančhucatan awantac wejrjo? Nižtac nii uza zjiččža.

²⁰Nekztan nii uzac zjičtatača. Nii zajraqi Jesusa cheržcu uza t'uckatčiča. Nekztan nii uzaqui yokquiz tjojtšiča. Yokquizpacha zunt'ichiča, atquiztan č'utu jup'okan.

²¹Jesusaqui ejpžquiz pewčiča:

—Č'hjuloratanpacha am uza laacjichitajo?

Niž ejpqui kjaaziča:

—Koltallquiztanpacha. ²²Tii zajrapan wilta wilta tjojt tjojtškatčani ujquizimi kjazquiz-imi ticzkatzjapaqui. Am cunam atčani. Tii kullžinalla. Okžnalla wejrnacqui.

²³Nekztan Jesusaqui nii ejpžquiz čiichiča:

—Č'Kjažtiquiztan am nuž cjeejo, “Am cunam atčan”, cjanajo? Yoozquin tjapa kuzziz žoñiqui č'hjulumpankaz atasacha.

²⁴Nii uz ejpqui altu joržtan čiichiča:

—Tjapa kuzziz wejrqui! Juc'anti Yoozquin kuzziz cjis yanapt'alla!

²⁵Jesusaqui nayčiča, muzpa žoñinaca ajcsquiñi. Nekztan zajra ujžiča, tuž cjan:

—Zajra, amqui tii uza upa oñi cjskatchamča. Wejrqui am mantuča. Tiižquiztan ulna. Anam iya tii uza tanaquiča.

²⁶Nii zajraqi uza wilta t'uckatčiča. Nekztan ancha kjawcan, ulančiča. Nii uza ticzižtakaz cjišsiča. Nekztan jila parti žoñinacaqui čiichiča:

—Ticziža tii uzaqui!

²⁷Nekztan Jesusac kjarallcu tanžcu žinžiča. Nekztan nii uzaqui tsijsiča. ²⁸Nekztanac tjaajinta žoñinacaqui kjuy luzcu jamazit Jesusižquiz pewčiča, tuž cjan:

—Č'Kjažtiquiztan wejrnacqui ana nii zajra chjatkati atajo?

²⁹Jesusaqui kjaaziča:

—Ana Yooztan parliscu ana ayunascu, anaž tii zajranacaqui chjatkati atasacha.

JESUSAQUI NIIZ TICZ MAZINCHICHA

³⁰Nekztanaqui Jesusaqui niž tjaajintanacžtan objkčiča Galilea yoka nuž. Ana žoñiž zizan nekz žejlz pecatča, niž tjaajinta žoñinacžquiz iya tjaajinzjapa. ³¹Tuž cjan tjaajinčiča:

—Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñiča. Tsjii žoñiqui wejr tarazunaž paaquiča, wejr tankatzjapa. Nekztan tantapal cjeeča. Contal cjeeča. Nekztan čhjep majquiztan jacatatača.

³²Tjaajintanacaqui Jesusiž takunaca ana cusa intintazi atčiča. Nižaza Jesusa iya pewcz ekišča:

—Č'Kjažt cjiy, nii am takunacajo? —Nuž cjan, pewcz pecatča, pero.

Č'JEC ŽOÑIT TUCQUINAQUI?

³³Nekztan Capernaum cjiča wajta irantichiča. Kjuyquiz luzcu Jesusaqui niž tjaajintanaca pewčiča:

—Č'Objkan ančhuc č'hjuluča parliya?

³⁴Nekztan anaž č'hjulumi kjaaziča. Objkan tii puntu parlatča, “Č'Ject tucquinaqui cjes?” cjan.

³⁵Nekztan Jesusaqui julžiča. Niž tuncapan tjaajinta žoñinaca kjawžcu, paljayčiča:

—Jakzilnat tucquinac cjis pecčhaj niiqui, wirquinpankaz cjis waquiziča. Mantapaaz-pankaz waquiziča.

³⁶Jesusac tsjii uza kjawžcu, taypiquiz tsijskatchiča. Nii uza žcojzriča, tuž cjan:

³⁷—Jakzilta žoñit wejt laycu tsjii ocjala sirwičhaja, jalla niiqui wejr sirwiča. Nižaza anaž wejr alaja sirwiča; wejrz cuchanžquiñi nii zakaz sirwiča.

CRISTUZ FAVORA PAAÑI ŽOÑI

³⁸Nekztan Juanqui cjichiča:

—Tjaajiñi, am tjuužtan tsjii žoñiqui zajranaca chjatkatatča. Niiqui ana učumtan chica ojklayñiča. Nekztan wejrnacqui ujinča, “Niža anača paazqui”, cjan.

³⁹Jesusaqui cjichiča:

—Ana niža čiya. Jakzilta žoñit wejt tjuužtan tsjii milajru paačhaj niiqui, wejt quintra ana pjazila čiyaquiča. ⁴⁰Jakzilta žoñižlaja ana učum quintra niiqui, učumnaca partizakazza. ⁴¹Weraral čiyuča, ančhucqui Cristuž illza žoñinacpančhucča. Jakzilta

zoñit weriz cjen ančhucaquiz tsjii kjazllami onančhaja, jalla niiqui nekztan ultimu juc'ant zamanaca tanznaquiča arajpachquin.

UJQUIZTAN CWTITASA

⁴² Nekztan Jesusaqui tjaajinchiča, tuž cjan:

—Wejtquiz criichi zoñinaca žejlča, humilde kuzziz cjiñi. Jakzilta zoñit nižta criichi zoñinaca ujquiz tjojskatačhaja, jalla niiqui ana wali paača. Nii paañi zoñž jorquiz pajk tjaaj mokžcu, koz kotquiz jacuntiz waquiziča. Jalla nižta tsjan cusaž cjesača nii zoñžtaqui. ⁴³ Am kjarat ujquiz tjojskatz pecčhaj niiqui, pootzna. Infiernuquin pizc kjarchiz ojkzqui, nii ana waliž cjesača. Juc'anti cusaž cjesača tsjii kjarchizkaz arajpachquin luzqui. Infiernuquin ujqui wira ana tjesnasača. ⁴⁴ Infiernuquizi qui zoñi lujlñi lak'unacami anaž ticznaquiča. Nii asñi ujqui anaž wira tjesnaquiča. ⁴⁵ Nižaza am kjojchat ujquiz tjojskatz pecčhaj niiqui, pootzna. Infiernuquin pizc kjojchchiz Yooz cuchnasaž niiqui, ana waliž cjesača. Juc'anti cusaž cjesača tsjii kjojchchizkaz arajpachquin ojkzqui. Infiernuquin ujqui wira ana tjesnasača. ⁴⁶ Infiernuquizi qui zoñi lujlñi lak'unacami anaž ticznaquiča. Nii asñi ujqui ana wira tjesnaquiča. ⁴⁷ Am čhjujquit ujquiz tjojskatz pecčhaj niiqui, leczna. Infiernuquin pizc čhjujchiz Yooz cuchnasaž niiqui, ana waliž cjesača. Juc'anti cusaž cjesača tsjii čhjujchizkaz arajpachquin ojkzqui. ⁴⁸ Infiernuquizi qui zoñi lujlñi lak'unacami anaž ticznaquiča. Nii asñi ujqui ana wira tjesnaquiča.

⁴⁹ "Tjapa zoñinacaqui ujžtan tjacztaž cjequiča. Zapa wilananacaqui yawčžtan tjaczapanča, jalla nižta. ⁵⁰ Yacuqui zumača. ¿Yacuž lak'anznasaž niiqui, kjažt wilta ch'uyi cjisnasa? Yawčchizpanž ančhuc želaquiča. Porapat zumaž kamaquiča.

10

JALJTIZ PUNTU

¹ Nekztan Jesusaqui Capernaum wajtquiztan ulanžcu, Judea yokquin ojkchiča; nižaza Jordán cjeta pužž najwctuñtan ojkchiča. Nicju muzpa zoñinacaqui wilta ajcsiča. Nekztan Jesusaqui wilta tjaajinchiča, jaknužt tjaajinižtažlaj, nii. ² Fariseo zoñinacaqui tjonchiča, Jesusa ujquiz tjojskatzjapa. Nekztan pewcziča, tuž cjan:

—¿Učhum liiqui kjažt cjeejo? ¿Tsjii luctakaqui persun tjunatan jaljtiz waquizasaya? Tjaajnalla.

³ Jesusaqui ninacžquiz pewcziča:

—¿Moisés cjeta zoñiqui, jaknužt ančhucaquiz mantichiya?

⁴ Nekztan ninacaqui kjaaziča:

—Moisesaqui tuž mantichiča, "Tsjii luctakaqui certificado de divorcio tjaasača tjunatan jaljtizjapa. Nekztan jaljtasača."

⁵ Nekztanaqui Jesusaqui čhižinchiča:

—Ančhuca chojru kuzziz cjen nuž mantitatača. ⁶ Niž tuquiqui ana nižta mantitatača. Tuquiqui timpuquiqui Yoozquiqui tjappacha paacan, zoñi paachiča luctaka maataka. ⁷ "Nižtiquiztan zoñiqui maa ejpžquiztan zarakaquiča, tjunatan kamzjapa. ⁸ Nekztan nii lucutiñi zoñiqui tsjiikaz cjissa". Anaž iya pucultan zoñi, pero tsjiikazza. ⁹ Yoozquiqui tsjii lucutiñi cjiiskatchiča. Nekztan lucutiñi zoñiqui anapan jaljtiz waquiziča.

¹⁰ Wiruñaquiqui niž tjaajinta zoñinacaqui kjuyquiz Jesusa jamazit pewcziča nii jaljtiz puntuquiztan.

¹¹ Jesusaqui kjaaziča:

—Jakzilta zoñit tjunatan jaljtizcu yekja maatakatan zalžaj niiqui, ujž paača, tuquita tjuna quintra. ¹² Nižaza jakzilta žont persun luctakžtan jaljtizcu, yekja luctakžtan zalžaj niiqui, użzakaz paača, tuquita lucž quintra.

JESUSAQUI OCJALANACA K'AACHICHA

¹³ Tsjii nooj zoñinacaqui Jesusižquin ocjalanaca zijicchiča, kjaržtan lanznajo. Nuž zijican Jesusiž tjaajintanaqui nii ocjala čhjaawjchiča. ¹⁴ Nižta čhjaawjñi nayžcu Jesusaqui žawjchiča. Nekztan tjaajinta zoñinacžquiz čhižinchiča, tuž cjan:

—Tii ocjalanacaqui wejtquiz tjonaj cjee. Anaž čhjaawja. Tii ocjalanacž kuzziz irata, jalla nižta zoñinacača Yooz wajtchiz zoñinacaqui. ¹⁵ Ultim weraral chiyuča, ocjalanacaqui maa ejpž mantitanaca cazza. Jalla nižta irata zoñinacaqui Yooz mantitanaca caz waquiziča. Ana cazaquiči niiqui, wira ana Yooz wajtchiz zoñinaca cjequiča.

¹⁶ Nekztan Jesusaqui ocjalanaca žcojržcu k'aachichiča. Zapa maynižquiz kjaržtan lanžcu:

—Yooz am wintijla, —cjičiča.

RICACH ZOÑIŽ QUINTU

¹⁷ Nekztanaqui zoñinacžquiztan Jesusaž zaraktan tsjii zoñiqui zati pariju tjonchiča, niž yujcquiz quillslaki. Nii zoñiqui cjichiča:

—Tjaajiñi Maestro, zumamž amqui. Yooztan wiñaya kamzjapaqui, ¿chjul zumanacat wejr paasaya?

¹⁸ Jesusaqui kjaaziča:

—¿Kjažtiquiztan, “Zumamž amqui”, cjeejo? Anaž jec zoñimi zumaqui, Yoozpankazza zumaqui. ¹⁹ Amqui Yooz mantitanaca zizñamča: “Anača adulteriuquiz ojklazyqui. Anača conzqui. Anača tjañi cjisqui. Anača toscara chiizqui. Anača incallzqui. Am maa ejpča rispitzqui”.

²⁰ Nii zoñiqui kjaaziča:

—Tjaajiñi Maestro, koltallquiztanpacha tjapa tinaca caziñča.

²¹ Jesusaqui nii zoñiž kjutñi cherziča, k'aachtican. Nekztan cjichiča:

—Tsjii cusasa pjaltiča amtaqui. Tjappacha am čhjultaki žejlñinaca tuyzna. Poris zoñinacžquiz nii paaz ona. Oka jaziqui. Nekztan am arajpachquin juc'anti ricachum cjequiča. Nuž paažcu wejtquin tjona. Sufrijsjapa listu cjee. Nekztan wejtčan chica ojklajñi cjequiča.

²² Walja ricachutača nii zoñiqui. Nekztan nii chiitiquiztan ancha upa kuz cjissiča. Llaquita ojkičiča.

²³ Nekztan Jesusaqui tjapa kjutñi chercherziča. Nekztan tjaajintanacžquiz paljay-čiča, tuž cjican:

—¡Ricachunacžtaqui walja ch'amača Yooz wajtchiz zoñinaca cjisqui!

²⁴ Niž tjaajintanacaqui Jesusaž chiitiquiztan ancha tsucchiča. Nekztanaqui Jesusaqui wilta paljayčiča, tuž cjican:

—Jilanaca. ¡Jakzilta zoñit tii wir cusasanacžquiz kuz tjaačhaja, jalla ninacžtaqui walja ch'amača Yooz wajtchiz zoñinaca cjisqui! ²⁵ Tsjii camello cjita animala žejlča. Nii camelluqui ch'aman acuj cjuñiquiz luzasača. Ricachunacazti tsjan ch'aman Yooz wajtquiz luzasača, Yooz mantita zoñinaca cjisjapa.

²⁶ Nii chiitiquiztan tjaajinta zoñinacaqui juc'anti tsucchiča.

—¿Jequit liwriita cjesajo? —cjican, pewcsassiča.

²⁷ Jesusaqui ninacžquiz cherziča. Nekztanac cjichiča:

—Zoñiqui anaž persunpacha liwrii atasacha. Yoozpankazza liwriñiqui. Yoozqui jecmi liwrii atasacha.

²⁸ Nekztan Pedruqui Jesusižquiz paljayčiča:

—Nonžna. Wejrnaqui tjappacha ecchinča, amtan chica ojklazyjapaqui.

²⁹ Nekztan Jesusaqui cjichiča:

—Weraral ančhucquiz cjiwča. Jakzilta zoñit Yooz tawk laycu wejt laycu kjuya, jilanaca, cullacanaca, maa, ejp, maatinaca, zkalanaca, jalla ninaca ecačhaj niñiqui, ³⁰ tii muntuquiz kjuyanaca, jilanaca, cullacanaca, maanaca, maatinaca, zkalanaca, nižtanaca patac wiltaž ninacžtajapa želaquiča. Pero chjaawjta iñartazaž cjequiča. Jalla nuž cje-nami, arajpachquin wiñaya Yooztan zuma kamaquiča. ³¹ Walja anzič tucquin zoñinacaqui wirquin cjisnaquiča ultimquiziqui. Nižaza walja anzič wirquin zoñinacaqui tucquin cjisnaquiča ultimquiziqui.

JESUSAQUI NIIZ TICZ MAZINCHICHA

³² Nekztan Jesusaqui Jerusalén cjita wajtquin okatča tjaajintanacžtan. Jesusača ninacž tuqui ojkičiqui. Nii tjaajinta zoñinacaqui tsucchi okatča. Nii parti apžñinacaqui eksčan okatča. Nekztanac Jesusac niž tuncapan tjaajintanaca kjawžcu, tsjii kjutñi chjitchiča. Nekztan jaknužt nižquiz watačhaja jalla nii mazinchiča. ³³ Jesusac cjichiča:

—Nonžna. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñiča. Jerusalén watjaž ojkiča učhumqui. Jalla nii wajtquin tarazuna paatal cjeeča. Timlu jilirinacžquiz nižaza judio tjaajiñinacžquiz tantal cjeeča. Nekztan ninacaqui, “Ticzla tiiqui”, cjequiča. Nekztan yekja wajtchiz zoñinacžquiz intirjital cjeeča. ³⁴ Nekztan wejr munu paatal cjeeča. Llawsižtan tjujtital cjeeča. Wjajtital cjeeča. Ultimquiziqui contal cjeeča. Nekztan ticžcuqui čhjep majquiztanac jacatatača.

JACOBZTAN JUANZTAN

³⁵ Nekztanaqui Zebedeož majchnacaqui Jacobžtan Juanžtan Jesusižquin macjatchiča tuž cjican:

—Tjaajiñi Maestro, čhjulut amquiztan pecučhaj niñiqui, tjaalla.

³⁶ Jesusaqui pewcziča:

—¿Chjuluz pecya?

³⁷ Nii pucultan zoñiqui kjaaziča:

Chjuloram am tjappacha mantachaj niiqui, wejrnac Julskatalla, tsjiiqui zew kjuttan, tsjiiqui zkar kjuttan.

³⁸ Nekztan Jesusaqui cjichiča:

—Ančhucqui tii maya ana intintichiñchucča. Wejrqui tsjii wasu licznača. Nižaza tsjii bautismo bautista cjeeča. ¿Jalla nižtapacha ančhuc sufri atasajo?

³⁹ Ninacaqui kjaaziča:

—Atasačhay.

Nekztan Jesusaqui cjichiča:

—Wejr irata ančhucqui tsjii wasu licznaquiča. Nižaza tsjii bautismo bautista cjequiča. ⁴⁰ Pero zewquiztan nižaza zkarquiztan Julznaj cjičhaj niiqui, wejr ana nii atasacha. Jakziltitzazlaj nii Julz tjacžta niiqui, ninacžtaž cjequiča.

⁴¹ Nekztan nii parti tunca tjaajintanacaqui nuž nonžcu, žawjchiča Jacobuž nižaza Juanž kjutñi. ⁴² Nekztan Jesusaqui tjaajinta žoñinaca kjawziča, tuž cjan:

—Ančhucqui zizza. Tsjii nacionž chawjc jiliriqui nacion nužpachaž cazkatča. Tsjii c'ari patrunažtakaz cjissa jilirinacaqui. Jilirinacaqui tjapa žoñinaca rispiskatča. ⁴³ Ančhuczi anača nižta cjisqui. Jakzilat ančhucquiztan juc'ant chekan žoñi cjis pecčhaj niiqui, partinacž piyuna cjis waquiziča. ⁴⁴ Jakzilat ančhucquiztan ancha tuçquin cjis pecčhaj niiqui, tjapa žoñinacž mantuquizpanž cjis waquiziča. ⁴⁵ Jalla nižtjapa wejr tjonchinča. Tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtča. Pero ana žoñiž sirwita cjisjapa tjonchinča. Antiz žoñinaca sirwisjapa tjonchinča. Zoñinacž cuntiquiztan ticzjapami, žoñinaca liwrižjapami, niijapa tjonchinča wejrqui.

ZUR ŽOŃI CHJETINTA

⁴⁶ Nekztan Jesusaqui Jericoquiztan ulanžquichiča tjaajinta žoñinacžtanami tama žoñinacžtanami. Jicz latuquiz tsjii zur žoñi Julzi želatča, tomangžcan. Bartimeo cjitatača, Timeož majch. ⁴⁷ Nii Nazaret wajtchiz Jesusa macjatžquiñi nayžcu, nii zur žoñiqui kjawchiča, tuž cjan:

—¡Jesusa, Davidž Majchimča! ¡Wejr okžnalla!

⁴⁸ Nekztan žoñinacaqui nii zur žoñi ujsiča:

—¡Ch'uj žela! —cjan.

Nekztan nii zur žoñiqui juc'anti kjawchiča:

—¡Davidž Majch, wejrpanž okžnalla!

⁴⁹ Nekztan Jesusaqui tsjitsiča.

—Nii žoñi kjawžca, —cjichiča. Zoñinacaqui nii zur žoñi kjawziča, tuž cjan:

—Tsijsna. Zuti cjee. Jesusaž am kjawža.

⁵⁰ Nekztan niž zquiti cujtžcu, tjojtichiča. Jesusižquin macjatchiča. ⁵¹ Nekztan Jesusaqui nii žoñi pewcziča:

—¿Chjulum pecya? ¿Kjažum wejr paljay-ya?

Nii zur žoñiqui kjaaziča:

—Tjaajiñi Maestro, ancha zurtča wejrqui. Chertz pecuča.

⁵² Jesusaqui cjichiča:

—Am tjapa kuztan cjen žejtchamča. Jazic oka.

Nii orapacha nii žoñž čhjujquiqui cjetsiča. Cherñi cjissiča. Nekztan Jesusaž okan nii žoñiqui apziča.

11

JESUSAQUI JERUSALEN WATJA LUZZICHA

¹ Nekztanaqui pizc wajtquin irantichiča Tsjiiqui Betfagé cjitača, tsjiiqui Betania cjita. Jerusalén wajtž zcatillatača, Olivos cjita cur zanquiz. Jesusaqui tsjii pucultan tjaajinta žoñinaca tuqui cuchanchiča, ² tuž cjan:

—Jerusalén watja oka. Irantižcu tsjii mokžta aznu cheraquiča. Nii aznuqui ana zinta žoñiž yawztača. Jalla nii aznu jweržcu wejtquin zjiçcaquiča. ³ Yekjap žoñiž pewcznanaqui, “¿Kjažtiquiztan nižta paa?” cjenaqui, ančhucqui tuž kjaaznaquiča, “Chawjc jiliriz pecča”, cjan. “Upaquiztan tii aznuc tjepuntaž cjequiča”.

⁴ Nekztan nii pucultanaqui ojkiča. Tsjii aznu cherchiča, kjuy zanquiz mokžta; callquiztača. Nekztan ninacaqui aznu jwersiča. ⁵ Yekjap nekz žejlñi žoñinacaqui pewcziča:

—¿Kjažtiquiztan ančhuc nii aznu jwerjo?

⁶ Jesusiž čhiitacama kjaaziča. Nužquiz nii žoñinacaqui cutziča. ⁷ Jesusižquin nii aznu zjiçciča. Nekztan zquitinaca carunsiča, Jesusiž yawzjapa. ⁸ Yekjap žoñinacaqui ch'ojña ramuzanaca pootžcu, nii jiczquiz čhjinčiča. Zquitinaca čhjinčizakazza. Nuž paachiča rispitsjapa.

⁹ Jesusiž tucquin ojkn̄i žoñinacami Jesusiž wirquin apzñi žoñinacami tjappacha w-
wchiča, tuž cjican:

—¡Viva tii Yooz tjuuquiz tjonchi žoñi! ¡Yooz wintijla! ¹⁰ ¡Tiiž mantaquiča, učhum tuquita
žoñiča David cjita, jalla nižta! ¡Yooz wintijla! ¡Viva učhum Yooz!

¹¹ Jalla nužu Jesusaqui Jerusalén watja luzziča. Nižaza timpluquiz luzziča. Tjapa
kjutñi chercherčiča. Nekztan tjuñiž zeziz cjen Betania cjita wajtquin ojkičiča niž
tuncapan tjajjinta žoñinacžtan.

ANA FRUTCHIZ MUNTI

¹² Jakatažuqui Jesusaqui Betania wajtquiztan ulanžcan, čjjeri eecskatchiča.

¹³ Ažquiztan higer munti cherčiča, ch'ojña chjañchiz. Nii munti cherzñi ojkičiča,
“Frutaj žejlž”, cjican. Nii munti irantan, chjañkaz želatča. Anatača frut timpu.

¹⁴ Nekztan Jesusaqui nii muntiz quintra čhičiča:

—Tii muntiquiztan anaž jecmi iya fruta lulaquiča.

Niž tjajjintanacaqui nii čhiita nonziča.

JESUSAQUI TIMPLU PEWZICHA

¹⁵ Nekztan Jesusaqui niž tjajjinta žoñinacžtan Jerusalén watja irantižcu timpluquiz
luzziča. Nekztan timpluquiztan zawncchuc liwj tuyñi žoñinacami kjayñi žoñinacami
tjirkatchiča. Paaz campiiñi žoñinacž mizami paloma tuyñiž zillami k'ala pjokžinčiča.

¹⁶ Jesusaqui nii timplu patiuran kužñi žoñinaca k'ala jarquičiča. ¹⁷ Nekztanac
čhižinčiča, tuž cjican:

—Čjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: “Wejt kjuyača Yooztan parlis kjuyaqui. Jakzilta žoñimi
Yooztan parlasača tekziqui.” Ančhucqui tii timplu tjangz kjuyažtakaz paachinčučča.

¹⁸ Nekztan timplu chawjc jilirinacaqui judio lii tjajjiñinacaqui nii quinto zizcu par-
ličiča:

—¿Jaknužt tii Jesusa conas? —cjican.

Tjapa žoñinacazti Jesusiž tjajjintiquiztan ispantichiča:

—Ancha cusala, —cjican.

Nižtiquiztan nii quintri žoñinacaqui Jesusižquiztan eksñitača. ¹⁹ Tjuñiž kattan Jesusaqui
wajtquiztan ulančiča niž tjajjinta žoñinacžtan.

ANA FRUTCHIZ MUNTIQUI KJOŇCHIČHA

²⁰ Jakawenztažuqui nii higer cjita munti wilta watchiča. Waaa, kjoñchi cherčiča,
žep'anacžquiztanpacha. ²¹ Pedruqui Jesusiž tuquita čhiita taku cjuñžcu cjichiča:

—Tjajjiñi Maestro, cheržca. Amqui tii muntiz quintra čhičhamča. Jaziqumi kjoñčiča.

²² Jesusaqui kjaaziča:

—Yoozquiz tjapa kuztan cjee. ²³ Weraral cjiwčha, jakzilta žoñit nii najwc curquiz,
“Curu, tekztan zaraka. Pajk kotquiz luzca”, nuž cjican chiyasaž niiqui, nižtapachaž curu
okasača, ana paysnakasaž niiqui, tjapa kuztan cjesaž niiqui. ²⁴ Jaziqumi ančhucaquiz
chiyučha, čjulumi Yoozquiztan mayizaquiz niiqui, tjataaž cjequičha, Yoozquin tjapa
kuztanž cjee. ²⁵ Nižaza ančhucqui čjulorat Yoozquiztan mayisaja, nii orac ančhuca
quintra žoñinacž uj pertunaquiča. Nekztan ančhuca Yooz Ejpqui ančhuca ujmi zakaz
pertunaquiča. ²⁶ Ančhucqui ana žoñž uj pertunasaž niiqui, nižaza arajpach Yooz Ejpqui
ančhuca ujnaca anazakaz pertunasača.

¿JECT JESUSIZQUIZ MANTICHI?

²⁷ Nekztanaqui Jesusaqui Jerusalén watja wilta quejpcřiča niž tjajjinta žoñinacžtan.
Jesusaž timpluran ojklayan timplu jilirinacžtanami lii tjajjiñinacžtanami wajt jiliri-
nacžtanami jalla ninacaqui Jesusižquin tjončiča. ²⁸ Nekztan pewcziča:

—¿Ject jilirit am mantichi, tii paazjapajo? ¿Jec jilirit am utchi jilirižtakaz paazjapajo?

—Jesusac nekztan kjaaziča:

—Wejrmi jazic ančhucaquiz zakal pewcznača. Ančhucaž kjaaztan, wejr zakal
ančhucaž pewcžtac kjaaznača, jec jilirit wejr utchi, nii. ³⁰ Tiil pewcznača ančhucaquiz.
¿Ject Juan mantichi, bautisjapajo? Yoozkaya už žoñej. Jazičž kjaazna.

³¹ Nekztanac ninacpora anča ch'aasi kallantichiča, tuž cjican:

—¿Kjažum kjaaznaquejo? “Yooz mantitača”, cjequiz niiqui, nekztan “¿Kjažtiquiztan
ančhuc nii Juan ana cričinčhuctajo?” nuž cječhan tiicni. ³² Učhumqui anapanča čhiyi
atasača, “Žoñiž mantitača”, cjican.

Žoñinacaqui walja nii Juanžquin rispittiquiztan, cjichiča:

—Werara Yooz taku parliñi profetača Juanqui.

Nižtiquiztan nii jilirinacaqui žoñinaca eksu, ³³ ana kjaazñi atčiča. Ninacaqui čhi-
ičiča:

—¿Jaknužkuzlan? Nekztanac Jesusac cjichiča:

—Nižaza wejr ana zakal maznasača, jec jilirit wejr utchi, nii.

12

ANA ZUM PIYUNANACZ QUINTU

¹ Nekztan Jesusaqui tsjii quintu paljajychiča, tuž cjican:

—Tsjii zoñi želatča, patruna. Nii žoñiqui uwaz zkala čhjacchiča. Nekztan pajk uyu pirkichiča nii zkaly muytata. Nižaza maz ojt paachiča, uwaz kjaž spjijtjapa. Nekztan campanturi cherchi torre pirkichiča, zkala itzjapa.

² Nekztan nii patrunaqui zkala partira tjaachiča piyunanaczquiz. Nekztan azkquin ojkičiča. ³ Nekztanaqui zkala ricujz timpuž tjonan nii patrunaqui tsjii piyuna cuchanzquichiča, niiž partir zkala ricujzjapa. ⁴ Nii partira tanzñi žoñinacaqui patrunaž cuchanzquita piyuna tanžcu kijtchiča. Wjajtchiča. Ana čhjulchiz cuchanchiča patrunžquin. ⁵ Nekztan nii patrunaqui tsjižtan wilta cuchanzquichiča. Nii partira tanzñi žoñinacaqui nii patrunž piyuna maztan čhajcchiča. Achquiz chjojritchiča. Čhjaawjkatchiča. ⁶ Nekztan nii patrunaqui wilta tsjii piyuna cuchanzquichiča. Čhjep wiltiquiziqui piyuna conchiča. Nižta anawali paachiča tsjii kjaž cuchanta piyunanaczquiz. Partiqui wjajttatača. Partiqui contatača.

⁷ Iya tsjii želatča nii patrunž k'ay majch. Ultimquiziqui nii patrunaqui k'ay majch cuchanzquichiča, “Wejt majch respitta cjequiča”, cjican. ⁸ Nii partira tanzñi žoñinacazti ninacpora parlassiča tuž cjican, “Tsjii nooj tii majchqui ejpž irinsa tanznasača. Tii zkaly yokanaca k'alaž ricujasača. Ojklay tiiž conla. Nekztan tsjii nooj učumnacalcaž tjappacha tii zkaly yokanaca cjequiž, jalla”. ⁹ Nekztanaqui nii majch tanžcu conchiča. Nekztan nii yokquiztan niž ticzi curpu jwescu, tjojtchiča.

¹⁰ Nekztan Jesusaqui pewcziča:

—Žnii uwaz zkalciz patrunaqui, čhjulul paačhaja? Wejr cjiwcha, nii patrunaqui tjonacuča. Nekztan nii partira tanzñi žoñinaca conacučiča. Nekztan niž uwaz zkaly yokanaca yekjanaczquiz tjaajčiča.

¹¹ Ančhucqui Yooz taku liichinčhucča, žana jaa? Tsjii Yooz takuqui tuž cjiča: “Kjuy pirkičinacaqui tsjii maz tjojtchiča. Nii tjojta mazqui isquingquiz cjišičiča. Ultimquiziqui tucquin cjišičiča. ¹² Yoozqui nuž cjskatchiča. Nii cheržcu ancha ispantichinčhumča”.

Nuž cjiča cjižrta Yooz takuqui.

¹³ Nekztanaqui nii quintri žoñinacaqui Jesusa tanz pecatča:

—Tii quintu wejtnaca quintraž, —cjican.

Nekztan nii žejlñi žoñinaca ekscu, quintri žoñinacaqui Jesusa ecchiča, ana kjaž cjiscu. Nužquiz ojkičiča.

TASA TJAAZ PUNTU

¹⁴ Yekjap fariseo žoñinacaqui Herodes žoñinacztan cuchanzquitatača, Jesusa pewczñi. Niiž čhiitquiztan tsjii anazum taku jwes pecatča. ¹⁵ Jaziqui cjičičiča:

—Tjaajiñi Maestro, zizuž wejrnacqui, am werarapan čhiinamča, žoñinacaz am quintra čhiichiz cjenami. Nižaza am taku anaj tsjii tsjii čhiichila žoñinacz laycu. Yooztan kamz puntuquiztan werarapan tjaajiñamča. Jazic tjaajžnalla tii puntu. Wejrnacqui César cjiča jiliržquiz tas paaz tjaayiñiča. Žnuž walikazkay už anaž wali cjesaj? Žnii tas paaz tjaaz waquizasaya, už anaž waquizasaj, jaa?

¹⁶ Jesusaqui ninaca pizc kuzziz zizatča. Nekztan kjaaziča:

—Žkjažtiquiztan ančhucqui wejr ujchiz jwes pecjo? Tsjii paaz zjičca, cherzjapa.

¹⁷ Tsjii paaz zjiččiča. Nekztan Jesusac pewcziča:

—Žtii paazquiz, jecz yujctaya? Žecz tjuu cjižrtataya?

Ninacaqui kjaaziča:

—César cjiča jilirž tjuuča. Niiž yujčča niiqui.

¹⁸ Nekztan Jesusaqui čhiičiča.

—Čhjulumi jiliržta cjenaku jiliržquiz tjaa. Nižaza čhjulumi Yoozta cjenaku Yoozquiz tjaa.

Nuž čhiitquiztan ninacaqui ancha ispantichiča.

JACATATZ PUNTU

¹⁹ Nekztan yekjap saduceo žoñinacaqui Jesusa cheržñi ojkičiča. Jacatatz puntu ana criiñipantatača. Jesusižquin macjatžcu pewcziča:

—Tjaajiñi Maestro, Moisesaqui učumnacalca cjižrtkalča, tuž cjican: “Tsjii zoñi ticznasaž niiqui, niž tjun ana ocjalchiz cjesaž niiqui, nekztan nii ticzi žoñiž jilaqui naa žewatan zals waquiziča, nii ticzi jilž cuntiquiztan ocjala paazjapa”. ²⁰ Jaziqui pakallak jilazullca želatča. Nii jilir jilaqui zalsiča. Nekztan ticziča ana ocjalchiz. ²¹ Nekztan tsjii taypir

jilaqui naa žewatan zalsizakazza. Nekztan ana ocjalchiz ticzizakazza. Nekztan yekja taypir jilaqui naa žewatan zalsizakazza. Nekztan ana ocjalchiz ticzizakazza. ²² Tjappach nii pakallak jilazullcanacaqui naa žonatan zalsičha. Nekztan tjappacha ana ocjalchiz ticzīčha. Ultimquiziqui naa žonqui ticzinčha. ²³ Jaziqui žoñinaca jacatattanaqui wilta zeti tantanaqui žjakzilta jilž tjun naa žon cjequejo? Pakallakuqui naa žonatan zalsičha.

²⁴ Jesusaqui kjaazičha:

—Ančhuca takuqui tsjii kjutñi chiyiñchucpančha. Ančhucqui Yooz takumi Yooz azimi anapan zizza. ²⁵ Ticzi žoñinacaž jacatattanaqui anaž zals želaquičha. Anaž tjojowami turtakanacami zalznaquičha. Arajpach anjilanaca irataž kamaquičha. ²⁶ Jacatatz puntuquiztan Moisesaqui liwruquiz cjiirtkalčha. Liichinčhucčha, žana jaa? Tsjii ujsñi kalquiztan Yoozqui Moisesquiz paljaychīčha, tuž cjan: “Abrahamž Yooztčha wejrčha. Nižaza Isaacž Yooztčha, nižaza Jacobž Yooztčha”. ²⁷ Yooz Ejpqui anačha ticzi žoñž Yoozqui, žejtñi žoñž Yoozqui. Nižtiquiztan ančhuca takuqui ancha tsjii kjutñipankazza.

¿JAKZILTA YOOZ MANTITAT CHEKANAQUI?

²⁸ Nekztanaqui žoñinacžtan Jesužtan ch'aasñi nonžcu tsjii judiuž li tjaajiñi žoñiqui macjatžquichīčha. Jesusaž zuma kjaaztiquiztan nii žoñiqui pewczizakazza, tuž cjan:

—¿Jakzilta Yooz mantitat chekanaqui?

²⁹ Jesusaqui kjaazičha:

—Tii Yooz mantitačha chekanaqui: “Nonžna ančhucqui, Israeli wajtchiz žoñinaca. Tsjan chawjc jiliričha uħum Yoozqui. Ana iya yekja Yooz žejlčha. Yoozqui Jiliripančha. ³⁰ Ančhucqui tii ančhuca Yoozquiz tjapa kuztan sirwaquičha, nižaza tjapa animužtanami, nižaza tjapa pinsamintužtanami, nižaza tjapa aztanami”. Jalla nii Yooz mantitačha chekanaqui. ³¹ Nižtazakaz nii jaru tii Yooz mantitac žejlčha. Tuž cjičha: “Jaknužum persunpachquiz okžnamžlaja, jalla nižta okžñi kuzziz cžstančha žoñinacžquizimi, lijitum mazižtakaz”. Tii pizc mantitanacačha juc'ant chekanaqui čjul mantitanacquiztanami.

³² Nekztan nii judio tjaajiñiqui cjičhičha:

—Tjaajiñi Maestro, werara čhiichamčha. Am čhiitaqui cusačha. Tsjii Yoozpankaz žejlčha; ana iya želasčha. ³³ Tii Yoozquiz sirwispanž waquizila, tjapa kuztan, nižaza tjapa animužtan, nižaza tjapa pinsamintužtan nižaza tjapa aztan. Nii jaruqui jaknužum persunpachquiz okžnamžlaja, jalla nižta okžñi kuzziz cžstančha žoñinacžquizimi, lijitum mazižtakaz. Yoozquin uja wilana puntu mantitami nižaza ofrenda tjaaz mantitami jalla nii mantitanacžquiztan tii pizc Yooz mantitanacačha juc'ant chekanaqui.

³⁴ Nii judio tjaajiñi žoñiqui zuma intintazzi razunchiz čhiichīčha. Nižta nayžcu Jesusaqui čhiichīčha:

—Amqui Yooztan kamz jicz cježullačha, Yooz mantita žoñi cjisjapa. Nekztan žoñinacaqui iya pecunchi Jesužquiz pewczñi anaž atatčha.

¿CRISTUQUI JECZ MAJCHTATA?

³⁵ Jaziqui Jesusaqui timpluquiz tjaajincan, cjičhičha:

—Nii judio tjaajiñinacaqui tuž cjičha: “Davidž majchkazza Cristuqui”. ¿Kjažtiquiztan nuž cjejejo? ³⁶ Arajpach Yooz Espirituqui David čhiikatčhičha, tuž cjan:

“Yooz Ejpqui wejt chawjc jiliržquiz cjičhičha: “Tsjii ora wejrqui am kjojch koztan am quintri žoñinaca t'okskatačha. Nii oracama wejt žew latu julzna””.

³⁷ Jaziqui Davidaqui persunpacha cjičhičha: “Chawjc jiliričha tiiqui”. ¿Nižtiquiztan jaknužt nižž chawjc jiliri nižž majchqui cjesajo? —Nuž cjičhičha Jesusaqui.

Nii tama žejlñi žoñinacaqui Jesužž taku nonž juztazzičha.

JUDIO LII TJAAJIÑINACA

³⁸ Nižaza tjaajincan Jesusaqui cjičhičha:

—Judio lii tjaajiñinacžquiztan cwitazaquičha. Ninacac tol zquitchiz ojklazj juztazñičha. Ninacaqui palazquiz tsaanskatzmi rispitskatzmi jalla niika pecñičha. ³⁹ Ninacaqui ajcz kjuyquiz tucquin julz pecñičha. Nižaza pjijstiquiz lujlcan ancha tucquin cjičjis pecñičha. ⁴⁰ Ninacpacha žewžewanaca t'akjiri cžiskatñičha. Nižaza žoñinaca incallžjapa ažka Yooztan parlitažoka cjiñičha. Jaziqui ninacaž juc'anti casticta cjequičha.

OFRENDA PUNTU

⁴¹ Nekztan Jesusaqui ofrenda tjaaz cajun yujcquin julzičha. Nekzi žoñinaca paaz uchan cherchīčha. Yekjap ricachunacaqui muzpa paaz utchīčha. ⁴² Nekztan tsjaa poris žewqui tjonchinčha. Pizc paazalla utchinčha, koluculla. ⁴³ Jalla nekztanaqui Jesusaqui nižž tjaajinta žoñinacžquiz kjawzičha. Nekztan intintiskatčhičha:

—Weraral chiyučha, naa poris žewqui nii cajunquiz juc'anti utchinčha, tjapa nii parti žoñinacžquiztan cjen. ⁴⁴ Nii parti žoñinacaqui čjetinta paaz utchīčha. Naa poris žewzti tjappacha naatan kamñi paaz utchīčha.

13

JUDIO TIMPLUZ PUNTU

¹ Nekztan timpluquiztan ulnan tsjii tjaajnta zoñiqui Jesusizquiz paljaychiča, tuž cjan: —Tjaajñi Maestro, cheržca. Tii pajk maznacami tii pajk kjuyanacami ancha cusacha.
² Jaziqui Jesusaqui niizquiz chiichiča:
 —Tii pajk kjuyanaca cherča amqui. Wejrqui cjiwča, tsjii nooj ana zinta tii maznacaqui pirkita zelaquiča. Tjappacha pajlžtaž cjequiča.

TII MUNTU TUCUZINZ PUNTU

³ Nekztan Olivos cjita curu ojkchiča, timpluž zanquiz. Nekzi Jesusac julzi želatča; ana iya zoñi želatča. Nekztan Pedružtan, Jacobožtan, Juanžtan, Andrestan, ninacaqui Jesusizquiz pewcziča, tuž cjan:

⁴ —Maznalla wejtnacaquiz. ¿Chjulorat nii amiž chiita wataquejo? ¿Ima amiž chiita watan, chjulunacat wataquejo?

⁵ Nekztan Jesusaqui kjaaziča:
 —Ančhucqui persunpachquiz cwitaza, anača jeczquizimi incallskata. ⁶ Zoñinacaqui wejt tjuu aynakkanž tjonacuqiča, tuž cjan: “Wejrčha Cristutqui”, Jalla nekztanaqui muzpa zoñinacaqui incallskataquiča.

⁷ Ančhucqui quintunaca nonznaquiča, quira žejlž quintunaca, ch'ajwa quintunaca. Nekztan anača tsucaquiča ančhucqui. Nižtapanž wataquiča. Tii muntu tucuzinzqui imaž irjatžquiča. ⁸ Nacionporaž kichjasaquiča. Wajtporaž kichjasaquiča. Tjapa kjutñi yokac chjeknaquiča. Mach'anaca želaquiča. Zoñipora kichjasaquiča. Ancha zoñinaca t'akjsaquiča tjapa kjutñi. Sufrisnaca uzcačaž kallza. Wiruñac juc'ant sufrisnaca želaquiča.

⁹ Ančhucqui persuna waljaž cwitazaquiča. Zoñinacaqui ančhuc tanžcu jilirinacžquin chjichaquiča. Nekztan ajcz kjuyquiz wjajtažakaz cjequiča ančhucqui. Weriz cjen chawjc jilirž yujcquizimi wajt jilirž yujcquizimi apantitaž cjequiča. Nekztan wejt puntuquiztan ninacžquiz maznaquiča ančhucqui. ¹⁰ Ima tii muntuž tucuzan, Yooz takuqui tjapa nacionquin maz maztaž cjequiča. ¹¹ Chjulorat ančhucqui jiliržquiz apantita cjechaja, jalla nii ora anača eksnaquiča, žkjažt wejr cjeequejo? —cjanacuqi. Nižaza anača ancha chjulul chiismi pinsaquiča ančhucqui. Nii oraqui Yooz ančhucquiz tjaajznaquiča, chjul takut chiyačhaja, nii. Ančuca persun pinsita inapankazza. Nii oraqui Yooz Espirituqui ančucaquiz chiikataquiča. ¹² Tsji jilaqui persun jila tarasunaquiča konkatzjapa. Ejpnaacuqi persun maati tarasunaquiča konkatzjapa. Maatinacami maa ejpž quintra tsjitsnaquiča konkatzjapa. ¹³ Ančhuc weriz cjen tjapa zoñinacaž chjaawjtaž cjequiča. Jakzilta zoñit ticzcama wejtquiz tjurt'achaja jalla niiqui liwriitaž cjequiča.

¹⁴ “Daniel cjita Yooz taku parliñi profetaqui cjiirtkalča, tuž cjan: “Tsji nooj tsjii juc'ant anawal kñi zoñi želaquiča”. Jakziquin niiqui ana žejlsalaja, nicjuñ želaquiča tii anawaliqui. Chjulorat ančhucqui niža cheračhaja, nii ora curunacquin atipas waquiziča tjapa Judea yokquin žejlñinacuqi. Liñi zoñiqui intintazla. ¹⁵ Nii kjuy juntuñ žejlñi zoñinacaqui chjiwžcu ana kjuya luzla, chjulumi chjichi jwesjapa. ¹⁶ Nii zkalquin žejlñi zoñinacaqui ana kjuya quejpla, zquiti apti. ¹⁷ Nii timpuquiziqui ic maatakanacami k'azllu wawchiz maatakanacami ancha t'akjiri cjequiča. ¹⁸ Yoozquinča mayiza ančhucqui, anaj zak timpuquin tižtanacac tjonla, nii. ¹⁹ Tii sufris timpu yekja sufrisnacquiztan juc'anti sufris cjequiča. Tuqui timpuqui Yoozqui tii muntu paachiča. Nekztan jecchuc anapanž tižta sufrisnacac watchiqui. Tekztan najwechuc anaž iya juc'anti sufrisqui cjequiča. ²⁰ Yoozqui anaž tii sufrisnaca tucuskataquiž niiqui, tjapa zoñinacaž ticznaquiča. Yoozqui niiz illzta zoñinacž cjen tii sufrisnaca tucuskataquiča.

²¹ Nižaza yekjap zoñinacaqui ančucaquiz chiyaquiča: “Chera. Ticjuča Cristuqui”. Yekjapac chiyaquiča: “Nacjuča Cristuqui” cjan. Nuž chiichiž cjenami, anapanča nii taku criyaquiča ančhucqui. ²² Incallñi zoñinacaž tjonacuqiča. Tsji incallñinacuqi: “Cristutča wejrqui”, cjequiča. Yekjapazti: “Yooz taku parliñtča wejrqui”, cjequiča. Ninacaqui walja ispančiuca milajrunacaž paaquiča, incallzjapa. Tjapa zoñinacaž incallz pecaquiča, Yooz illzta zoñinacami. ²³ Ima tižtanacaž tjonan wejrqui ančucaquiz mazinchiča. Nižtiquiztan walja cwitazaquiča ančhucqui. Nižta kuzziz cjee.

¿JAKNUŽT CRISTUQUI TJONACUI?

²⁴ Nekztanaqui tii sufris timpu wattan, tjuñiqui zumaquiča. Nižaza jizmi anaž iya kjanaquiča. ²⁵ Warawaranacami tsewctan tjojtsnaquiča. Tseecu azziz žejlñinacaqui chjekinskattaž cjequiča. ²⁶ Jalla nekztanaqui zoñinacaqui tii tsewctan cuchanzquita Yooz Zoñiž cheraquiča. Wejrqui tsjir taypiquiz tjonacha, walja aztan, ancha ispančiuca. ²⁷ Nekztanaqui tjapa kjutñi nii arajpach Yooz anjilanacaqui cuchanta cjequiča, weriz

illztanaca juntjapžcajo. Tjapa yok tjyquiztanpacha tjapa arajpach tjyquiztanpacha juntjapžtaž cjequiča.

²⁸ 'Ančucqui tii puntu zizaquiča higuera cjita muntiquiztan. Čhjulorat nii muntiqui čh'ojñantis cjisaja, jalla nii ora waj kutunz timpu žcatiča. Nužupanž zizza ančucqui. ²⁹ Jalla nižtapacha tii weriž čhiita watan, ančucqui tuž zizaquiča; tii tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñiqui wajillaž tjonaquiča, nii. Nižaza tii muntu tucuzinzqui žcatillača. ³⁰ Weraral cjiwča, tjapa tii timpuquiz žejlñi žoñinacaqui ana ticznaquiča, ima tii weriž čhiita watan. ³¹ Arajpachami yokami tucuzazuquiča. Wejt takunacazti wiraž ana tucuzazuquiča. Nužupanž cumplisnazuquiča.

³² 'Wejt tjonz tjuñimi wejt tjonz orami anaž jecmi zizasacha, anaž nii arajpach Yooz anjilanacami, anaž Yooz majčmi. Yooz Ejp alajakaz zizza.

³³ 'Ančucqui, persuna naazna, cwitaza, Yoozquin mayiza. Čhjulorat nii tjuñi tjonačhaja, nii ora ana zizza ančucqui. ³⁴ Jalla tii quintuž iratača wejt tjonz tjuñi. Tsjii žoñiqui ažkquin ojz tantiichiča. Ima niž kjuyquiztan zarakcan zapa mayni niž piyunanacžquiz langz tjaacha. Kjuy cwitiñi žoñižquiz zuma cwitajo mantiča. ³⁵ Nekztan ojžžcu, čhjulorat nii kjuyčiz žoñiqui quepačhaja, jalla nii ora, piyunanacaqui ana zizza, niit už zeztan tjonačhaja, niit už čhica arama tjonačhaja, niit už kjantat ora tjonačhaja niit už wentan tjonačhaja. Čhjulorat tjonačhaja, ninacaqui anaž zizza. Nižtquiztan piyunanacaqui listuž cjila. ³⁶ Jalla nii irata ančucqui listuž cjee. Tiripintit ančucaž tujan tjonasacha. ³⁷ Wejrqui ančucquizimi tjapa žoñinacžquizimi chiyuča, listupanča cjee.

14

¿JAKNUŽUM JESUSA TANAS?

¹ Puc majkaz pjaltiča pascu pjijztiquinaqui. Nii orazakaz yekja pjijztaqui kalltiznatča, ana liwaturčiz t'anta lujlž pjijzta. Jalla nii ora timplu jilirinacžtan judio tjaajiñacžtan palt'ichiča, tuž cjican:

—¿Jaknužum Jesusa incallžcu tanas?

Nižaza nuž tanžcu, Jesusa conzjapa kazziča.

² Ninacaqui tantižžcu, cjichiča:

—Pjijztiquiz anaž tanz waquizasacha. Žoñinacaqui učhum quintraž cjisnasača.

JESUSIZ ACHQUIZ ASIITI ALZTA

³ Jesusaqui Betania cjita wajtquiz želatča, Simonž kjuyquiz. Nii Simonaqui tuquitan mojkchi janchichiz žejlñitača. Nekzi lulan tsjaa maatak žonqui tsjii putillžtan tjonzinča. Nii putillquiz cusa mazk'a ulurchiz asiiti želatča, nardo cjita, ancha jila walurchiz. Nii putillaqui zuma alabastro cjita maztan paatatača. Nekztan naa maatak žonqui putilla kjolžcu Jesusiž achquiz asiiti alsinča. ⁴ Yekjap nekž žejlñi žoñinacaqui žawjziča. Ninacpora palt'ichiča, tuž cjican:

—¿Kjažtquiztan nii mazk'a ulurchiz asiiti pertejo? ⁵ Naalaqui asiiti tuysalani quinsa patac denario cjita paazuñ. Nekztan nii paazqui poris žoñinacžquiz onansalani.

Naaža quintra čutchiča. ⁶ Nekztan Jesusaqui čhiichiča:

—¿Kjažtquiztan taa žonatan čhijcisejo? Anača taa žon kjaž cjisqui. Wejtquiziqui walika paachinča. ⁷ Poris žoñinacami panž žejlča. Čhjulorami ninacžquiziqui yanapasacha. Wejrqui anal ančucatan tira želača. ⁸ Taa žonqui jaknužt payi atčhaja, nii paachinča. Ima wejt corpu tjan asiitižtan alsinča. ⁹ Čhekpacha weraral cjiwča, jaksiquinami tjapa kjutñimi Yooz taku parlita cječhaja, jalla nicju taaža paata parlita cjequiča, taa maatak žon cjuñznajo.

JUDASQUI JESUSA TANKATZ PINSICHICHA

¹⁰ Nekztanaqui Judas Iscariotiqui timplu jilirinacžquin palt'i ojčkichiča. Jesusiž tunapan tjaajinta žoñinacžquiztantača Judasqui. ¹¹ Judas taku nonžcu jilirinacaqui ancha čhipchiča:

—Paaz tjaasača, —cjican.

Nekztanaqui Judasqui tantiichiča, čhjulorat wali cječhaja, Jesusa tankatzjapa, nii.

PASCU ČHJERI LUJLCHICHA

¹² Pjijzta kallñi tjuñi, ana liwaturžtan t'anta lujlž pjijzta, nii tjuñi judio wajtčiz žoñinacaqui pascu uuza conñiča. Nii nojpacha tjaajinta žoñinacaqui Jesusižquiz pewcziča:

—¿Jakziquin wejrnacqui ojz waquiziya, pascu čhjeri luli tjaczjapaya?

¹³ Nekztan Jesusaqui pucultan tjaajintanaca cuchančiča, tuž cjican:

—Wajtquin oka. Nekzi tsjii zoñžtan zalaquicha kjaz luuz kužzi. Nii zoñž wirquz apznaquicha. ¹⁴ Jakziquin nii zoñiqui luzačhaja, jalla nicju nii kjuychiz zoñžquiz paljayaquicha, tuž cjican: “Tjaajiñiqui cjichiča: ¿Jakziquin wejt tjaajintanacžtan pascu čheri lulasaya? ¿Jaknit nii kjujajo?” ¹⁵ Nekztan nii kjuychiz zoñiqui tsewta pisuquin tsjii pajk kjuya tjeznaquicha ančhucaquiz. Nii kjuya listu tjacžta cjequicha. Jalla nicju učhumqui čheri kiswaquicha. —Nuž mantichiča Jesusaqui.

¹⁶ Nužquis nii pucultan tjaajintanacaqui zarakchiča. Watja ojkchiča. Jesusiž čhiitacama nižtapacha watchiča. Nekztanaqui pascu čheri kissiča.

¹⁷ Tjuñiž kattan Jesusaqui tjonchiča tuncapan tjaajintanacžtan. ¹⁸ Čheri lujlcan Jesusaqui čhiichiča:

—Weraral cjiwčha, ančhucaquiztan tsjii wejttan lujlñiqui wejr tarazunaquicha.

¹⁹ Ninacaqui nužquiz llaquita cjissiča. Nekztan ninacaqui Jesusižquiz pewcziča. Tsjiiqui:

—¿Wejr kay? —cjichiča.

Tsjiic:

—¿Wejr kay? —cjichizakazza.

²⁰ Nekztanac Jesusac kjaaziča:

—Tuncapaniž ančhucqui tsjiiqui wejr tarazunaquicha. Anziqiu niičha wejttan chica čheri lujlchi. ²¹ Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñičha. Wejr okača, Yooz taku cjiirtacama. Jakziltat wejr tarazunačhaja, jalla niiqui juc'anti castictaž cjequicha. Nii tarazuñi zoñiqui anaj maa pjuchquiztan nastčhaj niiqui, juc'ant cusaž cjitasacha.

²² Nekztanaqui čheri lujlcan, Jesusaqui t'anta tanžcu Yoozquin gracias cjican čhiichiča. Nekztan t'anta kjolžcu, tjaajintanacžquiz tojziča, tuž cjican:

—Tanzna. Tii t'antača wejt curpu cuntaqui.

²³ Nekztan tsjii wazu tanzičha. Yoozquin gracias cjican čhiichizakazza. Nekztan ninacžquiz tjaatan, tjappacha ninacaqui nii wazquiztan licziča. ²⁴ Jesusaqui čhiichiča:

—Wejt ljocquiztan cjiča tiiqui. Wejt ljocžtan tsjii ew acta tjułžta cjequicha. Wejt ljocqui tjapa zoñinacž cuntiquiztan tjawktaž cjequicha. ²⁵ Weraral cjiwčha, uwas kjaz ana iya licacha, čjulorat Yooz tjapa mantačhaja, jalla nii oracama.

PEDRUQUI JESUSA ANA PAJÑI TUCAQUICHA

²⁶ Tsjii Yooz wirsu itscu ojkchiča Olivos cjita curullquin. ²⁷ Nekziqiu Jesusaqui čhiichiča:

—Tii weenaqui tjapa ančhucqui ana wejtquin kuzziz tucaquicha. Nižtapan cjiirta Yooz takuqui cjiča:

“Wejr arajpach Yoozqui awatiri conača. Nekztan uzanacaqui wichansnaquicha”.

²⁸ Jesusaqui cjichizakazza:

—Nekztan jacatatžcuqui ančhuca tuqui okjayača Galilea cjita yokquin

²⁹ Nekztan Pedruqui čhiichiča:

—Tjappacha ana amquin kuzziz cječhani. Wejrqui ana wira nižta cjesacha.

³⁰ Jesusaqui kjaaziča:

—Weraral cjiwčha, tii weenpacha amqui ana wejr pajñi tucaquicha, Ima wallpaž pizc wilaž kjawan, amqui čhjep wila wejr ana pajñim čhiyaquicha.

³¹ Pedruqui juc'anti tjurt'ichiča, tuž cjican:

—Wejrqui amtan chicami waztal ticznasača. Anapan amquiztanac zarakasača.

Tjapa nii tjaajintanacaqui nižtapacha tjurt'ichiča.

JESUSAQUI YOOZTAN PARLICHICHA

³² Nekztan Getsemani cjita yokquin ojkchiča. Nicju Jesusaqui niž tjaajinta zoñinacžquiz čhiichiča:

—Tekzi julzna. Wejrqui Yooztan parli okača.

³³ Nekztan Pedružtan Jacobžtan Juanžtan čhjitchiča. Jesusaqui walja llaquita kuzziz turwaysiča. ³⁴ Niiž tjaajintanacžquiz paljayčičha:

—Wejt kuzquic ancha llaquita, ticzucača. Ančhucqui tekzi žela. Wilazaquicha; anača tjajaquicha.

³⁵ Nekztan tsjii koluc tuquinalla ojkchiča Jesusaqui. Yokquizkaz tuzi t'okziča. Yoozquiztan mayzichiča, tuž cjican:

—Tii juc'ant sufris timpu anal wats pecučha. Tii sufrisquiztan liwriychucažlaj niiqui, amquiz liwriyalla.

³⁶ Tira maycan cjichiča:

—Yooz Ejp, amqui čjulumpipankam atasacha. Tii sufrisnacquiztan liwriyalla. Pero anal wejt kuzcama paaz pecučha. Jaknužt am kuz antičhaj niiqui, jalla nuž am munañpaj cjila.

³⁷ Nekztanaqui tjaajintanaczquin quejppzquichiča. Tjajchi zalchiča. Nekztanaqui Jesusaqui Pedruzquiz cjichiča:

—¿Simona, amquim tjajya? ³⁸ ¿Anam tsjii orami wilazi atya? Wilaza. Yoozquiztan mayiza, ana ujquiz tjojtjzapa. Ančhucqui ancha kuztanča. Pero ančuca curpuzti anaž awantasača.

³⁹ Nekztan Jesusaqui wilta Yooztan parli ojkcichiča. Tuquiqui jaknužt parličhaja, nižtazaka parličhiča. ⁴⁰ Wilta tjaajintanaczquin quejppzquichiča. Wilta tjajchi zalchiča. Ancha tjaji atipskatchiča. Ninacaqui Jesusižquiz ana kjaazni atchiča. ⁴¹ Jalla nekztan Jesusac čhjep wilta ojkczu quejppzquichiča. Nekztan chiichiča:

—Jaziqui tjajchinčhucča, ančhucqui, nižaza jeezinčhucča. Nužukaz. Wejrqui tsewctan cuchanzquita Yooz Zoñtča. Wejrqui ujchiz zoñinacz kjarquiz tankattal cjeeča. Nii ora anziqiu irjatžquichiča. ⁴² Zaazna. Ojkla. Cheržna. Wejr tarazuñi zoñiqui nii nacjuž tjonča.

JESUSAQUI TANTATACHA

⁴³ Nii ora Jesusaž nuž chiyan, tsjiiqui tuncapan tjaajinta zoñinaczquiztan tjonchiča, Judas cjiča. Tama zoñinacaqui Judastan tjonchiča pajk cuchillunaczchiz, nižaza wjajtz carotinaczchiz. Timplu chawjc jilirinacztan judio lii tjaajiñinacztan wajt jilirinacztan ninacaž cuchanzquita tjonchiča. ⁴⁴ Tuquitan nii tankatñi Judasqui kazziča Jesusa tankatzjapa. Nuž kazcu, cjichiča:

—Tsjii zoñil chjulznača. Niiž niic cjequičha. Nekztan zuma tanžcu chjichaquičha.

⁴⁵ Nii ora Judasqui Jesusižquiz macjatchiča:

—Tjaajiñi Maestro, —cjican.

Nekztan nii chjulziča. ⁴⁶ Nekztan zoñinacaqui Jesusa tanchiča, preso chjitzjapa. ⁴⁷ Tsjii nekz tsijtchi zoñiqui pajk cuchillu jwessiča. Jalla nekztan tsjan chawjc jilirž piyuna chjorjritchiča. Tsjii cjuñi pootžcu apakchiča. ⁴⁸ Nekztan Jesusac chiichiča:

—Ančhucqui cuchillunacztan carotinacztan wejr tani tjonchinčhucča, tsjii tjañi cjes, nižtažtakaz. ⁴⁹ Zapuru ančhucaltan željchinča, timpluquiz tjaajincan. Wira ana wejr tanchinčhucča. Pero anziqiu jaknužt Yooz taku chiichhaja, nužupanž cumplita cjiča.

⁵⁰ Nekztanaqui tjapa niž tjaajinta zoñinacaqui tsucaña wichanziča. Jesusa zinalla eclichiča.

⁵¹ Tsjii tjowaqui Jesusa apziča, tsjii zquiti irzi. Nii tjowac tantazakaztača. ⁵² Nekztan nii zquiti cutžcu, k'alapacha tsucaña atipchiča.

JESUSA CHAWJC JILIRINACZQUIN CHJICHTA

⁵³ Nekztanaqui Jesusaqui chjichtatača timplu tsjan chawjc jilirž kjuya. Nekziqiu timplu chawjc jilirinacztan wajt jilirinacztan judio lii tjaajiñinacztan ajczitacha. ⁵⁴ Pedruzqui ažquiztan apziča, chawjc jilirž kjuy patio luzcama. Nii patiuquiz zultatunacztan julzi želatča, uj latuquiz kutuncan.

⁵⁵ Kjuyquiziqui timplu jilirinacaqui tjapa jiliri mazinacztan Jesusiž quintra chiiñi zoñi kjuratča, Jesusa conta cjsjapa. Ana zinta uj wajtchiča. ⁵⁶ Muzpa tama zoñinacaqui Jesusiž quintra toscara chiichiča. Pero ninacz toscar takuqui anaž wira casatča. ⁵⁷ Yekjap zoñinacaqui tsijtsu toscara chiichiča, tuž cjican:

⁵⁸ —Wejr nonziñča, tii zoñi tuž chiiñi, “Tii zoñiž kjuyta timplu pajlznača. Nekztan čhjep majquiztan yekja timplu kjuyača, ana zoñiž kjuyta”. Nuž chiiñi nonzinča wejrqui.

⁵⁹ Anaž nižtami zoñinacz takuc casatča. ⁶⁰ Ultimquiziqui nii timplu chawjc jiliriqui tsijtsiča zoñinacz taypiquiz. Jesusižquiz pewczičha:

—¿Anam kjaazni at, kjažtatajo? ¿Kjaž cjican am quintra chii tii zoñinacajo?

⁶¹ Jesusaqui ana čhulu tawkžcu, želatča, ana kjaaziča. Nekztan nii tsjan chawjc jiliriqui wilta pewczičha:

—¿Amqui Cristumkaya? ¿Arapach Yooz Machimkaya?

⁶² Jesusaqui kjaaziča:

—Jesalla. Wejrčha Cristutqui. Wejrqui tsewctan cuchanzquita Yooz Zoñtča. Tsjii nooj ančhucqui wejr cheraquičha, juc'anti azziz Yooz latuquiz julzi. Nekztan arajpachquiztan tsjirquiz tjonacha.

⁶³ Nižta chiiťquiztan nii timplu chawjc jiliriqui niž zquiti wjajrzinchiča, žawjchi tjeezjapa. Nekztan cjichiča:

—¿Kjažťquiztan iya quintra chiiñi zoñi pecasajo? ⁶⁴ Ančhucqui nonzinčhucča. Tiiž takuqui Yooz quintrača. Ana walipanča. ¿Čhjuluchum paaqu, kjažum cjeequ? ¿Tantiyalla?

Nekztan tjappacha quintra chiichiča:

—Tii zoñi contaj cjiča, —cjican.

⁶⁵ Nekztan yekjapaqui Jesusiz quiz llawsiztan tjujtchiča, wjajtchizakazza. Nekztan niiz yujc pañžtan tjoztinžcu, cjichiča:

—¡Pajalla, jaziqúi! ¿Ject am wjajtchejo?

Nižaza zultatunacaqui Jesusiz yujc quiz čhajcziča.

PEDRUQUI JESUSA ANA PAJŇI TUCCHICHA

⁶⁶ Nii ora Pedruqui kjuy patiuquiz želatča. Nekzi tsjaa žonqui tjonchinča. Naa žonqui timplu tsjan chawjc jilirž piyunitača. ⁶⁷ Pedruž uj latuquiz kutnan, cherchinča. Nekztan paljaychinča:

—Amqui nii Nazaret wjajtchiz žoñžtan chica ojklayñamla, nii Jesusiztan.

⁶⁸ Pedruqui Jesusa ana pajñi čhiichiča:

—Nii žoñi anal pajuča. Am takumi anal intintuča.

Nuž čhižcu, zancu ulanchiča. ⁶⁹ Nicju naa žonqui wilta cherchinzakazza. Nii žejlñi žoñinacžquiz maazinča, tuž cjican:

—Tii žoñiča ninacžtan chica ojklayñi.

⁷⁰ Pedruqui wilta Jesusa ana pajñi čhiichiča. Nekztan tsjii upaquiztan nii žejlñi žoñinacaqui Pedružquiz cjichizakazza:

—Čhekan amqui ninacžtan chica ojklayñi žoñimla. Amqui Galilea wjajtchiz žoñimla. Nii žoñinacž irataž čhiñamla.

⁷¹ Nekztan Pedruqui juramintužtan čhiichiča, tuž cjican:

—Wejr toscara čhiichinžlaj niiqui, Yooziž castictal cjila. Tii amiž čhiita žoñi ana wira pajuča.

⁷² Pizcquizic nii orapacha tsjii wallpaqui kjawchiča. Nekztanaqui Pedruqui Jesusiz čhiita taku cjuñziča. Tuž mazinčitača, “Ima wallpaž pizc wiltaž kjawan, amqui čjep wilta wejr ana pajñim tucaquiča”. Nekztanaqui Pedruqui nii cjuñžcu, ancha llaquita cjsičiča. Nekztan ancha kaachiča.

15

JESUSA PILATUZQUIN ČHJICHTA

¹ Kiantati timplu chawjc jilirinacžtan wajt jilirinacžtan judío lii tjaajiñinacžtan tjappacha jilirinacžtan ajczitača. Nekztan Jesusa čejlžcu Pilato jiliržquin čhjitchiča. Nekztan nižquiz intirjichiča. ² Nekztan Pilatuqui pewcziča:

—¿Am judionacž chawjc jilirimya?

Jesusaqui kjaaziča:

—Nužupanzača, amiž čhiitacama.

³ Nekztan nii timplu jilirinacaqui Jesusiz quintra čhjultaki tjojtunchiča. ⁴ Pilatuqui pewczizakazza:

—¿Kjažtiquiztan am ana kjaazñi atjo? Tjapamanaž am quintra čhiila, pero.

⁵ Jesusaqui ana čjululu tawkžcu želatča. Nužquiz Pilatuqui ana iya čjulumi čhižiñi atchiča.

ŽOŇINACAQUI JESUSIZ QUINTRA ČHIICHICHA

⁶ Pilatuqui pascu pjijztiquiz tsjii piriz žoñi cutžñipantača žoñinacž čhiitacama. ⁷ Carsilquiz tsjii kjažultan gobierno quintri žoñinacž chawjčta želatča. Barrabás cjeta ujhiz žoñi carsilquiz chawjčtažakaztača. Revolucjonquiz žoñi conchiča Barrabás cjeta žoñiqui. ⁸ Jaziqúi žoñinacaqui Pilatu pewczñi tjonchiča, tuž cjican:

—Wejtnacalta tsjii žoñi cutžinalla. Tuquitanpacha nuž cutžñampanla amqui.

⁹ Pilatuqui kjaaziča:

—¿Ančhucqui pecya, tii judionacž chawjc jliri cutžta cjisjapajo?

¹⁰ Jesusa čjaawjcu, nii timplu jilirinacaqui Pilatužquiz intirjichiča; nii zizziča Pilatuqui. ¹¹ Nekztan nii timplu jilirinacaqui Jesusiz quintra žoñinaca aptjapchiča. Nekztan žoñinacaqui maychiča, Barrabaspankaz cutžta cjisjapa. ¹² Pilatuqui wilta pewcziča:

—¿Tiizti? ¿Jaknužt wejr paaj cjii ančhucjo? Ančhucqui tii judionacž jiliriča cjinčucla.

¹³ Nii žoñinacaqui kjawchiča:

—¡Tii žoñi conzna! ¡Cruzquiz ch'awczna!

¹⁴ Nekztan Pilatuqui čhiichiča:

—¿Kjažtiquiztan, čjul ul paachit teejo?

Nii žoñinacžti juc'anti kjawchiča:

—¡Cruzquiz ch'awczna!

¹⁵ Pilatuqui nužquiz žoñinacž kuz wali cjisjapa Barrabás cutziča. Jesusa cusa wjajtkažcuqui, Pilatuqui zultatunacžquiz intirjichiča, cruzquiz ch'awčta cjisjapa.

¹⁶ Nekztan nii zultatunacaqui jilirž kjuy patiuquin Jesusa chjitchičha. Nekzi parti zultatunaca ajcznajo kjawzičha. ¹⁷ Nekztan Jesusižquiz tsjii morat zquti tjtuzičha. Nižaza tsjii ch'apirar pillu irata nižtžtan Jesusiž achquiz scarzinčičha. ¹⁸ Nekztan ararcan kjawchičha:

—¡Viva tii judío nacionž chawjc jiliri! —cjan.

¹⁹ Nekztan tsjii paržtan Jesusiž achquiz t'etkatchičha; llawsitžan tjtuzičičha; rispittažoka quillsičha. ²⁰ Nekztan burla paažcuqui Jesusižquiztan nii morat zquti chjojkžinčičha. Niiž persun zquti tjtuzičha. Nekztanaqui Jesusa chjitchičha cruzquiz ch'awczjapa.

JESUSAQUI CRUZQUIZ CH'AWCTATACHA

²¹ Tsjii Cirene wajtchiz žoñi želatčha, Simón cjita. Pucultan žoñž ejptačha niiqui, Rufo, nižaza Alejandruž ejp. Jochquiztan kajžcatčha. Nekz watan mantichičha, Jesusiž cruza kužajo. Nužquiz uytissičha.

²² Nekztan Jesusaqui Golgota yokquin chjichtatačha. Golgota cjitaqui tuž cjičha: “Ach Tsji Yokačha”. ²³ Nekztan Jesusižquiz vinu mirržtan t'ajžta tirinčičha. Jesusazti ana licz pecchičha. ²⁴ Jalla nekztanaqui cruzquiz ch'awczcu, sultatunacaqui zurtiychičha niž zquitiñaca tanzjapa, jakzilta sultatut nii zquti tanznačhaja, nii zizjapa.

²⁵ Wenzlaka Jesusaqui cruzquiz ch'awctatačha. ²⁶ Kjažtiquiztan tii žoñi cruzquiz ch'awctatažlaja, niiqui cjiřchičha tsjii tawliquiz, tuž cjan: “Tiiqui judionacz chawjc jiliričha”.

²⁷ Jesusižtan chicapacha tsjii pucultan tjañinaca yekja cruzanacquiz ch'awctazakaztačha, tsjiic žew kjuttan tsjiic zkar kjuttan. ²⁸ Nužupan tuqitan cjiřta Yooz taku cjičha. Nii Yooz taku tuž cjičha: “Ujchiz žoñinacztan čica uchtačha”. Nužquiz nii Yooz takuqui cumplissičha.

²⁹ Žoñinacaqui nekz watcan acha wewczinčičha; ancha žawjchi, tuž cjan:

—¡Aaj! Amqui timplu pajltasačha. Nekztan čjep majquiziqui wilta kjuytasačha, jalla nuž cjichamčha, žana jaa? ³⁰ Jaziqiu persunpacha am cruzquiztan zarakalla. Persunpacha liwriyalla amqui.

³¹ Nižaza nii timplu chawjc jilirinacztan judío tjaajiñinacztan parlassičha, Jesusa iñarcan, tuž cjan:

—Yekjapanaczquiz liwriichičha tiiqui. Persunpachazti anaž liwrii atčha. ³² Cristužlaj niiqui, Israel nacionž chawjc jilirizlaj niiqui, persunpachaj cruzquiztan apakscu, chji-juwžquila. Nekz criyaquiz uhumqui.

Žoñinacaqui Jesusa iñarchičha. Niižtan čica ch'awcta žoñimi iñarchizakazza.

JESUSAQUI TICZICHA

³³ Taypurquiztan tjapa nii yokac zumchi cjišičha, majñakak oracama. ³⁴ Nii ora Jesusaqui tjapa aztan kjawchičha:

—Eloi, Eloi žlama sabactani? —Tii takuqui cjičha: “Wejt Yooz, wejt Yooz žkjažtiquiztan wejr echchantajo?”

³⁵ Yekjap nekz žejlñinacaqui nii taku nonžcu cjičičha:

—Nonžna. Elias kjawža tiiqui, nii tuqitan Yooz taku parliñi profetaqui.

³⁶ Tsjiiqui ninaczquiztan zajtčičha. Nekztan tsjii esponja cjita kjaz licñiquiz jar vinu liscatchičha. Nekztan quejžcu tsjii parquiz tsjiřchi Jesusižquiz macjatskatchičha nii jar vinu ch'umznajo. Nekztan nii žoñiqui parti žoñinaczquiz čiičičha:

—Tjewžla uhumqui. Jaknužukat Eliasac cruzquiztan apaki tjonachani, niiž chekžla.

³⁷ Jesusaqui juc'anti kjawchičha. Nužquiz ticzičha. ³⁸ Nii oraqui pajk timplu pañu juystokaz čicatquiz wjajrsičha, tsewtan kozzuc. ³⁹ Nii romanž sultatunacz jiliriqui Jesusiž yujc kjuttan želatčha. Tjappacha niiž wattanaca cheržcu cjičičha:

—Chekapan Yooz Majchtakalčha tii žoñiqui.

⁴⁰ Nižaza tsjii kjažultan maatakanacaqui ažquiztan chekzičha. Nii maatakanacaqui tinacatačha: María cjičičha, Magdalena wajtchiz žonqui. Nekztan María cjitizakaztačha, Josež maa, nižaza Jacobž maa (lajktačha Jacoboqui). Nekztan Salomé cjičičha. ⁴¹ Nii maatakanacaqui Jesusa apzičha, nižaza yanapčičha, Jesusa Galilea yokaran ojklayan nii ora. Nekztan ninacaqui Jesusižtan čica Jerusalenquin tjončičha. Nii cruzaž nekziqui muzpa maatakanaca želatčha.

JESUSAQUI TJATZTATACHA

⁴² Nii noojiqui pjijžta tjacz tjuñitačha. Jeejz tjuñi ispirazakaztačha. ⁴³ Nižtiquiztan tjuñiž kattan tsjii José cjita Arimatea wajtchiz žoñiqui walja tjup kuzziz Pilatužquin ojkičičha. Nekztan Jesusiž curpu mayčičha. Walja rispitta jiliritačha nii Josiqui. Yooz tjapa mantiz timpu tjewznatčha. ⁴⁴ Niiž tjontiquiztan, Pilatuqui ispantichičha, tuž cjan:

—¿Kjažt waj ticzi cjesajo?

Nekztan zultatž jiliri kjawziča, nii pewczjapa. ⁴⁵ Nii zultatž jiliriqui kjaaziča:

—Jesalla, ticziča, —cjican.

Nekztan Pilatuqui Jesusiž curpu chjtzjapa permiso tjaachiča José cjita žoñžquiz:

—Nižtaqui niž curpu chjichalla, —cjican.

⁴⁶ Nekztan Josiqui zuma chiw pañu kjaychiča. Jesusiž curpu chjijunžcu nii pañquiz tejlziča. Nekztan tsjii sipulturquiz majkziča. Nii sipulturaqui pajk mazquiz pjettatača. Nii sipulturž zana tsjii pajk maztan pjuczziča. ⁴⁷ Pucultan maatakanacaqui Jesusiž curpu tjatñi cherchiča. Tsjaaqui María Magdalena cjititača. Tsjaac María cjitizakaztača, yekja Josiž maa.

16

JESUSAQUI JACATATCHICHA

¹ Judionacž jeejz tjuñi jakatažu María Magdalenatan Jacobž maa Mariatan Salomatan, nii chjepultan maatakanacaqui cusa ulurchiz asiiti kjaychiča, Jesusiž ticzi curpu tjjalinzjapa. ² Ancha wentan ninacaqui sipultura cherzñi ojkičiča tjuñiz tewctanalla. ³ Sipultura ojkan ninacpora parlassiča tuž cjican:

—ŽJequit učumtaqui cjetžinaquejo? ŽNii pjuczta pajk mazjo?

⁴ Nekztan irantižcu, nii pajk pjuczta mazqui cjetžta cherziča. ⁵ Sipultura luzcu, žew latu kjuyltan tsjii tol chiw zquitchiz tjowa julzi cherchiča. Nužquiz nii maatakanacaqui ancha tsucchiča. ⁶ Nii tjowaqui paljaychiča, tuž cjican:

—Anaž tsuca maataka. Ančhucqui Jesusaž kjurča, nii cruzquiz ch'awcta žoñi. Ni-iqui jacatatchiča jaziqui. Anača tekzi. Chernzalla. Tii sipulturquiz ana žejlča. ⁷ Jazic ančhucqui oka. Niž tjaajinta žoñinacžquin mazca. Pedružquizimi zaka mazna. Tuž cjican ančhuc maznaquiča: “Jesusaqui ančhucaž tuqui okjayaquiča Galilea cjita yokquin. Nekzi Jesusižtan zalaquiča ančhucqui. Jaknužt tuquitan chiižinchipančhaja, jalla nužuča”.

⁸ Nekztanaqui nii maatakanacaqui sipulturžquiztan ulanžcu, zati pariju quejpciča, tsucaña chjekincan. Tsucaña ana chjulumi chiyi atchiča jeczquizimi.

JESUSAQUI MARIA MAGDALENAQUIZ PARIZICHICHA

⁹ Jesusaqui kjantatilla jacatatzcuqui primiraqui María Magdalenaquiz parizichiča. Tuquitan Jesusaqui naaquiztan pakallaku zajranaca chjatkatchitača. ¹⁰ Naa žonqui Jesusiž mazinacžquin mazñi ojkinčiča. Ninacaqui llaquita želatča, kaacan. ¹¹ Nekztan mazzinča:

—Jesusaqui jacatatchiča. Wejrqui nii cherchinča, —cjican.

Nii nonžcu nii tjaajinta žoñinacaqui ana criichiča. Inapanka chiitažoka naychiča.

¹² Wiruñaqi pucultan tjaajinta žoñinacaž wajtquiztan okan, Jesusaqui parizichizakazza, tsjemata cjissi. ¹³ Nekztan quejpcu, nii pucultanaqui parti tjaajintanacžquiz mazziča. Nii mazta ana zakaz criichiča.

JESUSAQUI WILTA PARIZICHICHA

¹⁴ Wiruñaqi Jesusaqui nii tuncamani tjaajinta žoñinacžquiz parizichiča, chjeri lulan. Ninacaqui jacatatta maztaqui ana criichiča. Nekztan ninacž ana criiñi kuzziz cjen ninacžquiz iwjt'ichiča Jesusaqui. ¹⁵ Nižaza Jesusaqui mantichiča, tuž cjican:

—Jazic ančhucqui okaquiča tjapa kjutñi tii muntu intiru. Tjapa žoñinacžquizimi liwriiñi taku paljayaquiča. ¹⁶ Jakziltat tii taku criiçhaja, jalla niiqui liwriitaž cjequiča; nižaza bautista cjequiča. Jakziltat tii taku ana criiçhaj niiqui, ancha castictaž cjequiča. ¹⁷ Yooz taku criichinacaqui tii milajrunaca paaquiča. Wejt tjuuquiz zajranaca chjatkataquiča. Yekja takunaca chiyauquiča. ¹⁸ Zkora tanžcu zkoržquiz ana chjojrictaž cjequiča. Tsjii veneno licžcu, ana ticznaquiča. Kjaržtan lanžcu, laa žoñinaca chjetnaquiča. Nižta paaquiča Yooz taku criichi žoñinacaqui.

JESUSAQUI ARAJPACHA OJKCHICHA

¹⁹ Nii taku chiižcu chawjc jilir Jesusaqui arajpacha ojkičiča. Nekzi Yooz žew latuquiz julziča. ²⁰ Nekztanaqui nii tjaajinta žoñinacaqui ulanžcu, tjapa kjutñi Yooz liwriiñi taku paljaychiča. Chawjc jiliripanča Jesucristuqui. Jalla niiča ninacžquiz yanapñiqui. Nii Yooz aztan paata milajrunacaqui tuž cjiča: “Tii Yooz takuqui werarapanča”. Nužupanž cjila. Amén.

EL SANTO EVANGELIO SEGUN SAN LUCAS

1-2 Ancha zuma Teófilo, tii cartal amquin cjiyržcuča, Jesucristuž puntuquiztan. Jesucristuž nasta tjuñquiztanpacha jaknužt watčhaja, jalla niiqui ana tjatziča cherchi zoñinacaqui. Nii cherchi zoñinacaqui wejtnacaquiz tjaajinchičha. Nižaza yekja zoñinacžquiz tjaajinchizakazza Jesucristuž puntuquiztan. Nekztan tsjii kjaž zoñinacaqui Jesucristuž puntuquiztan cjiyrchičha niž jaru niž jaru. ³ Nižaza wejrqui zumpacha pewcpewczinča jaknužt Jesucristuž nasta tjuñquiztanpacha watčhaja, jalla nii. Jalla nuž pewcpewczu wejrqui pinsichinča Jesucristuž puntuquiztan cjiyrzjapazakaz niž jaru niž jaru. “Jalla niic waliz čjesača”, cjan pinsichinča wejt kuzquiz. Jaziqui walja zuma Teófilo, amquin tii cartal cjiyržcuča, ⁴ Jesucristuž puntu tjaajintanaca zumpacha zizajo.

JUAN BAUTISTAZ NASTAQUI

⁵ Ima Juan Bautistaž nasan jalla tuž watchičha. Judea yokquin Herodes cjita pajk jiliriqui mantiñitača. Nižaza Zacarías cjita timplu cwitiñi zoñi želatča. Niiqui Abías cjita t'akquiztantacha. Niiž tjun cjititača Elisabet. Ninacaqui Aarón cjita tuquita atchi ejpžquiztan tjonñitača. ⁶ Nii pucultan lucutiñ zoñi Yooz yujecquiziqui zuma kamañchiztača. Yooz Epiž mantitacama kamñitača. Jalla nuž kaman ana čjul ujmi ninacž quintra tjeezñi atasača jecni. ⁷ Ninacaqui ana zinta majchchiztača. Elisabet cjitiqui ana wira matiñitača. Nii oraqui pucultan lucutiñi chawc chawcwatača.

⁸ Tsjii nooj Zacarías t'akquiztan turnuž tjonatča, Yooz sirwizjapa timpluquiz. Jalla nižtquiztan Zacaríasqui Yooz sirwatča timpluquiz. ⁹ Nii timplu cwitiñinacaqui tsjii zoñi inzintu tjaazñi illžnipantakalča. Nekztan Zacarižquiz illziča. Jalla nuž illztaž cjen Zacaríasqui Yooz timpluquiz luzziča, inzintu tjaazñi. ¹⁰ Jalla nii inzintu tjaazñi oraqui tama zoñinacaqui Yoozquin mayizican želatča timplu zancu. ¹¹ Jalla nekztanaqui tsjii Yooz anjilaqui Zacarižquiz parisquichičha timpluquiz. Nii anjilaqui inzintu altarž žew latuquiz tsijtsičha. ¹² Anjila cheržcu Zacaríasqui kuz turwaysi cjišičha, ancha tsucchiča. ¹³ Anjilaqui cjichičha:

—Zacarías, ana am tsuca. Yoozqui amiž mayizitaqui nonziča. Jalla nižtquiztan Yoozqui am Elisabet cjeti tjunaquiz lucmajch wawaž majtkataquičha. Jalla nuž majttan am wawaqui Juan cjita tjuuchiz cjequičha. ¹⁴⁻¹⁵ Jalla nii am majchqui walja pajk jiliriz cjequičha Yooz Ejpž yujecquiziqui. Jalla nii majttiquiztanamqui, amqui cuntintum cjequičha, walja chipsnaquičha. Nižaza walja zoñinacami chipsnaquičha, am tjunaž majttiquiztanamqui. Am majchqui vinumi awarintimi ana licaquičha. Ima maa pjuchquiztan ulnan Yooz Espiritu Santuqui am majch kuzquiz luzaquičha. ¹⁶ Am majchqui walja Israel wajtchiz zoñinaca Yooz Ejpžquin wilita sirwizkataquičha. ¹⁷ Nižaza am majchqui ima Jesucristuž ojklayan ojklayaquičha, Yooz taku paljaycan. Cjuñzna. Tuqui timpuqui tsjii Yooz puntu paljayñi profeta želatča, Elías cjita. Yooz Espiritu Santuqui nii Eliasquiz Yooziž tjaata taku paljayskatchičha. Jalla nii tjaata taku paljaychičha Eliasqui, ana ekscu. Yoozquin tjurt'ini kuzziztača. Jalla nižtapacha Yooz Espiritu Santuqui am majchquiz Yooziž tjaata taku paljayskataquičha. Niž paljaytquiztan ejpžtanami maatinacžtanami wilita zumanskataquičha. Nižaza am majch paljaytquiztan ana Yooz kuzcama kamñi zoñinacami Yooz kuzcama kamñi cjsnaquičha. Jalla nižtquiztan Israel wajtchiz zoñinacaqui Yooz Majch tjonz tjuñi tjewznaquičha. Zuma kamcan, ninacaqui tjewznaquičha, Yooz Majch zuma risiwt'isjapa. —Jalla nuž Zacarižquiz paljaychičha nii Yooz anjilaqui.

¹⁸ Nekztan Zacaríasqui anjilžquiz pewczičha, tuž cjan:

—¿Ultim werara amiž čhitajo? ¿Jaknužt zizasajo? Wejrqui walja chawc zoñtla pero. Wejt maatakami chawc žon zakazza.

¹⁹ Nii anjilaqui kjaaziča, tuž cjan:

—Wejrqui Gabriel cjititča. Yooz manta payiñitča. Yoozqui wejr mantižquičha amquiz tii zuma takunaca maznajo. ²⁰ Amqui weriž čičta ana criitquiztan, upam cjsnaquičha, am maati majtzama. Yooziž pinsita tjuñquiz weriž čičta takuqui cumplisnaquičha. — Jalla nuž čičičha anjilaqui.

²¹ Zacarías timplu kjuyltan azka želatča, ulanžquiz oraqui watatča. Jalla nižtquiztan tjewzñi zoñinacaqui kuzquiz pinsichičha, kjažtquiztan ana ulanžquejo, jalla nii. Zoñinacaqui zancu muzpa tjewznatča, Zacarías ulanžquizcama. ²² Nekztanaqui Zacaríasqui azktanalla ulanžquichičha. Pero ana jaknužt čhii atchičha. Jalla nižtquiztan nii zawnc žejlñi zoñinacaqui ispanitčičha. “Timplu kjuyltan anjilžtan zalzižlani”, jalla nuž cjeyasiča. Upa cjišiz cjen Zacaríasqui zoñinacžquiz kjaržtan paljaychičha.

²³ Tsji kjaž majquiztan Zacariasqui timplu cwtis turnu cumplichicha. Nii tjuñinaca žeržcu, persun kjuya ojkhicha. ²⁴ Wiruñiaqui niž Elisabet cjiti tjunqui ica cjsinicha. Nekztan Elisabet tsji pjijska jiiz kjuyaran želatča. Ana kjuyquiztan kjuya ojklaychinča. Naaqui persun kuzquiz pinsichinča tuž cjan: ²⁵ “Yooz Jiliriqui wejr cjuñžcu, wejtquiz ickatchicha. Jaziqui žoñinacaqui anaž iya wejr iñarasacha”.

JESUCRISTUZ NASTAQUI MAZINTACHA

²⁶ Nekztanaqui sojta jiizquiztan Elisabet ickattanaqui, Yoozqui Gabriel cjita anjila cuchanzquichicha Galilea cjita yokquin, Nazaret cjita wajtquiz. ²⁷ Nii wajtquiz tsjaa tunsill tur želatča María cjiti. David cjita atchi ejpžquiztan tjoniñtača. Mariiqui José cjita žoñžtan kazzintača zalzjapa. Yoozqui naa Mariaquiz anjila cuchanzquichicha. ²⁸ Naaquiz tjonžcu, anjilaqui paljaychicha, tuž cjan:

—Cullacalla, Yooz k'ayamča amqui. Yooz kjarquizza. Nižaza Yoozqui amtan chicapachača. Yoozqui tjapa maatakžquiztanam amquiz juc'ant wali favoraž paaquicha. —Jalla nuž tsaanchicha anjilaqui.

²⁹ Anjilž taku nonžcu Mariiqui ispanichinča. Kuzquiz pinst'ichinča, nii tsaantaqui anal intintasacha, cjan. ³⁰ Nekztanaqui anjilaqui naaquiz cjichicha:

—María, ana tsucaquiz amqui. Yoozqui amquiz wali pajk favora paaquicha. ³¹ Jalla nižtquiztan amqui icaquicha. Lucmajch wawchizim cjequicha. Nii wawaqui Jesús cjita tjuuchiz cjequicha. ³² Tsji noojiqui nii am majchqui wali pajk jiliriž cjequicha. Arajpach Yooz Ejpž Majchpanča niiqui. Werar Yooz Ejpqui niž Majchquiz pajk mantiñi cjskataquicha, Israel wajtchiz žoñinaczjapa. Am David cjita atchi ejptača tuqita pajk mantiñiqui. Jalla nižta pajk mantiñi cjequicha am majchqui. ³³ Israel wajtchiz žoñinaca wiñayaž mantaquicha. Niž mantitaqui wiñayaž želaquicha. Anaž tucuzinznasacha. —Nuž paljaychicha anjilaqui.

³⁴ Nekztanaqui Mariiqui anjilžquiz pewczinča, tuž cjan:

—ŽJaknužt ti cjesaya? Wejrqui ana luctaka pajuča.

³⁵ Nii anjilaqui kjaaziča, tuž cjan:

—Yooz Espiritu Santuqui amquiz tjonznaquicha. Jalla nuž tjonan arajpach Yoozqui niž ztan tsjirižtakaz wezcaquicha am juntuñ. Nii oraqui Yooz Espiritu Santuqui am t'icznaquicha. Jalla nižtquiztan nii am maatiqui juc'ant zuma lijitum kamañchiz cjequicha. Yooz Majchpanča niiqui. ³⁶ Nižaza amquiz maznuča tuž, am jamillquiztan Elisabet cjtiqui ickatchitacha, chawc žon cjenam. Tuquiqui žoñinacaqui Elisabet puntuquiztan cjiñitacha: “Naa žonča ana matiñqui” cjananaqui. Jaziqui sojta jiizkaz icchinča. ³⁷ Yoozqui čjulumpipankaz paasacha. —Jalla nuž čhičhicha anjilaqui.

³⁸ Nekztanaqui Mariiqui cjichinča:

—Wejrqui Yooz Jiliriz mantitacama kamiñ žontča. Yoozqui wejtquizimi amiž čhiitacama paaj cjila.

Jalla nuž Mariaž čhiitan, anjilaqui ojkhicha.

MARIAZ ELISABETAQUIN OJKTA

³⁹ Nekztanaqui tsji kjaž majquiztan Mariiqui zati pariju ojkhinča Judea cjita kolta curunacchiz yokquin. ⁴⁰ Jalla nicju Zacarias kjuya luzzinča. Kjuya luzcu Elisabetaquiz tsaanchinča. ⁴¹ Nuž Mariaž tsaanan Elisabeta wawaqui pjuch kjuyul cjenpacha kissiča. Nekztanaqui nii oraqui Espiritu Santuqui naa Elisabetaquiz luzziča nižaza čhiikatchicha. ⁴² Jalla nekztan naaqui alto tawkžtan Mariaquiz paljaychinča, tuž cjan:

—Yoozqui amquiz tjapa maatakžquiztanami wali pajk favora paachiča. Nižaza nii am majchqui walja honorchiz cjesaž cjila. ⁴³ ŽKjažtquiztan taa arajpach Jiliriz maaqui wejtquin tjonžquejo? Wejrqui inakaztča. Anal waquisuča. ⁴⁴ Amiž tsaanta taku nonžcu, wejt wawaqui pjuchquiz anča cuntintu kis kissiča. ⁴⁵ Yooziž apayžquita taku criichamča, nii Yooziž čhiita takucama cumpლისაquicha, jalla nii criichamča. Jalla nižtquiztan zuma cuntintum cjequicha. Nuž cjichinča Elisabetqui.

⁴⁶ Nekztanaqui Mariiqui čhiichinča, tuž cjan:

“Wejt Yooz Jiliriz honoral waytača. ⁴⁷ Wejt Liwriñi Yooziž cjen, wejt kuzmi ančaž chipča. ⁴⁸⁻⁴⁹ Wejrqui inakaztča. Yooz mantitacama kamiñ žontča. Yoozqui wejtquiz cjuñžquichicha. Jaziqui walja azziz Yooz Ejpqui wejtquiz t'icziča. Jalla nuž wejtquiz pajk obra paachiča. Tekztan nawjčchuc tjapa žoñinacaqui wejt puntuquiztan parlaquicha: ‘Yoozqui naaquiz zuma favora paachiča’, cjan. Werar Yoozqui jeczquiztanami juc'anti zumapankazza. ⁵⁰ Yoozqui tjapa nižžquin rispitiñ žoñinaczquiz okžñipanča, watay wata okžñipanča. ⁵¹ Yoozza walja pajk obranaca paañiqui. Mit kuzziz žoñinacz pinsitanaca inakaz cjissa. ⁵² Walja azziz jilirinaca jwessa ninacz puestuquiztan. Antiz humilde kuzziz žoñinaca honorchiz cjskatcha. ⁵³ Nižaza jakžiltat ana cusasanacchiz t'akjiri željčhaja, jalla

nii t'akjirinacžquiz walja cusasanaca tjaaquičha Yoozqui. Antiz ricachunzcazti laachi kjarquiz ana čhjulchiz quejpkataquičha. ⁵⁴⁻⁵⁵ Nizaza Yoozqui ućhum tuquita atchi ejpnacžquizimi, Abrahamžquizimi, Abrahamž majchmaatnacžquizimi, jalla ninacžquizimi taku tjaachičha, ninaca tirapan okznajo. Jalla nuž okžcu Yoozqui walja yanapćha Israel wajtchiz Yooz sirwińi žońinacžquin, ninaca ana tjatsńičha”.

Jalla nuž chichinćha Mariiqui.

⁵⁶ Tsjii čhjep jiz Mariiqui Elisabetatan kamchinćha. Nekztan quejpcinćha naaza persun kjuja.

JUAN BAUTISTAZ NASTA

⁵⁷ Naa Elisabeta majtz tjuńiqi irantizquichičha. Nekztan lucmajch wawa majtchinćha. ⁵⁸ Jalla nuž cjen, Yoozqui Elisabetaquiz ancha zuma favora paachičha. Jalla nii quintu zizcuqi, Elisabeta wisinunacami jamillanacami naaquin tjonžńi ojkcichičha. Nekztan ninacž tjonžtan, Elisabetaquiz ancha cuntintutakalćha. Ninacami cuntintuzakaztačha. ⁵⁹ Jalla nekztan quinsakal tjuńquiztan Zacariastan Elisabetatan timplu ojkcichičha wawa čhimpus cuztrumpi paakatjapa. Nii cuztrumpi paatan ejpž tjuužtan tjuuzkatz pecatćha, Zacarias cjican. ⁶⁰ Wawž maquiz cjichinćha:

—Anaž. Tii wejt maatiqui Juan cjita tjuuchizpanž cjequičha.

⁶¹ Partinacazti pewczičha:

—¿Kjažtiquiztan nižta tjuuskatz pecjo? Am jamillanacquiztan anaž nižta tjuuqui ježlćha.

⁶² Jalla nekztanaquiz wawž ejpžquiz kjaržtan pewczičha, čhjul tjuuchizim pecas, jalla nii. ⁶³ Ejpquiz tsjii maychičha, tjuu cjjirzjapa. Nekztanaquiz cjjirchičha, tuž cjican: “Wejt maatiqui Juan cjitaž cjequičha”. Nekztanaquiz tjappacha ispantichičha nii puntuquiztan. ⁶⁴ Nii orapacha Zacariasquiz wilta chiińi cjišićha. Jalla nuž wilta chii atcan, Yooz honora paljaychičha. ⁶⁵ Jalla nuž cjen wisinunacami ispantichi quirchičha. Tjapa kjutńi nii Judea yokaran nii quintu ojkcichičha. ⁶⁶ Tjappacha nii quintu zizńi žońinacaquiz kuzquiz pin-sichičha: “¿Tii uzaquiz čhjulut cjisnaquejo?” cjican. Yooz kjarquizpantačha nii wawaquiz.

⁶⁷ Nekztanaquiz Yooz Espiritu Santuquiz Zacariizquiz čhikatchičha. Jalla nižtiquiztan Zacariasquiz Yooziž tjaata takucama paljaychičha, tuž cjican:

⁶⁸ “Yooz jiliri honorchiz cjlalla. Niičha Israel žońinacž Yoozqui. Ućhum Yoozqui niž mantitacama kamńi žońinacžquin cjuńzičha. Jaziquiz liwriita cjequičha ućhumquiz.

⁶⁹ Yoozqui walja azziz Liwrińi cuhanžquichičha, ućhumnacauiz. Davidž majch maatinacžquiztanpacha majttačha nii Liwrińi. David cjetaquiz Yooz mantitacama kamńitačha. ⁷⁰ Tuquiz timpuquiztanpacha jalla nužupan Yoozqui taku tjaachičha. Yooz taku paljayńi žońinacaquiz niž jaru niž jaru nii Yooziž tjaata taku mazmazzičha. ⁷¹ Nii maztaquiz tužutačha: ‘Liwriitaćhumž cjequičha, ućhum quintra žońinacžquiztanami, ućhum čhjaawjkatńi žońinacžquiztanami’. ⁷² Yooz Ejpquiz ućhum tuquita atchi ejpnacžquiz taku tjaachičha, tuž cjican: ‘Wejrquiz anćhucaquiz tira okznaičha. Weriz zuma tjaata taku anal tjatsnačha’. ⁷³ Nižaza Yooz Ejpquiz ućhum tuquita Abraham ejpžquiz taku juramintužtan tjaachičha, nijapami ućhumjapami. ⁷⁴ Ućhum quintra žońinacžquiztanami liwriitanaquiz, ućhumquiz ana ekskuciu Yoozquin sirwasačha. ⁷⁵ Nižaza ućhumquiz Yooz kuzcamakaz zuma lijituma kamaquičha. Jalla nuž kamcan ućhumquiz Yooz sirwauquičha ticzcama”. ⁷⁶⁻⁷⁷ Nižaza Zacariasquiz tira paljaychičha, tuž cjican: “Juan, wejt maati, amquiz Jesuž Jilirž tjonz tuquiz ojklayaquičha, Israel žońinaca nii zuma tjewznajo. Amquiz jaknuž žońinacž ujnacami pertunta cjećhaja, jalla nii intintiskataquičha. Žońinacž ujnaca pertunta cjen, liwriitaž cjequičha. Jalla nuž intintiskattiquiztanauquiz profeta cjitam cjequičha amquiz, arajpach Yooziž tjaata taku paljayni profeta. ⁷⁸ Yoozquiz ućhum ancha okžńiž cjen ućhum liwriyaquičha. Tsewctanpacha tsjii Liwrińi cuhanžquichičha, ućhum kuzquiz tjuńižtakaz kjanajo. Jalla nižtiquiztan ew timpužtakaz cjequičha. ⁷⁹ Jalla nii Liwrińi quiz zuma kjanacamapanž Yooz zuma kamańi jicz tjeeznaquičha, zumchiquiztakaz kamńi žońinacžquizimi, ticzquiztan eksńi žońinacžquizimi. Nižaza nii Liwrińi quiz ućhum zuma irpaquičha, Yooz Ejpžtanami ućhumtanami zumanzajo”.

Jalla nuž cjichičha Zacariasquiz.

⁸⁰ Nekztanaquiz nii Juan cjita uzaquiz pajkchičha. Zapuru juc'anti Yoozquin tjurt'ińi kuzziztačha. Jalla nekztanaquiz tsjii ch'ekti yokquin ojklayatćha, Israel wajtchiz žońinacžquiz niž obra tjeezcama.

2

JESUCRISTUZ NASTA

¹ Jalla nii timpuquiz tsjii walja chawc jiliri želatćha, Augusto cjita. Nii chawc jiliriquiz mantichičha, tuž cjican:

—Tjappacha zoñinacaqui tjuu apuntiskataquiča.

² Nii timpuquiz Cirenio cjita jiliri želatča, Siria yokchiz zoñinaca mantiñi. Jalla nii timpuquiz primir censuqui watchiča. ³ Nekztanaqui tjapa zoñinacaqui persun watja ojkspantača, persun tjuu apuntiskati. ⁴ Jalla nuž cjen José cjita zoñiqui Galilea cjita provinsiquiztan, Nazaret cjita wajtquiztan ulanžquichiča. Judea cjita provinsiquin, Belén cjita wajtquin ojčkhiča. Jalla nicju David cjita tuquita atchi ejpqui nassitača. Davidž majchmaatquiztan tjonñitača Josequi. ⁵ Jalla nuž cjen nicju ojčkhiča, tjuu apuntiskati. Mariá cjiti turatan zalzjapa kazzitača Josequi. Nii oraqui naa Mariiqui Espiritu Santuž t'icžtatača. Juztan Mariatan pucultan ojčkhiča, tjuu apuntiskati. ⁶ Belén wajtquin irantižcu, Mariá majts oraqui tjonchiča. ⁷ Jalla nicju Mariiqui primir wawa majtchinča, Belén wajtquiz, animalž tjajz kjuyquiz. Wawaqui pañ awallžtan capžtatača. Jalla nuž capžcu animalž tjajz kjuyquiz t'apžtatača. Anaž iya alujamintu wajtchucatača.

AWATRINACAQUI JESUSIZQUIZ RISPITI TJONCHICHA

⁸ Belén wajt žcatiran uuzi itžni awatirinaca želatča. Awatirinacaqui pakara uuzi itžničača pamparanpacha. ⁹ Jalla nuž želan tiripintit Yooz anjilaqui jecžquichiča. Tsewctan ninacž kjutñi walja kjanžquichiča. Nuž cheržcu ninacaqui ancha tsuchiča. ¹⁰ Jalla nekztanaqui nii anjilaqui cjichiča:

—Ana tsuca ančhucqui. Zuma quintul zjijcžcuča. Tsjii Liwriiñiqui tjapa zoñinacžtajapa cuchanžquitača. Jalla niž cjen zoñinacaqui zuma cuntintuž cjequiča. ¹¹ Tii zeziqui Davidž wajtquiziqui tsjii wawa majtča. Jalla niiqui Jesucristo Yoozza, ančhuc Liwriiñi. ¹² Ančhucqui nii wawa wachaquiča pañ awallžtan capžta; nižaza animalž tjajz kjuyquiz t'apžta wachaquiča. Jalla nuž wažtaž cjen siñala cuntažtakaz cjequiča. Jalla nuž cjenaqui ančhucqui zizaquiča, chekapan weraraž čhiitkalala, niiqui. —Nuž cjichiča anjilaqui.

¹³ Jalla nekztan anjilžtan chica tama Yooz anjilanaqui tsewctan jecžquichizakazza. Yooz anjilanaqui Yooz honora waytichiča, tuž cjican:

¹⁴—Tsewcta arajpach Yooz honorchiz cjilalla. Nižaza tii yokquiziqui Yooz okžta zoñinaca zuma cuntintu kuzziz cjilalla.

¹⁵ Jalla nuž čhižcu, Yooz anjilanaqui tsewcta arajpacha quejpciča. Nekztan nii awatirinacaqui porapat parlassiča, tuž cjican:

—Anjilaž maztaqui arajpach Yoozquiztan tjonchikalala. Tsjii Liwriiñi majttakalala. Jalla nii cheriž Belén watjaž ojklalla.

¹⁶ Jalla nekztanaqui awatirinacaqui zati pariju ojčkhiča. Belén wajtquin animalž tjajz kjuyquiz luzziča. Nekzpacha awatirinacaqui zalčiča Mariatan Juztan wawa t'apzi. ¹⁷ Ninacžtan zalžcu tjappacha Yooz anjilaž čhiitanaca nii wawž puntuquiztan quint'ichiča. ¹⁸ Awatirinacaž nuž maztiquiztan, tjappacha nonžni zoñinacaqui ispan-tichiča. ¹⁹ Mariizti persun kuzquiz nii mazta chjojchinča. Nii mazta puntuquiz pinsican walja pinsamintu aptazzinča. ²⁰ Awatirinacaqui uuzi ichi quejpciča. Nižaza Yooz honora paljajychiča, tuž cjican:

—Yoozza chekanaqui. Ancha waliča učhumž nonžtanaca, učhumž chertanacami. Yooz anjilaž čhiitacama nižtapacha cherchinčhumla. —Jalla nuž cjican Yooz honora waytissiča awatirinacaqui.

JESUSAQUI TIMPLUQUIN CHJICHTACHA

²¹ Majttiquiztan quinsakal tjuñquiziqui jalla nekztan nii wawžquiz chimpuz cuztrumpi paachiča. Ima Mariaž ican, Yooz anjilaqui Mariaquiz čhičiča, “Jesús cjita cjequiča amiž primir majtta wawaqui”. Jalla nižtiquiztan nii anjilaž čhiita tjuužtan tjuuzkatchiča.

²² Tuquitanpacha tsjii taku mantichiča Moisesqui, tuž cjican: “Majtžcu ima pusi tunc tjuñiž cjen, maatanacaqui Yooz sirwiz cuzturumpinaca ana payi atašača. Pusi tunc tjuñiž tjonan, timpluquiz tsjii cuztrumpi paazpanča. Jalla nekztanaqui wilta Yooz sirwiz cuztrumpiž paasača”. Jalla nižtiquiztan majtta tjuñquiztan pusi tunc tjuñi pjojkan Juztan Mariatan ninacž wawa chjitchiča Jerusalén cjita watja. Jalla nicju timpluquin ojčkhiča wawa Yoozquin cumpjii. ²³ Tsjii Yooz liiqui tuž cjichiča, “Primir lucmajch wawa majtžcu, Yoozquin cumpjitaž cjequiča Yooz sirwajo”. Nuž Yooz lii ut'aysiž cjen lii jaru cumplichiča. ²⁴ Yooz mantita lii jaru nii lucutiñiqui ojčkhiča. Yooz liiqui zakaz cjicha: “Tsjii pariza paluma uz tsjii pariza wežla palomažtakaz Yoozquin tjaaspanča”. Jaziqui nužupan Yoozquin tjaachiča.

²⁵ Nii timpuquiz Jerusalenquiz tsjii Simeón cjita zoñi želatča. Nii zoñiqui Yooz kuzcama kamñitača; Yooz lii jaru kamñitača. Nižaza Israel wajtchiz zoñinacž Liwriiñi tjewziča. Simeonqui Espiritu Santuž irpita zoñipantača. ²⁶ Espiritu Santuqui Simeonžquiz taku tjaachiča, tuž cjican: “Ima ticžcan, amqui Yooz cuchanžquita Liwriiñi jiliri cheraquiča”. ²⁷ Jalla nuž taku tjaatiquiztanaqui Espiritu Santuqui Simeón irpichiča timplu kjutñi. Nii

oraqui Jesusiz maa ejpqui nii timpluquin chjitchiicha. Nekziqui Jesusizquiz mantita lii jaru cumplichicha. ²⁸ Jesusa cjita wawa cherzcu, Simeonqui kjarztan kaaziicha. Jalla nuż kaazcu, Yooz honorchiz cjeajajo, tuż cjichiicha:

²⁹ —Yooz Tata, wejrqui amiż mantitacama kamiñ zoñticha. Tuquiqui wejtquiz taku tjaachamcha. Anziqui amiż chiita taku cumplichamcha. Jaziqui tiztiquiztanaqui cuntintul ticznasaicha. ³⁰ Jaziqui wejt persun chjucztan tii amiż cuchanzquita Liwriiñi cherchincha. ³¹ Tjappacha tii muntuquiz zejlñi zoñinacztajapa tii Liwriiñi cuchanzquichamcha. ³² Tii Liwriiñiz cjen, Israel zoñinaczquizimi parti zoñinaczquizimi Yooz kamañ jicz tjeeztaż cjequicha, liwriita cjeajajo. Niżaza tii Liwriiñiz cjen, Israel wajtchiz zoñinacaqui zuma honorchiz cjisnaquicha. —Jalla nuż chiichiicha Simeonaqui.

³³ Simeonż chiitiquiztan Jesusiz maa ejpqui ninacz kuzquiz ispantichiicha. ³⁴ Nekztanaqui Simeonaqui ninaczta Yoozquin mayizichiicha walikaz cjeajajo. Niżaza Jesusiz maaquiz paljaychiicha, tuż cjican:

—Werapanchay, tii waważ cjen walja Israel wajtchiz zoñinaca liwriitapanż cjequicha. Niżaza tii waważ cjen yekjapa Israel wajtchiz zoñinacazti ujquin tjoztznaquicha. Tiiqui walja chawc jiliripanż cjequicha. Pero walja zoñinacaqui nii anaż rispitaquicha, Yooziż cuchanzquita cjenami. ³⁵ Tii waważ cjen zoñinacz kuzquiz pinsitanacaqui pajtaż cjequicha. Niżaza Maria, amqui tii waważ cjen ancha llaquitam cjequicha. —Jalla nuż mazziicha Simeonaqui.

³⁶⁻³⁷ Nii oraqui tsjaa Ana cjiti zon zelaticha, timpluquiz zakaz. Naatacha Yooz taku paljayiñ profetqui. Jalla naaqui Fanuelż majttacha, Aser cjita t'akviztan. Pakallawk wata zalztiquiztan, naaža lucuqui ticziicha. Anziqui walja chawc zontacha. Quinsakalc tunca pusin watchiztacha naa žewqui; timpluquiztan anapan ulniñtacha. Ayunascan Yoozquin mayizican, Yooz Ejpžquin sirwiñtacha majiñami weenami. ³⁸ Jesus cjita wawa timpluquiz zelan, nii orapacha Ana cjiti zonqui nii wawžtan zalchincha. Nuż zalzcu Yoozquin sparaqiz cjinchincha. Nekztan nii wawž puntu paljayi kalltichincha Jerusalén watja liwriiz tjuñi tjewzñinaczquiz.

JESUSAQUI PAJKCHICHA

³⁹ Tjapa Yooz mantita lii cumplicuqui Jesusiz maa ejpqui Galilea yokquin quejpciicha. Niiż persun watja Nazaret cjita quejpciicha. ⁴⁰ Jalla nii wajtquinaqui nii uzaqui pajkchiicha. Tsjan tjupi y niżaza tsjan chjultaki zizñi cjissiicha. Yooz Ejpqui nii walja cwitichiicha, niżaza yanapchiicha.

⁴¹ Zapa wata niiz maa ejpqui Jerusalenquin ojkchiicha, pascua pijista payi. ⁴² Jesusaqui tuncapan wajtchiz cjen, niiz jamillžtan Jerusalenquin ojkchiicha pascua pijista cuztrumpi payi. ⁴³ Jalla nekztan pijista žerzcuqui, quejpciicha ninacaqui. Jesus uzazti Jerusalén wajtquiz eclichiicha. Niiż maa ejp ana eclini naychiicha. ⁴⁴ Niiż maa ejpqui pinsaticha, “Niiż mazinacztanż caa”, cjican. Jalla nuż cjen niiz maa ejpqui ojkchiicha tsjii nooj intiru. Pero tjuñi kattan, Jesusa kjurchiicha jamillanaczquin niżaza ocjalż maziran. ⁴⁵ Maa ejpqui Jesusa ana wači atchiicha. Jalla nekztanaqui Jerusalén watja quejpciicha, jalla niicu kjurzjapa.

⁴⁶ Tsjii chjep majquiztan, maa ejpqui Jesus watchiicha timplu kjuyla. Timpluquiz Israel lii tjaajiñi maestruncztan zelaticha. Maestruncz takunaca nonznaticha. Y niżaza maestrunczquiz pewcznaticha Jesusaqui. ⁴⁷ Nii uzaż paljaya taku nonzcu tjapa zoñinacaqui ispantichiicha, nii uzaż nuż chjulumi zizñiz chiyani. ⁴⁸ Jalla nekztanaqui nuż zejlñi cherzcu, ispantichi cjissiicha maa ejpmi. Nekztanaqui niiz maaqui chiižinčincha:

—Aay, tii wejt uza jay. ¿Kjažtiquiztan am niža eclichamta? Am ancha llaquita kjurchincha wejrncacqui. —Jalla nuż maaqui niizquiz chiižinčincha.

⁴⁹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui maaquiz kjaaziicha, tuż cjican:

—¿Wejr tjapa kjutñi kjurchamkaya? Wejt persun Ejpž kjuyquiz zejlstanpantača wejlaqui. ¿Jalla nii ana zizzat amya?

⁵⁰ Jalla nuż chiyani niiz maa ejpqui ana intintazziicha.

⁵¹ Nekztanaqui Jesusaqui maa ejpžtan Nazaret cjita watja ojkchiicha. Nicju irantižcu maa epiz mantitanaca cazñipanikaztača. Maaqui jalla niiz nuż wattanacquiztan kuzquiz chjojchincha. ⁵² Jalla nekztan Jesusaqui tsjan pajkchiicha. Niżaza tsjan zizñi pinsamintuchiztača. Yooz Ejpmi zoñinacami niiz cjen cuntintutača.

3

JUAN BAUTISTAQUI YOOZ TAKU PALJAYCHICHA

¹ Zacarías Juan cjita majchqui Yooz taku paljayi kallantichiicha. Jalla nii timpuquiz tii jilirinaca zelaticha. Tsjiiqui Tiberio cjitatača, juc'ant chawc jiliritača niiqui. Tunca pijiskan wata jiliri cjican mantichiicha. Niżaza tira mantiñpantača. Tsjijuñqui Poncio

Pilato cjitatacha. Niiqui mantichiča Judea cjita yokquin. Tsjiizuñqui Herodes cjitatacha. Niiqui Galilea yokquin chawc jiliritacha. Niiž lajkqui Felipe cjitatacha. Nii Felipiqui Iturea cjita yoka, Traconite cjita yoka, jalla nii pizc yokquin mantiñitacha. Tsjiizuñqui Lisanas cjitatacha. Niiqui Abilinia cjita yokquin mantiñitacha. Nii timpuqui ninacatacha pajk jilirinacaqui. ² Nižaza nii timpuqui Anastan Caifastan timplu chawc jilirinacatacha. Nii timpuqui Juanqui želatča tsjii ch'ekti yokquin. Jalla nuž želan Yoozqui Juanžquiz takunaca paljaychiča. ³ Nekztan Juanqui tjapa kjutñi Jordán puj yokaran ojklaychiča. Nicju žoñinacžquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Ančhucqui kuznacaž campiya; Yoozquin kuzziz cjisna. Nekztan ančhuca ujnaca pertunta cjequiča. Jalla nekztanaqui bautistaž cjesača. —Jalla nuž paljaychiča Juanqui.

⁴ Tuquita tsjii Isaías cjita Yooz taku paljayñi profeta želatča. Niiž cjiyrta takucama watchiča. Jalla tuž cjican, cjiyrchiča:

“Ch'ekti yokquin tsjii žoñiqui altu tawkžtan paljayzacaquiča, tuž cjican: ‘Tsjii chawc jiliriž tjonaquiča. Jaziqui zuma kamañ jicz tjaczna. Tsjii zuma jicztakaz ančhuca kuznaca zumpacha tjaczna, y nižaza zuma lititumapanž cjee. ⁵ K'awanaca liwjtattatzna. Curunacami lumanacami zumpachaž wjajržna, nii jicz zuma zok'o okajo. Nižaza nii t'ojonacaqui zumpacha kujzcatzna. Jalla nuž zuma kamañ jicz tjacznaquiča. ⁶ Nii chawc jiliriž tjontan, tjapa tii muntuquiz žejlñi žoñinacami Yooz Epiz cuchanzquita Liwriñiz cheraquiča’ ”.

Jalla nuž cjican cjiyrchiča nii Isaías cjita žoñiqui.

JUAN BAUTISTAQUI ŽOÑINACŽQUIZ CHIIZINCHICHA

⁷ Nekztanaqui žoñinacaqui tjapa watjanacquiztan ulanzquichiča, Juanž bautista cjisjapa. Juanqui nii žoñinacžquiz cjichiča:

—Žkora irata incallñi žoñinaca. Yooz Ejpqui ujchiz žoñinaca wajillaž casticaquiča. Žject ančhucaquiz nii mazzejo? ŽNii casticu atipzjapa wejtquinž tjonya? ⁸ Kuz campichinchucžlaj niiqui, zumapankaz kamaquiča, ančhuca campiita kuz kjana tjeezjapa. Ančhucqui anaž mit kuzziz porapat chiyasaquiča, tuž cjican: “Wejrnacqui Abrahamž majchmaatinacžquiztanpacha tjoñiča. Yoozqui anaž wejrnaca casticasača”. Jalla nižta ana čhičhiž waquisiča ančhucqui. Yoozqui tii maznacquiztan Abrahamž majchmaatinaca paasača. ⁹ Ančhucqui tsjii frut muntiztakazza. Ana zuma fruta pookñi muntiqui k'aachtaz cjequiča jir achtan. Jalla nuž k'aachtiquiztanaqui, ujtaž cjequiča. Jalla nižta irataž ančhucaquiz wataquiča. Ana zuma kamañchiz žoñinaca castictaz cjequiča. —Nuž cjican paljaychiča Juanqui.

¹⁰ Jalla nekztanaqui žoñinacaqui Juanžquiz pewcziča:

—ŽJaziqui čhjulul paaqui wejrnacjo?

¹¹ Nekztanaqui Juanqui kjaaziča, tuž cjican:

—Jequit pizc almillchiz cjechaj niiqui, tsjii almillaqui ana almillchiz žoñžquin tjaasača. Tsjii wacchi čhjerchiz žoñiqui tsjii ana čhjerchiz žoñžquin niž čhjeri tojnaquiča. —Nuž cjichiča Juanqui.

¹² Jalla nekztanaqui tsjii impuesto cobriñi žoñinacaqui Juanžquin tjonchiča, bautista cjisjapa. Nekztanaqui Juanžquiz pewcziča, tuž cjican:

—Tjaajiñi, žwejrnacqui čhjulul paaquiya?

¹³ Juanqui kjaaziča, tuž cjican:

—Lii jaruž cobraquiča. Anaž juc'anti cobraquiča ančhucqui.

¹⁴ Nižaza tsjii zultatunacaqui Juanžquiz pewcziča, tuž cjican:

—ŽWejrnaczi čhjulul paaquiya?

Juanqui kjaaziča, tuž cjican:

—Ančhucqui žoñžquiztan anaž čhjulumi kjañaasača. Nižaza anaž fuerziyasača. Nižaza žoñžquizimi ana inapankaz tjojtinasacha, tsjii cusasa packatzjapami. Nižaza ančhuc persun suelduchiz cuntintupanž cjee. —Jalla nuž cjican kaaziča Juanqui.

¹⁵ Tjapa žoñinacaqui Yooziž cuchanzquita Cristuž tjonz ancha tjewznatča. Jalla nižtiquiztan žoñinacaqui kuznacquiz pinsichiča: “Juanqui Cristužlani” cjican. ¹⁶ Pero Juanqui tjappacha nii žoñinacžquiz cjichiča:

—Nonžna. Wejrqui kjaztangkal bautisuča. Tsjiizuñ wejt wirquin tjonča. Jalla niiqui Espiritu Santužtanami arajpach užtanami bautisaquiča. Jalla niiča wejtquiztan tsjan juc'ant poderchizqui. Anal niž čhjata chjojkinimi atasača, nižquiz atintisjapa. Inakaztča wejrqui.

¹⁷ Juanqui tira paljaychiča, tuž cjican:

—Ančhucqui trigo zkalaztakazza. Nii tjoñi jiliriqui trigonaca kjojaquiča. Nekztan itsanacami zuma trigumi pjalznaquiča. Nii zuma triguqui ricujtaž cjequiča. Niiž persun

kjuyquin majčtaž cjequičha. Nii itsanacazti liw ujžtaž cjequičha, ana tjesni ujquiz. Jalla nižta irataž ančhuaquiz wataquičha.

¹⁸ Jalla nuž žoñinacžquiz chiižinčičha Juanqui. Nižaza yekja chiižintanacami paljayčičha, zuma Yooz taku paljaycan. ¹⁹ Nižaza wiruñauqui Juanqui Herodes cjita jiliržquiz iwj't'ichizakazza. Herodes cjita jiliriqui niž jilž tjunatan zalsičha. Felipe cjitatača niiž jilaqui. Nižaza Herodesqui iya anawalinaca paachitakalča. Nekztan Juanqui Herodesquiz iwj't'ichičha tjapa niž anawali paatiquiztan. ²⁰ Herodeszti ana nonzičha. Juc'anti anawalinaca paachiča, Juan carsilquiz chawjczcama.

JESUCRISTUZ BAUTISTA

²¹ Juanqui ima carsilquiz chawcta želan, walja žoñinaca bautisiča. Nižaza Jesusa bautissizakazza. Jesusaqui bautista cjiscu Yooz Ejpžquin mayizatča. Nii orapacha arajpacha cjetziča. ²² Yooz Espiritu Santuqui tsjii palumažtakaz chjiwžquičičha Jesusiž juntuñ. Nižaza arajpachquiztan tsjii altu jora paljayžquiči nonzičha. Nii joraqui tuž cjian chiižquičičha:

—Amčha wejt ultim k'ayi Maatimqui. Amiž cjen anchal cuntintutčha wejrtqui.

JESUCRISTUZ TUQUITA ATCHI EJPNACACHA TINACAQUI

²³ Jesusaqui nii oraqui quinsatunc watchiztača. Jalla nekztanaqui niž Yooz Epiz tjaata trabajo kallantichičha. Jesusiž tuquita atchi ejpnacaqui tinacača. Primero Josež maati cji-tažtakaztača. Josequi Eliž majčtača. ²⁴ Eliqui Matatž majčtača. Matatqui Leviž majčtača. Leviqui Melquiž majčtača. Melquiqui Janaž majčtača. Janaqui Josež majčtača. ²⁵ Josequi Matatias majčtača. Matatiasqui Amós majčtača. Amosqui Nahumž majčtača. Nahumqui Esliz majčtača. Esliqui Nagaiž majčtača. ²⁶ Nagaiqui Maatž majčtača. Maatqui Matatias majčtača. Matatiasqui Semeiž majčtača. Semeiqui Josež majčtača. Josequi Judaz majčtača. ²⁷ Judauqui Joanaž majčtača. Joanaqui Resaž majčtača. Resaqui Zorobabelž majčtača. Zorobabelqui Salatielž majčtača. Salatielqui Neriz majčtača. ²⁸ Neriqui Melquiž majčtača. Melquiqui Adiz majčtača. Adiqui Cosamž majčtača. Cosamqui Elmodamž majčtača. Elmodamqui Erž majčtača. ²⁹ Erqui Josuež majčtača. Josuequi Eliezerž majčtača. Eliezerqui Jorimž majčtača. Jorimqui Matatž majčtača. ³⁰ Matatqui Leviž majčtača. Leviqui Simeonž majčtača. Simeonqui Judaz majčtača. Judaqui Josež majčtača. Josequi Jonanž majčtača. Jonanqui Eliaquimž majčtača. ³¹ Eliaquimqui Meleaž majčtača. Meleaqui Mainanž majčtača. Mainanqui Matataž majčtača. Matataqui Natanž majčtača. ³² Natanqui Davidž majčtača. Davidqui Isaiž majčtača. Isaiqui Obedž majčtača. Obedqui Booz majčtača. Boozqui Salmonž majčtača. Salmonqui Naasonž majčtača. ³³ Naasonqui Aminadabž majčtača. Aminadabqui Aramž majčtača. Aramqui Esromž majčtača. Esromqui Fares majčtača. Faresqui Judaz majčtača. ³⁴ Judaqui Jacobž majčtača. Jacobqui Isaacž majčtača. Isaacqui Abrahamž majčtača. Abrahamqui Tarež majčtača. Tarequi Nacorž majčtača. ³⁵ Nacorqui Seruž majčtača. Serugqui Ragauž majčtača. Ragauqui Pelegž majčtača. Pelegqui Heberž majčtača. Heberqui Salaz majčtača. ³⁶ Salaqui Cainanž majčtača. Cainanqui Arfaxadž majčtača. Arfaxadqui Semž majčtača. Semqui Noež majčtača. Noequi Lamecz majčtača. ³⁷ Lamecqui Matusalenž majčtača. Matusalenqui Enocž majčtača. Enocqui Jaredž majčtača. Jaredqui Mahalaleelž majčtača. Mahalaleelqui Cainanž majčtača. ³⁸ Cainanqui Enós majčtača. Enosqui Staz majčtača. Setqui Adanž majčtača. Adanqui Yooziž paatiquiztan Yooz maatitača.

4

SATANAS CJITA DIABLUQUI JESUSA UJQUIZ TJOJTSKATZJAPA PECATCHA

¹ Jesusiž kuztan Yooz Espiritu Santuž kuztan tsjii kuzziztača. Jalla nuž cjen Jesusaž Jordán cjita pujquiztan okan, Espiritu Santuqui Jesusa chjičičha ch'ekti yokquin. ² Jalla nii ch'ekti yokquin žejlčičha pusi tunc tjuñi. Jalla nuž želanaqui nii Satanás cjita diabluqui Jesusa ujquiz tjojtskatzjapa pecatča. Jalla nii pusi tunc tjuñi Jesusaqui ana čjheri lujlčičha. Jalla nižtjanaquin pusi tunc tjuñiquiztan ana lujlčiz cjen čjheri eescsatchičha. ³ Jalla nekztanaqui nii diabluqui cjichičha:

—Ultim Yooz Maatimžlaj niiqui, amqui tii mazquiztan t'anta tuckatalla. —Nuž diabluqui čhičičha.

⁴ Jesusaqui kjaaziča, tuž cjian:

—Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: “Žoñinacaqui anaž čjheržtan alaja žetasača. Yooz takučha chekanaqui, jalla ničha ultim čjherižtakazqui, Yooztan wiñaya žetzjapaqui”.

⁵ Jalla nektzanaqui nii diabluqui Jesusa chjitchiicha tsjii pajk cur puntiquin. Jalla nicju tjapa tii muntuquaz zejlñi yokanaca tjeeziicha tsjii ratukaz. ⁶⁻⁷ Nektzanaqui diabluqui Jesusizquiz cjichiicha:

—Wejt yujcquiz quillsnaquiz niiqui, nižaza wejr rispitaquiz niiqui, tjapa tii yokquiz zejlñinaca amquiz tjaataž cjequiicha. Wejrqui tjapa tii yokanaca tjaača, am mantisjapa. Tii yokquiz zejlñinaca amtaž cjequiicha tjappacha. Tii tjappacha wejtquiz tjaatatača. Jaziqui wejrqui jakziltizquiz tjaaz pecučhaja, jalla niizquin tjaasača. —Jalla nuž cjichiicha diabluqui.

⁸ Nektzanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Satanás, wejtquiztan zaraka. Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: “Ultim arajpach Yoozquinkaz rispita. Nižaza nii alaja sirwa. Niikazza Yooz Jiliriča”, nuž cjican cjijrtača.

⁹⁻¹¹ Nektzanaqui nii diabluqui Jesusa chjitchiicha Jerusalén cjita watja. Nicju timplu pjurniquin chjitchiicha. Nektzan cjichiicha:

—Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: “Yooz Ejpqui niiz anjilanaca mantaquičha, am cwtisjapa. Ninacz kjaržtan am cwiataquičha, ana am kjojcha čhjojritzta cjejajo čhjul mazquiztanami”. Nuž cjijrtača. Jaziqui ultim Yooz Maatimžlaj niiqui, tsewctan kossuc tii yokquiz layzcalla.

¹² Nektzanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: “Zoñiqui ultim arajpach Yooz ana inakaz nuž yanznaquičha”.

¹³ Jalla nektzanaqui diabluqui ana čhju lu iyas pinsiñi cjišičha, Jesusa ujquiz tjojtskatz-japaqui. Nektzanaqui tsjii kjažtapacha niizquiztan zarakchiča. Wiruñ wilta ujquiz tjojtskatz yanznaquičha.

JESUCRISTUQUI YOOZ PUNTU PALJAYCAN OJKLAYCHICHA

¹⁴ Nektzanaqui Jesusaqui quejpžquichiča Galilea cjita yokquin. Walja Espiritu Santuž azziztača. Tjapa yok kjutñi niiz quintuqui ancha ojkchiča. ¹⁵ Galilea yokquin želan judío ajcz kjuyanacquizimi tjaajiñitača. Niiz tjaajintiquiztan tjapa zoñinacaqui niiz honora waytichiča.

NAZARET CJITA WAJTQUIN OJKCHICHA

¹⁶ Nektzanaqui niiz persun watja ojkchiča, Nazaret cjita. Jalla niitača niiz pajkta watjaqui. Jeejz tjuñi nojiqui ajcz kjuyquin luzziča, niiz cuztrumpi jaru. Jalla nii ajcz kjuyquin žejlan, tsjitsiča Yooz taku lüzjapa. ¹⁷ Nektzanaqui Isaías cjita profetaž cjijrta Yooz taku, jalla nii libruqui chjalžtatača Jesusa liyajo. Nii libro cjetžcu wajtchiča tii cjijrta taku. Nektzan liičiča, tuž cjican:

¹⁸ “Yooz Espiritu Santuqui wejt kuzquiz zejlča. Wejrqui illztača, pori zoñinaczquiz zuma taku maznajo. Nižaza wejrqui cuchanzquitača llaquizñi zoñinaca ana llaquiz llaquizajo. Nižaza wejrqui cuchanzquitača tanta zoñinaczquiz maznajo, ‘Liwriitaž cjequiča ančucqui’ cjican. Nižaza wejrqui cuchanzquitača zur zoñinacz čhjujqui čhjetnajo. Nižaza wejrqui cuchanzquitača ana zuma langzkatta zoñinaca liwriyajo. ¹⁹ Yooz Ejpqui zoñinaczquiz zuma favora paaquičha. Jalla nuž nii zumanaca paazjapa Yooz Espiritu Santuqui wejtjan chicapachača”.

Jalla nuž Yooz taku cjijrtača.

²⁰ Jalla nektzanaqui Jesusaqui nii libro pjucžcu ajcz kjuya atintiñi zoñžquiz intirjichiča. Nektzan nužquiz julziča. Tjappacha neč zejlñi zoñinacaqui tira niizquin chekznatča.

²¹ Nektzanaqui paljayi kallantichiča, tuž cjican:

—Tonjpacha tii cjijrta Yooz taku cumplissičha ančucaž nonžnan.

²² Nektzanaqui zoñinacaqui čhiichiča, tuž cjican:

—Walikazza tii Jesusaqui.

Niiz zuma čhiita takunacquiztan ispantichiča. Ninacpora parlassičha, tuž cjican:

—¿Anaj tiic Juz maatiya?

²³ Nektzan Jesusaqui tuž čhiichiča:

—Ančucaquiztan zoñi wejtquiz chiyachani, “Am kullñi zoñimžlaj niiqui, ima wejr kullcan, am persunpacha kullalla”. Wejrqui Capernaum wajtquin milajrunaca paachinča, jalla nii quintu nonzinčucča. Jaziqui ančuquicqui wejtquiz tuž chiyachani: “Nižtapacha tii am persun wajtquin paažinalla”. Nuž wejtquiz chiyachani.

²⁴ Jesusaqui tirapan paljayichiča, tuž cjican:

—Weraral chiyučha. Yekja wajtchiz zoñinacaqui tsjii Yooz taku paljayñi profeta zuma risiwasača. Persun wajtchiz zoñinacazti nii Yooz taku paljayñi profetžquiz anaž juyzu paača. ²⁵ Tuquiqui tsjii Elias cjita Yooz taku paljayñi profeta želatča. Nii timpuqui walja zewžew maatakanaca želatča Israel wajtquinaqui. Čhjep wata sojta jiizziz ana wira chijinčiča. Jalla nižtquiztan walja mach'atača. Ana čheri želatča nii wajtquinaqui.

²⁶ Israel wajtquin walja žewžew maatakanaca želanami, Eliasqui ninacžquin ana cuchantatača. Pero Sarepta cjeta wajtquin tsjaa žew želatča, Sidón cjeta wajtž zcati. Jalla naa yekja wajtchiz žewaquin cuchantatača Eliasqui. Jalla nužupan cjetča. ²⁷ Nižaza tuqui timpuzakaz tsjii Eliseo cjeta Yooz taku paljayñi profeta želatča. Nii timpuqui walja mojkchi janchichiz laa žoñinaca želatča; lepra cjeta conača niiqui. Pero Eliseuqui persun wajtchiz laa žoñinacžquiz ana čjulumi čjetinčiča. Antiz tsjii Naamán cjeta Siria wajtchiz žoñžquiz čjetinčiča. —Jalla nuž čhičiča Jesusaqui.

²⁸ Jalla nuž čhiita nonžcu, tjappacha nii ajczñi žoñinacaqui muzpa žawjčiča Jesusiž quintra. ²⁹ Ninacaqui walja tsjisiča. Nekztanaqui wajtquiztan Jesusa ulanskatchičha. Nii watjaqui pajk waranc k'aw žcati želatča. Jalla nuž k'aw kjutñi Jesusa čhjetinčiča, nii k'awquiztan kossuc tjojtšjapa. ³⁰ Ultimquiziqui Jesusazti ninacž taypi watchičha. Ana čjulumi kjaž cjeta ojčkhiča.

TSJII ZAJRAZ TANTA ŽOÑI ČHJETINTA

³¹ Nekztanaqui Jesusaqui ojčkhiča Capernaum cjeta watja Galilea cjeta yokquin. Jalla nicjuqui jeež tjuñ nooj Jesusaqui tjaajinčiča ajcz kjuyquin. ³² Niiž tjaajintiquiztan žoñinacaqui walja ispantichiča. Jesusaqui pajk jilirž tawkžtan tjaajinčiča.

³³ Jalla nii ajcz kjuyquiz tsjii zajraz tanta žoñi želatča. Nii žoñiqui kjawčiča, tuž cjian:

³⁴ —¡Ay! Jesusa, Nazaret wajtchiz žoñimča. ¿Kjažtiquiztan am wejnacaquiz mitizi? ¿Kjažtiquiztan wejrnac aki tjon amjo? Wejrqui am pajuča. Yooziž zuma cuchanžquita žoñimča amqui. —Jalla nuž čjichiča nii zajraqui.

³⁵ Nekztanaqui Jesusaqui nii zajrižquiz užiča, tuž cjian:

—¡Ch'uj žela! ¡Tii žoñžquiztan zaraka!

Jalla nekztanaqui žoñi tjojtcu zajraqui ulančiča žoñinacž cheranpacha. Ana nii žoñi čhjojrítžcu, ecchiča. ³⁶ Nekztan tjapa žoñinacaqui ispantichiča. Jalla nekztan parlassičha, tuž cjian:

—¿Čhjul mantiñi takumekaz čhiila tiiqui? Walja azziz tawkchizza. Tii žoñiqui zajramiž mantila. Tiiž mantitiquiztan zajramiž ulanla. —Nuž ispantichi parlassičha.

³⁷ Tjapa kjutñi nii yokaran Jesusiž ispantichuca paatanacquiztan walja parlasñitača.

SIMON PEDRUZ AJMUZ MAA ČHJETINTA

³⁸ Nekztanaqui Jesusaqui nii ajcz kjuyquiztan ulanžcu ojčkhiča. Nekztan Simonž kjuyquin luzičha. Jalla nekž Simonž ajmuž maa ch'ujlñi cona laacjichi želatča. Tjapa curpu walja kjakchi želatča. Nii žejlñi žoñinacaqui Jesusižquiz roct'ichiča:

—Čhjetinžinalla, —cjian.

³⁹ Nekztanaqui Jesusaqui naa laa žona kjutñi chutjatchičha. Nekztan laa žon čhjetinčiča. Ch'ujlñi conaqui apaltichiča nužquiz. Nii orapacha naa žonqui žaazinča, nekztanaqui ninaca atinti kallantichinča.

TJAPAMAN LAA ŽOÑINACA ČHJETINTA

⁴⁰ Nekztanaqui tjuñiz kattan, žoñinacaqui tjapaman laa žoñinaca zjjcchiča, Jesusa čhejtnao. Nekztan Jesusaqui zapa maynižquiz persun kjaržtan lanziča. Jalla nuž lanžcu čhjetinčiča. ⁴¹ Nižaza tsjii kjaž laa žoñinacžquiztan zajranaca ulanskatchičha. Jalla nuž ulanskatan zajranacaqui kjawčiča:

—Yooz Maatimča amqui, —cjian.

Nii zajranacaqui zizatča, Yooziž cuchanžquita Cristupankazza Jesusaqui, jalla nii. Jalla nižtiquiztan Jesusazti zajranacžquiz užiča, tuž cjian:

—Jalla wejť puntuquiztan anapanča čhiichiisqui.

JESUSAQUI YOOZ ZUMA KAMAÑ PUNTU PALJAYCHICHA

⁴² Niiž jakakattaž wentan Jesusaqui wajtquiztan ulančiča, ana žoñž žejlž yokquin. Pero nii wajtchiz žoñinacazti walja nii kjurchičha. Nižtami kjurñi žoñinacaqui irantichiča jakžquin Jesusa želatčaj, jalla nicju. Nii žoñinacaqui Jesusaž atajs pecatča, ana jakž-iquinami okajo. ⁴³ Pero Jesusaqui ninacžquiz čjichiča:

—Yekjap watjanacquin jaknužť žoñinacaqui Yooz zuma kamañchiz kamz waquizičhaja, jalla nii paljayzquiztanča wejrqui. Jalla nijapa wejrqui tii muntuquiz cuchanžquitača.

⁴⁴ Jalla nuž paljaycan Jesusaqui ojklayčiča Galilea yokaran. Jalla nuž ojklaycan ajcz kjuyquizimi paljayñitača.

5

JESUCRISTUQUI MILAJRU PAACHICHA

¹ Tsjii nooj Jesusaqui tsjii pajk kot atquin želatča. Genesaret cjetača nii pajk kotaqui. Jalla nekž želan walja žoñinacaqui nižžquin tjončiča. Yooz taku nonžjapa niiž muytata

ancha ts'acjasat'cha. ² Jesusaqui pizc laachi warcu cherchi'cha kot atquiz. Tsjii ch'iz tanñi zoñinacaqui warcunaca ecchita'cha. Ninacaqui ch'iz tanz rednaca awjnat'cha. ³ Jalla nekztanaqui Jesusaqui Simón cjita zoñ'z warcuquiz luzzi'cha. Simon'zquiz nii warcu koluc atskatchi'cha kot mor kjutñi cheechi. Jesusaqui warcuquiz jul'zcu, zejlñi zoñinac'zquin tjaajñi kallantichi'cha. ⁴ Jalla nu'z zoñinac'zquiz tjaajñi žer'zcu, Simon'zquiz cjichi'cha:

—Tii warcu am ch'ijcha tsjan kos kjutñi. Jalla nekztan am ch'iz tanz rednaca tjojt'zna.

⁵ Simonaqui kjaazi'cha tu'z cjican:

—Wejt Tjaajñi Maestro, zeziqwi wejrnacqui pakara langzin'cha, pero ana zinta ch'iz tanchin'cha. Ni'ztaqui ami'z mantanaqui wejt ch'iz tanznaca tjojt'zna'cha.

⁶ Nekztanaqui ch'iz tanz tjojt'zcu, walja muzpa ch'iz tanchi joozi'cha, redmi wjajrzñi kallantichi'cha. ⁷⁻⁸ Nii oraqui ninac'z mazinaca yekja warcuquinta'cha koluc azkquinalla. Ch'iz tanz wjajrzñi kallantiquiztan mazinaca kjar'ztan wil'zcu, kjawzi'cha yanapi tjonajo. Nii mazinacaqui irantiz'cu, nii pizc warcuquiz ch'iztan chjijsi'cha. Ch'iztan jos nii kotquiz kos julzñi tjurchi'cha nu'z wacchi ch'iz tanziz cjen. Nii cher'zcu, Simón Pedruqui Jesusi'z yujcquiz quillzi'cha. Nekztan cjichi'cha:

—Wejt Yooz Jiliri, ancha ujchiz zoñ'čha wejrqui. Amtan chica ojklayzqui anal waquizu'cha.

⁹ Jalla nii wacchi ch'iz tanchi'z cjen, Simonaqui walja ispantichi'cha, ni'zaza ni'z mazinacami. ¹⁰ Tsjii pucultan mazinacaqui Jacob'ztan Juan'ztan cjitata'cha. Ninacaqui Zebedeo'z majchnacata'cha. Jacob'ztan Juan'ztan ni'zaza ispantichi' cjissi'cha. Jesusaqui Simon'zquiz cjichi'cha:

—Ana am tsuca. Jalla tekztan nawjkchuc jaknu'z ch'iz junticham'złaja, jalla ni'zta irata amqui zoñinacam juntaqui'cha Yooztajapaqui.

¹¹ Jalla nekztanaqui warcunaca yokquin irantiskat'zcu, ninacaqui tjappacha ecchi'cha. Ni'zaza nii ch'iz tanz langz jaytichi'cha Jesusi'ztan chica ojklayzjapa.

MOJKCHI JANCHICHIZ LAA ZOÑI CHJETINTA

¹² Tsjii noo'jiqui Jesusa'z tsjii wajtquiz želan, tsjii mojkchi janchichiz laa zoñi tjonchi'cha. Jesusa cher'zcuqui, ni'z yujcquiz puc'ichi'cha yokquizpacha. Jalla nekztanaqui rocchi'cha, tu'z cjican:

—Wejt Jiliri, wejr čhjetnalla. Am wejr čhjetinzim pec'čhaj ni'iqui, wejr čhjetinzim at'cha amqui.

¹³ Nekztanaqui Jesusaqui kjar'ztan lanz'čha, tu'z cjican:

—Wejr am čhjetnasachiya. Jaziqui čhjetintam cjissa.

Jalla nu'z čhiitiquiztanqui nii orapacha nii zoñiqui žejtchi' cjissi'cha mojkchi janchi laaquiztan. ¹⁴ Nekztanaqui Jesusaqui nii zoñi mantichi'cha ana jeczquizimi nu'z nii čhjetinta puntu čhiichiyajo. Ni'zaza cjichi'cha:

—Timpluquin oka amqui. Timplu jilir'zquin persuna tjee'zca. Ni'zaza čhjetintiquiztan Moisés mantitacama paa. Jaknu'z Moisesqui ofrenda uchajo mant'čhaja, jalla nu'z ofrenda uchaqui'cha. Jalla ni'ztiquiztan zoñinaca am žejtchi' zizaqui'cha. Jazic oka amqui. —Nu'z mantichi'cha Jesusaqui.

¹⁵ Jalla nu'z ana chiyajo mantichi'z cjenami, Jesusi'z paata puntu juc'anti juc'anti par-lita' cjissi'cha tjapa kjutñi zoñinac'zquin. Jalla nii quintu non'zcuqui, ju'anti zoñinacaqui ajcsquichi'cha Jesusi'z taku nonzjapa. Ni'zaza laanacami ajczquichi'cha Jesusa'z čhjetinta cjisjapa. ¹⁶ Jalla ni'ztiquiztanqui Jesusaqui nii zoñinac'zquiztan zarak'zcu ana zoñinac'z žejlz yokquin ojki'cha. Jalla nii yokquin Yooz Ejp'zquin mayizichi'cha.

ZUCH ZOÑI CHJETINTA

¹⁷ Tsjii noo'j ni'z wiruñ Jesusaqui tjaajnat'cha. Jalla niiran fariseo'z cjita zoñinacaqui julzi želat'cha, ni'zaza judiuz kamañ lli tjaajñi zoñinaca želat'cha. Jalla ninacaqui tjapa Galilea watjanacquiztan tjonchi'cha, ni'zaza Judeaquiztan, ni'zaza Jerusalemquiztan. Ni'zaza Jesusaqui laa zoñinaca čhjetincan, Yooz azi tjeezi'cha. ¹⁸ Jalla nekztanaqui tsjii kja'z zoñinacaqui tsjii zuch zoñi zji'cchi'cha tja'z zquitquiz call'zcu. Irantiz'cu kjuyquiz majcz pecat'cha. Jesusi'z yujcquiz nonzinz pecat'cha. ¹⁹ Pero muzpa zoñinacacaz ajcsi'z cjen, ana Jesusi'zquin macjati atchi'cha. Nekztanaqui kjuya yaw'zcu, tsewctan kjuya pjetchi'cha, tejanaca apak'zcu. Pjetquiztan nii zuch zoñi tsewctan kjuy'chuc majcchi'cha tja'z zquitquiz call'zcu. Kjuyltan zejlñi zoñinac'z taypi nu'z Jesusi'z yujcquin apjat'chi'cha. ²⁰ Ninaca tjapa kuztan tjonchi' nay'zcu Jesusaqui laa zoñ'zquiz cjichi'cha:

—Jilala, jaziqui am ujnacaqui pertunta'cha.

²¹ Jalla nekztanaqui judiuz kamañ lli tjaajñinac'ztan fariseonac'ztan kuzquiz pinsi kallantichi'cha, tu'z cjican: “¿Ject tii zoñejo? ¿Kja'ztiquiztan ni'zta čhiijo? Yooz quintra anawalipanla tii zoñ'z takuqui. ¿Ject ujnaca pertunasajo? Yoozpanikazla ujnacaqui pertun'ñiqui”. Jalla nu'z pinsi'chi'cha nii zoñinacaqui.

²² Jesusaqui persun kuzquiz ninacaž pinsita naychiča. Nekztan ninaczquiz paljajchiča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan anchuca kuz nižta pinsejo? ²³ ¿Kjalsita takut pjasila chiiz cjesajo? Tii zuch žoñžquiz chiizinsjo, “Am ujnacami pertunta”, ¿cjis pjasila cjesaj? už “Tsijsna. Am tjazd zquiti aptižcu oka”, ¿nuž chiiz pjasila cjesaj? ²⁴ Tsewctan cuchanzquita Yooz Zoñtča wejrqui. Tii muntuquiz jiliritča, ujnaca pertunzjapa. Razunal chiyuča. Jalla nii zizjapa ančucqui tiž chera.

Nekztanaqui zuch žoñžquiz cjichiča:

—Amquiz cjiwča, tsijtsna. Am tjazd zquitinaca aptaza. Oka am kjuya. —Nuž cjican chiichiča Jesusaqui.

²⁵ Nii orapacha nii zuch žoñiqui tsijtsiča, žoñinacaž cheranpacha. Tjazd zquiti aptižcu, persun kjuya ojkchiča. Yooz honora waytican ojkchiča. ²⁶ Jalla nižta cheržcu tjapa žoñinacaqui walja ispantichi quirchiča. Ekeksan ninacaqui Yooz honora waytichizakazza. Nižaza ninacpora parlassizakazza:

—Tonj tjuñiqui walja ispantichucanaca cherchinchumča.

LEVI CJITA ŽOÑIQUI JESUSIZQUIN KUZIZ CJISSICHA

²⁷ Jalla nekztanaqui Jesusaqui ulanchiča. Jalla nuž ulanzcu tsjii Levi cjita žoñi cherchiča. Impuesto cobriñi žoñitača niiqui. Impuesto cobriñi puestuquiz julzi želatča žoñinaczquiz cobrican. Jesusaqui nii žoñžquiz cjichiča:

—Wejtanž ojkla.

²⁸ Nekztanaqui Levi cjita žoñiqui tsijtsiča. Impuesto cobriz langz apatatžcu, Jesusižtan chica ojkchiča.

²⁹ Nekztanaqui Jesusižtan pjijsa paazjapa, Leviqui persun kjuyquiz zuma čheri tjaciča. Čheri lujlcan Jesusaqui impuesto cobriñinacžtan nižaza yekja ujchiz žoñinacžtan chica julzi želatča. ³⁰ Jalla nii cheržcu, fariseo žoñinaca nižaza judiuz lii tjaajiñi maestrunaca jalla ninacaqui Jesusiž tjaajinta žoñinaczquiz chuchi kallantichiča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan impuesto cobriñinacžtanami ujchiz žoñinacžtanami čheri lujl ančucjo?

³¹ Nekztanaqui Jesusaqui nuž nonžcu kjaaziča ninaczquiz, tuž cjican:

—Wiw žoñinacaqui kullñi žoñi anaž pecasača. Antiz laa žoñinacaž pecchiya. ³² Wejrqui “zumal kamuča” cjiñi žoñinaczquiziqui anal kjawžñi tjonchinča. Antiz “ujchizpanča” cjiñi žoñinaczquiz kjawžñi tjonchinča, ninaca Yoozquin kuziz cjisjapa.

AYUNAS PUNTU

³³ Jalla nekztanaqui žoñinacaqui Jesusižquiz chiichiča, tuž cjican:

—Juanž tjaajintanacami fariseož tjaajintanacami walja ayunasñiča. Y nižaza ninaczcuturumpi jaru walja Yoozquin mayiziñiča. Pero amiž tjaajinta žoñinacazti ana ayunasñipanla. ¿Kjažtiquiztan nižtažo? Čheriž lujlžla, nižaza mazk'a kjaz licžla, nižtakazla. —Nuž cjican uj tjojtunz pecchiča nii žoñinacaqui.

³⁴ Nekztanaqui Jesusaqui ninaczquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Zals pjijsižquiz žoñinacaž impittaž cjenaqui, ¿kjažt zalsñi žoñižtajapa ayunasasajo? Nii zalsñi žoñi želanpacha anaž ayunasasača. ³⁵ Tii jarquin nii zalsñi žoñiž kjañtaž cjen, jalla nekztanž ayunasasača.

³⁶ Tsjii taku chiichizakazza, tuž cjican:

—Anaž jecmi tsjii ew zquitquiztan riminta apakasača, tsjelanzi zquiti rimintisjapa. Jalla nuž paaquiz niiqui, nii ew zquiti pertisnaquiča. Nižaza nii ew riminta apjattaqui tsjel zquitquiztan tsjemata cjequiča. ³⁷ Nižaza anaž jecmi tsjii zijzi zkiz luusquiz ew vino alznasača. Nižta alznasaž niiqui, zkiz luus wjajrskatasaha ew vinuqui. Nekztanaqui zkiz luusmi vinumi pizcpacha pertisnasača. ³⁸ Ew vinuqui ew zkiz luusquizpanž alznasača. Nekziqui zkiz luusmi vinumi zumapanž cjesača. ³⁹ Y nižaza t'amchi vinu licžcu, anaž ew vinu pecasača. “Wejta t'amchi vinuqui walikazza”, cjican cjequiča. Nižtakaz žoñinacaqui Yooziž tjaata ew kamaña ana pecasača.

6

TSJII JEEJZ TJUÑQUIZ WATTA

¹ Tsjii jeejz tjuñ nooiqui Jesusaqui zkal taypiranz okatča niiz tjaajinta žoñinacžtan. Jalla nuž ojkan niiz tjaajinta žoñinacaqui tric oza kjajpchiča. Nuž kjajpžcu kjaržtan kjojchiča. Nekztan lujlchiča. ² Nii cheržcu tsjii kjažultan fariseo žoñinacazti ninaczquiz pewcziča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan ančucqui nižta paajo? Jeejz tjuñquiziqui nižta anapanča paazqui. Učhum lii quintrala, ¿ana jaa?

³ Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča, tuž cjan:

—Ančhucqui Yooz taku ličinčhucpanča, žana jaa? Čjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: ućhum David cjita tuqita atchi ejpqui niiz mazinacžtan čheri eescatchičha. ⁴ Čheri eecznanaqui arajpach Yooz timpluquin luzziča. Nicju Yooz yujcquiz nonžta t'antanaca želatča. Jalla nii t'anta aptižcu, lujlčičha. Nižaza niiz mazinacžquiz tojunchičha. Anapantača permitta nii t'anta lujlsqui ina žoñžlaqui. Nižta lujlžcuqui, lii quintrala niiqui. Timplu jilirinacžtapankaz nii t'anta lulaj cjiitaqui.

⁵ Nižaza Jesusaqui ninacžquiz cjichičha:

—Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtča. Jeejz tjuñquizimi čhjulu paaz cjenami mantasača. —Nuž cjichičha Jesusaqui.

KJARA KJOŇCHI ZOŇI ČHJETINTA

⁶ Niiz wiruñ jeejz tjuñquiziqui Jesusaqui luzičha judionacž ajcz kjuyquiz. Jalla nii ajcz kjuyquin tjaajñi kallantichičha. Nicju tsjii žoñi želatča žew kjara kjoñchi. ⁷ Nižaza judiuž lii tjaajñinacžtan, fariseonacžtan želatča. Nii žoñinacaqui Jesusaž awayt'atča, jeejz tjuñquiziqui čhjetnaqui anaž čhjetna, jaa, jalla nii. Jalla nuž awayt'atča, Jesusiž quintra nii jaru aptisjapa. ⁸ Pero Jesusaqui nižta ana wali pinsitanaca kuzquiz nychipanča. Jalla nekztanaqui kjara kjoñchi žoñžquiz paljaychičha, tuž cjan:

—Tsijsna. Tii taypiquin cjisna.

Nuž čhiitiquiztanaqui nii žoñiqui nii taypiquin tsijsičha. ⁹ Nekztanaqui Jesusaqui parti žoñinacžquiz paljaychizakaza, tuž cjan:

—Wejrqui ančhucquaz tsjii pewcsnasača. Žjeejz tjuñquiziqui ućhum liiqui kjažt cjeejo? žoñžquiz zuma paasaya uz žoñžquiz ana zuma paasaja. Žoñž wira liwriyasaya uz žoñž wira ticskatasaja. Ančhucqui zumpacha zizza, zuma paazqui ućhum lii jaručha jeejz tjuñquizimi. —Jalla nuž cjan, čhiizničičha Jesusaqui.

¹⁰ Jalla nekztanaqui Jesusaqui niiz muytata žejlñi žoñinacž kjutñi chercherziča. Nekztan kjara kjoñchi žoñžquiz cjichičha:

—Am kjara chjinzna.

Nii žoñiqui nuž kjara chjinžcu niiz kjara žejtchi quirchičha. ¹¹ Quintra žoñinacžti nii cheržcu walja žawjchičha Jesusiž quintra. Jalla nekztanaqui ninacpora pewcsarasiča, jaknužt Jesusiž quintra paa-as, jalla nii.

TUNCAPAN APOSTOLONACA ILLZTA

¹² Niiz wiruñnaqui Jesusaqui tsjii curullquin ojkičičha Yooz Ejpžquin mayizi. Ween pakara Yooz Ejpžquin mayizichičha. ¹³ Tjuñiž tjewctanalla, niiz tjaajinta žoñinaca kjawziča. Kjawžcu, Jesusaqui tuncapani illziča niiz mantita apostolonaca cjisjapa. ¹⁴ Nii illzta apostolonacaqui tuž cjita tjuunacchiztača: Simonatača; nižaza niiz tsjii tjuuqui Pedro cjitazakaztača. Andrestičha, Simonž lajk Jacobotača. Juantičha. Felipetača. Bartolometičha. ¹⁵ Mateotača. Tomasatača. Jacobotača; niiqui Alfeo cjita žoñž majčtača. Simonatača, nižaza niiqui Canaan t'akquiztantača. ¹⁶ Judastača, Jacobž lajk; nižaza Judas Iscariotitača; jalla niiqui Jesusiž quintra tarazunchičha.

¹⁷ Jalla nekztanaqui Jesusaqui niiz illztanacžtan čhijjwžquichičha curullquiztan. Pampiquin irantižcu, niiz tjaajinta žoñinacžtan tsijsičha. Nicju wacchi žoñinaca želatča, tjapa kjuttan Judea yokquiztan, nižaza Jerusalén waitquiztan, nižaza Tiro yokquiztan, nižaza Sidón yokquiztan, jalla nii yokanacquiztan tjonchičha. Nii žoñinacaqui Jesusiž takunaca nonžñi irantižquichičha. Yekjapanacaqui tjonchičha laanacquiztan čhjetinta cjisjapa. ¹⁸ Nižaza yekjapanacaqui tjonchičha zajranacž tantiquiztan liwriita cjisjapa. Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninaca čhjetinčičha. ¹⁹ Jesucristuqui čhjetinž azziztača. Nižaza Jesusaqui tjapa nii žejlñi laanaca čhjetinčičha niiz aztan. Tjappacha laa žoñinacaqui Jesusa lanž pecatča, čhjetinta cjisjapa.

JESUSIŽ TJAAJINTANACA

²⁰ Nekztanaqui Jesusaqui niiz tjaajinta žoñinacž kjutñi cherziča. Nekztan paljaychičha, tuž cjan:

—Ančhucqui porinaca, Yooz mantita zuma kamañiqui ančhucaltajapača. Jalla nižtiquiztan cuntintuž cjee.

²¹ Čheri eecšñinaca, wiruñ Yoozqui ančhucquaz wali cjiskataquičha, tsjii čheržtan čhekchiztakaz. Jalla nižtiquiztan cuntintuž cjee.

Łlaquitanača, anzic ančhuc kaačan. Wiruñiqui ananiž chipchipaquičha. Jalla nižtiquiztan cuntintuž cjee.

²²⁻²³ Ančhucqui, Yooz Majchquin sirwiñi žoñinacžhucča. Quintra žoñinacaqui ančhucquaz čhaawjkatča. Nižaza jakurpayaquičha. Nižazaž ch'anaquičha. Nižaza iñaraquičha. Ančhucquaz ana zumapanž nayaquičha. Jalla nuž cjenami anča cuntintuž

cjee. Ančhuczi arajpachquin ojkcucu, wali kamañ wira tanznaquicha, tsjii chawc premiužtakaz. Nižtapan tuquitanpacha tii žoñinacž tuquita atchi ejpnacaqui Yooz sirwiñi profetanacžquiz chjaawjkatñipantačha. Jalla nižtiquiztan anziqiu cuntintuž cjee.

²⁴ 'Ančhucqui ricachunaca, cuntintukaz tii wirquiz kamchinčucča. ¡Wiruñ anawali-panž ančhucquiz wataquičha!

²⁵ 'Ančhucqui zuma cusasanacchiz kamchinaca, poriztakaz cjisnaquičha. Yoozquin ana cjuñziž cjen t'akjiriž cjisnaquičha. Ana walinacquiztan chipchinaca tsjii noojiqui ananiž kaaquičha nižaza llaquitaž cjequičha.

²⁶ 'Ančhucqui, Yooz taku čhiitažoka cjiñi žoninacčhucča. Tjapa žoñinacaqui ančhuca honora waytaquiz niiqui ančhucquiz juc'ant anawaliž cjequičha. Tuquitanpacha tii žoñinacž tuquita atchi ejpnacaqui nižtapan honora waytichičha toscara čhiichiñinacžquiz.

QUINTRA ŽOÑINACŽTANAMI ZUMA KUZUZIPANŽ CJEE

²⁷ 'Ančhucqui, wejť taku nonžñinaca, ančhucquiz tuž cjiwčha: Ančhuca quintra žoñinacžtanami zuma kuzuzipanž cjee. Y nižaza zumapanž ninacžtan paa, nižaza ančhuca chjawjkatñinacžtanami zumapanž cjee. ²⁸ Nižaza ančhuca quintra laykiñi žoñinacžquiz zuma tawkžtan paljaya ančhucqui. Nižaza ančhuc iñariñi žoñinacžtajapa zuma tawkžtan Yoozquin mayt'ižina. ²⁹ Jakziltamiž am yujcquiz kichasaž niiqui, ana nižtapacha amqui kicha. Anačha cutjatzqu. Nižaza jakziltamiž am ira kjañasaž niiqui, niñ kjañaj cjee. ³⁰ Nižaza jakziltamiž amquiztan mayi tjonasačha, nuž tjaa. Jakziltamiž amquiztan kjañasačha, nuž kjañaj cjee. Anam amqui quijasachha. ³¹ Jaknužť ančhucqui parti žoñinaca ančhucatan zuma kamz pecčhaj niiqui, jalla nižtapacha ančhucqui žoñinacžtan zuma kama.

³² 'Yekjapanacaqui ančhucatan zumaž munazičha. Ančhucqui ninacžtan alajapankaz zuma munazaquiz niiqui, žkjažtiquiztan ančhucqui "Zumal paa-učha" cjican chiyasajo? Nižta iratazakaz paačha anawal kuzuziz žoñinacami. ³³ Yekjapanacaqui ančhucquiz yanapčha. Ančhucqui ninacžtan alajapankaz yanapaquiz niiqui, žkjažtiquiztan ančhucqui "Zumal paa-učha" cjican chiyasajo? Nižta iratazakaz paačha anawal kuzuziz žoñinacami. ³⁴ Yekjapanacaqui ančhucquiz onza. Ančhucqui ninacžtan alajapankaz onzaquiz ni-iqui, žkjažtiquiztan ančhucqui "Zumal onznučha" cjican chiyasajo? Nižta irata zakaz paačha anawal kuzuziz žoñinacami. Nekžtan tsjii onžñizakaz tjewza. ³⁵ Pero ančhucqui quintra žoñinacžtanami zuma munazizpanž waquizičha. Nižaza ančhucqui quintra žoñinacžquizimi yanapž panž waquizičha. Nižaza ančhucqui onžcumu anaž tjewz waquizičha "Niimiž onž, jaa" cjicanaqui. Jalla nuž kamtiquiztanaqui Yoozqui ančhucquiz tsjii pajk honora tjaaquičha. Nižaza nuž kamtiquiztan ančhucqui tjeeža werar arajpach Yooz maatinacaž, niñ. Nižaza nuž kamcanaqui Yooz irataž kamčha. Yoozqui okžñizakazza quintra žoñinacžquiziqui. ³⁶ Yooz Ejppui walja okžñipančha. Nižta irata ančhucqui okžñi kuzuziz cjee.

ZUMA KAMAQUICHA

³⁷ 'Ančhucalaqui anačha žoñinacž uj paatanaca čhii čhiizqu. Jalla nuž žoninacž uj paatanaca čhii čhiyaquiz niiqui ančhucqui juc'ant ujhiz cjequičha Yooz yujcquiziqui. Nižaza žoñinacžquizimi "Amqui Yooziž castictaj cjila", cjican čhiyaquiz niiqui ančhucqui Yooziž casticta zakaz cjequičha. Nižaza jakzilta žoñit ančhuca quintra uj paačhaja, jalla niizquiz pertunž waquizičha. Nekžtan Yoozqui ančhucquiz ujnaca zakaz pertunaquičha. ³⁸ Ančhucqui okžñi kuzuziz žoñinacžquizimi tjaa. Jalla nuž tjaan Yoozqui ančhucquiz juc'anti tjaaquičha. Jalla tuž Yoozqui tjaaquičha. Ančhuca quelzquiz chjippi tjaaquičha. Tsajtscu tsajtscu nižaza walja kala ts'aczcuc tjaaquičha. Jakziltat tuptalla tjaačhaja, jalla niizquiz nuž tuptalla zakaz Yoozqui tjaaquičha. Nižaza jakziltat čhuñi kuzuziz tjaačhaja, jalla niizquiz nuž čhuñi zakaz Yoozqui tjaaquičha.

³⁹ Jesusaqui tsjii takunacžtan čhiichičha, tuž cjican:

—žJaknužť zur žoñiqui yekja zur žoñi irpiñižtakaz zuma chjichasajo? Pucultanpachaž ojtquca tjojtscnasačha. Jalla nižtaž ana zuma cjičjiñi žoñinacaqui. ⁴⁰ Tsjiilla cjesačha. Tsjii tjaajinta žoñiqui niž tjaajinižquiztan anaž juc'anti cjesačha, aunquimi istutižcu tjaajini maestrupanikaz cjequičha. —Jalla nuž tjaajinchicha Jesusaqui.

UJ PUNTUQUIZTAN

Nižaza Jesusaqui tjaajinchicha, tuž cjican:

⁴¹ —Amqui am jilž čhujcquiz tsjii cjujchilla cherasaž niiqui, žkjažtiquiztan am persun čhujcquiz pajk cjujchi ana cherojo? ⁴² Am persun čhujcquiz niñ pajk cjujchi ana cherasaž niiqui, žkjažtiquiztan am jilžquiz čhiijo, "Jila, am čhujcquiztan niñ cjujchilla apakžinacha", cjicanaajo? Ana zum žoñičha amqui. Primeruqui am persun čhujcquiztan pajk cjujchi

apakalla. Nekztan zuma cherasaŕa. Y niŕaza am jilŕ ħhujcquiztan cjuhchilla apakasaŕa. —Jalla nuŕ tjaajinchiŕa Jesusaqui u j puntuquiztan.

ZOÑINACAQUI PAJTAZ CJESACHA NINACZ KAMTIQUIZTAN

⁴³ Niŕaza ŕoñinacŕ kamañ puntuquiztan Jesusaqui tjaajinchiŕa tuŕ cjican:

—Tsjii zum muntiquiztan ana zum frutanaca anawira pookasaŕa. Niŕaza tsjii ana zum muntiquiztan zum frutanaca anazakaz pookasaŕa. ⁴⁴ Niŕaza zapa muntinaca niiz frutanacquiztan pajza. Jalla niŕtiquiztan tsjii ħ'ap muntiquiztan higo fruta anaŕ pooki atasaŕa. Niŕaza tsjii ħ'ap muntiquiztan uwas fruta anaŕ pooki atasaŕa. ⁴⁵ Tsjii zuma kuzziz ŕoñiqui zuma takunaca paljayñipanŕa. Tsjii ana zuma kuzziz ŕoñizti ana zuma takunaca paljayñipanŕa. Jaknuŕt kuzquiz pinsiŕhaja, jalla nuŕ ħiichiŕa ŕoñinacami.

⁴⁶ Jesusaqui cjichizakazza:

—Anĕhucqui anaŕ weriŕ ħiitacama kamŕa. Jaziqui, ŕkaŕtiquiztan anĕhucqui wejt tjuu aynakjo, wila wiltajo, “Wejt Jiliri, wejt Jiliri”, cjicanajo? ⁴⁷ Yekjap ŕoñinacazti wejtquin tjonŕcu wejt takunaca tjapa kuz nonŕa Niŕaza weriŕ ħiitacamaŕ kamŕa. Jalla tiŕtaŕ ni ŕoñiqui. ⁴⁸ Jalla ni ŕoñiqui kjuya kjuychiŕa. Primeraqui yoka jwetchiŕa, maz zalzjapa. Nii mazquin zalŕcu, jalla nii maz juntui ħjuczichiŕa nii kjuy simintu. Nekztan kjuya pirkichiŕa. Wiruñaquei tsjii puju kjaz ħjijpi ojkiŕa, walja pjatsi. Nekztanaqui nii kjazqui ojkiŕa, kjuya t'eznata. Pero anapan t'ezni atchiŕa. Nii kjuyaqui maz juntui kjuytataŕa. ⁴⁹ Yekjap ŕoñinacazti wejt taku ana tjapa kuz nonŕa. Niŕaza weriŕ ħiitacama anaŕ kamŕa. Jalla tiŕtaŕ ni ŕoñiqui. Jalla nii ŕoñiqui kjuyazakaz kjuychiŕa, ana maz simintuchiz. Wiruñaquei niŕazakaz tsjii puju pjatzi, kjazqui kjuya t'ezinsjapa ojkiŕa. Nekztanaqui nii kjuyaqui ezziŕa. K'ala kuztaŕa. Jalla niŕtaŕ ni ana weriŕ ħiitacama kamni ŕoñiqui.

7

TSJII ĤJETINTAQUI

¹ Jesusaqui nuŕ paljayz ŕerŕcuqui, Capernaum cjita watja ojkiŕa. ² Nicju tsjii romano zultat jiliri ŕelatŕa. Niiŕ ancha zuma piyunaqui ancha laataŕa, ticmayataŕa. ³ Nii zultat jiliri qui Jesusiŕ quintu zizcu, tsjii kjaŕultan judionacŕ jilirinaca cuchanŕquichiŕa, Jesusiŕquiz rocŕcajo niiz piyuna ħjetnajo. ⁴ Jalla nekztanaqui mantita ŕoñinacaqui Jesusiŕquiz macjatchiŕa. Nekztanac ancha roct'ichiŕa, tuŕ cjican:

—Tii zultat jiliri qui ancha zumaŕa. Jalla niŕtiquiztan yanapĕhucapanŕa. ⁵ Uĕhum watja walja rispitiŕa. Niŕaza tsjii uĕhumŕ ajcz kjuya kjuykatchiŕa niiqui.

⁶⁻⁷ Nekztanaqui Jesusaqui nii rocñinacŕtan ojkiŕa. Kjuya ŕcati cjisan, nii zultat jiliri qui tsjii niiz mazinaca cuchanŕquichiŕa, Jesusiŕquiz ħii, tuŕ cjican:

—Wejt jiliri, am yujcquizic anal waquizuŕa, am wejt kjuyquiz luzajo. Wejrqui perŕnacha eksinŕa am kjuri ojczjapa. Am ojczqui ħ'amaŕ cjesaŕa. Tekztanpacha tsjii taku ħiyalla. Nuŕ amiŕ ħiitiquiztanac ŕetaquiŕa wejt piyunaqui. ⁸ Wejrmi wejt jiliriŕ mantitacama ojklayiŕa. Niŕaza wejt zultatunacaqui weriŕ mantitacama ojklayiŕa. Jaziqui tsjiimil mantuŕa, “Oka” cjican. Nekztan ojkiŕa. Niŕaza tsjiimil kjawznuŕa. Nekztanac tjonŕa. Niŕaza tsjiimil mantuŕa, “Tiŕta paa” cjican. Niimi zakaz paacha. Niŕtazakaz amqui mantasaŕa, wejt piyuna ŕetajo.

⁹ Jalla niŕta taku nonŕcu, Jesusaqui, ħiichiŕa:

—Cusapahaŕ ħiichiŕa nii ŕoñiqui, —cjican.

Nekztanaqui apŕni ŕoñinacŕ kjutni ħersiŕa. Ĥerŕcu tuŕ cjichiŕa:

—Ĥekapan tii ŕoñiqui juc'ant Yoozquin kuzzizza tjapa Israel wajtĕhiz ŕoñinacŕquiztanami.

¹⁰ Nii jiliriŕ cuchanta ŕoñinacaqui jiliriŕ kjuya irantiŕcu ħekapan laa piyuna ŕejtĕhi zalĕhiŕa.

TSJII ZOÑI JACATATCHI

¹¹ Wiruñaquei Jesusaqui tsjii Nañ cjita watja ojkiŕa, niiz tjaajinta ŕoñinacŕtan niŕaza tama ŕoñinacŕtan. ¹² Wajt ŕcati irantiŕcu, tsjii alma callni ħerĕhiŕa. Jalla nii ticzi qui zinta maatiŕa. Niiŕ maqui ŕewtaŕa. Walja nii wajtĕhiz ŕoñinacaqui cumpañataŕa. ¹³ Ĥerŕcu, Jesucristu jiliri qui naa maatak ŕonaquiz okziŕa, tuŕ cjican:

—Ana kaa amqui.

¹⁴ Nekztanaqui Jesusaqui ŕcatziŕchiŕa. Almiŕ cajuna lanziŕa. Alma callñinacaqui nuŕquiz tsjisiŕa. Nekztanaqui Jesusaqui ticzi ŕoñiŕquiz cjichiŕa:

—Jilala, amquiz cjiwŕa, “Zaaŕna”.

¹⁵ Jalla nii chiitiquiztanaqui nii ticzi zoñiqui ʒaaziča. Nekztanac chii kallantichicha. Nekztanaqui Jesusaqui niiz maaquiz intirjichicha. ¹⁶ Jalla nuž cheržcu, tjappacha tsuchiča. Nižaza tjappacha Yoozquin honora waytichicha, tuž cjan:

—Učhum wajtquizpacha tsjii chawc Yooziž cuchanžquita zoñiqui jecsila, oré. Yoozqui niiz wajtchiz zoñinaca yanapi tjonchicha.

¹⁷ Jalla nekztanaqui tjapa Judea yokaran nižaza nii yok tjiyaran Jesusiž zuma paata quinto ojkičiča.

JUAN BAUTISTAQUI JESUCRISTUZ PUNTU ZIZ PECCHICHA

¹⁸ Juan Bautistaž tjaajinta zoñinacaqui nii zoñi jacatatchi quinto quint'ichiča Juanžquiz. Jalla nižtiquiztan Juanqui Jesusiž quinto zizzizakazza. Nekztanaqui pucultan niiz tjaajintanaca kjawziča. ¹⁹ Nekztan Jesusižquin cuchanžquichicha, niizquin pewcznajo, tuž cjan:

—Cristuqui tjonitaž cjila. ʒAmqui Yoozquiztan cuchanžquita Cristumpankaya; uz yekjaž tjonasaj?

²⁰ Juanž cuchanta zoñinacaqui Jesusižquin ʒcatžinčiča. Jalla nekztanaqui irantiču, cjichicha:

—Juan Bautistaqui wejrnacž cuchanžquiča amquiz pewcznajo: “Cristuqui tjonitaž cjila. ʒAmqui nii Cristumkaya, uj yekjaž tjonasaj?”

²¹ Nii orapacha nuž irantitiquiztan Jesusaqui walja ʒejlñi laanaca čhjetinčiča. Nižaza zajraž tanta zoñinaca čhjetinčiča. Nižaza zur zoñinacž čhjujqui čhjetinčiča. ²² Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninacžquin kjaaziča, tuž cjan:

—Juanžquin quepa. Amiž chertanaca nonžtanaca quint'izca. Weriz paatanaca mazca. Zur zoñinaca cheržñi cjissila. Nižaza coj zoñinaca zuma kjojchchiz ojklajñi cjissila. Nižaza mojkchi janchichiz zoñinacami zuma janchichiz ʒejtchi cjissila. Nižaza oñ zoñinacami nonžñi cjissila. Nižaza ticzi zoñinaca jacatatchi cjissila. Nižaza pori zoñinacžquiz Yooz liwriiñi taku paljaytapanča. ²³ Jakziltat weriz paatanaca, chiitanaca nonžcu ana kuz turwayzižlaj niiqui, walipanikaz cjequiča.

JUAN BAUTISTAZ PUNTU

²⁴ Juanž cuchanžquita zoñinacaz ojktan, Jesusaqui Juanž puntuquiztan chiichicha. Tjapa zoñinacžquiz tuž cjichicha:

—ʒČhju lu ch'ekti yokquin cheržñi ojkičinchuctaya? ʒTsjii tjamiž tjižinta kalu cheržñi ojkičinchuctaya? Anapanž jaz. ²⁵ ʒTsjii finu zquitchiz zoñi cheržñi ojkičinchuctaya? Anapanž, jaz. Finu zquitchiz zoñinaca chawc jilirž kjuyquiz ʒejlča. Nižaza wali jiru kamñi cusananacchiz zoñinaca chawc jilirž kjuyquiz ʒejlča. ²⁶ Nekztanac, ʒčhju lu cheržñi ojkičinchuctajo? Yooz taku paljayñi profeta cheržñi ojkičinchuchča. Nužupanča. Juanqui Yooz yujquiz juc'antiča parti Yooz taku paljayñi profetanacžquiztanaqui. ²⁷ Juanž puntuquiztan Yooz tawk libruquiz cjiirtača tuž cjan:

“Yooz Ejpqui tsjii zoñi cuchanžcaquiča ima Cristuž Yooz taku paljayi ojklayan. Nii zoñiqui Israel zoñinacžquiz Cristo zuma tjewskataquiča”.

²⁸ Juan Bautistača parti zoñž maatiqiztan tsjan juc'antiqui. Pero tjapa Yoozquin kuzziz zoñimi Yooz maati cjequiča. Čhju lu Yooz maatimi zoñž maatiqiztan tsjaa juc'antiča. — Jalla nuž cjichicha Jesucristuqui.

²⁹ Jalla nuž nonžcuqui tjapa Juanž bautistaž zoñinacami cjichicha:

—Zumapanča Yooz Ejpqui, —cjicanaqui. Nužuzakaz cjichicha impuesto cobriñi zoñinacami, Juanž bautista cjicanaqui. ³⁰ Pero fariseo zoñinacazti judiož lii tjaajinacžtanpacha Yoozquin kuzziz puntuquiztan chižinta ana juyzu paachiča. Nižaza Yooziž cuchanžquita Juan Bautista ana rispitchicha. Nižtiquiztanaqui ana Juanž bautistatača.

³¹ Jesucristo Jiliriqui cjichicha:

—ʒKjažtat tii timpuquiz ʒejlñi zoñinacajo? ʒJectnaca iratatajo tinacajo? ³² Ocjala irataž tiinaca, ʒana jaa? Ocjalanacaqui palazquin uzincan niiz mazinacžquiz altu tawkžtan kjaw kjawčča, tuž cjan: “Wejrnacaz pincallu pjujtan, ana tsajtchinčuchča ančhucqui. Wejrnacaz laquita itsan, ana kaachinčuchča”. Jalla nižta ocjala iratača tii timpuquiz ʒejlñi zoñinacaqui. ³³ ʒKjažtquiztan nižta iratajo? Juan Bautistaqui tjonchicha. T'anta ana lujlñitača. Vinimi ana licñitača. Jalla nižtiquiztan ančhucqui chiichinčuchča: “Zajriž tantača niiqui”, cjan. ³⁴ Wiruñiqui wejrqui tjonchinča. Čhjulumi lujlchinča. Nižaza čhjulumi licchinča. Jalla nižtiquiztan ančhucqui wejt quintra chutča: “Walja lujlñiča licñiča tiiqui. Jalla tiipanča uřchiz zoñinacž maziquya, nižaza impuesto cobriñinacami”. Nuž chiyiñuchča. ³⁵ Tuž zakal cjiwčča: Yooz puntu zuma zizñi zoñinacaqui Yooz tjaajinta puntu tježa.

JESUSAQUI TSJII FARISEO ZOŃŽ KJUYQUIN LUJLCHICHA

³⁶ Wiruñaqi tsjii fariseo zoñiqui Jesusa luli kjawziča. Nekztanaqui niiz kjuya ojkcichiča Jesusaqui. Niiz kjuya irantižcu misquiz julziča lujljzapa. ³⁷ Nii wajtquizpacha tsjaa ancha ujchiz maatak žonqui želatča. Jesusa luli ojkcichi quintu zizcu, fariseo zoñž kjuya irantižquichiča alabastro cjita maz putillžtan. Nii putillaqui zuma uluraz aceiti chjijpitača. ³⁸ Nižaza naaqui ancha kaacan Jesusiž kjojch latuquiz julzinča. Jalla nekztanaqui naaža čhjujč kaj čhjojcan Jesusiž kjojcha awjzñi kallantichinča. Nekztan naaža persun charžtan Jesusiž kjojcha chjujzinčinča, zuma kjoñipacha. Nekztan Jesusiž kjojcha chjulzinčinča. Nekztanaqui Jesusiž kjojchquiz nii zuma uluraz aceitižtan tjalžzinčinča. ³⁹ Jalla nuž cheržcuqui, fariseo impitñi zoñiqui persun kuzquiz pinsichiča, tuž cjan: “Tii zoñiqui ultim werar Yooz taku paljajñi zoñižlaj niiqui, tiiqui zizkalal, taa maatak zoñ ancha uj payiñča, jalla nii. Taa zoñzti tiž kjojcha zakal lanlanžla”.

ĶAKZILTAT JUC'ANTI YOOZQUIN K'AACHIŃI CJESAYA?

⁴⁰ Jalla nekztanaqui Jesusaqui fariseo zoñžquiz cjichiča:

—Simona, amquiz tsjii taku chiyasača.

Nekztan nii Simón cjita fariseuqui kjaaziča, tuž cjan:

—Tjaajiñi, wejtquiz chiyalla.

⁴¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Tsjii pucultan zoñiqui denario cjita paaz kajatača. Tsjii zoñiqui 500 denario cjita paaz kajatača. Tsjiižnužti 50 denario kajatača. ⁴² Jalla nekztanaqui nii pucultanaqui ana wira pjojki atchiča. Nižtami ana wira pjojki atchiž cjen nii kajñi zoñiqui nii pucultan zoñinacžquiz cjichiča: “Ančucaž kajžta paazqui anal cobrača. Jaziqui nužquizpanikal pertunača”.

Nekztanaqui Jesusaqui fariseo zoñžquiz pewcziča, tuž cjan:

—Jaziqui kjaaznalla amqui. Ķakziltat nii pucultan zoñžquiztan nii ana cobriñi zoñžquiz juc'anti k'aachiñi cjesaya?

⁴³ Jalla nekztanaqui Simón cjita fariseuqui kjaaziča, tuž cjan:

—Nii pajk kaja ana cobrita zoñiqui juc'ant k'aachiñi cječhani.

Nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Razunam chiiča.

⁴⁴ Nekztanaqui naa maatak zona kjutñi cheržcu Jesusaqui Simonžquiz cjichiča:

—Wejrqui am kjuya luzquichinča. Amqui anam kjaz onanchamča, tii wejt kjojcha awjzjapa. ĶTaa maatak žon cherkay? Taa maatak žonzti persun čhjujč wajlližtan wejt kjojcha ewjzinča. Nekztanaqui persun charžtan chjujzinča. ⁴⁵ Amqui wejtquiz anam chjulzamča. Naazti nuž luzcu wejt kjojchami chjul chjulžzinčinča. ⁴⁶ Amqui wejt achquiz ana aceitimi alžinčamča. Naazti wejt kjojchquizimi zuma uluraz aceite alžinča. ⁴⁷ Jalla nižtižtan amquiz chiižinuča tužu. Walja naaža ujnaca pertuntiquiztan taa maatak žonqui juc'anti wejr k'ayachtiča. Ķakziltat ujliquiztan pertunta cječhaja, jalla niiqui anaz juc'anti k'ayachtiča.

⁴⁸ Jalla nekztanaqui Jesusaqui naa maatak žonaquiz cjichiča:

—Am ujnacaqui pertuntača.

⁴⁹ Nekztan parti impitta zoñinacaqui nii nonžcu ninacpora parla kallantassiča, tuž cjan:

—ĶJect tii zoñejo? Wali ujnacamiz pertunla. Ujquiztan zoñinacamiz pertunča.

⁵⁰ Jesusaqui naa maatak žonaquiz cjichiča:

—Amiž critiquiztan jaziqui amqui liwriitača. Jaziqui cuntintum okaquiča.

8*MAATAKANACAQUI JESUSIŽQUIZ YANAPCHICHA*

¹ Wiruñaqi Jesusaqui wacchi watjanacaran jochinacaran ojklaychiča. Jalla nuž ojklaycan Yooz mantita zuma kamaña, jalla nii puntu paljajchiča. Niiz tuncapan illzta apostolonaca nižtan chicapachatača. ² Nižaza tsjii kjažultan niiz čhetinta maatakanaca cumpañtichiča, ninacžtan chica. Niiz tuquiqui nii maatakanacaqui zajraž tantatača, y nižaza conanacchiztača. Jalla nii maatakquiztan tsjaaqui María Magdalena cjititača. Jalla naaquiztan pakallak zajranaca ulanchitača. ³ Nižaza tsjaa žon želatča, Juana cjiti, Chuza cjita zoñž tjuntača. Naaža lucuqui Herodes cjita jliri yanapñi secretarioča. Nižaza tsjaa Susana cjiti žon želatča. Nižaza tsjii kjažultan iya maatakanacaqui apsñitača. Nii maatakanacaqui persun cusastan atintiñitača Jesusižquiz.

⁴ Walja žoñinacaqui watjanacquiztan Jesusa cheri ulanžquichicha. Walja žoñinacaz nuž juntazziz cjen, Jesusaqui tsjii quintu quint'ichicha, tuž cjan:

⁵ —Tsji zkala čhjacni žoñiqui zkal čhjaqui ojkičicha. Nekztan zkal semilla wichcan wichcan čhjacničicha. Čhjacan, parti semillanacazti jiczaran tjojsičicha. Nii tjojsi semillaqui tjeantatačha, y nižaza wežlanacaz lujltatačha. ⁶ Tsji parti zkal semillanacazti maz yokaran tjojsičicha. Nii tjojsi semillanacaqui jeczcanpacha nužquic kjočičicha. Anaž umit yoka želatčha. ⁷ Parti zkal semillanacazti ch'ap yokaran tjojsičicha. Nužuntu pakan ch'apinacakazza atipchiqui. ⁸ Parti zkal semillanacazti zum yokquiz tjojsičicha. Nekztan pajkčičha. Nuž pajkžcu, zuma čhjeri pookčičha, patac čhjerchiz zapa chjojlлуquiz. —Nuž quint'izcu Jesusaqui altu tawžžtan cjičičha:

—Jecčhalaj cjuñchiz niiqui, ž-nonžna.

⁹ Jalla nekztanaqui niž tjaajinta žoñinacaqui Jesusižquiz pewczičha:

—ČJaknuž čhi tii am takajo? —cjan pewczičha. ¹⁰ Jalla nekztanaqui Jesusaqui kjaazičha tuž cjan:

—Ančhucacuz Yoozpachaz tjaajnaquičha ančhucacuz kuzquiz, niž mantita kamañ puntuquiztan, nii. Yekjap žoñinacžquizti quintunacžtankaz chiyučha Yooz mantita kamaña puntuquiztan. Jalla nužquiz weriž čhiita quintu nonžcuqui parti žoñinacaqui ana wira intintiñiz cjsa. Weriž čhiitiquiztanaqui ana wira tantiiñiz cjsa.

¹¹ Nekztanaqui Jesusaqui niž tjaajinta žoñinacžquiz cjičičha:

—Jalla tižta puntunacquiztan čhiita wejt zkala čhjacaz quintuqui. Yooz takučha nii zkal semillanacaqui. ¹² Nii jiczaran žejlñi žoñinacaqui Yooz taku nonzičha. Yooz taku nonžtanaqui, diablu cjeta zajraqui tjonza, ninacž kuz turwayžinzjapa. Jalla nuž paačha diabluqui, nonžñi žoñinacž Yooz taku ana criyajo, y nižaza ninacž ana liwriita cjeajo. ¹³ Nižaza nii maz yokaran žejlñi žoñinacaqui Yooz taku nonzičha. Yooz taku nonžcupacha cuntintuž catokčha. Pero Yoozquin tjapa kuzžizpan ana nonž. Tsjiipacamakaz catokčha. Čhjul pruebaz tjonanami ratullaž quejpsa. ¹⁴ Nižaza nii ch'ap yokaran žejlñi žoñinacaqui Yooz taku nonzičha. Yooz taku nonžcu anaž tjapa kuztan catokčha. Cusanapanankaz cherza; nižaza wali jiru kamspanž pecčha; nižaza pijjstanapanankaz pecčha. Jalla nižtiquiztan čhjul ana walinaca tjonan, ninacž kuznaca turwayskatčha. Persun kuzquiz pectiquiztanaqui Yooz taku tjažža. Jalla nižtiquiztan ana zuma kamasacha. Ana pookni žkalažtakaz kamčha. ¹⁵ Nii zum yokquiz žejlñi žoñinacaqui Yooz taku nonzičha. Tjapa kuztan Yooz taku nonž. Tjapa kuztanž catokčha. Nižaza Yooz takucama zuma kamčha Yoozquin tjurt'iñi kuzžiz. Jalla nižtiquiztan zuma pookni žkalažtakaz kamčha, zumapanankaz kamčha.

MICHA TJEEZ QUINTU

¹⁶ Jesusaqui tjaajinčičha tuž cjan:

—Anaž jecmi micha tjeznasačha cajun kjuyltan nonžjapa, už tjaž zquit koztan nonžjapa. Micha tjeez nonž juntuñpanž nekzipan tewznasačha kjuyquiz luzni žoñinacžquin kjanajo. ¹⁷ Čhjul čhjožtami wažtapanikaz cjequičha. Nižaza ana Yooz puntu ziztanacami kjanapacha ziztapanikaz cjequičha.

¹⁸ Weriž čhiita taku zuma nonžnalla ančhucqui. Jakziltažlaj catokni kuzžiz niiqui, juc'anti zuma kuz tjaataž cjequičha, Yooz taku intintajo. Jakziltažlaj ana catokni kuzžiz niiqui, juc'anti turwayskattaž cjequičha. Jalla nižtiquiztan Yooz takuqui anapan intintiñiz cjequičha, “intintučha wejzqu” čhiičiž cjenami. —Jalla nuž tjaajinčičha Jesusaqui.

JESUCRISTUZ FAMILIA PUNTU

¹⁹ Wiruñaqu Jesusiž maatan niž lajknacžtan irantižquichicha, jakziquin Jesusac želatčhaja, jalla nicju. Pero nižžquin ana macjati atčičha. Kjuyquiz walja žoñinaca želatčha. ²⁰ Jalla nekztanaqui tsji žoñiqui Jesusižquiz mazzičha, tuž cjan:

—Am maami am jilanacami kjuy zancu žejlčha. Am cherz pecčha.

²¹ Jesusaqui nekztan kjaazičha, tuž cjan:

—Yooz taku nonžñi žoñinacaqui y nižaza Yooz takucama kamñi žoñinacaqui, ninapančha wejt familia cuntaqui, wejt maa cuntaqui, y nižaza wejt jilanaca cuntaqui.

JESUSACHA TJAMIMI KJAZ LJOJKIMI MANTIÑIQUI

²² Tsji noj Jesusaqui niž tjaajinta žoñinacžtan luzzičha tsji warcuquiz. Nekztanaqui tuž cjičičha:

—Tii kotž nawjkuñtanž ojklaj.

²³ Jalla nuž ojkan Jesusaqui tjačičha. Nekztanaqui tiripinti wali pjursanti tjami zalčičha. Jalla nii tjamiž cjen warcuqui kjaz ljojkižtan julzmayaž cjsnatčha, kjaz čhijpi.

²⁴ Nekztanaqui Jesusiž tjaajinta žoñinacaqui Jesusa zinčičha, tuž cjan:

—Tjaajiñi Maestro, Tjaajiñi Maestro, kotquiz julzmayaž cjis učumqui. Ticznathan učumni. —Jalla nuž čhiitiquiztanaqui Jesusaqui zaaziča. Nekztanaqui tjamžquiz nižaza kjaz ljojkimi mantichiča apaltajo. Jalla nuž mantitiquiztanaqui tjamimi kjaz ljojkimi apaltichiča. Ch'ujupan cjišsiča. Nužquiz walikaztača. ²⁵ Jalla nekztanaqui Jesusaqui niž tjaajinta zoñinacžquiz čhiizinchičha, tuž cjan:

—¿Ana wejtquin kuzziz cjišsinčhuckaya? —Nuž pewcztiquiztan, nii tjaajinta zoñinaczi tsucchi ispanitichi cjišsiča. Nižtiquiztan ninacpora parlassičha, tuž cjan:

—¿Ject tii zoñejo? Tjamimi kjazmi tiiž mantitacamaž ojkča, tiiž čhiita takukaz cazza.

TSJII ZAJRAZ TANTA ZOÑI ČHJETINTA

²⁶ Nižtami Gadara cjita yokquin irantichiča, kotž nawjktuñtan, Galilea cjita yokž nawjktuñtan. ²⁷ Jesusa yokquiz čhijwžtan tsjii nii wajtchiz zoñiqui macjatžquichiča. Azk watanaca zajraž tantapantakalča, y nižaza carinžtan ana zquiti cutñitakalča. Nižaza ana kjuyquizimi kamñitakalča. Campu santuran kamñitakalča. ²⁸⁻²⁹ Jesusa cheržcu, niž yujcquiz tuzi t'okziča yokquizpacha; kjawcan puct'ichiča. Nekztanaqui Jesusaqui zoñi tanñi zajra mantichiča zoñžquiztan ulnajo. Nii čhiitiquiztan zajraqui kjawčičha, tuž cjan:

—Jesusa, Arajpach Yooz Maati, ¿kjažtiquiztan am wejtquiz mitisi? Am roct'uča, anaž wejr tjatnalla, anaž wejr sufriskatalla.

Tuquiqui wilta wilta zajraqui nii zoñi tanñitakalča. Nižaza nii wajtchiz zoñinacaqui zajraž tanta zoñi čejlñitakalča, y nižaza carinžtan mokñitakalča. Jalla nuž moktiquiztanami čejltiquiztanami carina kojžcu atipasñipankaztakalča. Jalla nekztan zajraqui nii zoñi č'ekti yokaran zajt zajtskatchičha. ³⁰ Nekztanaqui Jesusaqui nii pewcziča, tuž cjan:

—¿Čhjul tjuuchizzamta?

Nii zajraqui kjaaziča:

—Tama cjiataž wejrqui, —cjan.

Tama zajranacaqui nii zoñžquizt lusñitakalča. ³¹⁻³² Zcati cururan wacchi cuchinacaqui lujlcan žejlñitakalča. Jalla nižtiquiztan zajranacaqui Jesusižquiz rocchiča, tuž cjan:

—Anaž wejrnac casticta cjejajo mantalla. Nii cuchinacžquin luzkatalla. —Jalla nuž mantiskatz pecchiča zajranacaqui. Nekztanaqui Jesusaqui nuž mantichiča. ³³ Jalla nekztanaqui nuž mantitiquiztan zajranacaqui zoñžquiztan ulanžcu cuchinacžquin luzi ojkčiča. Cuchinacžquin luzcuqui cuchinaca tjiiranchičha tsjii k'aw kjutni. Nekztanaqui nii cuchinacaqui kossucpacha tjojtšičha nii barranc k'awquiz. Nižaza kotquin tjojtšičha. Jalla nužquiz tjapa ticziča.

³⁴ Cuchi itzñinacaqui nii cheržcu walja tsucchi zajtčičha. Watjaran jochiran quintu quint'ican ojklayčičha. ³⁵ Nii quintu nonžcu walja zoñinacaqui ojkčiča nii paatanaca cheri. Jesusižquin irantižcu, nii zajraž tanta zoñi žejtchi cherčiča. Nii zoñiqui julzi želatča Jesusiž kjojch latuquiz, zquiti cujtchi. Nižaza zuma tawkchiztača, ana lucratžtakaztača. Jalla nuž cheržcu, nii cheri tjonchi zoñinacaqui nužquiz ispanitichiča.

³⁶ Nii zoñi čhjetini cherchi zoñinacaqui quint'ichiča parti zoñinacžqui, jaknužt Jesusaqui zoñi čhjetinčhaja, jalla nii. ³⁷ Nii quintu nonžcu, tjapa Gadara cjita yokquiz žejlñi zoñinacaqui Jesusižquiz roqui kallantichiča nawjk okajo. Nii zoñinacaqui cuchinacž peritissiz cjen waljaž eksnatča. Jalla nižtiquiztanaqui Jesusaqui tsjii warcuquiz luzziča, ojkžjapa. ³⁸ Nii zajriquiztan čhjetinta zoñiqui Jesusižquiz rocchiča, tuž cjan:

—Amtan chical ojkkatalla.

Pero Jesusaqui kjaaziča, tuž cjan:

—Tekz am žela. ³⁹ Am kjuya oka. Zoñinacžquizim amqui quint'aquičha jaknužt Yoozqui am čhjetinčhaja, jalla nii.

Nekztanaqui nii zoñiqui ojkčiča. Jalla nuž ojkžcu tjapa kjutni watjaran quint'ichiča, jaknužt Jesusaqui nii čhjetinčhaja, jalla nii.

JESUCRISTUCHA LAA ZOÑI ČHJETINŇI

⁴⁰ Jalla nekztanaqui Jesusaž kotž nawjktuñtan quejžžquitan, žejlñi zoñinacaqui tjapa kuz risiwčičha. Tjappacha Jesusiž tjonz tjewsitača. Nekztanaqui niž tjontiquiztan cuntintutača.

⁴¹ Jalla nekztan tsjii Jairo cjita zoñiqui irantižquichiča; ajcz kjuy jiliritača. Nii zoñiqui Jesusiž yujcquiz puct'ichiča. Nekztanaqui rocchiča niž kjuya okajo. ⁴² Nii oraqui nii zoñi zinta majtqui ticzmayatača. Tuncapan watchiztača naa majtqui. Nekztan Jesusaqui jilirž kjuya ojkčiča. Jesusaž okan, walja zoñinacaqui ts'acjascan apziča.

⁴³ Jalla ninacžtan juntu tsjaa laa maatak žonqui okatča. Tuncapan wata inturu ljojk ojkni laa t'akjisichintakalča. Nižaza medicunacžquiz kullkatjawi ancha castassinča, ana čhjulchiz cjišsintača. Nuž kullkatžcumi ana wira zetatča. ⁴⁴ Nekztanaqui naa laa

zonqui Jesusiž wir kjuttan macjatchinča. Niiž zquit tjiiquiz lanzinča. Nii orapacha nuž lanžcuqui zejtchinča. Nižaza ljok ojkñimi tsijtsičha.

⁴⁵ Jalla nekztanaqui Jesusaqui pewcziča, tuž cjan:

—¿Ject wejr lanzejo?

Tjappacha ninacaqui ana zizñi chiichiča, nuž pewczičtiquiztan. Jalla nuž cjen Pedruqui niiž mazinacžtan cjichiča:

—Tjaajiñi Maestro, tii žoñinaca ancha amquiz ts'acjassa, nižaza tjapa kjuttanž am tewjctewjčča. Jaziqui ¿kjažtiquiztan am nuž pewcžjo, “¿Ject wejr lanzejo?” cjanajajo?

⁴⁶ Nekztanac Jesusaqui cjichiča:

—Tsjii tsjiiqui wejr lanziča. Wejr persun kuzquiz naychinča wejt aziqumi tsjii čhjetinčiča, jalla nii.

⁴⁷ Naa maatak zonqui waj nuž Jesusiž kuzquiz pajta ziztičtiquiztan, cjarcatcan macjatchinča. Nekztan Jesusiž kjojchquiz quillzinča. Tjapa žoñinaca želan naaqui mazzinča, nii orac lanzintaž naaqui, jalla nii. Nižaza nii lanžcu nii orapacha zejtchi quirchinča naaqui. Jalla nuž cjan mazzinča Jesusižquiz. ⁴⁸ Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Cullacalla, tjapa kuztan criichiž cjen čhjetinta cjissamča. Jaziqui cuntintum am okaquiča.

⁴⁹ Jesusaž ima naatan parla žeržnan, tsjii žoñi qui tjončiča Jairo cjita žoñž kjuyquiztan. Nii Jairuqui ajcz kjuy jiliritača. Tjonchi žoñi qui Jairužquiz cjichiča:

—Am majtqui ticzinpanča. Anam iya tii Maestružquiz molistis waquiziča.

⁵⁰ Jalla nii takunaca nonžcuqui, Jesusaqui Jairužquiz cjichiča:

—Ana am nic kuz turwayskata. Yoozquin tjapa kuzziž cjee. Nekztan am uzqui zetaquiča.

⁵¹ Jairuž kjuya irantižcu, Jesusaqui anaž jecmi kjuyquiz luzkatchičha. Jesusižtan Pedružtan, Jacobžtan, Juanžtan, naa uza maa ejpžtan jalla ninacakaz luzkatchičha. ⁵² Nii kjuyquiz žejlñi žoñinacaqui tjappachaž kaatkalča. Nižaza naa uzaž ticziž cjen walja llaquítatakalča. Pero Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Anaž kaa. Taa uzqui anača ticzin, antiz taa uzqui tjačha.

⁵³ Nuž Jesusiž čhiitiquiztan nii žejlñi žoñinacaqui tjassiča nii nonžcu. Ticzinpanča nuž zizziča parti žoñinacaqui. ⁵⁴ Jalla nekztanaqui Jesusaqui naa uza kjara tanzinčiča, y nižaza altu tawkžtan čhiichiča, tuž cjan:

—Kolta cullacalla, žaazna.

⁵⁵ Nii orapacha wilta zejtchin cjissinča. Nižaza nii orapacha tsijtsinča. Nekztan Jesusaqui mantichiča naa uzaquiz čheri tjaaznajo. ⁵⁶ Naaž maa ejpqui nuž jacatatchiž cjen ancha ispantichiča. Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz paljayčičha:

—Anaž jeczquizimi čhiichiyaquiča tii čhjetinta quinto, —nuž cjichiča Jesusaqui.

9

APOSTOLONACA CUCHANTA

¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui niiž tuncapan illzta apostolonaca kjawziča. Nekztan ninacžquiz mantiz azi tjaachiča, tjapaman zajranaca čhatkatžjapa, nižaza tjapaman laanaca čhjetinžjapa. ² Nižaza Jesusaqui ninacžquiz mantichiča Yooz zuma kamañ puntuguiztan paljayajo, y nižaza laa žoñinaca čhjetnajo. ³ Nižaza cjichiča:

—Ančhucqui anaž čhjulumi čhjičaquiča, jiczquin ojkan. Anaza ajtsmi, anaza žak quelsmi, anaza čherimi anaza paazmi. Nižaza zinta zquitikaz čhjičaquiča. ⁴ Jakzi kjuyquinami irantižcuqui nii kjuyquin alujasaquiča. Jalla nicjuž kamaquiča, nii yokjiztan ojkzcam. ⁵ Yekjap wajtchiz žoñinacaqui ančhuc anaž risiwz pecaquiž niiqui, nii wajtquiztanž ulnaquiča. Nižaza ančhuc kjojchquiz zcatchi pulpunaca tsajt tsajt-snaquiča. Jalla nii tsajt tsajtstaqui siñalaž cjequiča ninacž quintra, ančhuc ana risiwchiz cjen.

⁶ Jalla nekztanaqui Jesusiž nuž taku tjaatiquiztan apostolonacaqui niiž mantitacama ojkičiča. Tjapa jochinacž kjutñi ojkičiča, liwriñi Yooz taku paljaycan, y nižaza laanaca čhjetincan.

JUAN BAUTISTAZ PUNTU

⁷ Tsjii chawc jiliriqui Herodes cjita želatča. Jesusiž quinto zizcu, ana čhjulumi naazi-panča nii oraqi. Inakaz želatča. Jesusiž quinto nonžcu yekjapanacazti cjichiča:

—Juanqui ticzičtiquiztan jacatatchižlani.

⁸ Yekjapanacazti čhiichiča tuž cjan:

—Tiila Eliasqui; jeczquichila.

Elías cjitaqui tuqita Yooz taku paljayñi profetatača. Yekjapanacazti Jesusiž puntu čhiichiča, tuž cjan:

—Tiila tsjii tuquita Yooz taku paljayñi profetaqui, jacatatchila.
 Jalla nuž cjenami Herodes cjita jiliriqui inakaz cjissičha. ⁹ Nii Herodesqui tuž cjichičha:
 —Wejbranča mantichintqui, Juanž acha muržcajo. Anziqui wacchi milajru paata
 quintunaca nonznučha. ¿Jectpan nii milajrunaca paañejo? ¿Juanpan cjesajo?
 Jalla nekztanaqui Herodesqui Jesusiztan walja zalz pecchičha.

ZOÑINACZQUIZ CHJERI TJAAZ MILAJRU

¹⁰ Wiruñaqi Jesusiz illzta apostolonacaqui cutjatchičha. Nekztan Jesusizquiz
 quint'ichičha jaknužt kamtčhaja, jalla ninaca. Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninaca
 chjitchičha tsjii ana žejlz yokquin, Betsaida cjita wajtz žcati. ¹¹ Nuž ojka zizcu, žoñinacaqui
 walja apzičha. Nekztanaqui nuž apžtiquiztan Jesusaqui zuma risiwchičha. Ninaczquiz
 paljaychičha Yooz mantita zuma kamañ puntu. Nižaza laanaca chjetinčičha.

¹² Zezi cjee ora Jesusiz tuncapan illzta apostolonaca nižžquin macjatchičha, tuž cjican:
 —Tii žoñinaca cuchna joch kjutñi wajt kjutñi okaj cjee; tjajz kjuya kjuržcaj cjee; nižaza
 lujlz čhjeri kjuržcaj cjee. Tekziqui anaž čjulumi žejlčha. Jalla nuž cuch waquizičha
 amqui.

¹³ Pero Jesusaqui nižž illzta apostolonaczquiz chiižinčičha, tuž cjican:
 —Ančhucž antiz čhjeri tjaa.
 Ninacaqui kjaazičha, tuž cjican:
 —Anaž wejtnacalta čjulumi žejlčha. Pjijska t'antallžtan pizc ch'izllžžtan, nižtallakaz
 wejtnacalta žejlčha. Tinaczquiz tjaažjapa anapan wacasachha. Tinaczquiz tjaažjapa,
 ččhjeri kjayi okasaya?

¹⁴ Nii žejlñi žoñinacaqui pjijska warank luctakatačha. Nekztanaqui Jesusaqui nižž tjaažin-
 tanaczquiz cjichičha:

—Tjulžna tii žoñinacaqui pjijska tuncquiztan pjijska tunca jalla nuž t'aka t'aka tjulžna.
¹⁵ Jalla nuž nižž mantitacama paachičha. Nekztan tjappacha julzičha. ¹⁶ Nekztanaqui Je-
 susaqui persun kjarquiz nii pjijska t'anta nii pizc ch'iz tanzičha. Nuž tanžcu arajpach kjutñi
 cherzičha. Nekztan Yooz Ejpžquin sparaquičž cjichičha, jalla nii t'antiquiztan, ch'izquiztan.
 Jalla nekztanaqui t'unžcu nižž tjaažintanaczquiz chjalzičha, parti žoñinaczquiz tožnajo.
¹⁷ Nekztanaqui tjapa nii žoñinacaqui čhekañcama lujlčičha. Jalla nuž lujltanaqui žejtchi
 t'anta ch'iz t'unanaca tuncapan canasta chjippi ricujchičha.

JESUSACHA YOOZIZ CUCHANŽQUITA CRISTUQUI

¹⁸ Tsjii nooj ana žoñinaca želan, Jesusaqui Yooz Ejpžquin mayizatčha. Niiž tjaažinta
 žoñinacapančha nižžtan chicapachaqui. Jesusaqui ninaczquiz pewczičha:

—¿Jaknužt pinsi žoñinacaqui wejt puntuquiztanajo?
¹⁹ Nekztanaqui nii tjaažintanacaqui kjaazičha, tuž cjican:
 —Yekjap žoñinacaqui cjičha, Juan Bautistaž amqui. Yekjapanacazti zakaz cjičha, Elías
 amqui. Yekjapanacazti cjičha, tuquita Yooz taku paljayñi profetažlani jacatatchini, —jalla
 nuž cjičha.

²⁰ Jaziqui nekztanaqui Jesusaqui wilta pewczičha, tuž cjican:
 —Ančhuczi, ¿wejt puntuquiztan kjažzaž cjeejo?
 Pedruqui kjaazičha, tuž cjican:
 —Yooziž cuchanžquita Crustumčha amqui.

²¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui zumpacha nižž tjaažintanaczquiz iwjt'ichičha, ana
 jeczquizimi nižta maznajo.

JESUSAQUI NIIŽ PERSUN TICZ MAZZICHA

²² Nižaza Jesusaqui cjichičha:
 —Yooz cuchanžquita žoñičha wejrqui. Pero walja sufristančha; nižaza wajt jilirinacami
 timplu chawc jilirinacami judiož lli tjaažinacami wejr ana jilirižtakaz nayaquičha. Nižaza
 wejr conta cjistančha. Nižaza čhjep majquiztan jacatatačha.

²³ Wiruñaqi tjapa nii žejlñi žoñinaczquiz paljaychičha, tuž cjican:
 —Jequit wejtan chica kamz pecčhaj niiqui, primiraqui persun kamañ wira tjažžla.
 Nižaza čjul pruebanaca watanami zapuru wejtan chicapacha cjee, aunquimi persun
 wirami apt'ačhani. ²⁴ Jakziltat persun kamañ wira ana tjats pecčhaj niiqui, arajpach ka-
 mañaqi ana tjaataž cjequičha. Jakziltat wejt laycu persun kamañ wira tjažznačhaja, jalla
 niiqui arajpachquin wiñaya kamaquičha. ²⁵ Arajpachquin wiñaya kamañ wira pertaquiž
 niiqui, čtii muntuquiz žejlñi cusasa čjuljapat sirwasajo? ²⁶ Nižaza quintra žoñinaczž želan,
 jakziltat wejtquiztan wejt tawkquiztan ana pajñi chiyauquičž niiqui, wejrqui nižtazakal
 nižžquiztan ana pajñi chiyachha wejt mantiz timpuquiz, nekziqui. Tsjii noojiqui walja
 poderchiz quejžcačha wejt Yooz Ejpž aztan, nižaza wejt Yooz Ejpž inžilanacztanpacha.

Mantizjapa quejppzaca. ²⁷ Weraral cjiwcha. Tsjii zoñinaca tekz zejlcampacha anaž ticznaquičha ima Yooz mantiz timpuquiz kallantan.

JESUSAQUI TSJEMATAZ CJISSICHA

²⁸ Tsjii quinsakal tjuñquiztan Jesusaqui curulla yawchiča Yooz Ejpžtan parli. Nižaza čhjepultan niž illzta zoñinaca chjitchičha, Pedružtan, Jacobžtan, Juanžtan; jalla ninacaqui Jesusižtan chica ojkchiča. ²⁹ Yooz Ejpžtan parlican, Jesusiž yujcni niž cujtta zquitimi walja llijñi kjanapanikaz cjissičha, chiwicamatača. ³⁰ Nii orapacha pucultan luctak zoñiqui parisizquichičha, Jesusižtan parlisjapa. Nii pucultanaqui Moiestan Eliastantača. ³¹ Nii pucultanaqui walja chiw kjana llijñi taypiguiz tjonatča. Jesusiž ticz puntu parlatča. Jerusalén wajtquiz jaknuž ticznačhaja jalla nii puntu. ³² Nii oraquu Pedružtan niž mazinacžtan ančaž tjaji tjonkatatča pero nii cheržcu ninacž tjajimi zajtchiča. Jesusiž tjeježa honora cherchiča nii pucultan zoñinacaž nižtan želan. Walja chiwi llijñi kjanñi cherchiča. ³³ Pucultan zoñinacaž Jesusižquiztan zarakan, Pedruquu cjichičha:

—¡Wejt Tjaajiñi Maestro, tekz zejłzquu walipankazza! Jaziqui čhjep chjujlli kjuya kjuysla, tsjiuqui amta, tsjiuqui Moiesta, tsjiuqui Eliasta, jalla nuž.

Pedruquu ana zuma tantižcu čhiuchiča. ³⁴ Jalla nuž Pedruž chiyen, tsjiu tsjirižtakaz macjatžquichičha. Nekžtan ninacžquiz urpuntičičha. Jalla nuž urpuntiquiztan nii čhjepultan illzta zoñinacaqui walja tsucchiča. ³⁵ Tsjirquiztan tsjiu jora čhižquičhi nonziča, jalla tuž cjanan:

—Jalla tiičha wejt k'ayi Maatiqui. Jalla tiž čhiita taku nonžna.

³⁶ Jalla nuž nii joraž čhiitan, Jesusaqui zinalla želatča. Nii čhjepultan illztanacaqui nužquiz ch'uju quirchiča. Ana jecžquizimi nii cherta puntu čhiuchiča.

TSJII ZAJRAZ TANTA ZOÑI ČHJETINTA

³⁷ Niž jaka tažu curquiztan chjiwžquichičha. Walja zoñinacaqui Jesusižtan zali tjonchiča. ³⁸ Nii tama zoñinacžquiztan tsjiu zoñiqui altu tawkžtan paljaychiča, tuž cjanan:

—Wejt Tjaajiñi Maestro, wejt zinta majch cheržinžcalla. ³⁹ Wilta wilta zajraž tantača. Nii zajraqui ančaž kjaw kjawkatča. Nižazaž t'uckatča. Atquiztan ch'utuž jupokskatča. Persun janchiž čhojritskatča. Nižquiztan ana zarakz pecča. ⁴⁰ Amiž tjaajinta zoñinacžquiz rocchinča, wejt majch čhjetinajo. Ana atchipanča.

⁴¹ Jalla nekžtanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž cjanan:

—Tii zoñinacajay ana criiñipanča. ¡Walja ujnacchizčhucpanča ančhucjay! Ččjul oracamat ančhucatan wejr želaquija? Ččjul oracamat ančuca ujuiztan wejr awantaquija? Nižtaqui am majch zjijčcalla.

⁴² Nii zoñž laa majch Jesusižquiz macjatan, zajraqui yokquiz tjojtchiča. Wilta t'uckatchiča. Jalla nekžtanaqui Jesusaqui zajra ujziča. Nii zoñž majch čhjetinžcu, niž persun ejpžquiz intirjichiča. ⁴³ Nii Yooz aztan paata obra cheržcu tjapa zoñinacaqui ispantichiča. Zoñinacaž ispantichi želan, Jesusaqui niž tjaajinta zoñinacžquiz paljaychiča, tuž cjanan:

⁴⁴—Tjapa kuztanž tii weriž paljajta nonžna ančhucquu. Anaž tjazna. Wejrquu tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñičha. Quintra zoñinacžquiz wejr intirjital tarazuntal cjeeča.

⁴⁵ Jalla nuž chiyen niž tjaajinta zoñinacaqui ana intintazziča. Nižaza nii čhiitaqui ana kjanzt'itatača, ninaca intintajo. Ana intintazcumi, pewcz eksnatča niž čhiita taku kjana intintisjapa.

YOOZ YUJCQUIZ, ČJECT TUCQUIN CJES?

⁴⁶ Wiruñiqui niž tjaajinta zoñinacaqui ninacpura ch'aassi kallantichiča, jakžiltat ninacžquiztan tucquin cjes, jalla nii. ⁴⁷ Ninacž kuz pinsita zizcu Jesusaqui tsjiu uza tsjitskatchičha niž latuquiz. ⁴⁸ Nekžtan ninacžquiz paljaychiča:

—Jequit wejt cuntiquiztan tsjiu uza risiwčhaj niiqui, wejrpacha risiwča. Nižaza jequit wejr risiwčhaja, nižaza risiwča wejr cuchanžquičhi. Jakžiltat ančucaquiztan wirquin nayta cjičjiyačhaja, jalla niičha tucquin zuma honorchizquu.

⁴⁹ Wiruñiqui Juanquu cjichičha:

—Wejt Tjaajiñi Maestro, tsjiu zoñiqui am tjuu čhiican zajranaca chjatkatchičha. Nii cheržcu wejrnacqui uzičha, “Ana nižta paa”, cjanan. Nii zoñiqui anača učhumnacatan ojklajñi.

⁵⁰ Pero Jesusaqui cjichičha:

—Anaž nuž atajča, jalla. Nižta paañiqui anača učhumnacatan quintra. Jakžiltazłaja ana učhumnacatan quintra, jalla niiqui učhum favoraž paača.

TSJII OJKTA PUNTU

⁵¹ Jalla nekžtanaqui Jesusiž arajpacha ojkz tjuñi žcatžinžcatča. Jalla nižtquiztan walja p'ektičiča Jerusalén watja ojkszjapa. ⁵² Niž tuquu zoñinaca cuchanchičha, alujamint kjuya

kjuržcajo. Jalla nekztanaqui nii cuchanta zoinacaqui Samaria cjita yokquin tsjii watja macjatchiicha. ⁵³ Nii Samaria wajtchiz zoñinacazti ana kjuyquiz kjawz pecatča Jesusaž Jerusalén watja ojkc cjen. ⁵⁴ Nii quintu nonžcu Jacobžtan Juanžtan Jesusižquiz cjichiicha:

—Wejt Jiliri, ¿kjažt cjes? Wejrnacqui arajpachquiztan uj mantizquila, cjiwčha, ninaca tjtanzjapa. Jaknužt tuqui timpu Elías cjita Yooz taku paljajni profeta paatčhaja, jalla nuž. Jalla nuž waliž cjesaž, ¿ana jaa?

⁵⁵ Jalla nuž chiitiquiztan Jesusaqui ninacaž kjutni cherziča. Nekztanaqui ujziča, tuž cjican:

—Ančhuca kuzqui ana waliča. Anaž tantiyassa ančhucqui. ⁵⁶ Wejrqui tsewtan cuchanžquita Yooz Zoñtča. Wejrqui tsewtan tjonchinča, ujchiz zoñinaca liwriizjapa. Ana tjonchinča ujchiz zoñinaca tjtanzjapa.

Jalla nekztanaqui yekja watja ojkcichiča.

JESUCRISTUZTAN CHICA OJKLAYZ PUNTU

⁵⁷ Jiczquiz okan, tsjii zoñiqui Jesusižquiz cjichiicha:

—Wejt Jiliri, jakziquinam ojkcčhaja amqui, wejrcqui chicapachal ojklaz pecučha.

⁵⁸ Nekztan Jesusaqui nižquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Kitinacami kjuychizza. Nižaza wežlanacami tjurchizza. Wejrzi anal kjuychizza, tjažjapami.

⁵⁹ Wiruñaquí Jesusaqui yekja zoñžquiz tuž cjichiicha:

—Wejtan chicaž ojklaya.

Nii zoñiqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, primiraqui wejt ticzi ejp tjtaznača.

⁶⁰ Nekztan Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Ticziztakaz ana zuma kamañchiz kamni zoñinacaqui, jalla ninacaj ticzinaca tjtazla. Amqui ojkla, Yooz mantita zuma kamañ puntuquiztan paljayzjapa.

⁶¹ Wiruñaquí yekja zoñiqui Jesusižquiz cjichiicha:

—Wejt Jiliri, amtan chica ojklaz pecučha. Pero primiraqui wejt familianacžquiz wejt ojklaz puntu mazinžquiz pecučha.

⁶² Nekztan Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Jakziltat Yooztajapa langžni kalltičhaja, jalla niiqui tirapan Yoozta langz waquiziča, ana wir kjutni cheržcu. Jakziltat wir kjutni cherznasaž niiqui, nižaza tuquita kamañ wirquiz quejps pecasaž niiqui, jalla niiqui anaž Yooz mantita zuma kamaña tanznasača.

10

JESUSAQUI YOOZ LANGZQUIN ZOÑINACA CUCHANCHICHA

¹ Jalla wiruñaquí Jesusaqui pakallak tunc zoñinaca illziča. Jalla nuž illžcu Jesusaqui niž tuqui tjapa kjutni pucultan pucultan cuchanchiča, jakziquint okačhaja, jalla nii. ² Ima cuchancan ninacžquiz cjichiicha:

—Tsjii puntul chiizinasatča. Zkalaqui walja žejlča. Pero zkala ajžni zoñinacača upaqui. Yooz Ejpqui zkall Patrunača. Jalla nižtiquiztan Yooz Ejpžquiztan mayiza, zkala ajžni zoñinaca cuchanžcajo.

—Jalla nuž paljajychiča Jesusaqui, zoñinacača zkalažtakaz. ³ Nižaza Jesusaqui niž cuchanžquita zoñinacžquiz cjichiicha:

—Ančhucqui uuzanacažtakaz cuchnuča. Tanni kitinacaž cheechi zoñinacž taypiquin ojklayaquiča ančhucqui. Jaziqui persunpachaž cwitzaquichiča. ⁴ Nižaza anaza quelsmi chjichaquiča, anaza paaz pulsami. Ana enenžcu jiczquizic okaquiča. ⁵ Tsjii kjuya luzcu, ančhucqui tsaanaquiča, tuž cjican: “Tii kjuychiz zoñinacaqui walipankaj cjiła”. ⁶ Nicju zuma kamni zoñinaca želaquiči niiqui, walipankaz cjequiči nii kjuychiz zoñinacaqui. Nižaza nii kjuyquiz zuma kamni zoñinaca ana želaquiči niiqui, ančhucaž tsaanta takuqui nužquizkaz cjequiči. ⁷ Kjuyquiztan kjuya ana ojklayaquiča. Tsjii kjuya irantižcu, nekzpachapan kamaquiča. Chjulut nii kjuychiz zoinacaqui onačhaja jalla niicž lujlznacučiča. Langžni zoñinaca pacta cjis waquiziča. ⁸ Tsjii watja irantižcu nii wajtquiči jakziltakat ančhuc kjawžnačhaj niiqui, jalla nekziqui lujlznacučiča čhulu onanami. ⁹ Nižaza nekž žejlni laanaca čhjetnaquiča. Nižaza paljayaquiča, tuž cjican: “Yooz mantita zuma kamaña ančhucaquiči žcatžinžquičiča”. ¹⁰⁻¹¹ Nižaza tsjii wajtquiči irantižcuqui, jalla nii wajtquiči anaž ančhuc kjawžnaquiči niiqui, calli kjutniž ulnaquiča, nii wajt zoñinacžquiz tuž cjican: “Tii wajt pulpu wejtnaca kjojchquiz zcatchipan cjen, jalla tii wajt pulpu tjappacha tsajt tsajtsnača. Jalla tii tsajtstaqui siñalaž cjequičiča ančhuca quintra. Pero ančhucqui tuž zizla, Yooz mantita zuma kamaña ančhucaquiči žcatžinžquichitača”. Jalla nuž chižcuqui, nii ana ančhuc kjawžni wajtquiztan okaquiča. ¹² Wejr cjiwčha ančhucaquiči; casticz

tjuñquiziqui nii wajtchiz zoñinacaqui juc'anti castictaž cjequiča, nii tuquita Sodoma cjita wajtchiz zoñinacžquiztanaqui.

YOOZQUIN ANA JUYZU PAAÑI ZOÑINACŽ PUNTU

¹³ ¡Corazín wajtchiz zoñinaca, ančhucaquiz anawaliz wataquiča! ¡Nižaza Betsaida wajtchiz zoñinaca, ančhucaquiz anawaliz wataquiča! Ančhuca watjanacquiziqui walja milajrunaca paatača. Tiro Sidón cjita watjanacquiz nii milajrunaca paataž cjtasaž ni-iqui, walipan nii wajtchiz zoñinacaqui werar Yoozquiz cjuñžniž cjtasača, “Ujchizpantča; pertunalla”, cjancaqui. Nižaza ninacž uj sint'izcu nii wajtchiz zoñinacaqui llaquita kuz kjanapacha tjeesni cjtasača, lutu zquitchiz cujtžcu, nižaza achquiz kjupžtan tjajlžcu, jalla nuž. ¹⁴ Jalla nižtiquiztan ančhucqui casticu tjaaz tjuñquiziqui juc'anti castictaž cjequiča nii Tiro Sidón cjita watjanacchiz zoñinacžquiztanaqui. ¹⁵ Capernaum wajtchiz zoñinaca, čkjažtiquiztan ančhucqui pinsejo, “Yoozqui učhum honorchiz cjskataquiča”, cjanjo? Anaž nuž cjesača. Pero ančhuczi kozzuc tjojtaž cjequiča infiernuquin sufrisjapa, parti ujchiz zoñinacžtan chica.

¹⁶ Nekztan Jesusaqui niž tjaajinta zoñinacžquiz tuž cjichiča:

—Jakziltat ančhuca taku nonžaj niiqui, nižaza wejt takumiž nonža. Nižaza jakziltat ančhuca taku ana nonž pecčhaj niiqui, nižaza wejt taku anaž nonž pecča. Nižaza jakziltat wejt taku ana nonž pecčhaj niiqui, nižaza werj cuchanžquini Yooz Ejp anaž nonž pecča.

CUCHANTA ZOÑINACAQUI QUEJPZQUICHICHA

¹⁷ Wiruñaquí nii pakallak cuchanta zoñinacaqui ancha cuntintu quejpžquichiča, tuž cjan:

—Wejt Jiliri, am tjuu chiižcu, am aztan zajranacami ulanskatchinča.

¹⁸ Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Jesalla, tsjii rayužtakaz Satanás cjita diabluqui arajpachquiztan tjojtsiča. Jalla nuž cherchinča. ¹⁹ Wejrqui ančhucaquiz wejt azi tjaazinča. Jalla nižtiquiztan ančhucqui zkorami yek'achuncami tjecznaquiz niiqui anaž kjaž cjisnasača. Nižaza nii wejt aztan tjapa quintranaca atipaquiča. ²⁰ Zajranacaž ulantiquiztan ančhucqui anaž ancha chipchipasacha. Antiz ančhuca tjuunaca arajpachquin apuntitiquiztan, nekztanž ančhucqui chipchiz waquiziča.

CUNTINTU ZOÑINACA

²¹ Nii orapacha Jesusaqui ancha cuntintutača Yooz Espiritu Santuž cjen. Nekztan cjichiča:

—Yooz Tata, arajpachquinami yokquizimi ampanča wali chawc jilirimqui. Am puntunaca humilde zoñinacžquiz tjeezamča, intintajo. Pero tii muntuquiz wali estudiantinacami zizñinacami am puntunaca anaž intintazziča, čhjojtažtakaz ninacžquiziqui. Jalla nužupanča am munañpaqui, Yooz Tata. Jalla nižtiquiztan am honora waytuča.

²² Nižaza Jesusaqui cjichiča:

—Yooz Tata, tjapa amiž ziztanacami wejtquiz tjaajinchamča. Anaž jecmi wejt kuz zizza. Yooz Tata, am panikaz wejt kuz zizza. Nižaza am kuz anaž jecmi zizza. Wejr panikal zizuča. Nižaza Yooz Tata, jakziltižquiz wejrqui am kuz zizkatz pecučhaja, jalla ninacazakaz am kuz zizaquiča.

²³ Jesusaqui niž tjaajinta zoñinacžtan zina želatča. Ninacžquiz cheržcu cjichiča:

—Anchucqui zuma paatanaca cherchinčhucča. Jakziltat weriž paatanaca persun čhjujčžtan cherchizlaja, cuntintuž cjesača. ²⁴ Wacchi tuquita Yooz taku paljayñinaca nižaza tuquita chawc jilirinaca, jalla ninacaqui weriž zuma paatanaca cherz pecatča. Pero ana cherchiča. Nižaza ninacaqui Yooz puntu takunaca nonž pecatča. Pero ana nonziča. Jaztankaz ančhucqui tii cherchinčhucča, nižaza nonzinčhucča. Jaziqui cuntintuž cjee.

ZUMA KUZIZ ZOÑINACA

²⁵ Wiruñaquí tsjii judiož lii tjaajiñi zoñiqui tsijsiča. Nekztanaqui Jesusižquiz paljay-čiča, Jesusa lii quintra čhiikatžjapa. Nekztan pewcziča, tuž cjan:

—Wejt Tjaajiñi Maestro, Yooztan wiñaya kamžjapa čhjulul paaz waquizisaya?

²⁶ Nekztanaqui Jesusaqui nižquin kjaaziča, tuž cjan:

—¿Kjaž cjjirtat učhum liiquizija? ¿Jaknuž liichamtajo?

²⁷ Nii lii tjaajiñiqui kjaaziča, tuž cjan:

—Zoñinacžlaqui Yoozquin tjapa kuziz cjistancha. Yoozquin tjapa animužtanami sirwistanča, nižaza tjapa aztanami, nižaza tjapa pinsamintužtanami. Tjapa kuziz Yoozquin cjistancha. Nižaza jaknužt persunpachquiz okžñamžlaja, jalla nižta okžni kuziz cjistancha zoñinacžquizimi, lijitum mazižtakaz.

²⁸ Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Walikam kjaaza. Jalla nuž amiž kjaaztacama kamaquiz niiqui, Yooztan wiñayam kamaquičha.

²⁹ Jesusiž chiiitiquiztan nii lii tjaajiñiqui atipz pecatča. Jalla nektanaqu Jesusižquiz pewcziča, tuž cjican:

—¿Jec zoñinacžquiz wejrlaqu okstankaya?

³⁰ Nektanaqu Jesusaqui kjaaziča, tuž quint'ican:

—Tsjii zoñiqui Jerusalén wajtquiztan okatča, Jericó cjita wajt kjutñi. Nuž jiczquiz okan, tsjii kjažultan tjañinacžtan zalziča. Tjañinacaqui nii zoñi kijtchiča, nižaza tjapa niž zquitinaca niž paaznaca kjañchiča. Nektanaqu zuma chjojricama ana zaañipacha ecchiča. Nužquiz ticzmaya želatča. ³¹ Nektan tsjii icliz jiliriqui nii jicziñpacha okatča. Pero chjojrichta zoñi cheržcu, tsjii latu chjuužcu watchičha. ³² Niž jarupachaqui tsjii timpluquiz sirwiñi zoñiqui nii jicziñpacha ojkhizakazza. Nižaza nii chjojrichta zoñi cheržcu, nawcjuñ zakaz chjuužičha. ³³ Jalla nektanaqu tsjii Samaria wajtchiz zoñiqui nii jicziñpacha tjonchizakazza. Jalla nuž nii kijchta chjojrichta zoñi cheržcu, ancha okziča. ³⁴ Jalla nektanaqu kijchta zoñžquiz macjatčičha. Chjojricama cheržcu kullzinchiča acetitžtan vinžtan. Nuž kullžcu chjojri jeržinchiča zumpacha. Nektanaqu persun aznuquiz tewžcu chjitchičha, tsjii alujamintuquin. Jalla nicju cwitichičha. ³⁵ Jaka tazuqu ima wilta jicz ojkan nii Samaria wajtchiz zoñiqui persun paaz jescu, pizc billete pacchiča alujamintuchiz zoñžquiz. Nektan cjichičha, “Tii chjojrichta zoñi am cwitzinalla. Tii paaz ana alcansaquž niiqui, wejrqui pjojkača, quejpužcuqui”. ³⁶ Jaziqiu, ¿jakziltat nii čhjepulitquiztan chjojrichta zoñžquiz zuma okzikaya, lijitum mazižtakaza? ¿Jaknužum am tantii? Kjaaznalla.

³⁷ Jalla nektanaqu nii lii tjaajiñiqui kjaaziča, tuž cjican:

—Nii oksñi zoñipanča zuma mazižtakazqu.

Nektanaqu Jesusaqui cjichičha:

—Jaziqiu oka, nužuzakaz ammi paalla.

³⁸ Jalla nektanaqu Jesusaqui tira ojkhičha. Ojkan tsjii wajtquin luzziča. Jalla nicju Marta cjiti žonqui naaža kjuyquiz Jesusa kjawzinča. ³⁹ Martiqui cullacchiztača, María cjititača. Mariiqui Jesusiž kjojch latuquiz julzinča, nii chiiñi nonzjapa. ⁴⁰ Martizti naaža kjuy lurañquiz kuz tjaatča. Nektan Jesusižquiz macjatčičha, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, taa cullaquiqui wejr zinallakal tii kjuya lurañnacquiz jakjurpayča. Ana wejr yanapča. ¿Anam wejtquiztan sint'iya? Am chiižinžinalla, wejr yanapajo.

⁴¹ Nektanaqu Jesusaqui naaquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Marta, Marta, kjuy lurañnacžquiz kuz tjaachiž cjen am kuzqui turwayzikalala. Jalla nižtiquiztan ancha llaquitamkalala amqui. ⁴² Tsjii zintallapanikaz žejlča chekanaqui. Mariiqui nii zuma illzinča. Naaqui kuz tjaatča wejt taku nonzjapa. Anaž jecmi taa cullaqui wejt taku nižtiquiztan apaki atasatča.

11

YOOZ EJPŽQUIN MAYIZIZ PUNTU

¹ Tsjii nooj tsjii yokquin Jesusaqui Yooz Ejpžquin mayizatča. Nuž mayiziz žeržtanaqui niž tjaajintanacžquiztan tsjii tjaajinta zoñiqui pewcziča tuž cjican:

—Jaziqiu wejt Jiliri, Yooz Ejpžquin mayiziz tjaajznalla. Jaknužt Juanqui niž tjaajinta zoñinacžquiz Yooz Ejpžquin mayiziz tjaajinchižlaja, jalla nuž.

² Nektanaqu Jesusaqui tjaajinchiča, tuž cjican:

—Yoozquin mayizizqu tužuča:

“Učhum arajpach Yooz Ejp, am tjuuqu zuma honorchiz cjilalla. Nižaza am mantiz timpu irantižquilalla. Nižaza am munañpaj cjilalla tii yokquizimi tsewc arajpachquinami. ³ Nižaza tonjtjapa nižaza zapurutijapa čheriž tjaazcalla, azziz cjisjapa. ⁴ Wejrnacqui pertunchinča wejtnacaquiz ana zuma paañi zoñinaca. Jalla nižtiquiz amqui wejtnaca ujnacaž pertunalla. Nižaza čjul anawalinacami wejtnacaquiz ana watkanalla. Antiz čjul anawalinacquitzanami liwriyalla”.

⁵ Nektan Jesusaqui ninacžquiz cjichizakazza:

—Tsjii zoñiqui amiguchiztača. Nii amiguqui chica aramaž kjuyquiz tjonchiča, tuž cjican: “Amigo, čhjep t'antaž kajžnalla. ⁶ Wejt kjuyquiz tsjii zoñi irantižquichiča jiczquiztan. Anaž wejttač čjulumi žejlča nižquiz tjaazjapa”. ⁷ Nektanaqui nii zoñiqui kjaaziča kjuyltan, tuž cjican: “Anaž wejr chiižina. Kjuyami zuma chawjčtacha. Nižaza wejt ocjalanacaqui ajpžquiz wejttač chicaž tjačča. Anaž žaazñi atasatča. Nektan anal čjulumi tjaayi atasatča”. ⁸ Amiguž cjenami ana tjaayi žaaz pecchiča. Pero nižtami tjaayi žaaziča, ana iya molistita cjejajo. ⁹ Jaziqiu cjiwča, Yooz Ejpžquiztan maya, nektan Yooz Ejpqu ž-tjaaquičha. Nižaza zuma kamaña kjurzna, nektan wachaquičha. Nižaza kjuy

chawjczquiztan t'oc t'oczcaquiċha, nekztan cjetztaž cjequiċha. ¹⁰ Mayñi žoñinacami ninacž mayta tjaataž cjequiċha. Nižaza kjurñi žoñinacami nuž kjuržcu wachaquiċha. Nižaza chawjczquiztan t'oc t'ocñi žoñinacžquizimi cjetztaž cjequiċha. Jalla nužučha Yooz Ejpžquin mayiziqui.

¹¹ Ĵkjažt tsjii ejpqui anċhucporquiz t'anta mayñiž majchquiz “Tiž t'antaqui” cjian tsjii maz ċjalznasajo? Anapanž nuž cjesaċha. Nižaza, Ĵkjažt ejpqui ċh'iz mayñi majchquiz “Tiž ċh'izqui” cjian zkorakaz ċjalznasajo? Anaž nužupan ċjalznasasċha. ¹² Nižaza Ĵkjažt ejpqui wallpi ziñi mayñi majchquiz “Tiž wallpi ziñiqui” cjian yek'achunca ċjalznasajo? Anaž nužupan ċjalznasasċha. ¹³ Jaziċqui anċhucqui ana zum kuzziz cjenami zuma cusasapanikaz tjaasasċha persun maatinacžquiziqui. Anċha zuma kuzziz Yooz Ejpqui juc'ant zumanaca anċhucquiz tjaasasċha. Jakziltat Espiritu Santo mayasċhaja, jalla niizquiz arajpach Yooz Ejpqui Espiritu Santo cuchañzcaquiċha, nii mayñinacž kuzquiz.

JESUSIZ QUINTRA CHIICHICHA

¹⁴ Wiruñaquċi zajraqui tsjii žoñi upa ċjiskatċhiċha. Nekztanaqui Jesusaž nii zajra ulanzkattan, nii upa ana ċhiñi žoñiqui ċhi kallantichichċha. Nekztan nuž paatiquiztan nekž žejlñi žoñinacaqui walja ispantichichċha. ¹⁵ Yekjap žoñinacaqui Jesusiž quintra ċhutċhiċha, tuž cjian:

—Tiiqui anawal žoñikalala. Zajranacž Beelzebú jilirž aztan yekja zajranaca ċhatkatċha.

¹⁶ Yekjap quintra žoñinacaqui yanz pecatċha, arajpach Yooz aztan milajru paañi, ana arajpach Yooz aztan paañi, jalla nii. Yanzjapa pewcziċha:

—Jaziċqui arajpach milajru paala, —cjian.

¹⁷ Pero Jesusaqui ninacž kuz zizzichċha. Jalla nižtiquiztan paljaychichċha, tuž cjian:

—Tsċii nacionċhiz žoñinacaqui t'aka t'aka ċjisnaquċiž niiqui, ninacaž kichassiž cjen, nii nacionaqui tċatantaž cjequiċha. Nižaza tsċii famillċhiz žoñinacaqui ċhaasaquċiž niiqui, ninacaž kichassiž cjen nii famillaqui tċatantaž cjequiċha. ¹⁸ Nižaza Satanás ċjita zajraž partimi t'aka t'aka ċjesaž niiqui, ultimċ tċatantaž ċjesaċha. Ĵkjažt nii zajranacž azi tċurasajo? Anaž azziz ċjesaċha. Anapanž tċurasasċha. Jaziċqui anċhucqui tuž ċjiċha, wejrqui zajranacž Beelzebú ċjita jilirž aztan yekja zajranaca ċhatkatċha, jalla nuž ċjiċha anċhucqui. ¹⁹ Pero wejrqui anaž nužu jalla. Nonžna. Anċhucua partinacami zajranaca ċhatkatñizakazza. Ĵjecž aztan ninacac ċhatkatċajo? ĴBeelzebú ċjita zajriž aztan ċhatkatċajo? Anaž ċjesasċha. Anċhucua parti žoñinacaz paatiquiztan intintiz waquizichċha, zajriž aztan anapan zajranaca ċhatkatasasċha, jalla nuž intintiz waquizichċha. Jalla nižtiquiztan anċhucqui kjanapachasċha ana zuma razunchiqui. ²⁰ Jaziċqui ultim werara Yooz aztanpankal wejrqui zajranaca ċhatkatuċha. Yooz aztan ċhatkattiquiztan, kjanapacha tjeeža, Yooz mantiz kamañ tċimpu irantizquichċha, jalla nii.

²¹ ‘Tsċiilla quint'asasċha. Tsċii walja armichiz žoñiqui persun kjuya walja tċurt'iñitacċha. Jalla nižtiquiztan kjuyquiz ċhjojtanaca segurotasċha. ²² Nuž armichiz cjen cuntintu želatċha. Nekztanaqui tsċii tsjan tċup žoñiqui tċjonchichċha. Armichiz žoñi atipžcu, tċjapa niiz armanaca kjañchichċha. Nekztan tċjapa niiz ċhjojta cusasanaca kjañchizakazza. Nekztan tċjup žoñiqui niiz mazinacžquiz kjañta cusasanaca tojunchichċha.

²³ ‘Nonžna. Jakziltat ana wejt favora ċjeċhaj niiqui, wejt quintrasċha. Nižaza jakziltat Yooztajapa žoñinaca ana juntjapi yanapċhaj niiqui, wejt quintra Yoozquiztan žoñinacaz wichanskatċha.

ZAJRIZ PUNTU

²⁴ Nižaza Jesusaqui ċjichichċha:

—Tsċii zakal quint'asasċha. Tsċii zajraqui žoñžquiztan ulanzcu ċjioñ yokaran ojklaychichċha, jeejzjapa kjurcan. Ana jeejz watžcuqui, niiz kuzquiz pċnsichichċha, tuž cjian: “Jaziċqui wejz quepaka jakziquiztan ulanzquċituchaja, jalla nicju”. ²⁵ Jalla nuž quejžcu niiz ulanta žoñžquiz zalchichċha. Nii žoñž kuzquċi tsċii zuma pewžta kjuyažtakaztakalċha, nižaza zuma žcayi azquċižta kjuyažtakaztakalċha. ²⁶ Jalla nuž zaltiquiztan nii zajraqui pakallak juc'ant anawal zajranaca zċijiqui ojċkchichċha. Ninaca zċijžcu, tċjapa nii zajranacaqui žoñž kuzquiz luzzichċha. Jalla nižtiquiztan nii žoñiqui juc'ant anawalž ċjissichċha tuquċita kamzquiztan, tsjan ana zuma.

²⁷ Jesusaž nuž quint'an, tsjaa maatak žonqui nii žejlñi žoñinacžquiztan altu joržtan paljaychichċha, tuž cjian:

—Honorċhiz ċjila am matiñ maaqui, am jwessinž cjen.

²⁸ Nekztanaqui Jesusaqui ċjichichċha:

—Juc'ant honorċhiz ċjila Yooz taku nonžñinaca. Nižaza Yooz tawk jaru kamñinaca.

ŽOÑINACAQUI SIÑALA CHERZKAZ PECATċHA

²⁹ Tsjan tsjan zoñinacaqui Jesusiz muytataž ajcznatča. Nekztanaqui Jesusaqui paljayi kallantičiča, tuž cjan:

—Jazta timpu zoñinacaqui ana zum kuzzizza. Milajru siñala paañipankaz pecča. Tuqui timpuqui Jonás cjeta zoñiqui želatča, Yooz taku paljayñi. Jalla nižta paljayzqui tsjii siñalaztakazza, Yooziž cuchanžquita cjan. Wejrzakal Yooz taku paljayuča. Anaž iya čjul siñalami želasača ti zoñinacžtaqui. ³⁰ Yooz Ejpqui Nínive cjeta wajtchiz zoñinacžquiz Jonás cjeta zoñi cuchanžquičiča, casticu tjaaz tjuñi maznajo. Jalla niitača siñalaqui, nii timpuquiz kamñi zoñinacžtaqui. Nižaza Yooz Ejpqui arajpachquiztan wejr cuchanžquičiča. Jalla wejrčča siñalaqui, jazta timpuquiz kamñi zoñinacžtaqui. Anaž iya čjul siñalami tjaataž cjequiča. ³¹ Pjalz tjuñquiziqui, jazta timpuquiz kamñi zoñinacaqui pjaltaz cjequiča, zuma, ana zuma, jalla nii. Ana zuma zoñinacaqui castictaž cjequiča. Nonžna. Tuqui timpuqui tsjaa maatak jilir želatča, wartuñtan wajta mantiñ. Pjalz tjuñquiziqui naaqui jakatatžcu jazta timpuquiz kamñi zoñinacž uj kjana tjeeznaquiča, jazta zoñinaca casticta cjejajo. Naaqui muzpa azkquiztanpacha tjonchínča Salomón cjeta jiliržquiz zali, niiz zuma razun taku nonžñi. Pero tekzi wejrqui želuča Salomonžquiztan tsjan chekan jiliriqui. Pero jazta timpuquiz kamñi zoñinacaqui wejt taku anaž nonz pecča. Nižtiquiztan juc'ant ujchizza, nižaza juc'ant castictaž cjequiča. ³² Nižaza pjaltz tjuñquiziqui Nínive wajtchiz zoñinacaqui jacatatžcu jazta timpuquiz kamñi zoñinacž uj kjana tjeeznaquiča. Jonás cjeta zoñiž Yooz taku paljaytiquiztan, nii Nínive wajtchiz zoñinacaqui Yoozquin kuzziz cjisičča. Pero tekzi wejrqui želuča Jonasquiztan tsjan chekan jiliriqui. Nižaza wejrčča tsjan chekan Yooz taku parliñtqui. Pero jazta timpuquiz kamñi zoñinacazti anal Yoozquin kuzziz cjissiča, weriž paljajta Yooz taku nonžcu. Nižtiquiztan juc'ant ujchizza. Nižaza juc'ant castictaž cjequiča.

KJANQUIZ KAMZ QUINTU

³³ Nekztanaqui Jesusaqui quint'ičiča tuž cjan:

—Anaž jecmi tsjii lámpara tjeezu, chjožzakquiz nonznasača, nižaza anaž tsjii cajon kjuylami nonznasača. Nii lamparaqui tseecupanž tsjijsnasača, kjuyquiz luzñi zoñinacžquiz kjanajo. ³⁴ Zoñž čhujquiqui persun kuz lamparažtakazza. Zoñž čhujquiqui zumažlaj niiqui nižaza zoñž kuzmi zumazakazza, zuma kjanquiztakaz kamča. Pero zoñž čhujquiqui ana zumažlaj niiqui, kuzmi ana zumazakazza, zumchiquiztakaz kamča. ³⁵ Zuma kjanquizim kamčhaj niiqui, persun kamaña zumaž cwitazaquiča, ana zumchi kamañchiz cjisjapa. ³⁶ Tsjii zoñiqui kjanquiztakaz zumapankaz kamčhaj niiqui, nižaza ana čjul ana waliquiz kamčhaj niiqui, liwj niiz kamtanaca zumaž cjequiča, jaknužt tsjii lámpara wali kjančhaja, jalla nuž.

ANA ZUM KUZIZ ZOÑINACŽ PUNTU

³⁷ Jesusaž čhyan, tsjii fariseo zoñiqui Jesusa čheri luli kjawzičča, niiz kjuyquin. Pucul-tanaqui kjuja irantizcu, kjuja luzzičča. Nekztan mizquiz julzičča. ³⁸ Jesusaqui kjara awjz custurumpi ana cumpličiča ima lujlcan. Jalla nii cheržcu fariseo zoñiqui ispantičiča. Jesusaqui persun kuzquiz nayčičča fariseo zoñiž ispantita. ³⁹ Nekztanaqui Jesusaqui niizquiz paljayčiča, tuž cjan:

—Tsji zoñiqui tasanaca čhuanaca zawnctankaz awjza, nižaza čhujža. Nižta iratača ančhucqui fariseonaca. Ančhucqui zawnctankaz limpučča. Pero kjuyltanaqui ančuca kuzqui walja cjujchinacchizpanča. Ančuca kuzquiz tjangz zizza, nižaza čjul anawali paazmi zizza. ⁴⁰ ¡Zumzu zoñinaca! Yoozqui curpumi kuzmi paachičča. ¿Jalla ančhucqui anaž nii zijo? ⁴¹ Ančuca cusasanacquiztan zoñinacžquiz tjaaz waquizičča. Ančhucqui tjapa zoñinacžtan okžñi kuzziz cjesaž niiqui, ančuca kuzmi zumapanž cjesačča Yooz Ejpž yujcquiziqui, ana kjara awjz custurumpi paažcumi.

⁴² ¡Ayii pori fariseonaca! Ančhucqui Yoozquin diezmos tjaayinčhucča, nižaza tjapa plantanacquiztanami diezmos tjaayinčhucča. Jalla nuž paacan walikazza. Pero nuž tjaacanami ančhucqui ana lijituma zuma kamañquiz kamchinčhucča, nižaza ana Yoozquin kuzzizčhucča. Zuma kamzqui, nižaza Yoozquin kuzzizqui, jalla niičča chekanaqui. Pero diezmos tjaazmi zakaz cumpliz waquizičča.

⁴³ ¡Ayii pori fariseonaca! Ajcz kjuyquiziqui tucquin julzkaz pecča, nižaza honorchizkaj cjiw cjičča ančhucqui. Nižaza ančhucqui jakzi calliranami zuma rispitchizkaž wejr tsaanja cjičča ančhucqui.

⁴⁴ ¡Ayii pori fariseonaca! Nižaza jayii pori lii tjaajiñinaca! Ana lijitum kuzzizčhucča. Ančuca liiqui cjičča jakzilitat tsjii sipultur juntuñ ojkhaja jalla niiqui Yoozquin ana macjatasacha. Jalla nižta irata ančhucqui zoñinacžquiz ana Yoozquin macjatskatča. Pero zoñinacaqui ančucaž puntu cjičča, “Yooz zoñinacača ninacaqui”. Ančhucqui ninaca incallča, ana zuma kuzziz cjen. Ančhucqui ana pajta sipulturažtakazza.

⁴⁵ Jalla nuž čhiitquiztan tsjii lii tjaajiñiqui kjaazičča, tuž cjan:

—Tjaajiñi Maestro, jalla nuž chiižcu, wejtnacaquiz ana zumam chiiča.

⁴⁶ Nekztanaquì Jesusaquì cjichiča:

—¡Ayii pori lli tjaajiñinaca! Ančhucquì parti žoñinacžquin niiz jaru niiz jaru ch'ama cuzturumpinaca yapchinčhucča: kuzi cuntažtakaz jepzinčhucča. Ch'ama cuzturumpinaca yapchiž cjenami, ančhucquì anaž tsjii loc'anžtanami yanapz pecča, žoñinaca nii cuzturumpinaca cumplajo.

⁴⁷ ¡Ayii! Ančhucquì ancha t'akjiriča. Ančhuca tuquita atchi ejpnacaquì Yooz taku paljayñi profetanaca conchiča. Ančhucpacha nii paljayñinacž sipulturanaca kjuyñiča, niwjtanaquì ančhucquì rispittažokaz cjiča. Pero ančhucquì anaž ultimò rispitiča. ⁴⁸ Tuquiquì ančhuca ejpnacaquì nii Yooz taku paljayñinaca conchiča. Nuž conchi cjenami ančhucaquiztan walikazza. Anzimi ančhucquì sipulturanaca kjuyñiča, zuma žoñižtakazza. Pero ultimquiziquì ančhucquì ninacž paljayta Yooz taku anazakaz nonz pecča.

⁴⁹ Jalla nižtiquiztan Yooz Ejpquì ančhuca puntuquiztan zuma razun taku chiičiča, tuž cjan: “Wejrquì wejt taku paljayñi profetanacami apostolonacami cuchanžcača. Nekztanaquì yekjapanaca nii Yooz taku paljayñinacžquiztan contaž cjequiča. Yekjapazti kijčtaž cjequiča”. ⁵⁰ Tii muntu kalltiz, niwctanpacha Yooziž cuchanžquita žoñinaca conchiča ančhuca tuquita atchi ejpnacaquì. Ančhucquì nižta ana wal kuzizzakazza. Jaziqì Yoozquì jazta timpuquiz žejlñi žoñinacžquiz zakaz casticaquiča. ⁵¹ Tsjii Zacariás cjeta žoñiquì altaržtan timplužtan, jalla nii taypiquiz contatača. Abel contiquiztanami Zacariás contiquiztanami nižaza tjappacha contanacquiztanami Yooz Ejpquì jazta timpuquiz žejlñi žoñinacžquiz casticaquiča.

⁵² ¡Ayii pori lli tjaajiñinaca! Liwriiñi Yooz taku liižcu, zizcu, žoñinacžquiz ana nii tjaajinčinčhucča. Yooz taku tsjii llave irata tanzinčhucča. Nii llave tanžcanpacha ančhucmi liwriiñi Yooz jiczquiz ana luzzinčhucča. Y nižaza nii llave tanžcu, ana cjetžinčinčhucča, liwriiñi Yooz jiczquiz žoñinaca luzajo. ⁵³—Jalla nuž chiižinžcu Jesusaquì ojkchiča.

Nii lli tjaajiñinacžtan nii fariseonacžtan, jalla ninacaquì muzpa zawjchi cjisšiča Jesusiž quintra. Nižaza ninacaquì Jesusižquiz wiltan wiltan pewcziča, ⁵⁴ Jesusiž quintra tsjii ujchiz jwezjapa. Jesusiž kjaaztiquiztan uj tjojtunz pecatča.

12

FARISEO ŽOÑINACA

¹ Jesusaž nuž tjaajnan, zmali wacchi žoñinacaquì tjonchiča, waranka waranka. Nižaza zmali porapat tewksascan tewksascan tjonchiča. Primeraquì Jesusaquì niiz tjaajinta žoñinacžquiz paljaychiča, tuž cjan:

—Fariseo žoñinacaquì anaž ultimò Yoozquin kuzzizza. Anaž lijitum Yooz žoñinacača, aunquimi lijitum žoñižtakaz cjičjiñi cjenami. Ninacžquiztan zumpachaž cwit'azaquiča, ana ninaca irata cjisjapa. ² Tsjii noojiquì tjapa chjojzakuñ paatami tjeežtaž cjequiča. Nižaza tjapa chjojzakuñ pinsitami ziztaž cjequiča. Tsjii noojiquì žoñž ultimò kuz tjeežtaž cjequiča. ³ Nižaza jamazit chiitanacami kjana ziztaž cjequiča. Chjojzakuñ chiitanacami tjapa žoñinacaquì zizaquiča.

JEČŽQUIN EKS WAQUIZIYA?

⁴ Jaziqì ančhucquì, wejt mazinaca, tuž wejr chiižinuča. Anača eksquì tii curpu alaja conñižquiziquì. Curpu conžcu anaž iya čhjulumi payi atasacha. ⁵ Jecžquin antiz ančhucquì eks waquiziya? Yooz Ejpžquin eks waquiziča. Yooz Ejpquì žoñž curpu žeti tucuzinskatžcu žoñž animumi infiernuquin tjojtjapa azzizza. Jalla nižquizza chekanaquì eksquì.

⁶ Tsjii pjijska wežlaquì pizc paazkaz cwističa. Anača juc'ant valorchiz cjen, Yooz Ejpquì zapa wežlallami cjuñiča. ⁷ Pero zapa žoñžquiz juc'anti cjuñiča. Nižaza ančhuca ach charami kanžintacha, zintallquiztan zintalla. Anaž ančhucquì tsuca. Nii wežlanacžquiztan ančhucča juc'ant valorchizquì. Yooz Ejpquì ančhuc juc'ant cwitaquiča wežlanacžquiztan.

JESUCRISTUZ FAVORA CJEE

⁸ Ančhucaquiz cjiwēča: Jakžiltat parti žoñž yujcquiz wejt favora cječhaj niiquì, nižaza wejrquì Yooz anjilanacž yujcquiz nii žoñž favorazakal chiyacha. ⁹ Jakžiltat parti žoñž yujcquiz wejr ana pajñi nicačhaj niiquì, nižaza wejrquì Yooz anjilanacž yujcquiz nii žoñž quintra ana pajñi zakal cjeeča.

¹⁰ Jakžilta žoñit Yooz Epiz cuchanžquita žoñž quintra chiyachaj niiquì, pertuntaž cjesača. Pero jakžilta žoñit Yooz Espiritu Santuž quintra chiyachaj niiquì, anapanž wira pertuntaž cjequiča.

¹¹ Wiruñaquì ančhucquì juezanacž yujcquin nižaza jilirinacž yujcquin chjichtaž cjequiča, ajcz kjuyquiz. Jalla nuž chjichtiquiztan ana kuz turwaysi cjequiča, jaknužt

chiyachaja, nižaza jaknužt tjurt'azalaja, jalla nii. ¹² Ančhuca chiiz ora Yooz Espiritu Santuqui ančhuca kuzquiz chiizjapa tjaažnaquičha, jaknužt chiizalaj, jalla nii.

CWITAZA, ZMAZŇI KUZUZ ANA CJSJAPA

¹³ Tsjii žoñiqui Jesusaqui paljajychičha, tuž cjan:

—Wejt Tjaajiñi Maestro, wejt jilžquiz chiinalla, wejt parti irinsa tjaa-ajo.

¹⁴ Nekztanaqui Jesusaqui nižquiz cjichičha:

—Jila, ěkjažtiquiztan amqui wejr jilirižtakaz cheržjo? Anapanž wejr juez partirtqui, ančhuca quija azquitzjapaqui.

¹⁵ Nižaza Jesusaqui ninacžquiz cjichičha:

—Persun kuzquiz naazna, nižaza cwitaza ana zmazñi kuzziz cjisjapa. Žoñ wira kamañiqui anaž niž wacchi cusananquiztan yatisinsa.

¹⁶ Jalla nekztanaqui Jesusaqui tii quintu quint'ichičha, tuž cjan:

—Tsjii ricach žoñi želatča. Nii žoñž yokquiziqui zkalanacaqui ancha cusa pookchičha.

¹⁷ Jalla nuž pooktiquiztan nii ricach žoñiqui kuzquiz pinsichičha, tuž cjan: “ěkjažt wejr cjequejo? Wejt yaaz kjuyanacaqui tii ajta zkal čheri anaž wacasacha”. ¹⁸ Jalla nekztanaqui pinsichičha, tuž cjan: “Aaaa. Tuž jazic cjeeka. Wejt zkala yaaz kjuyanaca pajlzna. Nekztanaqui tsjan pajk kjuyanaca kjuysnaka. Jalla nekz tjappach zkal čheri yaaznaka, nižaza tjapa wejt cusasanaca”. ¹⁹ Jalla nekztanaqui nii ricach žoñiqui niž persun kuzquiz cjichičha: “Aaaa. Wejrqui zmali cusasanaca yaazinča, nižaza zmali čherinaca yaazinča, azk wata tjurñipacha. Jeejnaka, nižaza cusa lujlsnaka, licnaka. Nižaza cuntintul cjeeka”. ²⁰ Pero Yoozqui nii žoñžquiz cjichičha, “Zumzu žoñimča amqui. Tižwanpacha amqui ticznaquičha. Am zkal čherimi am cusasanacami nii yaazanacami inamayaz cjequičha, ěčhjuljapant cjeequi neejo? ějecžtapan cjeequi neejo?” ²¹ Jaknužt nii ricach žoñžquiz watchižlaja, jalla nižta irataž wataquičha persunjapapankaz cusasa juntjapñi žoñinacžquiziqui. Nižta žoñinacaqui Yooz yujcquiziqui poripanž cjisnaquičha.

YOOZ EJPQUI NIIZQUIN KUZUZ ŽOŇINACA CWITICHA

²² Jalla nekztanaqui Jesusaqui niž tjaajinta žoñinacžquiz cjichičha:

—Ančhucaquiz tuž cjiwčha. Žoñiqui žejtzjapaqui lujl čheri pecčha. Jalla nuž cjenami, ančhucqui anača čherinacžquiz kuzqui llaquizizkatzqui. Nižaza žoñiqui curpu wali cjisjapa zquiti pecčha. Jalla nuž cjenami ančhucqui anača zquitinacžquiz kuzqui llaquizizkatzqui. ²³ Žoñž žetiqui čherjquiztan ju'anti importičha. Nižaza persun curpumi zquitzquiztan ju'anti importičha. ²⁴ Wežlanacžquiz cherzna. Anaž zkalami čhajčha. Nižaza anaž ajza. Nižaza ana čheri yaaz quetallchizza. Nižaza ana čheri yaaz kjuychizza. Jalla nuž cjenami nii wežlanacžtaqui lujl čherinacami panž želčha. Yooz Ejpkaž čheri tjaačha. Pero ančhucqui Yooz yujcquiziqui wežlanacžquiztan ju'antiž importičha. Jaziqui ančhucaquiz zakaz Yoozqui lujl čheri tjaaquičha, žejtzjapaqui. ²⁵ Anaž jec kolta žoñimi persunpacha tsjan lajcha paki atasacha, llaquiziñi kuzziz cjenami ancha lajcha pecči kuzziz cjenami. ²⁶ Jalla nižta ana atchucazlaj niiqui, ěkjažtiquiztan lujl čherinacžquizimi zquitinacžquizimi ančhuca kuzqui llaquizizkatjo?

²⁷ Plantanacž pjajkallaž cherzna. Anaž langza. Anaž kawančha. Yoozqui nii pjajkallanacaz pajkkačha. Zmali finu zquiti cujtžcumi anaž jecmi pjajkallquiztanami ju'ant c'achalla cjesačha. Nižaza finu zquiti cujtžcumi nii ancha ricachu Salomón jiliričha anača pjajkallquiztan ju'ant c'achaqui. ²⁸ Plantanacaqui tsjii upacamakaz c'achallačha. Nekztanaqui jakatažu kattažu tsjii jurnuquiz tjutjunzjapa ujtčačha. Jalla nuž cjenami Yooz Ejpkaž nii plantanacami nižta cwitičha. Ančhucčha Yoozquin ana tjapa kuzziz žoñinaca. Ančhuczi Yooz yujcquiziqui čhjul plantaquiztanami ju'antiž importičha. Jalla nižtiquiztan Yoozqui ančhuc ju'anti cwitičha; zquitchiz panž cjequičha. ²⁹ Jalla nižtiquiztan ančhucqui ana ancha llaquiziñi kuzziz ojklaya, čhjul čheri kjurquiztanami. ³⁰ Tii muntuquiz ana Yoozquin criiči žoñinacaqui ancha llaquiziñi kuzziz ojklayačha nižta cusasanaca kjurcan. Ančhucqui anača nižta llaquiziñi kuzziz ojklayzqui. Werar Yooz Ejpchizčhucčha. Yooz Ejpqui zizza, čhjulul ančhuc pecčhaj, jalla nii. Ančhucqui čheri, zquiti, cusasanaca pecčha, žejtzjapa, jalla nii zizza Yooz Ejpqui. ³¹ Nižtiquiztan ančhucqui Yooz Ejpžquinpankaz walja kuzziz cjee. Nižaza niž mantita zuma kamañquiz kuzziz cjee. Nekztanaqui Yooz Ejpqui ančhucaquiz čhjulumi cawalikaz tjaaquičha.

ARAJPACHQUIN CUSANACCHIZ ŽOŇINACA

³² Nižaza Yooz Ejpqui ančhuca uchaquičha mantifi puestuquiz. Jalla nužučha Yooz munañpaqui. Tii muntuquiz žejlcan anaž eksna, ančhucqui wejt uuzanacčhucčha, aunqui kolucullami. ³³ Ančhuca cusasa žejlñinaca tuysna. Nekztan f'akjiri kamñi žoñinacžquiz tojna. Tii muntuquiz žejlcan jaknužt ančhucaqui zuma žak quels tjaczaja, jalla nižta irata zuma munaziñi kuz tjacz waquizičha wiñaya zuma kamzjapa. Arajpachquin zuma

cuntintu kamzjapa, ančuca kuz tjaczna, zuma azquicha. Tii muntuquiziqui tjañ zoñiqui ančuca cusasanaca kjañasača. Arajpachquin tjañ zoñinaca ana luzasača. Nižaza tekziqi tjujtami cjurimi ančuca zquitinaca lulasacha. Arajpachquin tjujtami cjurimi ana želasacha. ³⁴ Jakziltat tii muntuquiz walja cusasanachizlaja, tii muntuquiz kamañ wirquiz kuz tjaacha. Pero jakziltat arajpachquin kamañ wirquiz kuz tjaachaja jalla niiqui arajpachquin walja cusasanacchiz cjequicha.

KUZ TJACZI CJEE

³⁵ Nižaza Jesusaqui tii quintu quint'ichiča, tuž cjan:

—Arajpachquin ojkszjapa ančucqui kuz zuma tjaczi tjewžna, tsjii tjeežta lamaraztakaz. ³⁶ Tižtažtakaz cjee. Tsjii patrunaqui zalsñi pijjstiquin ojkičiča. Piyunanacaqui patrunž cuntižquiz tjewža, niž irantižquitan kjuj zan chawjcz cjetzinzjapa. Jalla nižta irata ančucqui Yooz tjonz tjuñi zuma tjewžna. ³⁷ Weraral cjiwča. Patrunaž tjonz oraqui jakzilta piyunanacat tjaji wajtsi tjewznačhaja, jalla ninacaqui cuntintuž cjee. Jalla nii piyunanacaqui patrunž misquiz julskattaž cjequiča. Nekztanaqui nii patrunapachaž čheri tjaaquiča, nižaza ninaczquiz atintaquiča. Jalla nižta irata Yoozqui paaquiča niž tjonz tjewžninaczquiz. ³⁸ Chica aramami, kjantatimi, čjulorakat nii patrunaqui irantižquičani. Nii oraqui jakzilta piyunanacat tjaji wajtsi tjewznačhaja, cuntintuž cjequiča. ³⁹ Tsjiilla zakaz cjiwča, ančucaž zizjapa. Tsjii kjuychiz zoñiqui čjulorakat tjañi tjonachaja, jalla nii ora zizaquiz niiqui, tjaji wajtsipan tjewznaquiča, nii tjañi ana luzkatzjapa, nižaza ana tjangskatzjapa. Tjañi tjonz ora zizcu, anapan niž kjuya nužkaz ecašacha. ⁴⁰ Ančucmi nižaza Yooz tjonz tjuñi walja listu tjacziž tjewžna. Tiripintit tsjii ana pinsita oraqui wejrqui quejžčaca. Wejrčha tsewctan cuchanzquita Yooz Zoñtqui.

PIZC PUNTA PIYUNANACA

⁴¹ Jalla nekztanaqui Pedruqui Jesusižquiz pewcziča, tuž cjan:

—Wejt Jiliri, čtii quintu quint'ichamča wejtnacaltajapakazkaya? už čtjapa zoñinaczta japa, jaa?

⁴² Jesús Jiliriqui kjaaziča, tuž cjan:

—Tsjii kjuy cwitiñi zoñi želatča zuma cumpliñi, nižaza zuma intintiñi. Nii kjuychiz tuyñuqui zuma zoñž kjarquiz niž kjuya ecchiča, tjapa nii kjuyquiz žejlñinacztan. Čheri tjaaz ora čheri tjaajo, jalla nuž zakaz ecchiča nii zoñž kjarquiz. Čject nii zuma cumpliñi zoñejo? ⁴³ Jalla tiča nii zoñiqui. Kjuj tuyñu quejpsquizcama jakzilta zoñit niž kjuya zuma cwitican žejlčhaja, jalla niča zuma cumpliñi zoñiqui. Nižaza cuntintuž cjequiča nii zuma cwitiñi zoñiqui. ⁴⁴ Wejrqui weraral cjiwča. Kjuya tuyñuqui cumpliñi zoñž kjarquiz tjapa kjuy cusasanaca ecašacha. ⁴⁵ Tsjemata cwitiñi zoñi zakaz želatča. Nii zoñiqui kuzquiz pinsičhiz, “Kjuychiz tuyñuqui anaž uri tjonasaž, jaz”, cjan pinsičhiz. Jalla nekztanaqui nii kjuychiz luctaka cjiñi maataka cjiñi piyunanaca wjajtñitacha. Nižaza nii zoñiqui persun lujsquin licsquin kuz tjaachiča. ⁴⁶ Tiripintit tsjii ana pinsita noož kjuychiz tuyñuqui quejžquičiča. Tsjii ana zizta ora quejžquičiča. Jalla nižtiquiztan kjuychiz tuyñuqui nii ana zuma cwitiñi zoñžquiz juc'anti anawaliž casticu tjaaquiča. Nii ana zuma zoñiqui jaknužt ujchiz zoñinacz castictaž cječhaja, jalla nižtapacha castictaž cjequiča.

⁴⁷ Tsjii piyunaqui zumpacha niž patrunaž pecta langz zizziča. Niž patrunž langz zizcanpacha, ana langziča. Jalla nuž zizcanpacha, ana langztiquiztanaqui juc'anti castictaž wjajtzaž cjequiča. ⁴⁸ Nižaza jakzilta piyunat ana niž patrunaž pecta langz zizzaja, jalla nižta cjenpacha ana cumpličhaja, jalla niiqui upa casticta cjequiča. Jakzilta zoñžquiz wacchi cusasanaca cwitajo tjaatčhaja jalla nii zoñiqui tjapa nii cusasanacquiztan quint'istanča. Jakzilta zoñžquiz wacchi cusasanaca cwitajo cumpjiita cječhaja, jalla nii zoñiqui cusasanacchiz tuyñužquiz quint'istanča tjapa cumpjiita cusasanacquiztan.

IYA TJAAJINTA

⁴⁹ Tsjiilla zakaz quint'ichiča Jesusaqui, tuž cjan:

—Tekz werjqui tsjii uj peksñižtakaz tjonchinča. Nii uj peks oraqui wajiž cjila. ⁵⁰ Wejrqui tsjii wali pajk prueba watača bautismužtakaz. Nižaza nii watscama, anča llaquital cjeeča. ⁵¹ Weriž tjonitquiztan zoñinacaqui anazumquin cjequiča; t'aka t'akaž cjequiča, wejtquz criichinaca, ana wejtquz criichinaca, jalla nuž. ⁵² Tii timpuquiztan nawjkchuc tsjii famillanacami t'aka t'akaž cjequiča. Tsjii famillquiz pjijskaltan cječhani, čjepultanac quintraž cjequiča pucultan zoñžjapaqui. ⁵³ Nižaza ejpžtan persun majchtan quintraž cjequiča. Nižaza majchžtan persun ejpžtan quintraž cjequiča. Nižaza maatan persun tjunmat matatan quintraž cjequiča. Nižaza naa tjunmat matatan persun maatan quintraž cjequiča. Nižaza kjan maatan wazatan quintraž cjequiča. Nižaza wazatan

kjanatan quintraž cjequičha. Jalla nuž cjsnaquičha, wejtquiz criichinacžtan ana wejtquiz criichinacžtan.

KUZ CAMPIYA, ANA CASTICTA CJEYAJO

⁵⁴ Jalla nekztanaquī Jesusaquī zoñinacžquīz cjichičha:

—Ančhucquī cjiñčhucčha, wacchi tsjirinaca tajatan ulanžcaquīž niiquī, “chijnačhani”, nuž cjiñčhucčha. Nekztan jalla nuž chijñiž watčha. ⁵⁵ Nižaza wartan quera queržcaquīž niiquī, “kjutñit cječhani”, nuž cjinčhucčha. Nekztan jalla nuž kjutñiž watčha. ⁵⁶ ¡Hipócrita cheechi zoñi! Ančhucquī jana lijitum kuzziz zoñinaca! Tjamž puntu tsjirž puntu walja zizñi chiiñčhucčha. ¿Kjažtiquiztan Yooz siñalanaca ana tantiyasajo? Kuz campiya, ima casticz ora irantan.

⁵⁷ Nižaza ¿kjažtiquiztan kamz puntu ana tantiyasajo, jaačha zuma kamčhaja, jaačha ana zuma kamčhaja, jalla ni? ⁵⁸ Jakziltat am quijžcu jiliržquin chjchachaja, jalla nižquiztan pertunam mayizaquičha ana enenžcu, ima jiliržquin irantican. Am quija ana pertunazta cjenaquī, ni jiliriquī policiquīz am intirjasachha. Nekztanaquī ni policiquī am carsilquīz chawcwasachha. ⁵⁹ Nekztanaquī wejrquī cjiwčha, carsilquīzтанаquī anapanim ulnasachha, liwј tjappacha paczcama. Anziquī kuz campiya; Yoozquiztan pertuna maya, ana casticz cjeyajo.

13

YOOZQUIN KUZIZ CJEE

¹ Nii orapacha tsji kjaž zoñinacaquī quinto zjijcchičha, Jesusižquīz mazñi. Tuž cjian quint'ichičha. Pilato cjita jiliriquī tsji Galilea wajtchiz zoñinaca conkatchičha. Nii conta zoñinacž ljocquī animal ljocnacžtan t'ajzičha. Tuquiquī animala contkalčha, Yoozquin ofrenda tjaažjapa. ² Jalla nuž nonžcu Jesusaquī cjichičha:

—¿Kjažtiquiztan Galilea wajtchiz zoñinacžquīz nuž anawali watchitajo? ¿Parti Galilea wajtchiz zoñinacžquīztan juc'ant ujhiz ninacajo? ¿Jalla nižtazaž ančhuc pinsiya? ³ Ančhucquī anačha nižta pinsa. Ančhucquī Yoozquin kuzzizpan cjee. Ana nižta cjsnaquīž niiquī, ančhucaquīz juc'ant anawaliž watasachha.

⁴ Jesusaquī quint'ichizakazza, tuž cjian:

—Tsji tunca quinsakalcuni zoñinacaquī ticzičha Siloé cjita wajt campanturi jalla ninacž juntuñ pajlžtiquiztan. ¿Kjažtiquiztan nižta watchitajo? ¿Parti Jerusalén wajtchiz zoñinacžquīztan juc'ant ujhiz ninacajo? ¿Jalla nižtazaž ančhuc pinsiya? ⁵ Ančhucquī anačha nižta pinsa. Ančhucquī Yoozquin kuzzizpan cjee. Ana nižta cjsnaquīž niiquī, ančhucaquīz juc'ant anawaliž watasachha.

ISRAEL ZOÑINACŽ PUNTUQUIZTAN

⁶ Jalla nekztanaquī Jesusaquī tsji quinto zakaz quint'ichičha, tuž cjian:

—Tsji zoñiquī niž yokquīz jiws muntinaca čhjacchičha. Tsji nooj ojkchičha “jiwsa pookchižcaa” cjian, ojkchičha. Irantižcu, muntinacquīz ana čhjul jiws frutanaca watčičha. ⁷ Jalla nižtiquiztan nii yoka cwiñi zoñžquīz cjichičha: “Chera, čhjep wata jiws frutanaca kjuri tjonchinčha. Ana jiws frutanaca pookchikalčha. Jaziquī tii muntinaca k'atzna. Inapanikaz željčha.” ⁸ Jalla nekztanaquī nii yoka cwiñi zoñiquī patrunžquīz cjichičha: “Wejt patruna, tii watcamakaz žela cjee. Wejrquī yokal zumpacha kjullnžačha, nižaza wanžtan wanit'acha. ⁹ Jalla nižtiquiztanaquī jiws frutanaca pookč atčhani. Anapan pookaquīž niiquī, nekztanaquī k'atžtaž cjequičha”. —Jalla nuž quint'ichičha Jesusaquī.

TSJAA MAATAK ZONQUI CHJETINTATACHA

¹⁰ Tsji jeež tjuñquīziquī, Jesusaquī ajcz kjuyquīz tjaažnatčha. ¹¹ Jalla nekž želatčha tsjaa laa maatak žon. Tunca quinsakalcun watanaca laatačha. Tsji zajraquī naa žon taj chutu paatkalčha. Nižtiquiztanaquī anawira ts'iru tsjitsniñtačha, ana čhulu paazjapami. ¹² Jesusaquī naa žon cheržcu, kjawzičha, nekztan tuž cjichičha:

—Cullacalla, am laaquiztan liwriita cjequičha.

¹³ Nekztanaquī Jesusaquī niž kjaržtan lanzičha naa zonaquīz. Jalla nii orapacha naa zonquī ts'iru cjišsinčha. Nižtiquiztan Yooz Ejpžquin honora paljaychičha. ¹⁴ Nii ajcz kjuy jilirizti Jesusižjapa žawzičha, nii jeež tjuñquīz čhjetintiquiztan. Nekztanaquī ni jiliriquī zoñinacžquīz cjichičha:

—Sojta tjuñkaz langž waquizičha. Jalla nii langž tjuñiran laanacaquī tjonsa čhjetintaž cjisjapa. Anačha jeež tjuñquīziquī tjonžquī.

¹⁵ Jalla nekztanaquī Jesús jiliriquī ni jiliržquīz cjichičha:

—Ana zum kuzziz zoñinaca. Jeež tjuñquīziquī tjapa ančhucanacaquī wacami aznumi cutzniñčhucčha, kjaz liquī okajo, čana jaa? ¹⁶ Taa maatak žonquī Abrahamž majch maatquiztan tjonničha. Tunca quinsakalcun wata chututachha, Satanás cjita zajraž nuž

chutu paañiz cjen. ¿Kjažt tii jeejz tjuñquiziqui taa laa zonqui ana čhetinta cjesajo? Jeejz tjuñquizmi čhjetinzpanikazza.

¹⁷ Jesusiz nuž čhiitiquiztanaqui tjapa niiž quintra zoñinacaqui azzi quirchiča. Parti zoñinacazti cuntintutača, Jesusaž nuž pajk milajrunaca paachiž cjen.

YOOZ MANTAPARU OJKŃI ZOŃINACŽ PUNTU

¹⁸ Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjičiča:

—Tižtača Yooz mantaparu ojknī zoñinacž puntuqui. Jalla nii puntuqui intintazkatasacha, mostaz cjita semillž puntu čhiitiquiztan. Jalla tužuča. ¹⁹ Tsjii mostaza cjita semilla žejlča, anča zkoltalla. Zoñiz čhjectan, walja pakjiž pajkča, tsjii pajk muntiž, nizta pakji. Nižaza nii mostaz muntiquiz wežlanacaqui tjuraž paasača. Jalla nužupan Yooz mantaparu ojknī zoñinaca yapaquiča, mostaz munti pajkñila, jalla nižta irata.

²⁰ Nižaza Jesusaqui cjičiča:

—Tii takunacžtanakaz Yooz mantaparu ojknī zoñinacž puntu intintazkatasacha. Jalla tužuča. ²¹ Tsjaa maatak zonqui čhjep tupu jac'užtan levaturžtan t'ajzinča. Nekztanaqui tjappacha nii t'anti masaqui t'amchiča. Jalla nižta iratača, tjapa kjutñi tii muntuquiz zoñinacaqui Yooz mantita kamañchiz cjisnaquiča.

LIWRITA ZOŃŽ PUNTU

²² Wiruñaquei Jerusalén jiczquiz ojkan, Jesusaqui tjaajinčiča. Jakziran watatčhaja, jalla nii watjaran jochiran tjaajinčiča. ²³ Nuž tjaajnan, tsjii zoñiqui Jesusizquiz pewcziča, tuž cjan:

—Wejt Jiliri, ¿koluckaz liwriita zoñinacajo?

Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž cjan:

²⁴ —Ančhucqui tjapa kuz cjee, arajpach ojknī zkoz jicz zanquiz luzjapa. Wejrqui ančhucquiz cjiwča. Casticz tjuñquiziqui tjapa zoñinacaqui luz pecaquiča. Nii oraqui anaž ataqiča. Jalla nižtiquiztan anziqui liwriiñi zanquiz luzjapa, tjapa kuz cjee. ²⁵ Tsjii noojiqui arajpach kjuychiz tuyñuqui tsijsnaquiča liwriiñi zana chawjczjapa. Ančhucqui, zawnctan cjiñinaca, nii chawjczta zanquiz t'ok t'okaquiča, tuž cjan: “Wejt jiliri, cjetznalla, cjetznalla”. Kjuychiz zoñiqui kjaaznaquiča, tuž cjan: “Anal ančhuc pajuča. ¿Jecnacžhuckazlaj ančhucqui?” ²⁶ Jalla nuž čhiitiquiztan ančhuczi zakaz chiyachani, tuž cjan: “Amtan chica lujlchinča. Nižaza wejtnaca wajt calliran tjaajinčhamča”. ²⁷ Pero nii arajpach kjuychiz tuyñuqui kjaaznaquiča, tuž cjan: “Ančhucqui anapal pajuča, cjiwla. Wejtquiztan oka, tjapa ančhucqui ana zuma kuzzizčhucča”. ²⁸ Nekztan Jesusaqui cjičiča:

—Abrahamžtan, Isaacžtan, Jacobžtan, tjapa Yooz taku paljayñi profetanacžtan, tjappacha ninacaqui arajpach Yooz kjuyquiz želaquiča. Ančhuczi zawnctanpanikaz želaquiča. Jalla nuž zawnctan žejlan ančhucqui kaaquiča, nižaza izkež jojaquiča, ana luzucaž cjen. ²⁹ Tjapa kjuttan criichi zoñinacaqui arajpach Yooz kjuyquin luzaquiča, užatan, wartan, tajatan, tuwantan, nuž tjapa kjuttan. Nižaza nii luzzi zoñinacaqui arajpach Yooz kjuyquiz cusa atintazaž cjequiča. Yooz čhjeri luli julznaquiča. ³⁰ Nižaza Yoozqui arajpachquin yekjap tii muntuquiz wirquin cjiñi zoñinaca tucquin cjiskataquiča. Nižaza yekjap tii muntuquiz tucquin cjiñi zoñinaca wirquin cjiskataquiča.

JERUSALEN CJITA WAJTQUIN TICZ PUNTU

³¹ Jesusiz taku žeržtan, nii noojpacha, tsjii kjaž fariseo zoñinacaqui tjonchiča, tuž cjan: —Tekztan am oka. Herodes cjiita jiliriQUI am conz pecča.

³² Jalla nekztanac Jesusaqui kjaaziča, tuž cjan:

—Ančhucqui nii mañus Herodesquin oka. Nižquin čhiizca, tuž cjan: “Tsji kjaž tjuñi tirapal Yooz obranacal paa-uča, zajranaca chjatkatcan, laanaca čhjetincan. Nekztan tsjii kjaž tjuñquiztan wejt obra žerznača”. ³³ Pero wejrqui tsjii kjaž tjuñi tiral kamača, Jerusalén wajtquin ticzcama. Jerusalén wajtquin Yooz taku paljayñi profetanacaqui ticstanča.

³⁴ ¡Jerusalén, Jerusalén wajtchiz zoñinaca! Ančhucqui Yooz taku paljayñinaca coničhucča. Nižaza Yooziž cuchanžquita zoñinaca maztan čhjaquičhucča. Wallpiquei persun ozmachanaca kjarž koztan juntiñil, jantey. Jalla nižta irata wejrqui tii wajtchiz zoñinaca juntiz pecuča. Ančhuczi ana wira wejtquin tjonz pequičhucča. ³⁵ Jalla nižtiquiztan ančhucwa wajt yokaqui ana Yooz kjarquiz žejlča. Nižaza wejrqui cjiwča. Tsjii noojiqui ančhucqui wejt puntuquiztan chiyakuča, “Honorchiz cjiła, tii Yooziž cuchanžquita zoñiqui”. Jalla nii oracama, ančhucqui wejr ana wilta cheraquiča.

¹ Tsjii jeejz tjuñquiziqui Jesusaqui tsjii fariseo jilirž kjuya luli ojkchiča. Yekja fariseo zoñinacaqui Jesusa awayt'atča. ² Nižaza nii kjuyquiz želatča tsjii curpu tjuuchi zoñi. Jesuš žcati želatča. ³ Nii cheržcu Jesusaqui fariseo zoñinacžquiz lii tjaajiñinacžquiz, jalla ninacžquiz pewcziča, tuž cjican:

—Žjeejz tjuñquiziqui tsjii laa zoñi čhjetnasay? už žana čhjetnasaj?

⁴ Ninacazti ch'ujukaz cjissiča. Nekztanaqui Jesusaqui laa zoñi kjawžcu, čhjetinčiča. Nekztan laa zoñžquiz cjichiča:

—Oka amqui —cjicanaqui. ⁵ Nekztanaqui Jesusaqui fariseo zoñinacžquiz tuž cjichiča:

—Jeejz tjuñquiz cjenami aznumi wacami tujquiz tjojtsiž cjen okžcu, žanaž jooznasajo?

⁶ Jalla nuž čhiitiquiztanaqui ana jaknuž kjaazñi atchiča.

PJIZTA PUNTU

⁷ Nekztanaqui Jesusaqui nii kjuyquin lujlcan jalla tižta cherchiča. Kjawžta zoñinacaqui tucquin julz kjuratča, nižaza honorchiz cjis pecatča. Jalla nižta cjiciñi cheržcu, Jesusaqui, tuž cjichiča:

⁸ —Amqui tsjii zalzñi pijiztiquiz kjawžta cjesaž niiqui, anača tucquinpan julzqui. Am jarupacha tsjii juc'ant jilir zoñiqui tjonasaž niiqui, am tucquin julzpantaž cjesača.

⁹ Jecčhalaj pucultan ančhucqui kjawzi, jalla nii kjawzñi zoñiqui amquiz chiyasača, “Am julz tui juc'ant jiliržquin tjaa”, cjican. Jalla nižtiquiztanaqui amlaqui azanpanti wirquin julz cjesača. Am ažiž cjesača. ¹⁰ Ana nižta paa. Antiz tuž cjee. Tsjii zalzñi pijiztiquiz kjawžtaž cjesaž niiqui, wirquinpankaz julzqui. Nekztan nii kjawzñi zoñiqui irantižcuqui, amquin chiyasača, tuž cjican: “Wejt k'ayi jila, ticchuc watžca, tucquin julžca”. Jalla nuž kjawžcu tucquin tjužtiquiztan parti zoñinacž čhjujcuiziqui honorchizim cjesača. ¹¹ Jakzilta zoñit parti zoñinacžquiz persun honora čhi čhiyačhaj niiqui, wiruñauqui nii zoñiqui ch'ujukaz cjesača. Pero humilde kuzziz zoñiti honorchiz cjiskattaž cjequiča.

¹² Nižaza Jesusaqui nii kjawzñi zoñžquiz cjichiča:

—Chjeri tjaasim pecčhaj niiqui, anam kjawznaquič am persun mazinacžquiz, nižaza am persun jilanacžquiz, nižaza am persun famill parintinacžquiz, nižaza am ricah visinunacžquiz, jalla ninacžquiz alaja anam kjawznaquiča. Ninaca čheri luli kjawznasaž niiqui, ninacaqui am zakaz kjawznasača. Nižtiquiztan amzakam čheri tanznaquiča. Nižtiquiztan ana gastichim cjequiča. ¹³ Ana nižta paa. Antiz tuž cjee. Chjeri tjaasim pecčhaj niiqui, kjawznaquiča pori zoñinaca, zuch zoñinaca, coj zoñinaca, zur zoñinaca, jalla ninacžquiz kjawznaquiča. ¹⁴ Nuž paažcu cuntintum cjequiča. Ninacaqui anaž čhjulumi tjepñi atasacha. Yooz zuma kamañchiz zoñinacž jacatatž tjuñiž jontan, jalla nekzim amqui tjepuntam cjequiča.

¹⁵ Jalla nuž Jesusiž čhiita taku nonžcu, tsjii julzi žejlñi zoñiqui Jesusižquiz cjichiča:

—Arajpach Yooz Ejpž kjuyquin lujlñinaca cuntintuž cjequiča.

¹⁶ Jalla nekztanaqui Jesusaqui nii zoñžquiz quint'ichiča, tuž cjican:

—Tsjii nooj tsjii zoñiqui pajk pijizta paachiča. Tuquiqui walja zoñinaca kjawskatchiča pijiztiquiz. ¹⁷ Pjizta čheri lujl orja piyunaqui kjawžta zoñinacžquiz cuchanžquitača, tuž cjejajo: “Tjappacha listu tjacžtača, jaziqui z-tjona”. ¹⁸ Nekztanaqui kjawžta zoñinacaqui pasinza mayizichiča. Tsjii zoñiqui cjichiča: “Anzilla yoka kjaychinča. Jalla nii cheržquistanča. Jalla nižtiquiztan amqui wejr pasinz't'alla”. ¹⁹ Tsjizti cjichiča: “Anzilla tunca waca kjaychiñča. Jalla nii waca yanstanča. Jalla nižtiquiztan zumaž pasinz't'alla”. ²⁰ Tsjizti cjichiča: “Anzilla tjunatan zalzinča. Nižtiquiztan anal oki atasacha”. ²¹ Nii cuchanžquita piyunaqui quejpcu patrunžquiz tjappacha quint'ichiča, jaknuž zoñinacat kjaaztčhaja, jalla nii. Nuž quint'itiquiztan nii patruñauqui walja zawjchi cjissiča. Nižaza piyunžquiz cjichiča: “Uri ojklayžca calliran nižaza wajt tjiyaran. Pori zoñinaca zijjczna, nižaza zuch zoñinaca, cojonaca, zuranaca, jalla ninaca kjawžca”. ²² Wiruñauqui nii piyunaqui mazziča tuž cjican: “Wejt patruña, amiž mantitacama ojklaychinča. Nižaza iya julz campo žejlča”. ²³ Nekztanaqui patruñauqui cjichiča piyunžquiz: “Wilta ojklayžca callinacaran jicznacaran. Zoñinaca kjawkwawcan ojklayžca kjuyquiz čhjipsnajo. Kjawžta zoñinacžquiz tjonkatčca”.

²⁴ Nekztan Jesusaqui cjichizakazza:

—Wejrqui cjiwčha. Weriž primira kjawžta zoñinacaqui anapan čheri lulasacha wejt arajpach pijiztiquiziqui. —Jalla nuž cjichiča Jesusaqui.

JESUCRISTUŽQUIN KUZIZ PUNTU

²⁵ Walja zoñinacaqui Jesusa apziča. Nekztanaqui Jesusaqui tsjitscu zoñinacž kjutñi quejpciča, tuž cjican:

²⁶ —Jakzilta zoñit wejtquin kuzziz cječhaj niiqui, niž persun ejpmi, maami, tjunmi, maatinacami, persun jilanacami, persun cullaquinacami, nižaza niž persun kamañ wirami, jalla ninacžquiztanami wejtquin juc'anti kuzziz cjistanča. Anaž wejtquin juc'anti

kuzziz cjequiz niiqui, anaž wejt partir žoñi cjičuca cjesača. ²⁷ Jakzilta žoñit wejt partir žoñi cjis pecčhaj niiqui, tjapa kuztanž wejtquiz cjistanča niiz persun wira apt'iz cjenami. ²⁸ Tsjilla cjesača. Jequit tsjii campanturi kjuyz pecčhaj niiqui, primiruqui gasto zumpacha tantiistanča, paaz wacata ana wacata, jaknuž nii campanturi tsajczjapa, jalla nii. ²⁹ Ana zumpacha tantižcu kallantaquiz niiqui, nekztan ana tsaqui atčucaž cjesača. Jalla nuž ana tsajčni cheržcu parti žoñinacuqui nii žoñžquiz iñarasača, ³⁰ tuž cjican: “Nii žoñiqui campantur kjuyi kallantichiča. Nekztan ana tsaqui atčiča. Ana zuma tantiichiča”. Jalla nuž tjsaquiča. ³¹ Nižaza jakzilta chawc jilirit quira zalz pecačhaj niiqui, primiruqui zumpacha tantiistanča, niiz tunca warank zultatunaca tsjižuñž paatunc warank quintra zultatunacžquiz atipata, ana atipata, jalla nii. ³² Ana atipčucažlaj niiqui, quintra jiliržquin ažquin cjen cumisiuna cuchansa, nužquiz pasinja paajo, acuerdo luzjapa. ³³ Jalla nižta, ima wejtquiz kuzziz cjen, zumpacha tantiiz waquiziča. Jakzilta žoñit čhultakquiztanami anaž wejtquiz juc'anti kuzziz cjequiz niiqui, anapanž wejt parti žoñi cjesača.

³⁴ ‘Yacuqui zumača. Yacuqui lak'ansnasaž niiqui, čjaknužt wilta zuma cjesajo? ³⁵ Anapanž cjesača. Anaž yokjapa sirwasača, nižaza anaž yok kulljapa sirwasača. Jalla nuž ana sirwanami tjojtspanikazza. Jakziltažlaj cjuñchiz niiqui, zumpacha nonžna Yooz puntu intintisjapa.

15

KATCHI UUZI QUINTU

¹ Impuesto cobriñi žoñinaca nižaza ujchiz žoñinaca Jesusižquiz macjatžquichiča, niiz taku nonzjapa. ² Jalla nižtiquiztanacuqui fariseo žoñinacžtan lii tjaajiñnacžtan jalla ninacuqui Jesusiž quintra chutchiča, tuž cjican:

—Tii žoñiqui ujchiz žoñinacami risiwiñpanikazza, nižaza ninacžtan chica čheri lujlñiča.

³ Jalla nižtiquiztan Jesusaqui ninacžquiz quint'ichiča tuž cjican:

⁴—Tsjii žoñiqui patak uuzichiztača. Nekztanaqui tsjiilla katchiča. Jalla nekztanaqui parti uuzinaca ilarkz yokqujn ecchiča, katchi uuzi wajtzama. Čjakzilat ančucaquiztan ana nižta paajo? ⁵ Nižaza katchi uuzi wajtzacuqui, azkar juntuñ tjojtžcu, awatiriqui tjonchiča, ancha cuntintu. ⁶ Nižaza kjuya irantižcuqui žcatinta visinunacžquiz nižaza mazinacžquiz kjawziča, tuž cjican: “Wejttan cuntintuž cjee. Wejt katchi uuziqui wajtchinča”. ⁷ Nižaza wejrqui cjiwča, jalla nižta iratača arajpachquinaqui. Tsjii ujchiz žoñiqui Yoozquin kuzziz cjesaž niiqui, arajpachquin žejlñinacuqui ancha cuntintuž cjisnacuquiča. Llatunc tunc llatuncani ana Yoozquin kuzziz žoñinaca želačhani: “Wejrnacuqui zuma kamok”, cjicanaqui. Pero arajpachquinaqui ninacžquiztan juc'anti cuntintuž cjequiča nii zinta Yoozquin kuzziz žoñž cjen.

KATCHI PAAZ QUINTU

⁸ Jesusaqui quint'ichizakazza, tuz cjican:

—Nižaza tsjaa tunca paazziz žon želatča. Nekztanaqui tsjii paaz tjatančinča. Paaz tjatanžcu, lámpara pekžinča. Nižaza kjuya pewchinča, zumpacha. Nuž zuma pewcan, katchi paaz wajtchinča. ⁹ Nii paaz wajtžcu, mazinacžquiz nižaza žcatinta visinunacžquiz kjawžinča, tuž cjican: “Wejttan cuntintuž cjee. Wejt katchi paaz wajtchinča”. ¹⁰ Wejrqui cjiwča. Nižaza arajpachquinaqui Yooz anjilanacuqui cuntintuž cjequiča čhjulorami tsjii ujchiz žoñiqui Yoozquin kuzziz cjisnačhaja, jalla nii oraqui.

EJPZQUIZTAN ZARAKCHI MAJCH QUINTU

¹¹ Nižaza Jesucristuqui tii quintu zakaz quint'ichiča, tuž cjican:

—Tsjii žoñi želatča, pucultan lucmajch ocjalchiz. ¹² Nii upaňažta majchqui ejpžquiz cjičiča: “Tata, irinsaž wejtquiz tjaall amqui”. Jalla nekztanaqui ejpžqui irinsa t'akžinčiča pucultan majchnacžquiz. ¹³ Tsjii kjaž majquiztan upaňažta majchqui irinsa tuyčiča. Nekztan tjappacha niiz cusasanaca juntjapžcu, ažkquin ojčkichiča yekja nacionquin. Nekztan nii nacionquin tjappacha niiz cusasanaca gastichiča, ana zuma kamcan. ¹⁴ Nužquiz tjappacha cusasanaca miržcuqui, upaňažta majchqui ana čhjulchiz cjišiča, žoñi maya. Nižaza nii nacionquiz čheri upsiča. Upaňažta majchqui čherž kjara passiča. ¹⁵ Nekztanac niiqui langz kjuri ojčkichiča. Tsjii žoñžquiz langz wajtčiča. Nii patrunaqui jochi mantichiča, cuchi ichajo. ¹⁶ Anča čheri eeczkatčiča nii ejpžquiztan zarakchi majchqui. Ana čhjulululimi onantaž niiqui. Jalla nekztanac cuh lulinacami čhajpinacami lujlnatakaztača. ¹⁷ Jalla nekztanaqui kuzquiz pinsiskatchiča, tuž cjican: “Tjappacha wejt ejpž piyunanacuqui cusa čherinaca lujlčhani. Nižaza žejtchinacami žejlčhani. Wejrzi tekzi t'akjiri želuča; čherž kjara pascu, ticz atučani. ¹⁸ Quepaž wejrqui, tira wejt ejpžquin. Nižaza wejt ejpžquin cjeeča: ‘Wejt Tata, Yooz quintra am

quintra uj paachincha. ¹⁹ Wejrqui anam am maati cjichucacha. Kjažllami tsjii am piyunažtakaz uywalla' ". Jalla nuž cjan pinsichiča. ²⁰ Nekztanaqui ejpžquin zarakchiča; ejpž kjuy kjutni ojkičiča. Azkquin cjen ejpqui niž majch pajchiča. Kuzquiz ancha okziča, ancha k'aaztichiča. Nekztan majch zali zajtichiča. Majch žcojržcu, chjulziča. ²¹ Nekztanaqui majchqui ejpžquiz cjichiča: "Tatay, wejrqui Yooz quintra, am quintra uj paachincha. Jaziqui wejr am maati anaž cjichuca". ²² Jalla nekztanaqui ejpqui piyunanacžquiz cjichiča: "Uri, jila walurchiz zquiti jwesanzca. Nii zquitžtan wejt majch tjužna. Niiž loc'anquiz zurtija majčžina. Nižaza zapato tjužna. ²³ Nekztanac ančhucqui walipunt cjew wacaž zjičca conzjapa. Pjijztaž paaquiča. Zuma čheriz lulaquiča. ²⁴ Wejt majch ticzičtakaz katchitača. Jaziqui ticziquiztan jacatatchižtakaz tjonchiča. Nižtami nižtan zalchinča". Jalla nekztanaqui pjijzta payi kallantichiča.

²⁵ Jalla nuž upañažta majch tjonz ora, niž jilaqui joch yokquintača. Kjuy žcati irantižcan, pjijzta nonziča, tsajtni wayliž jora. ²⁶ Jalla nižtiquiztanaqui jilir majchqui tsjii tsjii piyuna kjawziča. Nuž kjawžcu, "žChjulut wat?" cjan, pewcziča. ²⁷ Piyunaqui kjaaziča, tuž cjan: "Am lajkqui tjonchila. Wiwusa anazak kjaž cjiši tjonchiča. Nižtiquiztan am ejpqui walipunt cjew wac conkatchiča, pjijzta paazjapa". ²⁸ Jalla nii quintu ziccu, jilir majchqui walja žawjchiča. Pjijztiqiz ana luz pecatča. Nuž cjen ejpžakazza nii roqui ulanžquichi luzcajo. ²⁹ Nekztanaqui jilir majchqui ejpžquiz cjichiča: "Kjaž watanaca wejrqui am sirwichinča. Nižaza am mantitacama okintača. Jalla nuž cjenami ana wira tsjii cabrallami onañamtača, wejt mazinacžtan pjijzta paazjapami. ³⁰ Anziqui tii am ana caži majchqui tjonchiča. Tiiqui ana zuma kamcan am paaz gastichila, ana zum maatakanacžtan zejlan. Nuž paata cjenami, nižtajapa tsjii walipunt cjew waca conchamča". ³¹ Jalla nekztanaqui niž ejpqui kjaaziča, tuž cjan: "Wejt maati, amqui wejt chicaž kamñampanla. Tjapaž wejtac žejl-la, niic amtacamača. ³² Tii am lajkqui ticzičtakaztača. Jaziqui ticziquiztan jacatatchižtakaz tjonchiča. Nižaza katchitača. Jaziqui wažtača. Jalla nižtiquiztan ancha cuntintuž cjen pjijzta paaz waquziča".

16

CUSASANACA CWITIŃI PIYUNA QUINTU

¹ Nižaza Jesusaqui niž tjaajinta žoñinacžquiz tsjii quintu zakaz quint'ichiča, tuž cjan: —Tsji ricach žoñi želatča. Niiž kjuy cusasanaca cwitajo tsjii piyuna utchiča. Wiruñauqui yekja žoñinacqui nii patrunžquiz mazziča, tuž cjan: "Tii am piyunaqui am cusasanaca ancha anawali gastiñiča". ² Jalla nekztanaqui patrunaqui piyunžquiz kjawziča, tuž cjan: "žChjul quintut am puntuquiztan nonojo? Jaziqui jaknužum amqui wejt cusasa cwitižinčaja, jalla nii wejtquiz quint'alla. Amiž ana zuma cwitichiz cjen anam iya wejt cusasa cwitasacha". ³ Nekztanaqui niž piyunaqui pinsichiča, tuž cjan: "žJaziqui kjažt wejr cjisnaquejo? Wejt patrunaqui wejrž jakjurpayla nii wejt langzquiztanaqui. Jaziqui ana ancha langziž cjinula wejrqui. Wejtta azi ana žejlča, zkal yokquiz langzjapa. Nižaza žoñžquiztan tomangz eksnuča, azuča. ⁴ žJalla nuž ana langžni atchiž cjen, čjulut paa-as?" Nekztan piyunaqui cjichiča: "Aaaa. Chjulut paa-as, nii zizuča wejrqui. Nekztan žoñinaca wejr atintiž želačan. Wejr kjawznačan ninacž kjuyquizimi". ⁵ Jalla niž pinsita jaru piyunaqui zina zina patrunž kajchi žoñinaca kjawziča. Tsji primira kajchi žoñžquiz pewcziča, tuž cjan: "žKjažum wejt patrunžquiz kajchamta?" ⁶ Kajni žoñi kjaaziča, tuž cjan: "Patac turril aceite kajchinča". Jalla nekztanaqui piyunaqui cjichiča: "Tiž am factura. Uri julzna. Yekja factura paa. Pjijjska tunca turril aceitekaz cijjrzna". ⁷ Wiruñauqui tsjižžu kajchi žoñžquiz pewcziča, tuž cjan: "Am, žkjažum kajchamta wejt patrunžquiz?" Kajni žoñi kjaaziča, tuž cjan: "Patac quintal tiricu". Nii piyunaqui cjichiča: "Tiž am factura. Nižaza yekja factura paa, quinsakal tunca quintal tiricukaz cijjrzna". ⁸ Jalla nii piyunaž nuž paan patrunaqui nii anawal piyuna c'uñchi pajchiča, niž cusasanaca cwitiñi. Jalla nižtažtakaz anawali kamni žoñinacqui tii muntuquiz cusasquin kuzziz kamča. Jalla nuž kamcan ninacaqui c'uñchi tjojnakniča zuma kamni žoñinacžquiztan juc'anti.

⁹ Wejrqui cjiwča. Tii ujchiz muntuquiz kamcanaqui žejlñi cusasanaca gastis waquziča, zuma paacan tsji zuma amigo tanzjapa. Jalla nekztan ticžcu ančhucqui kjawztaž cjequiča niž arajpach kjuyquin.

¹⁰ Jakzilta žoñit koluc cusasanaca zumpacha cwit'ačhaj niiqui, nižaza wacchi cusasanaca zumpachazakaz cwit'aquiča. Nižaza jakzilta žoñit koluc cusasanaca ana zuma cwit'ačhaj niiqui, nižaza wacchi cusasanaca ana zuma cwit'ichiž cjequiča. ¹¹ Nižaza jakzilta žoñit tii ujchiz muntuquiz žejlñi cusasanaca ana zumpacha cwit'asačhaj niiqui, jalla nižta ana zuma kamchiž cjen, Yoozqui werar arajpach cusasanaca nii

cwitiñijapa ana tjaasača. ¹² Jakzilta žoñit Yooziž tjaata cusasanaca ana zuma cwit'ačhaj niiqui jalla nižta ana zuma kamčičj en, Yoozqui arajpach cusasanaca tjaaz cjen pacha ana tjaasača.

¹³ Anaž jakzilta piyunami pizc patruna sirwi atasacha. Piyunaqui tsjii patrunchizkuz kuz tjaasača. Tsjiizuñ patrunaž jaytaquiča. Nižaza nii piyunaqui tsjii patrunchizkuz zumpacha sirwaquiča. Nii tsjii patrunchizkuz anapan zuma sirwi atasacha. Yoozmi paazmi žejlča pucultan patrunažtakaz. Pero žoñinacaqui pucultizkuz kuz ana tjaasača. Tsjii patrunchizkuzpankaz zuma sirwasača.

¹⁴ Anča paaz pečni fariseo žoñinacaqui tjapa Jesusiž čhiita taku nonziča. Jalla nuž nonžcu Jesusa iñarčiča. ¹⁵ Jesusaqui nižtiquiztan cjichizakazza:

—Ančhucqui cusa žoñiztakaz ojklayičhucča žoñ yujcquiziqui. Yoozti ančhucua kuz zizza. Tii muntuquiz žejlči žoñinacaqui ana zuma kuzziz žoninacž honorakaz waytiča. Yooz Ejpzti nii ana zuma kuzziz žoñinaca chjaawñipanča.

LII PUNTU

¹⁶ Nižaza Jesusaqui cjichiča:

—Juan Bautistaž tjonzcama, Moisés mantita lii azziztača. Nižaza Yooz taku paljayñi profetz tjaajintanacami azziztača, Juan Bautistaž tjonzcama. Nii timpuqui jalla nii mantita takunaca azziztača. Pero Juan Bautistaž tjonziqiztan, liwriñi Yooz taku nižaza Yooz mantita kamañ puntu paljayzqui, jalla niiča tsjan chekanaqui. Jaziqui walja žoñinacaqui Yooz mantita kamañquiz luzjapa tjapa kuz tjaacha.

¹⁷ Jalla nuž cjenami tjuñimi warawarami yokami katasacha. Pero tjapa nii arajpach Yooz liizti anaž wira katasacha.

JAKJURPAYZ PUNTU

¹⁸ Nižaza Jesusaqui cjichiča:

—Jakzilta žoñit niž maataka jakjurpayzcu yekja maatakžtan zalsnačhaj niiqui, jalla nuž cjenauqui adulterio uj paacha. Nižaza jakzilta žoñit jakjurpayta maatakžtan zalsnačhaj niiqui, adulterio uj zakaz paacha.

RICACH ŽOÑŽTAN PORI ŽOÑŽTAN QUINTU

¹⁹ Nižaza Jesusaqui tsjii quintu zakaz quint'ichiča, tuž cjan:

—Tsjii wali jiru ricach žoñiqui želatča. Zuma finu zquiti cujtžniča. Nižaza zapuru pijiztakaz anča cusa čjeri lujlčiča. ²⁰ Nii oraqui tsjii pori žoñi želatča Lázaro cjeta. Niž janchiqui walja zkira cjižtčiča. Zapuru ricach žoñž kjuy zanquiz julzi žejlčiča. ²¹ Nii ricachuqui žejtči čjerinaca tjojtžniča. Nii pori žoñizti tjojtta žejtči čjerinaca lujlž pečniča. Pacunacaqui pori žoñžquiz macjatžcu niž zkiranaca issañiča. ²² Tsjii nooquiqui nii pori žoñiqui ticziča. Nekztanaqui Yooz anjlanacaqui nii čjitičiča Yooz illzta zuma yokquin, Abraham cjeta žoñžtan čica želajo. Wiruñauqui nii ricachu žoñiqui ticzizakazza. Nekztanaqui yokquiz tjažtatača. ²³ Nii ricachu žoñiqui infernuquin sufrican želatča. Nicju sufrican, tsewc kjutñi čerchiča. Ažquiztan čerchiča Abrahamžtan Lazaružtan. ²⁴ Jalla nuž čeržcu, kjawčiča, tuž cjan: “Abraham tatay, wejr okznalla. Lázaru cuchanžca, niž loc'ana kjaztan t'awžcu, wejt lasquiz lanžnajo, č'uñkatajo. Tii asñi ujquiz anchal sufruča”. ²⁵ Abrahamzti cjichiča: “Jila, cjuñznalla, muntuquiz kamcan, anča cusa kamčamča. Lazaruzti t'akjiri kamčiča. Jaziqui anziqui Lazaruqui kuztača, anča cuntintuča. Amzti anča sufriča. ²⁶ Nižazakaz Yoozqui pajk pal k'awa utčipanča wejtnacquiztanami amquiztanami. Jaziqui tekztan nawjkuch ojkž pečnacaqui anaž okasača. Nižaza nawjktan tjonž pečnacaqui anaž tjonasača”. ²⁷⁻²⁸ Jalla nekztanaqui nii ricuqui cjichiča: “Abraham tatay, wejtta pijiskaltan jilanaca žejlča. Jaziqui am rocuča, wejt ejpž kjuyquin Lázaru cuchanžinžcalla, ninacžquiz paljayajo, nižaza tii infernuquiz ana tjonajo”. ²⁹ Pero Abrahamqui nižquiz kjaaziča, tuž cjan: “Ninacžta žejl-la Moisés cjižrtami nižaza Yooz taku paljayñi profetanacž cjižrtami. Nii cjižrtanacquiz cazla, kuz tjaala”. ³⁰ Jalla nekztanaqui nii ricuqui kjaaziča tuž cjan: “Razunam čhiča, Abraham tatay. Pero tsjii žoñiqui ticziquiztan ninacžquin okačhaj niiqui, Yoozquin kuzziz cjskatačani”.

³¹ Nekztanaqui Abrahamqui cjichiča: “Ninacaqui Moisés mantita taku nižaza Yooz taku paljayñinacž taku ana crijačhaj niiqui, tsjii ticziquiztan jacatčhi žoñž takumi ana zakat crijačhani”. —Nuž quint'ichiča Jesusaqui.

17

UJQUIZ TJOJTJA PUNTU

¹ Nekztanaqui Jesusaqui niž tjaajinta žoñinacžquiz cjichiča:

—Ujquiz tjojskatñi zoñinaca žejñipantača. Pero Yoozqui nii ujquiz tjojskatñi zoñinacaqui anawaliž watkataquiča. ² Jakzilta zoñit Yoozquin kuzziz zoñi ujquiz tjojskatačhaj niiqui, nižta ana zum zoñinacaqui koz kot kjazquin tjojttaž waquiziča, tsjii pajk taj maztan jorquiz mokžinta. Jalla nuž tsjan cusaž cjesača nii ujquiz tjojskatñi zoñtaqui. ³ Nižta zoñinaczquiztan ančhucqui walja cwitassa, ana ujquiz tjojsjapa. Tsjii am jilanaczquiztan am quintra uj paačhaj niiqui, jalla niižquiz žumpacha chiižina, niž kuz campiita cjejajo. Nekztan niž kuz campiita cječhaja, jalla nii uj paañi zoñžquiz pertunaquiča amqui. ⁴ Zapa wiltami nii am quintra uj paañi zoñiqui pertuna mayizičhaj niiqui, amqui pertunaquiča, tsjii nooj pakallawk wilta am quintra uj paanami.

YOOZQUIN KUZZIZ PUNTU

⁵ Wiruñiqui Jesusiž illza zoñinacaqui Jesusa jiliržquiz paljajychiča tuž cjican:

—Juc'anti Yoozquin kuzziz cjisjapa yanapalla.

⁶ Nuž maytiqiztan Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Tsji mostaz semillaqui aunqui koltallami wali pakñiča. Jalla nižta iratača ančhucqui. Yoozquin walja kuzzizčhucčhalaj niiqui, milajrunacami zakaz paasača. Walja Yoozquin kuzziz želanaqui, tii sicómoro cjita muntiquiz cjesača, tuž cjican, “Tekztan pajlta cjee, nižaza kotquin tjojtta cjee”. Jalla nuž čhiitiquiztan nižtapachaž cjesača.

PIYUNZ PUNTU

⁷ Jesusaqui cjichizakazza:

—Tsjiilla chiyasača. Ančhucquiztan piyunchiz zoñi želasača. Piyunaqui joch yokquiztan tjonasača, uywanaca itzcu, nižaza zkala yoka kjullžcu. Jalla nuž langzquiztan tjonanaqui, anapanž ančhucqui cjesača, “Watžca, julzna, tiiča lujlna” cjicanaqui. ⁸ Ančhucqui antiz piyunžquiz cjesača, “Chjeriž apura kiswa. Nižaza wejr atintsjapa, zumpacha tjazna. Wejrqui lulača, licča. Nekztanž amqui lulaquiča, nižaza liccaquiča”. Jalla nuž tsjii piyunžquiz cjesača. ⁹ Jakzilta piyunat niž patrunž mantitanaca paačhaj niiqui, patrunaqui sparaquiz cjesajo? ¹⁰ Ančhucqui Yooz piyunažtakazza. Jalla nižtiqiztan tjapa Yooz mantitacama kamcan, ančhucalaqui chiz waquiziča, tuž cjican, “Wejrnacqui am piyuniča. Inakaztča wejrnacqui. Jaknužt paaz waquizičhaja, jalla niikaz paayinča”.

MOJKCHI JANCHICHIZ ZOÑINACA ČHJETINTATAČHA

¹¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui Jerusalén watja ojkan, Samaria cjita yoka Galilea cjita yoka nii taypiquin watchiča. ¹² Nekztanaqui tsjii watjallquiz, waj irantawc cjen, tuncaltan mojkchi janchichiz zoñinacaqui Jesusižquin zali tjonchiča. Ažkquiztan Jesusižquiz čhižinchiča. ¹³ Altu tawkžtan tuž cjichiča:

—Jesusa, Jiliri, wejtnacaquiz okznalla!

¹⁴ Jalla nii laanaca cheržcu, Jesusaqui cjichiča:

—Icliz jiliržquin persun janchi tjeezñi oka.

Jalla nuž ojkan, laanacaqui žejtchi quirchiča. ¹⁵ Tsji tsjiiqui persun janchi žejtchi cheržcu cuttichiča, Jesusiž kjutñi, altu joržtan Yooz honora waytican quejpečhiča. ¹⁶ Jalla nuž Jesusižquin wilta zalžcu, niž yujcquiz quillziča, nižaza tuzi t'okziča yoka iranta. Jesusižquiz anča sparaquiz cjichiča. Nii zoñiqui Samaria wajtchiz zoñitača. ¹⁷ Nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—ŽAnčhucqui anataj tuncaltanpacha žejtchinčhucjo, tii laaquiztanajo? ŽJakziqunt tsjii partinacajo? ¹⁸ Amqui anaž tii wajtchiz zoñila. Am zinakaz quejžquila Yoozquin honora wayticanaqui.

¹⁹ Nekztan Jesusaqui nii zoñžquiz cjichiča:

—Tsijsna, oka. Amiž tjapa kuz criitiquiztan, jaziqui čhetintamča.

YOOZ MANTIZ TJUŇI PUNTU

²⁰ Nekztanaqui fariseo zoñinacaqui Jesusižquiz pewczičha, tuž cjican:

—Žčhjulorat Yooz Epiž mantiz tjuñi irantižcaquiya?

Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Yooz Epiž mantiz tjuñiqui anača cherchuca. ²¹ Anača “tekzipan” cjican nii tjuñi tjeeznasacha. Nižaza anača “nii nawjk” cjican nii tjuñi tjeeznasacha. Yooz mantizquiz zoñinacz kuzquizpachača. Jalla nižtiqiztanac Yooz mantizquiz anaž cherchuca cjesača.

²² Jalla nekztanaqui Jesusaqui niž tjaajintanaczquiz cjichiča:

—Tsjii sufris timpuquzi irantižcaquiča ančhucquiz. Jalla nekztanac ančhucqui wejr arajpachquiztan quejpsquini cherz pecaquiča, tsjii noojillami. Pero weriž arajpachquin želan, anaž wejr cheri atasacha. Wejrqui tsewctan cuchanzquita Yooz Zoñičha. ²³ Nižaza nii sufris timpuquiziqui zoñiqui Cristuž puntuquiztan parlaquiča, tuz cjican: “Arjapachquiztan čhijjwžquichiča. Tekzi žejlča”. Tsjižti zakaz čhiyaquiča, “Nii nacjuča

Cristuqui” cjian. Pero anħucqui anaž nicju okaquiħa, nižaza nii ċhiita taku anaž criyaquiħa.

²⁴ Tsjii liwjlwjiħi rayu cjeta tjonñila, jantey, jalla nuz liwjtayžcaquiħa, liwjpacha irantaž kjanžnaquiħa. Jalla nižta irata wejrqui arajpachquiztan wilta tjonacħa. Weriz tjonan, tjappacha zizasacħa. Jalla nižtaž wejt tjonž tjuñiž cjequiħa. ²⁵ Anziqui primiraqui wejrqui walja sufristanħa. Nižaza tii timpuquiz kamñi žoñinacžquiztan anapan criiħta cjeeħa. Ana werj cherz pecaquiħa. ²⁶ Jaknužt Noež kamta timpuquiz watħaja, jalla nižtažakaz wataquiħa ima weriz tjonan. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñiħa. ²⁷ Noež timpuquiz jalla tuž kamñitaħa žoñinacqui. Zuma ċheri lujlñitaħa, nižaza licñitaħa. Nižaza zalñitaħa, nižaza zalzapa tjaañitaħa. Jalla nuž žoñinacqui kamċiħa asta Noež pajk warcu kjuyquiz luzcama. Yooz kamañquiz kamzqui ana importayñitaħa. Jalla nekztanaqui kjaz juyzuqui tjonchicħa. Jalla nii juyzuquiziqui tjappacha anawali kamñi žoñinacqui ticziħa. ²⁸ Nižaza jaknužt Lot cjeta žoñiž timpuquiziqui watħaja, jalla nižtažakaz wataquiħa ima weriz tjonan. Lujlñitaħa, licñitaħa, kjayñitaħa, tuyñitaħa, ċhjacñitaħa, y nižaza kjuya kjuyñitaħa. Yooz kamañquiz kamzqui ana importayñitaħa. ²⁹ Jalla Lotž Sodoma cjeta wajtquiztan ulantan, tiripintit uj azupri ċhijñi tjonchicħa. Nuž ċhijintiquiztan tjappacha ujžcu ticziħa. ³⁰ Wejt tjonž tjuñquiziqui nižta iratažakaz wataquiħa. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñiħa.

³¹ “Nii wejt tjonž tjuñquiziqui jakziltat kjuy zawncu želaħaja, anaž kjuy cusasanaca aptiñi luz waquizicħa. Nižaza jakziltat joch yokquin želaħaja, anaž wajt kjuya cuttis waquizicħa. ³² Lotž tjuna puntuquiztan cjuñžna. ³³ Jakziltat persun kamañquiztan ana jaytaħaja, jalla niiqui anaž arajpachquin kamaquiħa. Nižaza jakziltat persun kamañ wira jaytiħaja, jalla niiqui arajpachquin wiñaya kamaquiħa.

³⁴ “Nižaza wejrqui cjiwħa. Weriz tjonan nii arama pucultan tsjii kjuyquiz tjaajaquiħa. Jalla nuž tjan, tsjiiqui arajpach kjuñi waytižcu ċhichtaž cjequiħa, tsjiuzti pachpiquiz nii kjuyquiz ectaž cjequiħa. ³⁵ Nižaza pucultan maatakanaca ċhica jawuncan, tsjaaqui arajpach kjuñi waytižcu ċhichtaž cjequiħa. Tsjaazuñti pachpiquiz ectaž cjequiħa. ³⁶ Nižaza pucultan luctakanaca joch yokquin želan, tsjiiqui arajpach kjuñi waytižcu ċhichtaž cjequiħa, tsjiuzuñti nii joch yokquinpacha ectaž cjequiħa.

³⁷ Jalla nižta tjaajinta takunaca nonžcu, niž tjaajinta žoñinacqui pewcziħa, tuž cjian: —Wejt jiliri, žakziquin tižtanaca wataquiya?

Jalla nekztanaqui Jesusaqui kjaaziħa, tuž cjian:

—Jakziquin ticzi janchi žejlħaja, jalla nicju cunturinacqui muzpa ajcsñiħa. Jalla nižta irata jakziquin ana wali paañinacqui žejlħaja, jalla nicju ana walnaca wataquiħa.

18

ZEW ZONATAN JUEZ JILIRZTAN QUINTU

¹ Nekztanaqui Jesusaqui tjaajinċiħa, žoñinacžlaqui Yoozquin mayizizpanħa, ana upa kuzcan, jalla nuž tjaajinċiħa. ² Tjaajincan jalla tuž quint’iħiħa:

—Tsjii juez jiliri tsjii wajtquiz želatħa. Yooz ana rispitñitaħa, nižaza ana ċhjul žoñimi rispitñitaħa. ³ Nii wajtquizpacha želatħa tsjaa žew maatak žon. Tsjii nooj naa žonqui juez jiliržquin ojċhinħa, tsjii quija quijsquizjapa, nižaza naaža quintrižtan naa zumpacha azquichajo. ⁴⁻⁵ Azkapan juez jiliriqui ana naaža quija nonz pecċiħa. Niiž wiruñ nižtami pinsicħiħa, tuž cjian: “Taa žew žonqui tirapanikal quijžtan wejr molistiħa. Yoozmi žoñimi wejtta anaž importiħa. Jalla nuž ċjenami taaža quija nonznaħa, wejtquiz ana tira molistajo tii quijžtan. Wejrqui ana azquichaħaj niiqui, naaž tjontjonanaqui wejt zawjwat zijjnaħani”.

⁶⁻⁷ Nekztanaqui Jesús Jiliriqui ċjicħiħa:

—Jalla nuž ċiicħiħa nii anawal juez jiliriqui. Nižaza Yooz Ejpqui niž illzta žoñinacž quijanaca azquichaquiħa. Ninacqui majiñami weenami Yoozquinkaz mayizicħa. Ninacž mayizitiquiztan Yoozqui ana enenžcu ninacž quintranaca azquichaquiħa. ⁸ Wejrqui cjiwħa, tsjii noojiqui Yooz Ejpqui niž illztanacž quija apuraž atintaquiħa. Yooziž tsewctan cuchanžquita Zoñi tjonan, Yoozqui ultimupan niž illztamiž quija azquichaquiħa. Nii tjonž tjuñquiziqui, žtii yokquiz žejlñi žoñinacqui Yoozquin kuzziz želasaya?

YOOZQUIN MAYIZIZ PUNTU

⁹ Tsjii žoñinacqui želatħa, persun honora waytican, nižaza parti žoñinaca iñarcan. Jalla nii žoñinacžquiz tii quintu quint’iħiħa Jesusaqui, tuž cjian:

¹⁰ —Pucultan žoñinacqui timpluquin ojċhiħa, Yoozquin mayiza. Tsjiiqui fariseo partiquiztantaħa. Tsjiizuñqui impuesto cobriñi žoñitaħa. ¹¹ Fariseo žoñiqui tsijtċhi mayiziñitaħa, tuž cjian: “Yooz Tata, amquiz sparaquiz cjiwħa. Wejrqui anaħa nii yekja

zoñinaca iratitqui. Ninacatha tjañinacaqui, nižaza ninacatha ñejonacaqui, nižaza ninacatha adulteriuquiz ojklayñinacaqui. Nižaza wejrqui anača tii impuesto cobriñi iratitqui.

¹² Wejrqui pizc wilta simanquiz ayunasiñča. Nižaza tjapa weriž cantiquiztan tsjii tunca parti tjayiñča”. ¹³ Jalla nii impuesto cobriñi zoñizti wirquin acha colzi želatča. Ana tsewchuc cherzipanž želatča. Jalla nuž persun ujchiz cjen persun tuži čhajcan želatča. Nižaza cjichiča: “Yooz Tatay, wejr ujchizpantča. Wejr okznalla”. ¹⁴ Jaziqui ančucaquiz cjiwča. Nii impuesto cobriñi zoñiqui Yooz Epiž yujcquiziqui niž ujquiztan liwriitača. Niiž kjuya pertunta ojkičiča. Nii fariseo zoñizti Yooz Epiž yujcquiziqui tira ujchizpantača. Ana pertunta cjissiča. Persun honora waytiñi zoñinacaqui ultimquiziqui azipanž cjesača. Nižaza ultimquiziqui humilde kuzziz zoñinacazti honorchiz cjskattaz cjequiča.

OCJALANACZ KUZ PUNTU

¹⁵ Tsjii nooj zoñinacaqui Jesusižquin ocjalanaca zjijcchiča, kjaržtan lanznajo. Nuž zjijcan, Jesusiž tjaajinta zoñinacaqui ocjala zjijcni zoñinaca užiča. ¹⁶ Nuž nonžcuqui Jesusaqui kjawziča, tuž cjican:

—Ocjalanaca wejtquin tjonaj cjee, ana čhižina. Tii ocjalanacz kuz irata jalla nižta kuzzizza Yooz Epiž mantita kamañchiz zoñinacaqui. ¹⁷ Tii razunazakal chiyuča. Ana tii ocjalanacz kuz irata Yoozquin kuzzizzalaj niiqui, ana Yooz Ejpž arajpach watja luzasača.

LIWRIITA CJIS PUNTU

¹⁸ Wiruñaqu tsi jiliri qui Jesusižquiz pewcziča, tuž cjican:

—Tjaajiñi Maestro, zumača amqui. Arajpach wajtquin wiñaya kamzjapa, žčhjulut paasaya?

¹⁹ Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Žkjažtiquiztan amqui wejtquiz “zumačham” cjeejo? Anaž jecmi zumaqui, Yooz-pankazza zumaqui. ²⁰ Amqui Yooz mantitanaca zizza: “Anača adulteriuquiz ojklayzqui. Anača zoñimi conzqui. Anača tjañi cjsqui. Anača toscarami čhižqui. Am maa ejpča rispitzqui”.

²¹ Nekztanaqui nii jiliri qui cjichiča:

—Wejrqui koltallquiztanpacha tjapa nii lii jaru cumpliñča.

²² Jalla nuž nii zoñiz čhiita nonžcu, Jesusaqui cjichiča:

—Tsjüllakaz pjaltiča amtaqui. Tjappacha am čhjulut cusasanaca tuysna. Nekztan porinaczquiz nii paaz ona. Jalla nuž onanzcuqui tseweta arajpachquin juc'ant ricachum cjequiča. Jaziqui nekztan wejtta chica ojklayñi cjesača.

²³ Nii oraqui walja ricachutača nii zoñiqui. Jalla nuž Jesusiž čhiitiquiztan nonžcu, walja llaclazziča. ²⁴ Nii zoñi llaquita cheržcu, Jesusaqui cjichiča:

—Ricahunacztaqui walja ch'amača Yooz kamañ jiczquiz luzqui, Yooz mantita kamañquiz cjsjapaqui. ²⁵ Tsjii camello cjita pajk animalaqui ch'aman acuj cjuñquiz luzasača. Ricahunacztaqui tsjan ch'amača Yooz jiczquiz luzqui, Yooz mantita kamañquiz cjsjapaqui.

²⁶ Jalla nii nonžcu, nonžni zoñinacaqui cjichiča:

—Žjequit liwriita cjesajo?

²⁷ Nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Zoñiqui anaž persunpacha liwrii atasacha. Yoozpankazza liwriiñiqui. Yoozqui jecmi liwrii atasacha.

²⁸ Nekztanaqui Pedruqui cjichiča:

—Wejt jiliri, wejrnacqui tjappacha ecchinča, amtan chica ojklayzjapa.

²⁹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Weraral chiyuča. Jakzilta zoñimi kjuya, maa ejp, jilanaca, cullaquinaca, tjun, maatina, jalla ninaca ecčhaj niiqui, Yooz mantita kamañquiz ojklayzjapa, ³⁰ tii muntuquiz žejlcan juc'anti tjaataž cjequiča. Y nižaza arajpachquin ojžcu, Yooztan wiñaya cuntintu kamaquiča.

JESUSAQUI NIIZ PERSUN TICZ ORA MAZZICHA

³¹ Nekztanaqui Jesusaqui niž tuncapan tjaajintanaca tsjii latu kjawziča, tuž cjican:

—Jaziqui Jerusalén watjaž ojkl. Wejrqui tsewctan cuchanzquita Yooz Zoñtča. Tuquitapacha Yooz taku paljayñi profetanacaqui wejt puntuquiztan mazincan cjiyrchiča. Jalla nii Jerusalén wajtquin ninacz mazinta taku tjappacha cumplisnaquiča. ³² Yekja wajtchiz zoñinaczquiz intirjital cjeeča. Nižaza anča iñartal cjeeča; arartal cjeeča. Nižaza llawiztan tjujal cjeeča. ³³ Nižaza wajtal cjeeča. Nekztanaqui contal cjeeča. Pero ticžcuqui čhjep majquiztan jacatatača.

³⁴Jalla nii tjaajinta zoñinacaqui Jesusiž chiita ana zinta intintazatča, čjul puntuquiztan chiičhaja, jalla nii. Nii takuqui ana intintichuc takužtakaztača.

ZUR ZOŇI CHJETINTA

³⁵Jalla nekztanaqui Jesusaqui Jericó cjita wajt žcati irantatča. Jalla nuž irantan tsjii zur zoñi jicz latuquiz julzi želatča, niiqui kjaraz čjinchjinatča onajo. ³⁶Walja zoñinaca watwatñi nonžcu, zur zoñiqui pewcziča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan tama tama zoñinaca watwat?

³⁷Nekztanaqui zoñinaca kjaaziča, tuž cjican:

—Jesusa, nii Nazaret wajtchiz zoñiqui watča tii jiczquiz.

³⁸Jalla nii zizcu, zur zoñiqui altu joržtan kjawchiča, tuž cjican:

—Jesusa, Davidž maati, wejr okznalla! Ana wali želuča.

³⁹Nii Jesusiž tuqui ojkní zoñinacaqui nii zur zoñi ujziča, ch'uj želajo. Zur zoñizti juc'anti altu joržtan kjawchiča, tuž cjican:

—Davidž majch, wejr okznalla!

⁴⁰Nekztanaqui altu joržtan chiiñi nonžcu, Jesusaqui tsijtsiča. Zur zoñi zijquicuchanchiča. Zur zoñi žcatžinžcu Jesusaqui pewcziča, tuž cjican:

⁴¹—¿Čjulut amta wejr paaquiya?

Nii zur zoñiqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, čhujcquiz čjetžinalla!

⁴²Nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Am čhujcquic čjetžaj cjisla. Amiž tjapa kuz criitiquiztanaqui, čjetintamča.

⁴³Nii orapacha zur zoñiqui cherñi cjissiča. Nekztanaqui Jesusižtan chica ojklayatča, Yoozquin honora waytican. Jalla nižta paata cheržcu, tjapa zoñinacaqui Yoozquin honora waytichizakazza.

19

JESUSIZTAN ZAQUEOZTAN

¹Jalla nekztanaqui Jerusalén wajt kjutñi ojkan Jesusaqui Jericó cjita watja luzziča; nekztan nii wajt taypiquiz watchiča.

²Nicju tsjii ricach zoñi želatča Zaqueo cjita. Nii zoñiqui impuesto cobriñiz jiliritača, ancha ricachutača. ³Nižaza nii zoñiqui Jesusa pajz pecatča. Kolta zoñitača. Jalla nižtiquiztan wacchi zoñinacž taypiquiz cjen, Jesusižquin anatača cherchucha. ⁴Nekztan Zaqueoqui tucquin zajžcu tsjii sicómoro cjita munti yawchiča, Jesusa cherzjapa. Nii munti, jicz latuquiz želatča, Jesusiž watz žcatipan. ⁵Nii munti nuž watcan, Jesusaqui tsewcchuc cherziča. Nuž cheržcu cjichiča:

—Zaqueo, apura chjijwžca. Tonj tjuñi am kjuyquiz kamstanča.

⁶Jalla nuž chiitiquiztan Zaqueoqui apura chjijwžquichiča. Ancha cuntintu Jesusa risiwchiča. ⁷Jalla nii cheržcu, tjappacha nii zoñinacaqui Jesusiž quintra chuchchiča, tuž cjican:

—Jesusaqui nii ujchiz zoñž kjuya kami ojčka.

⁸Jalla nekztanaqui Zaqueoqui tsijtscu, Jesusa Jiliržquiz cjichiča:

—Wejt Jiliri, tii zizza. Porinacžquiz tjaa-acha chicata wejt cusasa željñinaca. Nižaza jakzilta zoñžquiztan wejr incalltuchaja, jalla nii zoñžquiz wejr tjepnacha pajkpic wiltiquiztan juc'anti.

⁹Nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Tonj tjuñi tii kjuychiz zoñinacaqui liwriitača, Yooz kamañquiz luzjapa. Tii zoñiqui Abraham cjita majchmaatiquiztanpacha tjonñiča. ¹⁰Wejrqui tsewctan cuchanzquita Yooz Zoñtča. Wejrqui tii muntuquiz tjonchinča, ujchiz zoñinaca kjawzñi, nižaza ninaca liwrii.

PIYUNANACZQUIZ PAAZ INTIRJITA QUINTU

¹¹Jerusalén wajtž žcati želan, željñi zoñinacaqui pinsichiča, tuž cjican: “Anzilla Yooz mantiz tjuñiqui tjonachani”. Jalla nuž pinsitiquiztan, nižaza nii željñi zoñinaca niž chiita taku nonznan, Jesusaqui tii quintu paljaychiča, ¹²tuž cjican:

—Tsji zoñi želatča rispitta famillquiztan. Nii zoñiqui ažkquin yekja wajtquin ojkičiča, chawc jilir nombramiento tanzjapa. Nuž tanžcu quejžcaquiča. ¹³Ima ojkan, nii zoñiqui tunca niž piyunanaca kjawziča. Kjawžcu zapa maynižquiz tsjii pajk valorchiz paaz intirjichiča. Nižaza ninacžquiz cjichiča: “Tii paaztan negociož paaquiča, wejt quejpsquizcama”. ¹⁴Nii zoñž persun wajtchiz zoñinacaqui nii walja chjaawjkatchiča. Jalla nižtiquiztan niž wirquin tsjii cumizuna mantichiča, tuž cjeyajo: “Tii zoñi anaž pecča ućhum chawc jiliri cjisjapa”. ¹⁵Nižtami chawc jiliri nombritatača. Nekztan niž

yoka quejppchicha, mantizjapa. Niiz irantizcuqui, kjawzñi cuchanchicha niiz paaz intirjita zoñinacžquin, jaknužt zapa mayni paaztan cančhaja, jalla nii zizjapa. ¹⁶ Primir piyunaqui prisintichicha, tuž cjian: “Wejt patruna, am paaztan canchinča tunca wiltan wiltan juc'anti”. ¹⁷ Nii chawc jiliriqui nii piyunž honora paljaychicha, tuž cjian: “Ancha walicha. Zuma piyunamča amqui. Nii zkoluc paaztan zumpacha trabajhamča. Jaziqui amqui jilirim cjequicha, tunca watja mantiñim cjequicha”. ¹⁸ Tsiji piyunazti prisintichizakazza, tuž cjian: “Wejt patruna, am paaztan canchinča pjijska wiltan wiltan juc'anti”. ¹⁹ Nii chawc jiliriqui paljaychicha, tuž cjian: “Jaziqui jilirim cjequicha. Pjijska wajtquiztan mantiñim cjequicha”. ²⁰ Nekztanaqui tsiji piyunazti prisintichizakazza, tuž cjian: “Wejt patruna, tiž am paazqui. Tsiji pañquiz žcucžcu chjojchinča. ²¹ Amqui walja cumpliskatñi patrnamča. Jalla niztiquiztan am eksinča. Ricujñamča ana amiž nonztaqui. Nižaza ajzñamča ana amiž čhjectaqui”. ²² Nekztanaqui nii chawc jiliriqui chiižinichicha, tuž cjian: “Ana zum piyunamča amqui. Am persun chiita takuqui am uj tježa. Amqui zizzamča, wejrqui kjanapanžlani cumpliskatñi žoñni, jalla nii. Ana weriž nonztaqui ricujiñčhalani. Ana weriž čhjectaqui ajzñiñčhalani. ²³ Nižtiquiztanaqui, čkjažtiquiztanam amqui wejt paaz ana bancuquiz majčžinjo? Bancuquiz majčžintiquiztan wejrqui paaz machtanpacha ricujtasacha, tekz quejžcu”. ²⁴ Nekztanaqui nii patrun jiliriqui parti zoñinacžquiz mantichicha, tuž cjian: “Intirjita paaz kjažna. Nii tunca paazžiz žoñžquiz tjaa”. ²⁵ Zoñinacaqui cjichicha: “¡Wejt Jiliri! Tunca paazžizza nii žoñiqui”. ²⁶ Patrun jiliriqui kjaaziča, tuž cjian: “Ančhucaquiz tii razunal cjiwča. Jakzilta žoñit niiz wacchi tjaata cusasa tuna cwitača, jalla niizquiz juc'anti tjaata cjequicha. Nižaza jakzilta žoñit niiz koloculla tjaata cusasa ana zuma cwitačhaja, jalla niizquiztan asta nii žkolocullami kjažtaž cjequicha”. ²⁷ Nižaza nii jiliriqui mantichicha, tuž cjian: “Nii wejt quintra žoñinacaqui ana wejr pecchiča ninacž chawc jiliri cjisjapa. Jaziqui zjičzna ticju. ¡Zjičžcu wejt yujcquiz conžna!” Jalla nuž mantichicha nii jiliriqui.

JESUSAQUI JERUSALENQUIN LUZZICHA

²⁸ Jalla nuž quint'izcu, Jesusaqui Jerusalén watja tira ojkhicha. ²⁹ Betfagė cjita nižaza Betania cjita watjanaca žcatžincan, nižaza Olivos cjita curulla žcati želan, jalla nekztan pucultan niiz tjaajinta žoñinaca cuchanchicha, ³⁰ tuž cjian:

—Nii nawjka watja oka. Jalla nicju ančhucqui mokta aznu wačhaquicha. Anaž jecmi nii aznuqui yawchi. Jalla nekztanaqui moktiquiztan jweržcu, tekz zjičca. ³¹ Jalla nuž jweržcu zjičcawc cjen cunamit žoñimiz pewcznačan, “čkjažtiquiztan tii aznu jwerjo?” cjianacaqui. Jalla nii puntu pewcztiquiztan ančhucqui kjaaznaquicha, tuž cjian: “Jesusa Jiliriz tii aznu pecča”.

³² Nekztanaqui nii pucultan tjaajintanacaqui ojkhicha. Jaknužt Jesusa chiičhaja, jalla nuž cjitacama watchicha. Jalla nuž tsiji mokta aznu watchicha. ³³ Jalla nuž jweran, nii aznuž tuyñunacaqui pewczicha, tuž cjian:

—čkjažtiquiztan nii aznu jwer ančhucjo?

³⁴ Tjaajintanacaqui kjaaziča, tuž cjian:

—Jesusa Jiliriqui tii aznuž pecča.

³⁵ Nekztanaqui Jesusižquiz chjitchicha. Nekztan zquitinaca jepžcu ninacaqui Jesusižquiz yawkatchicha. ³⁶ Nii aznuquiz Jesusaž jicžquiz okan, žoñinacaqui zquiti chjinchicha, zquitinac juntuñ okajo chawc jiliriztakaz. ³⁷ Olivos cjita curulla watan, Jerusalén watja tjenziča. Jalla nekztanaqui tjapa niiz tjaajinta žoñinacaqui altu joržtan Yooz honora wayti kallantichicha. Chipchipcan Yooz honora waytichicha, tjapa Jesusiž paata milajrunaca cherčiz cjen. ³⁸ Nižaza cjichicha:

—¡Chawc Jiliri! ¡Yooz tjuuquiz tjonchi jiliri! ¡Honorchiz cjila! ¡Arajpacha žejlñinaca cuntintuž cje! ¡Arajpach Yoozquin wali honorchiz cjila!

³⁹ Jalla nuž Jesusižquiz honora waytitiquiztan tsiji žejlñi fariseo žoñinacaqui paljaychicha, tuž cjian:

—Tjaajiñi Maestro, tii am apžñi žoñinaca ujžna ch'uj želajo.

⁴⁰ Nekztan Jesusaqui kjaaziča, tuž cjian:

—Ančhucaquiz cjiwča, tii žoñinacaž ch'uj cjisnaquila niiqui, tii maznacamiž altu joržtan chiyasacha, wejt honora waytizjapa.

⁴¹ Jerusalén watja žcatžincan, jalla nii watja cheržcu, Jesusaqui nii wajtchiz žoñinacaž cjen kaachicha, ⁴² tuž cjian:

—Jerusalén wajtchiz žoñinaca, tonj tuñquiziqui wejt puntuquiztan intintaztasaz niiqui, zuma cuntintuž cjitasača. Walipankaz kamtasacha. Ančhuca kuznaca jeejskatž pecuča. Pero wejt puntuquiztan ančhucaquiztan čhjojžtača. Jaziqui ančhucqui Yooz zumanaca anaž cherasacha. ⁴³ Wejt puntu ana intintaziž cjen walja anawali tuñinacaž tjonacuicha. Nii tuñinacuziqui ančhuca quintra žoñinacaqui tii wajtž tjiaa tsiji pirka quintra paaquicha.

Tjapa kjuttanz ančuca wajt muytata quintrarionacaqui želaquiča. ⁴⁴ Nižaza ančuca wajt pirkami k'ala pajltaž cjequiča. Tii wajtchiz žoñinaca ocjalanacžtanpacha con-taž cjequiča. Nižaza tjappacha k'ala pampa nonžtaž cjequiča, anaž maz tawkitami želaquiča. Yoozqui anchucaquiz tsjii liwriiñi cuchanzquichiča; anchuczti nii liwriiñiqui ana pajchinčucča. Jalla nižtiquiztan tii wataquiča. —Jalla nuž cjichiča Jesusaqui.

JESUSAQUI TIMPLU PEWZICHA

⁴⁵ Jerusalén waja irantžcu, Jesusaqui timpluquiz luzziča. Timpluquiztan zawncchuc liwj tuyñinacami kjayñinacami tjirkatchičha. ⁴⁶ Ninacžquiz cjichiča:

—Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: “Wejt kjuyaqui Yoozquin mayiziz kjuyača”. Anchuczti tii wejt kjuya tjañi žoñinacž kjuyažtakaz paachinčucča.

⁴⁷ Jalla nekztanaqui zapuru Jesusaqui tjaajnatcha timpluquiz. Pero timplu jilirinacami lii tjaajiñi maestrinacami wajt jilirinacami, jalla ninacazti jaknužt Jesusa coni atas, jalla nii kaznatcha. ⁴⁸ Pero tjappacha nii wajtchiz žoñinacaqui Jesusiž taku nonzjapa kuz tjaatča. Jalla nižtiquiztan ana jaknužquiztanami nii conz puntuqui asiptiskatz atatča.

20

¿JECT JESUSIZQUIZ MANTICHI?

¹ Zapuru Jesusaqui timpluquiz žoñinacžquiz tjaajnatcha, y nižaza liwriiñi Yooz taku paljayatča. Jalla nuž tjaajnan, tsjii nooj timplu jilirinaca, lii tjaajiñi jilirinaca, wajt jilirinaca, jalla ninacaqui Jesusižquiz macjatchičha. ² Nuž macjatzcu Jesusižquiz paljaychiča:

—Jaziqi am chiyauquiča. ¿Jec am mantichi tii paazjapajo? Nižaza ¿jec jilirit am utchi jilirižtakaz cjisjapajo?

³ Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž cjan:

—Wejrmi jazic ančucaquiz zakal pewcznača. ⁴ ¿Ject Juan mantizquichi bautisjapajo? ¿Yoozkaya uz žoñinaca, ja? Kjaazna.

⁵ Jalla nuž chiitiquiztanaqui ninacpora ch'aasi kallantichiča, tuž cjan:

—¿Jaknužum cjeequi? “Yooz mantitača” cjan učhum kjaaznaquiz niiqui, “¿Kjažtiquiztan ančhuc nii Juan ana criichinčhuctajo?” jalla nuž cječan tiicni. ⁶ “Žoñiz mantitacha Juanqui” cjan učhum kjaaznaquiz niiqui, tjapa žoñinacaqui učhum conačhani maztan čhjaczawi. Tii žoñinacaqui Juanž puntuquiztan cjiñičha, niiqui werarapanča Yooz taku paljajñi profetaqui, jalla nii.

⁷ Nuž palt'žcu nii jilirinacaqui kjaaziča, tuž cjan:

—Wejrnacqui anal zizuča, jequit Juanqui bautisajo mantizquitčhaja, nii.

⁸ Nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Nižaza wejrqui ana zakal maznasacha, jec jiliriž mantita paa-učhaja wejrqui, nii.

ANA WAL PIYUNANACA QUINTU

⁹ Nekztanaqui Jesusaqui žoñinacžquiz paljaji kallantichiča. Paljaycan tii quintu quint'ichiča, tuž cjan:

—Tsjii patrun žoñiqui uwasanac zkala čhjaczičha. Nekztan nii zkala partira tjaachiča piyunanacžquiz. Nekztanaqui azkquin ojkchiča azk tjuñi kami. ¹⁰ Uwasa ajz cujicha timpu tjonan patrunaqui piyuna cuchanzquichiča niž partir zkala ricujzjapa. Nii pachpiquiz partira langžñi žoñinacazti patrunaž cuchanzquita piyuna ki-jchcu čhjatkatchičha. Ana čhjulchiz cuchanchičha. ¹¹ Nekztanaqui patrunaqui wilta tsjižtan piyuna cuchanzquichiča. Nekztan partir yokquiz kamñi žoñinacaqui patrunaž cuchanzquita piyuna ch'aanchičha, nižaza kijtchiča, nižaza ana čhjulchiz cuchanchičha patrunžquin. ¹² Nekztanaqui patrunaqui tsjižtan cuchanzquichiča. Nii partira žoñinacaqui cuchanzquita piyuna chjojritchiča, nižaza čhjatkatchičha.

¹³ Nižtami nii yokchiz patrunaqui pinsichiča, tuž cjan: “¿Čhjulut wejr paas? Wejt k'ayi majch cuchača. Jalla nuž cheržcuqui nii partira žoñinacaqui rispitačhani”. ¹⁴ Pero partira zkala langžñi žoñinacazti cuchanzquita majch cheržcu, ninacpora parlassičha, tuž cjan: “Tiiqui tjappacha tii irinsa tanznačhani. Jaziqi ticž conžla. Nekztan učhumž tii zkal yokac tanznaquičha”. ¹⁵ Nuž pinsitiquiztan partira langžñi žoñinacaqui cuchanzquita majch yok tjija jwescu conchiča.

Jaziqi pewcznuča:

—Nii zkal yokchiz patrunaqui čhjulukat nii žoñinacžtanac paachani? ¹⁶ Wejrqui cjiwča. Tjonžcu zkal yokchiz patrunaqui partira langžñi žoñinaca conaquiča. Nekztanaqui patrunaqui niž zkal yoka yejkžquin tjaaznaquičha.

Jalla nuž nii quintu nonžcu, žoñinacaqui cjichiča:

—jYooz munañpaqui anaj nii cjila!

¹⁷ Jesusaqui ninacž kjutñi cheržcu cjichiča:

—Wejt puntuquiztanaqui cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča:

“Kjuy pirkiñinacaqui tsjii maz tjojtchiča. Nekztanaqui tjojtta mazqui isquinqiz cjišiča. Ultimquiziqui tucquin cjišiča”.

¹⁸ Nii maz cjen jakziltat ujquiz tjojtšnačhaja, jalla niiqui pirasužtakaz t'okuntaž cjequiča. Nižaza jakziltiž juntuñ nii mazqui tjojtšnaquiči niiqui, pulpužtakaz t'oknaquiča.

—Jalla nuž cjichiča Jesusaqui.

TASA PACZ PUNTU

¹⁹ Jesusaqui nii quintu chiyatča quintra žoñinacž puntu. Jalla nižtiquiztan timplu jilirinaca, nižaza lii tjaajiñi maestrunaca, jalla ninacaqui Jesusaqui tanz pecatča nii orapacha. Pero parti željñi žoñinaca ekskcu, ana tani atchiča. ²⁰ Pero nii quintranacaqui Jesusižquiz tiraž awayt'atča. Nižaza tsjii kjažt awayt'ini žoñinaca mantichiča, Jesusižtan ojklajajo zuma žoñižtakaz. Nuž chica ojklajcan Jesusižquiztan ana zuma taku jwes pecatča, uj tjojtunzjapa. Jalla nuž uj jwezanžcu nii wajt chawc jiliržquiz intirjiz pecatča. ²¹ Jalla nuž awayt'ican Jesusižquiz pewcziča tuž cjan:

—Tjaajiñi Maestro, zizuž wejrnacqui, am werarapan tjaajiñamča. Kjažtan parti žoñinacac chiyaj cjee, amqui werarapankaz chiiñamča Yooz kamañ puntuqui. ²² Jaziqiu tjaajznalla tii puntuquiztan. Wejrnacqui César cjeta chawc jiliržquiz tas paaz tjaayiñča. ¿Jalla nuž tas paaz tjaazqui wali cjesaya, uz anaž wali cjesaj?

²³ Pero nuž pewcztiquiztan nonžcu Jesusaqui ninacž pizc kuzziz naychiča. Nekztanaqui cjichiča:

—¿Kjažtiquiztan ančhucqui chawc ujquin wejr tjojtškatz pecjo? ²⁴ Tsjii paaz zjijca, cherzjapa.

Paaz zjijčžcu, Jesusaqui cjichiča:

—¿Tii paazquiz jecž yujcta? ¿Nižaza tii paazquiz jecž tjuu cjižrtata?

Ninacaqui kjaaziča:

—César cjeta jilirž yujčča, niž tjuuzakazza.

²⁵ Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Čhjulumi jiliržta cjenaqui jiliržquiz tjaa. Nižaza čhjulumi Yoozta cjenaqui Yoozquiz tjaa.

²⁶ Anaž jecmi Jesusižquiztan ana wal taku jwesi atasatča nii željñi žoñinacž yujcquiz cjanpachaqui. Jalla nuž Jesusiž kjaaztiquiztanaqui ninacaqui ispantichiča; ch'uju cjišiča.

ŽOÑINACA JACATATZ PUNTU

²⁷ Wiruñaqiu tsjii kjažt saduceo cjeta žoñinacaqui Jesusižtan zali ojchiča. Nii saduceo žoñinacaqui tjaajiñiča, ticzi žoñiqui anapan jacatatasatča, nuž cjiñiča. Jalla nii jacatatz puntuquiztan Jesusižquiz paljaychiča, ²⁸ tuž cjan:

—Tjaajiñi Maestro, Moisesaqui učumnacalta cjižrtkalča, tuž cjan: “Tsji žoñi ticznasaž niiqui, niž tjun ana ocjalchiz cjesaž niiqui, nekztan nii ticzi žoñiž jilaqui naa žew žon tjunatan zals waquiziča, nii ticzi jilž cuntiquiztan ocjala paazjapa”. ²⁹ Jaziqiu pakallak jilazullca želatča. Jilir jilaqui zalsiča. Nekztan ticziča ana ocjalchiz. ³⁰ Nekztanaqui tsjii taypir jilaqui žew žon tjunatan zalsizakazza. Nekztan ticzizakazza ana ocjalchiz.

³¹ Nekztanaqui yekja taypir jilaqui žew žon tjunatan zalsizakazza. Niiž jaru niiž jaru naa tjunatan zalsiča tjapa nii pakallak jilazullcanacaqui. Nižaza tjappacha ticziča jilazullcanacaqui. Ana ocjala ecčhipanča. ³² Ultimquiziqui naa maatak žonqui ticzinča. ³³ Jaziqiu žoñinaca jacatattanaqui, ¿jakzilta jilž tjunt cjequejo naa žonjo? Tjappacha nii pakallak jilazullcaqui naa žonatan zalsiča. —Jalla nuž pewcziča saduceo quintra žoñinacaqui.

³⁴ Jalla nižta puntuquiztanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž cjan:

—Tii muntuquiz žejlcanauqui luctakami maatakami zalza; nižaza maatinaca zalsjapa tjaatča. ³⁵ Jakziltat Yoozquin kuzzizlaj niiqui ticziquiztan jacatatzcu, arajpach wjtquin želaquiča. Nicju žejlcan ana zalznaquiča. Nižaza anaž zalzmi želasatča.

³⁶ Arajpachquin žejlcan, žoñinacaqui anjilažtakaz cjequiča; ana ticznasačča. Nižaza jalla nuž jacatattiquiztanaqui Yooz žejtñi maatinacapanča. ³⁷ Yooz tawk libruquiz tsjii ujsñi kal quintu željča. Nii quintu quint'ican Moiesepachatča učum zizkatchi, žoñinaca ticziquiztan jacatattñi, jalla nii. Nii Yooz tawk libruquiz Moisesqui cjižrchiča, tuž cjan: “Yooz jiliriqui Abrahamž Yoozza. Nižaza Isaacž Yoozza. Nižaza Jacobuž Yoozza”. ³⁸ Nii žoñinacž curpu ticziž cjenami, žejtča. Yoozqui anačha ticzi žoñiž Yoozqui. Niich žejtñi žoñiž Yoozqui. Tjapa Yoozquin kuzziz žoñinacaqui žejtčhipan željča.

³⁹ Jalla nekztanaqui tsjii kjaž lii tjaajiñi maestrunacaqui cjichiča:

—Zuma Tjaajiñi Maestro, walim čhičhamča.

⁴⁰ Jesusiž walja zizñi zizñi čhiican quintra žoñinacaqui eksiča iya pewczjapaqui. Panž atiptatačha ninacaqui.

JESUSAQUI TSJII PEWCZICHA

⁴¹ Nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Zoñinacaqui tuž cjiñiča: “Cristučha Davidž Majchqui”. ¿Kjažtiquiztan nuž cjeejo?

⁴²⁻⁴³ Davidpachača cjichi Salmos cjita libruquiz, tuž cjican:

“Yooz Ejjpqui wejt chawjc jiliržquiz cjichiča: ‘Am kjojch koztan am quintri zoñinaca t’oksnächa, jalla nii t’okscama wejt žew latuquiz julzi žela amqui’”.

⁴⁴ Davidpachača Cristuž puntuquiztan “Wejt chawjc jiliriča” cjican chiichiča. Jalla nižtiquiztan, ¿jaknužt Cristo chawjc jiliri cjicanpacha Davidž majch cjesajo?

JUDIO LII TJAAJIŃI MAESTRUNACZ PUNTU

⁴⁵ Tjapa zoñinacaž nonznan, Jesusaqui niž tjaajinta zoñinacžquiz paljajychiča, tuž cjican:

⁴⁶ —Lii tjaajiñi maestruncžquiztan cwitaza. Ninacaqui tol zquitchiz ojklayz justasniča, walja honorchiz cjisjapa. Nižaza palazquiz ojklaycan zuma rispitchiž tsaanskatz pecniča. Nižaza ajcz kjuyquiz tucquin julz pecniča. Nižaza pjijstiquiz lujlcan ancha tucquin julzcu honorchiz cjiskaz pecniča. ⁴⁷ Nižaza ninacapacha žew maatakž cusasanaca tanzjapa, incallča. Zoñinaca incallzjapa Yooztan ažka ažka parlitažoka cjiñiča. Yoozquin tjapa kuzziz zoñinacažtakaz tjeez pecča. Jalla nižtiquiztan ninacaqui juc’ant tsjan anawaliž castictaž cjequiča.

21*OFRENDA PUNTU*

¹ Tsji nooj timpluquiz žejlcan, Jesusaqui wali jiru ricach zoñinaca cherchiča ofrend cajquiz paaz uchñi. ² Nižaza tsjaa poris žew maataka cherchiča. Naa žewqui pizc paazalla utchiñiča. ³ Jalla nii cherzcu Jesusaqui cjichiča:

—Tii razunal cjiwča. Taa poris žew žonqui ofrend cajquiz juc’ant jila utchiñiča, tjapa parti zoñinacžquiztan. ⁴ Parti zoñinacaqui žejtchi paaz utchiča. Naa poris žewzti tjappacha naaza paaz utchiñiča; ana iya žejlča, čjheri kjayzjapa.

JUDIUZ TIMPLU PUNTU

⁵ Yekjap zoñinacaqui timplu puntuquiztan parlatča, nižaza nii timpluquiz žejlñi c’achja maznac puntuquiztan parlatča, nižaza nii Yoozquiz ofrenda tjaata puntuquiztan parlatča. Jalla nuž nonžcu timplu puntuquiztan Jesusaqui chiichiča, tuž cjican:

⁶ —Tsji nooj tjapa tii timplu pajltaž cjequiča. Ana zinta tii maznaca pirkita želaquiča.

TII MUNTU TUCUZINZ PUNTUQUI

⁷ Jalla nekztanaqui Jesusižquiz pewczicča, tuž cjican:

—Tjaajiñi Maestro, ¿chjulatorat tii amiž chiita wataquejo? Ima amiž chiita takunaca watan, ¿chjulut siñalažtakaz cjequejo?

⁸ Nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Ančhucqui persunpachquiz cwitaza, anača incallskata. Walja zoñinacaqui wejt tjuu aynakanž tjonaučiča, tuž cjican: “Wejrtča Cristučha”. Nižaza “Wajillaž Cristuž tjonaučiča”. Nuž cjicanž ojklayquiča. Jalla nuž chyanami ančhucqui anača criya, nižaza anaž ninacžtan apznaquiča. ⁹ Chjulatorat quira zalz quintumi nižaza kichas zalz quintumi želačhaj niiqui ančhucqui wiraž ana tsucaquiča. Nuž: watanami imaž tii muntu tucuzinzqui irjažcaquiča. Jalla nižta ana walinacača primiraqui watstanqui.

¹⁰ Jesusaqui tira paljajychiča, tuž cjican:

—Tsji nacionžtan tsji nacionžtan kichasaquiča nacionpora. Nacionanacquiztan quiranaca zalassaquiča. ¹¹ Nižaza pajk terremotoñacaž wataquiča, yokaž chjekinskatan. Nižaza parti yokaran wali chawc mach’a želaquiča. Nižaza parti yokaran anawal cona želaquiča. Nižaza arajpachquin anawali ispantichucanacaž parizaquiča, pajk siñalažtakaz wataquiča.

¹² Pero ima tižtanaca watan ančhucqui tantaž cjequiča, nižaza kijčtaž cjequiča. Nižaza ajcz kjuyquin chijčtaž cjequiča uj jwesanzjapa. Nižaza carsilquiz chawcetaž cjequiča. Nižaza wali chawjc jilirž juycquin chijčtaž cjequiča. Jalla nižtanacaž ančhucaquiz wataquiča, ančhucaž wejtquin kuzziz cjen. ¹³ Jilirž juycquiz chijčta cjen, ančhucqui wejt favoraž tjurt’aučiča. ¹⁴ Ima jilirž juycquiz tjurt’ican ančhucqui ančhuca kuzquiz ana tantiž waquiziča, jaknužt tjurt’achaja, jalla nii. ¹⁵ Tjurt’iñi chiiz oraqui weril zizñi taku tjaajžcača ančhuca kuzquiz. Nii ančhucaž zizñi taku chiitiquiztan anaž jecmi ančhuca quintra kjaazñi atasächa. Inakaz cjisnaquiča. ¹⁶ Ančhucqui tarasuntaž cjequiča. Maa ejp, jilanaca, famillanaca, mazinaca, jalla ninacžquiztanami tarasuntaž cjequiča ančhucqui. Nekztan yekjap ančhucaquiztan contaž cjequiča. ¹⁷ Nižaza wacchi tii muntuquiz kamñi zoñinacaqui ančhucaquiz chjaawjkataquiča, weriž cjen. ¹⁸ Jalla nuž

cjenami anaž zinta ančhuca ach charami pertiskatta cjequičha. ¹⁹ Nižaza sufrichiz cjenami jakziltat zumpacha Yoozquin tjurt'ichi cječhaja, Yooztan wiñaya cuntintu kamaquičha.

²⁰ Jesusaqui cjichizakazza:

—Jerusalén watja zultatuž muyuntita cjen, ančhucqui naaznaquičha, ultimu nii watjaqui t'ezintaz cjeekalaka, jalla nuž cjequičha ančhucqui. ²¹ Jalla nuž naazcan, Judea yokquin žejlñi žoñinacaqui cur kjutñi zajtcu atipz waquizičha. Nižaza Jerusalén wajtchiz žoñinacaqui wajtquiztan ulanz waquizičha. Nižaza joch yokquin žejlñi žoñinacaqui ana wajtquin quejpsquiz waquizičha, atipz waquizičha. ²² Nii noojiqui Yoozqui Israel žoñinaca casticaquičha. Casticz puntuquiztan tjapa Yooz tawk libruquiz cjijsraquiqui cumplisnaquičha. ²³ ¡C maatakanacajay! ¡Wawa t'ichiñi maatakanacajay! Ancha ana wali sufraquičha. ¡Tjapa tii yokquiz žejlñi žoñinacajay! Ančaž llact'azaquičha, castictaž cjequičha. ²⁴ Žoñinacaqui quirquiz ticziž cjequičha. Yekjap žoñinacacazti tanžcu chjichtaž cjequičha yekja nacionquin. Nižaza yekja wajtchiz žoñinacaqui tii wajtchiz žoñinaca mantaquičha, nii yekjanacž timpu tucuzinžcama, nižaza Yooz munañca timpucama.

²⁵ Jalla nekztanaqui tjuñquizimi žiizquizimi warawarquizimi, jalla ninacžquiz siñalanaca wataquičha. Nižaza pajk kot ljojkiz kjawaquičha. Jalla nižtiquiztan tii yokquiz žejlñi žoñinacaqui walja tsucchi kuzziz cjequičha, nižaza turwayžinta kuzziz cjequičha. ²⁶ Arajpachquin žejlñi kjananacami čjekinskattaž cjequičha. Jalla nii cheržcu žoñinacaqui pinsaquičha, tii muntu kjažt wataquejo, jalla nii. Tii muntu tucuzinž tjewznaquičha. Jalla nižta watan žoñinacaqui tsucscukaz tismayaquičha. ²⁷ Jalla nekztanaqui žoñinacaqui wejr; nii tsewtan cuchanžquita Yooz Žoñi, quejžquičha cheraquičha. Walja kjancañ wejt azi tjeežcan tsjir taypiquiz tjonačha. ²⁸ Jalla nižta anawalinaca wati kallantan, ančhucqui walja Yoozquin kuzziz cjee. Achamiž wayta, tsewcchucčha cherna. Wajillaž ančhuca ultim liwriiz tjuñi tjonaquičha.

²⁹ Nižaza Jesusaqui tii quintu quint'ichičha tuž cjican:

—Higo muntiquiztan naazna; čhjul muntimi naazna. ³⁰ Ančhucmi tsjii munti ch'oñapachaž c'ajan tuž zizza, kjutunž timpu žcatžinčha, jalla nii. ³¹ Jalla nižta irataž tii weriž čhiitanaca watan, ančhucqui tuž zizaquičha, Yooz mantiz tjuñi žcatžinčha, jalla nii.

³² Tii razunal cjiwčha. Ima tjapa tii timpuquiz kamñi žoñinacaž ticznán, tjapa weriž čhiitanaca wataquičha. ³³ Arajpachami yokami tucuzinžnaquičha. Wejt takuzti anapanž tucuzinžnaquičha, panž cumplisnaquičha.

³⁴ Ančhucqui persunpachquiz cwitaza. Ančhucqui anaž turpi kuzziz cjee. Ana wali kamz cjen, nižaza licz cjen, nižaza tii wir cusasanacžquiz kuz tjaaz cjen, jalla nuž cjen žoñinacaqui turpi kuzzizza. Ana zuma kaman Yooz tjonž tjuñi tiripintit ančhuc tanaquičha ³⁵ tsjii trampaqui tiripintitž tanža, jalla nižta irataž Yoozqui tii muntuquiz ana wali kamñi žoñinaca tiripintit tanaquičha, casticzjapa. ³⁶ Ančhuczi listu tjaczzi tjewzñi cjee. Zapuru ančhucqui Yoozquiztan azziz cjisjapa mayiza, tjapa watñi anawalinacquiztan atipzjapa, nižaza tsewtan cuchanžquita Yooz Žoñiž yujcquiz zuma prisintizjapa.

³⁷ Jalla nuž tjaajinčičha Jesusaqui. Majiñqui Jesusaqui timpluquiz tjaajnatčha zapuru. Weenqui Olivos cjita curullquin želi okatčha. ³⁸ Tjapa žoñinacaqui wentan timpluquiz tjonatčha Jesusiž taku nonžñi.

22

JESUSA TANZ TANTIITA

¹ Jalla nekztanaqui ana liwaturchiz t'anta lujlz pjijsa irantizcatčha. Nii pjijsaqui pascua cjitatačha. ² Nii oraqui timplu jilirinacami lii tjaajiñi maestruncami, “Jaknužt Jesusa conas?” cjian kazzičha. Pero ninacaqui parti žoñinaca walja luksu, ana coni atčičha.

³ Jalla nekztanaqui Satanás cjita zajraqui Judas kuzquiz luzzičha. Judasqui Iscariote cjitazakaztačha. Judasqui parti tuncapan illzta žoñinacžquiztan nekztantačha. ⁴ Judasqui timplu chawc jilirinacžtanami, timplu zultatž jilirinacžtanami parli ojkičičha. Ninacžtan zalžcu, parličičha, jaknužt ninacž kjarquiz Jesusa intirjas, jalla nii. ⁵ Jalla nuž Judas parlitiquiztan quintra žoñinacaqui anča cuntintutačha. Paaz tjaaz compromitchičha. ⁶ Jalla nižtiquiztan Judasqui asiptičičha, “Way” cjian. Nekztanaqui tantiya kallantičičha, jaknužt ana tama žoñi želan Jesusa intirjas, jalla nii.

SANTA CENA PAACHICHA

⁷ Jalla nekztanaqui ana liwaturchiz t'anta lujlz pjijsaqui irantizquičičha. Nii pjijsiquiz tsjii uuzi wilana conspantacha, pascua pjijsa paazjapa. ⁸ Nekztanaqui Jesusaqui pucultan niž tjaajintanaca cuchančičha. Pedružtan Juanžtan ninacatačha. Ima cuchancan ninacžquiz tuž cjičičha:

—Ančhucquič oki, učumnacaž pascua čhjeri lujlzjapa, tjaczca.

⁹ Nekztanaqui nii pucultan tjaajintanacaqui Jesusižquiz pewczičha, tuž cjian:

—¿Jakziquin wejrnacqui čheri tjacnaquiya?

¹⁰ Jesusaqui kjaazičha, tuž cjican:

—Ančhucqui watja luzcu, tsjii zoñžtan zalaquičha kjas luuz kuzzi. Nii zoñž wirquiz apznaquičha, jakziquin luzačhaja, jalla nekz. ¹¹ Jalla nekz luzcu nii kjuychiz zoñžquiz paljayaquičha, tuž cjican: “Wejt Tjaajiñi cjičha: ¿Jakziquin visitz kjuya žejlya, wejt tjaajintanacžtan pascu čheri lujlzapaya?” ¹² Nekztanaqui tsewcta pisuquiz tsjii pajk kjuya tjeeznaquičha ančhucaquiz. Nii kjuya listu tjaczta cjequičha. Jalla nekz čheri lujl tjacnaquičha.

¹³ Jalla nekztanaqui nii pucultanaqui ojkchičha. Nekztan Jesusiz čhiitacama watchičha. Jaziqui nekziqui pascu čheri kissičha.

¹⁴ Pascu čheri lujl ora cjen, Jesusaqui niiz illzta zoñinacžtan misquiz julzičha. ¹⁵ Jalla nuž julžcu Jesusaqui ninacžquiz cjichičha:

—Wejrqui ančhucatan tii pascu pijjsta čheri lujljapa ancha pecchinpančha, ima ticzan. ¹⁶ Ančhucaquiz cjiwčha, ančhucatan ana iya tii pijjsta paačha, čhjuloracamat Yooz ultimu tjapa mantachaja, jalla nii oracama. Nekztan tii pijjsta wilta paa-acha.

¹⁷ Jalla nekztanaqui Jesusaqui persun kjaržtan wasu tanzičha. Nekztan Yooz Ejpžquin sparaquiz cjichičha. Nekztanaqui niiz illztanacžquiz cjichičha:

—Tii wasu tanžna. Ančhucama tojžcuqui liczna. ¹⁸ Tekztan nawjkchuc wejrqui uwas kjasqui anal iya licacha, čhjuloracamat Yooz tjapa mantachaja, niicama.

¹⁹ Jalla nii licžcuqui, Jesusaqui persun kjaržtan t'anta tanzičha. Nekztan Yooz Ejpžquin sparaquiz cjichičha. Nekztanaqui t'anta kjolžcu niiz illztanacžquiz tjaachičha, tuž cjican:

—Tiičha wejt curpuž cuntaqui. Tii wejt curpuqui intirjitaž cjequičha ančhuca laycu. Nižaza wejr cjuñžcu, tii lujlznaquičha.

²⁰ Nekztan čheri lujlžcu, wasu tanzičha. Nekztan niiz tuqui čhiita taku irata chiichizakza, tuž cjican:

—Wejt ljocqui ančhuca laycu tjawktaž cjequičha. Wejt ljocžtan ew žejtz kamaña ut'aytaž cjequičha. Tii wazuquiztan liczqui wejt ljoc cuntiquiztančha.

²¹ Wejt quintra tarasunñi zoñiqui wejttan chicapachačha tii misquiz. ²² Wejrqui tsewctan cuchanzquita Yooz Zoñičha. Wejrqui Yooz Epiz munañpi jaru jalla nii kamañ jiczquiz okačha. Wejt quintra tarasunñi zoñžquizti anawaliz cjsinaquičha.

²³ Jalla nuž čhiitiquiztan tjaajinta zoñinacaqui ninacpora pewcsassičha:

—¿Jequit wejrnacquiztan nii tarasunñi zoñi cjes? —Nuž cjican ninacpora pewcsassičha.

¿JEQUIT TUCQUIN CJEEQUI?

²⁴ Jalla niiz wiruñiqui nii tjaajintanacaqui ch'aassičha, ject tucquin naazi cjeequi, jalla nii. ²⁵ Pero Jesusaqui ninacžquiz cjichičha:

—Chawc jilirinacaqui persun wajtchiz zoñinaca mantiñičha anawal patrunažtakaz. Nižaza nii jilirinacaqui mantita zoñinacžquiz jilirž honorakaz waytiskatčha, “walipan paačha tii jiliriqui”, cjican. ²⁶ Ančhuczti anaž nižta paaz waquzičha. Antiz ančhucqui tižta paaz waquzičha. Jakziltat tsjan chawc jilirizlaj niiqui, tjowažtakaz cjis waquzičha. Nižaza jakziltat mantiñizlaj niiqui, piyunažtakaz cjis waquzičha. ²⁷ ¿Ject tucquin chekan zoñejo? ¿Misquiz julžni zoñej chekanaqui? Už žnii misquiz atintiñi zoñej, jaa? Tii razunal cjiwčha: Misquiz julžni zoñičha tucquin chekanaqui. Jalla nuž cjenami wejrqui ančhuaporquiz atintiñi zoñižtakazčha.

²⁸ ‘Ančhucqui wejttan chica željchinčhucpančha wejtquiz anawali watanami. Wejtquiztan ana zarakchinčhucčha. ²⁹ Jalla nižtiquiztan wejrqui ančhuc uchačha, mantiñi jilirinaca cjisjapa. Jaknužt wejt Yooz Ejpqui mantiñi jiliri cjisjapa wejr utčhaja, jalla nižta. ³⁰ Jalla nuž cjen ančhucqui arajpach wajtquin wejttan chica želaquičha, nižaza wejttan chica lujlznaquičha. Nižaza nekziqui wejttan chica jilirž sillquiz julznaquičha tuncapan Israel t'akquiz žoninaca pjalzjapa.

SIMON PEDRUQUI JESUSA ANA PAJÑI CHIYAQUICHA

³¹ Nekztan Jesusaqui cjichičha:

—Simona, Simona, tiim zizaquičha amqui. Satanasqui am pecčha, niiz parti cjskatzjapa. Trigožtakaz layinz pecčha, ujquiz tjojtskatzjapa. ³² Simona, am laycu tjurt'izinchinčha ana juc'anti upa kuzziz cjejajo. Amqui Yoozquin tjapa kuztan quejpžcu am jilanaca yanapaquičha tjup kuzziz tjurt'ajo.

³³ Nekztanaqui Simonaqui cjichičha:

—Wejt Jiliri, wejrqui listučha amtan chica ojkzjapa; carsilquizimi lusasačha; nizaza amtan chicapachami ticsnasačha.

³⁴ Jalla nuž čhiitiquiztanaqui Jesusaqui cjichičha:

—Pedro, amquiz chiyučha, ima wallpaž klawan, amqui wejt puntuquiztan nicaquičha. Čhep wilta wejr ana pajñim chiyauquičha.

JESUSIZ CHIIZINTA TAKUNACA

³⁵ Jalla nekztanaqui Jesusaqui paljaychiča, tuž cjican:
—Tuquiqui wejrqui ančhuc cuchanchinča ana quelzziz, nižaza ana paazziz, nižaza ana yekjat čhjatchiz. Jalla nuž okan ¿ančhucaquiz čhjulut pjaltichiya?

Nekztanaqui ninacaqui kjaaziča:

—Anaž čhjulumi pjaltichiča, —cjican.

³⁶ Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Anziqui jakziltat quelzziz cječhaja, nii quelzqui chjicha. Nižaza jakziltat paazziz cječhaja, nii paazqui chjicha. Jakziltat ana armichiz žejlčhaja, persun chaquita tuyžla, arma kjayžjapa. ³⁷ Ančhucaquiz chiyučha. Wejt puntuquiztanaqui Yooz takuqui tuž cjiča: “Castictaž cjequičha anawal zoñinacžtan chica”. Wejt persunquiz cumplistanča nii cjiirta Yooz takuqui. Nižaza tjapa cjiirta Yooz takuqui wejt puntuquiztan cumplistanča.

³⁸ Jalla nekztanaqui ninacaqui cjichiča:

—Wejt jiliri, tekzi pizc arma žejlča.

Jesusaqui kjaaziča:

—Nužquizka cjila, —cjican.

JESUSAQUI YOOZ EJPZQUIN MAYIZICHICA

³⁹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui ulanchičha. Olivos cjita curullquin ojkchiča, jalla nicju ojknipantächa. Tjaajinta zoñinacaqui Jesusižquiz apziča. ⁴⁰ Olivos cjita curulla irantižcu, Jesusaqui cjichiča:

—Yooz Ejpžquin mayiza ana ujquiz tjojtšjapa.

⁴¹ Nekztanaqui Jesusaqui niž tjaajintanacžquiztan zoñiž maz čhjacta, jalla nužullquin ojkičiča. Jalla nicju quillsičha Yooz Ejpžquin mayizizjapa. ⁴² Mayizican cjichiča:

—Yooz Tata, amqui munaquž niiqui, wejr liwriyalla tii sufrisuzitan. Pero anal wejt kuzcama ojkc pecučha. Jaknuž am kuz munchaja, jalla niicama ojkc pecučha.

⁴³ Jalla nii oraqui arajpachquiztan tsjii Yooz Epiž cuchanžquita anjilaqui jeczquichiča, Jesusa azi tjaazjapa. ⁴⁴ Jesusaqui jalla nuž ancha llact'azcan, tjapa aztan Yoozquin mayizatčha. Jalla nuž mayizan ancha pjalni pjatziča ljocžtakaz čhjujatčha yok kjuutfi.

⁴⁵ Yoozquin mayiziz zeržcu, tsijtsičha Jesusaqui. Nekztanaqui niž tjaajintanacžquiz quejpcičha. Ninaca llaquizinpantiž tjaatčha. Nuž cjen Jesusaqui tjañi zalchiča. ⁴⁶ Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—¿Ančhucqui kjažtiquiztan tja-j-o? Zaažna, Yoozquin mayiza ana ujquiz tjojtšjapa.

JESUSA PRESO TANTA

⁴⁷ Jesusaž ima parla žeržnan, walja zoñinaca tjonchiča. Judas cjita zoñiqui tucquinpan tjonchiča. Judasqui nii tuncapan ilłta zoñinacž partiquiztantächa. Nekztan Jesusižquin macjatčhiča chjulžjapa. ⁴⁸ Jesusaqui Judasquiz cjichiča:

—Judas, ¿wejr tsjii chjulžcum amqui tarazunaquiya? Wejrčha Yooz cuchanžquita zoñtqui.

⁴⁹ Jesusižtan žejlñi zoñinacaqui jalla nižta cheržcu, pewcziča, tuž cjican:

—Wejt jiliri, ¿cuchillu armižtan tjurt'aquiya?

⁵⁰ Tsjii nii tjaajintanacžquiztan timplu jilirž piyuna čhjojritchičha, žew cjuñi chja-jtžinčičha. ⁵¹ Pero Jesusaqui cjichiča:

—Nužquizkaz cjee. Armižtan ana iya tjurt'aquiča.

Nekztanaqui nii orapacha Jesusaqui nii piyunž cjuñi lanžcu čhetinčičha. ⁵² Timplu chawc jilirinacami nižaza timplu zultatž jilirinacami, nižaza wajt jilirinacami, jalla ninacami Jesusa preso chjichi tjonchiča. Ninacžquiz paljaychiča Jesusaqui, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan ančhucqui cuchillu armižtan, nižaza tuñžtan tjonchinčucta, wejr tanzjapaya? ¿Wejrqui tjañ zoñtkaya? ⁵³ Zapuru timpluquiz kamchinča ančhucatan chica. Nii oraqui wejr ana kjaž cjichinčhucca. Pero anziča ančhuca tanz oraqui. Tii orakaz zumchiquiz kamñinacaqui mantasčha.

PEDRUQUI JESUSA ANA PAJÑI CHIICHICA

⁵⁴ Jalla nekztanaqui zoñinacaqui Jesusa preso tanchičha. Tanžcu timplu chawc jilirž kjuya chjitchičha. Pedruqui aškquiztanalla apziča. ⁵⁵ Jalla nii jilirž kjuy patio taypiziz tsjii uj luminaru taaziča. Zoñinacaqui uj muytata julzi želatčha. Nižaza Pedruqui ninacžtan chica julzi želatčha. ⁵⁶ Jalla nuž uj kjanquiz julzi želan, tsjaa piyun žonqui Pedro žejlñi cherchinča. Nekztan naaqui cjichinča:

—Tii zoñiqui nii zoñžtan chica ojklayñitala, niž tiic, ¿ana jaa?

⁵⁷ Pedruzti nuž cjitiquiztan nicchiča, tuž cjican:

—Cullaca, nii zoñi anal pajuča.

⁵⁸ Jalla niž wiruñpacha, tsjizuñ Pedro cherchizakazza. Jalla nuž cheržcu, cjichiča:

—Amqui nii parti zoñimla.

Nekztanaqui Pedruqui kjaaziča; tuž cjican:

—Anapanča wejrqui.

⁵⁹ Tsji orquiztanaqui yekja zoñiqui paljaychizakazza, tuž cjican:

—Ultim werera, ti zoñiqui nii zoñžtan chica ojklajñipantala. Tiiqui Galilea wajtchiz zoñizakazla.

⁶⁰ Jalla nekztanaqui Pedruqui cjichiča:

—Jila, čhjulukam nižta chiičhani, anal zizuča.

Jalla nuž chyan nii orapachaqui tsji wallpi jora kjawchiča. ⁶¹ Jalla nuž wallpi jora kjawan, Jesusaqui Pedruž kjutñi kjutžcu cheržquichiča. Jalla nižtiquiztan Pedruqui, Jesús Jilirž tuqui chiita cjuñziča. Tuquiqui Jesusaqui cjichiča: “Ima wallpaž kjawan, amqui wejt puntuquiztan nacaquiča. Chjep wilta wejr ana pajñim chiyaquiča”. ⁶² Jalla nuž watžcu, Pedruqui ulanchiča. Nuž ulanžcu ancha kaachiča, Jesusa ana pajñi chiižcu.

⁶³ Jesusa itžñi zoñinacaqui walja iñarchiča. Nižaza Jesusa wajtchiča. ⁶⁴ Nižaza Jesusiž čhjujccui chawjczinžcu yujcquiz kijtchiča, tuž cjican:

—¡Tantiyalla! ¿Ject am kijchjo?

⁶⁵ Nižaza niž quintra čhjul anawalinacami chiičiča, nuž iñarchiča.

JESUSA JILIRINACZ YUJCQUIZ CHJICHTA

⁶⁶ Tjuñž tjewctanalla, tjapa judío jilirinacaqui juntassiča, wajt jilirinacami, timplu jilirinacami, lii tjaajiñinacami, jalla ninacami. Jalla nekztanaqui Jesusa chawjc parliz kjuya chjitchiča. Nicju ajczi jilirinacžquin apantichiča. Nekztan jilirinacaqui nižžquiz pecunchiča, tuž cjican:

⁶⁷ —Jaziqumi am chiya, ¿ampanim Cristumpanikaya?

Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejrqui “jesalla” cjež niiqui, anaž wejr criyaquiž ančhucqui. ⁶⁸ Nižaza wejrqui ančhucacaqui pewcznaž niiqui, anaž wejr werera kjaazta cjeeča. Nižaza wejr anaž cujtznacučiča ⁶⁹ Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñčha. Tekztanpacha wejrqui tjapa azziz Yooz Ejpž žew latuquiz julzil cjeeča. —Jalla nuž kjaaziča Jesusaqui.

⁷⁰ Jalla nekztanaqui tjapa nii žejlñi zoñinacaqui pecunchiča, tuž cjican:

—¿Am Yooz Majchimpanikaya?

Nekztan Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejrpanča, ančhucž pecunča, jalla nužupanča.

⁷¹ Jalla nekztanaqui ninacaqui cjichiča:

—¿čhjul juc'antiž tisticu tumpasajo? Učhumpachala niž persun ata chiiñi nonztaqui, ana wali chiičiča, “Yooz Majčha wejrqui” cjican.

23

JESUSIZTAN PILATO CJITA JILIRZTAN

¹ Jalla nekztanaqui tjapa nii žejlñi jilirinacaqui tsjitsiča. Nekztanaqui Jesusa chjitchiča Pilato cjita jiliržquin. ² Jalla nicju uj tjojtñi kallantichiča, tuž cjican:

—Wejrnacqui tii zoñi wajtchinča, tii wajtchiz zoñinacžquiz anawaliž aptjapcan zelatča. Jalla nuž wajtchinča. Tii zoñizakaz cjiča: “Učhumqui Romanž jilirž tasa ana tjaaz waquiziča” jalla nuž cjiča tiiqui. Nižaza cjiča, “Wejrčha Yooz cuchanžquita Cristutqui”. Nuž cjican, cjiča, “Wejrčha chawc jiliritqui”.

³ Jalla nekztanaqui Pilato cjita jiliriqui tuž pewcziča:

—¿Judío wajtchiz zoñinacž chawc jilirim amya?

Nekztan Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Jalla nužupanča, am nuž chiita, jalla nii.

⁴ Nekztanaqui Pilatuqui timplu chawc jilirinacžquiz, nižaza žejlñi zoñinacžquiz cjichiča:

—Anal tii zoñžquiz čhjul ujmi wačuča.

⁵ Nii zoñinacazi ancha ujuquiz tjojtskatž pecatča. Jalla nižtiquiztan cjichiča:

—Tii zoñiqui niž tjaajintižtan waljaž tjojktila tjapa Judea yokquin žejlñi zoñinacaqui. Primiraqui Galilea yokquinž nižta paatča tiiqui. Jaziqumi tekzi nižtazakaz paatča.

JESUSA HERODIZQUIZ CHJICHTA

⁶ Jalla nuž nonžcu, Pilatuqui pewcziča, tuž cjican:

—¿Tiiqui Galilea yokchiz zoñikaya?

⁷ “Jesalla” cjican kjaaztan, Pilatuqui Herodes cjita Galilea chawc jiliržquin nii Jesusa cuchanchiča. Herodesqui Jerusalén wajtquiz želatča nii ora. ⁸ Jesusa cheržcuqui Herodesaqui ancha cuntintutača. Walja niž puntuquiztan quintunaca nonchiča. Jalla nižtiquiztan ažkanaca Jesusižtan zalž pecatča. Jesusa milajru paañi cherž pecatča.

⁹ Herodesaqui walja pewcñi kallantichiča. Pero Jesusazti ana kjaazñi željchiča. ¹⁰ Jalla ničju zakaz timplu jilirinacami lii tjaajjiñinacami chicapacha želatča. Ninacaqui walja Jesusiž quintra chiichiča, uj tjojtunzjapa. ¹¹ Herodesaqui zultatunacžtan Jesusa iñarhiča. Burla paachiča. Zultatunacaqui Jesusižquiz chawc jilirž punchu tjuztiča. Jalla nekztanaqui Herodesaqui wilta Pilatužquin cuchanžquichiča. ¹² Nii oraqui Herodestan Pilatužtan amigo pajassitača. Niiž tuiqui quintratača.

JESUSA PILATUŽQUIN CUCHANTA

¹³ Jalla nekztanaqui Pilatuqui juntjapchiča timplu jilirinacami wajt jilirinacami, nižaza žoñinacami. ¹⁴ Juntjapžcu, cjichiča:

—Ančhucqui wejtquiz tii žoñi zjijcchinčhucča, tuž cjan: “Tii žoñiqui žoñinacž aptjapñiča”. Nekztanaqui ančhucua yujcquiz tižquiz pecunchinla. Jalla nuž pecuntiquiztan tii žoñž ujqui ana watchinpanla, anchucaž tii žoñžquiz uj tjojtunzjapchiča. ¹⁵ Herodesaqui nižazakaz ana čjul ujmi watchiča. Jalla nižtiquiztan wilta wejtquin cuchanžquitača. Ziza ančhucqui, tii žoñiqui anapanž ticz waquiziča. ¹⁶ Jaziqi cunkal casticača, nekztanaqui cutsnača.

¹⁷ Nii pijstiquiz cjenauqui Pilat jiliriqui cuzturumpichiztača, tsjii pres žoñi liwrii cuts, jalla nii. Nii cuzturumpi paañitača žoñinacž kuz wali cjisjapa. ¹⁸ Jalla nuž Pilatuž čhiitiquiztanaqui tjappacha nii žoñinacaqui kjawi kallantichiča, tuž cjan:

—¡Panž chjichla tiiqui! ¡Antiz Barrabás cutsla!

¹⁹ Jalla nii Barrabasqui carsilquiz chawctatača, nii wajtquin jilirž quintra žoñinaca aptjaptkalča, y nižaza žoñiž contkalča. Jalla nižtiquiztan carsilquiz chawjtatača. ²⁰ Pilatuqui Jesusa cuts peccan žoñinacžquiz wilta paljajchiča. ²¹ Nii žoñinacžti juc’anti altu joržtan kjawchiča, tuž cjan:

—¡Cruzquiz ch’awczna! ¡Cruzquiz ch’awczna!

²² Chjep wiltiquiz Pilatuqui paljajchiča tuž cjan.

—Tii žoñi, žčjul anawali paachejo? ¡Wejrqui tii žoñž uj ana wachula! ¡Anaž ticz waquiziča tiiqui! ¡Jaziqi cunkal casticača, nekztanac cutsnača!

²³ Pero nii žoñinacžti juc’anti kjawchiča, “Cruzquiz ch’awczna” cjan. Timplu jilirinacami žoñinacami ancha kjawchiča, Pilatuž kuz atipscama. ²⁴ Jalla nuž kjawtiquiztan Pilatuqui ninacž kuzcama paachiča. Jesusa cruzquiz ch’awczcajo mantichiča. ²⁵ Nižaza Pilatuqui Barrabás cjita žoñi cutziča žoñinacž kuzcama. Nii Barrabasqui carsilquiztača, jilirž quintra žoñinaca aptjaptiquiztan, nižaza žoñi contiquiztan. Pilatuqui Jesusa intirjichiča nii žoñinacž kuzcama wali cjeajajo.

JESUSA CRUZQUIZ CHAWCTA

²⁶ Jalla nekztanaqui zultatunacaqui Jesusa chjitchiča, cruzquiz ch’awczjapa. Jalla nuž chjichan tsjii žoñi tanziča cruza tjuzjapa. Nii žoñiqui Cirene wajtchiztača, Simona cjitatača. Jochquiztan tjonatča. Jalla nuž Simona tanžcu zultatunacaqui Jesusiž cruza tjuzjiča. Nekztan Jesusiž wirquiz ojkkatchiča.

²⁷ Walja žoñinacaqui apznatča. Walja maatakanaca kaacan kjawcan ancha llaquita apzicha. ²⁸ Pero Jesusaqui maatakanacžquiz cheržcu paljajchiča, tuž cjan:

—Jerusalén wajtchiz maatakanaca, wejtquiztan ana kaa. Ančhucua persunjapa nižaza ančhucua maatinacžquiztan kaa. ²⁹ Tsjii ora tjonaučiča. Nii oraqui žoñinacaqui sufris cjen chiyaučiča, “Ana majtñi maatakanacaqui cuntintuž cjequiča. Nižaza anaž icchi maatakanacaqui cuntintuž cjequiča. Nižaza anaž piz t’ichiñi maatakanacaqui cuntintuž cjequiča”. ³⁰ Nii ora zakaz žoñinacaqui walja sufris cjen curunacžquiz paljajaučiča, tuž cjan: “Wejtnac juntuñ tjojtžca”. Nižaza lumanacžquiz cjequiča, “Wejrnacž chjojsna, tsjii tjatta cunta”. ³¹ Tsjii ch’ojñi muntiquiz tižta paaquiz niiqui, kjoñ muntiquiz juc’ant ana wali paaquiča. —Jalla nuž paljajchiča Jesusaqui.

³² Zultatunacaqui pucultan tjañinaca cruzquiz ch’awczjapa chjitchiča Jesusižtan chica. ³³ Calavera cjita yoka irantžcu, Jesusa cruzquiz ch’awcchiča. Nižaza nii pucultan tjañinaca cruzquiz ch’awctazakaztača, tsjii tjañizti žew latuquiztan, tsjii tjañizti zkar latuquiztan. ³⁴ Cruzquiz ch’awctan, Jesusaqui cjichiča:

—Yooz Tatay, tii žoñinaca pertuna, čjulul paachaja, anaž intintiča ninacaqui.

Nii ora zultatunacaqui Jesusiž zquiti tanzjapa, zurtiyassiča. ³⁵ Jalla nekzi žoñinacaqui walja chekznatča. Jilirinacami ancha burla paachiča, tuž cjan:

—Tiiqui yekjanaca liwriichiča. Ultim werar Cristumčhalaj niiqui, Yooziž illztamčhalaj niiqui, persunpacha liwriyalla.

³⁶ Nižaza zultatunacaqui burla paachiča. Macjatžcu jar vinu tirinchiča. ³⁷ Nižaza cjichiča:

—Amqui judionacž chawc jilirimčhalaj, niiqui, persunpacha liwriyalla.

³⁸ Nižaza cruzquiz Jesusiž ach juntuñ litranaca cjiirtatača. Chjep tawkquiztan cjiirtatača, griego taku, latin taku, hebreo taku. Jalla tuž cjiirtatača: “Tiiča judionacz chawc jiliriqiu”.

³⁹ Tsjii ch'awcta tjañi zoñiqi Jesusižquiz ana wal taku chiichiča, tuž cjan:

—Amqui Cristumčhalaj niñqui, persunpacha liwriyalla. Nižaza wejrnamiz liwriya.

⁴⁰ Tsjii ch'awcta tjañizti nii tjañ mazquiz ujziča, tuž cjan:

—Amqui cruzquiz ch'awctazakazza. ¿Am anam Yooz eks, kjažtatajo? ⁴¹ Učhumqui ujquiztan sufristanča. Cruzquiz ch'awcta cjispanz waquziča. Tii zoñizti ana čjul ujhizza.

⁴² Nekztan nii tsjii tjañ zoñiqi Jesusižquiz paljaychiča, tuž cjan:

—Jesusa, čjlorat amqui mantiz kallantačhaja, jalla nii ora wejr cjuñznalla.

⁴³ Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž cjan:

—Weraral amquiz cjiwča, tonjtanpacha amqui wejttan chica cjequiča, Paraíso cjita zuma yokquinaqui.

JESUSAQUI TICZICHA

⁴⁴ Nii oraqu tu yappuruž cjisnatča. Tjapa nii yokaqui zumchi cjišiča, majñakak oracama.

⁴⁵ Tjuñiqi zumchi cjišizakazza. Nižaza pajk timplu cortina chicata wjajrziča. ⁴⁶ Jalla nekztanaqui Jesusaqui altu joržtan kjawchiča, tuž cjan:

—Yooz Tatay, am kjarquiz wejt animu cumpjiyuča.

Jalla nuž čiižcu, ticziča.

⁴⁷ Jalla nuž watchi cheržcu tsjii romanž zultat jiliriqiu Yooz honora paljaychiča, tuž cjan:

—jUltim weraratakalča, tiiqui lijitum zoñitakalča! Ana ujhiztakalča.

⁴⁸ Nižaza nuž watchi cheržcu tjapa nii cherñi zoñinacaqui ancha llaquita ojkiča.

⁴⁹ Jesusiž mazinacami nižaza nii Jesusa Galilea wajtquiztan apzi maatakanacami aškquiztan chekzcan quirchiča. Tsijsucakaz chekiča nii watñiqi.

JESUSIZ CURPU SIPULTURQUIZ TJATZTA

⁵⁰ Tsjii zuma zoñi želatča José cjita. Yooz mantitacama kamñitača. Judea yokquin Arimatea wajtchiz zoñitača. Judiuž jilirinacz partitača. ⁵¹ Nii zuma Josequi Yooz mantiz tjuñiž tjewšñipantača. Nižaza niñqui anatača Jesusa conz kuzzizqui parti jilirinaczšanaqui. ⁵² Nekztan Pilatužquin ojkiča Jesusiž curpu mayi. ⁵³ Nekztanaqui Josequi Jesusiž curpu cruzquiztan apakžcu tsjii wali pajk pañužtan capziča. Nekztanaqui sipulturniz tjažiča. Nii sipulturni wali pajk mazquiz pjettatakalča. Anatakalča yekja almami tjatta niñqui. ⁵⁴ Jeejz tjuñi žcatintiztan, zoñinacaqui tjacznatča jeejz tjuñiž žejlžjapa. ⁵⁵ Nii Galilea yokquiztan Jesusižtan chica tjonchi maatakaqui Juzquiz apziča, Jesusiž sipulturni cheri, jaknužt tjažtazlaja, nii cheri. ⁵⁶ Jalla nekztanaqui persun kjuja quejpžcu, zuma ulurchiz aceitenaca nižaza tjalinz cremanaca jalla nii tjacziča. Nekztanaqui jeejz tjuñiquiziqui jeeziča, judiuž lii jaru.

24

JESUSAQUI JACATACHICHA

¹ Tumincuqui simana kalltiznan maatakanacaqui Jesusiž sipulturni ojkiča walja wentan. Tjacza ulurchiz aceitenaca chjitchiča, Jesusiž curpu tjalinzjapa. Jalla nuž okan yekja maatakanacaqui cumpant'ichizakazza. ² Jalla nicju irantizcu nii sipulturni pjučta mazqui cjetžta cherziča. ³ Nekztanaqui sipulturniz luzziča. Pero Jesusiž curpuqui ana wajtchiča. ⁴ Jalla niztiquiztan ninacz kuz turwayskatatča. Ana jaknužquin zizi atchiča, čjulu paachuca, jalla nii. Nuž želan pucultan luctak zoñižtakaz tsijsi cherziča. Ninacz zquiti walja llijatča. Maatakanacztan chica cjišiča. ⁵ Jalla nuž cheržcu walja tsucchiča maatakanacaqui. Tuzi t'okziča. Jalla nuž cjen pucultan luctakaztakaz anjilaqui čiižinchiča maatakžquiz, tuž cjan:

—¿Kjažtiquiztam ančhucqui ticzinacporquiz žejtñi zoñi kjurjo? ⁶ Anaž tekz žejlča niñqui. Jacatatiča niñqui. Ančhucž cjuñzna, Galilea yokquiz ojklayan Jesusaqui nižta mazinčipanla, jalla nii. ⁷ Nicju Jesusaqui mazinchiča, “Yooz Epiž cuchanžquita Zoñiča wejrqui. Ujhiz zoñinacz kjarquiz intirjital cjeeča. Nižaza cruzquiz ch'awžcu contal cjeeča. Pero čjep majquiztanaqui jacatatača”. Jalla nuž Jesusaqui mazinčitača.

⁸ Jalla nuž čhayan maatakanacaqui cjuñziča Jesusiž mazintanaca. ⁹ Jalla nekztanaqui sipulturniztan quejpžcu, tjappacha quint'ichiča niž tuncamani illza zoñinaczquiz, nižaza tjapa nekz žejlñi zoñinaczquiz. ¹⁰ Jalla nii quint'iñi maatakanacaqui tižta tju-uchiztača: Marija Magdalenatača, Juanatača, Jacobuž maatača Mariiqui, nižaza tsjii kjaž yekja maatakanacatača. Jalla ninacaqui Jesusiž illza zoñinaczquiz quint'ichiča,

jaknužt watchi, jalla nii. ¹¹ Jalla nii maatakanacž quint'ita anapan criichiča Jesusiž illzta žoñinacaqui.

—žĈjulukat lucuratažtakaz chiichani nii maatakanacaqui? —jalla nuž cjichiča Jesusiž illzta žoñinacaqui.

¹² Jalla nuž ana criičumi Pedruqui ulanžcu sipulturu cheržni zajtchiča. Colžcu sipulturu kjuylchuc cherziča. Nii capžta pañunaca tsjii latu chjojžkžta želatča. Jalla nii cheržcu, walja kuzquiz pinsican ojkičiča, Ĉjulul watĈhaja, jalla nii.

EMAUS CJITA WAJTQUIN OJKTA

¹³ Nii noojpacha pucultan Jesusiž tjaajinta žoñinacaqui Emaús cjita watjaž okatča. Emaús watjaqui tsjii tuncaman kilometrotača Jerusalén wajtquiztan. ¹⁴ Jicquiz ojkan, ninacpora parlassatča, tjapa Jesusiž puntu watchinaca, jalla nii. ¹⁵ Nuž parlasan, Jesusapachača žcatžinžquichi. Nekžtan ninacžtan chica ojkičiča. ¹⁶ Jesusižtan chica ojkanami, nii pucultanaqui anapan pajni cjišsiča. ¹⁷ Jalla nekžtanaqui Jesusaqui ninacžquiz pewcziča, tuž cjican:

—Jicquiz ojkan, žĈjulul puntu anĈhucqui parlasjo? ĸkjažtiqiztan llaquita anĈhuc ojko?

¹⁸ Tsjižnužqui Cleofás cjitatača. Jalla niiqui kjaaziča, tuž cjican:

—Tjapa žoñinacaqui Jerusalén wajtquiz wajtchi quintu zizza. Am nekž žejlcan, žnii watchinaca anam ziz, jaa?

¹⁹ Nekžtanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—žĈjulu watchitaya?

Nekžtanaqui nii pucultanaqui cjichiča:

—Tii quintu žejlča. Tsjii Jesusa cjita žoñi želatča, Nazaret wajtchiz žoñi. Yooz taku paljayni profetatača niiqui. Yooz Ejpž yujcquizimi žoñinacž yujcquizimi walja Yooz aztan milajrunaca paachiča. Nižaza Yooz taku zumapan parličiča. ²⁰ Jalla nekžtanaqui uĈhum timplu jilirinacami uĈhum wajt jilirinacami nii Jesusa intirjichiča cruzquiz ch'awczjapa, conzjapa. ²¹ Wejrnacqui cjetuča, "Niiqui Israel wajtchiz žoñinaca liwriyaa" cjichintča. Nižaza tonjtanpacha Ĉjep majĈha, tižta watchiqui. ²²⁻²³ Wejtnacaquiztan tsjii kjaž maatakanacaqui wentan Jesusiž sipulturu cheržni ojkičiča. Jalla nekžtanac "Jesusiž curpu ana žejlča" cjican tjončiča. Tjonžcu quint'ichiča, tižta. Sipulturquim anjilanaca chertkalča. Anjilanacaqui cjitkalča "Jesusaqui vivo žejtchiča" cjican. Jalla nuž quint'itkalča maatakanacaqui. Jalla nuž quint'itiqiztan tsuchinča wejrnacqui. ²⁴ Jalla nii quintu nonžcu tsjii kjažt wejtnaca mazinacaqui sipulturu cheržni ojkičiča. Nii maatakaž quint'ita, jalla nižtapacha cherziča. Pero Jesusa ana cherchiča.

²⁵ Jalla nekžtanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Ancha ana intintiñi anĈhucqui. ĸkjažtatajo? ĸAncha ch'aman criichinĈhucĈha tjapa Yooz taku paljayni profetanacž cjižrtacu! ²⁶ Ima honorchiz mantican, Cristuqui nuž sufrispantaž niic, žana jaa?

²⁷ Jalla nekžtanaqui Jesusaqui ninacžquiz tjaajni kallantichiča, tjapa cjižrtacu Yooz taku naca niž puntuquiztan, jalla nii. Tjaajincan, Moisés cjižrtacu libruquiztan kallantichiča. Nižaza tjappacha Yooz taku paljayni profetanacž libruquiztan tjaajinčiča niž persun puntuquiztan.

²⁸ Jalla nekžtanaqui jakžiquin ojktĈhaja, jalla nicju irantitan, Jesusaqui tira wajtž cjichitča. ²⁹ Nii pucultan žoñinacaqui Jesusižquiz rocatča, tuž cjican:

—Wejtnacatan žela. Tjuñi zezillaž cjišsa, jož zumĈha.

Nekžtanaqui Jesusaqui ninacžtan chica tsjii kjuyquiz želi luzziča. ³⁰ Nekžtanaqui tjapa ninacaqui misquž julziča. Nuž julžcu Jesusaqui t'anta tanziča niž kjaržtan. Nekžtanaqui Yooz Ejpžquin sparaquiž cjichiča. Nekžtan ninacžquiz tožiča. ³¹ Nuž paan nii pucultan žoñinacaqui Jesusa pajniž cjišsiča, Ĉhjujqui cjetžintažtakaz. Pero nii orapacha Jesusaqui liwž katchiča. ³² Nii pucultanaqui ninacpora parlassiča, tuž cjican:

—UĈhumnatan jicžquiz okan nižaza Yooz taku tjaajnan, uĈhumnaca kuzqui ancha zint'atča. Jalla nižtataž, žana jaa?

³³ Jalla nekžtanaqui ana tjewžcu Jerusalén watja quejpcičiča. Jalla nicju Jesusiž tunca-man illzta žoñinacžtan zalčiča, yekja mazinacžtan juntazzi. ³⁴ Ninacaqui cjichiča:

—Ultim werera jacatĈhapanĈha Jesusa jiliriui. Simonaqui zakaz cherchiča.

³⁵ Nekžtanaqui nii pucultanaqui zakaz quint'ichiča, jaknužt jicquiz okan, ninacžquiz watĈhaja, jalla nii. Nižaza jaknužt Jesusižquiz pajtĈhaja t'anta tožnan, nii quint'ichizakazza.

JESUSAQUI TIRIPINTIT PARIZICHICHA

³⁶ Jalla nuž parlan, Jesusapachača ninacž taypiquiz tsijtsiqui. Jesusaqui ninacžquiz tsaanchiča, tuž cjican:

—¡Zuma kuzziz cjee!

³⁷ Ninacaqui ancha ispantichi cjissičha, ancha tsucchičha. Pinsichičha, “Almaž caa” cjian. ³⁸ Pero Jesusaqui cjichičha:

—¿Kjažtiquiztan ančhucqui tsucchinčhucta? ¿Kjažtiquiztam wejt puntuquiztan ančhuca kuzquiz turwaysita? ³⁹ Wejt kjaraz chernna. Wejt kjojchaž chernna. Wejrpachačha. Lanzna. Chera. Tsji alma animuqui ana janchichizza, nižaza ana tsjjichizza. Ančhucqui cherčha, wejrtčha janchichizmi tsjjichizmi.

⁴⁰ Jalla nuž čhiican. Jesusaqui kjaranaca kjojchanaca tjeezičha. ⁴¹ Jalla nektanaqui nii žejlñi žoñinacaqui kuzquiz pinsichičha, “Jesusaqui žejlčha werara, ana werara”, nii. Nižtami cuntintutačha. Ispantichi želan, Jesusaqui ninacžquiz cjichičha:

—Ančhucalta ¿čhjulul lujljapa žejl?

⁴² Nektanaqui Jesusižquiz tjaachičha čh'iz canca, nižaza mazk'a. ⁴³ Jesusaqui nii čheri tanžcu lujlchičha ninacaž cheran. ⁴⁴ Nektanac cjichičha:

—Tuquiqui ančhucaltan žejlan ančhucaquiz mazinčhintačha, jaknužt wejtquiz watastanzlaja, jalla nii. Jaziqui cumplispantačha tjapa wejt puntuquiztan cjiirta Yooz takunaca. Moisesqui wejt puntuquiztan cjiirčhičha, nižaza tuquita Yooz taku paljayñi profetanacaqui cjiirchizakazza wejt puntuquiztan. Nižaza salmos cjita liwruquiz cjiirta zakaztačha wejt puntuquiztan. Jalla nii tjapa cumplispantačha.

⁴⁵ Jalla nektanaqui Yooz taku tjaajincan zumpacha intintiskatchičha. ⁴⁶ Nižaza cjichičha:

—Jalla tuž cjiirtatačha. Cristuqui ticspantačha. Nižaza čhjep majquiztan jacatatspantačha. ⁴⁷ Nektan Cristuž manñita kamañquiz kamcan žoñinacaqui tjapa kjutñi nacio-nanacaran liwriiñi taku paljasthanča. Jerusalén wajtquiztan liwriiñi taku paljayi kallantistanča. Jalla tuž cjian, paljayaquičha, “Yoozquin kuzziz cjee, nižaza kuznaca campiya, ujnaca pertunta cjisjapa”. ⁴⁸ Ančhucqui jalla nižtapacha paljayaquičha. Tisticunacačha ančhucqui. ⁴⁹ Yooz Ejpqui ančhucaquiz taku compromitchičha ančhuca kuzquiz Espiritu Santu cuchanzjapa. Wejrqui ančhucaquiz wajilla cuchanzčacha nii wejt Yooz Epiž compromitta Espiritu Santo, jalla nii. Nižaza tii Jerusalén wajtquizpachaž kamla, tsewctan cuchanzčquita Espiritu Santuž azi tanzcama.

JESUSA ARAJPACHQUIN CHJICHTA

⁵⁰ Jalla nektanaqui Jesusaqui ninaca chjitchičha wajtz tjiya, Betania cjita watjacama. Jalla nicju kjara waytižcu, ninacžquiz cjichičha:

—Yooz Ejpqui ančhucaquiz zuma yanapla.

⁵¹ Jalla nuž čhižcuqui, Jesusaqui ninacžquiztan zarakchičha. Tsewčhucpacha waytiscu chjichtatačha. ⁵² Nii ecta žoñinacaqui Jesucristuž honora paljayžcu Jerusalén cjita watja ancha cuntintuž cuttižquichičha. ⁵³ Jalla nicju ninacaqui timpluquiz pan žejlchičha, Yooztajapa honora waytican. Jalla nužoj cjila. Amén.

EL SANTO EVANGELIO SEGUN SAN JUAN

YOOZ TAKU CJITACHA JESUCRISTUQUI

¹ Ima tii muntu želan Jesucristo želatča. Jalla niiča Yooz Taku cjita. Nižaza Yooz Ejpžtanča. Niimi Yoozazakazza. ² Primirquiztanpacha niiqui Yooz Ejpžtanpanča. ³ Jalla niiz cjen Yoozqui tjappacha paachiča. Tjapa niiz paatacamača. Anaž yekjaž paataqui žejlča. ⁴ Jalla niizakazza žeti tjaačiqui. Nižaza žejtcan žoñinacaqui persun kuzquiz zuma kamaña zizasacha. Tsjii kjanažtakaz Jesucristuqui Yooz zuma kamaña žoñž kuzquiz zizkatniča. ⁵ Jaknužt tsjii kjanaqui zumchiquiz kjančhaja, jalla nižta Jesucristuqui zumchiquiz ojklayni žoñinacz kuzquiz zuma kamaña zizkatča. Nii zumchiquiz ojklayni žoñinacača ana zuma kamañchizqui. Pero Jesucristuž cjenpankaz Yooz zuma kamaña zizasacha.

⁶ Tsjii Yooziž cuchanžquita žoñi želatča, Juan cjita. ⁷ Nižaza Jesucristuča zuma kamaña zizkatniqui. Juanqui Jesucristuž puntuquiztan mazni tjonchiča, tsjii kjanažtakaz. Nižaza testicu cuenta Jesucristuž puntu werara mazzinchiča. Tjapa žoñinaczquiz nuž mazzinchiča, Jesucristužquiz crjajyo. ⁸ Juanqui anača ultim Yooz zuma kamaña zizkatniqui. Antiz tsjii testicu cuenta tjonchiča, nii Yooz zuma kamaña zizkatniž puntuquiztan mazzinzjapa. ⁹ Jesucristuča ultim Yooz zuma kamaña zizkatniqui. Jalla niiča zapa žoñinacz kuzquiz Yooz zuma kamaña zizkatniqui. Nižaza Jesucristuqui tii muntuquiz tjonchiča.

¹⁰ Jalla nuž tjonžcu tii muntuquiz kamchiča. Nižaza niiča tjapa tii muntuquiz žejlčinaca paañiqui. Niiž paataž cjenami tii muntuquiz žejlči žoñinacaqui Jesucristo ana pajz pecchiča. ¹¹ Jesucristo Yooz Majchqui niiz persun wajtchiz žoñinaczquiz tjonchiča. Pero nii žoñinacazi Jesucristo ana pajz pecchiča. ¹² Pero jakziltami nii Jesucristo pajz pecchaja, nižaza nižquin tjapa kuztan criičhaja, jalla ninacaqui ultim Yooz maatinacapanž cjissa. ¹³ Jalla nuž muñchiča Yoozqui. Anaž persun maa ejpž kuzcama, nižaza anaž persun kuzcama, nižaza anaž žoñiž pinsitacama, antiz Yooziž pinsitacama žoñinacaqui Yooz maatinaca cjissa.

¹⁴ Yooz Taku cjita Jesucristuqui tii muntuquiz tjonžcu, žoñž curpuchiz wejtnacatan juntu kamchiča. Jalla tii muntuquiz kamcan Jesucristuqui Yooz zuma okzni kuz tjeeziča. Nižaza Yooz lititum kamañ puntunacami werara tjeeziča. Tii muntuquiz kaman, wejrnacqui niiz ancha zuma arajpach kamaña cherchinča. Niiča Yooz Ejpž zinta Majchqui. Jalla nižtiquiztan niiz tjeežta arajpach kamañaqui niiz kamañapankalča. ¹⁵ Juanqui nii Yooz Majch puntu mazzinchiča, tuž cjican:

—Jalla tiiz puntuquiztan tuqui čiichinča, tuž cjican: “Tsjiiqui tjonča wejt jarupacha. Jalla niiča wejtquiztan juc’ant chekanaqui. Ima weriž nasan pan želatkalča niiqui”.

¹⁶ Nii Yooz Majchqui tsjan juc’ant zuma kuzziz cjen učumnaqaquiz zuma arajpach kamañchiz cjiskatchiča juc’anti juc’anti. ¹⁷ Tuqui timpu Moisesqui lii mantitanaca žoñinaczquiz tjaačiča. Jaziqui Jesucristuqui Yooz zuma okzni kuz žoñinaczquiz tjeeža. Nižaza žoñinaczquiz Yooz zuma kamañchiz cjiskatča, nižaza Yooz puntunaca zizkatča. ¹⁸ Jesucristuča Yooz Majchqui. Anapanž jec žoñimi Yooz cherchiqui. Niiž zinta Majch alajakazza Yooz cherchiqui. Nii Yooz Majchqui Yooz Ejpžtan tsjii kuzzizpankazza. Jalla nižtiquiztan niiča Yooz puntunacami werara zizkatniqui.

JUAN BAUTISTAZ CHIITA TAKU

¹⁹ Juanž mazzintaqui Jesucristuž puntuquiztan jalla tužuča. Jerusalén wajtchiz judío žoñinacaqui Juanž puntuquiztan iya ziz pecatča. Nekztan timplu jilirinacami timpluquiz sirwiñinacami Juanžquin pewczni cuchanžquitatača. Ninaca pewziča, tuž cjican:

—¿Amqui jequimtaya?

²⁰ Juanqui zumpacha mazzinchiča. Nii pewczni žoñžquiz ana nicchiča. Mazzincan tuž cjichiča:

—Wejrqui anača Cristutqui, ančhucaž tjewžtaqui.

²¹ Jalla nekztanaqui nii pewczni žoñinacaqui wilta pewziča tuž cjican:

—¿Jequimt amjo? ¿Eliás cjita profetamkaya?

Juanqui kjaaziča, tuž cjican:

—Anača Eliastqui.

Nekztanaqui ninacaqui pewziča, tuž cjican:

—Nii profeta tjoniz cjizpacha, žniimi amya?

Juanqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejr anača niitqui.

²² Jalla nekztanaqui ninacaqui cjichicha:

—¿Jecpant amjo? Wejrnacqui quintu chjitstanča wejrnac cuchanžquiniñacžquin. Am persun puntuquiztan ¿kjažum cjii?

²³ Nekztan Juanqui tuž kjaaziča:

—Wejrčha alto joržtan ch'ekti yokquin paljajiñtqui. Tuž paljajiñča: “Yooz Jiliržtajapa zuma kamañ jicž tjaczna”. Jaknužt Isaías cjita profeta čhiitčhaja, jalla nuž paljajiñča.

²⁴ Nii pewczñinacaqui fariseo žoñinacaž cuchanžquitatača, Juanžquin. ²⁵ Ninacaqui pewczizakazza tuž cjan:

—Nižtaqui amqui anaž Cristumni, nižaza anaž Eliasni, nižaza anaž nii tjonñi profetamni. Ana nižta žoñimžlaj niiqui, ¿kjažtiquiztan am judio žoñinaca bautisjo?

²⁶ Juanqui ninacžquiz kjaaziča tuž cjan:

—Wejrqui kjaztankaz bautisiñča. Judio žoñinacžquiztan tsjiiqui žejlčha, jalla niiqui ančhucqui anaž pajčha. ²⁷ Jalla niiqui wejt jaruž tjončha. Jalla nuž cjenami niičha wejtquiztan juc'ant tsjan chekanaqui. Jalla nii atintizjapa wejrqui anal waquizučha, niž zapat chiqui jwerzinimi, anaž cjičhuc.

²⁸ Betábara cjita yokquin nuž Juanžquiz pecuntatača. Betábara cjita yokaqui Jordán cjita puž tuunača. Jalla nicju Juanqui bautisatča.

UZI WILANAZTAKAZZA JESUCRISTUQUI

²⁹ Jakatažuqui Juanqui Jesusa tjonñi cherchicha. Jalla nuž cheržcu, tuž cjichicha:

—Cherzna. Tiičha Yoozquiztan cuchanžquita žoñi, uzi wilanažtakaz. Jalla tiiqui tii muntuquiz žejlñi žoñinacž cuintiquiztan ticznaquičha. Ujchiz žoñinacž laycu ticznaquičha, ninacaž ujnacquiztan ana casticta cjeajo. ³⁰ Wejrqui tiž puntuquiztan mazzinčinča tuž cjan: “Wejt wirquin tjončha tsjiiqui. Jalla niičha wejtquiztan juc'ant tsjan chekanaqui. Ima weriž nasan, niiqui želatkalčha”. ³¹ Wejrqui persunpacha tii žoñi anal zizaytučha, jecčhalaj, jalla nii. Wejrqui Yooz mantita jaru kjaztan bautisiñča, Israel wajtchiz žoñinacžquiz nii pajkatta cjisjapa.

³² Nižaza Juanqui Jesusiž puntuquiztan tuž čhiichizakazza:

—Wejrqui arajpachquiztan Yooz Espiritu Santo palumažtakaz chjiwžquini cherčinča. Nekztan nii palumaqui Jesusiž juntuñpacha cjisquičha. ³³ Tuquiqui wejrqui persunpacha tii žoñi anal zizaytučha, jecčhalaj, jalla nii. Pero Yoozqui wejr mantičha kjaztan bautisajo. Nižaza wejtquiz tuž cjichicha: “Espiritu Santuqui jecžquiz chjiwžcačhaja, nižaza nižquiz želačhaja, jalla niičha Espiritu Santužtan bautisiñiqui. Jalla nii cheržcu nižquiz pajaquičha”. ³⁴ Jaziqiu nižtapan cherčinča, jalla nižtiquiztan wejrqui ančhucquiz maznučha, tiičha werar Yooz Maatiqiu, cjan.

ANDRESTAN PEDRUZTAN

³⁵ Jakatažuqui Juanqui pucultan niž tjaajinta žoñinacžtan tsijtsi želatča. ³⁶ Jesusaž nijčhuc ojklayan, Juanqui nižquin cheržcu tuž cjichicha:

—Cherzna. Tiičha Yoozquiztan cuchanžquitaqui. Uzi wilanažtakaz cjequičha.

³⁷ Nii pucultan Juanž tjaajintanacaqui jalla nuž čhiñi nonžcu Jesusižquiz apziča.

³⁸ Jalla nekztanaqui Jesusaqui wir kjutñi cheržcu, ninaca apzquini naychicha. Ninacžquiz cjichicha:

—¿Chjuluz ančhuc kjurya?

Nii apžñi žoñinacaqui tuž kjaaziča:

—Rabbí. (Rabbí cjita takuqui Tjaajñi Maestro cjicha ninacž tawkquiztan.) ¿Jakziquinam am kama?

³⁹ Jesusaqui ninacžquiz cjichicha:

—Picha. Wejtta oka, cheržjapa.

Jalla nekztanaqui tjonžñi ojčkicha, jakziquin kamčitažlaja, jalla nicju. Tjuñi zezi cjen nii pucultanaqui Jesusižtan kamčičha nii zeztan ween pakara.

⁴⁰ Tsjii pucultiquiztan Andrés cjitatača, Simón Pedruž lajtača. Jalla niiqui Juanž čhiita nonžcu Jesusa apziča. ⁴¹ Pero Andresqui ima Jesusižtan ojklayan niž Simón cjita jila kjuri ojčkicha. Jalla nižtan zalžcu, tuž mazziča:

—Wejrqui Mesiastan zalčinča. (Ninacž tawkquiztan Mesías cjita tjuuqui Cristuž cjicha. Cristo cjita tjuuqui “Yooz illzta” cjicha.)

⁴² Jalla nekztanaqui Andresqui niž jila Jesusižquiz zjičchicha. Jesusaqui nii cheržcu, tuž cjichicha:

—Amqui Simona cjitamčha, Jonás majch. Tekztan najwčhuc Cefas cjita cjequičha. (Cefas cjita tjuuqui Pedro cjicha, ninacž tawkquiztan. Pedro cjita tjuuqui “maz” cjicha.)

FELIPZTAN NATANAELZTAN

⁴³ Jakatazuqui Jesusaqui Galilea yokquin ojkz pinsichiča. Jalla nuž okawk cjen, Felipe cjita žoňžtan zalchiča. Niižquiz tuž cjichiča:

—Wejttanpanim chica ojklayaquiča.

⁴⁴ Nii Felipiqui Betsaida wajtchiz žoňitača. Andrestan Pedružtan nii wajtchiz žoňinacazakaztača. ⁴⁵ Jalla nektzanaqui Felipiqui Natanael kjuri ojkchiča. Jalla niižtan zalžcu cjichiča:

—Tsjii žoňžtan zalchinča. Niiž puntuquiztan Moisesqui cjjirchipantala Yooziž tjaata liy librunacquiz. Nižaza niiž puntu profetanacaqui cjjirchizakaztača. Niiqui Jesusa cjitača, Josež majch. Nazaret wajtchiz žoňiča nii Jesusaqui.

⁴⁶ Jalla nuž nonžcu Natanaelqui tuž cjichiča:

—¿Nazaret wajtquiztan zuma žoňi želasajo? Anaž jaz.

Felipiqui niižquiz tuž kjaaziča:

—Cheržquily.

⁴⁷ Jesusaqui Natanael cjita žoňi macjatžquiňi cheržcu, tuž cjichiča:

—Cheržca. Nii žoňiča lijitum Israel wajtchiz žoňiui, ana incallňiqui, nižaza zuma kuzzizza.

⁴⁸ Jalla nektzanaqui Natanaelqui Jesusižquiz pewczyča tuž cjican:

—¿Jaknužum am wejr pajjo?

Jesusaqui niižquiz kjaaziča tuž cjican:

—Ima Felipe am kjawznan, wejrqui am cherchinča, higo munti koztan.

⁴⁹ Natanaelqui tuž cjichiča:

—Tjaajiňi Maestro, am Yooz Maatimkalala, Israel žoňinacž chawc Jilirimkalala.

⁵⁰ Nektzanaqui Jesusaqui niižquiz cjichiča:

—Wejrqui čiičinča, am higo munti koztan žejľni cherchinča, nii. Jalla nižta čiiťiquiztan alaja wejtquizim kuzziz cjjisamča. Pero wiruňaqui juc'ant pajk obranaca cheraquiča amqui.

⁵¹ Nižaza Jesusaqui cjichizakazza:

—Ančucaquiz weraral cjiwča. Ančhucqui arajpacha cjetsi cheraquiča, nižaza Yooz anjilanacaqui wejt juntuň chjiwžquiňi yawžquiňi cheraquiča. Wejrťča tsewctan cuchanžquita Yooz Žoňťqui.

2

ZALZ PJJJZTA

¹ Chjep majquiztan tsjii zalz pjjjzta želatča Caná wajtquin, Galilea yokquin. Jesusiž maa nicju želatča. ² Nižaza Jesusaqui niiž tjaajinta žoňinacžtanpacha nii zalz pjjjzťiquiz kjawžtatača. ³ Jalla nuž pjjjzta paan vino upzitača. Jalla nektzanaqui Jesusiž maaqui niižquiz cjichinča:

—Vino upziča.

⁴ Jesusaqui naaquiz tuž kjaaziča:

—Maataka, ¿kjažťiquiztan nii puntu wejtquiz čiiijo? Wejt langz ora imaziča.

⁵ Pero naaqui nekz atintiňi sirwizunacžquiz cjichinča:

—Tiiž mantitacama ančhucž paaquiča.

⁶ Jalla nicju sojta pajk maz luuznaca želatča. Judío žoňinacaqui ajunz cuzturumpi paazjapa luuznaca joojooňitača. Zapa luuzquiz quinzakal tunc litro, patac litro, nuž kjaz luzňitača. ⁷ Nektzan Jesusaqui nii pjjjzta paaňi sirwizunacžquiz mantichiča, tuž cjican:

—Tii luuznacquiz ančhucqui kjaz chjiipznaquiča.

Nektzanaqui luuz joracama kjaznaca chjiipziča. ⁸ Jalla nektzanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Jaziqui tsjii zkoluculla coožna. Nektzan pjjjzta paaňi patrunžquiz chjicha.

Jalla nuž niiž čiiťacama chjitchiča. ⁹ Nii pjjjzta paaňi patrunaqui mallziča nii kjazquiztan vino tucchi. Jakziquiztan tjonchi nii vino, jalla nii ana zizatča. Sirwizunacaz zizatča. Ninacaz kjazqui cootkalča. Jalla nuž nii vino mallžcu pjjjzta paaňi patrunaqui nii zalžni tjowa kjawziča. ¹⁰ Nektzan tuž cjichiča:

—Chjul žoňimi zuma vino panž tjaača primiraqui. Nektzan kjawžta žoňinacž zuma vino licťan nii jaru ana zuti zuma vino zakaz tjaača. Amzti tii oracama tii ancha zuma vino čhjojcham, ¿kjažťatajo?

¹¹ Jalla niťača Jesusaž primer paata milajruqui. Caná de Galilea wajtquiz paachiča. Jesusaqui nii milajru paacan, niiž arajpach kamaňami azimi tjeeziča. Jalla niťťiquiztan nižtan chica ojklayňi žoňinacaqui niižquizimi tjapa kuz cjjisicha, nižaza criichiča.

¹² Jalla niiz wiruñ Capernaum wajtquin ojkcichá. Niiž maatan, niiz lajknacžtan, niiz tjaajinta žoñinacžtan, jalla ninacaqui niiztan chica ojkcichá. Jalla nicju tsjii kjaž maj kamchicha.

TIMPLU PEWZA JESUCRISTUQUI

¹³ Judío žoñinacž pascua pijizta wajillatača. Jalla nižtiquiztan Jesusaqui Jerusalén watja ojkcichá. ¹⁴ Jalla nicju timplu patiuquiz luzcu, animala tuyñinaca cherchicha. Vacanaca, uuzinaca, nižaza palumanaca jalla nižtanaca timplu patiuquiz tuyñi cherchicha. Nižaza paaz campiiñinaca ninacž puestuquiz julzi cherchizakazza. ¹⁵ Jalla nižtanaca cheržcu Jesusaqui poota zkizquiztan lazú paachicha. Jalla nektanaqui nii laztan zancchuc liwj tirkatchicha vacanacami, uuzinacami tjapa nii tuyñinacžtanpacha. Nii paaz campiiñi žoñinacž paazmi k'ala witzinchiča, nižaza ninacž mizanacami pjokžinchiča. ¹⁶ Nekztan paluma tuyñi žoñinacžquiz ujziča tuž cjan:

—Tjapa tinaca jwesa. Wejt Yooz Ejpž kjuya anača tuyz kjuya tjaczqui.

¹⁷ Jalla nektanaqui niiz tjaajinta žoñinacaqui cijirta Yooz taku cjuñziča. Yooz tawk libruquiz tuž cijirtkalča: “Am kjuya rispitta cjiskatz pecuča. Nuž pectiquiztan akztal cječha”.

¹⁸ Jalla nektanaqui judío žoñinacaqui niizquiz pewcziča tuž cjan:

—Jalla nižtanaca paazjapa, ¿ject am mantichejo? Yoozqui am mantichizlaj niiqui, tsjii siñala milajruž tjeežna.

¹⁹ Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Tii timplu pajlžta cjequiča. Nekztan čhjep majquiz wilta tsijsnača.

²⁰ Jalla niža čhiñi nonžcu judío žoñinacaqui cjichicha:

—Tii timplu kjuycanaqui pusi tunc sojtan wata kjuytala pero. ¿Amqui čhjep majquizkaz tii timplu tsijsnasajo? Anapan niim atasača amqui.

²¹ Jalla nuž nii timplu puntuquiztan čhiican Jesusaqui niiz persun curpu puntuquiztanž chiyatča. ²² Jesusaž ticziquiztan jacatattan niiz tjaajinta žoñinacaqui nii čhiita cjuñziča. Nekztan Yooz takumi criichiča, Jesusaž jacatatz punto cijirta. Nižaza Jesusiž čhiitanacami criichizakazza.

²³ Pascua pijiztiquiz Jesusaqui Jerusalén wajtquiz želatča. Jalla nicju želan walja žoñinacaqui nižquín criichiča. Niiž paata milajrunacami siñalanacami, nii cheržcu criichiča. ²⁴ Jesusaqui niiz persun kuzquiz žoñinacž kuz, jaknužt cječhaja, jalla nii zizatča. Jalla nižtiquiztan Jesusaqui nii juntuñ criichi žoñinacžquiz ana juyzu paachicha. ²⁵ Jesusaqui persunpacha žoñinacž kuz jaknužt cječhaja jalla nii zizatča. Jalla nižtiquiztan niiqui anaž jec tjaajžñimi pecatča žoñinacž kuz puntuquiztanaqui.

3

JESUSIZTAN NICODEMUZTAN

¹ Tsjii fariseo žoñi želatča, Nicodemo cjita, judío žoñinacž jiliritača. ² Jalla nii Nicodemuqi tsjii ween Jesusižquin tjonžñi ojkcichá. Nekztan Jesusižquin paljaychicha, tuž cjan:

—Tjaajiñi Maestro, žoñiqui ana Yooz poderžtanžlaj niiqui, nekztan ana milajrunaca paasača, amiž paata milajru, nižtanacami. Jalla nižtiquiztan wejrqui zizuča, Yoozquiztan tjonchamča, Yooz obra tjeežñi nižaza Yooz puntu tjaajñi.

³ Jalla nektanaqui Jesusaqui niizquiz cjichicha:

—Amquiz weraral cječha. Jequit ana pizc wilta nassi cječhaja, jalla niiqui arajpach Yooz wajtquiz ana kamasacha.

⁴ Jalla niža čhiitiquiztan nii Nicodemo cjita žoñiqui tuž pewcziča:

—Pero, ¿kjaž tsjii žoñiqui wilta majtta cjesajo? Wilta majtta cjisjapa, ¿maa iczquiz wiltaž luzasajo?

⁵ Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Ultimu werarapal cjiwča. Jequit kjazquiztanami Espiritu Santužquiztanami ana nassi cječhaja jalla niiqui arajpach Yooz wajtquiz ana luzasacha. ⁶ Jequit maa ejpžquiztankaz nassaja, jalla niiqui žoñž kamañchizakazza. Pero jequit Yooz Espiritu Santuquiztan zakaz nassaja, jalla niiqui Yooz Espiritu Santuž kamañchizza. ⁷ Weriž čhiitiquiztan anam am ispantaquiča. Tjapa žoñinacaqui pizc wilta nastanpanča cjiwča. ⁸ Nicjumi ticjumi tjamiqi tjamča. Nii tjamž jora nonžcanami jakziquiztan tjamžquičhaja, jakž-itchuc ojkcichaja, jalla nii ana zizzuca. Jalla niža irataž Yooz Espiritu Santuqui jecž kuzquizimiž luzasacha. Nižaza ana Yoozquin criichi žoñinacaqui criichi žoñinacž kamaña cherča. Pero nii Espiritu Santuž tjaata kamaña ana intintazucača.

⁹ Jalla nektanaqui Nicodemuqi wilta pewcziča, tuž cjan:

—¿Jaknužupan cjes teejo?

¹⁰ Jesusaqui niizquin tuž kjaazicha:

—Amqui Israel zoñinaczquiz tjaajiñi maestrumla. ¿Jalla tii weriž chiita ana intintazucakaya? ¹¹ Ultimupan wejr cjiwcha. Wejrqui tii puntuquiztan intintazcu chiyuča. Wereraž chiyuča, tii weriž zizta nižaza cherta puntunacami. Jalla nuž cjenami amqui weriž chiita anam catokča. ¹² Tii muntuquiz watñi puntuquiztan chiyan ana intintazza amqui. Jaziqi juc'ant altu razunžtan arajpach Yooz puntuquiztan chiyanami, ¿jaknužt am intintasajoj?

¹³ 'Anaž jecmi arajpachquin yawchiqui. Wejrpankal arajpach Yooz puntuquiztan zumpacha zizuča. Wejrqui arajpachquiztan chjijwžquichinča. Wejrqui arajpachquiztan cuchanzquita Yooz Zoñtča. ¹⁴ Nižaza wejrqui cruzquiz waytital cjistanča. Jaknužt Moisesqui tsjii korquiztan paata zkora pajk tuñquiz waytitčhaja, jalla nižta wejrqui waytital cjistanča, ¹⁵ wejtquin criichi zoñinaczquiz ew kamaña tjaazjapa, ninaca Yooztan wiñaya kamajo, ana infiernuquin sufrajo.

YOOZ EJPCHA ZOÑINACZQUIZ OKZÑIQUI

¹⁶ Yooz Ejpqui tii muntuquiz žejlñi zoñinaczquiz ancha okžquichipanča. Jalla nižtiquiztan niž zinta Majch cuchanzquichiča, zoñinaczquiz ew kamañchiz cjskatzjapa. Jakziltat niž zinta Majchquiz criyačhaja, ew kamañchiz cjequičha Yooztan wiñaya kamzjapa ana infiernuquin sufrajo. ¹⁷ Yooz Ejpqui niž Majch tii muntuquiz cuchanzquichiča. Niž cjen zoñinaca liwriita cjesača infiernuquin ana casticta cjisjapa.

¹⁸ Jakziltat Yooz Majchquiz criyačhaja, jalla niiqui ana infiernuquin castictaž cjequičha. Pero jakziltat Yooz Majchquiz ana criyačhaja, jalla niiqui infiernuquin castictapanž cjequičha, Yooz zinta Majchquiz ana criitiquiztan. ¹⁹ Yooz zinta Majchča Yooz kamaña tjeezñiqui zuma kjanaztakaz. Jalla nuž cjenauqi tii muntuquiz tjonan, zoñinacaqui ana wali kamañchiz kamzpanž pecatča, zumchiquiz kamzpanž pecatča. Nižaza ninacaž ana wali kamtanacaž cjen Yooz kamañchiz cjis ana pecchipanča. Jalla nižtiquiztan castictapanž cjequičha. ²⁰ Tjapa ana wali kamñinacaqui Yooz kamaña tjeezñižjapa quintrača. Nižaza Yooz kamaña tjeezñižquiz anaž cherz pecča, ninacz ana wali kamtanaca ana tjeezta cjisjapa. ²¹ Pero jakziltat werar Yooz kamañ jaru kamz pecčhaja, jalla niiqui Yooz kamaña tjeezñižquiz macjatžquičha kjanapacha tjeezjapa, niž zuma kamtanaca Yooz aztan kamtača, nii. —Jalla nuž cjichiča Jesusaqui.

JUAN BAUTISTAZ CHIITA

²² Jalla nuž Nicodemužtan parližcu, Jesusaqui tjaajintanacztan Judea yokqin ojkičiča. Jalla nicju niž tjaajintanacaqui bautiscan žejlchiča. ²³ Nižaza Juan bautiscan zakaz želatča. Salim cjita wajt žcati Enón cjita wajtquin želatča. Jalla nicju wacchi kjaž želatča. Nekztan zoñinacz tjonatča bautista cjisjapa. ²⁴ Jalla nižtanaca watchiča, ima Juanqui carsilquin chawcta cjen.

²⁵ Jalla nekztañiqui Juanž tjaajinta zoñinacztan tsjii kjaž judío zoñinacztan ch'aassičha, ajunz cuzturumpi puntuquiztan. ²⁶ Juanž tjaajintanacaqui nižquin mazñi tjonchiča, tuž cjan:

—Tjaajiñi maestro, tsjiiqui amtan chica želatča Jordán puž tuuna. Amqui niž puntuquiztan mazzinchamča. Jalla niiqui tekz žejlča bautiscan. Nižaza tjapa zoñinacaqui nižtan ojzpanž cjissa.

²⁷ Juanqui ninaczquiz tuž cjichiča:

—Yooz Ejpqui wejtquiz tsjii kamaña tjaachiča; nižaza tsjii puestuquiz wejr utchiča. Jaknužt Yoozquiz zoñžquiz kamaña tjaatčhaja, jalla nii jaru žoñiqui kamz waquziča. ²⁸ Ančhucpacha weriž chiita nonzinčhucča. Wejr cjichinča: Anača wejr Cristutqui. Wejrzi niž tuqui cuchanzquita zoñtča. ²⁹ Tsjii zalz pjižtquiz zalzñi tjowaqui yanapñi mazinaczquiztan tsjan importantičha. Nii zalzñi tjowaqui tjunchizza. Yanapñi mazinacaqui jalla nii nonžcu cuntintučha, nižaza chipchipča. Jalla nižta iratača anziqi. Wejrqui Jesusiž quinto nonžcu ancha cuntintučha. ³⁰ Niiqui juc'anti juc'anti tucquin cjistanča. Wejrzi nižquiztan juc'anti juc'anti wirquin cjistanča.

JESUSACHA TSEWCTAN TJONCHI ZOÑI

³¹ Nii tsewctan tjonchi zoñiča tjapa zoñinaczquiztan juc'anti chekanaqui. Tii yok muntuquiz kamñi zoñinacaqui tii yokjapakaz kamañchizza. Nižaza tii yokjapa kamaña puntuquiztanakz parličha. Nii tsewctan tjonchi zoñizti tjapa zoñinaczquiztan juc'antiča. ³² Nii tsewctan tjonchi zoñiqui arajpachquin chjulut chertčhaja, nonžtčhaja, jalla nii zoñinaczquiz mazziča. Jalla nii zumanaca maztiquiztanami zoñinacaqui anaž wira criiz pecča. ³³ Jakziltat niž mazta criičhaja, niiqui tjurt'auquičha, Yooziž chiita takuqui werarapankalala, cjan. ³⁴ Yooziž cuchanzquita žoñiqui Yooz takupanž parličha. Yooz Espiritu Santučha niž kuzquiz žejlñipan, yanapzjapa. Jalla nižtiquiztan Yooz takupanž

parličha. ³⁵ Yooz Ejpqui niiz Majch k'aachiċha. Jalla nižtiquiztan tjappacha tjaachiċha niiz Majch kjarquiz. ³⁶ Jalla nižtiquiztan jakziltat Yooz Majchquiz criyaċhaja, jalla niiqui Yooztan wiñaya kamaquiċha. Nižaza jakziltat ana Yooz Majchquiz criyaċhaja nižaza ana cazaċhaja, jalla niiqui anapanž Yooztan kamasaaċha. Nižaza Yooz Ejpqui cjiċha, nii žoñiqui castictaž cjequiċha.

4

JESUSIZTAN SAMARIA WAJTCHIZ MAATAKZTAN

¹ Žoñinacaqui Jesusižquiz walja tjonchiċha nižtan chica ojklayzjapa, Juanžquiztan juc'ant tama. Nižaza Juanžquiztan juc'anti žoñinaca bautissiċha. Jalla nii quintu ojklayan, fariseo žoñinacaqui nii quintu nonchiċha. Nekztan Jesusižtan quintrazi kallantichiċha. Nii zizziċha Jesusaqui. ² Jalla nuž nii Jesusiž bautis quintu ojklaychiž cjenami, Jesusaqui anaž bautissiċha. Antiz niiz tjaajinta žoñinacakaz bautisatċha. ³ Pero fariseo žoñinacaqui Jesusiž puntuquiztan nonžcu, Jesusižtan quintrazi kallantichiċha. Jalla nižtiquiztan Jesusaqui Judea yokquiztan zarakchiċha, Galilea yokquin quejpžquizjapa.

⁴ Jalla nii jiczquiz ojkan, Samaria yoka nuž watstantaċha. ⁵ Jalla nuž Samaria yokquin ojkan Sicar cjita wajtquin irantichiċha. Tuqui timpu Jacob cjita žoñiqui niiz José cjita majchquiz tsjii yoka tjaachitaċha. Nii yok žcaŋ Sicar cjita watja želatċha. ⁶ Jalla nicju tsjii kjaz tuj želatċha, Jacobž tuj cjitataċha. Jesusaqui jiczquiz ojktiquiztan otċiċha. Nekztan tuj latuquiz julziċha. Nii oraqui taypur wajitaċha. ⁷⁻⁸ Nekztanaqui niiz tjaajinta žoñinacaqui watja luzziċha lujlž ċjjeri kjayzjapa. Jesusaž nuž zinalla želan, tsjaa Samaria wajtchiz maatakqui nii tujquin kjaz cooyi tjonchinċha. Jesusaqui naaquiz paljaychiċha:

—Kjaz onalla, —cjican.

⁹ Jalla nuž kjaz tomangztiquiztan naa Samaria wajtchiz maatak žonqui cjichinċha:

—Amqui judío žoñimla. Wejrqui Samaria wajtchiz žontċha. ¿Kjažtiquiztan amqui wejtquiztan kjaz mayož?

(Judío žoñinacžtan Samaria wajtchiz žoñinacžtan porapat ana parliñipanla, pero.) ¹⁰ Jalla nekztanaqui naa maatakaž ċhiitiquiztan Jesusaqui tuž kjaaziċha:

—Wejrqui amquiztan kjaz maychinċha. Pero amzti wejt puntuquiztanami nižaza Yooziž tjaaz puntuquiztanami intintitasaz niiqui, jalla nekztan wejtquiztan žejtñi kjaz maytasaaċha. Nižaza nii žejtñi kjaz tjaatam cjitasaaċha.

¹¹ Jalla nekztanaqui naa maatakqui tuž cjichinċha:

—Señor, am anaj kjaz coozizamla. Tii tuj koziċha. ¿Jakzictanam nii žejtñi kjaz tjaasajož?

¹² Uċhum Jacob cjita tuquita ejpqui tii tuj ecanchiċha. Nižaza tii tujquiztan kjaz licñitaċha, nižaza niiz maatinacami, nižaza niiz animalanacami. ¿Amqui nižquiztan juc'antim cjes, kjažatajož?

¹³ Jalla nekztanaqui Jesusaqui naaquiz cjichiċha:

—Jakziltat tii tuj kjazquiztan licċhaja, jalla niiqui wiltaž kjaz pecaquiċha. ¹⁴ Pero jakziltat weriž tjaata kjaz licċhaja, jalla niiqui anaž iya kjaz pecñiž cjequiċha. Weriž tjaata kjazqui niiz persun kuzquiz tsjii jalzurižtakaz cjisnaquiċha wiñaya žejtzjapa.

¹⁵ Jalla nekztanaqui naa maatak žonqui niizquiz cjichinċha:

—Señor, nii kjaz tjaalla, ana iya kjaz peczjapa, nižaza tii tujquiz ana iya kjaz cooyi tjonzjapa.

¹⁶ Nekztanaqui Jesusaqui naaquiz cjichiċha:

—Oka, am luctaka kjawžca. Nekztan wiltam wejtquin tjonaquiċha.

¹⁷ Naa maatak žonqui tuž kjaaziċha:

—Ana luctakchiztċha.

Jalla nuž kjaaztiquiztan Jesusaqui tuž cjichiċha:

—Amqui weraram ċhiċha, “Ana luctakchiztċha” cjicanaqui. ¹⁸ Amqui pjijska luctakchiztakalala amqui. Jalla nižtiquiztan anziċqui am lucum cjiċhaja, jalla niiqui anaž am ultim lucuqui. Jaziċqui weraram ċhiċha. ¹⁹ Jalla nekztanaqui naa maatak žonqui Jesusižquiz tuž cjichinċha:

—Señor, amċha profetaqui, nuž tantiyuċha. ²⁰ Wejtnaca tuquita ejpnacaqui tii curquiz Yooz rispitiċha. Anċhuc judío žoñinacazti cjiñhucċha, Jerusalén wajtquin Yooz rispitsa, nii.

²¹ Nekztanaqui Jesusaqui naaquiz tuž kjaaziċha:

—Maataka, weriž ċhiita taku criya. Tsjii tjuñi tjonċha. Jalla nii tjuñquiziqui anaž tii curquizimi nižaza anaž Jerusalén wajtquizimi Yooz Ejp rispitaquiċha. ²² Anċhucqui Yooz ana zuma pajžcu rispitiċha. Wejrnaczi Yooz ligituma pajžcu rispituċha. Judío partiquiztanž Yooziž cuhanžquita Liwriiñiqui tjonċha. ²³ Nii tjonz tjuñquiziqui, nižaza anzimi, werar Yooz Ejp rispitiñinacaqui kuztanami animužtanami Yooz rispitaquiċha. Nižaza Yooz Ejpž

kuzcama weraraž rispitaquiča. Jalla nižta rispitñinacaž Yooz Ejpqui pecča. ²⁴ Yoozza ana janchichizqui, animužtakaz. Jalla nižtiqiztan nižqun rispitñinacaqui kuztanami animužtanami nii rispitstanča. Nižaza Yooz kuzcama werara rispitanča.

²⁵ Jalla nekztanaqui naa maatak žonqui Jesusižquiz cjichinča:

—Tsjii noojiqui tsjii Yoozquiztan cuchanžquita cjitaqui tjonaquiča. (Mesías, nižaza Cristo cjitazakazza niiqui.) Jalla nii tjonžcu wejtnacaquiz tjapa Yooz puntuquiztan tjaa-naquiča.

²⁶ Nekztanaqui Jesusaqui naaquiz tuž cjichiča:

—Werjtča niitqui, amquiz paljayuča.

²⁷ Jalla nuž parlan Jesusiž tjaajnta žoñinacaqui quejpžquichiča. Nuž Jesusaž tsjaa Samaria wajtchiz žonatan parliñi cheržcu, ispantichiča. Ancha ispantižcu tjapa nii tjaajintanacaqui ana pewczñi atchiča, “Naaquiztan ¿chjulum pec?” cjican, už “¿Kjažtiqiztan naa žonatan parli?” cjican ana pewczñi atchiča. ²⁸ Nekztanaqui naa maatak žonqui kjaz luuz eccu, watja ojkcchinča. Nekztan žoñinacžquin tuž quint'ichinča:

²⁹ —Ojklay, tsjii žoñiž cheržquilai. Niiqui tjapa weriž kamta puntu zizza. Wejtquiz nii puntu chiichiča. ¿Anaj tii Yooz cuchanžquita Cristo cjesaya?

³⁰ Nekztanaqui žoñinacaqui wajtquiztan ulanžquichiča, jakziquin Jesusa želatčhaja, jalla nicju. ³¹ Ima nii žoñinacaž irantižcan, niž tjaajintanacaqui Jesusižquiz chiizinchinča, tuž cjican:

—Tjaajiñi Maestro, čhjululla mekaz lujlžnalla.

³² Jesusazti ninacžquiz cjichiča:

—Wejtac yekja lujlž žejlča. Jalla nii lujlžqui ančhucqui anaž pajča.

³³ Jalla nuž čhiitiqiztan niž tjaajintanacaqui ninacpora pewcsassiča, tuž cjican:

—¿Jequit tižquiz lujlž čheri zjiicanchi cjesajo?

³⁴ Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Wejrqui wejt cuchanžquiñiž kuzcama kamuča. Nižaza niž pecta langz cumpluča. Jalla niiča wejta lujlž čheri cuntaqui. ³⁵ Ančhucqui cjinčhucča, “Zkala ajzquinaqui pajkpic jiiz pjaltiča”, jalla nuž cjinčhucča. Pero wejr ančhucquiz cjiwča, “Nii žoñinacžquin cherna. Pookchi zkalanacažtakaz ninacaqui. Ricujz pecča. ³⁶ Jakziltat nii pookchi zkalanaca ricujáčhaja, jalla niiqui pactaž cjequiča. Nižaza nii ricujta žoñinacaqui Yooztan wiñaya kamaquiča. Jalla nižtiqiztan zkala čhjacñimi ajžñimi nuž chicapacha cuntintuž cjequiča. ³⁷ Tii zkala puntuquiztan čhiitaqui werarapanča. Jalla tuž cjiča: “Zkala čhjacñiqui tsjiiča. Nižaza zkala ajžñiqui yekjača”. ³⁸ Wejrqui ančhuc cuchanžquichinča, ana amiž trabajta zkala ricujzjapa. Yekjanacača nii zkalac trabajchi Yooz taku paljayan. Ančhucqui nii trabajtiqiz yapzinčhucča, ultimquiziqui Yooztajapa ricujta cjisjapa.

³⁹ Jalla nekztanaqui wacchi Samaria wajtchiz žoñinacaqui nižquiz criichiča, naa maatak žonaž maztaž cjen. “Niiqui tjapa weriž kamta puntu zizza”, jalla nuž cjican mazzinča naaqui. ⁴⁰ Nižaza Jesusižquiz tjonžcu, nii Samaria wajtchiz žoñinacaqui Jesusižquiz rocchiča, tuž cjican:

—Wejtnacatan kamt'alla.

Nekztanaqui Jesusaqui ninacžtan puc maj kamchiča. ⁴¹ Jalla nuž niž persuna tjaajintiquiztan iya juc'anti nii žoñinacaqui nižquiz criichiča. ⁴² Ninacaqui naa maatak žonaquiz tuž cjichiča:

—Wejrnacqui criyuča. Anaž amiž maztiqiztankaz criyuča. Antiz niž taku persuna nonžcupan criyuča. Chekapan, tiiqui Yooz cuchanžquita Cristukalča, žoñinacžquiz liwriñiqui. Anzil nii zizuča wejrnacqui, niž tjaajnta taku nonžcu.

TSJII ČHJETINTAQUI

⁴³ Puc majquiztan Jesusaqui Galilea yokquin ojkcichiča.

⁴⁴ Jalla nekztanaqui Jesusaqui tuž chiichiča:

—Tsjii Yooz cuntiquiztan čhiñi profetaqui niž persun wajtchiz žoñinacžquiz ana rispitača.

⁴⁵ Jalla nekztanaqui Galilea irantitan, nii žoñinacaqui Jesusa zuma risiwchiča. Nii žoñinacaqui Jerusalén ojkcizakaztača, pascua pjijzta payi. Jalla nicju žejlcan tjapa Jesusaž paatanaca cherchiča. Jalla nižtiqiztan nii žoñinacaqui Jesusa zuma risiwchiča.

⁴⁶ Galilea yokquin žejlcan, Jesusaqui Caná cjita watja wilta ojkcichiča. Tuquiqui nii wajtquiz kjazquiztan vino tuckatchiča. Tsjii pajk jilirž secretariuqui Capernaum wajtquiz želatča. Nii secretariuž majchqui laatača. ⁴⁷ Jesusaž Judea yokquiztan Galilea tjonchi quintu zizcu, nii secretariuqui Jesusa roqui ojkcichiča niž kjuyquim tjonžcajo, nižaza niž majch čhjetnajo. Niiž majchqui ticzmayatača. ⁴⁸ Jalla nekztan Jesusaqui nižquiz cjichiča:

—An'chucqui sinalanacami milajrunacami ana cheraquiz niiqui, ana criyasa'cha.

⁴⁹ Nekztan nii secretariuqui cjichi'cha:

—Señor, ima wejt majch ticznan wejt kjuyquin tjonžcalla.

⁵⁰ Jesusaqui nekztan cjichi'cha:

—Am kjuya quepa, am majchqui zetaqui'cha.

Nekztan nii secretariuqui jalla nuž Jesusaž chiitan nii criichi'cha. Jalla nekztan kjuya quejpchi'cha. ⁵¹ Jalla nuž niiz kjuya okan, niiz piyunanacaqui niizquin zalzquichi'cha, tuz cjican:

—Am majchqui zejtchi'cha.

⁵² Jalla nuž chiitiquiztan nii secretariuqui pewczi'cha, čjulora niiz majch žeti kallantichi, jalla nii. Niiz piyunanacaqui cjichi'cha:

—Zezcu taypuruž paztanalla nii kjakni ch'ujlñiqui apaltichi'cha.

⁵³ Nii ejpqui cjuñi'cha, nii orapacha Jesusaqui cjichi'cha, “Am majchqui zetaqui'cha”. Jalla nižtiquiztan nii ejpqui tjapa kuztan Jesusižquiz criichi'cha, tjapa niiz kjuychiz žoñinacžtanpacha.

⁵⁴ Judea yokquiztan Galilea quejpžcu, Jesusaqui nii milajru paachi'cha. Jalla nižtanaqui pizc wilta milajru paachi'cha.

5

LAA ŽOŇI ČHJETINTA

¹ Wiruñiqui judío žoñinacaqui pijizta paat'cha. Jalla nuž paan, Jesusaqui Jerusalén watja quejpžquichi'cha. ² Jerusalén wajtquiz tsjii pajk zana želat'cha, uuzi zana cjeta. Jalla nii žcati tsjii žoñiž paata cocha kjazjapa želat'cha. Nii cochaqui Betesda cjitata'cha Hebreo tawkquiztan. Nii coch muytata pjijska kjuyallanaca želat'cha. ³ Jalla nekzi wacchi laanaca želat'cha, zuranaca, zuch žoñinaca, ana tsijtñinaca. Nii laa žoñinacaqui kjaz kizkiz tjewznat'cha. ⁴ Awiz awizaqui tsjii anjilaqui nii cochquiz tjoñi'cha kjaz tjarñi. Jalla nuž nii kjaz tjarnan, primera kjazquiz luzzi žoñiqui žejtchi cjisñi'cha, čjul laaquiztanami. ⁵ Tsjii laa žoñiqui quinsa tunc quinsakalcun wata laa želat'cha. ⁶ Jesusaqui nii laa žoñi cherchi'cha. Nekztan Jesusaqui zizzi cjissi'cha, nii žoñi ažk watanaca laachit'cha, nii. Jalla nuž zizcu nii laa žoñižquiz pewczi'cha tuz cjican:

—¿Žejtchi cjisim pecya?

⁷ Nii laa žoñiqui kjaazi'cha tuz cjican:

—Señor, anaž jecmi tii kjaz tjarnan wejr luzkatni žejl'cha. Luz pecu'cha, pero yekjakaz wejt tuqui luzza, tii kjazquizqui.

⁸ Nekztanaqui Jesusaqui nižquiz cjichi'cha:

—Zaazna, am tjajz zquiti apta, ojklaya.

⁹ Jalla nii orapacha žejtchi cjissi'cha. Niiz tjajz zquiti aptižcu ojkchi'cha. Jeejz tjuñquiz nii čhjetintaqui watchi'cha. ¹⁰ Jalla nižtiquiztan judío žoñinacaqui nii čhjetinta žoñižquiz tuz čhižinchi'cha:

—Jeejz tjuñquiziqui, ana'cha tjajz zquiti joojooz cjetaqui. Lii quintrala niiqui.

¹¹ Nii čhjetinta žoñiqui tuž kjaazi'cha:

—Jalla nii wejr čhjetiñi žoñiqui wejr mantichi'cha, tuž cjican: “Tjajz zquiti aptižcu, oka”. Jalla nuž cjichi'cha.

¹² Nii judío žoñinacaqui pewczi'cha tuz cjican:

—¿Ject amquiz nuž cjejejo, “Tjajz zquiti aptižcu oka”, cjicanajo?

¹³ Jesusaqui nii oraqui walja nekž žejlñi žoñinacž taypiquiztan katchi'cha. Jalla nižtiquiztan nii žoñiqui ana pajchi'cha, ject nii čhjetin'cha, jalla nii. ¹⁴ Niiz wiruñ Jesusaqui nii laaquiztan žejtchi žoñižtan zalchi'cha timpluquin. Nekztan nižquiz cjichi'cha:

—Jila, amqui žejtcham'cha. Jaziqui ana wilta uj paaqui'cha. Uj paaquiz niiqui, amquiz juc'ant anawalim cjisnasa'cha.

¹⁵ Jalla nekztanaqui nii žoñiqui judío žoñinacžquin mazni ojkchi'cha, Jesusa'cha nii čhjetiñi žoñiqui, jalla nii mazzi'cha. ¹⁶ Nii Jesusaž nižta jeejz tjuñquiz čhjetintiquiztan judío žoñinacaqui Jesusiž quintra cjissi'cha; conz pecat'cha. ¹⁷ Ninacžquiz Jesusaqui tuž cjichi'cha:

—Wejt Yooz Ejpqui tiraž langza, wejrmi nižtapachal langznu'cha.

¹⁸ Jalla nižta chiitiquiztan nii judío žoñinacaqui juc'ant žawjchi'cha, nižaza juc'anti conz pecat'cha. Jesusaqui jeejz tjuñquiz ana permitta langz mantichi'cha, judío žoñinacž lii quintra. Nižaza “Yooz Ejp'cha wejt persun Ejpqui” cjican čhiichi'cha. Nuž cjican “Wejrmi Yooz kakazt'cha” cjichi'cha. Jalla nižtiquiztan nii judío žoñinacaqui Jesusiž quintra juc'anti aptichi'cha, conzjapa.

JESUCRISTUCHA YOOZ MAJCHQUI

¹⁹ Nižaza Jesusaqui tuž cjichi'cha:

—Ančhucaquiz weraral chiyučha. Wejrtča Yooz Majchqui. Pero persun kuzcama anal paasačha. Yooz Epiž tjaata obranacal paa-učha. Jaknužt Yooz Ejpqui obra paačhaja, jalla nužzakaz wejr Yooz Majchqui obra paa-učha. ²⁰ Yooz Ejpqui wejr k'aachičha, nižaza tjapa niž paata obranacami wejtquiz tjeeža. Nižaza Yooz Ejpqui juc'anti pajk obranacaž tjeeznaquičha, ančhuc ispaniči cjeajo. ²¹ Jaknužt Yooz Ejpqui ticzinaca jacatatskatchaja, nižaza wilita žeti tjaachaja, jalla nižta zakaz wejrqui žeti tjaachaja, wejt munañpicama. ²² Yooz Ejpqui persunpacha ana casticu tjaachaja. Pero wejtquiz tjapa niž mantiz poder intirjichičha castictu tjaazjapa. ²³ Jalla nuž intirjichičha, tjapa žoñinaca wejtquiz rispitažo, jaknužt Yooz Ejpžquin rispitchaja, jalla nuž. Jakziltat wejtquiz ana rispitchaja, jalla niiqui wejr cuchanžquiñi Yooz Ejpžquin ana zakaz rispitcha.

²⁴ 'Ančhucaquiz weraral chiyučha. Jakziltat weriž chiita taku nonžcu tjapa kuztan catokčhaja, nižaza wejr cuchanžquiñižquiz kuz tjaachaja, jalla niiqui Yooztan wiñaya kamčha. Nižaza ana casticta cjequičha. Infiernuquin ojknī jiczquiz eccu, arajpach ojknī jiczquiz kamčha, Yooztan wiñaya kamzjapa. ²⁵ Ančhucaquiz weraral chiyučha. Tsjiu timpu tjončha, nižaza anzimi nii timpučha. Anziqumi ticzižtakaz kamñi žoñinacaqui wejt taku nonznaquičha. Jakziltat wejt taku nonžcu tjapa kuztan catokachaja, jalla niiqui ew kamañchiz kamaquičha. Yooz Majchtča wejrqui. ²⁶ Yooz Ejpqui persunpacha žejtkatz poderchizza. Nižaza wejt Yooz Ejpqui nii poder wejtquiz intirjichičha. ²⁷ Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtča. Jalla nižtiquiztan Yooz Ejpqui pjalz puestuquiz wejr utchičha. Jaziqumi arajpachquin kamzmi nižaza infiernuquin casticzmi jalla nii mantiznaca wejtquiz intirjichičha. ²⁸ Tii weriž chiitiquiztan ana ispanta. Tsjiu timpu tjončha. Jalla nii timpučuž tjapa ticzinacaqui wejt joraž nonznaquičha. Nekztan sipulturquiztanž zaaznaquičha. ²⁹ Zuma kamchinacaqui jacatataquičha Yooztan wiñaya kamzjapa. Ana zuma kamchinacazti jacatataquičha infiernuquin casticta cjisjapa.

YOOZ EJPZTAN YOOZ MAJCHTAN

³⁰ 'Wejrqui persun kuzquiztanac anal pjalznasačha. Jaknužt wejt Yooz Ejp mantičhaja, jalla niicamal pjalznučha. Anal wejt kuzquiztan pjalz pecučha. Antiz wejr cuchanžquiñiž kuzcama pjalz pecučha. Jalla nižtiquiztan weriž pjaltaqui lijitumačha. ³¹ Wejrkal persunpacha wejt favora chiyasaž niiqui, weriž chiita taku anaž walasačha. ³² Pero yekja tisticu wejt favora žejlčha. Jalla niičha Yooz Ejpqui. Niž wejt puntuquiztan chiita takuqui werarapančha. Jalla nii zizučha. ³³ Ančhucqui Juanžquin pewczñi cuchanžquichinčhucčha wejt puntuquiztan. Niž kjaaztaqui werarapančha. ³⁴ Žoñiž wejt favora werara chiiñiqui cjenami, wejtquiz anaž ancha importičha. Yooz Ejpčha wejt favora ultim werara chiiñiqui. Nuž cjiwčha, ančhuc wejtquiz criyajo, ančhuc liwriita cjisjapa. ³⁵ Juanqui tsjiu tjeezta lamparažtakaz kjanatčha. Jalla nuž kjančan nii Juanqui wejt puntu kjanžt'ichičha. Nižaza tsjiu upacamakaz niž kjanquiz ančhucqui cuntintu kamchičha. ³⁶ Juanqui wejt favora chiičhičha. Pero tsjiu žejlčha Juanžquiztan juc'anti. Jalla niičha Yooz Ejpqui. Niiqui wejt favora zakaz chiičha. Nižaza wejt Yooz Ejpqui wejr mantichičha obranaca cumplizjapa. Tii obranacquiztan wejr pajtapan cjesačha, Yoozquiztan tjonchin, ana Yoozquiztan tjonchin, nii. Tii weriž paata obranaca kjanapacha tjeeža, Yooz Epiž wejr cuchanžquita, jalla nii. ³⁷ Wejr cuchanžquiñi Yooz Ejpčha wejt favora chiičha. Ančhucqui niž persun jora ana nonznasačha nižaza niž tsiti ana cherasačha. ³⁸ Yooz Ejpqui wejr cuchanžquichičha. Pero ančhucqui wejtquiz ana criičha. Jalla nižtiquiztan niž takumi ančhuca kuzquiz ana zakaz catokčha. ³⁹ Ančhucqui cjiirta Yooz taku anchaž istutičha. Nekztan ančhucqui tantiičha, "Yooz taku istutičhiž cjen wejrnacqui Yooztan wiñaya kamaka," cjan. Pero nii cjiirta Yooz takunacaqui wejt puntuquiztanž chiičha. ⁴⁰ Jalla nuž istutižcupacha, ančhuczti anaž wejtquiz macjazt pecčha, Yooz Ejpžtan wiñaya kamzjapaqui.

⁴¹ 'Žoñinacaž tjaata honora wejtquiz anaž importičha. ⁴² Ultimu ančhucqui ana Yoozquin kuzzizčhucčha. Nii zizučha. ⁴³ Wejt Yooz Ejpž cuntiquiztan tjonchi cjenami, ančhucqui anaž wejr criičha. Pero yekja žoñiqui persun kuzcama ančhucaquiz tjonasaž niiqui, nižquiz criyasaž, jaz. ⁴⁴ Ančhucqui ančhucporaž honorchiz cjejas pecčha. Ančhucqui Yooziž tjaata honorchiz cjisjapa anaž importičha. Jaziqumi, žjaknužt ančhuc wejr criyasažo? ⁴⁵ Ančhucqui Moisés liiquiz kuz tjaachiž cjen, pinsaquičha, Yooztan wiñaya kamaka, jalla nii. Pero nii Moisespacha ančhuca ujnacaž tjeeznaquičha, Yooz Ejpž yujcquiziqui. Anačha wejrqui Yooz Ejpž yujcquiz ančhuca ujnaca tjeeznižtqui. ⁴⁶ Moisesqui wejt puntuquiztan cjiirchičha. Jalla nižtiquiztan ančhucqui Moisés cjiirta criitasaž niiqui, wejtquiz zakaz criitasačha. ⁴⁷ Ančhucqui nii Moisés cjiirtanaca ana criičhaj niiqui, žjaknužt weriž chiitanaca criyasažo?

6

¹ Jalla nuž chižcu Jesusaqui Galilea cjita kotž nawjctučtan ojkchiča. Nii kotaqui Tiberias, cjitazakaztača. ² Walja žoñinacaqui nižquin apziča, milajrunaca paañi cheržcu nižaza laanaca čhjetinchi cheržcu. ³ Pero Jesusaqui tsjii curu yawchiča niž tjaajintanacžtan. Jalla nicju julziča. ⁴ Nii oraqui judío žoñinacž pascua pjijzta žcatitača. ⁵ Acha waytižcu, Jesusaqui walja žoñinaca apžquiñi cherchiča. Nekztanaqui Felipžquiz paljaychiča, tuž cjan:

—Žakziqiztan lujl čherinaca kjayžcaqui, tii tama žoñinacžquiz luli tjaazjapaya?

⁶ Jesusaqui nuž chičhiča Felipe yanzjapa, jaknužt kjaazñi, jalla nii. Nii ora Jesusa persun kuzquiz zizatča, jaknužt nii žoñinaca luli tjaachaja, jalla nii. ⁷ Nekztanaqui Felipiqui kjaaziča, tuž cjan:

—Paa patac pajk paaz walurchiz t'anta anaž alcansasača, zapa mayni zkoluccama lujl cjenami. ⁸ Tsjii tjaajintaqui, Andrés, cjitatača, Simón Pedruž lajk. Jalla niiqui tuž cjičhiča:

⁹—Tekz tsjii uza žejlča, pjijska siwat t'antichiz, pizc ch'izziz. Pero žtama žoñinacžquiz wacas teejo?

¹⁰ Nekztanaqui Jesusaqui mantichiča:

—Tjappacha nii žoñinaca, julznajo.

Jalla nii yokaqui walja pastu yokatača. Nekziqui tsjii pjijska warank luctak žoñinaca julziča. ¹¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui nii t'anta tanžcu, Yoozquin gracias cjan cjičhiča. Nekztanaqui tjaajintanacžquin tjaachiča. Jalla nii tjaajintanaqui partir paychiča nii julzi žoñinacžquiz. Nužzakaz nii pizc ch'iztan tojžcu, lujlkatchiča, jaknužt zapa mayni pecatčaja, jalla nuž. ¹² Jalla nuž nii žoñinacž chjekchiz cjen, Jesusaqui niž tjaajintanaca mantichiča, tuž cjan:

—Nii žejtchi t'unanaca ricuja, ana čhjulumi pertita cjeajo.

¹³ Nekztanaqui žoñinacž lujl žeržtan, niž tjaajintanaqui nii pjijska siwat t'antiquiztan žejtčinaca ricujchiča. Tuncapan canasta chijipi ricujchiča. ¹⁴ Nekž žejlñi žoñinacaqui Jesusiž paata milajru cheržcu, tuž cjičhiča:

—Chekapani, tiikalala nii tjonñi profetaqui.

¹⁵ Jesusaqui ninacž kuzquiz naychiča. Ninacaqui Jesusa pjozaž majkz pecatča, ninacž chawc jiliri cjeajo. Jalla nižtiquiztan Jesusaqui ninacžquiztan zarakžcu cur punt kjutñi yawchiča, zina željzapa.

JESUSAQUI KJAZ JUNTUŃ OJKCHA

¹⁶ Tjuñiž kattan niž tjaajinta žoñinacaqui kot atquin chjijwžquichiča. ¹⁷ Nii curquiztan chjijwžcu warcuquiz luzziča, Capernaum watja irantizjapa. Jalla nekztanaqui kotquiz oki kallantichiča. Ween zumchitača. Jesusaqui imapanž ninacžquin tjonatča. ¹⁸ Kotquiz okan tsjii pjursant tjamiqi jamžquichiča. Jalla nižtiquiztan kjaz ljojkinacaqui waljaž ljojkinžquichiča. ¹⁹ Tsjii tupu zkoluc jilalla ojkchiz cjen, ninacaqui Jesusaž warcuquin žcatžinžquiñi cherchiča. Jesusaqui kjaz juntun tjonatča. Pero Jesusižquiz ana pajatča nii zumchiquiz cjen. Jalla nekztan ninacaqui ancha tsucchiča. ²⁰ Nekztan Jesusaqui ninacžquiz tuž cjičhiča:

—Werjtča. Anača tsuca.

²¹ Jalla nuž čhiitiquiztan ninacaqui Jesusa warcuquiz cuntintu luzkatchiča. Kot tayp-iquiztača. Pero nii ratupacha kot atquin cjišičha, jakzi wajtquin okatčaja, jalla nicju.

ZOŃINACAQUI JESUSA KJURCHA

²² Jakatažuqui nii kotž nawjctučtan ecta žoñinacaqui Jesusa ana cherchiča. Zezcu zeztan tsjii warcukaz želatča. Jesusaqui warcuquiz ana luzziča. Niž tjaajinta žoñinacaz warcuquiz ojkchiča. Pero jakziquin Jesusaqui želatčaja, ana zizziča nii ecta žoñinacaqui. ²³ Nekztan yekja warcunacaqui irantižquichiča Tiberias cjita wajtquiztan. Jakziquin nii žoñinaca t'anta lujlchizlaja, jalla nicju irantižquichiča. Ima lujlkatan, Jesus Jiliriqui Yoozquin parličhiča gracias cjan. ²⁴ Nekzi ecta žoñinacaqui Jesusami niž tjaajintanacami ana nekž cheržcu warcunacquiz luzziča. Capernaum watja ojkchiča Jesusa kjuri.

JESUCRISTUZ CHIITA TAKU

²⁵ Kot tsjii latuquin irantižcu, žoñinacaqui Jesusižtan zalchiča. Jalla nuž zalžcu nižquiz pewcziča tuž cjan:

—Tjaajiñi Maestro, čhjulora tekz irantižquichamtajo?

²⁶ Jesusaqui ninacžquiz tuž kjaaziča:

—Ančhucquiz ultim weraral čhižinuča. Zezcu ančhucqui t'anta lujlchinčhucča chjekjañcama. Jalla nižtiquiztanž ančhucqui wejr kjurča. Weriž paata milajru anaž intintazza ančhucqui. Jalla niž intintaztasaz niiqui anaž wejr kjurtasača čheri lujljapapakaz.

Antiz wejr kjurtasača, Yooz puntu tsjan zizjapa. ²⁷ Anača miranzñi čherquinaqui kuz tjaazqui. Tsji ratujapakazza niiqui. Antis ana miranzñi Yooz čherquiniča kuz tjaa. Yooz Ejpžtan wiñaya kamzjapača niiqui. Nii Yooz čheriqui wejrqui ančhucaquiz tjaasača. Yooz Ejpqui nijapa wejr utchipanča. Wejrqui tsewctan cuchanzquita Yooz Zoñtča.

²⁸ Jalla nekztanaqui nii zoñinacaqui pewczičha tuž cjican:

—¿Čhulu obranacat paaz waquisasaya, Yooz munañpa cumplisjapaya?

²⁹ Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Yooz cuchanzquita Zoñžquiz kuz tjaa; nižquiz criya. Jalla niičha Yooz munañpaqui.

³⁰ Nekztanaqui ninacaqui cjichiča:

—¿Amqui čhjul milajrum tjeeznas, wejrnac chertzjapajo? Nekztan amquin criyasača. Čhjul obram paa-as? ³¹ Učhum tuqita atchi ejpnacaqui ch'ekti yokquin maná cjita čheri lujlchiča. Nižaza nii puntuquiztan Yooz tawk libruquiz tuž cjjirtača: “Moisesqui ninacžquiz arajpachquiztan tjonñi čheri tjaachiča”.

³² Jalla nuž čhiitiquiztan Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Ančhucaquiz ultim weraral čhižinuča. Moisesqui ančhuca atchi ejpnacžquiz čheri tjaachiča. Pero Moisesqui anača tjaachiqui ultim werar arajpach t'anta čheriqui. Wejt Yooz Ejpča ultim werar arajpach t'anta čheri tjaachiqui. ³³ Jalla nii Yooziž tjaata t'antaqui arajpachquiztan chjijwžquichiča. Jalla niičha tii muntuquiz Zejlñi zoñinacžquiz arajpach žeti tjaañiqui.

³⁴ Nekztanaqui ninacaqui Jesusižquiz cjichiča:

—Señor, nii t'anta čheri panž tjaalla.

³⁵ Jalla nekztanaqui Jesusaqui tuž cjichiča:

—Wejrčha arajpach žeti tjaañi t'antitqui. Jequit wejtquin tjonachaja jalla niiqui ana wira čheri eeczñiz cjequičha; nižaza jequit wejtquiz criyačhaja, jalla niiqui ana wira kjaz kjara pasñiz cjequičha. ³⁶ Tuqui wejrqui ančhucaquiz čhiichinča, “Ančhucqui wejr cheržcumi wejtquiz ana criichinčhucča”. ³⁷ Yooz Ejpqui wejt mantuquiz cjisjapa zoñinaca intirjichiča. Tjapa nii intirjita zoñinacaqui wejtquiz tjonaučiča. Nižaza jakziltat wejtquiz tjonachaja, jalla niiqui ana weriž čhatkattaž cjequičha. ³⁸ Wejrqui arajpachquiztan ana wejt persun kuzcama payi tjonchinča. Antiz wejrqui wejr cuchanzquini Yooz Ejpž kuzcama payi tjonchinča. ³⁹ Jalla tiičha wejt Yooz Ejpž kuzqui. Niž kuz tuž pecča, wejr ana zinta niž intirjita zoñinaca pertiskatajo, nižaza ninaca jacatatskatajo. ⁴⁰ Nižaza tiičha wejt Yooz Ejpž kuzqui. Niž kuz tuž zakaz pecča, jequit wejr pajachaja, nižaza wejtquin criyačhaja, jalla niiqui Yooztan wiñaya kamaquičha. Nižaza wejrqui ninaca ticziquiztan jacatatskatača ultim juyzu pjalž tjuñquiziqui. Jalla nužuča wejt Yooz Ejpž kuzqui.

⁴¹ Tuqui Jesusaqui čhiichiča, tuž cjican:

—Wejrčha arajpachquiztan tjonchi t'antitqui. Jalla nii čhiitiquiztan judío zoñinacaqui niž quintra chutchiča. ⁴² Ninacaqui cjichiča:

—¿Anaj tii Jesusac Jus maatejo? Učhumqui niž maa ejpžquiz pajla. ¿Kjaž tiizti “Arajpachquiztan tjonchinča” cjican chiyasajo?

⁴³ Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Ančhucqui anaž nuž wejt quintra chucha.

⁴⁴ Yooz Ejpqui wejr cuchanzquichiča. Nižaza niičha wejtquiz macjatskatñiqui. Jakziltat wejt Epiž macjatskatta cječaj niiqui jalla ninacakaz wejtquiz tjonasača. Anažlaj wejt Epiž macjatskatžquitaqui, wejtquiz anaž tjonasača. Nižaza jacatatz tjuñquiziqui wejtquiz criichinacaqui jacatatskatača, ninaca Yooztan wiñaya kamzjapa. ⁴⁵ Profetanacaqui tuqitan tuž cjjirchiča: “Yoozqui tjapa niž partir zoñinacžquiz tjaajnaquičha”. Jalla nižtiquiztan jequit wejt Epiž tjaajinta nonžaja, nižaza catokčhaja, jalla niiqui wejtquiz tjonča, nižazaž criičha.

⁴⁶ Jalla nuž wejt Yooz Epiž tjaajinta cjenami, anaž jecmi persun čhjučžtan Yooz Ejp cherchiqui. Wejr alajača Yooz Ejp cherchintqui. Wejrqui Yooz Ejpžquiztan tjonchinča.

⁴⁷ Ančhucaquiz ultim weraral chiyučha. Jequit wejtquiz criyačhaja, jalla niiqui Yooztan wiñaya kamčha; nižaza arajpachquin zejtñiz cjequičha. ⁴⁸ Wejrčha arajpach žeti tjaañi t'antitqui. ⁴⁹ Ančhuca tuqita atchi ejpnacaqui ch'ekti yokquin maná cjita t'anta lujlchiča. Pero nii t'anta lujlchiž cjenami, ninacaqui ticzizakazza. ⁵⁰ Wejrčha arajpachquiztan tjonchi t'antitqui. Jequit wejt t'antiquiztan lulačhaja, jalla niiqui Yooztan wiñaya kamaquičha; arajpachquin zejtñiz cjequičha. ⁵¹ Wejrqui arajpachquiztan tjonchinča. Jaziqui wejrpanča žeti tjaañi t'antitqui. Jequit tii t'antiquiztan lulačhaja, jalla niiqui Yooztan čica wiñaya kamaquičha. Tii wejt curpuqui t'anta cuntacha. Wejt curpuqui tjaača, tii muntuquiz Zejlñi zoñinaca Yooztan wiñaya kamajo. ⁵² Jalla nuž čhiitiquiztanaqui nii judío zoñinacaqui ninacpora ch'aazi kallantichiča, tuž cjican:

—¿Kjaž tiiz persun curpu učhum lulažo tjaasajo?

⁵³ Jesusaqui nekztanaqui cjichiča:

—Ančucaquiz weraral chiyučha. Jequit ančucaquiztan wejt curpu ana lulačhaj niiqui, nižaza wejt ljoc ana licačhaj niiqui, jalla niiqui anapanž ultimu arajpach žejtz wirchiz cjesačha. Anapan Yooztan wiñaya kamasacha. ⁵⁴ Jequit wejt curpu lulačhaj niiqui, nižaza wejt ljoc licačhaj niiqui, jalla niičha Yooztan chica wiñaya kamñiqui. Nižaza nii žoñinacaqui tsjii tjonz tjuñquiziqui weriz jacatatskattaž cjequičha, Yooztan wiñaya kamzjapa. ⁵⁵ Wejt curpuqui ultimu arajpachquin žejtkatñi čheričha. Nižaza wejt ljocčha ultimu arajpachquin žejtzjapa liczqui. ⁵⁶ Jequit wejt žejtkatñi curpu lujlčhaja, nižaza wejt žejtkatñi ljoc licčhaja, jalla ninacačha wejttan tsjii kuzzizqui. Nižaza wejrtčha ninacžtan tsjii kuzzizqui. ⁵⁷ Wejr cuchanzquiñi Yooz Ejpčha arajpach žejtñi kamañchizqui. Wejrmi niiz cjen arajpach žejtñi kamañchiztčha. Nižaza jequit wejtquiztan lujlčhaja, jalla niičha weriz cjen arajpach žejtñi kamañchizqui. ⁵⁸ Wejrtčha nii arajpachquiztan tjonchi t'antitqui. Jalla tii t'antaqui anačha nii maná cjeta t'anta irataqui. Nii maná t'anta lujlčiz cjenami, ančuca tuqita atchi ejpnacaqui ticzičha. Jequit tii wejt t'anta lulačhaja, jalla niiqui arajpachquin wiñaya žetaquičha.

⁵⁹ Jalla nuž Jesusaqui tjaajinčičha Capernaum wajtquiz ajcz kjuyquiz.

TSJII ŽOÑINACAQUI ANAZ CRIIČHA

⁶⁰ Jalla nižta tjaajinta nonžcu walja niizquiz apžñinacaqui tuž cjichičha:

—Tii čiitaqui ch'amačha intintazqui. ¿Jequit tiiz tjaajintižquiz criyasajo?

⁶¹ Jesusaqui persun kuzquiz zizzičha, tsjii apžñi žoñinacaqui niiz čiitiquiztan chutchičha jalla nii. Jalla nižtquiztan tuž cjichičha:

—¿Tii čiitiquiztan chuchya, wejtquiztan zarakz pecya? ⁶² Tuquiqui arajpachquin wejr želatčha. Ančhucqui wejr wilta arajpachquin ojknī cheraquiz niiqui, nekztan čjaknužt ančhuc cjeequi? ⁶³ Tsjii žoñiqui animuž cjen žejtčha. Niiž curpuqui curpukazza, ana wiñaya žejtñičha. Nižaza weriz čiita takuqui ančuca animunaca arajpachquin žetñi cjskatasacha, Yooztan wiñaya kamažo. ⁶⁴ Yekjapanacaqui ančucaquiztan wejtquiz ana criičha.

Jesusaqui primirquiztanpacha zizzičha, jequit niizquin ana criiči cječhaja, jalla nii Nižaza zizzičha, jequit niiz quintra tarazuna paačhaja, jalla nii. ⁶⁵ Jalla nekztanaqui Jesusaqui tuž cjichičha:

—Wejrqui cjichinpančha, “Yooz Ejppankazza žoñinaca wejtquiz macjatskatñiqui, wejtquiz criizjapa. Jequit wejtquiz macjatžquiči cječhaja, jalla niiqui wejtquiz tjončha, nižaza criičha. Pero jequit ana macjatžquiči cječhaja, jalla niiqui anapan wejtquiz tjonasacha, criizjapa”.

⁶⁶ Jalla nekztanaqui walja nii apžñinacaqui Jesusizquiztan zarakchičha. Niižtan chica ana iya ojklaychičha. ⁶⁷ Nekztanaqui Jesusaqui niiz tuncapan tjaajintanacžquiz pewczičha, tuž cjican:

—¿Ančhuczakaz zarakz pecya?

⁶⁸ Nekztanaqui Simón Pedruqui kjaazičha, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, ¿jecžquin wejrnac okasajo? ¿Yooz puntu tjaajinta cjisjapajo? Am takunacakazza werara tjaajintaqui, jaknužt Yooztan wiñaya kamčhaja, nii. ⁶⁹ Wejrnacqui amqui criichinčha. Nižaza zizñi cjsinčha, amqui Yooz cuchanzquita Crisumpančha; wiñaya žejtñi Yooz Ejpž Maatimčha.

⁷⁰ Jesusaqui nekztan tuž cjichičha:

—Wejrqui ančhuc illzinčha, tuncapani. Jalla nižta cjenami tsjii ančucaquiztan diabluž mantuquiz žejlčha.

⁷¹ Jalla nuž čiican Jesusaqui Judas Iscariote, niiz puntuquiztan čiichičha. Simonž majčtačha niiqui. Judasqui tuncapan illzta žoñinacžquiztanpachačha. Niiqui tarasunažcu, Jesusa intirjaquičha quintra žoñinacž kjarquiz.

7

JESUSIZ LAJKNACAQUI NIIZQUIN ANA CRIIČHA

¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui Galilea yokaran ojklaychičha. Judea yokquin ana ojklayz pecatčha. Jalla nicju judío žoñinacaqui Jesusa conz pecatčha. ² Nii timpuqui tsjii judío žoñinacž pijiztaqui žcatitačha. Nii pijizta paazjapa chjujulla kjuyanaca kjuychičha. ³ Jalla nižtquiztan Jesusiz lajknacaqui niizquiz paljaychičha, tuž cjican:

—Ana tekz žela amqui. Judea yokquin oka. Jalla nicju am apžñinaca žejlčha. Jalla ninacžquiz amiž paata obranaca cherskata. ⁴ Jakziltami žoñinacžquiz persun poder cherskatz pecčhaja, jalla niiqui anaž chjojzacuñ obranaca paačha. Jaziqiu amqui obranaca paaz poderchizzamžlaj niiqui, kjanapacham žoñinacžquiz tjeeznaquičha.

⁵ Jesusiz lajknacami ana niizquin criičičha. ⁶ Nekztan Jesusaqui ninacžquiz cjichičha:

—Ančhucqui čhjulorami pijizta okasača. Wejt ojkz oraqui imaziča. ⁷ Tii muntuquiz zejlñi zoñinacaqui ančhucatan ana chjaawjkatasacha. Wejtantzi chjaawjkatča. Wejrqui kjanapacha tjeeznuča ninacaž ana wali paatanaca. Jalla nižtiquiztan wejtta quintrača. ⁸ Ančhucakaz pijizta oka. Wejrqui anal okasača. Wejt ojkz oraqui imaziča.

⁹ Jalla nuž čhižcu, nii Galilea yokquin elchicha.

JESUSAQUI PIJIZTA OJKCHICHA

¹⁰ Niiž lajknacaž pijizta ojktanaqui Jesusaqui chjojzacuñ ojkchizakazza, zoñinaca ana cherajo. ¹¹ Judío zoñinacazti Jesusa kjurčičha nii pijizta paañi zoñinaczporquiz, tuž cjican:

—Čakziquin nii zoñi želasaya?

¹² Wacchi nii pijiztiquin zejlñi zoñinacaqui Jesusiž puntu parlatča. Yekjap zoñinacaqui cjetča: “Niicha zuma zoñiqui”. Yekjap zoñinacazti cjetča: “Niicha ana zuma zoñiqui. Zoñinaczquiz tsjii kjutñi tjaajincan incallñičha”.

¹³ Pero judío jilirinaca ekscu, anaž jecmi Jesusiž favora cuza kjana parlatča, antiz jamazitž parlatča.

¹⁴ Pijizta taypi cjsnan, Jesusaqui timpluquin luzcu tjaajinčičha. ¹⁵ Jesusaž nuž tjaajnan judío zoñinacaqui ispančičha, tuž cjican:

—Čkjaž tii zoñiqui zizñi zizñi tjaajnasajo, ana instutižcojo?

¹⁶ Jalla nuž nii judío zoñinacaž parlitiquiztan Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Weriž tjaajintaqui anača wejt kuzquiztan jwesta. Antiz wejr cuchanžquiniž kuzquiztan tjonča. ¹⁷ Jakziltat Yooz kuzcama kamz pecčhaj niiqui, nii zoñiqui zizaquičha, weriž tjaajintaqui Yoozquiztan tjončičha, nii. Anača wejt persun kuzquiztan tjončiqui. ¹⁸ Jakziltat persun kuzcama tjaajinčhaja, jalla niiqui persun honorakaz waytiz pecča. Pero wejrqui Yooz kuzcama tjaajnuča. Yooz Ejpqui wejr cuchanžquičičha. Jaziqui Yooz honora waytiz pecuča. Weriž tjaajintami kamtami Yooz kuzcamapankazza. Werarapanča. Ana zinta toscara chiyasača.

¹⁹ ‘Moisesqui ančhucaltajapa lii ecčičha, čana jaa? Jalla nuž ecčiz cjenpacha, anaž jecmi ančhucquiztan nii lii jaru kamchinčhucča. Čkjažtiquiztan ančhucqui wejr conz pecjo, ančhucua lii quintrajo?

²⁰ Jalla nižtiquiztan nii zoñinacaqui kjaaziča tuž cjican:

—Amqui zajraž tantamča. Čject am conz pecjo?

²¹ Jesusaqui ninaczquiz kjaaziča tuž cjican:

—Tsjii pajk obra paachinča jeež tjuñquiz. Jalla nižta paatiquiztan ančhucqui ispančičinčhucča. Pero weriž paata obra ana intintazinčhucča. ²² Nonžna. Moisesqui janchiquiz chimpuz cuzturrumpi ančhucquiz mantichičha. Primirquiztanpacha ančhucua atchi ejpnacatača nuž mantichiqui. Wiruñaquei Moisés zakaz nuž mantichičha, nii jaru. Jalla nižtiquiztan ančhucqui nii lii jaru zoñž janchiquiz chimpuzta cjskatiñčhucča, jeež tjuñquizimi. ²³ Moises lii rispittapanž cjsjapa, ančhucqui jeež tjuñquiz cjenami zoñž janchiquiz chimpuzta cjsiñčhucča. Jalla nižtiquiztan čkjažtiquiztan ančhucqui wejt quintra žawj-jo, weriž jeež tjuñquiz zoñž curpu čhjetintiquiztanajo? ²⁴ Ančhucqui, Yooz kuzmi nižaza zoñž kuzmi ana zizcuqui, anača uj jwez peczqui. Ujchiz jwez peccuqui zuma ujchiz jwezpanča.

ČAKZIQUIZTAN TJONCHI JESUSAJO?

²⁵ Jalla nekztanaqui yekjap Jerusalén zejlñi zoñinacaqui pewczičha, tuž cjican:

—Tiiča nii conz pecta zoñi, čana jaa? ²⁶ Pero tekz zejl-la, anaž chjojzacuñ tjaajinla; kjanaž tjaajinla. Niiž quintra zoñinacaqui ana kjažmi cjila. Jaziqui, čjilirinacami pajkay, tiiqui Yooz cuchanžquita Cristokay? Anapanž cjesača. ²⁷ Wejrnačquiz zizuča, jakziquiztan tii zoñi tjončizlaja, jalla nii. Pero Cristuž tjonžcuqui anaž jecmi zizaquičha jakziquiztan tjončhaja, jalla nii.

²⁸ Jalla nekztanaqui Jesusaqui timpluquin tjaajincan, alto tawkžtan tuž cjichičha:

—Ančhucqui cjiñčhucča, nii zoñi pajuča, nižaza jakziquiztan tjončizlaja, nii. Ul-timu ančhucqui wejr ana pajča. Wejrqui persun kuzquiztan ana tjončinča. Antiz cuchanžquita tjončinča. Nii wejr cuchanžquiniiqui zuma lujitumača. Nižaza ančhucqui nii ana pajča. ²⁹ Pero wejrqui nižquiztan tjonuča. Nižaza niiqui wejr cuchanžquičičha. Jalla nižtiquiztan wejrqui nii pajuča.

³⁰ Jalla nižta čhiitiquiztan ninacaqui preso tanz pecatča. Jesusiž preso tanta cjis oraqui imaziča. Jalla nižtiquiztan ana jakziltami tanzni atchičha. ³¹ Jalla nuž tanz pecni zoñinaca želanami walja zoñinacaqui Jesusižquin criichičha. Nii criichinacaqui tuž cjichičha:

—Yooz cuchanžquita Cristo tjonžcuqui, čtii zoñžquiztan juc'ant cuza milajrunaca paasajo?

ZULTATUNACA CUCHANTA

³² Jalla nekztanaqui fariseo zoñinacaqui Jesusiž puntu chiitanaca nonžcu, ninacaqui timplu jilirinacžtanpacha Jesusa preso tani zultatunaca cuchanzquichiča. ³³ Jalla nižtiqiztan Jesusaqui cjichiča:

—Wejrqui tsjii kjaž jizkal ančucatan želača, jalla nekztan wejr cuchanzquinižquin quepača. ³⁴ Jalla nekztan ančucqui wejr kjuraquiča. Jalla nuž kjurcan anaž wejr wachi ataquiča. Nižaza ančucqui anaž oki atasacha, jakziquint wejr želačhaja, jalla nicju.

³⁵ Jalla nekztanaqui nii judío zoñinacaqui ninacpora pewcsassiča, tuž cjican:

—¿Jakziquint tii okas, ana watžta cjisjapajo? ¿Yekja yokquin kamñi judío zoñinacžquin nižaza nekž željñi zoñinacžquin okas teejo, ninacžquin tjaajinzjapajo? ³⁶ ¿Čhjulut tiž chiitac cjes? “Ančucqui wejr kjuraquiča, pero wejr ana wachi ataquiča”, cjican. Nižaza “Ančucqui anaž oki atasacha, jakziquint wejr želačhaja, jalla nicju” cjican. Jalla nuž chiyanaqui, ¿čhjulut cjes?

³⁷ Jalla nekztanaqui pjijzta tucužinž tjuñquiziqui wali chawc tjuñitača. Jalla nii tjuñquiziqui Jesusaqui tsijtscu, alto tawkžtan paljaychiča:

—Jakžiltat kjaž kjara passaja, jalla niiqui wejtquiz macjatžca, wejt wiñaya žejtkatñi kjaž licžjapa. ³⁸ Jequit wejtquiz criyačhaja, jalla niž kuzquiztan walja zumanaca ulnaquiča jaknužt tsjii zuma jalzurquiztan zuma kjaznaca ulančhaja, jalla nižta. Jalla nuž Yooz tawk libruquiz cjiirtača.

³⁹ Jalla nuž chiican Jesusaqui Espiritu Santuž puntuquiztan chiichiča. Wiruñauqui Yooz Espiritu Santuqui Jesusižquiz cričinacž kuzquiz luzaquiča. Pero Jesusaqui imaž ticznatča, nižaza imaž tsewc arajpacha okatča. Jalla nižtiqiztan imazitača Espiritu Santo tjaataqui.

CRISTUZ PUNTU PARLITA

⁴⁰ Jalla nuž Jesusaž chiita nonžcu yekjap zoñinacaqui cjichiča:

—Chekapan tiča nii tjonñi profetaqui.

⁴¹ Yekjapazti tuž cjichiča:

—Tiiča Yooziž cuchanzquita Cristuqui.

Yekjapanacaqui cjichiča:

—¿Kjaž Galilea zoñinacžquiztan Cristuc nasasajo? Anaž cjesača. ⁴² “Cristuqui Davidž majchmajtquiztan naspanča, nižaza Belén cjita wajtquin nasaquiča. Nii watjaqui Davidž watja cjitača”. Jalla nuž cjiča Yooz takuqui.

⁴³ Jalla nuž parličcu nii zoñinacaqui t'aka t'aka cjissiča, Cristuž puntuquiztan ch'aazcu.

⁴⁴ Yekjapanacaqui Jesusa preso tanz pecatča. Jalla nuž peccanami, ana jaknužumi payi atchiča.

⁴⁵ Timplu zultatunacaqui timplu jilirinacžquinami fariseonacžquinami quejpchiča, ana Jesusa preso tani atžcu. Nii jilirinacaqui zultatunacžquiz cjichiča:

—¿Kjažtiqiztan ančuc nii ana zjijcjo?

⁴⁶ Nii zultatunacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Anaž jecmi chiča, jaknužt nii zoñi chiyatčhaja, jalla nužuqui. ¿Yooziž cuchanzquita nii zoñejo?

⁴⁷ Jalla nekztanaqui fariseo zoñinacaqui tuž cjichiča:

—¿Ančuczakaz incallskatchinčucž, jaz? ⁴⁸ Tjapa učhum jilirinacami nižaza tjapa fariseo zoñinacami nižquinacami ana cričipanla. ⁴⁹ Tii ana lii pajñi zoñinacaqui, jalla ninacakazza nižquin cričiqui. Ninacaqui Yooziž castictapanž cjequiča.

⁵⁰ Nicodemo cjitatača tsjiiqui ninacžquiztan. Tuquiqui ween chjojzacuñ Jesusižquin zina ojkičiča. Jalla niiqui ninacžquiz cjichiča:

⁵¹ —Učhum liiqui tuž cjiča, “Tsjii zoñiqui ima casticta cjican, primero kjawžta cjequiča, niž persun razuna nonžta cjisjapa”. Nuž cjiča učhum liiqui, ¿ana jaa?

⁵² Nekztanaqui ninacaqui kjaaziča tuž cjican:

—¿Am zakaz Galileaquiztanajo? Yooz taku istutiya. Anaž jec profetaqui Galileaquiztan tjonasacha. Jazim zizaquič, jaz.

⁵³ Jalla nekztanaqui tjappacha persun kjuya ojkičiča.

8*ADULTERIUQUIZ OJKLAYÑI ZON*

¹ Jesusaqui Olivos cjita curulla ojkičiča. ² Jakatažuqui kjantati timpluquin quejpžquichiča. Tjapa nekž željñi zoñinacaqui nižquin tjonchiča. Jesusaqui julžcu wilita tjaajinchiča. ³ Jalla nuž julzi tjaajnan, lii tjaajiñinacami fariseonacami tsjaa maatak žon zjijchčiča. Jalla naa maatak žonqui adulterio paachiž cjen tanstkalča. Zoñinacaqui jalla

nuž tanžcu naa maatak žon Jesusiž yujcquiz zjijcchiča. Nižaza nii žejlñi žoñinacž tayp-iquiz tsjitskatchiča naa žonqui. ⁴ Nekztanaqui ninacaqui Jesusižquiz tuž paljaychiča:

—Tjaajiñi Maestro, taa maatak žonqui adulterio paañipacha tanassinča. ⁵ Moisés liiquiz tuž mantitača, “Tižta adulteriuquiz cjicjiñi žoñinacaqui čhaje jawi conz cjitča”. Am, ¿kjažum cjiy?

⁶ Jalla ninacaqui nuž paljaychiča, Jesusa kjaz cjiñit cjes, jalla nii zizjapa. Nižaza Jesusiž čhiitiquiztan ujchiz jwez pecatča, niž quitra tsjii uj tjojtunzjapa. Jalla nekztanaqui Jesusaqui pachpiquiz colžcu yokquiz cjiñi kallantichiča, niž loc'anžtan. ⁷ Pero ninacaqui tirapanž Jesusižquiz pewcnatča, “Am, ¿kjažum cjiy?” cjan. Jalla nekztan Jesusaqui zumpacha acha waytižcu, ninacžquiz cjichiča:

—Ančhucaquiztan jakziltapirizlaj ana ujchiz, niiqui primiru taa maatak žonaquiz maztan čhajczkazza.

⁸ Jalla nuž čhižcu wilta colžcu yokquiz tira cjiñatča. ⁹ Jalla nuž Jesusiž čhiitiquiztan nii žoñinacaqui persun ujquiztan sint'ichiča. Nekztanaqui mayat mayat č'uju ulñi kallantichiča. Čhawc žoñinacž primiraqui ulančiqui. Nekztan tjappacha nii žoñinacž ulantan, Jesusaqui naa maatak žonatan, nuž pucultankaz, eclichiča. ¹⁰ Jalla nekztanaqui Jesusaqui wilta acha waytichiča. Anaž jecmi želatča. Naa maataka alajakaztača. Nekztan naaquiz cjichiča:

—Cullaca. ¿Jakziquin amquiz uj tjojtunñi žoñinacajo? ¿Ana jakziltami am castiqui atchikaya?

¹¹ Naa maatak žonqui cjichinča:

—Wejt jiliri, anaž jakziltami wejr castiqui atchiča.

Nekztanaqui Jesusaqui naaquiz cjichiča:

—Wejrmi anal am ujquiztan casticača. Jaziqui oka amqui, anam iya uj paaquiča. — Nuž pertunchiča Jesusaqui.

KJANAZTAKAZ JESUCRISTO

¹² Wiruñaquei Jesusaqui žoñinacžquiz wilta paljaychiča, tuž cjan:

—Wejrqui tii muntuquiz žejlñi žoñinacžquiz zuma kamaña tjeeznuča, tsjii kjanaztakaz. Jakziltat wejt kamañ jaru kamačhaja, jalla niiqui anawal zumčiquiz anaž kamaquiča. Nižaza nii zuma kamañchiz žoñinacča wiñaya Yooztan kamñinacaqui.

¹³ Jalla nekztanaqui nii fariseo žoñinacaqui cjichiča:

—Am alaja am persunjapa čhiiča. Jalla nižtiquiztan anaž walča.

¹⁴ Jesusaqui kjaaziča, tuž cjan:

—Tii weriž čhiitaqui wejt persunjapa cjenami walča. Wejrqui zizuča jakziquiztan tjontučhaja, nižaza jakzit wejr okačhaja, jalla nii. Anchuczi anaž nii zizza. ¹⁵ Ančhucqui žoñiž pinsita jarukaz wejtquiz uj tjojt pecča. Pero wejt kuz ana zizza. Wejrzi anal nižta uj tjojtñiča. ¹⁶ Pero weril tsjii žoñžquiz “Uj paachamča” cjež niiqui, wejrqui weraral čhiyuča nii žoñiž uj paañiž cjen. Anal wejt kuzquiztankaz čhiyuča. Wejr cučanžquiñi Yooz Ejpž kuzcamakal wejrmi čhiyuča. Wejrmi wejt Yooz Ejpmi tsjiikaz čhiyuča. ¹⁷ Ančhuca liiquiz tuž cjiñatča: “Pucultan tistic žoñinacaqui tsjiikaz čhiyaquiz niiqui ninacž čhiitaqui walča”. ¹⁸ Wejrqui persun puntuquiztan čhiyuča. Nižaza wejr cučanžquiñi Yooz Ejpqui wejt puntuquiztan zakaz čhiiča. Jaziqui weriž čhiitaqui panž walča.

¹⁹ Jalla nekztanaqui ninacaqui Jesusižquin cjichiča:

—¿Jakziquin am Ejpjo?

Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Ančhucqui wejr anaž ultimu pajča, nižaza wejt Ejpmi anaž pajča. Wejr ultimu pajčaj niiqui, wejt Ejp zakaz pajasacha.

²⁰ Nuž tjaajincan Jesusaqui timpluquiz želatča. Jakziquin ofrenda utz cajanaca želatčhaja, jalla nekž želatča. Nuž želan, anaž jecmi Jesusa preso tanchiča. Jesusa preso tanta cjis oraqui imazitača.

JESUSA OJKZ PUNTU

²¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui wilta ninacžquiz cjichiča:

—Wejr okača. Jalla nekztanaqui ančhucqui wejr kjuraquiča. Pero jakziquin wejr okačhaja, jalla nicju ančhucqui anaž oki atasacha. Ančhucqui ticznaquiča persun ujquiztan ana pertunta.

²² Nekztanaqui nii judío žoñinacaqui cjichiča:

—Tiiqui čhiiča, “Jakziquin wejr okačhaja, jalla nicju ančhucqui ana oki atasacha”, cjanž čhiiča. ¿Tiiqui persunpacha curpu conasaya?

²³ Nekztanaqui Jesusaqui tuž cjichiča:

—Ančhucqui tii kozta yokchiz zoñchuckazza. Wejrzi tsewcta yokchiz zoñtcha. Ančhucqui tii yokquiz zejlñi zoñz kuzcama kamiñchucha. Wejrzi ana tii yokquiz zejlñi zoñz kuzcama kamiñcha. ²⁴ Jalla nižtiquiztan wejrqui ančhucaquiz chiichinča, ančhucqui ticznaquičha, persun ujquiztan ana pertunta. Ultimupan ančhucqui weriž chiitaqui ana catokaquič niiqui, ticznaquičha, persun ujquiztan ana pertunta.

²⁵ Jalla nekztanaqui ninacaqui pewczicha, tuž cjan:

—¿Jequimt amjo?

Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Jaknužt wejt persun puntuquiztan chiintčhalaja, jalla niža zoñtpanča wejrqui. ²⁶ Ančhuca puntuquiztan wejtta walja chiiz zejlča, ančhuca uj tjeezjapa. Pero wejt chiizqui anača wejt kuzquiztanqui. Antiz wejr cuchanžquiniž kuzcamapankazza. Wejr cuchanžquiniqui werara chiñipanča. Wejrqui nižquiztan nonžtanaca maznuča tii muntuquiz zejlñi zoñinacžquiz. Jalla nižtiquiztan weriž chiitaqui ančhuca puntuquiztan ultim werarača. —Jalla nuž chiichičha Jesusaqui.

²⁷ Jalla nuž Yooz Ejpž puntuquiztan chiyen, nii judío zoñinacaqui ana intintazziča.

²⁸ Jalla nekztan Jesusaqui cjichičha:

—Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtča. Chjulorat ančhucqui wejr tsewccuc waytita cherachaja, jalla nii ora ančhucqui zizaquičha, werarača wejt persun puntuquiztan chiitaqui, nii. Wejrqui anal wejt persun kuzquiztan kamuča. Antiz wejt Yooz Epiž kuzcama kamuča. Wejt waytiz oraqui jalla nižzakaz zizaquičha. ²⁹ Wejr cuchanžquiniqui wejtta chicaž zejlča. Wejrqui niž kuzcamapan kamuča. Jalla nižtiquiztan wejt Ejpqui anaž wejr zina ecča.

³⁰ Jalla nuž Jesuž chiitiquiztan muzpa zoñinacaqui nižquin criichičha.

LIWRIIZ PUNTU

³¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui nižquiz criichi judío zoñinacžquiz cjichičha:

—Ančhucqui weriž chiita tawkquiz tjapa kuztan tjurt'quič niiqui, ultim werara wejt partir zoñinaca cjequičha. ³² Nižaza Yooz takučha ultim weraraqui, nii zizaquičha. Jalla nuž werara zizcu liwriitaž cjequičha.

³³ Nii ana criichi judío zoñinacaqui Jesužquiz kjaaziča, tuž cjan:

—Wejrnacqui Abrahamž majchmajtquiztan tjoninča. Jaziqiu Yooz wajtchiz zoñinactha wejrnacqui. Yekjaž mantuquiz anaž wira zejlchinča. Amzti, žkjažtiquiztan chičhamta, “Ančhucqui liwriitaž cjequičha” cjanajo?

³⁴ Jesusaqui ninacžquiz cjichičha:

—Ančhucaquiz weraral chiyučha. Jakzilat uj paacan kamčhaja, jalla niiqui ujz mantuquiz kamča. ³⁵ Tsji mantita piyunaqui patrunž kjuyquiz kamchi cjenami ultim anaž nii kjuychiz famillž partiquiz želasača. Antiz nii famillž majchqui jalla niičha famillž partiquiz zejlñipanča. ³⁶ Jalla nižtiquiztan ančhucqui Yooz Majchiz liwriita cjequiz niiqui ultim werara liwriita cjequičha, Yooz kjuychiz famillquiz cjisjapaqui. ³⁷ Wejr zizuča, ančhucqui Abrahamž majchmajtquiztan tjoninčhucča, nii. Pero jalla nuž cjenami, ančhucqui weriž chiitanaca anapan catokča. Jalla nižtiquiztan ančhucqui wejr conz pecča. ³⁸ Wejrqui chiyučha, wejt Yooz Epiž chiitanaca, jalla nii. Ančhuczi ančhuca epiž chiita jaru paača.

³⁹ Ninacaqui tuž kjaaziča:

—Wejtnaca atchi ejpča Abrahamqui.

Pero Jesusaqui ninacžquiz cjichičha:

—Ančhucqui ultim Abrahamž majchmajtčhuc cjichaj niiqui, niž kamta irataž kamčhani. ⁴⁰ Yoozquiztan nonžtanac jaru werara chiichinča. Jalla nuž werara chiitiquiztan ančhuczi wejr conz pecča. Abrahamqui ana niža paachiča. ⁴¹ Ančhucqui persun epiž kamta irataž kamča.

Nekztanaqui ninacaqui cjichičha:

—Wejrnacqui anača adulteriuquiz kamfi maa ejpžquiztan tjoninqui. Wejtnaca maa ejpnaca zizuča. Nižaza wejrnacqui tsji arajpach Ejpchizkazza. Yoozza niiqui.

⁴² Jesusaqui nekztan cjichičha:

—Ančhuca ejpqui Yoozjalaj niiqui, ančhucqui wejtta zuma munazitasača. Wejrqui Yooz Ejpžquiztanča; nižquiztan tjonučha. Niiž pinsitiquiztan tekz tii muntuquiz želuča. Anal wejt kuzcamakaz tjonchinča. Wejt Yooz Ejpqui wejr cuchanžquičiča. ⁴³ Žkjažtiquiztan ančhucqui weriž chiitanaca ana intintazasajo? Ančhucqui weriž chiitanaca anapanž kuztan nonz pecča, nekztan. ⁴⁴ Ančhuca ultim ejpqui diabluča. Niiž kuzcama kamz pequičhucča. Primirquiztanpacha niičha zoñi conñiqui. Nižaza diabluqui werara chiizquiztan ana juyzu paañičha. Anapanča werar taku chiñi niiqui. Niiž ana zum kuzcamapan toscar takunaca chiičha. Niipankazza toscara chiñiqui. Nižaza

niičha toscar chiiñinacž ejppqi. ⁴⁵ Wejrqui ančhucquiz weraral chiyučha. Ančhucua diablu ejpchiz cjen, weriž werara chiitanaca ana criiñchucčha. ⁴⁶ ¿Ject ančhucquiztan tsjii weriž paata uj tjeenasajajo? Wejrqui Yooz taku werarapan chiyučha. ¿Kjažtiquiztan wira ana wejtquiz crii ančhucjo? ⁴⁷ Yooz partir zoñinacaqui Yooz takuž nonža. Ančhucuzti anapančha Yooz partira. Jalla nižtiquiztan ančhucqui Yooz taku ana nonz pecčha.

IMA ABRAHAM ZELAN, JESUCRISTUQUI ZELATČHA

⁴⁸ Nekztan judío zoñinacaqui Jesusižquiz kjaazičha tuž cjan:

—Amqui anawal Samaria wajtchiz zoñimžlani. Zajraž tanta zoñimžlani. Nužupančha.

⁴⁹ Jesusaqui ninacžquiz tuž kjaazičha:

—Wejrqui anačha zajraž tantitqui. Wejt Yooz Ejpž honora waytučha. Ančhucuzti wejr iñarcan wejtquiz anaž honora tjačha. ⁵⁰ Wejrqui persun honora ana waytiz pecučha. Tsjiiqui žejlčha. Jalla niičha wejt honora waytiz pecniqui. Jalla niičha lijituma pjalžniqui. ⁵¹ Wejrqui ančhucquiz weraral chiyučha. Jequit weriž chiitacama kamčhaja, jalla niiqui ana ticžniž cjequičha; Yooztan wiñaya kamaquičha.

⁵² Jalla nuž chiitiquiztan judío zoñinacaqui tuž kjaazičha:

—Jalla nuž amiž chiitiquiztan wejrnaacaqui zizzinčha, zajraž tantapanimkalal amqui. Abraham ticzičha; profetanacami ticzizakazza. Amzti cjičha, “Jequit weriž chiitacama kamčhaja, ana ticžniž cjequičha”, nii. ⁵³ Amqui wejtnacaž ticzi Abraham ejpžquiztan tsjan jilirim cjes, ¿kjažtatajo? Yooztajapa chiiñi profet zoñinacami ticzičha. ¿Chjul zoñipanim amzť cjesajajo?

⁵⁴ Jesusaqui tuž kjaazičha:

—Wejt persun honora waytaž niiqui, jalla nuž waytita honoraqui anaž walčha. Wejt Yooz Ejpčha wejt honora waytiñiqui. Jalla niž puntu ančhucqui “Wejtnaca Yoozza” cjiñchucčha. ⁵⁵ Ančhucqui nii Yoozqui anapan pajčha. Wejrkal nii pajučha. “Wejrqui Yooz Ejp anal pajučha”, cjesaž niiqui, wejrqui toscaral cjesačha, ančhuc irata. Yooz Ejp pajučha; nižaza niž chiitacama kamučha. ⁵⁶ Tuquita atchi Abraham ejppqi wejt tjonž tjuñi nonžcu, walja cuntintutačha. Nižaza wejt tjonž tjuñi zizcu, walja chipčičha.

⁵⁷ Jalla nuž chiitiquiztan nii judío zoñinacaqui Jesusižquiz cjičhičha:

—Amqui imazi pjižzka tunc watchizzam pero. ¿Jaknužť amzť Abraham pajcham cjesajajo?

⁵⁸ Jesusaqui ninacžquiz tuž kjaazičha:

—Ančhucquiz ultim weraral cjiwčha. Ima Abraham želan, wejrqui žejlčinčha.

⁵⁹ Jalla nuž chiitiquiztan judío zoñinacaqui maznaca aptičhičha. Jesusa maztan čhajcz pecatčha. Jesusazti chjojzičha. Nekztan timpluquiztan ulančhičha. Nekz žejlñi zoñinacž taypiquiztan atipassičha.

9

ZUR ZOÑI ČHJETINTA

¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui jiczquiz ojkchičha. Nii jicz latuquiz tsjii zur zoñi želatčha. Majttiquiztanpacha zuratačha. ² Jalla nii zoñi cheržcu Jesusiž tjaajinta zoñinacaqui pewczičha, tuž cjan:

—Tjaajiñi Maestro, ¿kjažtiquiztan zurapan majttata? ¿Niiž maa ejpž ujquiztan nižta zura majtta cjesaya? Už ¿persunž ujquiztan cjesaj?

³ Jesusaqui ninacžquiz tuž kjaazičha:

—Anaž niž persun ujquiztanami, nižaza anaž niž maa ejpž ujquiztanami zura majttatačha. Antiz zura žejlčha, niž zuržquiz Yooz obra tježta cjisjapa. ⁴ Jaknužť zoñinaca majiñ langžaja, jalla nižta irata wejrnaacqui tii muntuquiz žejlcan langstančha. Wejt cuchanžquiniž tjaata obranaca langstančha. Zumz timpu wajillačha. Zumchi cjenaqui anaž jecmi langzuca. ⁵ Tii muntuquiz žejlcan wejrqui zoñinacžquiz Yooz zuma kamaña tjeeznučha, tsjii kjanaztakaz.

⁶ Jalla nuž chiižcu, Jesusaqui yokquiz tjujtzičha. Nekztan nii tjujtžta llawsa yok pjilžtan tjarzičha. Jalla nii aptižcu nii zur zoñž čhjujquiz tjalžinčhičha. ⁷ Nekztanaqui nii zur zoñžquiz cjičhičha:

—Siloé cjiťa coch paata kjazquin oka. Jalla nicju čhjujqui awjžca.

Siloé cjiťa tjuuqui “Cuchanžquita” cjičha ninacž tawkquiz. Jalla nekztanaqui nii zur zoñi ojkžcu čhjujqui awjzičha. Nekztan cherñi cjišsičha. Cherñi quejppžquičhičha. ⁸ Jalla nekztan niž žcati kamñi zoñinacami nižaza nižquiz pajñi zoñinacami nii žejťchi cheržcu, tuž cjičhičha:

—¿Anaj tiiqui nii paaz tomtomangžni zoñiya? Tuquiqui julzi žejlñitala.

⁹ Yekjapanacaqui cjetčha:

—Niipansala.

Yekjapac cjetčha:

—Anapanž nii tiiqui. Nižtažtakazla, pero.

Pero nii žejtchi žoñipachača cjichiqui:

—Wejrpantča.

¹⁰ Jalla nekztanaqui nižžquiz pewcunchičha:

—¿Kjažum am jazic cher, kjažtatajo?

¹¹ Niiquini nacžquiz kjaaziča tuž cjican:

—Nii Jesusa cjita žoñiqui llawsiztan yok pjilžtan tjarziča. Jalla nuž tjaržcu wejt čhjujquiz tjalžinčiča, tuž cjican: “Siloé cjita kjazquin oka. Jalla nicju ajunžca”. Jalla nekztanaqui ojkchinča wejrqui. Čhjujqui ajunžcu cherñi cjissinča.

¹² Jalla nekztanaqui nii žejtchi žoñžquiz pewczizakazza tuž cjican:

—¿Jakziquin nii žoñiya?

Niiquini tuž kjaaziča:

—Anal zizuča.

¹³ Jalla nekztanaqui jakatažuquini zurquiztan čhetinta žoñiqui fariseo partinacžquin čhichtatača. ¹⁴ Jeež tjuñquiz Jesusaquini milajru paachiča. ¹⁵ Fariseo žoñinacaquini zurquiztan čhetinta žoñžquiz wilta pecunchičha, tuž cjican:

—¿Anziquini kjažtam cherya?

Nii žoñiquini tuž kjaaziča:

—Llawsiztan pjilžtan tjaržcu, wejt čhjujqui tjalžinčiča. Jalla nekztan wejt čhjujqui ajunžcu, cherñi cjissinča. Jaziquini cheručha.

¹⁶ Tsjii fariseo žoñinacaquini Jesusizjapa quintra čiichiča, tuž cjican:

—Nii žoñiquini anaž Yooz partiquiztan cjesača. Niiquini ana jeež tjuñimi rispitchila.

Yekjapazti cjetča:

—¿Kjažt ujhiz žoñiquini nižta milajrunaca paasajo? Anaž cjesača.

Jalla nižtiquiztan Jesusiz puntuquiztan t'aka t'aka cjissiča. ¹⁷ Jalla nuž t'aka t'aka jciscu, wilta nii zurquiztan čhetinta žoñžquiz pecunchičha, tuž cjican:

—¿Amquini kjažum cji, am čhjujqui čhetiñi žoñž puntu?

Nii žoñiquini tuž kjaaziča:

—Wejrquini cjiwča, jalla niičha Yooz cuntiquiztan čiichiñi profet žoñipanqui.

¹⁸ Tuquiquini nii žoñiquini zuratača, jaziquini cherñi cjissiča. Pero nii judío žoñinacaquini nii milajru ana criiz pecatča. Jalla nekztan nii žoñž maa ejp kjawziča, pewczjapa. ¹⁹ Jalla tuž pewczičha:

—¿Tiic am majchkaya? ¿Tiic zurapan majttatakaya? ¿Kjažt tiizti cherñi cjesajo?

²⁰ Nii maa ejpquini kjaaziča, tuž cjican:

—Tiipanča wejtnaca majchquini. Nižaza zurapan majttatača. Jalla niikal chiyasača.

²¹ Anziquini cherñi cjissizlani, jalla nii puntuquiztanaquini anal zizuča. Nižaza jechalaj tiiz čhjujqui čhetinči anal zizuča. Tiika pewcnani. Pajk žoñičha tiiquini. Tiipachaž razunaquini tjaasača.

²² Nii judío žoñinacaquini tsjii acuerduquiz parlassitacha, jakziltat Jesusiz puntuquiztan “Tiičha Cristuquini” cjican chiyachaja, jalla niiquini ajcz kjuyquiztan chjatkataž cistanča. Jalla nii acuerduquiz parlassitacha. Jalla nižtiquiztan nii zur žoñž maa ejpmi ekziča; ana kjanacama čiiz pecatča. ²³ Jalla nižtiquiztan ninacaquini kjaaziča, tuž cjican:

—Tiika pewcnani. Pajk žoñičha tiiquini.

²⁴ Jalla nekztanaquini nii judío žoñinacaquini zurquiztan čhetinta žoñi wilta kjawziča. Nekztan tuž cjičiča:

—Yooz honora wayta. Anača Jesusiz honora waytizquini. Wejrnaca zizuča, nii čhetinñi cjita žoñiquini walja uj paañipanča.

²⁵ Jalla nekztan nii zurquiztan čhetinta žoñiquini tuž kjaaziča:

—Wejrquini anal zizuča, uj paañi ana uj paañi, nii. Pero wejrquini zuratača. Jaziquini cheručha. Jalla nužupan zizuča.

²⁶ Wilta nižžquin pecunchičha, tuž cjican:

—¿Jaknužt paachitajo? ¿Jaknužt am čhjujqui čhetintajo?

²⁷ Nii žoñiquini tuž kjaaziča:

—Ančhucaquini čiichinsala. Weriz čiita ana nonz pecča. ¿Kjažtiquiztan wilta wilta wejr čiijaj cjejejo? ¿Ančhucakazak nižtan chica ojklayñi cjis pecjo?

²⁸ Jalla nekztanaquini nii judío žoñinacaquini zurquiztan čhetinta žoñžquiz ch'aanichiča tuž cjican:

—Amquini nii žoñž jaru ojkča. Wejrnaczi Moisés jaru okučha. ²⁹ Yoozquini Moisesquini čiichiča. Jalla nii zizuča. Tii žoñžquiztanaquini anal zizuča, jakziquiztan tjončhaja, jalla niimi.

³⁰ Jalla nekztanaquini nii čhetinta žoñiquini tuž cjičiča:

—Tiicha ispantichuca. Ančhucqui jakziquiztan tjončhaja, nii ana zizza. Wejtquei pero čhujqui čhjetinžinčičiha. ³¹ Učhumqui zizla. Yoozqui ujchiz žoñinacž mayiztaqui anaž nonznasača cjičha. Yooz rispiti žoñinacžquizimi nižaza Yooz kuzcama kamñi žoñinacžquizimi, jalla ninacžquiz nonznasača Yoozqui cjičha. ³² Anawira tsjii zur žoñž čhujqui čhjetinta quintu žejlřitala, tuquitanpachami. ³³ Nii žoñiqui ana Yooz partiquiz-tanzlaj niiqui, ana čhjul pajk obrami paačhani.

³⁴ Jalla nekztanaqui nii judionacaqui tuž cjichičha:

—Amqui ujchizpan majttamtačha. Žaziqui wejtnacaquiz tjaajinzim pec, kjažtatajo?

Jalla nekztan nii zurquiztan čhjetinta žoñi ajcz kjuyquiztan chjatkatchičha.

ZURANZ PUNTUQUIZTAN

³⁵ Jalla nuž chjatkattiquiztan Jesusaqui zizzičha. Jalla nekztan nii žoñžtan wilta zalžcu, tuž cjichičha:

—Žtsewctan cuchanžquita Yooz Žoñžquizim criya?

³⁶ Nii čhujqui čhjetinta žoñiqui tuž kjaazičha:

—Señor, maznalla, žject niiqui? Wejrqui niizquin criyasača.

³⁷ Jesusaqui niizquin kjaazičha, tuž cjan:

—Anziqui werim cherčha. Niičha wejrtqui, amtan parliřtqui.

³⁸ Jalla nekztanaqui nii žoñiqui Jesusiž yujcquiz rispitan quillzičha, tuž cjan:

—Wejt Jiliri. Amquiz criyučha.

³⁹ Jesusaqui niizquiz cjichičha:

—Wejrqui tii muntuquiz tjončičha, žoñinaca pjalzjapa. Tsjii žoñinaca žejlčha ana zuma kamañchiz. Pero ninacž ujquiztan kuz zint'ičha, “ujchizpančha wejrqui” cjan. Wejrqui tjonchinčha ninaca zuma kamañchiz cjskatzjapa. Tsjii žoñinaca žejlčha. Jalla ninacaqui ana zuma kamañchizakazza. Pero “Yooz puntu zuma zizučha” cjiñičha. Jalla nuž chichiyanamini ninačača zur žoñinacažtakaz. Jalla nii tjeezjapa, tii muntuquiz tjonchinčha.

⁴⁰ Jesusaž nuž chian yekjap fariseo žoñinacaqui niiz žcati želatčha. Ninacaqui nii čhiita nonžcu, pewczičha tuž cjan:

—ŽWejrnamini zur žoñinacažtakaz cjesajo? Anaž cjesača.

⁴¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz tuž cjichičha:

—Ančhucqui persun kuzquiz zur žoñižtakaz naytasaž niiqui, ančhucqui anaž ančuca ujquiztan casticta cjitasača. Pero “Wejrnamini Yooz puntu zuma zizučha” cjanž čhiila. Jalla nižtquiztan ančuca ujquiztan casticta cjequičha.

10

UZANACZ QUINTU

¹ Jesusaqui zakaz cjichičha:

—Ančucaquiz weraral chiyučha. Jakziltat uuzi uyquiz ana zan kjutan luzzaja, yekja latuquiztan chjozacuñ luzzaja, jalla niičha ana wal tjañiqui. Uzanaca kjañzjapa luzzaja. ² Pero jakziltat uuzi uy zanquiztanpan luzzaja, jalla niičha uuzi itzñi awatiriqui.

³ Nižaza uy zana cwitiñi žoñiqui uy zana cjetziñičha nii uuzawatiri luzzaja. Nižaza nii uuzanacaqui awatirž jora pajčha. Nii awatiriqui uuzawatiri tjuucu tjuucu kjawža, nižaza uyquiztan jwessa. ⁴ Jalla nuž tjapa niiz uuzanaca jwescu, niiz uuzanacž tuquizniž ojkčha. Nižaza nii uuzanaca niiz wirquiz apža, jora pajžcu. ⁵ Tsjii ana pajta žoñž wirquiziqui anaž apža, antiz nii ana pajta žoñžquiztan zajtčha, niiz jora ana pajžcu.

⁶ Jalla nuž Jesusaqui quint'ičičha. Pero nonžñi žoñinacazti ana wira intintazzičha, čhjul puntuquiztan čhičhaja, jalla nii.

ZUMA AWATIRI

⁷ Jalla nekztanaqui Jesusaqui wilta ninacžquiz čhiichičha, tuž cjan:

—Ančucaquiz weraral chiyučha. Wejrtčha uuzi uy zantqui. ⁸ Ima weriž tjonan, žoñinacaqui tjončičha, “Yoozquiztan tjonučha”, cjanacaqui. Pero tjañicamačha tjapa nii tjonchi žoñinacaqui. Uuzawatiri tjangžñinacačha ninacaqui. Pero ninacž wirquiziqui wejt uuzanacaqui ana apzičha. ⁹ Wejrtčha uuzi uy zantqui. Jakziltat weriž cjen Yooz jamillquiz luzzaja jalla niiqui liwriitaz cjequičha. Jalla niiqui Yooz uuzawatiri tjuucu tjuucu cjequičha. Uuzawatiri tjuucu tjuucu cjequičha, zaž ulnaquičha, zuma pastu watzjapa. Liwriitapaz cjequičha.

¹⁰ Tjañi cjičjiñi žoñinacaqui tjončha, cjisñi, coni, nižaza tirkati, jalla nii alaja tjončha. Wejrtzi tjonchinčha, zuma kamaña tjaazjapa, ančhuc ancha zuma kamañchiz cjskatzjapa.

¹¹ Wejrtčha zuma awatiriqui. Tsjii zuma awatiriqui niiz uuzanacž laycu ticznasača. ¹² Pero yekjapanacaqui paca tanzjapakaz uuzawatiri ichñičha. Jalla ninacaqui tsjii uuzi tanñi animalaž tjonan uuzi eccu zatasacha. Nii uuzawatiri anačha persun uuzanaca. Jalla nuž uuzanaca ectan nii anawal animala tjonchiqui uuzanacaž tančha, nižaza witčha. Anačha nižta zuma awatiriqui. ¹³ Nii anawal awatiriqui paca tanzjapakaz uuzi ichñičha. Ana

nii uuzanaczjapa juyzu paañičha, čhjulunacat watačhaja, jalla nii. Jalla nižtiquiztan uuzanaca eccu, anawal animalquiztan zatasacha.

¹⁴⁻¹⁵ Wejrčha zuma awatirtqui. Jaknužt wejt Yooz Ejpqui wejtquiz pajčhaja, nižaza wejrmi wejt Ejpžquiz pajučhaja, jalla nižtačha wejrqui wejt uuzanaczquiz pajučha, nižaza wejt uuzanacaqui wejtquiz pajčha. Wejrqui wejt uuzanacz laycu ticznačha. ¹⁶ Wejtta zakaz žejlčha yekja uuzanaca ana tii uyquiz cjiñiqui. Wejrqui nii uuzanaca ricujquiz-tanzakaztčha. Jalla ninacaqui wejt taku cazaquičha. Tjapa wejt uuzanacaqui tsjii tamaž cjequičha, nižaza tsjii awatirchiz.

¹⁷ Wejt uuzanacz laycu ticznačha, nižaza jacatatačha. Jalla nižtiquiztan Yooz Ejpqui wejr k'aachičha. ¹⁸ Anaž jecmi wejr ticzkatasacha. Antiz wejrqui persun kuzquiztan ticznačha. Nižaza poderchiztčha jacatatzjapa. Jalla nii poder wejt Yooz Ejpqui wejtquiz tjaachičha.

¹⁹ Jalla nuž Jesusiž čhiita taku nonžcu judío zoñinacaqui wilta t'aka t'aka cjissičha. ²⁰ Tsjii zoñinacaqui cjichičha:

—Zajraž tantala. Lcuratala tiiqui. ¿Kjažtiquiztan tiž čhiita ančhucqui nonžjo?

²¹ Yekjapac cjichičha:

—Tiiqui anaž zajraž tanta zoñižta čhiičha. ¿Nižaza zajraž tanta zoñiqui tsjii zur zoñi čhjetnasajo? Anaž cjesačha.

TSJII ZOÑINACAQUI JESUSA ANA NONZ PECCHA

²² Zac timputačha. Nižaza Jerusalén wajtquin timplu cumpleañ pjizta paatčha. ²³ Jalla nii oraqi Jesusaqui timpluquin ojklayatčha, Salomón cjiita kjuy patiuran. ²⁴ Jalla nuž ojklayan judío zoñinacaqui Jesusiž wajtana ajczičha, tuž cjičan:

—¿Čhjulorcama amqui wejtnaca kuz turwayskataquejo? Amčhalaj Cristumž niiqui, tsjiika kjanacama čhiizna.

²⁵ Jesusaqui ninaczquiz tuž kjaazičha:

—Ančhucquiz nuž cjichinčha. Pero weriž čhiitami ana criichinčhucčha. Jaknužt wejt Yooz Ejp mantachaja, jalla nii mantita jaru zuma obranacal paa-učha. Jalla nii obranacaž cjen, ančhucqui zizasacha, werjtčha Cristo už anažlaj Cristo, nii. ²⁶ Ančhuczi ana wejtquiz criičhucčha. Ančhucqui anačha wejt uuzaztakazi, jaknužt tuquiqui čhiituchaja, jalla nii. ²⁷ Wejt uuzanacaqui wejt jora pajčha, nižaza wejrqui wejt uuzanaca pajučha. Nižaza nii wejt uuzanacaqui wejtquiz apžquiñipančha. ²⁸ Wejrqui ninaczquiz zuma kamaña tjaa-učha, Yooztan wiñaya kamzjapa. Anapan infernuquin okasačha. Nižaza anaž jecmi wejt kjarquiztan ninaca kjañasačha. ²⁹ Wejt Yooz Ejpqui wejt kjarquiz tjaachičha. Jalla niiqui tjappachquiztanami juc'ant azzizza. Jalla nižtiquiztan anaž jecmi Yooz Ejpquiztan wejt uuzanaca kjañasačha. ³⁰ Wejtta wejt Yooz Ejpžtan tsjii kuzziztčha.

³¹ Jalla nuž čhiitiquiztan nii judío zoñinacaqui maztan aptižcu wilta Jesusižquiz čhajz pecatčha. ³² Nekztan Jesusaqui ninaczquiz cjichičha:

—Wejrqui Yooz Ejpž aztan zuma obranacal ančhucquiz tjeezinčha. Nii zuma obranaca Yooz kuzcama paachinčha. ¿Jakzilat nii zuma obranacquiztan wejr maztan čhajz pecjo?

³³ Nii judío zoñinacaqui tuž kjaazičha:

—Anal am čhacačha, zuma obriquiztan. Yooz quintra čhiitiquiztan am čhacačha. Amqui zoñimkazza. Pero Yooztakam cjiicjičha.

³⁴ Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninaczquiz tuž cjichičha:

—Ančhuca liiquizpacha tuž cjiirtapančha: “Yoozqui cjičha: ‘Ančhucqui Yooztakazza.’ ” ³⁵ Cjiirta Yooz takuqui anaž niqi atasacha. Jalla nii zizza učhumqui. Yoozqui niž taku catokfi zoñinacz puntuquiztan cjichičha, “Ančhucqui Yooztakazza”, cjičanaqui. ³⁶ Yoozqui wejr ut'ayčičha tii muntuquiz cuchanzquizjapa. Jalla nižtiquiztan wejrqui cjichinčha, “Wejrčha Yooz Majchtqui”. Jalla nuž čhiitiquiztan, ¿kjažt ančhucqui Yooz quintra čhiini cjejo? ³⁷ Wejrqui wejt Yooz Epiz mantita obranaca ana paayin cjičasaž niiqui, wejtquiz criiž ana waquizičha. ³⁸ Pero wejt Yooz Epiz mantita obranaca paayinčha. Jalla nižtiquiztan wejtquin criya. Weriž čhiitiquiztan anačha wejtquiz criyačhaj niiqui, weriž paata obranacquiztan mekaž wejtquiz criyalla. Wejtquin criyaquiz niiqui, ančhucqui intintazaquičha, wejtta Yooz Ejpžtan tsjiikazza, jalla nii. Wejt Yooz Ejpqui wejt kuzquiz žejlčha, nižaza wejrqui wejt Yooz Ejpž kuzquiz želučha. —Jalla nuž čhiičičha Jesusaqui.

³⁹ Nekztanaqui wilta Jesusa preso čhjitž pecatčha. Pero Jesusaqui ninaczquiztan atipas-sičha.

⁴⁰ Jalla nekztanaqui Jesusaqui Jordán puž tuuna ojkičičha. Jakziquin Juanqui primero bautistčhaja, jalla nicju želatčha. ⁴¹ Walja zoñinacaqui nižtan zali ojkičičha. Ninacaqui tuž cjichičha:

—Chekapan, tjapa Juanž čhiita tiž puntuquiztan werarapančha. Ana čhjul milajru paachi cjenami, Juanqui tiž puntuquiztan werarapan čhiitikalala.

⁴² Jalla nicju želan walja nekz žejlči zoñinacaqui Jesusižquiz criičičha.

11

LAZARO TICZICHA

¹ Tsji laa žoñi želatča, Lázaro cjita. Betania wajtchiz žoñitača. Mariá, nižaza naaža cullaqui, Marta, jalla nii pucultanaqui Betania wajtchizzakaztača. ² Mariiqui nii laa Lazaruž cullaquitáča. Nižaza Mariiqui Jesusa Jilirž kjojchquiz zuma ulurchiz asiiti alžinchintača. Nekztan naaža persun ach charžtan Jesusiž kjojchanaca chjužinchintača. ³ Jalla nuž nii pucultan maatakanacaqui Jesusižquiz mazñi cuchanzquichiča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, amiž pecta k'aachita amigo laa cjichiča.

⁴ Jesusaqui nii mazta nonžcu, cjichiča:

—Niž laacjitiqiztan ana ticznaquiča. Antiz niž laacjitiqiztan Yooz azi tjeežtaž cjequiča. Nižaza Yoozqui honorchiz cjequiča. Nižaza Yooz Majchqui honorchiz zakaz cjequiča.

⁵ Jesusaqui Martaquiz, naaža cullaqui Mariaquiz, nižaza ninacž jila Lazaružquiz, jalla ninacžquiz ančaž k'aachichiča. ⁶ Jalla nuž cjenami Lazaruž laa quintu nonžcu, Jesusaqui iya puc majžtan kamchiča, jakziquin kamatchaja, jalla nicju. ⁷ Jalla nii puc majquiztan niž tjaajintanacžquiz cjichiča:

—Wiltaž Judea yokquin okla.

⁸ Nekztanaqui niž tjaajintanacaqui cjichiča:

—Tjaajiñi Maestro, azk tsjii kjaž majkaz nekza žoñinacaqui am maztan čhajc pecatla, conzjapaqui. ¿Wilta am nicju ojkc pecya?

⁹ Jesusaqui ninacžquiz tuž kjaaziča:

—Tsji noojiqui tuncapan orchizza, majiñqui. Jakziltat kjanquiz ojčkaha, anaž ezašača. Jalla niža iratača wejt kjanquiz ojčkñi žoñinacaqui. Ima niž ticz ora irantžcan, walikaz cjequiča. ¹⁰ Jakziltat ween zumchiquiz ojčkaha, jalla niiqui ezasača, kjanaž ana želanaqui. Jalla nižtača ana wejt kjanquiz ojčkñi žoñinacaqui. Ana Yooz kuzcama kamtiqiztan anawalquiz tjojtšnasača.

¹¹ Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Učhum Lázaro amiguqui tjažča. Pero wejrqui Lázaro tjažil wajtskatača.

¹² Jalla nekztanaqui niž tjaajintanacaqui cjichiča:

—Jiliri, tjažčaj niiqui, nuž cjenauqui upallat cjissani; žetaquiz, jaz.

¹³ Niž tjaajintanacaqui tsji kjutñi intintazziča. Jesusaqui Lázaro ticz puntuqiztan chiichiča. Niž tjaajintanacaqui ultimu tjaž puntuqiztan intintazziča. ¹⁴ Jalla nižtitiqiztan Jesusaqui kjanapacha chiichiča tuž cjican:

—Lazaruqui ticziča. ¹⁵ Ana nicju željčiž cjen wejrqui cuntintuča. Jalla nuž cjenča ančhucaltajapaqui waliqui, wejtquiz juc'anti criichi cjisjapa. Jazic nii cheriž ojkla.

¹⁶ Nekztanqui Tomasaqui, niž mazinacžquiz cjichiča:

—Učhumnac zakaz ojkla, tižtan chica ticžñi.

Tomasaqui “Pacha” cjita žoñizakaztača.

JESUSACHA JACATATSKATÑIQUI

¹⁷ Betania watja irantižcu, Jesusaqui zizziča, Lazaruž ticžtaqui nižaza tjattaqui pajkpic tjuñitača. ¹⁸ Betania watjaqui Jerusalén wajtquiztan pizc kilómetro jilallatača. ¹⁹ Jalla nii žcati želan walja žoñinacaqui Martaquiz nižaza Mariyaquiz kuzñi tjonzitača, ninacž jila ticziž cjen. ²⁰ Martiqui Jesusaž waj irantižquiñi quintu nonžcu, Jesusižquin zali ojkcchinča. Mariiqui kjuyquin eclichintača. ²¹ Jesusižtan zalžcu, Martiqui paljaychinča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, am tekz željtasaz niiqui, wejt jilaqui ana ticzi cjtasača. ²² Jalla nuž cjenami wejrqui zizuča, čjulu amiž Yoozquiztan mayiztami tjaataž cjequiča. —Jalla nuž Jesusižquiz chiichinča Martiqui.

²³ Jesusaqui naaquiz cjichiča:

—Am jilaqui jacatataquiča.

²⁴ Martiqui cjichinča:

—Wejrqui zizuča, tii muntu tucuzinžtan, jacatatz tjuñquiziqui jacatataquiča.

²⁵ Nekztan Jesusaqui naaquiz cjichiča:

—Wejrčha jacatatskatititqui, nižaza arajpach žeti tjajiñtqui. Jakziltat wejtquiz criyačaha, ticzi cjenami, wilta žetaquiča. ²⁶ Nižaza jakzilta žejtñi žoñimi wejtquiz criyačaha, jalla niiqui anaž wira ultimu ticznasača. Arajpachquin wiñaya žetaquiča. ¿Jalla nii crii amya?

²⁷ Naaqui tuž kjaazinča:

—Criyuča, wejt Jiliri. Nižaza criyuča, amqui Cristumča; nižaza Yooz Maatimča tii muntuquiz tjonchiqui. Jalla niiqui criyuča.

MARIAQUI JESUSIZTAN ZALI ULANCHINCHA

²⁸ Jalla nuž chižcu, Martiqui naaža Marii cullaqui kjawžñi ojkhinča. Nekztan Mari-aquiz jamazit chiichinča, tuž cjican:

—Tjaajiñi Maestruqui tekz tjonchiča. Am kjawžca cjiča.

²⁹ Jalla nuž nonžcu Mariiqui apura žaazinča. Jesusižquin zali ojkhinča. ³⁰ Jesusaqui imaž watja irantižcatča, jakziquin Marti nižtan zalčhaja, jalla niiranž želatča. ³¹ Lázaro jilaž ticziž cjen, Mariaquiz kuzcan žoñinaca kjuyquin želatča. Jalla ninacaqui María apura žažcu ulanñi cheržcu wirquizpacha apziča. Ninacaqui cjichiča, “Lázaro jilž sipulturni kayit ojkhani” cjican.

³² Jesusižtan zalžcu Mariiqui niž yujcquiz quillzinča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, tekzim cjitčhaj amqui, wejt jilaqui anaž ticzi cjitasača.

³³ Jesusaqui naa María kaañi cheržcu, nižaza naatan tjonñi judío žoñinaca kaañi zakaž cheržcu, persun kuzquiz anča sint'ichiča, nižaza anča llaquita cjissiča. ³⁴ Jalla nekztan pewcziča, tuž cjican:

—¿Jakziquin tjatchinchuctaya?

Ninacaqui cjichiča:

—Jiliri, niž cheržinžcalla.

³⁵ Nekztanaqui Jesusaqui kaachiča. ³⁶ Jalla nuž cheržcu žoñinacaqui cjichiča:

—Cherzna. Lázaro jila ančaž k'aachičiča.

³⁷ Yekjapa ninacazti cjichiča:

—Tiiqui zur zožž čhujqui čhjetinčiča. ¿Anaj tiic Lázaro jila čhjetnasaya, ana ticzi cjisjapaya?

LAZARO JACATATSKATTA

³⁸ Jalla nekztanaqui Jesusaqui anča kuzquiz sint'ican, sipulturni macjatchiča. Sipulturaqui pajk mazquiz pjetatača. Nižaza pajk maztan pjucžtatača, nii sipulturni zana.

³⁹ Jesusaqui nekztan cjichiča:

—Nii maz cjewžna.

Martiqui, nii ticzi jilž cullaquiqui, cjichinča:

—Wejt Jiliri, pajkpic tjuñi tiž ticztaqui. Jalla nižtiquiztan tiiqui chjonanchižlani.

⁴⁰ Nekztanaqui Jesusaqui naaquiz cjichiča:

—Amqui wejtquiz criyaquiči niiqui, Yooz azi tjeežtam cheraquiči. ¿Anaj werj nuž amquiz chiichinpanejo?

⁴¹ Jalla nekztanaqui nii sipultura mazqui cjewžtatača. Nekztanaqui Jesusaqui arajpach kjutñi cheržcu, tuž cjichiča:

—Yooz Ejp, weriž mayizta nonžniž cjen gracias amquin cjiwča. ⁴² Weriž mayiztaqui nonžñampañča amqui. Jalla nii zizuča. Tekz tsijčhi žoñinacžtajapa nuž chiyuča, amča wejr cuchanžquichi, jalla nii criyajo.

⁴³ Jalla nuž mayizicu. Jesusaqui alto tawkžtan mantichiča tuž cjican:

—Lázaro, nekztan ulanžca, ticchuj tiona.

⁴⁴ Nii ticziquiči ulanžquichiča, kjarami kjojchami jweržintapacha, nižaza niž yujcmi tsjii pañžtan ch'okžinta. Nekztanaqui Jesusaqui nekž žejlñi žoñinacžquiz mantichiča:

—Nii jweržina. Nekztan ojklajaj cjee.

JESUSA CONZJAPA KAZZICHA

⁴⁵ Jalla nižtiquiztan muzpa judío žoñinacaqui Jesusižquin criiichiča. Ninacaqui Mari-aquiz cumpantižcu Jesusiž paata milajru cherchiča. ⁴⁶ Yekjap nekž žejlñi žoñinacazti fariseo žoñinacžquin mazñi ojkhinča. Nicju tjapa Jesusiž paatanaca quint'izquichiča. ⁴⁷ Jalla nuž nonžcu fariseo partir žoñinacami timplu jilirinacami tjapa jilirinaca ajc-skatchiča. Nekztan jilirinacžquiz pewcziča, tuž cjican:

—Nii žoñiqui ančaž milajrunaca paača. ¿Učhumnacqui kjaža cjeequi nii žoñžtan?

⁴⁸ Jalla nužkaž milajrunaca tira paañižlaj niiqui, tjapa žoñinacaqui nižquincama criyačhani. Jalla nuž cjenaqui roman jilirinacaqui zultatunaca cuchanžcačhani, učhum timplu pajljapani, nižaza učhum naciona akzjapani.

⁴⁹ Nii wataqui Caifás cjetaqui uchtatača timplu chawc jiliri. Jalla niiqui paljayčiča, tuž cjican:

—Ančhucqui ana zizñi žoñinacžtakaz, ¿kjažtatajo? ⁵⁰ Učhum wajtchiz žoñinacžtajapa nii Jesusac ticstanča, tjapa učhumnaca ticz cjenquiztanpacha. Jalla nuž waquiziča. Tjapa tii naciona akžinasaz niiqui, jalla niž ana wali cjesaca. Nuž ana waquiziča.

⁵¹ Nii timplu chawc jiliriquiči anača persun kuzquiztan chiichiqui. Timplu chawc jiliriz cjen, Yooza nuž chiikatchi. Jalla nuž chiican, Jesusiž puntu mazinčiča, Jesusaqui nii wajtchiz žoñinacžtajapa ticznaquiča. ⁵² Anazaž nii wajtchiz žoñinacžtajapakaz ticznaquiča. Tjapa žoñinacžtajapa ticznaquiča. Yooz partiquiz kamñi žoñinacaqui tjapa

kjutñi tii muntuquiz wichanzicha. Jalla ninacaqui Jesusaqui tjapa nacionquiztan ricu-jaquicha. Tsjii Yooz jamillajapa ricujaquicha. ⁵³Jalla nuž palt'izcu nii noojtanpacha judío jilirinacaqui Jesusa conzjapa kazzicha.

⁵⁴Jalla nižtiquiztan Jesusaqui chjojzacuñ ana kjanacama ojklaychiča Judea cjita yokquiz. Jerusalén žcati yokquiztan ojkcichiča Efraín wajtquin. Efraín watjaqui ch'ekti yok žcatitača. Jalla nicju niž tjaajintanacžtan kamchiča.

⁵⁵Judío žoñinacž pascua pijjzta wajillatača. Jalla nižtiquiztan walja žoñinacaqui jochinacquiztanami zkolta watjanacquiztanami Jerusalén watja ojkcichiča ima pascua pijjzta tjonan. Ajunz cuzturumpi payi ojkcichiča. Ana nii cuzturumpi paaquiz niiqui, ana pascua pijjzta paasača. ⁵⁶Nii tjonchi žoñinacaqui Jesusa kjuratča. Timpluquin tsijtchi žejlcan ninacpora Jesusiž puntu pewcsassiča, tuž cjican:

—ŽAm jaknužum tantii? ŽTii pijjztiquiz Jesusac tjonasaya?

⁵⁷Nižaza fariseo partir žoñinacami timplu jilirinacami ordena tjaachiča, jequit Jesusa cheračhaja, jalla niiqui ninacžquiz maztanča, Jesusa preso tanta cjisjapa.

12

ASIITI TJAJLZINTA QUINTU

¹Pascua pijjzta wajilla sojta tjuñiž cjen Jesusaqui Betania watja ojkcichiča, Lazaruž kjuya. Niž tuquiqui Jesusaqui ticziquiztan nii Lázaro jila jacatatskatchitača. ²Jalla nicju Jesusižquiz rispitan zuma čjjeri tjaczinchiča. Martiqui čjjeri atintichinča. Lazaruzti mizquiz želatča, Jesusižtan chica lujlcan nii parti žoñinacžtanpacha. ³Jalla nuž lulan Mariiqui medio litro zuma ulurchiz asiiti zjijcchinča. Nii asiitiqui zuma legal nardo cjita asiititača, wali precichiztača. Jalla nii asiitižtan Jesusiž kjojchiz alžcu tjajlžinčinča. Nekžtan naaža persun ach charžtan chjujžinčinča. Walja zuma ulurchiztača. Tjapa nii kjuyquiziqui nii zuma ulura chjijsitača. ⁴Jalla nuž asiiti alžini čeržcu, Judas Iscariote cjita Simonž majchqui chutchiča. Jalla niiqui Jesusiž tjaajinta žoñinacž partiquiztantacha. Nižaza niipacha niž wiruñ Jesusiž quintra tarasunaž paaquiča. Jalla nii Judasqui naa Mariaquiz paljajychiča, tuž cjican:

⁵—ŽKjažtiquiztan tii aceite ana 300 paazuñ tuytata, pori žoñinacžquiz yanapzjapajo?

⁶Judaszi anaž porinaca importayatča. Tjañi zaañitača. Niž kjarquiztača paaz pulsaqui. Nižaza nii utžta paaznacquiztan tjangñitača. Jalla nižtiquiztan nuž čiichiča. ⁷Jalla nekžtanaqui Jesusaqui Judasquiz cjichiča:

—Ana naaquiz nuž cjee. Ima wejt ticz tjuñi tjonan, naaqui wejtajapa tii aceite čhjojchinča, wejr zuma tjatta cjisjapa. ⁸Tii muntuquiz porisanacac panž žejlča. Wejržti ančhucatan ana tira želača, tii muntuquiz.

LAZARUZAKAZ CONZ PECCHA

⁹Walja judío žoñinacaqui Jesusiž quintu zizziča, Betania wajtquin žejlñi, jalla nii. Jalla nekžtan nicju ojkcichiča. Jesusa cheržñi, nižaza Lázaro cheržñi. Jesusaqui Lázaro ticziquiztan jacatatskatchiča. ¹⁰Jalla nuž Lázaro jacatatskatta quintu nonžcu timplu jilirinacaqui Lazaruzakaz conz kazziča. ¹¹Jalla nii Lazaruž jacatattaž cjen, walja judío žoñinacaqui nii jilirinacž čiitanaca ana cazziča. Nekžtan zarakžcu, Jesusižquiz apoychiča. Nižaza nižquin criichiča.

JERUSALEN WAJTQUIN LUZTA QUINTU

¹²Walja žoñinacaqui Jerusalén watja tjonžcu, nekž želatča pascua pijjzta paazjapa. Jakatažquiqui žoñinacaqui zizziča, Jesusaqui wajtquin wajillaž irantžquiča, jalla nii. ¹³Jalla nekžtan chjañinacžtanpacha ramuza cjita munti itsa kjajpchiča. Jalla nuž nii ramuz itsanac manžcu, wajtž tjija Jesusa risiwi ulanchiča, tuž kjawcan:

—iYoozquj honorchiz cjila! iYooz Jilirž tjuuquiz tjonñi žoñi rispittaj cjila! iIsrael chawjc jiliri rispittaj cjila!

¹⁴Jesusaqui tsjii aznu cuncicžcu, yawchiča, jaknužt Yooz tawk liwruquiz cjiirčhaja, jalla nuž.

¹⁵Cjiirta Yooz takuqu tuž cjiča:

—Sión wajtchiz žoñinaca, anaž eksna. Cheržna. Aznuquiz yawchi am chawjc jiliriz tjonča.

¹⁶Jalla nuž watan nii ora niž tjaajintanacaqui anaž intintazatča, kjažtiquiztan nižta wat, jalla nii. Jesusa arajpacha ojktan, jalla nekžtan ninacaqui intintazzi cjissiča. Jalla nii ora cjuñziča, tuquitan cjiirta Yooz takuqu tjapa nii watchinaca mazinchiča, nii. Nii cjiirtanac jaru, nužcama watchiča.

¹⁷Niž tuquiqui Jesusaqui Lázaro ticziquiztan jacatatskatchiča. Nekžtan kjawžcu sipulturnquiztan ulanskatžquichiča. Jalla nii cherñi žoñinacaqui parti žoñinacžquiz walja parlichiča tjapa nii milajru paatiquiztan.

¹⁸ Jalla nižtiquiztan Jesusaž paata milajru zizcu, walja zoñinacaqui Jesusižquin zali ojkčiča. ¹⁹ Jalla nuž cheržcu fariseo zoñinacaqui ninacpora tuž cjichiča:

—Wejrnacqui jazicz cheruča. Tjapa zoñinacaqui nižquin ojkzpanž cjiskalala. Nižaza wejrnacqui anaž čjulumi kjaž cjiyi atchuca cjesaž, jaz.

GRIEGO WAJTCHIZ ZOÑINACA

²⁰ Nii pijizta ojkchi zoñinaczporquiz tsjii kjaž griego wajtchiz zoñinaca želatča. Ninacaqui Jerusalén watja ojkchizakazza, Yooz rispiti. ²¹ Ninacaqui Felipižquin tjončiča. Felipiqui Betsaida wajtchiztača, nižaza Galilea yokchiztača. Felipižquiz rocčiča tuž cjican:

—Señor, wejrnacqui Jesusižtan zalz pecuča.

²² Nekztanaqui Felipiqui Andrežquiz mazñi ojkčiča. Nekztanaqui pucultanaqui Jesusižquiz mazñi ojkčiča. ²³ Jalla nuž maztiquiztan Jesusaqui cjichiča:

—Wejrqui tsewctan cuchanzquita Yooz Zoñiča. Jaziqiu wejt ticz ora wajiča. Jalla nekztanaqui wejrqui honorchiz cjeeča. ²⁴ Ančhucaquiz weraral chiyuča. Tsjii čjacta trigo semillaqui yokquiz tjažta, katča. Jalla nižta čjacta cjen, ew zkala jecža, nižaza pookča. Ana nižta čjacta cjequiz niiqui, nužquizkaz žejlča semillaqui. ²⁵ Jalla nižta iratača tii čhiitaqui. Jakziltat persun kuzcamakaz kamz pecčhaja, jalla niiqui ultim zuma kamaña pertaquiča. Pero jakziltat tii muntuquiz žejlcan persun kuzcama ana kamz pecčhaja, nižaza Yooz kuzcama kamz pecčhaja, jalla niiqui wiñayjapa zuma kamañchiz cjequiča. ²⁶ Jakziltat wejtquiz sirwachaja, jalla niiqui wejtan chica ojklaysa čjul sufrizquiztanami. Nekztan jakziquin wejr želačhaja, jalla nicju wejtan chica wejt sirwiñinaca zakaz cjequiča. Nižaza jakziltat wejtquiz sirwachaja, jalla nižquiz wejt Yooz Ejpqui honoraž tjaaquiča.

JESUSIZ TICZ MAZINTA

²⁷ Anziqiu wejt kuzqui ancha turwaysiča. ¿Kjaž cjisnaqui? Yooz Ejp, tii sufrisquiztanž liwriyalla. ¿Nuž cjis wali cjesaya? Anača. Wejrqui tii muntuquiz tjonchinpanča, sufrisjapaqui. ²⁸ Yooz Ejp, am munañpaj cjila; ampacha rispittaj cjila. —Nuž cjichiča Jesusaqui. Jalla nii orapacha arajpachquiztan tsjii joraqui paljayžquichiča, tuž cjican:

—Wejrqui rispittiča, nižaza rispittapan cjeeča, amiž cjen.

²⁹ Nekz žejlñi zoñinacaqui jalla nii čhiñi jora nonžcu, cjichiča:

—Tsjii jorjorñi želatča —nuž cjichiča.

Yekjapanacaqui tuž cjichiča:

—Tsjii anjilaž paljayžquichila.

³⁰ Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Anaž wejtajapa nii jora čhižquichiča, antiz ančhucaltajapača. ³¹ Weriz ticztaž cjen tii muntuquiz žejlñi zoñinacaqui pjalžtaž cjequiča. Nižaza tii muntuquiz mantiñi diablucqui atiptaž cjequiča, čjatkattaž cjequiča. ³² Yooz Zoñiča wejrqui. Jaziqiu tii yokquiztan cruzquiz waytital cjeeča. Nekztan tjapa wejt partir zoñinaczquiz wejtquin macjatskatača, wejtquin criizjapa.

³³ Jalla nuž čhiican Jesusaqui jaknužt ticznačhaja, jalla nii čhiichiča. ³⁴ Nekz žejlñi zoñinacaqui tuž cjichiča:

—Učhumnacqui učum liiquiztan zizziča, Cristuqui wiñaya žetaquiča. ¿Kjaž amqui chiyasajo, Yooz Zoñi cruzquiz waytita cjequiča, cjicanajo? ¿Ject tii Yooz Zoñejo?

³⁵ Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Wejrqui tsjii upacamakal ančhucatan želača Yooz kamaña tjeežcan, tsjii kjanažtakaz. Jalla nuž wejt kjana želan, ančhucqui zuma kamañchiz kama. Zumchi cjis wajillača. Nii zumchi cjen, ana tsucaquiča. Jakziltat anawal zumchiquiz kamčhaja, jalla niiqui jakzitchuc ojkčhaja, jalla nii ana zizza. ³⁶ Jaziqiu tsjii kjanažtakaz weriz želan, wejtquiz criya, zuma Yooz kamaña tjeežñinaca cjisjapa.

Jalla nuž čhižcu Jesusaqui ojkčiča. Nekztan ninaczquiztan čhjojziča.

ISAIAS CJIJRTA TAKU CUMPLISSICHA

³⁷ Ninacaž cheran walja milajrunaca paachiča Jesusaqui. Jalla nuž paachiž cjenami parti zoñinacaqui ana nižquin criichiča. ³⁸ Jalla nuž ana criitiquiztan Isaias cjita profetž takunaca cumplissiča. Isaias cjita Yooz cuntiquiztan čhiñi profetaqui tuž cjichiča:

“Yooz Jiliri, ¿ject wejtnacaž čhiita taku criijo? Nižaza am azi tjeežnan, zoñinacaqui anapaž intintazza”.

³⁹ ¿Kjažt zoñinacaqui criyasajo? Isaiasqui tuž cjichiča:

⁴⁰ “Yoozqui tii zoñinaca zur zoñižtakaz cjiskatchiča, ana cherñi zoñinacažtakaz cjejajo. Nižaza chojru kuzziz cjiskatchiča, ana intintazñi kuzziz cjejajo. Jalla nuž cjen ana wejtquin macjatžcaquiča, liwriita cjejajo”.

Nuž cjiyrchiča Isaisaqui, ⁴¹ tuquitan Jesusaž tjeežta honora puntu zizcu.

⁴² Jila parti ana criichiz cjenami, muzpa zoñinacaqui Jesusizquiz criichiča, nižaza jilirinacami. Pero fariseo zoñinaca ekskcu ana kjanacama cjiicjiichiča. Jamazit criichiča, ana ajcz kjuyquiztan chjatkatta cjeaja. ⁴³ Zoñinacaž rispitta cjis pecatča, Yoozquiztan cjen juc'anti. Jalla nižtiquiztan jamazit criichiča Jesusizquiz.

JESUSIZ CHIITA TAKU

⁴⁴ Jalla nektanaqui Jesusaqui altu joržtan chiichiča tuž cjan:

—Jakziltat wejtquiz criiħaja, jalla niiqui wejr cuchanzquinižquiz nužuzakaz criiħa. ⁴⁵ Nižaza jakziltat wejr cherħaja, jalla niiqui wejr cuchanzquinižquiz nužuzakaz cherħa. ⁴⁶ Wejrqui tii muntuquiz tjonchinča, Yooz kamaña tjeezjapa, tsjii kjanažtakaz. Jakziltat wejtquiz criiħaja, jalla niiqui anawal zumchiquiz ana tira kamaquiča. ⁴⁷ Jakziltat weriž chiita nonžcu ana catokaħaja, jalla niiz quintra tii ora anal chiyuħa. Wejrqui zoñinacž quintra chiizjapa ana tjonchinča. Antiz zoñinaca liwriizjapa tjonchinča. ⁴⁸ Jakziltat wejtquiz ana criiħaja, nižaza werj ana cherz pecħaja, nižaza weriž chiita taku ana catokħaja, jalla niħa persun quintra cjiicjiiniiqui. Pjalz tjuñquiziqui weriž chiita taku ana catoktiquiztan jalla nižtiquiztan Yooz Ejpqui ultimquiz ninaca casticaquiča. ⁴⁹ Wejrqui anal persun kuzquiztan chiiħa. Antiz wejr cuchanzquini Yooz Ejpž mantita jaru chiiħa, nižaza niž mantitacama tjaajniħa. ⁵⁰ Wejt Yooz Epiž mantitacama kamzqui arajpachquin Yooztan wiħaya kamzjapapanħa. Jaziqui weriž chiitaqui Yooz Epiž mantitacama chiiħinħa.

13

JESUSAQUI PIYUNAZTAKAZ KJOJCHANACA AWJZICHA

¹ Ima pascua pijizta tjonan, Jesusaqui zizziħa niž ticz ora wajitacħa, jalla nii. Nižaza zizziħa, tii muntu eccu niž Ejpžquinž okaquiča, nii. Tii muntuquiz zejlcen Jesusaqui niž pecta mazinaca walja k'aachichiħa, ultim werarapan. Ticzcama k'aachichiħa.

² Pascua pijizta paacan, Jesusaqui niž tjaajintanacžtan ċheri lurjħiħa. Judas Iscariote cjita Simonž majħ chicapacħa nekz želatħa. Judas kuzqui diabluž mantuquiz cjskatchiħa. Diabluž mantitaž cjen Judasqui tarzuna paaz pinsichiħa, Jesusa tankatzjapa. ³ Jesusaqui zizziħa, Yooz Ejpqui tjapa mantiznacā niž kjarquiz tjaachiħa. Nižaza niiqui Yooz Ejpžquiztan tjonchiħa, nižaza Yooz Ejpžquin quepaquiča. Jalla nii zizziħa Jesusaqui. ⁴ Jalla nuž zizziž cjenami, piyunažtakaz cjiisħa. Misquiztan tsjtscu, niž juntuħta zquiti chjojksicħa. Nekztanaqui toalla aptižcu, nižžtan tsjaasicħa. ⁵ Jalla nekztanaqui tsjii purinquiz kjaz alžcu, niž tjaajintanacž kjojħa awjžiħi kallantichiħa. Nekztan nii tsjaazta toallžtan kjojħanaca chjujžinchiħa.

⁶ Nižaza Jesusaqui Simón Pedro cjita zoñžquiz niž kjojħa awjžiħi macjatchiħa. Nekztan Pedruqui Jesusizquiz cjichiħa:

—Wejt jiliri, ċamqui wejt kjojħa awjžin pecya? Ana wejt kjojħa awjžin waquiziħa.

⁷ Jalla nuž chiiťiquiztan Jesusaqui tuž kjaaziħa:

—Tii weriž paataqui amqui ana intintazza anziqui. Tii jarquinam intintazaquiħa.

⁸ Pero Pedruqui cjichiħa:

—Wejt jiliri, amqui wejt kjojħa anapanim awjžinasacħa.

Jesusaqui nižquiz kjaaziħa, tuž cjan:

—Wejrqui am kjojħa anal awjžinaž niiqui, anam wejt partiquiz cjesacħa.

⁹ Jalla nekztanaqui Simón Pedro cjitaqui tuž cjichiħa:

—Wejt jiliri, ana wejt kjojħa alajakaz awjnasacħa, wejt kjarami achami awjžinalla.

¹⁰ Jesusaqui nižquiz tuž cjichiħa:

—Tsjii ajunta zoñiqui anaž wilta wilta ajunz pecħa, antiz kjojħakaz ajunz pecħa. Nekztan limpuž niiqui tjappacħa. Anħucquiqui limpuħa, pero tsjiiqui ana limpuħa anħucquiqui.

¹¹ Jesusaqui zizziħa, jakziltat tarsuna paazcu nii tankataħaja, nii. Jalla nižtiquiztan nuž chiiħiħa Jesusaqui, “Tsjiiqui ana limpuħa anħucquiqui” cjanacu.

¹² Nekztan Jesusaqui ninacž kjojħanaca awjawjžiħu, niž juntuħta chjojħta zquiti aptichiħa. Zquiti cuťžcu wilta misquiz julziħa. Nekztan ninacžquiz cjichiħa:

—ċTii weriž paata anħucquiqui intintaziħucħaya? ¹³ Anħucquiqui wejr “Tjaajini Maestruž” cjiħa, nižaza “Jiliriž” cjiħa. Jalla nužupanħa wejrqui. Jalla nižtiquiztan nužpan chiiž waquiziħa. ¹⁴ Wejrħa werara anħuca jiliritqui nižaza Tjaajini Maestruťqui. Jaziqui wejrqui anħuca kjojħa ajunžinchiħa. Jalla nižta irata anħucmi piyunanacāžtakaz, porapat yanaparassa, nižta kjojħanaca ajunz tjepi. ¹⁵ Jazic nižta paachinħa, anħuc nižtapacħa paajo. ¹⁶ Anħucaquiqui ultim weraral chiyuħa. Tsjii piyunaqui niž jiliržquiztan anaħa juc'anti Nižaza tsjii cuchanzquitaqui niž

cuchanžquinižquiztan anača juc'anti. ¹⁷ Ančhucqui tii puntu intintazzaj niiqui, jalla nii jaru kamz waquiziča. Nekztan cuntintuž cjequičha ančhucqui.

¹⁸ Wejrqui weriž illztanaca pajuča. Nižaza tsjiizuñ pajuča. Niž puntuquiztan cjiirta Yooz takuqui tuž cjiča: “Tsjii wejttañ chica lujlñiqui wejt quintraž cjisnaquičha”. Jalla nii cjiirta Yooz takuqui cumplisnaquičha. Tjapa ančuca puntuquiztan anal chiyučha. ¹⁹ Pero anziqumi ima tankatan ančucaquiz chiyučha jaknužt wejr tanta cječhaja, nii puntu kjanzt'učha. Jalla nižtiquiztan wejr tantanaqui, ančhucqui wejtquiz criyaquičha, wejrtča Yoozquiztan cuchanžquitaqui, jalla nii. ²⁰ Ančucaquiz weraral chiyučha. Jakziltat weriž cuchanžquita žoñinaca risiwčhaja, jalla niiqui wejr zakaz risiwčha. Nižaza jakziltat wejr risiwčhaja, jalla niiqui wejr cuchanžquinižquiz risiwtažakaz cjequičha.

JESUSAQUI TARAZUNTAZ CJEQUICHA

²¹ Jalla nuž chižcu Jesusaqui persun kuzquiz anča llaquita sint'ichiča. Jalla nekztan tuž kjanapacha cjičičha:

—Ančucaquiz weraral chiyučha. Tsjii ančucaquiztan wejr tankataquičha.

²² Jalla nuž chiitiquiztan niž tjaajintanacaqui porapat chersassiča, kuzquiz pinsican, “¿Jakziltižjapa chiičhaja?” jalla nii. ²³ Tsjii anča k'aayi tjaajinta žoñi Jesusiž latuquiz žcati julzi želatča. ²⁴ Jalla nekztan Simón Pedruqui nii žcati žejlñižquiz kjaržtan paljayčičha. “¿Jecžquiztanpan chii? Maznalla”, cjcanaqui. ²⁵ Jalla nižtiquiztan nii žcati žejlñi žoñiqui Jesusižquiz pewczičha tuž cjan:

—Wejt Jiliri, ¿ject am tankatñi žoñiqui?

²⁶ Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Jecžquizkat wejrqui čher mazquiquiz t'awžcu tii t'anta tjaačhaja, jalla niž cjequičha niiqui.

Jalla nekztanaqui nii t'anta t'awžcu, Judas Iscariotiquiz tjaachiča. Niiqui Simonž majčtača. ²⁷ Jalla nii t'awžta t'anta tanžtanaqui, Satanás cija diabluqui Judas kuzquiz luzziča. Nekztanaqui Jesusaqui Judasquiz paljayčičha, tuž cjan:

—Čhjulul paačhaja, apura paa.

²⁸ Nii parti mizquiz julzi žoñinacaqui ana intintičičha, nii Jesusiž čhiita. ²⁹ Yekjapanacaqui tantiyatča, jalla tuž: Judas paaz pulsa tanzñiž cjen, Jesusaqui nižquiz mantichižlani pjijzta paazjapa čhjulunaca kjayžjapani. Yekjapanacazti zakaz tantiyatča, jalla tuž: Judas paaz pulsa tanzñiž cjen, Jesusaqui mantichižlani, pori žoñinacžquiz paaz onanzjapani. ³⁰ Judasqui nii t'anta tanžcu nii orapacha ulanchičha. Nii oraqui weentača.

EW MANTITAQUI

³¹ Jalla nuž Judas ulantanaqui, Jesusaqui cjičičha:

—Wejrtča Yooz cuchanžquita Žoñtqui. Jaziqumi wejrqui wejt Yooz tjaata kamaña tjeeznuča, honorchiz cjisjapa. Nižaza weriž cjen Yooz Ejpqui honorchiz cjequičha.

³² Jalla nižtiquiztan Yooz Ejpqui wejtquiz zakaz honorchiz cjskataquičha. Jalla niiqui wajillaž wataquičha. ³³ Weriž pecta jilanaca, tsjii upacamakaz ančhucatan želača. Nekztan ančhucqui wejr kjuraquičha. Pero jaknužt tuquiqui žoñinacžquiz chiitučhaja, jalla nižtapachal anziqumi ančucaquiz tuž chiyučha: Jakziqumt wejr okačhaja, jalla nicju ančhucqui ana oki atasacha. ³⁴ Wejrqui tsjii ew mantita ortina ančucaquiz tjaa-učha: “Porapat zuma munazizpanča, jalla nii. Jaknužt wejrqui ančhucatan zuma munazitučhaja, jalla nižta ančhucqui porapat zuma munazaquičha”. ³⁵ Ančucaž nii ortina mantita jaruž kaman, tjapa žoñinacaqui zizaquičha, ančhucča weriž tjaajinta žoñinacapan.

PEDRUQUI K'OTAQUICHA

³⁶ Jalla nekztanaqui Simón Pedruqui nižquiz cjičičha:

—Wejt Jiliri, ¿am jakzim okaquiya?

Jesusaqui nižquiz kjaaziča, tuž cjan:

—Jakziqumt wejr okačhaja, jalla nicju anaž apzñi atasacha anziqumi. Tii jarquinaqui amqui wejtquin tjonaquičha.

³⁷ Pedruqui cjičizakazza:

—Wejt Jiliri, ¿kjažtiquiztan anzič ana am apzñi atasajo? Anzimi amquiztanami weril ticznasača.

³⁸ Jesusaqui tuž kjaaziča:

—¿Wejtquiztan ticznasaya? Ultim weraral amquiz cjiwčha: Ima quer wallpaž kjawan, amqui čhjep wilta wejr ana pajñim toscara chiyaquičha.

¹ Wejt tjaajinta zoñinaca, Yooz Ejpžquin criyiñchuc̄ha nižaza wejtquiz zakaz criya. Ana turwayzi kuzziz cjee. ² Wejt Ejpž arajpach kjuyquin wacchi campu žejlčha, kamzjapa. Ana nižta žejltasaž niiqui wejrqui ančhuc̄aquiz maztasach̄a. Jaziq̄ui wejrqui okačha ančhuc̄altajapa campu tjaczquizjapa. ³ Jalla nuž campu tjaczñi ojkc̄cu, wital quejžcačha ančhuc̄ chjichi, wejtjan kamzjapa. Jakziq̄uint wejr želačhaja, jalla nicju ančhuc̄ zakaz želaquičha, weriž chjichtaž cjen. ⁴ Ančhuc̄qui jakziq̄uint wejr okačhaja, niiqui zizza. Nižaza wejt ojkc̄ jic̄z zizza.

⁵ Nekztanaqui Tomasqui cjichičha:

—Wejt Jiliri, jakziquinam am okačhaja, anal zizučha wejrnac̄qui. ¿Kjažt am ojkc̄ jic̄z zizasaya?

⁶ Jesusaqui nižquiz tuž kjaazičha:

—Wejrtčha jic̄z cuntitqui, arajpachquin irantizjapaqui. Nižaza wejrtčha werarapankaztqui. Weriž cjen werar Yooz kamaña zizasach̄a. Nižaza wejrtčha žeti tjaayin̄tqui, Yooztan winaya kamzjapa. Weriž cjenpankaz Yooz Ejpžquin iranti atasačha. ⁷ Ančhuc̄qui wejr ultim̄u pajtasaz niiqui, ančhuc̄qui wejt Yooz Ejp zakaz pajtasach̄a. Jaztanpacha weriž cjen ančhuc̄qui wejt Yooz Ejp pajčha, nižaza weriž cjen ančhuc̄qui Yooz Ejp cherčha.

⁸ Nekztanaqui Felipiqui cjichičha:

—Wejt Jiliri, Yooz Ejp cherkatalla, nužquiz niimi bastakal cjeečha.

⁹ Jesusaqui tuž kjaazičha:

—Felipe, ančhuc̄atan ažkpacha žejlchinzala. ¿Anapanim wejr pajjo? Jakziltat wejr cherčhaja, nižaza Yooz Ejp cherčha. ¿Kjažt am nuž cjeejo, “Yooz Ejp cherkata”, cjanajajo? ¹⁰ Wejrmi Yooz Ejp̄mi tsjii kuzzizza. ¿Jalla nii anam crii amya? Weriž ančhuc̄aquiz chiitaqui anaž persun kuzquiztan chiyučha, antiz Yooz Ejpž cuntiquiztan chiyučha. Yooz Ejpqui wejt kuzquiz žejlčha. Jalla nižtiquiztan niž cjen obranacal paa-učha. ¹¹ Wejrmi Yooz Ejp̄mi tsjii kuzzizza. Jalla nii criyaquičha, jaziq̄ui. Weriž chiitiquiztan ana criyasaž niiqui, weriž paata obranaca cheržcu mekaz criyalla. ¹² Werarapan ančhuc̄aquiz chiyučha. Jakziltat wejtquiz criican tjapa kuzziz cječhaja, jalla niiqui weriž paata obranaca irataž zakaz paaquičha, nižaza weriž paata obranac̄quiztan juc'ant pajk obranaca paaquičha, weriž Yooz Ejpžquin ojktiquiztan. ¹³ Wejtquiz tjapa kuzziz cjen, ančhuc̄qui čjul mayiztami Yooz Ejpžquiztan mayačhaj niiqui, jalla nii mayiztiquiztan wejrkal čjulumi tjaa-ačha. Jalla nuž tjaa-ačha, weriž cjen Yooz Ejp juc'ant honorchiz cjisjapa. Werjtčha Yooz Majchqui. ¹⁴ Ančhuc̄qui wejtquiz tjapa kuzziz cjen čjul mayiztami mayačhaja, jalla nii mayiztiquiztan wejr tjaa-ačha.

ESPIRITU SANTUZ PUNTU

¹⁵ Ančhuc̄qui wejtjan tjapa kuztan munazaquič niiqui, weriž tjaata ortinanaca cazaquičha. ¹⁶ Wejrqui Yoozquiztan mayačha, tsjii tjurt'iziñi cuchanžquizjapa. Nii tjurt'iziñi ančhuc̄a kuzquiz wiñayaž kamaquičha. Yooz Espiritu Santučha niiqui. ¹⁷ Nii tjurt'iziñi werara intintazkataquičha. Ana criichi zoñinac̄z kuzquiz anaž luzasačha. Ninacaqui nii tjurt'iziñi ana cherasach̄a, nižaza ana pajasačha. Nii tjurt'iziñi ančhuc̄a kuzquiz žejlčha. Jalla nižtiquiztan nii pajčha ančhuc̄qui. Nižaza wiñaya ančhuc̄a kuzquizpacha želaquičha. ¹⁸ Wejrqui ančhuc̄ anal ecačha maa ejp wajchallažtakaz. Ančhuc̄aquin wilita tjonach̄a. ¹⁹ Tsjii upacamakaz, nekztan ana criichi zoñinacaqui ana iya wejr cheraquičha. Ančhuc̄zti wejr wilita cheraquičha. Nižaza jacatatžcu wiñayjapa žetačha. Weriž žejtchiz cjen, ančhuc̄ zakaz wiñaya žetaquičha Yooztan kamcan. ²⁰ Jacatatžtanaqui ančhuc̄qui zizaquičha, wejrqui wejt Yooz Ejpžtan tsjii kuzzizza. Nižaza ančhuc̄qui wejtjan tsjii kuzzizza. Nižaza wejrqui ančhuc̄atan tsjii kuzzizza. ²¹ Jakziltat weriž mantita ortinanaca catokčhaja, nižaza cumpličhaja, jalla niiqui ultimuz wejtjanž munazičha. Nižaza jakziltat wejtjan munazičhaja, jalla nižtan zakaz wejt Yooz Ejpqui munazičha. Nižaza wejrzakal nižtan munazučha. Nižaza wejrqui nii zoñžquiz kjanacama wejt puntu zizkatačha.

²² Nekztan Judas (anačha Iscariotiqui) tuž pewczičha:

—Wejt Jiliri, ¿kjažtiquiztan amqui wejtnacaquizkaz pajkataquiya, am puntuquiztan zuma zizjapaya? Nižaza ¿kjažtiquiztan parti zoñinac̄žquin am persuna ana pajkataquiya? ¿Kjažtiquiztan nuž cjeejo?

²³ Jesusaqui tuž kjaazičha:

—Jakziltat wejtjanpan munazičhaja, jalla niiqui weriž chiita taku cazza, nižaza wejt Yooz Ejpqui nižtan munazičha, nižaza wejrnac̄qui nižquin tjonučha, niž kuzquiz kamzjapa. ²⁴ Jakziltat wejtjan ana munazičhaja, jalla niiqui weriž chiita taku ana cazza. Weriž chiita takuqui anačha wejt persun kuzquiztan. Antiz wejr cuchanžquičha Yooz Ejpž kuzquiztanpančha weriž chiita takuqui.

²⁵ Ančhuc̄atan iya žejlcan ančhuc̄aquiz tii puntunaca chiyučha. ²⁶ Wejt wiruñ weriž cjen Yooz Ejpqui tsjii tjurt'iziñi cuchanžcaquičha. Yooz Espiritu Santučha nii tjurt'iziñi.

Jalla niiqui wejt cuntiquiztanž cjequiča. Niiqui ančhucaquiz tjapa Yooz puntunaca tjaajnaquiča, nižaza tjapa weriž čhiita takunaca cjuñkataquiča.

²⁷ Wejrqui ančhuca kuznaca jeejzkatuča. Ančhuca kuznaca jeejzkatžcuqui okača. Zoñinacaqui anapanž žoñž kuz nižta jeejzkatasača. Ančhuca kuznacaqui anača turwaysi cjee, nižaza anača eksna. ²⁸ Ančhucqui weriž čhiita nonzinčuča: Okacha, nižazal ančhucaquiz wital tjonacha, jalla nii. Ančhucqui wejttan zuma munaztasž niiqui, čhipčhiž cjitasacha, nii weriž čhiitaž cjen. Wejrqui wejt Yooz Ejpžquin okacha. Wejt Yooz Ejpqui wejtquiztan juc'antiča. ²⁹ Ima ojkan ančhucaquiz anziqiu mazinčinča, jalla nuž wattan wejtquiz tjapa kuztan criyajo.

³⁰ Tii muntuquiz žejlñi žoñinacaž mantiñiqui tjoncha. Jalla nii anawal mantiñi dia-blucui Judasquiz cuchanžquiča, wejr tankatzjapa. Jalla nižtiquiztan tsjii upacamakaz ančhucatan parluča. Pero nii anawal mantiñiqui wejtquiztan anača juc'ant azzizqui. Jazič niiqui wejr anaž mantasača. ³¹ Wejrqui wejt Yooz Epiž mantitacama okača. Jalla nižtiquiztan tii muntuquiz žejlñi žoñinacaqui zizaquiča, wejrqui Yooz Ejpžtan zuma munaziča, jalla nii. Jaziqiu žaazna. Tekžtan ojkla.

15

UWAS MUNTI PUNTU

¹ Wejrtča chekan litumtqui, tsjii zuma uwas muntiztakaz. Wejt Yooz Ejpqui nii munti cwitiñiča. ² Nii uwas muntiquiztan skoz uwaz piz itzanacaž pajkča. Jakzilita uwaz piz itzat ana čherchiz pajkčhaja, nii ana čjernerñi itzaqui c'utžtaž cjequiča. Nižaza nii munti cwitiñiqui čjernerñi itzanaca zumpachaž azquichaquiča, juc'ant čjერი pookajo. Yooz Ejpča nii munti cwitiñiqui. ³ Weriž čhiitiquiztan ančhucqui zuma kuzziz čjissinčuča. ⁴ Nižaza wejrqui ančhucatan tsjii kuzziztča. Jalla nižta ančhucqui wejttan tsjii kuzziz cjee. Tsjii muntiquiztan ojknñi piz itzaqui nii muntiquiztan apakta cjequiz niiqui, ana čherchiz cjisnasača. Antiz nii zuma muntiquiz pajkñi itzanacakaz čjerasača. Jalla nižta nii munti itzanaca irataž ančhucqui. Ančhucqui wejttan ana tsjii kuzziz cječhaj niiqui, ana zuma kami atasacha. Antiz wejttan tsjii kuzziz cječhaj niiqui, nekzipanž zuma kamaña nižaza zuma obranaca tjeeznasača.

⁵ Wejrtča nii zuma uwaz muntiztakaztqui. Ančhuczi nii uwaz piz pajkñi itzanacažtakazza. Jakzilitat wejttan ultimu tsjii kuzzižlaj niiqui, nižaza wejrmi nižtan tsjii kuzziz cjesaž niiqui, jalla niiča ancha zuma kamaña nižaza zuma obranaca tjeezniiqui. Jakzilitat wejttan ana tsjii kuzzižlaj niiqui, Yooz yujcquiz ana čjulul zum obranacami tjeeznasača. ⁶ Jakzilitat wejttan ana tsjii kuzzižlaj niiqui, Yoozquiztan chjatkattaž cjequiča. Nekztanaqui ana zuma kamañichiz cjen kjoñchi itsanacažtakaz cjequiča. Jalla nižtiquiztan nii kjoñchi itsanacažtakaz ricužtaž cjequiča ujqin ujjjapa.

⁷ Ančhucqui wejttan tsjii kuzzižlaj niiqui, nižaza weriž tjaajinta takunaca catokaquiz niiqui, nekztan wejtquiztan čjululmiž mayasača. Nekztanaqui amiž mayiztquiztan tjaataž cjequiča. ⁸ Ančhucqui walja zuma obranaca tjeezniž cjen, Yooz Ejpqui honorchiz cjequiča. Nižaza ančhuca zuma obranacchiz cjen ančhucqui weriž tjaajinta žoñinacčuča, jalla nii kjanapachaž tjeeznaquiča. ⁹ Jaknužt wejt Yooz Ejpqui wejttan zuma munazičhaja, jalla nižtapacha wejr ančhucatan zuma munazuča. Weriž ančhucatan munazniž cjen, jalla niipanž cjuñzna. ¹⁰ Ančhucqui weriž mantita ortinanaca cumplaquiča. Jalla nekztan wejrqui ančhucatan tirapan munaziñil cjeeča. Wejrqui wejt Yooz Epiž mantita ortinanaca cazzinča. Jalla nižtiquiztan niiqui wejttan tirapanž munaziča. Jalla nižta irata ančhucatan wejttan cjequiča.

¹¹ Jalla nii puntunaca ančhucaquiz chiyuča, wejttan chica cuntintuž cjisjapa, nižaza ančhuca kuznacami ancha cuntintu cjisjapa. ¹² Weriž mantita ortinaqui tužuča, jaknužt wejr amtan zuma munazitučhaja, jalla nižta irata ančhucqui porapat munazaquiča. ¹³ Jakzilitat persunpacha niž mazinacž laycu ticžaja, jalla niiqui, ancha munaziñi kuz tjeeža. Jalla nižta žoñžquiztan anaž juc'anti munaziñi kuzziz žoñič želasacha. ¹⁴ Ančhucqui weriž mantitacama kamaquiz niiqui, nekzipanča ančhucqui wejttan munaziñiqui. ¹⁵ Tekztan najwccchuc anal ančhucaquiz “wejt piyunanacača” cjian cjesača. Tsjii piyunaqui čjulul patruna paačhaja, ana zizza. Wejrqui tjapa wejt Yooz Epiž čhiitaqui ančhucaquiz zizkatchinča. Jalla nižtiquiztan tekztan najwccchuc ančhucaquiz “wejt mazinacapanča” cjeeča. ¹⁶ Ančhucqui ana wejr illzinčuča. Wejrzi ančhuc illzinča, nižaza apóstol puestuquiz utchinča, Yooz taku parli okajo, nižaza walja žoñinaca wejtquiz criiskatajo. Nižaza nii wejtquiz criichi žoñinacaqui wejtquiz tiraž tjurt'auquiča. Wejtquiz kuzziz cjen, čjulul mayiztami Yooz Ejpžquiztan mayačhaja, jalla nii mayiztaqui tjaataž cjequiča. ¹⁷ Wilta ančhucaquiz mantuča:

Porapat zuma munazaquiča.

CRIICHI ZOÑINACAQUI CHJAAWJKATTA CJEQUICHA

¹⁸ Ana criichi zoñinacaz anchucatan chjaawjkatan, cjuñzna, jalla nižta ninacaqui wejtta chjaawjkatchičha. ¹⁹ Ana criichi zoñinacaz partiraza cjtasaž niiqui, anchucqui ninacžquiz munazita cjtasačha. Pero wejrqui anchuc illzinčha. Jalla nižtiquiztan anačha ana criichi zoñinacaz partira anchucqui. Nižaza nižtiquiztan anchucqui ana criichi zoñinacžquiz ana munaza cjequičha, nižaza chjaawjtaž cjequičha. ²⁰ Weriz chiitac cjuñzna. Wejrqui cjichinčha, “Tsjii piyunaqui niž patrunžquiztan anačha juc’anti”. Ana criichi zoñinacaqui wejtquiz sufriskatchičha. Nižaza ninacaqui anchucaquiz zakaz sufriskataquičha. Weriz tjaajinta taku ana catokchičha. Jaziqui anchucaž tjaajinta taku ana zakaz catokaquičha. ²¹ Pero ana criichi zoñinacaqui anchuca quintra cjequičha, anchucaž wejtquiz kuzziz cjen. Nii quintranacaqui wejr cuchanzquifi anaž pajčha. Jalla nižtiquiztan anchucaquiz quintraza.

²² Wejrqui ninacžquiz Yooz taku mazi ana tjontasaž niiqui, ninacaqui ana nii pajk ujchiz cjtasačha. Pero wejrqui wejt puntuquiztan kjanapacha ninacžquiz chiichinčha. Jalla nižtiquiztan ninacaqui ana čjulumi chiyi atasachha, casticz tjuñquiziqui. Nižaza ninacžquiziqui anaž pertunac želasačha. ²³ Jakziltat wejtquiz chjaawjkatchaja, jalla niiqui wejt Yooz Ejpžquiz zakaz chjaawjkatcha. ²⁴ Wejrqui ninacž yujcquiz walja milajru obranaca paachinčha, jakzilta wali zoñžquiztanami juc’anti. Pero anapančha wejtquiz criiz pecchičha. Jaziqui pajk ujchiz cjissičha. Jalla nižta obranaca anal paatasaz niiqui, ninacaqui ana nii pajk ujchiz cjtasačha. Pero nižta obranaca paachinčha. Nižaza ninacaqui weriz paata milajrunaca cherchičha. Jalla nuž cheržcum, wejtquizimi wejt Yooz Ejpžquizimi chjaawjchpančha. ²⁵ Jalla nuž ninacaz chjaawjtaqui cjjirta Yooz taku cumplissičha. Ninacž liiquizpacha cjjirta Yooz takuqui, tuž cjičha: “Wejtquiz chjaawjchičha ana čjul razunžtan”.

²⁶ ‘Wejrqui Yooz Ejpžquiztan anchucaquiz Yooz Espiritu Santo cuchanzcačha. Jalla nii Yooz Ejpžquiztan tjonchi Espiritu Santuqui wejt puntuquiztan werazaž intintazkataquičha, nižaza anchucaltajapa tjurt’izinaquičha. Jalla nii Espiritu Santuqui tjonžcu wejt puntuquiztan zizkataquičha. ²⁷ Primirquiztanpacha anchucqui wejtta chica ojklaychinčhupančha. Jalla nižtiquiztan anchuczakaz wejt puntuquiztan zizkataquičha.

16*PRUEBANACAZ TJONAQUICHA*

¹ ‘Tjapa weriz chiitanacaqui anchucaquiz chiichinčha, čjul sufrisquiztanami tirapan wejtquin kuzziz cjsjapa, nižaza ana wejtquiztan zarakžjapa. ² Jazta tjmpuquiz anchucqui ajc kjuyanacqiztan chjatkataž cjequičha. Nižaza tsjii sufris ora tjonaquičha. Jalla nii oraqi jecmit anchuc conachaja, jalla nii confi zoñiqui cjequičha, “Wejrčha Yooz sirwintqu. Jalla nižtiquiztan nii zoñi conchinčha”, nuž cjequičha. ³ Nii anchuc confi zoñinacami wejtquizimi wejt Yooz Ejpžquizimi anapan pajčha. Jalla nižtiquiztan anchuc conasačha. ⁴ Tjapa weriz chiitanacaqui anchucaquiz chiichinčha, anchucaquiz yanapžjapa. Nii sufris ora tjontanaqui jalla tii weriz chiitanaca cjuñznaquičha. Primirquiztanpacha tii sufris puntuquiztan anchucaquiz kjanacama ana chiichinčha. Anchucatan kamiñtačha. Jalla nižtiquiztan tii sufris puntu ana chiž pecchintačha.

ESPIRITU SANTUZ PUNTU

⁵ ‘Pero anz wajilla wejr cuchanzquifižquin okačha. Anchucaquiztan anaž jakziltami wejr pewcza, “žJakzit okačhaja?” jalla nii. ⁶ Anchucqui ancha llaquita cjsinčhucčha, jalla nuž weriz chiiñiz cjen. ⁷ Pero wejrqui werara takunaca chiyučha. Weriz ojktanaqui waliz cjequičha anchucaltaqui. Wejrqui anal okasaž niiqui, tjurt’iziñi Espiritu Santuqui anaž tjonasačha. Pero wejr ojžcuqui nii Tjurt’iziñi cuchanzcačha. ⁸ Jalla niiqui tjonžcuqui, ana criichi zoñinacž kuzquiz ninacž persun uj tantiyaskataquičha. Nižaza Yooziž mantita kamañ puntu tantiyaskataquičha, nižaza nii Espiritu Santuqui Yooz casticz puntu tantiyaskataquičha. ⁹ Espiritu Santuqui ana criichi zoñinacž kuzquiz persun uj tantiyaskataquičha, wejtquiz ana criichiž cjen. ¹⁰ Nižaza nii Espiritu Santuqui ana criichi zoñinacž kuzquiz Yooziž mantita kamañ puntu tantiyaskataquičha, weriz Yooz Ejpžquin ojkičiz cjen. Jalla nižtiquiztan anchuc zakaz wejr ana iya cheraquičha. ¹¹ Tii muntuquiz mantiñi diabluqui Yooziž yatisinžtačha, ana walipančha, nii. Jazic niiqui castictaž cjequičha ultim juyzuquiz. Jalla nižtiquiztan Espiritu Santuqui ana criichi zoñinacžquiz Yooz casticz puntu tantiyaskataquičha.

¹² ‘Iya juc’anti kjažumi anchucaquiz chiižinznaca željčha wejttaqui. Pero anziqui anchucqui anaž nii intintazasačha. ¹³ Werar intintazkatfi Espiritu Santuqui tjonžcu, anchucaquiz tjaajnaquičha tjapa weraranaca. Anaž persun kuzquiztan tjaajnaquičha, antiz Yoozquiztan nonžtanaca tjaajnaquičha. Nižaza tekztan najwchuc čjulul watačhaja,

jalla nii zakaz tjaajnaquičha. ¹⁴ Espiritu Santuqui wejt puntuquiztan ančhucaquj tjaajnaquičha. Jalla nuž tjaajniñiz cjen wejrqui honorchiz cjeečha. ¹⁵ Tjapa Yooz Epiž chiitaqui wejrpankazza chiiñtqui. Tsjiikaztčha wejrnacqui. Jalla nižtiquiztan wejrqui chiichinča, Espiritu Santuqui wejt puntuquiztan ančhucaquj tjaajnaquičha, nii.

CUNTINTUZ CJEQUICHA

¹⁶ Upaquiztancama ančhucqui wejr ana cheraquičha. Nekztanaqui tsjii kjaž majquiztan wejr wilta cheraquičha.

¹⁷ Nekztanaqui yekjap tjaajintanacaqui porapat pewcsassičha, tuž cjan:

—¿Kjažt cjii tjeejo, tuž cjanajo? “Upaquiztancama ančhucqui wejr ana cheraquičha. Nekztanaqui tsjii kjaž majquiztan wejr wilta cheraquičha”. Nižaza tiiqui “Wejrqui Yooz Ejpžquin okačha”, cjičha. Jalla nuž cjan, ¿kjažt cjii teejo? ¿Čhjul puntut chii teejo?

¹⁸ Ninacaqui cjichizakazza:

—“Upaquiztancama” chiicanaqui, ¿kjažt cjii teejo? Anačha intintazzuca tiž chiitaqui.

¹⁹ Jesusaqui persun kuzquiz zizatčha, ninacaqui nižquin tsjii pewcz pecatčha, jalla nii. Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz tuž cjichičha:

—Wejrqui chiichinča, tuž cjan: “Upaquiztancama ančhucqui wejr ana cheraquičha, nekztanaqui tsjii kjaž majquiztan wejr wilta cheraquičha”. Jalla nuž chiican, ¿kjažt cjii? ¿Jalla niičha ziz pecya? ²⁰ Ultim weraral ančhucaquj cjiwčha. Ančhucqui llaquita cjequičha, nižaza kaaquičha. Ana criichi žoñinacazti cuntintuž cjequičha. Ančhucqui llaquita kuzziz cjenami, tsjii kjaž majquiztan ancha chipchipcan cuntintuzakaz cjisnaquičha. ²¹ Nonžna. Majtz ora irantižcan tsjaa maatak žonqui janchinaca walja mizkatiñčha. Nekztan wawa majtžcuqui, naa maatak žonqui wawchiz cjen ana janchi mizkattami cjuñičha. Wawchiz cjen, ancha cuntintučha naaqui. ²² Jalla nižta irataž ančhucqui anziqui llaquita kuzzizza. Pero wejrqui am wilta cheračha. Jalla nii oraqui ančhuca kuznaca cuntintuž cjequičha. Nižaza nii ančhuca cuntintu cjis kuzqui anaž jecmi wilta nižta llaquita cjiskatašačha.

²³ Nii orquiztan najwčhuc ančhucqui zizñi cjscu wejr anaž iya pewcnaquičha. Ančhucaquj weraral chiyučha. Wejtquiz tjapa kuztan cjen, ančhucqui Yooz Ejpžquiztan čhjulumi mayáčhaja, jalla nekztan weriž cjen nii mayiztaqui tjaataž cjequičha. ²⁴ Tii oracama ančhucqui anaž čhjulumi maychinčhucčha wejt tjuuquiz. Mayiza, nekztanaqui tjaataž cjequičha, ančhuca kuz juc'anti cuntintu cjisjapa.

JESUSIZ CHIITANACA

²⁵ “Tii oracama wejrqui ančhucaquj ch'aman intintazzuc takunaca chiichinča. Tsjii tjuñiqui tjončha. Jalla nii tjuñquiztan nižta ch'aman intintazzuc takunacami anal iya chiyučha. Antiz Yooz Ejpž puntuquiztan jalla niil kjanacama chiyučha. ²⁶ Nii oraqui ančhucqui wejt tjuuquiz čhjulquiztanamiž mayizaquičha. Nekztan wejrqui ančhucaltajapa anal iya maynačha wejt Yooz Ejpžquiztanqui. ²⁷ Ančhucqui wejtman munazichinčhucčha. Nižaza wejtquiz criichinčhucčha, wejrqui Yooz Ejpžquiztan tjonchi, jalla nii. Jalla nižtiquiztan Yooz Ejpžpacha ančhucatan munazičha. ²⁸ Wejrqui Yooz Ejpžquiztan tii muntuquiz tjonchinča. Nižaza tii muntuquiztan, wejt Yooz Ejpžquin quepačha.

²⁹ Jalla nekztanaqui niž tjaajintanacaqui cjichičha:

—Jaziqui ultimu kjanacama chiichamčha, ana ch'aman intintazzuc takunacžtan. ³⁰ Jaziqui zizučha, amqui tjapa čhjulumi zizñampančha, nii. Ampankam wejtnaca kuzmi zizza. Jalla nižtiquiztan wejrnacqui anal iya pewcnasačha. Nižaza wejrnacqui ultim chekpacha criyučha, amqui Yooz Ejpžquiztan tjonchamčha, jalla nii.

³¹ Jesusaqui ninacžquiz tuž kjaazičha:

—¿Jaziqui ančhucqui ultim chekpacha criichinčhucjo? ³² Tsjii ora wajičha. Anzpachačha nii oraqui. Nii oraqui ančhucqui wichanziz cjequičha, nižaza zina zina wichanziz cjequičha. Wejrqui zinalla ectal cjeečha. Pero wejr zina ecta cjenami, wejrqui ana zina cjeečha. Wejt Yooz Ejpž wejtman chica cjequičha. ³³ Jaziqui tjappacha tii takunaca ančhucaquj chiichinča, wejtquiz kuzziz cjen, cuntintu cjisjapa. Tii muntuquiz žejlcan ančhucqui sufraquičha. Walja tjuj kuzzizpan cjee. Wejrqui tjapa liju atipchinča.

17

JESUSIZ YOOZ EJPŽTAN PARLITA

¹ Jalla nuž chiižcu Jesusaqui tsewčhuc arajpach kjutñi cherzičha. Nekztan Yooz Ejpžtan parlichičha, tuž cjan:

—Yooz Tatay. Wejt sufris ora tjončha. Wejrtčha am Majchtqui. Wejtquiz honorchiz cjskatalla. Nekztan wejrqui amquiz juc'ant honorchiz cjiskatačha. ² Tjapa žoñinaca mantizjapa, jalla nii poder wejtquiz tjaachamčha. Jakziltami amqui wejtquiz intirjichaja wejt

parti cjsjapa, jalla ninac̄quiz arajpachquin wiñaya kamkatacha wejrqui. ³ Am̄cha zinta werara Yoozqui. Nižaza wejr̄tcha Jesucristutqui; amiž cuchanz̄quita Zoñt̄cha. Wejt parti zoñinacaqui amquizimi wejtquizimi paj̄cha. Jalla nižtiquiztan arajpachquin ūchumtan wiñaya kamaquīcha.

⁴ Tii muntuquiz kamcan amquiz honorchiz cjskatchin̄cha. Nižaza amiž mantita obranaca žerzin̄cha. ⁵ Jaziqui, Yooz Tatay, amquin wilita quejp̄zcu, arajpachquin amtan chica želaquīcha. Nekztan wejtquiz honorchiz cjskatalla. Ima tii muntu želan, wejrqui amtan chica honorchiztala. Jalla nižta tuquita honorchiz irata wilita wejtquiz honorchiz cjskatalla.

⁶ Amqui zoñinaca illzam̄cha, wejt partiquiz cjsjapa. Jalla nii zoñinac̄quiz intintazkatchin̄cha am puntuquiztan. Ninacaqui amtācha. Nižaza wejt parti cjsjapa wejtquiz tjaacham̄cha. Nižaza ninacaqui am takunac jaru kam̄cha. ⁷ Jaziqui wejt partir zoñinacaqui zizza, tjapa weriž chiitaqui amquiztan tjonñicam̄cha, jalla nii. ⁸ Amiž chiita takunacacama ninac̄quiz tjaajinchin̄cha. Jalla nekztan ninacaqui weriž tjaajinta catokchīcha. Nižaza weriž tjaajinta zoñinacācha zizñipanqui, wejrqui amquiztan tjonchin̄cha, jalla nii. Nižaza criichipan̄cha, amqui tii muntuquiz wejr cuchanz̄quicham̄cha, nii.

⁹ Jaziqui ninac̄ztajapa amquiz mayizūcha. Ana criichi zoñinac̄ztajapa anal mayizūcha. Antiz wejt partir zoñinac̄ztajapakaz mayizūcha, amiž illziñ cjen. ¹⁰ Amtācha tjapa wejt partir zoñinacaqui. Nižaza wejttācha ninacaqui. Jalla ninacaž cjen wejrqui honorchizta.

¹¹ Wajilla ana iya tii muntuquiz kamācha. Nii wejt partir zoñinacaž eclaquīcha. Tii muntuquiz tira želaquīcha ninacaqui. Wejrzi amquin quejp̄zcācha. Zuma arajpach Yooz Tatay, tii zoñinaca wejtquiz tjaacham̄cha. Jaziqui am aztan tinaca tirapan cwitalla, tsjii kuzziz cjeayo, jaknužt ūchumqui tsjii kuzzizlaja, jalla nižta. ¹² Tii muntuquiz tinac̄žtan kamcan, tii zoñinaca cwitichin̄cha, am aztan. Nižaza tinac̄žquiztan tsjitsin̄chin̄cha čjulquiztanami ana kjaž cjsnajo. Tsjiiqui pertissipan̄cha. Jalla nuž pertisjapa nii Judas Iscariotiqui žejltkal̄cha. Jalla nuž cjen tuquita cjiirta Yooz taku cumpliss̄cha.

¹³ Anziqui wejrqui amquin quejp̄zcācha. Iya tsjii zkoluc̄žtan tii muntuquiz kamcan wejrqui tinac̄žquiz chižinūcha, wejtquiz criichi zoñinacaž wejr̄tapača cuntintu cjeayo. ¹⁴ Wejrqui tinac̄žquiz am taku tjaajinchin̄cha. Jaknužt wejrqui ana criichi zoñinac̄ž partiquiz ana želatučhaja, jalla nižta irata wejtquiz criichi zoñinacaqui ana želj̄cha ana criichi zoñinac̄ž partiquiz. Jalla nižtiquiztan ana criichi zoñinacaqui ninac̄žquiz chjaawj̄cha.

¹⁵ Amquiztan ana mayizūcha, wejt zoñinacaž tii muntuquiztan chjichtaž cjsjapa. Antiz amquiztan mayizūcha, ana wal diabluz̄quiztan wejt zoñinaca tsjitsinta cjsjapa. ¹⁶ Jaknužt wejrqui ana criichi zoñinac̄ž partiquiz ana želatučhaja, jalla nižta irata wejt zoñinacaqui ana želj̄cha, ana criichi zoñinac̄ž partiquiz. ¹⁷ Amiž chiitaqui ultim werar̄cha. Am takuž cjen wejtquiz criichi zoñinaca zuma kamañchiz cjskata. Čjul ana zuma kamañquiztanami zarakskata. ¹⁸ Jaknužt amqui tii muntuquiz želj̄ni zoñinac̄ž kjutñi wejr cuchanz̄quichaja, jalla nižaza wejrqui tii muntuquiz želj̄ni zoñinac̄ž kjutñi wejt zoñinaca cuchnūcha. ¹⁹ Wejtquiz criichi zoñinac̄ztajapa ancha kuztan̄cha wejrqui ticzjapa. Nižaza am werar taw̄k jaru kamtiquiztan tii zoñinaca t'akžinūcha amta cjeayo.

²⁰ Wejrqui tii tekžta zoñinac̄ztajapa alaja anal mayizūcha, antiz tjapa wejtquiz anzimi wiruñami criichi zoñinac̄ztajapa mayizūcha. Tii tekžta zoñinacaž Yooz taku paljaytiquiztan yekjapanacaqui wejtquiz criyaquīcha. Jalla ninac̄ztajapa zakaz mayizūcha. ²¹ Jalla tjapa ninac̄ztajapa mayizūcha tsjii kuzziz cjsjapa. Yooz Tatay, amqui wejttañ tsjii kuzzizta. Nižaza wejrqui amtan tsjii kuzzizt̄cha. Jalla nižta irata ninacaqui ūchumnacaquiz tsjii kuzziz cjila. Jalla nuž mayizūcha, tii muntuquiz želj̄ni zoñinaca criyajo, am wejr cuchanz̄quichi, jalla nii. ²² Amiž wejtquiz tjaata arajpach kamaña, jalla nii kamaña ninac̄žquiz cjskatchinzakazza, tsjii kuzziz cjeayo, jaknužt ūchumqui tsjii kuzzizalaja, jalla nižta. ²³ Jaknužt amqui wejttañ želj̄chaja, jalla nižtača wejrqui ninac̄žtan želača, ninaca tsjii kuzzizpan cjeayo. Jalla nižtiquiztan zoñinacaqui zizaquīcha, amqui wejr cuchanz̄quichīcha, jalla nii. Nižaza zoñinacaqui zakaz zizaquīcha, amqui ninac̄žtan munaziča, jaknužt amqui wejttañ munazičhaja, jalla nižta.

²⁴ Yooz Tatay, amqui wejtquiz tii zoñinaca tjaacham̄cha, wejtquiz criyajo. Jalla tinacaqui wejttañ chica kamñjapa pecuħa, jakziquin wejr želačhaja, jalla nicju. Jalla nuž juntu žejlcan tinacaqui wejt arajpach kamaña kjana cheraquīcha. Ima tii muntu želan, wejttañ munaziñiž cjen amqui wejtquiz nii arajpach kamaña tjaacham̄cha. Jalla nii kamaña cheraquīcha wejt partir zoñinacaqui. ²⁵ Ultim ligitum Tatayi ana criichi zoñinacaqui am anaž paj̄cha. Wejrzi am paj̄ucha. Nižaza jalla tinacaqui zizza, amqui wejr cuchanz̄quicham̄cha, jalla nii. ²⁶ Am puntuquiztan tinac̄žquiz zumpacha intintazkatchin̄cha. Nižaza wejrqui tiral intintazkatučha, ninacaž zuma munazizjapa, jaknužt ūchumqui zuma munazičhaja, jalla nižta. Nižaza am puntuquiztan ninac̄žquiz intintazkatučha, wejr ninac̄žtan tsjii kuzziz cjsjapa.

18

JESUSAQUI TARAZUNTACHA

¹ Jesusaqui nuž chiižcu niiz tjaajintanacžtan ojkchiča. Cedrón cjeta k'awž tsjii latuquin ojkchiča. Jalla nicju ch'ojñi muntinaca želatča. Nijcchuc luzziča. ² Jesusaqui nii yokquin kjaž wilta ajcžñipantakalča niiz tjaajintanacžtan. Tarazunñi Judasqui ni yoka pajchiča. ³ Jalla nicju Judasqui zultatunacami, nižaza timplu wijilñi zultatunacami, jalla ninaca chjitchiča. Timplu jilirinacami, fariseo žoñinacami jalla ninacača nii timplu wijilñi zultatunaca cuchanchiqui. Ninacaqui irantichiča michanacžtan teyanacžtan pajk cuchillunacžtan, nižaza wjajtz carotinacžtan. Jalla nižtanacžtan irantichiča. ⁴ Jesusaqui čhjulut watačhaja, jalla nii tjapa zizatča. Nii tjonchi žoñinacžquiz macjatžcu, pewcziča, tuž cjican:

—¿Jectča kjur ančhucjo?

⁵ Jalla ninacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejrnacqui kjuruča Jesusa, nii Nazaret wajtchiz žoñi.

Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Wejrtča niitqui.

Judas, nii tarazuñi žoñiqui ninacžtan chica tsijtchi želatča. ⁶ Jesusaž “Wejrtča niitqui” cjitiquiztan nii tanñi žoñinacaqui wir kjutñi atžcu porapat tewksarascu yokquiz tjojtassiča.

⁷ Jesusaqui wilta pewcziča:

—¿Jectpan ančhuc kjurjo? —cjican.

Ninacaqui wilta kjaaziča, tuž cjican:

—Wejrnacqui kjuruča Jesusa, nii Nazaret wajtchiz žoñi.

⁸ Jesusaqui nekztan zakaz cjichiča:

—Wejrtča cjichinsala. Ančhucqui wejr kjurča. Jaziqui tii parti žoñinaca cutznaquiča.

⁹ Jalla nekztan Jesusaž tuqui čhiita taku cumplissiča. Tuquiqui Jesusača čhičiqui, jalla tuž: “Yooz Epiž wejtquiz tjaata žoñinacaqui ana tsjiimi pertichinča”. ¹⁰ Simón Pedruqui pajk cuchillchiztača. Jalla nii cuchillu jwescu, Pedruqui timplu jilirž piyunž žew cjuñi pootžcu chjajžinchiča. Jalla nii cjuñi chjajžinta žoñiqui Malco cjitatača.

¹¹ Nekztanaqui Jesusaqui Pedružquiz cjichiča:

—Am cuchillu cuchillž žejlžquiz quijtžna. Wejt Yooz Ejpž pinsita kuz jaru wejtdlaqui sufristanča. ¿Anaj wejr tii sufrasajo?

JESUSAQUI CHJICHTACHA

¹² Jalla nekztanaqui zultatunacami, zultatž comandantimi, nižaza judío timplu wijilñi zultatunacami, jalla ninacaqui Jesusa tanžcu kjara jweržinchiča. ¹³ Nekztan Anás cjeta jilirž kjuyquiz chjitchiča. Anasqui Caifás ajmuž ejptača. Jalla nii wata Caifasqui timplu chawjc jiliritača. ¹⁴ Nii Caifasqui tuquiqui tuž cjitkalča: “Učhumnalcaltajapa tsjii žoñi ticstanča, tjapa žoñinaca ana conta cjejajo”.

¹⁵ Jesusa chjichan, Simón Pedružtan tsjii tjaajinta žoñžtan Jesusa apziča. Nii tsjii Jesusiž tjaajinta žoñiqui timplu jiliriz pajtatača. Jalla nižtiquiztan Jesusižquiz apžcu nii timplu jilirž patiuquin luzziča. ¹⁶ Pedruqui ana pajtaž cjen zancu eclichiča. Nekztan nii tsjii luzzi tjaajinta žoñiqui ulanzquichiča, naa ulanz zanquiz cwitiñi zonaquin paljayzjapa. Jalla nuž paljayžcu patiuquiz Pedro luzkatchiča. ¹⁷ Nekztan naa cwitiñi zonqui Pedružquiz pewczinča, tuž cjican:

—¿Anaj am zakaz nii žoñžtan chica ojklayñamtajo?

Nekztan Pedruqui čhičiča:

—Anaž wejr, —cjican.

¹⁸ Ch'uñuriž cjen piyunanacami timplu zultatunacami uj taaziča carpunžtan. Nekztan nii uj parazquiz tsijtchi kutnatča. Ninacžtan chica Pedruqui tsijtchi zakaz želatča, kutuncan.

TIMPLU CHAWJC JILIRZQUIN APANTITA

¹⁹ Jalla nekztanaqui timplu chawjc jiliriqui Jesusa pecunchiča, niiz tjaajinta žoñinacž puntuquiztanami nižaza niiz persun tjaajintami. ²⁰ Jesusaqui niizžquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Tjapa žoñinacž yujcquiz tjaajinchinča. Učhum ajcz kjuyquizimi timpluquizimi tjaajinchinča. Timpluquiz tjapa žoñinaca ajcžñiča. Ana chjožzaka tjaajinchinča. ²¹ ¿Kjažtiquiztan nuž wejr pecunjo? Weriž tjaajinta nonžni žoñinacžquiz pewczna, čjulut tjaajintučhaja, jalla nii. Jalla ninacaqui weriž tjaajintanaca zizza.

²² Jalla nuž čhiitan, tsjii nekz tsijtchi žejlñi zultatuqui Jesusa yujcquiz kjaržtan tsjajpchiča, tuž cjican:

—¿Jalla nuž timplu jiliržquiz kjaazkaya?

²³ Jesusaqui nii zultatꝓquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Wejr ana zuma chiitučhaj niiqui, ¿jaknužt cjican ana zuma chiichintajo? Zumal chiyučha. ¿kjažtiquiztan am wejr tsjajpjo?

²⁴ Jalla nekztanaqui Jesusa kjara jweržintapacha cuchanchičha Caifás timplu chawjc jiliržquin.

PEDRUQUI K'OTCHICHA

²⁵ Jalla nii oraqui Simón Pedruqui tsijtchi zelatča nii ujquiz kutuncan. Tsjii tsjii nekz zejlñi zoñiqui Pedružquiz cjichičha:

—Amqui nii zoñžtan chica ojklayñamčha, ¿ana jaa?

Pedruqui toscara chiichičha:

—Anačha wejrqui, —cjican.

²⁶ Jalla nekztanaqui tsjii timplu jilirž piyunaqui Pedružquiz pewczizakazza. Nii piyunaqui nii cjuñi chjajžinta piyunž familiatačha. Jalla tuž cjican pewczičha:

—Nii munti yokquin nii zoñžtan chica am cherchinla, ¿ana jaa?

²⁷ Pedruqui wilta toscara chiichičha. Jalla nuž wilta toscara chiyan, nii orapacha tsjii querwallpi jora kjawchičha.

PILATUZQUIN CHJICHTA

²⁸ Jalla nekztanaqui Caifás cjita zoñžquiztan Jesusaqui chjichtačha pajk mantiñž kjuyquin. Waj kjantatitačha. Nii judío zoñinacapacha nii pajk mantiñž kjuyquin ana luzziča, ninacž cuzturumpi cjen. Jalla nuž luztasaz niiqui, pascua pjijzta čheri ana lujltasačha. ²⁹ Jalla nižtiquiztan Pilatuqui ninacžquiz paljajyi ulanžquichičha, tuž cjican:

—Ančhucqui, ¿čhjul už tii zoñž quintra jwes pecya?

³⁰ Zoñinacaqui tuž kjaaziča:

—Tii zoñiqui ana čhjul pajk ujnacami paatasaz niiqui, anal wejrnacqui tii intirjitasաčha.

³¹ Nekztanaqui Pilatuqui ninacžquiz cjichičha:

—Ančhuckaz chjicha, ančuca lii jaruž justicia paažca.

Nii zoñinacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejtnacalta zoñi conzqui lii quintračha.

³² Niž tuquiqui Jesusaqui chitkalčha, persun ticz puntuquiztan, jaknužt ticznačhaja, jalla nii. Nižaza niž chiitaqui cumplisnaquičha. ³³ Pilatuqui wilta niž kjuyquin luzquichičha. Jesusa kjawžcu, nižquiz pewczičha, tuž cjican:

—¿Judío zoñinacž chawc jilirimkaya?

³⁴ Jesusaqui nižquiz kjaaziča, tuž cjican:

—¿Amqui jalla nuž persun kuzquiztan wejr pewczya? Už ¿yekja zoñinaca amquiz nuž pewczna cjichi jaa?

³⁵ Pilatuqui tuž kjaaziča:

—Wejrqui judío zoñt, ¿jaa? Am persun wajtchiz zoñinacami nižaza am persun timplu jilirinacami, jalla nii zoñinacačha wejtquin am intirjichiqui. ¿čhjul uj paachamt, amjo?

³⁶ Jesusaqui nekztan cjichičha:

—Wejtla mantizqui anačha tii muntuquiztan. Tii muntuquiztan wejtla mantiz cjesaz niiqui, wejt piyunanaca kichaskatasաčha wejt quintra zoñinacžquiz, ana wejr intirjita cjisjapa. Pero wejtla mantizqui anačha tii muntuquiztanaqui.

³⁷ Nekztan Pilatuqui cjichičha:

—¿Nižtaqui amčhalani mantiñi jilirinqui?

Jesusaqui cjichičha:

—Jesalla, wejr mantiñi jilirtchiya, am chiičha jalla nuž. Tii muntuquiz tjonžcu nassinčha, werara puntu tjaajinzjapa. Jakziltat nii werara tjaajinta jaru kamčhaja, jalla niiqui weriž chiita taku nonža.

³⁸ Jalla nuž chiitiquiztan Pilatuqui cjichičha:

—Werara puntuqui, ¿čhjulut neejo?

Jalla nuž pewczcu Pilatuqui wilta ulanchičha judío zoñinacžquin parli. Ninacžquiz cjichičha:

—Wejrqui tii zoñžquiz ana čhjul ujmi jwesi atučha. ³⁹ Pascu pjijztiquiz ančhucalta tsjii custurumpi zejlčha, wejtla tsjii preso tanta zoñi cutzqui. ¿Tii judío wajtchiz chawjc jiliri cutznaquiya? ¿Jalla nuž cutskatz pecya?

⁴⁰ Judío zoñinacaqui kjawchičha:

—¡Tii zoñi ana cutzna! ¡Barrabás cutzna! —cjican. Barrabasqui tsjii anawal tjañi zoñitačha.

¹ Jalla nekztanaqui Pilatuqui wilta kjuylchuc Jesusa majcchiča. Nekztanaqui Jesusižquiz wjajtajo mantichiča. ² Nekztan zultatunacaqui ch'apquiztan tsjii pillužtakaz paachiča. Jalla nii paatižtan Jesusiž achquiz tewžinchiča. Nižaza jilirž murat zquiti tjtuziča. ³ Jalla nuž paažcu nižžquin macjatchiča,

—¡Viva, judío žoñinacž chawjc jiliri! —cjican.

Nižaza Jesusiž yujcquiz kjaržtan tsjajpchiča.

⁴ Nekztan Pilatuqui judío žoñinacžžquin wilta ulanžquichiča. Nekztan ninacžquiz cjichiča:

—Cherzna. Ančhucaž intirjita žoñi ticju jwescača, ančhuc zumpacha intintazajo. Wejrqui tii žoñžquiz anal čjul ujmi jwesi atuča.

⁵ Jalla nekztan Jesusaqui ulanzkatžquichiča. Ch'apquiztan paataqui achquiz tewžinta, nižaza jilirž murat zquiti tjtuzta. Nekztanaqui Pilatuqui ninacžquiz cjichiča:

—Tiiča ančhucaž intirjita žoñiqui.

⁶ Timplu jilirinacami, nižaza timplu wijilñi zultatunacami nii cheržcu, alto joržtan jkawcan, čiichiča:

—¡Cruzquizkaz ch'awczna! ¡Cruzquizkaz ch'awczna! —cjican.

Pilatuqui ninacžquiz cjichiča:

—Way, nižtacž chjicha ančhucqui, nižaza cruzquiz ch'awczca. Pero wejrqui ana čjul ujmi tiižquiz jwesi atchinča.

⁷ Nekz žejlñi judionacaqui tuž kjaaziča:

—Wejrnacqui liichiztča. Wejtnaca lii jaru tii žoñic ticstanča, tiiqui “Wejrčha Yooz Majch” cjican ojklaychiz cjen.

⁸ Jalla nii čihti taku nonžcu, Pilatuqui tsjan eksiča Jesusižquiztan. ⁹ Jalla nižtquiztan Pilatuqui nižž kjuya wilta luzziča Jesusižžquin pewczjapa. Jalla tuž pewciča:

—¿Jakziquiztan žoñipant amya?

Jesusazti ana čjulumi kjaaziča.

¹⁰ Jalla nižtquiztan Pilatuqui nižžquiz wilta paljaychiča, tuž cjican:

—¿Kjažtquiztan am ana wejtquiz kjaazjo? Wejrqui mantasača, am cutzjapa. Nižaza mantasača cruzquiz ch'awczjapa, ¿Jalla nii ana ziz amjo?

¹¹ Jesusaqui nižžquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Yoozqui amquiz mantiz poder ana tjaatasaz niiqui, amtaqui mantiz poder ana žejltasača. Yooz amquiz mantiz poder tjaachiž cjenkaz wejr mantasača. Jalla nižtquiztan jecčhalaj amquiz wejr intirjichi, jalla ninacača amquiztan juc'ant ujchizqui.

¹² Jalla nuž nonžcu Pilatuqui Jesusa ančaž jaknužumi cutz pecatča pero nii judío žoñinacžti kjawžcan čiichiča, tuž cjican:

—Tii žoñi cutznaquiz niiqui, am zakaz César tsjan chawjc jilirž quintra paaquiča. Jakziltat “Wejrčha chawjc jiliritqui” cjican chečaj niiqui, César chawjc jilirž quintraž paača.

¹³ Pilatuqui jalla nuž nonžcu, zultatu mantichiča, Jesusa zancchuc jwescajo. Zancchuc jwesquichiča Gabata cjeta patiuquin. Gabata tuž cjiča, maznacžtan curta, jalla nii. Jalla nicju Pilatuqui jusjiiz julzquiz julziča. ¹⁴ Jalla nii tjuñiqui tjacž tjuñitača jaka pascua pijjztaž cjen. Nižaza taypurutača. Nekztanaqui Pilatuqui nii judío žoñinacžquiz cjichiča:

—Tiiča ančhuca chawjc jiliriqui.

¹⁵ Ninacaqui kjawchiča, tuž cjican:

—¡Ticžla tiiqui! ¡Ticžla tiiqui! ¡Cruzquiz ch'awczla!

Nekztan Pilatuqui ninacžquiz cjichiča:

—¿Kjažt ančhuca tsjan chawjc jiliri ch'awcznas?

Nii timplu jilirinacaqui tuž kjaaziča:

—Wejtnacaltaqui zinta tsjan chawjc jiliri žejlčha, César cjetača.

¹⁶ Jalla nekztanaqui Pilatuqui ninacž kuzcama Jesusa intirjichiča cruzquiz ch'awceta cjisjapa.

CRUZQUIZ CH'AWCTAČHA

¹⁷ Jalla nekztanaqui Jesusaqui chjichtatača. Persuna cruza kuzi ojkkatchiča Ach Tsji cjeta tjuuchiz yokquin. Nii yokaqui hebreo tawkquiz Gólgota cjitatača. ¹⁸ Jalla nicju cruzquiz ch'awctatača, nižaza nižtan chica tsjii pucultan žoñinaca yekja cruzanacquiz ch'awctazakaztača, Jesusiž porap kjuttan, Jesusazti ninacž taypikuiz. ¹⁹ Nižaza Pilatuqui tsjii letrero paakatchiča, tuž cjican: “Jesusa Nazaret wajtchiz žoñi. Judionacž tsjan chawjc jiliri”. Jalla nii paažcu Jesusiž ach juntuč cruzquiz ch'awczinchiča. ²⁰ Chawc wajt žcati Jesusaqui cruzquiz ch'awctatača. Jalla nižtquiztan walja judío žoñinacaqui nižž letrero liichiča. Nii letreruquiči čjep tawkquiztan cijjrtatača, hebreo tawkquiztanami, griego

tawkquiztanami, nižaza latín tawkquiztanami. ²¹ Nii letrero cheržcu simplu jilirinacaqui Pilatužquiz cjichiča:

—Ana cjjira, “Judionacž tsjan chawjc jiliri” cjicanaqui. Antiz cjjira, “Tii žoñiqui cjiča, ‘Wejrčha judionacž tsjan chawjc jiliritqui’”. Jalla nuž cjjira.

²² Pilatuqui tuž kjaaziča:

—Jaknužt cjjirčinžlaja, nužupanikaz cjequiča.

²³ Zultatunacaqui Jesusa cruzquiz ch'awcžcu niž zquti ricujchiča. Nižaza pajkpik partiquiz tojziča, nii pajkpaltan zultatunacaqui. Tsjii pajk tol zquitiqui ana ch'ucuchiz watzatača, tsewcchuc kozzuc pakjipacha. ²⁴ Jalla nižtquiztan nii zultatunacaqui porapat kazassiča, tuž cjan:

—Anačhum wjajrla. Antiz surtiila. Tii zquitiqui jecžquizkat surti cayačhani nižtaž cjequiča.

Jalla nuž paatan cjjirta Yooz takuqui cumplissiča. Cjjirta Yooz taku tuž cjiča: “Ninacžpora wejt zquti tojziča, nižaza parti zquitquiztan surtiyassiča”. Jalla nuž paachiča nii zultatunacaqui.

²⁵ Jalla nekz Jesusiž cruz žcati tsjijsiñ želatča, Jesusiž maa; nižaza niž maa cullaqui; nižaza María (Cleofas tjuntača); nižaza María Magdalena; nii pajkpaltan želatča. ²⁶ Jesusaqui niž maa cherchiča. Nižaza niž pecta tjaajinta žoñi naaža žcati tsjičhi želatča. Jalla nuž cheržcu Jesusaqui niž maaquiz cjichiča:

—Maataka, tiičha am maati cunta.

²⁷ Nekztanaqui nii tjaajinta žoñžquiz cjichizakazza:

—Taača am maaqui.

Jalla nekztanpacha nii tjaajinta žoñiqui Jesusiž maa ricužcu persun kjuya chjitchiča.

JESUSAQUI TICZA

²⁸ Jalla nekztanaqui Jesusaqui zizziča, tjapa Yooz Epiž tjaata langznaca liwž žeržtapantača, jalla nii. Nekztan cjichiča:

—Kjaz kjaral paznuča.

Jalla nuž cjan, cjjirta Yooz takuqui cumplissiča.

²⁹ Jalla nekzi tsjii ojch želatča jar vinchiz. Jalla nekztanaqui kjaz ch'umñi esponja t'awziča nii vinquiz. Nekztan hisopo cjita munti parquiz chjapžcu, Jesusiž atquin ch'ižinchiča. ³⁰ Jesusaqui nii jar vinu licžcu, nekztan cjichiča:

—Tjapaž cumplissay. —Jalla nuž chiižcu Jesusaqui acha colžcu ticziča.

³¹ Pascua pjijzta tjacz tjuñitača. Niž jakatažu jeež tjuñitača, nižaza chawc pjijzti tjuñitača. Jalla nižtquiztan judio žoñinacaqui nii cruzquiz ticziž curpunaca anaž nuž tsji-jptapacha čhelinz pecatča. Jalla nižtquiztan nii judionacaqui Pilatužquin maychiča, cruzquiz ch'awcta žoñinacž lis tsjii kjolkjolžinajo, apura ticskatsjapa. Nekztan ticžtan cruzquiztan apakznasača. ³² Nekztan Pilatuqui zultatunaca mantichiča, nii cruzquiz ch'awctanacž lis kjolžjapa. Primir tjañž lismi kjolžinchiča. Nižaza tsjii tjañž lizmi kjolžinchičakazza. ³³ Nekztanaqui Jesusižquiz macjatžcu, nii zultatunacaqui cherziča, ticzi, jalla nii. Jalla nižtquiztan niž lismi ana kjolkjolžinchiča.

³⁴ Pero tsjii zultatuqui Jesusiž ch'ill kjuttan chjapžinchiča pajk cuchillžtan. Jalla nuž chjapan ljocmi kjazmi lewchiča. ³⁵ Wejrpacha jalla nii cherchinča. Jalla nižtquiztan werara tičlarchinča nii puntuquiztan, ančuczakaz criyajo. Weriz tičlarta takuqui werarapanča. ³⁶ Jalla tii watchi puntunacquiztan cjjirta Yooz takuqui cumplissiča. Cjjirta Yooz takuqui jalla tuž cjiča: “Anaž jakzilta niž tsjiimi kjoltaž cjequiča”. ³⁷ Nižaza tsjii cjjirta Yooz takuqui tuž cjiča: “Ninacaqui ninacaž chjapta žoñiqui cheraquiča”.

JESUSAQUI TJATZTACHA

³⁸ Jalla nekztanaqui tsjii Arimatea wajtchiz žoñiqui, José cjita, Pilatužquin mayi ojkičiča. Josequi Jesusiž curpu maychiča tjatzjapa. Josequi chjožzaka Jesusiž čhiita tjaajintanaca catokchiča, ana jecžquizimi mazcu. Parti judio jilirinacžquiztan eksiča. Jalla nuž maytan Pilatuqui permiso tjaachiča. Jalla nekztanaqui Josequi ojkičiča Jesusiž curpu čjichi. ³⁹ Nižaza Nicodemo cjita žoñiqui Jesusiž curpu tjaczni tjonchiča. Jalla nuž Jesusiž curpu tjaczjapa zjičchiča, tsjii quintala zuma ulurchiz miržtan aloestan t'ajzta. Niž tuquiqui Nicodemuqui Jesusižquin ween tjonzitača. ⁴⁰ Josežtan Nicodemžtan Jesusiž curpu tjaziča. Nižaza nii miržtan aloestan jalla ninacžtan zuma pañunacžtan Jesusiž curpu capziča, jaknužutazlaj nii judio žoñinacž cuzturumpi, jalla nuž. ⁴¹ Jesusiž cruzquiz ch'awcta yokquin muntinaca želatča. Nii muntinac yokquiz tsjii ew sepulturu želatča, ana jec ticzimi tjažtatača nii ew sepulturquiz. ⁴² Judionacž jeež tjuñimi pascua pjijzta tjuñimi wajillatača. Pero nii ew sepulturuqui žcatillatača. Jalla nižtquiztan nii sepulturquin Jesusiž curpu tjatchiča.

20

JESUSAQUI JACATATCHICHA

¹ Semana kalltiznan nii tuming wenz chawjc kjantati María Magdalena sepulturnin ojkchinča. Nekztan cherchinča sepultura pjuczta maz, cjetztatača. ² Jalla nekztan María Magdalenqui zati pariju ojkchinča, Simón Pedružquin, nižaza nii Jesusiž pecta tjaajinta zoñžquin. (Jalla niiča tii liwru cjiřfii Juan cjetaqui.) Jalla naa Mariiqui ninacžquiz paljaychinča, tuž cjian:

—Jesús Jilirž curpu sepulturniztan chjichtača. Nižaza jakziquin chjichcu tjažtakazlani anača zizzuca.

³ Jalla nekztanaqui Pedružtan nii tsjii pecta tjaajinta zoñžtan ulanžcu sepultura cherzñi ojkchiča. ⁴ Ninacac pucultan juntu zatača. Nii tsjiiqui tsjan apura zajtchiča Pedružquiztan. Jalla nuž zajtžcu Pedruž tuqui sepulturnin irantichiča. ⁵ Irantižcu sepulturniz colžcu chercherziča, nii Jesusiž curpu tejlžta pañunaca nezkikaz cherziča. Pero ana luzziča. ⁶ Niž wiruñ Simón Pedruqui irantichizakazza. Jalla niiqui sepulturniz luzziča. Nižaza niiqui Jesusiž curpu tejlžta pañunaca cherziča. ⁷ Jesusiž acha jeržinta pañu morokpachalla tsjii latu nonžtatača. Parti pañunacžtan anatača juntu. ⁸ Jalla nekztanaqui nii tuqui irantiñi zoñiiqui sepulturniz luzzizakazza. Jalla nii pañunaca cheržcu, criichiča, Jesusa jacatatchi, jalla nii. ⁹ Cjiřta Yooz takuqui Jesusaž ticziquiztan jacatatz puntuquiztan chiiča. Pero Jesusiž tjaajintanaqui nii cjiřta Yooz taku imaž intintazatča. ¹⁰ Jalla nekztanaqui Pedružtan Juanžtan, jalla nii pucultanaqui kjuya quejpchiča.

MARIA MAGDALENAZ QUINTU

¹¹ Maria Magdalena cjiťiqui sepulturni zancu želatča, kaacan. Jalla nuž kaacan sepulturni kjutñi colžcu cherzinča. ¹² Nekz sepulturniz pucultan anjilanaca chiw zquti cutchi želatča. Jakziquiz Jesusa tjažtatažlaja, jalla nekz julzi želatča. Tsjiiqui ach kjuttantača, tsjiiqui kjojch kjuttantača. ¹³ Nii anjilanacaqui naaquiz pewcziča:

—Cullacalla, ¿kjažtiquiztan am kaa? —cjian.

Naaqui tuž kjaaziča:

—Wejt Jilirž curpu chjitchiča. Jakziquin chjitztakazlani, anal zizi atuča.

¹⁴ Jalla nuž chiižcu, kjutzquichinča. Jalla nuž kjutzcu Jesusa tsjitsi cherzičča. Pero Jesusa ana pajchinča nii ratu. ¹⁵ Nekztan Jesusaqui naaquiz pewcziča, tuž cjian:

—Cullacalla, ¿kjažtiquiztan am kaa? ¿Jequim kjurya?

Mariiqui persun kuzquiz pinsichinča: “Munti yoka cwiťiñi zoñiž caa”, cjian. Jalla nižtiquiztan nižquiz cjichinča:

—Señor, amqui Jesusiž curpu chjitchamžlaj niiqui, maznalla, jakziquin nii curpu cjichamta. Nekztan wejrqui niž curpu chjichasača.

¹⁶ Jesusaqui nekztan naaquiz cjichiča:

—¡María!

Mariiqui nuž chiiñi nonžcu zumpacha kjutzinča. Nekztan Jesusižquiz chiičinča:

—¡Raboní! —cjian. Nii takuqui hebreo tawkquiz “Maestro” cjiča.

¹⁷ Nekztanaqui Jesusaqui naaquiz cjichiča:

—Wejr cutzna. Wejrqui imazil Yooz Ejpžquin okuča. Jaziqum mazñi okaquiča weriž tjaajinta jilanacžquin. Tuž cjian maznaquiča: “Wejrqui Yooz Ejpžquin okača. Jalla niiqui wejt Ejpča, nižaza ančuca Ejpzakazza. Nižaza niiča wejt Yoozqui, nižaza ančuca Yoozqui”.

¹⁸ Jalla nekztanaqui María Magdalenqui Jesusiž tjaajintanacžquin mazñi ojkchinča, tuž cjian:

—Jesusa Jiliri cherchinča.

Nekztan ninacžquin Jesusiž chiiťanaca mazzinča.

JESUSAQUI WILTA PARIZICHICHA

¹⁹ Tumincuqui jalla nii nooj ween niž tjaajintanaqui tsjii kjuyquiz želatča. Kjuya zuma chawjchitača, quintra zoñinaca eksu. Jalla nuž cjen Jesusaqui tsjitsi ninacž tayıquız parizichiča. Nekztan ninacžquiz tsaanchiča, tuž cjian:

—Ančhucqui walikaz cjee.

²⁰ Jalla nuž tsaanžcu, Jesusaqui ninacžquiz tjeezicha niž pjetta kjaranacaz, nižaza niž chjapta ch'illa. Jalla nekztanaqui ninacaqui Jesús Jiliri cheržcu, ancha chipchi cuntintutača. ²¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui wilta ninacžquiz tuž chiičiča:

—Walikaz cjee. Jaknužt Yooz Ejpqui wejr cuchanzquichiča, jalla nižta zakaz wejrqui ančucaquız cuchanzcača.

²² Jalla nuž chiičan, Jesusaqui ninacž kjutñiž pjujziča, tuž cjian:

—Ančhucqui, Yooz Espíritu Santuž tanzna. ²³ Jakzilta žoñž ujnaca ančhucqui pertunaquíz niiqui, Yooz Epiž pertuntaž cjequiča. Nižaza jakzilta žoñž ujnaca ančhucqui ana pertunaquíz niiqui, ana pertuntaž cjequiča.

WILTA PARIZICHICHA, TOMAS ZELAN

²⁴ Nii oraqui nii tuncapan illtza žoñinacžquiztan tsjiiqui ana želatča, Tomás cjeta. Niiž tsjii tjuuqui “Pacha” cjitatača. Jesusa tjonz, nii ora ana želatča. ²⁵ Wiruñaqi parti tuncapan tjaajintanacaqui Tomasquiz quint'ichiča, tuž cjican:

—Jesús Jiliri wejrnac cherchinča.

Pero Tomaszti tuž cjichiča:

—Anal criyasača. Wejrqui Jesusiž clawžtan pjetta kjarami ana cheraž niiqui, nižaza nii pjetquiz ana wejt kjar loc'ana chjapznaž niiqui, nižaza niiz ch'ill pjetquiz wejt kjara ana chjapznaž niiqui, jalla nižtiquiztan anal criyasača.

²⁶ Quinsakal tjuñquiztan nii tjaajintanacaqui wilta kjuyquin želatča, Tomastanpacha. Kjuy chajwczhiž cjenami, Jesusaqui ninacž taypiquiz tsijtsi parizichiča. Nekztan ninacžquiz tsaanchiča, tuž cjican:

—Ančhucqui walikaz cjee.

²⁷ Jalla nekztanaqui Tomasquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Wejt kjara chernza. Am kjar loc'ana tekz chjapzna. Nižaza am kjara zjijca, wejt ch'illquiz chjapzna. Anapan tira ana criiñi kuzziz cjee. Antiz criya, wejtquiz kuzziz cjee.

²⁸ Tomasqui tuž kjaaziča:

—¡Wejt Jiliri! ¡Wejt Yooz!

²⁹ Jesusaqui nekztan nižquiz cjichiča:

—Jaziqwi Tomás, amqui wejr cheržcu criichamča. Ana wejr cheržcu criichinacaqui, juc'ant waliž cjequiča.

³⁰ Jesusaqui niiz tjaajintanacaž cheran walja milajrunaca paachiča. Parti milajrunacaz tii libruquiz cjiřtatača. ³¹ Jalla tekz cjiřta milajrunacaqui wejrqui cjiřchinča ančhucqui criyajo, Jesusaqui Cristuča, nižaza Yooz Majchča, jalla nii. Nižaza cjiřchinča, ančhuc Cristužquin kuzziz cjisjapa, arajpachquin wiñaya kamzjapa.

21

JESUSAQUI WILTA PARIZICHICHA

¹ Niiž wiruñ Jesusaqui niiz tjaajintanacžquiz wilta parizichiča, Tiberias kot atquin. Jalla tuž wachiča. ² Nekz želatča, Simón Pedružtan, “Pacha” cjeta Tomastan, Caná de Galilea wajtchiz Natanaelžtan, Zebedeož majchnacžtan, nižaza tsjii pucultan iya tjaajintanacžtan. Jalla ninaca juntu želatča. ³ Nekztan Simón Pedruqui cjichiča:

—Wejrqui ch'iz tani okuča.

Nii partinacaqui cjichiča:

—Wejrnacmi amtan chical okača.

Jalla nekztan kotquin ojkičiča. Nicju tsjii warcuquin luzziča. Pakara langzcanami ana čjul ch'izmi tani atčiča. ⁴ Kjanžcanalla, Jesusaqui kot atquin parizizquichiča. Nii tjaajintanacaqui ana zizatča, nii Jesusažlaj, jalla nii. ⁵ Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Jilanaca, ¿ana čjul ch'izmi tanchinčuckaya?

Ninacaqui kjaaziča:

—Ana čjul, —cjican.

⁶ Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Nii warcuž zew latuquiz ch'iz tanz tjojtzna. Jalla nekz ch'iznaca tanznaquiča.

Jalla nuž tjojtžtiquiztan wacchi ch'iznaca tanziča. Wacchi ch'iznaca tanchiž cjen, wirataž ana warcuquin joozua. ⁷ Nii Jesusaž ancha k'aachita žoñiqui Pedružquiz cjichiča:

—Niiča Jesús Jiliriqwi.

Nuž chiitiquiztan nii orapachalla Pedruqui niiz chjojka zquiti cutžcu, kot kjazquin luzziča, kjaz juntuñ narcan Jesusižquin ojczjapa. Warcuquiz langzcan, ana zquitchiztača, calzunsillo alaja. ⁸ Parti tjaajintanacaqui warcuquiz ojkičiča ch'iz tanzquiz ch'iznaca joočan. Nii ch'iz tanzquiz ch'iznacžtan chjiřpachatača. Nii joočan kot atquin macjatžquichiča. Ninacaqui kot atquiztan patac metruž jalla nužquinkaztača. ⁹ Nekztanaqui kot atquin irantižcu, warcuquiztan ulanchiča. Nižaza uj paraza cherchiča, ch'iz tjučta. Nižaza t'anta želatča. ¹⁰ Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Tsjii kjaž ančucaž tanta ch'iznaca zjijca.

¹¹ Jalla nuž maytiquiztan Simón Pedruquiz warcuquiz luzcu nii ch'iznaca kot atquin joožquichiča. Nii ch'iz tanzqui pajk ch'iznacžtan chjijpitača, patac pjijska tunca quinsani ch'iznacchiztača. Jalla nuž wacchi tanchiz cjenami, nii ch'iz tanzqui ana wjajrzicha.

¹² Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Piča. Chjeriz lujl-lay.

Ana ultim u pajžcumi anaž jecmi nii tjaajintanacžquiztan pewczñi atatča, “¿Ject amya?” cjicanaqui. Ninacaqui “Jesus Jilirižlani” nuž kuzquiz pinsichiča. ¹³ Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninacžquin žcatžinžquichiča. T'anta tanžcu, ninacžquiz tjaachiča, nižaza ch'iz zakaz ninacžquiz tjaachiča.

¹⁴ Ticziquiztan jacatatžcu, tii čjep wiltiquiziqui Jesusaqui niž tjaajintanacžquiz parizichiča.

SIMON PEDRUZQUIZ CHIICHICHA

¹⁵ Jalla nuž čjери lujltiquiztan, Jesusaqui Simón Pedružquiz pewczicha, tuž cjican

—Simón, Jonás maati, žamqui tii žoñinacžquiztan wejttan juc'anti munazkaya?

Pedruqui tuž kjaaziča:

—Jesalla, wejť Jiliri. Amqui zizza, wejr am pecuča, jalla nii.

Nekztan Jesusaqui nižquiz cjichiča:

—Wejt žoñinacžquiz arajpach čjери tjaa. Ninacača uuzanacžtakazqui.

¹⁶ Nekztan Jesusaqui Pedružquiz wilta pewczicha, tuž cjican:

—Simón, Jonás maati, žamqui wejttan zuma munazkaya?

Pedruqui tuž kjaaziča:

—Jesalla, wejť Jiliri. Amqui zizza, wejr am pecuča, jalla nii.

Jesusaqui nižquiz cjichiča:

—Wejt žoñinaca cwita. Ninacača uuzanacžtakazqui.

¹⁷ Nekztanaqui Jesusaqui čjep wiltiquiziqui Pedružquiz pewczicha:

—Simón, Jonás maati, žamqui wejr peckaya? —cjican.

Pedruqui jalla nuž čjep wilta pewcztiquiztan llaquita cjissiča. Jalla nekztanaqui Pedruqui tuž kjaaziča:

—Wejt Jiliri, amqui tjapa zizñampanča. Amqui zizza, wejr am pecuča, jalla nii.

Nekztan Jesusaqui nižquiz cjichiča:

—Wejt žoñinacžquiz arajpach čjери tjaa. ¹⁸ Ultim weraral amquiz chiyuča. Amqui tjowa cjicanaqui zquiti cujtžcu jakziquinam ojkc pecčhaja, ojknamtača. Pero chawczuzti, amqui kjaram waaznaquiča. Yekja žoñiqui am zquiti tjutznaquiča, nižaza ana amiž ojkc pecta, jalla nijchuc chjicha cjequiča.

¹⁹ Jalla nuž čhižcu, Jesusaqui mazinchiča, jaknužť Pedro ticstančhalaja, nižaza jaknužť Pedruž cjen Yoozquin honora tjaataž cječhaja, jalla nii. Nekztan nuž čhižcu, Jesusaqui Pedružquiz tuž cjichiča:

—Wejt kamañquizka kama.

TJAAJINTA K'AYI ZOÑI

²⁰ Nekztanaqui Pedruqui wir kjutñi kjutžcu, Jesusiž tjaajinta k'ayi žoñž kjutñi cherziča. Nii tjaajinta k'ayi žoñiqui pascu pjiztquiz čjери lulan, Jesusiž latuquiz želatča. Niiquiči Jesusižquiz pewczitača, tuž cjican: “Wejt Jiliri, ¿ject am tankataquiya?” ²¹ Jalla nii tjaajinta žoñž kjutñi cheržcu, Pedruqui Jesusižquiz pewczicha, tuž cjicha:

—Wejt Jiliri, ¿tii žoñžquiz čhjulut wataquiya?

²² Jesusaqui Pedružquiz tuž kjaaziča:

—Wejt tjonzcama tii žoñž žejť munaž niiqui, ¿čhjulut amquiz importiya? Wejt kamañquizka kama amqui.

²³ Jalla nuž Jesusaž čhiitiquiztan, tii quintu ojkcichiča, nii tjaajinta k'ayi žoñiqui ana ticznaquiča, jalla nii. Pero Jesusaqui ana nižta čhiichiča, “Amqui ana ticznaquiča” cjican. Pero Jesusaqui cjichiča, “Wejt tjonzcama tii žoñž žejť munaž niiqui, ¿čhjulut amquiz importiya?” Jalla nužkaz cjichiča.

²⁴ Wejrpačača nii tjaajinta k'ayi žoñiqui. Wejrqui tii cartiquiz cijjrtanaca maznuča. Nižaza tii liwruquiz cijjruča. Nižaza criichi žoñinacaqui zizza, weriž mazta taku werarapanča.

²⁵ Nižaza iya juc'anti Jesusaž paatanaca žejľča. Tjapa niž paatanaca cijjrta cjesaž niiqui, nii cijjrta liwrunaca tjapa tii muntuquiz chjijspnasača. Nižaza iya juc'anti želaquiča. Nuzkazza. Amén.

LOS HECHOS DE LOS APOSTOLES

¹ Zuma Teófilo, tuqui wejrqui tsjii libro cjiirchinča tjapa Jesucristuž puntuquiztan. Jesusiž ojklaytanacami tjaajintanacami cjiirchinča, nasta tjuñquiztan, ² arajpacha quejpsquiz tjuñicama. Ima arajpacha quejpsčan Jesusižtan Espiritu Santužtan apostolonacžquin mantichiča, jaknužt kamz waquizichaja, jalla nii. ³ Jesusaqui ticziquiztan jacatatzcu tii yokquiz iya pusi tunc tjuñi žejlchiča niž apostolonacžquiz persuna tjon tjonzjapa. Tjon tjonžcan, kjanapacha tjeeziča, “Jacatatchinča”, cjan. Nižaza jaknužt Yooz mantuquiz kamz waquizichaja, jalla nii tjaajinchiča.

⁴ Tsjii nooj niž apostolonacžtan juntjapžcu, Jesusaqui ninacžquiz chiižinchiča, tuž cjan:

—Anača tii Jerusalén wajtquiztan ulnaquiča. Tekziča tjewznaquiča ančhucqui, wejt Yooz Epiž chiita taku cumpliscama. Niiqui Espiritu Santo cuchanžcaquiča; jalla niicamaž tjewznaquiča. Tuquitan wejrqui anchucaquiz nii puntu paljajchinpantača. ⁵ Juan Bautistaquiča jkzatan bautissipanča. Anziqui tsjii kjaž majquiztan ančhucqui Espiritu Santužtan bautistaž cjequiča. —Nuž cjichiča Jesusaqui.

JESUCRISTUQUI ARAJPACHQUIN QUEJPCHICHA

⁶ Apostolonacaqui Jesusižtan juntjapsi cjen, pewcziča, tuž cjan:

—Wejt Jiliri, žanzpacha amqui tii Israel wajtchiz žoñinaca ninacž quintranacžquiztan liwriyaquiya? ¿Tii žoñinaca persuna mantisjapaya?

⁷ Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča, tuž cjan:

—Yooz Ejppankazza timpunacaqui mantiñiqui, čhjulorat tii tii watačhaja, jalla nii. Nižaza Yoozquiča ančhucquiča ana zizkatz munča, čhjulorat tii Israel žoñinaca liwriita cječhaja, jalla nii. ⁸ Pero Espiritu Santuž ančuca kuzquiz luztan, ančhucqui tjuj kuzziz cjequiča. Jalla nekztan ančhucqui wejt puntuquiztan paljajni ojklayaquiča Jerusalén wajt yokaran, nižaza Judea yokaran, nižaza Samaria yokaran, nižaza tjapa kjutni. —Jalla nuž cjichiča Jesusaqui.

⁹ Nekztan apostolonacaž cheran Jesusaqui ninacž taypiquiztan tsewcchuc waytissiča. Yooz Epiž chjichtatača arajpacha. Nužquiz tsjir taypiquiz katchiča Jesusaqui. Ana iya tjenčiča. ¹⁰ Nekztanaqui tsewcchuc cheksnan, pucultan chiw zquitchiz žoñinacažtakaz jeczquichiča ninacž žcati. ¹¹ Nii pucultan anjilanacaqui tuž cjichiča:

—Galilea žoñinaca, žkjažtiquiztan ančhucqui tsewcchuc chekžquiča? Jesusaqui ančhucquiztan arajpacha chjichtača. Pero tsjii nooj nii Jesusapacha wilta tii muntuquiz quejpscaquiča, jaknužt tsjir taypiquiz katchaja, jalla nuž tsjir taypiquizzakaz jeczcaquiča. Nuž tjonaquiča. —Nuž cjichiča anjilanacaqui.

MATIASQUI ILLZTA APOSTOL CJISSICHA

¹² Jalla nekztanaqui apostolonacaqui Olivos cjita curullquiztan chjijwžquiču, Jerusalén watja quejpschiča. Jerusalén watjaqui nii curullquiztan žcatitača, jeejz tjuñquiz jaknužt judiuz lii jaru ojz waquizichaja, jalla nužullquin ojktzača. ¹³ Jerusalén watja irantžcu apostolonacaqui alujta kjuya luzziča; tsewcta altu pisuquin alujtatača. Nii apostolonacaqui tinacatača: Pedrotiča, Jacobotiča, Juantača, Andreštača, Felipitiča, Tomastača, Bartolomitiča, Mateotiča, Jacobo cjita Alfeož majčtača, Simonatača (niiqui cananista cjita partir žoñitača), nižaza Judas cjita Jacobož majčtača. Jalla ninacatača apostolonacaqui. ¹⁴ Tjapa ninacaqui tsjii kuzziz Yoozquin mayizizjapa ajcajczñipantača. Ninacžtan chica želatča Jesusiž lajknacžtan, Jesusiž maatan, nižaza yekja maatakanacžtan. Tjappacha Yoozquin mayizican želatča.

¹⁵ Tsjii noojquiča jalla nuž chicapacha želan Pedruquiča tsjitsiča, nii Yoozquin criichi žoñinacž taypiquiz. Nii oraquiča tsjii patac paatuncani nužquintakalča nii criichi žoñinacaqui. Pedruquiča ninacžquiz cjichiča:

¹⁶ —Jilanaca, cullaquinaca, Judasquiča Jesusa tanñi žoñinaca irpichiča. Tuquitan jalla nii Judas puntuquiztan Espiritu Santuquiča Davidžquiz mazinčiča, Yooz tawk liwruquiz cjiirta cjisjapa. Nižaza nii Espiritu Santuž mazintaqui cumplispantača. Jaziqui cumplissiča. ¹⁷ Judasquiča učum partiquiztantača. Nižaza Yoozta langžñiquiz uchtatača. ¹⁸ Nii anawali paañi Judasquiča Jesusa tarasunta paaztan tsjii yoka kjaychiča. Nekztan, kozzuc achchiz tjojtscu, walu pjatsi ticziča. ¹⁹ Tjapa Jerusalén wajtchiz žoñinacaqui nii Judas quinto zizza. Jalla nii quinto nonžcu, Judas kjayta yoka tjuuskatchiča, Acéldama cjan. Acéldama tjuuquiča ninacž tawkquiztan “Ljoc Yoka” cjiča. ²⁰ Judas puntuquiztan Salmos

cjita liwruquiz tuž cjiirtača: “Niiž kjuyaqui jaytitaj cjila. Nižaza ana jecmi nii kjuyquiz kamla”. Salmos cjita liwruquiz tuž zakaz cjiirtača: “Niiž puestuquiz yekja uchtaj cjila”.

²¹ Pedruqui tira chiichicha, tuž cjan:

—Jalla nii Yooz takuž cjen učhumnacquitzan tsjiiqui illza, Judas puesto tanzñijapa. Jaziqui nii puesto tanzñi žoñiqui tjapa wejrnacaž Jesusižtan ojklayta timpu cumpant'ichi žoñinacžquiztan illzta cjistanča. ²² Juanž bautis timpu jalla nijtanpacha Jesusa arajpacha ojkcama, jalla nii timpu cumpant'ichi žoñinacžquiztan nii žoñiqui illzta cjistanča. Nekztan nii žoñiqui wejtnacatan chicapacha cjequicha, Jesusaž jacatatta puntu paljayzjapa. —Nuž cjichicha Pedruqui.

²³ Nekztanaqui pucultan žoñi illsiča, tsjiiqui Judas puesto tanzñijapa. Tsjiiqui José cjitatača, nižaza Josiqui Barsabás cjitazakaztača. Nižaza Josiqui Justo tjuuchizzakaztača. Tsjiizuñqui Matias cjitatača. ²⁴ Nekztan nii ajczñi žoñinacaqui mayizichicha, tuž cjan:

—Jesús Jiliri, amqui tjapa žoñinacž kuz zizza. Jaziqui tii pucultiquiztan amiz illzta apóstol tjeznalla. ²⁵ Niiqui Judas puestuquiz uchtaž cjequicha, amqui sirwiñiz ojklayzjapa. Judasqui nii puestuqui pertichicha anawali uj paažcu. Jaziqui infiernuquin ojkcichicha. Jalla nuž nižtaqui waquizichicha. —Jalla nuž mayizichicha.

²⁶ Nekztanaqui ject Jesusiž illzta, jalla nii zizjapa, zurtiassiča, nii pucultiquiztan jakzil-tizquiz nii zurti cayachaja, jalla nii. Jalla nuž zurtiascu, nii zurtiqui Matiasquiz caychicha. Jalla nekztan Matiasqui nii parti tuncaman illzta apostolonacžtan juntu cjissiča. Lijitum apóstol nužquiz cjissiča.

2

YOOZ ESPIRITU SANTUQUI TJONCHA

¹ Pentecostés cjita pjijsta tjuñquiz tjapa Jerusalén žejlñi criichi žoñinacaqui juntassiča tsjii kjuyquizkaz. ² Tiripintit tsewctan tsjii chawc tjamž joražtakaz nonziča. Tjapa nii kjuya zmali kjaazkatchiča. ³ Jalla nekztanaqui uj lastakaz jeczquichicha zapa mayni ninacž juntuñcama t'akžta, yekja yekja. Jalla nuž zapa maynižquiz nii ujnacaqui želatča. ⁴ Jalla nuž tjonžcu Espiritu Santuqui tjapa ninacžquiz luzziča. Nekztan ninacaqui parijunaca yekja yekja taku chiichiichicha, jaknužt nii Espiritu Santuž chiikatčhaja, jalla nii.

⁵ Nii timpunacaqui Jerusalén wajtquin wacchi judío žoñinaca kamñi želatča, ninacž cuzturumpi jarupan paañi. Nii judío žoñinacaqui tjapa kjuttan ajczquichitača. ⁶ Jalla nii suyniñi jora nonžcu, žoñinacaqui juntassiča. Zapa mayni nii žoñinacaqui persun taku nonziča. Nekztan ana tantiichuca, čjulut watačhaja, nii. ⁷ Jalla nižtiquiztan ninaca anča kuz turwaysi cjissiča. Ispantichi ninacpora parlassiča, tuž cjan:

—čTjapa nižta chiichiñinacaqui anaj Galilea wajtchiz žoñinacajo? ⁸ Zapa mayni učhum persun takuž nonža. ¿Jaknužupan teejo? —Jalla nuž cjichicha.

⁹ Nekž želatča Partia žoñinaca, nižaza Media žoñinaca, nižaza Elam žoñinaca, nižaza Mesopotamia žoñinaca, nižaza Judea žoñinaca, nižaza Capadocia žoñinaca, nižaza Ponto žoñinaca, nižaza Asia yokchiz žoñinaca, ¹⁰ nižaza Frigia žoñinaca, nižaza Panflia žoñinaca, nižaza Egipto žoñinaca, nižaza Africa žoñinaca, nii Afric yokaqui Cirene yokž nawjktuñtan. Nižaza Roma wajtquiztan tjonñi žoñinaca želatča. Yekjapanacaqui judío maa ejpchiz žoñinacatača. Yekjapanacaqui ana judío maa ejpchiz cjenami judionacž cuzturumpi paañi žoñinacapantača. ¹¹ Nižaza želatča Creta wajtchiz žoñinaca, nižaza Arabia žoñinaca. Nii žoñinacaqui parlassiča, tuž cjan:

—Wacchi watjanacchiz žoñinacala učhumtanaqui. Pero zapa mayni učhum persun takunacaž nonžla. ¡Nii tjapa takunacžtan chiñinacaqui Yooziž ispanichuca paatanaca quint'ila!

¹² Jalla nuž chiichiñi nonžcu tjappacha ispanichicha. Kuz turwaysi cjissiča. Nekztan pewcsassiča, tuž cjan:

—Nii puntuquiztanac, čkjažt cjeejo?

¹³ Yekjapanacaqui iñarchiča, tuž cjan:

—Aaaa, ninacaqui licchikazza.

PEDRUQUI ŽOÑINACŽQUIZ PALJAYCHICHA

¹⁴ Nekzpacha tsijtsi želatča nii tuncapan illzta apostolonaca. Jaziqui Pedruqui altu joržtan paljaychicha, tuž cjan:

—Judea yokyčž kamñi žoñinaca, nižaza Jerusalén wajtquiz žejlñi žoñinaca, wejť taku zumpachaž nonžna. Čjuluzlaja, jalla niil kjanzt'ača. ¹⁵ Ančhucqui “Tii žoñinaca licchikaz” cjan pinsiča. Pero tii žoñinacaqui anača licchi. Anzic wenzlakača. ¹⁶ Anziqui Joelž cjiirta Yooz taku cumplissa. Nii Joelqui Yooz cuntiquiztan mazinchiča, tuž cjan:

¹⁷ “Yoozqui tuž cjiča, Tii timpu tucuzinžtan wejrqui tii muntuquiz žejlñi žoñinacžquiz wejť Espiritul tjačha. Wejť Espiritu Santuž kuzquiz luzziz cjen, ančhuca maatinacaqui

lucmajch cjiñi tjunmata cjiñi wejt takuž parlaquiča. Nižaza Espiritu Santuž cjen tjojtowaqui visionanaca cheraquiča. Nižaza chawc chawcwanacaqui wiyuqin chjuuznaquiča. ¹⁸ Jalla nii timpuquiz wejt sirwiñinacžquiz luctaka cjiñi maataka cjiñi wejt Espiritu cuchanžcača. Nii Espirituž cjen, ninacaqui wejt takuž parlaquiča. ¹⁹ Tsewc arajpachquinami tii yokquizimi wejrqui ispantichuca siñalanaca tjeeznača, ljocnaca, ujnaca, tsokchi tsjirinaca, uj žketižtakaz, jalla nuž. ²⁰ Ana Jesucristo Jiliriz tjonan, tjuñiqui zumchi cjisnaquiča. Nižaza jiiizmi ljocžtakaz cjisnaquiča. Jalla nižtanaca watan, wajillaž Yooz chawc tjuñiqui tjonaquiča, Yooz wali azi tjeezni tjuñi. ²¹ Nii timpuquiziqui jakziltat liwriita cjisjapa Yooz Jiliržquin mayizichaja, jalla niiqui liwriitaž cjequiča”.

Jalla nuž cjjirchiča Joelqui.

²² Israel wajtchiz žoñinaca, wejt taku nonžna. Jesusaqui Nazaret wajtchiz žoñitača. Ančuca watjanacqui ojklaycan Jesusaqui Yooz aztan ispantichucanacami, milajrunacami, siñalanacami, jalla ninaca tjeeziča. Nii tježi obranaca ančhucami zizza. Jalla nii obranacaqui kjanapacha tjeeziča, Jesusaqui Yooz Epiž cuchanžquita žoñipankazza, jalla nii. ²³ Jalla nuž pajk obranaca paachiž cjenami ančhucqui Jesusa conkatchinčucča. Nekztanaqui ančhucqui uj paañi žoñinacžquiz Jesusa intirjichinčucča cruzquiz ch'awczjapa. Tuquitanpacha Yooz Ejpqui jalla tižtanaca watzpan zizatča. Nižaza niiž muntacama tii watzjapa mantichiča. ²⁴ Ančhucqui Jesusa conkatchinčucča. Yooz Ejpzi Jesusa jacatatskatchiča. Anawal ticzquiztan liwriichiča. Nii ticzqui Jesusižquiztanaqui anapantača atipchuca. ²⁵ Tuqui ažk watanaca David cija jiliriqui Jesusiž puntu cjjirchiča tuž cjan:

“Yooz Jiliri wejtčan chica željñipanča. Jalla nuž wejt kuzquiz Yoozquin zint'iñpanča. Yoozqui wejt žew latuquiz željča, wejr yanapzjapa, nižaza wejr ana čjulquiztanami eksnajo. ²⁶ Jalla nižtiquiztan wejt kuzqui wali cuntintutča. Čipchipcan wejt tawkžtan Yoozquin honorat tja-uča. Ticz cjenami, Yoozquin kuzziztča, Yooz Ejpqui wejr jacatatskataquiča. ²⁷ Yooz Tata, amqui ticzi žoñinacžtan wejt alma anam ecaquiča. Wejrqui am ljiitum sirwiñi žoñtqui. Jaziqi wejt curpuqui anam ecaquiča sipulturniž mokajo. ²⁸ Nižaza wejtquiz arajpach kamaña tjaajinchamča. Tii muntuquiz amtan chica kamcan anča cuntintul cjeječa”.

Jalla nuž Jesusiž puntuquiztan cjjirchiča Davidqui.

²⁹ Jilanaca, učhum David cija tuquita atchi ejpž puntuquiztan kjanapacha intintiskats pecuča. David jiliriqui ticziča. Nižaza tjattatača. Anzama niiž sipulturniž učhum yokquiz željča. ³⁰ Davidqui illztatača Yooz taku čiiñijapa. Yooz Ejpqui niižquiz juramintužtan compromitalča tuž cjan: “David, tsjiiqui am majchmaatquiztan (Cristo cija) pajk jiliri cjequiča. Niiqui mantiz puestuquiz uchtaž cjequiča, tii wajtchiz žoñinaca mantizjapa.” Jalla nuž Yoozqui Davidžquiz compromitchiča. ³¹ Jalla nii ziccu, Davidqui tuquitanpacha Cristuž jacatatz puntuquiztan čiičiča, tuž cjan: “Cristuž almaqui ticzi žoñinacžtan anaž ecta cjequiča. Nižaza Jesucristuž curpumi anaž mokaquiča.” Jalla nuž Cristuž puntuquiztan čiičiča. ³² Jaziqi Yooz Ejpqui nii Jesucristo jacatatskatchiča. Jacatattan, wejrnacpachača Jesucristo cherchintqui. Jaziqi tisticu cjan, nii puntu weraral chiyasača. ³³ Jesucristuqui jacatatzcu, Yooz Ejpž žew latuquiz walja honorchiz cjišiča, Yooz Ejpžtan chica mantiñi. Nižaza Yooz Epiž tuquita čiiita tawk jaru Jesucristuqui Espiritu Santo žoñinacžquiz cuchanžquichiča arajpachquiztan. Nii Espiritu Santuž tjonchiž cjen tii ančucaž chertanacami nonznanacami watchiča. ³⁴ Davidqui persun puntuquiztan ana čiičiča. Davidča tsewc arajpachquin ana ojchiqui, Yooztan mantizjapa. Davidpachača tuž cjičiqui:

“Wejt Yooz Ejp Jiliriqui wejt Yooz Majch Jiliržquiz čiičiča: ‘Honorchiz cjisjapa, wejt žew latuquiz julzna wejtčan chica mantizjapa. ³⁵ Tsjii noojuqui am quintra žoñinaca k'ala atipžtaž cjequiča. Am kjojch koztan tječžtažtakaz cjequiča. Jalla nii oracama wejt žew latuquiz julzna’”.

³⁶ ‘Ančhucqui Jesucristo cruzquiz ch'awcchinčucča. Pero anziqi Yooz Ejpqui tii Jesusa tsjan chawc jiliri utčiča žoñinaca liwriizjapa. Jalla nuž intintiñi waquizila tjapa Israel wajtchiz žoñinacaqui. Ultim werarača tii takuqui. —Nuž cjan Pedruqui paljayčiča.

³⁷ Jalla nuž nonžcu nii žoñinacaqui persun kuzquiz anča zint'ichiča. Jalla nižtiquiztan Pedružquizimi parti apostolonacžquizimi pewcziča, tuž cjan:

—Jilanaca, žkjažt cjisnaqui? Žčjulut wejrnac paaqui?

³⁸ Nekztanaqui Pedruqui kjaaziča, tuž cjan:

—Ančhucqui persun uj pajžcu, kuz campiya. Nekztanaqui Jesucristuž tjuuquiz bautistaž cjee. Jalla nekztanaqui ančuca ujnaca pertuntaž cjequiča. Nižaza Yooz Espiritu Santuqui

ančuca kuzquiz nužukaz luzaquiča. ³⁹ Nii compromitta Espiritu Santuqu tjaataž cjequiča ančucaquizimi ančuca maatinacžquizimi, azkquin wajtchiz žoñinacžquizimi, nižaza tjapa učum Yooz Jiliriz kjawžta žoñinacžquizimi. Jalla ninacžquizimi Yooz Espiritu Santo tjaataž cjequiča. —Jalla nuž kjaaziča Pedruqui.

⁴⁰ Wacchi takunacžtan Pedruqui ninacžquiz chiizinchiča, tuž cjican:

—Liwriita cjis waquziča, Cristuž quintra uj paañi žoñinacžtan ana casticta cjisjapa.

⁴¹ Jalla nekztanaqu walja žoñinacaqui Pedruž chiita taku tjapa kuztan catokkčiča. Jalla nuž catoktiquiztan tjapa ninaca bautistaž cjissiča. Nii noojiqui tsjii čhjep warank žoñinacaqui yapžquičiča parti Yoozquin criichi žoñinacžquin. Jalla nuž mirchiča. ⁴² Tjapa nii criichi žoñinacaqui apostolonacaž tjaajintanacžquiz walja tjapa kuztača. Ninacaqui tsjii kuzzizpan cjissiča. Chica juntasñitača Yoozquin mayizizjapa, nižaza čheri lujljapa.

CRIICHI ŽOÑINACŽ KAMTA

⁴³ Apostolonacaqui walja milajrunacami siñalanacami paachiča. Jalla nuž paatiquiztan tjapa žoñinacaqui ispantichiča. ⁴⁴ Tjapa Yoozquin criichinacaqui juntu kamčiča. Nižaza tjapa ninacž cusasami tsjiiquiz juntjapñitača, zapa maynižquiz tojunzjapa. ⁴⁵ Parti cusasa tuyžcu, nii paaz tojunñitača, ana želinchiz žoñinacžquiz. ⁴⁶ Zapuru timpluquiz ajcžñipantača Yoozquin sirwizjapa. Nižaza criichi žoñinacž kjuyquiztan kjuya okatča, juntu čheri lujljapa. Humilde kuzziz zuma cuntintu lujlñipantača. ⁴⁷ Nižaza Yoozquin honora tjaañipantača. Jalla nuž nii criichinacaž zuma kamtiquiztan parti žoñinacaqui ninaca zuma rispitñitača. Zapuru žoñinacaqui criichiča, liwriita cjisjapa. Nekztan parti criichi žoñinacžquiz juntassiča. Jaziqui Jesucristo jiliriqi criichi žoñinaca mirkatchiča.

3

ZUCH ŽOÑI ČHJETINTA

¹ Tsjii noojiqui majñakak ora, Pedružtan Juanžtan pucultan timplu kjutñi yawwiča. Nii oraqui Yoozquin mayiziz oratača. ² Nicju tsjii zuch žoñi želatča. Zucha nassipantača. Zapuru timpluquin chjitzatača. Hermosa cjita timplu zanquiz željñitača, timplu luzñi žoñinacžquiztan paaz tomangzjapa. ³ Nii zuch žoñiqui Pedružtan Juanžtan timplu luzñi čeržcu, paaz tomangziča. ⁴ Nekztanaqui Pedružtan Juanžtan nii zuch žoñž kjutñi čerziča. Nekztanaqui Pedruqui cjichiča:

—Wejtnaca kjutñi čeržca.

⁵ Jalla nuž chiitiquiztan nii zuch žoñiqui “Paaz onaá” cjican čerziča. ⁶ Pedruqui cjichiča nekztanaqui:

—Anaž wejta paaz željča. Antis wejta Jesucristuž azi željča, jalla nižtan yanapasača. Jesucristo cjita Nazaret wajtchiz žoñž aztan amquiz cjiwča, tsijtsna. Oka.

⁷ Nižaza Pedruqui nii zuch žoñž žew kjarcu tanžcu, tsijtskatchiča. Nii tsijtskatan nii orapacha nižž kjojchanacaqui tsijtsñi cjissiča. ⁸ Jalla nekztanaqui nii zuch žoñiqui layžcu tsijtsiča, nižaza ojklayñi cjissiča. Nekztanaqui Pedružtan Juanžtan chica timplu luzziča, ojkan, laylaycan, nižaza Yooz tjuu alawazcan. ⁹ Tjapa timpluquiz željñi žoñinacaqui nii zuch žoñi ojklayñi čerchiča, nižaza Yooz tjuu alawazñi nonziča. ¹⁰ Nekz željñi žoñinacaqui nii žoñi pajchiča. Nii žoñipacha zapuru Hermosa cjita timplu zanquiz željñitača, paaz tomtomangžcan. Nii čhjetinta žoñi čeržcu ispantichi cjissiča.

PEDRUZ PALJAYTA

¹¹ Nii čhjetinta žoñiqui Pedružquiztan Juanžquiztan anaž eclawk cjetča. Ninaca Portal de Salomón cjita timplu kjuyquiz želatča. Jalla nijchuc tjapa nii timpluquiz željñi žoñinacaqui zati pariju juntassiča. Ispantichiča. ¹² Nekztanaqui Pedruqui nii juntasquiči žoñinaca čeržcu, ninacžquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Israel wajtquiz žoñinaca, ¿kjažtiquiztan ančhucqui ispantiya? ¿kjažtiquiztan ančhucqui wejtnaca čekžjo? Wejtnapacha anača tii žoñi čhjetinchintqui. Anal wejtnaca aztan ojklayskati atchinča. Nižaza wejtnacaž persuna zuma kamtiquiztan anal tii žoñi čhjetinchinča. ¹³ Antiz Yoozkaz tii žoñi čhjetinchiqi. Nii Yoozqu učum tuquita ejpnacž Yoozza, Abraham, Isaac, Jacobo, ninacž Yoozza. Jalla nii Yoozpacha nižž Majch Jesusižquiz pajk honorchiz cjskatchiča. Nii Jesusaž cjen, tii žoñic žejtchiča. Ančhuczi jilirinacžquiz nii Jesusa intirjichinčhucča. Nekztanaqui Pilatuž cutz tantiižtan, ančhucqui ana cutskatz pecchinčhucča. “Tiiqi anapanča Yooziž cučanžquitaqui” cjican chiichinčhucča. ¹⁴ Jesusaqui ana čhjul ujchizza. Yooz Ejpž kuzcama kamñiča. Nii Jesusa cuts cjenpacha, ančhucqui tsjii pajk ujchiz žoñi cutskatz pecchinčhucča. ¹⁵ Jalla nuž nii žeti tjaañi Jesucristo conchinčhucča ančhucqui. Yooz Ejpzi Jesusa ticztiquiztan jacatatskatchiča. Jalla nii puntuquiztanauqi wejtnapachača čerchintqui. Jaziqui

nii puntu zuma werara chiyasača. ¹⁶ Tii Jesucristuča azzizqui. Jesucristužquiz tjapa kuztan cjican, wejrnacqui Jesucristuž aztan tii ančucaž pajta zoñi čhjetinčinča. Jesucristužquin tjapa kuzziz cjen tii zoñiqui zumpacha žejtchiča. Jalla nuž ančhucqui tjappachaž cherzcu, nayaquičha.

¹⁷ Jaziqui jilanaca, ančhucmi ančuca jilirinacami Jesusa conchinčucča. Jalla nii ora ančhucqui čhjulut paatčhaja anaž zizatčha. ¹⁸ Jalla nuž cjenami Yoozqui niž persun taku cumpliskatchičha. Tuquiqui Yoozqui tjapa niž taku chiiñi profetanacžquiz chiiikatchičha, tuž cjican, “Yooz cuchanžquita Cristuqui sufristanča”. Nii takuqui cumplissičha. ¹⁹ Jaziqui ančhucqui Yoozquin kuzziz cjee, persun uj pajzcu. Yoozquin quejpžca, ančuca unjaca pertunta cjisjapa. Jalla nekztanaqui Yooz Jiliriqui ančuca kuznaca cuntintu cjiskataquičha. ²⁰ Nižaza Yooz Jiliriqui wilta cuchanžcaquičha Jesucristo ančhucalta uchta liwriñiqui. ²¹ Ima Jesucristuž wilta tjonan Yooz Ejpqui tjappacha azquichaquičha, jaknužt tuquita zuma kuzziz Yooz taku chiiñi zoñinacaž mazinčhaja, jalla niicama cumpliskataquičha. Jalla nii cumplis oracama Jesucristužlaqui tsewc arajpachquin kamsanča. ²² Moisesqui učhum tuquita ejpnacžquiz cjichičha: “Yooz Jiliriqui ančucaquiz tsjii Yooz taku chiiñi profeta cuchanžcaquičha. Nii zoñiqui ančuca wajtchiz zoñinacžquiztanpacha ulnaquičha. Jaknužt Yooz Ejpqui wejr cuchanžquitčhaja, jalla nužuzakaz tsjii cuchanžcaquičha. Ančhucqui nii Yooz Epiž cuchanžquita zoñ taku tjapa kuztan nonžna, čhjulut chiyachaja, jalla nii. ²³ Jakziltat ana niž taku nonznawk cjechaj niiqui, Israel wajtchiz zoñinacžquiztan pjaltaž cjequičha. Nižaza walja castictaž cjequičha”. Nuž cjiča Moisesqui. ²⁴ Nižaza tii timpu puntuquiztan tjapa Yooz taku chiiñi profetanacqui parlichipanča Samuelžquiztanpacha jecchcu. ²⁵ Nii profetanacž taku Yooz Ejpqui ančhucaltajapa chiiikatchičha. Ančhucaltazakaz Yooz Ejpqui tsjii zuma taku tjaachiča učhum tuquita ejpnacžquiz. Jalla tuž cjican, Yoozqui Abrahamžquiz taku tjaachiča: “Am majchmaatiž cjen, tjapa tii muntuquiz žejlñi zoñinacžtajapa favora paa-acha wejrqui”. ²⁶ Yooz Ejpqui niž Majch jacatatskatžcu, ančucaquiz primira cuchanžquichičha, favora paacan. Jazic tjapa ančhuc anawali paaznaca apatatspanča.

4

PEDRUZTAN JUANZTAN

¹ Pedružtan Juanžtan jalla nuž parlan, timplu jilirinacauqui, timplu zultatž jiliržtan saduceo parti zoñinacžtan tjonchičha. ² Pedružtan Juanžtan zoñinaca tjaajnatčha, tuž cjican:

—Jesusaqui ticziquiztan jacatatchičha. Jalla nuž kjanapacha tjeeža, tjapa ticzi zoñinacaquiji jacatataquičha, jalla nuž. —Jalla nižta čhiitiquiztan anča žawjchičha nii jilirinacauqui. ³ Jalla nekztanaqui Pedružtan Juanžtan preso čhijtatača. Nižaza carsilquiz majcatakača, jakatažcama. Nii oraqui zeziqeyatača. ⁴ Jalla nuž Pedružtan Juanžtan Yooz puntu chiičhiichiz cjen, tama nonžni zoñinacaquiji tjapa kuztan Yoozquin criichičha. Luctak criichi zoñinacaz tsjii pjijiska warankatača.

⁵ Jakatažuquiji Jerusalén wajtquin ajczitača wajt jilirinacami, timplu jilirinacami lii tjaajjirinacami. ⁶ Nii oraqui timplu chawc jiliritača Anasqui. Niimi ajczitača, nižaza Caifastan, Juanžtan, Alejandružtan. Nižaza tjapa timplu chawc jilirinacž famillanacami ajczitača. ⁷ Jalla nuž ajcziz cjen Pedružtan Juanžtan zjijckatchičha. Nekztanaqui nii jilirinacž taypiguiz apantiskatžcu pewczičha, tuž cjican:

—Ančhucqui, čjakzilta jiliriz mantitaž cjen nižta ančhuc paajo?

⁸ Jalla nekztanaqui Espiritu Santuquiji Pedružquiz tuž čhiikatchičha:

—Israel wajtchiz jilirinaca, timplu jilirinaca, ⁹ wejrnacqui ančucaž yujcquiz zjijcatakača, tsjii wali paata zumpacha zizajo. Jaknužt tii zuch zoñi žejtchizlaja, jalla nii ziz pecaquiz niiqui, niil quint'asača. ¹⁰ Wejrnacqui ančuca yujcquiz weralar chiyacha, ančhuc nii quinto zumpacha zizajo; nižaza tjapa Israel wajtchiz zoñinaca zumpacha zizajo. Jesucristuž aztan tii zoñi čhjetinta žejlčha tjapa ančuca yujcquiz tsijčhi. Ančhucqui nii Nazaret wajtchiz Jesucristo cruzquiz ch'awcchinčucča. Nekztanaqui Yoozqui niipacha ticziquiztan jacatatskatchičha. ¹¹ Ančhucqui kjuj pirkiñinacaztakaz nii zuma maz tjojtchičha, “Ana cusa” cjican. Jalla nii tjojtta mazqui Jesusapanča. Nii tjojtta maztti anča cusala, isquinquiz nonžta maz irata cjisšičha. Yoozqui cjichičha, “Tii mazza tsjan juc'ant chekanaqui”. ¹² Jesucristupankazza Liwriñiqui. Yooz Ejpqui anaž iya jakziltami utchiča liwriñi cjisjapa. Tii muntuquiz žejlñi zoñinacžquiztan ana iya liwriñi zoñi žejlčha. Jesucristupankaz učhum liwriñi atasača.

¹³ Jalla nuž Pedruquiji chiičhiča Juanžtan. Nii pucultanaqui ana istutiñitača, campuquin kamñi zoñikazza. Jalla nuž cjenami Pedružtan Juanžtan tjuj kuzziz chiičhiča, ana eksacan. Jalla nii nayžcu nii jilirinacauqui ispantichičha. Nižaza pajchipan cjisšičha, nii

pucultanaqui Jesusiztan chica ojklaychitača, jalla nii. ¹⁴ Nekz chica nii čhetinta zoñimi tsijtchi želatča. Jalla nižtiquiztan ana čjul quintrami chii atchiča. ¹⁵ Jalla nekztanaqui nii čjepultan zoñinaca ajczquiztan ulanskatchiča. Ninacaž ulantan, nii jilirinacaqui ninacpora zmali parlassiča, ¹⁶ tuž cjan:

—Čjul učum tii zoñinacžtan paaquejo? Tjapa Jerusalén zoñinacaqui tinacaž paata milajru zikalala. Tinacaqui pajk siñala tjeeziča. Anača nicčuca učumqui. ¹⁷ Tii čhiitaqui ana iya zizta cjisjapa, učumqui ninacžquiz mantiz waquiziča, ana iya Jesusiz puntu parlajo. “Nižta parlaquiz niiqui, ančhucqui casticta cjequiča” jalla nuž čhižinz waquiziča.

¹⁸ Nekztanaqui nuž parli žeržcu, nii jilirinacaqui Pedružtan Juanžtan kjawziča. Nekztan tuž čhižinčiča:

—Jaziqui ančhucqui anaž iya parlaquiča nii Jesusiz tjuužtan. Nižaza anaž jeczquizimi tjaajnaquiča Jesusiz puntuquiztan. —Jalla nuž mantichiča.

¹⁹ Jalla nuž mantitiquiztan Pedružtan Juanžtan kjaaziča, tuž cjan:

—Ančhucpachaž tantiyasa. Ččjulul walikaz Yooz yujcquizya? ČAnčucaž mantita caz wali cjesaya? už ČYooz mantita caz wali cjesaja? ²⁰ Wejrnacqui anal weriz chertanacami nonžtanacami parlis jaytasacha. Jalla nuž parlispanča wejrnacqui.

²¹ Jalla nekztanaqui nii jilirinacaqui Pedružquiz Juanžquiz zuma č'aančiča. Pero nižtami ninacaqui cutztatača. Jalla nužquiz nii jilirinacaqui ana castiqui atchiča. Parti zoñinacami Yoozquin alawazziča, nižaza Yoozquin honora tjaachiča jalla nii milajru paatiquiztan. ²² Nii čhetinta zoñiqui pusi tunc wata jilchiztača.

CRIICHI ZOÑINACAQUI MAYIZICHICHA

²³ Nekztanaqui Pedružtan Juanžtan carsilquiztan cutztiquiztan niž mazinacžquin ojkičiča. Tjapa ninacž ojklaytanaca quint'ichiča, jaknužt nii timplu jilirinacami wajt jilirinacami čhiitčhaja, jalla nii liwj quint'ichiča. ²⁴ Jalla nuž quint'itiquiztan, tjapa ninacaqui tsjii kuzziz Yoozquin mayizichiča, tuž cjan:

—Yooz Jiliri, tjapa mantiñi Jiliri. Amqui arajpachami yokami, kot kjazmi, nižaza tjappacha paachmča. ²⁵ Amtan Espiritu Santužtan am David cjita sirwiñi tuž čikatchamča:

“ČKjažtiquiztan Yooz quintra žawjchi čhiichi nacionanacchiz zoñinacaqui? ČKjažtiquiztan tii muntu zoñinaca ana zuma tantii? ²⁶ Nižaza tii muntuquiz chawc jilirinacaqui Yooz quintra tsijtsa, nižaza chawc jilirinacaqui Yooz Jilirž quintra nižaza niž ucha Jesucristuž quintra parlizjapa juntassa”.

Nuž cjan cjiyrchiča Davidqui. ²⁷ Jalla tižta werarača. Herodestan, Poncio Pilatužtan, Israel wajtchiz zoñinacžtan, yekja wajtchiz zoñinacžtan, jalla tjapa ninacaqui tii wajtquin juntassiča wali zuma Jesusiz quintra paazjapa. Pero am Majch utchamča, tsjan chawc jiliri cjisjapa. ²⁸ Jalla nuž juntascu ninacaqui am kuzquiz pinsitacama cumplissiča. Nužquiz cjsičiča. Amiž tuquitan pinsita jaru, jalla nužpacha watchiča. ²⁹ Anziqiu, Yooz Jiliri, wejtnaca quintra č'aanita taku am zizza. Jaziqui wejtnacaquiz, amiž mantita ojkiñi zoñinacžquiz, zuma tjuq kuz tjaazcalla, ana ekscan am taku parlajo. ³⁰ Nižaza am azi tjaazcalla, laa zoñinaca čhetinjzjapa, nižaza zuma obranacami, nižaza siñalanacami, nižaza milajrunacami paazjapa, am zuma Majch aztan. —Jalla nuž čhiican Yoozquin mayizichiča.

³¹ Jalla nekztanaqui Yoozquin mayiziz žeržtan jakziquin ajczitažlaja, jalla nii kjuya čhekjinčiča. Nižaza tjapa ninacaqui Espiritu Santuž azi tanziča ninacž kuzquiz. Jalla nižtiquiztan walja tjurt'iñi kuzziz Yooz taku parličiča.

CRIICHI ZOÑINACŽ KAMTA

³² Tjapa nii wacchi criichinacaqui tsjii kuzziztača. Nižaza ninacž pinsamintuqui tsjipanikaztača. Jakzilta zoñit cusasanacchiz želatčhaja, nii zoñinacaqui ana cusasquiztan čhiñitača, “Wejt cusasaž tiic” cjanacqui. Antis tjapa ninacž cusasanacaqui tsjižtakaz želatča, tjapa criichi zoñinacžtajapa. ³³ Nii Jesusiz illzta apostolonacaqui Jesus Jiliriz jacatatz puntuquiztan tirapan paljayñitača, zuma atipiñi tawkžtan. Zuma wali azziz tawkžtan atipiñipantäča. Nižaza Yoozquini ninaca walja yanapchiča. ³⁴ Ninacžquiztan anaž tsjii t'akjir zoñi želatča. Jakzilta criichi zoñižlaja yokchizimi kjuychizimi, jalla ninacaqui nii tuyžcu paaz zjičñipanikazza. ³⁵ Nii paaz zjičžcu apostolonacžquin intirjiñipanikaztača. Nižaza ninacaqui nii paazquiči čicata tojžñitača ana želinchiz zoñinacžquiz. ³⁶ Nižaza tsjii José cjita levita t'akquiztan zoñi želatča, Chipre cjita isla yokchiz zoñi. Nii José cjita criichi zoñiqui yekja tjuuchizzakaztača Bernabé cjita. Jalla nuž tjuuskatchiča apostolonacaqui. Nii Bernabé tjuuquiči tuž cjiča, “Zuma Kuzñi”, jalla nii. ³⁷ Nii Bernabé cjita zoñiqui tsjii yokchiztača. Nekztanaqui nii yoka tuyčiča. Nii yoka tuyžcu, paaz zjiččiča. Nekztanaqui apostolonacžquin nii paaz intirjichiča.

5

ANANIAS, NIZAZA SAFIRA UJ PAACHICHA

¹ Yekja zoñi želatča, Ananias cjita. Safira cjiti tjunchiztača. Ninacaqui persun yoka tuchizakazza. ² Nii yok tuyta paazqui t'ecžcu, persunaltajapa parti čhjojčičiča. Partillakaz chjitchičiča apostolonacžquin, jalla nužuñ yoka tuchiztakaz. Niiž tjunqui nii t'ecžta paaz zizatča. ³ Jalla nekztanaqui Pedruqui cjichičiča:

—Ananías, ¿kjažtiquiztan am kuzquiz Satanás luzzita? ¿Espíritu Santužquiz tižta k'otsjapaqui? Nii yok tuyta paazqui t'ecsamčiča. ⁴ Ima tuycan nii yokaqui amtapantakaya, ¿ana jaa? Tuyžcu, nii yoka tuyta paazqui amtazakaztaž, ¿ana jaa? ¿Kjažtiquiztan tižta ana wali pinsichamtajo? Amqui Yoozquiz k'otchamčiča; ana zoñžquiz k'otchamčiča.

⁵ Pedruž nuž čhiitiquiztan, Ananiasqui ticzi tjojsičiča. Jalla nižtiquiztan nii quintu nonchi zoñinacaqui ancha eksñi cjissičiča. ⁶ Jalla nuž ticstan, tsjii kjažt tjojtjowanacaqui macjatchičiča, Ananías ticzi curpu murtajzjapa. Nekztan nii tjojtjowanacaqui tjati chjitchičiča.

⁷ Tsjii čhjep orquiztan, Ananías tjunqui tjončinčiča. Naaža lucu ticzi quintu ana zizatča. ⁸ Nekztanaqui Pedruqui naaquiz pewczičiča, tuž cjican:

—Wejtquiz maznalla. ¿Ančhuca yoka tuyta paaz nužullakazkaya?

Nekztanaqui naaqui kjaazičiča, tuž cjican:

—Jesalla, nužullapančiča.

⁹ Nekztanaqui Pedruqui naaquiz cjichičiča:

—Ančhucqui Yooz Espiritu Santo incall pecatčiča. ¿Kjažtiquiztan ančhucqui pucultan nuž kaasjo? Nii žancuzž tjončiča nii am lucu tjažtquñinacaqui. Nižaza anzičiqui amzakaz chjichaquičiča.

¹⁰ Nii orapacha Pedruž kjojchquiz tjojtžcu ticzinčiča. Nii tjojtjowanacaqui kjuya luzcu naa ticzin cherčičiča. Nižaza jwevcu tjati chjitchičiča naaža lucž latuquin. ¹¹ Jalla nižtiquiztan tjapa nii icliziz zoñinacami, nižaza nii quintu nonchi zoñinacami ancha eksñi cjissičiča.

MILAJRUNACA PAATA

¹² Nii tjuñinacquiz apostolonacaqui walja siñalanacami milajrunacami paañitačiča zoñinacaz cheran. Nižaza tjapa criichinacaqui Portal de Salomón cjita kjuyquiz ajczñitačiča. ¹³ Ana jakzilta ana criichi zoñinacami criichinacžtan mazi pajas, ancha eksnatčiča. Jalla nuž cjenami zoñinacaqui walja rispitchičiča criichinacžquiz. ¹⁴ Nižaza tsjan tsjan zoñinacaqui Yooz Jiliržquin kuzziz cjissičiča, luctaka cjiñi maataka cjiñi. Walja zoñinacaqui Yoozquin criichičiča. ¹⁵ Nižaza laa zoñinacami callquin jweztatačiča. Callquin tjaž zquiti chjinžcu, t'apžtatačiča. Nižaza camillquiz zakaz nonžtatačiča. Jalla nuž nonžta željcan Pedruž tjonž tjewzičiča, tsjii kjažta čhetinta cjeyajjo. Pedruž siwsallamekaj laa zoñinacž juntuñ wat jaa, cjiñitačiča. ¹⁶ Nižaza nii wajt vicin watjanacquiztan walja zoñinacaqui tjontjonatčiča Jerusalenquin. Laanacami zajraž tantanacami zjijc zjijcčiča. Nižaza tjapa laa zoñinacaqui čhetintatačiča.

PEDRUZTAN JUANZTAN CARSILQUIZ CHAWJCTA

¹⁷ Jalla nižtiquiztanquii timplu chawc jiliriqui saduceo parti zoñinacžtan ancha iñizichiča. ¹⁸ Jalla nuž iñiziču, apostolonaca preso tanchiča, carsilquiz chawjczjapa. ¹⁹ Jalla nuž carsilquiz chawjctaz cjen ween tsjii Yooz Jilirž anjilaqui tjončičiča. Nižaza carsil zan chawjcz cjetsiča. Cjetžcu, apostolonaca jwessiča tuž cjican:

²⁰ —Timpluquin oka. Jalla nicju tsjitsna. Jesucristuž kamaña puntuquiztan tjapa zoñinacžquiz paljayaquičiča.

²¹ Jalla nii anjilaž čhiita jaru, jakatažuquii wentanalla timplu ojkcichiča. Timpluquin luzcu, tjaajñi kallantichiča. Jalla nii orazakaz timplu chawc jiliriqui niž mazinacžtan parliz kjuyquiz ajczičiča. Tjapa Israel wajtchiz jilirinaca kjawzičiča. Nižaza zultatunaca mantichiča, nii chawjctata apostolonaca zjijcajo. ²² Jalla nuž carsilquin irantižcu, nii cuchanta zultatunacaqui ana čhjulumi wajtčičiča. Quejpžcu quint'ichiča, ²³ tuž cjican:

—Wejrnacqui carsilquin irantižcu, zuma chawjctata zalčinčiča. Nižaza ichñi zultatunacaqui želatčiča carsil zawnctan. Nekztanaqui carsila cjetžcu, luzzinčiča. Nii kjuyltanaqui cherassinčiča anaž zinta pres zoñi želatčiča.

²⁴ Jalla nii quintu nonžcu timplu chawc jilirimi timplu zultatž jilirimi nižaza parti timplu jilirinacami, jalla tjappacha ninacaqui zuma kuz turwayzi cjissičiča, ¿kjažt cjequejo? cjican.

²⁵ Jalla nii orazakaz tsjii zoñiqui irantižquichiča, tuž cjican:

—Ančhucaž carsilquiz chawjctata zoñinacaqui timpluquin zoñinacžquiz tjaajinčiča. —Nuž cjican quint'ichiča.

²⁶ Nekztanaqui nii guardiñi zultatž jiliriqui ojkcichiča zultatunacžtan. Nekztan apostolonaca zjijcchiča, ana chjojritžcu. “Chjojritžtaž cjesaž niiqui, parti zoñinacaqui wejrnacž maztan čhjasasaka”, jalla nuž pinnichiča nii zultatunacaqui. ²⁷ Jalla nuž zjijžcu, nii

parliz kjuyquin tsijtskatchičha chawc jilirinacž yujcquiz. Jalla nuž želan nii simplu chawc jiliriqiu čhižinčičha, tuž cjan:

²⁸ —Wejrnacqui ančhucaquiz ana iya parlanj cjichintala. Nižaza nii zoñž puntuquiza-tanaqui ana iya tjaajnaj cjichintala. Jaziqui, ¿čhju lu paachinčuctajo? Ančhucqui tjapa tii Jerusalén watja chjijpchinčučha ančhuca tjaajintžtan. Nižaza nii zoñi contiquiztan wejtnacaquiz uj tojtunz pedchinčučha.

²⁹ Jalla nekztanaqui Pedružtan parti apostolonacžtan kjaazičha, tuž cjan:

—Primiraqui wejrnacqui Yooz castančha. Niiž jarukaz zoñimi cazasačha. ³⁰ Ančhucqui cruzquiz ch'awcžcu Jesusa conchinčučha. Nekztan učhum tuquita atchi ejpž Yooz tii Jesusa jacatatskatchičha. ³¹ Jacatatskatchcu Yoozqui nii Jesusa pajk honorchiz cjskatchičha. Niiž žew latuquiz želan, Yooz Ejjpu mantis poder tjaachičha, Jesusa tsjan chawc jiliri cjisjapa. Nižaza Jesusačha Liwriñiqi, tii Israel wajtchiz zoñinaca kuz campiškatajo, ninacž uj pertunta cjeayo. ³² Jalla tii puntunacquiztan wejrnacqui zizučha. Nižaza tisticu cjan wejrnacqui nii chiyučha Espiritu Santužtanpacha. Yoozqui nii Espiritu Santo tjaacha nii kuzcama kamñi zoñinacžquiz. —Nuž cjan cjichičha Pedruqui.

³³ Jalla nii nonžcuqui, nii jilirinacaqui apostolonacžjapa ancha zawjchičha. Conz pecatčha. ³⁴ Pero nii jilirinacžquiztan tsjii Gamaliel cjita fariseo želatčha. Nižaza lii tjaajiñi maestrutačha niiqui. Tjapa zoñinacaqui niižquiz walja rispitiñitačha. Jalla nii Gamaliel cjita zoñiqui tsijtsičha. Nuž tsijtsu mantichičha apostolonaca zancu jwescajo tsjii ratu. ³⁵ Nekztan parti jilirinacžquiz tuž cjichičha:

—Israel wajtchiz zoñinaca, ančhucqui tii zoñinacžquiztan cwitazaquičha. Anaž čhjulumi paaz waquizičha. ³⁶ Ančhucž cjuñzna, tsjii tuquiqui Teudas cjita zoñiqui jeczquichičha. Nii zoñiqui “Wejrtčha chekan zoñitqui”, tuž cjan ojklaychičha. Jalla nekztanaqui pajcpc patac zoñinacaqui nii apzičha. Pero nii Teudasqui contatačha. Nekztanaqui nii apžñi zoñinacaqui wichanzičha. Nužquiz niiž tjaajintaqui tjabatatačha. ³⁷ Niiž wiruñ censo tjuñinacžquiz tsjii Judas cjita zoñiqui jeczquichičha. Galilea wajtchiztačha. Zoñinacaqui nii apzquichičha. Ultimquiziqui contazakatačha. Nekztanaqui niiž apžñinacaqui wichanzi cjsičha. ³⁸ Jalla nižtiquiztan nižta wattanaca cjuñžcu, tii zoñinacž quintra anačha čhjulumi paa. Ana tinacžquiz mitis waquizičha. Tii zoñinacaqui persun kuzcamakat paačhaja, nuž cjenaqui anaž tjurasaačha. Orallaž kataquičha. ³⁹ Yooz kuzcamat tii zoñinacaqui paačhaja, jalla nekziqiu tinacaqui anaž tjananchuca cjesaačha. Tinacaqui Yooz parti zoñinacažlaja, jalla nii quintra paasaž niiqui, Yooz quintraž cjesaačha. Jalla nižtiquiztan tii zoñinacž quintra anaj paala. —Jalla nuž cjan nii zoñinacžquin čhižinčičha Gamaliel cjita zoñiqui.

⁴⁰ Nižtiquiztan tii tjapa jilirinacaqui naazi cjsičha. Jalla nekztanaqui kjawzičha apostolonaca. Kjawžcu, ninaca wjajtchičha. Nižaza čhižinčičha ana iya parlajo nii Jesusiž puntuquiztan. Nekztan ninacaqui cutztatačha. ⁴¹ Jalla nuž cutztan, jilirinacž yujcquiztan ulanchičha. Yoozqui jalla nuž munchičha, Jesusiž laycu sufrichi ninacaqui, jalla nuž. Jalla nuž cjenaqui ancha cuntintutačha apostolonacaqui. ⁴² Nekztanaqui zapuru Jesucristuž puntuquiztan tira tjaajnatčha, nižaza tiraž paljayatčha simpluquinami kjuyquinami, “Jesusaqui Yooz cuchanžquita Cristučha” cjiñitačha.

6

PAKALLAK CRIICHI JILANACA ILLZTA

¹ Nii timpuquiz Yoozquin criichinacaqui waljaž yapatčha. Nuž yaptiquiztan tsjii quija žejlchičha. Griego taku čhiñi judionacaqui hebreo taku čhiñi judionacž quintra quijzičha, tuž cjan:

—Wejtnaca žew maatakanaca ana cusa atintitačha. Zapuru čheri tojzquiz upa čheri onantačha.

² Jalla nuž quijtiquiztan nii tuncapan apostolonacaqui tjapa Yoozquin criichinaca kjawzičha. Nekztanaqui tjappacha juntjapžcu ninacžquiz cjichičha:

—Wejrnacqui Yooz taku parli apatatsqui anaž waquizičha, čherikaz atintisjapaqui. ³ Jilanaca, pakallak zoñinaca ančhucaquiztan kjurzna. Zuma kuzziz zoñi, nižaza Yooz Espiritu Santuž irpita zoñi, jalla nižaza zuma intintazzi zoñi, nižta zoñinaca kjurzna. Nekztan ninacaqui tii čheri atintiz puestuquin uchta cjequičha. ⁴ Wejrnaczi Yoozquin mayiziz, nižaza Yooz taku tjaajinz tiral atintačha. Nii langzquiz tiral kuz tjaaačha.

⁵ Jalla nii parlita jaru tjappacha asiptichičha. Nekztanaqui pakallak zuma zoñinaca illztatačha, čheri atintisjapa. Primeruqui Esteban illztatačha. Estebanaqui Yoozquin tjapa kuzziztačha, nižaza Yooz Espiritu Santuž irpita kamñitačha. Nižaza illztatačha Felipiztan, Procoružtan, Nicanoržtan, Timonžtan, Parmenastan, nižaza Nicolastan. Nicolasqui Antioquia wajtchiz zoñitačha. Ima Jesucristužquiz kuzziz cjan Nicolasqui judío cuzturumpichiztačha, ana judío zoñi cjenami. ⁶ Jalla nuž illzcu nii pakallak zoñinaca

apostolonaczquin chjichtatača. Nekztanaqui apostolonacaqui ninaczta mayizichiča, nižaza ninacz achquiz kjaržtan lanziča, nii puestuquiz cjeyajo.

⁷ Jalla nekztanaqui Yooz taku paljayta cjen, Jerusalén wajtquin criichi zoñinacaqui ančaz miratča. Nižaza wacchi judiuž timplu jilirinacami tjapa kuztan Yooz taku catokčiča.

ESTEBAN PRESO TANTA

⁸ Estebanaqui walja Yooz aztantača, nižaza Yooziž yanaptatača. Jalla nižtiquiztan walja milajrunacami siñalanacami paachiča zoñinacz cheran. ⁹ Tsji nooj tsji kjaž judio cuzturumpi paañi zoñinacaqui Estebanžtan ch'aasi kallantichiča. Nii judio cuzturumpi paañi zoñinacaqui “Liwriita zoñi” cjitatača. Ninacztan, tsji kjažt Cirene wajtchiz zoñinacztan, nižaza Alejandria wajtchiz zoñinacztan, nižaza Cilicia wajtchiz zoñinacztan, nižaza Asia yokquin kamñi zoñinacztan, jalla nii zoñinacaqui Estebanžtan ch'aasiča. ¹⁰ Jalla nuž ch'aascan, Estebanžquiz ana atipi atchiča. Estebanqui Espiritu Santuž tjaajinta taku chiiñipantatača. ¹¹ Jalla nižtiquiztan nii quintra zoñinacaqui toscar tisticunacz taku kjaychiča, tuž chiican k'otajo:

—Tii Estebanqui ana wali tawžtan Moisés quintrami nižaza Yooz quintrami chiichiča. Wejrnacqui nuž chiyanacqui nonzinpanča. —Jalla nii takunacztan tisticunaczquiz tjaajziča.

¹² Jalla nekztanaqui nii Estebanž quintra zoñinacaqui parti zoñinaczquiz walja zawjkatchiča. Zoñinacami, wajt jilirinacami, nižaza judio lli tjaajiñi maestruncami, tjapa ninacaqui zawjchi cjissiča. Nuž zawjchi cjiscu Esteban tančiča. Nekztanaqui Esteban tanžcu, pajk parliz kjuya chjitchiča. ¹³ Nižaza toscar tisticunaca apantižquichiča. Nii toscar tisticunacaqui tuž cjichiča:

—Tii zoñiqui tirapan tii Yooz timplu quintra chiiñiča, nižaza Yooz lii quintra chiiñiča. Nužupanž parliñiča. ¹⁴ Nižaza wejrnacqui nonzinča, “Nii Jesús cjita Nazaret wajtchiz zoñiqui tii timplu pajznaquiča”, nuž cjican tiiqui chiiñiča. Nižaza tiiqui cjiñiča, “Nii Jesusaqui Moisés tjaata cuzturumpinaca campyaquiča”. Nuž cjiñiča tiiqui.

¹⁵ Jalla nekztanaqui tjapa nii julzi jilirinacami Estebanž kjuñi cherziča. Nii oraqui Estebanž yujcqui anjilž yujcztak cherziča.

7

ESTEBANQUI TJURT'ICHICHA

¹ Nekztanaqui timplu chawc jiliriqui Estebanžquiz pewcziča, tuž cjican:

—¿Ultimu nužupanza amya?

² Nekztanaqui Estebanqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejt jilanaca, ejpnaca, jilirinaca, nonžna. Učhum zuma honorchiz Yoozqui učhum tuquita atchi ejp Abraham cjita zoñžquiz persuna tjeeziča. Nii oraqui Abrahamqui Mesopotamia yokquin kamñitacha. Imaž Harán yokquin kami okatča. ³ Nii oraqui Yoozqui Abrahamžquiz cjichiča: “Am yoka eca, nižaza am parintinacami eca. Jakzi yokquinam okachaja, jalla nicju am tjaajznača”. ⁴ Jalla nižtiquiztan Abrahamqui Caldea yokquiztan ulanchiča, Harán yokquin kami ojkičiča. Nekz kaman Abrahamž ejpqui ticziča. Nekztanaqui tekzi tii učhumž kamz yokquiz Abraham tjonchiča. Yooza nii irpichiqui. ⁵ Jalla tekz kaman, Yoozqui ana čjul yok irinsami tjaachiča. Abrahamžtajapa persun yoka ana želatča. Jalla nuž cjenami Yoozqui taku ecchiča, tuž cjican: “Tii yoka amtapanž cjequiča. Nižaza am ticžtanaqui tii yokaqui am maatinacz tanzaquiča”. Jalla nuž cjican Yoozqui Abrahamžquiz taku tjaachiča. Nii oraqui Abraham ana ocjalchiz cjenami, Yoozqui nuž chiichiča. ⁶ Nižaza Yoozqui nižžquiz cjichiča, “Wiruñaqu am majchmaatinacaqui yekja yokquin kamaquiča, nacjuñta zoñinaczatakaz. Nekziqui pusi patac wata kamaquiča. Jalla nii yokquin am majchmaatinacaqui yekja zoñž mantakaz paaquiča. Nižaza sufrican kamaquiča”. ⁷ Nižaza Yoozqui cjichiča: “Am majchmaatinaca sufriskatchiz cjenacqui, wejrqui nii sufriskatñi zoñinaca casticača. Nekztanaqui am majchmaatinacaqui nii yokquiztan ulanzcaquiča. Ulanžcu tii yokquiz wejr sirwaquiča”. ⁸ Nižaza Yooz Ejpqui tsji compromiso paachiča Abrahamžtan. Nii compromis jaru Abrahamqui persun janchiquiz chimpuskatchiča. Nižaza quinsakal tjuñquiztan Isaac majch nastan, Abrahamqui niž persun majchquiz chimpuchiča. Wiruñaqu Isaacqui niž majch Jacobžquiz chimpuchiča. Wiruñaqu nižazakaz Jacobqui niž tuncapan lucmajch maatinaczquiz chimpuchiča. Jacobž lucmajch maatinaczquiztan tjonchiča učhum tuncapan t'akanaca.

⁹ Nii Jacobž majchnacaqui učhum tuquita atchi ejpnacatača. Ninacaqui José cjita lajkž quintra iñiñitacha. Jalla nižtiquiztan ninacz lajk tuychiča. Nekztanaqui nii tuyta lajkqui Egipto yokquin chjichtatača. Pero Yooz Ejpqui Josižtan chicapachatača nii oraqui. ¹⁰ Nekztan sufrichi želan Yoozqui José liwriichiča. Nižaza walja zizñi cjissiča. Jalla nuž

cjen Faraón chawc jiliriqui Josižtan cuntintutača. Nekztanaqui Faraonqui José utchiča, Egipto wajtchiz žoñinaca mantiñijapa, nižaza Faraonž kjuychiz žoñinaca mantiñijapa.

¹¹ “Wiruñ tsjii kjaž watquiztan tsjii mach'a žejlchiča, ancha sufrichiča tjapa Egipto yokquin kamñi žoñinacami, nižaza tjapa Canaán yokquin kamñi žoñinacami. Jalla nuž cjen učhum tuquita ejpnacaqui ana čjulu lujlsmi nii timpunacac wachatča. ¹² Pero Jacobqui tsjii quintu nonchiča, Egipto yokquin trigo željchi. Nuž nonžcu tsjii majchnaca cuchanchiča. Niiž majchnacaqui učhum tuquita ejpnacatača. Jalla niitatača primer ojkaqui Egipto yokquinaqui. ¹³ Nekztanaqui pizc wilta ojžcu, Josequi niiz žilanacžquiz pajkatchiča. Jalla nižtiquiztan Egipto chawc jiliriqui Josiž familia pajchiča. ¹⁴ Jalla nekztanaqui Josequi mantichiča niiz ejp Jacobo zjijcajo, nižaza tjapa familianacžtanpacha. Nii-nacaqui pakallak tunca pjijskani žoñitacha. ¹⁵ Jalla nekztanaqui Jacobqui kami ojkičiča Egipto yokquin. Nekzi ticziča Jacobqui. Nii yokquin ticzizakazza učhum tuquita atchi ejpnacaqui. ¹⁶ Wiruñtaqui nii atchi ejpnacž tsijnaca čjichtatača Siquem cjita yokquin. Nicju tjattatača Abrahamž kjayta yokquin. Abrahamqui nii Siquem yoka paaztan kjaychiča Hamor cjita maatinacžquiztan.

¹⁷ “Tuquitan juramintužtan Yoozqui Abrahamžquiz taku tjaachiča, tuž cjican: “Am majchmaatinacžquiz tii yoka tjaacha”. Nii tjaata taku cumplis ora žcatžinžcan Israel wajtchiz žoñinacaqui waljaž miratča Egipto yokquinaqui. ¹⁸ Nii oranaca Egipto yokquinaqui tsjii chawc jiliriqui mantiz kallantichiča, ana José pajñi. ¹⁹ Nii jiliriqui učhum wajtchiz žoñž quintra pinsichiča. Nekztan anawal quintra paachiča učhum tuquita atchi ejpnacžquiz. Nii jiliriqui mantichiča, Israel lucmajch maatinaca majtan zawnc uchla, ticzi cjisjapa. ²⁰ Jalla nii timpu Moisesqui majtatača. Ancha c'acha jawačatača niiqui. Yoozqui nii wawžtan wali cuntintutača. Niiž maa ejpqui čjep žiiz kjuyquiz mantiñičiča. ²¹ Ana iya nii wawa čhjoj čhjoj atžcu, kjuyquiztan čjitchiča. Nekztanaqui Egipto chawc jilirž persun majtqui nii Moisés wawa wajtchinča. Jalla nuž wajtžcu, persun maatižtakaz uywazzinča. ²² Jalla nižtiquiztan Moisesqui tjapa nii Egipto žoñinacž tjaajintanaca zizñi cjissiča. Nižaza zuma paatiquiztanami nižaza zuma čhiitiquiztanami walja rispittatača Moisesqui.

²³ “Niiž pusi tunc watchiz cjican Moisesqui parti Israel žoñinacžquin tsjii tjonžni ojkc pecchiča. ²⁴ Jalla nuž tjonžni ojžcu cherchiča, tsjii Egipto žoñiqui tsjii Israel žoñi wjajtatča, jalla nii cherchiča. Nii Israel žoñžtan cjatžcu kijtchiča. Nekztan nii Egipto wjajtñi žoñžquiz ayni tjepuncan conchiča. ²⁵ Nekztanaqui Moisesqui kuzquiz zizziča, Yoozqui nii utchiča, Israel žoñinaca Egipto žoñinacž mantuquiztan liwriizjapa, jalla nii. Nižaza Moisesqui pinsichiča, Israel žoñinacaqui nižtakaz zizziča. Pero nii Israel žoñinacžti ana nižta naaziča, Moisesqui Yooz uchta liwriñi, jalla nii. ²⁶ Jaka tažququi Moisesqui tsjii pucultan Israel žoñinacžtan ch'aasñi zalchiča. Jalla nuž zalžcu, pertunaskats pecchiča, tuž cjican: “Jilanaca, pucultan ančhucqui Israel žoñinacžchucča. ¿Kjažtiquiztan ančhucpora ch'aasjo?” ²⁷ Nekztanaqui ana wal uj paañi žoñiqui Moisés tewkziča, tuž cjican: “¿Ject am jiliri utchejo, wejrnac mantiñijapajo? ²⁸ Zeczu Egipto žoñi conchamča. ¿Jazic wejrzam konz pecjo?” ²⁹ Jalla nii nonžcu Moisesqui atipassičha Madián yokquin. Jalla nicju kamchiča nacuñta žoñi cjenauqui. Nicju tjunatan zalžcu, pucultan ocjalchiz cjissiča, nii yokquin kaman.

³⁰ “Pusi tunc watquiztan nekztan tsjii ch'ekti yokquintača Moisesqui, Sinai cjita cur žcati. Jalla nekž želan, tsjii anjilaqui nižquin jecžquichiča, tsjii kalu užtan taaz-tažtakaz, nii taypquiz. ³¹ Jalla nii cheržcu, Moisesqui ispantichiča. Jalla nii uj cheri macjatcan, nonziča Yooz Jilirž jora. Nii joraqui tuž cjichiča: ³² “Wejrqui am tuquita atchi ejpnacž Yoožtča. Abrahamž Yoožtča, nižaza Isaacž Yoožtča, nižaza Jacobž Yoožtča”. Nekztanaqui Moisesqui tsucchi kjarcati kallantichiča. Iya ana chertzñi atchiča. ³³ Nekztanaqui Yooz jiliriqui cjichiča: “Am čjata chjojknza. Tii amiž tecžta yokaqui wejt yokača. ³⁴ Wejrqui weriž illta žoñinacž sufrini cherchinča nii Egipto yokquin kamñi. Nižaza ninacaž llaquizan ninaca kjawñi nonzinča. Jalla nižtiquiztan ninaca liwrii čjijwžquichinča. Picha, ninaca liwriizjapa am cuchnača Egipto yokquin”.

³⁵ “Tuqui Israel wajtchiz žoñinacaqui Moisesquiz ana rispitchiča. Niižquiz cjichiča: “¿Ject am jiliri utchejo, wejrnaca mantiñijapajo?” Jalla nuž cjenami Yoozqui nii Moisespacha jiliri utchiča, Israel žoñinaca liwriyajo. Israel žoñinaca liwriizjapa, nii taazta kalquiz jecžquichi anjilaqui Moisesquiz yanapaquiča. ³⁶ Jalla nekztanaqui Moisesqui učhum tuquita atchi ejpnaca jwessičha nii Egipto yokquiztan. Ima nii yokquiztan ulanskatan milajrunacami Yooz siñalanacami paachiča, nižaza Ljoc cjita kot taypquiz tjakziča, jalla nuž milajru paachiča. Nekztan pusi tunc wata ch'ekti yokquin ojklaycan milajrunacami Yooz siñalanacami paachiča. ³⁷ Jalla tii Moisespacha Israel wajtchiz žoñinacžquiz cjichiča: “Yoozqui wejr cuchanžquichiča ančhuc liwriizjapa. Jalla nižta irata Yoozqui Israel žoñinacžquiztan yekja liwriñi profeta cuchanžcaquiča. Jalla niiz tjonatan ančhucqui

niižquiz caza”. Jalla nuž cjichicha Moisesqui. ³⁸ Nižaza Moisesqui Israel zoñinacžtan ch'ekti yokquin žejlchicha, Sinaí cjita cur latuquiz. Jalla neks tsjii anjilžtan parlichicha. Nižaza uřhum tuquita atchi ejpnacžquiz palt'ižinchiča. Jalla nižtiquiztan Yooz taku tanzicha, tjuřni Yooz taku. Uřhumnacaltajapa nii tanzicha. Nižaza uřhumnacaquiz nii taku tjaajinchiča.

³⁹ Uřhum tuquita ejpnacaqui Moisesquiz ana caz pecchiča. Ana pajz pecatča, Yooziž uchta jiliri, jalla nii. Egipto yokquinpanž quejps pecatča. ⁴⁰ Jalla nekztanaqui uřhum tuquita ejpnacaqui Aaronžquiz paljaychiča, tuž cjican: “Yooznaca pažinalla, wejtnaca tucquin chjichñijapa. Nii Moisesaqui wejrnaca ulanskatchiča Egipto yokquiztan. Pero anziqiu anal zizi atuča, řjulukat niižquiz watčhani. Cunamit curquiztan ana quejžcačhani”. ⁴¹ Jalla nekztanaqui nii zoñinacaqui korquiztan tsjii wac chul turu paakatchiča ninacžtajapa, tsjii yooz cjisjapa. Nekztan nii paata yoozquiz wilana conchiča. Nižaza ninacaž paata yoozquiztan ancha cuntintutača. ⁴² Jalla nižtiquiztan Yoozqui ninaca jaytichiča, ninacž persun kuzcamakaz kamajo. Jalla nižtiquiztan persun kuzcama cjecican arajpach tjuřni, jiižimi, warawaranacami sirwichiča. Jalla nii puntuquiztan Yooz taku čhiři profetanacaž cjiřta liwruquiz tuž cjiřtatača:

“Israel zoñinaca, anřucqui pusi tunc wata ch'ekti yokquin kamcan, wilana conch-inřucčiča. řWejtquin sirwisjapa niža paachinřucčo? ⁴³ Anapanča. Antis Moloc cjita zoñiž paata yoozquin jawkchinřucčiča nii wilananaca. Nižaza Renfán cjita warawara yooztakaz cherchinřucčiča. Jalla nii warawar yoozquin rispitch-inřucčiča wilana tjaacan. Nižaza anřuca tuqui nii zoñiž paata yooznaca chjitskatiñřuchtača. Anřucpachaž niža yooznaca paachinřucčuqi, nekz sirwijjapa. Jalla nižtiquiztan anřuc jwesatča anřuca kamz yokquiztan. Jalla nuž jwescu Babilonia cjita yokquiztan nawjctuřtan chjichača”.

Jalla nuž Yooz tawk liwruquiz cjiřtatača.

⁴⁴ Ch'ekti yokquin ojklayan uřhum tuquita ejpnacaqui zkiz timpluchiztača. Yoozqui Moisesquiz nii timplu plano tjeziča. Nekztanaqui Yooz mantita plan jaru, nii timpluqi paatatača. Nekziqiu Yoozqui sirwitatača. ⁴⁵ Nii zkiz timplu uřhum tuquita ejpnacaqui tanzicha irinsařtakaz. Josuež irpita, uřhum tuquita ejpnacaqui nii timplu chjitchiča, Canaán yokquin luzcan. Nekz řejlři zoñinacžquiztan nii yoka tanzicha. Yooz pacha nii zoñinaca chjatkatchiča, uřhum tuquita ejpnacžquiz tjaazjapa. Nii yoka tanžcu jalla nekz kamchiča Davidž kamtacama. ⁴⁶ David cjita jiliriqiu Yooziž ancha okžtatača. Jalla nižtiquiztan Davidqui tsjii timplu kjuya kjuyz pecatča Yooz sirwijjapa. Niiž tuquita ejp Jacobqui nii Yooz sirwichizakazza. ⁴⁷ Pero ultimquiziqui Salomón cjita Davidž majch, niičha Yooz timplu cjican kjuychiqui. ⁴⁸ Jalla nuž timplu kjuyta cjenami, werar Yoozqui anaž zoñiž kjuyta kjuyquiz řelasača. Jalla nuž cjichizakazza tsjii Yooz taku čhiři profet zoñiqui. Yooz puntuquiztan jalla tuž cjiřchiča nii profet zoñiqui:

⁴⁹ “Wejt mantis julza arajpachaqui. Tii yokaqui wejt kjojcha jeejzkatzjapařtakazza. řČhjuluz cheechi kjuya anřucqui wejtajapa kjuyasajo? Jalla nuž cjiča Yooz jiliriqiu. řJakziqint wejt jeejz yoka řejljo? ⁵⁰ Wejřtča tjappacha paachintqi”.

Jalla nuž Yooz puntuquiztan cjiřtatača.

⁵¹ Nižaza Estebanqui tira čhiičiča, tuž cjican:

—Anřucqui ancha chojru kuzzizřucpanča, ana Yoozquin kuzzizřucčiča. Čjuñchizřucčiča pero ana Yooz taku nonzinřucčiča. Nižaza anřucqui Yooz Espiritu Santužquiz anapan caziñřucčiča. Tuquita ejpž nižtazakazza anřucqui. ⁵² Anřuca tuquita ejpnacaqui Yooz taku čhiři profetanacžquiz ana rispitchipanča. Antis sufriskatchipanča. Nii profetanacaqui tsjii tsjan zuma zoñiž tjonz mazinchiča. Anřuca tuquita ejpnacazti ninaca conchiča. Jaziqiu nii zuma zoñiqui tjonchiča. Anřuczti nii zoñi preso tankatchinřucčiča, y nižaza conkatchinřucčiča. ⁵³ Anjilanaqui anřucaquiz Yooz lii tjaachiča. Jalla nii tjaata lii ana cazziñřucčiča. —Jalla nuž Estebanqui paljaychiča.

ESTEBAN CONTA

⁵⁴ Estebanž čhiita taku nonžcu, ancha řawjchiča. Nižaza Estebanž quintra ižke jojchiča, ninacaž řawjchi tjeezjapa. ⁵⁵ Estebanzti Espiritu Santuž irpitapankaztača. Nekztanaqui Estebanqui arajpach kjutři cherziča. Nekztan Yoozquiztan walja c'ajžquři cherchiča. Nižaza Yooz Ejpž řew latuquiz Jesusa tsjitsi cherchizakazza. ⁵⁶ Nekztan Estebanqui cjichiča:

—iArajpach kjutři cheržna! Arajpacha cjetzil cheručha. Nižaza Yooz Ejpž řew latuquiz tsjitsi řejlča Jesusa Yooz Maatiqiu.

⁵⁷ Ninacazti ana nonžni yujčchiča. Čjuři čawzčiča. Nižaza altu joržtan kjawcan apura zalchiča tanzjapa. ⁵⁸ Jalla nuž tanžcu, wajtquiztan jwessiča. Nekztan wajž

tjiiquin, maztan čhajčhiča. Nii maz čhajčhi zoñinacaqui tsjii Saulo cjita tjowžquiz ninacž zquiti cwitižinajo ecchiča. ⁵⁹ Jalla nuž maztan čhajcan, Estebanqui Yoozquin mayizichiča, tuž cjican:

—Wejt Yooz Jesús Jiliri, wejt animu chjichalla.

⁶⁰ Jalla nekztanaqui Estebanqui quillziča. Altu joržtan kjawchiča, tuž cjican:

—Wejt Yooz Jiliri, tii zoñinaca tii ujquiztan pertunalla amqui.

Jalla nuž kjawžcu, ticziča.

8

CRIIČHI ZOÑINACA WICHANZI

¹ Nekztanaqui nii Saulo cjita tjowaqui Esteban conzjapaqui tjapa kuztača. Jalla nii noojpacha Yoozquin criichinacž quintra juc'anti juc'anti sufriskati kallantichiča Jerusalén wajtquiz. Jalla nižtiquiztanaqui tjapa criiči zoñinacaqui wichanziča tjapa Judea yokaran nižaza Samaria yokaran. Nii Jesusiz apostolonacazti ana wichanziča. ² Tsjii kjažultan Yoozquin zuma sirwiñinacaqui Estebanž curpu tjatziča. Nižaza anča kaachiča nižquiztan. ³ Nekztan nii Saulo cjita zoñi qui criichinacž quintra anča anawali paachiča. K'ala tjtanz pecchiča. Nižaza kjuyquiztan kjuya ojklajchiča luctaka cjiñi maataka cjiñi tanzjapa, nižaza carsilquiz chawjckatsjapa.

SAMARIA WAJTQUIN YOOZ TAKU PALJAYTA

⁴ Jakziquin nii wichanzi criichinacaqui ojktčhaja, jalla nicju liwriiñi Yooz taku paljayñitača. ⁵ Tsjii wichanzi zoñi qui Felipe cjitatača. Jalla nii zoñi qui tsjii Samaria yokquiz žejlñi watja ojkičiča. Jalla nicju Cristuž puntuquiztan paljayi kallantichizakazza. ⁶ Jalla nuž paljayan zoñinacaqui walja ajcziča. Tjapa nii zoñinacaqui Felipž paljayta taku tjapa kuztan nonznatča. Nižaza Felipž paata milajrunaca cheržcu, niž čhiita taku tjapa kuztan catokčiča. ⁷ Walja zajraž tanta zoñinacaqui čhetintatača. Nii laa zoñinacžquiztan zajraqui kjawcan ulanchiča. Nižaza walja zuch zoñimi cojumi čhetintazakaztača. ⁸ Jalla nižtiquiztan tjapa nii wajtchiz zoñinacaqui cuntintatača.

⁹ Jalla nii wajtquiz tsjii Simón cjita wayt'ir zoñi želatača. Tuquitanpacha wayt'iri ojklajñi zoñitača, nii Samaria wajtchiz zoñinaca incallcan.

—Wejrtča chekan zoñtqui —cjican ojklajñitača.

¹⁰ Jalla niž taku walja nonz pecñitača. Nižaza kolta cjiñimi pakji cjiñimi tuž cjiñitača:

—Tii zoñiča walja Yooz aztanaqui. Yooztakazza tiiqui. —Nuž cjican cjiñitača.

¹¹ Azk watanaca nii wayt'ir zoñi qui zoñinaca incallžcu, walja cazkatñitača. ¹² Jalla nekztanaqui Felipiqui tjončiča Yooz taku paljayi. Yooz Epiž mantiz puntuquiztan nižaza Jesucristuž puntuquiztan jalla nuž paljayičiča. Jalla nuž paljaytquiztan walja luctaka cjiñi maataka cjiñi tjapa kuztan criičiča Yooz Ejpžquin. Nekztan criitquiztan bautistatača. ¹³ Nižaza Simonpachača criiči qui, nižaza bautistatača. Jalla nekztanaqui Felipžquiz cumpanti kallantichiča. Felipž milajrunaca paan, walja ispančiča nii Simonaqui.

¹⁴ Nekztanaqui Jerusalenquin žejlñi apostolonacaqui quinto nončiča, Samaria wajtchiz zoñinaca Yooz taku catokčiča, jalla nii. Jalla nuž nonžcu nicju tsjii pucultan cuchanžquichiča, Pedružtan Juanžtan. ¹⁵ Jalla nuž irantižcuqui, nii pucultanaqui Samaria wajtchiz criichinacžtjapa Yoozquin mayizichiča, Espiritu Santu tanznajo. ¹⁶ Tuquiqui anaž jakziltižquizimi Espiritu Santuqui luztkalča. Jesucristuž tjuužtan alajakaz bautistatakalča. ¹⁷ Jalla nekztanaqui Pedružtan Juanžtan ninacž juntuñi kjaržtan lanziča. Jalla nižtiquiztan Espiritu Santuqui ninacžquiz luzziča.

¹⁸ Jalla nuž kjaržtan lanziquiztan Espiritu Santuž luzñi cheržcu, Simonaqui paaz tirziča, ¹⁹ tuž cjican:

—Wejtquin zakaz nii am azi tjaalla. Jalla nekztanaqui wejrzakaz kjaržtan lanžcu zoñinacžquiz Espiritu Santo luzkatača.

²⁰ Jalla nekztanaqui Pedruqui Simonžquiz cjičiča:

—Am paazmi amtanpacha k'ala katžla. Yooz onanta Espiritu Santo anaž kjayasača paaztan. ¿Kjažtquiztan nižta am pinsejo? ²¹ Amqui tii langžquiz anaž mitisiz waquiziča. Tii Yooztajapa langžquiz anaž amta cjesača. Yooz yujcquiziqui am kuzqui anača zuma. ²² Jalla nii am anawali pinsinaca jayta, nižaza apatata. “Wejrqui anawali pinsichinpanča” cjican Yoozquin rocaza, am kuz pinsitanaca pertunta cjisjapa. Nekztan cunami pertunta cjis atčani. ²³ Amqui ana zuma kuzzizzamča. Anawali pinsiskaz am kuzquiz tjonča. Wejrqui am ana wali int'iskatča.

²⁴ Jalla nekztanaqui Simonaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejtajapa Yooz Jiliržquin mayiziñalla, ana čjulumi tii amiž čhiita takunacquiztan wejtquiz watajo.

²⁵ Nekztanaqui nii apóstol zoñinacaqui Jesucristo Jilirž puntuquiztan zuma chiichicha, nižaza Yooz taku zuma parličičha. Jalla nekztanaqui Samaria yokquiz wacchi kolta wataran liwriñi Yooz taku paljayñi ojklaychicha. Jalla nuž ojklayžcu quejpcičha Jerusalén watja.

FELIPZTAN ETIOPIA WAJTCHIZ ZOÑŽTAN

²⁶ Niž wiruñ tsjii Yooz anjilaqui Felipžquiz cjichičha:

—Zaažna. Jerusalén wajtquiztan warchuc oka, Gaza ojkiñi jiczquin.

Ch'ekti yoka nuž watča nii jiczqui. ²⁷ Nekztanaqui Felipiqui žaažcu, ojkcichicha. Nii jiczquiz ojkan tsjii Etiopía wajtchiz zoñžtan zalchichicha. Nii zoñiqui eunucutača. Nižaza jilirž cusasanaca cwitiñi zoñitača. Candace cjita žonqui tsjan chawc jiliritača Etiopía wajtquin. Jalla naa chawc jilirž mantuquizača nii cusasanaca cwitiñi zoñiqui. Nii zoñiqui Jerusalén watja ojkcitača werar Yooz rispitsjapa. ²⁸ Jaziqi persun watja quepi ojkcichicha. Niiž persun cawall autuquiz julzi želatča, Isaías cjižrta Yooz taku liican. Isaiaštača tuquita Yooz taku chiñi profetaqui. ²⁹ Jalla nekztanaqui Espiritu Santuqui Felipžquiz cjichičha:

—Nii cawall autuquiz macjata.

³⁰ Jalla nuž macjatžcu Felipiqui nonziča, nii zoñiqui Isaías cjižrta Yooz taku liñi, jalla nii. Jalla nuž nonžcu Felipiqui pewcziča, tuž cjican:

—Žnii Yooz taku am intintiya?

³¹ Nii zoñiqui kjaaziča, tuž cjican:

—Anaž wejtquiz jec tjaajiñimi žejlča. ŽJaknužt wejr intintasajo?

Nekztanaqui nii zoñiqui Felipe kjawziča, nii autu juntuñ yawwcajo, niižquiz julžinžcajo.

³² Jalla nii cjižrta Yooz taku tuž cjetča:

“Uuzažtakaz coni chjichtaž cjequičha. Uuzaqui ch'ujukaz žejlpanča tsjii čhjipñi zoñžquiziqui, jalla nižta conz oraqui ch'ujuž cjequičha niiqui. Anaž chiyauquičha. ³³ Zuma kamañchiz cjenami ombrawillta cjequičha. Ana čjul justiciami wataquičha. Niiž majchmaatquiztan, žjequit tii puntu watchinaca quint'izjapa želas? Tii muntuquiz niiž kamz wira tucuzinžnaquičha”.

³⁴ Jalla nii ližcu nii jiliriqui Felipžquiz pewcziča tuž cjican:

—Žjecž puntuquiztan tii profetaž cjižrta čhijo? ŽNiiž persun puntuquiztankaya? už žyekja zoñž puntuquiztan, jaa?

³⁵ Jalla nekztanaqui Felipiqui nii liita Yooz taku puntuquiztan tjaajñi kallantichičha. Jesucristuž puntuquiztan niiqui chiyatča. Jalla nii zuma liwriñi taku tjaajziča. ³⁶ Jalla nekztanaqui tsjii wijiña macjatcan, nii jiliriqui cjichičha:

—Tekz kjaz žejlča. ŽAnaj tii kjazquiz bautista cjesaya?

³⁷ Felipiqui kjaaziča, tuž cjican:

—Am persun tjapa kuztan criyaquiz niiqui, bautistam cjesača.

Nii jiliriqui kjaaziča tuž cjican:

—Jesucristuqui Yooz Majčča, jalla nii tjapa kuztan criyuča.

FELIPIQUI YOOZ TAKU KJANŽT'ICHICHA

³⁸ Jalla nekztanaqui nii cawall autu tsjitskatchičha. Nekztanaqui pucultan chjijwžquichicha kjaz kjuťñi. Nekztanaqui Felipiqui nii jiliri bautissičha. ³⁹ Kjazquiztan ulnan, Yooz Espiritu Santuqui Felipe chjitchičha. Felipiqui ana iya tjenchičha nii jiliržquiz. Jalla nuž cjenami nii jiliriqui tira ojkcichicha cuntintu. ⁴⁰ Felipizti Azoto cjita wajtquin chjichtatača. Nižaza wajtquiztan watja ojklaycan, liwriñi Yooz taku paljayñi ojkcichicha, Cesarea cjita watja irantiscama.

9

SAULO JESUCRISTUZTAN ZALCHICHA

¹ Jalla nuž Felipe ojklayanaqui Sauluqui Yoozquin criichi zoñinaca tanzjapa nižaza conzjapa tirapan kuz tjaatča. Anapanž jaytiz pecatča. Nekztanaqui implu chawc jiliri cheržñi ojkcichicha. ² Nii chawc jiliržquiztan ortina maychicha. Damasco cjita watja ojcz pecatča. Jalla nicju ajcz kjuyaran ojklayz pecatča, Yooz jiczquiz luzñi zoñinaca kjuržjapa, criichi luctaka cjiñi maataka cjiñi kjuržjapa. Nii criichinaca wajtžcu preso tanz pecatča, Jerusalenquin chjitzjapa. Jalla nižta ojklayžjapa ortina maychicha. ³ Ortina jwesco, ojkcichicha Damasco cjita wajt kjuťñi. Damasco žcatilla cjen, tiripintit tsjii wali pajk kjanaqui muzpa kjanžquichicha niiž muytata. ⁴ Sauluqui yokquiz tjojsičha. Jalla nuž tjojtžcu tsjii jora nonziča, tuž cjiñi:

—Saulo, Saulo, žkjažtiquiztan am wejt quintramjo?

⁵ Nekztanaqui Sauluqui pewcziča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, ¿ject amya?

Nii tsewctan chiiñi joraqui kjaaziča, tuž cjan:

—Wejrtča Jesusitqui. Amqui wejt quintram paacha. Nuž paacan, ampacham quintra paacha. Tsjii wacaqui ar parž quintra llawkžcu, persun janchiž quintraž paacha. Jalla nižta irata am persun quintram paacha.

⁶ Nekztanaqui Sauluqui tsucžcu cjatinzka tjonziča niž curpuqui. Nekztanaqui cjichiča:

—Wejt Jiliri, ¿chjulu wejr paajum cjee amya?

Yooz Jiliriqui cjichiča:

—Zaažna. Watja luzna. Jalla nicju amquiz kjana chiita cjequiča čjulut paasalaja, jalla nii.

⁷ Saulužtan chicapacha ojklayñi žoñinacaqui ancha tsucchiča. Ninacaqui nonzizakza nii jora chiižquiñi. Pero ana cherchiča jecmi. ⁸ Jalla nekztanaqui Sauluqui zaaziča yokquiztan. Jalla nuž zaažcu čhjujquiqui cjetziča, pero ana wira cheri atchiča. Jalla nižtiquiztan Sauluž kjarcu tanžcu Damasco watja chjitchiča nižtan čica ojklayñi žoñinacaqui. ⁹ Jalla nii wajtquin čhjep maj ana cherñi žejlchiča. Nižaza ana čheri lujlñi anaza kjaz licñi žejlchiča.

¹⁰ Jalla Damasco wajtquin tsjii Ananías cjita Yoozquin criichi žoñi želatča. Nii Ananiasquiz Yooz Jiliriqui jeczquichiča wiiquin, tuž cjan:

—¡Ananías!

Jalla niiqui kjaaziča, tuž cjan:

—Wejt Jiliri, tekziča wejrqui.

¹¹ Nekztanaqui Yooz Jiliriqui cjichiča:

—Zaažna. Sok'o cjita call kjutñi oka. Nekztan Judas kjuyquiz pewczna, tuž cjan: “¿Saulo, Tarso wajtchiz žoñi anaj žejlya?” Jalla nuž pewcznaquiča. Nii Sauluqui Yoozquin mayizican želaquiča. ¹² Tsjii wiiquin chjuužcan, tižta cherchiča Sauluqui. Tsjii Ananías cjita žoñiqui nižquiz luzziča. Jalla nuž luzcu kjaržtan niž juntuñ lanziča wilta cherajo. Čhjuužcan Sauluqui jalla nuž cherchiča.

¹³ Jalla nuž nonžcu, Ananías cjichiča:

—Wejt Jiliri, tii žoñžquiztan wacchi quintunaca nonchinča. Jerusalén wajtquiz juc'anti awawali paachiča amquin criichinacžquiz. ¹⁴ Anziqui tekzpacha tjonzizakza. Timplu chawc jiliriz tjaata ortinchiz tjonchiča, tjapa amquin rispiti žoñinaca tanžcu preso čhjtšjapa.

¹⁵ Pero Jesucristo Jiliriqui cjichiča:

—Oka amqui. Wejrqui tii žoñi illzinča, wejt puntuquiztan parlajo. Yekja nacionchiz žoñinacžquizimi nižaza ninacž jilirinacžquizimi nižaza Israel nacionchiz žoñinacžquizimi, jalla nuž wejt puntuquiztan parlaquiča tiiqui. ¹⁶ Jalla niiqui wejt puntuquiztan parliñiž cjen ancha sufraquiča. Wejrqui nižquiz intintiskatača jalla niž sufris puntuquiztan.

¹⁷ Jalla nekztanaqui Ananiasqui ojkičiča jakzicjan Saulo želatčaja, jalla nicju. Saulužquin luzcu, kjaržtan niž juntuñ lanziča, tuž cjan:

—Saulo, jila, amiž jiczquiz tekz tjonan Jesusa Jiliriqui amtan zalchiča. Jalla nii Jesusa Jiliriqui wejtquin mantžquiča, am wilta cherkatajo, nižaza Espiritu Santuž am kuzquiz luzajo.

¹⁸ Nii orapacha Sauluž čhjujquiztan č'iz cjaipžtakaz tjojtšiča. Nekztan wilta cherñi cjissiča. Nekztanaqui Sauluqui žaaziča, nižaza bautista cjissiča. ¹⁹ Jalla nekztanaqui čheri lujlžcu, wilta azi tanziča. Nekztan tsjii kjaž maj Damasco cjita wajtquin kamchiča Yoozquin criichinacžtan.

SAULUQUI JESUSIZ PUNTUQUIZTAN PALJAYCHICHA

²⁰ Jalla nuž kamcan Sauluqui ajcz kjuyanacquiziqui Jesusiž puntuquiztan paljaji kallantichiča tuž cjan:

—Jesusaqui werar Yooz Majchpanča.

²¹ Nii nonžñi žoñinacaqui ispantichiča, tuž cjan:

—Tii žoñiqui Jerusalén wajtquin ojklaychiča Jesucristužquin rispiti žoñinaca tani. Tekzizakaz tjonchiča Jesucristužquin criichinaca tanažlani. Nižaza preso čhjičazlani, timplu jilirinacžquin intirizjapa. Jalla nii žoñipanča, žana jaa?

²² Pero Sauluzti juc'anti tjup kuzziz Yooz taku parličiča. Juc'anti juc'anti atipñi taku-nacžtan parličiča. Zuma kjana intintiskatchiča, Jesusa Yooziž cuchanžquita Cristuča, jalla nii. Jalla nuž intintiskatan, nii Damasco wajtquin kamñi judionacami kuz inakaz turwaysi quirchiča.

SAULUQUI ATIPCHICHA

²³ Tsjii kjaž majquiztan nii žejlñi judío žoñinacaqui palt'ichičha Saulo conzjapa. ²⁴ Nii žoñinacaž conz palt'ita zizzičha Sauluqui. Majiñami weenami wajtž zana tjewsnatčha, čhjulatorat wajtquiztan ulnachaja, jalla nii ora Saulo conzjapa. ²⁵ Pero tsjii ween nii wajtchiz criichinacaqui tsjii pajk canastiquiz yaažcu, Saulo chjijunžquichičha. Tsjii pajk alto murallaž muyuntitatačha nii watjaqui. Jalla nii juntuñ chjijunchičha zawncchuc. Jalla nuž atipassičha Sauluqui.

SAULUQUI JERUSALENQUIN QUEJPCHICHA

²⁶ Sauluqui Jerusalén watja quejpžcu Yoozquin criichi žoñinacžtan ajcz pecatčha. Nii criichinacazi Saulužtan ajcz eksičha. “Ana ultimu Yoozquin criichižcaa” cjan kuzquiz pinsičičha. ²⁷ Jalla nuž cjenami Bernabé cjita jilaqui Saulo chjitchičha, apostolonacžtan zalzjapa. Nekztanaqui Bernabequi apostolonacžquin mazzičha, jaknužt Saulo jiczquiz ojkan Jesucristo Jiliržtan zaltčhaja, jalla nii. Nižaza jaknužt Jesucristo Jiliriqui Saulužquiz paljaychichalaja, nii mazñi. Nižaza jaknužt Damascuquin Sauluqui Jesucristo puntuquiztan tjup kuzziz parličhaja, jalla nii mazzizakazza. ²⁸ Nekztanaqui Sauluqui Jerusalén wajtquin ojklaychičha; nižaza hermanonacžtan kamchičha. ²⁹ Jalla nuž žejlcan Sauluqui Jesucristuž puntuquiztan tjup kuzziz paljaychičha. Nižaza griego taku chiiñi judionacžtan ch'aascan parličičha. Nii žoñinacaqui Saulo conz pecatčha. ³⁰ Jalla nii quintu zizcu, nii parti criichinacaqui Saulo chjitchičha Cesarea cjita wajtquin. Jalla niwjctan Tarso cjita watja cuchanchičha.

³¹ Jalla nekztanaqui nii timpuqui walikaz želatčha iclizanacami, Judea yokquin žejlñi iclizanacami, Galilea yokquin žejlñi iclizanacami, Samaria yokquin žejlñi iclizanacami. Jalla nuž tjappacha walipantatačha. Yoozquin criichinacami Yooz Jiliri walja tjapa kuzziz cjisnatčha. Rispitñi kuzzizatačha. Nižaza Espiritu Santuqui ninaca kuzñitatačha, cuntintu kamajo. Jalla nižtiquiztan walja yapchičha Yoozquin criichinacaqui.

ENEAS CHJETINTA

³² Nižaza Pedruqui criichi žoñžquiztan žoñi tjontjonžcan ojklayatčha. Nižaza Lida wajtchiz Yooz parti žoñinacžquiz tjonzñi ojkcchičha. ³³ Jalla nicju Eneas cjita žoñžtan zalchičha. Eneasqui quinsakal wata laa zuchu želatčha, tjajz ajpžquiz želatčha. ³⁴ Nekztanaqui Pedruqui nižquiz cjichičha:

—Eneas, Jesucristuqui am čhetnaquičha. Zaažna. Am tjajz zquiti zumpacha chjinžna.

Nii orapacha Eneasqui žaazičha. ³⁵ Nekztanaqui nii Lida wajtquiz kamñi žoñinacami nižaza Sarón wajtquiz kamñi žoñinacami nii zuch žoñi čhetinta cherchičha. Nekztanaqui niž tuquita ejpnacž cuzturumpinaca eccu, Yooz Ej Jiliržquin criichičha. Nižaza Yooz kamañchiz cjišičha.

DORCAS CJITI ZON JACATATSKATTA

³⁶ Jalla nii timpuzakaz Jope cjita wajtquin tsjaa Yoozquin criichi zon želatčha, Tabita cjiti. Griego tawkuiz Dorcas cjiti tjuuchiztačha. Naa maatak zon zuma paatanaca paacan zuma kamiñpantatačha, nižaza t'akjir žoñinaca okzniñtatačha. ³⁷ Jalla nii timpu Dorcas cjiti žonqui laa cjiscu, ticzinčha. Ima tjatcan naaža curpu awjžcu, tsjii kjuyquiz tsewcta pisuquin chjichtatačha. ³⁸ Jope watjaqui Lida žcatillatačha. Jalla nii Lida wajtquin Pedruqui želatčha. Jalla nuž zizcu nii Jope wajtchiz hermanonacaqui pucultan žoñinaca cuchanchičha Pedružquin rocajo, tuž cjan:

—Apuraj tjonla, ana enenžcu.

³⁹ Nekztanaqui Pedruqui tsijtscu ninacžtan ojkcchičha. Jalla nicju irantižcu nekztan Pedruqui chjichtatačha, Dorcas curpu majcžta kjuyquin. Nii kjuyquin Pedružtan chica žejlcan žew maatakanacaqui kaatčha. Nižaza ninacaqui Pedružquiz tjeezičha Dorcas paata zquitinaca, nii. ⁴⁰ Jalla nekztanaqui Pedruqui tjappacha nii parti žoñinaca ulanskatchičha. Ninacaž ulantiquiztan quillžcu Yoozquin mayizichičha. Naa ticzin žona curpu kjutñi cheržcu čhičhichha, tuž cjan:

—Tabita, žaazna.

Jalla nižtiquiztanaqui naa ticzin žonqui čhjucqui cjetzinčha. Nekztanaqui Pedro cheržcu, julzinčha. ⁴¹ Pedruqui naaža kjarcu tanzičha, nekztan tsjitskatchičha. Nuž tsjitskatzcu Pedruqui parti jilanacami nižaza žew maatakanacami kjawzičha. Nekztan Dorcas žejtchin tjeezičha. ⁴² Tjapa nii Jope wajtchiz žoñinacaqui nii quintu zizzičha. Jalla nižtiquiztan walja Yoozquin criichičha. ⁴³ Pedruqui tsjii kjaž maj nii wajtquiz kamchičha, Simón cjita žoñž kjuyquiz. Nii Simonaqui zkizinaca koñž langžniñtatačha.

¹ Cesarea wajtquiz tsjii Cornelio cjita zoñi želatča. Niiqui zultatž jiliritača, Italian cjita regimientoquiztan. ² Jalla nii jiliriqui niž familianacžtanpacha arajpach Yooz rispitiñitača. Nižaza Yoozquin mayiziñitača. Nižaza pori judío žoñinacžquiz walja paaztan yanapt'ichiča. ³ Tsjii noojiqui majñakak ora chjuužtažokaz tsjii Yooz anjila cherziča, kjanapacha. Nii anjilaqui nižžquin tjonžquichiča tuž cjan:

—jCornelio!

⁴ Corneliuzti tsucchi anjilž kjutñi cherziča. Nekztan pewcziča:

—Wejt Jiliri, žčhjulutaya? —cjan.

Nekztanaqui nii anjilaqui kjaaziča, tuž cjan:

—Amqui Yooz Ejpžquin mayiziñamča. Nuž naychiča Yooz Ejpqui. Nižaza am t'akjir žoñinacžquiz yanaptanaca naychiča. Jalla nuž nayžcu, Yooz Ejpqui cuntintuča. Nižaza am cjuñža. ⁵ Jaziqui Jope wajtquin žoñinaca cuchanžca, Simona kjawzjapa. Nii Simonaqui Pedro cjitazakazza. ⁶ Pedruqui yekja Simonžtan alujtača. Nii yekja Simonaqui zkzi koñž langžni žoñiča. Nižž kjuya pajk kot žcati žejlča. Nii Pedruž amquiz chiyaquiča, čhjulut am paas cječhaja, jalla nii. —Jalla nuž čhiichiča nii anjilaqui.

⁷ Nii anjilaž ojkšanaqui, Corneliuqui pucultan piyunanaca kjawziča. Nižaza atintiñi zultatunacžquiztan tsjii zuma cumpliñi zultatu kjawziča. Nii zultatuqui Yoozquin kuzziz-zakaztača. ⁸ Nekztanaqui Corneliuqui nii kjawžta žoñinacžquiz tjapa quint'ichiča. Jalla nekztan Jope wajtquin cuchanchiča.

⁹ Nižž jaka tažuqui nii čjepultan cuchanta žoñinaca Jope kjutñi ojkchiča. Jope watja žcatiž cjen, nii orauqui Pedruqui kjuy juntuñta patiuquin yawchiča Yoozquin mayzi. Nii orauqui taypurutača. ¹⁰ Jaziqui Pedruqui ancha čheri eecskatatča, lujlž pecatča. Jalla nuž čheri kisan, Pedruqui nii tsewcta patiuquin tsjii chjuužtažokaz cherziča. ¹¹ Jalla tuž cherziča: arajpacha cjetzi tsjii pajk mantilažtakaz čhjjwžquichiča yokquin. Nii mantilaqui pajkpic punta žcucžintača. ¹² Jalla nii mantiliquiz tjapaman pajkpic kjočhanacchiz animalanacami, zkoranacami, wežlanacami želatča. ¹³ Nekztanaqui Pedruqui tsjii jora nonziča, tuž cjan:

—Pedru, tsijtsna. Conžna. Lujlžna.

¹⁴ Pedruzti kjaaziča, tuž cjan:

—Wejt Jiliri, nižta anal paasača. Nii punta animalanaca ana lulasača. Lii quintrača. Jaziqui nižta anal lulasača wejrqui.

¹⁵ Jalla nuž kjaaztiquizšanaqui nii joraqui wilta čhižquichiča, tuž cjan:

—Yoozqui amquiz čhiichiča, “Zumača niiqui, lujlžjapa” cjan. Jalla nii Yooziž čhiita taku anam amqui nicasača, “Ana zumača lujlžjapa. Lii quintrača” cjananaqui.

¹⁶ Jalla tižta čhjep wilta watchiča. Nekztanaqui nii mantilaqui arajpach kjutñi wayti-tatača. ¹⁷ Nekztanaqui Pedruž kuzquiz pinsichiča, tuž cjan: “Nii chjuužtakaz čerta žjakužt čjii? žčhjulut Yoozqui wejtquiz intintiskatz pec?” Nii orapacha Simonž kjuya pewcpcwziča Corneliož cuchanžquita žoñinacaqui. Nekztanaqui Simonž kjuy zanquin irantichiča. ¹⁸ Irantižcu, nii žoñinacaqui altu joržtan pewcziča, tuž cjan:

—žSimón anaj tekz alujya? Simonž tsjii tjuuqui Pedro cjitača.

¹⁹ Pedruqui tirapanž pinsatča nii chjuužta puntuquiztan. Jalla nuž pinsan, Espiritu Santuqui nižž kuzquiz cjichiča:

—Cheržca, Pedro. Čjepultan žoñinaca am kjurča. ²⁰ Tsijsna. Čhjjwžca. Ana paysnakcan ninacžtan oka. Wejrtča ninaca cuchanžquichintqui.

²¹ Jalla nekztanaqui Pedruqui čhjjwžquichiča, nii Corneliuž cuchanžquita žoñinacžtan zali. Ninacžquiz cjichiča:

—Ančhucqui tsjii žoñi kjurča. Wejrtča niitqui. žčhjulquin ančhucqui tjonch-inčhuctay?

²² Nekztan ninacaqui kjaaziča, tuž cjan:

—Cornelio cjita zultatž jiliriz cuchanžquita tjonuča wejrnacqui. Niiqui walja rispitta žoñiča. Nižaza niiqui Yooz rispitiñiča. Tjapa judío žoñinacaqui nižž zuma kamañ wira quint'iñiča. Tsjii Yooz anjilaqui nižžquin mantichiča, tuž cjan: “Žoñinaca cucna, Pedro cjetaqui tekz am kjuyquiz kjawzjapa. Pedruž čhiita taku nonžna amqui”. Jalla nuž Corneliužquiz cjichiča nii Yooz anjilaqui.

²³ Nekztanaqui Pedruqui kjuyquiz kjawziča atintita cjisjapa. Tsjii arama nekž tjažžinčiča. Jaka tažuqui Pedruqui ninacžtan ojkchiča. Nižaza tsjii kjaž Jope wajtchiz hermanonacaqui nižžtan čhica ojkchiča.

²⁴ Nižž kat tažu Cesarea watja irantichiča, Corneliuž kjuyquin. Jalla nicju Corneliuqui tjewznatča nižž parintinacžtan, nižaza tsjii zuma mazinacžtan. Corneliuqui ninaca kjawziča, ninacazakaz Pedruž taku nonžjapa. ²⁵ Pedruž kjuyquin luztan Corneliuqui nižžtan zalčiča. Nekztan Pedruž yujcquiz quillziča, nii amžjapa. ²⁶ Pedruzti tsjitskatchiča, tuž cjan:

—Tsijsna amqui. Wejrmi am irat zoñizakaztcha. Anača Yooztakaztcha.

²⁷ Jalla pucultan parlican, luzziča. Nii kjuyquin walja ajczi zoñinaca zalchiča.

²⁸ Pedruqui ninaczquiz cjichiča:

—Ančhucqui zizza. Tsjii judío zoñiqui yekja wajtchiz zoñžtan anaž mazi cjisnasača, anaž ninacztan ajcznasasača. Nižaza yekja wajtchiz zoñž kjuyquin anaž tjonznasača. Jalla nuž judiož lii cjiča. Pero Yoozqui wejr intintiskatchiča. Anziqiu čjul zoñimi Yooz partiquiz cjesača, nii. Jalla nižtiquiztan wejrqui anal chiiz waquizuča, “Nii zoñiqui ana Yooz partiquiz cjesača” cjicanaqui. ²⁹ Nekztan amiž kjawžtquiztan wejrqui ana kjaž chižcu tjončinča; judionacz lii quintra cjenami ana nicčinča. Pero ziz pecuča, kjažtquiztan wejr kjawzinčhuca ančhucqui?

³⁰ Jalla nekztanaqui Corneliuqui kjaaziča tuž cjican:

—Azk pajkpic tjuñi wattan tii majñakak ora wejrqui kjuyquiz želatuča, Yoozquin mayizican, nižaza ayunazcan. Jalla nuž želan, tsjii walja lliñi zquitchiz zoñiqui wejtquiz ječžquichiča. ³¹ Nižaza wejtquiz cjichiča: “Cornelio, Yoozqui am mayizita nonziča. Nižaza amiž t’akjir zoñinaczquiz okztanaca cjuñiča. ³² Jaziqiu Jope wajtquin zoñinaca cuchna, Simona zjijcajo. Nižaza niž tsjii tjuuqui Pedro cjitača. Yekja Simonž kjuyquiz alujazi žejlpachača, pajk kot žcati. Nii yekja Simonaqui zkizi koñž langžñi zoñiča. Nii Pedruqui tjonžcu, amtanž parlaquiča”. Jalla nuž wejtquiz čiičiča nii anjilaqui. ³³ Jalla nuž nii čhiita tawkjaru, apura cuchanchinča am kjuri. Walim tjončamča. Jaziqiu tekzi tjappacha wejrnacqui Yooz Ejpž yujcquiz žejlča. Jaknužt Yoozqui wejrnacalta amquiz cjitčaja, jalla nii tjappacha nonz pecasuča wejrnacqui.

PEDRUZ PALJAYTA TAKUNACA

³⁴ Jalla nekztanaqui Pedruqui paljaji kallantichiča, tuž cjican:

—Jaziqiu intintazuča. Ultim weraraž, Yoozqui tii muntuquiz žejlñi zoñinaca anaž yekja yekja illilla. ³⁵ Yoozquin rispitznauž niiqui, nižaza Yooz kuzcama kamaquiz niiqui, Yoozqui jakzilta čjul wajtchiz zoñžquizimi asiptasača. Anziqiu jalla nuž intintazuča. ³⁶ Yooz Ejpqui Israel zoñinaczquiz amigo pajassiča. Nekztan niž zuma kamaž puntu zizkatchiča. Jesucristuž cjen zuma cuntintu kuzziz cjisñi atasacha, jalla nii. Jesucristuča čjulquiztanami chekan Jiliriqui, wali azziz. ³⁷ Ančhucqui zumapanž zizza, jaknužt judío yokquiz watchaja, jalla nii. Primero Juanqui Yooz taku mazmazziča. Nižaza zoñinaca bautissiča. Nekztanaqui Jesucristuqui niž persun Galilea yokquiz obranaca tjeežñi kallantichiča. ³⁸ Jesusaqui Nazaret wajtchiz žoñitača. Yooz Ejpqui nižquiz walja Espiritu Santuž azi tjaachiča. Jalla nižtiquiztan ojklajčiča, walinaca paacan, nižaza zajraž tanta zoñinaca liwriican. Jalla nuž paachiča, Yooz Ejpžtan nižžtan chicapachaž nuž cjen. ³⁹ Tjapa Jesusaž ojklajtanacami paatanacami cheržcu, jalla nii maznasača wejrnacqui, Judea yokaran ojklajtanacami, nižaza Jerusalem watjaran ojklajtanacami. Wiruñauqui Jesusaqui cruzquiz č’awwtiquiztan conta ticziča. ⁴⁰ Jalla nuž contiquiztan čjep majquiztan Yooz Ejpqui Jesusa jacatatskatchiča. Jacatatskatžcu Yoozqui wejtnacaquiz parizkatchiča. ⁴¹ Jesusaqui parti zoñinaczquiziqui ana parizichiča. Antiz wejtnacaquiz alaja parizichiča. Nižaza jecnacat Yooz Ejp illžtčaja, jalla ninaczquiz parizichiča Jesusaqui. Nižaza wejrnacmi Jesusaž jacatattiquiztan nižžtan juntu lulassinča, nižaza kjazmi juntu licassinča. ⁴² Nekztanaqui Yooz Ejpqui tii Jesusapacha wali Juez Jiliržquin utčiča. Juez cjen nii Jesuž chawc Jiliriqui žejtñi zoñimi ticzi zoñimi juzjizaquiča. Jalla nii mazmazñijapa wejrnac cuchanžquichiča Jesusaqui. ⁴³ Nižaza tuquitanpacha Yooz taku parliñinacaqui Jesusiž puntuquiztan parlichipanča, tuž cjican: “Jakziltat nii Jesusižquiz tjapa kuztan crijačhaj niiqui ujnacquiztan pertuntaž cjequiča”.

ESPIRITU SANTUZ LUZTA

⁴⁴ Jalla nuž Pedruž chian, Espiritu Santuqui tjapa niž čhiita taku nonžñi zoñinaczquiz luzziča. ⁴⁵ Jalla nuž cjen nii Pedružtan tjonchi judío zoñinacaqui ispartichi quirchiča, Espiritu Santuqui tjaatazakaztača ana judío zoñinaczquiziqui. ⁴⁶ Espiritu Santo tanžcu, nii zoñinacaqui yekja ana pajta taku čiičiyatča. Nižaza Yoozquin waljaž alawatča. Jalla nižtiquiztan ispartichi cjišsiča nii žejlñi judionacaqui. ⁴⁷ Nekztanaqui Pedruqui cjichiča:

—Wejtnacaquiz Espiritu Santo tjaatača. Nižaza tinaczquiz Espiritu Santo tjaatazakazza. Jaziqiu tinaca bautista cjisjapa, žjec zoñit atajas?

⁴⁸ Jalla nekztanaqui Pedruqui mantichiča, Jesucristuž tjuuquiz tinaca bautista cjejajo. Nekztanaqui nii zoñinacaqui Pedružquiz rocchiča tsjii kjaž maj ninaczquiz kamt’ajo.

¹ Nii Judea yokaran žejlñi illzta apostolonacami, jilanacami, jalla ninacaqui quinto nonchicha, yekja wajtchiz žoñinacaqui Yooz taku catokchicha, jalla nii. ² Pedruqui Jerusalén watja quejppžquichicha. Jalla nuž quejptan parti judío criichinacaqui Pedruz quintra chuchchicha, ³ tuž cjican:

—Žkjažtiquiztan učhum lii quintra amqui yekja wajtchiz žoñinacžquin tjonžñi ojkchamtajo? Žkjažtiquiztan učhum lii quintra ninacžtan lujlchamtajo?

⁴ Nekztanaqui Pedruqui nii parti judionacžquiz quint'ichicha, jaknužt watčhaja primerquiztanpacha Corneliuž puntu, jalla nii. Tuž cjican, quint'ichicha:

⁵ —Wejrqui Jope wajtquin želatuča. Yoozquin mayizican, tsjii chjuužtažoka cherch- inča, jalla tižta. Tsjii pajk mantilažtakaz tsewctan chjijwžquichicha. Niiž pajkpic puntuquiztan žcucžintatača. Jakziquiztažlaj wejrqui, jalla neکز wejr tirichuc irantizquichicha. ⁶ Jalla nuž irantizquitanaqui zumpacha cherzinča, čhjulut nii kjuyltan žejl, cjican. Jalla nuž wejrqui cherchinča tјapaman pajkpic kјojchchiz animalanaca, k'it animalanacami, zkoranacami, wežlanacami, jalla nuž cherchinča. ⁷ Nii orazakaz tsewctan tsjii žoñi joražtakaz nonzinča. Wejtquin chiižquichicha tuž cjican: “Pedro, tsijtsna. Conžna. Nižaza lujlžna”. ⁸ Wejrzi kjaazinča, tuž cjican: “Wejt Jiliri, nižta anal paasača. Nii punta animala ana luli atasacha, am lii quintrača. Jaziqui nižta anal paasača wejrqui”. ⁹ Jalla nuž kjaaztiquiztanauqui nii joraqui wiltazakaz chiižquichicha, tuž cjican: “Yoozqui chiičhicha, ‘Zumaž tiiqui lujlžjapa’ cjican. Nii Yooz zuma cјtaqui ana amqui ‘Ana lulasaž’ cjeella. Yooziž čhiita taku anam nicz waquiziča, ‘Ana lulasaž. Lii quintrača’ cјcanaqui”. ¹⁰ Jalla nuž čhјep wilta watchiča, neکزtanaqui nii manti- laqui waytitatača tsewčhucpacha. ¹¹ Nekztanaqui čhјepultan žoñinacaqui weriž alujta kjuyquiz irantizquichicha. Cesarea wajtquiztan cuchantatača wejr kјuri. ¹² Nižaza Espiritu Santuqui wejr mantichicha ninacžtan ana paysnakan okajo. Nižaza sojtaltan jilanacaqui wejtan chica ojkchicha. Jalla nicju irantižcu, tјappacha wejrnanči tsjii žoñiž kjuyquiz luzazzinča. ¹³ Nižaza nii kjuychiz žoñiqui wejnacaquiz quint'ichicha, jaknužt niiž kjuyquiz tsjii anjila chertčhaja, jalla nii. Nii anjila tsjitsi cherchiquichicha. Nižaza nii anjilaqui niižquiz tuž cјichiquichicha: “Jope wajtquin žoñinaca cuchanžca, Simona kјawznajo. Niiž tsjii tјuuqui Pedro cјtača. ¹⁴ Jalla niiqui amquiz čhiyaquichicha, jaknužt ammi nižaza tјapa am familianacami liwriita cјečhaja, jalla nuž”. ¹⁵ Nekztanaqui wejrqui ninacžquiz parli kallantitan, Espiritu Santuqui ninacžquiz luzziča, jaknužt tuquiqui učhumnacaquiz luztčhaja, jalla nuž. ¹⁶ Jalla neکزtanaqui wejrqui Jesusaž niiž tuqui čhiita taku cјuñzinča. Jesucristo Jiliriqui cјichicha, “Juanqui kјaztan bautisñipantacha. Ančhucqui antis Espiritu Santužtan bautistaž cјequičha”. ¹⁷ Jesucristo Jiliržquiz criichiz cјen Yoozqui učhumnacaquiz Espiritu Santo tјaachiča. Nižta iratapacha Yoozqui ni- nacžquiz Espiritu Santo tјaachiča. Jaziqui wejrqui anal Yooz quintra cјesača. —Nuž quint'ichicha Pedruqui.

¹⁸ Jalla nii quinto nonztiquiztan nii Jerusalén wajtchiz criichinacaqui ana iya chutchicha. Nužquiz ch'ujquichicha. Yoozquin alawazziča, tuž cjican:

—Nižazakaz yekja wajtchiz žoñinacaqui persun ujnaca pajžcu, nižaza persun kuznaca campižcu, jalla neکزtan ninacaqui persun ujnacquiztan pertuntazakaz cјequičha. Nižaza wiñaya Yooztan kamaquičha.

CRIICHI ŽOÑINACA WICHANZI

¹⁹ Esteban conžcuqui, yekja Yoozquin criichinaca zakaz walja tanzquin cјissiča. Jalla nuž cјen criichinacaqui yekja watjanacquin atipassiča. Fenicia, Čhipre, Antioquia, jalla nii yokanac kјutñi wichanziča. Jalla nicju liwriiñi Yooz takunaca parlichicha. Judío žoñinacžquiz alaja parlichicha, ana yekja žoñinacžquiziqui. ²⁰ Yekjapa criičhi jilanacaqui Čhipre yokquiztan nižaza Cirene yokquiztan ojkchicha. Nekztanaqui nii yokanacquiztan Antioquia watja irantichicha. Nekztan Antioquia wajtquin yekjapa criichinacaqui ana judío žoñinacžquiz parlichizakazza Liwriiñi Jesucristo Jilirž puntu takunacquiztan. ²¹ Jesucristo Jilirž aziqui ninacžquiztača. Nižaza nii parlitquiztanauqui walja žoñinacaqui tuquita cuzturumpinaca jaytižcu, Jesucristo Jiliržquin tјapa kuztan criichicha.

²² Nekztanaqui Jerusalén iclizziz criichinacaqui nii quinto nonchicha. Jalla nii quinto nonžcu, Bernabé cјita žoñi cuchanchiča Antioquia watja. ²³ Jalla nicju irantižcu, Bernabequi cherchicha, jaknužt Yoozqui neکز žejlñi criichinacžquiz okzčhaja, jalla nii. Nii criichinacaqui walja cuntintutača. Jaziqui Bernabequi tјappachquiz čhižinčhicha, tuž cjican:

—Yoozquin criichinaca, zuma tјapa kuztan Yooz jicžquiz kamaquičha.

²⁴ Nižaza Bernabequi wali zuma žoñitača. Niiqui Espiritu Santužtan tsjii kuzziztača. Nižaza Yoozquin tјapa kuzziztača. Jalla nuž zuma kamcan walja žoñinaca Yoozquin macjatskatžquichicha Bernabequi.

²⁵ Jalla nekztanaqui Bernabequi Tarso watja ojkičiha Saulo kjuri. Saulo wajtžcu Antioquía chjitchiča. ²⁶ Jalla nicju tsjii wata intiru criichinacžtan žejlchiča. Tama žoñinacžquiz Yooz taku tjaajinchiča. Antioquía wajtquiziqui criichinacaqui cristiano tjuuchiz cjissiča. Tuquiqui nižta tjuuchiz ana želatča.

²⁷ Jalla nii timpuqui tsjii kjažultan Yooz taku parliñi žoñinacaqui Jerusalén wajtquiztan Antioquía ojkičiča. ²⁸ Tsjiiqui Agabo cjitatača. Niiqui nii ajczñi criichinacž taypiquiz tsijtsiča. Tsijtsican Yooz Espiritu Santuqui nii Agabo čiikatchiča, tuž cjan:

—Tjapa tii yokquiz wali čher mach'a želaquiča.

Jalla tižta watchiča, Claudio cjita chawc jiliriz mantiz timpuqui. ²⁹ Jalla nižtquiztan nii Antioquía wajtchiz criichinacaqui acuerdo luzziča Judea wajtchiz jilanacžquin tsjii yanapñi cuchanzjapa. Zapa mayniqui jaknužt onanchucažlaja jalla nuž onanchiča, nii Judea wajtchiz criichi jilanacžquin yanapzjapa. ³⁰ Nižaza nii onantanaca apaychiča Judea wajtchiz icliz jilirinacžquin. Bernabežtan Saulužtan nii apayanacaqui chjitchiča.

12

JACOBO CJITA APOSTOL CONTACHA

¹ Jalla nii timpu Herodes cjita chawc jiliri qui yekjap Yoozquin criichi žoñinaca tanchiča. ² Nižaza Herodesqui Jacobo conkatchiča pajk cuchillžtan. Jacobqui Juanž jilatača. ³ Jalla nuž contiquiztanaqui judío žoñinacaqui muzpa chipchipčiča. Jalla nuž nayžcu Herodesqui Pedro preso tanchizakaza. Jalla nii oraqui ana liwaturchiz t'anta lujl pijjstatača. ⁴ Pedro preso tantiquiztan, carsilquiz chawctatača. Carsilquiz pajkpic t'ak zultatunaca wijilñi uchtatača. Zapa t'akaqui pajkpic zultatuchiztača. Pascua pijjsta pastanalla Herodesqui Pedro jwes pinsichiča, nii Jerusalén wajtchiz žoñinacžquiz tjeezjapa. ⁵ Nuž Pedruqui tirakaz carsilquiz chawcta želatča, zultatuž cwitita. Nii parti Yoozquin criichi jilanaca cullaquinaca nižtajapa walja tjapa kuztan Yoozquin mayizatča.

PEDRO CARSILQUIZTAN LIWRIITA

⁶ Jaka tažuqui Herodesqui Pedro jwes pecatča žoñinacžquiz tjeezjapa. Ima jwesan nii ween Pedruqui tjažatča, carinžtan čejlta pucultan zultatž taypiquiz. Yekja zultatunacaqui carsil zanquiz wijilatča. ⁷ Jalla nii weenpacha tiripintit Yooz anjilaqui tjonchiča. Nižaza nii carsil kjuyltan muzpa waljaž kjančiča. Nekztanaqui nii anjilaqui Pedruž latuquiztan lanziča. Nuž lanžcu tjaji wajtskatchiča. Nekztanaqui Pedružquiz paljaychiča:

—Uri zaažna, —cjan.

Jalla nii orapacha Pedruž kjara čejlta carinaqui jutztoka tjojsiča. ⁸ Nižaza nii anjilaqui cjichiča:

—Cinturuna zumpacha yajkzna. Nižaza am čjata čjatzna.

Jalla nuž Pedruž paan, nii anjilaqui cjichiča:

—Am irs irsna. Wejt wirquiz apžca.

⁹ Nekztanaqui Pedruqui anjilž wirquizpacha ulančiča carsilquiztan. Nii ora Pedruqui werara ana werara, ana zuma zizi atchiča. “Chjuuznoka wejrqui” cjan pinsatča. ¹⁰ Jalla nekztanaqui primera wijilñi zultatu watchiča. Nekztanaqui nii jaru wijilñi zultatu watchizakaza. Nekztanaqui carsil zanquin irantichiča. Nekztan carsil jir chawjczqui jutztoka cjetsiča. Jalla nekztanaqui callquinpacha ulančiča, nižaza ojkičiča. Jalla nuž cjen yekja callquin zina ectača. Anjilaqui nužquiz jutztokaz katchiča. ¹¹ Pedruqui nekztan zumpacha naaziča, carsilquiztan liwriita, nii. Nekztanaqui cjichiča:

—Ultim werara liwriitaž wejrqui. Anal chjuuznukalala. Wejt Yooz Ejp Jiliri qui niž anjila cuchanzquichiča wejr liwriizjapa Herodes kjarquiztan, nižaza nii anawali paaz pecñi judío žoñinacž kjarquiztan.

¹² Jalla nuž pinsican, Pedruqui María kjuya ojkičiča. Naa Mariiqui Juanž maatača. Juanž tsjii tjuuqui Marcos cjitazakaztača. Jalla naaža kjuyquin walja Yoozquin criichi žoñinacaqui ajczitača, nii ora Yoozquin mayizatča. ¹³ Pedruž kjuy patio zana t'okt'okan, tsjaa tur callaqui Rode cjiti ulanžquichinča, ject tjonchi, cjan. ¹⁴ Pedruž jora čhajzcu, anča cuntintu zajtchinča partinacžquin mazñi, Pedruča tjonchi, cjan. Tjatzintača, nii patio zana cjetzinz. ¹⁵ Nii quinto nonžcu, criichi žoñinacaqui cjichiča:

—¡Amqui lucuratamča!

Jalla nuž chyan, naaqui werarapanča cjichinča. Nii partinacazti cjichiča:

—Anaž nii cjesača. Niiž animužlani anjilažlaj.

¹⁶ Pedruzti tira zanquiz t'okžinchiča. Nekztan chawjcz cjetžinchiča. Pedro cheržcu, walja tsucchi cjissiča. ¹⁷ Pero Pedruqui kjaržtan siñala utchiča nii ajczi žoñinaca ch'uj cjejajo. Jalla nekztanaqui Pedruqui quint'ichiča, jaknužt Yoozqui nii carsilquiztan liwriitčhaja, jalla nii. Nižaza cjichiča:

—An'chucqui nużuzakaz quint' aquičha Jacob jilżquin niżaza parti criichinacżquin. Wejr okaż, —cjichičha.

Jalla nekztanaqui Pedruqui ulanchičha, yekja kjutñi ojkszjapa.

¹⁸ Tjuñiż tewjctanalla, Pedro ana żejłñi cherzcuqui, nii wijilñi zultatunacaqui ancha tsucchiča, niżaza kuz turwayskatchičha. Pedruqui jaknużt ulant'ehaja, jalla nii ana wira jaknuż zizi atchiča. ¹⁹ Nekztanaqui Herodesqui Pedro kjuri cuchanchičha. Ana wachi atchiča. Jalla nekztanaqui Herodesqui nii wijilñi zultatunacżquiz zumpacha pewc pewcziča. Jalla nuż pewc pewcżcu, nii zultatunaca conajo mantichičha. Jalla niż wiruñ Herodesqui Judea yokquiztan ojkičiča, Cesarea wajtquin želi.

HERODES TICZICHA

²⁰ Herodesqui zawjchiča Tiro Sidón wajtchiz žoñinacż quintra. Jalla niżtiquiztanaqui ninacaqui acuerdo palt'ichiča Herodes yujcquiz prisintisjapa. Nii Tiro Sidón watjanacchiz žoñinacaqui Herodes tjaata chjerżtan kamñitakalča. Niżaza tsjii Blasto cjita žoñi želatča. Niiqui Herodes secretariotača. Jalla nii žoñinacaqui Blasto cjita secretario roct'ichiča ninacżta favora tjurt'izinajo, Herodes ana quintra cjeyajo. ²¹ Herodesqui tsjii tjuñi citchiča ninaca nekzi prisinti cjeyajo. Jalla nii cita tjuñiquiziqui Herodesqui niż wali jilir zquiti cujsičha audiencia watzjapa. Jalla nuż zquiti cujtżcu, niż mantiñi sillquin julziča. Nekztanaqui tsjii kjaż takunaca chiichiča. ²² Jalla nuż chiitiquiztanaqui nii nonzñi žoñinacaqui kjawi kallantichičha, tuż cjan:

—Tii chiiñi žoñiqui anača ina žoñi. ¡Antis yoozpanča!

²³ Jalla nuż kjawtquiztan Herodesqui cuntintutača, nii žoñinacāz kjawta taku ana nicz pecatča, “Anača wejrqui Yooztqui” cjanaqui. Ana werar Yooz Ejpżquin honora tjaachiča. Jalla niżtiquiztan nii orapacha Yooz Ejp Jiliriqui niż anjila cuchanżquichiča, Herodes chawc laa cjisnajo. Jalla nekztanaqui nuż laacjżcu Herodesqui lak'uz liwj mirta ticziča.

²⁴ Pero nii liwriñi Yooz takuqui tjapa kjutñi parlita cjišičha. Nekztanaqui tsjan tsjan žoñinacaqui tjapa kuztan nii parlita Yooz taku criichiča.

²⁵ Bernabeżtan Saulużtan nii pucultanaqui apayta onantanaca intirjżcu, Jerusalén wajtquiztan Antioquia quejpchičha. Niżaza Juan chjichcu ojkičiča. Juanqui niż tsjii tjuuqui Marcos cjitazakaztača.

13

BERNABEZTAN SAULUŻTAN CUCHANTA

¹ Antioquia wajtchiz Yoozquin criichi žoñinacżquiztan Yooz puntu tjaajiñinaca, niżaza Yooz taku chiiñi profetanaca želatča. Jalla tinacatača: Bernabé, Saulo, Simón (Negro cjitazakaztača), Lucio (Cirene wajtchiz žoñitača), niżaza Manaén (niiqui junto pajkchiča Herodestan. Herodesqui Galilea kjuttan mantiñitača). ² Tsjii nooj Yoozquin alawazjapa ajcziča, niżaza nii ora ayunasatkalča. Jalla nuż cjen Espiritu Santuqui ninacżquiz cjichičha:

—An'chucqui Bernabé niżaza Saulo yekja t'akżina, weriż munta trabajo paañijapa.

³ Jalla nekztanaqui Yoozquin mayizżcu, niżaza ayunascu, nii Yoozquin criichinacaqui Bernabeżtan Saulużtan ninacż juntuñi kjarżtan lanziča. Nekztanaqui nii pucultanaqui cuchanchičha, Yooz trabajo trabajżcajo.

BERNABEZTAN SAULUŻTAN CHIPRE YOKQUIN OJKTA

⁴ Nekztanaqui Espiritu Santuż cuchanżquitan Bernabeżtan Saulużtan ojkičiča Seleucia cjita watja. Jalla nicju warcu zalchiča Chipre cjita yoka ojkszjapa. ⁵ Jalla nicju irantiżcu Salamina cjita watja luzziča. Jalla nicju judionacż ajcz kjuyanacquiz Yooz taku parli kallantichičha. Juan Marcos ojkičizakazza ninaca yanapi. ⁶ Tjapa nii Chipre cjita yokaran ojklaychiča. Niżtami Pafos cjita watja irantichičha. Jalla nicju tsjii judío žoñiżtan zalchiča. Nii žoñiqui Barjesús cjitatača. Nii žoñiqui laykatakalkča. Niżaza toscara chiiñitakalča, “Wejrqui Yooz taku chiichiyuča” cjiñitakalča. ⁷ Jalla nii layka žoñiqui chawc jiliri Sergio Paulo cjita niżtan chicatakalča. Jalla nii jiliriqui cusa zizñi žoñitača. Nii žoñiqui Yooz taku nonz pecatča. Jalla niżtiquiztan Bernabeżtan Saulużtan kjawskati cuchanchičha. ⁸ Nii layka žoñiqui ninacż quintra chiichiča, nii jiliriqui ana Yooz taku nonznajo, niżaza Yoozquin ana kuzziz cjeyajo. Nii layka žoñiż tsjii tjuuqui Elimas cjitazakaztača. ⁹ Niżaza Sauluż tsjii tjuuqui Pablo cjitazakaztača. Nii Pabluqui Espiritu Santuż irpitapantača. Nii layka žoñiż Yooz tawk quintra chiitiquiztan, Pabluqui nii žoñiż kjutñi zumpacha cherziča, ¹⁰ tuż cjan:

—Amqui anawalimča. Incallñamča. Amqui zajriż maatičha. Niżaza Yooz kuz quintramča. Amqui Yooz Ejpż taku tsjii kjutñi intintiskatz pecñampanča. ¿Kjażtiquiztan

ništa amjo? ¹¹ Jaziqui Yooz Ejp Jiliriqui am casticaquičha. Zoram cjequičha. Tsji kjaž maj tii tjuñ sii anam cheraquičha.

Jalla nii orapacha zura cjissičha, zumchiquizpan. Ana zinta cheri atžcu, nii layka zoñiqui tsjii zoñi kjurchičha niž kjarcu tanžcu chjichñijapa. ¹² Jalla ništa cheržcu, nii chawc jiliriqui Yoozquin cričičha. Yooz taku puntu tjaajintiquiztan walja ispančichi quirchičha nii jiliriqui.

ANTIOQUIA OJKTA

¹³ Jalla nekztanaqui Pabluqui niž mazinacžtan warcu zalchičha Pafos wajtquiztan ojkzjapa. Nekztan Perge cjita watja irantichičha. Perge watjaqui Panfilia yokquintača. Nekztan Juanqui ninaca ecchičha, Jerusalén watja quejžquichičha. ¹⁴ Nekztanaqui ninacaqui Pergequiztan watchičha Antioquia watja. Antioquia watjaqui Pisidia yokquintača. Jalla nicju tsjii jeež tjuñquiz luzzičha tsjii judionacž ajcz kjuyquiz. Nekztanaqui luzcu, julzicha. ¹⁵ Jalla nuž želan cjiřta Yooz tawk liwruqui liitatača, Moisés cjiřta Yooz takumi, nižaza Yooz cuntiquiztan chiiñi profetanacž cjiřta takumi, jalla nii liitatača. Jalla nuž ližcu ajcz kjuy jilirinacaqui Bernabežquiz Pablužquiz chiyajo nuž cjichičha, tuž cjican:

—Jilanaca, ančhucalta tsjii zuma taku želanaqui, anzpachaž chiya.

¹⁶ Nekztanaqui Pabluqui tsjitsičha. Nižaza kjara waytižcu ch'uj cjiskatchičha. Jalla nuž ch'uju želan, paljaychičha tuž cjican:

—Israel wajtchiz žoñinaca, nonžna. Nižaza werar Yooz rispiti žoñinaca, nonžna. ¹⁷ Israel wajtchiz žoñinacž Yoozza werar Yoozqui. Jalla nii Yoozqui ućhum tuquita atchi ejpnaca illzicha nižquin sirwajo. Nii timpuquin Egipto yokquin tirapan kamchičha yekja wajtchiz žoñinacžtakaz. Jalla ništa želanami Yoozqui walja mirkatchičha. Wiruñiqui Yooz Eppqui niž azi tjeezcan jwežquichičha nii yokquiztan. ¹⁸ Pusi tunc watanaca ch'ekti yokaran ojklawa, Yoozqui ninacž anawali kamzquiztan awantichičha. ¹⁹ Nii timpupacha pakallak nacionanacaqui Canaán yokquin žejlñitača. Jalla tjappacha nii yokquiz žejlñinaca tjatanchičha Yoozqui, nižaza ninacž yoka tjaachičha ućhum tuquita atchi ejpnacžquiz, tsjii irinsažtakaz. ²⁰ Nekztanaqui pusi patac pjjska tuncan watanaca juezanaca utchičha ućhum ejpnacžquiz mantiñijapa, Samuelž timpu irantisquizcama. Samuelqui Yooz cuntiquiztan chiiñi profetatača. ²¹ Jalla nii Samuelž timpuquiz ućhum ejpnacaqui tsjii pajk jiliri maychičha ninaca irpiñijapa. Jalla nuž maytquiztan Yoozqui Saúl illzicha ninaca mantiñijapa. Nii Saúlqui Cis majčtača, nižaza Benjamín t'akviztantača. Nii Saúlqui pusi tunc watajapa mantiñiča. ²² Nekztanaqui Yoozqui niž puestuquiztan Saúl jwessičha. Jalla nekztanaqui nii reypuestuquin David utchičha. Davidž puntuquiztan Yoozpachacha tuž cjichiqui: “Wejřqui tii David cjita zoñi nayuča Isaž majčča. Tii žoñiž cjen anča cuntintučha. Wejt kuzcamapanikaz kamñipanča tiiqui”. Jalla nuž cjichičha Yoozqui. ²³ Tsjii Davidžquiztan majchmaati ojkniqui Jesusa cjitača. Tuquiqui Yoozqui taku ecchičha Israel wajtchiz žoñinaca liwriřijapa. Jalla nii taku cumplisjapa, Yoozqui tii Jesusa cućhanžquichičha Israel žoñinacžquiz. ²⁴ Ima Jesusaž Yooz langz kalltan, Juanqui tjapa Israel žoñinacžquiz parliñitača, tuž cjican: “Ančhucqui persun ujnaca pajžcu, kuznacž campiya, nekztan bautistaž cjesača”. ²⁵ Juanž ticz tjuñi žcatžinčan, Juanqui cjichičha: “Ančhucqui jaknužt wejt puntuquiztan pinsičhaja, niiqui anača niit wejřqui. Wejt wirqun tjonča tsjiuqui, wejtquiztan juc'ant jiliričha. Nii atintizjapa, anal waquizuča, nižaza wejřqui inakazča.”

²⁶ Jilanaca, Abrahamž majchmaatinaca, nižaza Yooz rispitsñinaca, ančhucqui nonžna. Ančhucaltajapaž tii liwriři Yooz taku žejlča. ²⁷ Jalla nii Jerusalén wajtquiz kamñi žoñinacami, nižaza niž jilirinacami, jecčhalaja Jesusaqui, nii ana zizatča. Zapa jeež tjuñquiz judionacž ajcz kjuyquin tuquita profetanacž cjiřta taku liñipanča. Jalla nuž liyanami nii taku anaž intintazñipantača. Nii žoñinacapača tuquita Yooz taku cumpliskatchiqui, Jesusa conta cjiskatchičha, nuž. ²⁸ Nii Jesusižquiz ana čjul ujmi watchičha, nii conzjapaqui. Jalla nuž cjenami ninacaqui Pilato chawc jiliržquiztan maychičha, nii Jesusa conzjapa. ²⁹ Nekztanaqui Jesusiž puntuquiztan jaknužt tuquitanpacha Yooz tawk liwruquiz cjiřtatažlaja, jalla tjapa nii cjiřta takunaca cumplissičha. Nii taku cumplistiquiztan Jesusiž curpu cruzquiztan apakchičha. Nekztanaqui niž curpu tjatatača. ³⁰ Yooz Ejpzi Jesusa ticziquiztan jacatatskatchičha. ³¹ Nekztanaqui tsjii kjaž majquiztan Jesusaqui niž mazinacžquiz tjontjonziča. Niiž mazinacaqui nižtan čica ojkchičha Galilea yokquiztan Jerusalén watja. Nižaza ninacaqui anziqui žoñinacžquiz niž puntuquiztan tiraž parličha.

³² Jaziqui Yoozqui ućhum tuquita atchi ejpnacžquiz taku ecchičha. Wejřnacqui nii cumplista takunaca zjičchinča ančhucquiz mazjapa. Jalla nii zuma mazta ančhucquiz parličha. Yoozqui ućhum ejpnacžquiz taku ecchičha. ³³ Ućhumqui nii tuquita atchi

ejpnačquiztan tjonchinča. Učhumnacalca Yoozqui niiz ecta taku cumplissičha, Jesusa jacatatskatchiqui, nii. Nižaza nižtapacha segundo salmuquiz cjiirtatača tuž cjian: “Amqui wejt maatičha. Tonj tjuñi žejtkatchinča”.³⁴ Nižaza Yooz Ejpqui niiz jacatatz puntuquiztan čhičhiča, tuž cjian: “Ticziquiztan am curpu jacatatskatača, ana wira sipulturnquiz mojkzjapa”. Jalla nii puntuquiztan čhičha cjiirta Yooz takuqi, tuž cjian: “Yoozqui Davidžquiz taku ecčhiča, jalla nii tawk jaru ančhucaquiz zuma favora paasača Yoozqui”.³⁵ Jalla nužpan čhičha tsjii salmuquiziqui, tuž cjian: “Am zuma sirwiñiž curpu ana ecta cjesača mokajo”.³⁶ Jalla nuž weraracha. Davidqui niiz timpu žejlñi žoñinacžquiz yanapčhiča, jaknužt Yooz mantichaja, jalla niicama. Nekztanaqui Davidqui ticzičha niiz ejpnaca irata. Nekztan niiz ticzi curpu tjattiquiztan mojkčhiča.³⁷ Jesucristuzti Yooziž jacatatskatchičha. Niiž curpuzti ana mojkčhiča.³⁸ Jilanaca, ančhucqui tuž ziz waquizičha. Jesusiž cjen ujnaca pertuntaž cjesača. Jalla nii zuma taku ančhucaquiz parlučha.³⁹ Moisisž mantita lii jaru kamcanami, ana pertunta cjisñi atča. Jesusižquiz macjatchi cjenauqi jalla nižtakaz tjapa ujnacami pertuntaž cjesača.⁴⁰ Jaziqi ančhucqui cwit'aza, ana nii tuqita cjiirta casticu sufrisjapa. Tuquitan Yooz taku parliñi profetanacaqui cjiirčhiča, tuž cjian:

⁴¹ “Nonžna, Yooztan quintražñinaca, azzucaž ančhucqui, nižaza čhjatkatčhucaž ančhucqui. Wejrqui Yooz Ejptčha. Ančhuca kamz timpuquiz wali pajk obranaca paachinča. Jalla nuž ančhucaquiz quint'ichi cjenami ančhucqui ana criyasacha. Jalla nižtquiztan ispantichi cjisna, nižaza casticta cjequičha, ančhucqui Yooz quintra tjasñinaca”.

⁴² Nuž čhižcu Pabluqui niiz mazinacžtan judionacž ajcz kjuyquiztan ulančhiča. Yekjap ana judionacž ejpčhiz žoñinaca želatčha. Jalla ninacaqui roct'azzičha, tuž cjian:

—Tii jar jeejz tjuñquiz tii puntunacquiztan wejtnacaquiz wila tjaaznalla.

⁴³ Nii ajcz kjuyquiz nii cultu žeržcu walja judio žoñinaca, nižaza judiož cuzturumpi paañinaca, jalla ninacaqui Pablužtan Bernabežtan chica apzičha. Nii pucultanaqui zuma taku tjaachičha, tuž cjian:

—Ančhucqui Yoozquin tjapa kuztanž cjee. Nižaza tjurt'iñi kuzziz cjee.

⁴⁴ Jalla nii wiruñta jeejz tjuñquiziqui joz tjapa nii wajtčhiz žoñinacaqui ajczičha Yooz taku nonzjapa.⁴⁵ Jalla nuž ajczi cheržcu, nii judio žoñinacaqui iñizichičha. Nekztanaqui Pabluž quintra čhičhiča, niiz taku ana walkatzjapa. Nižaza Pablo iñarčhiča.⁴⁶ Nekztanaqui Pablužtan Bernabežtan ana ekskuc čhičhiča, tuž cjian:

—Ančhucqui judio žoñinacžhucča. Nižtquiztan ančhucaquiz primeraqui tii liwriiñi Yooz taku čhiistanča. Ančhuczi tii Yooz taku anaž nonz pecčha. Nižaza Yooziž tjaata wiñaya žeti anaž risiwz pecčha, jalla nuž tantiichinčhucča ančhucqui. Jalla nižtquiztan anziqui ana judio ejpčhiz žoñinacžquiz tii Yooz taku paljayača.⁴⁷ Jalla nuž mantichičha Yooz Ejp Jiliriqui, tuž cjian:

“Wejrqui ančhucaquiz utchinča, tjapa nacionanacquin žoñinacžquiz wejt puntu kjanzt'ajo. Ančhucaž cjen tjapa kjuttan tii muntuquiz yok tjiiquin kamñi žoñinacami liwriitaž cjequičha”.

⁴⁸ Jalla nuž nonžcu, nii ana judio ejpčhiz žoñinacaqui ancha chipčhiča. Nižaza Yooz tawk puntuquiztan, tuž cjičhiča: “Tii Yooz takuqi zumapanča”. Jakziltat arajpachquin wiñaya kamzjapa Yoozqui illzaja, tjapa ninacaqui nii parlita Yooz taku cričhiča.⁴⁹ Tjapa yokaran Jesucristo Jilirž puntuqui parlitatača.⁵⁰ Judio žoñinacazti quintra aptazzičha. Nekztan ninacaqui tsjii kjaž rispitta judio cuzturumpi paañi maatakanacžtan, nižaza tsjii kjaž wali zuma rispitta wajt jilirinacžtan palt'ichičha. Nii judio žoñinacž cjen ninacaqui Pabluž nižaza Bernabež quintra aptazzizakazza, nii yokquiztan čhjatkatczama.⁵¹ Jalla nižtquiztan Pablužtan Bernabežtan ninacž kojchquiztan zcatchi pulpu tsajtsičha. Jalla nii tsajstaquqi tsjii siñalaztakaztača nii wajtčhiz žoñinacž quintrajapa. Nii yokquiztan ulanžcu, Iconio cjeta watja ojčkhiča.⁵² Pero nii Yooz taku catokñi žoñinacaqui ancha cuntintutača. Nižaza Espiritu Santuž irpitapanž cjišsičha.

14

ICONIO WATJA OJKTA

¹ Iconio cjeta wajtquin kamcan Pablužtan Bernabežtan luzzičha nii judionacž ajcz kjuyquin. Nekztan Jesucristuž puntuquiztan parlitiquiztan, walja judio žoñinacžtan, nižaza ana judio žoñinacžtan, walja ninacaqui Yoozquin cričhiča.² Pero nii ana cričhi judio žoñinacazti ana criiz pecčhipantača. Nekztan ninacaqui parti žoñinaca Yoozquin cričhinacž quintra aptazzičha, nižaza cričhinacž quintra pinsiskatchičha, “Nii Yoozquin cričhi žoñinacaqui anawalipanča” cjičanaqui.³ Jalla nižtquiztan Pablužtan Bernabežtan ažk tjuñi kamčhiča nii wajtquin. Nižaza zuma tjurt'iñi kuzziz paljajychičha. Nižaza

Jesucristo Jiliržquin tjapa kuzziztača. Jalla nižtiquiztan Jesucristuqui azi tjaachiča, siñalanacami milajrunacami paajo. Jalla nuž paatiquiztan kjanapacha tjeztatača, Yooz okzñi takuqui werarača, jalla nii. ⁴ Nii wajtchiz zoñinacaqui pizc partiquin t'akziča. Parti zoñinacazti judío zoñinacžquin apuychiča. Parti zoñinacazti apostolonacžquin apuychiča. ⁵ Jalla nekztanaqui judío zoñinacaqui parti zoñinacžtan, nižaza nii wajt jilirinacžtan, tsjii parla asiptichiča Pablo Bernabé ch'aanizjapa, nižaza ninaca maztan čajczjapa. ⁶ Pablužtan Bernabežtan jalla nii quintu zizcu, atipassiča. Listra wajt kjutñi ojkičiča. Nižaza Derbe wajt kjutñi ojkičizakazza. Nii pizc watjanacaqui Licaonia cjita yokquintača. ⁷ Tjapa nii Licaonia yokaran zuma liwriñi Yooz taku parličiča.

PABLO MAZTAN ČHAJCTA

⁸ Nii Listra wajtquin tsjii zuch zoñi želatča. Majtquiztanpacha nižtapantača, wira ana ojklajniča. Jalla nicju julzi želatča. ⁹ Nii zuch zoñiqui Pabluž čhiita taku nonziča. Nii zoñiqui "Pabluqui wejr čhjetnasaž jaz" cjan pinsičiča. Nižaza Pabluqui niž kuzquiz nayčiča, Yoozquin tjapa kuzziz cjeta, jalla nii. ¹⁰ Jalla nižtiquiztan Pabluqui nižquiz zuma chekžcu, altu joržtan čhižinčiča, tuž cjan:

— Sok'opacha tsijtsna, am persun kojchtan.

Jalla nižta čhiitiquiztanaqui nii zuch zoñiqui tsjii layzcu tsijtsiča, nekztan ojklayi kallantičiča. ¹¹ Jalla nii Pabluž paata cheržcu, zoñinacaqui walja kjawi kallantičiča. Licaonia tawkquiztan kjawčiča tuž cjan:

— Yooznacaqui zoñiztakaz ssewtan čhijwžquičiča učumnacaquiz.

¹² Nii zoñinacaqui cjetča, Bernabequi Júpiter cjita yoozza. Pabluqui parliñipantača, jalla nuž cjen nii zoñinacaqui cjičiča, Pabluqui Mercurio cjita yoozza. ¹³ Wajt tjiuquin Júpiter yooz timpluquiz želatča. Nii timplu fabriqueruqui wac turunaca nižaza pjajkallanaca zjijčičiča, wajt zanquiz, jalla nekz. Nii fabriqueržtan nii wajtchiz zoñinacžtan Pablužquiz Bernabežquiz sirwiz pecatča Yooztakaz. Wac turunacžtan wilana ljokt'iz pecatča. ¹⁴ Nekztanaqui Pablužtan Bernabežtan jalla ninacaqui nižta paa-awc cjen naaziča. Jalla nuž naažcu persun zquiti wjajrsiča, anal nii pecuča cjan. Nižaza nii zoñinacž taypiquin kjawcan luzcu, altu joržtan čhičičiča, tuž cjan:

¹⁵ — Zoñinaca, čkjažtiquiztan wejtnacaltajapa tižta paajo? Wejrnacqui ančuca irata zoñizakaziča. Ančucqui jalla tižta paaz cuzturumpinaca jaytz waquziča. Inapanikazza nii ančuc cuzturumpinacaqui. Werar žejtñi Yoozza tjapa kuztanqui sirwizqui. Jalla nuž cjan ančucaquiz mazni tjončinča. Nii werar Yoozqui paachiča arajpacha, yokanaca, kotanaca, nižaza tjapa žejlñinaca paachiča. ¹⁶ Tuqui timpuqui zoñinacaqui persun kuzcama ojklajniča. Jalla nuž ojklayan Yoozqui ana kjaž cjiñiča. ¹⁷ Yoozqui čhijñi apayžquiča, zuma zkala pookajo. Nižaza Yooz cjen wali čheri žejlča, učumnaca lujlžjapami, nižaza cuntintu kamžjapami. Jalla nuž zumanaca tjaača Yoozqui. Nižtiquiztan zoñinacaqui Yooz pajz waquziča.

¹⁸ Jalla nuž čhianami nii wajtchiz zoñinacaqui tira wilana conawkkaz cjetča, Pablužquiz Bernabežquiz sirwizjapa. Čh'aman nii custurumpinacquiztan apatatskatchiča. Ultimquiziqui nižtami ana wilana cončiča.

¹⁹ Jalla nekztanaqui tsjii kjaž judionacaqui tjončiča Antioquia wajtquiztan, nižaza Iconio wajtquiztan. Jalla nii tjonchi zoñinacaqui nii wajtchiz zoñinacžquiz kazzinčiča Pabluž quintra. Nekztanaqui maztan Pablo muzpa čhajčiča. Nekztan nii čhajčñi zoñinacaqui, "Ticziča" cjan Pablo wajtž tjiya joočiča. ²⁰ Wajtž tjiuquin ectaž cjen jalla nekzi criichinacaqui ajcziča Pabluž muytata. Jalla nuž želan, Pabluqui žaaziča. Nekztan wajtquin wilta luzziča. Nekztanaqui jaka tažquči Bernabežtan Pablužtan ojkičiča Derbe cjita wajt kjutñi.

²¹ Jalla nicju zuma liwriñi Yooz taku paljayčiča. Jalla nuž paljayan walja zoñinacaqui Yooz taku criičiča. Nekztanaqui Listra Iconio Antioquia nii watjanac kjutñi quejpciča. ²² Jalla nii watjanacquin Pablužtan Bernabežtan Yoozquin criiči zoñinaca tjuřt'ñi kuzziz cjisjapa walja čhižinčiča, tuž cjan:

— Yoozquin kuzzizpankaz tira kamaquiča. Yooz mantuquiz kamčiž cjen, tii muntuquiz anča sufrispanča učumnacaqui.

²³ Nižaza zapa iclizquin jilirinaca nombričiča. Nekztanaqui Yoozquin mayizicu ayunaczu Pabluqui nii nombritanaca Yoozquin cumpjiičiča. Nii nombrita jilirinacaqui Yoozquin tjapa kuzziztača.

PABLUŽTAN BERNABEŽTAN ANTIOQUIA QUEJPCICHICA

²⁴ Jalla nekztanaqui Pabluqui Bernabežtan Pisidia cjita yokaran watchiča. Nekztanaqui Panfilia cjita yokquin irantičiča. ²⁵ Jalla nicju Perge wajtquin Yooz taku paljayčiča. Nekztanaqui Atalia cjita wajt kjutñi ojkičiča. ²⁶ Jalla nicju warcu zalčiča, Antioquia ojczjapa. Tuquiqui ima okan, Antioquia wajtchiz criichinacaqui Pablužtan

Bernabežtan, nii pucultan Yoozquin cumpjiichicha Yooz taku paljayajo. Jalla nuž Yooz taku paljayz trabajo žeržcu, Antioquia watja quejpchicha. ²⁷ Jalla nicju irantžcu, Pabluqui Bernabežtan nii wajtchiz criichinaca juntaskatchicha. Nekztan nii criichinacžquiz quint'ichicha, tjapa Yooz aztan paatanaca. Nižaza quint'ichicha, jaknužt yekja wajtchiz žoñinacaqui Yoozquin criichicha; nižaza Yooz jiczquiz luzzičha. ²⁸ Nižaza ažk tjuñinaca Pablužtan Bernabežtan nicju zejlichicha criichinacžtan.

15

JERUSALENQUIN AJCZTA PUNTU

¹ Jalla nii timpuqui tsjii kjaž žoñinacaqui Judeaquiztan Antioquia ojkcichicha. Jalla nicju ninacaqui Yoozquin criichinacžquin tjajañi kallantichicha, tuž cjian:

—Moisés mantita cuzturumpinaca paastančha, liwriita cjisjapa.

² Pablužtan Bernabežtan nižta tjajañi žoñinacžtan walja ch'ayi ch'ayi parlichicha nii cuzturumpi paaz puntuquiztan. Ultimquiziqui Pablužtan Bernabežtan yekjap criichinacžtan nombrita cjisšičha, Jerusalén watja ojczjapa. Jalla nicju nii parlita puntuquiztan wilta parlaquičha apostolonacžtan nižaza icliz jilirinacžtan.

³ Jalla nijjapa nii Antioquia criichinacaqui ninaca cuchanchicha. Jalla nuž ojkan, Fenicia yokaran Samaria yokaran watchičha. Jalla nuž wajtcan Pablužtan Bernabežtan quint'ichicha, jaknužt yekja nacionchiz žoñinacaqui ninacž tuquita cuzturumpinaca jaytichaja, nižaza jaknužt Yoozquin kuzziz cjistčhaja, jalla nii quint'ichicha. Jalla nii quinto nonžcu žoñinacaqui “Ancha cuzala” cjian cjičhicha.

⁴ Pablužtan Bernabežtan Jerusalén watja irantitan, nii wajtchiz criichinacami apostolonacami nii icliz jilirinacami tjapa juntu Pablužtan Bernabežtan risiwchicha. Jalla nekztanaqui Pabluqui Bernabežtan quint'ichicha jaknužt ninacaqui Yooz aztan paatčhaja, jalla nii. ⁵ Nekztanaqui yekjap fariseo partiquiztan criichinacaqui tsjitsičha, tuž cjian:

—Nii yekja nacionchiz criichinacaqui judionacž chimpuz cuzturumpi jalla nii paastančha. Nižaza Moisés mantita liicama kamla.

⁶ Jalla nekztanaqui apostolonacami icliz jilirinacami ajczičha jalla nii puntu parlizjapa.

⁷ Jalla nuž ažkpacha ch'ayi ch'ayi parličcu, Pedruqui tsjitsičha, tuž cjian:

—Jilanaca, ančhucqui tižta zizza. Tuquiqui Yoozqui ančhucacuzitan wejr illzipanla, yekja nacionchiz žoñinacžquiz nii zuma liwriiñi Yooz taku paljayajo, ninaca nii liwriiñi taku criyajo. ⁸ Nižaza Yooz Ejpqui tjapa žoñinacž kuz zuma zizza. Nii yekja nacionchiz žoñinaca criiñi kuzziz cjen, Yoozqui ninacžquiz Espiritu Santo luzkatchičha. Jaknužt učumnacaquiz Espiritu Santo luzkattčhaja jalla nužuzakaz. Nižaza Espiritu Santo tjaacan, Yoozqui tjeezičha, yekja nacionchiz criichinaca persun maati cunta ricujchizakaza, jalla nii. ⁹ Yoozqui ninacžtan učumnacatan ana pjalpjalzičha. Yoozquin tjapa kuz cjen ninacaqui kuz campiichicha. Nižaza Yoozqui ninaca pertunchičha, zuma kuzziz cjeajajo. ¹⁰ Jaziqui Yooz Ejpqui nižta munchičha. Ančhucqui Yooz quintru cjequiči niiqui, casticta cjequičha. Ančhucqui nii yekja wajtchiz criichinaca učum cuzturumpi tjuz pecčha, tsjii liczi kuzižtakaz. Učumpachaž nii cuzturumpinaca ana tjapa payi atchičha, nižaza učum tuquita atchi ejpnacžquiztanpacha ana tjapa payi atchičha. Jaziqui, čkjažtiquiztan nižta ninaca paakatz pecjo? ¹¹ Nii cuzturumpi paañiz cjen anaž jakziltami ujnacuzitan liwriita cjesačha. Jesucristo Jiliriqui okžni kuzziz cjen žoñinacž laycu ticzičha. Jalla nižtiquiztan Jesucristužquin criichiz cjen učumnacami ninacami ujnacuzitan liwriita cjesačha.

¹² Jalla nuž Pedruž chitiquiztan tjappacha ch'uju cjisšičha. Nekztanaqui Pablužtan Bernabežtan ninaca quint'ichicha, jaknužt yekja nacionacaran ojklaycan Yooz aztan siñalanacami milajrunacami paatčhaja, jalla nii. ¹³ Jalla nuž quint'i žeržtan, Jacoboqui cjičhicha:

—Jilanaca, nonžna. ¹⁴ Simón Pedruqui učumnacaquiz quint'ichicha jaknužt tuquiqui Yoozqui persun maati cunta ana judío žoñinaca ricujchizlaja, jalla nii. ¹⁵ Nižaza Yooz taku parliñi profetanacž cjiřta tawk jaručha niiqui. Cjiřta Yooz takuqui tuž cjičha:

¹⁶ “Tii wattanaqui quejpczačha. Davidž kjuyquiztan ojkiñi žoñinacaqui pajlzi kjuyažtakaz žejličha. Jaziqui Davidž pajlzi kjuyaqui wital kjuyačha. Wital waytačha, ew žoñinaca cjisjapa. ¹⁷ Jalla nekztanaqui tjapaman nacionchiz žoñinacaqui Yooz Ejp Jilirž kamaña pecaquičha. Jakziltat Yooz kjawztažlaja, jalla nii žoñinacaqui Yoozquin tjonaquičha. ¹⁸ Jalla nuž cjičhicha Yooz Jiliriqui tuqui timpuquiztanpacha, žoñinacaž zizajo”.

¹⁹ Jalla nižtiquiztan wejr cjiwčha. Nii ana judío žoñinacaqui ana molistis waquizičha. Ninacaqui ninacž tuquita cuzturumpinaca jaytichicha, Yooz kuzcama kamzjapa. Jalla nuž cjenauqui ana kjaž cjis waquizičha, nii učum cuzturumpinaca paaz puntuquiztan. ²⁰ Tiikaz učumqui ninacžquin cijjrasačha, tuž cjian: “Žoñiz paata yoozquin wilana

jawkta chjizwi anača lujlsqui. Nižaza anača adulteriuquiz ojklayzqui. Nižaza jora zkenzcu conta animal chjizwimi anača lujlsqui. Nižaza čjul animal ljocmi anača lujlsqui”. Jalla niikaz cumplistanča nii yekja wajtchiz criichinacaqui. ²¹ Tuquitanpacha zapa wajtquiziqui Moisés liiqui parlitatača. Nižaza zapa ajcz kjuyquiz liitatača zapa jeejz tjuñquiziqui.

²² Jalla nektzanaqui apostolonacami icliz jilirinacžtan nižaza tjapa criichinacžtan palt'ichičha, tsjii tsjii ninacžquiztan illzjapa. Nekztan Judas illztatača, niž tsjii tjuuqui Barsabás cjitazakaztača. Nižaza Silas illztazakaztača. Jalla nii pucultanaqui walja zuma jilanaca cjitatača niž mazi jilanacžquiztan. Nekztanaqui nii illzta zoñinacaqui Pablužtan Bernabežtan cuchantatača Antioquia wajtquin, nii cuzturumpi paaz parlita puntu mazjapa. ²³ Jalla ninacžtan tsjii carta apaychičha. Nii cartiquiz tuž cjichičha:

“Wejtnaca jilanaca, wejrnacqui Jesusiž illzta apostolonacžtača, nižaza icliz jilirinacžtača, nižaza Yoozquin criichinacžtača. Wejrnacqui ančhucaquin tsaanznuča. Ančhucaqui ana judío zoñinacžtača. Antioquia wajtchiz zoñčhuča, nižaza Siria yokquin kamiñčhucča, nižaza Cilicia yokquin kaminčhuczakazza. ²⁴ Wejrnacqui tsjii quintu zizzinča. Tekztan tsjii kjaž zoñinacaqui ančhucaquin ojktkalča, ana jec jiliriz mantita ojchičha. Jalla ninacaž čhiita taku ančhuca kuz turwayskatchani. Ninacaqui cjičhani, “Judionacž chimpuz cuzturumpi paastanča. Nižaza tjapa Moisés liičha cumplistanča”. Jalla nuž čhižcu, paysnakni kuzziz cjissinčhucžlani. ²⁵ Jalla nii quintu zizcu, nii puntuquiztan wejrnacqui zuma palt'ichinča. Nekztanaqui wejrnacqui kazzinča, tsjii pucultan wejtnacaquiztan illzjapa. Nii pucultanaqui illztatača ančhuca čheržni okajo. Ninacaqui Pablužtan Bernabežtan chica okaquičha. Nii Pablo Bernabé, jalla ninacaqui anča zuma pecta jilanacača. ²⁶ Nii Pablužtan Bernabežtan Jesucristo Jilirž mantita ojklaycan joz conkatchičha. ²⁷ Nižtiquiztan wejrnacqui Judastan nižaza Silžtan cuchanchinča, ančhucatan tii puntu parlizjapa. Nižaza ančhucaquiz tjapa tii puntuquiztan paljayaquičha. ²⁸ Wejtnacquizimi Espiritu Santužquizimi walikaztača tinacaqui. Wejrnacqui ančhucaquiz anaž tsjii liczi kuzi tjuz waquizasača, anaž wejtnac liczi cuzturumpi paakatz waquizasača. Jalla tiikaz paakatz waquizičha. ²⁹ Zoñiž paata yoozquiz wilana jawkta chjizwi anača lujlsqui. Nižaza čjul animal ljocmi anača lujlsqui. Nižaza jora zkenzcu conta animal chjizwimi anača lujlsqui. Anača adulteriuquiz ojklayzqui, luctaka cjiñimi maataka cjiñimi. Zuma lucutiñipan kamsa. Jalla nuž kamaquiz niiqui, walikaz cjequičha ančhucaqui. ¡Zumakaz ojklaya!” Jalla nuž cjiirtatača nii cartaqui.

³⁰ Nekztanaqui nii cuchanta zoñinacaqui cartižtan ojchičha Antioquia watja. Jalla nicju irantžcu, tjapa nii wajtchiz criichi zoñinaca juntazziča. Nekztan nii carta intirjichičha. ³¹ Jalla nii carta liižcu, nii jilanacaqui walja chipchičha, nii zuma takunaca cjiiržquizaž cjen. ³² Nižaza nii Judastan Silžtan Yooz taku paljayñitatača. Jalla nuž paljaycan walja zoñinacžquiz kuzziča. Nižaza nii criichinacaqui tjurt'ini kuzziz cjiskatchičha ninacž tawkžtan. ³³ Jalla tsjii kjaž tjuñinaca nicju kamchičha, Judastan Silžtan. Nekztanaqui ninaca cuchanžquini jilanacžquin quejz pecatča. Jalla nuž peccan parti criichinacaqui cjičhica:

—Yooz Ejpžtan ančhucaqui zumakaz okalla.

³⁴ Jalla nektzanaqui Judasqui ojchičha. Ultimquiziqui Silasqui eclis tantiichičha. ³⁵ Nižaza Pabluqui Bernabežtan Antioquia wajtquin eclichizakazza. Nekztanaqui parti jilanacžtan Yooz taku walja tjaajnatča ana criichi zoñinacžquiz, nižaza liwriñi Yooz taku paljayatča.

PABLUQUI WILTA YOOZ TAKU PALJAYI OJKCHA

³⁶ Jalla niž wiruñ Pabluqui Bernabežquiz paljaychičha, tuž cjan:

—Wiltaz jaziqui ojklalla. Jakzi watjanacquin ućhumqui liwriñi Yooz taku parlitazlaja, jalla nii jilanacžquin tjontjonžquilalla. Jaknužt kamčhaja jalla nićhum čeržquilalla.

³⁷ Bernabequi Juan chjitz pecatča. Juanž tsjii tjuuqui Marcos cjitazakaztača. ³⁸ Niž tuquiqui Panfilia wajtquin žejlan, Marcosaqui Pabluquiztan Bernabežquiztan quepi zarakchičha. Ana iya chica ojklaychičha Yooz taku parlican. Jaziqui Pabluqui Marcos ana chjitz pecatča. ³⁹ Jalla nižtiquiztan Pablužtan Bernabežtan č'aassičha. Nekztanaqui jaljtichičha. Bernabequi Marcos chjitzcu tsjii warcu luzziča Chipre kjutñi ojczjapa. ⁴⁰ Pabluzti Silas cjeta zoñi illziča nižtan chica ojknijapa. Nii žejlñi jilanacaqui Pablužtan Silžtan Yoozquin cumpjičhica, Yooz zuma yanapajo. ⁴¹ Nekztan ninaca Siria yok kjutñi ojchičha. Siria yokaran nižaza Cilicia yokaran ojklaychičha, iclizquiztan icliza ojklaychičha, criichi jilanaca tjurt'ini kuzziz cjejajo.

¹ Nekztanaqui Pablužtan Silžtan irantizquichicha Derbe Listra cjita watjanacquiz. Jalla nicju tsjii Yoozquin criichi zoñžquiz zalchiča, Timoteo cjita. Niiž maaquii judío žontača, Yoozquin criičtača. Niiž ejpquii griego zoñitača. ² Nižaza Listra wajtchiz criichi zoñinacami Timoteo rispitchičiča. Iconio wajtchiz zoñinacaquii Timoteo rispitchizakazza. ³ Nekztanaquii Pabluquii Timoteo kjutzñi pecatča. Jalla nižtiquiztan Pabluquii judionacž cuzturumpi jaru Timoteo chimpuskatchičiča, nii yokaran kamñi judionacaz ana quintra chiyajo. Timoteož ejpquii griego zoñitača, anatača judío. Jalla nuž cjen Timoteoquii ana chimpuchiztača, judionacaz irata. Jalla nii zizziča nii yokaran kamñi judionacaquii. ⁴ Nekztanaquii tjapa watjanaca ojklaycan, Pabluquii niiž mazinacžtan Jerusalén parlita quintu mazziča. Apostolonacami Jerusalén icliz jilirinacami, jalla ninacaz čhiita taku quint'ichiča tjapa Yoozquin criichi jilanacžquiz. ⁵ Jalla nižtiquiztanaquii niiran žejlñi criichinacaquii Yoozquin walja tjapa kuzziz cjissiča. Nižaza zapuru Yooz jiczquiz luzatča iya zoñinacaquii. Jalla nižtiquiztan tsjanž yapatča Yoozquin criichi jilanaquii.

PABLUZ CHJUUZTA

⁶ Jalla nekztanaquii Espiritu Santuquii Pablužquizimi niiž mazinacžquizimi atajčiča, ana Asia yokaran Yooz taku parliñi ojklajajo. Jalla nižtiquiztan ninacaquii Frigia, nižaza Galacia cjita yokanacaran ojklajychiča. ⁷ Jalla nuž ojklajžcu, Misia cjita lintiquin irantichiča. Jalla niwjtcan Bitinia yokquin luzquiz pecatača. Jalla nuž pinsan Jesucristužtan Espiritu Santužtan nii yoka luz ana munchiča. ⁸ Jalla nižtiquiztan Bitinia yokquin ana luziča. Antis Misia yokquin watžcu, Troas cjita watja irantichiča. Jalla nii watjaquii pajk kot tjiiquiz želatča. ⁹ Jalla nicju tsjii ween Yoozquii Pablo chjuuzkatchiča. Chjuuzcan jalla tuž Pabluquii cherchiča, tsjii Macedonia wajtchiz zoñi cherchiča. Tsijtsi želatča. Nižaza rocatča, tuž cjan: “Macedonia yok kjutñi kajžcalla amqui. Yanap't'alla”. ¹⁰ Jalla nuž wiiquin chjuuzcuquii Pabluquii tjaczīča Macedonia ojczjapa. Nižazakaz wejrnacmi tjaczinča Pablužtan ojczjapa. Ultimupanž Yoozquii wejrnaca kjawziča, nawjk ojklajajo liwriiñi taku paljayajo.

PABLUZTAN SILZTAN FILIPOS CJITA WAJTQUIN OJKTA

¹¹ Jalla nekztanaquii Troas wajtquin tsjii warcu zalazzinča. Nekz luzcu ojkcchinča. Nii pajk kot taypikuiz tsjii kolta yoka želatča, Samotracia cjita. Jalla nii trichuc ojkcchinča. Niiž jaka tažucu Neápolis cjita watja irantichinča. ¹² Jalla nekztan ojkcchinča Filipos cjita watja. Nii watjaquii tuquitanpacha romano cjita wajtchiz zoñinacaz julžtatača. Jalla Macedonia yokquin nii watjaquii tsjan chekan pakjitača yekja watjanacžquiztanaquii. Jalla nicju tsjii kjaž maj kamchinča. ¹³ Tsjii jeejz tjuñquiz wajtquiztan ulanchinča, nižaza puj atquin. Jalla nicju zoñinacaquii ajczñitača, Yoozquin mayizi. Jalla nuž žejlcan wejrnacquii julzinča. Nekztanaquii liwriiñi Yooz taku pal'tican, nii ajczi maatakanacžquiz paljaychinča. ¹⁴ Tsjaa maatakaquii Lidia cjititača. Naaquii Tiatura cjita wajtchiz žontača. Nižaza naaquii fin murat telanaca tuiñitača. Naa žonquii Yoozquin walja kuz tjaač-intača. Jalla nuž cjen, Yoozquii naaža kuzquiz Pabluž čhiita taku catokskatchiča. ¹⁵ Jalla nižtiquiztan naa žonquii bautistatača naaža familianacžtanpacha. Nekztanaquii wejtnacaquiz roct'ichinča, tuž cjan:

—Ančhucquii ultimupan wejrquii Jesucristužquin criichinčhataquii cjičhaj niiquii, wejt kjuyquin tjonžcalla alujazjapa. —Nuž roctiquiztan naaža kjuyquiz wejrnacquii alujazzinča.

¹⁶ Tsjii noojiquii wilta Yoozquin mayiziz yokquin ojkan, wejrnacquii tsjaa zajriž tanti turatan zalchinča. Naa turquii ariwiñi zizzintatača. Naaquii patrunž manta payiñitača. Jalla nižtiquiztan walja paaz ganiñitača naaža patrunžjapa. ¹⁷ Naa turquii Pablužquiz nižaza wejtnacaquiz apzñi kallantichinča. Jalla nuž apzcan kjawiñitača, tuž cjan:

—Tii zoñinacaquii arajpach Yooz sirwiñiča. Nižaza ančhucquiz liwriiñi Yooz taku paljayñiča. —Jalla nuž kjawcan čhiichinča.

¹⁸ Zapuru nižta kjawcan wejtnacaquiz apzñiñitača. Jalla nižtiquiztan Pabluquii naažajapa tsjii zkoluc zawjzawcž cjetča. Jalla nuž cjen naaža kjutñi quejpžcu cherziča. Nižaza naa tanñi zajrižquiz čhiichiča, tuž cjan:

—Zajra, Jesucristuž tjuuquiz am ulna cjiwča taa turaquiztan.

Jalla nii orapacha nii zajraquii naa turaquiztan ulanchiča.

¹⁹ Jalla nižtiquiztan naa tura patrunanacaquii naaža ariwiñiquiztan ana iya paaz gani atchiča. Jalla nuž cjetča nii patrunanacaquii. Jalla nižtiquiztan ninacaquii Pablužtan Silžtan tanchiča. Nekztanaquii pajk plazquin chjitchiča nii wajt pajk jilirinacž yujcquin.

²⁰ Juez jilirinacžquin prisintiskatchiča, tuž cjan:

—Tii judío zoñinacaquii učhum zoñinaca aptjapča. ²¹ Nižaza ninacž tsjemat cuzturumpinaca tjaajinča. Jalla nii cuzturumpinaca učhumquii anaž catokz waquiziča. Nižaza ana niicama kamz waquiziča. Lii quintrača. Učhumnacaquii roman zoñinacžčumča.

²² Jalla nuž čhiitiquiztan nii wajtchiz žoñinacaqui Pabluž nižaza Silž quintra tjojkitchičha. Nižaza nii juez jilirinacaqui mantichičha, ninacž cujta zquiti chjojžzinajo, nekztan paržtan wjajtajo. ²³ Jalla nuž walja wjajtžcu, carsilquiz chawjčchičha. Nižaza nii carsila itžñi žoñi mantichičha, ninaca zuma wjilajo. ²⁴ Jalla nuž mantitiquiztan, nii carsila itžñi žoñiqui ninaca carsil kjuyl majčchičha, nawjk c'utzjati. Jalla nekzi pajk mazu madera želatčha, niiqui žoñi castics maderapantačha. Nii maderquiz ninacž kjojcha majčzinčičha.

²⁵ Jalla nuž cjenami chica arama Pablužtan Silžtanaqui Yoozquin mayizican želatčha. Nižaza Yooz wirsu itscan želatčha. Jalla nuž mayizan, nuž itsan, nii parti carsilquiz chawjčta žoñinacaqui nonžičha. ²⁶ Jalla nekztanaqui tiripintit tsjii tembloraž tjonchi. Nekztan nii carsil yokanacami pirkanacami liwj chekjinskatchičha. Jalla nuž chekjintiquiztanaqui tjapa nii carsil zananacami justokaz cjetsičha. Nižaza nii preso žoñinacž čhejlta carinanacami justokaz jetsičha. ²⁷ Jalla nižta watžcu, carsil itžñi žoñiqui tjaji wajsičha. Nii carsil zananaca cersi cheržcu, “Pris žoñinacaqui atipchiž caa” nuž cjan pinsičičha. Jalla nuž pinsiscu, niž pajk cuchillu jwessičha, cuchillžtan persuna conzjapa. ²⁸ Nekztanaqui Pabluquičha, tuž cjan:

—Anam persunpacha čhjojričha. Tjapa chawjčta pris žoñinacami tekž žejlčha.

²⁹ Jalla nekztanaqui nii carsila itžñi žoñiqui miča tjeesnaj cjichičha. Nekztanaqui carsil kjuťñi zati pariju luzzičha, walja tsucchi chekjincan. Nekztan Pabluž Silž kjojchquiz tuzi t'oksičha. ³⁰ Nekztanaqui zancu jwescu, pewczičha, tuž cjan:

—Jilanaca, wejr liwriita cjisjapa, ččhjulut wejr paaz waquizasaya?

³¹ Pablužtan Silžtanaqui kjaazičha, tuž cjan:

—Jesucristo Jiliržquiz tjapa kuztan criya. Jalla nuž cjenaqui liwriita cjequičha am familianacžtanpacha.

³² Jalla nekztanaqui Pablo Silasqui nižquizimi niž kjuj familianacžquizimi Yooz taku paljayčičha. ³³ Nii weenpacha nii carsila itžñi žoñiqui ninacž čhjojri awjžinčičha. Jalla nekztanaqui niimi tjapa familianacami bautista cjissičha. ³⁴ Nekztanaqui nii carsila itžñi žoñiqui Pablužtan Silžtan jalla ninaca chjitchičha persun kjuya. Niž kjuyquin čheri tjaachičha. Nii žoñiqui familianacžtanpacha walja cuntintutačha Yoozquin crižcu.

³⁵ Nii wenziqui juez jilirinacaqui zultat policianaca mantichičha carsilquin, Pablužtan Silžtan cutž ortinžtan cuchanchičha. ³⁶ Ninacž carsilquin irantitan, nii carsila itžñi žoñiqui Pablužquiz cjichičha:

—Nii juez jilirinacaqui wejtquin ortina apayžquichičha, ančhuc cutžnajo. Nižtiquiztan ančhucquičha jazic liwriiž okaquičha.

³⁷ Pabluži nii zultat policianacžquiz paljayčičha, tuž cjan:

—Wejrnacqui roman parti žoñinacžčha. Tjapa tii wajtquiz žejlñinacž yujcquiz wejrnaca wjajtčičha, ana wejrnacquiz zumpacha pewcžcu. Nekztanaqui inapacha wejrnac carsilquiz majčchičha. ¿Jaziqui ančhucquičha wejrnaca chjojzaka cuts pecya? ¡Anaž cjesačha! Antiz ninacaj persuna wejrnac tii carsilquiztan jwesi tjonla.

³⁸ Nekztanaqui nii policianacaqui ojčžcu nii juez jilirinacžquiz tjapa nii puntuquiztan quint'ičičha. Pablužtan Silžtan roman parti žoñinacquiztan, jalla nii quintu zizcu, ancha tsucchi cjissičha. ³⁹ Jalla nižtiquiztan pertuna mayizi ojčchičha. Nekztanaqui nii jilirinacaqui tjonžcu jwessičha. Nekztan Pablužquizimi Silžquizimi rocchičha, tuž cjan:

—Tii wajtquiztanž ulna.

⁴⁰ Jalla nekztanaqui carsilquiztan ulanžcu Pablužtan Silžtan Lidia kjuya ojčchičha. Jalla nekztanaqui criči jilanaca cheržcu, “Tjurt'iñi kuzziz cjee ančhucquičha” cjan čhižinčičha. Nekztanaqui ojčchičha.

17

ŽOÑINACAŽ APTJAPZTA TESALONICA WAJTQUIN

¹ Jalla nekztanaqui wilta ojčchičha, Pablužtan Silžtanaqui. Anfipolis nižaza Apolonia jalla nii yokanaca watchičha. Nekztanaqui Tesalónica cjeta pajk watja irantichičha. Jalla nekzi tsjii judionacž ajcz kjuya želatčha. ² Nii wajtquin Pabluqui nii acž kjuyquin ojčchičha, niž cuzturumpi jaru. Tsjii čhjep jeež tjuñinacquiziqui Pabluqui nii ajczñi žoñinacžquiz paljayčičha, nii tuquitan cjiřta Yooz tawk jaru. ³ Yooz tawkquiztan tjaajinčičha Jesucristuž puntuquiztan, tuž cjan:

—Jesucristuqui sufrispantačha, niž ticzcama. Niž ticziquiztan jacatatspantačha. Nii Jesusapachačha Yooziž cuchanžquita Cristuqui. Jalla nuž ančhucaquiz paljayučha.

⁴ Jalla nii paljaytquiztan yekjap judionacaqui Jesucristužquin cričičha. Nekztanaqui ninacaqui Pablužtan Silžtan juntu cjissičha. Nižaza walja griego parti žoñinacaqui Jesucristužquin cričizakazza. Tuquiqui Yooz Ejpkaz sirwichičha. Nižaza walja rispitta

maatakanacaqui Jesucristužquin criichizakazza. ⁵ Jalla nuž cjen ana criiñi judionacaqui ancha iñiziñi cjissičha. Nekztanaqui nii ana criiñinacaqui yekjap ñejo kuzziz žoñinaca juntjapchičha, Pabluž Silž quintra parlizjapa. Nekztanaqui ninacaqui juc'anti žoñinaca juntichičha. Nii žoñinaca juntiču, žoñinaca aptjapchičha Pabluž Silž quintra. Nekztanaqui tjapa nii quintra aptjapžñi žoñinacaqui Jasonž kjuya ojkcichha. Jalla nuž ojkcžcu, nii kjuya muyuntichičha, Pablo Silas kjurcan. Nii pucultan žoñinaca jwes pecatčha, parti žoñinacžquiz intirjizjapa. ⁶ Pero Jasonž kjuyquiz Pablo Silas ana watchičha. Nižtiquiztanaqui nii quintra žoñinaca Jason tanchičha, nižaza yekjap nekž žejlñi jilanacžtan. Nekztanaqui nii criichinacaqui chjichtatačha wajt jilirinacž yujcquin. Nii jilirinacž yujcquiz želan, nii quintra žoñinacaqui altu joržtan čhiichičha, tuž cjan:

—Tii žoñinacaqui jakziquin ojktčhaja, nekž žejlñi žoñinacž kuz turwayskatčha. Jalla tinacaqui tekž tjonchizakazza, ana wal kamaña quejpskatzjapa. ⁷ Jasonqui niž kjuyquiz Pablo Silas alujchitakalčha. Nižaza tinacaqui cjičha, yekja chawc jiliri žejlčha, Jesusa cjita. Nužukaz cjičha tinacaqui. Jalla nuž cjenacqui niiqui ancha učhum lii quintračha, nižaza učhum roman chawc jilirž quintračha. —Nuž cjan quintra čhiichičha.

⁸ Jalla nuž nonžcu, tjapa nii wajtchiz žoñinacami jilirinacami walja žawjchičha. ⁹ Ultimquiziqui Jasonqui niž mazinacžtanpacha tsjii wali printa tjaachičha, ninaca cutta cjejajo.

PABLUZTAN SILZTAN KAMTA BERA CJITA WAJTQUIN

¹⁰ Jalla nii noj weenpacha criichi jilanaqaqui Pablužquiz Silžquiz nii wajtquiztan ulanskatchičha. Nekztan Berea cjita watja ojkcichha. Jalla nicju irantiču, judionacž ajcz kjuya luzzičha. ¹¹ Jalla nii judionacaqui tsjan zuma kuzziztačha nii Tesalonic wajtchiz judionacžquiztan. Tjapa kuztan Yooz taku catokñitačha. Nižaza zapuru ninacaqui tuquita cjiirta Yooz taku liiču liiču zumpacha tantiichičha, nii Pabluž Silas čhiita taku, werara ana werara, jalla nii zizjapa. ¹² Jalla nižtiquiztan walja nii judionacaqui Jesucristužquin criichičha. Nižaza walja griego parti žoñinacaqui criichizakazza, rispitta luctakanacami maatakanacami criichizakazza. ¹³ Jalla nekztanaqui nii Tesalónica wajtchiz judionacaqui nonzicha, Pabluqui Berea wajtquin Yooz taku paljajñi ojkcichha. Jalla nii quintu ziccu, Berea watja ojkcichha. Jalla nicju ninacaqui žoñinaca žawjwaž zjijcanchičha, Pabluž quintra. ¹⁴ Jalla nuž cjen nii criichi jilanaqaqui ana enenskatžcu Pablo cuchanzquichičha pajk kot kutñi. Silžtan Timoteožtan, jalla ninacazti Berea wajtquiz eclichitačha. ¹⁵ Nekztanaqui Pablužtan cumpant'iñi žoñinacaqui Pablo chjitchičha Atenas cjita watja. Jalla nekztanaqui quejžquichičha tii takunacžtan: “Silžtan Timoteožtan, jalla ninacaqui Pablužquin apura irantiz waquizitčha”, cjan.

PABLUZ KAMTA ATENAS CJITA WAJTQUIN

¹⁶ Nekztan Pabluqui Silas Timoteo tjewsnatčha. Atenas cjita wajtquiz žejlcan, wacchi žoñiž paata yooznaca cherchičha. Nii wajtquiziqui jakzimi žoñiž paata yooznacapanikaz želatčha. Jalla nuž cheržcu niž kuzquiz ancha sint'ichičha. ¹⁷ Jalla nižtiquiztan Pabluqui judionacž ajcz kjuyquin paljaychičha. Judionacžquizimi Yooz rispitiñi žoñinacžquizimi paljaychičha. Nižaza zapuru pajk plazquin paljaychičha, ojklajñi žoñinacžquiz. ¹⁸ Jalla nii plazquiz tsjii istutiñinaca želatčha. Parti nii istutiñinacaqui Epicúreos t'akquiztantačha. Parti nii istutiñinacazti Estoicos cjita t'akquiztantačha. Jalla ninacaqui Pablužquiz paljaychičha. Nekztanaqui yekjap istutiñinacazti cjichičha:

—¿Jaknužkat tii žoñic čhiichani, waljaž čhiičha pero? ¿čhjulut intintiskatz pecjo?

Yekjap istutiñinacazti cjichičha:

—Niičha yekja yooznacž puntuquiztan paljayñiqui.

Pabluqui Jesusiž puntuquiztan nižaza ticzquiztan jacatatž puntuquiztan čhiichičha. Jalla nuž čhiitquiztan nii istutiñinacaqui nižta čhiichičha. ¹⁹ Nekztanaqui nii istutiñinacaqui Pablo chjitchičha tsjii Areópago cjita yokquin. Jalla nicju ajczñitačha parlizjapa. Nekztan Pablužquiz čhiichičha tuž cjan:

—Nawjctan amqui tsjii ew tjaajintanaca zjijcchamčha. Jalla nii ew taku ziz pecučha wejrnacqui. ²⁰ Amqui tsjemat istrañchuc takunaca čhiičha. Kjažt cjii nii takunacaya, jalla nii intintaz pecučha wejrnacqui.

²¹ Nii Atenas wajtchiz žoñinacaqui nižaza nii parti wajtquin kamñi žoñinacaqui čhjul ew takunacami nonzkaz pecatčha. Nižaza čhjul ew takunacami čhiiz kaz pecatčha. Jalla nii ew takunacquizkaz ninacž kuz tjaañitačha.

²² Jalla nii Areópago yokquin Pabluqui ninacž taypiquin tsijtsičha. Jalla nuž tsijtsu, tuž cjičhica:

—Atenas wajtchiz žoñinaca, ančhucqui wacchi yooznaca rispitiñchucčha, jalla niil cheručha. ²³ Tii wajtquiz ojklajcan, wejrqui ančhuca silunaca cherchinčha. Nižaza tsjii silquin cherchinčha tuž cjiirta: “Tii siluqui ana pajta Yooz sirwizjapačha”. Nii ana

pajta Yooz ančhucqui rispitcha, ana pajžcupacha. Jalla nii ana pajta Yooz puntuquiztan chiyučha.

²⁴ Nii Yoozqui tii muntu paachiča, nižaza tjapa tii muntuquiz žejlñi cusasanaca. Jaziqúi arajpachquinami yokquizimiž mantiča. Nii Yoozqui žoñinacž kjuyta simplunacqiz ana kamča. ²⁵ Anaž chjulumi pečča, žoñiž sirwita paataqui. Niipachaž zapa maynižquiz žeti tjaacha, nižaza quera atquiztan jeejsjapa tjaacha, nižaza tjappacha tjaacha žoñinacžquiz.

²⁶ Tsjii lucutiñi žoñžquiztan tjapa tii muntuquiz žejlñi žoñinaca tjonkatchičha Yoozqui, tjapa kjutñi tii muntuquiz kamajo. Nižaza žoñinacž žejtz timpumi ticz timpumi, jalla nii Yoozpačaž mantiča. Nižaza jakziquin tsjii žoñiqui kamslaja, jalla niimi zakaz mantiča Yoozqui. ²⁷ Jalla nuž mantičiča Yoozqui, žoñinaca nii kjurajo, nižaza wachajo. Ultimupanča Yoozqui učumnacaquiztan anaž azkquin žejlča. ²⁸ Yooziž cjen učumgúi žejtča, nižaza ojklayča. Jalla nižtakazak yekjap ančhucacuiztan cjjirchiča, tuž cjan: “Yooziž paatača učumgúi”. ²⁹ Nekztanaqui učumgúi Yooz paatiquiztan, učumlaqui anaž pinsis waquziča, tuž cjan: “Ultim Yooza žoñiž paataqui, korquiztan, paazquiztan, mazquiztan, jalla nižta žoñiž paataqui”. ³⁰ Tuqui timpuqúi žoñinacaqui Yooz puntuquiztan ana zumpacha zizziča. Jalla nuž cjen Yoozqui žoñinacž uj awantichiča. Anziqúi tjapa tii jazta žoñinacžquiz mantičiča, tuž cjan: “Persun uj pajžcu, kuzza campiya”. ³¹ Nekztanaqui Yoozqui tsjii tjuñi utčiča, tjapa tii muntuquiz žejlñi žoñinaca werara pjalzjapa. Tsjii Yooziž illzta žoñiqui tjapa žoñinaca pjalaguičha, Yooz Ejpž cuntiquiztan. Yoozqui nii illzta žoñiž ticziquiztan jacatatskatchičha. Jalla nižtiquiztan Yoozqui kjanapacha tjeeziča, nii žoñiqui illztačača pjalñijapa, jalla nii. Jaziqúi nižžquin criya. — Nuž paljaychiča Pabluqui.

³² Jalla nii ticziquiztan jacatatchi quinto nonžcu, yekjapanacaqui tjassiča. Yekjapanacazti cjichiča:

—Tii jarquin tii amiž chiita puntuquiztan wilta nonznachani.

³³ Jalla nekztanaqui Pabluqui ninacžquiztan ojkičiča. ³⁴ Yekjapanacazti Pablužquiz apziča, niž taku criižcu. Ninacžquiztan tinaca želatča: Dionisiotacha tsjiqúi, nižaza niiqui Areópago cjita t'akquiztantača. Nižaza Dámaris cjiti tsjaa maatak žonqui criiçhintača. Nižaza tsjii kjaž iya žoñinacaqui criiçiča.

18

PABLUZ KAMTA CORINTO CJITA WAJTQUIN

¹ Wiruñiqui Pabluqui Atenas wajtquiztan ulančiča. Corinto cjita watja ojkičiča. ² Jalla nicju tsjii judío žoñžtan zalchiča. Nii žoñiqui Aquila cjitatača. Ponto yokquiztan tjonchitača. Niž tuquiqui Claudio cjita chawc jiliriqui mantičiča tjapa judío žoñinaca Roma wajtquiztan ulnajo. Jalla nižtiquiztan Aquilaqui Italia yokquiztan ulanspantača, niž tjunatanpacha, Priscila cjiti. Ninacžquin Pabluqui tjonžni ojkičiča. ³ Pablužtan ninacžtan tsjii oficiuchiztača, tultu kjuya paañitača. Jalla nižtiquiztan Pabluqui ninacžtan kamčiča junto nii tultu kjuya langzjapa. ⁴ Zapa jeež tjuñquiz Pabluqui judionacž acjz kjuya ojkičiča. Jalla nicju judionacžquiz Yooz taku paljayñitača, nižaza ana judío žoñinacžquizimi. Zuma razunchiz tawkžtan paljaychipanča ninacaž zumpacha intintazñi cjisnajo.

⁵ Nekztan Silžtan Timoteožtan Macedonia yokquiztan irantižquichiča. Nekztanaqui Pabluqui Yooz takupanž paljaytača. Yekja langžñijapa timpu ana želatča. Nižaza Pabluqui judío žoñinacžquiz kjanacama intintiskatchičha, Jesusaqui ninacaž tjewžta Cristučha, jalla nii. ⁶ Nii judío žoñinacazti quintra cjissiča Pablužjapa. Nižaza niž quintra anawalinaca chiichiča. Jalla nižta niž quintra chitiquiztan Pabluqui niž zquiti tsajtšajtsinchiča, ninacž quintra tsjii siñala cjejajo. Nižaza cjichiča:

—Ančhucqui infernuquinž tjojttaž cjequičha, liwriiñi Yooz taku ana nonzinčucča, nekztan. Jalla nuž castictaž cjen, ana wejtquiz uj tjojtNASAča. Ančhucqui kuzinpan Yooz taku ana criiž pečča. Tonjtan nawjçhuc wejrqui yekja wajtchiz žoñinacžquin okača, ninacžquin liwriiñi Yooz taku paljayžcača.

⁷ Nekztanaqui nii ajcz kjuyquiztan ulanžcu tsjii Justo cjita žoñž kjuya ojkičiča. Nii žoñiqui Yooz sirwiñitača, nižaza ajcz kjuy latuquiz kjuychiztača. Jalla nekž žejlñitača. ⁸ Nii ajcz kjuy jiliriqui Crispo cjitatača. Niiqui nižž familianacžtanpacha Jesucristužquin criiçiča. Nižaza walja Corinto wajtchiz žoñinacaqui Yooz taku nonžcu criiçiča. Nekztanaqui bautista cjissiča. ⁹ Jalla nekztanaqui tsjii ween Yooz Jiliriqui Pablo chjuuzkatchičha. Nii chjuužtiquiztan Yoozqui Pablužquiz cjichiča:

—Ana eksna amqúi. Tirapan Yooz taku parla. Yooz taku paljayñi langzquiztan ana jayta. ¹⁰ Wejrqui amtan chicapachača. Anaž jakziltami amquiz tani atasacha, ana wali paazjapaqui. Nižaza tii chawc wajtquiz muzpa žoñinacaqui wejtquin criyaquičha.

¹¹ Jalla nuž chjuuzcu Pabluqui nii Corinto wajtquiz tsjii wata tizruchiz kamchiča, Yooz taku tjaajincan.

¹² Jalla niiž wiruñ judío zoñinacaqui Pabluž quintra tsjii kuzziz ajeczica. Nekztanaqui Pablo tanžcu, chawc jilirž yujcquin chjitchiča. Galión cjitatača nii Acay yok jiliriqui.

¹³ Jalla nuž chjichcu, nii chawc jiliržquiz cjichiča:

—Tii zoñiqui uħumnaca lii quintraž ojklayča. Tiiqui zoñinaczquiz ana wal tawkžtan intintiskatča, niž Yooz sirwizjapa. Pero niž Yooz sirwizquiz uħumnaca lii quintrača.

¹⁴ Pabluž chiyawc cjen Galión cjita jiliriqui judionaczquiz paljaychiča, tuž cjan:

—Judío zoñinaca, tii zoñiqui ana wejnaca lii quintra paachiča. Nižaza ana chawc uj paachiča. Tsjii anawali paatasacha, nekztan anħucaž quijta razuna nonžtasacha.

¹⁵ Tii asuntuqui anħuca takucamakazla; nižaza zoñž tjuu puntuquiztan parlakazla; nižaza anħuca liiquiztankazla. Jaziqui anħucporaž parlasa; nižaza anħucporaž kjažmi arreglasa. Wejrqui anal tii anħuca lii puntuquiztan arreglis želuča.

¹⁶ Jalla nekztanaqui nii jiliriqui nii zoñinaca tjirkatchiča niž oficinquiztan. ¹⁷ Nii ajcz kjuya jiliriqui Sostenes cjitatača. Jalla niča quijchiqui. Jalla nuž nii jiliriz tjirkattiquiztan, tjapa nii wajtchiz zoñinacaqui nii quijñi zoñžtan kichi tansiča, jalla nekzpacha, nii jilirž yujcquizpacha. Nii Galión cjita jilirizti nuž kichjasanami ana importichiča.

PABLUQUI ANTIOQUIA QUEJPCHICHA

¹⁸ Nekztanaqui Pabluqui iyapan kamchiča. Nekztan nii criichi jilanaczquiz “Okuča” cjan ulanchiča. Nekztanaqui tsjii warcu zali ojkiča, Siria yoka ojczjapa. Priscilatan Aquilžtan chica ojkiča. Cencrea cjita wajtquiz, ima warcuquiz luzcan, Pabluqui niž ach chara k'ala murchiča, tsjii compromitta cuzturumpi cumplisjapa. ¹⁹ Nekztanaqui warcuquiz ojczcu, Efeso cjita watja irantichiča. Jalla nicju Pabluqui Priscilatan Aquilžtan, jalla ninaca ecchiča. Nekztan Pabluqui judionacz ajcz kjuya ojkiča. Jalla nicju nii ajczñi judionacztan parlichiča. ²⁰ Nekztanaqui nii judionacaqui Pablo roct'ichiča, iya tsjii kjaž majžtan kamt'ajo. Pabluzti ana munchiča. ²¹ Jalla nekztan ima ninaczquiztan ojkan, Pabluqui cjichiča:

—Jerusalén watja irantistanča, pijista paazjapa. Pero Yooz munanaqui wejrqui quejpcacha anħucatan wilta zali.

Jalla nuž chiižcu, warcuquiz luzziča. Nekztanaqui Efeso wajtquiztan ojkiča. ²² Nekztanaqui Cesarea cjita watja irantižcu, Pabluqui warcuquiztan ulanchiča. Jalla nuž ulanžcu Jerusalén watja ojkiča, criichi jilanaczquin zalzjapa. Nekztan Antioquia wajt kjutñi ojkiča. ²³ Jalla nekz tsjii kjaž tjuñi kamžcu, wilta ojkiča. Galacia nižaza Frigia yokanacaran ojklaychiča. Jalla niiran iclizquiztan icliza ojklaychiča, criichi jilanaca tjurt'iñi kuzziz cjiskatzjapa.

APOLOS CJITA YOOZ TAKU PALJAYÑI

²⁴ Jalla nii timpuqui tsjii judío zoñiqui Efeso cjita watja irantichiča. Apolos cjita tjuuchiztača. Niiqui Alejandria pajk wajtchiz zoñitača. Nižaza niiqui Yooz taku walja zuma paljayñitača. Nižaza cjiirta Yooz taku zumaž zizatča. ²⁵ Nii Apoložquiz Yooz kamañ puntu walja tjaajintatača. Jaziqui walja tjapa kuztan Yooz taku parliñitača. Juanž bautistakaz cjenami Jesucristuž puntuquiztan walja kjana tjaajinchiča. ²⁶ Nekztanaqui Efeso wajtquiz željcan, Apolosqui ajcz kjuyquiz tjurt'iñi kuzziz tsjitsiča, Yooz taku paljayzjapa. Niiž paljayta taku nonžcu, Priscilatan Aquilžtan jalla ninacaqui tsjii latu Apolos chjitchiča, Yooz kamaña puntu tsjan kjana tjaajinzjapa. ²⁷ Jalla nekztanaqui Apoložquiz Acaya cjita yokaran ojklayž pecatča. Jalla nuž cjen jilanacaqui walja apoychiča, nižaza tsjii carta credencial apaychiča nii yokquin željñi jilanaczquiz, ninaca zuma risiwajo. Nii yokchiz jilanacaqui Yooz okžñiž cjen criichiča. Acaya irantiscuqui Apolosqui nii criichi jilanaczquiz zuma tjaajinchiča. ²⁸ Nižaza zuma razunquiztan chiican, tjapa zoñinacz yujcquiz nii quintra judionacz pinsitanaca tjeeciča, anapan zumaž ninacz razunacuqui. Ninaca atipichiča. Nii quintra judío zoñinacaqui ana kjaž cji atichiča. Cjiirta Yooz tawk jaru intintiskatchiča, Jesusaqui ninacz tjewzta Cristuča, nižaza Yoozquiztan cuchanzquita Cristuča, jalla nii.

19

PABLUZ KAMTA EFESO CJITA WAJTQUIN

¹ Acayquiztan quejpcu, Apolosqui Corinto wajtquiz želatča. Pabluzti curunac yoka watžcu, Efeso watja irantichiča. Jalla nicju tsjii kjaž Yoozquin criichi zoñinacztan zalchiča. ² Jalla nuž zalžcu, Pabluqui pewcziča, tuž cjan:

—¿Anħuc criiz orauki Espiritu Santuqui anħuca kuzquiz luzzikay?

Ninacaqui kjaaziča, tuž cjan:

—Anaž. Nii Espiritu Santo puntuquiztan anawira nonzinča.

³ Jalla nižtiquiztanaqui Pabluqui pewczičha, tuž cjican:

—Ančhucqui, čehjul bautismo tanzinčhuctaya?

Ninacaqui kjaaziča:

—Juanž bautismo tanzinča —cjican.

⁴ Nekztanaqui Pabluqui cjichičha:

—Walikazza. Juanqui kuz campiñi žoñinacžquiz bautisñitača. Pero nii Juanž wirquin tsjiuqi tjonchiča. Jalla niičha Jesusaqui. Niiqui Yooz Ejpžquiztan cuchanžquita Cristučha. Jalla nižžquin criiz waquiziča. Jalla nižtazakaz Juanqui žoñinacžquiz čhižiñitača.

⁵ Jalla nii taku catokžcu, nii žoñinacaqui Jesucristo Jilirž tjuuquiz bautistatača.

⁶ Nekztanaqui Pabluqui ninacž juntuñ kjaržtan lanchičha. Jalla nuž lanžnan Espiritu Santuqui tjonchiča. Jalla nižtiquiztan yekja takunacžtan parli kallantichiča. Nižaza Yoožiz zizkatta puntunaca parličičha. ⁷ Jalla ninacaqui tsjii tuncapan žoñinacatakalča.

⁸ Chjep žiiz Pabluqui jalla nicju kamchiča. Jalla nuž kamcan ajcz kjuya ojknipantača. Nii ajcz kjuyquin zuma tjurtiñi kuzziz paljajñipantača, Yooz mantita kamañ puntuquiztan intintiskatcan. ⁹ Yekjap žoñinacazi wira ana criichipanča. Ninacaqui chojru kuzziz cjissičha. Yooz kamañ quintra parličičha. Jalla nižtiquiztan Pabluqui ninacžquiztan zarakchiča. Nižaza criichi žoñinaca chjitchičha tsjii escuel kjuyquin. Nii escuelchiz žoñiqui Tiranno cjita tjuuchiztača. Jalla nicju Pabluqui tjaajinčičha zapuru. ¹⁰ Jalla nuž tjaajincanaqui pizc wata kamchiča. Jalla nižtiquiztan tjapa nii Asia provincia yokquin kamñinacaqui Jesusa Jilirž liwriñi quinto nonchiča. Judío žoñinacami, nižaza ana judío žoñinacami nii quinto nonchiča. ¹¹ Nižaza Yooz aztan Pabluqui wali pajk milajrunaca paachiča. ¹² Jalla nižtiquiztan žoñinacaqui pañumi zquitimi Pablužquiz lanskatčiča. Jalla nuž lanskatžcu, nii pañumi zquitimi chjitchičha, laa žoñinacžquin. Jalla nižtiquiztan nii laanacaqui čhetintatača, nižaza nii žoñinaca tanñi zajranacami ulanskatchičha.

¹³ Tsjii kjaž judío žoñinacaqui ojklayatča, zajranaca chjatkatcan. Jalla nuž chjatkatcan, nii žoñinacaqui Jesusa Jilirž tjuužtan ojklaz pecatča. Nekztanaqui zajranacžquiz cjichičha:

—Zajranaca, ančhuc ulnaj cjiwča, Pabluž parlita Jesús tjuuquiz.

¹⁴ Jalla nižta paachiča pakallawk judío jilazullaqui. Ninacž ejpqui Esceva cjita tjuuchiztača. Niiqui judiuz timplu chawc jiliritača. ¹⁵ Nii pakallawk jilazulla nižta paan, tsjii žoñi tanñi zajraqui ninacžquiz cjichičha:

—Jesús pajuča. Nižaza Pablo pajuča. Ančhucqui čjectčhuctajo?

¹⁶ Jalla nižtiquiztan nii zajra tanta žoñiqui tsjii layžcu ninacžquiz tanzičha, kijchjapa. Nii zajraž tanta žoñiqui walja azziztača. Jalla nii aztan ninaca atipchiča. Nižaza k'alapacha čhojritchipanča. Nižtami čhojrichta ana zquitichiz atipassiča nii pakallawk žoñinacaqui. ¹⁷ Jalla nekztanaqui tjapa nii Efeso wajtchiz žejlñi žoñinacaqui nii quinto zizziča, judionacami, ana judionacami. Jalla nekztan walja eksnatča. Nižaza Jesucristo Jilirž tjuu walja alawaziča.

¹⁸ Nižaza walja criichi žoñinacaqui ninacž tuquita persun uj paatanaca pajžcu, kjanacama mazziča. ¹⁹ Nižaza yekjap žoñinacaqui ima Yoožquin criican, laykican ojklayñitača. Jalla ninacaqui ninacž layka ojklaz liwrunaca zjijcchiča. Nekztan k'ala nii liwrunaca ujkatchičha tjapa žoñinacž cheran. Pjijska tunc waranka pajk ultimu paaz, nuž valorchiztača nii liwrunacaqui. ²⁰ Jalla nekztan nii criichi žoñinacaqui tjapa kjetñi Yooz taku paljaji ojklayčiča. Nekztan tsjan tsjan žoñinacaqui Yooz taku catokchiča.

²¹ Jalla niž wiruñ Pabluqui niž kuzquiz Macedonia nižaza Acaya yokanacquin tjonžpanž tantiichiča. Jalla nuž wattan Jerusalén watja irantispañž tantiichiča. Nižaza Pabluqui cjichičha:

—Jerusalén watja ojžcuqui, wejlaqui Roma watja irantistanča.

²² Jalla nižtiquiztanaqui Pabluqui pucultan yanapñinaca cuchanchičha Macedonia. Nii pucultanaqui Timoteotacha, nižaza tsjiuqi Erastotacha. Pabluzti tsjii kjaž majjapa elchičha Asia yokquin.

ŽOÑINACA APTJAPZTA EFESO WAJTQUIN

²³ Jalla nii timpuqui walja žoñinaca aptjapziča, Yooz kamañ jicz puntuquiztan paljajtaž cjen. ²⁴ Nii aptjapñi ačhaqui Demetrio cjitatača. Jalla niiqui paazquiztan yooznaca paañitača. Jalla nuž paatiquiztan walja paaz canchiča, nižaza parti nižta paañinacaqui. Diana cjiti žoñiž paata yooz timplu irata jalla nii paachiča ninacaqui. ²⁵ Nekztan Demetrio cjita žoñiqui tjapa nii yooznaca paañi žoñinaca juntichiča, nižaza niž langžñi mazinaca juntichizakazza. Nekztanaqui tuž cjichičha:

—Jilanaca, ančhucqui zizza. Tii oficiuquiz langzcan, zuma paaz canča učhumnacaqui, zuma kamzjapa. ²⁶ Tii Pabluqui ojklayča, “Zoñiz paata yooznacaqui anača ultim yoozqui”, cjan. Jalla nuž chiyan, walja zoñinacaqui niiz taku criiča, tii Efeso wajtquinami, nižaza tjapa tii Asia provincia yokquinami. Niiz taku criiču, učhum yooznac-quiztan zarakchiča. Jalla nii quinto nonchinčhucča, nižaza cherchinčhucča. ²⁷ Jalla nižtiqiztan tii učhum langznacaqui anat cusa cjsnačhani. Nižaza učhumž cansmi pertisnačhani. Anziqiu tjapa tii Asia provincia yokquin žejlfi zoñinacami nižaza tjapa tii muntuquiz žejlfi zoñinacami naa yooz siñuri sirwiñiča. Pero Pabluž cjen, Diana cjiti pajk yooz siñuri timplumi ana rispittat cječhani.

²⁸ Jalla nuž Demetriuz chiita taku nonžcu, walja žawjchi cjissiča. Jalla nuž žawjzcu, kjawchiča tuž cjan:

—¡Viva Diana yooz siñura! ¡Viva tii Efeso wajtchiz yooz! —nuž cjan kjawchiča.

²⁹ Nekztan tjapa nii wajtchiz zoñinacž kuz turwayskatchiča. Nižtiqiztan nii wajtchiz zoñinacaqui Gayžtan Aristarcužtan, jalla ninaca kichi tanziča. Nii pucultanaqui Macedonia yokquiztan Pablužtan chica ojkhitača. Jalla nii pucultan tanžcu, pajk parliz kjuya chjitchiča. ³⁰ Nižaza Pabluqui nii kjuya luz pecatča, zoñinacžquiz paljayzjapa. Criichi zoñinacazti Pablo atajchiča, ana luzkatajo. ³¹ Nižaza yekjap Asia jilirinaca želatča, Pabluž amigonacatakalča. Jalla ninacaqui tsjii zoñi cuchanžquichiča Pablužquin rocžinajo, nii parliz kjuyquiz ana luzajo. ³² Tampachquiztan juntazcu zoñinacaqui kjawchiča tjapaman razunanaca chiican. Aptjapziž cjen nekztan nižta kjawchiča zoñinacaqui. Anča pajk ch'awjwa paatča. Jila manka zoñinacaqui čjul puntu ajcztažlaja ana zizziča. ³³ Yekjap zoñinacaqui nii ajczta puntu zumpacha intintiskatchiča Alejandružquiz. Nekztan niiqui tucquin tsjtskatchiča, nii judionacžquiztan tjurt'izinajo. Nekztanaqui Alejandruqui kjara waytižcu ch'uj cjeej cjichiča. Nekztanaqui niiqui tjapa zoñinacž yujcquiz tjurt'iziñž tawkžtan chiiz pecatča. ³⁴ Parti zoñinacazti Alejandro judio zoñi cjan zizcu, wilta kjawchiča tsjii pizc ora. Tsjii joržtan tuž cjan:

—¡Viva Diana yooz siñura! ¡Viva tii Efeso wajtchiz yooz!

³⁵ Jalla nekztanaqui nii wajt secretariuqui zoñinaca ch'uj cjskatžcu, paljaychiča tuž cjan:

—Efeso jilanaca, tii pajk yooz Diana siñura timplu tii Efeso wajtchiz zoñinacžquiz cumpjitača. Nižaza arajpachquiztan tjojtžquichinča taa yooz siñuriqui. Tsjii maz cheechi tjonžquichinča. ³⁶ Jalla nii puntuquiztanaqui anaž jecmi nicasača. Jaziqiu ch'ujča cjee. Ima zuma tantiyazcan anača čjulumi paa. ³⁷ Tii ančuca zjijcta zoñinacaqui ana čjulumi chiichiča naa Diana siñurijapaqui, anazaž naa quintra čjulumi paachiča. ³⁸ Demetriužtan niiz langžni mazinacžtan quijz pecəhaj niiqui, niijapa juez jilirinaca žejlča. Nii jilirinacžquinkaz ojkla, nii quija arreglisjapaqui. ³⁹ Tsjii yekja puntu parliz pecəhaj niiqui, zumpachaž ajczcuž parla. ⁴⁰ Tii aptjapzi puntuquiztan učhum chiiz razunanacaqui ana žejlča. Jaziqiu učhum gobiernuqui učhumnac quintra uj tjojtmasača, tii noj aptjapziquiztan. ⁴¹ Tii parlaqui žeržta cjila, —nuž cjichiča nii secretariuqui.

Nekztanaqui zoñinaca liwž cuchanchiča, persun kjuya okajo.

20

PABLUZ OJKTA MACEDONIA NIZAZA GRECIA

¹ Jalla nekztanaqui nii aptjapzta zoñinacž ojktan, Pabluqui criichi zoñinaca kjawziča, ninacžquiz tjaajinzjapa. Nekztanaqui Pabluqui “Okaz” cjichiča, Macedonia yoka ojczjapa. ² Jalla nii yokquin ojklayan, criichi jilanacžquin zuma tawkžtan anča p'ekinčaychiča, tjurt'iñi kuzziz cjejajo. Nekztanaqui Grecia yoka irantichiča. ³ Jalla nicju čjep jiz žejlchiča. Nekztan warcu zalz pecatča, Siria yoka ojczjapa. Warcu tanawc cjen, Pabluqui quinto zizziča, judionacaqui niiz quintra parlassitaquiča, jalla nii. Jalla nižtiqiztan niiz warcuquiz ojcz cjetaqui nužquiz tijsiča. Yokaranpacha ojkičiča. Nekztan Macedonia yoka irantichiča. ⁴ Nižaza Pablužtan chica ojkičiqui tinacatača: Sopatertača (niiqui Berea wajtchiztača), nižaza Aristarcutača, nižaza Segundutača (niiqui Tesalónica wajtchiztača), nižaza Gayutača (niiqui Derbe wajtchiztača), nižaza Timoteotača, nižaza Tiquicutača, nižaza Trofimutača. (Jalla Tiquicuztan Trofimužtan Asia provinciquiztantača). ⁵ Jalla nii jilanacaqui wejnaca tuqui okjaychiča. Jalla nuž okjayzcu Troas cjita wajtquin wejrnac tjewziča. ⁶ Wejrnacqui ana liwaturchiz t'anta lujlž pjiista paztan, Filipino cjita wajtquiztan zarakchinča tsjii warcuquiz. Tsjii pjijska tjuñquiztan Troas watja irantichinča. Jalla nicju kamchinča tsjii simana.

PABLUZ KAMTA TROAS WAJTQUIN

⁷ Dominguqui wejrnacqui ajczinča, Santa Cena paazjapa. Jalla nuž ajczcu Pabluqui tjaajinčiča criichi jilanaczquiz. Jaka tažu zarakz cjen, chica aramacama tjaajinčiča. ⁸ Wejrnacqui tsewcta pisuquin ajczintača tsjii kjuyquiz. Kjanzjapa wacchi michanaca tjeestatača. ⁹ Nižaza Eutico cjeta tjowa ventanquiz julzi želatča. Pabluž ažkapacha chiyan, nii tjowaqui anča tjaji tjonkatchiča. Nekztan nii ventanquiztan kossuc tjojt-siča, čhjep pisu kjuyquiztan. Ticzi waytitatača nii tjowaqui. ¹⁰ Nekztanaqui Pabluqui chjiwžquichiča. Nii tjowž juntuñ chutjatžcu žcojrziča. Nekztanaqui parti jilanaczquin cjichiča:

—Anača tsucaquiča. Zejtča tiiqui.

¹¹ Jalla nekztanaqui Pabluqui wilta yawchiča tsewcta pisuquin. Nekztan Santa Cena paachiča. Jalla nuž paažcu, Pabluqui tirapan parličiča kjanatscama. Nekztan ojkchiča. ¹² Partinacazti zuma kuzta ecličiča. Nii tjowa vivož cjen, cuntintu nii tjowa chjitchiča.

¹³ Nekztanaqui wejrnacqui warcuquiz okjaychinča Asón yokacama. Pabluzti kjojchuf ojkz pecatča. Asón wajtquiztan Pablo zakaz warcuquiz ojkz tantiichiča. Jalla nuž cjican kaztatača. ¹⁴ Nekztanaqui Asón wajtquin Pablužtan zalzinča. Nekztanaqui Pabluqui wejtnacatan chica warcuquiz luzziča. Nekztanaqui Mitilene kjutñi ojkchinča. ¹⁵ Mitilenequiztan ojkan, jaka tažuqui Quo latuquin watchinča. Kat tažuqui Samos cjeta watja irantichinča. Nekztanaqui Trogilio cjeta wajtquin jeesassinča. Niiž jaka tažuqui Mileto cjeta watja irantichinča. ¹⁶ Jalla nuž ojkchinča, Asia yokquin ana wacchi tjuñi žejljapa. Efeso wajtquin ana ojkz pecatča. Antiz Jerusalén watja apura ojkz pecatča Pabluqui. Jalla nicju irantis pecatča ima Pentecostés tjuñi tjonan. Jaknužquiztanami irantisquizpanž pecatča.

EFESO ICLIZ JILIRINACZQUIN CHIIZINTA

¹⁷ Mileto wajtquin žejlcan, Pabluqui Efeso icliz jilirinaca kjawžquifi cuchanchiča. ¹⁸ Jalla nii jilirinacaž tjonan, Pabluqui ninaczquiz tuž chiizinchiča:

—Weriž Asia yokquiz tjonan, nii tjuñquiztanpacha jaknužt ančhucatan chica kamtučhaja, jalla nii ančhucqui zizza. ¹⁹ Jalla nuž ančhucatan kamcan, humilde kuzziz Yooz Jiliržquiz sirwichinča. Nižaza criichi žoñinaczquiztan wejť kuzquiz sint'itiquiztan anča kaachinča, nižaza anča pruebanacami sufrichinča. ²⁰ Tsjan zuma kamañchiz cjisjapa ančhucquiz tjapa zumanaca tjaajinčinča, tjup kuzziz. Plazquinami callquinami tjaajinčinča, nižaza ančuca persun kjuyquiztan kjuya tjaajinčinča. ²¹ Nižaza judionaczquizimi ana judionaczquizimi paljaychinča wejřqui, tuž cjican: “Ančhucqui persun uj pajžcu, kuznaca campiya. Jesucristo Jiliržquin tjapa kuztan criya”. ²² Anziqui wejřqui Jerusalén watjal okača. Espiritu Santuž mantital okača. Jalla nicju čjulut watačhaja, anal zizuča. ²³ Jalla tii puntukal zizuča. Tjapa watjaran weriž ojklayan Espiritu Santuqui wejťquiz chiichiča, tuž cjican: “Amqui carsilquiz chawctam cjequiča. Nižaza ancham sufraquiča”. ²⁴ Pero nii mazintiquiztanaju wejř anal turwasnučha. Tii muntuquiz žejťjapa anaž importičha wejřqui. Wejť wiraqui anaž chekanaqui. Jesucristo Jiliriz tjaata apóstol cargo, jalla nii cumplistanča chekanaqui. Yooziž tjaata kamañ jaru ojklayz pecučha, ticzcama. Liwriñi Yooz taku parliz pecučha, Yooz zuma okžičha cjican.

²⁵ Yooz mantuquiz kamz puntuquiztan ančucaquiz mazzinča. Anziqui ančhucqui wejťtan anaž iya zalaquičha tekztan nawjčhuc. ²⁶ Jalla nižtquiztan ančucaquiz chiyučha, tuž cjican: Anaž jecmi ančucaquiztan wejťquin uj tjojtnsača, tuž cjican: ²⁷ “Pabluqui anaž tjapa Yooziž tjaata taku tjaajinčiča” cjicanaqui. Wejřqui tjapa Yooziž tjaata takunaca ančucaquiz mazzinča. ²⁸ Jalla nižtquiztanaju ančhucqui persun-pachquiz cwitaza, nižaza parti ančuca iclizziz jilanaca cwiťaquiča ančhucqui. Espiritu Santuqui ančhuc jiliriztakaz utchiča Yoozquin crichinaca cwiťajo, nižaza Yooz tawť čjeri tjaajo. Nii criichi jilanacz laycu Jesucristo Yoozqui niž persun ljoc tawťkiča, cruzquiz ch'awčžcu. Jaziqui criichi žoñinacača Jesucristužtaqui. ²⁹ Tsjiž zakal zizuča. Weriž ojktan, yekja žoñinacaqui ančucaquin tjonauičha ančhuc wichanzjapa, nižaza ančuca icliza akskatzjapa. Ninacaqui uzi tanñi kitiztakaz luzcaquičha. ³⁰ Nižaza ančucaquiztan toscara chiiñinaca želaquičha tsjii kjutñi criichi jilanaca chjitzjapa toscar tawťžtan. ³¹ Jaziqui ančhucqui zumpacha cwiťaza. Wejřqui čhjep wata intiru majiñami weenami zapa mayni ančucaquiz tjaajinčinča. Nižaza ančucaquiz chiichižincan, anča kaachinča.

³² Jaziqui jilanaca, ančhucqui Yoozquin cumpjiyuča. Nižaza Yooz zuma taku zumpachaz catoka. Jalla nuž cjen ančhucqui tjurt'iñi kuzziz cjequičha. Nekztan Yoozquiztan irinsa tanznaquičha tjapa Yooziž t'akžta žoñinacztan. ³³ Wejřpachača paazmi zqitimami anapan pecchintquijecžquiztanami. ³⁴ Antiz wejřtča persun kjaržtan langziťtquij, čjulut

pecatučhaja, jalla niijapa, nižaza wejttan chica ojklayñi žoñinacžjapami. Jalla nii puntuquiztanaqui ančhucqui zumpachaž zizza. ³⁵Jalla nužupan ančhucqui langz waquizičha, t'akjir žoñinacžquiz yanapzjapa. Jalla nuž kjana tjeezinčha persuna langzcan. Nižaza Jesús Jilirž chiita taku cjuñzna. Jalla tuž cjichha nii chiitaquai: “Onanñi žoñinacaqui juc'ant cuntintučha tanzñi žoñinacžquiztanaqui”.

³⁶Jalla nuž čičucu, Pabluqui quillzičha, tjapa nii žejlñi hermanonacžtan, Yoozquin mayizizjapa. ³⁷Jalla nekztanaqui tjapa nii jilanacaqui kaachičha Pabluž ojkc cjen. Pablo žcojrczičha, nižaza chjulzičha. ³⁸Pabluqui cjichičha:

—Wejrqui okačha, jaziqúi anaž iya wejr cheraquičha. —Jalla nižtiquiztan nii jilanacaqui ancha llaquita cjišičha.

Jalla nekztanaqui warcu luzcama chica ojkchičha.

21

PABLUQUI JERUSALEN WATJA OJKCHICHA

¹Jilanaca eccu, warcuquiz luzzinčha. Nekztan Cos cjita yok tirichuc ojkchinčha. Jaka tažuqui Rodas cjita yokquin ojkchinčha. Jalla niwjtan Pátara cjita watja ojkchinčha. ²Jalla nii Pátara wajtquiztan tsjii Fenicia kjutñi ojkñi warcu zalchinčha. Nekztan nii warcuquiz luzcu ojkchinčha. ³Jalla nuž ojkcjan Chipre cjita yoka ažkquin cherchinčha. Chipre yokaquai zkar latuquintačha. Tira ojkchinčha Siria yoka irantizcama. Tiro cjita wajtquiz kuzi ecz želan, nekztan Tiro watja luzzičha. ⁴Jalla nicju criichi jilanaca kjurchinčha, zalañcama. Nekztanaqui ninacžtan kamchinčha tsjii simana. Ninacaqui Espiritu Santuž cjen čiikatchičha Pablužquiz, tuž cjan:

—Amqui anatačha ojczqui Jerusalén watja.

⁵Simanaž wattan, Tiro wajtquiztan ulanchinčha. Nižaza tjapa nii wajtchiz criichi žoñinacaqui maatakanacžtanami ocjalanacžtanami wejnacaquiz cumpant'ichičha wajtž tjiya. Jalla nicju tsjii k'ara želatčha, kot atquin. Nii k'arquiz quillžcu Yoozquin mayizassinčha. ⁶Nekztanaqui zumpacha kjara tansascu, jaljtassinčha “Kjažllami okall” cjan. Nekztanaqui wejrnacqui warcuquiz luzzinčha. Ninacazti kjuya quejpcičha.

⁷Nekztanaqui Tiro wajtquiztan zarakchinčha, Tolemada cjita watja irantiscama. Jalla nicju criichi jilanacžquin tsaani ojkchinčha. Jalla nekztanaqui tsjii nooj kamchinčha nii jilanacžtan. ⁸Niž jaka tažuqui Pablužtan wejtnacatan ulanchinčha. Nekztan Cesarea cjita watja irantichinčha. Jalla nii wajtquiz irantižcu Felipž kjuya ojkchinčha. Jalla niitačha liwriñi Yooz taku parliñiqui jalla nii oficiuchiztačha. Niž tuqui Jerusalenquin pakallawk jilanaca illztatačha, Yooztajapa langzjapa. Tsjiiqui nii Felipitačha. Jalla niž kjuyquin kamchinčha. ⁹Nii Felipiqui pajkpaltan ana zalzi tjunmatanacchiztačha. Nižaza ninacaqui Yoozquiztan zizta taku parliñi profetanacatačha. ¹⁰Jalla ninacž kjuyquin tsjii kjaž maj kamžcu, tsjii Agabo cjita žoñiqui tjonchičha Judea cjita yokquiztan. Nii žoñiqui Yooz taku parliñi profetačha. ¹¹Jalla nii žoñiqui wejrnac tjonžñi tjonchičha. Nekztanaqui Pabluž jweranta kojch aptičičha. Nii kojchtan persun kojchha kjara jwersičha tuž cjan:

—Espiritu Santuqui tuž cjičha: “Jalla nižtapacha Jerusalén wajtquin judío žoñinacaqui tii kojch tuyñi žoñi jweracuichha. Jalla nuž jweržcu, yekja wajtchiz žoñinacžquiz intirjaquičha”. —Nuž cjichičha Agabo cjita profetaqui.

¹²Jalla nuž nonžcu, wejrnacmi nižaza nii Cesarea wajtchiz criichinacami tjappacha Pablužquiz rocassinčha ana Jerusalén watja okajo. ¹³Pablužti kjaazičha, tuž cjan:

—¿Kjažtiquiztan ančhuc kaajo? ¿Kjažtiquiztan ančhuc wejr llaquizkatjo? Wejrqui Jesucristuž cjen listučha čhejlta cjisjapami nižaza Jerusalén wajtquin ticzjapami.

¹⁴Jaziqúi wejtnaca razunžtan Pabluž taku ana atipi atchinčha. Jalla nuž cjen ana tira čiichinčha. Tiikazza cjichinčha:

—Yooz Jilirž munañpaj cjila.

¹⁵Jalla nekztanaqui ojczjapa tjaczinčha. Nekztan Jerusalén wajt kjutñi ojkchinčha. ¹⁶Nižaza yekjap Yoozquin criichi jilanacaqui wejtnacaquiz cumpant'ichičha. Tsjii ninacžquiztan Mnasón cjita žoñi želatčha. Niiqui Chipre cjita wajtchiz žoñitačha. Ažk wata Yoozquin criichipantačha. Niž kjuyquin alujazjapatačha Jerusalén wajtquin.

PABLUQUI JACOBZQUIZ TJONZICHA

¹⁷Jerusalén watja irantižcu, Yoozquin criichi jilanacaqui wejrnac ancha cuntintu risiwťichičha. ¹⁸Niž jaka tažu Pabluqui wejtnacatan Jacobžquin tjonžñi ojkchičha. Jalla nicju tjapa nii Jerusalén icliz jilirinacaqui želatčha. ¹⁹Pabluqui jilanacžquiz tsaanžcu, tjappacha niž ojklayta quint'ichičha. Yoozqui Pablužquiz wali pajk obranaca paakatchičha ana judío žoñinacž yokaran ojklayan. Jalla nii quint'ichičha Pabluqui. ²⁰Jalla nii takunaca nonžcuqui, Yooz honora čiichičha. Nižaza Pablužquiz cjichičha:

—Jila, walikazza niiqui. Nižaza tekzi tsjii kjaž warank judionacaqui Jesucristužquin criichizakazza. Jalla nii zizzamča. Nižaza tjapa ninacaqui cjičhipanča, “Moisés lii jaru ojkstanča” jalla nii. ²¹ Nižaza ninacaqui nonziča tii quintu: Amqui yekja yokquin kamñi judionacžquiz tjaajinñamča, “Moisés mantita lii ana cumplis waquiziča”, jalla nii. Nižaza ninacaqui am puntuquiztan tuž nonziča: Amqui “Lucmajch wawanaca ana chimputa cjis waquiziča”, cjan tjaajinñamča. Nižaza amqui “Učhum judio cuzturumpinac jaru ana paaz waquiziča” cjan tjaajinñamča. Jalla nuž am puntuquiztan nonziča tekz žejlñi hermanonacaqui. ²² Anziqiu nii hermanonacaqui am tjonchi zizcu ajcnaquiča. Jaziqui, ¿jaknužum cjeequ? ²³ Amqui jalla tužum paačhaj. Tii Jerusalén wajtquiz pajkpaltan žoñinaca žejlča. Ninacaqui compromitta taku cumplistanča. ²⁴ Amtan čica ninaca čjiča. Nekztan ninacžtan čica am učhum cuzturumpi paa. Nižaza ninacž gasto pacna, ninaca persun ach chara k'ala murta cjisjapa. Jalla nižtquiztan tjappacha intintiskataquiča, amqui učumnaca cuzturumpi ana quintrača, jalla nii. Jalla nuž čiičhiñinacaqui toscara cjičaj cjeequiča. Ampchazakazim učhum lii jaru paača. Jalla nuž intintaquiča tjappachaqui. ²⁵ Nižaza wejrnacqui nacjuñta wajtchiz ana judio criichinacžquiz cjičrinča, tuž cjan: “Žoñiž paata yoozquiz wilana jawkta čhizwi anača lujlsqui. Nižaza jora zkenzcu conta animal čhizwimi anača lujlsqui. Nižaza luctakžtanami maatakžtanami anača adulteriuquiz ojklazquzi”. —Jalla nuž Pablužquiz čiičhiča nii icliz jilirinacaqui.

PABLUQUI PRESO TANTATACHA

²⁶ Jalla nekztanaqui Pabluqui nii pajkpaltan žoñinaca čhjtčiča. Niž jaka taziqui ninacžtan čica cuzturumpi paachiča. Nekztanaqui timpluquin luzziča čhjulorat nii cuzturumpi paaz tjuñinaca žerznačhaja, jalla nii mazjapa. Nii cuzturumpi paaz tjuñinaca žerztan, Pabluqui persunajpami ninacžtajapami ofrenda tjaastanča. Niiuntu zakaz timpluquin mazñi luzziča.

²⁷ Nii pakallawk cuzturumpi paaz tjuñinaca žeržmayatača. Jalla nii ora tsjii kjažt judionacaqui želatča Asia provinciquiztan tjonchi. Ninacaqui Pablo cherčiča timpluquiz žejlñi. Jalla nuž cheržcu, ninacaqui tjapa žoñinaca aptjapčiča Pabluž quintra. Nižaza Pablo tanzjapa jirčiča. ²⁸ Nekztan kjawčiča tuž cjan:

—Israel wajtchiz žoñinaca. Yanapt'alla. Tiiča anawal žoñiqui. Tiiquiu tjapa kjutñi ojklaycan, žoñinacžquiz tjaajinča učhum nación quintrami, nižaza Moisés lii quintrami, nižaza tii timplu quintrami. Nižaza anziqiu tii timpluquiz ana judio žoñinaca čhjtčiča. Jalla nižtquiztan tii Yooz timplu quintraž paača. Učhum alajakazza tii arajpach Yooz timpluquiz luzpanqui. Ana judio žoñinacaqui ana luztanča. —Jalla nuž kjawčiča Pabluž quintra.

²⁹ Niiž tuquilla Pabluqui Tróximo cjiča žoñžtan želatča. Trofimuquiu Efeso wajtchiz žoñitača. Niiž pucultan čica cheržcu, nii judio žoñinacaqui tuž pinsatča, Pabluqui timpluquin nii Tróximo čhjtčizlani, cjan. Jalla nižtquiztan Pabluž quintra kjawčiča.

³⁰ Tjapa žoñinacaqui Pabluž quintra žawjchi tjojtčiča. Zati pariju tjončiča timplu kjutñi. Nekztanaqui Pablo tanchiča. Timplu kjuyltan tanžcu zawnchuc joočiča. Nekztanaqui nii timplu zanami čawjcziča. ³¹ Ninacaqui Pablo conzmayatača. Nekztan žoñinaca walja aptjapzi cjen, zultatž jiliržquin maztatača. ³² Jalla nii quintu zizcu, walja apura zultatunaca juntassiča ninacž sargentunacžtan. Nekztan zati pariju jirčiča jakziquin tama žoñinaca želatčhaja, jalla nicju. Nekztanaqui žoñinacaqui nii zultatunaca sargentunacžtanpacha cherčiča. Nuž cheržcu Pablo kijtž cjen nužquiz apatatchiča. ³³ Jalla nekztanaqui nii zultatž jiliriqui macjatžcu Pablo preso tanchiča. Nižaza mantičiča, pizc carinžtan chelajo. Nekztanaqui žoñinacžquiz pewcziča:

—¿Ject teejo? ¿Čhulu paachita tii žoñejo?

³⁴ Nii žoñinacžti tjapaman puntunaca čiičan kjawčiča. Anča altu joržtan anan, nii zultatž jiliriqui ana intintasi atatcha. Jalla nižtquiztan mantičiča, cuartilquin čjiča, cjan. ³⁵ Zultatž cuartil guardanacžquiz macjatžcan, zultatunacaqui Pablo waytižcu čhjtčiča, ana nii žoñinacžquiz kijčkatžjapa. ³⁶ Niiž wirquiz tama žoñinacaqui apzquičiča, kjaw jawi:

—¡Ticzla tiiquiu! ¡Panj ticzla! —cjan.

PABLUQUI PERSUNA TJURT'ICHICHA

³⁷ Nekztanaqui Pabluqui cuartilquiz makawc cjen zultatž jiliržquiz paljayčiča, tuž cjan:

—Wejrquiu tsjii čhiiz pecuča. ¿Wejr čhiyasaya?

Nekztanaqui nii zultatž jiliriqui kjaaziča tuž cjan:

—¿Amqui griego taku čiiñam jaa? ³⁸ Jaziqui amqui anaž nii anawal egipt wajtchiz žoñimča. Niiquiu ažk tjuñinaca gobiernuž quintra žoñinaca tjojtiskatchiča. Čh'eki

yokquin tsjii pajkpic warank guerrillero juntichiča gobierno niiz puestuquiztan ch-jatkatzjapa. ¿Ana nii egipto zoñimya?

³⁹ Nekztanaqui Pabluqui kjaaziča, tuž cjan:

—Wejrqui judío zoñtča. Cilicia cjita yokquin Tarso cjita wajtquin nassinča wejrqui. Nii pajk wajtchiz zoñtča wejrqui. Jalla nižtquiztan tii zoñinaczquiz paljayskatalla. —Nuž permiso maychiča.

⁴⁰ Nekztanaqui zultatz jiliriqui permiso tjaachiča, zoñinaczquiz paljayajo. Nekztanaqui Pabluqui tsjitsiča nii gradanac juntuñ. Nižaza kjara waytižcu zoñinaca ch'ujquizkatchiča. Jalla nuž zoñinaca ch'ujquizkatzcu, Pabluqui hebreo tawkquiztan paljaychiča, tuž cjan:

22

¹—Jilanaca, ejpnaca, wejrqui persunal tjurtča. Wejt takuž nonžna.

²Jalla nuž hebreo tawkžtan paljayan, walja ch'uj žejlchiča nii zoñinacaqui. Nekztanaqui Pabluqui paljaychiča, tuž cjan:

³—Wejrqui judío zoñtča. Nawjc Cilicia cjita yokquin Tarso cjita wajtquin nassinča. Pero tekzi tii Jerusalén wajtquiz pajkchinča. Gamaliel cjita maestruqui wejr tjaajinchiča, učum atchi ejpnacz tuquita lii jarupanča tjaajinchiqui. Nižaza wejrqui tjapa kuztan Yoozquin sirwiñpanča, jaknužt ančhucqui tjapa kuztan učum cuzturumpi jaru paachaja, jalla nuž. ⁴ Tuquiqui wejrqui Yooz jiczquiz ojklayni zoñinaca taniñtača, conañcama. Nižaza Yoozquin criichi luctaka cjiñimi maataka cjiñimi preso tanžcu, che-liñtača carsilquiz chawjckatzjapa. ⁵ Nižaza timplu jilirinacami tjapa wajt jilirinacami zizza, weraral chiyuča, nii. Ninacaqui wejtquiz carta credencial tjaachiča, Damasco wajtquin učum judío jilanaczquiz tjeezjapa. Nekztan nicju ojkchinča, Yoozquin criichi zoñinaca tanzjapa. Tekzi Jerusalén wajtquiz zjijžcu, castic pecchinča. Jalla tii weriž ojklayta puntuquiztanaqui tii Jerusalén jilirinacaqui kjanacama declarasača.

PABLUQUI JESUCRISTUZTAN ZALCHICHA

⁶Carta credencial tanžcu, wejrqui Damasco watjal ojkchinča. Nižaza taypur ora iran-tiz cjen, tiripintit arajpachquiztan tsjii wali pajk ispijužtakaz kjanžquichiča wejt muytata. ⁷ Wejrqui yokquin tjojtzinča. Jalla nuž tjojtžcu tsjii jora nonziča, tuž cjan: “Saulo, Saulo, žkjažtiquiztan am wejt quintramjo?” ⁸ Jalla nekztanaqui wejrqui pewczinča, tuž cjan: “Wejt Jiliri, žect amya?” Jalla nekztanaqui wejtquiz kjaaziča, tuž cjan: “Wejrčča Jesusitqui. Nazaret wajtchiz zoñtča. Amqui wejt quintram paača”. ⁹ Wejtan chica cumpant'iñi zoñinacaqui walja tsucchiča. Nižaza nii kjanžquiči chercchizakazza. Pero nii wejtquiz chizquiči jora ana nonziča. ¹⁰ Nekztanaqui wejrqui cjichinča: “Wejt Jiliri, žčhjule wejr paajum cjii amya?” Nekztanaqui wejt Yooz Jiliriqui kjaaziča, tuž cjan: “Zaažna. Tiraka amqui Damasco watja oka. Jalla nekz amquiz mazinta cjequiča čhjulut paasalaj, jalla nii”. ¹¹ Jalla nii kjanaž cjen zuranzinča. Jalla nekztanaqui wejt cumpant'iñi zoñinacaqui wejt kjarcu tanžcu Damasco watja irantizcama chjitchiča.

¹² Jalla nii wajtquin tsjii Ananías cjita zoñi želatča. Jalla niiqui Moisés lii jaru walja cumpliñtača. Nižaza tjapa nii Damasco wajtquin kamñi judionacami nii zoñž puntuquiztan “Zumapanča nii zoñiqui” cjiñtača. ¹³ Nekztanaqui Ananiasqui wejtquiz tjonžni tjonchiča. Jalla nuž tjonžcu wejt latuquiz tsjitsiča. Nekztan wejtquiz cjichiča: “Saulo jila, wilta cherñim cjequiča”. Jalla nii orapacha wejrqui cherñi cjissinča. Nekztan Ananías kjutñi cherezinča. ¹⁴ Jalla nekztanaqui Ananiasqui wejtquiz cjichiča: “Tuquitan-pacha učum ejpnacz Yoozqui am illziča, niž pinsita zizajo, nižaza niž anča zuma Majch cherajo, nižaza niž jora nonžnajo. ¹⁵ Nižaza amqui niž puntuquiztan paljayaquiča tjapa tii muntuquiz žejlñi zoñinaczquiz. Nižaza ninaczquiz amiž chertanaca, nižaza amiž nonztanaca declaraquiča. ¹⁶ Jaziqiu apura zaažna, Yooz Jiliržquin tjapa kuztan cjee, am ujnaca pertunta cjisjapa. Nižaza bautista cjee”.

¹⁷ Wiruñiqui Jerusalén watja quejpcinča. Jalla nuž quejžcu, timpluquin ojkchinča Yoozquin mayizizjapa. Jalla nuž mayizican Yoozqui tsjii chjuužtažokaz wejt kuzquiz tjonskatchiča. ¹⁸ Nekztan Yooz Jiliri chercchinča. Nižaza Yooz Jiliriqui wejtquiz cjichiča: “Tii Jerusalén wajtquiztan apura ulna. Amiž wejt puntuquiztan chiita takunaca anaž nonž pecča”. ¹⁹ Nekztanaqui wejrqui cjichinča: “Wejt Jiliri, ninacaqui zizza weriž ojklaytanacaqui. Tjapa ajcz kjuyaran ojklayñtača, amquin criichinaca kjuran. Jalla nii criichinaca wachtiquiztan, wejrqui ninaca wjajtkatchinča. ²⁰ Nižaza am puntu declarñi Esteban conan, wejrqui nicju tsjitsi želatuča. Nižaza wejt kuzmi tjapa kuztača nii conan. Nižaza nii conñi zoñinacz zquitinaca cwitichinča”. ²¹ Pero Yooz Jiliriqui wejtquiz chiižinchiča, tuž cjan: “Oka amqui. Ažkquin nacjuñta wajtchiz zoñinaczquin am cuchnacha”.

PABLUZTAN COMANDANTI JILIRZTAN

²² Jalla niicama zoñinacaqui Pabluž paljayta taku nonziča. Nekztanaqui kjawi kallantichiča, tuž cjican:

—¡Ticzla tii zoñiqui! ¡Ana žejtz waquiziča!

²³ Jalla nuž tirapan kjawcan, persun zquitinaca wewcwewczinčiča, polvo zketinchizakazza. ²⁴ Jalla nižtiquiztan zultatž jiliriqui mantichiča, Pablo cuartelquin majkznajo. Nižaza mantichiča, Pablo wjajtžcu mazkatžjapa, “¿Kjažtiquiztan nii zoñinacaqui niž quintra nižta kjaw?” jalla nii puntuquiztan zizjapa. ²⁵ Pablo wjajtžjapa čejlžtaž cjen, Pabluqui neks žejlñi tenientizquiz paljayčiča, tuž cjican:

—Ima zumpacha zizcan, žtsjii roman žoñi wjajtž waquiziya? Anapaž waquiziča.

²⁶ Jalla nii taku nonžcu, nii tenientiqui niž comandantizquiz ojkchiča, nii puntu mazjapa. Jalla nekztanaqui tuž cjichiča:

—Tii zoñiqui roman zoñipanžača. Anaž čjulumi nižtaqui kjaz cjila.

²⁷ Nekztanaqui nii comandante jiliriqui Pablužquin macjatžquichiča. Nekztan pewcziča, tuž cjican:

—¿Roman žoñim panj amya?

Pabluqui kjaaziča, tuž cjican:

—Jesalla.

²⁸ Nekztan nii comandantiqui cjichiča:

—Wacchi paaz wejrqui pacchinpanča roman wajtchiz žoñi cjisjapaqui.

Nekztan Pabluqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejrqui nastiquiztanpacha roman wajtchiz žoñiča.

²⁹ Jalla nuž Pabluž taku nonžcu, nii Pablo wjajtajo mantita zultatunacaqui nužquiz wir kjutñi atziča. Nižaza Pablo roman žoñi zizcu, nii comandantiqui nii wjajtžjapa čejlchiz cjen, tsucchi quirchiča.

PABLUQUI JUDIO JILIRINACZQUIZ PRISINTISKATCHICA

³⁰ Niž jaka tažuqui nii comandantiqui ancha ziz pecatča Pabluž puntuquiztan. Ultimu, ¿kjažtiquiztan nii judío zoñinacaqui Pablo conkatž pecatjo? Jalla nekztan Pablo čejlta carina apakžinčiča. Nižaza timplu chawc jilirinacami wajt jilirinacami juntjapznajo mantichiča. Jalla nuž juntjapztiquiztan nii comandantiqui Pablo ninacž yujcquin prisintisjapa chjitchiča.

23

¹ Nekztanaqui Pabluqui nii ajczi jilirinacž kjutñi cherziča. Jalla nuž cheržcu, tuž cjichiča:

—Jilanaca, wejt kuzquiz zizuča, tii noojcama wejrqui Yooz yujcquiziqui walika kamchinča, nii.

² Nuž čhiitiquiztan, Ananías cjita chawc jiliriqui Pabluž žcati žejlñi zoñžquiz mantichiča Pabluž atquiz kijchnajo.

³ Pabluzti kjaaziča, tuž cjican:

—Pizc kuzziz žoñi, Yoozqui am casticaquiča. Amqui tekz julzamča, učum lii jaru wejr jusjizjapa. Jaziqui, ¿kjažtiquiztan amqui učum lii quintra wejr kijchnajo manticham-tajo?

⁴ Jalla nii žejlñi zoñinacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—¿Jalla nuž Yooz chawc jiliriqui chayskazkaya?

⁵ Nekztan Pabluqui cjichiča:

—Jilanaca, anal wejrqui zizatuča tiiqui Yooz chawc jilirizlaja, jalla nii. Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: “Tsjii wajt jilirž quintraqui anača čhižqu”.

⁶ Jalla nekztanaqui Pabluqui naaziča, parti ajczñi zoñinacaqui saduceo partiquiztantača, nižaza parti ajczñi zoñinacasti fariseo partiquiztantača. Jalla nižtiquiztan altu joržtan nii zoñinacžquiz paljayčiča, tuž cjican:

—Jilanaca, fariseo parti žoñiča wejrqui. Wejt familiaqui fariseo partizakazza. Tsjii noojiqui ticzi zoñinacaqui jacatataquiča. Jalla nii tjuñi wejržakal tjewznuča. Jalla nii puntuquiztan ančhucqui wejr jusjiča.

⁷ Jalla nuž čhiitiquiztan fariseo partinacžtan saduceo partinacžtan porapat aptjapziča. Nekztanaqui nii ajczñi zoñinacaqui t'akziča. ⁸ Nii saduceo zoñinacasti cjiñitača, “Ticziquiztanaqui anaž wira jacatatašača. Nižaza anaž anjilanacami zajranacami želasča”, nuž cjiñitača. Nii fariseo zoñinacasti jacatatz puntumi anjilanacž puntumi, zajranacž puntumi, tjapa nii puntunaca criiñitača. ⁹ Jalla nižtiquiztan altu joržtan ch'aasi kallantichiča. Nekztan tsjii kjaz lii tjaajiñi maestronacaqui tsijsiča. Ninacaqui fariseo partiquiztantača. Ninacaqui paljayčiča tuž cjican:

—Tii zoñžquiz ana čjul ujmi wachuča wejrnacqui. Cunamit tsjii anjilača Pablužquiz čhižinčini, uż ispirituzlaj tižžquiz čhižinči.

¹⁰ Juc'ant juc'ant ch'aascan aptjapsiča. Jalla nuż cjen comandante jiliriqui eksnatča Pablo chjojritža cječhaj, jalla nii. Nekztan nii comandantiqui zultatunacžquiz mantičiča nii judionacž taypiquiztan Pablo jwescu wilta cuartilquin chjichajo.

¹¹ Niiz jaka zeztažu nii arama Yooz Jiliriqui Pablužquiz jecžquičiča, tuż cjican:

—Pablo, tjup kuzziz cjee. Jaknuż tii Jerusalén wajtquiz wejt puntuquiztan pal-jayčhamžlaja, nižaza Rom wajtquin wejt puntuquiztan paljaysanča.

PABLO CONZ KAZTA

¹² Jalla niiz jaka tažuqui tsjii kjaž judío zoñinacaqui Pablo conzjapa juramentužtan tsjii acuerduquiz asiptassičha. “Pablo ana ticznaquiz niiqui, wejrnac contal cjeečha”. Nuż cjican asiptassičha. Nižaza ninacaqui palt'assičha ninacpora, tuż cjican:

—Anaž čjul čherimi lujls, Pablo conañcama, —jalla nii.

¹³ Jalla nii parla asiptiñi zoñinacaqui pusi tunc jilatačha. ¹⁴ Nižaza ninacaqui mazñi ojčkliča timplu chawc jilirinacžquinami nižaza wajt jilirinacžquinami. Ninacžquiz mazliča tuż cjican:

—Tsjii acuerduquiz asiptassinčha tuż cjican: “Pablo ana ticznaquiz niiqui, wejrnac contal cjeečha”. Nižaza palt'assinčha wejrnacpora, tuż cjican: “Anaž jecmi čjul čherimi lujls, Pablo conañcama”, jalla nii. ¹⁵ Jaziqui ančhucqui parti jilirinacžtanami nii comandante jiliržquiztan nii Pablo mayaquiča, tuż cjican: “Wilta Pablo cuchanzcalla wejtnacaquin. Wejrnacqui Pabluž puntuquiztan tsjan zumpacha intintiz pecasučha”. Jalla nuż cjican Pablo mayaquiča. Wejrnacqui listuž cjeečha Pablo conzjapa. Ima ančhucaquiz irantžcan, wejrnacqui nii Pablo conačha. —Jalla nuż cjichiča.

¹⁶ Jalla nekztanaquui Pabluž cullaca majchqui Pablo conz puntuquiztan nonzičha. Jalla nii nonžcuquui cuartilquin ojčkliča Pablužquiz mazñi. ¹⁷ Nekztanaquui Pabluquui tsjii zultatž teniente kjawzičha, tuż cjican:

—Tii tjowa chjicha comandantižquin. Tiiquui quintuchizza.

¹⁸ Nekztanaquui nii teniente nii tjowa chjitchiča tuż cjican:

—Nii Pablo prisita zoñiqui wejr kjawzičha. Nekztan wejtquiz čhičiča tii tjowa amquin chjichajo. Tiiquui amquiz quint'iz pecčha.

¹⁹ Nekztan nii comandantiqui kjarcu tanžcu nii tjowa tsjii latu chjitchiča. Jalla nekztan pewczičha, tuż cjican:

—Čhjululm amqui wejtquiz čhiiz pecya?

²⁰ Jalla nekztanaquui tjowaquui kjaazičha tuż cjican:

—Judío zoñinacaqui tsjii acuerduquiz asiptassičha. Jaka wenz amquiztan mayaquiča Pablo chjitzjapa judío jilirinacž yujcquin. Jalla tuż mañžtan mayaquiča, “Wejrnacqui Pabluž puntuquiztan tsjan zumpacha intintiz pecasučha”. Jalla nuż cjican mayaquiča.

²¹ Amžti ana ninacžquiz juyzu paaz waquizičha. Tsjii pusi tunc jil zoñinacaqui juramentužtan tsjii acuerduquiz asiptassičha, tuż cjican: “Pablo ana ticznaquiz niiqui, wejrnac contal cjeečha”. Nižaza ninacpora palt'assičha, tuż cjican: “Anačha čjeri lujls Pablo conañcama”. Nii zoñinacaqui čhjojziž tjewža Pablo irantisquizcama. Anzpacha listučha, amiž asiptita takukaz tjewža.

²² Jalla nii quinto nonžcu nii comandantiqui nii tjowa cuchanchiča. Nižaza mantičiča:

—Anaž jecžquizimi amiž quint'itaquui čhičhiyaquiča, —jalla nuż cjican cuchanchiča.

PABLUQUI FELIX CJITA JILIRŽQUIN CUCHANTA

²³ Jalla nekztanaquui nii comandantiqui pucultan teniente kjawzičha. Jalla nuż kjawžcu tsjii ortina mantičiča, tuż cjican:

—Zultatunaca tuż tjaczna, paa patac zultatu kojčičiñi ojčkñijapa, nižaza pakallawk tunca zultatu cawallquiz yawchi ojčkñijapa, nižaza paa patac zultatu lanzižtan ojčkñijapa. Ispir ora listu tjacžta cjequiča Cesarea watja ojczjapa. ²⁴ Nižaza tsjii cawallu tjaczinaquiča Pablo yawchi chjitzjapa. Nižaza Pablo chjichaquiča ana čjulu kjaž cjžcu. Nekztanaquui Félix cjita chawc jiliržquiz intirjaquiča. —Jalla nuż mantičiča nii comandantiqui.

²⁵ Nižaza nii Pablo chjichiči zultatunacžtan tsjii carta apayčiča, tuż cjican:

²⁶ “Al señor excelentísimo chawc jiliri Félix: Wejrquui amquin tsaanuča; Claudio Lisias wejrčha. ²⁷ Judío zoñinacaqui tii zoñi preso tanchiča. Nižaza conz cjichitakalča. Jalla tiiquui roman zoñiča. Jalla nii zizcu, wejrquui zultatunacžtan ojčkčinčha, tii liwrii. Wejr irantan, judío zoñinacaqui tii conzmayatačha. ²⁸ Wejrquui ziz pecatučha, ultimu kjažtiquiztan nii judío zoñinacaqui tii conkatž pecatjo, jalla nii. Nižtiquiztan judío jilirinacž yujcquin chjitchinčha. ²⁹ Nekztanaquui zizzinčha nii judionacž lii puntuquiztankaz tii quintra uj tjojtunchiča. Anaž conz razunami nižaza ana carsilquiz chawjcz razunami

zelatča tii judionaczquitzanaqui. ³⁰ Jalla nektzanaqui nii judío zoñinacaqui tsjii acuerduquiz asiptassitakalča tii Pablo conzjapa. Jalla nii zizcu, nektzan wejrqui amquin apura cuchanzcuča. Nižaza niizta quintra zoñinaczquiz mantichinča, am yujcquiz parlajo, čjul puntuquiztan quintra aptazaja, jalla nii. Jalla nužukazza”.

³¹ Jalla nektzanaqui ortin jaru zultatunacaqui ween Pablo chjitchičha, Antípatris cjeta watjacama. ³² Niiz jaka tažuqui kjojchiñ ojkñi zultatunacaqui cuartilquin quejpcquichičha. Cawallquiz ojkñi zultatunacakaz tira Pablužtan ojkchičha. ³³ Cesarea watja irantižcu, carta tjaachičha chawc jiliržquiz. Nižaza nii jiliržquiz Pablo intirjichičha. ³⁴ Carta liižcu, nii chawc jiliriqui Pablo pewczičha, jakzi wajtchiz zoñitazlaja, jalla nii. Cilicia wajtchiz zoñi, nii zizcu, ³⁵ tuž cjichičha:

—Am quintra aptazñi zoñinacz tjonchiz cjen, am puntuquiztanaqui wejrqui atintača. Nektzanaqui nii jiliriqui mantichičha Herodes pajk kjuyquiz Pablo zuma wijilta želajo.

24

PABLUQUI FELIX YUJCQUIZ PRISINTICHICHA

¹ Nektzan pijska tjuñquiztan, Ananías cjeta timplu chawc jiliriqui Cesarea watja irantichičha Jerusalén wajt jilirinacztanami nižaza tsjii Tértulo cjeta tjurt'iziñi awjatžtan. Jalla ninacaqui chawc jilirž yujcquin prisintichičha Pabluž quintra chawc uj tjojtunzjapa. ² Tsjii audiencia cjetžtanaqui jilirž yujcquin Pablu chjichtatača. Nektzan nii Tértulo tjurt'iziñi awjatquui Pabluž quintra chii kallantichičha tuž cjan:

—Wejt excelentísimo chawc jiliri: Walikazza wejt watjaqui, nižaza cuntintu kamasučha. Sparaquičha amquin. Am walja zizñiz cjen zuma irpiñamča wejtnacaquiz. Čjul necesidad zejlčhaja, jalla nii atintichamča. ³ Tjapa watjanacquin amiž uchta obranacquiztan ancha sparaquiz cjiwča, zuma excelentísimo Félix. Nižaza tjapa zoñinacaqui nuž amquiz sparaquičha cjiñipanča. ⁴ Wejrqui am ana ancha molistis pecučha, tii puntuquiztankaz am atintalla. Nižaza tsjii ratu wejt taku nonžnalla. ⁵ Nuc ažka kamcan, wejrnacqui zizzinča, tii zoñiqui wira anawalipanča. Nižaza tjapa kjutñi judío zoñinacz aptjapča, t'aka t'aka. Nižaza tiiqui walja ačhača nii nazaren cjeta t'akquiztan. ⁶ Nižaza wejtnaca timpluquin yekja wajtchiz zoñi luskatz yanchičha. Jalla nižta anawalipanča. Jalla nižtiquiztan wejrnacqui tii preso tanchinča. Nižaza wejtnac lii jaru tii zoñi casticskatz pecatuča. ⁷ Nii Lisiás cjeta comandantizti fuerzižcu wejtnacaquiz mitissičha. Tama zultatunacztan tii kjañchičha. ⁸ Nektzanaqui nii comandantiqui wejrnacqui tii zoñi uj tjeezjapa tekzi am yujcquiz tjonkatča. Jazic amza tii pewczna. Jalla nektzanaqui tižquiztanpacha zizaquičha wejrnaca ultim werara čhičinča, wejtnacaž tjojunta uj puntuquiztan zumpacha zizaquičha. Tii zoñiqui walja ujchizta.

⁹ Nii željñi judío zoñinacaqui cjichizakazza:

—Tiiž čhiita takunaca weraracha.

¹⁰ Nektzanaqui nii chawc jiliriqui kjara waytižcu Pablo čhiikatchičha. Jalla nuž cjen Pablo paljaychičha, tuž cjan:

—Nuc ažk wata tekz tii nacionquiz amqui jiliri tsijtsamča. Jaziquiz wejrqui ancha cuntintučha am yujcquiz tjurt'izjapaqui wejt puntuquiztan. ¹¹ Ampacham wejt puntuquiztan averiguasača. Tuncapan tjuñikaz weriž irantisquitaqui, nii Jerusalén wajtquin Yoozquin sirwizjapa tjonchintača. ¹² Anaž jec zoñimi wejr zoñžtan č'assñi cherchiqiu, nižaza wejrqui ana zoñinaca aptjapchinča, Jerusalén wajtquizimi. ¹³ Tii wejt quintra zoñinacaqui anaž čjul ujmi amquiz tjeezñi atča. ¹⁴ Jalla tiičha ultim weraraju. Wejrqui wejtnac ejpnacž Yoozpacha sirwuča Yooziž tjeezta kamaña jaru. Jalla nii Yooz kamañaqui yekjaž t'aka cjičha tinacaqui. Nižaza wejrqui criyuča tjapa Moisés cjiirra liimi, nižaza tjapa profetz cjiirra Yooz takunacami. ¹⁵ Nižaza criyuča Yoozqui ticziquiztan jacatatskataquičha zuma kamñi zoñimi ana zuma kamñi zoñimi. Jalla nii jacatatz tjuñi tjewznuča, tinacami nižazakaz tjewža. ¹⁶ Jalla nuž tjewžcan, Yooz yujcquizimi zoñž yujcquizimi wejt kuz zuma iwjt'ican persunpacha cwitasučha, ana ujchiz cjisjapa.

¹⁷ Tsjii kjaž watanaca yekja nacionaran wejr cjklayžquichinča. Jalla nuž ojklayžcu wejrqui wejt persun yoka quejpcchinča, limosnami ofrendanacami timpluquin uchjapa. ¹⁸ Jalla nuž paan, tsjii kjaž Asia provinciaquiztan tjonchi judionacaqui wejtjan zalchičha. Timpluquin zejlchinča judiož cuzturumpi jaru paacan. Timpluquin zoñinacaqui anatača wacchi, nižaza anatača čjulumi aptazzi. ¹⁹ Jalla nii Asiaquiztan tjonchi judionacaqui jalla ninaczla tekziqiu am yujcquiz prisintisquizlani wejt quintraqui, čjul uj paatučhaja, jalla nii. Ninacaqui tsjii uj tjeeznačhaj niiqui, tekz am yujcquiz tjeezla. ²⁰ Jalla nii ana atchucažlaj niiqui, tii željñi zoñinacaj weriž paata uj kjanacama čhiilalla. Wejr judío jilirinacz yujcquiz želan, uj paachinžlaj niiqui kjanaj čhiilalla. ²¹ Judío jilirinacz yujcquiz žejcan, tiikaz altu joržtan čhiichinča: “Ticziquiztan jacatatz tjuñi tjewznuča. Jalla

nižtiqiztan tonj ančhucqui wejr jusjiča”. Jalla niikazza weriž chiitaqui. —Nuž cjan Pabluqui chiichiča.

²² Jalla nuž nonžcu, Félix chawc jiliriqui nii cjetžta audiencia nužquiz suspintiskatchičha. Nii jiliriqui Yooz jicz puntuqiztan zuma zizziča. Jalla nižtiqiztan Pabluž quintra zoñinacžquiziqui ana juzyu paachiča. Nekztan cjichiča:

—Chjulorat Lisias comandante tjonachaja, jalla nekztanž tii ančuca quijaqui wilta atintita cjequiča. Nii nooj azquitzta cjequiča.

²³ Nekztanaqui Félix chawc jiliriqui teniente capitanžquin mantichiča Pablo tira kjuyquiz chawjcta cwitajo. Pero Pabluž amigonacžquiz permiso tjaachiča, Pablo atintizjapa.

²⁴ Tsjii kjaž majquiztan Félix chawc jiliriqui Drusila cjeti tjunatan tjonžquichiča Pabluž taku nonzjapa. Jalla naaqui judioquiztan žontača. Nekztanaqui Pablo kjawzñi mantichiča. Niž yujcquiz prisintižcu, Pabluqui Jesucristužquin kuzziz puntuqiztan paljaychiča. ²⁵ Nii jiliriž nonznan, Pabluqui parličičha tii čhjep puntuqiztan: Yooz wata kamaña puntuqiztan, nižaza persun kuz zuma irpiz puntuqiztan, nižaza Yooz casticz tjuñi puntuqiztan. Jalla nii parlita nonžcu Félix chawc jiliriqui muzpa tsucchiča. Nekztanaqui cjichiča:

—Oka amqui. Wejttaž timpu želan, wilta am kjawznača.

²⁶ Félix chawc jiliriqui “paaz pac jaa” cjan jalla nuž Pablužquiztan pecatča. Paaz pac-tiquiztan Pabluqui cuchtaž cjitasača. Jalla nižtiqiztan nii jiliriqui kjaž wilta Pablo kjaw kjawatča, “Cunamiž paaz pacasa jaa” cjan. Pablo kjawžcu, nižtan parličičha. ²⁷ Félix jiliriqui judionacž kuz wali cjiskats pecatča. Jalla nižtiqiztan Pablo preso ecchiča. Pizc wata nuž watchičha. Jalla nekztanaqui Félix chawc jiliriqui niž puestuqiztan ulanchičha. Nii puestuquiz tsjiizuñ luzziča, Porcio Festo cjita tjuuchiztača.

25

PABLUQUI FESTUZ YUJCQUIZ PRISINTICHICA

¹ Festuqui chawc jilirž puestuquiz luzcu, niž čhjep majquiztan Cesarea wajtquiztan Jerusalén watja ojkičiča. ² Jalla nicju timplu chawc jilirinacami walja acha wajt jilirinacami, jalla ninacaqui Pabluž quintra quijchiča. ³ Nižaza rocchiča:

—Tsjii favora paalla —cjan. —Tii Jerusalén watja Pablo cuchanzcalla.

Nii oraqui ninacž kuzquiz pinsichiča, Pablo jiczquiz tjonan conzjapa. ⁴ Nekztanaqui Festo chawc jiliriqui kjaaziča, tuž cjan:

—Pabluqui Cesarea wajtquin preso žejlča. Tsjii kjaž majquiztan wejrpachal quepacha nicju. ⁵ Jaziqi ančuca jilirinacaqui wejtta chica Cesarea ojkla. Jalla nicju nii zoñiqui ujhizpanžlaj niiqui, jalla niž uj tjeezpanikazza ančhucalaqui.

⁶ Nii Festo jiliriqui quinsakal tjuñizlaj už tunca tjuñizlaj, jalla nuž žejlchiča Jerusalén wajtquiz. Jalla nekztanaqui Cesarea watja quejpciča. Niiž jaka taziqui niž jusjiz oficinquiz luzziča. Jalla nekztan Pablo zjijcajo mantichiča. ⁷ Pablo zjijctiquiztan Jerusalén wajtquiztan tjonchi judionacaqui jusjiz oficinquiz luzzizakazza. Pabluž muytata tsjitscu, wali chawc ujnaca tjojtunchičha. Pero ana čjul uj tjeezñi atchiča. ⁸ Jalla nekztanaqui Pabluqui persuna tjurt'ican takunaca chiichiča, tuž cjan:

—Wejrqui ana čjul ujmi paachinpanča, ana judionacž lii quintrami, nižaza ana timplu quintrami, nižaza ana roman chawc jilirž quintrami. Anapan uj paachinča.

⁹ Nekztanaqui Festo jiliriqui judionacž kuz wali cjiskatzjapa tsjii favora paaz pecatča. Jalla nižtiqiztan Pablužquiz pewcziča, tuž cjan:

—¿Jerusalén watjam okasaya? Jalla nicju am quintra quijta puntuqiztan atintasača.

¹⁰ Jalla nižtiqiztan Pabluqui kjaaziča, tuž cjan:

—Roman chawc jilirž jusjiz oficinquiz želuča. Tekzpacha wejrqui jusjita cjanča. Amqui zumpacham zizza wejt puntuqiztan. Wejrqui ana čjul ujmi paachinča tii judionacž quintrami. ¹¹ Jaziqi wejrqui ujhizpančhalaj niiqui, casticta cjis anal jiwjatuča. Nižaza uj paachiž cjen ticz waquizichaj niiqui, ticzmi anal jiwjatuča. Pero wejt quintra tjojtunta ujnacami ultimu ana tjeezkattača. Nižtiqiztan anaž nii judionacž kjarquiz wejr intirjita cjesača. Jaziqi roman chawc jiliržquinpan watz mayučha wejt puntuqiztan zumpacha arreglita cjisjapa.

¹² Jalla nekztanaqui Festo jiliriqui niž tantiñinacžtan palt'ichiča. Jalla nuž palt'izcu, Pablužquiz chiichiča, tuž cjan:

—Amqui roman chawc jiliržquinpan watz maychamča. Jaziqi jalla nii jiliržquinpanikam watačhani.

PABLUQUI AGRIPZ YUJCQUIZ PRISINTICHICA

¹³ Jalla tsjii kjaž majquiztan tsjii Agripa cjita chawc jiliriqui Cesarea watja tjonchiča Berenice cjiti tjunatan. Jalla ninacaqui tjonchiča Festo tsaanzjapa. ¹⁴ Jalla nicju tsjii kjaž maj kaman Festo jiliriqui ninaczquiz quint'ichiča Pabluž puntuquiztan, tuž cjan:

—Tekz tsjii pres zoñi žejlča, Félix jiliržquiztanpacha. ¹⁵ Wejrqui Jerusalén wajtquiz zelana, timplu jilirinacami wajt jilirinacami jalla ninacaqui tii zoñž quintra quijchiča. Ninacaqui wejtquiz tii zoñi conkatz pecatča. ¹⁶ Jalla nižtquiztan wejrqui kjaazinchča tuž cjan: “Romanž liiqui tuž cjicha: Quijta zoñžtan quijñi zoñžtan puculan declarskatzpanikazza, čhjulut watčhaja, jalla nii. Nekztan nii quijta zoñi qui persun takunacztan tjurt'asača werarquiztanaqui. Nekztan chawc ujchizlaj niiqui, contaž cjesača”. ¹⁷ Jalla nižtquiztan ninacaž tiwc tjonchiž cjen, ana timpu pertižcu, nižž jaka tažuqui quijja atintichinča wejt jusjiz ofcinquiz. Nii quijta zoñi zjijcajo mantižcu zuma atintichinča. ¹⁸ Nii quijñi zoñinacaqui prisintichizakazza. Wejrqui pinsichintača, ninacac chawc ujan nii zoñžquiz tjeeznaa, cjan. Ultimu ninacazti ana čhjul chawc ujmi tjeezkati atchiča. ¹⁹ Nii zoñž quintra chiichiča religión puntuquiztanakaz. Tsjii Jesusa cjita zoñi qui ticziča. Pabluzti “Zejtča niiqui” cjiñitakalča. ²⁰ Wejrqui nižta quijja atintizjapa anal zuma zizatuča. Jalla nižtquiztan Pablužquiz pewczinča, tuž cjan: “¿Jerusalén watja okasay? Jalla nicju tii am quintra quij puntuquiztan atintasača”. Jalla nuž chiichinča wejrqui. ²¹ Jalla nekztanaqui niiqui maychiča roman chawc jiliržquin watzjapa. Jalla nižtquiztan Augusto cjita chawc jiliržquin watajo mantichinča. Nižaza tirapan preso želajo mantichinča, čhjulorat chawc jiliržquin mantichuca cječhaja, jalla niicama.

²² Jalla nekztanaqui Agripa jiliriqui Festo jiliržquiz cjichiča:

—Wejrzakal nii zoñž razuna nonz pecuča.

Festo jiliriqui kjaaziča, tuž cjan:

—Jakapacham nonznaquiča.

²³ Nižž jaka tažuqui Agripa cjita jiliriqui Berenice cjiti tjunatan pajk audiencia kjuyquin luzquichiča, ancha zuma honorchiz. Zultatž jilirinacztanami wajt jilirinacztanami luzzizakazza. Nekztanaqui Festo jiliriqui Pablo zjijcajo mantichiča. ²⁴ Pablo zjijctiquiztan Festo jiliriqui tuž paljaychiča:

—Agripa chawc jiliri, nižaza tekz ajczi zuma zoñinaca. Tekziča tii zoñi qui. Walja judionacaqui tii zoñž quintra chiichiča Jerusalén wajtquinami tii Cesarea wajtquizimi. Jalla ninacaqui wejr rocrocchiča tii zoñi conzjapa, “Tii zoñi qui ana žejtz waquiziča” cjan. ²⁵ Wejrpacha tii zuma pewcpewczcu, anapan čhjul uj wači atchinča, ticzkatajo. Nižaza tiiqui roman chawc jiliržquin watz maychiča jusjita cjejajo. Jalla nuž maytquiztan tantiižcu, watajo mantichinča. ²⁶ Wejrqui roman chawc jiliržquin čhjul puntut tii zoñž puntuquiztanaqui cjiyras? Anal zizuča. Jalla nižtquiztan am yujcquiz prisintiskatuča, seňor Agripa, wejt chawc jiliri. Nižaza tjapa ančhucaquiz prisintiskatuča. Jaziqui ančhucqui tii zoñi zumpachaž pewczina. Nekztan wejrqui aptachani čhjul puntut cjiyras, nii. ²⁷ Tii pres zoñž quintra puntuquiztan kjanapacha cjiyrz waquiziča. Ana nižta cjiyraquž niiqui, anapal cuchñi atasača. —Jalla nuž paljaychiča Festo jiliriqui.

26

PABLUQUI TJURT'INI TAKUNACA WILTA CHIICHICHA

¹ Jalla nekztanaqui Agripa jiliriqui Pablužquiz tuž cjichiča:

—Amqui am persunquiztan zuma tjurt'iz taku chiya.

Jalla nekztanaqui Pabluqui kjara chjinžcu paljayi kallantichiča, tuž cjan:

² —Excelentísimo Agripa, chawc jiliri, ancha cuntintuča wejrqui, am yujcquiz wejt puntunaca werara chiizjapa. Judío zoñinacaqui wejt quintra ujnaca tjojtunchiča. Jaknižlaj nii werara chiyasača. ³ Amqui tjappacha učum judionacz cuzturumpinaca zumam zizza. Nižaza učumpora čhjul punctu ch'asaj, nii ch'aastanacami zizza amqui. Jalla nižtquiztanaqui wejrqui ancha cuntintuča, am yujcquiz tjurt'izjapaqui. Zuma pasinsistantž nonžnalla.

⁴ Tjapa judionacaqui weriž kamta zizza. Wejt yokquiz ojklaytami nižaza Jerusalén wajtquiz ojklaytami jaknuž ocjalquiztanpacha kamiñtažlaja, nii zizza tjapa judionacaqui. Ninacztan kamiñtača. ⁵ Tjowanstiquiztanpacha fariseo t'akquiz žejlchinča. Nii fariseo t'akquiza učum judionacz lii jarupan walja estricto kamiñča yekja judionacz t'akanacuztan cjenami. Jalla nii ažktan zizza nii wejt quintra judionacaqui. Jaziqui ninacakaj declarla, declarz pecčhaj niiqui. ⁶ Tuquiqui Yoozqui učum tuquita ejpnacžquiz taku ecchiča, ticziquiztan jacatatz puntu, jalla nii. Jalla nii jacatatzpan tjewznuča. Jalla nuž weriž tjewztiquiztan, judionacaqui wejt quintra quijchiča. ⁷ Pero Israel wajtquiziqui wejtnac tuncapan t'akanacaqui Yooziž ecta taku cumplis zakaz tjewža. Jalla nižtquiztan Yoozquin rispitičiča, nižaza majiñami weenami nižžquin sirwiča. Wejt chawc jiliri, jalla

niipan tjewzñiz cjen judionacaqui wejt quintra tjojktechicha. ⁸ Ančhucmi zakaz criichani, Yoozqui ticziqizitan zoñinaca jacatatzquicha, nii.

⁹ Tuquiqui wejrqui pinsiñtača, nii Nazaret wajtchiz Jesusizquin criichi zoñinacž quintra čjul anawalinacami paaz waquizichiča. ¹⁰ Jalla nuž wejrqui criichinacž quintra anawalinaca paachinča Jerusalén wajtquin. Uchum timplu jilirinacž mantita jaru walja criichinaca carsilquiz chawjckatchinča. Nižaza criichinaca conajo, wejr zakal taku utchinča. ¹¹ Nižaza kjaž wilta criichi zoñinaca sufriskatchinča, Jesucristuž quintra čhikatczjapa, nižaza Jesucristužquizitan quejpskatczjapa. Wejrqui nižtapacha paachinča judionacž ajcz kjuyquizimi. Nižaza walja žawjwiñtača nii criichinacž kjutñi. Jalla nuž žawjzcu wejrqui criichinaca tani ojklayiñtača yekja watjaranamami.

¹² Jalla niijapa Damasco watja ojckhinča, timplu chawc jilirinacž mantita jaru. Nižaza ninacaqui wejtquiz carta credencial tjaachiča, nii criichi zoñinaca tanzjapa. ¹³ Jiczquiz okan, taypur ora tiripintit arajpachquizitan tsjii wali pajk ispijuztakaz kjanzquichiča, tjuñ siiqizitan juc'anti. Wejt muytatami wejt cumpant'iñi zoñinacž muytatami kjanzquichiča. ¹⁴ Niiž cjen, wejrncacqui yokquiz tsucaña tjojtsinča. Nekztanaqui wejrqui tsjii jora nonzinča. Hebreo tawkquizitan wejtquiz paljayžquichiča, tuž cjican: “Saulo, Saulo, čkjažtiqizitan am wejt quinramjo? Ampacha persun quintra paacha. Tsjii wacaqui ar parž quintra llawkžcu, persun jančiči quintra paacha, jalla nižta irata am persun quintra paacha”. Jalla nuž paljayžquichiča nii tsewctan čhiñi joraqui. ¹⁵ Nekztanaqui wejrqui pewczinča, tuž cjican: “Wejt Jiliri, žject amya?” Nekztan Yooz Jiliriqui wejtquiz cjichiča: “Wejrčha Jesusitqui. Amqui wejt quintram paacha. Wejrčha niitqui. ¹⁶ Zaažna. Tsjitsna. Amqui wejr sirwaquicha. Nižaza tii amiž chertanacami declaraquicha muzpa zoñinacžquiziqui. Wiruñaqu iyam cheraquicha wejt puntuquizitan. Jalla nekztan tjapa wejt puntuquizitan parlaquicha. Jalla nižtajapa am illzinča. Jalla nuž cjen amquiz pariscuča. ¹⁷ Jaziqui am cuchnača ana judío zoñinacžquin wejt puntuquizitan parližcajo. Nekztanaqui amiž parlan, wejrqui am cwitača, judionacžquizitanami, nižaza nacjuñta zoñinacžquizitanami. ¹⁸ Nacjuñta zoñinacžquiz am cuchnača, wejt puntuquizitan parlajo. Jalla nuž amiž parlitiquizitan nii zoñinacž kuzqui cjetžintaž cjequicha wejt puntu intintazajo, nižaza ana zumchiquiz kamajo, antiz zuma kamañquiz kamzjapa. Nižaza amiž parlitiquizitan ninacaqui liwriita cjequicha, Satanás cjeta diabluž mantita jaru ana ojklajajo, antiz Yooz mantita jaru ojklajajo. Nižaza wejtquin criyaquicha, ninacž ujnaca pertunta cjisjapa, nižaza Yooz kamaña tanzjapa parti Yooz illzta zoñinacžtan”.

¹⁹ ‘Nekztanaqui, Agripa chawc jiliri, nii arajpachquizitan paljayta takunaca catokchinča, nii jaru kamzjapa. ²⁰ Primiraqui Damasco wajtquin žejlñi zoñinacžquiz liwriiñi Yooz taku parli kallantichinča. Nekztanaqui Jerusalén wajtquin nii Yooz taku parlichinzakazza. Niiž jaru Judea yokaran parlichinča. Niiž jaru nacjuñta zoñinacžquin Yooz taku parlichinča. Judío zoñinacžquizimi ana judío zoñinacžquizimi tjappachquiz parlichinča, ninacž kuznaca campiyajo, Yooz sirwiz quejpnajo, nižaza Yoozquin quejpnajquizitan zuma kamaña tjeěžnajo. ²¹ Jalla nižta Yooz takunaca parlitiquizitan judío zoñinacaqui wejr preso tanchiča timpluquiz, wejr conajo. ²² Anzcama Yoozqui wejr yanapča. Jalla nižtiqizitan wejrqui tjurt'iñi kuzziz tii zuma Yooz taku parluča humilde zoñinacžquizimi pajk jilirinacžquizimi. Tuquitan Yooz taku parliñi profetž čhiita tawk jaru nižaza Moisés čhiita tawk jaru, jalla niicama parluča. Jalla ninacaqui mazinčiča, tuž cjican: ²³ “Cristuqui sufristanča ticzcama. Nekztan ticziqizitan jacatatanča. Jalla niiqui primer ticziqizitan jacatatchi zoñiča. Jalla nii Jesucristuž cjen tii zuma liwriiñi Yooz takuqui parlitapantača učhum wajtchiz zoñinacžquizimi yekja wajtchiz zoñinacžquizimi”. Jalla nii liwriiñi taku zaka wejr parluča.

PABLUQUI AGRIPZQUIZ CHIIZINCHICHA

²⁴ Pablo jalla nuž tjurt'iñi taku paljayan, Festo jiliriqui altu tawkžtan cjichiča:

—Pablo, ¡lucuratažtakazza amqui! Zmali istutižcu, jalla nižtiqizitan lucurata cjis-samčhalani amqui.

²⁵ Pabluqui kjaaziča, tuz cjican:

—Festo, zuma chawc jiliri. ¡Wejrqui anača lucuratqui! Antiz weriž paljayta takunacača razunaqui, nižaza werarača. ²⁶ Tekzimi Agripa chawc jilirimi žejlča. Niimi zumaž tii puntuquizitan zizza. Jalla nižtiqizitan wejrqui tjup kuztan tiž yujcquiz čhižinuča. Tii Agripa chawc jiliriqui tjapa weriž paljayta puntunacaqui zizzipanča. Nižaza tii puntunacaqui watačiča tjapa zoñinacž zizan, anača tsjii chjojzak watači quintu. ²⁷ Señor Agripa, chawc jiliri, žprofetaž parlitita takum criya? Amqui criiž caa kal cjiwchiya.

²⁸ Agripa chawc jiliriqui Pablužquiz kjaaziča, tuž cjican:

—žTsji koluc takunacžtankam wejr cristiano cjiskatz pecya?

²⁹ Nekztanaqui Pabluqui cjichiča:

—Tsjii kjaž takunacžtan uż wacchi takunacžtan wejrqui ančhuc tuż cristiano cjskatz pecučha. Ammi niżaza tjapa tonj nonzñi zoñinacami wejr irataj cjisla. Jalla nuż Yooz munañpaj cjeequi. Wejr irata Yoozquin criichej cjisla, pero ana tiżta carinžtan mokta.

³⁰ Jalla nuż Pabluž chiitan, tjappacha nii julzi žejlñi jilirinacaqui tsijtsičha, Agripa chawc jilirimi, niżaza Festo jilirimi, niżaza Berenice cjiti tjunmi. ³¹ Nekztanaqui ninacaqui Pabluž puntuquiztan parlizjapa tsjii latu ojkcichča ninaccama pal'ti. Jalla nekztanaqui ninaccama kazzičha:

—Tii zoñiqui ana čjul ujmi paachičha, conkatajo. Anaž conta cjesačha. Niżaza anaž carsilquizimi chawjcta cjesačha.

³² Niżaza Agripa chawc jiliriqui Festo jiliržquiz cjichičha:

—Tii zoñiqui ana roman jiliržquiz watz maytasaž niiqui, cutztaž cjtasačha.

27

PABLUZ QUIJAQUI ROMA TJATZTACHA

¹ Jalla nekztanaqui nii jilirinacaqui tantičičha, Pabluž quija roman chawc jiliržquiz tjtazjapa. Jalla nižtiquiztan Pablumi parti presonacami intrjitatačha tsjii Julio cjita capitanzquiz, Italia watja chjitzjapa. Nii capitanaqui Augusto cjita batalionquiztan jiliritačha. Wejrqui Pablužquiz cumpant'ichinča. ² Adramitio cjita wajtquiz tsjii warcu želatčha. Nii oraqui nii warcuqui ojkszpatchatačha Asia kjutñi. Jalla nuż cjen nii warcuquiz luzzinča. Niżaza wejtnacatan Aristarco cjita zoñitačha. Niiqui Tesalónica wajtchiz zoñitačha. Tesalónica watjaqui Macedonia yokquintačha. ³ Jaka tažuqui Sidón cjita wajtquiz irantichinča. Jalla nicju Julio capitanaqui Pablužquiz tsjii favora paachičha, Pablužquiz permiso tjaachičha niž mazinacžquin tjonznajo atintita cjisjapa. ⁴ Nekztanaqui Sidón wajtquiztan ulanzcu Chipre cjita zkolta yoka watchinča. Zkar latu watchinča tjamiž cjen. ⁵ Jalla nekztanaqui Cilicia niżaza Panfiliaž niž waruñ chawc kota kajkchinča Mira cjita watjacama. Mira watjaqui Licia cjita yokquintačha.

⁶ Jalla nicju zultatž capitanaqui tsjii Italia ojki warcu zalchičha. Nii warcuqui Alejandria wajtquiztan ulnatačha. Jalla nii warcuquiz capitanaqui wejrnac luzkatchičha tira ojkszjapa. ⁷ Nekztanaqui tsjii kjaž maj ojkcichča zumat. Anča tjamiž cjen ch'aman irantichinča Gnido cjita yokž wartuñtan žcati. Niżaza nii anča tjamiž cjen Salmón cjita yok žcati watchinča. Nekztanaqui Creta yok žcati irantican tajachuc muytžcu ojkcichča. ⁸ Tjamiž cjen, ch'aman ojkan Creta cjita yok žcati ojkcichča. Nižtami wejrnacqui irantichinča Buenos Puertos cjita watja, Lasea wajtž žcati.

⁹ Jalla nicju irantizjapaqui walja timpuqui pertitačha. Auti timpu irantisquiz cjen, tjamiqui tirapan tjamčičha. Jalla nižtiquiztan anawalitačha chawc kotquiz ojkszqui. Jalla nižtiquiztan Pabluqui chiižinčičha, ¹⁰ tuž cjan:

—Jilanaca, wilta ojkszqui anawaliz cjequičha. Warcumi cargami pertisnatchani niżaza učhumniž ticznasačha.

¹¹ Nii zultatž capitanaži Pabluž chiita ana cazzičha. Warcuchiz tuyñumi, niżaza warcuž capitanami, jalla ninacž takukaz nonzičha. ¹² Nii wajtquiz auti timpu watzjapa, warcužtaqui anatačha cuza. Jalla nižtiquiztan jos tjappacha ninacaqui pinsatčha nawjctan ojksz tsjan cusa, nii. Fenice cjita wajtquiz irantis pecatčha jaknužumi. Fenice watjaqui Creta yokquinzakaztačha. Nii wajtquiztan cheržtaqui pajk kota tjenčha warutuñtan, uzatuñtan. Jalla nicjuñtačha waliqui auti timpu watzqui.

PAJK KOTQUIZ ANAWALI WATCHICHA

¹³ Jalla nekztanaqui warutan zuma queržcan ninacaqui pinsičičha, tira ojkszjapa. Jalla nekztan ninacaqui zarakhičha. Creta yok tjiyaranpan ojkcichča. ¹⁴ Tsjii kjaž majquiztan tsjii walja pjursanti tjamiqui tjonchičha użatan tuwantan cheechi. ¹⁵ Nekztanaqui tjamiqui warcu chjitchičha chawc kot mor kjutñi. Tjamž kjutñiqui anataž wira ojkcuchca. Jalla nižtiquiztan jakzichuckat tjamiqui učhum chjichachani, jalla nicjupankaz okačhani. ¹⁶ Jalla nekztanaqui Claudia cjita kolta yokž waruñ watchinča. Jalla nicjuñ watan tjamiqui anatačha anča pjursanti. Tsjii kolta warcuqui pajk warcuž wirquiz mojkžtatačha. Ana anča tjamiž cjen nii kolta warcuqui pajk warcuquiz tewzičha ch'aman. ¹⁷ Jalla nuż tewžcu, nii pajk warcu kojchnacžtan zumpacha t'ejžtatačha, ana cjasnajo. Jalla niiran yok pjila želatčha Sirte cjita. Tjamiž cjen nii yok pjilquiz julz eksnatčha. Jalla nižtiquiztan nii pajk pañuz cherchi pajk tultu apakhičha warcu tsewctan. Nekztanaqui tjamžquiz warcu chjitskatchičha. ¹⁸ Niž jaka tažuqui nii tjam queraqui tira walja pjursantitačha. Jalla nižtiquiztan nii warcuquiz žejlñi kuzinacaqui pajk kotquiz tjojtatačha. ¹⁹ Jalla niipa tažuqui warcuž cusasanaca kot kjazquiz tjojtchinča wejtnaca kjaržtan. ²⁰ Tsjii kjaž majquiztan anča ch'orawitačha. Jalla nuż ch'orawiž cjen anaž tjuñimi warawarami

tjenatča. Nižaza nuž ch'orawiz cjen wejrnacqui “Ticznačhani. Anaž jaknužumi li-wriyasatča”, nuž cjan chiičinča.

²¹ Tsji kjaž maj ana čjjeri lujlchi cjen Pabluqui ninacz taypiquiz tsijtsičha, tuž cjan:

—Jilanaca, anatača učumqui Cretquiztan ulansquiz, wejt taku cazpantača anchucalaqui. Nižaza anaž caganacami pertitasatča, nižaza učumqui anaž tižta sufritasatča. ²² Anziqui anchucqui tjuj kuzziz cjisna, anača llaquiza. Tii warcuž katanami, anaž jakziltami ticznaquičha. ²³ Wejrqui Yooz sirwuča, nižaza Yooz partičha. Zez ween Yoozqui tsjii anjila wejtquiz cuchanžquičhiča. Nii anjilaqui wejtquiz jeczquičhiča, ²⁴ tuž cjan: “Pablo, ana eksna amqui. Roman chawc jilirž yujcquiz prisintistanča amqui. Jaziqui amiž cjen tjapa amtan chica ojknī zoñinaca žetaquičha”. ²⁵ Jilanaca, anača llaquiza. Wejrqui Yoozquin tjapa kuztanča. Jaknuž nii anjilaqui čhičhaja, jalla niicamaž cumplisnaquičha. ²⁶ Kot taypiquiz tsjii kolta yoka žejlča. Jalla nii yoka irantiz cjen warcuqui yokquiz čjakžcu, tsijtsnaquičha kjazquizpacha. —Jalla nuž paljayčičha Pabluqui.

²⁷ Jalla nekztanaqui pizc simana ojktiquiztan, Adria cjita kot kjazquiz želan, tjamiqui warcu čhichatča. Jalla nii ween chica arama warcu joojooñinacaqui pinsičičha, yokquin irantichani, cjan. ²⁸ Jalla nižtquiztan kjazquiztan kozzuc yokquin tupžcu, zizzičha quinsa tunc sojtan metro. Nižaza tsjii kjažtapacha ojknī wilta tupzizakazza. Jalla nuž tupžcu, zizzičha paatunc pakallakun metro. ²⁹ Kjaz kostan maz akji želačhani cjan pinsičičha. Nekztan warcu wirquiztan tsjii pajkpic pajk jirunaca quijtsičha ana nii maz ajkquin čhakajo. Ekscan tjuñi tjewks tjewznatča. ³⁰ Jalla nuž tjewžcan, nii warcu joojooñinacaqui pinsičičha, warcuquiztan atipasjapa. Jalla nuž pinsiču, nii tewžta kolta warcu kjazquiz čhijwnatča. Jalla nuž čhijuncan nii pajk jirunaca quijtztažokaž cjetča nii warcuž yujcquiztan. ³¹ Jalla nuž cheržcu, Pabluqui zultatž capitanžquiz paljayčičha nižaza zultatunaczquizimi, tuž cjan:

—Nii warcu joojooñinacaqui ana tii warcuquiz eclaquiz niiqui, anchucqui ticznasatča.

³² Nuž nonžcuqui zultatunacaqui nii kolta warcu mojka kojchnaca pootžinčičha kolta warcu kjazquin tjojtšajo.

³³ Jalla nii kjanatati Pabluqui taku tjaachiča čjjeri lulajo, tuž cjan:

—Pizc simana tjontatča anchucmi kuz turwayzi ana tjačhi nižaza ana lujlchi.

³⁴ Nižtquiztan anchucqui čjulullamekaz lujlznalla, azi tanzjapa. Anaž jecmi wira apt'isnasatča. Nižaza ana zinta čhjojricta cjequičha.

³⁵ Jalla nuž čhižcu Pabluqui tsjii t'anta tanzičha. Nižaza Yooz Ejpžquin sparaquiz cjičičha tjapa nii žejlñi zoñinacz yujcquiz. Jalla nekztanaqui nii t'anta kjožcu lujlchiča.

³⁶ Jalla nižtquiztan tjapa nii zoñinacaqui lujlsquin kuzziz cjišičha. Nekztan lujlchizakazza.

³⁷ Nii warcuquiz paa patac pakallawk tunca sojtan zoñinacatča. ³⁸ Jaknužt zapa mayni pecčhaja jalla nuž lujlčičha. Jalla nuž lujlžcu nii parti trig kuzinaca kjaz kotquin tjojtčičha nii warcu cježu cjejajo.

WARCU KJAZQUIZ KATCHICHA

³⁹ Tjuñi tjewktanalla, warcu joojooñinacaqui nii yoka cheržcu ana pajatča. Pero tsjii puj atquin pjila iñžta k'ar yoka želatča. Nii yokquin warcu tsijtskatž pecatča. ⁴⁰ Jalla nekztanaqui nii pajk quijžta jirunaczquiz mojka kojchmi pootčičha. Kjazquizpacha cutziča. Nižaza kochnaca jweržcu, warcu irpiñi maderanaca cutsičha. Nekztan pajk tultu, warcu juntuñ tucquin tsjijpsičha tjami tanzjapa. Jalla nižtquiztan warcuqui puju iñžta yoka žcatžinčičha. ⁴¹ Jalla nuž žcatžincan, pizc curinti ojknī kjaz jalla nekz cjišičha. Jalla nižtquiztan nii warcuqui kjaz koztan yokquiz quijtsičha. Warcu tucquiztanaqui pijlquiz luzzitča. Ana jaknužquin kissičha. Nižaza warcu wirquiztanaqui kjaz ljojkikaž warcu kjoletča. ⁴² Jalla nuž cjen preso itžni zultatunacaqui preso zoñinaca konz pecatča, ana atipskatžjapa kjazquiz naran. ⁴³ Zultatž capitanazti Pablo liwriiz pecatča. Jalla nižtquiztan presonaca conawc cjen atajičičha. Nekztan mantičičha, tuž cjan:

—Kjazquiz narñi zizñi zoñinaca, anchucqui primiraqui kjazquiz luzna, yokquin irantizjapa. ⁴⁴ Parti zoñinaca, anchucqui tabla tanžcu kjazquiz zakaz luzna. —Jalla nuž mantičičha nii capitanauqui.

Jalla nuž tjappacha yokquin irantičičha. Ana zinta ticziča.

28

PABLUZ MALTA YOKQUIN KAMTA

¹ Jalla nuž yokquin ulanžcu, nii kolta yokž tjuu zizzinča Malta cjitatalčha. ² Jalla nii yokquin žejlñi zoñinacaqui wejrnaca ancha wali atintičičha. Nižaza tsjii pajk uj taazinčičha wejrnac kutnajo. Čhijniž cjen zaquiz cjen wejtnacaltajapa uj taazinčičha. ³ Nekztanaqui Pabluqui kjoñ žup aptičičha. Nii žup ujquin tjojtan, tsjii zkorauqui uj kjakiz

cjen ulanzquichiča Pabluž kjarquin ch'atzi chejchipacha. ⁴ Jalla nuž cherzcu nii yokchiz zoñinacaqui tuž cjeassiča:

—Tii zoñiqui zoñi conñizlani. Kot kjazquiztan liwriitaž cjenami Yoozqui anat munčhani, tiiz žejtzi.

⁵ Pabluqui kjarquiztan zkora tsajtsajtsiča ujquiz. Zkoraž ch'attaž cjenami anapan kjaž cjissiča Pabluqi. ⁶ Tjapa nii zoñinacaqui Pabluž kjarat tjuwačhani cjican chekznatča. Nižaza tsjii ratuquiztan ticizt cjee tiiqui, jalla nuž pinsatča nii zoñinacaqui. Jalla nuž ažk tjewžcu, Pablo ana kjaž cjissi cherziča. Jalla nižtiquiztan pinsita campižcu, nii zoñinacaqui cjichiča:

—Tii Pabluqi cheka Yoozalani —cjican.

⁷ Ulanta yok žcati nii yokchiz jilirž yokanaca zelatča. Nii jiliriqi Publio cjitatača. Jalla niiqui wejrna zuma risiwchiča. Chjep maj wejrna zuma atintichiča. ⁸ Publiož ejpqui laa želatča, tsjii ch'ujlñi conžtan, nižaza jawžtan. Pabluqi nižquin tjonžni ojkhiča. Nekztanaqui Pabluqi nii laa zoñža Yoozquin mayizichiča, čhjetinjapa. Nekztanaqui niž juntuñ kjaržtan lanžcu, čhjetinchiča. ⁹ Jalla nižtiquiztan parti nii yokquiz žejlñi laanacaqui tjonchizakazza, jalla ninacami čhjetintatača. ¹⁰ Nuž čhjetintiquiztan nii zoñinacaqui wejtnacquiz walja rispitchiča. Chjep jizquiztan wilta tsjii warcuquiz luzzinča. Ima nii warcu luzan, nii zoñinacaqui walja zuma žaka cjižinčiča, wejrna ojkzjapa.

PABLUQUI ROMA WAJTQUIN IRANTICHICHA

¹¹ Warcuqui nii yokquiz auti timpu watchiča. Alejandria wajtquiztan tjonchitacha. Nii warcuž tucquin pizc yooznacchiztača. Cástor y Pólux cjitatača nii pizc yooznacaqui. ¹² Nekztanaqui warcuquiz ojkan, Siracusa wajtquin irantichinča. Jalla nicju čhjep maj kamchinča. ¹³ Jalla nekztan warcuquiztan tira ojkhinča. Nekztan yok žcatiran ojkan, Regio cjita wajtquin irantichinča. Niiž jaka tažuqui wartan queržquichiča. Jalla nuž queržcan pucmajquiz irantichinča Puteoli wajtquin. ¹⁴ Jalla nicju tsjii kjažultan Yoozquin criichi jilanacžtan zalchinča. Jalla ninacaqui wejtnacaquiz invitchiča ninacžtan tsjii simana kamažo. Jalla nekztanaqui Roma wajt kjutni zarakchinča. ¹⁵ Roma wajtchiz Yoozquin criichi jilanacaqui wejtnacaž tjonz quintu zizzitakalča. Jalla nekztan wejtnacatan zali ulanzquichiča. Jalla ninacaž nuž zalzquichiquiztan, Pabluqi Yoozquin sparaquiz cjichiča. Nižaza juc'ant tjup kuzziz cjissiča. Wejrnaqui ninacžtan zalchinča Foro de Apio cjita yokquin, nižaza Tres Tabernas cjitazakaztača. ¹⁶ Jalla nekztanaqui Rom watja irantitanaqui nii capitanaqui preso zoñinaca intirjichiča roman zultatž jiliržquiz. Pero nii capitanaqui Pablo kamkatchiča jejkquin tsjii guardiñi zultatžtan.

PABLUZ KAMTA ROMA WAJTQUIN

¹⁷ Chjep majquiztan nuž irantižcu, Pabluqi kjawzkatchiča Roma žejlñi judio jilirinaca. Jalla nuž Pablužquin tjonan, Pabluqi ninacžquin paljaychiča, tuž cjican:

—Jilanaca, wejrqui roman zultatžquiz preso intirjitatača Jerusalén wajtquin, ana čhjulumi judionacž quintra paachi cjenami. Nižaza ana čhjulumi učum tuquita ejpnacž cuzturumpi quintra paachi cjenami. ¹⁸ Wejr zumpacha pecunžcu, ninacaqui wejr cuts pecatča. Wejt quintra ana čhjul ujmi watchiča, wejr conzjapaqui. ¹⁹ Judio partinacazti ana munchiča. Jalla nižtiquiztan roman chawc jiliržquin wejt quija tjaznajo maychinča. Jalla nuž cjenami, wejrqui wejt wajtchiz zoñinacž quintra ana čhjul uj tjeeskatz pecuča. ²⁰ Jalla nižtiquiztan ančhuc kjawzkatuča ančhuca cherzjapa, nižaza ančhucatan parlizjapa. Učhumqui Israel wajtchiz zoñinacžumčha. Jalla učhumqui Yooziz cuchanzquita zoñi tjewža. Jalla nii tjewžta zoñi sirwiñiž cjen wejrqui tii carinžtan čhejlta zeluča.

²¹ Jalla nekztanaqui nii judionacaqui cjichiča:

—Wejrnaqui am puntuquiztan ana čhjul cartami risiwchinča Judea wajtquiztan. Nižaza nii nawjctan tjonchi judio jilanacami anaž am quintra chiiča. ²² Wejrnaqui amiž pinsita takunaca nonz pecuča. Tjapa wajtquizimi tii ew yekja t'akž quintra chiiča. Jalla nuž zizuča.

²³ Jalla nekztanaqui tsjii tjuñi citiča. Jalla nii citta tjuñquiziqui walja zoñinacaqui tjonchiča jakziquin Pablo alujassi želatčhaja, jalla nicju. Jalla nuž zoñinacaž tjonžcu Pabluqi ninacžquiz paljaychiča wenstanpacha zezicama Yooz mantita kamañ puntuquiztan. Pabluqi ninaca zumpacha intintiskatz pecatča Jesucristuž puntuquiztan. Moisés liiquiztanami nižaza profetanacaž cjižta liwrunacžquiztanami punta punta chiižinčiča, ninaca zuma intintazajo Jesusiž puntuquiztan. ²⁴ Yekjapanacaqui Pabluž nuž čhiita takunaca catokchiča. Yekjapanacazti niž takunaca ana nonžiča. ²⁵ Jalla ninacpura Jesucristuž puntuquiztan ch'aascan, nužquiz ninacaqui wichanzi kallantichiča. Ima okan, Pabluqi cjichiča:

—Espíritu Santuqui Isaías cjita profetžquiz paljaychiča učhum tuquita ejpnacžjapa. Ančuca puntuquiztan werarapan chiichiča, tuž cjican:

²⁶ “Oka, tii žoñinacžquiz paljayžca, tuž cjican: Ančhucqui nonzñeeka nonznaquiča, pero ana intintazasača. Nižaza chekzñeeka chekznaquiča, pero ana cumprint-asasača. ²⁷ Jalla nuž cjequiča. Tii žoñinacž kuznacaqui walja tjupiča, ana Yooz taku intintizjapa. Nižaza oñižtakazza ninacaqui, Yooz taku ana nonzjapa. Nižaza zuražtakazza Yooz paatanaca ana cherzjapaqui. Jalla nižtakaz žejlča ana intintiñi kuzziz cjisjapa. Nižaza ana wejtquin cut'iscaquiča, liwriita cjisjapa”.

²⁸ Jalla tekztan nawjchuc tii liwriiñi Yooz takuqui parlitaž cjequiča ana judío žoñinacžquin. Jalla nii ziza ančhucqui. Nii yekja wajtchiz žoñinacaqui tii liwriiñi Yooz taku nonznaquiča.

²⁹ Jalla nuž Pabluž chiitiquiztan, judionacaqui ojkchiča, ninacpora ancha ch'aascan.

³⁰ Pabluqui pizc wata intiru nii aquilta kjuyquiz kamchiča. Jakzilta niižquin tjonžni žoñimi zuma risiwñipanikaztača. ³¹ Jalla ninacžquin parlichiča Yooz mantita kamañ puntuquiztan, nižaza Jesucristo Jilirž puntuquiztan. Tjapa kuztan kjana tjajnatča. Nižaza anaž jecmi Pablo atajchiča, Yooz taku ana paljayajo.

LA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A LOS ROMANOS

¹ Wejr Pabluqui ančhucaquin tii cartal cjiyrzčuča. Jesucristuž mantitacama okiñ zoñtča. Yooz Ejpqui wejr kjawžcu apóstol puestuquin utchiča, liwriiñi Yooz taku parlarjo.

² Tuquitanpacha Yoozqui tsjii liwriiñi zoñi cuchanzquiz compromitchičha. Jalla nii compromittaqui Yooz cuntiquiztan chiiñi profetanacaqui mazinčiča zuma Yooz tawk libruquiz. ³ Nii liwriiñi zoñiqui Jesucristo Jiliriča. Yooz Majchča niiqui. Jesucristuqui zoñi cjanacaqui Davidž majch maatinacquiztan tjonñitača. ⁴ Nižaza Jesucristuqui ticziquiztan jacatatchičha; nižaza zuma Yooz Espirituchizza. Jalla nii kjanapacha tjeeža, niičha walja azziz Yooz Majchqui, nii. Jesucristo Yooz Majchča uñhum Jiliriqui. ⁵ Jesucristuž cjen wejrqui zuma Yooz kamaña tanzinča. Nižaza Jesucristuž cjen Yooz Ejpqui wejr apóstol puestuquiz utchiča, tjapa wajtchiz zoñinaca Jesucristužquin kuzziz cjeayo, nižaza nižquiz cazajo. Jalla nuž apóstol kamañquiz kamcan, Jesucristužtajapa langznuča. ⁶ Ančhuc zakaz Jesucristužquiz kuzziz cjissinčhucča. Yooz Epiž ančhuca kuzquiz kjawžtan Jesucristuž partiquiz cjiissinčhucča.

⁷ Wejrqui tjapa ančhucaquin cjiyrzčuča, Roma wajtquin žejlñi zoñinacčhucča. Yooz k'ayi zoñinacž cjen, Yoozqui ančhucaquiz kjawziča, Yooz zuma kamañchiz cjeayo. Uñhum Yooz Ejpmi, nižaza Jesucristo Jilirimi ančhucaquiz zumaj yanapt'ila; nižaza cuntintu kuzziz cjskatla.

PABLO ROMA WAJTQUIN TJONZ PECCHA

⁸ Jaziqúi ančhucaz zuma kamtiquiztan Yooz Ejpžquin ancha gracias cjan chiyučha. Tjapa wajtchiz zoñinacaqui ančhuc puntu chiiča, ančhucqui ancha Jesucristužquin kuzzizza, nii. Jesucristuž cjen Yoozquin gracias cjan chiyučha. ⁹ Wejrqui tjapa kuz Yooz sirwuča, Yooz Majch liwriiñi puntu parlican. Jaziqúi Yooz zizza, oracionžtan ančhucaquiz tirapan yanapuča, nii. ¹⁰ Nižaza Yoozquin mayizuča. Yooz munan, ultimó ančhucaquin jaknužquiztanami tjonzquiz atučhani. Azka ančhucaquin tjonzquiz pecatuča. ¹¹ Ančhucatan ancha zalž pecuča, Yooz kamañquiz ančhucaquiz tsjan zuma kami yanapzjapa, nižaza Yooz tjup kuzzizpan cjiñi yanapzjapa. ¹² Ančhucmi wejrmi Jesucristužquinkaz kuzzizčhumča. Jalla nižtiquiztan zalžcu porapat chizinascu, Yoozquin juc'ant kuzziz cjesača uñhumqui.

¹³ Jilanaca, cullaquinaca, ančhucaquiz zizkatž pecuča, kjaž wiltami wejrqui ančhucaquin tjonz pecatuča. Pero tii orcama ana atchinča. Ančhucaquin tjonz pecatuča, Rom wajtquiz zakaz Yooztajapa obranaca payi. Rom wajtquizimi, nižaza yekja watjanacquizimi Jesucristužtajapa langž pecuča, zoñinaca nižquizin kuzziz cjeayo. ¹⁴ Wejrqui liwriiñi Jesucristuž puntu parlistanča, k'ar zoñinacžquizimi campuquiz žejlñi zoñinacžquizimi, zizñi zoñinacžquizimi, ana zizñi zoñinacžquizimi. Jalla tjapa zoñinacžquizimi liwriiñi Jesucristuž puntu parlistanča. ¹⁵ Jalla nižtiquiztan wejrqui ančhucaquiz zakaz nii puntu parliz anchal pecuča.

ANCHA AZZIZZA LIWRIIÑI TAKUQUI

¹⁶ Jakžiltat liwriiñi Yooz taku catokachaj niiqui, liwriiñi cjequičha. Tuquiqui juđio zoñinacžquiz nii liwriiñi puntu parlitatača. Nekžtan yekja wajtchiz zoñinacžquiz parlitazakaztača. Jakžiltat nii liwriiñi puntu catokachaja, jalla niiqui liwriiñi cjequičha. Nižta azzizza liwriiñi Yooz takuqui. Jalla nižtiquiztan nii Yooz taku parlizjapa anal azučha; nii ancha zuma taku parlizjapa ancha jutzaznuča. ¹⁷ Liwriiñi takuqui tuž cjiča; Yoozqui ancha zumača; nižaza zoñinacžquiz nižta zuma nižaza ana ujchiz cjskatasacha. Jalla nuž cjiča nii liwriiñi Yooz takuqui. Jaknužt zoñinaca Yooz yujcquiz ana ujchiz, nižaza zuma cječhaja, jalla nii zizkatučha, nii liwriiñi taku chiičan. Jesucristužquiz kuzziz cjen, jalla nii alajakaz Yooz yujcquiz ana ujchiz, nižaza zuma kuzziz cjesača. Cjiyrta Yooz takuqui tuž cjiča: "Jakžiltat Yoozquin kuzziz cječhaja, jalla niičha Yooz yujcquiz ana ujchizqui, nižaza zuma kuzzizqui. Nekžtan Yoožtan wiñaya kamaquičha".

YOOZ JAYTIZCU ZOÑINACAQUI UJPAN PAACHA

¹⁸ Arajpachquiztan Yooz casticuqui tjonča tjapa ana Yooz kuzcama kamñinacž quintr, nižaza anawali paañinacž quintr. Jalla nii anazum kamañchiz zoñinacaqui anawali paaznacapan pecča, Yooz zuma kamaña anaž importičha. Nekžtan Yooz kuzcama ana kamčha. Yooz puntu werara zizawc cjen, atajča. ¹⁹ Pero ninacž kuzquiz Yooz puntu zizasacha. Yoozqui zoñinacžquiz kjanapacha tjeeziča, niž puntu. ²⁰ Ana Yooz cheržcumi tii mundo paatiquiztanpacha Yooz puntu zizta cjesača. Niiž paatanaca cheržcu, tjapa zoñinacaqui Yooz puntu zizasacha, Yoozqui wiñaya azzizza, nižaza werar Yoozpankazza,

tii mundo paachi Yoozqui. Jalla nii kjana zizta cjesaŕha. Jalla niŕtquiztan Yooz kuzcama ana kamcanaqui anazuma kamañchiz ŗoñinacaqui ana razunchizza. ²¹ ŗoñinacaqui Yooz puntu persun kuznacquiz zizza. Jalla nuŕ zizcumi, Yooz ana rispitiŕha, niŕzaza ana ħjulquiztanami “Gracias, wejt Yooz” cjican chiiĕha. Nekztan ŗoñinacaqui ina kaz pinsitanacĕhiz cjissiĕha. Niŕzaza ninacŕ ĥojru kuzziz cjen ana wali zumĕhiquiztakaz kamĕha. ²² ŗoñinacaqui “Wejrnacĕha ziziŕtqui” cjicanami, zumzuŕtakaz cjissiĕha. ²³ Anĕha zumapankazza Yoozqui. Pero ŗoñinacaqui nii wiñaya ŗejtŕi Yoozquiz rispitz jaytichiĕha. Nekztan ŗoñinacaqui ŗoñiŕ paata yoozquizkaz rispitiŕi cjissiĕha. Nii ŗoñiŕ paata yooznacaqui ticŕŕi curpuchiz ŗoñinacŕ irata paataĕha, niŕzaza weŕlanacŕ irata paataĕha, niŕzaza pajkpic kjoĕhĕhiz animalanacŕ irata paataĕha, niŕzaza zkoranacŕ irata paataĕha. Jalla niŕta paatanacquiz rispitiĕha.

²⁴ Jalla niŕtquiztan Yooz Ejpqui ninacŕquiz jaytichiĕha. Nekztan ninacŕ anazuma pecŕi kuzcama ħjul ujmi paañiĕha. ŗoñinacpora azzucanaca paachiĕha. ²⁵ Ninacaqui Yooz puntuquiztan werar razunanaca criĕhi ecĕhiĕha. Nekztan toscar razunanaca criĕhiĕha. Jalla nekztan ninacaqui Yoozquin ana rispitiĕha. Yooziŕ paata obranacquizkaz rispitiĕha, niŕzaza sirwiĕhiĕha. Pero Yoozqui tjappacha paachiĕha. Jalla nii tjapa paañi Yoozqui wiñaya honorĕhizza. Jalla nuŕoj cjila. Amén.

²⁶ Jalla niŕta anawali kuzziz cjen Yoozqui ninaca jaytichiĕha, ninacaŕ anazum kuzcama azzucanaca paajo. Jalla nuŕ azzucanaca paacan maatakanacaqui porapat ŗelassiĕha, jaknuŕt lucutiŕi ŗelas, jalla niŕta. ²⁷ Luctakanacaqui niŕzaza porapat ana wali ŗelassiĕha, jaknuŕt lucutiŕi ŗelas, jalla niŕta. Ninacpora anĕha peccu, azzuca ujnaca paachiĕha. Anĕha akŕi ujnacquiz tjojtiĕha. Jalla niŕtquiztan ninacŕ persun curpuquizpacha casticu sufrichi, nii ana wali paatiquiztan. Niŕzaza niŕta sufris waquiziĕha ninacaqui.

²⁸ Werar Yooz zizzucataĕha, pero ninacaqui Yooz ana pajz pecatĕha. Jalla niŕtquiztan Yoozqui ninaca jaytichiĕha, ninaca ana zuma pinsiŕi kuzziz cjisjapa, niŕzaza ana zuma cjuĕhi kamañchiz cjisjapa. ²⁹ Ninacŕ kuzquiz walja tjapaman ana zumanaca ŗelatĕha, ĕhjijpipacha. Jalla tiŕta ana zumanaca ŗelatĕha; ana Yooz kuzcama kamz, adulteriucuz ojklaz, ŗoñiŕ quintra ana wali paaz, yekja ŗoñiŕquiztan zmaz, niŕzaza tjapa ana walimi paaz pecŕi kuz ŗelatĕha. Niŕzaza ninacŕ kuznaca tiŕtaĕha: iŕiŕiŕi kuz, ŗoñi coŕi kuz, ŗoñiŕtan quija ojklaz kuz, incallŕi kuz, ana wal paaz pecŕi kuz, niŕzaza ana wal quinto joojooŕi kuz. Jalla niŕta anawali kuzziz ŗoñi ŗejlĕha. ³⁰ Ninacaqui ŗoñiŕ quintra chiiŕinacaĕha. Yooz quintra ĕhaawjkatŕiĕha. Niŕzaza ŗoñi iŕnarŕiĕha, niŕzaza mitarazi kuzzizza, persunpacha honora waytiŕiĕha. Niŕzaza ana zuma paaŕjapa tantiŕiĕha, niŕzaza maa ejp ana cazŕiĕha. ³¹ Niŕzaza Yooz puntu ana intintiz pecŕiĕha, niŕzaza ĕhiŕcupacha niŕ taku ana cumpliŕiĕha. Niŕzaza ana jec ŗoñtanami munaziŕiĕha. Niŕzaza ana pertunŕiĕha. Niŕzaza ana jec ŗoñquizimi okŕiŕi kuzzizza. ³² Yoozqui mantichiĕha, jalla niŕta ŗoñinacaqui ticzpan waquiziĕha. Jalla nuŕ Yooz mantita zizcumipacha, nii ana wali ŗoñinacaqui niŕta ana wali paaŕkaz pecŕiĕha, niŕzaza yekjaŕ niŕta ana wali paanami, “Walikazza” cjiŕiĕha.

2

YOOZZA LIJITUMA PJALZNIQUI

¹ Jakzilta ŗoñit tsjii uj paachi ŗoñiŕquiztan “Yooz nii casticla” cjican chiiĕhaja, jalla nii ŗoñiŕiĕha ana niŕta upacha paaz waquiziĕha. Jalla niŕta upacha paaquizŕ niŕqui, persun casticu chiiĕha. Niŕzaza Yooz yujquiziqui anaŕ razunchiz cjesaŕha niŕ persun paata ujuquiztan. ² Yoozqui uj paañinaca lijituma pjalznaquiĕha, casticjapa. Jalla nii uĕhum zizza. ³ Jequit yekja uj paañi ŗoñiŕ quintra chiiĕhaja, niŕzaza niŕta uŕzakaz persuna paaĕhaja, jalla niŕqui anapanŕ atipasaĕha Yoozquiztan. Panŕ castictazakaz cjequiĕha. Uj paaŕcu, anapan pinsa, “Ana Yooziŕ casticta cjeeka” cjican. ⁴ Jalla niŕta pinsiŕi ŗoñinacaqui Yooz puntu ana zuma intintiĕha. Yoozqui anĕha zumaĕha, niŕzaza tsjan juc’anti okŕŕi kuzzizza, niŕzaza tsjan juc’anti pasinsis kuzzizza. Jalla nii werar razunaĕha. Pero jalla niŕta kuzziz cjen, Yoozqui ŗoñinacŕquiz persun uj sint’iskatz pecĕha. Nuŕ sint’iskatzcu ujnaca paaŕqui eca. Jalla nuŕ pecĕha Yoozqui. Jalla nii zizza anĕhuc, ĕana jaa? ⁵ Anĕhucqui ana persun uj sint’iŕiŕ cjen, niŕzaza ĥojru kuzziz cjen, juc’anti castictaŕ cjequiĕha Yooziŕ ultimu pjalz tjuŕquiziqui. Jalla nii tjuŕquiziqui Yoozqui ŗoñinacŕ paata ujnaca tjeeznaquiĕha; nekztan ultimuŕ casticaquiĕha. ⁶ Jalla nii tjuŕquiziqui Yoozqui tjapa ŗoñinaca pjalznaquiĕha ninacaŕ paatiquiztan jama. ⁷ Jequit pasinsis kuzziz zuma kamañchiz kamĕhaja, jalla ninacaqui Yooztan wiñaya kamaquiĕha. Jalla nii zuma kamŕinacaqui Yooziŕ tjaata honorĕhiz cjis pecĕha, niŕzaza Yooziŕ rispitta cjis pecĕha, niŕzaza Yooztan wiñaya kamz pecĕha. ⁸ Pero yekjapanacaqui persun kuzcamakaz kamz pecĕha, werar Yooz kamaña anaŕ pecĕha. Anawalinacŕ mantuquizpanŕ ŗejlĕha. Jalla ninacŕ quintra Yoozqui juc’anti ŗawjŕcu casticaquiĕha. ⁹ Tjapa anawali paañinacŕtami sufris ŗelacuĕha, niŕzaza wali llaqui ŗelacuĕha.

Anawali paañi judío zoñinacaqui juc'anti sufraquiča. Pero tjapa anawali paañi zoñinacaqui zakaz sufraquiča, infiernuquinaqui. ¹⁰ Tjapa zuma kamñinacazti Yooziž tjaata honorchiz cjequiča, nižaza Yooziž rispittaž cjequiča, nižaza llan kuzziz cuntintu cjequiča. Nii zuma kamñi judío zoñinacaqui juc'ant waliz cjequiča. Pero tjapa zuma kamñi zoñinacaqui zakaz waliz cjequiča, arajpachquinaqui.

¹¹ Yoozqui zoñinaca ana illilžcu llijituma pjalznaquiča. ¹² Yekjapanacaqui Moisés lii ana zizza. Jalla nižtiqiztan Yoozqui nii lii jaru ana casticaquiča; persun uj paatiqiztanjama casticaquiča. Yekjapanacaqui Moisés lii zizza. Jalla nižtiqiztan Yoozqui nii lii ana cumplitiqiztan jama casticaquiča. ¹³ Jakzilta zoñinacat Moisés lii nonžcu, ana nii lii jaru kamčhaja, jalla niiqui Yooz yujcquiziqui tira ujchizza. Pero jakzilta zoñinacat Moisés lii cazzaja, jalla niiqui Yooz yujcquiziqui ana ujchizza. ¹⁴ Ana judío zoñinacaqui Moisés lii ana zizza. Jalla nuž ana zizcumí, ninacpacha persun kuzquiz zuma paaz zint'asača, jaknužt Moisés lii zuma paaz mantičhaja, jalla nuž. Nekztan nii kuzquiz zint'ita jaru zuma kamcan, ninacžtaqui liižtakazza nii kuzquiz zint'itaqui. ¹⁵ Jalla nuž zuma kamcan kjanapacha tjeeža, Yoozqui ninacž kuzquizpacha niiz mantitanaca zizkatcha, nii. Nii Yooziž zizkattacama ana kamtiqiztan casticta cjequiča. Nižaza nii zizkattacama kamchizlaja, nekztan ana casticta cjequiča. Yooz pjalz tjuñquiziqui ninacaz kamtanacqiztan jama pjaltaž cjequiča. ¹⁶ Yoozqui Jesucristužquiz zoñinaca pjalzkatataquiča, chjojzaka paatiqiztanami, nižaza pinsitaqiztanami. Wejrqui niipan chiichinča liwriñi Yooz puntu parlican.

JUDIO ZOÑINACAQUI MOISES LIICHIZZA

¹⁷ Yekjap ančhucacqiztan judío zoñinacčhucča. Ančhucqui Moisés liichiz cjen “Walikazičha wejrqui” cjiñčhucča. Nižaza mitarazi kuzziz cjiñčhucča, “Werar Yoozza wejt Yoozqui”, cjanacaqui. ¹⁸ Ančhucqui jaknužt Yooz munčhaja, jalla nii zizza. Ančhucqui Moisés lii tjaajintaž cjen Yooz zuma kamaña panž zizza. ¹⁹ Yooz puntu ana zizñi zoñinaca želan, ančhucqui cjiča, “Nii zuražtakaz zoñinacžquiz tjaajznasak” cjan. Nižaza ana wal zumchiquiztakaz kamñi zoñinaca želan, ančhucqui cjiča, “Nii ana wal kamñi zoñinacžquiz Yooz zuma kamaña tjaajznasak” kaž cjiča; “Werjtča ninacžtaqui kjanažtakaz” cjan. ²⁰ Nižaza ančhucqui cjiča: “Zumzu kamñi zoñinacžquiz Yooz kamaña sok'o tjaajznasak, ana tsjii kjutñi kamažo”, kaž cjiča. Nižaza ančhucqui cjiča: “Yooz puntu koloculla zizñi zoñinacžquiz tjaajznasak”, kaž cjiča. Yooz puntu razunanacaqui Moisés liiquiz kjana žejlča. Jakziltat Moisés lii zuma zizaja, niiqui Yooz puntuqiztan zuma zizñi zizni cjequiča. ²¹ Jaziqui ančhucqui yekjžquiz tjaajznasaž niiqui, žkjažtiqiztan amiž tjaajinta jaru ana kamjo? Nižaza yekjap ančhucacqiztan chižžiniñčhucča, tuž cjan: “Anača tjañi zaazqui”. Jalla nuž chižcu, žkjažtiqiztan ančhucpacha tjañi zaajo? ²² Nižaza ančhucqui cjiñčhucča; “Anača adulteriuquiz ojklayzqui”. Jalla nuž chižcu, žkjažtiqiztan ančhucpacha adulteriuquiz ojklayjo? Ančhucqui zoñiz paata yooznaca chjaawjča. Jaziqui, žkjažtiqiztan ančhucqui timplu cusasanaca cijžo? ²³ Ančhucqui mit kuzziz cjiñčhucča: “Wejrnacqui Moisés liichiztča”. Jalla nuž chižcu, žkjažtiqiztan ančhucqui nii lii ana cazjo? Ančhucqui nižta ana cazziz cjen Yoozquiz ana rispitcha. ²⁴ Cjijrta Yooz takuqui razunanapanž chiilča. Yooz takuqui tuž cjiča: “Ančucaž uj paachiz cjen yekja wajtchiz zoñinacaqui ultim werar Yooz quintraž chiilča”.

²⁵ Tsjii chižinučha. Ančhuc judío jilanacaqui Moisés lii jaru janchiquiz chimputa cjissinčhucča. Moisés lii jaru kamčiz cječaj niiqui, ančhucžtaqui nii chimputa walča. Pero Moisés lii jaru ana kamčiz cječaj niiqui, nii chimputaqui anaž walča. ²⁶ Jaziqui tsjii ana chimputa zoñi qui Moisés lii jaru kamchi cječaj, jalla niiqui Yooz yujcquiziqui chimputažtakaz cjequiča, niiz janchiquiz ana chimputa cjenami. ²⁷ Nižaza jakzilta ana chimputa zoñit Moisés lii jaru kamchi cječaj, jalla niiqui ančuca uj tjeeža. Ančhucqui chimputaž cjenami nižaza Moisés cjijrta liichiz cjenami, jalla nii lii ana cazza. ²⁸ Jakziltat juntuñkaz lii jaru paáčhaja, jalla niiqui anača ultimu Yooz maatiqui. Nižaza jakziltat janchiquiz alaja chimputa cječaj, jalla niiqui anača ultimu Yooz maatiqui. ²⁹ Pero jakziltat tjapa kuztan Yooz kuzcama kamčhaja, jalla niičha ultimu Yooz maatiqui. Nižaza niiqui persun kuzquiz ultimu Yooziž chimputača. Tsjii cjijrta lii jaru juntuñkaz kamz anača chekanaqui. Zoñž kuzquiztanča kamz chekanaqui, llijituma Yoozquin kuzziz, uz ana llijituma Yoozquin kuzziz, nii. Jalla nižta llijitum kuzziz zoñiqui Yooziž tjaata honorchizza. Zoñž tjaata honora anaž importičha.

3

¹ Yooz yujcquiziqui judío zoñinacaqui yekja wajtchiz zoñinacžquiztan tsjan walasaž niiqui, žčhjuljapat waljo? Nižaza janchiquiz chimputaqui, žčhjuljapat waljo? ² Judío wajtchiz zoñinacaz cjan, zuma walča. Tužučha primer razunaqui. Judío zoñinacžquiz Yoozqui

niiž cjiirta taku cumpjiichicha. ³ Nii Yooziž tjaata lii jaru yekjap judío zoñinacaqui ana lijituma kamchiicha. Jalla nuž ana lijituma kamchiž cjen, ninacaž compromitta taku ana cumplessiicha. Jalla nuž cjenami Yoozqui niiž persun compromitta taku cumplichicha. ⁴ Nužupančha. Yoozqui taku chiižcu panž cumplichicha, tjapa zoñinacaž chiita taku ana cumplichiz cjenami. Cjiirta Yooz takuqui tuž cjicha:

“Yooz, amiž chiitaqui lijitumačha. Jalla nii ziztaj čila. Zoñinacaž am quintra uj tjojtunchiž cjenami amqui lijitumapankaz tjeežtaj čjila”.

⁵ Zoñinacaž toscara chiitaqui juc'ant tjeeža, Yoozza lijitumaqui, nii. Jaziqúi, ¿kjaž cjeequi? Yoozqui nii toscara chiiñi zoñinaca ana casticz waquizičha. ¿Nuž chiyasajo? ⁶ Anapančha. Yoozqui lijitumapančha. Nižaza Yoozqui uj paañi zoñinaca ana casticaquizñ niiqui, inakaz jusjasačha.

⁷ Yekjapanacaqui tuž cjiñiicha: “Wejt toscara chiitaqui, Yooz lijitumaž, nii tjeeznaquizñ niiqui, ¿kjažtiqiztan wejrqui casticta cjesajo? Weriz toscar chiiitiqiztan Yoozqui juc'anti rispitta cjesačha”. ¿Jalla nuž pinsichinčhucjo? Jalla nii razunaqui ancha zumzučha.

⁸ Nižaza yekjapanacaqui cjiñiicha: “Anazuma paatiqiztan zuma paaznaca tsjan kjana tjeežta cjesačha. Nekztan nii anazumanaca paaz waquizičha”. Nižaza cjiñiicha: “Pablo zakaz nuž tjaajñiicha”. Jalla nuž cjican, yekjap zoñinacaqui wejtnac quintra chiicha, wejrnacaž ana rispitta cjejajo. Jalla nižta chiiñi zoñinacaqui casticta cjis waquizičha.

TJAPA ZOÑINACAQUI UJ PAACHA

⁹ Nekztan, ¿kjaž cjii? ¿Učhum judío zoñinacaqui parti zoñinacžquiztan tsjan wali zoñinacajo? Anapanž cjesačha. Wejrqui kjanapacha tjeezinčha, judío wajtchiz zoñinacami nižaza yekja wajtchiz zoñinacami tjappacha uż mantuquiz žejlčha, nii. Tjapa zoñinacami uj paazquin kuz tjaačha. ¹⁰ Jalla nižtapacha cjiirta Yooz takuqui cjicha:

“Anaž jec lijitum kamañchiz zoñimi žejlčha, ana zintallami. ¹¹ Anaž jec Yooz kamaña intintini žejlčha, anaž jecmi Yoozta kamzquin kuz tjaačha. ¹² Tjapa zoñinacaqui Yoozquiztan tsjii kjutñi zarakčha, nižaza ana zum kuzziz cjissa. Anaž jakziltami zuma paañic žejlčha, ana zinta. ¹³ Ninacž joranacquiztan anazuma chiitanaca ulančha, ticzinacž sipultura cjetžtažokaz. Chiican, zoñinaca incallčha. Zkorž atquiz žejlñi venenožtakazza ninacaž atquiztan chiitaqui. ¹⁴ Ninacaž chiitaqui zoñž quintrapancha, nižaza zoñžtan chjaawjkatcha. ¹⁵ Ninacž kjojchaqui apura zajtčha, zoñi conzjapa. ¹⁶ Ninacaqui zoñi akz pecčha, nižaza zoñžquiz laquit kuzziz cjskatčha. ¹⁷ Nižaza llan kuzziz kamaña anapan zizza. ¹⁸ Nižaza werar Yooz rispits puntuquiztan anaž pinsičha”.

¹⁹ Jakziltat tuquita Moisés lii mantuquiz žejlčhaja, jalla niiqui nii lii jaru kamstančha. Pero tjapa nii liichiz zoñinacaqui ana nii lii jaru kamčha. Jalla nižtiqiztan ch'uju cjissičha. Ana chiyasačha, “Wejrqui ana ujchizitčha” cjicanaqui. Tjapa zoñinacaqui, jaknužt kamčhaja, jalla nii cuenta Yoozquin tjaastančha. Tjapa zoñinacaqui Yooziž casticta cjis waquizičha. ²⁰ Anaž jakziltami Moisés lii jaru zumpacha lijituma kamčha. Jalla nižtiqiztan Yooz yujcquiziqui anaž jakziltami ana ujchizza. Moisés lii zizcumi uj paaspančha. Jalla nižtiqiztan nii lii jaru ana kamtiqiztan tjapa zoñinacaqui zizza, panž ujchizza, nii.

¿ZOÑINACAQUI, JAKNUŽT ANA UJCHIZ CJESAJO?

²¹ Moisés liiquiztan Yoozqui yekjat lii jaru zoñinacžquiz ana ujchiz nižaza zuma cjskatčha. Pero nii puntu Moisés liimi nižaza profetanacaž cjiirta takumi zakaz chiicha.

²² ¿Jaknužt zoñinacaqui ana ujchiz cjesajo? Jalla tužučha. Jakziltat Jesucristužquiz kuz tjaačhaja, jalla niiqui Yooz yujcquiziqui ana ujchiz nižaza zuma cjequičha. Yoozqui zoñinaca ana illillza. ²³ Tjapa zoñinacaqui tsjii pariju ujchizza. Jalla nižta ujchiz cjenauqi Yoozqui ana jecžquizimi honorchiz cjskatasačha. ²⁴ Pero Jesucristuqi ujchiz zoñinacžta persun wiržtan pacchičha, ninaca ana casticta cjejajo, nižaza Yooz yujcquiz zuma cjejajo. Yoozqui Jesucristo cuchanžquichiz cjen zoñinacžquiz pajk favora paachičha. Jalla nuž cjen Yoozqui inat zoñinaca liwriyasačha, ninaca ana čhulu paažcu. ²⁵ Yooz Ejpqi Jesucristo cuchanžquichicha ujchiz zoñinacž laycu ticzjapa. Niiž ticizž cjen jakziltat Jesucristužquiz kuz tjaačhaja, jalla niiqui persun ujquiztan ana castictaž cjequičha. Tuquitan ima Jesucristuž ticznar Yoozqui nižquin kuzziz zoñinacžtajapa pasinsis kuzziztačha; ninaca ana casticchičha. Pero Yoozqui uj paañinaca casticstančha. Jalla nuž cjenami Jesucristuž cjen Yoozqui ujchiz zoñinaca pertunasachha. Jalla nižtiqiztan Jesucristo cuchanžquichiz cjen Yoozqui, persun kuz zuma lijitumaž, jalla nii tjeezičha. ²⁶ Uj paañi zoñinaca ana castictaž cjenami, Yoozqui lijitumačha. Uj paañi zoñinacaqui Jesucristuž ticizž cjen ana castictačha. Jakziltat Jesucristužquin kuz tjaačhaja, jalla niiqui Yooz yujcquiziqui zuma cjissa, ana ujchiz, Jesucristuž cjen.

²⁷ Jaziqui zoñinacaqui anapanž mitarazi kuzziz cjis waquizizha, “Yooz yujcquin walikaztča wejrqui” cjanacaqui. ¿Kjažtquiztan mit kuzziz ana nuž chiyas? Anaž jecmi Moisés lii jaru zuma kamchucaqui. Jalla nižtquiztan ana lii jaru kamchiž cjen tjapa zoñinacaqui Yooz yujcquiz ujchizza. Jesucristužquin kuz tjaachiquiztan, jalla nužquizkaz Yooz yujcquiz zuma cjesača, ana ujchiz. Jalla nižtquiztan zoñinaca ana mitaraz kuzziz cjis waquizizha. ²⁸ Wejrqui kjanapacha tjaajinčinča, Jesucristužquin kuz tjaachiž cjen Yooz yujcquiz ana ujchiz nižaza zuma cjesača, jalla nii. Moisés lii jaru kamchiž cjen Yooz yujcquiz anapanča zuma kuzziz cjichuca.

²⁹ ¿Yoozqui judío zoñinacž Yooz alaja cjesajo? Anapanča. Yoozqui parti zoñinacž Yooz-zakazza. ³⁰ Zinta Yoozqui žejlča. Jalla niiž yujcquiziqui chimpata judío zoñinacami ana chimpata yekja wajtchiz zoñinacami Jesucristužquin kuz tjaachiž cjenkaz zuma cjesača, ana ujchiz. ³¹ Jalla nižtquiztan nuž tjaajincan wejrqui, “Moisés liiqui anaž walča”, ¿nuž cjan tjaajnojo? Anazal nižta tjaajnuča. Liiqui panž walča, cjiwča.

4

ABRAHAMZ PUNTU

¹ Wejrnacqui Abrahamž majch maatinacquiztan tjoničumča. Tuqita atchi Abraham ejpž puntuquiztan, ¿kjaž cji? ² Abrahamqui Moisés lii jaru kamtasaz niiqui Yooz yujcquiz ana ujchiz cjitasacha. Nižaza “Wejrča Yooz yujcquiz zumtqu” cjan cchii attasača. Pero ana nuž chii atatča Yooz yujcquiziqui. ³ Cjirta Yooz takuqui tuž cjiča: “Abrahamqui Yoozquin kuz tjaachiča. Jalla nižta kuz tjaatiquiztan Yooz yujcquiz zumaž cjissiča, ana ujchiz”. ⁴ Tsji zakal chiyuča. Jakzilat langznachaja, jalla niiqui paca tanznaquiča. Nii pactaqui anača onanta, pero langtquiztan nižta pacta cjis waquizizha. ⁵ Pero jakzilta ujchiz zoñinacat ana čjulu paažcu, Yoozquin kuz tjaachaja, jalla niž kuz tjaatiquiztankazza Yooz yujcquiz ana ujchiz, nižaza zuma kuzziz. Ujchiz cjanpacha kuz tjaatiquiztan Yoozqui cjiča, “Nii zoñž uj pertunuča. Wejt yujcquiz ana ujchizza”. ⁶ Ana čjulu paažcu nii kuz tjaaňi zoñiqui ana ujchiz cjissa. Jalla nižta kuz tjaaňi zoñž puntu David cjeta tuqita ejpqui ⁷ tuž cjichiča:

“Jakzilta zoñinacž ujnacat Yooziž pertunta cječhaja, nižaza ninacž ujnacat Yooziž ana iya tjeezta cječhaja cuntintuž cjila.

⁸ Nižaza jakzilta zoñinacat ujnacquiztan Yooz Jiliriz ana casticta cječhaja, jalla nii zoñiqui cuntintuž cjila”.

⁹ Nii Davidž čhiitaqui ¿jec zoñž puntuquiztantajo? ¿Chimpata zoñinacž puntuquiztan alajakazkaya? ¿Už yekja wajtchiz ana chimpata zoñinacž puntuquiztan jaa? Wejrqui cjiwča picquiztanpachača. Abrahamqui Yoozquin kuz tjaachiž cjen Yooz yujcquiz ana ujchiz cjissiča. ¹⁰ ¿ČjJulorquiztanpacha ana ujchiz cjissitaya? ¿Ima chimpuchiz cjen? už ¿chimpuchiz cjen jaa? Wejrqui cjiwča, anača chimpuchiz cjen Yooz yujcquiz ana ujchiz cjissiqui, pero ima chimpuchiz cjen. ¹¹⁻¹² Ima chimpata cjan Abrahamqui Yoozquin tjapa kuz tjaachiča. Jalla nižtquiztan Yooz yujcquiz ana ujchiz nižaza zuma cjissiča. Jalla niž wiruň Yoozqui nii chimpata lii mantičiča tjeezjapa kuz tjaachiž cjen Yooz yujcquiz ana ujchizza, zuma kuzzizza, jalla nii tjeezjapa. Jalla nižtquiztan Abrahamqui tjapa Yoozquin kuz tjaaňinacžta ejpžtakazza, ana chimpata zoñinacžtami, nižaza chimpata zoñinacžtami. Jalla nuž pinsičiča Yoozqui. Jakzilat kuz tjaachiž cjen Yooz yujcquiz ana ujchiz, nižaza zuma kuzziz cjisnachaja, jalla ninacaqui Abrahamž ultim majchmaatinaca cjequiča. Učum Abraham ejpqui ima chimpata cjan Yoozquin kuz tjaachiča. Jakzilta chimpata zoñinacat Abrahamžtapacha Yoozquin kuz tjaachaja, jalla ninacaqui Abrahamž ultim majchmaatinaca cjequiča. Chimpatakaz ana walča, Yooz yujcquiz zuma cjejajo.

YOOZIZ TJAATA TAKU

¹³ Yoozqui Abrahamžquizimi niž majchmaatinacžquizimi compromitan taku tjaachiča, tii muntuquiz cuntintuž cjequiča, jalla nii. Abrahamž lii jaru kamtquiztan Yoozqui ana nižta taku tjaachiča. Pero Yoozquin kuz tjaachiž cjen nižaza zuma kuzziz cjen, Yoozqui nižta taku tjaachipanča. ¹⁴ Moisés liichiz kamaňi zoñinacaqui tii muntu irinsa tanznachaj niiqui, jalla nižtquiztan Yoozquin kuz tjaazqui inakazza. Nižaza Yooziž tjaata taku anaž walkatča. Pero anača nižta. Anaž jecmi nii lii jaru zuma kamasacha. ¹⁵ Jaziqui lii jaru ana kamtquiztan zoñinacaqui casticta cjistanča. Lii ana željtasacha, nektan lii quintra ana kamtasacha.

¹⁶ Jalla nižtquiztan Yoozquin kuz tjaatiquiztankaz Yooz yujcquiz ana ujchiz, nižaza zuma kuzziz cjesača. Nižaza Yoozqui zoñinacžquiz okziž cjen zoñinaca ana ujchiz cjiskatča. Jalla nii wali pajk favora paachiča Yoozqui. Jalla nuž cjen Yooziž tjaata takuqui tirapanž walča tjapa Abrahamž majchmaatinacžtaqui, Moisés liichiz zoñinacžtami, ana Moisés liichiz zoñinacžtami. Yooziž tjaata takuqui walča tjapa Abrahamžtapacha

Yoozquin kuz tjaachinac̄ztaqui. Abrahamqui tjapa ūchum Yoozquin kuz tjaachi zōñinac̄z ejp̄ztakazza. ¹⁷ Jalla nūžupan̄z cjiirta Yooz takuqui chīīcha, tūž cjian: “Amqui wacchi nacionchiz zōñinac̄z epim cjequīcha”. Jalla nīžtiquiztan Abrahamqui ūchum ejp̄ztakazza, Yooz yujcquiziqui. Abrahammi ūchumnacami nii zinta Yoozquin kuz tjaachin̄chum̄cha. Nii zinta Yoozqui ticzinacami jacatatskat̄cha, nīžaza ana žejl̄ñinaca žejl̄zkat̄cha.

¹⁸ Abrahamžquiz Yoozqui cjichīcha: “Amqui wacchi nacionchiz zōñinac̄z epim cjequīcha”. Jalla nii puntuquiztan zakaz Yoozqui Abrahamžquiz cjichīcha: “Jalla nūž amqui wacchi majchmaatinac̄chiz cjequīcha”. Yooz taku crīchīž cjen Abrahamqui wacchi majchmaatinaca tjew tjewzīcha, chawcwacama. Tsjii zōñinac̄z “Amīž tjaata Yooz taku ana cumplita cjesācha” nūž chīīni cjenami Abrahamzi tira tjewzīcha, Yooz taku cumplispan̄z cjian. ¹⁹ Abrahamqui jos patac watchiz cjen ticz orquiztācha. Ana majchchizpan cjhucatācha. Nīžaza nīž maatakaqui ana zinta majtchucatācha. Jalla nūž pucultan ana majtchuca cjianami, Abrahamqui Yoozquin anācha upa kuzziz. ²⁰ Nīžaza ana kuz turwayskatchīcha. Yoozīž compromitta taku cumplis ora tirapan tjewzīcha, cumpliscama. Tirapantācha Yoozquin kuzziz. Nīžaza Yooz honora waytican, juc'anti Yoozquin kuzziz cjsīsīcha. ²¹ Abrahamqui zizzīcha, Yoozqui nīž compromitta taku ultimupan cumpli atas̄cha. Jaziqui tirapan tjewznat̄cha, ana kuz paysnak̄zcu. ²² Jalla nīžtiquiztan nīžta Yoozquin kuz tjaatiquiztan Abrahamqui Yooz yujcquiz ana ujchiz cjsīsīcha, nīžaza ancha zuma kuzziz. ²³ Jalla nūž Yooz tawk liwruquiz cjiirtatācha. Nii cjiirtaqui anatācha Abrahamž cjen alajakaz, ²⁴ ūchumnacaltajapa zakaz cjiirtatācha. Jakzilat Yoozquin kuz tjaāchaj niiqui, Yooz yujcquiz ana ujchiz cjisnas̄ācha. Nii Yoozqui ūchum Jesucristo Jiliri ticzīquiztan jacat̄chīcha. ²⁵ Jesucristuqui ūchum ujquiztan contatācha; nīžaza nīž jacat̄chīž cjen ūchumqui Yooz yujcquiz ana ujchiz nīžaza zuma cjsin̄chum̄cha, nīžquin kuz tjaachīž cjen.

5

YOOZQUIN KUZIZ ZŌÑINACA

¹ Jalla nīžtiquiztan Yooz yujcquiz ana ujchiz, nīžaza zuma kuzziz cjen, Yoozqui anācha ūchum quintra. Jesucristo Jilirīž cjen, nīžaza nīžquiz kuzziz cjen ūchumtan Yooztan walikazza. ² Jesucristužquin kuzziz cjen ūchumqui Yooz partiquiz luzzin̄chum̄cha. Jalla nii partiquiz ūchumnacaqui pan̄ž žejl̄cha. Jalla nūž žejlcan cuntintūž tjew̄za, Yoozīž tjaata honora tanz ora, Yooztan honorchiz cjisjapa. ³ Nii Yooz zumanaca tjewžcan, ūchumqui cuntintūchum̄cha. Nīžaza sufris želanaqui cuntintuzakazza. Sufrisquiztan pasinziz kuzziz cjsisa. Jalla niiqui ūchumqui zizza. ⁴ Nīžaza pasinziz kuzziz žejltiquiztan Yoozquin tjurt̄īni kuzzizpan yatisinsa. Jalla nekztan zumquin yatisin̄zcu, Yooz honora tjaaz ora tjew̄za. ⁵ Yoozqui nīž Esp̄ritu Santo ūchumnaca kuzquiz luzkatchīcha. Nii Esp̄ritu Santuqui ūchum kuzquiz luzcu, Yooz ancha zuma munazīni kuz ūchumquiz intintiskat̄cha. Jalla nīžtiquiztan Yoozīž tjaata honora tjewžcan ūchumqui zizza, ultimquiziqui pan̄ž tanznaquīcha, nii. Ana inakaz tjewznaquīcha.

⁶ Ūchumpacha ujquiztan anatācha liwriizuca. Jalla nīžtiquiztan Yoozīž pinsita timpuquiz Cristuqui ujchiz zōñinac̄z laycu ticzīcha. ⁷ Anaž jakzilta zōñimi tsjii zōñ̄tjajapa pjasila ticznas̄ācha, zuma zōni cjenami. Cunamit tsjii ancha zuma kuzziz zōñ̄tjajapa ticz pecāchani. ⁸ Yoozti nīž zuma okz̄ni kuz tjeezīcha, jalla tīžta. Ūchumnaca ujchiz cjenami Yoozqui nīž Majch Jesucristo cuchanžquichīcha, ūchumnacaltajapa ticzjapa. ⁹ Jalla nīžtiquiztan Yooz Majch ticzīž cjen anzīqui ūchumqui Yooz Ejp̄ž yujcquiz ana ujchizza, nīžaza zuma kuzzizza. Jalla niic zuma razunācha. Jaziqui ūchumqui zuma kuzzizza. Jalla nīžtiquiztan tiizakaz zuma razunācha: Jesucristuž ticzīž cjen ūchumqui ultim casticiz tjūñquiziqui liwriitāž cjequīcha Yooz casticizquiztan. ¹⁰ Tuquitan ūchumnacaqui Yooz quintrācha. Jalla nūž Yooz quintra želanami, Yoozqui nīž Majch cuchanžquichīcha, zōñinac̄z laycu ticzjapa, zōñinac̄z pertunta cjejajo. Jalla niiqui razunācha. Nīžaza anzīqui ūchumqui Yooz pertuntācha. Jalla nīžtiquiztan ūchumtan Yooztan walikazza. Nīžaza Yooz Majch jacatattiquiztan ūchumqui ultimquiziqui tjapa anawalinac̄quiztan liwriitapan̄z cjequīcha, Yooztan wīñaya kamzjapa. Jalla niiqui zuma razunazakazza. ¹¹ Ultimquiziqui liwriitāž cjequīcha. Nīžaza anzimi liwriitazakaz ūchumqui. Jalla nīžtiquiztan ūchumqui Yooztan tsjii kuzziz cjian, cuntintūcha, Jesucristo Jilirīž cjen. Jesucristuž cjen ūchumqui Yoozīž pertunta cjsīsīcha. Jalla nīžtiquiztan ūchumtan Yooztan walikazza.

ADANZTAN JESUCRISTUZZTAN

¹² Tsjiilla cjesācha. Tsjii zōñ̄ž cjen uj žejl̄cha tii muntuquiz. Nīžaza nii ujquiztan ticz žejl̄cha. Nīžaza tjapa zōñinac̄zami uj paācha. Jalla nūž uj paāzcu, ticza. ¹³ Moisés liiž tuquiqui uj paāzqui želat̄cha tii muntuquiz. Pero ana liichizlaj niiqui, zōñinacaqui nii lii quintra paata ujquiztan ana castictatācha. ¹⁴ Adanž timpuquiztanpacha Moisés

timpuca žoñinacaqui ticziča uj paatiquiztan. Jaknužt Adán primera uj paatčhaja, jalla nii upacha ana paachiča parti žoñinacaqui. Jalla nuž cjenami yekja ujnaca paachiča. Adanqui tjonñi Jesucristužtakaz tjapa tii muntuquiz žejlñi žoñinaczquiz contajichiča. Jalla nii puntuquiztan Adanztan Jesucristužtan cassa.

¹⁵ Pero tii puntuquiztan anaž cassa. Adanz uj paatiquiztan anawalinaca žejlča. Cristuž ticziquiztanztii zumanaca zejlča. Tsjii žoñiqui uj paachiž cjen tjapa žoñinaczquiz ticskatča. Jalla niiča Adanqui. Nižaza tsjii žoñiž cjenkaz walja žoñinacaqui ujquiztan liwriitača. Jalla niiča Jesucristuqui. Jesucristuž cjen Yoozqui žoñinaca okziča. Žoñinacz ana okžta cjuhuca cjenami, Yoozqui žoñinaczquiz okziča. Jalla nuž okziquiztan Yoozqui Jesucristuž cjen žoñinaca liwriičiča niž yujcquiz ujchiz ana cjisjapa. Nužupanča.

¹⁶ Adanz uj paatižtan Jesucristuž liwriižižtan anaž cassa. Punta puntaž žoñinaczquiz conta-jiča. Adanz zinta ujquiztan tjapa žoñinacaqui pjalžtača, casticta cjisjapa. Pero Jesucristuž liwriitiquiztan walja žoñinacaqui Yooz yujcquiz ana ujchiz nižaza zuma cjissa, walja ujnaca paachiž cjenami. Jesucristuž cjenkaz nižta cjissa. ¹⁷ Tsjii žoñiž ujquiztan tjapa žoñinacaqui ticstanča. Jalla niic razunača. Tiiqui tsjan zuma razunača. Jakziltat Jesucristuž cjen ujquiztan liwriita cječhaja, jalla niiqui Yooz yujcquiz ana ujchiz cjequiča. Nižaza ujquiztan ticziž cjenpacha, Yooztan wiñaya kamaquiča. Nižaza honorchiz cjequiča.

¹⁸ Jaziqui tsjii žoñiž ujquiztan tjapa žoñinacaqui pjalžtača casticta cjisjapa. Nižaza tsjii žoñiž ticziquiztan tjapa žoñinacaqui ninacz ujquiztan pertunta cjesača, ninacz ujquiztan ana casticta cjejajo, nižaza Yooztan wiñaya kamajo. ¹⁹ Yooz mantita ana cumplichiž cjen Adanqui tjapa žoñinaczquiz ujchiz cjiskatča. Jesucristužt Yooz kuz cumplichiž cjen walja žoñinaczquiz Yooz yujcquiz ana ujchiz, nižaza zuma cjiskatča.

²⁰ Yoozqui Moisesquiz tsjii lii tjaachiča, žoñinaczquiz persun ujnaca kjanapacha tjeezjapa. Nii lii zizcuqui žoñinacaqui lii quintra juc'anti uj paachiča. Jalla nuž juc'anti uj paachiž cjenami, Yoozqui niž okziñi kuz žoñinaczquiz juc'anti tjeeziča Jesucristuž cjen. ²¹ Uj paazcu žoñinacaqui ticstanča, nižaza casticta cjistanča. Pero žoñinacz ujnacuztan infiernuquin castictaž cjenpacha Yoozqui žoñinaca liwriičiča Jesucristo Jiliriz cjen. Žoñinacaqui Jesucristuž cjen Yooz yujcquiz ana ujchiz, nižaza zuma cjisnasacha, Yooztan wiñaya kamzjapa.

6

EW KAMAÑA PUNTO

¹ Uj puntuquiztan yekjapanacaqui chiiñiča. Učhumqui tira uj paaz waquiziča, Yooz okziñi kuz juc'anti tjeezta cjisjapa. ² Pero wejr cjiwča, anapanž uj paaz waquiziča. Tuquitan ticzi žoñinaczatakaztača učhumqui, anazum kamañchiz kamcan. Pero učhumž tuquitan anazuma uj paañi kamañquiztan jaytichinčhumča. Jalla nižtiquiztan uj paañi kamañchiz anapanž kamz waquiziča. ³ Tjapa učhumnacaqui, Jesucristužtan tsjii kuzviz cjissinčhumča. Bautistaž cjen nekz tjeezinčhumča. Jesucristuqui ticžcu, tjatzatača. Jalla nižta irata učhumqui anazum uj paaznaca tjatz waquiziča. Jalla nii učhumnacaqui panž zizza. ⁴ Bautista cjiscu, nižaza Jesucristužtan tsjii kuzviz cjiscu, učhumnacaqui uj paañi kamañquiztan jaytichinčhumča. Nekztan zuma ew kamañchiz cjissinčhumča. Yooz Ejpqui persun aztan Jesucristo ticziquiztan jacatatskatchiča. Jalla nižta irata Yoozqui učhumnaca anazuma kamañquiztan liwriičiča, zuma ew kamañchiz cjejajo.

⁵ Jakziltat Jesucristužtan tsjii kuzviz cječhaja, jalla niiqui Jesucristužtan ticziča, anazum uj paañi kamañquiztan liwriita cjisjapa. Nižaza jakziltat Jesucristužtan tsjii kuzviz cječhaja, jalla niiqui Jesucristužtan jacatatchiča, ew zuma kamañchiz cjisjapa. ⁶ Jaknužt Jesucristuqui cruzquiz ch'aweta ticzižlaja, jalla nižta irata učhumqui ticzižtakaz cjissiča uj paaz pecñi kuzquiztan. Jalla nižtiquiztan učhum anazum uj paaz pecñi kuzqui nužquiz ana azziz cjissiča. Nižaza nii uj paaz pecñi kuzqui ana iya mantasača učhum kuzquizpacha. Jalla nii učhumqui panž zizza. ⁷ Jakziltat uj paaz pecñi kuzquiztan ticzi cječhaja, jalla niiqui uj paañi kamañquiztan liwriita cjequiča. ⁸ Nižaza jakziltat Jesucristužtan tsjii kuzviz cjissiz cjen uj paañi kamañquiztan liwriita cječhaja, jalla niiqui ew kamañchiz cjequiča, Jesucristužtakaz. Nižaza Jesucristužtan chica kamaquiča. Jalla nii razuna criichinčhumča. ⁹ Jesucristuqui ticziquiztan jacatatchiča. Jalla nižtiquiztan ana wilta ticznaquiča, nižtaqui ana iya ticz žejlča. ¹⁰ Jesucristuqui žoñinacz ujquiztan ticziča, tsjii wilta. Ana wilta ticznaquiča. Jaziqui žejtča, nižaza Yooztajapa kamča. ¹¹ Jalla nižtiquiztan ančhucqui cjuñza, uj paañi kamañquiz liwriitaž, nii. Jaziqui Jesucristo Jiliriz cjen Yooztajapa ew kamañchiz kamla.

¹² Uj paaz pecñi kuzqui ana mantiskata, anazumanaca paajo. ¹³ Nii uj paaz pecñi kuzqui curpu mantis pecčhaj niiqui, panž ewjasa. Pero ančuca curpu zuma paazjapa, nižaza Yooz sirwizjapa kuz tjaa. Ančhucqui anazum uj paañi kamañquiztan liwriita cjiscu

ew zuma kamañchiz cjissinchuccha. Jalla nižtiqiztan ančhucqui Yooz kuzcama kamajo Yooz mantuquiz cjee, tjapa curpumi, nižaza kuzmi. ¹⁴ Ančhucqui anača iya Moisés lii mantuquiz. Okzñi Yooz mantuquizza ančhucqui. Jalla nižtiqiztan nii uj paaz pecñi kuzqui ana mantiskata.

YOOZ MANTUQUIZPANKAZ CJEE

¹⁵ ¿Kjaž cjesajo? Moisés lii mantuquiz ana žejlcan, nižaza okzñi Yooz mantuquiz žejlcan, ¿uj paañi kamañchiz želasajo? Anapanž cjesača. ¹⁶ Jakziltat tsjii zoñž mantuquiz žejlčhaja, jalla nii patrutz mantitanaca caspanikazza. Jalla nižta irata jakziltat uj paaz pecñi kuz mantuquiz žejlčhaja, ujnaca paasača; jalla nekztan Yooziž castictaž cjequičha. Nižaza jakziltat Yooz mantuquiz žejlčhaja, jalla niiqui Yooz kuzcama cumplis waquizičha. Jalla nekztan tsjan tsjan zuma kamañchiz cjequičha. ¿Nii ana ziz ančhucjo? ¹⁷ Tuquiqui ančhucqui uj paaz pecñi kuz mantuquiz žejlñitača. Nekztan Yooz puntu zuma werar razunanacaqui ančhucquiz tjaajintatača. Jaziqui jalla nii tjaajintanac jaru tjapa kuztan kamčha. Jalla nižta ančuca zuma kamañchiz cjen Yoozquin gracias cjan chiyučha. ¹⁸ Jalla nižtiqiztan nii uj paazquiztan liwriitača ančhucqui. Nižaza zumanaca paazjapa tjapa kuz tjaachinchuccha. Yooz manta paaz cjissinchuccha. ¹⁹ Zoñž wirquiztan punta punta chiyučha, Yooz puntu intintazkatjapa. Ana nižta chitasaž niiqui, ančhucqui anaž intintaztasacha. Tuquiqui ančhucqui uj paaz pecñi kuz mantuquiz želatča, ujnaca paacan. Jalla nuž žejlcan juc'anti uj paachinchuctača. Jazizti Yooz mantuquiz tsjan tjapa kuztan žela, tsjan zumanaca paazjapa. Jalla nuž žejlcan Yooztakaz tsjan tsjan zuma kuzziz cjisnaquičha.

²⁰ Tuquiqui ančhucqui uj paaz pecñi kuz mantuquiz žejlcan, zumanaca paazjapa ana impotiča. ²¹ Jalla nuž kamcan, ančhucaltajapa ¿chjul walitajo? Jaziqui ančhucadž tuquita paatanacqiztan ančhucaltajapa azipanča. Jalla nižta anazum kamčhi zoñinacaqui wiñayjapa Yooziž castictapanž cjequičha. ²² Pero ančhuczi nii anazum uj paañi kamañquiztan liwriitača. Yooz mantuquiz cjissinchuccha. Jalla nižtiqiztan ančhucqui tsjan tsjan zuma kamañchizza. Nižaza Yooztan wiñayaž kamaquičha. ²³ Jakziltat anazum uj paañi kamañquiz kamčhaja, jalla niiqui Yooziž castictaž cjistanča. Nuž waquizičha. Pero Yoozqui zoñinacžtajapa tsjii pajk favora paachiča, zoñinacadž ana waquizan. Nužukaz paachiča niiz zuma okzñi kuzziz cjen. Jaziqui jakziltat Yooziž liwriita cjechaja, jalla niiqui Jesucristo jiliriz cjen Yooztan wiñayaž kamaquičha.

7

LII PUNTU

¹ Moisés lii zizñi jilanaca, cullaquinaca, ančhucqui zizza, ima ticzcan, zoñinacaqui Moisés lii mantuquiz žejlča. ² Nižaza tsjaa maatakqui zalz kamz lii mantuquiz žejlča, naaža lucu ticzcama. Naaža lucuž ticznaquiz niiqui, nekztan naaqui nii lucutiñi kamañ liiquiztan liwriitača. ³ Jaziqui naaža persun lucu žetan, naaqui yekja luctakžtan želaquiz niiqui, jalla naaqui adulterio paača. Naaža lucu ticznaquiz niiqui, jalla nekz lucutiñi kamañ liiquiztan liwriitača. Jalla nižtiqiztan yekja lucžtan zalžnanami, anaž adulterio cjesača.

⁴ Wejt jilanaca, cullaquinaca, jalla nižta iratača Moisés lii puntuquiztanaqui. Jesucristuqui ančuca ujnacqiztan ticziča. Niiž cjen ančhucqui Yooz yujcquiz ana ujhizza, zuma kuzzizza. Moisés lii mantuquiz žejlcan, anapan zuma kuzziz cjisñi atchucatača. Jaziqui ančhucqui ticzi zoñižtakazza nii lii puntuquiztan. Jalla nižtiqiztan yekjaž mantuquiz žejlča, Jesucristuž mantuquiz, tsjii yekja lucžtan zalzižtakaz. Jesucristuqui ticziquiztan jacatatchiča, ančucaž Yooztajapa zumanaca paajo. ⁵ Tuquiqui učhum persun kuzcama kamcan, učhum uj paaz pecñi kuzqui učhumnacaquiz mantiñitača, ujnaca paajo. Jalla nižta ujnaca paatiquiztan infiernuquin Yooziž casticta cjuhucatača. Moisés liiquiz “Anača uj paazqui” cjan cjenami učhum uj paaz pecñi kuzqui juc'anti uj paazquin učhum chjitchiča. ⁶ Ima Jesucristužquin kuz tjaacan, jalla nižta kamchinčumča. Pero jaziqui učhumqui Moisés liiquiztan liwriitača. Tuquita nii liiz mantuquiz učhum želatča, preso tanta zoñižtakaz. Anziqui Espiritu Santuž mantuquiz žejlča. Niiqui učhumnacaquiz ew kamaña tjaachiča.

¿JECT WEJR YANAPASAJO, ZUMA PAAZJAPAJO?

⁷ Jaziqui ¿kjažu cjeequi? ¿Moisés liiqui anawalejo? Anapanž cjesača. Moisés lii mantuquiz ana kamtasadž niiqui, wejrqui wejt ujnaca anal pajkattasača. Moisés liiquiz “Anača zmazñi kuzziz cjee” cjiča. Nekztan wejt zmazñi kuz zuma pajchinča. ⁸ Moisés liiquiz nižta mantita cjen, wejt uj paaz pecñi kuzqui tjapamana zmaz pinsichiča. Nii lii quintra ancha paaz pecatča. Pero nii liiqui ana žejltasaž niiqui, jalla nižtiqiztan nii zmazqui anaž pajta cjitaskalča. ⁹ Ima Moisés lii pajcan, cuntintul kamchinča. Nekztan Moisés lii mantitanaca pajtiqiztan wejt ujnaca pajchinča, nižaza juc'anti uj paachinča.

Jalla nižtiquiztan persun kuzquiz weriž paata uj zint'ican, llaquita žejlchintača. Wejt persun uj paatiquiztan Yooz castictal cjis waquizuča. ¹⁰ Wejrqui Moisés lii jaru zumpacha kamtučaja, jalla nekztan Yooztan cuntintu kamtasaja. Pero nii Moisés lii jaru ana zuma kami atchinča. Jalla nižtiquiztan nii liiž cjen wejtquiz tjeežtača, wejr castictal cjis waquizuča, jalla nii. ¹¹ Moisés liiquiz mantitanaca žejlča. Nii mantitanacaqui zizcuqui wejt uj paaz pecni kuzqui juc'ant uj paaz pecchiča. Anapan nii lii jaru kami atatuča. Incallta cjissinča. Nii lii jaru ana kamtiquiztan, Yooz casticta cjichucatača.

¹² Moisés liiqui Yooziž mantitatača. Jalla nižtiquiztan ancha zumača nii liiqui. Nižaza nii liiquiz mantitami ancha zumapanča, nižaza Yooz kuzcamača, nižaza wejta waliča. ¹³ Nii liiqui wejta wali zumažlaj niiqui, ¿kjažtiquiztan nii liiž cjen Yooz casticta cjis waquizasajo? Nii liiqui zumača. Pero nii zuma lii zizcuqui, wejt uj paaz pecni kuzqui juc'anti ana wal uj paaz pecchiča. Jalla nekztan wejt quintra Yooz casticz žejlča. Jalla nižtiquiztan tjeežtača, wejt uj paaz pecni kuzqui ana zumapanča, nii. Nižaza Moisés lii quintra paatiquiztan tsjan juc'ant anazumaž cjissa wejt uj paaz pecni kuzqui.

¹⁴ Uchumqui zizza, Moisés liiqui Yooz Espiritu Santuž kuzcamača. Wejrzi persun kuzcama kamz pecuča. Jalla nižta kamcan wejt uj paaz pecni kuz mantuquiz želuča.

¹⁵ ¿kjažtiquiztan nižta ana zuma paatojo? Anal intintazuča. Jesucristužquin kuz tjaazcu, jalla nekztanpacha zuma paaz pecni kuzziz cjissinča. Jalla nižta kuzziz cjenami, uj paaz pecni kuzzizpanča. Zuma paaz peccumi, anal zuma payi atuča. Ana pecta uj paaznaca, jalla niikal wilta wilta paa-uča. ¹⁶ Jalla nižta paachiž cjenaqui, wejrqui pajuča, Moisés liiqui zumača, jalla nii. ¹⁷ Ana zuma paacanami wejt kuzquiz zuma paaz pecuča. Jalla nižtiquiztan wejrpacha nii anazuma paatanaca anal iyal paaz pecuča. Pero wejt uj paaz pecni kuzqui nii ana zuma paatanaca paakatča. ¹⁸ Wejt uj paaz pecni kuzqui ana zumapanča. Yooz aztankaz zuma payi atasača. Wejrqui zuma paaz pecanami, wejt persun aztan nii zuma paazqui anal atuča. Weriž kamtiquiztan nii razuna zizni cjissinča. ¹⁹ Wejrqui weriž zuma paaz pectanacaqui anal paa-uča. Antiz weriž ana paaz pectanacaqui, nii ana zumanacal paa-uča. ²⁰ Jalla nižta ana weriž pectanaca paacan, wejrpacha ana nižta paa-uča. Pero wejt uj paaz pecni kuzqui nižta anazuma paakatča.

²¹ Jalla nižtiquiztan wejtquiz nižtapan žejlča. Zuma paaz pecanami, wejt uj paaz pecni kuzkaz mantiz pecča. ²² Wejt kuzquizpacha Yooz kuzcamapan paaz ancha pecuča.

²³ Jalla nuž cjenami uj paaz pecni kuzziztča. Wejt curpu mantiz pecča. Jalla nižtiquiztan wejt uj paaz pecni kuzqui wejt zuma paaz pecni kuz quintrača. Wejrqui anazuma paacan wejt uj paaz pecni kuz mantuquiz želuča. Nižaza nii uj paaz pecni kuzqui wejt curpu mantiča. Weriž kamtiquiztan nii razuna zizni cjissinča.

²⁴ Ana waliča wejrqui. Jalla nižtiquiztan ¿jequit ti ana zuma paañi curpuquiztan wejr liwriyaquiya? ¿Tii casticzkatni curpuquiztanya? ²⁵ Yoozquin gracias cjican, chiyuča, uchum Jesucristo Jiliriča wejt liwriñiqui. Wejrpacha tjapa wejt zuma paaz pecni kuztan Yooz kuzcama kamuča, wejt uj paaz pecni kuz uj paaz pecanami.

8

ESPIRITU SANTO KUZQUIZ ŽEJLCHA

¹ Jesucristuž partiquiz žejlñi žoñinacaqui ana Yooziž casticta cjequiča. Ninacaqui Yooz Espiritu Santuž kuzcama kamča; uj paaz pecni kuzcama ana kamča. ² Jesucristuž cjen wejrqui Espiritu Santuž mantuquiz želuča. Espiritu Santuž cjen ew kamañchiz kamuča. Nii Espiritu Santuqu uj paaz pecni kuz mantuquiztan wejr liwrihiča. Uj paaz pecni kuz mantuquiz tira žejltasaž niiqui, Yooziž wiñaya casticta cjitasača. ³ Žoñinacaž uj paaz pecni kuz mantuquiz žejlcan, Moisés lii jaru ana kami atchiča. Jalla nižtiquiztan Yoozqui niž persun Majch cuchanžquichiča. Ujchiz žoñižtakaz curpuchiz kamchiča. Pero ana ujchizza niiqui. Žoñž curpuchiz cjican, ujchiz žoñinacž laycu ticziča. Jalla nuž cjen Jesucristuqu ujchiz žoñinacž cuntiquiztan casticta cjissiča, Jesucristužquin kuzziz žoñinaca ana casticta cjejajo. ⁴ Moisés liiquiz Yooz kuzcama kamzqui mantitača. Jakziltat uj paaz pecni kuz mantuquiz kamčaja, jalla niiqui Yooz kuzcama ana kamča, nižaza Moisés liicama ana kamča. Pero jakziltat Yooz Espiritu Santuž mantuquiz kamčaja, jalla niiqui Yooz kuzcama kamča.

⁵ Jakziltat persun uj paaz pecni kuzcama kamčaja, jalla niiqui persun pinsitanacžkuzkaz kuz tjaacha. Pero jakziltat Espiritu Santuž kuzcama kamčaja, jalla niiqui Yooz Espiritu Santuž pinsitanacžkuz kuz tjaacha. ⁶ Jakziltat uj paaz pecni kuz pinsitanacžkuz kuz tjaachaj niiqui, Yooz wiñaya castictaž cjequiča. Pero jakziltat Espiritu Santuž pinsitanacžkuz kuz tjaachaj niiqui, Yooz kamañchiz kamaquiča, nižaza Yooztan nižtan walikaz cjequiča. ⁷ Jakziltat persun anazum kuzcamakaz kamz pecčaja, jalla niiqui Yooz quintrača. Yooz kuzcama anapanž kamz pecča, nižaza anapanž atča.

⁸ Jakzilat persun kuzcamakaz kamz pec'haja, jalla nuž kamtiquiztan Yoozqui anapanča cuntintu.

⁹ Ančhuczi persun kuzcamakaz anaž kamča. Yooz Espiritu Santuž ančuca kuznacquiz zejłchiž cjen, ančhucqui Espiritu Santuž kuzcama kamča. Jakzilat ana Jesucristuž Espirituchizlaja, anača Jesucristuž partichiz zoñiqui. ¹⁰ Jesucristuž ančuca kuznacquiz zejłchiž cjen Yooz yuqcquiz ana ujhizčhucča, nizaza zuma kuzzizčhucča. Nižaza ančuca animunacaqui ew zuma kamañchizza. Uj paachiž cjen ančuca curpunacaqui ticznaquičha. Jalla nuž cjenami ančuca animunacaqui Yooztan wiñaya kamča. ¹¹ Yooz Ejpqui niiz Espiritu Santuž cjen Jesucristo ticziquiztan jacatatskatchičha. Nii Yooz Espiritu Santuqui ančuca kuzquiz zejłča. Jalla nižtiquiztan Yooz Ejpqui niiz Espiritu Santuž cjen ančuca ticzi curpunaca zakaz jacatatskataquičha.

¹² Jilanaca, cullaquinaca, tsjii mantuquiz kamspanča učhumqui. Anača uj paaz pecni kuz mantuquiz kamzqui, persun kuzcamakaz paazjapa. Pero Yooz Espiritu Santuž mantuquiz kamsa. ¹³ Jakzilat persun kuzcamakaz kamchiž cječhaja, jalla niiqui Yooziž wiñaya castictaž cjequičha. Pero jakzilat Espiritu Santuž mantuquiz zejłchaja, jalla niiqui uj paaznaca jaytičha. Jalla nuž ujnaca jaytichiž cjen, Yooz kamañchiz kamaquičha.

¹⁴ Jakzilat Yooz Espiritu Santuž irpita cječhaja, jalla niiqui Yooz maatičha. ¹⁵ Ančhucqui Yooz maatinacčhucča. Jaziqui Espiritu Santuqui ančuca kuznacquiz luzziž cjen, ana Yoozquiztan eksñi kuzzizza. Espiritu Santuž cjen, "Učhum Yooz Tata", ¹⁶ jalla nuž cjan učhum kuznacaqui chičha. Nižaza kuzquiz sint'iskatcha, učhumča Yooz maatinacaqui, jalla nii. ¹⁷ Nižaza Yooz maatinacaž cjen Yooziž tjaata zuma irinsa tanznaquičha, jalla nii irinsača Yooztan wiñaya kamzqui, Jesucristužtan chica. Tii muntuquiz kamcan Jesucristuquif sufrichičha. Učhumqui Jesucristužquif sirwichiž cjen zakaz sufraquiz niiqui, nekztan arajpachquin nižtan chica honorchiz cjequičha.

¹⁸ Tii timpuquiz sufrisnacaqui anača anča. Cjuñzna, Yooziž tjaata honorača anča zuma. Jalla nuž cjuñznucha wejrqui. Jesucristuž tjonz tjuñquiziqui učhumnacaqui zuma honorchiz cjequičha. Jalla nii tjeetztaž cjequičha. ¹⁹ Tjapa tii muntuquiz zejłñinacaqui ančaž tjewža, Yooz maatinacž honora tjeez tjuñi. ²⁰ Adanž uj paatiquiztan tjapa tii muntuquiz čhultakimi inakaz cjissičha. Yooz munan jalla nuž cjissičha. Anača jujztokaz inakaz cjissičha. Pero tsjii noojiqui tii muntumi tii muntuquiz zejłñinacami anawalinacquiztan liwriitaž cjequičha. Jalla nii tjuñi tjewža. ²¹ Jalla nii noojiqui tii muntumi tii muntuquiz zejłñinacami tjapa ana walinacquiztanami liwriitaž cjequičha. Ticzmi anawali watñinacami ana želaquičha. Liwriitiquiztan tii muntumi tii muntuquiz zejłñinacami liwz zumacama cjiskattaž cjequičha, jaknužt Yooz maatinacaqui zumapan cjiskattaž cječhaja, jalla niža irata. ²² Adanž timpuquiztanpacha tii timpucama tjapa tii muntuquiz zejłñinacaqui sufriča jaknužt tsjaa ic maataka majzt ora sufričhaja, jalla niža anča ayincan zejłča. ²³ Učhum kuzquiz zakaz anča sufriča, Espiritu Santuchiz cjenami. Nii Espiritu Santuqui tsjii zuma adelanto učhum kuzquiz zejłča. Jalla nuž cjen učhumqui anča tjewža, juc'ant tsjan zuma kamañchiz cjisjapa. Učhumqui Yooz maatinacaž cjitiquiztan nii zuma kamañchiz cjisnaquičha. Nižaza učhum Yooz maatinaca cjan, ew curpuchiz cjisnaquičha. ²⁴ Jalla nuž učhumnacaqui tjewža liwriitaž cjen. Čhulunacat chertčhaja, jalla nii chertanaca ana tjewžta cjequičha. ¿Jec zoñit chertanaca tjewznasajo? ²⁵ Učhumnacaqui ana chertanaca tjewža. Yoozquiztan tjonñi zumanaca tjewža. Jalla nižtiquiztan pasinziz kuztan tjewstanča.

²⁶ Jaknužt učhum zuma tjewwzqui sufris awantizjapa yanapčhaja, jalla niža irata Yooz Espiritu Santuqui učhum yanapča tjurt'iñi kuzziz cjisjapa. Učhumqui Yoozquiztan jaknužt mayiziz waquizičhaja, ana zizza. Jalla nižtiquiztan Yooz Espiritu Santupacha učhumnacalta anča mayiziničha, nižaza niipachaž anča sint'ičha učhumnacalta. Nii Espiritu Santuž mayizintaquif zoñiž tawkžtan ana chiita cjesača. ²⁷ Espiritu Santuquif criichi zoñinacžta mayiziničha Yooz Ejpž kuzcamakaz. Jalla nuž mayizinan kuzquiz zizñi Yooz Ejpqui nii Espiritu Santuž kuzquiz pinsitacaca zizza. Jalla nižtiquiztan Yooz Ejpqui Yooz Espiritu Santuž učhumnacalta mayizintanaca zizza.

YOOZ EJPQUI NIIZ MAATINACZTAN ANCHA MUNAZICHA

²⁸ Yoozqui niiz pinsitacama zoñinaca kjawzičha, niiz maati cjiskatajo. Jalla nii kjawžta zoñinacaqui Yooztan zuma munazičha. Jalla nii munazita zoñinacžta Yoozqui čhulu cjenami mantičha ninacžta zuma cjisjapa. Učhumqui nii zizza. ²⁹ Yoozqui tuquitanpacha zizzičha, jecnacat niiz maatinaca cjisnačhaja, jalla nii. Nižaza tuquitanpacha Yoozqui niiz maatinaca utchičha, niiz zinta Majch irata cjisjapa, jalla niža zuma cjisjapa. Jalla nuž Yoozqui pinsichičha, niiz zinta Majchqui jilir jila cjisjapa, tjapa Yoozquin criichi zoñinacžquiztan juc'ant honorchiz cjisjapa. ³⁰ Yooz Ejpqui jecnacat niiz maatinaca cjisnačhaja, nii pinsichičha. Ninaca kjawzizakazza. Nižaza Yoozqui jecnacat kjawzčhaja,

jalla ninaca ana ujchiz cjiskatĉha. Niĉaza Yoozqui jecnacat ana ujchiz cjistĉhaja, jalla ninaca juc'ant zuma kamañchiz cjiskatĉha.

³¹ Tjapa nii puntuquiztan uĉumqui, ĉkjaĉ iya cjequejo? Yoozqui uĉumnacaltajapapanĉha. Jalla niĉtiquiztan ĉject uĉum atipasajo? Anaĉ ĉhjulumi. ³² Yoozqui niĉ zinta Majĉ ana ĉhjojĉiĉha, antiz uĉumnacaltajapa utĉiĉha, uĉum laycu ticzjapa. Jalla nuĉ niĉ zinta Majĉ utĉiĉ cjen uĉumnacaquiz tjapa niĉ zumanaca zakaz tjaaquĉiĉha, juc'ant zuma kamañchiz kamaĉo. ³³ Niĉaza Yooz illzta Źoñinacĉjapa anaĉ jecmi uj tjojnasaĉha. Yoozpacha ninaca ana ujchiz cjiskatĉiĉha. ³⁴ Jalla niĉtiquiztan ĉject Yooz illzta Źoñinacĉquiz "Casticta cjistanĉha" cjican chiyasajo? Anaĉ jecmi. Jesucristuĉha ninacĉ laycu ticziqui. Nekztan ticziquiztan jacatatchiĉha. Anziqĉ Yooz Ejpĉ Źew kjarquiz Źejlĉha, tjapa mantican. Jalla nii Jesucristupachaĉha uĉumnacalta tjurt'iziniñiqui. ³⁵ ĉhjulunacaĉ watanami Jesucristuquĉ uĉumnacatan munaziĉha: sufris watanami, laquinaca watanami, ĉhjaawjkatñi watanami, mach'a watanami, ana zquiti Źejlĉ watanami, ana waliz tjonanami, ana wali ticz watanami, ĉhjulunacaĉ watanami Jesucristuquĉ uĉumnacatan munaziĉha. ³⁶ ĉjijrta Yooz takuquĉ tuĉ ĉjiĉha:

"Yooz partiquiz Źejlĉiĉ cjen uĉumnacaquĉ sufrican sufrican zapuru ticzmayaĉtakaz Źejlĉha. Uĉum quintra Źoñinacaquĉ tantiiĉha, criichi Źoñinacaĉ contaj ĉjila, cjican. Conz uuzanacaĉtakaz uĉumnacaquĉ nayĉha".

³⁷ Pero ĉhjulunacaĉ watanami Jesucristuquĉ uĉumnacatan panĉ munaziĉha. Niĉaza ĉhjulunacaĉ watanami uĉumnacaquĉ Jesucristuĉ cjen tjapa nii anawalinacĉquiztan atipaquĉiĉha. ³⁸ Anaĉ ĉhjulumi Yooz uĉumnacatan ana munazizkati atasaaĉha: anaĉ ticzmi, anaĉ Źetimi, anaĉ anjilanacami, anaĉ mantiniñinacami, anaĉ poderchiznacami, anaĉ anztan Źejlñinacami, anaĉ jaztan Źejlñinacami, ³⁹ anaĉ tsewcta poderanacami, anaĉ tii yokquiz Źejlñi poderanacami, anaĉ ĉhjul paatanacami Yooz uĉumnacatan ana munazizkati atasaaĉha. Yoozqui uĉumnacatan panĉ munaziĉha, uĉumnacatan Jesucristo Jilirĉtan tsjii kuzziz cjen.

9

JUDIO WAJTCHIZ ŹOÑINACA

¹ Tsjilla ĉjesaaĉha. Jalla tii puntuquiztan wejrqui zuma razunapal ĉjiwĉha. Jesucristuĉquiz kuzziz cjen razunal ĉhiyuĉha, anal toscara ĉhiyuĉha. Espiritu Santuquĉi wejt kuz zizza. Lijituma ĉjiwĉha. ² Anĉha llaquizuĉha, niĉaza wejt kuzquiz anĉhal ĉjuñznuĉha wejt judio wajtĉiz Źoñinacĉquiz. ³ Wejt judio Źoñinacaquĉ Jesucristuĉ partiquiz ĉjiskattasaĉ niiqui, wejrqui Jesucristuĉquiztan t'akĉtacama ĉjis pectasaĉha. Niĉaza wejrqui ninacĉ laycu infernuquin castictacama ĉjitasaaĉha. Ninacaquĉ wejt parti Źoñinacaĉha. ⁴ Israel majchmaatinacquiztan tjonĉiĉ cjen, ninacaquĉ Yooz illzta Źoñinacaĉha. Yoozqui judio Źoñinacĉquiz persun honora tjeziĉha. Niĉaza Yoozqui judio Źoñinacĉtan acuerdunacquiz luzziĉha. Niĉaza Yoozqui Moisesquiz lli tjaachiĉha ninacĉtajapa. Niĉaza Yoozqui, jaknuĉt niĉĉquiz sirwiz waquiziĉhaja, jalla nii cuzturumpinaca ninacĉquiz tjaachiĉha. Niĉaza tuquĉ timpuquiz Yoozqui ninacĉquiz takunaca tjaachiĉha, jaztanaquĉ tsjii Liwriiñi tjonauquĉiĉha, nii. ⁵ Uĉum judio Źoñinacĉ tuquita atĉi ejpnacaquĉ Yooziĉ illztaĉha. Jaziquĉ uĉum judio Źoñinacĉ majchmaatinacquiztan tjonñitaĉha Cristuquĉi. Nekztan Źoñĉ curpuchiz ĉjissiĉha. Cristuĉha tjapa mantiñi Yoozpachaquĉi. Niĉaza wiñaya honorchiz ĉjila. Nuĉoj ĉjila. Amén.

⁶ Tjapa Israel ĉjita tuquita ejpĉ majchmaatinacaquĉ anaĉha ultim lijitum Israel wajtĉiz Źoñinaca, niĉaza anaĉha Yooz wajtĉiz Źoñinaca. Tjapa judio Źoñinacami ana Yooz maatinacaĉ ĉjenami, Yooz takuquĉi cumplissiĉha. ⁷ Niĉaza tjapa Abrahamĉ majchmaatinacaquĉ anaĉha ultim lijitum Abrahamĉ familiaquĉi. ĉjijrta Yooz takuquĉi Abrahamĉ puntuquiztan tuĉ ĉjiĉha: "Am ultim majchmaatinacaquĉ am majĉ Isaacĉquiztan okaquĉiĉha". ⁸⁻⁹ Jaziquĉi wejrqui ĉjiwĉha, tjapa Abrahamĉquiztan ojĉñi majchmaatinacaquĉ anaĉha ultimu Yooz maatinaca, nii. Yoozqui Abrahamĉquiz taku tjaachiĉha, tuĉ ĉjican: "Weriĉ ĉhiita timpuquĉi quejĉĉacaĉha, wejt taku cumplizjapa. Jalla nii weriĉ quejĉĉquizcama am Sara ĉjiti tjunquĉi tsjii majĉ mataquĉiĉha". Nekztan Abrahamquĉi nii taku catokĉiĉha. Niĉaza Yoozqui tjapa niĉ taku catokñi Źoñinacĉquiz nayĉha, ninacaquĉi ultim lijituma Abrahamĉ majchmaatinacaĉha, nii.

¹⁰ Tsjilla ĉjesaaĉha nii puntuquiztan. Uĉum Isaac tuquita atĉi ejpquĉi Rebeca ĉjiti tjunĉizza. Nii lucutiñiquĉi pucultan majchnacĉhiztaĉha. ¹¹⁻¹³ Nii pucultan ocjalaĉ ima matan, niĉaza ima zuma ana zuma paan, Yoozqui Rebecaquĉi ĉjichiĉha, tuĉ ĉjican: "Am jilir majĉquĉi niĉ majchmaatinacĉtanpacha niĉ lajĉquiz piyunanaca ĉjequĉiĉha niĉ lajĉ majchmaatinacĉquizpacha". Niĉaza ĉjijrta Yooz takuquĉi tuĉ ĉjiĉha: "Jacob pecĉinĉha.

Esau ana pecchinča". Jaknužt Yooz pinsitčhaja, jalla nuž illzičha. Paatanacqiztan jama ana illzičha Yoozqui. Pero niž pectacama illzičha, nižaza kjawzičha niž partiquiz cjisjapa.

¹⁴ Jalla nii puntuquiztan čkjaž iya cjequejeo? ¿Yooz ana litituma paajo? Anaž cjesačha. Yoozqui litituma panž pačha. ¹⁵ Yoozqui Moisesquiz cjichičha, tuž cjan: "Wejt munañpacama wejt okžni kuz tjeeznučha, nižaza wejt munañpacama favora paaznučha". ¹⁶ Ana žoñž munañpacama, nižaza ana žoñž langžtacama Yoozqui okža. Pero Yoozqui persun kuz munañpacama okža. ¹⁷ Cjijrta Yooz takuqui tuž cjičha: Yoozqui Egipto nación chawc jiliržquiz cjichičha: "Wejrqui am utchinča chawc jiliri cjisjapa. Jalla nuž am utchinča, am quintra wejt azi tjeezjapa, nižaza tjapa tii žoñnacžquiz weriž paata quintu mazta cjisjapa". Jalla nuž cjichičha Yoozqui. ¹⁸ Yoozqui persun kuz munañpacama okža, nižaza persun kuz munañpacama žoñnacž kuz chojruzakaz cjiskatčha. Jalla nižta kjanapachačha.

¹⁹ Cunamit tsjiiqui cječhani, tuž cjan:

—Jalla nižta cjen. Čkjažtiquiztan Yoozqui žoñnacž ujqiztan casticaquejo? ¿Jec žoñit Yooz pinsita quintra kamasajo?

²⁰ Jalla nižta čhiñžquiz pewcznačha, ¿ject amjo Yooz quintra ch'aazjapajo? ¿Tsjii ojchqui niž paañžquiz chuchasajo, "čkjažtiquiztan wejr nižta paajo?" cjanajo? ²¹ Tsjii ojch paañiqui čhjulumi paasačha ljocquiztanaqui. Ljocquiztan paasačha tsjii anča c'achja ojchla pjijztanacžquiz joojoota cjisjapa. Nižaza ana zuma cheechi ojch paasačha, zapuru joojoota cjisjapa.

²² Jalla nižta iratačha Yoozqui. Yoozqui tsjii žoñinaca utchičha, casticta cjisjapa. Jalla nuž utchičha, niž azi tjeezjapa, nižaza niž uj quintra zawjz tjeezjapa. Jalla nuž tjeezni peccanami Yoozqui pasinziz kuztan nii ana wal žoñinaca awantičha, casticz tjuñicama. ²³ Nižaza Yoozqui yekjap žoñinaca utchičha, niž okžta cjisjapa. Tuquitanpacha nii žoñinaca tjaczičha, arajpachquin zuma honorchiz cjisjapa. Nižaza Yoozqui nii žoñinacžtan okžni kuztan žejlčha, niž juc'ant okžni kuz tjeezjapa. ²⁴ Učhum zakaz Yoozqui kjawzičha, niž okžta žoñinaca cjisjapa. Judio wajtchiz žoñinacami ana judio wajtchiz žoñinacami, tjapa učhumqui Yooz okžta žoñinacžhumčha. ²⁵ Jalla nii puntuzakaz Yoozqui Oseas cjijrta liwruquiz tuž cjičha:

"Ana Yooziž illzta žoñinacaqui Yooziž illzta žoñinaca cjequičha. Nižaza tuqui ana pecta žoñinacaqui anziqui Yooziž pecta cjequičha".

²⁶ Nižaza tuquiqui judio žoñinacaqui cjichičha: "Ančhucčha anaž Yooz wajtchiz žoñinacaqui". Pero tii timpuquiz nii iñarta žoñinacaqui "zejtñi Yooz maatinacaž cjequičha".

²⁷ Israel žoñinacž puntuquiztan Isaías profetaqui tuž cjichičha: "Israelž majchmaatinacaqui anča tama želaquičha, kot at pjilažtakaz, jalla nižta miraquičha. Jalla nuž mirchi cjenami, tsjii kjaž žoñinacakaz liwriitaž cjequičha. ²⁸ Yooz jiliri qui tii muntuquiz žejlñi žoñinacžquiz niž čhiita taku cumplaquičha, panž apura cumplaquičha". ²⁹ Jalla nii puntuzakaz Isaías profetaqui mazinčičha tuž cjan:

"Walja azziz Yooz jiliri qui tsjii učhum majchmaatinaca ana liwriitasaz niiqui, tjap-pacha ticztasačha Sodoma wajtchiz žoñinacžtakaz, nižaza Gomorra wajtchiz žoñinacžtakaz".

JUDIO ŽOÑINACAQUI UJQUIZ TJOJ TSA

³⁰ Čkjaž cjequejo nekztanajo? Tuquiqui ana judio žoñinacaqui ana importičičha Yooz yujcquiz ana ujhiz cjisjapa. Jazi qui Jesucristužquin kuz tjaačhiž cjen Yooz yujcquiz ana ujhiz cjisjapa. ³¹ Nižaza judio žoñinacaqui Moisés lii jaru kamz pecatčha, Yooz yujcquiz ana ujhiz cjisjapa. Pero nii lii jaru ana zumpacha kami atchičha. ³² Čkjažtiquiztan Yooz yujcquiz ana ujhiz cjisni atatjo? Ninaca persunpacha lii jaru kamtiquiztan Yooz yujcquiz zuma cjis pecchičha. Pero ana atchičha. Nižaza nii lii jaru kamz peccan, juc'ant ujhiz cjisšičha, Jesucristužquin ana kuz tjaačhiž cjen. Jaknužt tsjii mazquiz tejčcu tjojtšaja, jalla nižta irata Jesucristužquiztan ujqiz tjojtšičha. ³³ Jalla nužpacha cjijrta Yooz takuqui cjičha:

"Žoñinaca nonžna; wejrqui Sión cjita wajtquiz tsjii utčha. Jalla nižquiztan žoñinaca ujqiz tjojtšnaquičha. Tsjii maztakaz nižquiztan žoñinaca t'eznaquičha. Pero jakziltat nižquiz kuz tjaačhaja, jalla niiqui ana inakaz kuz tjaaquičha. Ana incallta cjequičha".

10

¹ Jilanaca, cullaquinaca, judio žoñinaca liwriitaj cjila, jalla nužučha weriž kuzquiz pectaqui. Nižaza jalla nužučha weriž Yoozquin mayiztaqui. ² Ninacž puntuquiztan wejrqui ticlaráčha, ninacaqui Yooz sirwiz pecčha, nii. Pero Yooz sirwiz puntu ana zuma intintazza. ³ Jaknužt Yoozqui žoñinaca ana ujhiz, nižaza zuma cjiskatčhaja, jalla nii Yooz

pinsita ana zizza. Ninacaqui persun kuzquiz pinsitacamakaz Yooz yujcquiz zuma cjis pec̃ha. Jalla nižtiquiztan Yooz pinsitiqui ana impotichicha; nižaza Yooz taku ana nonža. ⁴ Jesucristuqui Moisés lii nužquiz apatatskatchicha. Jaziqui jakziltat Jesucristužquiz kuz tjaachaja, jalla niikaz Yooz yujcquiz zuma cjisnaquičha, ana ujchiz.

⁵ Yooz yujcquiz zuma cjis puntuquiztan Moisesqui tuž cjiřrchiča: “Jakziltat wejt lii jaru kamchaja, jalla niiqui Yooztan kamaquičha, lii jaru kamchiž cjen”. Pero žoñinacaqui nuž kami anapan atča. ⁶ Jaziqui Jesucristužquiz kuz tjaachiž cjenkaz Yooz yujcquiz zuma cjesačha. Jalla nii puntuquiztan tužučha. Ančhuca kuzquiz ana pinsaquičha, tuž cjan: “¿Ject arajpacha yawasay?” (Jalla nuž cjan, Jesucristo chjiřkwatz pec̃ha.) Ana čjul žoñimi nižta paasačha. ⁷ Nižaza ančhuca kuzquiz ana pinsaquičha, tuž cjan: “¿Ject ticzi žoñinacžquin okaqui?” (Jalla nuž cjan, Jesucristo ticziquiztan jacatatskatz pec̃ha.) Ana čjul žoñimi nižta paasačha. ⁸ Pero čjul žoñimi Yoozquin kuz tjaachiž cjen Yooz yujcquiz zuma cjisnasaačha. Yooz yujcquiz zuma cjisqui jalla tužučha. Liwriñi taku ančhucalta željčha, Yoozquin kuziz cjisjapa. Nii taku ančhuca atžtan parlasaačha, nižaza ančhuca kuztan catokasačha. Jalla nii liwriñi takuqui tužučha: Jesucristužquiz kuz tjaaquiž niiqui, liwriita cjequičha, nii. Jalla niipacha wejrnacqui paljayučha. ⁹ Ančhucqui ticlarstančha, Jiliripanačha Jesucristuqui, cjanacaqui. Nižaza ančhuca kuzquiz criistančha, Yoozqui Jesucristo ticziquiztan jacatatchicha, jalla nii. Jalla nekztan liwriita cjequičha. ¹⁰ Žoñinacaqui tjapa kuztan criistančha, nekztan Yooz yujcquiz zuma cjequičha, ana ujchiz. Nižaza persun tawkžtan “Jesucristužquiz kuz tjaa-učha” cjan ticlarstančha, nekztan liwriita cjequičha.

¹¹ Cjiřta Yooz takuqui tuž cjičha: “Jakziltat Yoozquin kuz tjaachaja, jalla niiqui ana inakaz kuz tjaaquičha”. ¹² Judio žoñinacžtanami yekja wajtchiz žoñinacžtanami Yooz yujcquiziqui tsji parijukazza. Yooz Jiliričha tjapa žoñinacžta Jiliriqui. Jakziltat liwriita cjisjapa Yoozquiz mayizichaja, jalla nižquiz Yoozqui oknaquičha; nižaza liwriyaquičha. ¹³ Jalla nužpacha cjiřta Yooz takuqui cjičha: “Jakziltat Yooz Jiliržquiz mayizichaja, jalla niiqui liwriita cjequičha”. ¹⁴ Pero žoñinacaqui Yoozquin ana criyaquiž niiqui, ¿kjažt nii žoñinacaqui Yoozquin mayizasajo? Nižaza Yooz puntuquiztan ana nonzitažlaj niiqui, ¿kjažt Yoozquiz criyasajo? Nižaza Yooz puntu paljayñi žoñi ana želaquičha niiqui, ¿kjažt nonžni cjesajo? ¹⁵ Nižaza Yooz puntu paljayñi žoñinaca ana cuchanžquitažlaj niiqui, ¿kjažt Yooz puntu paljayta cjesajo? Cjiřta Yooz takuqui tuž cjičha: “Ancha zumačha Yooz puntu paljayñi žoñinacaqui. Paljayta Yooz taku catokžcu, Yooztan žoñinacžtan wali cjisatasaačha”.

¹⁶ Pero wacchi žoñinacaqui paljayta Yooz taku ana juyzu paačha. Jalla nužupan Isiasqui cjičhiča: “Yooz Jiliri, ject wejrnacž paljayta takunaca criijo? Tsji kjažkuz criiichiqui”. ¹⁷ Jaziqui Jesucristuž puntu paljaytažlaja, nii puntu nonžta cjesačha. Nižaza Jesucristuž puntu nonžcu, žoñinacaqui nižžquin kuz tjaasačha.

¹⁸ Wejr pewcznučha, ¿Judio žoñinacaqui ana nonzejo? Nonzipančha. Yooz takuqui cjičha: “Tjapa kjuťni tii yokchiz žoñinacžquizuqui nii liwriñi taku mazmaztačha. Nižaza tjapa tii muntuquičha željñi žoñinacaqui nii taku nonža”.

¹⁹ Tsjižtan wilta pewcznučha, ¿Israel wajtchiz žoñinacaqui ana intintazzikaya? Tuquiqui judio žoñinacž puntuquiztan Moisesqui cjičhiča:

“Yoozqui ančhucaquičha iñiziskataquičha, yekja wajtchiz žoñinacžquiztan. Nižaza Yoozqui ančhucaquičha žawjkataquičha tuquita ana Yooz pajñi wajtchiz žoñinacžquiztan”.

²⁰ Nekztanaqui Isiasqui ana ekskcu, tuž čhičhiča:

“Ana werar Yooz pec̃nacaqui ultimquizuqui Yooz pajchičha. Nižaza Yoozqui persunpacha tjezičha tuquita ana nižquiz pec̃nacžquiz”.

²¹ Yooz Ejpqui Israel wajtchiz žoñinacž puntuquiztan tuž cjičha:

“Zita zita wejrqui ančhuc kjawznatučha wejtquin tjonajo. Ančhuczi anaž wejt kjawžta cazza, antiz wejt quintrakazza”.

11

CRICHI JUDIO ŽOÑINACA ŽEJLCHA

¹ Jalla nižtiquiztan wejrqui pewcznučha, ¿Yoozqui niž tuquita illzta žoñinaca chjatkatjo? Anapanž cjesačha. Wejrpacha Israel wajtchiztčha, Abrahamž majchmaatitčha, nižaza Benjaminž parti žoñtčha. ² Tuquitanpacha Yoozqui Israel žoñinaca illzičha. Jalla nižtiquiztan anaž chjatkatasačha. ¿Jalla Elías puntuquiztan ana cjuñjo? Elías puntuquiztan cjiřta Yooz takuqui tuž cjičha: Eliasqui Israel žoñinacž ujnaca Yoozquiz tjezičha, tuž cjan: ³ “Yooz Jiliri, ninacaqui amiž cuchanžquita profetanaca conchičha. Nižaza am sirwiz altaranaca pajlchičha. Wejrqui am sirwiñi zinalla želučha. Ninacaqui wejr zakaz konz pec̃ha”. Jalla nuž cjičhiča Eliasqui. ⁴ Nekztan Yoozqui Eliasquičha tuž kjaazičha: “Wejtajapa pakallawk warank žoñinaca čhetzinčha. Ninacaqui Baal cjeta žoñiž paata

yooz yujcquiz anapan quillzicha". ⁵ Jalla niža irata tii timpuquiz zakaz tsjii kjaž judío zoñinacaqui Yooz partiquiz žejlča. Yoozqui ninacžquiz okžcu, illzicha. ⁶ Nii criichi judío zoñinacaqui Yooziž okziž cjenkaz illztača. Jalla nižtiquiztan ana ninacaž kamtiquiztan illztača. Ninacaž kamtiquiztan illzta cjtasaž niiqui, Yooz okzqui inakaz cjtasača.

⁷ ¿Jazic kjaž cji? Israel wajtchiz zoñinacaqui ujquiztan liwriita cjis pecatča. Pero ana liwriitatača. Yooziž illztanacaqui ninaca alajakaz liwriitatača. Parti Israel zoñinacazi chojru kuzziz cjissiča. ⁸ Jalla nii chojru kuzziz zoñinacž puntuquiztan cjiirta Yooz takuqui tuž cjicha:

"Yoozqui Israel zoñinacžquiz niiž puntu ana intintiñi kuzziz cjiskatchiča. Jalla nižtiquiztan ninacaqui Yooz puntu chercanpacha ana cherñižtakaz cjiskatchiča, nižaza Yooz puntu nonzcanpacha ana nonžñižtakaz cjiskatchiča. Anzta tii timpucamaž niža žejlča".

⁹ Nižaza Davidqui Yooz tawk liwruquiz tuž cjiirchiča:

"Yoozquin ana kuzziz zoñinaca žejlča. Yooziž tjaatanacaqui ninacžquiz ujquiz tjojtskatla. Tsjii trampažtakaz cjila, ujquiz tjojtskatzjapa. Nižaza ninaca t'ezinla, ninacž uj paatiquiztan jama casticta cjisjapa. ¹⁰ Zur zoñinacžtakaz žejlcan Yooz puntu ana cherñi cjila. Nižaza ninacž tajqui chutunzižtakaz cjila, ana walinacaž tjonchiž cjen".

YEKJA WAJTCHIZ ZOÑINACŽ PUNTU

¹¹ Jalla nižtiquiztan wejrqui pewcznuča, Israel wajtchiz zoñinacaqui ujquiz tjojtsiž cjen, ¿wifaya chjatkatta cjesajo? Anapanž cjesača. Israel wajtchiz zoñinacaž liwriiñi tawkquiz ana juyzu paachiž cjen, nii liwriiñi takuqui yekja wajtchiz zoñinacžquiz paljaytača, Israel zoñinacžquiz p'ekinchayzjapa, Yoozquin kuz tjaajo. ¹² Israel zoñinacaž liwriiñi taku ana juyzu paachiž cjen parti zoñinacžtajapa zuma cjissiča. Nižaza ninacaž Yoozquiztan jaytiquiztan yekja wajtchiz zoñinacžtajapa wali cjissiča. Jalla nižtiquiztan Israel zoñinaca wilta Yooz partiquiz cjisnan tsjan juc'ant zumaž cjisnaquiča yekja wajtchiz zoñinacžtajapa.

¹³ Anziqui ančhuc yekja wajtchiz zoñinacžquiz chiyuča. Wejrqui yekja wajtchiz zoñinacžquiz cuchanžquita apostoltča. Jalla nižtiquiztan wejt apóstol kamaña anchal importayuča, ¹⁴ wejt judío sarchiz zoñinaca p'ekinchayzjapa, nižaza tsjii kjažu liwriita cjisjapa. ¹⁵ Judío zoñinacaž chjatkattaž cjen yekja wajtchiz zoñinacaqui pertunta cjissiča, Yooztan wali cjisjapa. Jalla nižtiquiztan nii judío zoñinacž wilta Yooz partiquiz risiwta cjis cjen, zoñinacaqui ticziquiztan jacatatchi cjisnaquiča. ¹⁶ Judío zoñinacž tuquita atchi ejpnacaqui Yooz partiquiz želatča. Jalla nižtiquiztan tsjii tjonñi timpuquiz judío zoñinacaqui Yooz partiquiz wilta cjisnaquiča. Jaknužt primir paata t'antaqui zumažlaja, jalla nekztan tjapa nii t'anti mazaqui zuma zakazza. Nižaza tsjii munti sep'aqui zumažlaj niiqui, nii tsijtñi muntiqui zuma zakazza.

¹⁷ Tsjii judío zoñinacaqui munti itzanacžtakaz ts'ojrtača. Nižaza ančhuc yekja wajtchiz zoñinacaqui tsjii ana pecta munti itzažtakazza. Pero ančhucqui judío zoñinacž cjenpacha apjattača, nii zuma muntij cjen wali zakaz cjeajo. Nii zuma muntiqui Yooz partiča.

¹⁸ Ančhucqui jalla nuž apjattiquiztan, anaž judío zoñinaca iñaracuīča. Jakziltat iñaracuīča, jalla niiqui tuž cjuñž waquiziča, ančhucqui nii sep'až cjen žetiñchucča. Ana ančhucaž cjen nii sep'a žejtča. Nii sep'ača judío zoñinacaqui. Cristuča tsjii judío zoñiqui. Jalla niž cjen ančhucqui ew žeti tanzinčhucča.

¹⁹ Yekjapanacaqui cunamit cječhani, "Nii itsanacaqui ts'ojrtača wejrnaca apjatžta cjisjapa". ²⁰ Razunaž niiqui. Ana Yoozquin kuz tjaachiž cjen judío zoñinacaqui chjatkattača. Ančhuczi Yoozquin kuz tjaachiž cjen jalla nii alajakaz Yooz partiquiz žejlča. Jalla nižtiquiztan anača mitarazi kuzziz cjeella. Antiz humilde kuzziz cjee, Yooz rispitan.

²¹ Yoozqui ana kuz tjaañi judío zoñinacžjapa quintra cjissizlaj niiqui, ančhucajapa zakaz quintra cjisnaquiča ana nižquiz kuzzizlaj niiqui. ²² Yoozza okžñimi nižaza casticñimi, jalla niž tantiya. Yoozquiztan zarakñi zoñinacžjapa casticñipanča. Nižaza nižquin kuz tjaañinacžjapa okžñipanča. Ančhucqui tira Yoozquin kuzzizlaj niiqui, nekztan Yoozqui ančhuc tira okznaquiča. Ančhucqui ana tira Yoozquin kuzzizlaj niiqui, nekztan Yoozqui ančhucaquiz zakaz chjatkataquiča. ²³ Nii chjatkatta judío zoñinacaqui wilta Yoozquin kuz tjaaquiz niiqui, wilta Yoozqui ninaca ricuajuquiča. Yoozqui ricužmi atča, Yooz partiquiz cjisjapa. ²⁴ Ančhucqui yekja wajtchiz zoñinacača, ana pecta munti itzanacžtakaz. Ana Yooz partiquiz želan Yoozqui ančhuc niž partiquiz apjatchiča, yekja wajtchiz zoñinacaž cjenami. Jalla niža watan, judío zoñinacaqui Yooz partiquiz wilta apjatžqui tsjan pjasilača, tuquiqui Yooz partiquiz žejlchiž cjen.

JUDIO ZOÑINACAQUI YOOZQUIN KUZ TJAAQUICHA

²⁵ Jilanaca, cullaquinaca, tsjii tuquita ana zizta taku ančhucaquiz zizkatz pecuča, ana mitaraz kuzziz cjisjapa, "Wejrnacqui ziziñ zoñtča" cjcanaqui. Jalla tuž zizkatz pecuča:

Yoozqui yekja wajtchiz zoñinacžquiz niiz partiquiz cjiskatz pecčha. Jakziltanacžquiz Yoozqui niiz partiquiz luzkatz pecčhaja, jalla ninacaqui luzaquičha. Tjapa nii Yooziž pecta zoñinaca Yooz partiquiz luzcama, jalla niicama Israel zoñinacaqui chojru ana intintiñi kuzziz cjequičha. ²⁶ Jalla nekztanaqui tjapa nii timpuquiz žejlñi Israel zoñinacaqui liwriita cjequičha. Jalla nuž cjiirta Yooz takuqui cjičha:

“Siñon wajtquiztan tsjii liwriiñiqui tjonauquičha. Jacobž majchmaatinacquiztan ana zum kamañanaca jaytiskataquičha. ²⁷ Jalla nekztanaqui wejrqui ninacžtan compromitačha, ninacž ujnaca pertunačha, nii”.

²⁸ Tii timpuquiziqui Israel zoñinacaqui Yooz liwriiñi tawk quintračha, nižaza Yooz quintračha, ančhucalta wali cjisjapa. Jalla ninaca Yooz quintraž cjenami Yoozqui ninacžtan munazičha, ninacž tuquita atchi ejpnaca illziž cjen. ²⁹ Yoozqui tjaacanpacha anaž niiz tjaataqui kjaašačha. Nižaza Yoozqui illžcupacha, ana chjatkatasačha. ³⁰ Tuquiqui ančhucqui Yooz ana cazziñčhucčha. Anziqui ančhucqui Yooziž pertuntačha, ninacaž ana Yooz cazziž cjen. ³¹ Tii timpuquiziqui Israel zoñinacaqui Yooz ana cazta. Jalla nuž cjenami tii jarquin ninacaqui Yooziž pertuntaž cjequičha, jaknužt ančhucqui pertunta cjistčhaja, jalla nižta. Jalla nižta Yoozqui niiz okzñi kuz tjeeznaquičha. ³² Yoozqui tsjii pariju tjapa zoñinacž ujnaca tjeezičha, niizquiz ana cazta, jalla nii. Jalla nuž tjeezičha tjapa zoñinacžquiz tsjii pariju niiz okzñi kuz tjeezjapa.

³³ ¡Ancha juc'anti zumačha Yoozqui! Ancha zuma pinsitanacchizza. Nižaza Yoozqui tjapa intintazza. Nižaza Yooziž pinsitanaca anaž jecmi zuma intintasachha. Yooz pjalan anaž jecmi niizquiz mitisasačha. ³⁴ ¿Ject Yooz Jilirž pinsitanaca intintasajo? ¿Ject Yooz Jiliržquiz tjaajnasajo? ³⁵ ¿Ject Yooz Jiliržquiz ayñi cjisjapa tjaasajo? Anaž jecmi. ³⁶ Tjapa Yoozquiztan tjončha. Nižaza tjapa niiz cjen žejlčha. Nižaza tjapa niiztacamačha. Yoozqui wiñaya honorchiz cjila. Jalla nužoj cjila. Amén.

12

YOOZ KUZCAMA KAMZ PUNTU

¹ Jilanaca, cullaquinaca, Yooz ančhuc okziž cjen ančhucacquiz chiižinučha, ančhucaperson curpu Yoozquin tjaa, tsjii žejtñi wilanažtakaz. Ančhucaperson curpu Yooztajapakaz cjee, ana zinta uj paacan. Nuž cjen Yoozqui cuntintuž cjequičha. Jalla nižtačha Yooz ultim lijituma sirwizqui. ² Jaknužt tii muntuquiz ana criichi zoñinaca kamčhaja, jalla nižta ančhucqui ana kama. Antiz ančhucac pinsitanacaž campiita cjee, Yooz pinsitanacaž irata cjeajajo. Tjapa ančhucaperson kamaña zuma cjee. Jalla nekztan Yooz kuz zizñiž cjisnaquičha. Yooz kuzquiz zumapančha, nižaza Yooz kuzcama kamzquiz Yoozquiz cuntintu cjiskatčha, nižaza Yooz kuzcama kamcan ančhucqui zumapan cjequičha.

³ Yoozqui wejr okžcu apóstol puestuquiz wejr utchičha. Jalla nižtquiztan tjapa ančhucacquiz chiižinučha, persun puntuquiztan anačha pinzizquiz, “Wejrqui tsjan zumtčha” cjičanaqui. Jalla nuž pinziz anaž waquizičha. Antiz zapa mayni persun kamañi puntuquiztan zuma razunchiz pinziz waquizičha. Cjuñzna, Yoozqui zapa maynižquiz tsjii kamaña tjaachičha, Yoozquin kuzziz cjitiquiztan jama. Jaziqui ana mitarazi kuzziz cjee. ⁴ Tsjii curpuquiz wacchi partinaca žejlčha. Punta punta žejlčha, cherñi, nonzñi, lanžñi jalla nižta. ⁵ Jalla nižta irata Cristuž partiquiz žejlčha. Učhumqui tamaž cjen tsjii pariju Cristuž partiquizkaz žejlčha, tsjii curpužtakazza. Cristuž partiquiz žejlcan, učhumnacaqui tsjii kuzziz uniru žejlčha.

⁶ Yoozqui zapa maynižquiz yekja yekja kamaña tjaachičha, jaknužt munčhaja, jalla nuž. Jalla nii tjaata kamañ jaru kama. Yooziž tjaata taku parliñi kamañčizlaj niiqui, jalla nii kamañquiz zuma kama, Yoozquiz tjapa kuzquiztan jama. ⁷ Iclizquiz yanapñi kamañčizlaj niiqui, zuma yanapz waquizičha. Yooz puntu tjaajiñi kamañčizlaj niiqui, zumapan tjaajinz waquizičha. ⁸ Yoozquin kamzjapa p'ekinčhayñi kamañčizlaj niiqui, zumapan p'ekinčhayz waquizičha. Yoozquin cusasanaca tjaañi kamañčizlaj niiqui, tjapa kuztan tjaaz waquizičha. Icliza irpiñi kamañčizlaj niiqui, zumapan irpiz waquizičha. T'akjir zoñinacžquin okzñi kamañčizlaj niiqui, zuma cuntintu yanapz waquizičha.

ZUMAPAN KAMAQUICHA

⁹ Tjapa kuztan porapat lijitum zuma munaziñi cjee. Ana zuma paaznaca anapan peca. Pero zuma paaznaca tjapa kuztanpan paa. ¹⁰ Porapat oksaspančha. Zuma kuztan parti hermanonacžquiz rispitaquičha, anačha tsjiiž rispitskaz tjewzqui.

¹¹ Ana jayrazñi kuzziz cjee, pero c'unchi kuzziz cjee Yooz sirwizjapa. Nižaza tjapa kuztanpan Yooz sirwa.

¹² Arajpach zumanaca tjewžcan, cuntintuž kama. Llaquinacaž tjonanami pasinziz kuzziz kama. Yoozquin parlicanpan žela.

¹³ Criichi zoñinacaž t'akjiri želan, panž yanapa. Tjonzñinaca tjonan, panž kjawžna.

¹⁴ Ančuca quintra zoñinacztajapa Yoozquiztan mayizinaquiča, ninaca zuma cjisjapa. Anaž quintra chiichyaquiča. Antiz mayizinaquiča.

¹⁵ Cuntintu zejlñi zoñinacžtan cuntintuza cjee. Kaañi zoñinacžtan chicazaž kaazna.

¹⁶ Porapat zuma munazican kama. Anača mitarazi kuzziz tucquin cjis pecsqi. Pero humilde kuzziz wirquin cjian cuntintuž cjee. Anača “Wejrqui zuma ziziñ zoñtča” cjee.

¹⁷ Tsjiqui ančuca quintra paachiž cjen, ančucqui anača nižtapacha quintra tjepunzqui. Zumapanž paažjapa tjapa kuz tjaa. ¹⁸ Nižaza ančucqui tjapa zoñinacžtan zuma kama, attacama. ¹⁹ Pecta jilanaca, cullaquinaca, ančucpacha anača quintra tanassa. Yoozpachaž ančuca quintranaca casticaquiča. Jalla nuž cjirra Yooz takuqui cjiča: “Yooz Jiliriqui tuž cjiča, ‘Wejrtča quintra zoñinaca castiquiñtqui. Wejr casticča’ ”. ²⁰ Nižaza Yooz takuqui cjiča: “Ančuca quintra zoñinacaž čheri eecziz cjen, čheri ona. Nižaza kjaz kjara passiz cjen, kjaz ona. Jalla nuž paažcuqui nii zoñinacžquiz azkataquiča”. ²¹ Tsjii zoñiqui ančuca quintra paasača. Ančuczti ana nižtapacha tjepna. Pero nii quintra zoñžquiz zumžtanž paacan jalla nuž atipa.

13

¹ Tjapa zoñinacaqui gobiernuž mantitanaca caz waquiziča. Yoozqui mantiz poder tjaacha tižquizimi nižquizimi. Yoozqui jilirinacžquiz poder tjaachiča mantizjapa. ² Jalla nižtiquiztan jakziltat jilirž quintra cječhaja, jalla niiqui Yooziž utža zoñž quintrača. Nižaza nii quintra zoñinacaqui casticta cjequiča. ³ Zuma paañi zoñinacaqui anaž jilirinacžquiz eksnasača. Antiz ana zuma paañi zoñinacaqui jilirinacžquiz eksnasača. ¿Ančucqui jilirinacžquiz ana eksan kamz pecya? Zumapan kama. Nekztan nii jilirinacaqui ančucaquž walikaz cjian cjequiča. ⁴ Jilirinacaqui zizcumi ana zizcumi Yooz sirwiča, ančucalta wali žejlžjapa. Pero ančucqui ana zuma paaquž niiqui, eksnasača. Jilirinacaqui casticz poderchizza, anača inakaz nii mantiz puestu tanža. Ninacaqui Yooz sirwiča, nižaza Yooz cuntiquiztan ana zuma paañi zoñinaca castiča. ⁵ Jalla nižtiquiztan jilirinacž mantuquž cjee, Yooz ana casticta cjisjapa, nižaza jilirinacžquiz tjapa kuztan cazpanča. ⁶ Jalla niijapa zakaz ančucqui impuestonaca pjojzk waquiziča. Mantiñi gobiernuqui Yooz sirwican impuestonaca packatča.

⁷ Tjapa jilirinacžtan zumapan cjee. Tsjii tasa tjaaslay niiqui, panž tjaa. Tsjii impuesto pacz waquiziz niiqui, panž paca. Jakziltžquiz rispitz waquiziz niiqui, nižquiz panž rispita. Jakziltžquiz honora waytižinz waquiziz niiqui, nižquiz honora waytžina. ⁸ Ana jecztanami kajchiz žela. Pero porapat zuma munaziz waquiziča. Jakziltat zoñinacžtan zuma munazačhaja, jalla niiqui Yooz mantitanacaž cumpliča. ⁹ Yooz mantita ortinanacaqui tuž cjiča: “Anača adulteriuquiz žejlžqui. Anača zoñi conzqui. Anača tjañi zaazqui. Anača toscara chižqui. Anača yekja zoñža cusasa zmazqui”. Jalla nii mantita ortinanacami nižaza tjapa mantitanacami cumplitaž cjequiča, tuž kamcan: “Jaknužta am persun kuztan zuma munazičhaja, jalla nuž zoñinacžtan zuma munaziz waquiziča”. ¹⁰ Jakziltat nižta zuma munazičhaja, jalla niiqui zoñinacž quintra anapan paaquiča. Jalla nižtiquiztan zuma munazican Yooz mantita ortinanaca cumpliča.

¹¹ Jalla nuž kamcan, ti timpu naya. Nii nii žela. Tuquiqui Jesucristužquiz kuz tjaachinčumča. Anziqui ultimu liwriiz tjuñiqui tsjan žcatžinžquiča. ¹² Tii kamz timpuqui waj tucuzinžnaquiča. Nižaza Jesucristuž tjonz tjuñi žcatžinžquiča. Jalla nižtiquiztan ana zuma paaž kamañquiztan zarakžpan waquiziča. Zuma paaž kamañchiz kamz waquiziča, tsjii zuma armichiz zultatužtakaz. ¹³ Zuma kamcan zuma zoñižta ojklaya, kjanquiztakaz ojklaycan. Anaž pjižstanaca paacan, kama. Nižaza ana licchi kama. Nižaza ana adulteriuquiz žejlcan kama. Nižaza ana zuma kamañchiz ana kama. Nižaza zoñinacžtan ch'aascan ana kama. Nižaza zoñinacžtan iñisican ana kama. ¹⁴ Tsjii zuma armichiz zultatužtakaz Jesucristo Jilirž kuzcama kama. Uj paaž pecñi kuz pinsitanacžquiz ana kuz tjaa, nii jaru kamžjapa.

14

CRICHI ZOÑINACAQUI PUNTA PUNTA PINSAQUICHA

¹ Tsjii laljli kuzziz criichi zoñiqui želan, nižquiz zuma risiwaquiča, pero nižtan ana payznakkatñi puntunaca ch'aas waquiziča. ² Tsjii criichi zoñiqui tantiča, čjulumiž lulasacha, nii. Yekja criichi zoñiqui tantiča, čjizwi ana lulasacha, nii. ³ Nii čjulumi lujlñi zoñiqui nii yekja zoñžquiz ana iñarž waquiziča. Nižaza nii ana čjizwi lujlñi zoñiqui nii čjulumi lujlñi zoñžquiz anaž uj tjojtunž waquiziča. Yoozqui nii čjulumi lujlñiqui risiwchiča, nižquiz kuzziz cjen. ⁴ Jalla nižtiquiztan nii Yooz sirwiñi zoñžquiz ana uj tjojtunž waquiziča. Niž persun Yooz Patrunaqui niž uj jwesnaquiča, ana

zuma paachizlaj niiqui. Yoozquiz kuzziz cjenauqui ultimquiziqui walikaz cjesača. Yooz Patrunauqui nii zoñzquiz wali cjiskatz atča niiz aztanaqui.

⁵ Tsjii puntužtan chiižinuča. Tsjii criichi zoñiqui “Tsjii tjuñinacaqui chawc tjuñinacača” cjiča. Yekja criichi zoñizti cjiča, “Tsjii parijuča tjuñinacaqui”. Zapa mayni persun kuzquiz zumpacha tantižcuqui, jalla nii tantiita jaru kama. ⁶ Tsjii criichi zoñiqui tsjii chawc tjuñi wartaquiz niiqui, Yooz honora waytita cjisjapa wartiyaquiča. Tsjii criichi zoñizti nii tjuñi ana wartčaja, jalla niiqui Yooz honora waytita cjisjapa nižta ana wartča. Nižaza tsjii čjulumi lujlñi zoñiqui Yoozquin gracias cjižcu jalla nuž lulaquiz niiqui, Yooz honora waytita cjisjapa lulaquiča. Nižaza yekja criichi zoñiqui ana chjižwi lulaquiz niiqui, Yooz honora waytita cjisjapa ana lujlča. Nižaza ana lujlčiz cjen niiqui Yoozquin gracias cjan chiiž waquiziča.

⁷ Anaž zoñinacaqui inakaz kamča, nižaza anaž inakaz ticža. ⁸ Učhumqui tii muntuquiz kamcan Yooz Jiliržtajapapanž kamča. Nižaza ticžcan Yooz Jiliržtajapapanž ticža. Jalla nižtiquiztan žejtcanami ticžcanami Yooz Jiliržtajapapančumča. ⁹ Jalla nijapa Jesucristuqui ticziča, nižaza jacatatiča, žejtñi zoñžtami, ticzi zoñžtami tjapa zoñinacžta Jiliri cjisjapa.

¹⁰ Jalla nižtiquiztan čkjažtiquiztan am criichi jilžquiz uj tjojtunjo? Nižaza čkjažtiquiztan am jilž quintra iñarjo? Tjapa učhumqui Yooz yujcquiz prisintistanča, niiz pjalžtaž cjisjapa. ¹¹ Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča:

“Yoozqui ultimapanž cjiča, ‘Wejt yujcquiz zapa mayni zoñiqui quillznaquiča. Nižaza zapa mayniqui wejtquin rispitaquiča; nižaza wejt honora chiyaquiča’ ”.

¹² Jalla nižtiquiztan tjapa učhumqui Yoozqui quinta tjaastanča.

UJQUIZ ANA TJOJTSKATA

¹³ Jalla nižtiquiztan učhumqui porapat ana iya ujnaca tjojtneas waquiziča. Pero tjapa učhumqui tuž tantiž waquiziča, yekja jilžquiz anapanž ujqiz tjojtskatz munzqui. ¹⁴ Čjul cusasami tsjii criichi zoñžquiz ana ujchiz cjiskatasacha. Jalla nii razuna zizuča, Jesucristo Jiliržquiz kuzziz cjen. Jalla niic nužupanča. Jakziltat “Ti cusasaqui ujchiz cjiskatča” cjan tantiyačaja, jalla niizquiz nii cusasaqui ujchiz cjiskatasacha. ¹⁵ Ančuca lujltiquiztan tsjii criichi zoñž kuz payznakaquiz niiqui, nii čjeri qui anaž lujl waquiziča. Jalla nii čjeri tira lulaquiz niiqui, amqui nii payznakskatñi zoñžtan ana zuma munaziča. Yekja criichi zoñžquiz ana ujqiz tjojtskata, castica cjeayo. Jesucristuqui nižtajapa zakaz ticziča. ¹⁶ Tsjii zoñžtaqui čjulu lujlmi walikaz cjesača. Pero nii lujltaž cjen parti zoñinacaqui, “Ana zuma kamañchizza nii criichi zoñiqui” cječaj niiqui, nekžtan ana lujl waquiziča. ¹⁷ Yooz mantuquiz kamcan, čjerimi liczmi ana importiča. Pero Espiritu Santuž cjen ana ujchiz cjee; nižaza Yoožtan ančuacatan walikaz cjee; nižaza cuntintu kuzziz cjee. Jalla nužuča chekan zuma kamañauqui. ¹⁸ Jakziltat jalla nuž kamcan Cristužquiz sirwačaja, jalla niiz cjen Yoozqui cuntintuž cjequiča. Nižaza parti zoñinacaqui “Nii zoñiqui walikaz kamča” cjan chiyaquiča.

¹⁹ Učhumnacžtan parti zoñinacžtan zumapanž kamzjapa kuz tjaa. Nižaza parti criichinacžquiz juc’ant zuma kamañchiz cjeayo, jalla nii kamzquiz kuz tjaa. ²⁰ Ančucaž čjulumi lujltiquiztan anača yekja criichi zoñžquiz Yooz zuma kamañquiztan jaytiskatzqui. Ana čjul čjerimi ujchiz cjiskatasacha. Pero nuž čjulumi lujlžcu yekja criichi zoñžquiz ujqiz tjojtskataquiz niiqui, jalla nižtiquiztan anaž čjulumi lujl waquiziča. ²¹ Tsjii criichi zoñiqui ančucaž chjižwi lujltiquiztan, nižaza vnu lictiquiztan, nižaza čjulumi paatiquiztan ujqiz tjojtskatasaz niiqui, jalla nižtanaca paazqui ana waquiziča. ²² Jesucristužquiz tjapa kuzziz cjen čjulu kamañchizlaja, jalla nii kamañ jaru Yooz yujcquiz kamz waquiziča. Yoozquizkaz quinta tjaastanča. Jalla nuž zuma kamcan persun kuzquiz uj ana sint’aučiča. Persun kuzquiz ana zinta uj sint’ican zuma kamaquiz niiqui cuntintuž cjequiča. ²³ Pero jakziltat paysnakñi kuztan lujlčaja, jalla nii paysnakžcu lujltiquiztan persun kuzquiz uj sint’aučiča, “Ujžcaa nii lujlžqui” cjan. Yoozquin ana tjapa kuztanžlaj niiqui, čjulumi ujj cjesača. Yoozquin kuzzizpan cjee.

15

PORAPAT YANAPARASAQUICHA

¹ Yekjap učhumqui tjapa kuztanpan Yoozquinča. Yekjapanacaqui Yoožtan kamcan llajlla kuzzizza. Učhum kuzquiz pecta jarukaz anaž kamz waquiziča. Nii llajlla kuzziz criichi zoñinacaž pinsitanaca panž cjuñžna, zuma kami yanapajo. ² Zapa mayni criichi zoñiqui parti criichi zoñinacžtajapa kamz waquiziča, ninaca tsjan zuma kamañchiz cjisjapa. ³ Jesucristuqui nižta kamčiča, anača persun kuz wali cjisjapa kamčiqui. Cjijrta Yooz takuqui Jesucristuž puntuquiztan tuž cjiča: “Yooz quintra iñarñi zoñinacaqui wejt

quintra inarchiĉha". ⁴ Yooz takuqi uĉumnacalca cjiirtkalĉha, uĉumnacaquiz tjaajinzjapa. Jalla tuž uĉumnacaquiz tjaajinĉha, zuma tjurt'iñi kuztan, pasinsis kuztan, nižaza p'ekinchayta kuztan, Yoozquin arajpachquin ojgz tjewzjapa. ⁵ Yoozqu uĉumnacžtan pasinsis kuzzizza; nižaza uĉumnacaquiz p'ekinchayĉha. Nii Yoozpacha uĉumnacaquiz yanapt'ila, tsjii kuzziz cjeayo, nižaza zuma kamajo Jesucristuž munañpacama. ⁶ Jalla nuž tsjii kuzziz kamcan, uĉumqu tsjii kuzziz Yooz honora waytaquičha. Yoozqu uĉum Jesucristo Jilirž Ejpĉha. Jalla niiz honora waytaquičha.

CRISTUZ PUNTU

⁷ Jalla nižtiquiztan tsjiimi tsjiimi zumaž risiwžcu munazaquičha, jaknužt Cristuqi uĉumnacatan zuma munaziĉhaja, jalla nuž, Yooz honora waytita cjisjapa. ⁸ Anĉucaquiz cjiwĉha. Jesucristuqi judio žoñinaca liwrii nižaza yanapñi tjonĉiĉha. Nuž tjonuquiztan Yooz niž taku lijtuma cumpliñpan, jalla nii tjeeciĉha. Yoozqu tuquitanpacha judio žoñinacž atĉi ejpnacžquiz taku tjaachiĉha. Jalla nii taku cumpliĉiĉha, Jesucristuž tjonĉiž cjen. ⁹ Nižaza Jesucristuqi tjonĉiĉha, yekja wajtchiz žoñinacžquiz Yooz honora waytiskatzjapa. Yooz anĉa okžni kuzziz cjen niiz honora waytitaĉha. Jalla nužupan cjiirta Yooz takuqi chiiĉha, tuž cjan:

"Jalla nižtiquiztan wejrqi yekja nacionchiz žoñinacžtan žejlcan, am honora waytaĉha. Nižaza am honora waytican, itsnaĉha".

¹⁰ Yooz tawk liwruquiz tuž cjiirtazakazza:

"Yekja nacionchiz žoñinaca, Yooz parti žoñinacžtan chica cuntintuž cjee".

¹¹ Yooz tawk liwruquiz tuž cjiirtazakazza:

"Yekja nacionchiz žoñinaca, tjapa anĉucqu u Yooz Jilirž honora wayta. Tjapa žoñinacaqu u Yooz zuma paatanacquiztan nižquin honora tjaala".

¹² Nižaza Yooz tawk liwruquiz Isaiasqu tuž cjiirĉiĉha:

"Isaiž majchmaatinacquiztan tsjiiqui tjonacuĉha. Jalla nii tjonžcu yekja nacionchiz žoñinacž mantaquičha. Nižaza niž cjen ninacaqu liwriiñiž tjewznaquičha".

¹³ Yoozta liwriiñi tjewzkatñiqui. Nii Yoozqu anĉuca kuz anĉa cuntintu cjskatla. Nižaza Jesucristužquiz kuzziz cjen walikaz cjskatla. Nekžtan anĉucqu u Yooz Espiritu Santuž aztan zumpacha liwriiñiž anĉa tjewznasaĉha.

¹⁴ Wejt jilanaca, cullaquinaca, anĉucqu u anĉa zuma kamañchizza, nižaza Yooz puntu zuma zizza, nižaza tsjižquizimi tsjižquizimi Yooz puntu zuma intintiskatĉha. Jalla nužupanĉha anĉuca kuzqu. Jalla niiqui zumpachal zizuĉha. ¹⁵ Jalla nuž cjenami ana jiwjatžcu tsjii kjaž puntunaca cjiiržcuĉha, anĉucaquiz cjuñkatzjapa. Yoozqu wejtquiz favora paacan apóstol puestuquiz utĉiĉha, ti puestuquiz Jesucristo sirwižjapa. Jalla nižtiquiztan anĉucaquiz cjiiržcuĉha. ¹⁶ Jesucristo sirwican, yekja wajtchiz žoñinacžquiz liwriiñi Yooz taku paljayuĉha. Jalla nuž Yooztajapa langznuĉha, nii yekja wajtchiz žoñinaca Yoozquin kuz tjaajo. Ninaca tsjii zuma ofrendažtakaz Yoozquiz prisintis pecuĉha. Nižaza Espiritu Santuž ninacžquiz zuma kamañchiz cjskatchiž cjen, Yoozqu ni nacžquiztan cuntintuž cjequičha.

¹⁷ Jesucristo sirwican wejt Yooztajapa langžtiquiztan cuntintuĉha wejrqi, tama žoñinaca nižquin kuz tjaachiž cjen. ¹⁸ Jesucristuž puntuquiztankaz wejrqi chiiž pecuĉha. Jesucristuqi wejtquiz wacĉi zuma obranaca paakatchiĉha, yekja wajtchiz žoñinaca nižquin kuz tjaakatzjapa. Jesucristuž cjen, wejrqi milajru paatanacami Yooz puntu chiiitanacami nii yekja wajtchiz žoñinaca Yooz kuzcama cakatchinĉha. ¹⁹ Espiritu Santuž aztan ninaca cakatchinĉha wacĉi milajrunaca paacan. Jalla nuž paacan, nižaza tjapa Jesucristuž puntuquiztan parlican, wejrqi tjapa kjutñi ojklayĉinĉha, Jerusalenquiztan Ilirico yokaran. ²⁰ Wejrqi kuzquiz tantiĉinĉha, jakziquin Yooz puntu parlatžlaja, jalla nicju ana ojgz pecĉinĉha. Pero jakziquin Jesucristuž puntu ana parlatžlaja, jalla nicjuñ liwriiñi Jesucristuž puntuquiztan parlican ojklayaĉha, yekja žoñi iclizanaca ana mitiscu. ²¹ Cjiirta Yooz takuqi tuž cjiĉha:

"Tuquiqui Yooz puntu ana nonziĉha. Jaziqi nii žoñinacaqu u Yooz puntu nonžcu catokaquičha. Nižaza ninacaqu u Yooz puntu intintazaquičha".

PABLQUI ROMA CJITA WAJTQUIN OJKZ PECCHA

²² Jalla nuž ojklaycan wejrqi anĉucaquiz ana tjonžni atĉinĉha. Walja tjonz pecaytuĉha, pero anal atĉinĉha. ²³ Ažk watanacquiztanpacha wejrqi anĉucatan zalz pecaytuĉha. Anziqi ti yokaran ojklayzqu žerzinĉha. ²⁴ Jalla nižtiquiztan anĉucaquiz ojgz cjisnuĉha; España ojkan tjonznaha. Tsjii kjaž maj anĉucatan cuntintu kaman, anĉucqu u wejr yanapasaha, wilta jiczquiz ojgzjapa España irantajo. ²⁵ Pero anzpacha wejrqi Jerusalén watja okaĉha, ofrendanaca ĉjichaĉha nicju žejlñi criĉchinaca yanapžjapa. ²⁶ Macedonia wajtchiz žoñinacami Acaya wajtchiz žoñinacami kazziĉha ofrendanaca utzjapa, Jerusalén pori criĉchinacžquiz yanapžjapa. ²⁷ Jalla nuž ofrendanaca

tjaaz puntuquiztan ninacapachača “Walicha niiqui” cjichiqui. Nižaza ninacaqui judío zoñinacžquiz kajažtakazza. Judío zoñinacaqui ninacžquiz Yooz zuma tjaajintanaca to-junchičha, ninaca liwriita cjisjapa. Jalla nižtiquiztan nii yekja wajtchiz zoñinacaqui judío wajtchiz zoñinacžquiz ninacž cusasanaca tojunz waquizičha. ²⁸ Primiraqui tii ojck cumplistanča ofrendanaca intirjizjapa. Jalla nuž ojктаž ančhucaquiz tjonznača, España ojkan. ²⁹ Nekztan liwriiči Jesucristuž puntuquiztan zumpacha ančhucatan parliz pecučha. Jalla nekztanaqui Jesucristuž cjen wejtquizimi ančhucaquizimi wali cjequičha. Nužupanž cjequičha.

³⁰ Jilanaca, cullaquinaca, ančhucaquiz rocuča učhum Jesucristo Jiliriz cjen, nižaza mu-naziči kuz cjiskatči Espiritu Santuž cjen, oracionžtan yanapalla. Wejrqui anča Yoozquiz-tan mayučha, ³¹ Judea wajtchiz quintra zoñinacžquiztan anapan tanta cjisjapa. Nižaza oracionžtan yanapalla, tii weriž chjitzta ofrendanaca wali risiwta cjisjapa. Pecučha, judío criiči zoñinacaqui tii ofrendanaca zuma risiwčhaja, nii. ³² Jalla nuž zuma wataquiz niiqui, ančhucaquin tjonžcača Yooz munan. Wejr cuntintu irantžquizjapa, mayižinaquičha. Nižaza ančhucatan tjonžcu porapat cuntintu kuzziz yanaparasjapa mayižinaquičha. Jalla nijapa oracionžtan yanapalla. ³³ Yoozqui ančhuc walikaj cjiskatla. Jalla nužoj cjila. Amén.

16

PABLUZ TSAANTANACA

¹ Tsjaa criiči cullaquiqui žejlčha, Febe cjiti, jalla naa cullaquiqui anča zumčha cjiwčha. Naaqui Cencrea iclizquiz Yooztajapa sirwičha. ² Yooz Jiliriz cjen naa cullaqui zuma risi-waquičha. Jalla nuž waquizičha Jesucristužquiz kuzziz jilanacaqui. Jalla naa cullaquiz yanapaquičha čhjuļu pecanami. Naaqui wacchi criiči zoñinacžquiz yanapchinča, nižaza wejtquizimi.

³ Priscilaquizimi Aquilžquizimi tsaanžinalla. Ninacaqui Jesucristužquin sirwiči mazi-nacača. ⁴ Wejr ticznawc cjen ninacaqui wejr liwriiskatchičha. Jalla nuž liwriiskat-can ninacaqui joz ticzizakazza. Jalla nižtiquiztan ninacaž cjen Yoozquin gracias cjičan chiyučha. Nižaza tjapa nacjuŋta jilanacaqui ninacaž cjen Yoozquin gracias cjičha. ⁵ Nižaza Priscila Aquilž kjuyquiz ajczni jilanacžquiz tsaanžinaquičha. Nižaza weriž pecta Epeneto tsaanžinaquičha. Acaya wajtchiz zoñinacžquiztan primirpacha niiqui Cristužquin kuz tjaačičha. ⁶ Nižaza Mariaquiz tsaanžinaquičha. Naaqui ančhucatan žejlčan anča langz-inčha. ⁷ Nižaza wejt wajtchiz zoñinacžquiz, Andrónico, nižaza Junias, tsaanžinaquičha. Ni-nacaqui wejtčan chica carsilquiz žejlči compaŋerunacatača. Apostolunacazakaz ninaca rispitcha. Weriž ima Jesucristužquiz kuz tjaan, ninacaqui Jesucristužquiz kuz tjaachičha.

⁸ Nižaza Ampliasquiz tsaanžinaquičha. Jalla niičha weriž pecta mazičha. Niiqui Jesucristo Jiliržquin kuz tjaachizakazza. ⁹ Nižaza Urbanžquiz tsaanžinaquičha. Niiqui Jesucristužquiz sirwiči mazičha. Nižaza weriž pecta Estaquizquiz tsaanžinaquičha. ¹⁰ Nižaza Apelesquiz tsaanžinaquičha. Jalla niiqui Jesucristužquiz kuz tjaažcu, Yooz ka-maŋa pankaz kamčha. Nižaza Aristóbuluž kjuychiz zoñinacžquiz tsaanžinaquičha. ¹¹ Wejt wajtchiz zoñžquiz, Herodión, tsaanžinaquičha. Nižaza Narcisož kjuychiz Yoozquin criiči zoñinacžquiz tsaanžinaquičha. ¹² Nižaza Trifenaquiz, nižaza Trifosaquiz tsaanžinaquičha. Ninacaqui Yooz Jiliržtajapa sirwičha. Nižaza učhum pecta Persidaquiz tsaanžinaquičha. Naaqui Jesucristo Jiliržtajapa juc'anti langzinčha. ¹³ Nižaza Rufžquiz tsaanžinaquičha. Niiqui Jesucristužquiz tjapa kuz tjaažcu, parti hermanonacžquiz rispitta cjissičha. Nižaza niž maaquiz tsaanžinaquičha. Naaqui wejt maa cuntitačha. ¹⁴ Nižaza tsaanžinaquičha tinacžtan, Asincritužquiz, Flegontičquiz, Hermasquiz, Patrobasquiz, Hermesquiz, nižaza ninacžtan chica kamfi jilanacžquiz. ¹⁵ Nižaza tsaanžinaquičha Filologužquiz, nižaza Juliaquiz, nižaza Nereožquiz, nižaza niž cullaquiz, nižaza Olimpasquiz, nižaza tjapa ninacžtan kamfi criiči zoñinacžquiz.

¹⁶ Nižaza porapat zuma tsaanasaquičha, tjapa kuztan. Nižaza tjapa Jesucristužquiz kuz tjaaŋi zoñinacaqui ančhucaquiz tsaanž apayžquičha.

¹⁷ Jilanaca, cullaquinaca, ančhucaquiz rocuča, zumapanž ančhucqui cwitazaquičha, nii t'akt'aksni zoñinacžquiztan. Nižaza zumpacha cwitazaquičha tsjii kjutni tjaajiči zoñinacžquiztan. Nii zoñinacaqui, jaknužt ančhucaquiz Yooz puntu tjaajinta cječhaja, jalla nii tjaajinta quintra tjaajinčha. Ninacžquiztan ančhucqui zarak. ¹⁸ Ninacaqui Jesucristužtajapa ultima ana sirwičha. Antiz ninacaqui persun kuzcamaž sirwičha. Ninacaqui humilde criichinacžquiz incallčha, zuma chiican, zoñinacž kuz wali cjisjapa. ¹⁹ Tjapa zoñinacaqui ančhuca puntu zizza, jaknužt ančhucqui Yoozquin cazzaja, jalla nii. Jalla nižtiquiztan wejrqui chipznučha. Nižaza zumanaca paazjapa zizni zizni cjee. Ana zumanaca paachucaž cjen, ana mitisa. ²⁰ Jalla nuž zuma kaman, Yoozqui ančhucaltajapa

Satanás diablužquiz tječzcu, atipaquiča. Yoozza ančhuc walikaz cjiskatñi. Nižaza učhum Jesucristo Jiliriqui ančhucaquiz yanapt'ila. Amén.

²¹ Timoteuqui ančhucaquin tsaanz apayžquiča. Niiqui wejt compañeruča, wejr Yooztajapa langznan. Nižaza wejt wajtchiz žoñinaca, Lucio, Jasón, Sosípater, jalla ninacaqui ančhucaquin tsaanz zakaz apayžquiča.

²² Nižaza wejrqui, Tercio cjita žoñtča ančhucaquin tsaanz zakaz apayžcuča, Jesucristo Jilirž tjuuquiz. Wejrqui Pabluž chiitiquiztan tii cartal cjjiruča.

²³ Nižaza Gayuqui ančhucaquin tsaanz apayžquiča. Niiž kjuyquiz alujassinča. Nižaza niiqui čhjul criichi žoñimi kjawzñipanikazza, niiž kjuyquiz alujazjapa. Nižaza Erastuqui ančhucaquin tsaanz apayžquiča. Jalla niiča wajt paaz tanzñi tesoreruqui. Nižaza učhum jila Cuarto cjitaqui ančhucaquin zakaz tsaanz apayžquiča.

²⁴ Učhum Jesucristo Jiliriqui tjapa ančhucaquiz zumaj yanapt'ila. Jalla nužoj cjila. Amén.

ZERZ TAKUNACA

²⁵ Ima žerzcan Yooz honora waytuča. Yoozqui ančhuc tjurt'iñi kuzziz cjisnasača. Nii liwriiñi Yooz puntumi, Jesucristuž puntumi parluča. Jalla nii parlita puntunacaqui Yoozqui ančhucaquiz zizkatchiča. Tuquitan nii puntunaca ana ziztača. ²⁶ Tii timpuquizkaz Yoozqui nii puntunaca zizkatchiča. Nižaza profetanacaqui nii puntunaca cjjirchiča Yooz tawk liwruquiz. Tii timpuquiz wiñay zejtñi Yoozqui mantichiča, tjapa žoñinacžquiz nii puntunaca zizajo. Jalla nuž mantichiča, žoñinaca Jesucristužquiz kuz tjaajo, nižaza casajo.

²⁷ Yoozkazza zizñi zizñiqui. Jesucristuž cjen Yooz honoraqui wiñaya waytitaj cjila. Jalla nužoj cjila. Amén.

PRIMERA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A LOS CORINTIOS

¹ Wejrqui Pablutča. Jesucristuž cuchanzquita apostoltča. Jalla nuž Yoozqui munchičha, wejr apóstol puestuquiz uchi. Wejrqui Sóstenes cjeta jilžtan tii cartal cjržčuča ančhuc criichi zoñinacžquin. ² Ančhucqui Corinto wajtchiz criichi jilanacžhucča. Werar Yooz iclizziz zoñinacžhucča. Jesucristuž cjen Yoozqui ančhuc t'akziča niiz zuma kamañchiz cjisjapa. Jalla nijjapaqui Yoozqui ančhuc kjawziča. Nižaza Yoozqui tjapa criichi zoñinaca kjawziča niiz zuma kamañchiz cjisjapa. Ančhucatan parti criichi zoñinacžtan Jesucristo Jiliržquin sirwiča. Jesucristo Jilirž mantuquizza ninacami, nižaza učhummi. ³ Učhum Yooz Ejpžtan Jesucristo Jiliržtan, ančhucquiz zumaj yanapla. Nižaza ančhucžtajapa walikaj kamkatla.

YOOZQUI ZOÑINACŽQUIZ YANAPCHICHA

⁴ Jesucristuž cjen Yoozqui ančhucquiz ancha okziča. Ančhucadž okžtaž cjen tirapan Yoozquin gracias cjan chiyučha. ⁵ Jesucristuž cjen Yoozqui ančhucquiz zumpacha yanapchičha, Yooz puntu zuma zizajo, nižaza Yooz taku zuma paljayajo. ⁶ Wejrnacadž Jesucristuž puntuquiztan paljaytan ančhucqui persun kuzquiz zumpacha catokchinčhucča. ⁷ Jalla nižtiquiztan ančhucqui tjapaman Yooziž tjaata kamañchizza. Jalla nuž kamcan, Jesucristo Jilirž tjonz tjuñi tjewža ančhucqui. ⁸ Jesucristo Jiliripacha ančhucquiz tjurt'ini kuzziz cjskataquičha niiz tjonz tjuñicama. Tjurt'ini kuzziz tjewžnan, Jesucristo Jilirž tjonz tjuñquizquičha ančhucquintra anaž jecmi kjaž cjesača. Yoozqui ančhuc ujnaca perunchičha Jesucristuž cjen. ⁹ Nižaza ančhuc kjawziča niiz Majch Jesucristo Jiliržtan tsjii kuzziz cjeajajo. Nižaza Yoozza niiz kjawžta taku cumpliñiqui. Niiz tawkcama ančhucquiz cwitaquičha Jesucristuž tjonz tjuñicama.

T'AKA T'AKA CH'AASSICHA

¹⁰ Jilanaca callaquinaca, učhum Jesucristo Jilirž tjuuquiz ančhucquiz rocučha, porapat tsjii kuzziz cjeajajo, nižaza ana pjali cjeajajo. Tsjii kuzziz cjen tsjii pinsam-intuchiz cjis waquizičha. ¹¹ Wejt jilanaca callaquinaca, tsjii kjaž zoñinacaqui Cloé famill zoñinacžquiztan wejtquiz quint'ichiča, ančhucpora ch'aasiñchucquičha, jalla nii. ¹² Ch'aascan, t'aka t'aka chiichiñchucquičha, tuž cjan: "Wejrtča Pabluž t'akquiztanqui". Tsjiizti cjiñizakazquičha: "Wejrtča Apolos t'akquiztanqui". Tsjiizti cjiñizakazquičha: "Wejrtča Pedruž t'akquiztanqui". Yekjapanacazti cjiñizakazquičha: "Wejrtča Cristuž t'akquiztanqui". Jalla nužupan ančhucqui ch'aasiñchucquičha.

¹³ Nonžna ančhucqui. Cristuqui anača t'aka t'aka. Ančhuc laycu wejrqui anača cruzquiz ch'awtaqui. Nižaza wejt tjuuquiz anača bautistaqui, wejt t'akquiz cjisjapa. ¹⁴ Crispo, nižaza Gayo, jalla ninaca bautissinča. Walizat ana iya bautistučhaja. Jalla nižtiquiztan Yoozquin gracias cjan chiyučha. ¹⁵ Nižaza wejt tjuu ana waytasča, "Pabluqui wejr bautissičha", cjanacuqui. ¹⁶ Aaa, tsjiilla wejr tjtazinča; Estéfanas familia zakaz bautissinča. Anal iya jec bautistac cjuñučha. ¹⁷ Cristuqui anača wejr bautisajo mantizquichi. Antis liwriñi Yooz taku paljayajo mantizquichiča. Jalla nuž Yooz taku paljaycan wejrqui anača chawc takunaca chiichintqui. Chawc takunaca chiitasaz niiqui, wejtquiz kuz tjaatasča. Jalla nižtiquiztan ančhucqui anaž učhum laycu conta Jesucristužquiz tjapa kuztan cjtasača. Nižaza Jesucristužquin tjapa kuz ana criitasča.

JESUCRISTO CRUZQUIZ CH'AWCTA PUNTU

¹⁸ Jesucristuqui cruzquiz ch'awctatača. Jalla nii puntu paljaytiquiztan infiernuquin ojkn'i zoñinacaqui zumzu takunacžtakaz nayča. Liwriita, arajpachquin ojkn'i zoñinacazti Yooz takupanž nayča. Nii Yooz taku paljaytaž cjen, Yoozqui niiz azi tjeeža. ¹⁹ Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča:

"Yoozqui tjeeznaquičha, ana criichi zoñinacadž ziztaqui inakazza, jalla nii. Nižaza Yoozqui tjeeznaquičha, ana criichi zoñinacadž intintiqui tsjii kjutñičha, jalla nii".

²⁰ Nonžna. Chawc taku chiñi zoñinacami, judio cuzturumpinac puntu tjaajiñi zoñinacami, nižaza partir puntu parliñi zoñinacami, jalla ninacaqui inakazza; Yooz puntuquiztan ana zizñinacača. Jalla nuž tjeeziča Yoozqui; ninacž takunacami pinsitanacami zumzukaza. ²¹ Tii mantuquiz žejlñi zoñinacaqui persun kuzquiz pinsican anapan Yooz pajasča. Jalla nuž Yoozqui munchičha. Žaknuž zoñinacaqui Yooz pajasajo? Jalla tižtača. Wejrnacqui Jesucristuž puntuquiztan paljayučha. Nii paljayta taku catokžcu zoñinacaqui werar Yooz pajasča. Nižaza liwriita cjesača. Ana criichi zoñinacaqui nii liwriñi taku zumzu takužtakaz nayča. Jalla nuž ninacadž zumzu taku nayanami, Yoozqui munchča, paljayta Yooz taku crižcu, zoñinacaqui liwriita cjequičha, nii.

²² Judío wajtchiz ana criichi zoñinacaqui milajrunacakaz pec̄ha. Griego wajtchiz ana criichi zoñinacazti ninacaz̄ pinsita jarukaz liwriita cjis pec̄ha. ²³ Ana walipan̄cha nīzta kuzziz zoñinacaqui. Jesucristuqui tic̄zīcha, zoñinaca ujquiztan liwriizjapa. Jalla nii Jesucristūz̄ puntuquiztan wejrnac̄qui paljayūcha, zoñinaca liwriita cjeয়ো. Pero wejrnacaz̄ Jesucristūz̄ tic̄zta puntu paljayitiquiztan, Judío wajtchiz zoñinacaqui ana criiz pec̄ha, “¿Kjāz̄t̄ nīīcha liwriīnī cjesajo?” cjanacaqui. Parti zoñinacazti wejrnacaz̄ paljaya takunaca non̄z̄cu zumzu takūz̄takaz naȳcha. Pero litum liwriīnī takupan̄cha. ²⁴ Jakzilta Judío wajtchiz zoñinacami yekja wajtchiz zoñinacami Yoozīz̄ kjaw̄z̄ta non̄z̄aja, jalla ninacaqui Jesucristūz̄ puntu takunaca zumāz̄ naȳcha. Nīz̄aza Yooz taku naȳcha, walja ziz̄nīz̄ taku, nii. Nīz̄aza Jesucristūz̄ cjen liwriīnī Yooz aziz̄ pajcha nii Yoozīz̄ kjaw̄z̄ta non̄z̄nī zoñinacaqui. ²⁵ Ana criichi zoñinacazti Yooz taku zumzu takūz̄takaz naȳcha. Pero Yooz takuqui tsjan zumācha tjapa ziz̄nī zoñinac̄z̄ taw̄k̄quiztanami. Nīz̄aza Yoozqui zoñinaca ujquiztan liwriizjapa juc'ant azzizza çhjul zoñinac̄z̄quiztanami. Cruzquiz ch'aw̄ctaz̄ cjen Cristo ana azziztakaz naȳcha ana criichi zoñinacaqui. Pero cruzquiz ch'aw̄ctiquiztan Cristuqui zoñinaca ujquiztan liwriyasacha. Ana criichi zoñinacaqui persun aztan anāz̄ liwriyasacha. Cristupankazza liwriīnī azzizza.

YOOZIZ KJAWZTA ZOÑINACA

²⁶ Jilanaca, cullaquinaca, an̄chuc̄z̄ cjuñzna. Yoozqui an̄chuc̄ kjaw̄zīcha. Jalla nii kjaw̄z̄ta orauqui jila parti an̄chucaquiztan ana ziz̄nī zoñinacatācha tii muntuquiz̄ zejlīnī zoñinac̄z̄ yujc̄quiziqui. Nīz̄aza ana mantīnī zoñinacatācha. Nīz̄aza zuma rispitta familianac̄quiztan anatācha jila parti an̄chuc̄qui. ²⁷ Yoozqui an̄chuc̄ illzīcha ana ziz̄nī zoñinaca cjenami. Nūz̄ mun̄cha ana criichi ziz̄nī zoñinaca azkatsjapa ultimquiziqui. Nīz̄aza Yoozqui an̄chuc̄ illzīcha ana mantīnī zoñinaca cjenami. Nūz̄ mun̄cha ana criichi mantīnī zoñinaca azkatsjapa. ²⁸ Nīz̄aza Yoozqui ana rispitta nīz̄aza iñarta zoñinaca illzīcha, liwriizjapa. Nii zoñinac̄z̄ puntuquiztan tii muntuquiz̄ ana criichi zoñinacaqui cjiñīcha, “Ana çhjuljapa sirwīcha”, cjan cjiñīcha. Pero ultimquiziqui iñarta zoñinac̄z̄ liwriitiquiztan ana criichi rispitta zoñinacaqui inakaz cjskattaz̄ cjequīcha. ²⁹ Jalla nūz̄ Yoozqui zoñinaca illz̄ munchīcha, nīz̄ yujc̄quiz̄ anāz̄ jec̄mi mitarasi kuzziz cjeয়ো. ³⁰ Yoozqui Jesucristūz̄ cjen an̄chucaquiz̄ tsjii ew kamañchiz̄ cjskatchīcha. Nīz̄aza Jesucristuqui ūchumnacaquiz̄ Yooz zuma pinsitanaca tjeecīcha. Jesucristūz̄ cjen ūchumqui zuma cjīsīcha Yooz yujc̄quiziqui. Nīz̄aza Jesucristūz̄ cjen ūchumqui Yooz kuzcama kam̄cha. Nīz̄aza ultimquiziqui tjapa ana wali-nac̄quiztanami liwriitaz̄ cjequīcha ūchumqui. Jalla nūz̄ūcha Yooz zuma pinsitanacaqui ūchumnacaltajapaqui. ³¹ Jalla nīz̄tīquiztan cjīrta Yooz takuqui tūz̄ cjīcha: “Jakzilat honora waytiz̄ pec̄haja, persunpachquiziqui honora anaj waytila, antis mañtīnī Yoozquizkaz honora waytila”.

2

YOOZ TAKU PALJAYZ PUNTU

¹ Jilanaca, cullaquinaca, wejrqui an̄chucaquiz̄ liwriīnī Yooz taku paljaya tjonchin̄cha. Jalla nūz̄ paljaycan ana chaw̄jc̄ taw̄k̄z̄tan paljaychin̄cha, tsjii walja ziz̄nī zoñīz̄takazzi. ² An̄chucatan̄ želan, Jesucristūz̄ puntuquiztan nīz̄aza Jesucristūz̄ tic̄zta puntuquiztan jalla nīipanikazza werīz̄ paljaytaqui. Jalla nūz̄ wejrqui persun kuzquiz̄ tantīchin̄cha, ima an̄chucaquiz̄ tjoncan. ³ An̄chucatan̄ žejlcan, wejrqui humilde kuzziztācha, nīz̄aza Yooz eks̄nī kuzziztācha. ⁴ An̄chucaquiz̄ Yooz taku paljaycan ana chaw̄jc̄ taw̄k̄z̄tan atips pequiñtācha, tsjii walja ziz̄nī zoñīz̄takaz. Pero paljayan, Esp̄iritu Santūz̄ta nīz̄ aztan an̄chuca kuznaca atipchiqui, Jesucristūz̄quin criয়ো. ⁵ Yooz aziz̄ tjeetz̄t̄quiztan an̄chucaquiz̄ criiskatz̄ pecatūcha. Ana chaw̄jc̄ taku paljaytiquiztan an̄chucaquiz̄ criiskatz̄ pecatūcha.

YOOZ PUNTUQUIZTAN INTINTAZ PUNTU

⁶ Pero tsjii tsjii Yooz puntunacaqui ch'amacha intintazqui. Jalla nii puntunacazakaz tjaajinz̄ pecūcha. Pero walja Yooz kuzcama kam̄nī criichi zoñinac̄kakaz̄ nii puntunaca intintazasācha. Jalla nii Yooz puntunacaqui anāz̄ tii muntuquiz̄ kam̄nī zoñinac̄z̄ kuzquiz̄ pinsitiquiztan tjon̄cha. Nīz̄aza anāz̄ tii muntuquiz̄ mantīnī jilirnac̄z̄quiztan tjon̄cha. Jalla ninacaqui kataquīcha, ninacaz̄ pinsitanac̄z̄tanpacha. ⁷ Ima tii muntu paacan Yoozqui persun kuzquiz̄ pinsichīcha, jaknūz̄t̄ zoñinaca liwriyas̄haja, jalla nii. Az̄k watanaca Yoozqui nii liwriīnī puntu ana kjanapacha intintazkatchīcha zoñinac̄z̄quiz̄. Jaziqui tii timpuquizkaz̄ Yoozqui intintazkatchīcha, ūchum nīz̄tan wiñaya kamzjapa. Yoozpac̄hacha liwriīnī puntuquiztan tjaajinchiqui wejtquiziqui. Jalla nii tjaajinta kjanz̄t'ūcha. ⁸ Tii timpuquiz̄ mantīnī zoñinac̄z̄quiztan anāz̄ jec̄mi liwriīnī Yooz pinsita intintaz̄zīcha. Intintaz̄tasaz̄ nīiqui zuma honorchiz̄ Jesucristo Jiliri anāz̄ cruzquiz̄ ch'aw̄ctasācha ninacaqui. ⁹ Cjīrta Yooz takuqui tūz̄ cjīcha:

“Yoozqui zumanaca tjaczinchiča nižquin sirwiñi zoñinacztajapa. Nii Yooz tjaczinta zumanacača anaž jecmi cherchi, nižaza anaž jecmi nonzi, nižaza anaž jecmi persun kuzquiz tantiyi atchiqui”.

¹⁰ Anzimi Yoozqui niž zumanaca Espiritu Santuqi Yooz puntuquiztan zumpacha intintazza, tjapa Yooz puntumi. Jalla nižtiquiztan učumnacaquiz intintazkatasäča.

¹¹ Zoñinacaqui persun kuzquiz persun pinsitanacami zizza. Yekja zoñiqui ultimu ana zizza. Jalla nižta irata Yooz Espiritu Santuqui Yooz Ejpž pinsitanacami zizza. Ana čjul zoñimi Yooz pinsitanaca zizi atasäča, ¹² Yoozqui učum kuznacquiz niž persun Espiritu Santo luzkatchiča, niž persun pinsita intintazkatajo. Ana criichi zoñž kuzqui Yooz pinsitanaca anapan intintazkati atasäča. Jalla nižta kuz učumnacaltaqui ana žejlča. ¹³ Wejrnacqui Yooz puntu intintazcu, ančhucacqui Yooz pinsitanaca tjaajinchinča. Zoñž tjaajinta jaru nižaza nizñi zoñž chawjc tawk jaru anal tjaajnuča. Pero Yooz Espiritu Santuž tjaajinta jaru, jalla nii tjaajnuča. Jaziqui Yooz pinsitanaca tjaajnuča Espiritu Santuž irpita criichinacžquin.

¹⁴ Jakzilta zoñit ana Yooz Espiritu Santuž irpitažlaj niiqui, Espiritu Santuž tjaajintanaca anaž catokča. Zumzu tjaajintanacaztakaz nayča. Jalla nižtiquiztan ana Espiritu Santučiz zoñinacaqui anapanž Yooz tjaajintanaca intintazasača. Yooz Espiritu Santuž irpita zoñinacapankaz Yooz puntu tjaajintanaca intintazasača. ¹⁵ Espiritu Santuž irpita zoñinacaqui tjapa tjaajintanaca tantiyasača, Yoozquiztan tjonñi taku cjicu, už zoñžquiztan tjonñi taku cjicu, jalla nii. ¿Pero ana Espiritu Santuž irpita zoñinacaqui Espiritu Santuž irpita zoñž taku ana tantiyasača, nižaza criichi zoñinacžquiz Yooz puntu ana tjaajnasäča? ¿Kjažtiquiztan nižta cjesajo? ¹⁶ Yoozqui niž Espiritu Santuž cjen učumnacaquiz Cristuž pinsitanaca tjaajža. Jaziqui zizza. Cjirta Yooz takuqui, tuž cjiča: “Anaž jecmi persun kuzquiztan Yooz pinsitanaca zizasäča. Jaziqui anaž jecmi Yoozquiz tjaajnasäča”.

3

ANA CRIICHI ZOÑINACAZTAKAZ ANACHA KAMZQUI

¹ Jilanaca, cullaquinaca, wejrqui ančhucacqui tjapa Yooz puntu imazil tjaajžñi atuča. Ančhucqui imazi zuma intintazasača. Cristužquiz criichi cjenami Yooz Espiritu Santuž tjaajinta jaru ana zuma kamiñčucča. Persun kuzcama kamiñčucča, kolta ocjalanacaztakaz. ² Jalla nižtiquiztan wejrqui Cristuž puntuquiztan tsjii kjaž tjaajintanacakaz ančhucacqui tjaajinchinča. Jaknužt tsjii wawaqui lichicča, nižaza anaž čheriqui luli atča, jalla nižta irataž ančhucqui. Imazi Yooz tawk čheri intintazasača. Imaziča Yooz tawk čheri lujlžquinaqui ančhucqui. ³ ¿Kjažtiquiztan nižtajo? Ančhucča ana criichi zoñinacaztakazqui. Ančhucpora quintras pequiñčucča, nižaza ch'aas pequiñčucča, nižaza pjali cjicjiz pequiñčucča. Jalla nuž anawali kamcan iyaziča Yoozquin zuma sirwiñinacčhucqui. Nuž anawali kamcan, ana criichi zoñinacaztakazza. ⁴ Yekjapanacaqui ančhucacqui tjan cjiča, “Wejrqui Pabluž t'akquiztanča”. Yekjapanacazti cjiča, “Wejrqui Apolos t'akquiztanča”. Jalla nuž čhičhiican ana criichi zoñinacaztakaz kamča.

YOOZ TAKU TJAAJIÑINACŽ PUNTU

⁵ ¿Ject Apolosjo? ¿Ject Pablojo? Wejrnacaz Yooz taku paljayčiz cjen ančhucqui Jesucristužquin criichinčhucča. Wejrnacqui Yoozquin sirwiñkazitča. Yoozqui zapa mayniž wejtnacaquiz sirwiz langz tjaachiča. ⁶ Jalla nižtiquiztan Yooz taku paljayčinča, tsjii zkaz čhjaqui kalltažokazzi. Wiruñiqui Apolosqui ančhucacqui iya Yooz taku paljaychizakazza, jaknužt zkalciz kjaztan jawiyaz, jalla nižta. Ultimquiziqui Yoozpachača zuma kamañchiz ančhucacqui cjskatchiqui, tsjii zuma zkalažtakaz. ⁷ Jalla nižtiquiztan nii čhjacñimi nii jawiñimi anaž čjulumi. Yoozpanča chekanaqui. Yoozqui zoñinacž kuzquiz langža, tsjii čhjecta zkalažtakaz zuma pakzjapa. ⁸ Čhjacñimi jawiñimi tsjiikazza ninacaqui. Yoozqui zapa mayñizquiz pacaquiča niž langztiquiztan jama. ⁹ Wejrnacqui Yooztajapa langžni mazinactča. Ančhucqui Yooz langžta yok cuntičhucča. Nižaza ančhucqui Yooz kjuyta kjuya cuntičhucča.

YOOZTAJAPA LANGZ PUNTU

¹⁰ Yoozqui niž kuzcama wejr apóstol puestuquiz utchiča. Jalla nekztan Yooz taku paljayčinča, zoñinaca Jesucristužquin criyajo. Wejrqui kjuya kjuyñi maestružtakaztča. Yooz kjuy simintu langzinča. Nekztan Yooziž tjaata langzquiztan jama yekjapaqui Yooz kjuya pirkichiča. Weriz kalltita kjuy simintuntuñ jakziltat pirkachaja, zumpacaz pirkiz waquiziča. ¹¹ Wejrqui Jesucristuž puntuquiztanpankaz tjaajinchinča. Jalla nii tjaajintaqui Yooz kjuy simintužtakazza. Tsjemat simintuqui anača Yooz kjuyjapaqui. ¹² Nii Yooz kjuy simintuntuñ punta punta pirkitamiz cjesäča. Koržtan, paaztan, zuma

maznacžtan, jalla ninacžtan pirkitaž cjesača. Nižaza pirkitaž zakaz cjesača tabližtan, cañžtan, pjįžtan jalla ninacžtan. ¹³ Pero zapa mayniž langžtaqui kjanapacha tjeežtaž cjequiča Yooz pjalz tjuñquiziqui. Yoozqui ujžtanžtakaz tankataquiča. Nii ujžtan zapa mayniž langžta yatizinskataquiča, zuma langžta, ana zuma langžta, jalla nii. ¹⁴ Jakziltiž langžtat ujžtan tankattiquiztan tjuračhaja, jalla niiqui zuma pactaž cjequiča. ¹⁵ Jakziltiž langžtat ujsnačhaja, jalla niiqui ana pactaž cjequiča. Pero nii zoñž wirakaz infiernuquiztan liwriita cjequiča, niiz langžta pertissi cjenami.

CRIICHI ZOÑINACAQUI YOOZ TIMPLU CUNTACHA

¹⁶ Ančhucqui Yooz timplu cuntača. Yooz Espiritu Santuqui ančuca kuznac-quiz kamča. ¿Jalla nii ana ziz ančhucjo? ¹⁷ Yooz timpluqui Yooztajapapanča. Ančhucpachača Yooz timplučhucqui. Jalla nižtiquiztan jakziltat ančhuc akačhaja, nii ančhuc akñi zoñiqui zakaz akta cjequiča; Yooziž castictaž cjequiča.

ANA CRIICHI ZOÑINACŽ ZIZTAQUI

¹⁸ Ančhucqui anaž jecžquizmi incallskata. Jakziltat ančucaquiztan zoñinacž tjaajintanaca zuma zizñizlaja, jalla niiqui nii tjaajintanacžquiz anača kuz tjaazqui. Pero Yooz puntuquiztan tjaajintanacžquizkaz kuz tjaaz waquiziča, nekžtan lįjıtum zizñi zoñi cjequiča. ¹⁹ Zoñž kuzquiztan ziztaqui zumzu ziztažtakazza Yooz yujcquiziqui. Cji-jırta Yooz takuqui tuž cjiča: “Jakzilta zoñit zoñiž pinsita jarukaz kamčhaj niiqui, jalla nižta kamtiquiztan Yooziž tantaž cjequiča, casticta cjisjapa”. ²⁰ Nižaza cji-jırta Yooz takuqui, tuž cjiča: “Tjapa ana criichi zoñinacž pinsitanaca inakazza. Jalla nii zizza Yooz Jiliriqui”. ²¹ Jaziqui anača zoñž kuzquiztan tjaajintaqui kuzquiz sint'izqui, “Jalla nii zoñiqui zumaž tjaajinča”, cjicanaqui. Yoozqui tjapa ančucaquiz tjapa zumanaca tjaacha. ²² Tjappachača ančhucaltaqui, Pablumi, Apolosmi, Pedrumi, tii muntuquiz žejlñimi, zetimi, ticzmi, tii anžta žejlñimi, tii jazta žejlñimi, tjappacha ančhucaltača, Yoozquin sirwiz yanapžjapa. ²³ Nižaza ančhucča Cristužtajapaqui. Nižaza Cristučha Yooz Ejpžtajapaqui.

4

YOOZ SIRWIZ PUNTU

¹ Wejrnacqui Yooz sirwiñi zoñinacakaztča. Wejrnacaž Yooz sirwan, Yoozqui wejtnacaquiz niiz tuquita chjojzaka pinsitanaca tjaajinčiča, parti zoñinacžquiz tjaajnažo. Jalla nuž ančhucqui wejtnaca puntuquiztan pinsiz waquiziča. ² Jakziltižquiz Yoozqui tjaajinčhaja, jalla nii tjaajintacama parti zoñinacžquiz tjaajinstanča nii zoñiqui. Jalla nužupan waquiziča. ³ Weriz tjaajintaqui yatisinžtaž cjequiča. Pero ančhucqui weriz tjaajinta yatisinžnaquiz niiqui, čjul zoñimi weriz tjaajinta yatisinžnaquiz niiqui, wejtquiz anaž importičha. Werjpachami ultimu ana yatisinžnasača. Yoozkazza ultimu yatisinskatičhiqui. ⁴ Wejrqui persun kuzquiz ana čjul uj wachučhaj niimi, Yooz yujcquiziqui cunamizłani wejr ućhiztini. Ultimquiziqui Yooz Jiliriqui wejr yatisinskataquiča. ⁵ Jalla nižtiquiztan ančhucqui Yooztakaz anaž yekjapanacžquiz tantiiž waquiziča, ima pjalz tjuñi tjonanaqui, nižaza ima Jesucristo Jiliriz tjonanaqui. Ultimquiziqui Jesucristo Jiliriqui čhojta anawalinaca kjanapacha tjeeznaquičha. Nižaza tjapa zoñinacž kuzquiz pinsitanaca tjeeznaquičha, zumpacha pjalzjapa. Jakziltami zuma lįjıtuma ulnačhaja, jalla niiqui honorchiz cjequiča; Yooziž tjaata honoržtan.

MITARAZI KUZIZ ZOÑINACA

⁶ Jilanaca, cullaquinaca, Apolužtan wejtta jalla nii wejtnaca puntuquiztan chiyučha, ančucaquiz tjaajznajo. Wejtnacaž tjaajintami nižaza kamtami Yooz tawk jaručha. Jalla nuž nayžcu, ančhucmi Yooz tawk jaru kamñi kuziz cjee. Anača mitarazi kuziz cjiicjiisquiqi, “Wejt Yooz taku tjaajiñiqui juč'ant zumača; am Yooz taku tjaajiñiqui anal pecučha”, cjicanaqui. ⁷ ¿Ject ančuca t'aka parti zoñinacžquiztan tucquin uchjo? Ančuca t'akaž juč'ant waližłaj niiqui, Yoozpankaz juč'ant wali cjiskatchičha. Ančhucqui anača persunpacha wali cjisnasača. Jalla nižtiquiztan anača atinaru kuziz čhiichizquiqi, “Juc'ant waliča wejt t'akaquiqi”, cjicanaqui.

⁸ ¿Ančhucqui wejrnac wirquin ecchinčhucjo? ¿Ančhucqui tjapa Yooz puntunaca zizjo? ¿Wali chawjc jilirinacažtakaz ančhucqui kuzquiz sint'ejo? ¿Wejrnac wirquin ecchinčhucjo? Ultimquiziqui ančhucqui anača nižta. Jalla nižta cjenauqi walipanž cjesača. Neesaj wejrnacmi ančuca partiquiz cjiwčhani, ančhucatan čhica jilirinaca cjisjapa. ⁹ Ančhucqui nayčha, Yoozqui wejrnac apostolonaca wirquin ectača, conta cjisjapa utžta zoñižtakaz, jalla nii. Zoñinacami anjilanacami nižaza tjapa tii muntuquiz žejlñinacami wejtnacaquiz čhekža. Ana wali zoñinacaztakaz wejtnacaquiz čhekža. ¹⁰ Wejrnacaž Jesucristuž puntuquiztan paljayan ana criichi zoñinacaquiqi cjiñičha, “Zumzu zoñinacčhucča”. Nuž cjananz

wejtনাচাquiz iñarča. Ančhuczti persun puntuquiztan pinsiñchucča, “Cristuž cjen zuma zizñi zoñinactħa wejrnačqu”, cĵicanaqu. Wejrnač apostolanačquai humilde kuzziztħa. Ančhuczti persun puntuquiztan pinsiñchucča, “Tĵup kuzziztħa”, cĵicanaqu. Wejrnačquai iñartačħa. Ančhuczti rispitta zoñižtakazza. Ultimquiziqui ančhucquai anačħa nižta. ¹¹ Anzama wejrnač apostolanačquai anča sufručħa čħjerquiztanami kĵazquiztanami, nižaza zquitzuiztanami. Nižaza wejrnačquai kichtačħa. Nižaza anačħa wejrnačquai žejlž kĵuychiztqu. ¹² Nižaza persun kĵaržtan očañcama langznučħa. Zoñinacaž wejtনাচাquiz iñaranami zuma tawkžtan kĵaaznučħa. Nižaza zoñinacaž wejtনাচাquiz ana wali paanami, zuma tĵurt'iñi kuzziz awantučħa. ¹³ Zoñinacaquai wejtনাচা puntuquiztan quintra čhičħa. Jalla nuž quintra čhiyanami, wejrnačquai zuma pazinziz kuzziz čhižinučħa. Nižaza zoñinacaquai wejtনাচাquiz tsĵii cĵujchi irataž cherčħa, nižaza wirquinpanž tewjčca tsĵii juč'ant ana zuma kamñi zoñižtakaz. Jalla nuž wejtনাচাquiz watħa.

¹⁴ Jalla nuž cĵĵržcučħa ana ančhuc azkatzĵapa, antiz ančhucquai čhižinžcučħa wejt k'ayi maatinacaž cjen. ¹⁵ Weriz Jesucristuž puntuquiztan palĵaytiquiztan, ančhucquai Jesucristužquin criichinčhucča. Ĵaziqui wejrquai ančhuc eĵ cuntitħa. Kĵažtamit ančhucquai wacchi tĵaĵiñinaca, nižaza irpiñinaca želačħani, tsĵii eĵpčizchuckazza. ¹⁶ Jalla nižtiquiztan ĵaknužt wejr zuma kamučħaja, jalla nižta ančhucquai zuma kamz waquizičħa.

¹⁷ Jalla nižtiquiztan wejt k'ayi Timoteo cuchanzcučħa, ančhucquai cĵuñkatzĵapa, ĵaknužt wejrquai Jesucristo sirwican kamtučħaja, jalla nii. Nižaza tĵapa kĵutñi tĵapa iclizziz zoñinacžquizimi tĵaajnučħa, ĵaknužt zoñinacžlaquai Cristuž kamañchiz kamzłaja, jalla nii. Jalla nuž Timoteoquai ančhucquai cĵuñkataquičħa. Timoteoquai zuma cumpliñi zoñičħa. Timoteoquai weriz cjen Jesucristužquin criichičħa. ¹⁸ Yekĵapanacaquai ančhucquiztan mitarazi kuzziz cĵissinčhucča. Tuz pinsichinčhucča, “Pabluquai anapanž tjonžñi tjonasaka”, cĵican. ¹⁹ Yooz munan, wejrquai wajillaž tjonacħa. Nekztan wejrquai nii mitarazi kuzziz zoñinacaž langžta obra paĵačħa, nižaza ĵaknižta kamañchizłaja, jalla nii. Nii zoñinacaž čhiitami wejtquiz anaž importičħa. ²⁰ Yooz mantuquiz kamcan, Yooz aztan zuma kamstančħa. Jalla ničħa čekanaquai; čhiita takunacakazza anaž čekanaquai. ²¹ Ĵĵaknužt ančhuc pecjo? ĴAnčhuc casticĵapa, wejrquai tjonz waquiziĵa? ĴUž humilde kuzziz k'ayachtican tjonz waquiza ĵa'? ĴWeriz tĵontanaquai kĵaž cĵiñiž pec ančhucjo?

5

ANA WALI KAMTA QUINTU

¹ Ĵilanaca, cullaquinaca, wejtquin tsĵii ana wal quintu tjonchičħa, ančhucquiztan tsĵiiqui niž wiri maa persun tĵun tĵacsiquičħa. Jalla niiqui juč'ant anawaličħa. Ana criichi zoñinacami ana nuž paačħa. ² Jalla nuž cjenami ančhucquai tirapan mitarazi kuzzizčhucča. Pero ančhucalaquai llaquit kuzziz cĵis waquizičħa. Jalla nižta ana wali paañi zoñiqui ančhucquiztan ĵaytitaj cĵila. ³ Wejrquai ančhucatan ana čica želučħa. Jalla nuž cjenami, kuzquiz llaquita sint'ižcučħa. Nuž sint'ižcu wejrquai nii uĵ paañi zoñž puntuquiztan tantuichinčħa, ana wali paačħa, jalla niiqui. ⁴ Ančhuczti wejt llaquita kuz cĵuñžcan, Jesucristo Ĵilrĵ tĵuquiz aĵcznaquičħa nii uĵ paañi zoñž puntu tantuizĵapa. Jalla nuž aĵczu, Jesucristo Ĵilriiqui niž aztan ančhucatan čicaž cĵequičħa. ⁵ Nekztanaquai ančhucquai nii uĵ paañiqui Satanasquiz intirĵaquičħa, niž curpu t'akĵisajo. Niiž curpu t'akĵistiquiztan cunamit niž kuzquai azquichta cĵečħani. Jalla nekztanaquai Jesucristuž tĵontanaquai niž animuquai liwriita cĵečħani.

⁶ Ančhucami mita kuzziz cĵisquai anawaličħa. Jalla tii čhiita taku cĵuñžna, “Koloculla liwraturaquai tĵapa t'anti maza t'amčħa”. Jalla nižta iratačħa nii anawal zoñiqui ančhucatan čica kamcan parti zoñinacžquiz anawali cĵiskatasacha. ⁷ Tĵapa ančhucami anawali kamañanaca eca, zuma kamañchizpan cĵisĵapa. Jesucristuquai učhum cuntiquiztan tsĵii wilanažtakaz ticzičħa, učhum uĵquiztan ana casticta cĵejajo. Jalla nižtiquiztan ančhucquai ana uĵchizza Yooz yuĵcquiziqui. Tsĵii zuma t'anti maza cuntičhucča. ⁸ Ĵaknužt pascua pĵiĵsta paañinaca zuma kamañchiz cĵis pecčħaja, jalla nižta irata učhumquai zuma kuzziz cĵis waquizičħa, nižaza Yooz kuzcama liĵituma kamz waquizičħa. Anazuma kuzziz, nižaza anazuma kamañchiz, jalla nižta kamz ana waquizičħa.

⁹ Tuquiqui cartiquiz cĵĵržquichinčħa tuž cĵican: “Adulterio paañinacžquiztan ĵataquičħa, nižaza nižta paañinacžtan anaž cumpant'iz waquizičħa”. ¹⁰ Jalla nuž cĵĵržcu wejrquai ultimupan anal cĵiwčħa, tĵapa ana criichi adulterio paañinacžtan ana želajo. Ana criichi zoñinacaquai anawaliž paačħa, adulteriuquiz ojklayčħa, nižaza cusanačžquiz kuz tĵaačħa, nižaza tĵañi zaačħa, nižaza zoñiž paata yooznaca sirwičħa. Tii muntuquiz nižta anawali paañi zoñinaca panž žejlčħa. ¹¹ Yekĵapanacazti “Yoozquin criyučħa” cĵican, anawali paačħa; adulteriuquiz ojklayčħa, nižaza cusanačžquiz kuz tĵaačħa, nižaza zoñiž

paata yooznaca sirwiĉha, niĉaza anawal takunaca joojooĉha, niĉaza licĉha, niĉaza tjañi zaĉha. Jalla niĉta anawali paacan jakzilat Yoozquin criyuĉha” cjeĉhaj niiqui, jalla niĉta Źoñinacĉtan ana ojklayaquiĉha. Niĉaza anaĉha niĉta paañinacĉtanaqui ĉherimi lujlsqui. Panĉ ana cumpant’aquiĉha.

¹² Wejrqui ana criĉhi Źoñinaca anaĉha wejtlauqui tantiistanqui. Antiz uĉhumqui icliz Źoñinaca tantiistanĉha, uĉhiz ana uĉhiz, jalla nii. ¹³ Nii uj paañi Źoñi jaytitaj cĵila. Pero Yoozqui nii ana criĉhi Źoñinaca tantiyaquiĉha, casticzjapa.

6

QUIJZ PUNTU

¹ Jakzilat tsjii jilĉ quintra quijaĉhaja, jalla niiqui ana criĉhi juez yujcquiziqui anaĉ quijz waquiziĉha. Pero criĉhi jilanacĉquin quijspanĉha. ² Jesucristuĉ tĵontan criĉhi jilanacaqui tjapa ana criĉhi Źoñinacĉ puntu jusjisaquiĉha. ĆNii ana ziz anĉhucjo? ĆTjapa ana criĉhi Źoñinacĉ puntu jusjisaquiĉz niiqui, ĉkjaĉt tsjii quija ana azquichi atasajo? ³ Criĉhi Źoñinacaqui anjilanacĉ puntu zakaz jusjisaquiĉha. ĆNii ana ziz anĉhucjo? Jaz-iqui anjilanacĉ puntu jusjisaquiĉz niiqui, ĉkjaĉt tii muntuquiz Źejlñi quija ana azquichi atasajo? ⁴ Anĉhucaquiz quijanaca Źelaquiĉz niiqui, ĉkjaĉt anĉhucqui ana criĉhi Źoñiĉquin quiĵjo? Criĉchinacĉquiztanaqui anaĉ ĉjulumi ninacaqui. ⁵ Jalla nuĉ tii puntuquiztan ĉhiĉzinuĉha anĉhuc azajo. Anĉhucaquiz quijanacaĉha anaĉ ĉjichuca. ĆTsjii quija Źelan, anĉhucaquiztan anaĉ azquichi atñi Źoñi Źejl, ĉkjaĉtatajo? ⁶ Ana criĉhi jilirĉz yujcquiz quijas, ĉkjaĉtatajo?

⁷ Quija Źelanaqui, kjanapacha tĵeeĉa, anĉhucaquiz ana waliĉha, jalla nii. Nii criĉhi jilaĉ uj paatiquiztanaqui nuĉ pasinza paachucakazza. Niĉaza awantichucakazza. ⁸ Pero anĉhucpachaĉha persun criĉhi jilanacĉ quintra payiñĉhucqui, ana walinaca paacan niĉaza tjañi zaacan, jalla nuĉ.

ARAJPACHQUIN KAMZ PUNTU

⁹ Ana wali kamañĉiz Źoñinacaqui anaĉ arajpach wajtquin Yooztan chica kamasaaĉha. ĆJalla nii ana ziz anĉhucjo? Jaziqui anĉhucqui anaĉha incallta cjisqui. Arajpachquin anaĉ okaquiĉha tii Źoñinacaqui: adulteriuquiz ojklayñinaca, niĉaza Źoñiĉz paata yooz sirwiñinaca, niĉaza pampa ĉjicĵiñi zultirunaca, niĉaza luctakpora tsjii luctakĉtan tsjii maatakĉtantakaz ĉjeyasñinaca. ¹⁰ Niĉaza tjañinaca, niĉaza cusasanacquin kuz tjaañinaca, niĉaza licĉhinaca, niĉaza quintra ĉhichiñinaca, niĉaza Źoñinacĉquiztan ĉkjañz pecñinaca. Jalla tjapa niĉta Źoñinacaqui arajpachquin anapan okasaĉha Yooztan wiñaya kamzjapa. ¹¹ Ima Yoozquin cric-anaqui yekĵap anĉhucqui niĉtataĉha. Anziqui Jesucristo jilirĉz ĉjen, niĉaza Yooz Espiritu Santuĉ ĉjen anĉhuca ujnacaqui pertuntaĉha. Jalla niĉtiquiztan anĉhucqui Yooz partiĉquiz ĉjissicĉha, niĉaza Yooz yujcquiziqui walikaz ana uĉhiz ĉjissicĉha anĉhuca uĵquiztan liwriita.

YOOZTAJAPACHA UCHUMQUI

¹² Jilanaca, cullaquinaca, tsjiilla ĉjesaaĉha. Yekjapa anĉhucqui ĉhiĉĉhani, criĉhi Źoñiĉqui li-wriitaĉ ĉjen ĉjululu paazmi paasaĉha. Pero ĉjululu paazmi zuma kamañĉiz kamzjapa anaĉ yanapĉha. ĉJululu paazmi paasaĉha, pero ĉjululu paazami ana wejĉ kuz atipskatĉ pecuĉha. ¹³ Tuĉuĉha razunaqui. ĉHeriqui pĵuchjapacha. Niĉaza pĵuchqui ĉherijapacha. Ultimquiz-iqui Yoozqui pispacha liwĵ tucuĉzinĉkataquiĉha. Tuĉuzakazza razunaqui, uĉhum persun curpuqui anaĉha adulterio paazjapaqui. Antiz uĉhum curpuqui Jesucristo jilirĉzquiz sirwiñijapacha. Niĉaza Jesucristo jilirĉiĉha uĉhum curpuĉz mantiñiqui. ¹⁴ Yooz Eĵpqui Jesucristo jiliri jacatatskatchiĉha. Niĉaza Yoozqui niĉz persun aztan uĉhum curpunaca jacatatskataquiĉha.

¹⁵ Uĉhum curpunacaqui Jesucristuĉtajapacha. ĆJalla nii ana ziz anĉhucjo? Jalla niĉtiquiz-tan ĉkjaĉt criĉhi Źoñiĉz curpuqui putirii maatakĉquin tĵaata ĉjesajo? Anapanĉ ĉjichuca. ¹⁶ Jakzilta Źoñit putirii maatakĉtan adulterio paaĉhaj niiqui, nuĉ pucultan tsjii curpuchiz-takaz ĉjissa. Ćĵijrta Yooz takuqui tuĉ ĉjiĉha: “Luctakĉtan maatakĉtan lucutiñi ĉjequiĉz niiqui, tsjii curpuchiztakaz ĉjisnaquiĉha”. ĆJalla nii Yooz taku ana ziz anĉhucjo? ¹⁷ Niĉaza jakzilta Źoñit persun kuz Jesucristo jilirĉzquin tjaaquiĉz niiqui, nuĉ pucultan tsjii kuzziz ĉjissa.

¹⁸ Adulterio ĉjicĵisqui anapanĉ pecalla. Jalla niĉta paaquiĉz niiqui, persunaĉtajapa quintraĉ paaĉha. Parti paata ujnacaqui, anaĉ nii adulterio uĵĉtapachaqui. ¹⁹ Anĉhuca cur-puqui Yooziĉ tĵaata Espiritu Santuĉ ĉjuya timpluĉha. Jalla niĉtiquiztan Espiritu Santuĉqui anĉhucaquizpacha Źejlĉha. ĆJalla nii ana ziz anĉhucjo? Anĉhucqui patrunchizpanĉha. ²⁰ Yoozqui anĉhuc ĉjayĉhiĉha, wali preciuĉtan, Jesucristuĉ lĵocĉtan. Jalla niĉtiquiztan anĉhuca curpuquiztanami kuzquiztanami Yooztajapa honora waytiz waquiziĉha. Jalla nuĉ pizcpacha Yooztajapapanĉha. Jilanaca, anaĉha uj paazqui.

7

ZALZ PUNTU

¹ Jaziqui amiž cjiirra pewcžtanacquiz kjaaznasacha. Jaziqui tii chiižinuča. Ana zalzqui walikazza. ² Jalla nuž cjenami tii timpuquiz zalz waquiziča, ana adulterio ujquiz tjojtjapa. Jalla nižtiquiztan zapa luctaka tsjaa maatakžtan zalz waquiziča. Nižaza zapa maataka tsjii luctakžtan zalz waquiziča. ³ Tsjii lucuqui zuma lucužta cjispanča persun maatakžtanaqui. Nižaza tsjaa tjunqui zuma tjunažta cjispanča persun luctakžtanaqui. ⁴ Tjuna curpuqui persun lucžtajapapanča. Nižaza lucž curpuqui persun tjunalajapanča. ⁵ Nižaza porapat lucutiñi curpu tjaa-asauqiča. Porapat tsjii acuerduquiz luzasaquiz niiqui, tsjii kjažtallaž nicasasacha, Yoozquin mayizizquin kuz tjaazjapa. Nii acuerduquiz luzta timpu wattan, nii lucutiñi qui ana iya nicz waquiziča. Tira nicaquiz niiqui persun curpu ana ewjazñi atačhani, nekžtan Satanás diabluiqui nii ana ewjazñi attiquiztan nižaza nictiquiztan adulteriuquiz tjojtskatasacha.

⁶ Nekžtan jalla tuž chiižinuča, pero anal ultimu mantuča. ⁷ Wejrqui ana zalzniča. Jalla nižta kamañiž cjičhaj tjapa ančhucqui, jalla nižtal pecuča wejrqui. Pero Yoozqui zalz kamaña, nižaza ana zalz kamaña tjaača. Jalla nižtiquiztan zapa mayni niž persun Yooziž tjaata kamañ jaru kamstanča. Jalla niiqui walikazza.

⁸ Zultiržquizimi, žew luctakžquizimi žew maatakžquizimi tuž chiižinuča ančhucqui. Wejr irataž cjičhaj ančhucqui, ana zalzi. Jalla niiqui waliz cjesacha. ⁹ Anchapanž zalz pecčhaj niiqui, zalzna cjičhucacha. Ana zalzcanpacha nižaza ancha maataka peccan želasaž niiqui, ujquiz tjojtznasacha. Jalla nuž cjenaqui zalzla cjičhucapanikazza.

JALJTIZ PUNTU

¹⁰⁻¹¹ Zalzi žoñinaca, ančhucqui wejr mantuča, jalla tuž. Tsjaa tjunqui naaza persun luctakžtan ana jaljtiz waquiziča. Nižaza tsjii lucuqui niž persun tjunatan ana jaljtiz waquiziča. Jaljtaquiz niiqui, ana iya yekžtan zalznasacha. Pero nii lucutiñ žoñiqui porapat pertunas waquiziča. Jalla tii mantitaqui anača weriž mantitakazzi, Yooz Jiliriz mantitapanča.

¹² Parti žoñinacžquiz chiižinuča, tii chiižintaqui ana Yooziž mantitača. Tsjii criichi žoñiqui ana Yoozquin criichiñ tjunchizlaj niiqui, nižaza naa tjunqui lucutiñipan kamz pecčhaj niiqui, nii criichi lucuqui ana jaljtiz waquiziča. ¹³ Nižaza tsjii criichi maatakaqui ana criichi lucchizlaj niiqui, nižaza naaza lucuqui lucutiñipan kamz pecčhaj niiqui, naa criichiñ tjunqui ana jaljtiz waquiziča. ¹⁴ Naaža cjen Yoozqui naaza ana criichi lucu cwitiča. Nižaza Yoozqui ana criichiñ tjun cwitiča naaza Yoozquin criichi lucchiz cjen. Ana nižta cjequiz niiqui, nii lucutiñ maatinacaqui ana criichi žoñinacž maatinacažtakaz cjesacha. Pero Yoozqui nii lucutiñ maatinaca cwitiča. ¹⁵ Pero tsjii ana Yoozquin criichi lucumi už tjunmi jaljtizpanž pecčhaj niiqui, tsjiikaj jaljtila cjičhucacha. Jalla nižta wataquiz niiqui nii Yoozquin criichi lucu cjiču už tjun cjiču jaljtasača, porapat zuma kamasajo, ana wali kamčhuc cjenaqui. Yoozqui učhum criichinaca kjawziča, zuma kamajo. ¹⁶ ¿Criichi lucuqui niž ana criichiñ tjun ultimu Yoozquin criiskatasajo? Ana zizzucača. ¿Nižaza criichiñ tjunqui naaza ana criichi lucu ultimu Yoozquin criiskatasajo? Ana zizzucača.

YOOZIZ TJAATA KAMAÑ JARU KAMZ WAQUIZIČHA

¹⁷ Zapa mayniqui Yooziž tjaata kamañ jaru kjažtachichimi kamz waquiziča. Yooziž kjawžtaž cjen tsjii wira kamchinčhucča. Jalla nii wira ana Yooz quintražlaj niiqui, nižta kamzquiz cjesacha. Jalla nužupan mantuča tjapa iclizziz žoñinacžquin. ¹⁸ Criiz orauki jakžiltat judio žoñiž chimpuzalaj niiqui, chimpuzta žela. Nižaza criiz orauki jakžiltat ana chimpuzalaj niiqui, ana chimpuskata. ¹⁹ Chimputamami ana chimputamami anaž importičha. Yooz mantitacama kamzqui, jalla niičha importaqui. ²⁰ Yoozquin criižcuqui čjul žoñimi čjul kamañchizlaja, jalla nii kamañquiz cuntintu žejlzakazza. ²¹ Criiz orauki žoñiž mantuquiz žejlcanami, amqui ana kuz turwayskataquičha. Nekžtan, jalla nii žoñiž mantuquiztan liwriita cjesaž niiqui, pan ulnaquičha, liwrii cjisjapa. ²² Jakžilta criichi žoñiž žoñiž mantuquizlaj niiqui, nii žoñiž mantuquiz tira žejlcanami, cjuñzna, Jesucristo Jiliriz liwriitača, nii. Nižaza jakžilta criichi žoñiž žoñiž mantuquiz ana žejlčhaja, tii cjuñzna, Jesucristuž mantuquiz žejlča, nii. ²³ Yoozqui ančhuc kjaychiča wali jila preciužtan. Criiz žljokča nii preciuqui. Jalla nižtiquiztan žoñiž mantuquiz anača cjiškatsqui. ²⁴ Yoozquin criižcuqui čjul žoñimi čjul kamañchizlaja, jalla nii kamañquiz žejlz waquiziča. Kjažtachichimi cuntintu cjequičha Yooztan chica kamchiz cjen.

ZALZ PUNTU

²⁵ Yoozqui wejtquiz ana taku tjaachiča zultirunacž puntuquiztan. Pero, wejrqui tuž chiižinuča. Nižaza cjuñzna, Yoozqui wejtquiz apóstol kamaña cumpjiichiča. Nižaza

nii apóstol kamañ jaru panž kamuča. Wejrqui Yooziž illtitiča niižquin sirwizjapa. Jalla nižtiquiztan weriž chiižinta tawkquiz kuz tjaaz waquzičiča. ²⁶ Tuž chiižinuča. Tii timpuquiz kamzqui ch'amača criichi žoñinacžtajapaqui. Jalla nižtiquiztan čjul kamañchizlaja, jalla nii kamañquiz žejlz waquzičiča. Zalzižlaja, zalzi žela; ana zalzižlaja, ana zalz waquzičiča. ²⁷ Jakziltat tjunchiz cječhaja, anaž persun maatakžtan jaljtiz waquzičiča. Nižaza ana zalzi žoñiqui maataka kjurz ana waquzičiča. ²⁸ Pero jakziltat zalznačhaja, jalla nii zalžtaqui anača ujqui. Nižaza jakzilta turt zalznačhaja, jalla nii zalžtaqui anača ujqui. Tii ch'ama kamz timpuquiz zalžñinacžquiz juc'ant llaquinaca cjequičiča. Wejrqui anaž nižta llaquita kamjaa ančhuc cjiwčhiya.

²⁹ Jilanaca, cullaquinaca, tii walja ch'ama kamz timpuqui ana ažka tjuraquičiča. Jalla nižtiquiztan tekžtan nawjčhuc tjunchiz žoñinacaqui anaž tjunaquiz juc'anti kuz tjaaquičiča. Antiz Yoozquin juc'anti kuz tjaaquičiča. ³⁰ Nižaza llaquita žejlñi žoñinacaqui anaž anča llaquisaquičiča. Yooztan kamchiž cjen cuntintu cjequičiča. Nižaza čjulquiztan chipšni žoñinacaqui anaž juc'anti kuz tjaaquičiča chipchipsquiziqui. Yoozquin juc'anti kuz tjaaquičiča. Nižaza cusasanaca kjayñi žoñinacaqui anaž juc'anti kuz tjaaquičiča kjayta cusasanacquiz. ³¹ Tii muntumi nižaza tii muntuquiz žejlñimi tucuzinžnaquičiča. Jalla nižtiquiztan jakziltat tii muntuquiz želinchiz cječhaja, anaž nii želinchizquiz kuz tjaaquičiča. Antiz Yoozquin juc'anti kuz tjaaquičiča.

³² Ančhucqui tii muntu kamcan kuz turwayzquiztanaqui liwriitakaj cjeejal cjiwčhiya. Ana zalžni žoñinacaqui Yooz kamañquizkaz kuz tjaaspanča; Yooz kuz cuntintu cjiskatz pecča. ³³ Zalžni žoñinacazti Yoozquin sirwicanami tii muntu kamañquiz kuz tjaača, persun tjun cuntintu cjisjapa. ³⁴ Nižaza zalzi maatakž kamañžtan zultir maatakž kamañžtan anača tsjiikaz. Ana zalzi maatakqui Yooz kamañquizkaz kuz tjaača. Curpumi kuzmi Yoozquin sirwizquin tjapa kuz tjaača. Pero zalzi maatakazti Yoozquin sirwicanami tii muntu kamañquiz kuz tjaača, persun lucu cuntintu cjisjapa.

³⁵ Tii weriž chiižintaqui ančhucalta wali cjisjapača, anaž ančuca atajzjapa. Nižaza tii weriž chiižintaqui ančucaquiz zuma kami yanapzjapača, nižaza Yoozquinpankaz tjapa kuz tjayi yanapzjapa.

³⁶ Tsjilla cjesača, zalz puntuquiztan zakaz. Jakzilta žoñžtat tsjaa majt zelačhaja, zalz irarquiz tjonchiñ, nižaza anča zalz pecchiñ. Ana chjalztiquiztan niž kuz turwayskatčhaj niiqui, tuž chiižinuča. Niž tur chjalz wali tantižcu, chjalznasača. Nii chjalzqui anača ujqui. ³⁷ Tii puntu iyal chiižinuča. Naa tura ejpqui ana chjalz pecčhaj niiqui, ana chjalzuača. Walikaz cjesača. Naa turaž cjen, ana jarita cjesaž niiqui, nižaza niž persun kuzquiz ana chjalz pinsitacamažlaj niiqui, ana chjalzuač cjesača. Jalla nii ana chjalzqui waliz cjesača. ³⁸ Jaziqui nii chjalžni žoñiqui walikaz pača. Pero nii ana chjalžni žoñizti juc'ant walikaz pača.

³⁹ Zalžni maatakaqui persun lucžtan kamaquičiča, čjulorata ticznačhaja, jalla niicama. Jalla niiqui liy jaruča. Jalla nuž lucu ticzi cjenaqui naa žew žonqui yekja lucžtan zalznasača, pero Yoozquin criichi žoñizakaz cjesača. ⁴⁰ Pero naa žew žon ana zalznaquiz niiqui, juc'ant cuntintu cjequičiča. Jalla nuž pinsuča wejrqui. Nižaza Yooz Espiritu Santuča wejt kuzquiziqui, weriž pinsita zuma cjisjapa.

8

ZOÑIŽ PAATA YOOZNACQUIN TJAATA ČJERI PUNTU

¹ Tsjilla cjesača, žoñiž paata yooznacquin tjaata čjери puntuquiztan. Ančhucqui cjiča: “Tjapa wejrnacqui nii puntuquiztan zizuča”. Pero wejr cjiwčha, jakziltat “Wejrčha ziziñtqui”, cječhaj niiqui, mit kuzziz cječhani. Nižaza jakziltat zuma munaziñi kuzziz cječhaj niiqui, parti criichi žoñinacžquiz yanapstanča zuma kamañchiz cjejajo. ² Jakziltat persun kuzquiz pinsican: “Ultim weraral zizuča”, cjian cječhaja, jalla niiqui ana zuma zizza. Anapanž ultim werara zizasača. ³ Jakziltat Yoozquin tjapa kuz tjaačhaja, Yoozqui nii žoñi pajča niž maati cunta.

⁴ Jaziqui nii žoñiž paata yooznacquin tjaata čjери puntuquiztan, tuž cjiwčha. Žoñiž paata yooznacaqui anapanča ultim Yoozqui. Nižtiquiztan anača čjulumi. Werar Yoozqui zintallapanikaz žejlča. ⁵ Tii muntuquiz žejlñi žoñinacž yooznacaqui wacchiča. Ana criichi žoñinacaqui tii yokquiz žejlñimi nižaza tsewc arajpachquin žejlñimi cjiča, “Niičha Yoozkaž”, nižaza “Niičha učhum Jiliriqui”, panž cjiča. ⁶ Učhumnacalta tsjii werar Yoozkaž žejlča. Tsjii Yooz Ejp žejlča. Niiqui tjapa žejlñinaca paachiča. Nižaza učhumnacaqui nižtajapača. Nižaza tsjii Jesucristo Jilirikaz žejlča. Niž cjen tjapa žejlñinaca žejlča, nižaza niž cjen učhumnacaltaqui ew žejt kamaña žejlča.

⁷ Žoñiž paata yooznac puntuquiztan yekjap criichi žoñinacaqui ana zuma intintiča. Tuquita yekjapanacaqui ančucaquiztan žoñiž paata yooznaca sirwiñitača. Jalla

nižtiquiztan aniziqui yooznacquiz tjaata čheri lujlcan, nii paata yooznacquin pinsiča, nižaza persun kuzquiz sint'iča. Jalla nižtiquiztan nii čheri lujlčiz cjen ultim Yooz quintra uj paacha. ⁸Yooz yujcquiziqui čheri lujlchi cjenami ana čheri lujlchi cjenami anaž importiča. Jakziltat čjul čherimi lujlčhaj niiqui, nii čherquiztan anaž tsjan Yoozquin kuzziz cjesača. Nižaza jakziltat ana tjpaman čheri lujlčhaj niiqui, nii ana tjpaman čheri lujltiquiztan ana upa Yoozquin kuzziz cjesača. ⁹Pero zoñiž paata yooznacquin tjaata čheri lujlquiztan cwitazaquiča, ana tsjii ana zuma intintiñi criichi jila ujquiz tjojskatzjapa. ¹⁰Ančhucqui zizza, zoñiž paata yoozqui anača čjulmi, jalla nii. Nižaza ančhucqui zoñiž paata yooznacquin ana sint'iča. Pero yekjap jilanacazti tirapan zoñiž paata yoozquin kuzquiz sint'iskatča, ultim Yoozquin criichi cjanami. Jaziqui yekjap ančucaquiztan zoñiž paata yooz timpluquiz čheri lulasača. Pero tsjii jilaqui ančhuc cherzcu lujl zakaz pecasača, aunquimi nii zoñiž paata yoozquin sint'icanami. Jalla nižtiquiztan nii zoñiž paata yoozquin sint'iñi jilaqui ultim Yooz quintra uj paasača, nii zoñiž paata yoozquin tjaata čheri lujlžcu. ¹¹Jaziqui ančucaž lujltiquiztan nii criichi jilaqui werar Yoozquiztan zarakskatča. Jesucristuqui nii jilž laycu ticziča, jalla. ¹²Pero ančhucqui nii jilž kuz ana wali cjskatča. Jaziqui nii jilž quintrami uj paacha, nižaza Cristuž quintrami uj paacha. ¹³Jalla nižtiquiztan zoñiž paata yoozquin tjaata čheri lujlčiz cjen wejt jila ujquiz tjojskatasaz niiqui, anapan nii čheri lujl pecuča. Wejrqui anapan yekja jila ujquiz tjojskatz pecuča.

9

PABLUZ KAMAÑA PUNTU

¹Wejrqui liwriiča. Jalla nižtiquiztan čjulu paazmi paasača. Wejrqui Jesucristuž cuchanzquita apostoltča. Nižaza wejrqui persun čhujcžtan učhum Jesucristo Jiliri cherchinča. Nižaza weriž Yooz taku paljaytiquiztan, ančhucqui Jesucristo jiliržquin criichinčhucča. Jaziqui ančhucqui wejt obra cuntača Yooztajapaqui. ²Cunamit yekjapanaca wejr ana apóstol pajčhani. Ančhuczi wejr apóstol pajstanča. Ančucaž Jesucristužquin criichiž cjen, wejrqui kjanapacha tjeeztitča, ultim werara apóstol, jalla nii.

³Wejt quintra chiiñinacžquiz kjaaznuča, tuž cjan: Wejrčha lijitum apostoltqui. ⁴Jalla nižtiquiztan criichi zoñinacž tjaata čherimi nižaza čjul tjaatami tanznasacha. ⁵Nižaza apóstol kamañquiz ojklayan criichiñ tjun čhichasacha. Jalla nižta čhichñiča parti apostolanacaqui, nižaza Jesucristo Jilirž persun lajknacami, nižaza Pedrumi. ⁶Wejtjan Bernabežtan Yooz taku paljaycan tirapan langznuča, persuna mantinzjapa. Jalla nuž cjenami, tii mantinzjapa langzqui jaytasacha, ančhucqui wejr mantinžinajo.

YOOZ TAKU PALJAYÑI ZOÑŽ PUNTU

⁷Tsjilla cjesača nii puntuquiztan. Zultatunacaqui anaž sirwiča, persuna mantincan. Nižaza zkala langzñi zoñiqui zkal čherquiztan lulasacha. Nižaza uza ichñi zoñiqui uzi lichiž licasača. Jalla nužupanča tii muntuquiziqui. ⁸Anača wejt kuzquiztankaz tii čhiitaqui. Jalla nuzupanž chiiča Moisés cjjirta Yooz takuqui. ⁹Nii Moisés cjjirta liiquiziqui tuž cjiča: "Tsjii zkala jojñi wacaqui anaž ñujcz waquiziča". Yoozqui jalla nuž cjan chiičiča anača wacztaajapa, ¹⁰antiz wejrnacaltajapača. Nijjapa nii Yooz taku cjjirtača. Zkal yoka kjullñi zoñimi, nižaza zkala jojñi zoñimi tjewznacha zkalquiztan tsjižtan tanzjapa. ¹¹Jaziqui wejrncacqui ančucaquiz Yooz taku paljaychinča, zkala čhjacchižtakaz. Jalla nižtiquiztan wejtnacalaqui ančucaquiztan mantinzjapa tanzñi cjičuca, zkala langzñi zoñižtakaz.

¹²Yekja Yooz taku tjaajñi zoñinacaqui ančucaquiztan mantinzjapa tanchipanča. Wejtnacalaqui ančucaquiztan juc'anti tanzuca. Wejrnaczi anapan wira mantinz exijcan kamiñča. Wejrncacqui persuna langztiquiztan mantincan kamiñča. Čjulumi awantuča liwriiñi Cristuž taku catokz ana atajta cjejajo. ¹³Timpluquiz langzñi zoñinacaqui timpluquiztan mantiñiča. Nižaza timplu altarquiz wilana jawkñi zoñinacaqui wilana jawkta čhizwiquiztan mantiñitacha. Jalla nii ančhucqui zizza. ¹⁴Jalla nižtapacha Jesucristo Jiliriqui mantichiča, jakziltat liwriiñi Yooz taku paljayachaja, jalla niiqui nii Yooz taku paljayz langzquiztan mantinasacha.

PABLUQUI YOOZ TAKU PALJAYCHA, PERSUNA MANTINCAN

¹⁵Wejrqui anapan mantinz exijcan kamiñča. Nižaza aniziqui anal ančucaquin cji-rzcuča wejr mantinskatzjapa. Ana jakziltižquizimi mantinskatz pecuča. Wejrqui ima zoñžquiz mantinskatzcan ticzkal pecasača. Tii persuna mantinz honora ana wejtquiztan kjañkatz pecuča.

¹⁶ Yooz taku paljaycan wejrqui anal mit kuzziz cjesača. Yoozqui wejtquiz nii kamaña tjaachiča. Jalla nižtiquiztan Yooz taku paljaystanča. Liwriiñi Yooz taku ana paljayasaž niiqui, wejrqui castictal cjesača. ¹⁷ Nižaza wejrqui persun kuzcamakaz Yooz taku paljaytasaž niiqui tsjii pacz tjewztasača, weriž Yoozquiz yanaptiquiztan. Pero anača wejt kuzcama tii puestuquin kamuča. Yoozqui tii Yooz taku paljayz kamaña wejtquiz tjaachiča. Jalla nižtiquiztan Yooz taku paljaystanpanča wejrqui. ¹⁸ Nižaza liwriiñi Cristuž taku paljaycan ana jeczquiztanami cobriñča, wejr mantinžinajo. Antiz persunpacha mantinuča. Jalla nižta ojklajzcu ancha cuntintutča. Jalla niča wejt kuzquiz pactažtakazqui.

¹⁹ Cristuž cjen wejrqui liwriitača. Jaziqui žoñž kuzquiz pinsita jaru ana kamuča. Jalla nuž liwriitaž cjenami, wejrqui tjapa žoñž kuz jaru paasača, walja žoñinaca Cristužquin kuzziz cjiskatzjapa. ²⁰ Judío žoñinacžtan kamcan, judío žoñinacž cuzturumpi paa-uča, ninaca Cristužquin kuzziz cjiskatzjapa. Nižaza, Moisés liy jaru kamñi žoñinacžtan kamcan, Moisés liy paa-uča, ninaca Cristužquin kuzziz cjiskatzjapa. Ultimquiziqui anal nii Moisés liy mantuquiz kamuča. ²¹ Nižaza ana Moisés liy jaru kamñi žoñinacžtan kamcan, wejrqui zakal Moisés liy jaru ana kamuča, nii žoñinaca Cristužquin kuzziz cjiskatzjapa. Ultimquiziqui wejrqui werar Yooz liy jaru kamuča, nižaza Cristuž liy jaru kamuča. ²² Nižaza čjulquizimi kuz sint'iskatñi žoñinacžtan kamcan, wejrqui nižtakazak kuz sint'iskatažokaz cjiñča, nii žoñinaca Cristužquin kuzziz cjiskatzjapa. Jalla nižta punta punta kamuča, jaknužumi žoñinaca liwriita cjejajo. ²³ Jalla nižta punta punta kamuča, žoñinacžquiz liwriiñi Yooz taku criiskatzjapa. Nižaza jalla nižta kamuča, persunpacha Yoozquiztan zumanaca tanzjapazakaz.

²⁴ Tsjiilla cjesača. Ančhucqui tuž zizza. Tsjii zajtñiquiz tjapa zajtñi žoñinacžquiztan tsjiillapankaz ganča. Jalla nuž cjuñzcu ančhucqui Yooz jiczquiz tjapa kuztan zajtz waquizičha, premio ganzjapa. ²⁵ Tjapa piluta uziñinacaqui walja istutiičha ima canchiquiz luzcan. Nižaza ana walinacquiztan jaytissa tsjan cusa uzinzjapa. Jalla nižta paacha, tsjii čhjañquiztan paata royti pillu ganzjapa. Nii premiuquičha tsjii upacamakaz tjurča. Ančhuczi Yooz jiczquiz zajtča, tsjii wiñaya tjurñi premio ganzjapa. Jalla nii premiuquičha, Yooztan wiñaya kamz, jalla nii. ²⁶ Wejrqui anal inapampa Yooz jiczquiz zajtzajtcan kamuča. Tsjii pucultan boxsiasñi žoñinacaqui anaž tsjii kjutñi čhajc pecča. Antiz panž čhajca tsjiizuñž yujcquin. Wejrqui jalla nižtakaz anal inapampa kamuča. Antiz liwriiñi Yooz takucama kamuča. ²⁷ Wejrqui persun kuzquizpacha ewjasučha čjul anawalinacami paazquiztan. Wejrqui jalla nuž paa-uča, Yooz wejr ana wirquin tjewcznajo. Yekjapanacžquiz zuma tjaajinžcu wejrqui anal wirquin tjewczta cjis pecučha, wejr ana zuma kamčinž cjen.

10

TUQUITA EJPNACZ KAMTA PUNTU

¹ Tsjiilla cjesača. Wejrqui ančhucquiz tuž zizkatz pecučha. Egipto yokquiztan ulanžquiči tuquita ejpnacaqui tsjir koztan kamatča. Moisés irpita kamatča. Nižaza Moisésqui tjapa ninaca Ljoc Kota tjakchiča. ² Jalla nuž irpitaž cjen, nižaza Ljoc Kota tjaktaž cjen, nii žoñinacaqui Moisestan tsjii kuzziztača. Jalla nižtiquiztan tjapa ninacaqui Moisés irpiñi bautistažtakaztača. ³ Nižaza tjapa ninacaqui Yooz tjaata čjери lujljiča. ⁴ Nižaza tjapa ninacaqui tsjii pajk maz ajkquiztan Yooz tjaata kjaz licchiča, curpu mantinzjapa, nižaza ninacž kuz wali mantinzjapa. Nižaza ninacž kuz wali mantinzjapa Cristutača mazquiztan ulanñi kjaztakaz. Jalla nii Cristuquiči chicapacha cumpañ'atča ninacaž jiczquiz okan. ⁵ Jalla nuž Cristuž cumpañ'ita cjenami, jila parti nii žoñinacaqui anapan Yoozquin kuzziztača. Jalla nižtiquiztan Yoozqui anatača cuntintu; ninacž quintra žawjchiča. Jalla nižtiquiztan nii žoñinacaqui ch'ekti yokquin ticziča.

⁶ Jalla nii tuquita kamtaqui cijjrtatača učhumnaca cjuñajo, nižaza nižta ana walinaca tuquitažtapacha ana paajo. ⁷ Jaknužt yekjapa tuquita ejpnaca žoñiž paata yooznacquin sirwitažhaja, jalla nižtapachaqui anapanž kamz waquizičha ančhucqui. Nii tuquita ejpnacž puntuquiztan cijjrta Yooz takuquiči, tuz cjiča: “Nii žoñinacaqui čjери lujlžcu licžcu tsajts pijjsta payi waquintičiča.” Jalla nižta irata kamz anaž waquizičha. ⁸ Nižaza yekjap tuquita ejpnacaqui adulterio paachiča. Jalla nižtiquiztan ticziča 23,000 žoñinacaqui tsjii noojikaz. Jalla nii cjuñzna. Adulterio anača paazqui. ⁹ Nižaza yekjap tuquita ejpnacaqui: “Yoozza pazinziz kuzzizqui”, cjičiča. Jalla nekztan juc'anti anawalinaca paapaatča. Ultimquiziqui Yooz Ejpqui ninaca casticchiča. Jalla nii castictiquiztan walja žoñinacaqui ticziča, zkoranacaž č'h'atta. Jalla nii cjuñzna. Anača uj paazqui: “Yoozza pazinziz kuzzizqui”, cjanaquiči. ¹⁰ Nižaza yekjap tuquita ejpnacaqui Yooz quintra chutchiča.

Jalla nižtiquiztan Yoozqui anjila cuchanžquichiča ninaca conzjapa. Jalla nii cjuñzcu, ančhucqui Yooz quintra chuch anaž waquiziča.

¹¹ Tjapa tuquita ejpnacaž kamaquui Yooz tawk libruquiz cjjirtatača učhumnacaquiz chiižinzjapa ana nižta paajo. Tii muntu tucuzinz žcatžinžquiča. Jalla nižtiquiztan tuquita ejpnacaž kama quintunaca zumpacha cjuñž waquiziča, ana nižta kamzjapa. ¹² Jalla tuž cjiwča. Jakziltat persun kuzquiz “walikaztča wejrqui” cjan pinsičaja, jalla niiqui panž cwitazaquiča, ana ujquiz tjojtšjapa. ¹³ Čjul pruebanacaquizimi ančhuc sufričaja, jalla nižta pruebanacaquiz zakaz tsjii tsjii criiči žoñinacaquui sufriča. Čjul pruebanacaž sufriskatta cjenami Yoozqui ančhucacuiztan nii pruebanaca ana atipskataquiča. Antiz ultimquiziqui Yoozqui čjul pruebanacuiztan ančhucacuiz atipskataquiča, ančhuc ana čjul ujquiz tjojtšjapa, nižaza tjurt'ini kuzziz awantizjapa. Učhum Yoozka zuma yanapñiqui, učhumnacaž tjapa pruebanaca tjurt'ini kuzziz watajo.

ZOÑIŽ PAATA YOOZNACQUIZTAN ZARAKA

¹⁴ Weriz pecta jilanaca, cullaquinaca, žoñiž paata yooznacuiztan zaraka. Anapanž ninacžquiz sirwa. ¹⁵ Ančhucča zizfi žoñinacaquui. Ančhucpacha tii weriz čiita taku yatinzinasacha, werara ana werara, jalla nii. ¹⁶ Cristuquui učhum laycu ticziča. Jalla nii cjuñznajo Cristuquui cuzturumpi mantichiča, uwas kjaz liczmi, nižaza t'anta lujlžmi. Nii uwas kjazza Cristuž ljoc cuntaquui. Nižaza nii t'antača Cristuž curpu cuntaquui. Nii Cristuž mantita cuzturumpi paacan Yoozquin gracias cjan chiča. Nii uwas kjaz liccan Cristužtan tsjii kuzziz cjan tježa. Nižaza nii tojžta t'anta lujlcan Cristužtan tsjii kuzziz cjan tježa. ¹⁷ Tsjii t'anta žejlča, aunquimi t'unapacha kjolžtami. Nižtazakazza učhummi. Walja tama criichinaca želanami, tsjii curpuchiztakazza. Tsjii t'antiquiztan tjappacha lujlča, jalla nuž tježa, tsjii kuzzizza tjappacha, cjanacaquui.

¹⁸ Israel žoñinacuiztan tii puntu cjuñzna. Jakziltat Yooz altarquin wilana jawkčhaja, jalla niiqui wilanquiztan lujlcan nii altarž Yooztan tsjii kuzziz cjan tježa. ¹⁹ Nonžna, žoñiž paata yoozqui anaž čjulumi. Nižaza žoñiž paata yoozquin tjaata čhizwimi anaž čjulumi, čhizwikazza. ²⁰ Pero jakzilta ana Yoozquin criiči žoñit wilana jawkčhaja, jalla niiqui zajranacžquin wilana onanča, anapanž werar Yoozquin onanča. Jalla nižtiquiztan ančhucqui anaž ninacžtan cumpañt'iz waquiziča. Cumpañt'iquiz niiqui zajranacžquiz kuzziz cjan tježa. ²¹ Anaž jakziltami Cristo Jilirž wasumi nižaza zajranacž wasumi tanznasača. Nižaza anaž jakziltami Cristo Jilirž t'antami nižaza zajranacž čherimi tanznasača. Anača nižta kuzziz cjichuca. Antiz tsjii Yoozquizpanikaz kuzziz cjesača. ²² Jakziltat zajranacž cuzturumpiquiz mitisaquiz niiqui, jalla nii žoñž quintra werar Yoozqui žawjwaquiča. Jalla nižtiquiztan ančhucqui nuž paaquiz niiqui, castictaž cjequiča. Ančhucqui anača Yoozquiztan juc'anti azziz jalla.

ZOÑIŽ PAATA YOOZNACQUIZ ANA MITISA

²³ Jalla tuž werarača. Tsjii criiči žoñiqui liwriitača. Jalla nižtiquiztan čjulumi paasača. Pero tjapa paataquui juc'ant Yoozquin kuzziz cjsjapa anaž yanapča. Nižaza čjulju paatami anaž parti criichinacžquinami yanapča zuma kamañch kamažo. ²⁴ Parti criichinacaž zuma kamañchiz cjsjapača kuz tjaažquui. Anača persun kamañjapakaz kuz tjaažquui.

²⁵⁻²⁶ Cjjirta Yooz takuquui tuž cjiča: “Tjapa tii muntuquui Yooz Jiliržtacamača, nižaza tjapa tii muntuquiz žejlñinacaquui Yooz Jiliržtacamača”. Jalla nižtiquiztan mercatquiz kjayta čherimi lulasača. Anaž persun kuz turwayskataquiča tuž pinsican, tii čherižlan žoñiž paata yoozquiz tjaata čheri, už žoñiž paata yoozquiz ana tjaata čherižlaj, jalla nii.

²⁷ Nižaza ana werar Yoozquin criiči žoñiqui čheri lujlžjapa am impitasaž niiqui, okasača, ojk pecasaž niiqui. Jalla nuž okaquiz niiqui, čjul onanta čherimi lujlžnaquiča anaž persun kuz turwayskatcan. ²⁸⁻²⁹ Pero tsjiiqui amquiz maznačani, tuž cjan: “Tii čheriqui žoñiž paata yoozquiz tjaata čheriča. Jalla nii čheri ana lujlž waquiziča”. Jalla nuz cjenacuui amlacuui anača nii čheriqui lujlsinsquui, nii mazni žoñž sint'ini kuz anawali cjskatzjapa, nižaza niž kuz ana turwayskatzjapa. Am persun kuzquui walikaz cječhani, ana turwayta. Jalla nuž cjenami amquui nii čheri lulasaž niiqui, am jilž kuz turwayskatasacha.

Jalla nii weriz čiižintiquiztan yekjap ančhucacuiztan wejtquiz pewcznačani, tuž cjan: “Čkjažtiquiztan amquui nižta čiižinjo? Tsjii žoñiž sint'ini kuzziz cjenami, čjulumi paaz atuča, Cristuquui wejr liwriichiča. ³⁰ Ima čjul čherimi lujlcan Yoozquin gracias cjan chiyuča. Jaziqui, čkjažtiquiztan weriž lujltiquiztan žoñej wejtquin uj tjojtunjo?” Nuž cjan, wejtquiz chiyučani. ³¹ Ančhucacuiz tuž kjaaznuča. Čheri lujlžmi, čjulumi paazmi Yooztajapa honora waytiz waquiziča. ³² Ančhucqui anaž jec žoñimi ujquiz tjojtškata, judio žoñinacami, ana judio žoñinacami, nižaza Yooz iclizziz žoñinacami. ³³ Wejrzi

kjažllami tjapa žoñinaczquiz yanapuča zuma kamañchiz kamajo. Anal wejtjapapakaz ojklayuča. Antiz parti žoñinacztajapa ojklayuča, ninaca ujquiztan liwriita cjeayo.

11

¹ Wejrqui jaknužt Jesucristuqui kamtčhaja, jalla nižtazakal kamuča. Nižaza jaknužt wejr kamučhaja, jalla nižtazakaz kama ančhucqui.

ACHA CH'OKCHI CUZTURUMPI PUNTU

² Jilanaca cullaquinaca, ančhucqui tjapa weriž tjaajintanaca cjuñča, nižaza weriž tjaajintacama kamiñchucča. Jalla nižtiquiztan ančhucquin felicituča. Ultimu anača wejt kuzquiztan nii tjaajintaqui, antiz, wejtquiz tjaajintatača.

³ Jilanaca, cullaquinaca, persun luctakž mantuquiz žejlča maatakanacaqui. Nižaza zapa luctak žoñiqui Cristuž mantuquiz žejlča. Nižaza Cristuqui Yooz Ejpž mantuquiz žejlča. Jalla nii puntuquiztan ančhucquiz intintiskatz pecuča. ⁴ Iclizquiz ajczcu luctak žoñinacaqui pañžtan acha ch'okchi anapanž cjesača, Yoozquin mayizicanami, nižaza Yooziž tjaata taku tjaajincanami. Acha ch'okchižlaj niiqui, persunjapa omobrawillaž cjesača. ⁵ Nižaza iclizquiz ajczcu, criichi maatakanacaqui panžtan acha ch'okchi panž cjesača, Yoozquin mayizicanami, nižaza Yooziž tjaata taku tjaajincanami. Acha ana ch'okchinžlaj niiqui, persunjapa ombrawillaž cjesača. Acha ana ch'okchinžlaj niiqui ach chara k'ala murtaž cjes, nižtažtakaz cjesača. ⁶ Iclizquiz ajczcu, jakzilta maatakata ana acha ch'okchinžlaj niiqui, naaža persun ach chara k'ala murtaž cjila. Nekztan naaqui acha ch'okznasača. Naaža ach chara k'ala murtaž cjen ombrawillaž cjesača. Jalla nižtiquiztan maatakaqui acha ch'okchinpanž cjis waquiziča. ⁷ Yoozqui niž kuzcama luctak žoñi paachiča niž irata cjeayo. Jalla nižtiquiztan luctak žoñiž cjen Yooztajapa honoraqui tjeeztača. Nižaza maatakaž cjen luctakž honoraqui tjeeztača, jalla nižtiquiztan criichi luctakaqui iclizquiz ajczcu anapan acha ch'okchi cjis waquiziča. ⁸ Tuqita timpuqui Yoozqui luctaka paachiča, nekztan luctakžquiztan maataka paachiča. Luctakaqui ana maatakžquiztan paatača. ⁹ Nižaza maatakaqui luctakžtajapa paatača. Luctakaqui anača maatakžtajapa paataqui. ¹⁰ Jalla nižtiquiztan maatakanacaqui acha ch'okz waquiziča, luctakž mantuquiz cjan tjeezjapa, anjilanacaž cjen. ¹¹⁻¹² Pero ti tiantiya. Cristian kamañchiz cjen luctakanacami nižaza maatakanacami tsjiikazza. Yoozqui luctakžquiztan maataka paachiča. Nižaza luctakaqui maatakaž majtñiž cjen žejlča. Pero tjappachaqui Yooziž cjen žejlča. Jalla nižtiquiztan ana maataka žejltčhaja luctakaqui ana žejltasača. Nižaza ana luctaka žejltčhaja maatakaqui ana žejltasača. Nižaza anaj Yooz muntčhaja, anapanž chjulumi žejltasača.

¹³ Ančhucpacha tiantiya. Yoozquin mayizican maatakaqui acha ch'okchinžlaj niiqui, ¿wali cjesaya? už ¿anawali cjesaj? Acha ch'okchi walipankazza maatakžtaqui. ¹⁴ Nižaza luctakaqui lajch charchizlaj niiqui persunjapa ombrawillaž cjesača. Jalla nužuča ti wirquiz kamañqu. Tjapa žoñinacaqui persun kuzquiztan nuž zizza. ¹⁵ Nižaza maatakanacaqui pajk charchizlaj niiqui ninaczquizpacha honoraž cjesača. Pajk charchizqui acha ch'okchi cuntača. Jalla nižtiquiztan pajk charchiz cjisqui walikazza maatakžtaqui. ¹⁶ Jakziltat nii puntu ch'aas pecčhaja, jalla niiqui ziz waquiziča tužu. Wejrnaqui nii cuzturumpi pajzpanča. Nižaza tjapa Yooz iclizžiz žoñinacaqui nii cuzturumpi jaru paaspanča.

SANTA CENA PAAZ PUNTU

¹⁷ Tsjižtan zakal chiižinuča. Wejrqui ančhucquiz zumpacha ewjtis waquiziča. Santa Cena paažcu ančhucqui koluculla akžta kamañchiz ulanča tsjan zuma kamañchiz cjenpacha. ¹⁸ Iclizquiz ajczcan, ančhucqui t'aka t'aka cjiicjiiñchucquiča. Nii quintu wejtquiz irantizquichiča. Cunamit nižtapan cjiicjiičhani. ¹⁹ Pero jalla nižta t'aka t'aka cjiitiquiztan, kjanapacha tjeeža, jecnacat lijtum cristian kamañchiz criichinaca, nii. Jalla nižtiquiztan t'aka t'aka cjichuca cječhani. ²⁰⁻²¹ Ančhucqui Santa Cena cuzturumpi paazjapa chjeri luli ajczinčhucquiča. Nekztan chjeri lujlcan zapa mayni ančhucquiztan persun čjeri lujlskaz cjissinčhucquiča, ana tojunžcu. Jalla nižtiquiztan koloculla čjerchiz žoñinacazti čjeri eecznan žejlchiquiča. Partizti čjeki čjeri lujlchi žejlchiquiča, nižaza yekjapazti mallzilla žejlchiquiča. Ana wali paachinčhucča. Jalla nižtiquiztan anača Jesucristo Jiliriž mantita Santa Cena cjichuca cjequiča. ²² ¿Ančhuczti lujlžjapa licžjapa, ana kjuychižčhuc, kjažtatajo? Nižta ana wali paacan, ančhuqui tjeeža, ančhucquiz Yooz iclizžiz žoñinaca anaž impořtiča, nii. Nižaza pori criichinacaqui azkatča ana želinchiz cjenauqui. ¿Wejr ančhucquiz kjažt cjes? ¿Wejr ančhucquiz “Walikaz” chiyasaya? Anapan nižta chiyasača.

²³ Jesucristo Jiliripachača wejtquiz mantichiqui Santa Cena cuzturumpi paajo. Jalla nii tjaajintacama ančhucquiz zakal tjaajinchinča. Ima Jesucristo Jiliriž intirjita cjen,

jalla nii weenpacha tsjii t'anta tanzicha niiz persun kjaržtan. ²⁴ Jalla nektanaqui Yooz Ejpžquin gracias cjan cjičičha. Nektanaqui t'anta kjolžcu, tojunčičha, tuž cjan: "Tii t'antaqui wejt curpu cuntača. Wejrqui žoñž curpuchiz cjen ančhuc laycul ticznača. Weriz ticžta cjuñžjapa tii cuzturumpi wilta wilta paaquičha". ²⁵ Nektan čheri lujlžcu nižtapacha Jesucristuqui niiz persun kjaržtan tsjii wasu tanzicha, tuž cjan: "Tii wasquiz wejt kjaržqui wejt ljoc cuntača. Wejt ljoc cjen ew acta tjulžtaž cjequičha. Čjulorat tii cuzturumpi paačhaj niiqui, wejtquiz cjuñž waquiziča". Nuž mantičičha Jesucristuqui. ²⁶ Čjulorat tii Santa Cena cuzturumpi paachaj niiqui, ančhucqui tježa Jesucristo ticziča ančhuca laycu, jalla nii. Jalla nii cuzturumpi paaz waquiziča, Jesucristo Jiliriz tjonzcama.

²⁷ Jalla nižtiquiztan jakziltat nii Santa Cena cuzturumpi ana zuma paaquiz niiqui, Jesucristo Jiliriz ombrawillaž cjequičha. Nižaza Jesucristo Jiliriz zuma quntra uj paaquičha; niiz curpuquizimi niiz ljocquizimi iñartažokaž cjequičha. ²⁸ Ima Santa Cena paacan, zapa mayni persun kuzquiz amayt'asaquičha, kjažtiquiztan Santa Cena cuzturumpi paa, jalla nii. Nektan Santa Cena cuzturumpi paasača. ²⁹ Nižaza Santa Cena paacan, Jesucristuž učhum laycu ticžta, jalla niičha zapa mayni persun kuzquiz waljapanž cjuñž waquiziča. Santa Cena paacan Jesucristo ana cjuñžiz cjequiz niiqui, persun casticujapa cjequičha. ³⁰ Santa Cena cuzturumpi ana wali paatiquiztan, walja ančhucaquiztan laa žejlča, nižaza ana wali žejlča, nižaza yekjapanacaqui ticziča. ³¹ Ima Santa Cena cuzturumpi paacan učhumnacapacha zapa mayni persun kuzquiz zuma amayt'as waquiziča. Nektan pertuna mayiziz waquiziča. Nektan Jesucristo Jiliriz anaž casticta cjequičha. ³² Jesucristo Jiliriqui učhum casticaquiz niiqui, azquichjapa panž castičha, zuma kamañquin cjisnajo. Nektat ana criiči žoñinacžtan chica ana wiñaya casticta cjequičha.

³³ Wejt jilanaca, cullaquinaca, čheri lujlžjapami nižaza Santa Cena paazjapami ajčžcu, zapa mayni tjewz waquiziča parti criiči žoñinacaž zumpacha ajczquiscama. ³⁴ Jakziltat čheri eeskatčhaja, persun kjuyquin zumpacha lujlžnaquičha, ima iclizquin ojkan. Nektan lujlžcu ajczquin okaquičha, Santa Cena zuma paazjapa. Jakziltat Santa Cena ana zuma paaquiz niiqui, Yoozqui nii žoñi casticaquičha. Nužulkazza nii puntuqui. Yekja puntunacaqui wejr azquichača, ančhucaquin cheržni quejžcu.

12

ESPIRITU SANTUŽ TJAATA KAMAÑANACA PUNTU

¹ Tsjii zakaz čhižinuča, Espiritu Santuž tjaata kamañanaca puntuquiztan. Jalla nii ančhucaquiz zuma intintiskatz pecuča.

² Tuquiqui ima ančhucaž Yoozquin criican ančhucqui ana criiči žoñiz paata yooznacžquiz tsjii kjutfi irpitatača, jalla niža irpiskatchinčhucča ančhucqui. Jalla nii ančhucqui zuma zizza. ³ Jakziltat Yooz Espiritu Santuž irpitažlaja, jalla niiqui ana chiyasača: "Jesusaqui laykjita cjila", cjanaquičha. Nižaza jakziltat: "Jesusaqui Yooz Jiliričha", cjan chiyachaja, jalla niiqui Espiritu Santuž irpitaž chiyaquičha. Jalla nuž intintiskatz pecuča.

⁴ Jilanaca, cullaquinaca, criiči žoñinacaqui yekja yekja Espiritu Santuž tjaata kamañanacchizza, nižaza poderanacchizza. Pero tsjii Espiritu Santukaz tjapa nii kamañanacami nižaza poderanacami tjaacha. ⁵ Nižaza criiči žoñinacaqui yekja yekja Yoozquin sirwiča. Pero tsjii Yooz Jiliržquinkaz sirwiča. ⁶ Nižaza criichinacaqui yekja yekja wali obranaca paača. Pero tsjii Yooz Ejpkaž criichinacžquiz nii obranaca paakatča. ⁷ Jaziči tjapa criichinacaqui Yooz Espiritu Santuž tjaata kamañchizza, parti criichinacžquiz juc'ant zuma kami yanapžjapa. ⁸ Tižta kamañanacaqui tjaatača: Espiritu Santuqui yekjap criichinacžquiz zuma pinsita razunanacchiz čhiikatča. Nižaza Yooz Espiritu Santuqui yekjap criichinacžquiz zizni zizni čhiikatča. ⁹ Nižaza Espiritu Santuqui yekjap criichinacžquiz Yoozquin juc'ant tjapa kuzziz cjskatača, zuma obranaca paazjapa. Nižaza Espiritu Santuqui yekjap criichinacžquiz poder tjaacha laanaca čhjetnajo. Pero Espiritu Santuqui tsjiikazza. ¹⁰ Nižaza Espiritu Santuqui yekjap criichinacžquiz poder tjaacha wali milajrunaca paazjapa. Nižaza Espiritu Santuqui yekjap criichinacžquiz poder tjaacha, Yooziž tjaata takunaca zuma kjanžt'izjapa. Nižaza Espiritu Santuqui yekjap criichinacžquiz zizni kuz tjaacha, žoñinacaž čhiita takunaca zumpacha tantuizjapa, Yoozquiztan tjončizlan už zajrižquiztan tjončizlaj, jalla nii. Nižaza Espiritu Santuqui yekjap criichinacžquiz ana pajta taku čhiikatča. Nižaza nii Espiritu Santupacha yekjap criichinacžquiz zizni kuz tjaacha, nii ana pajta čhiita taku parti criichinacžquiz intintiskatajo. ¹¹ Tsjii Espiritu Santukaz tjapa nii yekja yekja poderanaca tjaacha. Jaknužt nii Espiritu Santuqui tjaaz munčhaja, jalla niucama tjapa criichinacžquiz tjaacha.

CRİİCHI ŽOÑINACAQUI TSJİIKAZZA

¹² Cristužtan nižžquin criichi zoñinacžtan tsjii curpuchiz zoñiztakazza. Tsjii zoñizta žejlča, kjarami, lismi, čhjujquimi, cjuñimi, jalla nižtanaca žejlča, pero tsjii zoñikazza. Wacchi cjenami tsjii curpukazza. Jalla nižta iratača Cristužtan criichinacžtan. ¹³ Criichinacaqui yekja yekja žejlča, judionacami, yekja wajtchiz zoñinacami, piyunanacami, ana piyunanacami, jalla nižtanaca žejlča. Pero bautistaž cjistanaqui Espíritu Santuž cjen tjapa nižta criichinaca tsjii zoñž curpu cunta cjissiča. Nižaza Yooz Ejpqi tjapa criichinacž kuzquizimi Espíritu Santo luzkatchiča.

¹⁴ Tsjii zoñiztaqui kjarami lismi ačhami čhjujquimi cjuñimi jalla nižtanaca žejlča. Punta punta žejlča tsjii zoñž curpuquiziqui. ¹⁵ Jalla nižta iratača Cristužtan nižžquin criichinacžtan. Jalla nižtquiztan tjapa Cristužquin criichinacaqui tsjiikazza. Jilanaca, cullaquinaca, nonžna. Tsjii zoñž kjojchaqui ana chiiz waquiziča, tuž cjan: “Wejrqi kjojchakazza, anača wejr kjarauqi; jalla nižtquiztan anaž tii zoñž curpuquiz želasacha”. Jalla nižta čhižcumi, nii kjojchaqui tirapanča nii zoñž curpu partiquizqui. ¹⁶ Nižaza tsjii zoñž cjuñiqui ana chiiz waquiziča, tuž cjan: “Wejrqi cjuñikazza, anača wejr čhjujquiqui. Jalla nižtquiztan anaž tii zoñž curpuquiz želasacha”. Jalla nižta čhižcumi, nii cjuñiqui tirapanča nii zoñž curpu partiquizqui. ¹⁷ ¿Tjapa zoñž curpuqui čhjujquicamažlaj niiqui, kjažt nonžnasajo? ¿Nižaza tjapa zoñž curpuqui cjuñicamažlaj niiqui, kjažt mucžnasajo? ¹⁸ Yoozqui zoñž curpuquiz punta punta utchiča, jaknužt munčhaja, jalla nuž. Jalla nižta irata Yoozqui punta punta Espíritu Santuž kamañanacami nižaza poderanacami tjaachiča criichinacžquiz. ¹⁹ Zoñž curpuquiz anaj punta punta žejlčhaja, anaž ultim zoñž curpu cjitasacha. ²⁰ Punta punta želanami, tsjii curpukazza. Jalla nižta irata criichinacaqui punta punta poderanacchizza, nižaza kamañanacchizza, pero tjapa criichinacača Yooz partiquiz, nižaza tsjiikazza.

²¹ Jalla nižtquiztan čhjujquiqui kjaržquiz ana chiiz waquiziča, “Amqui anal pecuča”, cjicanaqui. Nižaza ačhaqui kjojchquiz ana chiiz waquiziča, “Amqui anal pecuča”, cjicanaqui. Nižaza tsjii criichi zoñiqui yekja criichi zoñžquiz ana chiyasacha: “Amqui anal pecuča”, cjicanaqui. ²² Zoñž curpuqui punta puntaž pecča. Jaziqui zoñž curpuquiz jallc'a partiqui zaka žejlča. Nii jallc'a partiqui juc'antiz pecča. ²³ Nižaza zoñž curpuquiz ana zuma chercherchiznacaza žejlča. Ninacaqui zquitztan tjutztača zuma chercherchiz cjisjapa. Nižaza zoñž curpuquiz chjojžta partinaca žejlča. Ninacaqui zquitztan tjutztača, učhum ana azjapa. ²⁴ Zuma chercherchiznacaza tsjii zquiti tjutzqui anaž pecča. Yoozqui zoñž curpu nižta paachiča. Nižaza Yoozqui zoñž kuz peckatchiča, ana zuma chercherchiznacaza tsjii zquitztan zuma tjutzjapa. Jalla nižta iratača iclizziz zoñinacaqui. ²⁵ Jalla nižta munchiča Yoozqui, criichi zoñinacaž ana t'aka t'aka cjisjapa. Nižaza Yoozqui nižta munchiča, porapat zuma munaziñi kuzziz yanapasjapa. ²⁶ Tsjii criichi zoñiz sufran, tjapa criichinacaqui kuzquiz sint'iča. Nižaza tsjii criichi zoñiz honorchiz cjen, tjapa criichinacaqui nižtan chica chipča.

CRICHI ZOÑINACŽ KAMAÑ PUNTU

²⁷ Jilanaca, cullaquinaca, tjapa Yoozquin criichinacžtan Cristužtanpacha tsjii kuzzizna. Zapa mayni ančhucqui Jesucristuž partiquiz žejlča. ²⁸ Nižtquiztan Yooz Ejpqi criichinacžquiz yekja yekja kamañanaca tjaacha, iclizziz zoñinacžquiz yanapzjapa. Primiraqui Yoozqui yekjap criichinacžquiz apóstol kamaña tjaachiča. Niiž jaru Yooziz tjaata taku paljayz kamaña tjaachiča yekjap criichinacžquiz. Niiž jaru Yoozqui niiž taku tjaajinz kamaña tjaachiča yekjap criichinacžquiz. Nižaza Yoozqui milajru paaz poder tjaachiča. Nižaza Yoozqui poder tjaachiča laanaca čhetnajo. Nižaza Yoozqui icliz langzquiz yanapz kamaña tjaachiča. Nižaza Yoozqui kamaña tjaachiča iclizziz zoñinacžquiz irpiñijapa. Nižaza Yoozqui poder tjaachiča, ana pajta takunaca čhiichiyajo. ²⁹ Anača tjapa ančhucqui apóstol kamañchizqui. Nižaza anača tjapa ančhucqui Yooziz tjaata taku paljayz kamañchizqui. Nižaza anača tjapa ančhucqui Yooz taku tjaajinz kamañchizqui. Nižaza anača tjapa ančhucqui milajru paaz poderchizqui. ³⁰ Nižaza anača tjapa ančhucqui laanaca čhetinz poderchizqui. Nižaza anača tjapa ančhucqui ana pajta takunaca čhiiz poderchizqui. Nižaza anača tjapa ančhucqui nii ana pajta čhiita takunaca intintiskatz poderchizqui. ³¹ Ultim zuma kamañquiz kuz tjaa ančhucqui. Nižaza wejrqi ančhucquiz nii juc'ant zuma kamañal tjaajnuča.

13

ZUMA MUNAZIZ KAMAÑAQUI JUC'ANT ZUMACHA

¹ Jalla tužuča juc'ant zuma kamañauqi. Zuma munaziz kamañauqi juc'ant zumača tjapa kamañanacquiztanauqi. Tsjii zoñiqui ana pajta zoñž takunacami nižaza anjilž takunacami chiyasacha. Jalla nižta čhiichiz cjenami ana zuma munaziñi kuzziz cječhaj niiqui, jalla nii zoñiqui inapachaž čhijaquiča. Ina takukazza nii zoñž takuqui. Tsjii ina wajjita

cajažtakaz cjesača. ² Nižaza tsjii žoñiqui Yooziž tjaata takunaca paljayasača; nižaza tjapa Yooz pinsitanaca zizasacha; nižaza tjapa Yooz puntu zizasacha. Pero ana zuma munaziñi kuzziz cječhaj niiqui, anaž čjulumi cjequičha Yooz yujcquiziqui. Nižaza tsjii Yoozquin tjapa kuzziz žoñiqui Yoozquiztan mayizichiz cjen, tsjii curumi kiskatasacha. Pero jakziltat ana zuma munaziñi kuzziz cječhaja, jalla niiqui čjulul parlizcumi zizcumi paazcumi anaž čjulumi cjequičha Yooz yujcquiziqui. ³ Nižaza tsjii žoñiqui tjapa niž želinchiznaca tojnasaž niiqui, nižaza Cristuž cjen persun curpumiž ujšta cjisjapa intirjasaž niiqui, pero ana zuma munaziñi kuzziz cječhaja, jalla niiqui čjulul paazcumi inakaz cjesača nii persunaltajapa.

⁴ Zuma munaziñi kuzziz žoñiqui tižta kuzzizza. Pazinziz kuzzizza, nižaza okzñi kuzzizza, nižaza ana iñiziñi kuzzizza, nižaza ana persun kamaña alawasñi kuzzizza, nižaza ana mit kuzzizza. ⁵ Nižaza ana atinar kuzzizza, nižaza zuma munaziñi kuzziz žoñiqui ana malcriat kuzzizza. Nižaza persun kuzcamakaz anaž kamz pecča. Nižaza ana žawjñi kuzzizza. Nižaza ana anawal ayñi tjepuns kuzzizza. ⁶ Nižaza tsjii jilaž ujqiz tjojši cjenaqui, anaž chipasacha zuma munaziñi kuzziz žoñiqui. Antiz tsjii jilaž zuma paachi cjenaqui, nekztan chipsnasača. ⁷ Čjulul pruebanaca tjonanami zuma munaziñi kuzziz žoñiqui awantiča. Nižaza zuma munaziñi kuzziz žoñiqui parti criichinacž puntuquiztan persun kuzquiz cječa; “Zuma kuzzizlan”, cjican. Nižaza zuma munaziñi kuzziz žoñiqui parti criichinacž puntuquiztan persun kuzquiz: “Zuma kamačan”, cječa. Nižaza čjulul pruebanacaž tjonanami Yoozquin tjuřt’iñi kuzziz cjequičha zuma munaziñi kuzziz žoñiqui.

⁸ Nii zuma munaziz kamañaqui anawira tucuzinznacuīcha. Nii Yooziž tjaata taku paljayz kamañaqui tucuzinznacuīcha; nižaza nii ana pajta taku čhiiz kamañaqui zakaz tucuzinznacuīcha. Nižaza nii Yooz puntu zumpacha zizta paljayz kamañaqui panž tucuzinznacuīcha. ⁹ Tii muntuquiz žejlcanaqui Yooz puntuquiztan anapanž tjappacha zizi atasacha. Nižaza Yooz puntuquiztan anapanž tjappacha intintiskati atasacha. ¹⁰ Wiruñiqui Yooztan kamcanaqui Yooz puntu tjappacha zizaquīcha. Jalla nii timpuqui Yooz puntu tjaajinz kamañanacaqui kataquīcha.

¹¹ Jalla tižta iratača Yooz puntu zizqui. Žoñiqui kolta uza cjanaqui, ocjal čhiičhiiz čhiīniča, nižaza ocjal pinsi pinsiñiča, nižaza ocjalž pinsamintuchiz tantiñiča. Jalla nižta žejltača ocjala cjanaqui. Jazizti pajk žoñi cjisquiqui, ocjalažtakaz čhiičhiiznacami, pinsiznacami jaytitača. Jalla nižta irataž Yooz puntunaca zizqui. ¹² Zur ispijquiz persun yujcqui ana zuma kjanaž tjenča. Jalla nižta iratača anziqui Yooz puntunaca zizqui, ana kjana. Wiruñiqui Yooztan kamcan zuma kjanaž zizaquīcha Yooz puntuqui. Anziqui anaž tjappacha zizzuca Yooz puntuqui. Wiruñiqui Yooztan kamcan tjapa Yooz puntunaca zizaquīcha, jaknužt Yoozqui učhum puntuquiztan zumpacha zizzaja, jalla nižta. ¹³ Ultimquiziqui criichi žoñinacaqui Yoozquin tjapa kuzziz wiñaya cjequīcha. Nižaza criichinacaqui Yoozquiztan zumanaca niž jaru niž jaru tjewznaquīcha. Nižaza criichinacaqui zuma munaziñi kuzziz wiñaya cjequīcha. Pero tsjiīča chekan waliqui, zuma munaziñi kuz, jalla nii.

14

YOOZ TAKU PALJAYZ KAMAÑA PUNTU

¹ Jalla nižtiquiztan zuma munaziz kamañquiz kuz tjaa. Jalla nii kamañača juc’ant chekanaqui. Nižaza Yooz Espiritu Santuž tjaata kamañanacquiz kuz tjaa. Yooz taku paljayz kamañquiz juc’anti kuz tjaa. ² Nii anaž pajta taku čhiiz kamañaqui anača chekanaqui. Nii kamañčiz žoñiqui Yoozquizkaz čhiīča. Anaž žoñžquiziqui čhiīča. Jalla nuž ana pajta taku čhijan parti žoñinacaqui anaž intintazi atča. Espiritu Santuqui ana zizta čhojšta taku paljayzkatča nii ana pajta taku čhiīñi žoñžquiz. ³ Pero nii Yooz taku paljayñi žoñiqui parti criichinacžquiz paljayčha, juc’ant zuma kamajo, nižaza Yoozquin tjuřt’iñi kuzziz cjejajo, nižaza kuzta cjejajo. ⁴ Nii ana pajta taku čhiīñi žoñiqui persunjapakaz yanapča Yoozquin juc’anti kuzziz cjisjapa. Nii Yooz taku paljayñi žoñizti parti criichinacžquiz yanapča Yoozquin juc’anti kuzziz cjejajo.

⁵ Wejrqui ančhucaquiz cjiwčha, tjapa ančhucqui ana pajta taku čhiičhiīñi cječhaja. Pero juc’ant chekanaqui, Yooz takunaca paljayñiz cječhaja, jalla nižta anchal pecučha. Nii Yooz takunaca paljayz kamañčiz žoñiča juc’ant chekanaqui nii ana pajta taku čhiičhiiz kamañčiz žoñžquiztanacuī. Jalla nižtiquiztan ana pajta taku čhiičhiizcu, parti criichinacžquiz intintiskatz waquiziča Yoozquin juc’anti kuzziz cjejajo.

ANA PAJTA TAWKZTAN PALJAYZ KAMAÑA PUNTU

⁶ Jilanaca, cullaquinaca, ančhucaquiz tjonžcu ana pajta tawkžtan paljayaž niiqui, nii paljayaquī inakaz cjequīča ančhucaquiz. Ana yanapasača tsjan zuma kamañčiz cjejajo. Ančhucaquiz yanapžjapa, wejlaquī kjanapacha paljaystanča, tsjii Yooziž tjaata

ew takumi, tsjii Yooz puntu zizta takumi, tsjii Yooziž intintiskatta takumi, tsjii Yooz puntu catokta takumi, jalla nii. Nekztan ančhucqui yanaptaž cjequičha, Yoozquin juc'anti kuzziz cjisjapa.

⁷ Tsjii pincallu pjujñi zoñiqui čhjakčhjakauiz niiqui, nii pjujta wirsu ana pajta cjequičha. Nižaza pincallu pjujñinacami quitara icñinacami čhjul musicunacami tsjii wirsu ana kjanapacha tejlznaquiz niiqui, parti zoñinacazti čhjul wirsut pjujčhaja, icčhaja, anaž tantiyi ataquičha. Jalla nižta iratača ana pajta tawkžtan čhiizqui. ⁸ Tsjii quira zalzjapa trompetaz ana zuma claro tjawunaquiz niiqui, jalla nuž ana zuma tjawuntiquiztan zultatunacaqui anaž listu tjaczi cjequičha nii quirajapaqui. ⁹ Jalla nižta irata zakaz ančhucquiz watčha. Tsjii criiči zoñiqui ana intintazuc takuž paljayaquiz niiqui, ančhucqui ana intintichiz cjequičha, čhjulut čhiitčhaja, jalla nii. Jakziltat ana intintazuc takuž čhiitčhaj niiqui, inakaz čhiičha. ¹⁰ Tii muntuquiz tjapaman takunacapanž zejlž, jaz. Nižaza zapa takuqui intintitaž cjesača jakziltizquizimi. ¹¹ Pero wejrqui tsjii čhiita taku anal intintasaž niiqui, niwjctanaqui yekja wajtchiz zoñiztakaztča nii čhiini zoñizquiztanauqui. Nižaza nii yekja taku čhiini zoñiqui wejtquiztan yekja wajtchiz zoñiztakazza. ¹² Ančhucquiz nižtakazza. Ančhucqui Espiritu Santuž tjaata kamañanacami anča tanz pequičhucčha. Jalla nižtiquiztan ančhucqui tsjan chekan kamañanacuz kuz tjaaz waquizičha, parti criichinacaz Yoozquin juc'anti kuzziz cjejajo.

¹³ Jalla nižtiquiztan jakziltat ana pajta taku chiyachaja, Yoozquin mayiziz waquizičha, niiz čhiita taku zuma intintiskatzjapa parti criichinacžquiz. ¹⁴ Nižaza wejrqui ana pajta tawkžtan Yoozquin mayizaž niiqui, wejt animukaz mayaquičha. Wejt kuzpacha anaž intintičha. Jalla nižtiquiztan inakaza wejt kuzqui. Ana čhjul provechumi jwesasača. ¹⁵ Jalla nuž cjenauqui kjažt cjes wejrqui? Kuztanami animužtanami Yoozquin mayiziz waquizičha. Nižaza kuztanami animužtanami Yooz wirsu its waquizičha. ¹⁶ Animukaz ana pajta tawkžtan Yoozquin gracias cjan chiyasača. Pero jalla nuž chiyana parti nonžni zoñinacaqui anaž intintazi atasača. Jaziq: “Amén. Jalla nužoj cjila”, cjan ana kjaazni atasača. ¹⁷ Ana pajta čhiita orasunaqui walikaz cjesača, Yoozquin gracias cjanauqui. Pero nii orasunaqui parti criichinacžquiziqui anaž yanapčha, Yoozquin juc'anti kuzziz cjejajo. ¹⁸ Wejrqui ana pajta tawkžtan juc'anti chiyučha tjapa ančhucquiztan. Jalla nižtiquiztan Yoozquin gracias cjan chiyučha. ¹⁹ Jalla nuž cjenami parti criichinacžtan ajczcu, wejrqui nii parti criichinacžquiz tjaajinz pecučha. Jaziq: ana pajta tawkžtan anal čhiiz pecučha. Jalla nuž chiyana parti criichinacaqui anaž tantiyi atasača. Jalla nižtiquiztan iclizziz zoñinacžtan ajczcu pjijska intintita takunaca čhiiz pecučha, tunca waranka ana pajta takunacžtan.

²⁰ Jilanaca, cullaquinaca, pruebaž tjonan, anapan uj paa. Antiz zuma pinsiñiz cjee. ²¹ Cjijrta Yooz takuqui, tuž cjiča: “Wejrqui yekja wajtchiz zoñinacžquiz paljayskatača. Ninacaqui ana intintazzuc tawkžtan tii wajtchiz zoñinacžquiz paljayaquičha. Nižta ana pajta taku nonžcanami tii wajtchiz zoñinacaqui anaž wejtquin kuzziz cjequičha. Jalla nuž cjiča Yooz jiliriqui”. ²² Ana pajta takunaca paljayaquičha jalla nii čhiita takuqui ziñalažtakaz cjequičha, ana criiči zoñinacžquiziqui. Nii ana intintazzuc takunacaqui anača criiči zoñinacžtajapa. Yooziž tjaata takuž jalla niičha criiči zoñinacžtajapaqui. Nii takuqui anača ana Yoozquin criiči zoñinacžtajapaqui. ²³ Tjapa criiči zoñinacžtan ajcziz cjen tsjii ana criichinacaqui luzasača. Nekztan, ana pajta takunacakaz čhiini nonznaquiz niiqui, ninacaqui criiči zoñinacžquiz chersnaquičha lucurat zoñinacžtakaz. ²⁴ Pero criichinacaqui Yooziž tjaata takunacakaz paljayaquiz niiqui, nekztan nii ana criiči zoñinacaqui persun kuzquiz sint'auquičha. Yooz taku paljajtaž cjen, nii ana criiči zoñinacž ujnaca tjeēžtaž cjequičha. Nii criichinacž čhiita takunaca nonžcu persun kuzquiz amayt'asaquičha, nekztan persun ana zuma kamtaž pajaquičha. ²⁵ Jalla nuž ninacaž chjozaca uj paatanacaqui tjeēžtaž cjequičha. Jalla nižtiquiztan quillžcu, werar Yoozquin macjatasacha, nižquin sirwizjapa. Nekztan chiyaquičha; “Yoozqui ančhucatanalčha”, cjanauqui.

CULTO PAAZ PUNTO

²⁶ Jilanaca, cullaquinaca, iclizziz zoñinacžtan ajczcan, jalla tuž waquizičha. Yekjapanacaqui Yooz wirsu tjaajnasacha. Yekjapanacazti tsjii zuma taku tjaajnasacha. Yekjapanacazti tsjii Yooziž tjaata taku intintiskatasacha. Yekjapanacazti ana pajta taku paljajasača. Yekjapanacazti nii ana pajta čhiita taku zumpacha intintiskatasacha. Jalla niiqui walikazza. Pero tjapa čhiita takunacaqui criichinacžquiz yanapz waquizičha, Yoozquin juc'anti kuzziz cjejajo. ²⁷ Nii ana pajta taku paljajni zoñiqui tsjii pucultan čhjepultanž nuž cjesača. Nižaza niž jaru niž jaru turnasasacha. Nižaza ninacž čhiita taku intintiskatta cjis waquizičha. ²⁸ Intintiskatni zoñi ana želaquiz niiqui, nekztan ana pajta takunaca ana čhiiz waquizičha. Pero nii ana pajta taku čhiini zoñinacaqui persun

kuzquiz paljayasača, Yoozquinami. ²⁹ Nižaza nii Yooz takunaca paljajni žoñinacaqui tsjii pucultan čhjepultanž nuž cjesača. Parti criichinacaqui ninacž čhiita taku zumpacha tantiyaquičha, werara ana werara paljajni, jalla nii. ³⁰ Yoozqui tsjii julzi žoñžquiz taku tjaaquiz niiqui, nekztan nii ora čhiñiqui nužquiz apatatasacha, niž čhiizquiztan. ³¹ Jilanaca, cullaquinaca, paljajni žoñinacaqui niž jaru niž jaru paljayz waquiziča, parti criichinacaž Yooz taku zumpacha zizajo, nižaza juc'anti Yoozquin kuzziz pek'inchayta cjejajo. ³² Nii Yooz taku paljajni žoñinacaqui persun kuzquiz zuma ewjas waquiziča, niž jaru niž jaru paljayzjapa. ³³ Iclizquiziqui Yoozqui anaž tsjiiza tsjiiza arañi pecča. Iclizziz žoñinacžtan ajcžcu zuma lijituma Yoozquin rispita. Zuma walikaz ajcz waquiziča. Jalla nuž pecča Yoozqui.

Jalla tuž criiči žoñinacaqui ajczñipanča tjapa wajtquiziqui. ³⁴ Nižaza iclizquiziqui maatak criichinacaqui ch'ujupanž želasača, anaž čhiiz waquiziča. Nižaza maatak criichinacaqui luctakž mantuquiz cjistanča. Jalla nuž cjiča cjiirta Yooz takuqui. ³⁵ Maatakaqui tsjii puntu ana zuma intintičhaj niiqui, kjuyquin persun luctakžquiz pewcznaquičha zuma intintizjapa. Nii ajcztiquizpacha ana pewcznaquičha, criichinacžtajapa ana ombrawillta cjejajo.

³⁶ Ančhucqui nii tjaajinta jaru kamz waquiziča. Yooz takuqui ančhucquiztan anaž kalltiča. Nižaza anača ančhuc alajquizkaz Yoozqui taku tjaachiui. Weriz tjaajintacama kamča tjapa iclizziz žoñinacaqui. ³⁷ Jakziltat Yooz taku paljayz kamañchiz cječhaja, nižaza jakziltat Espiritu Santuž tjaata kamañchiz cječhaja, jalla ninacžlaqui tii weriz cjiirta taku pajstanča. Jalla tii takučha Yooz Jilirž mantitaqui. ³⁸ Jakziltat tii weriz cjiirta taku ana pajz pecčhaj niiqui, parti criichinacaqui nii žoñžquiz anaž pajaquičha. Nii žoñiqui anapanž Espiritu Santuž tjaata kamañchizqui.

³⁹ Wejt jilanaca, cullaquinaca, tužučha chekanaqui. Yooz takunaca paljayz kamañquiz kuz tjaa. Pero tsjii žoñiqui ana pajta tawkžtan čhiyaquiz niiqui, jalla nii čhiñi žoñžquiz anaž atajz waquiziča. ⁴⁰ Jilanaca, cullaquinaca, iclizquiziqui zuma jurmali cultu paaz waquiziča, nižaza ajcztiquiz paljajninacaqui niž jaru niž jaru čhiiz waquiziča.

15

JESUCRISTUZ JACATATA PUNTO

¹ Jilanaca, cullaquinaca, weriz tjaajinta takunaca cjuñskatz pecučha. Wejrqui werar liwriñi Yooz taku tjaajinchinča. Nižaza weriz tjaajintanaca nonžcu ančhucqui catokchinčučha; nižaza nii tjaajintacama kamzjapa tjup kuzzizčhucča. ² Nižaza liwriñi Yooz taku tiraž catokaquiz niiqui, nii liwriñi Yooz takuž cjen ančhucqui tsjan tsjan ujnacquiztan liwriita cjequičha, tsjan zuma kamzjapa. Juñta kuzquizkaz catokchizlaj niiqui, nii juntuñallakaz catoktquiztan ultimu ana liwriitaž cjequičha.

³ Wejrqui ančhucquiz juc'ant chekan takunaca tjaajinchinča. Tuquiqui wejtquiz zakaz nii zuma takunacaqui tjaajintatača. Jalla tužučha nii tjaajinta takunacaqui. Jesucristuqui učhum uj laycu ticziča. Jaknužt Yooz tawk liwruquiz cjiiratažlaja, jalla nii cjiirta jaru cumplissičha. ⁴ Nekztanaqui Jesusiž curpuqui tjažtatača. Nekztanaqui nuž tjažtquiztan čhjep majquiztan ticziquiztan jacatatchičha. Jaknužt Yooz tawk liwruquiz tuqitan cjiiratažlaja, jalla nii jaru cumplissičha. ⁵ Jacatatžcu Jesucristuqui Pedružquiz parizichiča. Nekztanaqui niž illzta apostolanacžquiz parizichizakazza. ⁶ Nekztanaqui niž wiruñ pjijska patac jilanac ajczquiz parizichizakazza. Jila parti ninacaqui tira žejtča, tsjii kjažta žoñinacakaz ticziqui. ⁷ Niž wiruñ Jacobžquiz parizichizakazza. Nekztanaqui tjapa niž illzta apostolanacžquiz parizichizakazza.

⁸ Ultimquiziqui wejtquiz zakaz parizichiča. Wejrqui parti apostolanacžquiztan wirwirilla Yooz partiqui luzzinča. ⁹ Wejrqui parti apostolanacžquiztan ana anča waquizuča. Tuquiqui wejrqui Yoozquin criichinacž quintra ojklajniča. Jalla nižtquiztan anača Cristuž apóstol cjeta cjučuca. ¹⁰ Yooz wejtquiz okžniž cjen, wejrqui apóstol kamañquiz uchtitča. Pero ana ina Yoozqui wejr utčiča. Wejrqui apóstol kamañquiz juc'anti jilacami langzinča nii parti apostolanacžquiztan. Nii langztquiztan wejrqui ana honorchiz cjučuča, Yoozza honorchizqui. Yoozqui wejtquiz wali yanapčiča, apóstol kamañquiz zuma cumplisjapa. ¹¹ Nužulkazza nii puntuqui. Čekpachača wejrnacqui ančhucquiz liwriñi Yooz taku paljaychintqui. Jaziqui ančhucqui nii liwriñi taku tjapa kuztan catokchinčučha.

ZOÑINACAQUI JACATATAQUICHA

¹² Jaziqui wejrnacqui tjaajinchinča, Jesucristuqui ticziquiztan jacatatchi, jalla nii. Yekjap ančhuczti čhiñičha: "Žoñinacaqui ticžcu ana jacatatasacha". Čkjažta nižta cjesajo? ¹³ Ticziquiztan ana jacatattasaž niiqui, Jesucristuqui anapaj jacatatchi cječhani. ¹⁴ Nižaza Jesucristo ana jacatatchizlaj niiqui, jalla nižtquiztan wejrnacaz paljajta liwriñi taku nuž

cjenaqui inapankat cječhani. Nižaza ančuca Cristužquin criichi kamañauqui inapanzakat cječhani. ¹⁵ Wejrnacqui “Yoozqui Cristo jacatatskatchiča” jalla nuž cjiwchiya. Ana jacatatchizlaj niiqui, wejrnacqui toscar tisticužtakazlani Yooz puntuquiztanani. Ticzi zoñinacauqui ana jacatattasaž niiqui, Yoozqui Jesucristo anapaj jacatatskatchi cječhani. ¹⁶ Ticzi zoñinacauqui ana jacatattasaž niiqui, Jesucristupacha anapaj jacatatchi cječhani. ¹⁷ Nižaza Jesucristuqui anapan jacatatchizlaj niiqui, ančucaž nižnuž tjapa kuztan criitaqui inapankat cječhani. Ančuca ujquiztan anapan liwriita cječhani. ¹⁸ Nižaza Jesucristužquin criichi ticzi zoñinacauqui ninacž ujchiz cjen casticta cječhani. ¹⁹ Jesucristužquin criichinacauqui ultim liwriiz ora tjewža. Nii tjewzqui inakazlaj niiqui, učumqui ana criichi zoñinacžquiztan juc'anti incalltaž cječhani.

²⁰ Pero ultim werara Jesucristuqui ticziquiztan jacatatchipanča. Jalla niičha primir ticziquiztan jacatatchi zoñiqui, primira pookchi zkala ricujtažtakazza. ²¹ Primirquiztanpacha tsjii zoñiž uj paachiž cjen, tjapa zoñinacauqui ticstanča. Jalla nižtakaz tsjii zoñiž cjen tjapa Jesucristužquin criichi zoñinacauqui jacatataquičha, Yooztan wiñaya kamzjapa. ²² Adán cjeta zoñiž cjen tjappachaž ticža, jalla nižtakaz Jesucristo cjeta zoñiž cjen tjapa nižžquin criichi zoñinacauqui jacatatskatta cjequičha. ²³ Nižaza tjapa criichinacauqui jaknužt Yooz munčhaja, jalla niicama jacatatskatta cjequičha. Jesucristo, niičha primiraqui. Nekztan Jesucristuž tjonž tjuñquizqui niž parti zoñinacauqui jacatataquičha. ²⁴ Jalla niž wiruñ niž parti zoñinacauž jacatattiquiztan, tii muntuquiz tucuzinzaquičha. Nekztan tjapa Jesucristuž quintra jilirinacami, nižaza niž quintra mantiñinacami, nižaza niž quintra azziznacami, jalla tjappacha liwj tjtantaz cjequičha. Jalla nekztanraqui tjapa mantizqui Yooz Ejpžquin intirjitaž cjequičha. ²⁵ Pero anziqui Cristuqui tira mantiñanča niž quintranaciona liwj atipscama. Niiž quintranaca tjewcžtažokaz cjequičha. ²⁶ Ultimquiziqui ticzqui atiptaž zakaz cjequičha. Ticzqui ana iya želaquičha. ²⁷ Yoozqui Cristo utchiča tjappacha mantizjapa. Yooz Ejpkažana ana Cristuž mantuquiz žejlča. Jalla nii puntu kjanača. Tjapa nekztanraqui Cristuž mantuquiz žejlča. ²⁸ Yoozqui Jesucristo utchiča, tjappacha mantizjapa. Ultimquiziqui Jesucristo Yooz Majchqui tjapa tii muntuquiz žejlñinacami atipžcu, niipachaž Yooz Ejpž mantuquiz cjequičha. Yooz Ejpča wiñaya juc'ant chekanaqui cjequičha, tjappachquiztanauqui.

²⁹ Tsjiilla cjesača, jacatatz puntzakaz. Ančhucaltaž tsjii cuzturumpi žejlča, criichi zoñiqui ima bautistan, ticziž cjen, žejtñi criichi zoñiqui nii ticzi criichiž cuntiquiztan bautismo tanzñiča. Ticziquiztan ana jacatatchi cječhaja, ¿Kjažtiquiztan nižta paa ančhucjo? ¿Čhjuljapa bautismo tanžjo? ¿Ticzi zoñiž cuntiquiztanajo?

³⁰ Nižaza ticziquiztan ana jacatatchi cječhaj niiqui, ¿Kjažtiquiztan wejrnacqui zapuru sufrican Yooz taku paljayz kamañquiz tira ojklajojo? ³¹ Apóstol kamañquiz ojklayan ančhucqui Jesucristo Jiliržquin criichinčhucča. Jalla nuž cjen cjeintuž wejrcui. Jalla nuž čhiican werar razunal čiyučha. Nižaza zapuru wejrcui ticz llaquizican želuča, apóstol kamañquiz ojklayan. Jilayna, jalla nuž čhiican, werar razunal čiyučha. ³² Wejrcui Efeso cjeta wajtquin preso cjanacuqui anawal q'uit animalanacžtan kichjaskattatača. Ticziquiztan anažlaja jacatattñi niiqui, weriž nuž sufritaqui inakat cječhani. Ana criichi zoñiž pinsita jaru inapankazza weriž sufritaqui. Ninacauqui tuž cjiñiča: “Lujlžla, licžla, jaka kat učumqui ticznačan”, jalla nuž cjiñiča ana criichi zoñinacauqui. Ticziquiztan ana jacatattasaž niiqui, nuž cjiñi zoñinacauqui zuma razunchiztakat čhičhani. Pero ultim zoñinacauqui jacatataquičha.

³³ Jaziqui ančhucqui anaž incallskata. Ana zuma kamañquiz mazinacchizčhucčhalaj niiqui, ančhucqui zuma kamañquiztan tsjii kjutñi čhijataž cjesača. ³⁴ Ančhucqui zuma lijtum razunanacchiz cjsna; nižaza lijtuma cjee; anaž uj paa. Yekjap ančhucqui Yooz puntunaca ana zuma zizza. Jalla nii ančucaquiz čhižinuča, ančhuc azajo.

JACATATCHI ZOÑINACŽ CURPU PUNTU

³⁵ Cunamit tsjii zoñiqui pewcznačan, tuž cjan: “¿Jaknužt ticzi zoñinaca jacatataquejo? ¿Čhjuluz cherchi curpuchiz cjequejo?” ³⁶ Zumzu pewczñi pewczičha. Semilla čhjaczcu, nii čhjacta semillaqui ana katchi cjequiz niiqui, ew zkala ana jecznasacha. ³⁷ Nii čhjacta semillaqui anaž ew zkalapacha cjesača. Nii čhjacta semillaqui semillakazza, trigo cjenami, yekja cjenami, semillakazza, anaž ew zkalapacha cjesača. ³⁸ Semilla čhjactiquiztan jaknužt Yoozqui munčhaja, jalla nižta ew zkala ulanskatča. Čhjacta semillquiztan jama, punta puntaž ew zkala ulanča. Tjapa zkananacauqui anača tsjiikaz. Punta punta žejlča. ³⁹ Jalla nižta iratača tii muntuquiz žejlñi curpuqui. Zoñinacž curpuqui yekjača. Čh'iznacž curpuqui yekjača. ⁴⁰ Nižaza arajpachquin žejlñinacž curpuqui yekjača. Nižaza yokquiz žejlñinacž curpuqui yekjača. Arajpach curpuqui tsjemata cheechi tjeeža yokquiz žejlñi curpuquiztan. ⁴¹ Tjuñ kjanaqui tsjematača jiiž kjanquiztan. Nižaza tsjematazakazza warawarž kjanquiztan. Nižaza tsjii warawarž kjanaqui tsjematazakazza yekja warawarž

kjanquiztanaqui. ⁴² Jalla ništa iratača jacatatzqui. Ticzi curpuqui tsjematača jacatatchi curpuquiztan. Nii ticzi curpuqui tjatža, nižazaž mojkča. Nii jacatatchi curpuzi ana ticznasača, nižaza ana mokasača. ⁴³ Nii ticzi curpuqui ana honorchizza. Nii jacatatchi curpuzi zuma honorchizza. Nii ticzi curpuqui ana azzizza. Jacatatchi curpuzi walja azzizza. ⁴⁴ Nižaza ticzcuca curpuqui tii muntuquiz kamzjapa curpukazza. Jacatatchi curpuqui tsjematača, wiñaya kamzjapa. Tii muntuquiz kamcan, zoñinacaqui curpuchizza. Ništa zakaz jacatatzcu curpuchiz zakaz cjequiča, wiñaya kamzjapa.

⁴⁵ Cjijrta Yooz takuqui tuž cjicha: “Tuquita zoñiqui Adán cjitatača, nižaza žejtñi curpuchiztača, tjapa niž majch maatinacztajapaqui”. Cristuqui Adanztapachazakazza. Jalla niiqui wiñaya žetiž tjača, tjapa nižquin criichi zoñinacztajapaqui. Yooztan kamz, jalla niiča wiñaya žetiqui. ⁴⁶ Tii muntuquiz zoñinacaqui kamča žejtñi curpuchiz. Wiruñauqui jacatatzcuqui zoñinacaqui wiñaya žejtñi curpuchiz cjequiča. ⁴⁷ Tuquita zoñiqui yok pjilquiztan paatača. Wiruñta zoñiqui, Jesucristo Jiliricu, arajpachquiztan tjonchicha. ⁴⁸ Tii yokquiz kamñi zoñinacž curpuqui Adanz curpu iratača. Nižaza Yooztan arajpachquin kamñi criichinacž curpuqui Jesucristuž jacatatchi curpu iratača. ⁴⁹ Učhumnacaqui Adán irata curpuchizza. Pero jacatatzcu Jesucristo irata kamaquiča, ew curpuchiz.

⁵⁰ Jilanaca, cullaquinaca, jalla tii puntu tjaañuča, ančhucaquiz zizkatzjapa. Janchichiz nižaza ljokchiz curpuqui arajpach wajtquin ana luzasača. Nižaza tii mojkñi curpuqui anaž wiñaya žetasača arajpachquin. ⁵¹ Tsjii zakaz ančhucaquiz zizkatz pecuča. Tjapa criichinacaqui anaž ticznauquiča. Pero tsjii ratullakaz curpunacaqui campiizintaž cjequiča. ⁵² Tsjii chujquiqui jaknužt ch'ipquinižlaja, jalla nuž tsjii ratulla curpu campiizintaž cjequiča. Arajpach anjilaž trompeta tjawžtan, curpunacaqui campiizintaž cjequiča. Nii trompeta tjawžtan, ticzi zoñinacaqui jacatatskattaž cjequiča, ana iya ticzjapa. Nižaza žejtñi zoñinacž curpunacazakaz campiizintaž cjequiča. ⁵³ Tii yokquiz žejlñi curpuqui anaž wiñaya tjuřni cjesača. Jalla nižtiquiztan učhumqui ew curpuž tanstanča wiñaya žejtzjapa. Nižaza učhum ticzñi curpuqui anaž wiñaya tjuřni cjesača. Jalla nižtiquiztan učhumqui ana ticzñi curpu tanstanča. ⁵⁴ Učhumnacaqui ew wiñaya žejtñi curpuchiz cjequiča, nižaza ana ticzñi curpuchiz. Jalla nuž wattan Yooz takuqui cumplissi cjequiča. Yooz takuqui tuž cjicha: “Ticzqui atipžtaž cjequiča. Jalla nižtiquiztan ana iya ticz zelaquiča. ⁵⁵ Nižaza ticzqui anapanž iya atipaquiča”. Ticzqui anaž iya zoñinacžquiz llaquita cjiskataquiča. ⁵⁶ Ujchiz cjen ticz žejlča. Nižaza ticzqui zoñinacžquiz llaquita cjiskatča. Nižaza tuquita cjijrta liiqui zoñinacžquin persun ujnaca tjeeža. ⁵⁷ Wejrqui Yoozquin ancha gracias cjican tjaa-uča. Jesucristo Jilirž cjen učhumqui ticzquiztan atipaquiča.

⁵⁸ Jalla nižtiquiztan, weriž pecta jilanaca, Yoozquin tjuřt'iñi kuzziz cjee, nižaza Yoozquin tjuř kuzziz cjee, nižaza Jesucristo Jilirž tjaata kamañquin juc'anti juc'anti kuz tjaa. Ančhucqui zizza, Jesucristo Jiliržtjapa langzqui anača inaqui.

16

CRIICHINACZTAJAPA PAAZ JUNTIZ PUNTU

¹ Tsjii zakal chiizinuča, criichinacztajapa paaz juntiz puntuquiztan. Jaknužt Galacia provinciqui wejrqui tjapa iclizziz zoñinacžquiz chiizinchinčhalaja, jalla ništa irata ančhucaquiz chiizinuča, paaz juntantiz waquiziča, pori criichinacžquiz yanapzjapa, jalla nii. ² Zapa siman tumincuqui ančhucqui ančhucaž cantiquiztan jama t'akz waquiziča. Jalla nuž t'akzcu chjojwaquiča wejt tjonzcama. Nekztan weriž tjonan, ana zoñ zoñquiztan apura ojklayan paaz juntantichuca. Ančhucaž t'akzta paazquiqui listupachakaz cjequiča. ³ Nižaza ančhucqui tsjii kjaž jilanaca illz waquiziča, nii juntantita paaz chjichñijapa Jerusalén wajtchiz criichinacžquiz. Nižaza ančhucqui nii illzta jilanacžquiz tsjii carta credencialž tjaaquiča. Nekztanaqui wejr tjonzcu, wejr pachal ninaca cuchanzcaha Jerusalén watja. ⁴ Wejr ojkučuca cjequiz niiqui wejtтан chicaž okaquiča ninacaqui.

TSJII KJAZT PUNTUNACA

⁵ Ima tjoncan, wejrqui Macedonia yokaran ojklayasaj cjiwča. Wiruñauqui Corinto irantasaj cjiwča, ančhucaquiz tjonzjapa. ⁶ Irantižcu tsjii kjaž maj kamačan, uz cunamit nicju sac timpu watačani. Nekztanaqui ančhucqui wejt ojklayzjapa yanapasacha, jakzi ojkc cjenami, jalla nii. ⁷ Wejrqui tsjii upacama watcankaz ana tjonz pecuča. Antiz tsjii kjaž maj ančhucatan kamz pecuča, Yooz Jiliriz munan. ⁸ Pero Efes wajtquin kamača Pentecostes tjuñicama. ⁹ Tii Efes wajtquiz ancha Yooztajapa langz žejlča. Nižaza zumpachapan langznan, walja zoñinacaqui criyachani. Nižaza walja Yooztajapa langzñi quintra zoñinaca žejlča.

¹⁰ Timoteož irantižqutan, ančhucqui Timoteož kuz cuntintupanž cjskataquiča. Niiqui Yooz Jiliržtajapa langža, wejr irata. ¹¹ Jalla nižtiqiztan anaž jecmi ančhucaqiztan nii Timoteo iñarasača. Antiz ančhucqui juc'antiž yanapaquiča, nii zuma cuntintu tira ojklajajo. Nižaza nii yanapaquiča, wejr chertzni quejžcajo. Tekzi wejrqui Timoteo tjewznuča parti criichi jilanacžtan.

¹² Apolos jilž puntuqiztan tiil maznuča. Wejrqui ancha nižqiz rocchinča, yekjap jilanacžqiz cumpaňt'ajo, ančhucaquin chertzni. Parti jilanacžtan ojck cjen Apoluqui ana okawk cjichiča. Wiruň niiqui ančhuc chertzni okachani, atchucaž cjen.

¹³ Ančhucqui persun kamaña cwitaza. Yoozquin tjurt'iňi kuzziz cjee. Yooz aztan tjup kuzziz cjee. ¹⁴ Chjulu paacanami zuma munaziňi kuzziz cjee.

¹⁵ Jilanaca, cullaquinaca, ančhucqui zizza. Acaya yokqiz Estefanasqui niž jamilanacžtanpacha primira Yoozquin criichiča. Nekztanaqui ninacaqui parti criichi jilanacžqiz yanapzjapa kuz tjaachiča. ¹⁶ Jalla nižta kuzziz žoňinacž tawk jaru kama. Nižaza tjapa nižta criichinacžqiz yanapňinacami, nižaza Yooztajapa langžňinacami rispitaquiča. Nižaza ninacž tawk jaru kama. ¹⁷ Estefanastan Fortunatžtan Acaicužtan jalla ninacaž tjontan, walja cuntintutača wejrqui. Ančhucaž ana wejttaň žejlchucaž cjen, ninacača ančhuc cuntiquiztan wejr yanapchiqui. ¹⁸ Wejttaň kamcan ninacaqui wejt kuzqiz amtaychiča, jaknužt ančhuca kuzqiz amtayčhaja, jalla nižta. Nižta žoňinacaqui, rispittaj cjila.

¹⁹ Asia provinciquin žejlňi jilanacaqui ančhucaquin tsaanzquiča. Aquilžtan Priscilatan, nižaza ninacž kjuyqiz ajczni jilanacžtan, jalla tjapa ninacaqui ančhuc criichinacžquin tsaanzquiča, Jesucristo Jilirž tjuuqiz. ²⁰ Nižaza tjapa criichi jilanacaqui ančhucaquin tsaanzquiča. Nižaza ančhucaqiz porapat zuma kuztan tsaanassnaquiča.

²¹ Wejrqui Pablutča. Persun kjaržtan tii weriž tsaanta litraqui cjiiruča.

²² Jakziltat Jesucristo Jiliržquin ana kuzziz cječhaja, nižaza quintra cječhaja, jalla niiqui anawalqiz uchtaž cjequiča. ¡Učhum Jesucristo Jiliri urej tjonla!

²³⁻²⁴ Nižaza Jesucristo Jiliriqui ančhucaqiz zuma yanapt'ila. Nižaza wejrqui tjapa ančhucaquin k'ayichuča Jesucristuž cjen. Jalla nužoj cjila. Amén.

SEGUNDA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A LOS CORINTIOS

¹ Wejr Pabluqui Jesucristuž illzta apostoltča. Yoozqui niiz munañpi jaru tii apostol pues-tuquiz wejr utchiča. Jaziqui tii cartal apayžcuča ančhucaquin Corinto wajtchiz žoñinaca. Wejtjan Timoteužtan ančhucaquin tsaanžcuča. Nižaza tjapa Acaya yokquin kamñi žoñinacžquin tsaanžcuča. Ančhucqui Yoozquin criichiz cjen Yooz icliz žoñinacčhucča. ² Učhum Yooz Ejpžtan Jesucristo Jiliržtan ančhucaquiz yanapt'ila. Nižaza ančhucaquiz walikaj kamkatla.

YOOZ EJP ANCHA OKŽŇI NIZAZA KUZŇI KUZIZ

³ Učhum Jesucristo Jilirž Yooz Ejpžquiz honora waytitaj cjila. Yooz Ejpqui okžni kuzziz-panča, nižaza sufrita žoñinacžquiz zumpacha kuzñipanča. ⁴ Wejrnacaž sufranami Yooz Ejpqui kuzñipanča, nitzapacha wejrnacaž sufrita jilanacžquiz kujapa. Nekztanaqui wejrnacqui sufrita jilanacžquiz maznasacha, "Yoozqui amquiz kuznasacha", cjican. Nižaza wejrnacpacha ninacžquiz kuznasacha. ⁵ Jesucristužquin criichiz cjen Jesucristuž irata ancha sufrucha. Nižaza Jesucristucha wejrnacaquiz zumpacha kuzñiqui. ⁶ Jaziqui wejrnacqui ančhucaquiz tsjan zuma kuznasacha. Nižaza Yooz taku paljaycan ančhucaltajapa sufrucha, ančhuc liwriya cjisjapa. Nižaza wejrnacqui Yooziž kuztača. Jaziqui nižtazakaz ančhucaquiz kuznasacha. Nekztan ančhucqui kuzta kuzziz cjen sufrisnaca wataquičha, ana ančhuca kuz turwayskatžcu. Jaziqui ančhucqui wejrnac irata sufrican, pasinziz kuztan awantasacha. ⁷ Ančhucqui tjurt'iñi kuzzizčhucča. Jalla nužupanča ančhucqui. Ančhucqui wejrnac irata sufricha. Nižaza Yoozqui ančhucaquiz zakaz kuznaquičha. Jalla nužupanž cjequičha.

⁸ Jilanaca, cullaquinaca, tii puntunaca ančhucaquiz zizkatz pecucha. Asia yokaran ojklaycan, ancha sufrichinča. Jalla nuž sufrican azi upzižtakaz cjsintinaca, ticz-mayažtakaztača. ⁹ Jalla nižta sufritiqiztan kuzquiz tantiichinča, ticzucapan, jalla nii. Pero Yoozza ticzinacami jacatatskatñiqui. Jalla nižta sufrichinča, persun azquizimi nižaza pinsitanacquizimi ana kuzziz cjisjapa, antiz Yoozquin juc'anti kuzziz cjisjapa. ¹⁰ Ultimquiziqui Yoozqui wejr liwriichinča, nii ticzmaya ojklayta pruebanacquiztan. Nižaza wilta nižta prueba tjonaquiz niiqui wilta Yoozqui wejr liwriyaquičha. Yoozquin kuzziz cjican, jalla nužupanča wejt razunaqui. ¹¹ Ančhucqui wejtquiz mayizinalla, wejt pruebanacquiztan liwriita cjisjapa. Jalla nuž ančhucaž ancha mayizintaž cjen liwriital cjeeča. Jalla nekztan weriž yanaptaž cjen ančhucqui Yoozquin gracias cjican chiyasača. Jaziqui wejtajapa mayizinalla.

PABLO CORINTO WAJTQUIN OJKZ PECATČHA

¹² Wejrqui ančhucatan, nižaza tjapa žoñinacžtanami Yooz zuma kamañchiz kamchinča, zuma ljituma. Ana pizc kuzziz kamchinča. Wejt kuzquiz zizuča anal toscara chiyučha, weraral chiyučha. Jalla nižta zuma kamcan, ana žoñiž pinsita jaru kamchinča. Okžni Yoozqui wejtquiz yanapchicha, nižta zuma kamzjapa. Jalla nižta zuma kamtaž cjen cuntintutča wejrqui. ¹³ Weriz cjiirtaqui zuma werara zakazza. Liican, ančhucqui kjanaž intintasacha. Ana incallni kuztan cjiiržcuča. ¹⁴ Yekjapanacaqui ančhucaquiztan wejt kuz pajča. Wejt kuzqui juc'anti zumpacha pajspanča ančhucqui. Nekztan Jesucristo Jilirž tjonz tjuñquiziqui ančhucqui weriž cjen cuntintuž cjesacha, jaknužt wejrqui ančhucaž cjen cuntintul cjeeča, jalla nižta. ¹⁵ Ančhucatan wejtjan walikazza. Jalla nužupanča. Jalla nižtiqiztan weriž ojklaytiqiz ančhucaquin wilta tjonz pecaytuča. Nekztan ančhucqui pizc wilta cuntintu cjskattaž cjitasača, weriž pizc wilta tjonžtiqiztan. ¹⁶ Primiraqui Macedonia cjita provinciquin ojkan ančhucaquiz tjonz pecaytuča. Nekztan Macedoniquin ojkažu wilta ančhucaquiz tjonz pecaytuča. Jalla nuž ančhucqui wejr yanaptasača, Judea yokquin irantizjapa. Nužupan tantižcu ana atchinča. ¹⁷ Jalla nižtiqiztan yekpaj žoñinacaqui wejtjapa chiichinča, Pabluqui p'ajpacužtakaz chiichinča, cjican. Anača werara ninacž tantiitaqui. Wejrqui ana tantiyiñča ana criichi žoñižtakaz. Ana criichi žoñinacaqui p'ajpawc razunchiz chiyasača. ¹⁸ Ljitem Yoozqui zizza, wejrqui anača p'ajpacužtakaz chiichintqui, nii ¹⁹ Silvanužtan, Timoteužtan, wejtjan, jalla wejrnacqui anapan p'ajpawc razunanaca chiichintqui. Ančhucatan kamcan Jesucristo Yooz Majch puntuquiztan ljituma chiichinča. Nižaza Jesucristužqui zuma ljitumača. Niiz chiita taku cumpliñipanča. ²⁰ Nižaza tjapa Yooz taku cumpliñipanča. Jalla nižtiqiztan Jesucristuž cjen Yooz tawkquiztan "Nužoj cjila" cjiñča. Nuž cjican Yoozquin honora tjaa-uča. ²¹ Nižaza Yoozza wejtnacquizimi ančhucaquizimi Jesucristužquin tjurt'iñi kuzziz cjskatñiqui. Nižaza Yoozza wejr utchiqui, niiz apóstol cjisjapa. ²² Yoozqui nii

tjeeziĉha, niĉzaza wejtnaca kuzquiz niiz Espiritu Santo luzkatchiĉha. Jalla niĉtquiztan kjana tjeeztaĉha, Yooz Źoĉinacaĉha wejrnacqui, nii.

UJCHIZ ŹOĉI PERTUNTA

²³ Jilanaca, cullaquinaca, Corinto wajtquin tsjii tjonĉni okitaĉha. Pero ana tjonchinĉha, anĉuc ana ujjzapa. Jalla niĉĉha ana wejr tjonĉni razunaqui. Yoozqui zizza, weraral cjiwĉha wejrqui. ²⁴ Anĉucqui Yooz mantuquiz Źejlĉha, anaĉ wejt mantuquiz. Pero anĉucaquiz chiĉĉinaĉhaj niiqui, yanapz pecuĉha, ultimu anĉuc juc'anti cuntintuĉ cjisjapa.

2

¹ Wejrqui tantiichinĉha, imazi anĉucaquin wilta tjonĉni. Wilta llaquiskatz anal pecatuĉha. ² Anĉucaquiz llaquiskatasaz niiqui, anaĉ ĉjulumi wejtquiz cuntintu cjskatasacaĉha. Anĉucĉha wejtquiz cuntintu cjskatĉniqui. Jalla niĉtquiztan anĉucaquiz ana wilta llaquiskatz pecatuĉha. ³ Jaziĉqui anĉucaquin tjonz cjenpacha tuqui cji-rĉrĉquichinĉha zumpacha ewjt'ican, anĉuc anawalinaca azquichjapa. Nekztan wejrqui anĉucaquin irantĉcu, cuntintu cjeeĉha, ana llaquita. Anĉucĉha wejtquiz cuntintu cjskatĉniqui, ĉana jaa? Weriz cuntintu cjen anĉucqui zakaz cuntintuĉ cjesaĉha. Jalla nuĉzupanĉ cjesaĉha. ⁴ Tuqui cji-rĉrĉquican, anĉucajapa anĉha kuzquiz sint'iskatchinĉha nizaza llaquisinĉha, kaazcama. Jalla nuĉ cji-rĉrĉquican anal anĉuc llaquiskatz pecatuĉha, antiz wejt zuma munaziĉni kuz tjez pecaytuĉha. Anĉucatan anĉha munazuĉha. ⁵ Nii ana wali kamĉi Źoĉiĉqui anĉucaquiz anĉha llaquiskatchiĉha. Wejtquiz zakaz llaquiskatchiĉha; pero anĉucaquiz juc'anti. Cunamit anaĉ tjapa anĉucaquiz llaquiskatchiĉzłani, pero jila partipan anĉucaquiztan. ⁶ Jila parti anĉucqui nii ana wali kamĉi Źoĉi casticchinĉucĉha, niĉzaza ĉhaawjkatchinĉucĉha. Nuĉzquizkaz cjila. ⁷ Anziĉqui niĉzquiz pertunz waquiziĉha, niĉzaza niĉzquiz kuz waquiziĉha, nii Źoĉi ana juc'anti upa kuz cjisnajo. ⁸ Jaziĉqui anĉucaquiz rocuĉha, niĉzquiz zuma munaziĉni kuz wilta tjeezjapa. ⁹ Tuqui tii puntuquiztan anĉucaquiz cji-rĉrĉquichinĉha, anĉuc zumpacha yanzjapa, tjapa weriz chiĉĉinta cazzi, ana cazzi, jalla nii. ¹⁰ Nii ujchiz Źoĉiĉqui anĉucaĉ pertuntazłaja, jalla niiqui weriz pertuntazakazza. Cristuĉ yujequiziqui pertunuĉha, anĉuc juc'ant zuma cjisjapa. ¹¹ Nii ujchiz Źoĉi pertunta cjis waquiziĉha, Satanás diablu ana uĉhumnacaquiz atipskatzjapa. Diabluĉ ana wal maĉanaca zizza uĉhumqui.

QUINTU ANCHA ZIZ PECCHICHA PABLUQUI

¹² Troas watja irantchinĉha, Cristuĉ liwriĉni taku paljayzjapa. Nekztan Jesucristo Jiliriĉtajapa langznan, muzpa Źoĉinacaqui Yooz taku nonziĉha. ¹³ Pero Tito cjita jilĉtan anĉha zalz pecaytuĉha, anĉuc quinto zizjapa. Jalla niĉtquiztan wejt kuzqui anataĉha cuza. Jalla niĉtquiztan Troas wajtĉiz Źoĉinacĉquiztan eccu, Macedonia yokquin ojĉkinĉha. ¹⁴ Nicju tjapa anĉucĉ quinto nonzinĉha, walikazza anĉucqui. Yoozquin anĉha gracias cjian chiyuĉha. Yoozpanĉha anawalinacquiĉtan wejrnaca atipskatchiqui. Niĉzaza tjapa kjutĉni Yooz Ejpqui Cristuĉ puntuquiztan paljayta cjskatĉha wejrnacaĉ cjen. Jaknuĉt tjapa kjutĉni tsjii zuma ulura Źkejĉthajja, jalla niĉta irata wejrnacaĉ paljayta liwriĉni taku tjapa kjutĉniĉ ojĉkĉha. ¹⁵ Wejrnacqui zuma inzinzuzĉtakaz Yoozquiz cuntintu cjskatuĉha, Cristuĉ puntu paljaycan. Liwriita Źoĉinacĉquizimi ana liwriita Źoĉinacĉquizimi Cristuĉ puntu paljayuĉha. ¹⁶ Nii ana liwriita Źoĉinacaqui anapan catoktquiztan juc'anti casticta cjequiĉha. Jalla niĉtquiztan weriz paljaytaqui ana wali ĉjonanĉhi Źketĉniĉtakazza ninacĉtajapa. Pero nii liwriita Źoĉinacziĉ weriz paljayta catoktquiztan juc'ant zumaĉ cjequiĉha. Jalla niĉtquiztan weriz paljaytaqui zuma uluraĉtakazza ninacĉtajapa. Jalla niĉtquiztan jequit Cristuĉ puntuquiztan paljayĉni puesto tanznasajo?

YOOZ UCHTA ZONICHA PABLUQUI

¹⁷ Wejrqui Cristuĉ puntu paljaycan anal negocio paa-uĉha; niĉzaza Yooz taku anal queruĉha yekjap Źoĉinacĉtakaz. Wejrzi zuma lijituma paljayuĉha zuma kuzziz. Yooz uĉta apostulĉha. Cristuĉtan wejtan tsjii kuzziz cjen, Yooz Ejpqui zizza, liwriĉni Yooz taku lijituma paljayuĉha.

3

¹ Jalla nuĉ wejt puntuquiztan chiyanaqui, anĉucqui pinsaĉhani, wejr persunpacha honora waytiĉni, jalla nii. Yekjapanacaqui tsjii carta nombramientuĉtan ojĉklayĉha. Niĉta carta nombramientuĉni wejtta ana pecza, anĉucaquiz prisintizjapa. Niĉzaza anĉucaquiztan niĉta carta anal mayasaĉha. ² Anĉucpachaĉha wejt carta nombramiento cuntaqui. Anĉucqui weriz paljaytiĉquiztan ew kamaĉhizza. Tjapa Źoĉinacaqui nii cherasaĉha, niĉzaza pajasacaĉha. ³ Cristuĉqui anĉucaquiz ew kamaĉhiz cjskatĉha, weriz paljaytaĉ cjen. Jaziĉqui anĉuca ew kamaĉnaqui tsjii carta nombramientuĉtakazza. Jalla nii cartauĉi anaĉha ĉjul tintiĉtanami cji-rĉtaqui; anaĉha ĉjul mazquizimi cji-rĉtaqui. Yooz

Espiritu Santuqui ančhuca kuzquiz luzzicha, ew kamañchiz cjisjapa. Jaziqui ančhuca ew kamañqui tsjii carta nombramientuztakazza.

CRISTUZ LIWRIIÑI TAKU PALJAYZ

⁴ Ančhuc̄ha kjana tjeezñiqui, wejrqui lijitum apostoltqui, nii. Jalla nužupan cjiwčha. Cristuž cjen nuž chiyasačha Yooz yujcquiz. ⁵ Nuž cjian, zakaz cjiwčha: Wejrpacha ana čjul walimi paasačha Yooztajapa. Čjul Yooztajapa wali paatami Yooz aztan-pankaz paatačha. Inakaztčha wejrqui. Pero Yoozqui wejr illzičha, niiz apóstol cjisjapa. ⁶ Yoozpacha wejr utchičha niiz ew compromis puntu paljayñi ojklajzjapa. Nii ew compromisuqui anačha Moisés cjiirta liiquiztan, antiz Espiritu Santužquiztančha. Nii cjiirta lii cjen žoñinaca infiernuquin okaquičha, castictaž cjisjapa. Espiritu Santuž cjen žoñinacaqui arajpachquin okaquičha, Yooztan wiñaya kamzjapa.

⁷ Nii Moises cjiirta liiqui maznacquiz litranacžtan cjiirtatačha. Nii cjiirta lii tanžcu, Moises yujcqui walja c'ajchičha. Jalla nuž Moises yujc walja c'ajan, parti Israel žoñinacaqui niiz yujc ana cheržñi atchičha. Moises yujcqui jalla nuž c'ajñiž cjen, zumat zumat upa c'ajchičha. Yoozqui jalla nižta lii tjaachičha, honorchiz cjisjapa, žoñinaca ana liwriiñi cjenami. ⁸ Yoozqui niiz ew compromis juc'ant honorchiz cjisjapachičha. Ew compromisquiztan Espiritu Santuqui žoñinacžquiz liwriiskatčha. ⁹ Nii honorchiz lii ana cumplitiquiztan učhumqui castictajapa cjisinčhumčha. Pero ew compromis catokchiž cjen učhumqui Yooz yujcquiz zuma cjisinčhumčha, ana ujhiz. Juc'ant honorchizza nii ew compromisuqui. ¹⁰ Tuquiqui Moisés liiqui honorchiztačha. Anzta ew compromisquiztan nii tuquita liiqui ancha upa honorchizza, nii anzta compromisuqui juc'ant honorchiz cjen. ¹¹ Nii liiqui Cristuž tjonzcama mantizjapakaz tjaatatačha. Nekžtan ana iya walčha. Nii ew compromisuzti wiñayaž tjuraquičha. Jalla nižtiquiztan juc'ant honorchiz žejlžtančha.

¹² Jalla nii ew compromis ut'ayaž cjen wejrnacqui uchtacha, wiñaya liwriiñi taku paljayzjapa. Jalla nižtiquiztan tjup kuztan kjanacama chiyučha. ¹³ Nii Moises irata anal paa-učha wejrnacqui. Moisesqui niiz c'ajni yujc chjojzičha, parti Israel žoñinaca ana cherzjapa, nii yujc c'ajni katzcama. Moises yujcqui ana tira c'ajñitačha. Nii tuž cjičha, liiqui anaž tira walčha, apatatta, jalla nii. ¹⁴ Wejrnacqui liwriiñi puntuquiztan kjanacama chiyučha. Pero Israel žoñinacazti nii puntu ana intintazzičha. Chojru kuzzizpantačha anzama ana intintazza. Moises lii liižcu nii liiquizkaz pinsičha. Cristužquin kuz tjaaz ana pinsičha. Pero Cristužquin kuz tjaachiž cjenkaz liwriiñi Yooz puntu intintazañi cjesačha. ¹⁵ Anzcama Moises lii liicanami ana liwriiñi Yooz puntu intintazasačha jila parti judio žoñinacaqui. ¹⁶ Jesucristo Jiliržquiz kuz tjaazcu, nekžtanž liwriiñi Yooz puntu intintazasačha. ¹⁷ Jesucristo Jiliriqui Yooz Espiritužtan tsjii kuzzizza. Nižaza jakžiltiž kuzquiz Jesucristuž Espiritu žejlčhaja, jalla niiz liiqui liwriitapanž cjequičha. ¹⁸ Jalla nižtiquiztan liwriitaž cjen, tjapa učhumqui Jesucristo Jilirž honoraž tjeeža, tsjii ispijužtakaz. Nižaza učhumqui zumat zumat Jesucristuž irata juc'ant zuma cjijsa. Nižaza niiz irata juc'ant juc'ant honorchiz cjijsa. Jalla nuž učhumnacaltajapa cjiskatčha Jesucristo Jilirž Espirituqui. Nužupančha Yoozqui učhumnacaltajapa.

4

YOOZQUI PABLO UTCHICHA APOSTOL PUESTUQUIZ

¹ Jalla nižtiquiztan anal upa kuzziz cjesačha. Yoozqui niiz okžñi kuzziz cjen wejr apóstol puestuquiz utchičha. ² Jalla nii puestuquiz kamcan, wejrqui ana wali chjojzaka paaznaca, nižaza azzuca paaznaca ana wirapan paachinčha. Nižaza ana wali paaz mañanaca ana wira paachinčha. Nižaza Yooz taku anal tsjii kjutñi cjiyasačha. Antiz kjanacama werarapanikal chiyučha. Yoozza weriž čhiitaqui zizñiqui. Nižaza weriž čhiitiquiztan tjapa žoñinacaqui persun kuzquiz zizasačha, wejrčha lijitum apostoltqui, jalla nii. Nuž cjiwčha, ana wali žoñinacaz wejtquiz uj tjojtnanami. ³ Weriž paljajtaqui zumzu takužtakazza ana criiči žoñinacžjapaqui. Ninacačha infiernuquin ojčkñinacaqui. ⁴ Tii muntuquiz mantiñi diabluqui nii ana criiči žoñinacž kuz chojru cjiskatčičha, liwriiñi taku ana intintajo. Zur žoñižtakaz cjiskatčičha, Cristuž liwriiñi kjana ana cherajo, nižaza liwriiñi taku ana catokajo. Nii liwriiñi takučha ancha zumaqui. Ancha zuma Cristuž puntu čhičha. Jesucristučha Yooz Ejpž kuz tjeezñiqui. ⁵ Jilanaca, cullaquinaca, nonžna. Wejrqui Jesucristuž puntuquiztankaz paljayučha. Ultim chawc Jiliripankazza Jesucristuqui. Nuž cjiwčha. Jesucristuž honora waytučha; anačha wejt persun honora waytučha. Nižaza Jesucristuž mantuquiz ojklaycan wejrqui ančhuca piyunitčha, ančhuc yanapzjapa. ⁶ Tuquitanpacha Yoozqui mantichičha ween zumchiquiz kjana cjejajo. Nii Yoozpachačha wejt kuzquiz kjanchiqui, liwriiñi Yooz taku zumpacha intintizjapa, ancha zuma Yoozpan pajzjapa. Jesucristuqui niiz ancha zuma kamañchiz cjen Yooz kuzmi nižaza Yooz honora tjeezičha, učhum nii zuma intintajo.

PABLUQUI ANCHA SUFRICHICHA

⁷ Jaknužt zumanaca tsjii ljoc mazquiquiz chjojta cjeħhaja, jalla niħta irataħ Yoozqui liwriiħi puntu wejttquiz cumpjiiħiħa ħoħinacħquiz paljayajo. Jalla nuħ Yoozqui wejr apóstol utħiħa, niħ ħuc'ant zuma azi tjeeħjapa. Liwriiħi aziqui Yoozquitzankaz tjonħa, anaħ wejttquiztan tjonħa. Ķoħikazza wejrqui. ⁸ Wejtta ancha anawalinaca ħelanami, ultimquiziqui wejrqui atipaħa. Wejt kuz turwayskatanami, anaħ wejt kuz llajllasa. ⁹ Ķoħinacah wejr ħjatkatanami, Yoozqui wejr ana zinalla ecħa. Wejtquiz ancha sufriskatcanami, ħoħinacaqui wejr anaħ akasaħa. ¹⁰⁻¹¹ Jesucristuħquin sirwican jakziquinami wejr ojklayuħhaja, ancha sufruħa, ticzmaya cjenami. Jalla nuħ sufrican, Jesucristuħ cjen tira ħetuħa; niħtjapa tii curpuquiz kamuħa. Jesucristuħquin sirwichiħ cjen ancha sufruħa. "Waj ticznaa; ticznaa" ħjwħa. Pero tii ticħi ħurpħiz ħejtcanaqui, Jesucristuħ cjen kamuħa. ¹² Wejrqui walja sufrisnagal watuħa. Wilta wilta ticzmayaħtakaztaħa, Cristuħ puntu paljaycan. Pero weriħ paljaytquiztan anħucqui Cristuħ ħeti tanchinħucħa.

¹³ Yooz takuqui tuħ ħjħa: "Yoozquin kuzziz cjen, wejrqui ħiyuħa". Jalla niħta irata wejrqui Yoozquin kuzzizza, sufrita kamcanami. Jalla niħta kuzziz cjen, ħiħiyuħa, Cristuħ puntu paljaycan. ¹⁴ Nuħ paljayuħa, tuħ zicu: Yoozqui Jesucristo Ķiliri jacatatskatiħa, niħaza Jesucristuħtan ħica wejrmi anħucmi jacatatskatta cjequħa. Yooz yujcquin ħjħitaħ cjequħa. Ķħjulumi sufrican, nii ħjuħnuħa. ¹⁵ Tjapa wejttquiz watchinacaqui anħucaltajapaħa. Liwriiħi Yooz taku paljayuħa, ħuc'anti ħuc'anti ħoħinaca Yoozquin kuzziz ħjiskatzjapa, niħaza ninaca Yooziħ yanapta ħjiskatzjapa. Jalla nuħ cjen tsjan tsjan ħoħinacaqui Yoozquin gracias ħjican ħiyaquħa, niħaza Yoozqui ħuc'anti honorħiz cjequħa. Jalla nuħ pecuħa.

¹⁶ Jalla niħtquiztan wejrqui anal llajllazuħa. Ķjaħtami wejt curpu sufrichiħi wejt kuz zapuru tsjan tħjpi ħjssa; ħuc'anti Yoozquin kuzziztħa. ¹⁷ Tii wirquiz kamcan sufrisqui tsjii ratuħtakazza; nekztan watħa. Pero tii muntuquiz sufritquiztan uħumqui arajpachquin wiħaya honorħiz cjequħa. Ancha sufricu, ancha ħuc'anti honorħiz cjequħa. Arajpachquin ancha zuma kamaquħa. ¹⁸ Nuħupanħ cjequħa, tii muntuquiz ħejħi ħusasanacħquiz anaħa kuz tjaazqui. Antiz arajpach zumanacħquin kuz tjaaz waquziħa. Nekztan arajpachquin ancha honorħiz cjequħa. Ķerta cusasanaca wataquħa. Arajpach zumanacazti wiħaya tħuraquħa.

5*PABLUQUI ARAJPAHQWIN OJKZ PECCHA*

¹ Jalla tuħ zizuħa wejrqui. Tii ħejħi ħurpuqui ticziħ cjequiz niiqui, Yoozqui ew ħurpuħ tħaquiħa, Yooz paata ħurpu. Nekztan arajpachquin wiħaya kamaħa. ² Tii muntuquiz tħařicanaqui anħal pasnuħa ayincan. Ew arajpach ħurpu anħal pecuħa, nekz kamzjapa. ³ Wejt kuzqui nii ew ħurpuħiz ancha pecħa, tsjii ew zquiti ħujt pecas, jalla niħta. Ana ħurpuħiz anal ħjis pecuħa. ⁴ Tii ħurpuħiz sufrican, aynuħa. Tii ħurpuqui ticznaquħa. Niħaza tii muntuquiz kamtaqui ana wiħayjapaħa. Jalla niħtquiztan ew yekja ħurpuħiz ħjis pecuħa. Arajpachquin wiħayjapa kamz pecuħa. ⁵ Yoozpachata niħtjapa wejr utħiħa. Niħaza Yoozza niħ Espiritu Santo wejt kuzquiz luħkatiħi. Ķajiqui arajpachquin kamspanħa wejrqui.

⁶ Jalla niħtquiztan wejrqui tħjup kuzzizpanħa. Tii ħurpuħiz kamcan, arajpachquin Yooztan ħica ima ħejħa. Pero arajpach wajtħiz ħoħtħa wejrqui. Jalla niħ zizuħa. ⁷ Tii muntuquiz kamcan, ana Yooz ħerčan kamuħa. Pero ana ħerta Yoozquin kuzzizpan kamuħa ana niħ ħeranami. ⁸ Jalla niħtquiztan tħjup kuzziz ħeluħa. Tii ħurpuquiztan ulanħcu, niħaza Yooztan ħica arajpachquin kamcan, jalla nii walikaz ħjesaħa. ⁹ Ķajiqui ħejtcanami, ticz cjenami, Yoozquin kuzziztħa wejrqui. Weriħ kamtquiztan wejt Yoozquiz cuntintu ħjiskatzpan pecuħa. ¹⁰ Tjapa uħumnacqui Cristuħ yujcquiz prisintistanħa, pħalħta ħjjsjapa. Jaknuħt tii muntuquiz kamtħhaja, zuma ana zuma, jalla niħ jama pħalħtaħ cjequħa. Jalla nuħ pħalħtquiztan zapa mayniħquiz arajpach kamaħa tħaataħ cjequħa.

ZOÑINACHTAN YOOZTAN WALIKAZ ĶJESACHA

¹¹ Jalla niħtquiztan Jesucristo Ķiliri ekscan zuma razunħan anħucaquiz ħiyuħa, zuma kamanħiz kamiħħa, ħjican. Toscara anal ħiyuħa. Wejt kamaħa Yooz zizza. Wejr ħjwħa, anħucqui zakaz zizza zuma kamaħiz kamiħħa, jalla nii. ¹² Jalla nuħ ħiħican, persun honora anal waytiz pecuħa. Antiz wejt puntuquiztan anħucaquiz intintiskatz pecuħa, wejttquiztan cuntintu ħjjsjapa. Jalla nekztanaqui anħucqui wejt ħjnta ħoħinacħquiz ħjaaznasaħa, zuma razuna tħaacan, "Pabluqui zuma kamiħħa", ħjican. Wejt ħjnta ħoħinacaqui ħoħinacħquiztan honorħiz ħjis pecħa. Ninacħtjapa zuma kuz anaħ ħportayħa. Tuħquin ħjis, jalla niħkaz ħportayħa ninacħtaqui. ¹³ Wejrħti zuma kuzziz ħjis anħal pecuħa. Wejt ħjnta ħoħinacaqui ħjħiħa "Luħrataħa Pabluqui". Jalla nuħ

chivanami Yooztajapakal kamuča. Yekjap zoñinacazti cjiñiča, “Zuma razunžtan chiicha Pabluqui”. Ančhucaltajapa zuma razunžtan chiyuča. ¹⁴Jesucristuqui ancha okzñi kuzziz cjen tjapa zoñinacž laycu ticziča. Zoñinacž cuntiquiztan ticziča. Jalla nužupanča wer-araqui. Jalla nuž tjapa kuztan criižcu, wejrqui Jesucristužquin sirwistanča, liwriñi taku paljaycan. ¹⁵Jesucristuqui tjapa zoñinacž laycu ticziča, zoñinacž ana persunjapa kamajo, antiž Cristužtajapa kamajo. Jalla nižtiquiztan jakziltat ew kamañchiz kamčhaja, jalla ninacaqui Jesucristužtajapa kamz waquiziča. Jesucristuča ninacž laycu ticziqui, nižaza jacatatchiqui. ¹⁶Jaziqi Jesucristužtajapa kamcan, zizuča, zoñinacž kuzza chekanaqui, nii. Tuquiqui pinsatuča: Zoñinacž cherchi, pajk puesto ocupchi, wajt honora tanchi, jalla nižtanacača chekanaqui, nuž cjan pinsatuča, Cristuž puntuquiztanami. Ana criichi zoñinacž pinsitakaz pinsatuča. Anziqi ana iya nižta pinsuča. ¹⁷Jaziqi tuž cjiwča: jakziltat Cristužtan tsjii kuzziz cjissaja, jalla niiqui ew kuzzizza, nižaza ew kamañchizza. Tuquita kamaña liwj ecta, ew kamañchizpan kamča.

¹⁸Ew kuzmi nižaza ew kamañami Yooziž tjaatapanča. Cristuž cjen Yoozqui učumnaca pertunchiča, nižtan učumnacatan zuma cjisjapa. Nižaza Yoozqui wejrñaca utchiča parti zoñinacžquiz Yooz pertunz puntu paljayajo, Cristuž cjen zoñinacžtan Yooztan zuma cjesača, cjan. ¹⁹Yooz pertunz puntuqui jalla tužuča. Yoozqui Cristuž cjen tjapa zoñinaca pertunasacha, nižtan ninacžtan zuma cjisjapa. Zoñinaca pertunžcu, ana ujchiz cjiskatcha, ana casticta cjisjapa. Nižaza Yoozqui wejrñacaquiz cumpjichiča, Yooz pertunz puntu paljayajo. ²⁰Jalla nižtiquiztan Cristuž cuntiquiztan ojklayuča niž takunaca paljaycan. Jalla nuž ojklayan Yoozqui weriž cjen ančhucakuiz paljayča. Jaziqi Cristužtajapa ančhucakuiz chiižinuča, Yoozquin kuz tjaalla, nižtan ančhucatan zuma cjisjapa. Jalla nuž chiižinuča. ²¹Cristuqui ana čjul uj paachiča. Učhum laycu Jesucristuqui Yooz yujcquiz učhum ujnacchiz cjissiča, učhumqui Yooz yujcquiz ana ujchiz nižaza zuma cjisjapa. Jalla nuž cjiskatchiča Yoozqui, niž pinsitacama.

6

¹Jilanaca, cullaquinaca, wejrqui Yooztan langznuča, zoñinaca Yoozquin kuz tjaajo. Jaziqi ančhucakuiz chiižinuča, liwriñi Yooz takuqui anača inapankaz nonzqui, nii. Ancha okzñi kuzziz cjen, Yoozqui ančhucakuiz niž liwriñi taku paljaykatchiča. ²Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: “Wejrčha okzñitqui, ančhuc liwriita cjisjapa. Jaziqi tii timpuquiz okzñi kuzziz ančhucaz mayizita nonzinča, nižaza tii liwriiz timpuquiz ančhucakuiz yanapchinča”. Jaziqi Yoozpanča okzñi kuzzizqui. Anziqi zoñinaca liwriita cjesača.

³Wejrqui anal jec zoñžquizimi t'ezinz pecuča, ujquiz tjojtjapa. Jaziqi ana jemi weriž Yooztajapa trabajta iñarasača. ⁴Yooztajapa trabajcan, jaknuž watanami, zuma Yooz kamañakaz tjez pecuča. Yoozquin tjurt'iñi kuz tjez pecuča, čjul sufrisquiztanami, nižaza čjulquiztan t'akjiri žejlžquiztanami, nižaza čjul ch'ama ojklayquiztanami. Čjulunacaž watanami tjurt'iñi kuz tjez pecuča. ⁵Jilanaca, cullaquinaca, tižta sufrisnaca watchinča: wajjtatača, carsilquiz chawctatača; zoñinacaqui wejtnaca quintra aptichiča; nižaza muzpa ch'ama langznaca watchinča otčañ tjeji; nižaza ana tjačhi kamchinča, nižaza čherž kjara pascan žejlchinča. Jalla nižta sufrisnaca watchinča, tjurt'iñi kuztan. ⁶Yooztajapa langzcan, zuma Yooz kamaña tjez pecuča, zuma lijitum Yooz kamañchiz kamcan, nižaza Yooz puntu zuma zizñi nižaza pasinziz kuzziz kamcan, nižaza okzñi kuzziz kamcan, nižaza Espiritu Santuž aztan kamcan, nižaza zuma lijitum munaziñi kuzziz kamcan, ⁷nižaza lijitum Yooz taku paljaycan, nižaza Yooz aztan kamcan. Jalla nižta kamcan zuma Yooz kamaña tjez pecuča. Nižaza Yooztajapa kamcan, Yooz zuma razunžtan ojklayuča, tsjii zuma armichiztakaz. Yooz zuma razuna chican, wejrqui zoñinacžquiz Yooz taku catokskatuča, nižaza quintra zoñinacžquiz Yooz zuma razunžtan kjaaznuča. ⁸Yooztajapa kamcan, awizaqui wejrqui zuma rispittača. Awizaqui ch'aanitzakazza. Awizaqui zoñinacaqui wejt quintra ana waliž parliča. Awizaqui zoñinacaqui wejt puntu zumaž parliča. Wejt puntuquiztan yekjap zoñinacaqui “Niicha tsjii kjutñi irpiñiqui” cjan chiičiča. Jalla nuž cjenami, wejrčha werara chiiñtqui, nižaza irpiñtqui. ⁹Yekjapanacaqui wejr ana pajz pecča. Jalla nuž cjenami, pajtanikazza wejrqui. Yekjapanacaqui “Nii Pabluqui ticzla”, cjiñiča. Jalla nuž cjenami tiral žetuča. Wejt Yooz Epiž ujžta cjenami, ana contača wejrqui. ¹⁰Llaquita kuzziz cjenami, Yoozqui wejt kuzquiz cuntintupan cjiskatcha. Poriž cjenami, Yooz taku paljaycan walja zoñinacžquiz ricachužtakaz cjiskatchinča. Ana čjulchiz cjenami, tjapa wejta žejlča, Yooz maatiž cjen. ¹¹Corinto wajtchiz jilanaca, cullaquinaca, kjanapacha ančhucakuiz paljayžcuča. Ančhucatan zuma munazuča, tjapa kuztan. ¹²Anačauntuñalla kuz ančhucatan munazuča. Yekjapanacazti anaž tjapa kuztan wejtñan munaziz pecčhani.

¹³ Pero ančhuczti tjapa kuztan wejttan zuma munaziñi cjee. Ančhucaquiz chiižinuča, jaknužt tsjii ejp persun ocjalžquiz chiižinčhaja, jalla niža.

YOOZ ZOŇINACĀHUCCHA ANCHUCQUI

¹⁴ Tsjiilla chiižinuča. Ana criichi zoñznacžtan anaž ancha pajasa, tii muntuquiz kamcan. Yooz kamañchiz zoñiqui Yooz quintra zoñžtan anapan tsjii kuzziz cjesača. Zuma zoñiqui ana zum zoñžtan anapan zuma pajasasača, tii muntuquiz kamcan. ¹⁵ Jaknužt Cristužtan Satanas diablužtan tsjii kuzzizpan cjesajo? Nižaza jaknužt criichi zoñiqui ana criichi zoñžtan tsjii kuzziz cjesajo? Anapanž tsjii kuzziz cjesača. ¹⁶ Yooz kjuyquiz zoñž paata yooznacaqui anapanž junttu cjesača. Nižaza učhumqui zejtni Yooz kjuyčhumča. Yoozpachača tuž cjichiqui: Ninacž kuznacquiz kamača; ninacžtan chica želača. Ninacž Yooz wejr cjeeča, nižaza ninacaqui wejt wajtchiz zoñinacž cjequiča. ¹⁷ Jalla nižtiquiztan Yooz Jiliriqui tuž zakaz cjiča: Ana criichi zoñinacž kamañquiztan zaraka, nižaza jayta. Ana zum kamañnacchiz anapan kama. Nekžtan wejrqui ančhuc zuma risiwača. ¹⁸ Ančhuca ejp cjeeča. Nižaza ančhucqui wejt maatinacž cjequiča. Jalla nuž cjiča tjapa azziz Yooz Jiliriqui.

7

¹ Munazita jilanaca, cullaquinaca. Yoozqui učhumnacaquiz niž chiiita takunaca tjaachiča. Jalla nižtiquiztan učhumqui tjapaman ana walinacquiztanami nižaza tjapaman ana zum kamañnacquiztanami jaytistanča, zuma kamañchizpan cjisjapa, curpumi kuzmi zuma cjisjapa. Yoozquin eksčan, nižaza rispitan, tjapa ana walinacquiztan jaytistanča, juc'ant juc'ant walja zuma lijituma cjisjapa, Yooz kamañchizpan cjisjapa.

PABLUS CHIITA TAKU CATOKTA

² Wejttan zuma munaziñi cjee, tjapa kuztan. Ana jakžiltiž quintra čjulumi paachinča. Nižaza ana jakžiltižquizimi tsjii kjuñi čjitchinča. Nižaza ana jakžiltižquizimi incallinča, cusasanaca tanzjapa. ³ Jalla nuž čiičan, ančhucaquiz uj tjojtunz ana pecuča. Tjapa kuztan ančhucatan zuma munazuča. Tuqui nuž cjetuča. Anača wejr ančhuca quintraqui. Tiez cjenami, žejt cjenami tirapan ančhucatan zuma munazuča. ⁴ Wejr cjiuča, ančhucqui tirapan Yoozquin tjurt'iñi kuzziz cjequiča. Ančhucaž cjen ancha cuntintuča. Ančhuca honora waytuča. Ančhuca quinto nonžcu zuma kuztaž wejrqui. Ancha sufrita cjenami anchal chipuča ančhucaž cjen. ⁵ Macedonia yokquin irantižcu, ana jeežni atchinča. Tjapa kjuñi walja sufrisnaca želatča. Tjapa kjuñtan quintranaca želatča. Wejt kuzqui turwaysnatča, "Criichi zoñinacaqui quejpsnaa", cjichinča. Llaquita kuzziztača wejrqui. ⁶ Pero Yoozqui llaquita zoñinacžquiz kuzñipanča. Yoozqui wejr kuzziča, Tituž tjoñtiquiztan. ⁷ Nižaza Titužquiztan ančhuca quinto nonžcu, wejrqui zuma kuztatača. Tituqui ančhucaž cjen llaquita cjissitača. Nekžtan ančhucaquiz tjoñcu, nižaza ančhucaž zuma kamta cheržcu, kuztatača. Nižaza Tituqui quint'ichiča, ančhucqui wejr ancha cherz pecatča, nižaza weriž llaquita cjen ančhucqui llaquitazakaz cjissinčhucča. Nekžtan wejtquiz tjurt'ižinčhucča. Jalla nii nonžcu juc'anti cuntintu cjissinča. ⁸ Weriž cjiřta cartauqui ančhuc llaquita cjskatchiča. Jalla nuž cjenami, anžiqui ana lactazzinča. Pero tuquiqui lactazzinča; nii ančhucaquiz chiižinta ana cjiřz pecatuča. Pero ančhuc tsjii upacamakaz llaquiskatchinča. ⁹ Ančhucqui llaquiskattiquiztan anazuma kamznaca ecchinčhucča. Jalla nižtiquiztan wejrqui cuntintuča. Ančhucaž llactaztiquiztan wejrqui anatača cuntintu. Antiz ančhucaž anazuma kamznaca ectiquiztan jalla nekžtantača wejrqui cuntintu. Ančhucaž anazuma kamtiquiztan Yoozqui ančhucaquiz uj cjuñkatchiča. Jaziqui weriž cjen ančhucqui ana ina llaquissinčhucča. ¹⁰ Yoozqui zoñžquiz uj cjuñkatča kuz campiita cjejajo. Jequit kuz campiichaja, jalla niiqui liwriita cjesača, zuma kamañchiz cjisjapa. Nižaza liwriita zoñinacaqui cuntintuča. Ana criichi zoñinacaqui ujnaca cjuñžcan nižaza llactazan ana kuz campyauquiz niiqui chojru kuzziz cjissa. Ultimu infiernuquin okaquiča. ¹¹ Ančhuczti uj cjuñžcu Yoozquin juc'anti kuzziz cjissinčhucča; oralla kuz campiichinčhucča. Nižaza tjapa kuz tjaachinčhucča ana wali kamznaca azquichjapa. Nii uj paañi zoñž quintra ancha žawjchinčhucča. Nižaza nii ujquiztan tsuchinčhucča. Nižaza wejttan ancha zalz pecchinčhucča. Nižaza nii uj paañi zoñi ancha casticž pecchinčhucča. Nižaza ultimu nii uj paañi zoñi casticchinčhucpanča. Jalla nižtiquiztan ančhucqui kjanapacha tjeezinčhucpanča, zuma kuzzizčhucča, ana tira ujhiz. ¹² Nii uj paata puntuiztan nonžcu ančhucaquiz c'aripacha cjiřžquichinča. Anatača nii uj paañi zoñžjapakaz cjiřžquichinqui. Nižaza anatača nii quintra uj paažinta zoñžjapakaz cjiřžquichinqui. Antiz ančhucajapakaz cjiřžquichinča, Yooz yujquiz ančhucaquiz tjeezjapa, ančhucqui wejttan munaziñi kuzzizza, jalla nii. ¹³ Ultimquiziqui tjappacha walikaz cjissiča. Jalla nižtiquiztan wejrqui cuntintu cjissinča. Ančhucaž wilta zuma kamtiquiztan Tituqui

wilta llan kuzziz cjissičha. Nižaza Tito cuntintu cjissiž cjen, wejr zakaz juc'ant cuntintu cjissinčha. ¹⁴ Wejrqui Titžquiz ančhuca honora waytichinčha, “Ninacaqui zumačha”, cjican. Jalla nuž cjican ulimquiziqui ančhucaž cjen ana azkatchinčha. Ančhucatan žejlcan werar razunakaz chiichinčha. Nižaza Titžquiz chiita razuna werara zakazza ančhuca puntuquiztan. ¹⁵ Tituž tjaajintacama zuma kamchinčhucčha. Nižaza Tito zuma risiwchinčhucčha, humilde kuztan, nižaza rispitni kuztan. Tjapa niža cjuñžcu Tituqui ančhucaquin juc'antiž munazičha. ¹⁶ Ančhucaž cjen wejrqui zakaz ancha cuntintutčha. Nižaza ančhuca puntuquiztan cjiwčha, ancha zuma kamañchiz, jalla nii.

8

OFRENDANACA TJAAZ PUNTU

¹ Jaziqui jilanaca, cullaquinaca ančhucaquiz tii zizkatz pecučha, jaknužt Macedonia yokquiz žejlñi criichinacaqui Yooz zuma kamaña tjeezičha, jalla nii. ² Nii criichi žoñinacaqui ancha pruebanaca watchičha. Ancha pori cjissiž cjenami ninacaqui ancha cuntintu želatčha. Nižaza ricachužtakaz walja ofrendanaca utchičha. ³ Ninacž želinchizquiztan jama utchičha. Wejr cjiwčha, jilacama utchičha ninacž persun kuzquiztan. ⁴ Ninacaqui t'akjir criichinacžquin ofrenda tjaaz ancha pecchičha, jaknužt parti criichinacaqui ofrenda tjaatčhaja, jalla nižtapacha. Nižaza wejtquiz ancha rocchičha favora paajo, ninacž ofrenda chjichajo, jalla nii rocchičha. ⁵ Ninacaqui juc'ant zuma paachičha weriž tantitiquiztanacu. Tuquiqui Yoozquin tjapa kuz tjaachičha. Nekztan Yooz munañpi jaru wejtquiz kuz tjaachizakazza. ⁶ Jalla nižtquiztan wejrqui Tito rocchinčha, ančhucaquin wilta okajo. Tuquiqui Tituqui ofrenda tjaaz puntu ančhucaquiz chiižinchičha. Jaziqui Tito wilta rocchinčha, ančhucaquin wilta okajo, ančhuca ofrendanaca cumpliskatzjapa, jaknužt tuqui ančhucqui okžni kuzquiztan tjaatčhaja, jalla nuž. ⁷ Ančhucqui ancha zumačha; ančhucčha Yoozquin kuzzizpan, nižaza Yooz puntu zuma zizni, nižaza zuma tjaajnasachha, nižaza tjapa kuztan zumanaca paayinčhucčha, nižaza wejtjan zuma munaziñi kuzzizčhucčha. Chjulquizimi ančhucqui ancha zumačha. Jalla nižtquiztan ančhucqui zuma ofrenda tjaaz zakaz waquizichha, ančhuca okžni kuzquiztan. ⁸ Ančhucaquiz anal mantučha, pero zizkatz pecučha, parti žoñinacaqui tjapa kuztan ofrenda utchičha, jalla nii. Jazic ančhucqui walja ofrendanaca tjaaquizž niiqui, ančhuca okžni kuz tjeeznasachha. ⁹ Učhum Jesucristo Jilirž ancha okžni kuz zizza ančhucqui. Jesucristuqui tjappacha nižtacama žejlchiz cjenami, ančhucaž cjen pori cjissičha tii muntuquiz kamcan. Jalla nuž pori cjissičha ančhuc ricachužtakaz cjiskatzjapa.

¹⁰ Jalla nižtquiztan tii ofrenda puntuquiztan ančhucaquiz chiižinučha. Wajtsjii wataqui ančhucqui t'akjir criichinacžtajapa ofrenda uch pecatčha, nižaza ofrenda uchi kalltichinčhucčha. Jalla nižtquiztan anziqui nii ofrenda cumpliskatz waquizichha. Jalla niiqui walipanž cjesachha. ¹¹ Tuquiqui ančhucqui tjapa kuztan ofrenda uch pecatčha. Jalla nuž pectaquí cumpliskatz waquizichha, ančhuca želinchizquiztan jama. ¹² Jakziltat tjapa kuztan ofrenda utchaja, želinchizquiztan jama uch waquizichha. Jalla niiqui Yoozquin cuntintu cjiskatasachha. Jakziltat ana zinta želinchiz cjechaja, jalla nižtquiztan Yoozqui ana ofrenda mayčha. ¹³ Wejrqui anal pecučha, yekja criichinacžquiz yanaptiquiztanacu ančhucpacha t'akjiri cjisjapa. ¹⁴ Tuž cjiwčha, anziqui ančhucqui juc'ant želinchizza. Jalla nižtquiztan nii t'akjir criichi žoñinacžquiz yanapasachha. Wiruñacuqui ninacaqui ančhucaquiz yanapachani, ninacž juc'ant želinchizquiztan jama. Jalla nižtquiztan tsjikaz cjequičha. ¹⁵ Cjijrta Yooz taku tuž cjičha: “Juc'ant želinchiz žoñiqui anaž čhjetnasachha. Nižaza ana želinchiz žoñiqui ana t'akjiri želasachha”.

TITZ PUNTU

¹⁶ Yoozqui Tito ančhucaquiz ancha cjuñžkatchičha, jaknužt wejrqui ančhucaquiz cjuñžničha, jalla nižta. Jalla nižtquiztan Yoozquin gracias cjican chiyučha. ¹⁷ Weriž roctiquiztan Tituqui “iyaw” cjichičha. Pero niipacha ančhucaquiz cjuñžičha. Jalla nižtquiztan persun kuzquiztan ančhucaquin tjonžcaquičha. ¹⁸ Titžtan juntu yekja jila cuchanzčachha. Tjapa iclizziz criichinacaqui nii jilž puntu zizza, zuma liwriñi taku parliñi, jalla nii. ¹⁹ Nižaza iclizziz criichinacaqui nii jila utchičha, wejtjan chica ojklajajo, nižaza tii ofrenda Jerusalenquin chjitzjapa. Wejrqui tii ofrenda chjitz pecučha, Yooz honora waytizjapa, nižaza wejt yanapni kuzziz tjeezjapa. ²⁰ Jalla nuž tii ricujta ofrendaquin ancha tažpachachha. Jalla nii paaznaca chjichcan wejrnacqui zuma kjana kamz pecučha, žoñinaca wejrnacquiz ana uj tjojtñajo, “Pabluqui persunjapa ofrendanacquiztan paaz jwessičha”, cjican. ²¹ Yooz yujcquizimi žoñinacž yujcquizimi wejrnacqui zuma lijituma kamz pecučha.

²² Titžtan nii yekja jilžtan tsjii jilžtan zakaz cuchanzčachha. Tii jilaqui wejrnacqui wawczinčha, zuma lijitum kuzziz čhultakquiztanami, jalla nii. Niiqui ančhuca puntuquiztan nonžcu, ančhucaquin tjonžquin ancha pecchičha. Ančhucaž zuma kamtiquiztan nižta

kuzzizza. ²³ Titž puntuquiztan tuž cjiwča. Niiqui wejt cumpañeruča. Nižaza wejttan chica ančhucultajapa sirwiča. Nii yekja pucultan jilanacž puntuquiztan tuž cjiwča, ninacača iclizquiztan cuchantaqui, nižaza ninacaž cjen Cristuqui ancha honorchizza. ²⁴ Nonžna ančhucqui. Tjapa criichinacžquiz ančhuca zuma okžni kuz tjeezna. Jalla nuž tjeeznan criichinacaqui zizaquiča, zuma razunžtan ančhucaž kamtiquiztan wejrqui cuntintutčha, jalla nii.

9

OFRENDA PUNTU

¹ Tsjižtan zakal chiižinuča Yooz žoñinacžtajapa ofrenda puntuquiztan. Jalla nii puntuquiztan anača ančhucaquin tsjii cartami cjižržquichuca. ² Ančhucqui tjapa kuztan tjaaz pequiñčucča. Jalla nii zizuča. Nižaza Macedonia yokquin žejlñi criichinacžquiz cuntintu cjiwča, ewitanpacha Acaya yokquin žejlñi criichinacaqui ofrendižtan yanapzjapa listutača, jalla nuž chiyuča. Jalla nuž nonžcu tsjan kuzziz cjsiča ofrenda uchjapa zakaz. ³ Nižaza wejrqui tii čhjepultan jilanaca cuchanžcuča, weriž chiita ančhuca puntuquiztan ana toscara cjisjapa, ultimupan ančhuca uchta ofrenda tjacžta cjisjapa, jaknužt wejrqui parti criichinacžquiz cjiučhaja, jalla nuž. ⁴ Cunamit yekjap Macedonia criichinacaqui wejttan chica tjonachani. Ninacžquiz ančhuca ofrenda uch puntuquiztan kjaž wiltami chiižinčinča. Jalla nižtiquiztan ančhuca ofrenda ana listu tjacztažlaj niiqui, wejtnacaltami ančhucaltami aziž cjequiča. ⁵ Ana azi cjisjapa, wejrqui tantiichinča, tii čhjepultan jilanaca rocž waquiziča wejt tuqui ančhucaquin tjonznajo. Ninacaqui tjonžcu ančhucaž compromitta ofrenda cumpliskataquiča. Jalla nižtiquiztan ančhuca ofrenda listu tjaczta cjequiča ima wejt tjonan. Zuma okžni kuzziz cjen ofrenda uch waquiziča, ana weriž chiižintiquiztankaz.

⁶ Ančhucqui tii cjužna. Jequit koloculla zkala čhjacačhaja, nižaza koloculla ajznaquiča. Nižaza jequit wacchi čhjacačhaja, nižaza wacchi ajznaquiča. ⁷ Zapa mayni persun kuzquiz tantižcu, ofrenda uchaquiča. Jequit zuma okžni kuztan ofrenda utčhaja, jalla nižtan munaziča Yoozqui. Ana pižc kuztan uchasača, nižaza ana žoñiz chiižintiquiztankaz uchasača. ⁸ Tiizakaz cjužna. Yoozqui ančhucaquin wacchi tjapaman wintizunanaca tjaaznasacha. Jalla nižtiquiztan ančhucqui želinchizkaz cjesača. Nižaza ančhucqui želinchizquiztan ofrenda tjaasača, tjapaman zuma obranaca yanapzjapa. ⁹ Tii puntuquiztan cjižrta Yooz takuqui tuž cjiča: Zuma žoñi okžni kuztan pori žoñinacžquiz tjaacha. Nižaza niž zuma obranaca watay wata cjuñtaž cjequiča. ¹⁰ Yoozza semilla tjaañi qui čhjaczjapa, nižaza čjheri tjaañi qui lujljzjapa. Jalla nižtiquiztan Yoozqui ančhucaquiz želinchiz cjskataquiča, juc'anti. Nekžtan ančhucqui juc'ant ofrenda tjaasača. Ančhucaž zuma tjaatiquiztan zuma obranacchiz cjequiča. ¹¹ Yoozqui ančhucaquiz tjapaman zuma cusasanacchiz cjskataquiča, ančhuca okžni kuztan juc'anti tjaazjapa. Ančhucaž uchta ofrenda intirjitiquiztan, nii ofrendižtan yanapta criichinacaqui Yoozquin ancha gracias cjican cjequiča. ¹² Jalla nuž ofrenda tjaacan Yooz sirwiča. Nižaza nii Yooz sirwitiquiztan t'akjir criichinacaqui yanapta cjequiča. Nekžtan ninacaqui Yoozquin ancha gracias cjican cjequiča. ¹³ Tii ofrendaqui tjeeža, jaknužt ančhucqui Cristuž liwriiñi tawk jaru kamčhaja, jalla nii. Nižaza ančhucaž zuma kamtiquiztan Yoozquin ancha honorchiz cjequiča. Ančhucqui okžni kuztan wali chawc ofrenda tjaaquiča. Ninacžtajapa, nižaza tjapa criichi žoñinacžtajapa ančhucqui zuma okžni kuzzizčucča. Jalla nižtiquiztan Yoozqui honorchiz cjequiča. ¹⁴ Yoozqui ančhucaquiz ancha zuma okžni kuzziz cjskatchiča. Jalla nižtiquiztan nii yanapta žoñinacaqui ančhucaltajapa Yoozquiztan mayžinaquiča. Nižaza ančhucatan juc'anti zuma munazaquiča. ¹⁵ Jilanaca, cullaquinaca. Tiipanž cjužna. Yoozqui učhumnacaquiz Cristo tjaachiča. Nii Yooziž tjaataqui juc'ant zumača; ana intintazzucača. Yoozquin ancha gracias cjican cjiwča.

10

PABLUQUI CRISTUZ APOSTOLUCHA

¹ Jilanaca, cullaquinaca. Wejr Pabluqui tii cjižržcuča. Jazic nonžna. Cristuqui humilde kuzzizza. Jalla nižta kuzziz cjen wejrqui ančhucaquiz chiižinžcuča. Yekjap žoñinacaqui tuž cjiča: “Ančhucatan žejlcan, Pabluqui humilde kuzziztača. Pero ančhucatan ana žejlcan, c'aripachača”. ² Ančhucatan wilta žejlcan, ana wilta c'ari cjis pecuča. Yekjapanacaqui wejnacaquiz uj tjojtunča. “Žoñž kuzcamakaz kamča Pabluqui”, jalla nuž cjiñiča. Jalla ninacžtajapa c'ari cjesača. Pero ančhucqui ninacaž irata ana cjee. Ančhucaltajapaqui anal c'ari cjis pecuča. Cristuž apostoltčha wejrqui. Pero wejt persun

aztan mantiz anal tjeez pecuĉha. ³ Wejrqui Źoŋi cĵicanami ana ŹoŋiŹ kuzcamakaz paauĉha, niŹaza ana Źoŋinacĉtan kichas pecuĉha. Pero tjapa Yooz quintranacĉtan quiraŹtakaz zalznasaĉha. ⁴ NiŹaza Yooz quintranacĉtan zalŹcu, ultim arma anal joojoo-uĉha. Antiz Yooz aztan anawalinacĉqiztan atipasacĉha, ninacaŹ anawal azziz cĵenami. ⁵ Yooz quintra razunanacami atipasacĉha. NiŹaza ĉjul mit kuzqiztan pinsita razunanacami atipasacĉha, Źoŋinaca Yoozquin pajkatŹjapa. Tjapa ŹoŋinacaŹ pinsitanacami CristuŹ tjaajintanac jaru cĵiskatz pecuĉha. ⁶ Jalla niŹtĵiztan wejrqui listuĉha tjapa Yooz quintra Źoŋinaca casticŹjapa. Anĉhucqui Yooz mantuqizpan cĵisna, tjappacha. Werizĉ tjonŹtan, jakzilat anaŹ Yooz mantuqizlaja, jalla niiqui casticta cĵequiĉha. CristuŹ apostoltĉha wejrqui.

⁷ Anĉhucqui Źoŋikaz chekŹa, kjaŹta tsĵtĉiŹlaja niŹaza kjaŹta chiiŋiŹlaja, jalla nii. Jakzilat mit kuzziz “Wejrqui CristuŹ partiquiztĉha” cĵeĉhaja, jalla niiqui cĵuŹ waquiziĉha, wejrzakaztĉha CristuŹ partiquiz, jalla nii. ⁸ Wejt apŉstol puesto puntuqiztan cunamit juc’anti chiyuĉhani. Jalla nuŹ cĵenami wejrqui anal azasaĉha. Jesucristo jiliriĵi wejtqiz nii apŉstol puesto tjaachiĉha, anĉhucalta zuma kamaŋchiz cĵiskatzjapa. Wejtta nii poder ana Źejlĉha, anĉhuc akŹjapa. ⁹ Cartanaca cĵĵrŹcu anal anĉhuc tsucunz pecuĉha. ¹⁰ Yekjap quintra Źoŋinacaqui tuŹ cĵiĉha: “PabluŹ cartanacaqui chwajc jiliriz cartanacaŹtakazza. Pero tekz Źejlcan, ana azzizza, niŹaza niiz razunanaca inakazza”. NuŹ cĵiŋiĉha yekjapanacaqui. ¹¹ Jalla niŹta cĵiŋi Źoŋinacaqui zumpacha intintaz waquiziĉha. JaknuŹt wejrqui cartanacqiz cĵĵrŹzquituĉhaja, jalla niicama paasaĉha anĉhucatan Źejlcan.

¹² Nii mita kuzziz ŹoŋinacaŹ irata cĵis anal pecuĉha. Ninacaqui porapat iŋarascan ana intintazŋi kuz tjeeŹa. Yooz tawk jarupankaz kamz waquiziĉha. ¹³ Wejrqui persun puntuqiztan anal juc’ant chiyuĉha. Yoozpaĉhaĉha wejtqiz tii apŉstol langŹ tjaachiĵi. Nii langŹiztan jama chiyuĉha. NiŹaza nii YooziŹ tjaata langŹiztan jama anĉhucquin tjonzinĉha, liwriŋi Yooz taku paljayŹjapa. ¹⁴ Anĉhucquin ana tjonŹasaŹ niiqui, wejrqui YooziŹ tjaata langŹiztan jama ana ojktasaĉha. Parti CristuŹ liwriŋi taku paljayŋi Źoŋinacĉqiztan wejrĉha primero anĉhucquin tjonchintĵi. Yekja ŹoŋiŹ Yooz taku langtiqiz ana mitisasaĉha. ¹⁵ Yekja ŹoŋiŹ Yooztajapa langŹiztan anapal cĵiwĉha, “Nii langŹtaqui weriz langŹtaĉha” cĵicanaqui. Wejrqui pecuĉha, anĉhucqui juc’anti Yoozquin kuzziz cĵejajo. Jalla niŹtĵiztan anĉhucaporqiz Yooztajapa juc’anti langŹ pecuĉha, Yooz tjaata langŹiztan jama. ¹⁶ Jalla nekztanaqui anĉhucqiztan nawjkchuc yekja wajtĉhiz Źoŋinacĉqiz zakaz liwriŋi Yooz taku paljayŹ pecuĉha. Pero yekja ŹoŋiŹ Yooztajapa langŹiztan anal mitis pecuĉha.

¹⁷ Jakzilat honora waytiz pecĉhaja, niiŹlaqui Yooz honora waytiz waquiziĉha. ¹⁸ Jakzilat persun honora waytican chiiŋiŹlaja, jalla niiz puntuqiztan Yoozqui “ana zumaĉha” cĵequiĉha. Jakzilat “Yooz alaja zumapankazza” cĵeĉhaja, jalla niiqui YooziŹ tjaata honorĉiz cĵequiĉha.

11

PABLUZTAN ANAZUM TJAAJIŋINACĉTAN

¹ Wejrqui zumzuŹtakaz tsĵii koluc chiyacĉha. Nii zumzuŹtakaz chiita takunaca nonŹnalla. ² Yoozqui anĉhucajapa tsĵii silusiŋiŹtakaz wejtqiz cĵiskatĉha. Weriz Yooz taku paljaytiqiztan anĉhucqui CristuŹquin kuzziz cĵissiĉha. CristuŹtan zalz ora wejrqui anĉhuc zuma kamaŋchiz CristuŹquin prisintis pecuĉha, jaknuŹt tsjaa zuma tur naaza compromitta tĵowŹqiz prisintita cĵeĉhaja, jalla nuŹ. ³ Wejrqui anĉhuc puntuqiztan turwayznuĉha; cunamit tsĵiĵi anĉhucqiz incallskataĉhani, CristuŹquin ana tjapa kuz cĵisjapani, niŹaza CristuŹqiztan zarakĉi cĵisjapani. Anĉhucacĉ pinsitanacaqui tsĵii kĵutŋiz cĵisnaĉhani. Tuqitanpacha nii ana wal zkoraztakaz diabluku maŋuŹtan Evaqiz incallĉiĉha, cunamit jalla niŹta incallta cĵisnaĉhani anĉhucqui. ⁴ Wejrqui anĉhucquin tjonchinĉha, werar liwriŋi takumi niŹaza JesusiŹ puntuqiztanami paljayŹjapa, niŹaza tjonchinĉha Espiritu SantuŹ anĉhuc kuzqiz luzskatzjapa. Jaziĵi anĉhucqiz chiiŹinuĉha. Tsĵii Źoŋinacaqui tsĵemat liwriŋi taku paljayŋiz cĵenami, anĉhucqui nii incallŋi Źoŋi zuma risiwiŋĉhucquiĉha. NinacaŹ tsĵemat tjaajintanaca catokiŋĉhucquiĉha. NiŹaza tsĵii Źoŋinacaqui tsĵemat espiritonaca tjaaz pecasaŹ niiqui, anĉhucqui niŹta incallŋi Źoŋi zuma risiwiŋĉhucquiĉha. NuŹ nonŹcu, ispanĉhinĉha; niŹaza llaquita kuzziz cĵiskatĉhinĉha. ⁵ Yekjapnacaqui anĉhucqiztan nii incallŋi Źoŋinacĉ puntuqiztan pinsiĉha, zuma apostolonacaĉha, jalla nii. Ninacaqui anaĉha werar apostolonacaqui; anaĉha wejtqiztan pajk jiliriĵi. Jalla nuŹ cĵiwĉha. ⁶ Wejrqui anal altu tawkŹtan paljaycan anĉhucatan kamchinĉha. Jalla nuŹ cĵenami wejrqui Yooz puntu zuma zizuĉha. Jalla nii ziŹŋi cĵican kjanapacha tjeezinĉha weriz tjapa puntunaca paljaytiqiztan. Tantiya anĉhucqui.

⁷ Wejrqui humilde kuzziz ančhucatan kamchinča, ančhuc honorchiz cjisjapa. Nižaza ana paaz paca mayžcu, liwriiñi Yooz taku ančhucacuz paljaychinča. ¿Jalla nuž anawali paachin wejrjo? ⁸ Yekja iclizziz zoñinacaqui wejtquiz paaz tjaachiča. Jalla nii ofrendanaca tanzinča, ančhucacuin Yooz taku paljayñi ojkszjapa. ⁹ Ančhucatan kamcan ana želinchiz cjisinča. Pero ančhucacuzitan ana čhjulumi maychinča. Macedoniaquizitan tjonchi jilanacaqui wejtquiz onanchiča. Jalla nižtiquizitan anaž čhjulumi wejtquiz pjaltatča. Tuquiqui wejrqui ančhucacuz ana mayzjapa ancha cwitassinča, ančhucjapa ana ch'ama cjejayo, nižaza jaztanami mayzquizitan cwtasuča. ¹⁰ Jaknužt Cristuqui werarapan chiiñitažlaja, jalla niž cjen niža werarapan chiyiñzakaztča wejrqui. Jalla nižtiquizitan legali cjan, wejrqui cjiwča, anaž jec Acay wajtchiz zoñiqui wejt puntuquizitan cjesača, “Pabluqui ana želinchiz cjan, wejtquizitan maychiča”, nuž cjanacaqui. Jalla nuž ančhucacuzitan ana čhjulumi maytiquizitan cuntintutča wejrqui. ¹¹ ¿Kjažtiquizitan niža chiyu wejrjo? ¿Ančhucatan ana zuma munazojo? Anapanž cjesača. Yooz zizza, wejrqui ančhucatan munazuča, jalla nii. ¹² Wejrqui liwriiñi Yooz taku paljayiñča, ana paaz paca mayžcuqui. Nižaza tirapan nužullakaz kamača. Nekztan jakziltat paaz ganzjapa Yooz taku paljayčhaja, jalla niiqui anapanž cjichuca, “Wejrčha Pabluž irata Yooz taku paljayiñtqui”, nuž cjanacaqui. ¹³ Nii paaz tanzjapa paljayiñacaqui falso apostolunacača. Nii zoñi incallñinacaqui Cristuž apostolunacažtakaz ojklayñiča.

¹⁴ Jalla nužupan tii muntuquiz wataquiča. Satanás diablupacha tsjii Yooz anjilažtakaz ojklayča. ¹⁵ Nižazakaz Satanásquiz sirwiñi zoñinacaqui werara Yooz sirwiñinacažtakaz ojklayča. Jalla niža puntu nayžcu, ana tsucaquiča. Ninacaž niža ojklaytiquizitan jama castictaž cjequiča.

PABLUQUI ANCHA SUFRISNACA WATCHICHA

¹⁶ Wiltal cjiwča. Jalla nuž chiyanaqui ančhucqui weriž chiita puntuquizitan anacha pinsisqui, “Niiqui zumzu taku čiiča” cjanacaqui. Jalla nuž pinsanami, wejr chiyaj cjila tsjii lucrata zoñižtakaz. Wejrqui tsjii koluculla persun honora waytaj cjila. ¹⁷ Jalla nuž čiičan wejrqui lucratu zoñižtakaz chiyacha. Anal chiyacha Yooz jilirž ortin jaru, jalla nuž persuna honora waytican. ¹⁸ Walja zoñinacaqui tii muntuquiz čhjulunacuzitanami persun honora wayticha. Jalla nižtiquizitan wejr zakal persun honora koluculla waytacha. ¹⁹ Ančhucqui chiiñčucča, “Ziziñ zoñinactča wejrnacqui”, cjanacaqui. Jalla nuž čiičhiz cjenami ančhucqui zumzu zoñinacž takunaca cuntintu nonzniiñčucča. ²⁰ Falso zoñinacaqui ninacž mantuquiz ančhuc cjskatz pecča. Nekztan ančhucqui nii zoñinacžquiz zuma cassa. Nižaza tsjii falso zoñinacaqui ančhuca cusananacuzitan paca mayča. Nekztan ančhucqui ninacžquiz zuma tjaacha. Nižaza tsjii falso zoñinacaqui persunaltajapa zuma cjisjapa ančhuc mantiča. Nekztan ančhucqui nižquiz zuma cassa. Nižaza tsjii falso zoñiqui ančhuc iñarča. Nekztan ančhucqui nižquiz zumakaz awantiča. Nižaza tsjii falso zoñiqui ančhuca yujcquiz tsjajpačhani. Jalla nižzakaz ančhucqui zuma awantačhani. ²¹ Wejrqui ančhucatan kamcan ana niža kamchinča; humilde kuzziz kamchinča. ¿Jalla nižtiquizitan wejrqui azasajo? Anapal azasača. Yekja zoñinacaqui čhjulquizitan persun honora waytačhaja, jalla nii zoñinacžquizitan juc'antitča wejrqui. Jalla nuž čiičanaqui lucratažtakaz chiyuča. ²² Yekjapanacaqui cjiñiča, “Hebreo sarchiz zoñinactča wejrnacqui”. Werj zakal cjeeča, “Hebreo sarchiz zoñiča wejrqui”. Nižaza ninacaqui cjiñiča, “Yooz illzta Israel wajtchiz zoñinactča wejrnacqui”. Wejr zakal cjeeča, “Yooz illzta Israel wajtchiz zoñiča wejrqui”. Nižaza ninacaqui cjiñiča, “Abrahamž majchmaatquizitan tjoniiča”. Wejrmi zakal cjeeča, “Abrahamž majchmaatquizitan tjoniiča”. ²³ Ninacaqui cjiñiča, “Cristuž sirwiñtča”. Wejrmi zakal cjeeča, “Cristuž juc'ant zuma sirwiñtča”. Jalla nuž čiičanaqui lucratažtakaz chiyuča. Pero ninacžquizitan juc'anti langzinča Cristužtajapa. Nižaza ninacžquizitan juc'anti wjajttatača. Nižaza ninacžquizitan juc'anti carsilquiz chawtatača. Nižaza tsjii kjaž wilta ticzmaya želaytuča. ²⁴ Pjijska wilta judio zoñinacaqui wejr casticchiča. Jalla nuž casticcan, quinsa tunca llatuncan laz u wjajtta mutchinča. ²⁵ Čhjep wilta wejrqui wjajtz paržtan wjajttatača. Tsjii wilta maztan čhajtatača. Čhjep wilta warcuquiz okan nii warcu julskačiča. Warcu julskačtzu tsjii nooj weentiztan majiñtiztan pajk kot taypizquiz žejlchinča. ²⁶ Tirapan ojkojkchinča, walja anawalinaca watñiz cjenami. Tižta anawalinaca watchinča, anawal pujunaca, anawal tjañinaca, wejt wajtchiz anawal zoñinaca, yekja wajtchiz anawal zoñinaca, chawjc wajtquiz anawal žejlñinaca, ch'ekti yokquin anawal žejlñinaca, anawal pajk kotanaca, nižaza anawal falso jilanaca. Jalla niža anawalinacami watchinča. ²⁷ Nižaza ancha langzinča, nižaza zuma ch'amanaca watchinča, kjaž wilta ana tjaji atchinča, nižaza kjaž wilta čhjerž kjarami kjaz kjarami passinča, kjaž wilta ayunassinča. Nižaza kjaž wilta zakinacuz ch'uncan sufrichinča, zquitz kjar. ²⁸ Tjapa nižtanaca watchiz cjenami, iyakal sfručha. Zapuru tjapa iclizziz zoñinacžtajapakal cjuñznuča, llaquita kuzziz ninaca

zuma kamañchiz cjiscoma. ²⁹ Jakziltat llajllasñi kuzziz cjechaja, wejrqui nižtan chica zakal laquisucha. Jakziltat ujquiz tjojtskatñi cjechaja, wejrqui nii tjojtskatñi zoñž quintra žawjznuča. ³⁰ Wejrqui persun honora waytaž niiqui, weriž sufritanacquitzanami nižaza inallakaz cjitiquiztanami honoral waytača. ³¹ Anal toscara chiyuča. Jesucristo jilirž Yooz Ejpqui nii zizza. Yooz Ejpqui wiñaya honorchiz cjila. ³² Damasco wajtquin želan, Aretas cjita chwjc mantiñi jiliriqui ulanz zananacquin guardianaca mantichiča, wejr tanzjapa. ³³ Pero criichi jilanacaqui wejr pajk canastiquiz yaažcu, pirkiž tsewctan kozzuc tsjii kjuya wintanquiztan wejr chjijunchiča. Jalla nižtiquiztan wejrqui ninacžquiztan atipassinča.

12

¹ Persun honora waytican, anača čjulumi wejttaqui cusaqui. Jalla nuž cjenami tiral wejt puntuquiztan chiyuča. Ančhucaquiz tii zakal quint'acha, Yoozqui niž puntunaca cherkatchiča. Nižaza niž puntunaca zizkatchiča. ² Wejrqui Jesucristužquin kuz tjaachinča. Niž wiruñ ažk tunca pusin watanaca wejrqui arajpach Yooz wajtquin chjichtatača tsjii upacama. Curpužtanpacha chjichtatažlaja, už ana curpužtanpacha chjichtatažlaja, jalla nii anal naychinča. Yooz Ejpkaž zizza. ³⁻⁴ Pero wejrqui zizuča, nii zuma wajtquin chjichtatača, jalla nii. Curpužtanami ana curpužtanami, jalla nii anal naychinča. Yoozkaž zizza. Jalla nii zuma wajtquin takunaca nonzinča, jalla nii nonžta takunacaqui anača čhičuca zoñž takunacžtan. ⁵ Jalla nii Yooz puntu nonžtiquiztanami chertiquiztanami honora waytasacha. Wejrqui persun sufrisnacquitzan honora zakaz waytasacha. Persunquiztan anal honora waytiz pecuča. ⁶ Wejrqui persun honora waytiz pectasaž niiqui lucratažtakaz ana čhiitasacha. Zuma werar razunžtanpan chiyuča. Jalla nuž cjenami, persun honora anal iya waytača. Weriž čhiitanacquitzanami paatanacquitzanami jalla nii jarukaz wejrqui rispitta cjesača. ⁷ Nii Yooz puntu ziztanaca, chertanaca juc'ant zuma cuzača. Jalla nižtiquiztan ana mit kuzziz cjisjapa, Yoozqui wejr laa cjisatchiča. Wejr tsjii ch'apžtan chjapchižtakaz sufriskatchiča. Yoozqui Satanás diabluzquiz nii laa cjisjapa permitchiča, wejtquiz nižta sufriskatzjapa. ⁸ Wejrqui čhjep wilta nii laa puntuquiztan Yooz Jiliržquin mayizichinča, wejt curpu laa žetajo. ⁹ Pero Yooz Ejpzi wejtquiz kjaaziča, tuž cjan: Wejrqui amtan zuma munazuča, jalla nižtiquiztan amquiz yanapača. Am inallakaz cjanacaqui wejt aztan amquiz zuma añi cjiskatača, nižaza čjulunacquitzanami amquiz zuma atipñi cjiskatača. Jalla nuž cjichiča Yoozqui.

Jalla nižtiquiztan wejrqui sufrisnaca watchiž cjenami, nižaza inallakaz cjenami, cuntintul cjeeča. Nekztan Cristuž aztan wejt kuzmi curpumi yanaptaž cjequiča. ¹⁰ Cristužtajapa sufricanaqui čjulu watanami cuntintul cjeeča, inallakaz cjenami, iñarta cjenami, ana želinchiz cjenami, sufriskatta cjenami, č'amanaca watchiž cjenami, čjulunacaž watanami cuntintul cjeeča. Juc'ant inallakaz cjanacaqui, juc'ant tjupi kuzziztča, Cristuž aztanaqui.

¹¹ Jalla nuž čhiican lucratažtakaz čhiichinča. Ančhucpachaž nižta wejr chikatchiča. Ančhucpacha wejt puntuquiztan zumanaca čhiž waquiziča. Yekjap zoñinacaqui čhiñiča, nii Pablužquiztan juc'ant zuma apostolonactča wejrnacqui, cjan. Jalla nižta cjiñinacžquiztan juc'ant zumtča wejrqui. Yooz yujcquiz inakaz cjenami. ¹² Wejrqui ančhucatan žejlcan ultim werar apóstol puestuquiz ojklaychinča, zuma pasinsis kuztan. Ančhucporquiz wacchi milajrunacami, siñalanacami, ispanlichucanacami, jalla nižtanaca paachinča. ¹³ Jaknužt parti iclizziz criichinacžtan kamtučhaja, jalla nižta irata ančhucatan kamchinča. Jalla nuž kamcan ančhucaquiztan ana čjulumi maychinča, jaknužt parti criichinacžquiztan maytučhaja, jalla nižta. Jalla nii ana čjulumi maytiquiztanaqui cunamiž ančhucqui žawjčhani. Jalla nekztanž pertunalla.

PABLUQUI CORINTO ZOÑINACŽQUIZ ANCHA CJUÑCHA

¹⁴ Anziqui wejrqui tjacznuča čhjep wiltiquiziqui ančhucaquin tjonzjapa. Tii wilta zakaz ančhucaquiztan ana čjulumi mayača. Ančhuca cusasa wejtquiz anaž importiča. Antiz ančhuc alaja importayuča. Ocjalanacaqui anaž cusasanaca juntasača, maa ejpžtaqui. Antiz maa ejpnacaž cusasanaca juntasača, persun ocjalanacžta. ¹⁵ Jalla nižtiquiztan wejrqui persun gasto gastača ančhuca kuznaca zuma cjisjapa. Wejrqui ančhucaquiz yanapasacha ochañcama. Wejrqui ančhucatan juc'ant zuma munaziñi kuzziztča. ¿Ančhuczi upa wejtjan munaziñi kuzzizčuckaya?

¹⁶ Tsjii zoñinacaqui tuž cjiñiča, Pabluqui wejtnacaquiztan ana čjulu may cjenami, jalla nuž maña paacan wejtnacaquiz incallchiča. Jalla nuž cjiñiča. ¹⁷ Pero wejrqui pewcznuča, ¿Wejrqui cuchanžquita jilanacžquiz ančhuc incallzkatchinjo? Anapanča. ¹⁸ Wejrqui Tito rocchinča ančhucaquiz tjonzcajo. Nižtan chica yekja jila

cuchanžquichinča. ¿Nii Titžquiz ančhucqui incallchinčhucjo? Niižtan wejtta nuž pucultan ančhucatan zumpacha kamchinča, zuma kuztanami nižaza zuma kamcanami.

¹⁹ Ančhucqui cunamit wejt puntuquiztan pinsichani, Pabluqui persun puntuquiztan tirapankaz tjurt'icha, jalla nii. Jalla nižta pinsitaqui anazumača. Weriz pecta jilanaca, cullaquinaca. Yooz yujcquiz Cristuž tjuuquiz chiyuča, ančhuca kuznaca juc'ant zuma cjisjapa. ²⁰ Ančhucaquin tjonžcu, cunamit wejrqui ančhucaquiztan tsjii zoñinacžtan anazuma kamañchiz zalachani. Jalla nii jiwjatuča. Jalla nižta zalaž niiqui, wejrqui ančhucaquiz c'aril cjeeča. Jalla nižta c'ari takunacžtan tjonžjapa anaž pecča ančhucqui. Cunamit ančhucaporquiz ch'aaznaca žejlčhani, nižaza iñiziñinaca žejlčhani, nižaza čjaawjkatñinaca žejlčhani, nižaza mitarar kuzziznaca žejlčhani, nižaza ana zum taku joojooñinaca žejlčhani, nižaza zoñž quintra chiichiiñinaca žejlčhani, nižaza mit kuzziz zoñinaca žejlčhani, nižaza kichjasñi kuzziz zoñinaca žejlčhani. Jalla nižtanaca žejlčhani. Jalla nižtiquiztan tii cartal cijržcuča, ančhucaž ana zuma kamañanacquiztan jaytsjapa. ²¹ Cunamit yekjapanacaqui ana zuma kamañchizlani, nižaza adulteriuquiz ojklaychizlani, nižaza ana walinaca paachizlani. Cunamit yekjapanacaqui ančhucaquiztan uj paayičhucžlani, nižaza ančhuca ujquiztan ana pertuna mayizichinčhucžlani. Jalla nižtiquiztan ančhucaquin tjončan cunamit wejt Yoozqui ančhucaž anazuma kamchiz cjen wejr azkatačhani. Nižta wataquiz niiqui, llaquita kuzziz cjeeča.

13

ZERZ TAKUNACA

¹ Tiižtan čhjepquiziqui ančhucaquin tjonžcuča. Ima tjoncan tiizakal chiižinuča. Tsjii zoñžquiz uj tjojtnaquiz niiqui, ima casticta cjican, pucultan čhjepultan tisticunacžtan ticlarskataquiča nii uj paañi zoñž puntuquiztan. ² Tuquiqui wejrqui uj paañi zoñinacžquiz chiižinchinča, ujnaca eca, cjican. Nižaza tjapa zoñinacžquizimi nižta chiižinchinča. Jaknužt pizc wiltiquiz tjonžcu ninacžquiz chiižinchinča, jalla nižta tii cartiquiz wilta chiižinžcuča, ančhucatan ana žejlcanami. Wilta tjonžcu, uj paañi zoñinaca panž casticača. ³ Jalla nuž castictiquiztan ančhucqui kjanapacha cheraquiča, Cristužtan wejtta tsjii kuzzizza. Jaziqui Cristuqui wejr chiičkatchiča. Cristuqui anača inallakaz ančhucaltajapa. Antiz ančhucaporquiz niiž azi tjeeža. ⁴ Ina zoñižtakaz cruzquiz ch'awctatača. Pero Yooz Ejpž aztan jacatatchiča. Cristužtakaz inallakaz wejrqui. Pero nižaza Cristužtan kamcan, wejrqui Yooz aztan tjeeznasača ančhucaltajapa.

⁵ Ančhucqui persunpacha kuz tantiyasa, Cristužquin tira kuz tjurt'iñi, už ana tjurt'iñi, jalla nii. Persunpacha tantiyasa. Jesucristuqui ančhuca kuznacquizza. ¿Jalla nii ana naazjo? ¿Ančhucqui anaj ultim criichinacajo? ⁶ Wejrqui cjiwčha, wejrncuqui anača falso criichi zoñi, antiz ultim werar criiñ zoñčha. ¿Nii ana nayjo? ⁷ Wejrqui Yoozquin mayizuča, ančhuc ana ujnaca paajo. Jalla nuž mayizuča, wejt zuma razuna ana tjeezjapa, antiz ančhucqui zuma cjisjapa. Wejrqui ana zuma razunchiztakal cjež niiqui, anaž impotiča. ⁸ Wejrqui werar razun quintra anal paasača čjulumi. Antiz werar razun jarukaz chiyasača. ⁹ Jalla nižtiquiztan wejrqui inallakaz cjicanami cuntintuča, ančhucqui tjup kuzziz cjequiz niiqui. Wejrqui ančhucaltajapa tira Yoozquin mayizuča, ančhuc juc'ant zuma kamañchiz cjisjapa. ¹⁰ Wejrqui ančhucatan ana žejlcan, jalla tuž tii cartal cijržcuča, ančhuc zuma cjisjapa. Wejrqui ančhucaquin tjonča Yooz jilirž apóstolž aztan. Ančhucaquin tjonča, ana c'aripacha cjisjapa, antiz ančhuc juc'ant zuma kamañchiz cjiskatzjapa.

¹¹ Jilanaca, cullaquinaca, jalla nuž chiižcu tiizakal chiyuča. Ančhucaquiz zumaj cjila. Ančhuca kamañanaca zumpacha azquicha. Zuma kamañchiz panž cjisna. Nižaza ančhucqui porapat kuzzasñiž cjee. Tsjii kuzziz cjee. Porapat zuma munaza. Jalla nuž zuma kaman, Yoozqui ančhucatan cjila. Yoozqui anča zuma okzñi kuzzizza, nižaza niičha llan kuzziz cjiskatñiqui. ¹² Jilanaca, cullaquinaca, porapat zuma tsaanasaquiča. ¹³ Tekzta tjapa Yoozquin kuzziz jilanacaqui ančhucaquin tsaanžquiča.

¹⁴ Jesucristo jiliriqui tjapa ančhucaquiz zumanacaj tjaala, nižaza Yooz Ejpqui tjapa ančhucatan zuma munaziñej cjila, nižaza Yooz Espiritu Santuqui tjapa ančhuca kuznacquiz cjila. Jalla nužoj cjila. Amen.

LA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A LOS GÁLATAS

¹ Wejr Pablutča, ančhucaquin tii cartal cjiřžcuča. Jesucristužtan Yooz Ejpžtan cuchanzquita apóstol zoñitča wejrqui, anača zoñiz cuchanzquititqui. Nižaza anača zoñiz uchtitqui tii apóstol puestuquiz. Antiz Jesucristužtan Yooz Ejpžtan wejr tii apóstol puestuquiz utchiča. Yooz Ejpča Jesucristo ticziqiztan jacatatskatchiqui. ² Wejrqui tjapa wejttan žejlñi jilanacžtan ančhucaquin tsaanžcuča. Ančhucqui Galacia provinciquin icliz zoñinacčhucča. ³ Učhum Yooz Ejpžtan Jesucristo Jiliržtan ančhucaquiz zumaj yanapla, nižaza ančhucaquiz cuntintu kuzziz walikaj kamkatla. ⁴ Tii muntuquiz kamcan, zoñinacaqui ana zuma kamañchiz kamča. Nii ana zuma kamañquiztan liwriizjapa, Jesucristuqui ticziča. Nižaza učhum ujnac laycu ticziča Yooz Ejpž munafpi jaru. Jalla nii Yoozza učhum yanapñiqui. ⁵ Yooz Ejpquwi wiñaya honorchiz cjila. Jalla nužoj cjila. Amén.

TSJIKAZ LIWRIIÑI TAKU ZEJLCHA

⁶ Wejrqui ančhuca puntu nonžcu ispantichinča. Ančhucqui ratulla Yoozquiztan zarakuiča. Jesucristuž ančhucaquiz okzñiz cjen, Yoozqui ančhuc kjawziča, liwriita cjisjapa. Yoozquiztan zarakcan ančhucqui yekja tsjemat liwriiñi taku catokuiča. ⁷ Pero anaž yekja liwriiñi takuqui želasacha. Tsjii tsjii zoñinacaqui ančhuca kuz turwayskatz pecča. Nižaza Jesucristuž liwriiñi taku tsjematquin querz pecča. Wejrnacqui ančhucaquiz werar liwriiñi taku paljaychinča. Jalla niic ančhucqui zizza. ⁸ Jalla nižtiquiztan jakziltamiž tsjemat liwriiñi taku ančhucaquiz tjaajnasaz niiqui, jalla nii zoñiqui Yooziž castictaj cjila. Wejr mekaj cjila, arajpachquiztan tjonchi anjila mekaj cjila, jakziltami yekja tsjemat liwriiñi taku tjaajnasaz niiqui, castictaj cjila. ⁹ Tuquiqui nižtapan chichinča. Jaziqui wilta nižtapan chiyuča: Jakziltamiž yekja tsjemat liwriiñi taku ančhucaquiz tjaajnasaz niiqui, jalla niiqui Yooziž castictapaj cjila. Ančhucqui werar liwriiñi taku catokchinčhucča. Ana iya žejlča. ¹⁰ Jalla nuž c'aripacha chiičan, žčjulut pecoj wejrjo? Anal pecuča "Amča zumamqui" cjiñinacaqui. Nižaza anal pecuča zoñinacž kuz wali cjskatzjapa. Jalla nižta pecaquiz niiqui, Jesucristuž mantuquiz sirwiñi ana cjichucacha.

PABLUZ OJKLAYTA QUINTU

¹¹ Jilanaca, cullaquinaca, ančhucaquiz tuž tjaajinz pecuča. Weriž paljayta liwriiñi takuqui anača zoñiz kuzquiztan pinsita. ¹² Ana jec zoñžquiztanami nii liwriiñi taku nonzinča, nižaza anaž jec zoñimi wejtuquiz nii liwriiñi taku tjaajinchiqui. Jesucristupachača wejtquiz tjaajinchiqui.

¹³ Tuquiqui wejrqui judío zoñinacž kamañ jaru kamiñtača. Jalla nii nonzinčhucča. Tuquiqui Yooz partir zoñinaca tanžcu ninaca walja sufriskatiñtača. Yooz icliz zoñinaca k'ala akz pecayuča. ¹⁴ Nižaza wejrqui judío cuzturumpinacž puntu juc'anti zizzinča, wejt judío mazinacžquiztan juc'anti. Wejrqui wejt tuqita atchi ejpnacž cuzturumpiquiz tjapa kuztantača. Nii cuzturumpinacž jaru kamzjapa anča c'unchintača. ¹⁵ Jalla nuž cjenami Yoozqui wejr t'akziča, niiz apóstol cjisjapa. Ima weriž maaquiztan nasan, Yoozqui wejr t'akzjapa tantiichiča. Nižaza Yoozqui wejtquiz anča okzñiz cjen, wejr kjawziča, liwriita cjisjapa. Chjulorant wejr kjawz tantiitħaja, jalla nii ora wejr kjawziča, ¹⁶ niiz zinta Majch pajzjapa, nižaza niiz apóstol cjisjapa. Nižaza Yoozqui wejr kjawziča, ana judío wajtchiz zoñinacžquin Jesucristuž puntu paljayñi cjisjapa. Jalla nuž Yooztan niiz Majchtan pajžcu, ana jecžtanami kazñi ojkhinča. ¹⁷ Nižaza ana Jerusalén watjami ojkhinča, parti apostolanacžtan kazñimi. Ninacaqui wejt tuqui apóstol puestuquin luzzitača. Jalla nuž wejt tuqui luzziz cjenami ana ninacžtan kazñi ojkhinča. Antiz Arabia yokquin ojkhinča. Wiruñaquwi niwjctan Damasco wajtquin quejppžquichinča.

¹⁸ Nekztanacuwi čhjep watquiztan Jerusalén ojkhinča, Pedružtan zalzjapa. Jalla nekžtan Pedružtan tsjii tunca pjijskan tjuñi kamchinča. ¹⁹ Jalla nicju kamcan, Jesucristo Jilirž lajk Jacobo cjeta apostolžtan zalchinča. Ana jakzilta parti apostolonacžtanami zalchinča. ²⁰ Yooz yujcquiz žejlcan, anal toscara chiyuča. Tii weriž cjiřtaqui weraracha.

²¹ Jerusalén wajtquiztan zarakžcu, Siria yokaran nižaza Cilicia yokaran ojkhinča. ²² Judea yokquin kamñi criichinacžtan ima zalchinča. Nii Cristuž partir zoñinacaqui ima wejr paj-kalča. ²³ Ninacaqui wejt puntuquiztan tii quintukaz zizziča: "Nii wejrnacaz sufriskatta zoñiqui niipachaz Jesucristužquin kuztan criichiqui. Tuquiqui liwriiñi Jesucristuž puntu k'ala tjtanz pecñitača. Anziqui niiqui liwriiñi Jesucristuž puntu paljayla". Jalla nuž cjetča wejt puntuquiztanacuwi. ²⁴ Nii criichinacaqui Yooztajapa honora waytichiča wejt puntu nonziž cjen.

2

APOSTOLONACAQUI PABLO ZUMA RISIWCHICHA

¹ Nekztan tunca pusin wajtquiztan wilta Jerusalén watja ojkcchincha Bernabežtan. Nižaza Tito chjitchincha. ² Yooz wejtquiz chiiitan, Jerusalén watja ojkcchincha. Jalla nicju jaknužt yekja wajtchiz zoñinacžquiz liwriiñi Yooz taku paljaytučhaja, jalla nii mazinž pecchincha. Primiraquiqi icliz jilirinacžtan ajcžcu ninacžquiz mazinčincha, nekztan parti criichinacžquiz mazinčincha weriž paljajta liwriiñi Yooz taku, jalla nii. Jalla nuž mazinčincha, weriž Yooztajapa langžta ana ina cjisjapa. Nižaza anz weriž Yooztajapa langzaquiqi ana ina cjiskatz pecučha. Jalla nižtiquiztan weriž paljajtaquiqi nii judío criichinacžquiz mazinčincha. ³ Ninacaquiqi wejr zuma risiwchiccha. Nižaza Tituquiqi wejttañ chica želatčha. Nii Tituquiqi griego wajtchiz zoñi cjan, ana jančiquiz chimpuchiztačha, judío zoñinacž cuzturumpi jaru. Jalla nuž cjenami judío zoñinacž cuzturumpi ana paakatchičha, nii jančiquiz chimpuchita cuzturumpi, jalla nii. ⁴ Pero tsjii kjaž zoñinaca želatčha, “Wejrnačtčha criichinacaquiqi” cjiñi. Jalla ninacaquiqi anatačha ljiitum criichinacaquiqi pero. Criichinacžporquiqi chjojzaka luzzitačha. Jalla nii ana zum zoñinacaquiqi awayt'i luzzitačha, jaknužt wejrnačquiqi Jesucristužquin kuzziz cjen Moisés liiquiztan liwriita, jalla nii. Ninacakaz Titžquiqi judío chimpuchiz cjiskatz pecatčha. Nižaza ninacaquiqi wiltaž wejrnač ninacž lii mantuquiqi utz pecatčha. ⁵ Anapan ninacž munañpi jaru cjiskatchincha. Wejrnačquiqi pecaytučha, ančhucquiqi werar liwriiñi Yooz tawk jaru tirapan kamzjapa, jalla nuž.

⁶ Nekz žejlñi pajta jilirinacaquiqi ana wejtquiz čhjul ew taku tjaajinchiccha. Jiliri cjenami ana jiliri cjenami wejtquiz anal importayučha. Yoozquiqi zoñinaca ana illillicha. Yooz yujcquizquiqi tjapa criichinacaquiqi tsjii parijučha. ⁷ Jalla ninacaquiqi wejtquiz ana čhjul ew taku tjaajinchiccha. Antiz ninacaquiqi wejr pajchiccha, Yooziž uchta apóstol, nižaza werar liwriiñi taku paljayñi, jalla nii. Wejrquiqi uchtačha yekja wajtchiz zoñinacžquiz liwriiñi Yooz taku paljayajo, jaknužt Yoozquiqi Pedro utčhaja, judío wajtchiz zoñinacžquiz liwriiñi taku paljayajo, jalla nižtapacha. ⁸ Yoozquiqi Pedro cuchanchiccha, judío zoñinacžquiz liwriiñi taku paljayajo. Jalla nii Yoozpacha wejr cuchanchizakazza, yekja wajtchiz zoñinacžquiz paljayajo. Yoozquiqi jalla nuž pucultan cuchanchiccha nižtajapa langzajo.

⁹ Jalla nižtiquiztan Jacobžtan Pedružtan Juanžtan wejr pajchiccha, Yooz amt'ita jaru apóstol puestuquiqi uchta, jalla nii. Nii čhjepultanaquiqi pajta chawjc jilirinacatačha. Jalla nuž wejr pajžcu, ninacaquiqi wejr zuma risiwchiccha. Bernabequiqi risiwtazakazza. Jalla nižtiquiztan wejtacatan ninacžtan wali cjiyassincha. Wejrnačquiqi tsjii zuma acuerduquiqi kazzassincha, wejrnač yekja wajtchiz zoñinacžquin paljayi ojczjapa, nižaza ninaca judío zoñinacžquin paljayi ojczjapa, jalla nuž. ¹⁰ Nižaza ninacaquiqi wejnacaquiqi roct'ichiccha, pori zoñinacžquin yanapzjapa cjuñznajo. Wejrquiqi nižtapacha zakaz ancha tantiyučha.

PEDRUZTAN PABLUZTAN ANTIOQUIA WAJTQUIN

¹¹ Niiž wiruñ Pedruquiqi Antioquia watja ojkcchiccha. Jalla nicju Pedružquiqi zumpacha chiižinčincha, niiž yujcquizpacha. Niiž kamtaquiqi ana zumquintačha. ¹² Antioquia wajtquin irantižcu, Pedruquiqi nii wajtchiz ana judío zoñinacžtan lujlchiccha. Nekztan tsjii kjaž Jacobž partir zoñinacaquiqi irantichiccha. Jalla ninacaquiqi judío cuzturumpinaca exijñitačha. Jalla ninacžquiqi ekskuc, Pedruquiqi nii ana judío zoñinacžquiztan tsjii latu zarakchiccha. ¹³ Pedruž nuž zarakatan, parti judío criichinacaquiqi nižtapacha zakaz tsjii latu zarakchiccha. Pero ninacaquiqi kuzquiqi zizatčha, nižta zarakz ana wali, jalla nii. Bernabemi ninacžtan chica zarakzattatačha. ¹⁴ Jalla nuž zarakžcu ninacaquiqi werar liwriiñi Yooz tawk jaru ana kamchiccha. Jalla ninaca zarakñi cheržcu wejrquiqi tjapa zoñinacž yujcquiz Pedružquiqi zumpacha chiižinčincha, tuž cjan: —Amquiqi judío zoñimčha. Jalla nuž cjenami amquiqi ana judío zoñižtakaz kamñamčha. Amquiqi judío cuzturumpinac jaru ana kamñamčha. Jalla nižtiquiztan čkjažtiquiztan amquiqi tii ana judío zoñinaca judío zoñinacžtakaz kamkatz pecya? Anapanž zuma niiqui.

JESUCRISTUŽQUIN KUZUZ CJEN ZOÑINACA LIWRIITACHA

¹⁵ Wejrnačquiqi judío zoñinacžquiztan tjoniiñi. Yekja wajtchiz zoñinacžquiztanami, Yooz quintra paañi zoñinacžquiztanami anapan tjoniiñi. ¹⁶ Jalla nuž tjoniiž cjenami wejrnačquiqi zizzincha, anaž jakziltami Moisés lii jaru kamchiž cjen Yooz yujcquiz zuma cjisnasaccha. Yooz yujcquiz zuma cjisjapa, zoñinacaquiqi Jesucristužquin kuzziz cjiŕstančha. Jalla nuž zizzincha. Wejrnač zakaz Jesucristužquin kuz tjaachincha, Yooz yujcquiz zuma cjisjapa. Anaž jakziltami Moisés lii jaru kamchiž cjen Yooz yujcquiz zuma cjisnasaccha. Jalla nižtiquiztan wejrnač zakaz Moisés lii jaru kamchiž cjen, Yooz yujcquiz anapanž zuma cjisnasaccha.

¹⁷ Yooz yujcquiz zuma cjisjapa wejrnačquiqi Jesucristužquin kuz tjaachincha. Jalla nii kuz tjaaz oraquiqi, wejrnačquiqi yekja wajtchiz zoñinaca irata persun uj pajstantačha, “Wejrnačmi

zakaz ujhizt'cha", cjicanaqui. ¿Jalla nuž wejrnačaž persun uj pajchiž cjen, Jesucristuqui wejrnač nižta ujhiz cjiskatjo? Anapanž cjesača. ¹⁸ Yooz yujcquiz zuma cjisjapa, Moisés lii ana wal'cha. Jalla nuž wejrqui tjaajinchin'cha. Anziqui wejrqui wilta chiitasaž niiqui, "Moisés lii jaru kamchiž cjen Yooz yujcquiz zuma cjisnasača" jalla nižtiquiztan wejrqui juc'anti ujhizpan cjitasača. ¹⁹ Moisés lii mantuquiz kaman nii liiqui kjanapacha wejtquiz tjeeziča, wejrqui ujhizpant'cha, jalla nii. Jalla nižtiquiztan wejt persun uj pajžcu, Jesucristužquin kuz tjaachin'cha. Jalla nižtiquiztan Moisés liiquiztan liwriit'cha wejrqui, Yooztajapa kamzjapa. ²⁰ Jesucristuqui wejt ujnac laycu cruzquiz ch'awta ticziča. Jalla nuž wejt ujnac laycu ticziž cjen, wejrqui nižtan čica ticzižtakazt'cha. Wejt tuquita ana zuma kamaña jaytichin'cha, jalla nižtiquiztan ew kamañchizza wejrqui. Pero anača wejt persun kamañchiz antiz Cristuž kamañchiz kamuča. Jaziqi tii muntuquiz žejtcan ew kamañchiz kamuča. Jesucristo Yooz Majchquin kuz tjaatiquiztan Jesucristuqui wejtquiz okžniž cjen, wejt ticz cuntiquiztan ticziča. ²¹ Yoozqui žoñinacžquiz okžcu, Jesucristo cuchanžquichiča žoñinaca liwriizjapa. Liwriiñi Yooz taku anal nicz pecuča. Moisés lii jaru kamchiž cjen žoñinacaqui Yooz yujcquiz zuma cjissiž cjitasaž niiqui, Jesucristuqui inapankaz ticztasača. Anapanča nužuquí.

3

LIWRIIZ PUNTU

¹ Galat wajtchiz žoñinaca, ančhucča zumžužtakaz. ¿Jequit ančhuc incallchejo? ¿Jequit werar liwriiñi tawkquiztan ančhuc tsjii kjutñi chjitchejo? Liwriiz puntu paljaycan wejrnačqui Jesucristuž puntuquiztan kjanapacha ančhucaquiz tjaajinchin'cha, Jesucristuqui žoñinacž ujnacquiztan cruzquiz ch'awta ticziča, jalla nii. ² Tsjii pewcz pecuča. ¿Moisés lii jaru kamchiž cjen, Espiritu Santo ančhuca kuzquiz luzzikay? Anapanča. Jesucristužquin kuz tjaatiquiztan, nekžtan Espiritu Santuqui ančhuca kuzquiz luzziča. Jalla niiqui nužupanča. ³ ¿Kjažtiquiztan anča zumžu ančhucjo? Espiritu Santuž cjen ančhucqui Yooz kamañquiz kami kallantichinčhucča. ¿Persun kuzcama kamcanaqui Yooztajapa tsjan zuma kamasajo? Anapanča. ⁴ ¿Jesucristužquin criižcu ančhucqui inakaz sufrichinčhuc cjes kjažtatajo? Ana inakaz ančhucqui sufrichinčhucžlani. ⁵ Yoozqui ančhuca kuzquiz niž Espiritu Santo luzkatchiča. Nižaza ančhucaž cheran Yoozqui milajrunaca paachiča. ¿Ančhucaž Moisés lii jaru kamtiquiztan jalla nižta milajrunaca Yooz paachejo? Anapanča. Ančhucqui Jesucristuž puntuquiztan nonžcu catokchinčhucča. Jaziqi ančhucaž Jesucristužquin kuz tjaatiquiztan Yoozqui ančhucaž cheran milajru paachiča.

⁶ Abraham zakaz Yoozquin kuz tjaachitača. Jalla nuž tjaatiquiztan Yooz yujcquiz zuma cjiskattatača. ⁷ Jalla nižtiquiztan jakžiltat Jesucristužquin kuz tjaachaja, jalla niiqui ultim Abrahamž majchmaatiča. Jalla niic werar razunača. ⁸ Yoozqui tuquitanpacha tuž tantičiča, Jesucristužquin kuz tjaañi žoñinaca Yooz yujcquiz zuma cjiskattaž cjesača, jalla nuž tantičičiča. Jalla nižtiquiztan tuquitanpacha liwriiñi Yooz puntuqui Abrahamžquiz chiitatača, tuž cjan: "Amiž cjen tjapa wajtquiztan žoñinaca zumaž cjiskattaž cjequiča". Jalla nuž cjiča cijjrta Yooz takuqui. ⁹ Jalla nižtiquiztan jakžiltat Jesucristužquin kuz tjaachaja, jalla niiqui Abrahamžtan zuma cjiskattaž cjesača.

¹⁰ Jakžilta žoñinacat Yooz yujcquiz zuma cjisjapa, Moisés liiquiz kuz tjaachaja jalla ninacaqui Yooziž castictaž cjequiča. Cijjrta Yooz takuqui tuž cjiča: "Jakžiltat tjapa Moisés liiquiz mantitanac jaru ana zumpacha kamčhaja, jalla ninacaqui Yooziž castictaž cjequiča". ¹¹ Anaž jecmi Moisés lii jaru zumpacha kami atasacha. Jalla nižtiquiztan Moisés liiquiz kuz tjaatiquiztan anaž jecmi Yooz yujcquiziqi zuma cjisnasača. Kjanapacha nii razunaqui. Cijjrta Yooz takuqui tuž cjiča: "Jakžiltat Yoozquin kuz tjaatiquiztan Yooz yujcquiz zuma cjisnathaja, jalla niiqui Yooztan kamaquiča". ¹² Pero Moisés lii jaru kamcan, Yoozquin kuz tjaazqui ana wal'cha. Moisés lii puntuquiztan Yooz takuqui tuž čičiča: "Jakžiltat Moisés lii jaru kamčhaja, jalla niiqui nii lii jaru kamtiquiztan Yooztan kamaquiča".

¹³ Pero anaž jecmi nii lii jaru zumpacha kamasacha. Jalla nižtiquiztan tjapa žoñinacaqui Yooziž castictaž waquiča. Pero Jesucristuqui učhum liwriičiča, Yooziž ana casticta cjejajo. Jesucristupacha učhum cuntiquiztan casticta cjissiča. Cijjrta Yooz takuqui tuž cjiča: "Jakžiltat cruzquiz ticznačhaja, jalla niiqui tjeeža, Yooziž castictaž, jalla nii".

¹⁴ Jesucristuqui yekja wajtchiz žoñinacž cuntiquiztan zakaz casticta cjissiča, ninaca Abrahamžtan Yooz yujcquiz zuma cjiskatzjapa. Nižaza Jesucristužquin kuz tjaachiž cjen Yoozqui tjapa učhum kuznacquiz niž Espiritu Santo luzkatchiča, niž tuquita čhiita takucama.

¹⁵ Jilanaca, cullaquinaca, tsjii puntul chiyácha. Tiiž nonžna. Tsjii zuma legali acuerduquiz luzta, nižaza jiliriz sillta, jalla nii documentuquui ana wira campiyasača, nižaza ana nezk yapasača, jiliri sillta jaru. ¹⁶ Anziqiu tii puntul chiyácha. Yoozquiu taku tjaachiča Abrahamžquizimi niž majchquizimi. Yooz takuquiu anaž cjiča, “Majchmaatinacžquizimi”, cjicanaquiu. Anaž wacchi žoñinacž puntuquiztan čiiča. Antiz tsjii žoñž puntuquiztankaz čiičiča. Jalla nii žoñiča Cristuquiu. ¹⁷ Jalla tuž chiyuča: Yoozquiu Abrahamžquiz taku tjaachiča. Nekztan pusi patac quinsa tuncan watanacquiztan Yoozquiu Moisesquiu niž lii tjaachiča. Jalla nii wiruñ tjaata liiquiu nii tuquita Abrahamžquiz tjaata taku anapanž ana walkatasacha. ¹⁸ Moisés lii jaru kamčičž cjen Yooz zumanaca tanžtaž cjitasaž niiquiu, jalla nižtiquiztan Yooziž Abrahamžquiz tjaata taku anaž waltasača. Pero panž walča. Yoozquiu Abrahamžquiz nužukaz taku tjaachiča, žoñinaca liwriizjapa.

¹⁹ Jalla nižtiquiztan, žčjuljapat Moisés lii sirwiya? Jalla tužuča. Moisesquiu nii liiquiu tjaatatača, žoñinacž ujnaca tjeezjapa. Nižaza nii liiquiu walatča, Jesucristuž tjonzcama. Jesucristuquiu Abrahamž majchmaatquiztan tjonniča. Nižaza nižž puntuquiztan čiiča nii Yooziž Abrahamžquiz tjaata takuquiu. Yoozquiu anjilanaca cuchanžquičiča, nižž lii Moisesquiu tjaazjapa. Nekztan Moisesquiu partii žoñinacžquiz Yooz mantanaca tjaajinčiča. ²⁰ Moisesquiu nii liižtan žoñinacžquiz mantičiča, žoñinaca nii lii cumplajo. Pero Yoozquiu nižž persun tjaata taku cumplichiča. Yooz alaja cumplichiča.

²¹ Jalla nižtiquiztan, žkjaž cjii? žMoisés liiquiu Yooziž tjaata tawk quintra cjesaya? Anapanž cjesača. Anaž jecmi Moisés lii jaru zumpacha kamasacha, Yooztan wiñaya kamzjapa. Jalla nii lii jaru žoñinaca kamtasaz niiquiu, Yooz yujcquiz zuma cjitasača, nii lii jaru kamtiquiztan. ²² Pero cjiirta Yooz takuquiu tuž cjiča: “Tjapa žoñinacaquiu uj paachiž cjen castictaž cjequiča”. Jalla nuž cjenami, Jesucristužquin kuz tjaañi žoñinacaquiu Yooziž tjaata taku tanznasača, ana casticta cjisjapa, Yooztan wiñaya kamzjapa.

²³ Ima Jesucristuž puntuquiztan zizcan učhumquiu Moisés lii mantuquiz želatča. Nižaza nuž žejlčinčumtača Jesucristužquin kuz tjaazcama. ²⁴ Jalla nižtiquiztan Moisés lii mantuquiz želatča učhumquiu, Jesucristuž tjonzcama. Nekztan Jesucristužquin kuz tjaatiquiztan Yooz yujcquiz zuma cjišsinčumča, nižaza ana ujhiz. ²⁵ Anziquiu žoñinacaquiu Jesucristuž puntuquiztan zizasacha. Jalla nižtiquiztan učhumnacquiu Moisés lii mantuquiz žejlžuž žeržtača.

²⁶ Jesucristužquin kuz tjaatiquiztan tjapa ančhucquiu Yooz partiquiz žejlča, Yooz maatinacčuchča. ²⁷ Jakziltat Jesucristužtan tsjii kuzziž cjisju bautista cječhaja, jalla niiquiu Cristuž partiquiz cjišsiča. Nižaza ew kamañchiz cjiša. ²⁸ Cristuž partiquiz žejlcan, anaž t'aka t'aka žejlča. Judio žoñinacami, yekja wajtchiz žoñinacami, žoñž mantuquiz žejlñi žoñinacami, ana žoñž mantuquiz žejlñi žoñinacami, luctakami, maatakami, jalla tjapa žoñinacaquiu Jesucristuž partiquiz žejlcan Yooz yujcquiz tsjii parijuča. Nižaza tsjii t'akquizkazza. ²⁹ Nižaza Cristuž partiquiz želaquizž niiquiu, ančhucquiu Abrahamž ultim lijtum majchmaatinacčuchča. Nižaza ančhucquiu Abrahamž lijtum majch maatinacžlaj niiquiu, ančhucquiu Yooziž Abrahamžquiz tjaata taku tsjii irinsažtakaz tanznaquiča, Yooztan wiñaya kamzjapa.

4

UCHUMNACAQUI YOOZ MAATICHUMCHA

¹ Nii irinsa puntu tii zakaz čiiž pecuča. Tsjii irinsa tanzñi ocjalaquiu žoñi pajkzcama anaž irinsa tanznasača. Ocjala cjicanaquiu nii famillžquiz piyunažtakaz kamča. Pajkžcu, nekztan tjapa nii famillž cusasanaca nižtacama želaquiča. ² Nii ocjalaquiu famillž mantuquiz tjižta žejlča, nižaza nižž irinsaquiu yekja žoñžquiz cwitzinajno cumpjiitača, irinsa tanz oracama. ³ Jalla nižta iratača učhumnacquiu. Tuquiquiu učhumquiu ocjalažtakaz kamcanaquiu žoñiž pinsita jarukaz kamatča. ⁴ Yooziž pinsita timpu irantižcu Yoozquiu nižž Majch cuchanžquičiča. Nekztan tsjaa maatakquiztan majjtatača, nižaza Moisés lii mantuquiz želatča. ⁵ Jalla nuž Yoozquiu nižž persun Majch cuchanžquičiča učhumnaca Moisés lii mantuquiztan liwriizjapa, nižaza Yooz maati cunta cjisjapa.

⁶ Ančucaž Yooz maati cjicanaquiu Yoozquiu nižž Majch Espiritu Santo ančuca kuzquiz cuchanžquičiča. Espiritu Santuquiu ančuca kuzquiz Yooz Ejpžquin cjuñžkatča, “Wejt Tata” cjican. ⁷ Jalla nižtiquiztan Yooz cjen ančhucquiu Moisés lii mantuquiz anaž iya žejlča. Yooz maati cjican, Yooz tjaata irinsa tanznaquiča.

PABLUQUI CRIICHI ŽOÑINACŽQUIZ ANCHA CJUÑČHA

⁸ Tuquiu ančhucquiu werar Yooz anaž pajatča. Antiz žoñiž pinsita yooznacž mantuquizkaz želatča. Nii yooznacaquiu anaž ultimiu Yoozza, žoñiž pinsitiquiztankazza.

⁹ Anziqwi ančhucqui werar Yooz pajčha. Primiraqwi Yoozqwi ančhuc maati cunta pajchicha. Jalla nuž Yooz maati cunta cjisicu, ¿kjaž ančhucqwi zoñiz pinsita yooznacquin wilta cutasajo? ¿Nii yooznacž mantuqiz wilta cjis pecjo? Nii yooznacaqwi ana azzizza; nižaza inakazza. ¹⁰ Ančhucqwi tirapan tjuñinacžquizimi jiiznacžquizimi oranacžquizimi watanacžquizimi rispitiñčhucča. Jalla nižta rispitzqwi anaž waquiziča. ¹¹ Jalla nuž rispitan wejtla ančhucqiz tjaajnzqwi inapankaj cjičhani. Jalla nii jiwjatučha.

¹² Jilanaca, cullaquinaca, ančhucqiz rocučha, wejržtapačaž cjijsaja, Moisés lii mantuqiztan liwriita, jalla nižta. Wejrqwi ančhuc yekja wajtchiz zoñiztakaz cjijsinča judío cuzturumpinaca ana paažcu. Ančhucqwi wejr zuma risiwchinčhucča, ana čjul wejt quintra kjaž cjisicu. ¹³ Ančhucqwi zizza, primeraqwi wejr laacjichiz cjen ančhucatan kamchinča. Nižaza ančhucatan kamcan, liwriiñi Yooz puntu paljaychinča. Jalla nii zizza ančhucqwi. ¹⁴ Jalla nii cona laacjitaqwi wejtajapa tsjii pruebatača. Jalla nižta weriž laacjitiqiztan ančhucqwi ana wejr iñarchinčhucča, nižaza wejr ana jakjurpayz pecchinčhucča. Antiz wejr ancha zuma risiwchinčhucča, tsjii Yooz cuchanzquita anjilažtakaz. Nižaza Jesucristužtakaz wejr zuma risiwchinčhucča. ¹⁵ Weriž ančhucatan kamchiž cjen ančhucqwi zuma cuntintu sim'ichinčhucča. Jaziqui ančhucqiz, ¿kjaž cjisjo? Wejrqwi declaručha, ančhucatan kamcan, ančhucqwi attasaž niqwi, persun čhujcquimi lecžcu wejtqiz tjaatasučha. ¹⁶ Wejrqwi ančhucqiz werar razunanaca chiichinča. Jalla nuž chiitiquiztan, ¿ančhucqwi wejt quintra cjijsinčhucjo?

¹⁷ Nii ana werar razuna chiiñi zoñinacaqwi ančhuc anchaž importayčha. Jalla nuž importaycan ninacaqwi ančhuc ana zuma cjisikatž pecča. Wejtacaquiztan t'akskatz pecča, ninacž partiqiz cjisjapa, nižaza ninacž honora waytiskatzjapa. ¹⁸ Tsjii zoñiqui yekja zoñizqiz tsjan zuma kamañchiz cjisikatž pecasača. Jalla nuž peccanaqwi nii zoñizqiz ancha importayasača. Jalla nižta importayzqwi ancha zumača. Tjapa zoñinacaqwi ančhucqiz nižtaj paala. Anača wejrkaž, ančhucatan kamcanaqwi, ančhuc importayz waquiziča. ¹⁹ Zuma jilanaca, cullaquinaca, ančhucaltajapa wilta wejt kuzquiz anča cjuñučha. Nižaza wejrqwi ančhucaltajapa tiral cjuñučha ančhucraž Cristuž kamañchiz zuma kamzama. ²⁰ Wejrqwi ančhucatan chical žejlž pecučha. Jalla nuž ančhucatan žejltasaž niqwi, juc'ant zuma carinchiz razuna chiizintasača. Ančhucqa quinto nonžcu wejrqwi kuz turwayskatchinča.

ABRAHAMŽ MAATIZ PUNTU

²¹ Ančhucqwi Moisés lii mantuqiz kamz pecñinaca, ¿nii lii mantuqiz kamzqwi ana intintiya? ²² Cjiirta Yooz takuqwi tuž cjičha: Abrahamqwi pucultan majchnacchizza. Tsjiqwi Abrahamž mantita piyunaž majttača. Tsjiizti Abrahamž zalžta tjunaž majttača. ²³ Piyunaž majtta majchqwi zoñiz pinsita kuzcama majttatača. Tjunaž majtta majchzti Yooz tjaata tawk jaru majttatača. ²⁴ Nii pucultan maatakquiztan tuž cjičha. Yoozqwi pizc wilta taku tjaachiča. Tsjiqwi Sinaí cjita curquiz Yoozqwi Moisesqiz mantita lii tjaachiča. Jakziltat nii lii mantuqiz žejlčhaja, jalla niqwi nii lii jaru kamstanča. Tsjaa maatakquiztan nii puntu cjičha. Naa maatakaqwi Agar cjititača. ²⁵ Agar cjitiqiztan Sinaí curu cjičha. Sinaí curuqwi Arabia yokquin žejlčha. Sinaí curquiztan Jerusalén watja cjičha. Jerusalén wajtchiz zoñinacami, nižaza tjapa judío zoñinacami Moisés lii mantuqiz žejlčha. ²⁶ Učhumzti anaž Moisés lii mantuqiz žejlčha. Yooziž liwriitiquiztan ultim arajpach Jerusalén wajtchiz zoñinacžumčha. Jalla nii Jerusalenqwi Yooz watjača.

²⁷ Cjiirta Yooz takuqwi tuž cjičha:

“Ana majtñi maataka, cuntintuž cjee. Majtz sufris ana pajžcumi, alto tawkžtan Yooztajapa honora waytila. Ecta maatakaqwi juc'ant majchmaatinacchiz cjequičha ana ecta maatakquiztan”.

²⁸ Jilanaca, cullaquinaca, jaziqui učumqwi Yooz tjaata tawk jaru Yooz maatinacžumčha, Isaac cjita zoñiztakaz. ²⁹ Abrahamž pucultan majchnacžquiz tižta watchiča. Nii zoñiz kuzquiztan pinsita majttaqwi quintratača nii Yooz Espiritu Santuž cjen majtta majchjapa. Anzimi nižta iratazakazza. ³⁰ Cjiirta Yooz takuqwi tuž cjičha: “Naa piyuni majchtanpacha chjatkata. Naa piyunaž majtta majchqwi anaž irinsa tanznaquičha. Antiz zalžta tjunaž majtta majch, jalla niikaz irinsa tanznaquičha”. ³¹ Jilanaca, cullaquinaca, učumqwi anača naa piyunaž majtta maatinacažtakazqwi. Antiz zalžta tjunaž majtta maatinacažtakazčumčha. Učumqwi lijitum Yooz maatinacžumčha.

5

LIWRIIZ PUNTU PALJAYTA

¹ Jesucristuqwi učum liwriichiča, Moisés lii mantuqiz ana iya kamzjapa. Jesucristužqiz tjuj kuzziz cjee. Anača nii lii mantuqiz iya kamzqwi.

²Wejr Pabluqui ančhucaquiz cjiwčha, ančhucqui judío chimpu cuzturumpi jaru paaquiz niiqui, jalla nižtiquiztan ančhucaltajapa Cristuqui inakaz cjequičha. ³Wejrqui tii puntu ticlaručha, jakziltat Yooz yujcquiz ana ujchiz cjisjapa Moisés lii jaru persuna chimpuskatčhaja, jalla niiqui tjapa nii lii mantitanaca cumplistančha. ⁴Ančhucqui Moisés lii jaru Yooz yujcquiz ana ujchiz cjis pecčhaj niiqui, Cristužquiztan persunpachaž t'aksa. Nižaza liwriiñi Yooz kamañquiztan persunpachaž t'aksa. ⁵Yooz Espiritu Santuž cjen, nižaza Jesucristužquiz kuz tjaachiz cjen, učhumqui Yooz yujcquiz ana ujchiz nižaza zuma kamañchiz, jalla nii tjapa kuztan tjewža. ⁶Jesucristuž partiquiz žejlcan žoñinacaqui tsjii parijučha. Judío chimpuchiz cjenami ana judío chimpuchiz cjenami anaž importičha. Antiz Jesucristužquiz kuz tjaaz importičha. Nižaza kuz tjaazcu zuma munaziñi kuzziz cjis importičha.

⁷Ančhucqui zumaž kamatčha. Jalla nuž zuma kaman, žject ančhuc atajchejo werar tjaajintanaca ana cazjapajo? ⁸Jalla nii atajñiqui anačha Yoozquiztan. Yoozqui ančhuc kjawzičha, liwriita cjisjapa. ⁹Jaknužt tsjii zkoluc liwatura tjapa t'anti maza t'amkatčhaja, jalla nižta irata zkoluc ana zuma tjaajinacaqui tjapa ančhuc tsjii kjutñi chjichasačha. ¹⁰Jesucristo Jiliriz cjen wejrqui ančhucaquiztan anal kuz turwayskatučha. Ultimquiziqui jaknužt wejrqui Yoozta kamañ puntu pinsučhaja, jalla nužuzakaz ančhucqui Yoozta kamañ puntu pinsaquičha. Nižaza jakziltat ančhuca kuz turwayskatčhaja, jalla niiqui casticta cjequičha, jakziltapirimi.

¹¹Jilanaca, cullaquinaca, tuquiqui ima Jesucristužquiz kuz tjaacan, wejrqui tjaajinchinčha, judío chimpuchiz ana želaquiz niiqui, Yooz yujcquiziqui anapanž zuma želasacha. Jalla nuž tira tjaajintasaz niiqui, žkjažtiquiztan wejt quintra ancha tanjo? Jalla nuž tjaajintasaz niiqui, Jesucristuž ticz puntuquiztan tjaajincanpacha ana wejt quintra tanasačha. Pero jalla nižta ana tjaajinchinčha. ¹²Ančhuca kuz turwayskatñinacaqui persun janchej pootpootžla.

¹³Jilanaca, cullaquinaca, Yoozqui ančhuc kjawzičha Moisés liiquiztan liwriita cjisjapa. Jalla nuž liwriita cjan, anaž persun kuzcamakaz kamz waquizičha. Antiz zuma munazican porapat yanaparassa. ¹⁴“Jaknužt persunpachquiz zuma okzaja, jalla nižta irata parti žoñinacžquiz zuma okzpančha”. Jalla nuž kamcan tjapa Moisés liiqui cumplissa. ¹⁵Pero ančhucqui porapat chjaawjwasaquiz niiqui, nižaza porapat ch'aasaquiz niiqui, jalla nižtiquiztan tsjimi tsjimi aksnaquičha.

ESPIRITU SANTUŽ IRPITA KAMZ

¹⁶Wejrqui cjiwčha, ančhucqui Yooz Espiritu Santuž irpita kama. Nekztan persun ana zum kuzquiz pectanac jaru ana kamaquičha. ¹⁷Nii ana zum kamañquičha Espiritu Santuž pecta kamañ quintračha. Nižaza Espiritu Santuž pecta kamañquičha nii ana zum kamañ quintračha. Nii pizc kamañquičha anačha tsjiikazqui, antiz pisc punta kamañčha, zuma kamañ, ana zuma kamañ, jalla nii. Jalla nižtiquiztan nii ana zuma kamañ pecni kuzqui ančhuc atajčha zuma kamañ jaru ana kamzjapa. ¹⁸Pero ančhucqui Espiritu Santuž irpitaž cjequiz niiqui, anačha lii mantuquiz žejlžqui.

¹⁹Nii ana zuma kamañ pecni kuzqui jalla tižta paaz pecčha: adulterio paaz, yekja maatakžtan yekja luctakžtan ana wali paaz, azzucanaca paaz, ²⁰žoñiž paata yooznacžquiz sirwiz, žoñž quintra laykiz paaz, žoñž quintra chuchas, žoñžtan ch'aas, iñiz, chjaawjkatas, persun kuzcamapankaz paaz, t'aka t'aka cjiyas, tsjii partiquiztan tsjii partiquiztan quintras, ²¹zmaz, žoñi conz, licz, ana wira wali pijista paaz, jalla nižta ana zumanaca paaz pecčha nii ana zuma kamañ pecni kuzqui. Tuquiqui wejrqui ančhucaquiz chiižinčinčha, ana nižta paazjapa. Wilta ančhucaquiz chiižinučha, anapan nižtanaca paaz waquizičha. Jalla nižta paañi žoñinacaqui werar Yooz mantuquiz ana žejlčha.

²²Espiritu Santuž kamañ jaru kamcan, jalla tižtanaca paasa: zuma munaziz, cuntintu cjis, ilan kuzziz cjis, paziniz kuzziz cjis, okžni kuzziz cjis, zumanaca paaz, ljituma kamz, ²³humilde kuzziz cjis, ana zuma pecni kuz persun kuzquiz ewjaz. Jalla nii zuma paatanacaqui anapančha lii quintraqui. ²⁴Nižaza jakziltat Cristuž partiquiz žejlčhaja, jalla ninacaqui nii ana zuma paaz pecni kuz mantuquiz ana kamz waquizičha. Nii ana zuma pecni kuzquiztan tici žoñižtakazza. Nižaza nii ana zuma pinsitanac jaru ana kamz waquizičha. ²⁵Učhumqui Espiritu Santuž cjen liwriitažlaja nižaza ew kamañchizlaja, jalla nižtiquiztan učhumqui Espiritu Santuž cjen nii zuma kamañ jaru pan kama.

²⁶Jalla nii zuma kamañ jaru kamcan učhumqui ana mitarazi kuzziz cjistančha. Nižaza ana žawjwa zijicanñi kuzziz cjistančha. Nižaza anaž porapat zmazastanqui.

6

¹ Jilanaca, cullaquinaca, yekjap ančhucqui Espíritu Santuž kamañchiz kamiñchuccha. Jaziqui ančhucqui tsjii criichi zoñi uj paañipacha cheraquiz niiqui, zuma kuztan chiizinaquičha, nii uj paañi zoñi wilta zuma kamañchiz cjejažo. Nižaza ančhucqui persun kuzquī zuma cwitaza, ujquiz ana tjojsjapa. ² Pruebanacaž watan, ančhucqui porapat kuzzassa. Jalla nuž kamcan ančhucqui Cristuž lii cumpličha, zuma munaziz, jalla nii. ³ Jakziltat persun puntuquiztan mit kuzziz “Wejrqui zumtčha” cjan pinsačhaja, jalla niiqui persunpacha incallčha. Anaž zumačha niiqui. ⁴ Zapa mayni persun kamtanaca tantiistančha, zuma ana zuma kamta, jalla nii. Jakziltat zuma kamchižlaj niiqui, cuntintuž cjesačha, persuna zuma kamtaž cjen. Criichi zoñinacaqui yekja zoñž kamaña iñaržcu, anaž mitarazi kuzziz cjis waquizičha, “Wejrqui juc’ant zuma kamañchiztčha” cjan. ⁵ Ultimquiziqui zapa mayni persun kamañquiztan jama Yooziž tantiitaž cjequičha.

⁶ Yooz puntu tjaajinta zoñiqui persun cusasanacquiztan tjaaz waquizičha Yooz puntu tjaajñinacžquiz.

⁷ Ančhucqui persun kuzquizpacha anačha incallzquī. Yoozquiztan ana atipasačha. Jaknužt tsjii zoñi kamčhaja, jalla niit jama pjalžtaž cjequičha. ⁸ Jakziltat persun kuzcamakaz kamčhaja, jalla niiqui niiz ana zuma kamtiquiztan castictaž cjequičha. Nižaza jakziltat Espíritu Santuž kamañ jaru kamčhaja, jalla niiqui Espíritu Santuž cjen Yooztan wiñayaž kamaquičha. ⁹ Učhumqui zumanaca paazjapa tjurt’ila. Ultimquiziqui pactaž cjequičha, ana jaytasaz niiqui. ¹⁰ Jalla nižtiquiztan čjulora zumanaca payi atchucaž cjequiz niiqui, učhumqui zumaž paala tjapa zoñinacžquizimi. Criichi mazinacžquizimi juc’ant zuma paala.

ZERZ TAKUNACA

¹¹ Anziqui wejt persun kjaržtan cjjržcučha. Tii pajk litranaca chera. ¹² Tsjii zoñinacaqui ančhuc judío chimpuchiz cjiskatz pecčha. Jalla ninacaqui nuž pecčha, parti zoñinacž kuz wali cjiskatzjapa, nižaza parti zoñinacaž ninacžjapa ana quindra cjisjapa. Cristuqui cruzquiz ticzičha učumnaca liwriizjapa, judiuz irata ana chimputa cjenami. ¹³ Pero nii chimputa zoñinacapacha Moisés lii jaru ana zumpacha kamčha. Ninacaqui ančhuc chimpuchiz cjiskatz pecčha, ančhuca janchiquiz chimpuchiz cjen persun incantiñi kuzziz cjisjapa. ¹⁴ Wejrqui anačha čjulquiztanami incantiñi kuzziztquī. Jesucristo Jiliriz učhum laycu ticziquiztan, jalla nekztankazza wejrqui incantiñi kuzziztquī. Jesucristuž ticziž cjen wejrqui liwriitačha. Jalla nižtiquiztan tii muntuquiz žejlñinacaqui anaž wejr anča importayučha. Ninacžquiztan ticzi zoñižtakaztčha wejrqui. ¹⁵ Jesucristuž partiquiz žejlcan, judío chimpuchiz cjisqui anaž importičha, nižaza ana chimpuchiz cjismi ana zakaz importičha. Ew kamañchiz cjisqui jalla niikaz importičha. ¹⁶ Jakziltat ew lii kamañ jaru kamčhaja, jalla ninacaqui ultim werar Yooz partir zoñinacačha. Jalla ninacžtan Yooztan zumaj cjila, nižaza Yoozqui ninacžquiz okžla.

¹⁷ Tekztan nawjčhuc tii puntunacquiztan ana jecmi wejtquiz molestila. Jesucristo Jiliržtajapa kamchiž cjen wejt janchiquiz chjojrínaca žejlčha. Nii chjojrínaca kjanapachaž tjeeža, “Wejrtčha Jesucristuž partiquiztquī”, jalla nii. Anzcama nii chjojrínacaqui wejt janchiquiz cherchucačha.

¹⁸ Jilanaca, cullaquinaca, učhum Jesucristo Jiliriqui ančhuca kuznaca walikaj cjiskatla. Jalla nužoj cjila. Amén.

LA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A LOS EFESIOS

¹ Wejrŕcha Pablutqui, anŕhucaquin tii cartal cjiŕrŕcuŕha. Wejrqui Jesucristuŕ illzta apostoltŕha Yooz munaŕŕpi jaru. Anŕhucqui Yooz partir ŕoŕinacŕhucŕha, Efeso wajtquiz kamŕinaca. Niŕzaza anŕhucqui Jesucristuŕquin kuz tjaachi ŕoŕinacŕhucŕha. ² Uŕhum Yooz Ejpŕmi, uŕhum Jesucristo Jilirimi anŕhucaquiz zumaŕ yanapla, niŕzaza anŕhucaquiz cuntintu kuzziz walikaj kamkatla.

YOOZ EJPQUI UCHUMNACALTAJAPA ZUMA PINSICHA

³ Uŕhum Jesucristo Jilirŕ Yooz Ejŕŕtajapa honoral waytuŕha wejrqui. Uŕhum Yooz Ejŕpqui uŕhumnacaquiz ancha zuma favoranaca paachiŕha, Jesucristuŕ partiquiz cjskatchiŕ cjen. Uŕhumqui arajpach Yooz wajtchiz ŕoŕinacŕhumŕha. Jalla niŕtquiztan tŕapaman favoranaca uŕhumnacaquiz paachiŕha Yooz Ejŕpqui. ⁴ Tuquitanpacha ima tii munttu kalltican Yooz Ejŕpqui Jesucristuŕ cjen uŕhumnac illziŕha, niŕŕtajapa t'acŕta cjisjapa, niŕzaza niŕŕ yujcquiz ana uŕchiz niŕzaza zuma cjisjapa. ⁵ Yoozqui niŕŕ okŕŕi kuzziz cjen, tuquitanpacha tantiŕiŕiŕha, uŕhumnaca niŕŕ partiquiz cjisjapa, niŕŕ maatinacjapa. Jesucristuŕ cjen uŕhumqui Yooz maatinacŕhumŕha. ⁶ Niŕzaza Yooz Ejŕpqui niŕŕ ancha okŕŕi kuz tjeeziŕha, niŕŕ persun honora waytita cjisjapa. Niŕŕ k'ayi Majchiŕ cjen uŕhumnacaquiz nuŕukaz walja okziŕha Yooz Ejŕpqui. ⁷ Jesucristuŕ ticziŕ cjen, Yoozqui uŕhum liwriiŕiŕha. Jalla nuŕ liwriiŕcu uŕhum uŕnaca pertunchiŕha, niŕŕ zuma okŕŕi kuzquiztan. ⁸ Yoozqui uŕhumnacaltajapa niŕŕ okŕŕi kuz walja tjeeziŕha, zuma favoranaca paacan. Jalla nuŕ zuma favoranaca paacan, Yoozqui uŕhumnacaquiz tŕapa niŕŕ puntunaca intintazŕi cjskatchiŕha. ⁹ Niŕzaza Yoozqui niŕŕ tuquita chjoŕta pinsitanaca uŕhumnacaquiz zizkatchiŕha. Niŕŕ kuzcama pinsita jaru, jalla nuŕ uŕhumnacaquiz zizkatchiŕha. ¹⁰ Yoozqui niŕŕ pinsita tŕuŕquiz niŕŕ persuna pinsitaqui cumpliskataquiŕha. Jalla niŕŕ pinsita jaru Yoozqui tŕapa arajpachquin ŕejlŕinacami, niŕzaza tŕapa tii yokquiz ŕejlŕinacami tŕappachaŕ juntŕapaquiŕha, Cristuŕ manŕtuquiz cjisjapa.

¹¹ Jesucristuŕquin kuzziz cjen wejrŕnac juŕio ŕoŕinacaqui t'acŕtaŕha. Yoozqui persun kuzcama pinsita jaru nuŕ wejrŕnac t'acziŕha. Yoozqui tŕapa niŕŕ pinsitacama cumpliskatŕha. ¹² Wejrŕnacqui anŕhucŕ tuqui Jesucristo tjewziŕha. Wejrŕnacqui t'acŕta cŕissinŕha, zuma kamzjapa. Nekztan wejrŕnacaŕ zuma kamtiquiztan Yooztajapa juŕ'anti honora waytitaŕ cjequiŕha. ¹³ Niŕzaza anŕhucqui werar Yooz taku nonŕcu Jesucristuŕquin kuz tjaachinŕhuczakazza. Jalla niŕtquiztan liwriita cŕissinŕhuczakazza. Nekztan Cristuŕ partiquiz ŕelan, Yoozqui niŕŕ Espŕritu Santo anŕhuca kuznacquiz luzkatchiŕha. Tuquitanpacha Yoozqui niŕŕ Espŕritu Santo cuchanŕquizjapa taku tŕaachiŕha. Niŕzaza Espŕritu Santuqui anŕhuca kuzquiz ŕejltiquiztan, anŕhuca kuzquiz Yooziŕ chimputapanŕha. Nii kjanapacha tjeeŕa, anŕhucqui Yooz partir ŕoŕinacŕhucŕha, jalla nii. ¹⁴ Espŕritu Santo uŕhumnaca kuzquiz cjen, uŕhumqui zizza, ultimpacha arajpach Yooz irinsa tanzaquiciŕha. Chjulorat tŕapa Yooz partir ŕoŕinaca liwriita cjeŕhaja, jalla nii ora nii irinsa tanzaquiciŕha. Tŕapa niŕta zumanaca uŕhumnacaltajapa pinsichiŕha Yoozqui, niŕŕtajapa juŕ'ant honora waytita cjisjapa.

PABLUZ MAYIZITA

¹⁵ Jilanaca, cullaquinaca, anŕhuqui Jesucristo Jilirŕquin kuzzizpanŕha, niŕzaza parti criichi ŕoŕinacŕtan zuma munaziŕi kuzzizpanŕha. Jalla niŕta zizcu, ¹⁶ wejrqui anŕhucaŕ cjen tirapan Yoozquin sparaquiŕ cjiwŕha. Niŕzaza Yoozquin mayizican anŕhucaltajapa mayizuŕha, anŕhuc Yooz puntu zuma zizŕi cjisjapa. ¹⁷ Uŕhum Jesucristo Jilirŕ Yooz Ejŕŕquinpan mayizuŕha. Yooz Ejŕpqui juŕ'ant chekan honorchiŕza. Anŕhucaltajapa mayizuŕha, Yooz anŕhucaquiz tsŕii zizŕi kuzziz cjskatajo, niŕzaza mayizuŕha Yooziŕ tjeeŕtanaca intintazŕi kuzziz cjskatajo. Jalla niŕta kuzziz kamaquizŕ niŕqui, juŕ'anti Yooz puntunaca zizŕi cjequiŕha. ¹⁸ Niŕzaza juŕ'anti Yooz puntunaca intintazŕi kuzziz cjequiŕha. Zuma intintazŕi cjequiŕ niŕqui, arajpachquin kamz puntu juŕ'anti zizaquiciŕha. Yoozqui uŕhumnaca kŕawziŕha, arajpachquin kamzjapa. Jalla nicju kamzjapa uŕhumqui tjewŕa. Arajpachquin Yooztan kamzqui juŕ'ant ancha zuma wali irinsaŕtakazza. Jalla nii irinsa Yoozqui tŕapa niŕŕ partir ŕoŕinacŕquiz tŕaaquiciŕha. ¹⁹ Niŕzaza wejrqui mayizuŕha, anŕhucqui Yooz aziŕ puntuquiztan juŕ'anti intintazjapa. Uŕhum Yoozqui juŕ'ant walja azzizza, ŕhultakquiztanami. Niŕŕ aztan Yoozqui uŕhum kuznaca campiŕskatchiŕha, ew kamaŕquiz kamzjapa. Yoozqui niŕŕ jacatatskatŕi aztan uŕhum kuznaca campiŕiŕiŕha. ²⁰ Yooz Ejŕpqui niŕŕ walja azi tjeeziŕha, Jesucristo ticziquiztan jacatatskatcan. Niŕzaza niŕŕ aztan tjeeziŕha arajpachquin niŕŕ zew latuquiz Jesucristo tŕulŕcan, niŕŕtan chica mantizjapa. ²¹ Yoozqui

tjappacha Cristuž mantuquiz utchiča, tjapa jilirinacami, tjapa mantiñinacami, tjapa mantiñi poderchiznacami, tjappacha Cristuž mantuquizcama uchtača. Tii timpuquiz žejlñinacami, nižaza jazta timpuquiz tjonñi mantiñinacami tjappacha Cristuž mantuquiz uchtača. ²² Yoozqui mantichiča tjappacha Cristuž mantuquiz cjisjapa. Nižaza Yooziž mantitiquiztan nii tjapa mantiñi Cristuqui niiz icliz žoñinacžtajapača. ²³ Cristuž partir žoñinacaqui niiztan tsjii kuzziz žejlča, nižaza tsjii curpuchiztakazza. Tjapa Cristuž partir žoñinacaqui Cristuž kamañchizpankazza. Nižaza Cristuž cjen tjapa čhultakimi tii muntuquiz žejlča.

2

YOOZ OKŽŃI KUZIZ CJEN ZOŃINACAQUI LIWRIITACHA

¹ Jaziqui Yoozqui ančhucquiz ew kamañchiz cjiskatčiča. Tuquiqui ančhucqui Yooz yujcquiziqui ticzi žoñinacažtakaz želatča ujnaca paachiž cjen, nižaza ana walinaca paachiž cjen. ² Jalla nuž ana wali ujnaca paacan, ančhucqui kamatča ujchiz žoñinacž kamañ jaru. Nižaza ana wali paacan, zajranacž jilirž kuzcamakaz kamatča. Jakziltat ana Yooz kuzcama kamañhaja, jalla niiqui zajranacž jilirž kuzcamapankaz kamañhaja. Nii ana wali zajra jiliriqui žoñinacžquiz ana wal kamañchiz cjiskatča. ³ Tuquiqui učhumqui ana wal kamañchiz zakaz kamatča, Yooz kuzcama ana kamcan. Učhumqui persun kuzcamakaz kamatča. Nižaza učhum ana wali pecñi kuz jaru kamatča. Nižaza učhum ana wali pinsitanacž jaru kamatča. Jalla nižtiquiztan učhumqui Yooz casticta cjichucapantača, jaknužt Yoozqui parti ujchiz žoñinaca casticačhaja, jalla nižta. ⁴ Jalla nižta ana wali kamanami, Yoozti zuma okžñi kuztan učhumnacaquiz okžiča. Nižaza učhumnacatan munaziča. ⁵ Nuž zuma okžñi munaziñi kuzziz cjen, Yoozqui učhumnacaquiz Cristužtan zuma kamañchiz cjiskatčiča. Yooz okžtiquiztankaz ančhucqui liwriitača. Tuquiqui uj paachiž cjen, učhumqui Yooz yujcquiziqui ticzi žoñinacažtakaztača. ⁶ Jaknužt Jesucristuqui ticžcu Yooz aztan sepulturquiztan ulantčhaja, jalla nižta irata učhumqui Yooz aztan ana wal kamañanacquiztan ulanchinčhumča. Nekztan Cristužtan tsjii kuzziz cjen Yoozqui učhumnacaquiz Cristužtan chica honorchiz cjiskatčiča. ⁷ Jalla nuž Yoozqui cjiskatčiča, wiñajapa niiz ancha zuma okžñi kuz tjeezjapa. Jesucristuž cjen Yoozqui učhumnacaquiz zuma kuztan munaziča. ⁸ Yooz okžñi kuzziz cjen, nižaza ančhucquiz Jesucristužquin kuz tjaachiž cjen, ančhucqui liwriitača. Jalla nii liwriitaqui anača ančhucquiz cjen. Antiz Yooz cjenpankazza nii liwriitaqui. Jalla niiča ančhucquiz liwriiz tjaachičiqi. ⁹ Ančhucquiz paata obranacquiztan nii liwriizquiz anaž tjonča. Jalla nižtiquiztan anaž jecmi mit kuzziz cjesača. ¹⁰ Učhumqui Yooz obranacčhumča. Jesucristužquin kuz tjaachiž cjen Yoozqui učhum liwriičiča, zuma kamañchiz cjisjapa. Yoozqui jalla nižta zuma kamañanaca učhumnacaltajapa tantižinčiča, ima niizquiz criiñiž cjen. Jalla nii kamañanaca tantižinčiča, učhum zuma obranaca paazjapa.

TUQUI ANCHUCQUI ANATACHA YOOZ ZOŃINACA

¹¹ Ančhucqui jalla tuž cjuñzna. Ančhucqui anača judío žoñinaca. Chimputa judío žoñinacaqui ančhucua puntuquiztanž cjiča, “Ninacaqui janchiquiz ana chimputača. Jalla nižtiquiztan anaž Yooz partir žoñinaca cjesača”. Jalla nuž cjuñčiča. Nii judionacača curpuquiz chimputaqui, “Yooz illzta žoñi” cjican tjeezjapa. Žoñiž chimputača nii judío žoñinacaqui. ¹² Nižaza cjuñzna. Tuquiqui ančhucqui ana Cristo pajinčhuctača. Nižaza Israel wajtchiz žoñinacžquiztan jejkčhuctača. Nižaza ančhucqui Yooziž tjaata takunaca anaž pajatča. Ujnacquiztan liwriita cjisjapa ana tjewžñi atatča. Tii muntuquiz kamcan ančhucqui anapan werar Yooz pajatča. ¹³ Pero anzičiqi Jesucristužquin kuzziz cjen ančhucqui Yoozquin macjatchinčhucča. Tuquiqui ančhucqui Yoozquiztan azkquin želatča. Cristuž ticziž cjen, ančhucqui Yoozquin macjatskattača. ¹⁴ Cristuž cjen učhumnacatan Yooztan pajaskatčiča. Nekztan zumanskatchiča. Nižaza učhumnacatan parti criiči žoñinacžtan zumanskatchizakazza. Cristuqui judío žoñinacami ana judío žoñinacami tsjii partičizkaz tjappacha cjiskatčiča, nižquin criičiž cjen. Tuquiqui judío žoñinacaqui yekja wajtchiz žoñinacžtan quintranpanikaztača. Nižaza yekja t'akapanž nayatča. Pero anzičiqi Yooz partičiz cjen criiči žoñinacaqui tsjičkazza. ¹⁵ Cristuqui curpuchiz cjican Yooziž mantita lii liwj cumpližcu ticziča. Jaziqui Cristuž ticziž cjen Yoozqui nii tuqui timpuquiztan kamchi lii tuct'ayskatchiča, tjapa niiz mantitanacžtanpacha. Jalla nekztan Yoozqui judío criiči žoñinacami ana judío criiči žoñinacami tjappacha tsjii ew partičiz cjiskatčiča. Nii ew partičiz žejlcan, judío žoñinacžtan yekja wajtchiz žoñinacžtan ana iya quintrasñi cjesača. ¹⁶ Nižaza cruzquiz ch'aweta ticziž cjen, Jesucristuqui judío žoñinacžtanami yekja wajtchiz žoñinacžtanami pertunaskatchiča. Jaziqui Jesucristuž cjenkazza nii pucultan quintrasñi žoñinacžtan Yooztan zuma cjiskatčičiqi. Nižaza nii pucultan quintrasñi žoñinacaqui tsjii partičizkaz kamasacha, zuma munazcan.

¹⁷ Nižaza Jesucristuž tjonchiž cjen, Yoozquiztan azkquin žejlñinacžquizimi žcati žejlñinacžquizimi zuma quntunaca paljaytača. Ninacaqui nii paljajta tjapa kuztan catokaquiči niiqui, jalla nekztan Yooziž pertunta cjesača. Nižaza ninacžtan Yooztan zumanznaquiči. ¹⁸ Jesucristuž cjen nižaza Yooz Espiritu Santuž cjen judio žoñinacami ana judio žoñinacami, tjapa žoñinacaqui Yooz Ejpžquin macjatz atča. ¹⁹ Jalla nižtiqiztan ančucqui anača iya yekja žoñinacžcucqui, anača iya Yoozquiztan yekja t'akčucqui. Antiz Yooz partiquiz kamñi mazinacžcucča parti criichi žoñinacžtan, nižaza ančucqui Yooz famillquizčucča. ²⁰ Učhumqui tsjii pajk kjuyažtakazza Yooztajapaqui. Nii kjuy simintuqui apostolonacača, nižaza Yooztajapa chiiñi profetanacača. Nižaza Jesucristupachača juc'ant chekan maz cuntaqui nii kjuyquiziqui. ²¹ Jesucristuž cjen tjapa criichi žoñinacaqui arubinacažtakazza nii kjuya pirkitaqui. Tjapaman criichi žoñinacž cjenami tsjii Yooztajapa kjuyakaz kjuytača. Jesucristuž yanaptaž cjen nii kjuychiz žoñinacaqui tsjan tsjan zuma cjsisa, Yooztajapa kamcan. ²² Ančuc zakaz nii kjuy pirkita arubinacažtakazza parti criichi žoñinacžtan. Jalla nuž učhum Yooz kjuyquiz cjsisž cjen, Yoozqui učhum kuzquiz žejlča niž Espiritu Santužtan.

3

PABLUQUI YOOZ TAKU PALJAYŃI ŽOŃIČHA

¹ Jalla nižtiqiztan wejr Pabluqui ančucaltajapa mayizuča. Wejrqui Jesucristo sirwiñiz cjen tii carsilquiz želuča. Nižaza ančuc yekja wajtchiz žoñinacžquiz liwriiñi taku paljaytiqiztan zakaz carsilquiz želuča wejrqui. ² Ančucqui wejt puntuquiztan zizzinčucžlani. Yoozqui tii apóstol puestuquiz wejr utčiča, ančucaquiz Yooz puntu paljayzjapa, jaknužt Yoozqui okžñi kuzziz ančuc liwriiz pecħaja, jalla nii paljayzjapa. ³ Nižaza ančucqui zizzinčucžlani Yoozqui niž tuquita pinsita takunaca wejtquiz zizkatchiči, jalla nii. Tuquita anapan ziztatača nii takunacaqui. Nii wejtquiz zizkatta takunaca tuqui ančucaquin tsjii koluculla cjiirčinča. ⁴ Nižaza tii carta ližcu, ančucqui tantiyasača, wejrčča Cristuž puntuquiztan zuma intintaziñtqui, jalla nii. ⁵ Tuqui timpuqui Yoozqui anaž jecžquizimi Cristuž puntuquiztan zuma zizkatchiči. Jazikaz Yoozqui Cristuž puntu zuma zizkatchiči, niž illza apostolonacžquizimi, nižaza nižtajapa chiiñi profetanacžquizimi. Niž Espiritu Santuž cjen nuž zizkatchiči. ⁶ Nii tuquita chjojta puntuqui jalla tiiča: Cristuž puntu liwriiñi taku catokchiz cjen, čħjuluž cherchi žoñimi Yooziž liwriitaž cjesača. Tsjii irinsažtakaz nii liwriiz tanznasacha. Ana judio žoñinacami Cristuž partiquiz zakaz cjsinasacha. Nižaza Cristuž partiquiz žejlcanpacha Yooz tjaata taku tanznasacha, liwriita cjsjapa. ⁷ Wejrqui nii liwriiñi taku paljayzjapa apóstol puestuquiz uchtacha. Jalla nii puestuquiz cjis anal waquizuča. Yoozqui wejr okžcu nužukaz nii puestuquiz wejr utčiča, niž kuzcama. Yooz poderchiz apóstol kamañ jaru kamuča. ⁸ Wejrqui tjapa Yooz partir žoñinacžquiztan upa honorchiz cjis waquizuča. Jalla nuž cjenami Yoozqui wejtquiz apóstol puestu tjaachiča, ana judio žoñinacžquiz Cristuž puntuquiztan anča zumanaca paljayzjapa. Cristuž puntuqui anča zumača. Tjapa nii puntuquiztan ana intintazucacha. ⁹ Yoozza tjappacha paachiQUI. Jalla nii Yoozqui wejtquiz niž tuquita chjojta pinsita cumpjiichiča, tjapa žoñinacžquiz kjanzt'izjapa. ¹⁰ Jalla nuž watchiči, tjapa poderchiz espiritunacami tjapa mantiñi espiritunacami zizkatzjapa, jaknužt Yoozqui anča zizñi zizñi pinsičižlaja, nii. Tuquiqui nii arajpachquin žejlñi espiritunacaqui ana zuma zizziča nii Yooziž pinsita puntuqui. Anziqui criichi žoñinacž cjen, nii espiritunacaqui Yooz tuquita pinsitaqui zizziča. ¹¹ Tuquitanpacha Yoozqui nuž zizkatz pecħiči. Jaziqui učhum Jesucristo Jiliriz cjen Yoozqui niž pinsitaqui zizkatchiči. ¹² Nižaza Jesucristuž cjen učhumqui Yoozquin macjati atasacha, ana ekscan. Jesucristužquin kuz tjaachiž cjen, učhumqui tjup kuztan Yoozquin macjati atasacha. ¹³ Jalla nižtiqiztan ančucaquin tuž chiižinžcuča, weriž ančucaltajapa sufrichiž cjen, ana upa kuzziz cjee. Jalla nuž ančucaltajapa sufran, ančucqui juc'ant honorchiz cjequiči.

CRISTUQUI ANCHA ZUMA MUNAZIŃI KUZIZ

¹⁴ Nii Yooziž anča zuma pinsitaqui cjuñzcu, wejrqui učhum Jesucristo Jiliriz Yooz Ejpžquiztan mayizinuča. Quillžcu, Yoozquiztan mayizinuča. ¹⁵ Yooz Ejpžquiztan tjapa Yooz partiquiz žejlñi familianacaqui tjuuchizza, arajpachquinami yokquizimi. ¹⁶ Yooz Ejpžquiztan mayizinuča, ančuca kuznaca tjupi tjurt'ichi cjsjapa. Yoozqui niž Espiritu Santuž aztanž cjen, ančuca kuznaca tjupi tjurt'ichi cjskatasacha. Yoozqui niž juc'ant zuma kuzquiztan ančuca kuznaca tjurt'ichi cjskatasacha. ¹⁷ Nižaza ančucaltajapa mayizinuča, Jesucristužquiz juc'ant kuzziz cjejajo. Jalla nuž juc'ant kuzziz cjen, Jesucristuqui ančuca kuznacquiz juc'anti irpaquiči. Jesucristuž irpita cjen, ančucqui zuma munaziñi kuzzizpanž kamaquiči, tsjii zuma pookñi zkalaztakaz. ¹⁸ Nižaza zuma

munaziñi kuzziz kamchiž cjen, ančhucqui Jesucristuž zuma munaziñi kuz juc'antiž pa-
 jaquiča. Jalla nuž mayižinuča tjapa criichi žoñinacžtajapa. Wejrqui tuž mayižinuča,
 tjapa criichi žoñinacaqui Cristuž zuma munaziñi kuz zumpacha pajla cjiwča. Zmali pakjiž
 cjes, nižaza palaž cjes, nižaza lajchaž cjes, jalla nižta iratača Cristuž zuma munaziñi
 kuzqui. ¹⁹ Žoñinacaqui Cristuž zuma munaziñi kuz anaž tjapa paji atča. Jalla nuž cjenami
 Yoozquitan mayižinuča criichi žoñinaca Cristuž zuma munaziñi kuz zumpacha pajzapa.
 Jalla nuž pajtiquiztan, ančhucqui Yooz iratapankaz zuma kamañchiz kamaquiča.

²⁰ Jaziqiu Yoozqui zuma honorchiz cjila. Yoozqui niž aztan učhum kuznacquiz zuma
 obranaca trabajča. Učhumž mayižitiquiztanami nižaza učhumž pinsitiquiztanami
 juc'anti zuma kamañchiz kami yanapasača učhum zuma Yoozqui. ²¹ Criichi žoñinacaž cje-
 nami, Jesucristuž cjenami, Yoozqui honorchiz cjila. Wiñay wiñaya watay wata honorchiz
 cjila. Jalla nužoj cjila. Amén.

4

ESPIRITU SANTUZ CJEN TSJII KUZZIZZA UCHUMQUI

¹ Jesucristo jiliržquiz sirwiñiz cjen carsilquiz želuča. Wejrqui ančhucquin
 chiižinčuča zuma kamañchiz kamajo, jaknužt Yooz kjawžta žoñinaca kamz
 waquizičhaja, jalla nižta. Yooz Ejpqui ančhuc kjawziča nižtajapa kamajo. Jalla tuž
 kamz waquiziča, ² ana mit kuzziz, nižaza humilde kuzziz, nižaza zuma munaziñi kuzziz,
 nižaza pasinsichiz kuzziz. Jalla nuž kamz waquiziča. ³ Espiritu Santuž cjen, tsjižtan
 tsjižtan zumanskatz waquiziča. Jaziqiu tsjii kuzzizpan cje. Nužquiz tirapan kuz tjaa.
⁴ Tjapa criichi žoñinacaqui Cristuž partiquiz žejlča tsjii curpuchiztakazza. Nižaza tsjii
 Espiritu Santuchizza. Tjapa ančhucqui Yooz kjawžtiquiztan tsjižkaz tjewža, arajpachquin
 Yooztan kamz, jalla nii. ⁵ Nižaza tjapa ančhucqui tsjii Jesucristo jilirchizkazza, nižaza tjapa
 ančhucqui Jesucristužquin kuz tjaačinčučča. Jalla nižtiquiztan ančhucqui tsjižkazza.
 Nižaza tsjii bautismokaz tanzinčučča. ⁶ Nižaza tjapa učhumqui tsjii Yooz Ejpchizza.
 Učhum Yooz Ejpž mantuquiz tjapa criichi žoñinaca žejlča. Nižaza Yooz Ejpqui trabajča
 tjapa criichi žoñinacž kuzquiz. Nižaza Yooz Ejpqui tjapa criichi žoñinacž kuznacquiz
 žejlča.

⁷ Tjapa criichi žoñinacžquiz kamañanaca tjaatača, Cristuž pectacama. ⁸ Jalla nii pun-
 tuquiztan Yooz taku tuž cjiča:

“Arajpachquin ojkan, wacchi Cristuž atipta presunaca chjitchiča. Nižaza tii muntuquiz
 žejlñi žoñinacžquiz kamañanaca tjaachiča”.

⁹ Yooz takuqui “Arajpachquin ojkan” žkjažt cji? Jalla tuž cjiča: Primeraqui Cristuqui
 tii muntuquiz chjižquičiča. ¹⁰ Jalla nii chjižquičižquičiž Jesucristupachača. Nižaza
 niipachača arajpach kjutñi ojchiqui, juc'ant tsewc arajpachquin. (Jalla nuž Jesu-
 cristuqui tsewc ojchičiča, Espiritu Santuž cjen criichi žoñinacž kuznacquiz niipacha
 žejljzapa.) ¹¹ Jalla nižta kamañanacchizza criichi žoñinacaqui: apostolonaca kamañchiz,
 nižaza Yooztajapa paljayñi profetanaca kamañchiz, nižaza liwriñi taku parliñinaca ka-
 mañchiz, nižaza icliz irpiñinaca kamañchiz, nižaza Yooz puntu tjaañinaca kamañchiz.
¹² Jalla nižta kamañanaca tjaachiča Yoozqui, tjapa criichi žoñinaca Yooztajapa zuma
 kamajo, nižaza Yooztajapa sirwican langznajo, nižaza parti criichi žoñinaca tsjan zuma
 kamañchiz cjskatajo. Criichi žoñinacaqui Cristužtan tsjii curpuchiztakazza. ¹³ Nižaza
 Yooz Ejpqui criichi žoñinacžquiz nižta kamañanaca tjaachiča, Yooz irata zuma cjisca.
 Jalla nižta Yooz irata zuma cjan tjapa criichi žoñinacaqui tsjii kuzzizpankaz cjequiča,
 Jesucristužquiz tjapa kuz tjaacan, nižaza tjapa Yooz Majch puntunaca intintazan. Jalla
 nuž Yooz irata zuma cjan, učhumqui tsjii zuma pajk žoñiztakaz cjequiča. Nižaza jaknužt
 Jesucristuqui zumapanžlaja, jalla nižta irata učhumqui zumapanž cjequiča. ¹⁴ Jalla
 nižta zuma kamñi intintazñi cjan, učhumqui anaž tsjii ocjalažtakaz cjequiča, čjul
 ew tjaajintiquizimi criizjapaqui. Nižaza učhumqui anaž tsjii kjutñi chjichta cjesača.
 Nižaza učhumqui nii ana wal mañuz žoñinacžquiz ana incallskataquiča. Nii ana wal
 žoñinacaqui čjulumi paacha, nižaza chiiča, parti žoñinaca incallzjapa, nižaza tsjii kjutñi
 chjichjapaqui. ¹⁵ Antiz učhumqui zuma munaziñi kuztan werarapan čiiž waquiziča.
 Jalla nuž zuma kamcan nižaza zuma chiican, učhumqui Cristužtan tsjii kuzzizimi tsjii
 kamañchizimi juc'anti cjisnaquiča. Cristupankazza učhum jilir achaqui. ¹⁶ Učhumqui
 Cristužtan tsjii curpuchiztakazza. Tsjii curpuquiz yekja yekja žejlča. Jalla nuž cjenauki
 tsjii curpukazza. Jalla nižta iratača Jesucristuž partiquiz žejlñi žoñinacaqui. Yekja
 yekja želanami, tsjii partiquiz juntjapziča, Jesucristuž cjen. Jesucristuqui učumnaca
 juntjapziča, nižaza tsjii kuzziz cjskatchiča, nižaza ew kamaña tjaachiča. Tjapa criichi
 žoñinacaž zuma kamñiz cjen Cristuž curpuqui tsjan zuma pajktažokazza. Nižaza porapat
 zuma munaziñi kuzziz kamñiz cjen, tsjan tsjan wali zumaž cjsca.

EW KAMAÑCHIZZA CRIICHI ZOÑINACAQUI

¹⁷ Jalla nii puntu ančhucaquin chižinžcučha. Jesucristo Jiliržtan tsjii kuzziz cjan we-
 jrqui ančhucaquin tuž cjiwčha: Ana Yoozquin criichi zoñinacaqui ana zuma kamčha. Jalla
 ninacaqui inapankaz persuna pinsitanacž jaru kamčha. Jalla nižta irataqui ančhucqui
 anačha kamzqui. ¹⁸ Ana criichi zoñinacaqui ana Yooz puntu intintazñi kuzzizza. Zum-
 chiquiz ojklayñi zoñinacačha ninacaqui. Ninacž chojru kuzziz cjen, Yooz punctu ana zizza.
 Jalla nižtiqiztan ana Yooz kamañchizza. ¹⁹ Ninacaqui ana wali paaznacqiztan ana
 azñičha. Nižaza ana wal kamañquiz kuz tjaachičha. Tjapaman ana walinaca paazjapa
 pecñipančha. ²⁰ Pero Jesucristuž tjaajintaqui anačha nižta. Jalla niiž tjaajintaqui zizza
 ančhucqui. ²¹ Ančhucqui Jesucristuž puntuqiztan nonžcu niiž tjaajintaqui catokch-
 inčhucčha. Niiž tjaajintaqui werarapankazza. ²² Ančhuca tuqita ana wal kamaña eca.
 Ančhuca ana wali pecñi kuz jarutačha nii kamañaqui. Ana wal kamañchiz kamcan,
 zoñinacaqui persunpachaž incallčha. Ana wal kamaña liwž jayta ančhucqui. ²³ Kuznaca liwž
 campija, zuma kamañchiz cjisjapa. ²⁴ Nižaza Yooz tjaata ew kamañchizpankaz cjisna. Nii
 ew kamañaqui Yooz irata zuma kamañačha. Nii ew kamañ jaru kamcan, ana uj paaquičha,
 lijituma zumaž kamaquičha.

²⁵ Jalla nuž kamcan, ana toscar takunaca chiya. Antiz zapa mayni porapat zuma werar
 takunacžtan parlispančha. Tjapa criichi zoñinacaqui yekja yekja cjenami tsjii curpuchiz-
 takazza.

²⁶ Tsjii žawjz tjonanaqui, uj paazqiztan cuitaza. Ana zita žawjz peczqui. ²⁷ Anačha
 Satanás diabluž jaru ujquiz tjojtskatz peczqui.

²⁸ Jakziltažlaja tjangz pecñi kuzziz, nii tjañi zaaz kuz jaytila. Jalla niiqui langz waquizičha
 persun kjaržtan. Nekžtan ganžcu, t'akjir zoñinacžquiz onasačha.

²⁹ Ana wal takunacžtan ana chiya. Antiz zuma takunacžtan chiya, parti zoñinaca juc'ant
 zuma kamañchiz cjisjapa. Jalla nuž chiyana nonžni zoñinacaqui yanapta cjequičha, zuma
 kamajo. ³⁰ Espiritu Santuqui ančhuca kuzquiz žejlcan Yooz chimputapančha, ultim liwriiz
 tjuñicama. Jalla nižtiqiztan Yooz Espiritu Santužquiz ana llaquiziskata, ana wali kamcan.

³¹ Chjaawjkatñi kuz jayta, nižaza culirazñi kuz jayta, nižaza žawjžawjz kuz jayta, nižaza
 zoñi ararñi kuz jayta, nižaza zoñž quintra ana wali chiñi kuz jayta, nižaza tjapa ana wali
 kuznaca jayta. ³² Nižta ana wali kuzziz cjenpacha porapat zuma munaziñi kuzziz cjee.
 Nižaza porapat zuma okžni kuzziz cjee. Nižaza porapat pertunni kuzziz cjee. Jaknužt
 Jesucristuž cjen Yoozqui ančhucaquiz pertunčhaja, jalla nižta porapat pertunassaquičha.

5*ZUMA KAMAÑANAC PUNTU*

¹ Ančhucqui Yooz partiquiz žejlcan Yooz pecta maatinacačha. Jalla nižtiqiztan Yooz
 irata zuma kamañchiz cjee. Yooz kamañchiz yatekaza. ² Zuma munaziñi kuzziz cjee.
 Jaknužt učumnacatan Cristo munazičhaja, jalla nižta. Učumnacatan munazican,
 Cristuqui učum laycu ticzičha. Jalla nuž ticžcan Cristuqui niiž persun curpu Yoozquin
 tjaachičha, tsjii zuma ofrendažtakaz, nižaza tsjii zuma wilanažtakaz.

³ Ančhucqui Yooz partiquiz cjananaqui, anačha tsjii adulteriuquiz ojklayz pinsisqui.
 Nižaza anačha čjul anawalinacami pinsisqui. Nižaza anačha čjulatakimi zmazqui. Nižta
 anawalinaca anapanž pinsis waquizičha. ⁴ Anačha azzuc takunaca čiichiizqui. Nižaza
 anačha ina takunaca čiichiizqui. Nižaza anačha ana zum takunaca čiichiizqui. Jalla
 nižta čiichiiznacaqui anaž učumnaca čiichiiz waquizičha. Antiz zuma takunacžtan
 čiichiiz waquizičha. Yoozquin sparaquiz cjis waquizičha. ⁵ Ančhucqui tuž zizza.
 Jakzilnat adulteriuquiz ojklayñi cječhaja, jalla niiqui anaž arajpach wajtquin luzasačha,
 Cristužtanami Yooz Ejpžtanami chica kamzjapa. Nižaza ana zuma kamñinacami, nižaza
 zmazñinacami, jalla ninaca zakaz ana arajpach wajtquin luzasačha. Ninacaqui Cristuž
 partiquizimi Yooz partiquizimi anapanž cjesačha. Tsjii zmazñi zoñi, tsjii zoñiž paata
 yooz rispitiñi zoñi iratačha. ⁶ Nižaza ančhucqui ina takunacžtan ana incallskata. Jalla
 nižta ana wali paañiž cjen Yoozqui nii ana wali paañinaca casticaquičha. Ninacaqui
 Yooz kuzcama ana kamñičha, antiz Yooz quintra paañičha. ⁷ Jalla nižta ana wali paañi
 zoñinacžtan chica anačha munazizqui.

⁸ Tuquiqui ančhucqui uj paacan ana wal zumchiquizkaz kamatčha. Anziqui Jesucristo
 Jilirž partiquiz cjan, ančhucqui kjanquiz kamčha. Jalla nižtiqiztan zuma kamcan kjan-
 quiz kamñi zoñizta cjee. ⁹ Kjanquiz kamcan, ančhucqui zuma kamaquičha, nižaza Yooz
 kuzcama kamaquičha, nižaza lijituma kamaquičha. ¹⁰ Čjul kamaña Jesucristo Jiliriqui
 jutzazzaja, jalla nii kamañchiz kamzjapa tjapa kuz tjaa. ¹¹ Ana zuma obranaca paazqui
 ana nekz mitisa. Zumchiquiz ojklayñi zoñinacakazza nižtanaca paaz pecñiqui. Ninacž
 obranacaqui ana waliž, jalla nii kjanapacha tjeezna ančhucqui. ¹² Zumchiquiz ojklayñi

zoñinacaqui chjojzaka ana zuma paañicha. Jalla nii paatanac puntuquiztan parlizqui ancha azzucacha. ¹³Jalla ništa chjojzaka paatanacaqui kjanapacha tjeetzazlaj niiqui, tjappacha zizasacha, ana walipan, jalla nii. Werar Yooz kjanaqui čjul paatanacami tjeezkatasacha, zuma, ana zuma, nii. ¹⁴Jalla nii puntuquiztan Yooz takuqui tuž cjan:

“Tjajñi zoñinaca, zaazna ančhucqui. Ticziquiztan zaaztažokaz cjee. Cristuqui ančhuca kuzquiz kjanzt'aquičha, tsjii zuma kjanažtakaz”.

¹⁵Jaziqui ančhucqui amayt'aza, jaknužt kamčhaja, jalla nii. Yooz puntu ana zizñinacažtakaz ana kamz waquizicha. Antiz Yooz puntu zizñi zoñinaca irata kamspanž waquizicha. ¹⁶Tii timpuquiz kamñinacaqui ana wali paača. Jalla nižtiquiztan tii timpuquiz žejlcan ančhucqui parti zoñinaca yanapa, zuma kamajo. ¹⁷Anača zumzužtakaz cjee. Antiz Jesucristo Jiliriz pecta kuz intintazñiž cjee. ¹⁸Nižaza anača vinžtan licchi cjisqui. Jalla nuž licasaž niiqui, zuma kamañquiztan tsjii kjutñi chjichta cjesača. Antiz ančhuca kuztan Espiritu Santužtan tsjii kuzziz cjee. ¹⁹Ančhucqui porapat zuma parlaquičha Yooz tawk salmužtan, nižaza Yooz wirsu itsnacžtan. Yoozquin tjapa kuztan itsnaquičha. Nižaza itscan Yoozquin honora tjaa. ²⁰Čjulu watanami Yooz Ejpžquin tirapan sparaquiž cjequičha, učhum Jesucristo Jiliriz cjen.

CRİIČI FAMILLZ PUNTU

²¹Jesucristužquin rispitchiž cjen porapatž sirwasaquičha.

²²Maatakanaca, persun luctakž jaru cjee, jaknužt ančhucqui Jesucristo Jilirž jaru kamčhaja, jalla ništa. ²³Maatakaquičha luctakž mantuquiz žejlča, jaknužt icliz zoñinacaqui Cristuž mantuquiz žejlčhaja, jalla ništača. Icliz zoñinacaqui Cristužtan tsjii curpuchizpanča. Nižaza Cristuqui ninacž ačača. Cristuqui nižquin criichi zoñinaca liwriičha. ²⁴Jaknužt criichi zoñinacaqui Cristuž mantuquiz žejlčhaja, jalla ništa irata tsjii maatakaquičha luctakž mantuquiz cjanst'ana čjulu cjenami.

²⁵Luctakanaca, persun maatakžtan zuma munaza. Jaknužt Cristuqui criichi zoñinacžtan zuma munazičhaja, nižaza ninacž laycu ticžtčhaja, jalla ništa irata persun maatakžtan zuma munaza. ²⁶Jalla ništa zuma munazican Cristuqui nižquin criichi zoñinacž laycu ticziča, ninaca zuma kamañchiz cjiskatzjapa. Jalla ništa zuma kamañchiz cjisjapa criichi zoñinacaqui kjaztan ajuntažokaz cjissičha, Yooz taku catokžcu. ²⁷Cristuqui nižquin criichi zoñinacžquiz zuma kamañchiz cjiskatchičha, nižquizpacha zumapankaz ana uščiz prisintisjapa. Jaknužt tsjii zuma telauqui ana manchichiz, nižaza ana tjoj tjos, nižaza ana čjul ana walinacchiz žejlčhaja, jalla nižtapan criichi zoñinacaqui Cristuž yujcquiz cjequičha, zumapankaz cjequičha. ²⁸Jalla ništa Cristo irata tsjii luctakaquičha persun maatakžquiz zuma munazizpanča. Jaknužt persun curpuquizpacha cuitazñižlaja, jalla ništa persun maataka cuitaz waquizicha. Persun maatakžtan munazican, persunpacha munazižokazza. ²⁹Anaž jecmi persun curpupaja quintra paasača. Antiz persun curpuquiz cuitazza, nižaza čheriž tjaača. Cristuqui jalla ništa irataž icliz zoñinacžtan cuitičha. ³⁰Učhumqui icliz zoñinacača, nižaza Cristuž curpu cuntača, yekja yekja cjenami. Jalla nižtiquiztan Cristuqui učhumnacatan cuitičha. ³¹Yooz takuqui tuž cjiča: “Tsji luctažofniqui persun maa ejpžquiztan zarakauičha, persun maatakžtan zalzjapa. Persun maatakžtan zalžcu, nii pucultanaqui tsjiikaz cjissa”. ³²Cristužquiz criichi zoñinacaqui Cristužtan luctajñižtakazza. Jalla ništa cjenauqui ch'amača intintazqui. ³³Pero zapa mayni ančhucaquiztan persun maatakžtan zuma munaza, jaknužt persunpachquiz zuma munazaja, jalla ništa. Nižaza maatakaquičha persun luctaka rispitsa.

6

¹Criichi maatinaca, persun maa ejpžquiz caspanča. Jalla nuž cascuqui Yooz pecta kuzcamacha. ²Yoozquičha tuž mantichičha: “Maa ejpžquiz rispitsa”. Nižaza maa ejpžquiz rispitaquičha niiqui Yoozquičha compromitchičha, tuž cjan: ³“Maa ejpžquiz rispitaquičha niiqui, ančhucqui waliž kamaquičha, nižaza ažk wata žetaquičha tii yokquizquičha”.

⁴Ejpnaca, ančhucqui maatinacžquiz ana inapankaz zawjwa zjijena. Ocjalanacaqui ana wali paaquičha niiqui, zumžtan čhižinaquičha zuma kamajo. Nižaza Jesucristo Jiliriz tjaažinta tjaažna.

⁵⁻⁶Piyunanaca, ančhuca patrunanacžquiz caspanča, rispitan, nižaza ekscan, nižaza tjapa kuztan. Anača cherankaz c'unchikaz tucžquičha niž kuz wali cjisjapa. Antiz tjapa kuztan nižtjapa langznaquičha. Jaknužt ančhucqui Yooz kuzcama tjapa kuztan Cristužquiz sirwičhaja, jalla nuž ančhuca patrunanacžquiz sirwasača. ⁷Zuma kuztan langznaquičha, Yooz Jiliržtjapa langztažokaz, ana zoñtjapaquičha. ⁸Ančhucqui zizza, piyunanacami, ana piyunanacami, tjapa zoñinacami Yoozquiztan pataž cjequičha zuma langztiquiztan jama.

⁹ Patrumanaca, ančhuc zakaz piyunanacžtan zumapan cjee. Ana žawjñi takunacžtan chiichiya. Jalla tuž cjuñzna: ančhucmi, ančhuca piyunanacami, tjappacha arajpach Yooz Patrunž mantuquiz žejlča. Nižaza Yooz Patrunaqui žoñinaca ana illillza.

YOOZQUIN TJURT'IZ PUNTU

¹⁰ Jaziqui jilanaca, cullaquinaca, Yooz wali aztan Jesucristo Jiliržquiz tjurt'iñi kuzziz cjee. ¹¹ Satanás diabluž incallzpanž pecča. Jalla nižtiquiztan tjapa Yooziž tjaata armanacchiz cjee, tjurt'iñi kuzziz cjisjapa. ¹² Učhum wali azziz quintranacaqui anača žoñinacakaz. Antiz ninacaqui ana wal jilir zajranacača, nižaza ana wal poderchiznacacača, nižaza ana wal mantiñinacača. Nižaza tjapa ana wal azziznacacača učhum ultim quintranacaqui. Jalla ninacaqui zumchiquizkaz ojklajñiča, tii timpluquiz ana walinaca mantican. ¹³ Jalla nižtiquiztan Yooz armanaca tanžna, nii ana walinacž quintra tjurt'izjapa tii ana wal timpluquiz. Yooztajapa tjurt'ican tjup kuzziz žela. ¹⁴ Jaziqui tii Yooz armanaca tanžna. Tsjay cinturuna tanžna. Nii cinturuna tanzqui tuž cjiča, werar Yooz tawkžtan tjurt'ichi žejlz, jalla niiča niiqui. Nižaza persun curpu atajñijapa arma tanžna. Nii arma tanzqui tuž cjiča, Yooz kuzcamapankaz kamz, jalla niiča niiqui. ¹⁵ Nižaza jaknužt zultatunacaqui quira zalzjapa zuma zapatu kujtžaja, jalla nuž ančhucqui liwriiñi taku paljayzjapa tjaczpanča. ¹⁶ Nekžtan tii arma tanžna. Tii armača juc'ant chekanaqui, escudo cjita. Jalla nii arma tanzqui tuž cjiča, Jesucristužquin kuzziz kamz, jalla niiča niiqui. Jesucristužquin kuzziz cjen, ana wal diabluž quintra tjurt'aquiča. ¹⁷ Nižaza tii arma žejlča. Yooziž liwriita cjisqui tsjii tjup scarchiztakazza, acha ana chjojritžta cjisjapa. Nižaza Espiritu Santuž pajk cuchillu tanžna. Jalla nii cuchilluqui Yooz takuča. ¹⁸ Espiritu Santuž ančhuca kuzquiz želan, ančhucqui Yoozquin tirapan mayiza, nižquin tjurt'ichi cjisjapa. Jalla nuž tjurt'ichi cjisjapaqui, naynay žela, ana llajlli kuzziz cjee. Nižaza tjapa Yooz partiquiz žejlñi žoñinacžtajapa mayizina. ¹⁹ Nižaza wejttajapa mayizina, Yoozqui wejr niž liwriiñi takunaca chii yanapzjapa. Wejrqui tjup kuztan liwriiñi Yooz taku zumpacha paljayz pecuča. Jalla nuž paljayzjapa wejttajapa mayizina. ²⁰ Yoozqui wejr cuchanzquichiča, niž puntunaca paljayzjapa. Jalla nuž weriž paljaytiquiztan anziqui wejrqui carsilquiz chawcta zeluča. Jalla nižtiquiztan wejttajapa mayizina, liwriiñi takunaca tjup kuztan ticlarzjapa, jaknužt wejrqui chiiz waquizučhaja, jalla nii.

ZERZ TAKUNACA

²¹ Tiquico jilaqui ančhucaquin tjapa wejt puntunaca quint'aquiča, jaknužt zelučhaja, nižaza čjulul paa-učhaja, jalla nii. Tiquico jilaqui pecta jilača, nižaza wejt zuma yanapñiča, Jesucristo Jiliri sirwican. ²² Jaziqui tii jila ančhucaquin cuchanzcuča, wejt-naca puntuquiztan mazinzjapa, nižaza ančhuca kuznacquiz zumpacha p'ekinchayzjapa.

²³ Yooz Ejpžtan Jesucristo Jiliržtan ančhucaquiz llan kuzziz cjiskatla, nižaza juc'ant zuma munaziñi kuzziz cjiskatla, Jesucristužquin kuz tjaacan. ²⁴ Učhum Jesucristo Jiliržtan zuma munaziñi kuzziz žoñinacžquiz Yoozqui yanapt'izquila. Jalla nužoj cjila. Amén.

LA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A LOS FILIPENSES

¹ Wejr Pabluqui Timoteo jilžtan ančhucaquin tii cartal cjiŕŕzčuča. Wejrnacqui Jesucristuž manta payiñtčuča. Jaziqumi ančhuc Filipos wajtchiz criichinacžquin cjiŕŕzčuča. Jesucristužquin kuz tjaachiž cjen, ančhucqui Yooz partir zoñinacača. Ančhucaquin tsaanžčuča icliz irpiñinacžquinami, nižaza icliz jilirinacžquinami. ² Učhum Yooz Ejp, nižaza učhum Jesucristo jiliri ančhucaquiz yanapt'ila. Nižaza ančhucaquiz walikaj kamkatla.

PABLUZ MAYIZITA

³ Chjulorat ančhucaquin cjuñznučhaja, ančhucaž cjen Yoozquin sparaquič cjian chiyuča. ⁴ Nižaza čjulorat ančhucaltajapa mayizučhaja, cuntintul mayizuča. ⁵ Učhumqui chicapacha langzinčumčuča, zoñinaca Yoozquin kuzziz cjskatzjapa. Ančhucaž criichi tjuñquiztanpacha nižaza anczama Yooztajapa wejtta chica langzinčumčuča. ⁶ Ančhucaž criichi tjuñquiz Yoozqui ančhucaquiz zuma kamañchiz cjskatz kalltichiča. Nižaza Yooz Ejpqui ančhuca zuma kamaña Jesucristuž kamaña irata juc'anti juc'ant cjskataquiča, Jesucristuž tjonz tjuñcama. Jalla nužupančuča cjiwčuča. ⁷ Nii ančhuca puntuquiztan pinsitanacaqui zuma lijitumača. Wejrqui persun kuzquiztan ančhucajapa anchal cjuñuča. Yoozqui tjapa ančhucaquizimi wejtquizimi yanapchiča, carsilquiz želanami, nižaza jilirinacž yujcquiz želanami. Jilirinacž yujcquiz liwriiñi Yooz tawk fatora čiicanpan tjurt'ichinčumčuča. Nižaza "Nii liwriiñi takuqui werar takupančuča" cjian ticlarchinčumčuča. Jalla nuž chiyon Yoozqui učhum yanapchiča. ⁸ Jaziqumi wejrqui persun kuzquiz ančhucajapa anchal cjuñuča, jaknužt Jesucristuqui ančhucajapa zuma cjuñčhaja, jalla nuž. Yoozqui nuž zizza. ⁹ Jalla nižtquiztan ančhucaltajapa Yoozquin mayizuča, ančhucqui tsjan tsjan zuma munaziñi kuzziz cjsjapa. Nižaza jalla nuž zuma munazan, zakaz mayizuča, ančhucqui Yooz puntu tsjan zizñi cjsjapa, nižaza Yooz puntu tsjan zuma intintazñi kuzziz cjsjapa. ¹⁰ Jalla nuž ančhucqui zuma zizñi nižaza intintazñi kuzziz cjequič niiqui, zuma kamañanacakaz illznaquiča. Nuž illznaquič niiqui, Jesucristuž tjonz tjuñquiziqui ančhucqui ana ujchiz zumapan cjequiča. Anaž jecmi ančhuca quintra tsjii ujmi tjojtmasača. ¹¹ Nižaza ančhucqui Jesucristuž cjen zuma kamañanacakaz tjeznaquiča Jesucristuž tjonz tjuñquiziqui. Jalla nižtquiztan ančhucaž cjen Yoozqui zuma honorchiz cjequiča. Nižaza "Yooz ancha zumača" cjian Yooz honora chitaž cjequiča.

KAMAÑAQUI CRISTUZ CJENPANCHA

¹² Jilanaca, cullaquinaca, ančhucaquin wejt puntuquiztan zizkatz pecuča. Wejtquiz anawali watchinacaž cjen tsjan zoñinacaqui liwriiñi Yooz taku nonziča. ¹³ Anziqumi pajk jilirž kjuyquiz preso želuča. Jalla nuž želan tjapa wejr cuitiñi zultatunacaqui liwriiñi Yooz taku nonziča. Parti zoñinacaqui nonzizakazza. Tjapa ninacaqui zizza, wejrqui Jesucristuž liwriiñi puntu paljaychiž cjen, preso želuča. ¹⁴ Nižaza weriž preso željtuquiztan, jila parti criichinacaqui Yooz taku paljayzjapa zumpacha p'ekinčaychiča. Nižaza tjup kuzziz cjsiča Yooz taku paljayzjapa, ana ekscan.

¹⁵ Yekjapanacaqui wejtajapa iñiñi kuztan Cristuž puntu paljayča. Ninacaqui wejtquiztan juc'ant honorchiz cjis pecčuča. Partizti zuma kuztan Cristuž puntu paljayča. ¹⁶⁻¹⁷ Ninacaqui zuma munaziñi kuzquiztan Yooz taku paljayča. Ninacaqui zizza, wejrqui tekz carsilquiz želuča, liwriiñi tawk fatora tjurt'ichiž cjen. Yekjapanacaqui ana zuma kuzquiztan persun honora tanzjapa Cristuž puntu paljayča. Ninacaqui pinsiča, ninacž quintu nonžcu wejrqui juc'ant llaquisichucača, jalla nii. ¹⁸ Jalla nuž cjen, wejrqui žkjažt cjeesa? Jalla tuž cjiwčuča: zuma kuztan cjenami, ana zuma kuztan cjenami Crustuž puntuqui paljaytača. Jaknužt paljayta cjenami, wejttaqui walipankaz cjesača. Jalla nuž cjenauqui wejrqui chipznuča.

¹⁹ Nižaza juc'anti chipznuča. Ančhucaž wejtajapa mayiziz cjen, nižaza Jesucristuž Espirituž yanapz cjen, tjapa tii watchinacžquiztan wejrqui walipankal cječa. Wejrqui tii carsilquiztan ulnačani. ²⁰ Jalla nuž anchal pecuča, nižaza tjewznuča. Ultimquiziqui wejrqui ana azkattal cječa. Pero Cristuž puntul kjana declarača, zuma tjurt'ichi kuztan. Jaziqumi weriž cjen Cristuqui tsjan tsjan honorchiz cjequiča, weriž žetanami, weriž ticznunami. Tuquimi anzimi weriž cjen Cristuqui honorchizpančuča. ²¹ Tuž cjiwčuča. Cristužtajapapankaz žetuča. Wejr ticznaž niiqui, wejtajapa tsjan cusaž cjequiča, arajpachquin Cristužtan chica žejlcan. ²² Tii curpuchiz tira žetaž niiqui, Cristužtajapapankal langznasača. Jalla nižtquiztan, žejtmi ticzmi jakziltat illz waquizas? Anal asača.

²³ Tii pizc partiqui ch'amača illzjapa. Tsjii kuzqui ticz pecuča, Cristužtan chica žejlzjapa. Jalla niiqui wejtajapa juc'ant waliž cjesača. ²⁴ Pero ančhucaltajapa wejt tira žejtz waquiziča. ²⁵ Jalla nuž wejr ančhucaquiztan kuzquiz zint'ican, wejrqui zizuča: tiral zetuča. Ančhucatan tiral kamuča, ančhucqui Jesucristužquiz juc'ant kuzziz cjisjapa, nižaza juc'ant cuntintu cjisjapa. ²⁶ Nižaza wiruñaqi ančhucaquin wilta tjonznača. Jalla nuž weriž tjonz cjen, nižaza Jesucristuž cjen, ančhucqui cuntintuž cjequiča.

²⁷ Jilanaca, cullaquinaca, jalla tužuča chekanaqui. Ančhuca cristian kamzqui Cristužquiz honorchiz cjiskatz waquiziča, Cristuž tjaajinta jaru kama. Jalla nuž kamaquiz niiqui, ančhuca puntuquiztan zuma quinto okaquiča. Nekztanaqui wejrqui ančhucaquin cherñi tjonznaž niiqui, už ana cherñi tjonni ataž niiqui, wejrqui ančhuca puntuquiztan zuma quinto nonznačani. Ančhucqui tsjii kuzziz tjurt'ichi želačani. Nižaza tjapa ančhucqui tsjii kuzziz Yooz tawk favora langzcan želačani. ²⁸ Nižaza ančhucqui quintra žoñinacžquiztan anaž jaknužumi tsuctsucachani. Anaž ninacž taku kjayachani. Jalla nuž quinto nonžcuqui, cuntintul cjeeča. Nižaza ančhucaž nuž kaman, kjanapacha tjeežtaž cjequiča, ančhuca quintra žoñinaca infiernuquin Yooziž castictaž cjequiča. Nižaza kjanapacha zakaz tjeežtaž cjequiča, ančhucqui ultimu liwriižcu arajpachquin zuma kamañchiz cjequiča. Nii zuma kamaña Yooziž tjaata cjequiča. ²⁹ Yoozqui ančhuc illziča, Jesucristužquin kuz tjaazjapami, nižaza Jesucristuž laycu sufrisjapami. ³⁰ Wejr irata ančhucqui sufrichinčhucča žoñinacaž quintra paan. Tuqui jaknužt wejrqui sufritučhaja, jalla nuž cherchinčhucča. Anzimi zakaz wejt sufrita quinto nonzinčhucča. Anchuc zakaz niža sufraquiča.

2

CRISTUZ TII MUNTUQUIZ KAMTA PUNTA

¹ Ančhucqui Jesucristužquin kuzziz cjen p'ekinchaytaž cjee. Nižaza Jesucristo ančhucaquiz okzñiž cjen, ančhucqui kuzta cjee. Nižaza Espiritu Santuqui ančhuca kuzquiz luzziča. Nižaza ančhucqui okzñi kuzzizza. ² Jalla nižtiquiztan ančhucqui tsjii kuzziz cjee, porapat zuma munazican, nižaza zuma kamcan. Jalla nuž ančhucqui kamaquiz niiqui, nekztan wejrqui juc'ant cuntintul cjeeča. ³ Anaž persun kuzcamakaz čhjulumi paa. Nižaza anaž čhjulumi mit kuztan paa. Antiz humilde kuzziz cjee. Parti criichinacaqui wejtquiztan juc'ant honorchiz waquiziča, jalla nuž cjian pinziz waquiziča. ⁴ Persunaltajapa wali cjisjapa, ančhucqui kuz tjajinčhucča. Nižaza parti criichinacžtajapa wali cjisjapa zakaz kuz tjaa.

⁵ Jaknužt Jesucristuqui zuma kuzziz žejltčhaja, jalla niža irata zuma kuzziz cjee. Jesucristuqui zuma kuzziz žejlcan, ana paachiča persunaltajapakaz wali cjisjapa. ⁶ Jesucristuqui Yooz cjanacqui, arajpachquin žejlñi kamañchizpan želatča. Nii arajpach kamañchiz cjenami ana nii arajpach kamaña jaknužumi tira tanzitača. ⁷ Nii arajpach kamaña ecchiča. Nekztan tii muntuquiz žejlñi kamañchiz cjissiča, žoñinaca sirwizjapa. Nižaza žoñi irata nazziti. ⁸ Žoñiž curpuchiz cjian, humilde kuzziz želatča. Yooz manta paacan, Yooz Ejpž kuzcamapan kamatiča. Cruzquiz ch'awcta ticz cjenami, Yooz Ejpž kuzcamakaz kamatiča. Yooz kuzcama kamzquiztan anapan jiwjatiča. ⁹ Jalla nižtiquiztan Yooz Ejpququi Jesucristužquiz juc'ant zuma honora tjaachiča. Jesucristužquiz tsjan chawc jiliri utchiča, tjappachquiztanami. ¹⁰ Jalla nižtiquiztan tjappachaž nižquiz quillzcan rispitaquiča. Arajpachquin žejlñimi, tii muntuquiz žejlñimi, yok kos žejlñimi, tjappacha Jesucristužquiz rispitaquiča. ¹¹ Tjappacha ticlaraquiča, tuž cjian:

—Jesucristuqui, werarapan Jilirimčha amqui. Jalla nuž cjian, Yooz Ejpžquiz zakaz honora tjaata cjequiča.

CRICHI ŽOÑINACAQUI YOOZ ZUMA KAMAÑCHIZZA

¹² Weriž pecta jilanaca, cullaquinaca. Weriž ančhucatan želan, ančhucqui weriž chiita taku cassinčhucpanča. Nižaza jaziqui juc'antiž wejt taku casa, ančhucatan ana želanami. Arajpachquin kamzjapa nižaza ultimu liwriita cjisjapa, ancha kuz tjaa. Nižaza humilde kuzziz cjee Yoozquin ekscan. ¹³ Cjuñzna. Yoozqui ančhuca kuzquiz žejlča. Jalla nuž žejlcan, niipachaž niž kuzcama zuma paaz ančhucaquiz peckatča. Nižaza Yoozpacha nii zuma paaznaca cumplisjapa yanapča.

¹⁴ Chjulu paacanami, ana Yooz quintra chucha, nižaza ana payznaka. Pero tjapa zuma kuztan kama. ¹⁵ Jalla nuž zuma kuztan kamtiquiztan, anaž jecmi ančhuca quintra uj tjojtinasacha. Ana wal ujchiz žoñinacžtan kamcanami, anapan ujchiz cjesača, zuma kuztan kamcan. Nekztan ančhucqui kjanapacha tjeeža, Yooz maatinacčhucča. Zuma kamcan ančhucqui ana wal žoñinacžquiz Yooz zuma kamaña pajkatča, zuma kjanažtakaz. ¹⁶ Nižaza ančhucqui Yooztan wiñay kamz puntu paljaycan Yooz zuma kamaña pajkatča. Jalla nuž ančhucaž zuma kamtiquiztan wejrqui Jesucristuž tjonz tjuñquiz ancha cuntintul

cjeecha. Anchuca zuma kamañchiz kamtiquiztan weriz apóstol puestuquiz Cristužtajapa langžtaqui anača ina. ¹⁷ Ančhucqui Yoozquin tsjii wilana ofrendažtakaz ančuca zuma kamaña tjaacha. Ančuca ofrenda zuma cumplisjapa, ticznasača wejrqui. Jalla nuž ticzanami wejrqui cuntintul cjeecha. Ančucaž cjen Yooz sirwican cuntintuča. ¹⁸ Nižaza ančhucqui weriz cjen cuntintu zakaz cjis waquiziča. Jaziqui wejtjan chica cuntintuž cjee.

¹⁹ Jesucristo Jiliriz munan, wejrqui ančucaquin Timoteo jila cuchanžquiz pecuča. Nekztan Timoteož quejžquiztan, ančuca puntu wejtquiz maznaquiča. Nekztan wejrqui persun kuzquiz zuma cuntintul cjeecha. ²⁰ Anaž iya jecmi wejr irata pinsiñi žejlča, Timoteokazza. Jalla niiča ančhucalta wali cjisjapa kuz tjaañipankaz. ²¹ Parti jilanacaqui persunaltajapa wali cjisjapa kuz tjaacha. Jesucristuž kuzcama ana zuma oklajča. ²² Ančhucqui Timoteo jilž puntu zizza. Niiqui zuma kuz tjeeziča. Wejtjan chica liwriñi Yooz taku paljaycan wejr zuma yanapchiča, jaknužt tsjii majch persun ejp yanapčhaja, jalla niža irata. ²³ Chjulul wejtquiz carsilquiz watačhaja, jalla nii zizcu, wejrqui Timoteo jila cuchanžquiz pecuča ančucaquin. ²⁴ Nižaza Jesucristo Jiliriz munan, wejrpača upaquiztan ančhuc cheržni tjonz pecuča.

²⁵ Tirapan carsilquiz zelaž niiqui, Epafrodito jila cuchanžcacha. Jalla nuž cuchanžquiz tantičinča. Epafrodito jilaqui wejt herman jilača, nižaza Jesucristužtajapa langžni maziča, nižaza wejtjan chica tjurt'iñi maziča. Ančhucqui Epafrodito jila wejtquin cuchanžquichinčuča, wejtquiz yanapzjapa. Wejtjan žejlcan, wejr zuma atintichiča. ²⁶ Nii jilaž tjapa ančucaquiz anča cjuñtiquiztan wejrqui tantičinča, ančucaquin nii cuchanzjapa. Ančhucqui Epafrodito jila laaquita quintu nonzinčuča. Epafrodito jilaqui jalla niž quintu ančucaquin irantitiquiztan kuz turwaysi cjisiča, ančhuc cjuñžcu. ²⁷ Ultim werara laatača, nižaza ticzmayatača. Pero Yoozqui nižquiz anča okžcu čhetinčiča. Yoozqui wejtquizimi okzizakazza. Ana čhetintaž cjitasaž niiqui, wejttaqui juc'ant llaquiz cjitasača. ²⁸ Jalla nižtiquiztan wejrqui tii jila juc'ant cuchanžquiz pecuča, ančhucqui tii jila cheržcu cuntintu cjequiča, nižaza wejrzakaz ančucaž cuntintu cjen, upa llaquisača. ²⁹ Nii jila zuma cuntintu kuztan risiwaquiča, zuma Jesucristo Jilirizquin criichi žoñiča niiqui. Jalla niža jilanacžquiz rispitspanča. ³⁰ Tii Epafrodito jilaqui ticzmayapantača, Cristužtajapa sirwican. Jos ticziča, ančuca cuntiquiztan wejtquiz tii carsilquin atintican. Jalla nižtiquiztan nižquiz zuma risiwaquiča.

3

PABLUQUI JESUCRISTUŽQUIN KUZIZPANCHA

¹ Jilanaca, cullaquinaca, tsjiilla cjesača. Cristuž mantuquiz žejlcan cuntintuž cjee. Tuqui ančucaquin cartal cjiyrčinča, tsjii kjaž puntunacquiztan. Jalla nii puntunacquiztan wital cjiyrz pecuča. Wejtta ana molističa nii wilta cjiyrzqui. Ančhucaltajapaqui anča walipanča jalla nii puntunaca wilta cjiyrzqui. ² Ančhucqui ana wal žoñinacžquiztan cwitaza. Ana wal pacužtakazza ninacaqui. Ana wali paañinacača ninacaqui. Chimpuchiz cjisjapa žoñinacž curpu pootniča. ³ Učhumqui lijitum Yooz partir žoñinacača, nižaza učhum kuznacquiz Yoozič chimputapanča. Yooz Espiritu Santuž učhum kuznacquiz luzziž cjen, Yooz rispitiñičumča. Nižaza Jesucristužquin kuz tjaachiž cjen učhumqui cuntintučumča. Učhumqui anača žoñiž pinsita custurumpiquiz kuz tjaachinčumqui, Yooz partira cjisjapaqui. ⁴ Ima Jesucristužquiz kuz tjaacan, wejttaqui razunanaca želatča, “Yooz partiquiz želuča” cjisjapaqui. Jakziltat persun razunanacquiztan pinsičaja, “Wejrqui Yooz partiquiz želuča” cjecanaqui, jalla niža chiiñi žoñižquiztan wejttaqui juc'anti razunanaca žejlča, “Yooz partiquiz želuča” cjisjapaqui. ⁵ Jalla tužuča wejt razunanacaqui: maaž majttiquiztan quinsakal tjuñquiztan persun curpuquiz chimpupantacha. Wejrqui Israel wajtchiz žoñiča. Benjamin famillquiztantča. Hebreo tawkchiz žoñiča majttiquiztanpacha. Nižaza wejt maa ejpmi hebreo chiiñizakazza. Judío lii puntuquiztan fariseo partir tjaajinta jaru kamiñpantača. ⁶ Anča tjapa kuztan judionacž lii jaru kamz pecuñiča. Jalla nižtiquiztan Jesucristužquin criichi žoñinaca sufriskatiča. Judionacž lii jaru kamz puntuquiztan wejrqui zuma cumpliñiča. Anaž jecmi wejt puntuquiztanaqui “Amqui anam judionacž lii jaru kamča” cjian chii atchiča. Wejt kamzqui lijituma lii jarupantača. ⁷ Tuquiqui tjapa nii puntunacaqui wejtquiztan anča walñitača. Anziqui tjapa nii puntunacaqui wejtquiztan ana zinta walča, Jesucristuž tjapa walchiž cjen. ⁸ Jesucristo wejt Jiliri tsjan zuma pajzpanqui, jalla niikaz wejtquiziqui walča, tjappachquiztan juc'anti. Jalla nižtiquiztan tjapa žoñiž pectanaca wejtquiztan ana zumanacažtakal nayuča. Wejtquiztan anaž iya čjulumi walča. Jesucristuž partiquiz cjisjapa wejrqui tjapa žoñiž pectanaca ana kuz tjaauča. Ninaca ecchinča. Jaziqui ana criiñi žoñiž pectanaca cjujchinacažtakal nayuča Cristuž

partiquiz žejljzapa, ⁹ nižaza Cristužtan tsjii kuzziz cjsjapa. Jesucristupankaz wejtquiz-tanac walčha wejr Yooz yujcquiz ana ujchiz cjsjapa. Wejt persun pinsita jaru kamtasaz niiqui, nižaza judionacž lii jaru kamtasaz niiqui, Yooz yujcquiz tirapan ujchiz cjitasacha. Pero Yooz yujcquiz ana ujchiz cjsjapa, Jesucristužquin ultimpacha kuzziztčha wejrqui. Jesucristužquin kuzziz cjen, Yoozqui wejtquiz nayčha, ana ujchiz nižaza zuma, jalla nii. ¹⁰ Wejrqui pecuča tužu, Cristo tsjan zuma pajz, jalla ničha. Nižaza Jesucristuqui jacatatcan, anča aziž tjeezičha. Jalla nižta azziz cjis pecuča. Nižaza jaknužt Jesucristuqui sufričhaja, jalla nuž sufris zakal pecuča, niž partiquiz cjsisž cjen. Nižaza jaknužt Jesucristuqui ticztčhaja, jalla nižtakaz ticzižtakal žejljz pecuča, ana uj paacan žejljzapa. ¹¹ Jalla nuž Cristužtajapakaz kamcan, wejrqui ticžcu tjewznučha, jacatatzjapa, jalla nii.

YOOZ IRATA ZUMA KAMAÑCHIZ CJIS PECCHA PABLUQUI

¹² Tuž cjiwčha. Wejrqui tii muntuquiz žejlcan, Cristužtajapa awisaqui ana zuma kamučha. Imazičha Yooz irata zuma kamañchiz žejljzquinaqui. Jalla nuž cjenami, wejrqui tirapan kuz tjaa-učha, nižaza tjurt'učha, Yooz irata zuma kamañchiz cjsjapa. Jalla nižta wejr cjsjapaqui Jesucristuqui wejr liwriičičha. Nižaza wejr liwriičičha niž mantuquiz cjsjapa. ¹³ Jilanaca, cullaquinaca, wejrqui tuž cjiwčha, wejrqui imazičha Yooz irata zuma kamañchiz cjsjapa. Pero tuž cjiwčha, wejt tuğuita ana zuma kamaña ečuča. Nižaza anča tjapa kuztan tjurt'učha, juc'ant zuma kamañchiz cjsjapa. ¹⁴ Tira tjurt'učha, Yooz irata zuma kamañchiz cjsjapa, nižaza Yoozquiztan tsjii zuma premio ganzjapa. Jesucristuž partiquiz žejlčhiž cjen Yoozqui wejr arajpachquin kjawznaquičha. Nekztan juc'ant zuma kamañaž tjaquičha.

¹⁵ Tjapa ančhuc Yoozquin kuz tjurt'ichinaca wejr irata cjee. Ančucaž pinsitaqui tsjii puntu ana wejr iratažlaj niiqui, Yoozqui ančucaquiz nii puntu zizkataquičha ligituma pinzizjapa. ¹⁶ Tii zakal cjiwčha. Anzcama jaknuž Yoozqui učhumnacaquiz niž kamañ puntuquiztan zizkatčhaja, jalla nii zizkatta kamañ jaru kamstančha.

¹⁷ Jilanaca, cullaquinaca, weriž kamta irataž kama. Nižaza jakzilta criichinacat weriž kamta irata kamčhaja, jalla ninacžquin yatekaza, juc'ant zuma kamañchiz cjsjapa. ¹⁸ Wejrqui kjaž wilta ančucaquiz čhižinchinčha, nižaza anča kuzquiz zint'ican kaacan, wilta čhižinučha, jalla tuž cjan. Wacchi žoñinacaqui Cristuž quintra žejlčha. Cristuž cruzquiz ticziž cjenami, jalla nii liwriiči ana juyzu paačha. ¹⁹ Ultimquiziqui nii ana Cristužquiz juyzu paañi žoñinacaqui Yooziž castictaž cjequičha. Ninacaž persun kuzquiztan pectanaca rispitcha, tsjii yooztakaz. Azzucanaca paacan, mit kuzzizkazza. Nižaza tii muntu yokquiz žejlči cusasanacžquizkaz pinsičha. ²⁰ Učhumzti arajpach wajtchiz žoñinacčhumčha. Učhumqui arajpachquiztan učhum Liwriiči, Jesucristo Jilir, tjewža. ²¹ Jesucristuqui wilta tjonžcu učhum ana wal curpunaca tsjemataž tuckataquičha, niž irata zuma curpuchiz cjsjapa. Niž persun aztan učhumnaca curpu jalla nižta tsjemata tuckataquičha. Nižaza niž persun aztan čhultakimi niž mantuquiz cjskataquičha.

4

YOOZQUIN KUZIZ CJEN CUNTINTUPANZ CJEE

¹ Weriž pecta jilanaca, cullaquinaca, ančucaquin anča tjonz pecuča. Ančucaž cjen, cuntintuž wejrqui, nižaza ančucaž cjen honorchiz cjeečha. Pecta jilanaca, cullaquinaca, Jesucristo Jiliržquin tjurt'ichi kuzziz cjee.

² Evodia cullaca, nižaza Sintiue cullaca, ančhucqui Jesucristo Jiliržquin criičiž cjen tsjii kuzziz cjee. ³ Wejt ligitum Cristužquiz sirwiči mazi, amquiz ročuča, tii pucultan cullaquinacžquiz yanapt'alla, porapat zuma munaziči kuzziz kamzjapa. Nii pucultan cullaquinacaqui wejtan čica liwriiči taku paljaycan langzičha. Nižaza nii cullaquinacaqui Clementižtan, nižaza parti wettan čica paljayči mazinacžtan langzičha. Tjapa ninacž tjuunacaqui listitačha arajpach žejtz liwruquiz.

⁴ Jesucristo Jilirž cjen cuntintupanž cjee čhjulorami. Wilta cjiwčha: cuntintuž cjee. ⁵ Tjapa žoñinacaqui ančhuc zuma kuzziz pajla. Jesucristo Jiliriqui wajillaž tjonaquičha.

⁶ Ana čhjulquiztanami llaquita kuzziz cjee. Antiz čhju lu watanami Yoozquizkaz mayiza. Yoozquiztan čhjulumi maya, nižaza sparauquiz cjee. ⁷ Jalla nuž kaman, Yoozqui ančuca kuzquiz cuntintuž cjskataquičha. Jaknužt Yoozqui žoñinacž kuzquiz cuntintu cjskatčhaja, jalla nii cuntintu cjskataqui ana intintazasačha, žoñiz pinsitiquiziqui. Jesucristužtan tsjii kuzziz cjen ančuca kuznacaqui cuntintu cjequičha, Yooz cwititiquiztanaqui.

ZUMA PINZINACAPANZ WAQUIZICHA

⁸ Jilanaca, cullaquinaca, tii zakal cjiwčha. Jalla tižta ultim zuma pinzinnaca waquizičha: weraranaca, nižaza rispitsnaca, nižaza Yooz kuzcama kamznaca, nižaza ana uj paaznaca,

nižaza tjapa zumapan kamz pecznaca, nižaza zuma quintuchiz cjisnaca. Jalla nižta zumanaca pinza, nižaza tjapa zuma walinaca pinza.

⁹ Weriz tjaaajinta jarumi, nižaza weriz chiita jarumi, jalla nii jarupan kama. Nižaza jaknužt weriz kamta puntuquiztan nonžinčhucčhalaj niiqui, nižaza cherchinčhucčhalaj niiqui, jalla nižta iratapan kama. Jalla nuž zuma kamtiquiztan Yoozqui ančhucatan chicapachaž cjequiča. Nekztan ančhucqui walikaz cjequiča.

PABLUZQUIN PAAZNACA APAYZQUITA

¹⁰ Jaziqui ančhucqui wilta wejtquiz cjužzinčhucča. Jalla nižtiquiztan anča cuntintuča wejrqui, Jesucristo Jiliriz cjen. Jazic wejrqui anal cjis pecuča, wejr tjazikalak, cjicanaqui. Antiz ančhucqui yanapz peccanami, ana jaknužumi wejtquiz yanapi atchinčhucča. ¹¹ Wejrqui anal cjiwča, “Anča t’akjiri želuča”, cjicanaqui. Wejrqui aprendichinča, cuntintupankaz željzjapa, čhjulu wejtquiz watanami. ¹² Zelinchiz kamcanami, ana želinchiz kamcanami cuntintu želi zizzinča. Čhjulu watanami, čhjerchiz cjicanami ana čhjerchiz cjicanami, walipankaz želi aprendichinča. T’akjirižtakaz željcanami, ana t’akjiri željcanami walipankaz želi aprendichinča. ¹³ Čhjulu watanami, Jesucristuqui wejtquiz azi tjaañipanča, awantizjapa. Cristuž aztan čhjulum paachučača. ¹⁴ Jalla nuž cjenami, ančhucqui walipankaz paachinčhucča, wejtquiz yanapcan, weriz sufrican željchiz cjen.

¹⁵ Tuquiqui weriz liwriiñi taku paljaji kalltitan, nižaza Macedonia yokquiztan ulantan, ančhucqui wejtquiz ofrendanacžtan yanapžquichinčhucča. Ančuca iclizquiztankaz wejtquiz yanapchinčhucča. Wejrqui ančucaquiz zuma Yooz taku paljaychinča, nižaza ančhucqui wejtquiz cusasanaca tjaaan yanapchinčhucča. Jalla tjapa nii zizza ančhucqui. ¹⁶ Nižaza Tesalónica wajtquiz sufrican želan, ančhucqui ofrendanaca wejtquin apayžquichinčhucča, wilta wilta. ¹⁷ Wejrqui ančuca ofrendanacquiz anal kuz tjaa-uča. Ančuca ofrendanacakaz anal pecuča. Pero wejr pecuča, ančhuc arajpachquin juc’ant honorchiz cjisjapa, ančucaž ofrendanaca tjaatiquiztan. Jalla niil pecuča. ¹⁸ Ančucaž yanaptiquiztan juc’anti wejtquiz željča, ana iyal necesituča. Epafrodito jilaqui ančucaž apayžquita ofrendanaca wejtquiz intirjichiča. Jalla nižtiquiztan wejtta jilacamača. Jalla nii apayžquita ofrendanacaqui Yoozquiz tsjii zuma ulurchiz inzinzužtakaztača. Nižaza Yooz yujcquiziqui ančuca ofrendanacaqui tsjii zuma wilanažtakazza. Yoozqui nižtiquiztan cuntintuča. ¹⁹ Čhjulorat ančhucqui čhjulunacquiztanami upsi cječhaja, jalla nii oraqui wejt Yoozqui ančucaquiz juc’anti yanapt’aquiča. Jesucristuž cjen Yoozqui ančucaquiz yanapt’aquiča, tjapa nižquiz zuma walinaca željtiquiztanjama. ²⁰ Učhum Yooz Ejpžquiz wiñaya wiñaya honora tjaataj cjila. Jalla nužoj cjila.

²¹ Tsjii cjesača. Tjapa Jesucristužquin criichi jilanacžquin tsaanžinalla. Nižaza tii wejt-tan chica criichi jilanaçaqui ančucaquin tsaanžquiča. ²² Tjapa tekžta criichi žoñinacaqui ančucaquiz tsaanžquiča. Juc’anti ančucaquiz tsaanžquiča tii Roman chawc jilirž kjuychiz criichi žoñinacaqui.

²³ Učhum Jesucristo Jiliriqui ančuca kuzquiz zumapaj yanapt’ila. Amén.

LA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A LOS COLOSENSES

¹ Wejrqui Pablut'cha, an'chucaquin cjiyr'zcu'cha. Wejrqui Jesucristuz illzta apostult'cha, Yooz pectiquiztan. Wejtta Timoteuztan tii carta cjiyr'zcan an'chucaquin tsaanz'cu'cha. ² An'chucqui Colasas wajtchiz zo'ñinac'huc'cha, nizaza lijitum Yooz parti zo'ñinac'huc'cha. An'chucqui lijitum Jesucristuzquin kuzziz'chuc'cha. Jaziqui wejtnac mazinac'huc'cha. U'chum Yooz Ejp an'chucaquin yanapt'ila, nizaza zuma cuntintu kuzziz cjskatla.

PABLUZ MAYZITAQUI

³ Wejrnacqui chjulorot Yoozquin parlu'chaja, u'chum Jesucristo Jilir'z Yooz Ejp'zquin sparaqui'cha cji'ñpan'cha an'chuca zuma kamchiz' cjen. ⁴ An'chucqui Jesucristuzquin kuz tjaayin'chuc'qui'cha, nizaza parti jilanac'ztan zuma munazi'ñchuc'qui'cha. Jalla nu'z zizcu, Yoozquin an'cha sparaqui'z cjin'chuc'cha. ⁵ Jalla nu'z zuma kamcan, an'chucqui tjew'zqui'cha, chjulut Yoozqui arajpachquin an'chucaltajapa zuma pan'z tjac'zaja, jalla nii. An'chucqui nii Yooz tjac'zta kamz puntu zizzin'chuc'cha, werar liwri'ñi Yooz taku non'zcu. ⁶ Nii liwri'ñi takuqui an'chucaquiz paljaytata'cha, nizaza tjapa kjut'ni zo'ñinac'zqui'z paljaytata'cha. Jalla nii taku paljaytiquiztan, tjapa kjut'ni zo'ñinac'qui Yooz zuma kamañchiz cjis'ñi'cha. Nizaza tjapa kjut'ni tsjan tsjan zo'ñinac'qui liwri'ñi taw'kquiz kuzzizza. Nizaza tsjan tsjan an'chuca wajtchiz zo'ñinac'qui liwri'ñi taw'kquiz zakaz kuzzizza. Zuma Yooz taku non'zti'quiztanpacha tii orcam tsjan tsjan an'chucqui Yoozquin kuzziz'chuc'cha. Nizaza Yooz taku non'zcu zumpacha ziz'ni cjis'ñin'chuc'cha, Yoozqui zo'ñinac' an'cha ok'z'ni'cha, jalla nii. ⁷ Jalla nu'z Epaf'ras jilaqui an'chucaquin tjaajinchizakazza. Jalla ni'iqui u'chum'z pecta jila'cha, nizaza ni'iqui wejtta chica Jesucristo Jilir'ztajapa langzi'cha. Nizaza Epaf'ras jilaqui Jesucristuzquin sirwi'ñi'cha. ⁸ Epaf'ras jilaqui an'chuca puntu wejtnac'qui'z quint'ichi'cha, jaknu'zt an'chucqui parti criichinac'ztan zuma munazichin'chuc'z'ajaja, jalla nii.

⁹ Jalla nu'z an'chuc zuma kamti'quiztan wejrnacqui an'chucaltajapa Yoozquin mayzi'ñpan'cha. An'chuca puntu non'zcu, Yoozquin mayzi'ñpan'cha, tsjan zuma kamajo. Nizaza mayzi'ñpan'cha, Yoozqui an'chuc zumpacha zizkatajo, jaknu'zt ni'iqui an'chuc zuma kamz mun'chaja, jalla nii. Nizaza mayzi'ñpan'cha, an'chucqui Yooz kuz ziz'ni cjis'japa, nizaza Yooz kuz intintaz'ni cjis'japa. ¹⁰ Jalla nu'z ziz'ni nizaza intintaz'ni cjequi'z ni'iqui, an'chucqui zuma kamaqui'cha, jaknu'zt Jesucristo Jilir'z partir zo'ñinac'qui kamstan'z'ajaja, jalla nii. Jalla nu'z an'chuca'z zuma kamti'quiztan, Yoozqui cuntintu'z cjequi'cha. Nizaza jalla nu'z zuma kamcan, an'chucqui t'japaman walina'ca'z paaqui'cha. Nizaza Yooz puntu juc'ant zuma zizaqui'cha. ¹¹ Jalla nu'z an'chucqui zuma kamcan, Yooz aztan kamaqui'cha, jaknu'zt Yoozqui zuma tjapa aztan'chalaja, jalla ni'zta aztan. Yooz aztan kamcan, an'chucqui chjul'quiztanami pasinsis kuzziz Yoozquin tjurt'aqui'cha, nizaza sufricanami cuntintu kuzziz cjequi'cha. ¹² Nizaza zuma kamcan, an'chucqui Yoozquin sparaqui'z pan'z cjequi'cha. Yoozqui an'chuc tjaczi'cha, arajpachquin irinsa tanz'japa. Yoozqui tjapa criichinac'zquin tsji' zuma irinsa tjaaqui'cha. Nii zuma irinsa an'chucaquiz zakaz tjaata cjequi'cha. Jaz'iqui Yoozquin an'cha sparaqui'z cjis waquizi'cha. ¹³ Yoozqui u'chum liwri'ichi'cha, jalla ni'zti'quiztan u'chumqui ana wal Satanás mantu'quiz ana iya zejl'cha. Yoozqui u'chum ni'z pecta Majch Jesucristuz mantu'quiz utchi'cha. ¹⁴ Jesucristuz ticzi'quiztan u'chumqui Satanás mantu'quiztan liwri'ita'cha. Nizaza Jesucristuz ticzi'quiztan u'chum ujnaca pertunta'cha.

JESUCRISTUZ PUNTUQUIZTAN

¹⁵ Tii mantu'quiz kamcan Yooz Majchqui ana cherta Yooz Ejp'z kuz kjanacama pakatchi'cha. Yooz Majchqui t'jappachquiztan tsjan jiliri'cha. ¹⁶ Ni'z cjen t'jappacha zejl'cha, tjapa arajpachquin zejl'ñinacami, tjapa yok'quiz zejl'ñinacami, tjapa chertanacami, ana chertanacami, tjapa manti'ñinacami, gobiernunacami, jilirinacami, tjapa anjilanacami, tjapa zajranacami, Jesucristo Yooz Majch cjen, t'jappacha zejl'cha. Nizaza ni'z'tajapa t'jappacha paata'cha, ni'z'quiz honora waytiz'japa. ¹⁷ Jesucristuqui zejl'chi'cha, primerquiztanpacha, nizaza tjapa zejl'ñinac'z tuquitanpacha. Ni'z cjen t'jappacha zejl'cha. ¹⁸ Nizaza Jesucristuqui Yooz partir zo'ñinac' manti'cha. Jaknu'zt persun zo'ñ'z kuz persun curpu manti'chaja, jalla ni'zta irata Jesucristuqui ni'z icliz zo'ñinac' manti'cha. Ni'z cjen ni'z icliz zo'ñinac'qui Yooz kamañchiz cjis'ñi'cha. Ni'cha primera tic'zcuqui jacatatchiqui, t'jappachquiztan tsjan jiliri uchta cjis'japa. ¹⁹ Yooz Ejp'ztan Yooz Majchtan tsji' kamañchizpan'cha. ²⁰ Nizaza Jesucristuz ticzi'z cjen, t'jappacha pertunta cjesa'cha, yok'quiz zejl'ñinacami, ana yok'quiz zejl'ñinacami. Jalla nu'z Yooz Ejp'qui munchi'cha. Jesucristuz cruz'quiz ch'aw'ceta ticzi'z cjen, Yooz Ejp'ztan parti zejl'ñinac'ztan zumanskatta'z cjesa'cha. Jalla nu'z munchi'cha Yooz Ejp'qui.

²¹ Tuquiqui ančhucqui Yoozquiztan yekjatača, nižaza Yooz quinratača ančuca kuzquiz. Tuquī ančhucqui ana wali pinsiñchuctača, nižaza Yooz quintrā ana wali paayīñchuctača. Jalla nuž ana wali kamta cjenami Yoozqui ančhuc pertunchiča, nižtan ančhucatan wali cjsjapa. ²² Jesucristuž cjen Yooz Ejpqui ančhuc pertunchiča. Jesucristuqui ančhuc irata curpuchiz cjan, ančuca laycu ticziča. Ančhuc laycu ticziča, Yooz yujcquiz ančhuc ana ujchiz Yooz irata zuma kamañchiz prisintiskatzjapa. Jalla nuž Yooz yujcquiz zuma cjican anaž jecmi ančucaquiz tsjii uj tjojtunz atasacha. ²³ Jalla nuž Yooztan ančhucatan wali cjsjapa, ultimu chekpacha Jesucristužquiz kuzzizpanča. Nižaza ančhucqui Jesucristužquiz tjurt'iñi kuzziz cjistanča, ana wira jaytistanča. Tii muntuquiz liwriñi tawk jaru kamñi cjistanča, arajpach zuma kamaña tjewžcan. Nii liwriñi taku nonzinčhucča. Nižaza nii liwriñi takuqui tjapa kjutñi tii muntuquiz paljaytatača. Nii taku paljayzjapa, wejr Pabluqui apóstol oficiuquiz uchtača.

PABLUQUI APOSTOL KAMAÑCHIZZA

²⁴ Wejt Yooz tjaata oficio cumplican, ančhucaltajapa sufruča. Jalla nuž sufrican wejrqui cuntintutča. Ančhuc zuma kamañchiz cjsjapa yanapñiz cjen, wejrqui cuntintutča. Nižtami iya sufristanča. Jalla nuž wejt curpužtan sufrican, Cristuž partir žoñinacaltajapa wejt sufrisnaca cumpližinuča. Cristužquiz kuzziz cjen nižta sufruča. Cristuž partir žoñinacaqui Cristuž icliz žoñinacača. ²⁵ Wejrqui Cristuž partir žoñinacžquin sirwizjapa, apóstol oficiuquiz uchtača. Yoozqui ančhucaltajapa nii oficiuquiz wejr utchiča. Wejrqui uchtača Yooz taku zumpacha zizkatjapa, ²⁶ nižaza Yooz pinsita zizkatjapa. Jalla nii Yooz pinsitaqui tuquitanpacha chjojtatača. Jalla nižtiquiztan tjapa žoñinacaqui ana zizzucatača. Jazikaz Yoozqui niž pinsita zizkatchiča niž partir žoñinacžquiz. ²⁷ Yoozqui niž partir žoñinacžquiz niž tuquita chjojta pinsitaqui zizkatz munchiča. Nii pinsitaqui anča zumača ana judio žoñinacžtajapaqui. Jalla tiča nii tuquita chjojta pinsitaqui: Jesucristuqui ančuca kuzquiz žejlča. Jalla nižtiquiztan ančhucqui Cristužtan arajpachquin anča zuma kamañchiz. Jalla nii zuma kamaña tjewža ančhucqui.

²⁸ Jesucristuž puntu paljayuča, tjapa žoñinacžquin čhižincan, nižaza tjaajincan. Jalla nuž chyan, Yoozqui wejr yanapča zizñi zizñi chiyajo, tjapa Jesucristužquin kuzziz žoñinaca Yooz irata zuma kamañchiz cjejajo. ²⁹ Nižaza apóstol oficiuquiz ojklaycan, anča langznuča, tjapa Cristuž tjaata aztan langznuča, tjapa jilanaca Yooz irata zuma kamañchiz cjiskatzjapa.

2

¹ Jalla nuž ančucaquin maznuča, weriž ančhucaltajapa langžta zizkatjapa. Tjapa kuztan langznuča, ančhucaltajapami, nižaza Laodicea cjita wajtchiz žoñinacžtajapami, nižaza tjapa ana wejr cherchi criichinacžtajapami. ² Jalla nuž tjapa aztan langznuča, Yoozquin criiči žoñinacž kuzquiz zumpacha p'ekinchayta cjsjapa, nižaza tsjii kuzziz cjsjapa, nižaza porapat zuma munaziñi kuzziz cjsjapa. Nižaza langznuča, Yooz chjojta pinsita puntu zumpacha intintizkatjapa. Jalla nuž zumpacha intintazcu, ančhucqui tjurt'iñi kuzziz cjequiča. Jalla nii tuquitan chjojta Yooz pinsitaqui Cristuž puntuča. Wejrqui Cristuž puntu paljaycan langznuča. ³ Cristupankaz Yooz puntu litituma zizñi cjiskatasacha, nižaza tjapa Yooz puntu intintazñi cjiskatasacha. ⁴ Jalla nil ančucaquiz cjiwča, ana jakziltami ančucaquiz incallzjapa, tsjii zuma takužtakaz čhiican. ⁵ Ančhucatan ana žejlcanami, wejt persun kuzquiz ančucaquiztan anchal cjuñžnuča. Wejrqui ančuca puntu naychinča, tsjii kuzziz kamča, nižaza Jesucristužquin criiču tjurt'ichi kuzzizčhucča. Jalla nižta nayžcu wejrqui chipznuča.

⁶ Tuquiqui ančhucqui Jesucristuž puntu tjaajintan tjapa kuztan catokchinčhucča. Nuž catokžcu Jesucristuž mantuquiz cjissinčhucča, nižqui ančuca jiliri cjsjapa. Jalla nuž Jesucristuž mantuquiz tirapan kama. Nižaza nižquin tsjii kuzziz cjee. ⁷ Nekztan niž puntu tsjan tsjan zizñi cjequiča, nižaza nižquin tjurt'ichi kuzziz kamaquiča. Jalla nuž ančhucqui tjaajintatača. Nižaza čjulu watanami ančhucqui Yoozquin sparaquižpanž cjis waquiziča.

CRISTUŽ CJEN EW KAMAÑA ZEJLCHA

⁸ Ančhucqui cwitazaquiča, tsjii kjutñi ana chjichta cjsjapa. Yekjapanacaqui ančhuc incallskatz pecča, zuma razunanacažtakaz čhiican, nižaza toscar takunacžtan čhiican. Jalla nižta tawkchiz žoñinacaqui Cristuž pinsita jaru anaž čhiča. Pero žoñiž pinsita jarukaz čhiča. Nižaza zajranacž pinsitanac jarukaz čhiča. Jaziqui nižta čhiñi žoñinacžquiztan cwitazaquiča.

⁹ Cristuqui tii muntuquiz kamcan žoñž curpuchiztača. Nižta curpuchiz cjenami, Cristuqui Yoozpankazza, nižaza Yooz kamañchizpankazza. ¹⁰ Cristužtan tsjii kuzziz cjan ančhucqui Yooz kamañchizpan žejlča. Nižaza Cristuča wali pajk jiliri qui tjapa

mantiñinacžquiztanami, tjapa poderchiznacžquiztanami. ¹¹ Cristužtan tsjii kuzziz cjan, ančhucqui kuzquiz chimpata cjissinčhucča. Zoñiqui ana ančhuc chimpuchiča. Pero Jesucristuqui ančhuca kuz chimpuchiča. Nii kuzquiz chimpataqui tuž cjiča: Yooz partir zoñinacača, jalla nii. Cristuqui niiz partir zoñinaca uj paaz pecñi kuzquiztan jaytiskatchičha. ¹² Jesucristužquin kuz tjaatiquiztan bautista cjissinčhucča. Bautistaqui tuž cjiča: Jaknužt Cristuž curpu tjažtažlaja, jalla niža irata ančhuca tuğuita ana wal kamaña tjažtažakazza. Nižaza jaknužt Jesucristuqui jacatatžcu Yooz kamaña tanžtčhaja, jalla niža irata zakaz ančhucqui Jesucristužquin kuzziz cjen Yooz kamaña tanzinčhucča. Yoozqui ticzinaca jacatatskatzjapa azzizza. Jalla nii azziz Yoozquin criižcu, Yooz kamaña tanzinčhucča, Yooz kamañchiz kamzjapa. ¹³ Tuquiqui ančhucqui ana curpuquiz chimputatača, judio zoñinacž partira cjisjapa. Ana chimpuchiz cjan, nižaza ujnaca paacan, ticzi zoñinacažtakaztača ančhucqui. Jaziqui Cristužtan tsjii kuzziz cjen Yoozqui ančhucaquiz niiz ew kamaña tjaachiča. Nižaza tjapa učhum ujnaca pertunchičha. ¹⁴ Uj paatiquiztan tsjii acta želatča učhum quintra. Jesucristuž učhum laycu ticzi cjen Yoozqui nii acta jurkatchičha, tjapa učhum quintra puntuquiztan. Anulta cjissiča, Jesucristuž cruzquiz ch'awcta ticziž cjen. ¹⁵ Cristuž cruzquiz ch'awcta ticziquiztan, Yooz Ejpqui atipchičha tjapa anawal jilirinacami nižaza poderchiznacami. Yoozqui nii anawal azziz ispiritanaca ana azziz cjskatchičha. Kjanapacha azkatchičha, prisu tanta zoñinacažtakaz. Yoozpanikazza tjappacha atipchiqui.

ARAJPACH KAMAÑCHIZ CJISPANCHA

¹⁶ Jalla nižtiquiztan anaž jecmi ančhucaquiz uj tjojtnsača, tuğuita mantitanaca jaru ana kamtiquiztan. Tuğuitan Yoozqui puntu puntu mantičičha, lujl puntu, licz puntu, pijista puntu, ew jiiz puntu, jeejz tjuñi puntu, jalla nuž. ¹⁷ Tuğuitan Yoozqui tjapa nii puntunaca mantičičha, Yooz kuz coloculla tjeezjapa. Pero Cristupankaz ultim werara Yooz kuz tjeeža. ¹⁸ Ančhucqui Jesucristužquin kuzziz cjen, anaž jecžquizimi ančhucaquiztan arajpach premio kjankataquičha. Yekjap zoñinacaqui mit kuzziz cjenami, ana mit kuzziz tjeeža. Nižaza anjilanacžquiz rispatajo tjaajža. Nuž tjaajñi zoñinacaqui anchuc incall pecča, čhjuužta puntunaca ancha paljayan. Ninacaqui inakaz mit kuzzizza. Ana wal pinsita jarukaz tjaajža. Nuž tjaajincan mit kuzziz cjissa. ¹⁹ Ninacaqui Cristo Jiliržquiz ana tsjii kuzziz tjurt'ichi žejlča. Pero Cristupankazza criichinacž jiliriqui. Niiž cjen tjapa criichinacaqui tsjan tsjan zuma kamañchiz cjisnasača. Nižaza Cristuž cjen tjapa criichi zoñinacaqui tsjan tsjii kuzziz cjisnasača. Jaknužt zoñž curpuqui, yekja yekja cjenami, tsjii curpuchizkazza, jalla niža irata criichi zoñinacaqui, yekja yekja cjenami, tsjii kuzzizkazza.

²⁰ Ančhucqui Jesucristužquin kuzziz cjen, ujchiz zoñinacž pinsitanacquiztan t'akzinčhucča. Nii ana wal pinsitanacquiz ojklayz cjenpacha, ticzi zoñinacažtakaz katzinčhucča. Jalla nižtiquiztan, čkjažtiquiztan ančhucqui ujchiz zoñinacž pinsita jaru wilita kamjo? ¿Nižaza ninacž lii jaru ojklajo? ²¹ Ninacž liiqui tuž cjiča: Tiinaca ana kjaržtan tanžla, nižaza tiinaca ana lujl-la, nižaza tinaca ana čhjul lanžla. Jalla nuž cjiča ninacž liiqui. ²² Nii liinacaqui ti muntuquiz žejlñi cusas puntukazza. Nii cusasanacaqui tucuzinzaquičha. Nii liinacaqui zoñiž pinsita mantita jarukazza. ²³ Ninacž liinacaqui zizñi pinsitažtakazza. Pero ultimquiziqui inakazza. Ana azzizza, zoñinaca zuma kamñi yanapajo. Cuzturumpinaca ijzijcan mantiča, nižaza humilde kuzziztakaz mantiča, nižaza persun curpu sufriskatzjapa mantiča. Jalla nuž mantita liinacaqui zizñi pinsitažtakazza. Pero ultimquiziqui inakazza. Uj paaz pecñi kuz tjonanaqui anaž niža kuz ewjazi atasacha nii liinacaqui. Jaziqui ančhucqui ninacž inakaz tjaajintaqui anaž nonznaquičha.

3

¹ Ančhucqui Yooz kamañchizza. Jaknužt Jesucristuqui jacatatžcuqui Yooz kamaña wilita tanzilžlaja, jalla niža irata ančhucqui Yooz kamaña tanzinčhucča. Jalla nižtiquiztan ančhucqui arajpach Yooz kamañquizkaz kuz tjaa. Jalla nicju arajpachquin Cristo žejlča; Yooz Ejpž žew latuquiz julzi žejlča, mantican. ² Ujchiz zoñž kamañquiz ana kuz tjaa. Arajpach kamañquizkaz kuz tjaa. ³ Ančhucqui Jesucristužquin kuz tjaachiž cjen, ančhuca tuğuita ana wal kamaña ecchinčhucča. Jaziqui ančhuca Yooz kamañquui Yooztajapa žejlča. Ana criichi zoñinacžtajapa ančhuca Yooz kamañquui chjojžtažtakaz žejlča. Ana wirra intintazzucača. ⁴ Cristuqui ančhucaquiz Yooz kamaña tjaachiča. Jalla nižtiquiztan čhjulorat tjapa zoñinacaqui Jesucristužquin pajchi cjeħhaja, jalla nii ora zakaz ninacaqui ančhuca Yooz kamaña pajchi cjeħhaja. Jalla nii oraqu ančhucatan Jesucristužtan honorchiz cjeħhaja.

TUĞUITA KAMAÑ PUNTU, JAZTA KAMAÑ PUNTU

⁵ Jalla nižtiqiztan ančuca tuqita ana wal kamaña liw jayta. Anaž adulteriuqiz ojklayzqui. Anača luctak zoñiqui yekja maatak žonatan ojklayzqui. Anača ančuca ana wal paaz pecñi kuz jaru ojklayzqui. Anača čjul ana walimi peczqui. Anača yekja zoñž čhultakimi zmazqui. Jalla nuž zmaznaquiči niiqui, zoñž paata yoozquiz rispitažokazza. Jalla nii anawali paaznacqiztan liw jayta. ⁶ Nii ana wali paañi zoñinacžquiz Yoozqui anča casticu tjaaquiča, Yooz kuzcama ana kamtiqiztan. ⁷ Ančhucqui tuqita ana wal kamañquiz ojklaycan, nižtanacaž paa-atča. ⁸ Jaziqui ančhucqui nii ana wal paaznaca liw eca. Anača žawjchi kuzziz žejlzqui. Anača culirazzi kuzziz žejlzqui. Anača ana wal paaz pecñi kuzziz žejlzqui. Anača zoñž quintra ana wali taku čhiizqui. Anača ana wal tawkžtan čhi čhiican žejlzqui. ⁹ Anača toscar taku čhiizqui. Ančhucqui tuqita ana wal kamaña ecchinčhucča. Jalla nižtiqiztan ančhucqui nii ana wal paaznacqiz ana iya ojklayz waquziča. ¹⁰ Ančhucqui Yooz kamañchiz cjišinčhucča. Yoozpacha ančucaquiz Yooz kamaña tjaachiča. Nižaza ančhucqui Yooz irata zuma kamañchiz tsjan tsjan cjiša, Yooz zumpacha pajañcama. ¹¹ Yooz kamañchiz cjan, zuma criiči zoñinacaqui Yooz yujcquiziqui tsiikazza. Tuqita kamañanacaqui anaž walča. Pero Cristo kamañchiz kaz walča. Tsji griego walja zizñi kamañami anaž walča. Tsji judío lii jaru kamañami anaž walča. Tsji curpuquiz chimputa zoñž kamañami anaž walča. Tsji curpuquiz ana chimputa zoñž kamañami anaž walča. Tsji k'ar zoñž kamañami anaž walča. Tsji q'uit zoñž kamañami anaž walča. Tsji piyunažta zoñž kamañami anaž walča. Tsji patrun zoñž kamañami anaž walča. Cristuž kamañapankaz walča. Nižaza Cristupankaz tjapa criiči zoñinacž kuzquiz žejlča.

¹² Ančhucqui Yooz illta zoñinacžhucča. Jalla nižtiqiztan Yooz zuma kamañ jaru kamstanča. Yoozqui ančhucatan zuma munaziča. Yooz partir zoñinaca cjan, jalla tuž kama: Okžñi kuzziz, nižaza zuma kuzziz, nižaza ana mit kuzziz, nižaza humilde kuzziz, nižaza pasinziz kuzziz, nižaza ¹³ porapat pertunasñi kuzziz. Jalla nižta kamz waquziča. Tsji criiči zoñiqui yekja criiči zoñž quintra quijchi cjesaž niiqui, zuma kuztan pertunz waquziča, jaknužt Jesucristuqui ančucaquiz pertuntčhaja, jalla nuž. ¹⁴ Jalla tužuča chekanaqui, porapat zuma munazizza, jalla nii. Jalla nuž zuma munazican, zuma kuzziz zuma kamaquiča, Yooz irata zuma kamaña cumplañcama. ¹⁵ Ančhuc criichinacaqui, Cristuž cjen ančhucqui llan kuzziz cjesača. Jaziqui llan kuzziz cjee, porapat zuma munazican zuma kamzjapa. Jalla nuž porapat zuma kamzjapa, Yoozqui ančhuc liwriičiča. Jalla nuž liwriiču, Yoozqui tjapa ančhuc criichinaca tsji t'akquizkaz cjskatchiča. Tsji curpuchiztakazza ančhucqui. Jalla nižtiqiztan ančhucqui Yoozquin anča sparaquiž cjan, mayiziz waquziča.

¹⁶ Ančhucqui Cristuž puntu zuma zizcan porapat tjaajsarasaquiča, nižaza Cristuž tawkžtan porapat p'ekinchayrasaquiča. Nižaza ančuca kuzquiz Cristuž taku zumpacha catokz waquziča. Nižaza Yooz takumi, Yooz wirsumi itsnaquiča, ančuca kuzquiz Yooz anča cjuñcan. ¹⁷ Ančhucqui Cristuž partir zoñinacžhucča. Jalla nižtiqiztan čhulu paacanami čhiicanami, zuma kamañchiz kamz waquziča. Nižaza čhulu watanami Jesucristuž cjen Yooz Ejpžquin sparaquiž cjan tjaaz waquziča.

PORAPAT ZUMA KAMZ PUNTU

¹⁸ Maatakanaca, persun luctakanacž mantuquiz cjee. Jesucristo Jiliržquin kuzziz cjan, jalla nuž waquziča. ¹⁹ Luctakanaca, persun maatakanacžtan zuma munazifi cjee. Nižaza anaž persun maatakanaca čjaawj čjaawjwa. ²⁰ Maatinaca, persun maa ejpžquiz casa, čhulu mantanami. Jalla nuž maa ejpž mantita casaquiči niiqui, amiž cjen Jesucristo Jiliriqui cuntintuž cjequiča. ²¹ Ejpna, anaž persun maatinaca žawjwa zjična, upa kuzñi ana cjisjapa.

²² Piyunanaca, am persun patruna čhulu mantanami caspanča. Anača cherankaz c'unchikaz tuczqui. Pero tjapa kuztan nižtajapa langz waquziča. Yooz patruna cjuñcu, zuma langz waquziča. Anača langzqui ančuca patrunž kuz wali cjskatzjapakaz. ²³ Čhulu langzanami tjapa kuztan langznaquiča, Yooz Patrunžtajapa langznaquiča, ana zoñžtajapakaz langnasača. ²⁴ Ančhucqui tuž zizza, Yooz Patrunžquiztan arajpak irinsa tanznaquiča. Ultimu Yooz Patrunaqui ančucaquiz pacaquiča. Nižaza ultimu ančhucqui Jesucristo Patrunžquiz sirwiča. ²⁵ Nižaza jakzilant ana wali paačhaja, jalla niiqui castictaž cjequiča niiz ana wali paatiqiztan jama. Yoozqui ana zoñi illilla.

4

¹ Patrunanaca, ančhucqui persun piyunanacžtan zuma lijituma cjanstanča. Ančhucqui tuž zizza, ančhuc zakazza Patrunchizqui. Jalla niiča arajpak Yoozqui.

² Tjapa criichinaca, ančhucqui mayizicanpan želaquiča. Nižaza Yoozquin mayizican ana tjazna, Yoozquin sparaquiž cjisjapa. ³ Wejnacaquiz zakaz mayizican yanapalla, wilita

Yooz takunaca paljayñi ojklayzjapa. Cristuž puntuquiztan tuquita chjojta taku paljayz pecuča. Jalla nuž paljaytiquiztan wejrqui carsilquiz zeluča. ⁴ Mayizican wejtquiz yanapalla, Cristuž puntu kjanapacha paljayzjapa, jaknužt wejrqui kjana paljayz waquizučhaja, jalla nii.

⁵ Ančhucqui ana criichinacžtan kamcan, walja zizñi zizñi ojklayaquiča. Chjulorat Cristuž puntu paljaychucažlaj niiqui, panž paljayaquiča, ana criichinacžquiz nonzkatzjapa. ⁶ Jalla nuž Yooz taku paljaycan zuma tawkžtan chiyaquiča. Jaknužt yacuqui tsjii lak'a čherquiz zuma saborchiz paačhaja, jalla nii irata ančuca zuma takunacaqui Cristuž puntunaca zuma saborchiztakaz paaquiča. Jalla nuž zuma takunacžtan paljaycan, ančhucqui zuma maynižquiz jaknužt kjaaz waquizičhaja, jalla niiqui zizaquiča.

ZERZ TAKUNACA

⁷ Jilanaca, cullaquinaca, učhum pecta Tíquico jilaqui tjapa wejt puntuquiztan ančucaquin quint'auquiča. Tíquicuqui wejtquiz ancha zuma yanapñipanča. Yoozquin tjurt'iñi kuzzizza. Nižaza wejtan chica Yooztajapa sirwichiča. ⁸ Wejt puntuquiztan quint'izjapa ančucaquin nii cučanžcuča. Nižaza cučanžcuča, ančuca kuzquiz zumpacha p'ekinchayzjapa. ⁹ Niižtan chica Onésimo pecta jila cučanžcuča. Onésimo jilaqui Yoozquin tjurt'iñi kuzzizakazza. Nižaza ančuca wajtchiz žoñiča. Jalla nii pucultanaqui tjapa tekz watchinaca quint'auquiča.

¹⁰ Aristarco jilaqui wejtan chica carsilquiz chawcta maziča. Niiqui ančucaquin tsaanžquiča. Nižaza Marcos jilaqui ančucaquin tsaanžquiča. Marcos jilaqui Barnabež famillžquiztanča. Tuquiqui wejrqui Marcos puntu ančucaquiz čhiichinča. Marcos jilaqui ančucaquin tjonaquiz niiqui, ančhucqui zumaž risiwaquiča. ¹¹ Nižaza Jesusaqui ančucaquin tsaanžquiča. Jesusaqui Justo cjitazakazza. Niinacakazza judío criichinacquiztan wejtan chica Yooztajapa langžñinacaqui, Yooz mantita kamañ puntu paljaycan. Ninacaqui wejtquiz ancha kuzziča. ¹² Nižaza Epafras jilaqui ančucaquin tsaanžquiča. Epafras jilaqui Jesucristužtajapa sirwiñiča. Jalla niiqui zakaz ančucaquiztanča. Jalla niiqui tjapa kuztan ančhucaltajapa Yoozquin mayiziñipanča, ančhucqui tjurt'ichi kuzziz cjisjapa, nižaza tjapa kuztan Yooz munañpa kamañ jaru kamzjapa. ¹³ Wejrqui Epafras puntuquiztan ticlaruča, niiqui ancha langziča ančhucaltajapami. Nižaza Laodicea wajtchiz criichinacžtajapami, nižaza Hierápolis wajtchiz criichinacžtajapami Epafras jilaqui ancha langziča. ¹⁴ Nižaza Lucas jilaqui Demas jilžtan ančucaquin tsaanžquiča. Lucas pecta jilaqui kullñi medicuča.

¹⁵ Laodicea wajtchiz criichi jilanacžquin tsaanžinalla. Nižaza Ninfas jilžquiz tsaanžinalla. Nižaza niž kjuyquiz ajczñi criichinacžquiz tsaanžinalla. ¹⁶ Tjapa ančhucqui tii carta ližcu, Laodicea iclizquin apayžcaquiča, nekz liyajo. Wejrqui tsjii carta cjiyrčinča Laodicea criichi jilanacžquin. Ančhuczakaz nii carta liyaquiča. ¹⁷ Ančhucqui Arquipo jilžquiz čhižinaquiča, tuž cjican: “Jesucristo Jiliriqui am tsjii puestuquiz utčiča, nižquiz sirwizjapa. Nii Jesucristuž tjaata puestuquiz žejlcan, zuma cumplistanča”.

¹⁸ Wejr Pabluqui persun kjaržtan tii tsaanta letra cjiyržcuča. Wejrqui carsilquiz zeluča, jalla nii cjuñzna. Yoozqui ančucaquiz zumaj yanapla. Jalla nužoj cjila. Amén.

PRIMERA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A LOS TESALONICENSES

¹ Wejr Pabluqui, Silvanužtan, Timoteožtan, tii cartal cjiřzcučha ančhuc Tesalónica wajtchiz zoñinacžquin. Nii wajtquiz icliz zoñinacžhucčha ančhucqui. Nižaza Yooz Ejpžtan Yooz Majchtan tsjii kuzzizčhucčha. Jalla nižtiqiztan učhum Yooz Ejpžtan, nižaza učhum Jesucristo Jiliriztan ančhucquiz yanapt'ila. Nižaza zuma cuntintu kuzziz walikaj kamkatla.

JESUCRISTUŽQUIN ANCHA KUZZIZ ZOÑINACA

² Wejrnacqui tjapa ančucaž cjen tirapan Yoozquin sparaquiz cjiwčha. Yoozquin mayizican ančhucaltajapa wiltan wiltan mayizučha. ³ Učhum Yooz Ejpžtan mayizican, cjuñznučha ančucaž zuma Yooztajapa trabajtiqiztan. Ančhucqui Jesucristužquin kuzziz cjen Yooztajapa tjapa kuztan trabajčha. Nižaza ančhucqui zuma munaziñi kuzziz cjen, Yoozquin zuma sirwičha. Nižaza Jesucristo Jilirž tjonz tjuñi tjewzcan, zuma tjurt'iñi kuzzizčhucčha. Jalla nuž ančhucquiz cjuñzcu Yooz Ejpžtan sparaquiz cjiwčha. ⁴ Jilanaca, cullaquinaca, Yooziž pectanaca, Yoozqui ančhuc illzičha. Jalla nuž zizcu, wejrnacqui Yoozquin sparaquiz cjiwčha. ⁵ Wejrnacqui ančhucquiz tjonžcu, liwriñi Yooz taku paljayčinčha. Anačha žoñž taku alajakaz paljaytaqui; Yooz takupančha paljaytaqui. Yooz Espiritu Santuž aztan paljayčinčha. Nižaza werar Yooz tawkquiz tjapa kuz tjurt'ican, Yooz puntu paljayčinčha. Nižaza ančhucatan kamcan jaknužt wejrnacqui kamčinžlaja, jalla nii zuma zizza ančhucqui.

⁶ Ančhuczi wejrnaca kamaña irata jalla nižta kamñi žoñi cjišsinčhucčha. Nižaza Jesucristo Jilirž kamañi irata kamñi žoñi cjišsinčhucčha. Nižaza ančhucqui wejrnacaž paljayta Yooz taku catoktiqiztan, ancha sufrichinčhucčha. Walja sufris cjenami, Espiritu Santuqui ančhucquiz cuntintu cjskatchičha. Nižaza sufrisqui ančhucquiz wejtnacaquiz iratazakaz watchičha. ⁷ Jalla nižtiqiztan ančuca puntuqiztan zuma quinto ulanchičha tjapa žoñinacžquin, Macedonia yokquin žejlñi criiči žoñinacžquinami nižaza Acaya yokquin žejlñi criiči žoñinacžquinami. ⁸ Ančucaž cjen Yooz takuqui tjapa kjutñi paljaytačha. Anačha Macedonia yokquizkaz nižaza Acaya yokquizkaz paljaytaqui. Tjapa kjutñi paljaytačha. Nižaza jaknužt ančhucqui Yoozquin kuzziz cjišsinčhucžlaja, jalla nii quinto tjapa žoñinacaqui zizza. Jaziqi wejrnacqui ančhuc puntuqiztan anaž iya quint'asačha. ⁹ Ninacapacha wejtnacaquiz quint'iñitačha jaknužt ančhucqui wejtnacaž paljayta Yooz taku catokchinčhucatažlaja, jalla nii. Ančhucqui žoñiž paata yooznacqiztan zarakchinčhucčha, werar žejtñi Yooz sirwizjapa. ¹⁰ Nižaza ančhucqui Yooz Majch arajpachquiztan tjonz tjuñi tjewža. Yoozqui nižž Majch ticziqiztan jacatatskatchičha. Jalla nii Jesuqaqui učhum casticunacqiztan liwriičičha. Jalla nuž quint'iñitačha ančuca puntuqiztan.

2

PABLUZ YOOZ TAKU PALJAYÑI OJKTA

¹ Jilanaca, cullaquinaca, jalla tuž zizza. Wejrnacqui ana ina ančhucquiz tjonzinčha. ² Ima ančhucquiz tjoncan Filipos wajtquiz sufrichinčha, nižaza wejrcui iñartatačha. Jalla nuž sufritaž cjenami Yoozqui wejrnaca yanapchičha, ana ekscan tjurt'iñi kuzziz Yooz zuma liwriñi taku paljayajo. Jalla nuž paljayčinčha, žoñinacaž wejtnacatan quintra ancha aptazanami. ³ Nižaza wejtnaca paljaytaqui anatačha chekachuc, nižaza anatačha ana zuma kuzquiztan, nižaza anatačha ančhuc incallzjapa. ⁴ Yooz Ejpqi wejrnaca tantičičha, walikazza. Jalla nižtiqiztan Yoozqui wejtnacaquiz niž zuma taku cumpjičičha. Jalla nii Yooz takupan paljayučha wejrnacqui. Anal paljayučha žoñinacž kuz wali cjejajo kasi. Antiz Yooz kuz wali cjejajo paljayučha. Yoozqui učhumnaca kuz zizza, nižaza tantičha ultim. ⁵ Ančhucqui tuž zizza, wejrnacqui anačha zuma takunaca paljayčinčha wejtnaca partiquiz luzkatzjapa, nižaza persunalta čhjulum tanzjapa. Weraral chiyučha. Yoozazakz wejtnaca puntuqiztanaqui nii zizza. ⁶ Cristuqui wejrnac apostolunaca cučanžquičičha. Jalla nižtiqiztan wejrnacqui ančhucquiz mantiñi cjitasačha. Pero ančhuc ana mantichinčha, nižaza wejtnaca honora wayt'ižini anal pecasučha, ančhucmi yekjanacami. ⁷ Antiz wejrnacqui ančhuc zuma cwitican žejlchinčha, jaknužt tsjaa maatak žonqui persun wawa cwitassaja, jalla nuž. ⁸ Nižaza ančhuc ancha k'ayachtučha. Jalla nižtiqiztan ančhucquiz Yooz zuma liwriñi taku paljayčinčha. Nižaza ančhucaltajapa čhjulu paazmi listučha wejrnacqui, ticz cjenami. Jalla nuž ančhuc pecni cjišsičha. ⁹ Jilanaca, cullaquinaca, weriž langžta cjuñzna. Majiñami weenami langzinčha očañcama,

wejtnaca persun wira mantinsjapa, nižaza ančhucalta ana ch'ama cjeajajo. Jalla nuž kamchinča liwriiñi Yooz taku paljaycan.

¹⁰ Nižaza ančhucatan zuma kamchinča. Yooz kuzcama kamchinča. Nižaza anaž jecmi wejtnaca quintra čhjul ujmi tjeezñi atasacha. Jalla nii ančhucqui zumpacha zizza. Yooz zakaz nii zizza. ¹¹ Ančhucmi zakaz zizza, jaknužt tsjii ejpqui niiz persun maati cwitassaja, jalla nižtapacha wejrnacqui ančhuc cwitassinča. Ančhuc kuzzinča, nižaza p'ekinčaychinča, nižaza čhiizinchinča, ančhuc zuma kamajo. ¹² Jaknužt Yoozquin criichi zoñinacqui zuma kamz waquizichaja, jalla nuž ančhucqui zuma kamz waquizicha. Yoozqui niizquin criichinaca utchicha nižtan chica mantizjapa, nižaza nižtan chica honorchiz cjisjapa. Jalla nižtiquiztan zuma kamz waquizicha.

¹³ Ančhucqui weriž paljayta Yooz taku nonzinčhucča, nižaza catokchinčhucča, tuž cjian: “Tii takuča ultim werar Yooz takuqui. Anača zoñž takukaz”. Jalla nuž catoktiquiztan tii zuma Yooz takuqui ančhuca kuznaca tsjan tsjan zuma cjiskatča. Jalla nižtiquiztan tirapan Yoozquin sparaquiz cjiwča. ¹⁴ Jilanaca, culluquinaca, ančhucqui walja sufrinčhucča ančhuca persun wajtchiz zoñinacaž ana wali paañiž cjen. Jalla nižta irata sufrichiča Judea yokquiz žejlñi criichinacami. Werar Yooz icliz zoñinacaž cjen nižta sufrichiča. Nižaza persun wajtchiz zoñinacaž ana wali paañiž cjen, sufrichiča. Tsjiukaz ančhucaquizimi ninacžquizimi watchiča. ¹⁵ Nii Judea yokquiz žejlñi judionacqui Jesús Jiliri conchiča. Nižaza niiz tuqui Yooz taku paljayñi zoñinaca conchiča. Nižaza wejrnacqui chjatkatchiča. Nižaza jalla nuž paažcu tjapa zoñinacaž quintraž paača. Jalla nuž paatiquiztan Yoozqui ninacž quintra žawjča. ¹⁶ Wejrnacqui liwriiñi Yooz taku paljayz pecatuča ana judio zoñinacžquiz, ninaca liwriita cjeajajo. Nii anawali paañi zoñinacazti wejrnac atajchiča. Jalla nižtiquiztan ninacqui juc'anti persun uż yapkatcha. Jalla nuž ujnaca yapkattiquiztan Yoozqui wiñayaž wali casticu tjonkataquiča ninacžquiz.

PABLUQUI WILTA TJONZ PECCHA

¹⁷ Jilanaca, cullaquinaca, tsjii kjažtapacha ančhucaquiztan ojkcchinča. Jalla nekztan wejrnacqui ančhuc anchal cjuñznuča. Jalla nižtiquiztan ančhuc anča cherpzal pecaytuča. ¹⁸ Nižaza ančhucaquin irantisquizpan pecaytuča. Wejrnacaz ojkc pecan, Satanasaqui wejrnac atajchiča. Wejrqui wiltan wiltan ojkc cjichintača. Jalla nuž ojkc pectaz cjen, Satanasaqui wejr atajchiča. ¹⁹ Jilanaca, cullaquinaca, Jesucristuqui tjonaquiča. Nekztan niiz yujcquizqui ančhucaž cjen cuntintul cjeeča. Ančhucaž cjen wejrnacqui tjewznača honora tanzjapa. Ančhucaž Yooz taku criichiž cjen, juc'antiž chipznača wejrnacqui. ²⁰ Čhekapan ančhucqui wejrnacquiz cuntintuž cjiskatča, nižaza wejrnac honorchiz cjiskatča.

3

¹ Jalla nuž ančhucaquiztan ojkcucu, anča ančhuc cjuñchinča. Jalla nekztan Timoteo učhum jila cuchanzquichinča, ančhuc chertzñi. Parti wejrnaczi Atenas wajtquiz ecliz cjichinča. ² Timoteuqui Yoozquin sirwiñiča, Cristuž liwriiz puntu paljaycan. Jalla nižtiquiztan Timoteuqui cuchanzquichinča ančhuc juc'anti Yoozquin tjurt'iñi kuzziz cjeajajo. Nižaza ančhucaquiz zumpacha Yoozquin criizjapa p'ekinčayajo, cuchanzquichinča. ³ Nižaza Timoteuqui ančhucaquin tjonžquichiča, ančhuca kuz ana turwayta cjisjapa pruebanacaž watchiž cjenami. Ančhucpacha zizza criichinacqui pruebanacaquiztan sufristanča, jalla nii. ⁴ Tuquiqui ančhucatan žejlcan, wejrnacqui nuž mazinčinča, učhum criichinacžquiz pruebanacaž tjonaquiča, cjian. Jalla nižtapacha weriž chiita taku complissiča. ⁵ Jalla nuž ančhucaquiz pruebanacaž watan wejrqui quintu ana zizzi atchinča. Jalla nižtiquiztan ana iya awantichinča. Nekztan Timoteo cuchanzquichinča, ančhuca Yoozquin criichi kuz, jaknužt kamčhaja, jalla nii zizjapa. Pinsichinča, “Satanas diablut ančhuc tsjii kjutñi cuskatžcaa”, cjian pinsichinča. Ančhuc cutiskattasaž niiqui, wejtnaca obra inakaz cjitasacha.

⁶ Tsjii kjaž majquiztan Timoteuqui quejpžquichiča Tesalónica wajtquiztan. Nižaza zuma quintunaca zijjechiča tuž cjian: “Nii Tesalónica wajtchiz criichi zoñinacqui anča Yoozquin kuzzizpanča, nižaza zumaž munaziča. Nižaza ninacami učhumnacž zumapanž cjuñkalča. Nižaza ninacqui učhumnacatan anča zalz pecča, jaknužt učhumqui ninacžtan anča zalz pecčhaja, jalla nižtazakazza ninacqui”. Jalla nuž cjian zuma quintunaca zijjechiča ančhucaquiztan. ⁷ Jilanaca, cullaquinaca, wejrnac zakaz anča sufrisnacami pruebanacami watuča. Jalla nuž cjenami nii ančhuca puntu zuma quint'itiquiztan wejtnaca kuzqui zuma cuntintutača. Ančhucaž Yoozquin tjapa kuzziz cjen, anča cuntintuča. ⁸ Jaziqui zizzinča, ančhucqui Yoozquin tjurt'iñi kuzzizpanča. Jalla nuž zizcu wejrnacqui tsjii ew žeti tanžtažokazza. ⁹ Ančhucaž cjen Yoozquin anča sparaquiz cjiwča. Nižaza ančhucaž cjen Yooz yujcquiz anča cuntintuž wejrnacqui.

¹⁰ Nižaza majiñami weenami Yoozquin mayizuča ančhucatan wejtnacatan persunpacha wilta zalzjapa. Nekztan ančhucaquiz tjaajznasača juc'ant zumpacha Yoozquin kuzziz cjisjapa. Ančhuca kamaña čhjulut pjaltičhaja, jalla nii tjaajznasača.

¹¹ Jaziqui učum Yooz Ejpžtan nižaza Jesucristo Jiliržtan, jalla ninacaqui wejrnaca irpijaal cjiwča ančhucaquiz wilta zalzjapa. ¹² Nižaza Jesucristo Jiliriqui ančhucaquiz juc'anti zuma munaziñi kuzziz cjisakatla, porapatmi nižaza tjapa zoñinacžquizimi. Jaknužt wejrnac ančhucatan zuma munazitučhaja, jalla nižta irata. ¹³ Jalla nuž zuma kamtiquiztan Yoozqui ančhuca kuz juc'ant tjurt'iñi cjskataquičha. Jalla nižtiquiztan ančhuca kuzqui Yoozquinpanž cjequičha, Yooz Ejpž yujcquiziqui ana čhjul ujchiz cjisjapa. Jalla nuž cjequičha učum Jesucristo Jilirž tjonz tjuñquiziqui. Jalla niiqui tjonaquičha niiz partir zoñinacžtanpacha.

4

LUCUTJIÑI ZUMA KAMZ WAQUIZICHA

¹ Jilanaca, cullaquinaca, jaknužt zuma kamz waquizichaja Yooz cuntintu cjisjapa, jalla nuž tjaajinčinča. Nii zuma kamañ jaru kamiñchucča. Nižaza juc'anti niicama kamaquičha. Jalla nijapa ančhucaquiz chiižinuča, nižaza rocuča, Jesucristo Jiliriz cuntiquiztan.

² Tuquiqui ančhucatan žejlcan, wejrnacqui Jesucristo Jiliriz cuntiquiztan tjaajinčinča. Jalla nii tjaajintanaca ančhucqui zizza. ³ Yooztajapapan zuma kamajo, jalla nižtaž kamiñž pecča Yoozqui. Jalla nuž kamcan, anača adulteriu paazqui, nižaza anača tsjii luctakaqui yekja maatakžquiz pinziqui. ⁴ Nižaza Yooztajapa kamcan, tjapa criichi zoñiqui ziz waquizichaja, jaknužt criichinacaqui persun tjunatan zalz waquizichaja, nižaza zalzcu jaknužt zumapanž kamz waquizichaja, jalla nii. ⁵ Ana Yoozta kamiñi zoñinacazti persun tjunatan ana zuma kamča. Yekja maatakanacžquizpankaz pinsican kamiñičha. Jalla nižta irata ančhucqui anaž kamz waquizichaja. ⁶ Anaž jec criichimi yekja jilž maataka kjutñi pinziz waquizichaja. Nižaza yekja jilž maatakatan adulteriu paaz anaž waquizichaja. Nižta paaquiz niiqui, jilž quintra uj paača. Jalla nuž ana zuma kamiñnaca casticaquičha Yoozqui. Jalla nuž tuquiqui wejrnacqui ančhucaquiz chiižinčinča. ⁷ Yoozqui učumnaca kjawziča niiz partiquiz cjisjapa, nižaza zuma kamajo, ana yekja kjutñi cjičeyajo. ⁸ Jalla nii tjaajintaqui anaž zoñž kuzquiztan tjonča, Yooz kuzquiztanpan tjončičha. Jalla nižtiquiztan jequit nii tjaajinta taku ana pajčhaja, niiqui Yooz ana pajčha. Yoozqui ančhuca kuzquiz niiz Espiritu Santo luzkatchičha ančhuc zuma kamajo.

⁹ Tsjiiulla wejr cjiwča, criichi jilanacžtan zuma munaziz puntuquiztan. Jalla nižta puntuquiztan Yoozqui ančhucaquiz tjaajinčinča porapat zuma munazizjapa. Jalla nižtiquiztan wejrnacqui ančhucaquiz nii puntuquiztan ana anča cjiyrača. ¹⁰ Jalla nuž zuma munaziñchucča tjapa Macedonia yokquiz kamiñi criichinacžtan. Jilanaca, cullaquinaca, wejrnacqui ančhuc chiižinuča, ančhuca kuz juc'anti munaziñi cjisla, jalla nuž cjiwča. ¹¹ Nižaza ančhucqui zuma llan kuzziz cjee. Yekja zoñž asuntuquiz anapan mitiz waquizichaja. Pero persun kamañ wirquiz kuz tjaasa. Nižaza persun kjaržtan langznaquičha. Tuquiqui nuž ančhucaquiz mantichinča. ¹² Jalla nuž ančhuc zuma langztiquiztan ana criichi zoñinacaqui ančhuc rispitaquičha. Nižaza ančhucaquizpacha ana čhjulumi pjaltaquičha.

JESUCRISTUQUI WILTA TJONAQUICHA

¹³ Jilanaca, cullaquinaca, wejrnacqui ančhucaquiz ticzi zoñinacž puntuquiztan tjaajinz pecučha, ana ancha llaquita cjeajo. Ana jacatatz wira tjewzñi zoñinacaqui llaquizichaja tsjii ticzi cjenauqui. Ana nižta cjeajo, ančhucaquiz tjaajinz pecučha. ¹⁴ Učhumqui criichinčumča, Jesucristuqui ticziquiztan jacatatchičha, jalla nii. Nižaza criichinčumča, Yoozqui Jesucristužquin criichi ticzinaca jacatatskataquičha. Nižaza ninaca Jesucristužtan čica tjonkatta cjequičha.

¹⁵ Nižaza tii Jesucristo Jiliriz tjaajinta taku ančhucaquiz tjaachinča. Jesucristo Jiliriz tjonz tjuñquiziqui primiraqui ticzi criichi jilanacaqui nižtan zalaquičha. Nekztan tii yokquiz žejtchi criichinacaqui tsewcchuc chjitžtakaz cjequičha, Jesucristužtan zalzjapa. ¹⁶ Učhum Jesucristo Jiliripacha tsewc arajpachquiztan chjiwžcaquičha. Nii orapacha criichinaca kjawznaquičha mantiñi joržtan. Nižaza tsjii pajk jilir arc anjilaqui kjawznaquičha. Nižaza Yooz trompeta tjawunznaquičha. Jalla nekztan Cristužquin ticzi criichinacaqui jacatatskattaž cjequičha. ¹⁷ Tii muntuquiz žejtchi criichinacž tuqui jacatatskattaž cjequičha. Nii ticzi criichinacž jacatatskattiquiztan parti criichinacaqui minacžtan juntupacha chjitžtakaz cjequičha. Nekztan tsewcchuc tsjir taypiquiz Jesucristo Jiliržtan zalaquičha. Jalla nekztanaqui tjapa criichinacaqui tirapanž Jesucristo Jiliržtan wiñaya kamaquičha. ¹⁸ Jalla nii zizcu, nii takunacžtan porapat kuzasnaquičha.

5

¹ Jilanaca, cullaquinaca, čhjulorat Jesucristuqui quejpžcačhaja, nižaza ima niiz quejpžcan čhjulut watačhaja, jalla nii pizc puntuquiztan ančhucaquiz ana anchal cjjiruča. ² Ančhucqui nii pizc puntu zumpacha zizza, Jesucristo Jiliriqui tiripintiz tjonzcaquičha. Zoñinacz ana čhjulu pinsita, tiripintit tsjii tjañiqui luzza. Jalla nižtaž cjequičha Jesucristo Jiliriz tjonzqui. ³ Ana criichi zoñinacz “Walikal kamok” cjenpan, nižaza cuntintu želan, tiripintit Yoozqui ninaczquiz tsucnaquičha casticz tjuñžtan. Jaknužut tsjaa ic maatak žon tiripintit laaquičhaja majtsjapa, jalla nižtaž tiripintit ana criichi zoñinacaqui castictapanž cjequičha. Nii casticz tjuñquiztan ana atipa ataquičha. ⁴ Jilanaca, cullaquinaca, ana criichinacaqui zumchiquiz kamčha. Ančhuczti anaž zumchiquiz kamčha. Jalla nižtiquiztan Jesucristuž tjonzqui anaž ančhuc tsucnaquičha tsjii tjañižtakaz. ⁵ Tjapa ančhucqui Yooz zuma kjañ jiczquiz kamiñchucčha, anaž zumchiquiz kamiñchucčha. ⁶ Jalla nižtiquiztan Jesucristo Jiliriz tjonz tjuñi ančhucqui listu tjaczi zuma kuzziz tjewznaquičha. Zuma kamcan, listupachaž tjewžna, ana tjažtažokaz. Ana criichi zoñinacaqui ana juyzu paacha Jesucristo tjonz tjuñi puntuquiztan. Ana nižta cjee. Jesucristuž tjonz tjuñi zuma listuž tjewžna, tjaji watsi kuzziztakaz. Nižaza zuma kamzjapa persun wira cwitasa. ⁷ Weenqui zoñinacaqui panž tjačha. Nižaza weenqui zoñinacaqui licčha, panž licčha. Jalla nuž paacan, ana iya čhjulumu pinsičha. Jalla nižtačha ana criichi zoñinacaqui. Jesucristuž tjonz puntuquiztan ana juyzu paacha. ⁸ Ančhucqui ana nižta cjee. Učhumnacaqui Yooz kjan jiczquiz kamiñchumčha. Jalla nižtiquiztan persun kuz zuma Yooz jiczquiz kamzjapa, cwitasa. Yoozquin tjapa kuztan cjee, Yooz ančhuc Satanasuquiztan tsjitsinajo. Nižaza criichi zoñinacztan zuma munaziza. Nižaza ančhucqui liwriiz tjuñi zuma listuž tjewznaquičha. Jalla nuž kaman armichiztakaz cjequičha. Jalla nižtiquiztan Satanasaqui ančhuc ana atipasachha. ⁹ Yoozqui učhumnaca ana utčičha casticta cjsjapa. Pero Yoozqui učhumnaca utčičha, zuma liwriita wira tanzjapa Jesucristo Jiliriz cjenaqui. ¹⁰ Jesucristuqui učhum laycu ticzičha, žejtchi criichinacami ticzi criichinacami nižžtan čhica cuntintu kamajo. ¹¹ Jalla nižtiquiztan porapat p'ekinchayrasaquičha, tjurt'iñi kuzziz cjsjapa. Nižaza porapat yanaparasaquičha, zuma kamañchiz kamzjapa. Anziqui ančhucqui porapat yanapassa. Jalla nuž tirapan porapat yanaparasaquičha.

PABLUCZ CHIIZINTA TAKUNACA

¹² Jilanaca, cullaquinaca, ančhucatan Yooz taku paljajñi zoñinaca žejlčha. Jalla ninaczquiz rispitaquičha. Nižaza ančhuca irpiñinaczquiz rispitaquičha. Nižaza ančhucaquiz zuma tawkžtan čhiizini zoñinaczquiz rispitaquičha. Yooz Jiliriz uchtaž cjen nii zoñinacz mantuquiz žejlčha ančhucqui. Jalla ninaczquiz rispitaž rocučha. ¹³ Ančhucqui tjapa nii zoñinacami ancha rispitaquičha ninacz Yooztajapa langztiquiztan. Ninacztan zuma munazaquičha. Nižaza ančhucqui porapat zumapanž kamaquičha.

¹⁴ Jilanaca, cullaquinaca, ančhucaquiz čhiizincučha, jayrazñi criichinaczquiz zumpacha trabajzjapa čhiizinaž, nižaza ururñi kuzziz criichinaca tjup kuzziz cjeajajo, nižaza lajllasñi kuzziz criichinaca tjurt'iñi kuzziz cjiskatajo. Nižaza tjapa criichinacztanami pasinziz kuzziz cjee.

¹⁵ Tsjii zoñiqui ana wali paatan tsjiizuñiqui ana nižta ayni tjepunz waquizičha. Antiz zuma munaziz waquizičha porapatmi nižaza tjapa zoñinacztanami.

¹⁶ Čhjulu watanami cuntintuž cjee. ¹⁷ Yoozquin tirapanž mayiza. ¹⁸ Čhjulu watanami Yoozquin sparaquičha cjee. Jalla nuž ančhucalta Yooz munčha ančhucqui Jesucristužquin kuz tjaachiz cjen.

¹⁹ Espiritu Santuž obra tjeeznan, ana nii ataja. ²⁰ Nižaza Yooz taku paljajñi zoñinaca ana iñara. ²¹ Antiz nii paljajñi zoñinacz taku zumpacha tantiya, werar Yooz taku ana werar Yooz taku, jalla nii. Zuma Yooz takuž cjenaqui, kuzquiz nii taku catokaquičha. ²² Ultimu ana werar Yooz taku cjequiz niiqui, nii taku ana catokaquičha. Čhjulu ujmi nižaza anawalinacami anapan paa.

²³ Učhum Yoozta cuntintu kuzziz cjiskatñiqui. Jalla nii učhum Yooz ančhucaquiz niiz kuzcamapankej kamkatla. Nižaza Yoozqui ančhuca kuzmi, animumi, janchi curpumi zumapaj cwitila ana tsjii uj cjeajajo, Jesucristo Jiliriz tjonzcamo. ²⁴ Yoozqui ančhuc kjawzičha niiz partiquiz cjsjapa. Yoozta niiz taku panž cumpliñiqui.

²⁵ Jilanaca, cullaquinaca, oracionžtan yanapžcalla.

²⁶ Tjapa criichi jilanaczquiz zuma tsaanaquičha, jaknužt ančhuca tsaanz cuzturumpi žejlčhaja, jalla nuž.

²⁷ Wejrqui ančhucaquiz tjiinučha, tii carta tjapa criichi jilanaczquiz ližinaquičha, jalla nuž.

²⁸ Učhum Jesucristo Jiliriqui ančhucaquiz yanapt'ila. Nužukazza tii cartaqi. Amén.

SEGUNDA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A LOS TESALONICENSES

¹ Wejrnacqui Pablužtan, Silvanužtan, Timoteužtan tii cartal cjiyrzčuča ančhuc Tesalónica wajtchiz zoñinacžquin. Nii wajtquiz icliz zoñinacžčuča. Nižaza učhumčha Yooz Ejpžquinami Jesucristo Jiliržquinami kuzzizqui. ² Jalla nižtiquiztan Yooz Ejpžtan nižaza Jesucristo Jiliržtan ančhucquiz zumaj yanapt'ila. Nižaza walikaj kamkatla. Nižaza zuma contento kuzziz cjskatla.

CRIICHI ZOÑINACAQUI SUFRISTANCHA

³ Jilanaca, cullaquinaca, wejrnacqui ančucaž zuma kamtiquiztan tirapan Yoozquin sparaquiz cjiwčha. Jalla nužupan chiž waquizučha. Ančhucqui juc'anti juc'anti Yoozquin kuzziz cjijsa, nižaza juc'anti juc'anti porapat zuma munaziñi kuzziz cjijsa. ⁴ Nižaza ančucaž zuma kamtiquiztan wejrnacqui ančuca honora parlučha Yooz iclizanacquinami. Ančhucqui walja sufricanami, nižaza zoñinacaž chjaawjkatta cjenami awantichinčhucčha. Ančhucčha pasinziz kuztan Yoozquin tira tjurt'ičhucčui. Nižaza Yoozquinčha tjapa kuztan tira žejlzqui. ⁵ Jaziqi ančhucqui Yooz partirquiz cjen sufriskattatha. Jalla nižta sufritaqui kjanapacha tježa, Yooz Ejpqui ančhucjapa tantiičhiča, ančhucqui Yooz arajpach wajtquin luzkatz waquizučha, jalla nii.

⁶ Yoozqui nii ančucaquiz chjaawjkatñi zoñinaca legali casticaquičha. Anziqi ninacaqui ančucaquiz sufriskatčha. Ultimquiziqui Yoozqui ninacžquiz sufriskataquičha. ⁷ Nižaza ančucaž sufritiquiztan Yoozqui ančucaquiz jeejskataquičha Jesucristo Jilirž tjonz tjuñquiziqui. Nižaza wejrnacaquiz jeejskataquičha. Tsewc arajpachquiztan Jesucristuqui niž walja azziz anjilanacžtan jecžcaquičha. ⁸ Tsjii ujžtakaz kjakaquičha. Jalla nii uj irata ana Yooz pajñinacž quintra cjequičha. Ninacaqui castictaž cjequičha. Nižaza jakzil-tat učhum Jesucristo Jilirž zuma liwriiñi taku ana cazzit cječhaja, jalla ninacami castictaž cjequičha. ⁹ Jalla tjapa nii casticta zoñinacami wiñayaž sufraquičha. Yooz yujcquiztanacuwiñayaž chjatkattaž cjequičha. Arajpachquin Yoozqui niž zuma azi tjeeznaquičha. Pero nii casticta zoñinacaquičha Yooz zumanaca anaž cheraquičha. ¹⁰ Jalla nii Jesucristo Jilirž tjonz tjuñquiziqui, Yooz partir zoñinacami nižquin honora waytazaquičha. Ančhucqui wejrnacaž paljayta Yooz taku catokchinčhucčha. Nižaza Jesucristuž tjonz cheržcu, Yooz taku catokchinacaquičha ispanitichi cjequičha. Pero contintuž cjequičha.

¹¹ Wejrnacqui tirapan Yoozquin mayizučha ančhucaltajapa, ančhuc ultimu liwriita cjeayo. Yoozqui ančucaquiz kjawzičha nižta ultimu liwriita cjeayo. Jaziqi Yoozqui ančucaquiz liwriita cjis waquizkataquičha. Jalla nuž mayizučha. Yoozqui niž aztan ančucaž zuma pinsitanacami cumplista cjskataquičha. Jalla nuž zakaz mayizučha. Nižaza Yoozquin kuzziz cjen, ančhucqui zuma obranaca paacha. Yoozqui niž aztan tjapa ančuca zuma obranaca cumplista cjskataquičha. Jalla nuž zakaz mayizučha. ¹² Jalla nekztanaquičha ančucaž zuma kamchiž cjen Jesucristo Jiliriqui honorchiz cjequičha. Nižaza Jesucristuž cjen ančhucqui honorchiz zakaz cjequičha. Tjapa nižtanaca wataquičha učhum Yooz Ejpžtan Jesucristo Jiliržtan učhumnacaquičha okžñiž cjen, nižaza yanapchiž cjen.

2

ANA WALI PAAÑI ZOÑI PUNTO

¹ Jilanaca, cullaquinaca, učhum Jesucristo Jilirž tjontanaquičha, učhumqui juntjapz-naquičha, nižtan zalzjapa. Jalla nii puntuquiztan ančucaquiz intintiskatz pecučha. ² Yekjap zoñinacaquičha ančucaquiz incallzkatz pecčha, "Jesucristuqui tjonchikalčha" cjian. Jalla nižta chiita taku nonžcu, anaž ančhucqui tsuca. Nii takunaca ana juyzu paa. Nižaza anaž kuz turwayskata. Ninacaqui cjičha, "Yoozqui Pablužquiz nii taku tjaachiquičha. Nekztan Pablupacha wejtquiz quint'ičhiča, 'Jesucristuqui tjonchikalčha', jalla nii. Nižaza Pabluqui nuž tsjii cartiquiz cjiyrchičha". Jalla nuž cjičha nii toscara chiiñi zoñinacaquičha. Jalla nižta chiita taku nonžcu, ana criyaquičha. ³ Ana jaknužumi nii Jesucristuž tjonz puntuquiztanami incallta cjee. Ima Jesucristuž tjonan, walja zoñinacaquičha juc'ant Yooz quintra cjistanačha. Nižaza tsjii juc'ant ana wal zoñiqui jecžcaquičha. Wiruñacuqui nii zoñiqui wiñaya casticta cjequičha. ⁴ Jalla niiqui čhjul yooznacquiztanami juc'ant tucquin cjis pecaquičha. Nižaza ultim werar Yooz quintrami, nižaza zoñiž paata yooz quintrami aptasaquičha. Nižaza tjapa tii muntuquiz amitanaca quintra aptasaquičha. Nižaza nii ana wal zoñiqui, "Wejrtčha chekan Yooztqui" cjequičha. Werar Yooz timpluquinpankaz julznaquičha Yooztakaz.

⁵ Ančhucatan žejlcan, jalla nižtapan paljajchinča. ¿Ana cjuñž ančhucjo? ⁶ Tii zakaz nonžna ančhucqui. Nii juc'ant ana wali paañiqui atajtača. Wiruñaquí Yooziž pinsita timpu niiqui parizaquičha. ⁷ Anziquí ana wali paañinaca žejlča. Nižaza ana walinaca paača. Nii ana walinaca paañinaca atajtača, čjul ana walimi ana paajo. Wiruñaquí nii atajñiqui ana iya atajaquičha. Nekztan čjul ana walimi paata cjesača. ⁸ Jalla nii ana atajanaquí nekztan nii juc'ant ana wali paañiqui jecžcaquičha. Nekztanaquí Jesucristo Jiliriquí tjonžcu, persun tawkžtan nii ana wali paañi conaquičha. Nižaza walja aztan tjonžcu nii ana wali paañi liwž akznaquičha Jesucristo Jiliriquí. ⁹ Satanás cjeta diabluquí nii juc'ant ana wali paañi žoñi jesckataquičha. Nižaza Satanás aztan ispantichuc milajrunacami siñalanacami paaquičha žoñinacžquíz incallžjapa. ¹⁰ Niiž ana wal kuzcama kamcan tјapaman milajrunaca paaquičha, nižaza tјapaman takunaca parlaquičha, incallžjapa. Jalla nuž ojklajcan incallaquičha infiernuquin ojkní žoñinacžquíz. Jalla nii žoñinacaquí Yooz werar taku ana catokž pecchiča, liwriita cјisjapaquí. ¹¹ Jalla nižtiqiztan Yoozquí ninaca jakjurpaychiča, incallta cјejajo werar Yooz taku ana criiñž cjen. Nižaza nii ana liwriita žoñinacaquí toscar takupan cјiyaquičha. ¹² Ninacača ana wali paatanacapankaz justasñiquí, jalla nižtiqiztan tјapa nii Yooz taku ana criiči žoñinacaquí casticaž cјequičha.

ILLZTA ŽOÑINACAQUI LIWRIITA CЈEQUICHA

¹³ Yooz k'ayi jilanaca, cullaquinaca, wejrnacqui ančhucž cjen tirapan Yoozquin sparaquíž cјistanča. Tuquí timpuquíztanpacha Yoozquí ančhuc illžipanča liwriita cјisjapa. Nižaza ultimupan liwriitaž cјequičha Espiritu Santuž cjen, nižaza werar taku criičiž cjen. Nii Espiritu Santuquí ančhucquíz ancha zuma yanapča, ančhuc kuz ultimu zumapankaz cјisjapa. ¹⁴ Jalla niijapa Yoozquí ančhuc kјawziča. Wejrnacž zuma liwriiči Yooz taku paljajtaž cjen, Yoozquí ančhuc kјawziča, Jesucristo Jiliržtan ančhucquí zuma honorchiz cјisjapa. ¹⁵ Jaziquí jilanaca, cullaquinaca, tirapan tјurt'iñi kuzziz cјee. Wejrnacqui ančhucquíz tјajinčinča, čhiita takunacžtanami nižaza cјjirta takunacžtanami. Jalla nii tјajinta takunaca anapan tјatzna. Nii tјajinta jaru panž kama. ¹⁶ Učhum Yooz Eјpquí učhumnaca okžiča, nižaza niičha wiñajjapa cuntuntu cјiskatñi. Nižaza učhumnaca okžcan, ančhucquíz tјewskatča, arajpachquin nižtanpan zuma kamz, jalla nii. ¹⁷ Yooz Eјpžtan učhum Jesucristo Jiliržtan, jalla ninacapacha ančhuc kuznaca p'ekinchayaquičha. Nižaza ninacaquí ančhucquíz juc'ant tјurt'iñi kuzziz cјiskataquičha tјapaman walinaca paajo, nižaza tјapaman wali takunaca parlažo. Jalla nuž ančhucaltajapa mayizuča.

3

¹ Jilanaca, cullaquinaca, tiicamakal čiižinača. Wejtnacalta Yoozquin mayiza, Yooz taku tјapa kјutñi paljajajo, nižaza mayiza nii paljajta Yooz taku tјapa kuztan catokta cјejajo. Jalla nižta ančhucquí Yooz taku catokchinčhucča. ² Nižaza Yoozquin mayiza, ana wal kuzziz žoñinacžquíztan wejrnac tsijsinajo. Yekјap žoñinacaquí anača Yoozquin kuzziz. ³ Jesucristo Jiliričha cumpliñiquí. Jalla nižtiqiztan niiquí ančhucž tјurt'iñi kuzziz chejlnaquičha, nižaza anawalinacquíztanž zumapanž cwitaquičha. ⁴ Ančhucž Yooz Jiliržquin kuzziz cjen, wejrnacqui tantuichinča, ančhucquí wejtnacž mantitacama kamiñchucča, nižaza niicama tira kamcan želaquičha, jalla nii. Jalla nužupan cјequičha. ⁵ Jesucristo Jiliriquí ančhuc kuz irpila, Yooz irata jilanacžtan zuma munazajo, nižaza Jesucristuž irata pasinziz kuzziz cјejajo. Jalla nuž mayizuča.

ANA JAYRAZCU LANGZ WAQUIZICHA

⁶ Jilanaca, cullaquinaca, Jesucristo Jilirž tјuuquíz ančhucquíz mantuča. Jayrazñi jilanacžquíztan zaraquičha. Jalla ninacaquí wejrnacž tјajintacama ana kamča. ⁷ Jaknužt wejrnacqui kamučhaja, jalla niicama ančhucalaquí kamsa. Wejtnacž kamaña yatekaza. Wejrnacqui ančhucatan žejlcan walja langzinča. ⁸ Nižaza kјajžcu t'antami čherimi lujlčinča. Majiñami weenami walja langzničha očañcama, ančhucalta ana č'hama cјejajo. ⁹ Ančhucaltan žejlcanaquí wejrnacqui ančhucquíztan čheri mayiñ cјichuca cјitasača. Ultimquíz anal maychinča. Antiz langzinča, tsјii kamaña tјeežjapa. Jalla niwјctanaquí tsјii zuma kamaña tјeež pecchinča, ančhucquí nii kamañquíz jaru kamžjapa. Jakziltat lujlž pecčhaja, langz waquziča. ¹⁰ Ančhucatan žejlcan, čhižinčinča. “Jakziltat ana langž pecčhaja, jalla niiquí anaž lujlž waquziča yejčž čherquíztan”. ¹¹ Pero tsјii quintu nonzinča. Yekјap ančhucquíztan ana langžcu kamiñiquičha. Ana langžcu, ana persun luraña paažcu, jayrazcan yekja žoñž asuntunacquíz mitisñiquičha. ¹² Jalla nižta žejlñi žoñinacžquíz mantuča ana nižta cјisjapa. Učhum Jesucristo Jilirž tјuuquíz ninacžquíz čiižinuča, zuma kuzziz nižaza ana mitisñi kuzziz langznaquičha persun wiru mantinzjapa, jalla nii.

¹³ Jilanaca, cullaquinaca, zuma paazjapa anaž očhlla. ¹⁴ Jakziltat tii weriž cartiquiz cjiirra taku anapanž catokz pecčhaja, jalla nii zumpacha cheraquiča, jecčhalaj nii. Nižta žoñžquinaqui anapanča tjonzqui, nižaza anapanča niižtan ojklayzqui, nii žoñipacha azajo niž anawal kamañquiztan. ¹⁵ Anaza niižjapa quintra cjee, antiz nii criichi jilžquiz zuma tawkžtan chižina.

¹⁶ Jesucristo Jiliriča cuntintu kuzziz cjiskatñiqui. Jalla nii zakaz ančuca kuz walikaj cjiskatla zapurumi nižaza čjulu cjenami. Nižaza Jesucristo Jiliričiqi ančhucatan chicapachaj kamla. ¹⁷ Wejrčiqi Pablutča. Anzičiqi tii ančucaquin tsaanz letranaca persun kjaržtan cjiiržcuča. Jalla nužupan zapa cartiquiz wejt firmapan firmuča. ¹⁸ Učhum Jesucristo Jiliričiqi tjapa ančucaquiz zumaj yanapla. Nužukazza. Amén.

PRIMERA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A TIMOTEO

¹ Wejrtcha Pablutqui. Timoteo jila, amquin tii cartal cjiyrzcuha. Jesucristuz illzta apostultcha wejrqui. Jalla nii apóstol puestuquin uhum Liwriñi Yooz Ejqqui Jesucristo Jiliržtanpacha wejr utchiha. Jesucristo Jilirž tjonz tjuñi tjewža uhumqui. ² Timoteo jila, amquin tii cartal cjiyrzcuha. Weriz Yooz taku paljytaž cjen amqui tjapa kuztan Yoozquin criichamcha. Jaziqui wejt maati cuntamcha. Amcha ligitum criichi zoñiqui. Yooz Ejpžtan uhum Jesucristo Jiliržtan amquiz zumaj yanapla, nižaza amquiz okzla, nižaza walikaj kamkatla.

ANA WALI TJAAJIÑINACA TJONAQUICHA

³ Tuquiqui ima Macedonia yokquin ojkan wejrqui amquiz rocchincha, Efeso wajtquin želajo. Anziqui wilta rocuha nicju tiraka želajo. Jalla nicju žejlcán, amqui tsjii zoñinacžquiz chiižinz waquiziha. Jalla ninacžquiz amqui mantaquicha, Yooz taku ana iya tsjii kjutñi tjaajnajo. ⁴ Nižaza mantaquicha zoñiz pinsita quintunacquizimi ana kuz tjaajo. Nižaza tuqita atchi ejpnacž tjuunac puntuquizimi anapancha nijcchucqui kuz tjaazqui. Jalla nuž amqui mantaquicha. Jalla niža parlanacaqui panž inakazza, kuznaca turwayskatñi alajača. Niža parlanacaqui anapanž uhumnacaquiz yanapcha, Yooziž tjaata kamañquiz juc'ant zuma kamaajo. Yooz kamañquiz kamcan, Yoozquin kuzziz cjiçjiñi, jalla niiz walcha.

⁵ Jalla nuž wejrqui mantuča, criichi zoñinacž porapat zuma munazajo. Zuma kuzzizpan, nižaza ana čjul ujmi cjuñzcu, zuma munaziz waquiziha. Nižaza tjapa kuztan Yoozquin criican, jalla niža kuzziz zoñinacaqui zuma munaziz waquiziha. ⁶ Jalla niža zuma kamañquiztan tsjii zoñinacaqui chekachuc ojkičhiča. Jaziqui parleeka parlis pecñiča, ana čjulquiz waquiziñi. ⁷ Nižaza walja zizñi Moisés lii tjaajiñi cjis pecča. Ninacazti tjaajinzcupacha, persuna chiita ana intintassa. Nižaza "Tužupanča werar razunaqui" cjis cupacha, ana panž niž persuna tjaajintaqui intintazasača.

⁸ Yooziž Moisesquiz tjaata liinacaqui zumača, Yooz kuz jaru ligituma tjaajintaž ni-iqui. ⁹ Nižaza lii puntuqui tužucha: Moisés liinacaqui anatača ut'ayta zuma kamñi zoñinacžtajapa. Antiz ana zuma kamñi zoñinacžtajapa ut'aytatača. Zuma paaznaca ana juyzu paañi zoñinacžta, nižaza Yooz kuzcama ana kamñi zoñinacžta, nižaza ana Yooz sirwiñinacžta, nižaza uj paañinacžta, nižaza Yooz kamañ jicz ana pecñinacžta, nižaza ana Yooz rispitiñinacžta, nižaza persun maa ejp conñinacžta, nižaza zoñi conñinacžta, ¹⁰ nižaza adulteriuquiz ojklayñi zoñinacžta, nižaza luctakpora ana wali paasñinacžta, nižaza zoñi tanñinacžta, nižaza toscara chiiñinacžta, nižaza toscar juramentužtan chiiñinacžta, nižaza tjapa zuma tjaajintanacž quintra paañinacžta, jalla ninacžta ut'aytatača Moisés liinacaqui. ¹¹ Zuma tjaajintanacaqui zuma liwriñi Yooz tawk jaruča. Yooz takuqui azzizza, zoñinaca liwriizjapa. Walja zuma Yoozqui wejtquiz nii liwriñi taku zizkatchiča, nižaza wejtquiz cumpjiichiča, zoñinacžquiz paljayajo.

JESUCRISTUQUI PABLUZQUIZ ANCHA OKZICHA

¹² Yooz taku paljayajo, Jesucristo Jiliriqui wejtquiz yanapchiča. Jalla nižtiquiztan Jesucristužquin sparaquič cjiwča. Jesucristuqui wejr cumpliñipan cherziča. Jalla nižtiquiztan apóstol puestuquiz wejr utchiča nii sirwajo. ¹³ Tuquiqui wejrqui Jesucristuž quintra chiiñtača, nižaza niž quintra iñariñtača. Nižaza Jesucristužquin criichi zoñinacž quintra payiñtača. Jalla nuž paanami nižaza chyanami, Yoozqui wejtquiz okziča. Ima Jesucristužquin criican, jalla nuž ana wali ojklaychintača ana ultim werara zizcu. Jalla nižtiquiztan Yoozqui wejtquiz ancha okziča. ¹⁴ Uhum Yooz Jiliriqui wejtquiz walja zuma okziča. Jaziqui Jesucristuž cjen, Yoozquin tjapa kuztan cjissincha wejrqui, nižaza Yooztan ancha munaziñi kuzziz cjissincha.

¹⁵ Jesucristuqui tii muntuquič tjonchiča, ujchiz zoñinaca liwriyi. Jalla nii takuča ultim razunaqui. Nižaza tjappachaqui nii taku catokz waquiziča. Tjapa ujchiz zoñinacžquiztan wejrtača juc'ant ujchiztqui cjiwča. ¹⁶ Jalla nuž cjenami, Yoozqui wejr zumapan okziča, Jesucristuž zuma pasinziz kuz tjeezjapa. Weriz cjen, tjappacha zizaquiča, Jesucristo ancha zuma pasinziz kuzziz, jalla nii. Tjapa ujchiz zoñinacžjapa Jesucristuqui zuma pasinziz kuzzizza. Cristužquin criyaquič niqumi, čjul zoñimi Yooztan wiñaya kamaquiča. ¹⁷ Jalla nižtiquiztan tjapa mantiñi Yooz honoraž wiñayjapa waytitaj cjiła. Yoozqui wiñaya žejlča, nižaza ana ticznasača, zoñž čhjujczqui anaž cherta cjesača. Tsjiillapanikazza Yoozqui, nižaza niipanča juc'ant tjappacha zizñiqui. Jalla nii Yooz honora wiñaya wiñaya tirapan waytitaj cjiła. Jalla nužoj cjiła. Amén.

¹⁸ Timoteo jila, wejt maati cuntamča. Zuma zultatužtakaz Yoozquin tjturt'iñi kuzziz cjee. Nižaza Satanás partiranacž quintra cjee. Tuquiqui tsjii criiči jilanacaqui am puntuquiztan Yooziž tjaata taku čhičiči. Nii takunaca cjuñzna. Jalla nii tawk jaru amqui Yooz sirwiz puestuquiz utžtača. Jaziqiu amquin tii čhižinuča. ¹⁹ Tirapan Yoozquin tjapa kuzziz cjee, nižaza zumapan kama. Zuma kamcan, am kuzquiz ana ujnaca cjuñznaquiča. Yeķjapaqui persun kuzquiz ujnaca cjuñžcu, ana juzyu paachiča, nii uķquiztan ana jaytichiča. Jalla nižtquiztan ninacaqui ana uj tantiyasñi kuzziz cjsičiča, nekztan Yooz kamañ jicquiztan zarakčiča. ²⁰ Jalla nižta paachiča Himeneužtan nižaza Alejandružtan. Jalla ninaca Satanás kjarquiz intirjichinča, ana Yooz quintra iya čhii zizajo.

2

YOOZQUIN MAYIZIZ PUNTU

¹ Tsjižtan cjiwča. Primeraqui čhižinžcuča jalla tuž: Tjapa žoñinacžta Yoozquin mayizaquiča, nižaza zuma kuztan Yooztan parlaquiča, nižaza tjapa žoñinacžtajapa Yoozquiztan roct'izinaquiča, nižaza Yoozquin sparaquiz cjequiča. Jalla nuž mayiziz waquiziča tjapa žoñinacžtami, ² nižaza tjapa pajk mantiñi jilirinacžtami, nižaza tjapa jilirinacžtami. Jalla nuž mayiziz waquiziča, walikaz kamajo. Jalla nuž kamcan, Yoozquin sirwiñi kuzziz cjee, nižaza nižta kuzziz kamcan jilirinacžquiz rispitiñi kuzziz cjee. ³ Jalla nižta kamaquiz niiqui, walikazza. Nižaza jalla nižta kamz cjen, ućhum Liwriiñi Yoozqui cuntintuž cjequiča. ⁴ Ućhum Liwriiñi Yoozqui tjapa žoñinaca liwriita cjis, jalla nii pecča. Nižaza tjapa žoñinaca werar taku pajñi cjis, jalla nii zakaz pecča. ⁵ Tsjii Yoozpanikaz žejlča. Nižaza žoñinacžtajapa tsjii Yoozquiz pjalt'iziñi žejlča. Jalla niiča Jesucristuqui. Ućhum irat žoñi cjis, ⁶ tjapa tii muntuquiz žejlñi žoñinacž laycu ticziča. Jalla nuž ticžcu ninacž uķquiztan pacčiča. Yooz pinsita timpu tjonžcu, jalla nekztan nii zuma liwriiñi quintuqui žoñinacžquiz paljayatača. ⁷ Jalla nii Jesucristuž žoñinacž laycu ticzi quintu wejrzakal paljajuča. Nižta paljajajo, Yoozqui wejr apóstol puestuquiz utčiča. Wejr utčiča werar liwriiñi Yooz taku tjaajnao ana judío žoñinacžquin. Ninacžquin Yooz taku paljayiñiča, ninaca Jesucristužquin kuzziz cjeajajo. Wejrqui Jesucristužquin criičiž cjen weraral čhiyuča. Ana toscaral čhiyuča.

⁸ Tjapa kjutñi žoñinacaqui Yoozquin mayiziñi cjičhaj cjiwča. Jalla niil pecuča. Zuma kuzziz, nižaza ana žawjchi kuzziz, nižaza ana ch'aazñi kuzziz, nižaza zuma kuztan kjara wayitcu, jalla nuž mayiziñi cjičhaj cjiwča.

MAATAKZ PUNTU

⁹ Nižaza maatakanacami zuma kuzziz cjispanča. Zuma zquitinaca anaž juc'anti cujtzni cjičhaj cjiwča. Anača iziwiri maatakažtakaz cujtzqui. Nižaza anača ricachužtakaz cujtzqui. Anaž anča ist'asaquiča. Nižaza maatakanacami anača persun ach charquiz anča quitsnacchiz cjequiča. Nižaza anaž anča čjul alajanacchiz cjequiča. Nižaza anaž anča zquitinaca cujt cutaquiča. Jalla nižta zquitinacquizimi nižaza cusasanacquizimi ana kuz tjaa. ¹⁰ Antiz zuma kamzquin kuz tjaa. Zuma kamz waquiziča Yoozquin kuzziz criiči maatakanacami. ¹¹ Nižaza maatakanacami ch'uju žejlcan tjaajinta takunaca catokspanča, ana čjulu čhižcu. ¹² Nižaza žoñinaca čheran maatakanacami luctakanacžquiz anaž tjaajinz waquiziča; nižaza anaž mantiz waquiziča. Nižaza maatakanacžlaqui ch'uju žejlcan luctakanacž takunaca nonspanča. ¹³ ¿Kjažtiquiztan nižta cjesajo, maatakanacž puntuquiztanajo? Jalla tužuča niiqui. Tuquiqui Yoozqui Adán paachiča. Nekztan Eva paachiča. ¹⁴ Nižaza Adanzquiz anatača incallta. Antiz Evaquiztača incallta. Incallskattiquiztan Evaqui uķquiz tjojsinča. ¹⁵ Maatakanacami maatakž kamañquiz kamz waquiziča, maatinaca majtcan. Nižaza Yoozquin kuzziz, nižaza zuma munaziñi kuzziz, nižaza ana uķchiz zuma kamañ kuzziz, nižaza humilde kuzziz, jalla nižta kuzzizpan kamaquiz niiqui, liwriita cjequiča maatakanacami.

3

ICLIZ JILIRZ PUNTU

¹ Jakziltat icliz jilirž puestuquiz luz pecčhaja, jalla niiqui zuma Yooztajapa langz pecčiča niiqui. Jalla nii takuqui ultim weraracha. ² Jalla nižtquiztan jakziltat icliz jilirž puestuquiz luzaja, jalla niiqui zuma kamañchiz žoñi cjispanča. Jalla nižtquiztan žoñinacaqui niž puntu cjiñiča, "Zuma žoñipancha, ana uķchiz" cjanaqui. Niiqui tsjaa tjunčizpanikaz cjispanča. Nižaza ewjazñi kuzziz cjispanča. Nižaza zumapan kamñi kuzziz cjispanča. Nižaza zuma kamtiquiztan rispittaž cjispanča. Nižaza tjonžñi žoñinacžquiz kjawzñi kuzziz cjispanča. Nižaza zuma tjaajiñiz kuzziz cjispanča. ³ Nižaza anapan lični kuzziz cjispanča. Nižaza ana kichjasñi kuzziz cjispanča, antiz pasinziz kuzzizpan cjispanča.

Nižaza anapan ch'aazñi kuzziz cjispanča. Nižaza paaz pecñi kuzziz anapan cjispanča. ⁴ Nižaza niž kjuychiz žejlñi zoñinaca zuma irpiñi cjispanča. Nižaza niž maatinacami zuma cazñi nižaza walja rispitñi, jalla nižta kuzziz cjispanča. ⁵ Tsjii icliz jiliriqui niž persun kjuy zoñinaca ana zuma irpiñi atchucažlaj niiqui, jalla nižtiquiztan, žjakužt Yooz icliz zoñinaca zuma irpasajo? ⁶ Nižaza tsjii icliz jiliriqui anaž uzca criichi zoñi cjesača. Uzca criichi cjesaž niiqui, mitarazi kuzziz cjisnasacha, nekztanaqui ujquiz tjojtnsasacha. Nižaza jaknužt diabluqui niž ujquiztan casticta cječhaja jalla nižta irata niž zoñiqui uj paatiquiztan casticta cjequičha. ⁷ Nižaza icliz jilirinacaqui tjapa zoñinacžquiz rispittaž cjispanča, criichi zoñinacami, ana criichi zoñinacami. Ana criichi zoñinacaqui nižquiz ana rispitaquič niiqui, juc'anti nižzquin ujnacaž tjojtnsasacha. Jalla nižtiquiztan diabluqui niž zoñžquiz ujquiz tjojtscatasacha.

⁸ Jalla nižta zuma kamañchiz zakaz cjispanča iclizquiz yanapñi zoñinacaqui. Jalla ninacaqui zuma rispitta kamañchiz cjispanča. Nižaza ninacž čhiita taku cumplñi kuzziz cjispanča. Nižaza anapan licñi kuzziz cjispanča. Nižaza paaz pecñi kuzziz anapan cjispanča. ⁹ Tuquiqui Jesucristuž puntumi nižaza nižzquin kuzziz puntumi ana tjapa ziztatača. Anziqiu kjanacama paljajtača. Nii Jesucristuž puntu zuma zizñi kuzziz cjispanča. Nii iclizquiz yanapñi zoñinacaqui ana uj paañi kuzziz cjispanča. ¹⁰ Tsjii zoñiqui iclizquiz yanapz puestuquiz luzasaž niiqui, primeraqui niž persun kamaña zumpacha tantitiž cjispanča. Nekztan zuma kamañchiz cjequič niiqui, iclizquiz yanapz puestuquiz luzasacha. ¹¹ Jalla nižta zuma kamañchiz cjispanča iclizquiz yanapñi maatakanacami. Nii maatakanacami walja rispitta kamañchiz cjispanča. Nižaza anapan ana wal quinto joo-jooni kuzziz cjispanča. Nižaza ewjazñi kuzziz cjispanča. Nižaza tjapa cumplñi kuzziz cjispanča. ¹² Nižaza iclizquiz yanapñi zoñinacaqui tsjaa tjunchiz alajakaz cjispanča. Nižaza niž persun maatinacami kjuy zoñinacami zumapanž irpiñi cjispanča. ¹³ Jakziltat iclizquiz yanapz puestuquiz zuma cumplačhaja, jalla niiqui zuma honorchiz cjequičha, nižaza juc'ant tjuj kuzziz cjisnaquičha, Jesucristužquin criiz puntuquiztan paljajzjapa.

¹⁴⁻¹⁵ Wajilla wejrjura amquin ojcz pecučha. Pero anat uri tjonz atučhani. Jalla nižtiquiztan tii takunaca amquin cjjržcučha. Tii takunacaž cjen amqui zizaquičha, jaknužt Yoozquin criichi zoñinacaqui parti Yooz maatinacžtan kamz waquizčhaja, jalla nii. Yooz maatinacača werar žejlñi Yooz iclizaqui. Yooz icliz zoñinacaqui werar Yooz tawkuizimi tjurt'iñi kuzzizpanča. ¹⁶ Anaž jecmi kjaž cjesača tii puntuquiztan. Tuquiqui Jesucristuž puntumi, nižaza Yooz kamañ puntumi ana tjapa ziztatača. Anziqiu nii puntunacami kjanacama ziztača. Tii Jesucristuž puntunacača chekanaqui. Jesucristuqui učum irat curpuchiz tjončičha tii muntuquiziqui. Jacattiquiztan Yooz Espiritu Santuqui ticlarchičha nižz puntuquiztan, ligituma Yooz kamañchizza, jalla nii. Nižaza Yooz anjilanaqui Jesucristo cherčičha. Nižaza tjapa tii muntuquiz žejlñi zoñinacžquiz Jesucristuž puntuquiztan paljajtača. Nižaza tjapaman zoñinacaqui nižquiz criičičha. Nižaza Jesucristuqui tsewc arajpachquin wilta quejpchičha. Jalla nii puntunacača chekanaqui.

4

ZUMA TJAAJINTA TAKUNACA

¹ Tsjii puntu cjesača. Yooz Espiritu Santuqui kjanapacha intintazkatchičha jalla tužu: Ima Jesucristuž wilta tjonan, yekjap criichinacaqui Yoozquin criizquiztan zarakaquičha. Tsjii kjuñi irpitaž cjequičha incallñi zajranacaž cjen, nižaza nii ana wal zajranacž tjaajintaž cjen. ² Nii zajranacaž mantita zoñinacaqui incallñi kuzziz cjian toscar takunaca paljajaquičha. Nižaza ninacž toscar takunaca nonžcu, yekjap werar Yoozquin criichinacaqui Yoozquiztan tsjii kjuñi zarakaquičha. Nii zajranacaž mantita zoñinacaqui ujquiztan ana sint'iñi kuzziz cjequičha, nižaza ana uj naazñi kuzziz cjequičha. ³ Nii ana wal zoñinacaqui anapanž lucutiñi zalzqui cjian mantaquičha. Nižaza tsjii čherinaca lujlzi, anapanž lulzqui, cjian mantaquičha. Nii incallñi zoñinacaqui jalla nuž cjequičha, pero Yoozqui nii čheri tjaachiča, zoñinacaž lulajo. Jalla nižtiquiztan Yoozquin criichinacami werar Yooz tawkuiz criichinacami nii čheri lulasača Yoozquin sparaquič cjižcu. ⁴ Tjapa Yooziž tjaata čherinacaqui walipankazza. Yoozquin sparaquič cjižcu lulasača. Anapanča "Lujljapača anawaliqui" cjižqui. ⁵ Yoozquin sparaquič cjižcu, nižaza Yooz taku čhižcu, čjul čherimi walipankaz cjesača, lujljapa. ⁶ Jalla nii weriž tjaajinta takunaca criichi zoñinacžquiz tjaajnaquičha amqui. Nekztan amqui Jesucristužtjapa zuma sirwiñim cjequičha. Yooz tawk jaru, nižaza Yooz puntu zuma tjaajintanac jaru zuma kamčamča. Nižaza zuma tjaajnaquič niiqui, juc'ant zuma kamañchiz cjequičha. ⁷ Ana wal quintumi nižaza zumzu zoñinacž quintumi anapan nonznaquičha. Antiz Yooz kuzcamapankaz kamzquinča kuz tjaazqui. ⁸ Curpu ejercicio paakatzqui curpuquizkaz yanapča. Yooz kuzcama kamzqui curpuquizimi kuzquizimi tjappachquizpanž yanapča. Nižaza tii

muntuquiz kamz žejtzquizimi arajpach muntuquiz kamz žejtzquizimi yanapča. ⁹ Jalla werar razunača nii takuqui. Jalla nižtiquiztan catokz waquiziča. ¹⁰ Učhumqui žejtñi Yoozquin criichiž cjen tjewznaquiča arajpachquin Yooztan kami ojkszjapa. Jalla nuž tjewžcan, učhumqui Yoozta anča langža nižaza sufriča. Jalla nii žejtñi Yoozza ultim werar Liwriiñiqui. Nižquin criichinacaqui liwriita cjequiča. Nižaza tjapa žoñinacaqui liwriita cjesača, nižquin crijauquiz niiqui.

¹¹ Jalla nii puntu tjaajintanaca mantaquiča, nižaza tjaajnaquiča amqui. ¹² Amqui tjowaž cjenami žoñinacžquiz rispitskataquiča, amiž zuma kamtiquiztan. Amqui zumapan kamaquiča, nižaza zumapan chiyaquiča, nižaza žoñinacžtan zuma munazaquiča, nižaza Yoozquin tjapa kuzzizpan cjequiča, nižaza lijitum kamañchiz cjequiča. Nekztan jaknužt amqui zuma kamčhaja, jalla nii cheržcu, parti criichi žoñinacaqui am iratapacha zakaz zuma kamasacha. ¹³ Nižaza wejt tjonzcama, parti criichi žoñinacžquin Yooz taku liizinzjapa kuz tjaaquiča. Nižaza Yooz taku ližcu parti criichi žoñinacžquin zumpacha chiižinaquiča. Nižaza ninacžquiz tjaajnaquiča. ¹⁴ Tuquiqui icliz jilirinacaqui kjaržtan am juntuñ lanzicha. Nižaza am puntuquiztan tsjii Yooziž tjaata taku chiičiča, “Yooz tjaata kamañchiz cjequiča” cjicanaqui. Nekztan jalla nižta Yooz kamañchiz amquiz cjskatchiča. Amqui nii Yooz kamaña ana cutznaquiča.

¹⁵ Jalla nii am kamañ puesto cumplisjapa, tjapa kuz tjaaquiča, nii kamañ jaru kama. Jalla nižta kamz cjen, amqui juc'ant juc'ant zuma kamaquiča. Nižaza parti criichinacaqui am juc'ant zuma kamñiž cjen nayaquiča. ¹⁶ Jaziqui am persun kuzquizimi nižaza amiž tjaajintanacžquizimi cuitaza, zumapan cjisjapa. Weriz chiižintanaca tirapan cjuñzna. Jalla nuž zuma cjuñznaquiz niiqui, ultimquiziqui liwriitam cjequiča. Nižaza amiž tjaajinta catokchi žoñinacaqui liwriitaž zakaz cjequiča.

5

ZEW MAATAKANACZ PUNTU

¹ Tsjiilla cjesača. Irarchiz ejpnacžquiz ana anča użznaquiča. Antiz persun ejpžtakaz zuma tawkžtan chiižinaquiča, niž ana wali paatiquiztan jaytiskatzjapa. Nižaza parti luctak žoñinacžquiz persun jilanacžquiz chiižintažokaz chiižinaquiča. ² Nižaza irarchiz maatakanacžquiz persun maažtakaz zuma rispitchiz razunžtan chiižinaquiča. Nižaza parti maatakanacžquiz persun cullaquinacžquiz chiižintažokaz chiižinaquiča, zuma kuztan. Maatakanacžquiztan zumapan pinsaquiča.

³ Nižaza ultim t'akjir žewanacžquiz okznaquiča. ⁴ Tsjaa žew žonqui maatinacchiz nižaza ajlchinacchiz cjesaž niiqui, jalla ninacaqui naa žew maaquiz okz waquiziča. Jakzilnat Yoozquin criichižlaj niiqui, persun famillžquiztan žew maatakanacžquiz yanapz waquiziča. Nii žew maatakanacaqui famill ocjalanaca jwesi yanapchizlani. Žew maatakanacžquiz yanapzpanž waquiziča persun familiaqui. Jalla nuž Yooz yujcquiziqui walipanikaz cjequiča. ⁵ Jakzilta t'akjir žew žonmi zinalla žejlčhaj niiqui, jalla naača werar žewqui. Naaqui Yoozquin kuzziz cjenauqui arajpachquin kami ojz, jalla nii tjewža. Nižta tjewžcan naaqui majiñami weenami Yoozquin anča mayzinča. ⁶ Jakzilta žew žonmi tii muntuquiz kamzquinkaz kuz tjaachi žejlčhaja, jalla naaqui criichi žoñiž cuzturumpi paachi cjenami, ana Yoozquin kuzziz zuma kamča. ⁷ Persun famillž žewnacžquiz okz waquiziča. Jalla nuž mantaquiča amqui, žewanacami ninacž familianacami ana ujchiz cjisjapa. ⁸ Persun famillžquiztan tsjii t'akjiri žejlčhaj niiqui, famillžquiztan mantinta cjis waquiziča. Ana mantintažlaj niiqui, nii famillchiz žoñinacaqui Yooz kuzcama kamz ana cumpliča. Nižaza nižta žoñinacaqui tsjan ana zuma kuzzizza ana criichinacžquiztanami.

⁹ Jakzilta žew maatakanacž tjuumi icliz listiquiz žejlčhaja jalla ninacaqui yanapta cjesača. Nižaza nii žew maatakanacaqui yanapzjapa sojta tunc wata jilchiz cjistanča. Nižaza tsjii luctakžtan panikaz zalsintača naa žewqui. ¹⁰ Nižaza žoñinacaqui naaža zuma kamtiquiztan pajta cjistanča. Nižaza naa žewqui maatinaca zuma irpifitacha. Nižaza tjonzñi žoñinacžquiz zuma atintiñi kuzziz cjispanča. Nižaza criichi žoñinacž kjojcha humilde kuzziz ajwsinintacha. Nižaza sufriñi žoñinacžquiz zuma yanapñi kuzziz cjispanča. Nižaza tjapaman wali paatanacžquiz kuz tjaañi cjispanča. Jalla nižta zuma kuzziz žew maatakanacaqui iclizquiztan yanapta cjesača.

¹¹ Ima sojta tunca watchiz cjen žew maatakanacaqui anaž icliz listiquiz apuntita cjesača, yanapta cjisjapa. Listiquiz apuntita cjisjapaqui, žew maatakanacaqui tsjii icliz jilirinacž acuerduquiz luztanča. Tur žew maatakanacaqui wilta zalz pecachani. Wilta zalaquiz niiqui, nii acuerduquiztan ulanspanča. Jalla nuž ulantiquiztan Cristuž quintražtakaz cjequiča. ¹² Nii primero acuerduquiztan ulantiquiztan ujchiz cjequiča. ¹³ Nižaza turapacha žew maatakanacaqui kjuyquiztan kjuya ojklaysaž niiqui, jayraž

cjesača. Nižaza ana wali quintu joojooñiz cjesača. Nižaza yekja zoñz parliquiz mitisñi cjesača. Jaziqui ana zuma takunaca chiichiyachani. Nižta chiichizqui inapankazza. Anapan waquizicha. ¹⁴ Jalla nižtiquiztan tur žew maatakanacaqui zalz waquizicha. Zalzu, ocjalchiz cjesača. Nižaza kjuya luraña cwitiñi cjesača. Jalla nižta zuma kamañ quintra zoñinacaqui icliz zoñinaczquiz anaž iñarasača. ¹⁵ Yekjap žew maatakanacazti Yoozquiztan zarakchiča, nižaza Satanás diabluž kuzcama ojkča.

¹⁶ Jakzilta criichi luctakami maatakami persun famillžquiztan tsjaa žew žon žejlčhaja, naa žew žon yanapz waquizicha, icliz zoñinaczta ana ch'ama cjejajo. Jalla nižtiquiztan ultim t'akjir chawc žew maatakanaczquiz icliz paažtan yanapta cjesača.

ICLIZ JILIRZ PUNTU

¹⁷ Jakzilta icliz jiliriz zumpacha irpačhaja, parti criichi zoñinacaqui nii jiliržquin zuma honora tjaaz waquizicha, nižaza zuma pacz waquizicha. Nižaza Yooz taku paljayñi jiliržquizimi, nižaza Yooz taku tjaajiñi jiliržquizimi juc'ant honora tjaaz waquizicha, nižaza juc'anti pacz waquizicha. ¹⁸ Tuquitanpacha cjiřta Yooz takuqui tuž cjiča: “Tsjii trigo joñi aznuqui ñujčtan ana ñucasacha ana lulajo”. Nižaza cjiřta Yooz takuqui tuž cjiča: “Jakziltat langžñizlaja, jalla niiqui pacta cjis waquizicha”.

¹⁹ Nižaza tsjii zoñikaz icliz jiliržquiz uj tjojtNASAž niiqui, jalla nii zoñz chiitaqui anača nonzqui. Antiz tsjii pucultan čhjepultan tisticu zoñinaczž ujchizpanča cjesaž niiqui, ninacz čhiitaqui nonzaquičha. ²⁰ Nižaza jakzilta icliz jiliriz uj paañi žejlčhaja, jalla niizquiz ujsnaquičha parti criichi jilanacz yujcquiz. Jalla nižtiquiztan nii parti zoñinacaqui uj paaz jiwjataquičha. ²¹ Jaziqui Yooz Ejpžtan nižaza Jesucristužtan nižaza Yooziž illzta anjilanacztan, jalla ninacz yujcquiziqui amquiz mantuča, nii weriž tjaajintanac jaru kamajo, nii. Nižaza jalla nuž kamcan anapanča pjali cjičjisqui. Nižaza tjapa zoñinacztan tsjii kuzziz cjis peca. ²² Nižaza ima icliz jilirž puestuquiz uchan, nii zoñz kuz zumpacha tantižinaquičha. Ana zumpacha tantiyaquičž niiqui, tsjii amiž uchta icliz jiliriqui uquiz tjojtNASAča. Nekztan parti zoñinacaqui amquiz zakaz uj tjojtNASAča. Jaziqui ima uchcan zumpacha tantiž waquizicha. Nižaza am persun kuzquiz cuitasa ana uquiz tjojtSjapa.

²³ Amiž walu ancha laa laa cjenaju, anam kjaz alaja licasača. Tsjii kulla cunta koluc vinulla licsnasača.

²⁴ Yekjap zoñinaczž uj paatanacaqui kjanapacha tjeěžta cjiša ima casticta cjisnan. Yekjap zoñinaczž uj paatanacazti chjojžta cjesača, casticz tjuñicama. Nekztan tjeěžtaž cjequičha.

²⁵ Jalla nižtapa yekjap zoñinaczž zuma paatanacaqui kjanapachača. Yekjap zoñinaczž zuma paatanacazti ana chertača. Pero anaž tirapan chjojžta cjequičha. Pjalz tjuñiquiziqui tjeěžtaž cjequičha.

6

¹ Criichi zoñinaczquiz chiizina, tuž cjian: Patrunž mantuquiz kamñi piyunanacaqui persun patrunžquiz rispita, parti zoñinaczž werar Yooz quintra ana chiyajo, nižaza tjaajinta Yooz taku ana iñarajo. ² Nižaza jakzilta piyunanacat criichi patrunchizlaj niiqui, juc'anti rispita, ana quintra chiila, nii patrunaž criichiž cjen. Antiz juc'anti nii patrunžta langžinspanča. Am patrunpachača criichi maziqiu. Jalla nižtiquiztan zuma k'ayi jilacha niiqui. Jalla nii puntunaca chiizinaquičha, nižaza tjaajnaquičha.

ANA WALI TJAAJIÑINACŽ PUNTU

³ Tsjii zoñiqui tsjemat pinsita takunacztan tsjii kjutñi tjaajnačhani. Jalla nižta ana wali tjaajnaquičž niiqui, Jesucristo Jiliriz zuma tjaajintanacuztan tsjemataž tjaajinča. Nižaza nii zoñiqui Yooz mantita kamañquiztan tsjemata kamaña tjaajinča. ⁴ Jalla nižta tjaajiñi zoñiqui mit kuzzizza. Yooz puntunaca ultim werara ana zizza. Nižaza nižta tjaajiñi zoñiqui ana wali kuzziz cjen zoñinacztan ch'aazkaz pecča. Čjul taku puntuquiztan ch'aazkaz pecča. Jalla nuž ch'aazkan chjaawjkatas žejlča, nižaza t'aka t'aka cjiša, nižaza zoñinacaqui quintra chiyas žejlča. Nižaza porapat uj tjojtNASA. ⁵ Nižaza nii millk'u kuzziz zoñinacaqui porapat ana tucuziñi ch'aasñiča. Ninacaqui Yooz pinsitanacami zuma werar razunanacami ana zizza. Tii muntuquiz wali jiru kamz cjis pinsican, Yooz jiczquin luzza. Nii wali jiru kamzqui, “Jalla nii kamzazza waliqiu”, cjian pinsiñiča. Jalla nii ana wal pinsitanacchiz zoñinacztan ana munazaquičha. ⁶ Pero tsjiikaz cjiwča. Yooz jiczquiz kamzqui ancha waliča, wali jiru kamzquiztan juc'anti. Yoozquinacz kuzziz cjian zoñinacaqui cuntintu cjequičha. ⁷ Tii muntuquiz nascuqui ućhumqui ana čjulchiztača. Nižta irata ticžcuqui tii muntuquiztan ana čjulchiz okaquičha. ⁸ Jalla nižtiquiztan tii muntuquiz žejlcan, čhjerchizimi zquitchizimi cuntintu cjistanča. ⁹ Jakziltat wali jiru cjis pecčhaja, uquiz tjojtNASAča, nižaza ana wal jiczquiz lusača. Nekztan zumzu pinsamintuchiz cjesača. Nižaza persun quintra ana wal kamzquizkaz pecasača. Nekztan nii ana wal kamtiquiztan tjappacha pertaquičha. Liwj aktaž cjisnaquičha nii zoñiqui.

¹⁰ Paazquin kuz tjaazqui tʃapaman ana walinacquiz cʃiskatʃa. Paazquin kuz tjaacan yekjap criichi ʒoñinacaqui Yoozquiztan tsjii kʃutñi chjichta cʃissiča. Nekztan persunpacha wira ancha sufriskatʃa.

TIMOTEOZQUIZ CHIIZINTA TAKUNACA

¹¹ Timoteo jila, amqui Yooz ʒoñimča. Jaziqúi ana walinacžquíz anapan kuz tjaaquiča. Antiz zuma kamzquin kuz tjaaquiča. Yooz kuzcama kama. Nižaza Yoozquin kuzzizpan cjee. Nižaza zuma munaziñi kuzziz cjee. Nižaza pasinziz kuzziz tʃurt'a. Nižaza humilde kuzziz cjee. ¹² Zuma zultatužtakaz Yoozquin tʃurt'ini kuzziz cjee, nižaza Satanás diabluz partiranacž quintra cjee. Nižaza arajpachquin Yoozquin wiñaya kamzjapa, kuz tjaaquiča. Arajpachquin wiñaya kamajo Yoozqui am kjawzicha. Nižaza nuž kjawzitan, amqui walja ʒoñinacž yujcquíz ticlarchamča, “Yoozquinkaz kuzzizticha wejrqui” cʃican. ¹³ Timoteo jila, Yoozqui tʃapa tii muntuquíz ʒejlñinacžquíz ʒeti tjaača. Nižaza Jesucristuqui Poncio Pilatuž yujcquíz Yooz Ejpžquinkaz kuzziztača. Jaziqúi Yooz yujcquízimi Jesucristuž yujcquízimi wejrqui amquin mantuča, ¹⁴ Yooz kamañquíz kama, jalla nii. Nekztan ʒoñinacaqui Yooz kamaña quintra ana čjul chiyasača, nižaza Yooz kamañaqui zuma-pankaz tʒeežta cjequiča, Jesucristo jiliriž tjonz tʃuñicama. ¹⁵ Yooz Epiž pinsita tĩmpuquíz Jesucristuqui wilita tʃonaquiča. Yooz Ejpqui zinta zuma Yoozza. Jalla niiča tʃappachquíz-tanami chekanaqui. Nižaza Yoozqui tsjan pajk jiliriča čjul jilirinacžquíz-tanami. Nižaza niiča juc'ant azziz mantiñiqui čjul mantiñinacžquíz-tanami. ¹⁶ Yoozpankaza wiñay ʒejtchizqui. Nižaza anaž jec ujchiz ʒoñimi Yoozquin macjati atasacha juc'ant zuma kjañquíz kamchi, nekztan. Jalla nižtiquíz-tan anaž jec ʒoñimi Yooz cherchiča, nižaza ana cherasača. Yoozqui wiñaya honorchiz cʃila. Nižaza wiñaya mantiñej cʃila. Jalla nužoj cʃila. Amén.

¹⁷ Amqui tii muntuquíz wali jiru kamñi ʒoñinacžquíz mantaquiča, ancha cusasanacchiz cjenami ana mita kuzziz cʃejajo. Anaž wiñaya nižta wali jiru kamasacha. Jalla nižtiquíz-tan cusasanacquíz anača kuz tjaazqui. Antiz Yoozquinkaz kuz tjaa. Nii ʒejtñi Yoozpankaz učumnacaquíz tʃapaman wintizunanaca tjaača, učumnaca cuntintu kamzjapa. ¹⁸ Nižaza nii wali jiru kamñi ʒoñinacžquíz mantaquiča tuž kamajo. Ninacaqui zuma obranaca paaz waquiziča. Nekztan zuma obranacaž paachiž cjen ultim werar wali jiruž cjequiča Yooz yujcquinaqui. Nižaza ninacaqui zuma kuztan ninacž cusasanacžtan ʒoñinacžquíz yanapz waquiziča. Ana zkutu kuzziz cʃis waquiziča. ¹⁹ Jalla nuž zuma obranaca paatiquíz-tan arajpachquin ultim werar cusasanaca juntaquiča. Nuž juntitiquíz-tan, ultimupan Yoozqui arajpachquin ninacžquíz zuma kamkataquiča, wiñaya. Jalla nii arajpachquin wiñay kamzquin kuz tjaaz waquiziča. Nii kamzqui juc'ant zumača. Jalla nuž wali jiru ʒoñinacžquíz mantaquiča amqui.

²⁰ Timoteo jila, wejrqui amquíz tʃapa Yooz puntunacquíz-tan tʃaajinčinča. Jalla nii tʃaajintanaca zumpacha cʃuñzna, nižaza nii jaru kama. Nižaza ina ʒoñž takunaca ana nonžna. Ana Yooz takunacača ninacž takunacaqui. Nižaza zuma tʃaajintanac quintra chiitaqui ana nonžna. Yekjap ʒoñinacaqui tsjii kʃutñi chiižcuqui, “Zuma zizta takuča weriž čhiitaqui”, cʃiñiča. ²¹ Nižaza yekjap criichi ʒoñinacaqui nii ana wal taku catokzcu Yoozquíz-tan tsjii kʃutñi zarakchiča. Ana zuma kuzziz cʃissiča.

Yoozqui am wintijla. Jalla nužoj cʃila. Amén.

SEGUNDA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A TIMOTEO

¹ Wejrŕha Pablutqui. Yooz muñañpi jaru Jesucristuž illzta apostoltŕha. Yoozqui Jesucristuž cjen žoñinacžquiz taku tjaachiŕha, Jesucristužquin kuz tjaañi žoñinacžquiz wiñaya arajpachquin kamkatzjapa. Jalla nii wiñaya kamz puntuquiztan paljayajo wejrqui apóstol puestuquiz uchtitŕha. ² Timoteo jila, amqui wejt k'ayi maati cuntamŕha. Jalla nekztanaqui tii cartal cjiŕžcuŕha. Učhum Yooz Ejpžtan nižaza učhum Jesucristo Jiliržtan, jalla ninacaqui amquin zumaj yanapla, nižaza amquin okžla, nižaza zuma cuntintu kuzziz kamkatla.

TIMOTEOZQUIZ CHIIZINTA TAKU

³ Wejrqui majiñami weenami Yoozquin mayizican, am cjuñuŕha. Am cjuñžcu, wejrqui amiž cjen tirapan Yoozquin sparaquiž cjiwŕha. Yoozquin tjapa kuztan ligituma sirwuŕha. Jaknužt wejt tuquita atchi ejpnaca Yoozquin zuma sirwitŕhaja, jalla nuž Yoozquin sirwuŕha. ⁴ Wejrqui cjuñuŕha, amiž wejtquiztan kaazñiž cjen. Nižaza wilta am cherz anchal pecuŕha. Nekztan cuntintul cjeeŕha. ⁵ Nižaza cjuñuŕha, amqui tjapa kuztan Yoozquin criichamŕha, jalla nii. Primeraqui am Loida cjiti matilliqui Yoozquin kuzziz cjissintaŕha. Nekztan am Eunice cjiti maa Yoozquin kuzziz zakaz cjissintaŕha. Nižazakaz amqui ultimupan Yoozquin kuzziz cjissamŕha.

⁶ Yoozqui amquiz tsjii zuma kamaña tjaachiŕha, weriž am juntuñ kjaržtan lanžtan. Jalla nižtiquiztan amquin chiižinuŕha, nii zuma kamañquiz tira kamajo. ⁷ Yoozqui učhumquiz eksñi kuzziz ana cjiskatchiŕha. Antiz tjup kuzziz cjiskatchiŕha, nižaza zuma munaziñi kuzziz cjiskatchiŕha, nižaza zuma pinsiñi kuzziz cjiskatchiŕha. ⁸ Jaziqui amqui anapanim azaquiŕha, učhum Jesucristo Jilirž favora paljaycan. Wejrqui Jesucristuž cjen carsilquiz chawjctitŕha. Jalla nuž cjenami amqui ana wejtquiztan azaquiŕha. Amqui Yooz zuma liwriiñi taku paljayñiž cjen zakam sufriŕha. Nii sufrisquiztan ana jiwjatalla. Yoozqui amquiz azi tjaazcaquiŕha tjuŕt'izjapa. ⁹ Nii azi tjaañi Yooz z učhum liwriichiqui. Nekztan učhum kjawziŕha nižžquin tjapa kuztan kamzjapa. Yoozqui učhum ana kjawziŕha učhumnacaž zuma paatiquiztan. Antiz Yoozqui učhum kjawziŕha niž persun kuz muñañpi jaru, nižaza niž persun okžñi kuzziz cjen. Ima tii muntu želan Yoozqui tantiichiŕha, Jesucristužquin kuzziz žoñinacžquiz niž okžñi kuz tjeeznaquiŕha, nii. ¹⁰ Jaziti Yoozqui učhum Liwriiñi Jesucristuž tjonchiž cjen niž okžñi kuzziz tjeeziŕha. Jesucristuqu ticz liw atipchiŕha persunaltajapami nižaza nižžquin criichi žoñinacžtajapami. Nižaza liwriiñi Yooz taku paljaytquiztan, jaknužt žoñinacaqui Yooztan wiñaya kamŕhaja, jalla niiqui kjanzt'itaŕha.

¹¹ Jalla nii zuma quintu paljayajo Yoozqui wejr utchiŕha apóstol puestuquiz. Nižaza wejr utchiŕha ana judio žoñinacžquiz tjaajnajo. ¹² Jalla nižtiquiztanpacha wejrqui ancha sufuŕha tii carsilquiz chawjckatzcama. Jalla nuž cjenami wejrqui anapan azuŕha, werar Yooztan tsjii kuzziz cjen. Werar arajpach Yoozquinpanž kuz tjaachinŕha. Nižaza tuž cjiwŕha, wejt Yoozqui walja azzizza. Jaziqui niiqui weriž cumpjiita wira cuitaquiŕha Jesucristo tjonz tjuñicama. Jalla niiŕha zuma werar razunaqui.

¹³ Werjqui amquiz zuma tjaajinchinŕha. Jalla nii tjaajintacama amqui tirapan tjapa kuztan kamaquiŕha. Yoozquin kuzzizpan cjequiŕha, nižaza žoñinacžtan zuma munaziñi kuzziz cjequiŕha. Jalla nuž kamaquiŕha Jesucristužtan tsjii kuzziz cjen. ¹⁴ Yoozqui amquin niž zuma tjaajintanaca tjaachiŕha. Jalla nii zuma taku cuitaquiŕha. Učhum kuzquizpachaŕha Espiritu Santuquí. Jalla niiqui amquiz yanapaquiŕha nii Yooz taku zuma ligituma tjaajnajo.

¹⁵ Tjapa nii Asia provinciquiztan tjonchi žoñinacaqui wejr zinalla ecchiŕha. Jalla ninacquiztan Figelo, nižaza Hermógenes, jalla ninacaqui wejr ecchizakazza. Nii zizza amqui. ¹⁶ Onesiforožti ancha wejr kuzziŕha wiltan wiltan. Nižaza weriž carsilquiz chawjctaz cjen ana azziŕha. Jalla nižtiquiztan zuma okžñi kuzziz Yooz Jiliriqui nižžquiz zumaj yanapla, nižž familianacžtanpacha. ¹⁷ Roma cjita wajtquiz želan, nii Onesiforo jilaqui wejr ancha kjurchiŕha zalañcama. ¹⁸ Jesucristo Jiliriz pjalz tjuñquiziqui Yooz Jiliriqui nii Onesiforožquin okžñi kuzziz cjequiŕha. Efeso wajtquin želan, Onesiforoqui jaknužumi criichi žoñinacžquin yanapchiŕha, jalla nii amqui zuma zizza.

¹ Timoteo jila, wejť maati cuntamčha. Tjup kuzziz cjee. Jesucristuqi amquiz yana-paquičha. ² Wejrqui walja žořinacaž želan Yooz taku tjaajinchinčha. Ninacžtanpacha amqui weriž tjaajintanaca nonzamčha. Jalla nii tjaajinta takunaca amqui tjaajnaquičha zuma cumpliři kuzziz žořinacžquizimi. Nekztan nii žořinacaqui yekjanacžquizimi tjaaj-nasačha.

³ Amqui Jesucristužquin sirwiřiž cjen sufraquič žiřni, nii sufrizquiztan ana jiwjata. Jalla nuž sufrican, Jesucristužquin tjurt'auquičha walja tjup zultatužtakaz. ⁴ Jakzilta zultatut servicio militarquiz žejlčhaja, jalla niřni militar asuntunacquiz tjapa kuz tjaačha. Ana panž civil asuntunacquiz kuz tjaasačha. Niř comandantiž mantuquiz cjsa, nii comandantiž kuz wali cuntintu cjiskatzjapa. Jaziqi zultat li jaruž kamčha, anapanž civil li jaruž kamčha. ⁵ Jalla nuž weriž irata jakziltat pelota uzinčhaja, pelot uzinz li jaru uzinžtančha. Ana pelot uzinz li jaru uznaquič žiřni, anapanž premio ganasačha. ⁶ Niřaza jakzilta langži žořit žkala langžaja, jalla niřni primeraž žkal čherquiztan lulasačha. ⁷ Jalla nii weriž čhiita puntuquiztan tantiya. Jalla nekztan Yooz Jiliriqui tjapa nii puntuquiztan zumpachaž intintiskataquičha.

⁸ Niřaza Jesucristuž puntu cjuřzna. Jesucristuqi David cjita tuqita jilirž majchmaati-nacquiztan tjonřičha. Jesucristuž ticziquiztan jacatatchi puntu cjuřzna. Jalla nii liwriři takupacha paljajučha. ⁹ Jalla nuž paljaytiquiztan wejrqui carsilquiz chawjcta sufručha, criminal žořitakaz. Jalla nuž weriž carsilquiz chawjcta želanami, liwriři Yooz takuqui anačha chawjcta. Jalla niřtiquiztan Yooz takuqui tirapanž paljaytačha. ¹⁰ Jalla niřtiquiztan wejrqui walja sufručha Yooziž illžta žořinacažquiz juč'ant wali cjiskatzjapa. Sufručha ninacami wejrmi ultim liwriita cjisjapa. Jesucristužquiz kuzziz cjen ninacami wejrmi wiřayaž liwriita cjequičha, niřaza arajpachquin wiřaya honorchiz cjequičha.

¹¹ Jesucristuqi učhum laycu ticzičha. Jalla niřni ultim werar razunaqui. Učhumqui tuqita ana wal kamařquiztan ticzi žořinacažtakaz cjissinčhumčha, nii ana wal kamařquiz ana iya kamajo. Jaziqi ew kamařchiz cjissinčhumčha. Jalla niřtiquiztan Jesucristužtan kamčha.

¹² Niřaza Jesucristužquiz sirwiřiž cjen sufračhaj niřni, tjurt'ichi kuzziz kamz waquizičha. Nekztan tjurt'ichi kuzziz tirapan cjequič žiřni, učhumqui niřtan čhica mantaquičha. Učhumqui Jesucristužquiz nicaquič žiřni, niřni niřaza učhum nicaquičha.

¹³ Jaziqi učhumž Jesucristužquiz criiz ana cumplichiz cjenami, nii Jesucristuqi tira-panž niř ecta taku cumplaquičha. Niřni persun taku anapanž nicasačha.

YOOZTAJAPA ZUMA LANGZPANCHA

¹⁴ Amqui criři jilanacžquiz nii puntu cjuřskataquičha. Niřaza Jesucristo Jilirž tjuuquiz ninacžquiz zumpacha čhiřinaquičha, jalla tužu: Anaž ch'aazaquičha ina žořit takunac puntuquiztan. Jalla nuž ch'aazqui anaž čjuljapa sirwičha. Niřaza nii ch'aazta taku nonži žořinacaqui Yooz jiczquiz kamzquiztan tsji kjuřni čhijčtaž cjesačha. ¹⁵ Amqui Yooztajapa tjapa kuztan langžna, Yooz juyčquiziqui zuma langži žoři pajta cjisjapa. Jalla niřtiquiztan Yooz juyčquiz žejlcan amqui ana čjulquiztan azasačha. Niřaza Yooztajapa langžcan, niř werar liwriři taku legali paljaya. ¹⁶ Ina žořit takunacaqui anačha čhiřqu. Jalla nii ina takunaca čhysaž niřni, tsjan tsjan tsji kjuřni žořinacžquiz irpaquičha. ¹⁷ Nii ana wal čhiřqu zuma kamařanaca ana wali cjiskataquičha, jaknuž tsji laa cjiři tjapa curpu ana wali ch'ujlkatčhaja, jalla niřta. Jalla nuž watchičha Himeneožtan Filetužtan, jalla ninacžquiz. ¹⁸ Jalla ninacaqui werar Yooz tawkuiztan tsji kjuřni tsjemat taku parličičha, "Jacatatz tjuřiqui watchičha", cjican. Jalla nuž čhiitiquiztan yekjap criřinacž kuznacaku turwaykatčcu, Yooz jiczquiztan zarakskatchičha. ¹⁹ Jalla nuž cjenami Yoozquiz niřquiz kuzziz žořinaca yanapčha tjurt'iri kuzziz cjejajo. Jalla niřtiquiztan Yooz icliz žořinacaqui tirapan tjuraquičha. Jalla nii puntuquiztan Yooz takuqui tuž cjičha, "Yooz Jiliriqui niř illžta žořinacž pajčha". Niřaza, "Tjapa Jesucristužquin kuzziz žořinacaqui ana wal kamařquiztan zarakstančha". Jalla nužpančha.

²⁰ Tsjiřilla cjesačha. Tsji řicach žořit kjuřquiziqui tjapaman cusasanaca žejlčha, korquiztan paata, niřaza paazquiztan paata, niřaza tabliquiztan paata, niřaza ljocquiztan paata, jalla niřta cusasanaca žejlčha tsji kjuřquiziqui. Parti cusasaqui zuma visitanaca atintizjapa žejlčha. Parti cusasazi zapuru kamzjapa žejlčha. ²¹ Jalla niřta iratačha žořinacaqui. Yooz Jiliriz atintizjapa, niřaza zuma honorchiz cjisjapa, zuma kamstančha. Niřaza nii ana wali čhiři žořinacžquiztan cuitasaquičha. Yooz Jiliržtajapa sirwiřpankaz cjee. Nekztan Yooz Jiliriqui am ocupasačha. Niřaza listu cjesačha čjul wali paazjapami.

²² Tjotjowanacaqui ana wali pinsizcu, ana wali ojklayasačha. Amqui niřta anawali kamzquiztan cuitasaquičha. Yooz kuzcama kamařquičha, niřaza Yoozquinkaz kuzziz

cjequičha, nižaza zuma munaziñi kuzziz cjequičha, nižaza parti žoñinacžtan zuma kamaquičha. Antan tjapa Jesucristo Jiliržquin kuzziz žoñinacžtan zuma kamz waquizičha. ²³ Nižaza zumzu ana zizñi žoñinacaž ch'aaz puntunaca parlanacu, ana mitisaquičha. Nii ch'aaz puntu parlaquiči niiqui, ultimupan juc'anti aptjapznasačha. Jalla nii zizza amqui. ²⁴ Jesucristo Jiliržquin sirwiñi žoñiqui anaž ch'aaz waquizičha. Antiz tjapa žoñinacžtan zuma munaziñi kuzziz kamz waquizičha. Nižaza zuma tjaajiñi kuzziz cjis waquizičha. Nižaza pasinziz kuzziz cjis waquizičha. ²⁵ Nižaza Yooz tawk quintra žoñinacžquiz čhižinaquičha zuma humilde kuztan. Jalla nuž čhižinan Yoozqui cunamit ninacž kuz campiiskatačhani, werar Yooz tawk jaru wilta kamajo. ²⁶ Anziqui ninacuqui diabluz kjarquiz žejlčha, tsjii presužtakaz, diabluz mantita jaru ojkszjapa. Amiž humilde kuztan čhižintiquiztan Yoozqui cunamit diabluz kjarquiztan ninacžquiz liwriita cjskatačhani.

3

ANCHA ANA WALI ŽOÑINACA ZELAUQUICHA

¹ Jalla tižta zakaz intintazkatz pecučha. Ima Jesucristuž tjonan ch'amaž cjequičha zuma kamzjapa. ² Žoñinacaqui persun kuzcama kamz kaz pecaquičha. Nižaza paazquiz kuz tjaaquičha. Nižaza persun honorchiz cjis pecaquičha. Nižaza mit kuzziz cjequičha. Nižaza Yooz quintra čhiñi cjequičha. Nižaza maa ejpž takunaca ana casñi cjequičha. Nižaza ana jeczquizimi sparaquiči čjiñi cjequičha. Nižaza Yooz kamañi puntu ana rispitaquičha. ³ Nižaza ana okzñi kuzziz cjequičha. Nižaza ana jecztanami zuma kamaquičha. Nižaza žoñinacž quintra takunaca joojowaquičha. Nižaza jaknužt persun kuz pinsičhaja, jalla niicama ojklayñi cjequičha. Nižaza žoñi sufriskatz pecñi kuzziz cjequičha. Nižaza zuma žoñinacž quintran cjequičha. ⁴ Nižaza tarasuna paañi kuzziz cjequičha. Nižaza ana eksñiž malcreados cjequičha. Nižaza persun honorchiz cjis pecñi kuzzizkaz cjequičha. Nižaza persun kuzcama kamzquinkaz kuz tjaaquičha. Yooz kuzcama kamzquin anapan kuz tjaaquičha. ⁵ Ninacaqui Yoozquin criičiž cuzturumpi jaru ojklayñiž cjenami, ultimquiziqui persun kamañi wira kaz paaquičha, anaž Yooz kamañi jaru cjequičha. Yooz aztan ana kamaquičha zuma kamzjapa. Jalla nižta kamñi žoñinacžtan anačha anča amigo pajasqui.

⁶ Nižaza yekjapanacaqui nii ana wal kamñi žoñinacžquiztan maatakžtan kjuyquiz luz pecčha, nii kjuychiz uj paañi maatakžquiz incallzjapa. Nižta maatakanacaqui uj paazquiztan ana atipasučha. Nižaza juc'ant juc'ant ujchiz cjis. Persun kuz ana ewjasñi atčha. Jaziqui nii maatakanacaqui čhjul ana wali pinsitanacž jaru ojklayčha. ⁷ Zizñi cjis peccu, čhjul tjaajintanacami catokčha. Pero anawira werar Yooz taku intintazñi cjis atasačha. ⁸ Jalla nižtakaztačha pucultan yatirinacaqui, Janes čjita žoñžtan nižaza Jambres čjita žoñžtan. Jalla ninacaqui Moisés quintra paachičha. Jalla nižta irata nii ana wal kamñinacaqui werar Yooz tawk quintra paačha. Nižaza nii ana wal kamñi žoñinacaqui ana zuma pinsamintuchiz tsjii kjutñipan čhiñičha “Yoozquin kuzziztčha” cjanaqu. Pero zumpacha tantiiža cjequičha. Nekztan ninacž ana zuma kuz kjanapacha tježta cjequičha, tjapa žoñinacaž ninacž puntuquiztan werara zizajo. ⁹ Ninacaqui tsjii ratupanikaz ninacž taku walkatasučha. Nekztan žoñinacpachaž ninacž taku zuma tantiižcu ninacž ana zuma razunanaca nayaquičha. Jalla nižta watchičha Janetan Jambrestan.

PABLUZ KAMTANAC PUNTU

¹⁰ Amzti weriž tjaajintanaca zumpacha catokchamčha, nižaza weriž kamtanacami zumpacha zizzamčha, nižaza weriž kuzquiz tantiitanacami, nižaza weriž Yoozquin kuzziz kamtanacami, nižaza weriž zuma pasinziz kuzziz kamtanacami, nižaza weriž zuma munaziñi kuzziz kamtanacami, nižaza weriž tjurt'iñi kuzziz kamtanacami. ¹¹ nižaza žoñinacaž wejtquiz chjaajwkatcan kamtanacami, nižaza weriž sufrican kamtanacami. Jalla tjapa weriž kamtanacami zizzamčha. Nižaza amqui zumpacha zizza, jaknužt wejtquiz watčhaja Antioquía wajtquizimi, Iconio wajtquizimi, Listra wajtquizimi. Jalla nii watjanacquiziqui anča sufrichinčha. Jalla nuž sufrichiz cjenami Yooz Jiliriqui wejr liwriičičha tjapa nii sufrisquiztan. ¹² Jalla nižta supraquičha tjapa criiči žoñinacaqui. Jakzilta criiči žoñinacat Jesucristuž kuzcamapan zuma kamz pecčhaja, jalla nižta supraquičha tjapa ninacaqui. ¹³ Nižaza ana wal kamñi žoñinacami nižaza incallñi žoñinacami tsjan juc'anti ana waliž kamaquičha, žoñinacžquiz incallaquičha, nižaza ninacaqui incallta zakaz cjequičha.

¹⁴ Amzti amiž zizta Yooz tawk jaru kamcan tirapan tjurt'iñi kuzziz cjequičha. Nižaza amqui zizza jecčhalaj amquiz tjaajinchi, jalla nii. Nii tjaajintanaca zumpacha tantiižcu, legali Yooz takucamačha nii tjaajintanacaqui, jalla nii tantiyazzamčha. ¹⁵ Koltallquiztanpacha amqui cjjirta Yooz taku zizzamčha. Nii Yooz takuž istutican, amqui liwriiči puntu anča zizñi cjsamčha. Yooz takuqu tjaajža, jaknužt liwriita jecčhaja, Jesucristužquiz criičiž cjen, jalla nii. ¹⁶ Tjapa nii cjjirta Yooz takuqu

Yoozquiztancama ulanchicamača. Jalla nižtiquiztan Yooz takuča zuma tjaajiñipanqui, nižaza uj tjeezñiqui, nižaza zuma Yooz jiczquiz ojklajajo azquichñiqui, nižaza tjapa Yooz kuzcama tjaajiñipanqui. ¹⁷ Jalla nužupanča Yooz takuqui. Yooz taku zumpacha catokžcuqui, Yoozquin kuzziz žoñinacaqui zumpacha zizñi cjijsa Yooz kamañquizkaz zuma kamzjapa. Nižaza Yooz taku catokžcuqui Yoozquin kuzziz žoñinacaqui zumpacha tjaczi cjijsa, tjapaman walinaca paazjapa.

4

PABLUZ CHIIZINTA TAKU

¹ Jesucristo jiliriqui mantizjapa tjonaquiča. Jalla nuž tjonžcu ticzimi žejtñimi pjalnaquiča. Jalla niž yujcquizimi Yooz Ejpž yujcquizimi am chiižinuča, Yooz taku paljayaquiča amqui. ² Nižaza timpuchiz cjicanami ana timpuchiz cjicanami tirapan Yooz tawkžtan žoñinacžquiz chiižinaquiča. Nižaza žoñinacžquiz intintiskataquiča Yooz taku werarača, jalla nii. Nižaza uj paañi žoñinacžquiz Yooz tawkžtan ujznaquiča. Nižaza zumpacha amtayaquiča. Jalla nuž chiižincan, zuma pasinziz kuzzizpan tirapan tjaajnaquiča. ³ Tsjii timpuž tjonaquiča. Jalla nii timpuquiz žoñinacaqui zuma Yooz taku tjaajintanaca anaž nonz pecaquiča. Antiz jakzilta tjaajiñit ninacž persun kuz wali cjiskatačaja, jalla nii tjaajiñinaca nonzkaz pecaquiča. Ninacž persun ana wali razun jaru, jalla nižta tjaajintanaca pecaquiča. ⁴ Werar Yooz taku anapanž nonz pecaquiča. Ina žoñž parlakaz nonz pecaquiča. ⁵ Amzti zuma werar razunanac jaru tirapan lijituma kamaquiča. Sufricanami zuma tjurt' iñi kuzziz cjequiča. Nižaza zuma liwriñi Yooz taku paljayzquin kuz tjaaquiča. Nižaza amqui Yooziž tjaata kamaña cumplaquiča.

⁶ Wejrqui tsjii wilanažtakaz contal cjeeča. Wejt ticz tjuñiqui wajillača. ⁷ Zuma zultatužtakaz wejrqui Yoozquin zuma tjurt' iñi kuzzizpan željchinča. Nižaza werjqui wejt apóstol oficio zuma cumplichinča. Nižaza tirapan Yoozquin tjapa kuztan criyuča. ⁸ Jaziqiu arajpachquin ojžcu weriž Yooz kuzcama kamtiquiztan, tsjii zuma premiužtakaz gansjapa tjewznuča. Jesucristo jiliriča lijituma pjalñiqui. Jalla niiqui niž pjalz tjuñiquiz nii premio wejtquiz tjaaquiča. Anaž wejtquizkaz premio tjaaquiča. Tjapa nižquin kuzziz žoñinacžquiz premio tjaaquiča. Ninacazakaz niž tjonz tjuñi anča tjewža, anča cherz pecča.

PABLUQUI ZINALLA CARSILQUIZ ZEJLCHA

⁹ Timoteo jila, tsjiillakaz cjesača. Tsjii wiltallami wejr cherzñipan tjonz pecall amqui. Wajilla tjonalla. ¹⁰ Demaszi wejr zinalla ecchiča. Tii muntuquiz željñi cusasanaca juc'anti pecča. Jalla nekžtan wejtquiztan ojkičiča Tesalónica watja ojczjapa. Nižaza Crescentiqui Galacia yokquin ojkičiča. Nižaza Tituzti Dalmacia yokquin ojkičiča. Jaziqiu wejtquin tjonalla. ¹¹ Lucaskazza wejtjan chicaqui. Jaziqiu Marcos kjurznaquiča. Nuž wajtžcumi zjižcaquiča amtan. Marcosqui wejtquiz zuma yanapasača Yooztajapa langzquiztan. ¹² Tiquico wejrqui cuchanchinča Efeso wajtquin. ¹³ Amqui tjoncan wejt irs caputi zjižcaquiča. Wejt irs caputi ecchinča Carpos kjuyquiz Troas wajtquin. Nižaza librunaca zjižcaquiča. Tsjan chekanac wejt papilanaca zjižcaquiča.

¹⁴ Alejandro, nii cobre jirunaca paañiqui anča wejt quintra paachiča. Jalla niž paatiquiztan Yooz jiliriqui nii casticaquiča. ¹⁵ Amqui nižquiztan cuitasaquiča. Niiqui učum paljaya Yooz taku anča quintrača.

¹⁶ Weriž jilirnacž yujcquiz primera tjurt' iñi tawkžtan chiyan, anaž jecmi wejtquiz tjurt' i yanapchiča. Tjapa wejr zinalla ecchiča. Ninacaz ectiquiztan Yoozqui ninaca anakaj casticla. ¹⁷ Yooz jiliriqui wejtquiz yanapchiča. Nižaza wejtquiz zuma tjup kuzziz cjiskatchiča, jalla nižtiquiztan wejrqui liwriñi Yooz taku tirapankal paljayuča, tjapa ana judio žoñinaca nonznajo. Nižaza wejr konz cjen Yoozqui wejr liwričiča. ¹⁸ Nižaza tjapa ana walinacquitjan wejr liwriyaquiča, nižaza Yoozqui wejr cuitaquiča niž arajpach wajtquin cjisjapa. Zuma Yoozqui wiñaya wiñaya honorchizkaj cjila. Amén.

¹⁹ Tsaanžinalla Priscaquin, nižaza Aquilžquin, nižaza Onesiforuž familianacžquin. ²⁰ Erasto cjita jilaqui Corinto wajtquin eclichiča. Trófimo cjita jila jalla nii laa ecchinča Mileto wajtquin. ²¹ Ima zac timpu luzan tjonžquizpan pecalla. Nižaza amquin tsaanžquiča Eubulo cjita jilami, nižaza Pudente cjita jilami, nižaza Lino cjita jilami, nižaza Claudia cjiti cullacami, nižaza tjapa criichi jilanacami.

²² Jesucristo jiliriqui amtan chicaj cjilalla, nižaza tjapa ančucaquiz zumaj wintijla. Amén.

LA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A TITO

¹ Wejrtcha Pablutqui, Yooz mantitacama okiñ zoñtcha, nižaza Jesucristuž cuchanžquita apostoltcha. Jesucristuqui wejr apóstol puestuquiz utchičha criichi zoñinacžquiz Yoozquin juc'ant kuzziz cjiskatzjapa, nižaza Yooz kamañ puntu ultim werara zizkatajo, ² nižaza arajpachquin Yooztan wiñaya kamz tjewzkatajo. Yoozqui ana toscara chiyasačha. Jalla ni-iqui arajpachquin wiñaya kamzjapa taku tjaachičha tuqui timpuquiztanpacha. ³ Nekztan niž pinsita timpuquiz Yoozqui nii kamz puntuquiztan kjanapacha kjanzt'ichičha paljayta liwriñi Yooz tawkquiztan. Nii liwriñi taku paljayajo, ućhum Liwriñi Yoozqui wejtquiz mantichičha. Jalla nižtiquiztan wejrtcha liwriñi taku paljayñi kamañchizqui. ⁴ Tito jila, jaziqui wejrqui amquin tii cartal cjjiržcučha. Wejt maati cuntamčha. Amqui Yoozquin kuz ljituma tjaachamčha. Jaziqui pucultan ućhumqui Yoozquin kuzzizćhumčha. Yooz Ejpžtan nižaza Jesucristo ućhum Liwriñižtan, amquiz yanapla, nižaza amquiz okzla, nižaza walikaj kamkatla.

ICLIZ JILIRINACAQUI ZUMA KAMZPANCHA

⁵ Creta yokquin wejrqui am ecchinčha, criichi zoñinacžquiz juc'ant zuma kamañnacchiz cjiskatajo, nižaza weriž mantitacama zapa wajtquiz icliz jilirinaca uchajo. ⁶ Icliz jilirinacaqui zuma kamzpanča: Zuma kamañchizlaj niiqui, ana jakziltami ćjul ujmi tjeeznasačha. Icliz jilirinacaqui tsjaa tjunatanpanikaz cjispanča. Nižaza niž maatinacaqui Yoozquin criiñi cjispanča. Nižaza niž maatinacaqui zuma kamañchiz cjispanča, ana malcreado. Nižaza maa ejp cazñi kuzziz cjispanča. ⁷ Jakzilta icliz jilirit Yooz icliz cwiñi puestuquiz ućhta cjećhaja, jalla niiqui zuma kamañchizkaz cjispanča, jalla nižtiquiztan ana jakziltami nižquiz ćjul ujmi tjeeznasačha. Nižaza ana persun kuzcamakaz pecñi cjispanča. Nižaza ana oralla zawjñi kuzziz cjispanča. Nižaza ana licñi kuzziz cjispanča. Nižaza ana kichjasñi kuzziz cjispanča. Nižaza ana ancha paaz pecñi kuzziz cjispanča. ⁸ Nižaza ćjul tjonžñinacžquizimi zuma kjawzñi kuzziz cjispanča. Nižaza zumanacapan pecñi kuzziz cjispanča. Nižaza zuma pinsamintuchiz cjispanča. Nižaza Yooz kuzcamapankaz kamañ kuzziz cjispanča. Nižaza Yoozquin tjapa kuz sirwiñi cjispanča. Nižaza persun kuz zuma ewjazñi cjispanča, ćjul uj paaz cjenami. ⁹ Nižaza apostoluž tjaajinta jaru ultim werar Yooz tawkquiz tjurt'ichi kuzziz cjispanča. Nižaza werar Yooz taku zuma tjaajincan, criichi zoñinacžquiz p'ekinchayasačha, nižaza Yooz tawk quintra chiiñinacžquiz ninacž ana zuma pinsamintunaca tjeeznasačha.

¹⁰ Creta yokquin walja ana zuma zoñinaca žejlčha, ana jiliri cazñi. Nižaza ina razunanacaz chiiñičha. Nižaza criichinacžquiz incallčha. Nižaza ninacaqui judío cuzturumpinac jaruzakaz kamz pecñičha. Ninacaqui juc'anti nižta ana waliž kamčha. ¹¹ Nii ana zum zoñinacaqui ana wali tjaajinčha, paaz gansjapakaz. Jalla ninacž ana zuma chiiñi ataqui chawjesinsa, ana nižta tjaajinajo. Ninacaqui ana wali tjaajincan, kjuychiz familianaca intiru quejpskatčha. Jalla nižta ana wali tjaajinz ana waquizičha.

¹² Tsji Cret wajtchiz zoñiqui ariwiñitačha. Nii Cret zoñipacha cjichičha: “Cret wajtchiz zoñinacaqui toscar zoñinacapanča, nižaza malcreado zoñinacačha, nižaza walja lujlñi zoñinacačha, nižaza jayranacačha”. Jalla nuž cjichičha nii Cret zoñiqui. ¹³ Jalla nii zoñiqui razuna chiičhičha. Jalla nižtiquiztan Cret wajtchiz anawal criichinacžquiz zumpacha ujnauquičha, Yoozquin tjapa kuzziz werar Yooz tawkquiz tjurt'ajo. ¹⁴ Nižaza chiižinaquičha judío quintunaca ana juyzu paajo. Yekjap zoñinacaqui werar Yooz taku anaž catokz pecčha. Jaziqui Cret zoñinacžquiz chiižinaquičha nii Yooz tawk quintra zoñinacž mantitanaca ana juyzu paajo.

¹⁵ Jakziltat Yooz kuzcama zuma kamčhaja, jalla niiqui ćjulu paacanami Yoozquin kuzzizpanča. Pero ana zuma kamañchiz ana criichinacaqui ćjulu paacanami ana Yoozquin kuzzizza, persun pecta kamzquinkaz kuzzizza. Ninacačha ana zuma pinsamintuchizkazqui. Nižaza persun uj paažcumi ana naazñičha. ¹⁶ Ninacaqui cjiñičha, “Yooz pajučha” cjan. Ultimquziqui ana zuma kamñiž cjen Yooz quintranikaz kamčha. Yoozqui ninacaz ana zuma kamtiquiztan anaž jutzazza. Ninacaqui Yooz kuzcama ana cazñipanča. Nižaza ninacaqui ana ćjul zuma paazmi atasachha.

2

ZUMA TJAAJINTA PUNTU

¹ Tito jila, amqui zuma tjaajinta jaru tjaajinaquičha, jalla tužu: ² Chawc zoñinacaqui zuma ewjazñi kuzziz cjispanča. Nižaza rispitta kamañchiz cjispanča. Nižaza zuma

pinsamintuchiz cjispanča. Nižaza Yoozquin tjapa kuzziz cjispanča. Nižaza zuma munaziñi kuzziz cjispanča. Nižaza tjurt'iñi kuzziz cjispanča. ³ Jalla nižta irata zakaz cjispanča chawc maatakanacami. Zuma kamañchiz cjispanča, jaknužt Yooz yujcquiz zuma kamz waquzičhaja, jalla nižta. Nižaza ana čjul ana wal quintumi joojooñi cjispanča. Nižaza ana licñi kuzziz cjispanča. Nižaza parti maatakanacžquiz zumanaca tjajjiñipan cjispanča. ⁴ Nižaza parti maatakanacžquiz chiižinasacha, persun luctakžtanami maatinacžtanami zuma munaziñi cjisjapa. ⁵ Tur maatakanacaqui zuma pinsamintuchiz cjispanča. Nižaza anapanž yekja luctaka pinsispanča. Nižaza kjuya zuma cwiñiñi cjispanča. Nižaza okžni kuzziz cjispanča. Nižaza luctakž jaru cjispanča. Jalla nižta zuma kamtiquiztan anaž jecmi Yooz tjajjinta tawq quintra chiyasača. Jalla nižta tjajnaquičha chawc maatakanacaqui.

⁶ Nižaza tjowa luctakanacžquiz zakaz chiižinaquičha nižta zuma kamañchiz kamajo. Nii tjowa luctakanacaqui ewjazñi kuzziz cjispanča, ana čjul uj paazjapa. ⁷ Ampacha zumpankaz kamz waquzičha. Jalla nižtiquiztan tjowa luctakanacaqui am zuma kamañi cheržcu, nižta iratazakaz zuma kamasacha. Nižaza amqui tjajjincanaqui zumapan tjajnaquičha zuma kuztan, nižaza humilde kuztan. ⁸ Jalla nuž amiž zuma tjajjintiquiztan anaž jecmi amquiziqui uj tjojtmasacha, "Ana wali tjajinchamž amqui" cjcanaqui. Nižaza amiž zuma tjajjintiquiztan quintra žoñinacaqui azkataquičha. Ana čjulumi am quintra uj tjeežni atasacha.

⁹ Amqui criichi piyunanacžquiz chiižinaquičha, ninacž patrunch mantita jaru cjejajo. Nižaza čjulu paacanami patrunchquiz cuntintu cjiskatasacha, anapanž chayñi kuzziz cjispanča. ¹⁰ Nižaza anača tjañi cjispanqui, antiz ligitumapanž cjispanča, zuma cumpliñi. Jalla nižta piyunanacž kamtiquiztan, žoñinacaqui učum Liwriñi Yooz tjajjinta puntuquiztan "Walipanča" cjian chiyasača.

¹¹ Yoozqui tjapa žoñinacala Jesucristo cuchanžquičiča. Jaziqi jakziltat Jesucristužquiz kuzziz cječhaja liwriita cjesacha. Jalla nuž cuchanžquitaž cjen Yoozqui niž okžni kuzziz tjeeziča. ¹² Nii okžni kuzziz Yoozqui učumnacaqui tjajja, Yooz tawq quintra paatanaca ecajo, nižaza ana wal kuzquiztan pectanaca ecjo. Nižaza Yoozqui tjajja, ti muntuquiz žejlan persun kuz ewjazpanča čjulu uj paaz cjenami, nižaza čjulu ana wal chiiž cjenami. Nižaza Yooz kuzcama kamspanča. Nižaza Yoozquin tjapa kuz sirwispanča. Jalla nuž tjajja Yoozqui. ¹³ Učum Liwriñi Jesucristuča pajk Yoozqui. Jalla niiqui zuma pajk obra tjeežcan ti muntuquiz wilta tjonaquičha. Jalla niž tjonz tjuñquiziqui cuntintuž cjequičha tjapa criichinacaqui. Jalla nižtiquiztan zuma kamcan niž tjonz tjewznaquičha. Jalla nižta tjewz waquzičha, jalla nii tjajja Yoozqui. ¹⁴ Nii tjonžni Jesucristuqi učum laycu ticziča, tjapa ana walinacquiztan liwriizjapa. Ana walinacquiztan učum liwriičiča, niž partir žoñi cjiskatzjapa, nižaza učumnacaquiz tjapaman zumanaca paaz anča pečni kuzziz cjiskatzjapa.

¹⁵ Jalla nii tjajjintanaca amqui zakaz tjajjinstanča, zumpacha chiižincan, nižaza p'ekinchayan. Nižaza nii tjajjintanaca panž mantaquičha žoñinacaz nii tjajjinta jaru kamajo. Jilir puestuchiz cjen nižta mantaquičha. Nekztan amiž tjajjintiquiztanaqui anaj jecmi am iñarla.

3

PABLUZ CHIIŽINTA TAKUNACA

¹ Criichi žoñinacžquiz cjuñskataquičha jalla tužupan: Ninacžlaqui gobierno mantiñi žoñinacžquizimi jilirinacžquizimi jalla ninacž mantuquiz zuma kamz waquzičha. Nižaza ninacž mantitanaca caz waquzičha. Nižaza listupan cjispanča zuma obranaca langzjapa. ² Nižaza anaž jakziltižquizimi chjaawjkatasacha. Nižaza ana ch'aasñi kuzziz cjispanča. Nižaza llan kuzziz cjispanča. Nižaza tjapa žoñinacžtan humilde kuzziz cjispanča.

³ Tuquiqui učumqui ana criichi žoñinacazakaztača. Yooz puntuquiztan zumzu ana zizñi kuzziztača. Nižaza ana Yoozquin cazñi kuzziztača. Nižaza tsjii kjutñi cjcijñičumtača. Nižaza učumqui persun kuzcama ojklayiñičumtača, jaknužt učum ana wal kuz pecthaja, jalla nuž. Nižaza ana wal kuzziz kamiñičumtača. Nižaza tsjii želinchiz žoñižtakaz cjis pequñičumtača ana wali zmazñi. Nižaza učum ana wali kamtiquiztan žoñinacaqui učum quintra žawjñitacha. Nižaza žoñinacžtan porapat chjaawjkatñi kuztan ch'aasiñičumtača. ⁴ Jalla nuž učumnacaz ana zuma kaman učum Liwriñi Yoozqui niž zuma kuzmi nižaza niž okžni kuzmi tjeeziča. ⁵ Jalla nižta okžni kuzziz tjeežcu Yoozqui učum liwriičiča. Učumnacaqui tsjii lii jaru kamtiquiztan ana liwriitatača. Pero učum ana zum kuz awjžintaž cjen, nižaza Yooz Espiritu Santuqi učumnac kuznacquiz luzziž cjen, Yoozqui učum liwriičiča. Nekztan ew zuma kamaña tjaachiča.

⁶ Učhum Liwriiñi Jesucristuž cjen Yoozqui tjapa učhumnacaquiz niž Espíritu Santo ancha zuma kuztan tjaachiča. ⁷ Yooz Ejpqui niž okžñi kuzziz tjeežcu učhumnacaquiz nii favora paachiča, niž yujcquiz zumapan cjisjapa. Nižaza Yoozqui učhumnacaquiz arajpach irinsa tanzñinaca cjskatchičha. Nižta irinsa tanzñinacaž cjen učhumnacaqui tjewznacha Yooztan chica wiñaya kamzjapa.

⁸ Ultim werarača Yoozquiztan tjaajintaqui. Nižaza zumpacha tjurt'iñi kuztan nii tjaajintanacquiz panž tjurt'aquiča, Yoozquin criichinacaž zuma kamzquin kuz tjaajo. Jalla nii tjaajintaqui ancha zumapanča, tjappach žoñinacžta. Nižaza zumapanž yanapča Yooz kamañquiz juc'ant zuma kamzjapa. ⁹ Zumzu ch'aazñinacžquiz ana mitisa, nižaza zarakaquiča nii zumzu ch'aazñinacžquiztan. Nižaza tuquita atchi ejpnacž puntu parlita nonzquiztan zarakaquiča. Nižaza Moisés lii puntuquiztan ch'aasnan jalla nižtanaca nonzquiztan zarakaquiča. Tjapa nii ana wali parlitanacaqui inakazza. Zuma kamañchiz kami anapanž yanapča.

¹⁰ Jakzilta icliz criichinacat pjali t'akačhaja, jalla nii žoñi kjawznaquiča. Nekztan chiižinaquiča tsjii wiltami pizc wiltami. Amiž chiižinta anaž nonznaquiž niiqui, iclizquiztan chjatkatraž cjequiča. ¹¹ Niiž ana nonžtiquiztan amqui zizzaquiča, nii žoñiqui ana zuma kuzzizpanča, nižaza tsjii kjutñi chjichta kuzzizpanča, jalla nii. Persunpacha niž uj paata naaznasača. Ancha ujnaca paaz pecñi kuzziz cjen castictaž cjequiča.

¹² Wejrqui amquin Artemas už Tiquico cuchanžcača. Jalla niž irantižquitan, amqui wejtquin uri tjonz pecalla. Wejrqui Nicópolis wajtquin želača. Jalla nicju awti timpu watz tantiichinča. ¹³ Nii tjurt'ižiñi Zenas awjatu, nižaza Apolos, jalla nii pucultan žoñinaca zumpacha despachaquiča amqui, ninaca ana čjulumi pjaltizjapa. Nižaza zumpacha žaka cjižinaquiča ninaca ojkzjapa. ¹⁴ Nižaza učhum criichinacaqui zuma kamznacquiz kuz tjaaz waquiziča. Nekztan t'akjir criichi žoñinacžquiz yanapaquiča. Nižaza wacchi zuma obranaca tjeeznaquiča.

¹⁵ Tjapa wejtan chica kamñi žoñinacaqui amquin tsaanžquiča. Nižaza wejrmi amquin tsaanžcuča. Nižaza amqui wejtnaca k'ayi criichinacžquiz tsaanžinaquiča. Yoozqui amquiz nižaza tjapa nekz žejlñi criichi žoñinacžtan zumapaj yanapla. Jalla nužoj cjila. Amén.

LA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A FILEMON

PABLUQUI FILEMONZQUIZ CARTA APAYCHICHA, ONESIMUZQUIZ ZUMA RISIWAJO

¹ Wejrt'cha Pablutqui. Jesucristužquin sirwiñiž cjen carsilquiz chawjctit'cha. Filemón jila, amqui Yoozquin sirwiñi mazim'cha, nižaza pecta jilam'cha. Wejttan Timoteo jilžtan amquin tii cartal cjiyržcu'cha. ² Nižaza cjiyržcu'cha am kjuyquiz ajczñi criichi žoñinacžquin. Nižaza cjiyržcu'cha Apia cullacaquin, nižaza Arquipo jilžquin. Arquipuqui zuma zultatužtakaz tjurt'iñi kuzziz Yoozquin sirwi'cha. ³ Učhum Yooz Ejpžtan nižaza učhum Jesucristo Jiliržtan, ančhucaquiz zumapaj yanapla, nižaza walikaj kamkatla.

FILEMON ANCHA ZUMA TJAPA KUZZIZZA

⁴ Yoozquin mayizican am cjuñžnu'cha. Amiž cjen wejrqui tirapan Yoozquin sparaquiz cjiw'cha. ⁵ Amqui zuma munaziñi kuzziz kamñam'cha tjapa criichi jilanacžtan. Nižaza amqui Jesucristužquin tjapa kuzziz criicham'cha. Jalla nii am puntu zizcu, Yoozquin sparaquiz cjichin'cha. ⁶ Ammi parti Jesucristužquin kuzziz žoñinacami Yooz zuma kamañchizua. Jesucristužquin kuzziz cjen učhumnacalca ancha Yooz zumanaca žejl'cha. Amiž zuma kamz cjen žoñinacaqui Yooziž tjaata zumanaca puntuquiztan juc'anti intintazñi cjišsi'cha. ⁷ Filemón jila, amiž cjen criichi jilanacž kuznacaqui cuntintu cjskatta'cha. Wejrqui zakaz nižaza cuntintu cjišsin'cha, am zuma munaziñi kuzziz cjen.

PABLUQUI TSJII FAVORA MAYCHICHA

⁸ Wejrqui Cristuž illzta apostult'cha. Jalla nižtiquiztan wejrqui jaknužt am kamz waquizičhaja, jalla nii amquiz mantasa'cha. ⁹ Pero amquin ana manta'cha. Antiz amquiztan tsjii favora mayu'cha. Wejrt'cha chawcalla, nižaza Jesucristužquin sirwiñiž cjen carsilquiz preso želu'cha. Amtan zuma munazican, amquiz rocž pecu'cha Onesimužquiz tsjii favora paajo. ¹⁰ Tii carsilquiz žejlcan, wejrqui Onesimužquiz Yooz taku paljaychin'cha. Nekztan Onesimuqui Yoozquin criichiž cjen wejt maati cunta cjišsi'cha.

¹¹ Niiž tuquiqui Onesimuqui ana wal kamañquiz luzzita'cha. Anziqui zuma kamañquiz luzzi'cha. Jaziqui niiqui amtami wejtami walipan'cha. ¹² Jaziqui wilta amquin cuchanzcu'cha. Nižaza niiž irantizcu amqui zuma risiwaquičha, jaknužt wejr risi-wcham'cha, jalla nuž. ¹³ Tekz wejttan chica ecličhaj cjiw'cha. Carsilquiz želan Onesimuqui am cuntiquiztan wejtquiz sirwas'cha. Wejrqui Yooz taku paljaytiquiztan tii carsilquiz želu'cha. ¹⁴ Pero amtan ima zumpacha parlican, wejrqui anal Onésimo ecliskatz pecu'cha. Amquiz anal ancha mantiz pecu'cha, wejtta tsjii favora paazjapa. Onésimo wejttan chica tira kamas'cha. Pero am persun kuzquiztan nuž tantiitaž niil pecu'cha. ¹⁵ Tsjii timpuqui Onesimuqui amquiztan zarakchi'cha. Cunamit nižta katčhani, amtan chica tsjii criichi jila watay wata cjisjapa. ¹⁶ Jaziqui ana'cha piyunakazqui. Antiz Yoozquin criichi k'ayi jilazakazza. Wejrqui nižquin k'ayachu'cha. Walikazza niiqui. Amzakaz Onesimužquiz k'ayachaquičha am zuma žoñiž cjen, nižaza Yoozquin criichi jilažta cjen.

¹⁷ Nižaza amqui wejtquiz zuma amigumžlaj niiqui nekztan Onésimo zuma risiwaquičha, wejt cunta cjenauqui. ¹⁸ Tuquiqui Onesimuqui amquiz ana wali paachizlaj niiqui, weril respont'cha. Nižaza Onesimuqui amquiz čhulu kaja cjenami, wejtquizkam cobraquičha. ¹⁹ Wejrpacha tii litranaca persun kjaržtan cjiyržcu'cha, wejrqui tjapa paca'cha. Pero wejr am cjuñskatas'cha, weriž cjen amqui Yoozquin criicham'cha. ²⁰ Wejt jila, jalla nii favoraž paalla, Yoozquin criichi jilažta. Wejr kuznalla, Cristužquin criichi jilažta.

²¹ Yooz kuzcama kamñam'cha. Jaziqui nayu'cha, amqui tii weriž mayta favorquiztan juc'anti paaquičha, nii. Jalla nužupanž cjequičha. ²² Nižaza wejtta tsjii alujamintu tjacžinalla. Wejrqui ančhuc cherzñi tjonž pecu'cha. Yooz munan nižaza ančhucaž mayizitaž cjen wejrqui tjon'cha, ančhuc cherzñi. Jalla nii ojkszjapa tjewžnu'cha.

²³ Epafraquičha amquin tsaanžquičha. Niiqui wejttan chica carsilquiz žejl'cha, Jesucristužquin sirwiñiž cjen zakaz. ²⁴ Marcustan, Aristarcužtan, Demastan, nižaza Lucastan, jalla ninacaqui amquin zakaz tsaanžquičha. Ninaca'cha wejt mazinacaqui, Yooz sirwiñi langžni'cha.

²⁵ Učhum Jesucristo Jiliriqui amquiz zumaj yanapla. Jalla nužoj cjila. Amén.

LA CARTA A LOS HEBREOS

YOOZ MAJCH PUNTU

¹ Tuqui timpuqui Yoozqui niiz puntunaca zizkatchiicha u'chum tuqita atchi ejpnac'quiz. Yoozqui niiz cuntiquiztan chiiñi profetanac'quiz jaknu'quiztanami wiltan wiltan niiz taku zizkatchiicha. Nekztan nii profetanacaqui u'chum tuqita atchi ejpnac'quiz par-lichicha. ² Anziqui tii timpuquiz Yoozqui niiz Majch cjen u'chumnacaquiz juc'ant zizkatchiicha niiz puntunaca. Yooz Majchta tjapa žejlñinacaqui. Yooz Ejpqi niiz Majch cjen tjappacha paachiicha. Nekztan niiz Majch mantuquiz tjappacha utchiicha. ³ Yooz Majchtan Yooz Ejpžtan tsjii kuzzizpan'cha, jalla nižtiquiztan Yooz Majchkazza Yooz Ejpž juc'ant zuma kuz tjezñiqui. Nižaza Yooz Majch kjarquiz tii muntu žejl'cha. Niiz chiitaž cjen tii muntu žejlñipan'cha. Walja azzizza niiz chiitaqui. Nii Majchpacha u'chum ujnac'quiztan ticziicha, u'chum pertunta cjisjapa. Jalla nekztan arajpacha ojkičiicha. Jalla nicju arajpach Yooz Ejpž žew latuquiz julzi'cha, mantiñijapa.

⁴ Nii Yooz Majchqui tjapa anjilanc'quiztan tsjan chawc jiliri'cha. Nižaza tjapa anjilanc'quiztan tsjan zuma puesto tanzicha. ⁵ Yooz Ejpqi ana jakzilta anjilžquizimi tuž chiichi'cha:

“Am'cha wejt Majchqui. Jaziqui amquin wejt kamañal tjaa-u'cha”.

Jalla nuž cjian, ana jakzilta anjilžquizimi chiichi'cha. Antiz niiz zinta Majchquiz alajakaz nuž chiichi'cha. Nižaza Yooz Ejpqi niiz Majch puntuquiztan cjichizakazza:

“Wejrqui niiztajapa niiz Ejp cje'cha. Niiqui wejtajapa wejt Majch cjequi'cha”.

⁶ Wiruñ Yooz Ejpqi niiz zinta Majch tii muntuquiz cuchan'quiz pinsiscu tuž chiichi'cha:

“Tjapa wejt anjilanc'quiz wejt Majchquiz rispita”.

⁷ Yoozqui anjilanc'quiz puntuquiztan tuž chiichi'cha:

“Wejrqui wejt anjilanc'quiz cuchiñi'cha tsjii apura ojkiñi tjamižtakaz. Nižaza wejrqui wejtquiz sirwiñi anjilanc'quiz cjiskatu'cha tsjii uj peekstažtakaz”.

⁸ Pero niiz Majch puntuquiztan Yooz Ejpqi tuž cjichi'cha:

“Am'cha Yoozqui. Am mantiz puestuqui wiñayjapa cjequi'cha. Am mantizqui lijitumapan'kazza. ⁹ Amqui zuma lijituma mantiz pecñampan'cha. Yooz kuz quintra paañinaca panž chjaawjñam'cha amqui. Wejrt'cha am Yoozqui. Amquiz juc'ant honorchiz cjiskatchin'cha, čjul žejlñinac'quiztanami”.

¹⁰ Yooz Ejpqi niiz Majch puntuquiztan cjichizakazza:

“Amqui jilirim'cha, tuqui timpuquiztanpacha amqui anaž čjulquiztanami tii mundo paacham'cha. Nižaza am kjaržtan arajpacha paacham'cha. ¹¹ Amqui wiñayjapan želaqui'cha. Pero nii paata arajpachami yokami tucuzin'znaqui'cha. Tsjel zquitižtakaz tucuzin'znaqui'cha. ¹² Piizta zquitižtakaz tsjii latu ectaž cjequi'cha. Liwj campitaž cjequi'cha. Amzti ana nižta campiyaqui'cha. Amqui wiñay wiñayjapa cjequi'cha”.

¹³ Yoozqui niiz Majchquiz tuž cjichizakazza:

“Wejt žew latuquiz julzna, am quintranaca kjojchtan tjeczcama”.

Jalla nuž Yooz Ejpqi cjichi'cha niiz Majchquiz. Ana wira tsjii anjilžquiz nuž chiichi'cha.

¹⁴ Tjapa anjilanc'quiz ana cheraña ojklayñiqui, Yooztajapakaz sirwiñi'cha. Yoozqui ninaca cuchan'cha, liwriita žoñinac'quiz yanapi.

2

LIWRIIÑI TAKU IMPORTIČHA

¹ Jilanaca, cullaquinaca, Yooz puntu tjaajintanc'quiz juc'anti kuz tjaaz waquizi'cha, werar zuma kamañiquiztan tsjii kjutñi ana chjitžta cjisjapa. ² Tuquiqui anjilanc'quiz žoñinac'quiz chiichi'cha. Jalla nii chiitaqui walñita'cha. Jakzilat nii chiita jaru ana kamt'chaja, uj paachi'cha. Nekztan nii uj paañinacaqui ninac'ž ana zuma paatiquiztan jama castictapan cjissi'cha. ³ Nižaza tii timpuquiziqui zuma liwriiñi takuqui u'chumnacaquiz zumpacha kjanzt'ita'cha. Jalla nii liwriiñi taku ana catokaquiz niiqui, čkjaž Yooz castictiquiztan atipasajo? Anapanž nii castictiquiztan atipi atasa'cha. Primeraqui nii liwriiñi takuqui Jesucristo jiliriž paljaytata'cha. Nekztanaqui Jesucristuž tjaajinta žoñinacaqui nii liwriiñi takupacha u'chumnacaquiz lijituma paljaychi'cha. ⁴ Jalla nuž paljayan Yoozqui zuma pajk obranacami nižaza ispantichucanacami, nižaza tjapaman milajrunacami paachi'cha. Nižaza Yoozqui criiči žoñinac'quiz niiz munañpacama niiz Espiritu Santuz

tjaata kamañanaca tojunchiċha. Jalla niċta Yoozqui tjeeziċha, nii liwriiñi takumi ligitumaċha, jalla nii.

JESUCRISTUQUI ZOÑI CJISSICHA

⁵Yoozqui niiz wiñayjapa mantiz puestuquiz anjilanaca ana utchiċha. Jalla nii puntuquiztan cjiyrzcuċha. ⁶Tsjii cjiyrta Yooz takuqui tuž cjiċha:

“Zoñiċha anaž ċhjulumi. Yooz Ejp, ċkjažtiquiztan amqui zoñinaca cjuñjo? ċKjažtiquiztan zoñinacžquiz honorċiz cjiskatjo? ⁷Tii kjaž watanaca anjilanacaqui zoñžquiztan tsjan jilir puestuquiz žejlċha. Jalla nuž Yoozqui munchiċha. Nekztanaqui Yoozqui zoñžquiz juc'ant honorċiz cjiskataquiċha anjilanacžquiztan. Nižaza juc'ant zuma kamzqui zoñžquiz tjaataž cjequiċha. ⁸Yoozqui zoñž mantuquiz tjapa tii muntupacha utċha”.

Jalla nuž ċhiichiċha Yooz takuqui. Jaziċqui Yoozqui zoñž mantuquiz tjapa tii muntu žejlñinaca utchiċha. Jalla nižtiquiztan zoñž mantuquiz tjappachapankaz cjequiċha. Imazipanċha tjappacha zoñž mantuquiz žejlċha. ⁹Pero Jesucristuž puntu naya. Niiqui tsjii kjažtapacha anjilanacžquiztan upa jilir puestuquiz cjiskattataċha, zoñinacž laycu ticzjapa. Yooz zoñinacžquiz okzñiž cjen Jesucristuqui tjapa zoñinacž laycu ticziċha. Jalla nuž ticztiquiztan Yoozqui nižquiz juc'ant zuma honora tjaachiċha; nižaza Jesucristuqui juc'ant zuma kamaña tanzċha.

¹⁰Yooz cjen tjappacha žejlċha, nižaza nižtajapa žejlċha. Zuma Yoozqui pinsichiċha, tjapa niž maatinacaqui pruebanaca watžcu, nižtan ċhica honorċiz cjequiċha. Jalla nii pinsichiċha. Jalla nižtiquiztan Yooz Ejpqui pinsichizakazza, Jesucristuqui sufrisnaca watžcu, anċha zuma Liwriiñi cjisnaquiċha, jalla nii. Jesucristupankazza zoñinaca Liwriiñiqui. Jalla nii liwriiñi pinsitaqui anċha zumaċha. ¹¹Jaziċqui Jesucristuqui zoñinacžquiz Yooz irata zuma kamañċiz cjiskatasāċha. Nii zuma kamanchiz cjiskatñimi, nižaza nii zuma kamañċiz cjiskattanacami tsjii Yooz Ejpċhizkazza. Jalla nižtiquiztan Yooz Majċqui liwriita zoñinacžquiz “Wejt jilanaca” cjian ċhiizjapa anaž azza. ¹²Yooz tawkwirruquiz Jesucristuqui tuž cjiċha:

“Wejrqui wejt jilanacžquiz Yooz puntu ċhiizinaċha. Yooz partir zoñinacžtan žejlcan Yoozquin honora tjaāċha”.

¹³Cristuqui zakaz cjiċha:

“Wejrtċha Yoozquinakaz kuzziztqui”.

Wilta zakaz cjiċha:

“Yoozqui wejtquiz zoñinaca tjaachiċha, maatinacžtakaz. Yooz Tata, tekz žejlċha ninacami wejrmi”.

¹⁴Jesucristuž liwriita zoñinacaqui curpuchizza, nižaza ljocchizza. Jalla nižtiquiztan Jesucristuqui curpuchiz nižaza ljocchiz zakaz cjiŋiċha. Jalla nižta curpuchiz jciscu, ticziċha ana wal diablu tjananzjapa. Nii diabluqui konz poderchizza. Pero ticžtiquiztan Jesucristuqui diabluž poder atipċhiċha. ¹⁵Zoñinacaqui ticz ekscu diabluž mantuquizpan žejlċha. Nii zoñinaca liwriizjapa, Jesucristuqui ticziċha. ¹⁶Jesucristuqui tii muntuquiz tjonċhiċha, ana anjilanacžquiz yanapzjapa antiz Abrahamž majċmaatinacžquiz yanapzjapa. Jakziltat Jesucristužquin kuz tjaāċhaja jalla ninacaqui Abrahamž majċmaatinacžtakazza. ¹⁷Zoñinaca liwriiñi cjisjapa, Jesucristuqui zoñinaca iratpacha cjistanaċha. Jalla nuž zoñinaca irata cjian, Jesucristuqui zoñinacžtajapa zuma ligitum palt'iziñi cjiŋiċha Yooz yjċquiziqui. Okzñi kuzzizza uċhum palt'iziñiqui. Zoñinacžtajapa palt'iziñi cjian Jesucristuqui Yoozta zuma wilanažtakaz ticziċha. Jalla nižta ticziċha, ujċhiz zoñinacž laycu. ¹⁸Jesucristupacha sufrichiċha, nižaza diabluqui Jesucristo yanziċha ujċquiz tjojt-skatzjapa. Pero sufrisquiztanami diabluž yanžtanami atipċhiċha. Jalla nuž tjapa atipžcu Jesucristuqui zoñinacžquiz yanapi atasāċha, ana ujċquiz tjojtzkatzjapa.

3

JESUCRISTUQUI MOISESQUIZTAN TSJAN JILIRICHA

¹Yooz kamañċiz jilanaca, cullaquinaca, Yoozqui anċhucaquiz kjawziċha Jesucristužquin kuzziz cjisjapa. Jalla nižtiquiztan arajpach wajtċhiz mazinaca cjiŋinċhucċha. Anċhucqui Jesucristuž kuz zumpacha naya. Jalla niiqui uċhumnacalta tsjan jilir apóstol cuntaċha, Yooz puntu zuma tjaajinċhiz cjen. Nižaza uċhumnacalta timpluquiz langžni pajk jiliri cuntaċha, uċhumnacatan Yooztan zuma cjiskatċhiz cjen. ²Tuquiqui Yoozqui Moisés utchiċha tsjii puestuquiz. Moisesqui nii puesto zuma cumplichċha, Yooz kjuychiz zoñinacžquiz sirwican. Jalla nižta irata Yoozqui Jesucristo tsjii puestuquiz utchiċha. Jesucristo zakaz nii puesto zumapan cumplichċha Yooz kjuychiz zoñinacžtajapa. ³Tsjii kjuy kjuyñi zoñiqui nii kjuyquiztan tsjan honorċhizza. Jalla nižta irata Jesucristuqui Moisesquiztan tsjan honorċhizza. Jalla nuž waquizichiċha.

⁴ Zapa kjuyaqui tsjii zoñiz kjuytača. Pero Yoozza tjappacha paataqui. ⁵ Yooztajapa sirwiñi Moisesqui niiz puestuquiz zuma cumpliñi kamchiča, tjapa Yooz kjuychiz zoñinaca irpican. Moisesqui Yooz puntunaca tjaajinchicha. Jalla niža tjaajincan Moisequi Yoozquin sirwichicha. Wiruñaqi nii Yooz puntunacaqui tsjan kjana tjaajintatača. ⁶ Jesucristuzti anača Yoozquin sirwiñikazza. Antiz Yooz Majchpanča. Jalla niiqui niiz puestuquiz zuma cumpliñi kamchizakazza, Yooz kjuychiz zoñinaczquiz mantican, tsjii jilir maatiztakaz. Nižaza uħumnacača Yooz kjuychiz zoñinacaqui. Jakziltat tirapan Yoozquin tjurt'ichi kuzzizlaja, jalla niiča ultimu Yooz kjuychiz zoñiqui. Jesucristuqui taku tjaachiča, Yooz zoñinacaqui arajpachquin niiztan chica kamaquiča, jalla nii. Jaziqui jakziltat Jesucristuz tjaata takuž cjen chipchi kuzzizlaja, jalla niiča ultimacha Yooz kjuychiz zoñiqui.

ANA CHOJRU KUZZIZ CJEE

⁷ Jalla nii puntuquiztan Yooz Espiritu Santuqui Yooz tawk liwruquiz tuž cjiča: “Anztan Yooz kjawža nonžcu, ⁸ anaž chojru kuzziz cjee. Anħuca tuquita atchi ejpnacaqui ch'ekti yokquin žejlcan, chojru kuztan Yooz quintra cjisšiča. Chojru kuztan persun kuzcamakaz kamz pecchiča, Yooz žawjwa zjijquinzjapa. ⁹ Pusi tunc watanaca ninacaqui Yooz pajk obranaca cherchiča. Jalla nuž cheržcumi, tirapan Yooz žawjwa zjijquinz pecchiča. Anapan criyatča. ¹⁰ Jalla nižtiquiztan nii zoñinacz quintra žawjiča Yoozqui. Ninacz puntuquiztan Yoozqui tuž cjichiča: ‘Ninacz kuzqui tsjii kjutñipan pinsiča. Wejt zuma kamaña ana pajz pecča’. Nuž cjichiča Yooz Ejpqui. ¹¹ Jalla nižtiquiztan Yoozqui ninacz quintra žawjžcu, tsjii juramentužtan chiižinchicha, tuž cjican: ‘Anapan wejt famillquiz luzkatača, wejtan chica jeejzjapa’ ”.

¹² Jilanaca, cullaquinaca, persun kuzquiz cuitasa, Yoozquin ana criichi kuzziz ana cjisjapa. Anawal kuzziz cjequiz niiqui, ultim žejtñi Yoozquiztan zarakzkatta cjequiča. ¹³ Tii timpuquizkaz Yoozqui zoñinaca kjawznaquiča, jaziqui zapurapan porapat p'ekinchayasaquiča, Yoozquin nonznajo. Anapanž anħucquiqui persun uj paažcu incallskataquiča, Yooz quintra paazjapa. Jalla niža anawali paažcu chojru kuzziz cjisnasaca anħucquiqui. Nekztan Yooz kjawža ana nonžni atasaca. Anħucquiqui jalla niža anazum kuzziz ana cjisjapa, porapat p'ekinchayasaquiča. ¹⁴ Tuquiqui uħumquiqui Jesucristužquin kuz tjaachinħumča. Jakziltat tirapan ticzcama Jesucristužquin tjurt'ichi kuzziz kamčhaja, jalla niiqui ultimu Cristužtan tsjii kuzzizza.

¹⁵ “Tonjpacha tii Yooz taku nonžna: Anztan Yooz kjawža nonžcu, anaž chojru kuztan Yooz quintra cjee. Jaknužt anħuca tuquita atchi ejpnaca chojru kuztan Yooz quintra želatčhaja, anaž niža cjee”.

¹⁶ Egipto yokquiztan Moisés irpita zoñinacaqui, jalla ninacatača Yooz quintranacaqui. Yooz taku nonžcupacha ninacatača chojru kuzzizpan. ¹⁷ Nekztan Yoozqui pusi tunc wata ninacztajapa žawjchiča. Ninacz uj paatiquiztan žawjchiča. Nekztan ninacaqui ch'ekti yokquin walja ticziča. ¹⁸ Nižaza Yoozqui tsjii juramentužtan chiižinchicha, “Anapan wejt famillquiz luzkatača anħucquiqui wejtan chica jeejzjapa”, cjican. Jalla ninacača Yooz taku ana cazñinacaqui. ¹⁹ Jalla ninacaqui ana criichiž cjen, Yooz wajtquin ana luzi atchiča. Jalla nii kjanapacha tintintita cjesača.

4

YOOZ FAMILLQUIZ LUZA, NIIZTAN JEEJZJAPA

¹ Tuquiqui Yooz Ejpqui taku ecchiča tuž cjican, “Jakziltat weriž kjawža nonžaj niiqui, wejtan chica jeejnaquiča, nižaza liwriita cjesača”. Nii Yooz ecta takuqui tirapan walča. Jaziqui uħumquiqui persun kuz cuitila. Persun kuz ana cuitaquiz niiqui, ana Yoozquin chica jeejnachani. ² Uħumnacaquizimi tuquita ejpžquizimi nii zuma liwriiñi Yooz taku paljaytatača. Pero ninacaqui inakaz nonžiča, ana criichiž cjen. ³ Uħumquiqui nii liwriiñi taku catokžcu criichinħumča. Jalla nižtiquiztan liwriitaž cjen Yoozquin chica jeejža. Pero ninacz puntuquiztan Yoozqui cjichiča:

“Ninacz quintra žawjžcu, wejrqui tsjii juramentužtan chiičinča, tuž cjican: ‘Ninacaqui wejtan chica ana jeejnaquiča, anapan wejt famillquiz luzkatača’ ”.

Yoozqui tii muntu paažcu, nii langž žerziča; sojta tjuñinacakaz langziča. ⁴ Pakallak tjuñ puntuquiztan tsjii Yooz takuqui tuž cjiča:

“Pakallak tjuñquizquiqui Yoozqui tjapa niiz muntu paaz langžquiztan jeejziča”.

⁵ Tsjii zakaz Yooz takuqui cjiča:

“Nii uj paañi zoñinacaqui anapan wejtan chica jeejnasača, wejt famillquiz cjisjapa”.

⁶ Nii tuquita ejpnacaqui liwriiñi taku nonžcu ana Yooz famillquiz cjisšiča, Yooz tawk jaru ana kamchiž cjen. Jalla nižtiquiztan anziqiu iya zoñinacaqui Yooz famillquiz cjesača.

⁷ Yoozqui anzta timpuqui sitchiča, zoñinaca wilta kjawzjapa. Azk watanaca nii tuquita ejpnacžquiz chiičzu Yoozqui Davidžquiz chiikatchiča, tuž cjican:

“Anzta zoñinacami, nižaza jazta zoñinacami, Yooz taku nonžcu, ana chojru kuzziz cjee”.

Jalla nii Yooz takuqui tuquitanpacha chiižintacha. ⁸ Josuequi zoñinacžquiz ultimu jeejskattasaž niiqui, Yoozqui ana chiiatasacha, iya timpu želaquiča zoñinacž Yooz famillquiz jeezjapa. ⁹ Jalla nižtiqiztan anzta timpuquizzakaz Yoozquin kuzziz zoñinacqui Yooz famillquiz luzasača, Yooztan jeezjapa. ¹⁰ Jakziltat Yooz famillquiz luzzaja, jalla niiqui ch'aman kamznacquiztan jeejža, jaknužt Yoozqui niž mundo paaz langztiqiztan jeejžtchaja, jalla nižta. ¹¹ Jalla nižtiqiztan učumnacaqui Yoozquin tjapa kuz tjaz waquiziča, Yooztan jeezjapa, nižaza Yooz famillquiz kamzjapa. Učhum tuquita atchi ejpnacaqui ana criichiz cjen ana Yooz famillquiz luzziča, antiz castictatača. Jalla ana nižta casticta cjisjapa, učhumqui criizpanž waquiziča.

¹² Yooz takuqui žejtñi Yooz azzizza, zoñinacž kuzquiz zuma, ana zuma, jalla nii tjezjapa, nižaza cjuñskatzjapa. Nižaza nii Yooz takuqui tsjii porap latu archiz cuchillužtakazza. Pero tsjan ariča. Yooz takuča zoñž animquizimi kuzquizimi uj cjuñskatñiqui. Tsjii zoñž kuzqui parti zoñinacžquiztan chjojta cjesaž niimi, jalla nii kuzquiz Yooz takuqui uj cjuñskatasacha. Nižaza Yooz takuqui zoñž kuzquiz pinsitanacami tantiitanacami kjanapacha tjeeža, zuma ana zuma, jalla nii. ¹³ Yoozqui tjappacha paachiča. Jalla nižtiqiztan anaž jakziltami nižtiqiztan chjojžñi atasacha. Učhum pjalz tjuñquiziqui tjappacha persun kamañi puntuquiztan, nižaza kjažtat kamtchaja, jalla nii puntunacquiztan cuenta tjaastanča. Tjapa zoñinacž kamta puntunacquiztan Yoozqui liwž zizza, nižtiqiztan ana tsjii takumi chjojžñi atasacha.

JESUCRISTUCHA UCHUM PALTIZIŽIQUI

¹⁴ Jesucristuča Yooz Maatiqui. Jalla niiča učhum chawjc timplu jiliri cuntača. Nižaza niiqui arajpachquin Yooz yujcquin luzziča, učumnacaltajapa tsjii wali palt'iziñi cjisjapa. Jalla nižtiqiztan učhumqui Jesucristužquin kuzziz kamcan jalla nii kamzquiz tjurt'ichi kuzziz cjila. ¹⁵ Učhumqui Yooz irata zuma kamzjapa panž pjaltiča. Pero Cristuqui zuma okžñi kuztan učhum criichinacžquiz cjuñča, nižaza yanapasacha. Učhum irata Jesucristuqui pruebanaca watchiča. Ana uj paacan tjapaman pruebanaca watchiča. Jalla nižtiqiztan, Jesucristuqui zuma okžñi kuztan učumnacaltajapa palt'izinasacha. ¹⁶ Jalla nižtiqiztan čjul pruebanaca watanami učumnacaqui okžñi Jesucristužquin tjapa kuztan cjee. Yooz yujcquin macjat ana jiwjataquiča, učhum ujnaca pertuna mayizjapa, nižaza pruebanaca želan, Yoozquiztan mayizaquiča nii pruebanaca zuma watzjapa.

5

¹ Tjapa timplu jilirinacaqui zoñinacžquiztan illztatača, zoñinacžtajapa Yoozquin palt'izinajo. Nižaza nii timplu jilirinacaqui zoñinacž wilananacami Yooz yujcquiz timplu altarquiz nonžñitacha, zoñinacž ujnaca pertunta cjisjapa. Nižaza zoñinacžtajapa ninacž ofrendanaca Yooz yujcquiz tjeezñitacha. ² Timplu jilirinacapacha pruebanaca sufriča, parti zoñinaca irata. Nižaza uj paača parti zoñinaca irata. Jalla nižtiqiztan nii jilirinacaqui pasinziz kuzziz cjesača ana zizñi zoñinacžtajapami, nižaza tsjii kjutñi cjcijñi zoñinacžtajapami. ³ Ujchiz zakaz cjicanaqui nii timplu jilirinacami persun ujnacquiztanami nižaza parti zoñinacž ujnacquiztanami Yoozquin wilana tjaastanča, pertunta cjisjapa.

⁴ Nižaza anaž jakziltami timplu jilirž puestuquiz persun kuzcama luzasača. Yoozqui zoñinaca kjawža, nii puestuquiz utzjapa. Jaknužt Yoozqui Aarón cjeta zoñi utchaja, jalla nižta. ⁵ Nižaza Cristuqui anaž persun kuzcama palt'iziñi puestuquiz luzziqui. Yoozpankazza nii honorchiz puestuquiz utchiqui. Nižaza Yoozqui Cristuž puntuquiztan tuž cjičiča:

“Amča wejt persun maatumqui. Amquiz wejt kamañal tjaa-uča”.

⁶ Cristuž puntuquiztan Yoozqui zakaz cjiča:

“Amča zoñinacžtajapa palt'iziñi jiliriqui wiñay wiñayajapa. Jaknužt Melquisedec cjitaqui zuma palt'iziñi jiliri uchtatažlaja, jalla nižta”.

⁷ Tii muntuquiz kamcan Jesucristuqui Yooz Ejpžtan parličiča, nižaza Yooz Ejpžquin rocchiča, tjurt'iñi kuzzizpan kami yanapzjapa. Altu lawkžtan čhiican nižaza kaacan Yoozquin jalla nuž mayizichiča. Yoozqui Jesucristo liwrii atatča, učan cruzquiz ticzjapa. Pero Jesucristuž ticzquiztan ana liwriitaž cjenami Yooz Ejpqui nižquiz yanapchiča, Yooz kuzcamapankaz kamzjapa. Jesucristuqui Yooz Ejpžquin kuzziz cjen yanapatača. ⁸ Cristuqui Yooz Majch cjenami sufrichiča. Jalla nižta tii muntuquiz sufrichiž cjen Yooz Ejpž kuzcamapankaz kamchiča. ⁹ Jalla nuž tii muntuquiz sufrichiž cjenami, jalla niiča

Yooz kuzcamapankaz kamñiqui. Jalla nižtiquiztan zoñinaca liwriñiqui cjissičha. Jakziltanacat nižquiz cazzaja, jalla tjapa ninacaqui wiñayjapa liwriitaž cjequičha. ¹⁰ Yooz Ejpqui Cristo utchicha zoñinacžtajapa liwriiñi nižaza palt'iziñi cjisjapa. Jaknužt Melquisedec cjita zoñiqui palt'iziñi jiliri uchtatažlaja, jalla nižtapacha.

PERSUN KUZ CUITASAQUICHA

¹¹ Jalla nii puntuquiztan waljaž takunacaž žejlčha. Pero ch'amacha ančhucaquiz intintiskatzqui. ¹² Ažk watanaca ančhucqui criichinčucčha. Jaziqumi Yooz puntu tjaajñi maestrúnaca cjiwca cjiwčha. Pero wiltakaz ančhucqui tjaajinta cjis pecčha Yooz tawk pjasilanaca zizjapa. Ančhucqui wawanacažtakaz lichikaz pecčha Yooz tawk čjheri lujlquiztanacu. ¹³ Lichten mantinasñi wawažtakazza ančhucqui. Jaziqumi ligitum Yooz kamaña ana zuma kamiñčucčha. ¹⁴ Čjheri lujlquzi pajk zoñinacžtačha. Jalla nižta irata ch'aman intintazuc puntunaca zuma criichi zoñinacžtajapačha. Jalla ninacaqui zuma kamchiž cjen zumpacha tantiyasačha kamañ puntunaca, zuma, anazuma, jalla nii.

6

¹ Pjasil Yooz puntunacquižtan zizñi, cjee. Jesucristuž puntuquiztan tjaajintanaca zizzinčucčha. Jalla nižtiquiztan ančhucqui nii puntunacquižtan anaž iya tjaajinz pecasačha, jalla. Ančhucqui zizzinčuctačha, casticu zjijcñi paaznaca puntuquiztanami nižaza kuz campiiž puntuquiztanami, nižaza Yoozquin kuz tjaaz puntuquiztanami, ² nižaza bautismo puntuquiztanami, nižaza kjaržtan lanz cuzturumpi puntuquiztanami, nižaza ticziquiztan jacatatz puntuquiztanami, nižaza ultim pjalz tjuñi puntuquiztanami. Jalla nižtanaca zizzinčuctačha ančhucqui. ³ Yooz munan, iya Yooz puntunaca tjaajnasacha, juc'ant zuma kamañchiz cjisjapa.

⁴ Jakziltat kjanzt'ita Yooz taku catoktčhaja, jalla nuž catokzpacha Yooz quintra quejpsaja, jalla niiqui ana wila liwriita cjesačha. Jakziltat Yooz taku catoktčhaja, jalla niiqui Yooz kamañquiz luzziapančha, nižaza Espiritu Santuquzi niž kuzquiz luzzičha. ⁵ Nižaza ninacaqui Yooz taku zuma nayžcu catokchičha. Nižaza arajpachquiztan tjonñi azi pajchičha persun kuzquiz. ⁶ Jalla nižta Yooz taku catokchi zoñinacaqui Yooz quintra quepsnaquiz niiqui, anaž wila kuz campii atasacha zumquinaqui. Ninacž kuzqui chojrupan cjijsa. Jalla nižta cjiscu, ninacpacha Jesucristo Yooz Majch wila cruzquiz ch'awtažokazza, niž quintra zoñinacž yujquiz cjičjiñičha. ⁷ Tii quinto nonžna. Tsjii yokaqui zkala čhacza. Jalla nekztan chiñiž tjončha. Jalla nekztan nii zkalaqu zuma čjheriž tančha. Nižazaž pookčha, nii zkala čhjacñi zoñinacžtajapa. Nii yokaqui Yoozqui wintijchičha. ⁸ Pero nii yokaqui ch'apinacchizkaz cjisnasaž niiqui, inakaz cjequičha. Jalla nižtiquiztan pjalžta cjequičha, ana zuma. Jalla nekztan ujqin tewjkžnaquičha. Jalla nižtaž nii Yooz taku catokzpacha quejpsñi zoñiqui.

YOOZQUIN KUZZIPAN CJEE

⁹ Pecta jilanaca, cullaquinaca, jalla nuž chiižcumi ančhuca puntuquiztan anačha nižta cjiwčhiya. Ančhucqui liwriita cjiscu ultimpacha ančhucqui zuma Yooz kamañchiz kamaquičha. Jalla niiqui nužupančha. ¹⁰ Yoozqui ancha zumapančha. Ančhucaquiztan anaž tjatznasačha, ančhucaž zuma kamchiž cjen, nižaza ančhucaž Yooztan zuma munaziñi kuzziz cjissiz cjen. Ančhucqui jalla nižta kamañchiz cjen parti criichi jilanacžquiz sirwichinčucčha Yooztajapaqui. Tuquimi anzimi zakaz ančhucqui nižta zuma kamañchizza. ¹¹ Zapa mayni ančhucaquiztan nižta zuma kuzzizpan cjee, juc'ant juc'ant zuma kamañchiz cjisjapa, ticzcama. Ančhucqui tirapan tjewzna, arajpachquini Yooztan zuma kamz, jalla nii. Nižaza nii oracama, juc'ant juc'ant zuma kamañchiz cjee. Jalla niil pecučha. ¹² Ančhucqui ana jayrazñi kuzziz cjee. Antiz zuma Yoozquin kuzziz zoñinacžquiz yatekasa. Nižaza pasinziz kuzziz zoñinacžquiz yatekasa. Nižta kamñi zoñinacaqui Yooz chiita zumanaca tanznaquičha, tsjii irinsažtakaz.

¹³ Yoozqui Abrahamžquiz tsjii zuma taku tjaazcu, persun ačtan juramento paachičha. Niižquiztan tsjan jilir juramento tjaakatñi ana želatčha. Jalla nekztan persun ačtan juramento paachičha, ¹⁴ tuž cjan: "Ultimpacha wejrqui amquin zumanacal tjaazcačha, nižaza am majchmaatínaca walja mirkatačha". ¹⁵ Abrahamqui Yoozquin kuzzizpan tjewzcu, nii Yooziž tjaata taku tanzičha. ¹⁶ Tsjii juramento tjaañi zoñiqui nii juramento tanzñi zoñižquiztan tsjan jiliričha. Tsjii juramento paažcu, anaž iya parliz želasačha. Jalla nii puntuquiztan žeržtačha. ¹⁷ Jaziqumi Yoozqui tsjii juramento paažcu taku tjaachičha. Nekztan Yoozqui nii tjaata taku tanzñi zoñinacžquiz kjanapacha tjeež pecchičha, niž tjaata taku panž cumpliskataquičha, jalla nii. Yoozqui niž chiita taku ana campiyasačha. ¹⁸ Yoozqui taku tjaachičha, učhumqui nižtan čica kamaquičha, jalla nii. Nekztan juramento paachičha. Jalla nii pizc taku anapan campiyasačha tsjii tsjii čhicanauqui. Yoozqui ana toscara čiyasačha. Učhumqui Yoozquin macjatchinčumčha, niž cuitita cjisjapa. Učhum cuitiñi Yoozta taku cumpliñiqui. Jalla nižtiquiztan Yooz taku cumpliz

ora tjewčan p'ekinchayta kuzzizpan cjesača učumqui. ¹⁹ Jalla nii cumpliñi Yooziž chiita taku cjuñčupan učum kuz tjurt'ichi cjskatča, ana kuz turwayskatchuca. Nii taku cumpliñi Yoozqui warcu anclaztakaz, učum kuz tjurt'ichi cjskatča. Jesucristuž cjen Yoozqui niž tjaata taku cumplaquiča. Jesucristuqui arajpachquinpacha Yooz yujcquiz luzziča. ²⁰ Učumž tuqui luzziča, učumnacaltajapa palt'izinžjapa. Jesucristuqui zuma palt'iziñi cjissiča, jaknužt Melquisedec palt'iziñi cjitčaja, jalla nižta. Jalla nižtiqiztan učumnacaltajapa ultimu palt'iziñi puestuquiz luzziča.

7

MELQUISEDECZ PUNTO

¹ Nii Melquisedec cjeta palt'iziñiqui Salem wajt jiliritača, nižaza niž puestuquiz zinta arajpach Yooziž uchtatača. Melquisedecž timpuquiz Abrahamqui quintra reynacžtan tsjii quira zalchiča, ninacz zultatunacžtanpacha. Nekžtan Abrahamqui liwj atipchiča. Jalla nuž Abrahamž atipžtan Melquisedecqui Abrahamžtan zalchiča. Nekžtanacqui Melquisedecqui Abrahamžtajapa Yoozquin palt'izinchiča, Abrahamžqui Yooziž yanapta cjisjapa. ² Nekžtan Abrahamqui Melquisedecžquiz tjapa niž cantiquiztan diezmo tjaachiča. Melquisedec tjuuqui tuž cjiča, Yooz kuzcama zuma mantiñi, jalla nii. Nižaza Salem tjuuqui tuž cjiča, zoñinaca walikaz žejlča, jalla nii. Melquisedecž puntu cjiča, niž mantichiz cjen, zoñinaca walikaz žejlča. ³ Yooz takuqui anaž chiča, Melquisedecž maa ejpž puntuqiztanami, niž atchi ejpnacžqiztanami, niž majttiquiztanami, niž ticzqiztanami. Jalla nižtiqiztan palt'iziñitača Yooz Majch irata.

⁴ Jaziqui Melquisedecqui pajk jiliriča. Nii naya ančucqui. Učum tuquita ejp Abrahamqui quira atipžcu Melquisedecžquiz tsjii tunca parti niž cantiquiztan tjaachiča. Jalla nižtiqiztan Melquisedecqui Abrahamžqiztan juc'ant jiliriča. ⁵ Moisés lii jaru Levi cjeta majchmaatqiztan tjoñi zoñinacazakaz timplu jilirž puestu tanzasacha, zoñinacžtajapa Yoozquin palt'izinžjapa. Jalla nii timplu jilirinacaqui parti zoñinacžqiztan ninacz zelinchizqiztan diezmo cobriñitača. Aunquimi nii cobrita zoñinacaqui timplu jilirinacz familiatača. Tjapa ninacaqui Abrahamž ejpžqiztan tjoñitača. Jalla nižtiqiztan Melquisedecqui nii timplu jilirinacžqiztan juc'ant jiliriča. ⁶ Melquisedecžti ana Leviž majchmaatqiztan tjoñitača. Pero Abrahamqui nižquiz diezmo tjaachiča. Nižaza Melquisedecqui Abrahamžquiz wintizuna tjaachiča, Yooz Abrahamžquiz taku tjaachiz cjenami. ⁷ Wintizuna tjaañi zoñiqui tsjan jiliriča wintizuna tanžni zoñžqiztan. Anaž jakziltami nii razuna nicasača. ⁸ Tii muntuquiz kamcan zoñikazza učumnacaquiz diezmo cobriñiqui. Zoñinacača ticžniqui. Pero Melquisedecž puntuqiztanacqui Yooz takuqui niž ticz puntuqiztan ana chiča, wiñayjapa žejtjapažtakazza. ⁹ Melquisedecž timpu wattan Leviž majchmaatqiztan tjoñi timplu jilirinacaqui diezmo cobriñitača. Nii cobriñi zoñinacapacha Abrahamž majchmaatqiztan tjonchiča. Jalla nižtiqiztan Abrahamž diezmo Melquisedecžquiz pactiquiztan, ninacazakaz pactažokazza. ¹⁰ Abrahamž curpuquiz niž majchmaatinaca želatča, ima majttatača. Jalla nižtiqiztan Abrahamž Melquisedecžquiz diezmo pactiquiztan, Leviž majchmaatqiztan tjoñi timplu jilirinacaqui zakaz pactažokazza.

¹¹ Leviž parti timplu jilirinacaqui Israel wajtchiz zoñinacžquiz Moisés lii jaru kamkatchiča. Nižaza nii jilirinacaqui parti zoñinacžta Yoozquin palt'iziñitača. Nii Leviž parti zoñinacaqui Aaronž majchmaatqiztan tjoñitača. Jaziqui ninacaqui parti zoñinacžquiz Yooz yujcquiz zumapankaz cjskattasaž niiqui, anaž iya palt'iziñi pectasača. Nii wiruñ tjoñi palt'iziñiqui anaž Aaronž majchmaatqiztan tjoñiča. Antiz Melquisedecž partiquiztan tjonchiča. ¹² Palt'iziñi timplu jilirinacaqui campiitaž cjenaqui, lii zakaz campiitaž cjistantača. ¹³ Nii wiruñ tjoñi palt'iziñiqui Jesucristo jiliriča. Jesucristuqui anača Leviž partiquiztan tjoñiqui. Antiz Judaž majchmaatqiztan tjoñitača. Pero Moisés lii jaru anaž jakziltami Judaž partiquiztan timplu jilirž puestuquiz uchtatača. ¹⁴ Timplu jilirinacz puntuqiztan Moisesqui anaž čjulumi chičičiča Judaž parti zoñinacžquiz. Judaž parti zoñinacaqui anapan timplu jilirž puestuquiz luzasača. Pero kjanapachača Jesucristuqui Judaž partiquiztan tjoñi.

¹⁵ Jalla nižtiqiztan kjanapachazakazza Moisés lii campiitaqui. Melquisedecžtakaz Jesucristuča tsjemat timplu jiliriču, zoñinacžtajapa Yoozquin palt'izinžjapa. ¹⁶ Moisés liiqui cjiča, ticžni timplu jilirinacaqui Leviž majchmaatqiztan tjoñi zoñinacapankaz cjequiča. Jesucristuqui anaž nii lii jaru timplu jiliri cjissiča. Antiz niž wiñayjapa žejtñi kamañqiztan timplu jilirž puestuquiz uchtatača, wiñayjapa zoñinacžtajapa Yoozquin palt'iziñi cjisjapa. ¹⁷ Jesucristuž puntuqiztan Yooz takuqui tuž chiča:

“Amqui wiñayjapa timplu jiliri cjequiča zoñinacžtajapa palt'iziñi. Melquisedecž partiquiztan cjequiča”.

18 Tuqita liiqui nužquiz apatatziča. Nii liiqui ana azzizza žoñinaca zumapan kamkatzjapa. Jalla nižtiquiztan ana iya walča. 19 Nii Moisés lii jaru kamtiquiztan anaž jakziltami Yooz yujcquiz zumapankaz cjiskattaž atasacha. Jaziqui tsjii ew lii žejlča; učumnacaltajapa juc'ant zumacha. Nii lii jaru Jesucristuqui Yoozquin palt'iziñi puestuquiz luzziča. Jesucristuž cjen učumqui Yoozquin macjatasacha.

20 Yoozqui juramentužtan Jesucristo utčiča palt'iziñi puestuquiz. 21 Tuqita palt'iziñi timplu jilirinacaqui ana juramentužtan nombritatača. Pero tii Jesucristo timplu jilirizti juramentužtan nombritatača. Yooz takuqui tuž cjiča:

“Yooz Jiliriqui juramentužtan tuž mantičiča: Amqui wiñayjapa timplu jilirim cjequiča žoñinacžtajapa palt'iziñi, Melquisedec partiquiztan. Jalla nuž mantižcu, Yooz kuzquiz pinsitaqui wira ana campiyasacha”.

22 Nii Yooz chiitaž cjenacqui Jesucristuča tuqita timplu jilirinacžquiztan žoñinacžtajapa juc'ant zuma Yoozquin palt'iziñiqui. Jalla nižtiquiztan žoñinacaqui wiñaya liwriitapan cjequiča. Nii ew liiqui tuqita liinacquiztan juc'anti zumacha. 23 Nii tuqita timplu jilirinacaqui tamatača. Ninacžquiztan anaž jakziltami wiñaya timplu jilirž puesto tanzñi atčiča. Ninacaqui tjapaž ticža. 24 Pero Jesucristuzti wiñaya žetaquiča. Jalla nižtiquiztan wiñayjapa timplu jiliripanž cjequiča, žoñinacžtajapa Yoozquin palt'iziñijapa. 25 Jalla nižtiquiztan Jesucristuqui ultimupan wiñayjapa žoñinaca liwriyasacha. Jakziltat niž cjen Yoozquin macjataquiz niiqui, wiñayjapa liwriita cjequiča. Nižaza Jesucristuqui wiñaya žejtcen liwriita žoñinacžtajapa tirapan Yoozquin pjalt'izinaquiča.

26 Jalla nižta palt'iziñipanž pečča učumnacaqui. Jalla nii Jesucristuqui Yooz irata zumapankaz kamañchizza. Anaž jakziltami nižquiz tsjii uj tjojtнасacha. Niiqui ana zinta ujhizža. Ujhiz žoñinacžquiztan tsjematača. Arajpachquin Yooztan chica honorchizza.

27 Jesucristuqui parti timplu jilirinaca ana iratača. Nii parti timplu jilirinacaqui zapuru wilanapan tjaañitacha, persun ujnacquiztanami parti žoñinacž ujnacquiztanami. Jesucristuqui anapan nižta paasacha, ana ujhizža niiqui. Jesucristuqui tsjii wiltapankaz wilana tjaačiča. Wilana cunta niž persun curpu intirjichiča. 28 Moisés lii jaru ujhiz žoñinacaqui palt'iziñi puestuquiz uchtatača. Nii liinacquiztan wiruñ Yoozqui tsjii juramento paachiča, niž Majch palt'iziñi puestuquiz uchjapa. Nii Majchqui Yooz irata zumapankaz kamañchizza wiñayjapa.

8

EW LII ZEJLCHA

1 Weriz chitanacquiztan jalla tiiča chekanaqui, učumnacaltajapa tsjii zuma palt'iziñi žejlča, Jesucristupacha. Jalla niiqui arajpachquin Yooz Ejpž žew latuquiz julzi žejlča, Yooz Ejpžtan chica mantican. 2 Niiča ultim Yooz kjuychiz jiliriqui, učumnacaltajapa palt'iziñijapa. Nii ultim Yooz kjuy timpluqui anaž žoñiž paatača. Nižaza anača tii muntuquiz. Antiz Yooz Jilirž arajpach kjuyapankazza. 3 Zapa timplu jiliriqui niž puestuquiz kamcan, ofrendanacami wilananacami jalla ninaca tjaañiča. Jalla nižtiquiztan Jesucristo zakaz tsjii tjaazjapa necesitča. 4 Jesucristuqui tii yokquizkaz kamñi žoñi cjitasaž niiqui, anaž timplu jilirimi cjitasača. Tii yokquizpachača Moisés lii jaru timplu jilirinaca panž žejlča. Jalla ninacaqui tirapanž wilana tjaača Moisés lii jaru. 5 Pero ninacaqui ultim Yooz kjuy timpluquiz anaž sirwiča. Arajpachquin žejlča nii ultim Yooz kjuy timpluqui. Jalla nii timplu cunta tii yokquiz tsjii paata timplu žejlča tsjii fotožtakaz. Tuqui timpuqui Moisesqui Yooz cjitacama tsjii zkiz timplu paakatchiča. Ima paakatcan Yoozqui nižquiz mantičiča, tuž cjan: “Sinaí curquin amquiz tjeezinča, jaknužt wejt timpluqui paaztančhalaja, jalla nii. Jalla nii jarupankaz timplu kjuya kjuystanča”. Jalla nuž mantičiča Yoozqui. 6 Pero Jesucristuzti žoñinacžtajapa tsjan zumaž palt'izinasacha. Jalla niiča tuqita palt'iziñinacž kamañquiztan juc'ant zuma kamañchizqui. Nižaza tuqita liiquiztan tii anzta liiqui učumnacalta tsjan zumacha. Jesucristuž cjen tii anzta liiqui žejlča. Nižaza nii liiž jaru tsjii tsjan zuma kamañaqui compromittacha.

7 Tuqita tjaača liiqui juc'ant zuma cjitčhaj niiqui, anaž iya liiqui pectasacha. 8 Yoozqui tuqita lii jaru kamñi žoñinacžquiz ana zuma nayčiča. Jalla nii puntuquiztan Yooz takuqui tuž cjiča:

“Yooz Jiliriqui tuž cjiča: Wiruñta timpuquiztajapa wejrqui tsjii ew lii tjaa-acha Israel wajtchiz žoñinacžquizimi, nižaza Judá wajtchiz žoñinacžquizimi. 9 Nii ew liiqui tuqita ejpnacžquiz tjaača liiquiztan tsjemataž cjequiča. Tuquiqui wejrqui ninacž tuqita ejpnaca jwessinča Egipto yokquiztan. Nii timpuquizpacha wejt lii ninacžquiz tjaačinča; pero ninacazti wejt lii jaru ana cumplichiča. Jalla nižtiquiztan wejrqui ninaca jaytichinča. Jalla nuž cjiča Yooz jiliriqui. 10 Wiruñta

timpuquiz Israel zoñinacžtajapa tsjii ew lii tjaa-ača, jalla tuž: Jalla nii wiruñta timpuquiz wejrqui zoñinacž kuzquiz wejt lii zizkatača, kuzquiz cjiirtažtakaz. Nekztan wejrpacha ninacž Yooz cjeeča. Nižaza ninacaqui wejt partir zoñinaca cjequičha. ¹¹ Jalla nii wiruñta timpuquiz kamñi zoñinacaqui anaž porapat tjaañnasasača, ninacž mazinacžquizimi, nižaza ninacž jilanacžquizimi. Anaž tjaañnasača, “Yooz Jiliržquin paja” cjian. Antiz zapa mayni Yooz Jilirpankaz pajaquičha, tsjii zkol-tiquiztanpacha asta pajk zoñicama. ¹² Nižaza ninacž ujnaca pertunača, wejt okžñi kuzziz cjen. Nižaza ninacž ujnacquitzan tjatznacha wiñajapa”.

Jalla nuž cjiča Yooz takuqui. ¹³ Yoozqui nii ew lii puntuquiztan chiižcu nii tuquita lii apatatchiča. Nii tuquita liiqui watchiž cjen, inakazza. Wajilla liiwj tjatzaž cjequičha.

9

YOOZ ZKIZ TIMPLU

¹ Nii tuquita liiqui cuzturumpinacchizza, Yooz rispitzjapa. Nii cuzturumpinacaqui tii muntuquiz žejlñi Yooz timpluquizkaz paatatača. ² Primeraqui zkiz timplu želatča. Nii timpluquiz pizc kjuya želatča. Tsjii kjuyaqui ‘Yooztajapa T’akžta Kjuya’ cjitatača. Nii kjuyquiziqui tsjii pajk candelabra želatča, nižaza mesa želatča, Yooztajapa t’akžta t’anta nonzjapa. ³ C’uchquin tsjii kjuya želatča, ‘Yooztajapa Juc’ant T’akžta Kjuya’ cjitatača. Nii pizc Yooz kjuy taypiquiz tsjii pañ cortina želatča. ⁴ C’uchquin tsjii kor altara želatča, incienso ujjjapa. Nižaza tsjii caza želatča, Yooz tjaata lii chjojzjapa. Nii cazaqui kjuyltanami zawncanami koržtan t’ajlžtatača. Nii caj kjuyltan tsjii kor ojch želatča maná cjiča čhjerchiz. Nižaza Aaronž wara želatča. Nii waraqui ch’ojña c’ajchiča tsjii žejtñi muntiztakaz. Nižaza nii caj kjuyltan Yooz lii cjiirtanaca želatča. ⁵ Nii caj juñtan querubines cjiča želatča anjila irata paata. Nii querubinanacaqui wežlaž cherchi kjarchiztača; nii caj juntuñ kjara waazitača. Nižaza nii caj juntuñ ljocžtan t’ajwž tabla želatča, jalla niiqui ujnaca pertunta cjisjapatača. Jaziqui nii puntunacquitzan ana iya chiiž pecučha.

⁶ Jalla nuž t’acžcu timplu jilirinacaqui zawncchuc kjuyquiz luzluzñitača, lii jaru cuzturumpinaca paacan. ⁷ C’uchquin žejlñi kjuyquiz tsjii watquiz tsjii wilita luzñitača timplu chawjc jiliričui. Nii alajakaz jalla nekzičui luzasača. Jalla nuž luzcan wilana conta ljoc chjichñitača, persun ujnaca pertunta cjisjapami, nižaza parti zoñinacž ujnaca pertunta cjisjapami. ⁸ Jalla nižta liiquiztan Espiritu Santuquiči zizkatchiča, ima Moisés lii apatatzcan, nii Yooz kjuy timpluquiz paaz cuzturumpinacaqui walatča, nii. Nižaza jalla nuž walan čhjul zoñimi anapan c’uchquin luztača. ⁹ Nii tuquita liiqui Yooz puntunaca chiiča tii timpuquiz kamñi zoñinacžtajapa. Nii lii jaru zoñinacaqui ofrendanacami wilananacami tjaachiča. Jalla nuž tjaachiž cjenami nii zoñinacaqui Yooz yujquiz ana ujchiz nižaza zuma kuzziz ultimu ana cjskatta cjesača. Ninacaqui tirapan ujchiztača. ¹⁰ Jalla nii tuquita cuzturumpinacaqui jalla tižtakaztača: čhjeri tjaazmi, licz tjaazmi, kjaztan ajunzmi. Jalla nižta cuzturumpinacaqui zoñž corpu zawncankazza. Jalla nuž cjenami lii campiizcama nii cuzturumpinacaqui walatča.

¹¹ Wiruñ nekztan Cristuquiči tjonchiča. Jazic niičha Yooz timplu chawjc jiliričui; Yooz zumanaca tjaazjapa tjonchiča. Timplu chawjc jiliri cjian Yooz kjuyquiz sirwiča. Anaž tii yokquiz paata Yooz kjuyquiz sirwiča. Antiz arajpachquin Yooz ljijum kjuyquin sirwiča. Jalla niičha ultim Yooz kjuya. Tii yokquiz paata Yooz kjuyquiztan juc’ant zumača. ¹² Cristuquiči arajpachquin ultim Yooz kjuyquiz luzziča. Jalla nuž luzcan ana cabranacž ljocmi nižaza ana vac toronacž ljocmi chjitchiča. Antiz persun ljocžtan luzziča, zoñinaca wiñaya liwriita cjisjapa. Jalla nuž persun ljocžtan tsjii wiltakaz luzziča tjapa tižtajapa. ¹³ Tuquita liiqui tužutača: Cabranacž ljocžtanami, vac toronacž ljocžtanami ujchiz zoñinacžquiz t’ajwkñitača. Nižaza ujtja vacanacž kjupžtan ujchiz zoñinacžquiz llump’aczt’iñitača. Jalla nižta cuzturumpinaca zawncankazza; ana poderchiztača, ana ujchiz cjskatzjapa. ¹⁴ Cristuž ljoczi ancha juc’anti poderchizza. Nii ljocž cjen zoñinacž kuznacqui zuma cjskatasacha. Wiñay žejtñi Espiritu Santuž cjen Cristuquiči tsjii zuma wilana cunta persunpacha ticziča. Ana ujchiz cjian, niž ljoc Yoozquin tjaachiča, ujchiz zoñinaca pertunta cjisjapa. Jalla nižtiquiztan Cristuquiči zoñinaca liwriyasača. Cristuž cjen nii liwriita zoñinacaqui ninacž tuquita ana zuma kamañanaca jaytasača, nižaza zuma kamañchiz Yoozquin sirwasača.

¹⁵ Jalla nižtiquiztan Jesucristuž cjen Yoozqui ew lii ut’aychiča, zoñinaca ultim liwriita cjisjapa. Zoñinacaqui primer lii mantuquiz cjian, ujnaca paañitača. Pero Jesucristuquiči ticziča, nii paata ujnacquitzan liwriizjapa. Jalla nižtiquiztan jakzilant Yooz kjawžta cječhaja, jalla niiqui Yooz compromitta irinsa tanznaquičha; jalla niiqui wiñajapa Yooz-tan chica kamaquičha. ¹⁶ Tsjii žoñiqui testamento paachiž cjen, niž cuzazanaca tanñi

zoñinac̄quiz ut'aycha. Pero tic̄ztankaz nii testamentuqui walcha. ¹⁷ Nii testamento paañi zoñiqui tira žetan, nii testamentuqui anaž walcha. Antiz tic̄ztan, jalla nekztanž nii testamentuž walasača. Tic̄ztankaz niž cuzazanaca tanñi zoñinacaqui ultimu niž cuzazanaca tanznasača. ¹⁸ Jalla nižtiquiztan tuquita liiqui ut'aytatača, conta animal ljocžtan. ¹⁹ Moisesqui tjapa Yooz mantita liinaca kjanapacha paljayžcu nii liinaca ljocžtan ut'aychiča. Moisesqui tsjii chupic choma tanžcu, hisopo cjita parquic tjerchiča. Nekztan ljocžtan kjaztan t'ajžcu, jalla nekz nii para ch'ižcu, sucarpayñitača, zoñinac̄quizimi, liichiz libruquizimi. ²⁰ Jalla nuž sucarpaycan, Moisesqui tuž cjichiča: Tii ljocqui Yooz mantita liinaca walkatča ančhucaltajapa. ²¹ Jalla nižtazakaz Moisesqui nii ljocžtan Yooz kjuyquizimi, Yoozquin sirwiz cuzazanac̄quizimi sucarpayñitača. ²² Nii tuquita lii jaru jos tjapa cuzazanaca sucarpayñitača, Yooz yujcquiz zuma cjsjapa. Ljoc ana tjawkžcu ujnaca ana pertunta cjesača.

JESUCRISTUQUI ZOÑINAC̄Ž LAYCU TICZICHA

²³ Tuquita lii jaru nii Yoozquin sirwiz cuzazanacaqui Yooz yujcquiz wali cjsjapa jalla nižta cuzturumpinaca paastantača. Tii yokquiz željñi cuzazanacaqui fotožtakazza. Anača arajpachquin ultimu želasača. Arajpach Yooz zuma kamañchiz cjskatzjapa, nii animal ljocnacaqui anaž atasacha. ²⁴ Cristuqui persun ljocžtan ana zoñiž paata timpluquiz luzziča. Arajpach Yooz kjuyquizpacha luzziča. Jalla nicju anziqiu niiča učhumnacaltajapa Yoozquin palt'iziñiqui. Tii yokquiz željñi timpluqui tsjii fotožtakazza nii werar arajpach Yooz kjuyquiztan. ²⁵ Zapa wata timplu chawjc jiliriqui animalž ljocžtan Yooz kjuyquin luzñitača. Ana persun ljocžtan luzñitača. Pero Cristuqui tsjii wiltapanikaz wilana cunta cjissiča, ana wilta wilta. ²⁶ Wilta wilta wilana cunta ticztasaž niiqui, tii muntu kalltiquiztanpacha wilta wilta sufrican ticztasača. Tuquita timplu tucuzinta cjsicu tsjii wiltakaz Jesucristuqui parizquichiča. Nekztan niž ljoc tjawkžcu ticziča, tjapa ujnac̄quiztan zoñinaca liwriizjapa. ²⁷ Tjapa zoñinacaqui tsjii wilta ticstanča tii yokquiz. Jalla nekztan pjalžta cjequiča, Yooz yujcquiz zuma, anazuma, nii. ²⁸ Jalla nižta irata Jesucristuqui tsjii wilta tii yokquiz ticziča, wacchi ujchiz zoñinac̄ž laycu. Pero wiruñ wilta tii muntuquiz tjonaquiča. Nekztan zoñinac̄ž ujnac̄quiztan ana ticznaquiča. Antiz nižquiz tjapa kuz tjewwñi zoñinaca ultimu liwriyaquiča.

10

MOISES LIIQUI PJALTICHA

¹ Moisés liiqui Yooz zumanaca tsjii kolucullakaz tjeeziča. Ana ultimu kjana tjeeziča. Nii liiqui tuž cjicha: Wiruñ tjapa Yooz zumanaca tjonaquiča, jalla nii. Nižaza nii liiqui anaž ultimpacha Yooz yujcquiz zuma cjskatasacha, Yoozquin macjatñi zoñinac̄quiziqui. Nii lii jaru watay wata wilanakaz contača. Jalla nuž paažcumi, zoñinac̄žquiz anaž ultimpacha Yooz yujcquiz zuma cjskatta cjesača. ² Nii lii jaru paacan, zoñinacaqui ultimpacha Yooz yujcquiz zuma cjskattasaž niiqui, anapanž wilana tira onantasača. Nii wilana tjaañi zoñinacaqui ultimu ana ujchiz cjitasaž niiqui, zupaman cjitasača, nižaza persun kuzquiz ana iya cjuñtasacha čjul ujqiztanami. ³ Pero nii wilana tjaaž liiqui watay watapanž ujnaca cjuñkatča. ⁴ Vac toronac̄ž ljocmi cabranac̄ž ljocmi tjaatiquiztanami anapanž ujnac̄quiztan liwriyasača.

⁵ Jalla nižtiquiztan Cristuqui tii muntuquiz tjonžcu Yooz Ejpžquin tuž cjichiča: “Amqui animal wilananacami ofrendanacami ultimu ana pecasača. Antiz wejttajapa zoñiž curpu tjaczinchamča, zoñinac̄ž ujnac laycu ticzjapa. ⁶ Ujta animalanacami uj paatiquiztan tjaata ofrendanacami ultimu am ana cuntintu cjskatasacha. ⁷ Jalla nižtiquiztan wejrqui cjichinča: Wejt Yooz, tii muntuquiz tjonchinča, am kuzcama paazjapa. Jaknužt wejt puntuquiztan Yooz tawk liwruquiz cjjirtažlaja jalla nii cumplizjapa tjonchinča”.

⁸ Jesucristuqui cjichiča, “Yooz Ejpqui anaž pecča nižaza anaž jutztazza jalla tinaca: animal wilananacami, ofrendanacami, nižaza ujta animalanacami, nižaza uj paatiquiztan tjaata ofrendanacami. Tuquita liiqui nižtanaca tjaaz mantichiča. Jalla nuž mantita cjenami, Yoozqui anaž niikaz ultimu pecča”. ⁹ Nekztan Jesucristuqui cjichizakazza: “Yooz Tata, wejrqui tii muntuquiz tjonchinča, am kuzcama kamzjapa”. Jaziqui Jesucristuqui nii tuquita liinaca apatatskatchiča, nii lii cuzturumpinac̄žtanpacha. Nekztan ew lii ut'aychiča. Nii lii jaru Jesucristuqui wilana cunta intirjitatača. ¹⁰ Yooz kuzcama kamecan Jesucristuqui tsjii wiltakaz persun curpu wilana cunta intirjichiča, zoñinac̄ž ujqiztan ticzjapa. Jalla nižtiquiztan Yoozqui učhumnacaquiz zuma kamañchiz cjskatchiča.

¹¹ Timplu jilirinacaqui zapuru ninac̄ž puestuquiz atintichiča. Zapuru wiltan wiltan wilananaca Yoozquin tjaañitača. Pero nižta wilananacaqui ujnac̄quiztan anapan

zoñinaca liiwriyasača. ¹² Jesucristuztzi tsjii wiltakaz persun curpu wilana cunta intirjichiča, zoñinacž ujqiztan ticzjapa. Jalla nuž ticžcu, arajpachquin Yooz Ejpž zew latuquiz julziča, nižtan chica mantiñi cjsjapa. ¹³ Jalla nicju tjewžcan žejlča, niž quintranaca liwj atiptacama cjsjapa, niž kjojch koztan tječtažtakaz. ¹⁴ Jalla nuž zoñinacžtajapa tsjii wilta ticžcu, Jesucristuqu Yooz partiquiz žejlñi zoñinacžquiz wiñayjapa Yooz yujcquiz ancha zuma cjskatchiča. ¹⁵ Nižaza nii puntuquiztan Espiritu Santuqu chiiča, tuž cjian:

¹⁶ “Tuquita lii apatadžcu, wejrqui zoñinacžquiz tsjii ew lii tjaa-ača. Jalla nuž cjiča Yooz Jiliriqui. Wejrqui ninacž kuzquiz wejt linaca zizkatača, nižaza intintazkatača”.

¹⁷ Nekztan cjichizakazza:

“Ninacaž paata ujnaca ana iya cjuñznača. Nižaza ninacaž ana wali cjecitanacami liwj tjtaznača. ¹⁸ Jalla nižta ujnacqiztan pertuntažlaj niiqui, ana iya čjul wilanami pecasača”.

YOOZQUIN MACJATSPANZ WAQUIZICHA

¹⁹ Jilanaca, cullaquinaca, jaziqui Jesucristuž ticziž cjen učumqui ana jiwjatcan Yooz yujcquiz luzasača. ²⁰ Ew kamañchiz kamcanaqui ana jiwjatcan Yooz yujcquiz luzasača. Jalla nii ew kamañqui Jesucristuž tjaatača. Persun curpu wilana cunta tjaažcu, Jesucristuqu arajpachquinpacha Yooz yujcquiz luzziča, nii c'uchquin žejlñi cortina cjetžtažokaz. ²¹ Jesucristuča Yooz kjuychiz zoñinacžtajapa Yoozquin palt'iziñiqui. Jaziqui učumnacaltajapa palt'izinaquiča. ²² Jalla nižtiquiztan tjapa kuztan Yoozquin macjatz waquiziča. Nižaza Jesucristužquin kuzziz cjen ana jiwjatcan Yoozquin macjatz waquiziča. Jesucristuqu učumnacaž paata ujnaca pertunchiča, učumnac kuzquiz ana iya uj cjuñzjapa. Nižaza učum curpunacaqui tsjii zuma kjaztan awjtažokazza. ²³ Yoozquin macjatzcu Yooz famillquiz luzzinčumčiča. Jaziqui ana jiwjatcan tirapan Yoozquin tjurt'ichi kuzziz cjequiča. Nekztan Yooztan chica kamaquiča. Nii Yooztan kamzqui, jalla nii Yoozqui učumnacaquiz compromitchiča. Nižaza nii compromitchi Yooza taku cumpliñiqui. ²⁴ Jalla nižtiquiztan Yooz kamañquiz kamcan porapat zumpacha p'ekinchayasa, zuma munaziñi kuzziz cjsjapa, nižaza zuma obranaca paazjapa. ²⁵ Nižaza yekjap criichi zoñinacaqui zapa domingo ana ajcajczñiča. Ana nižta irata kama. Antiz učumqu porapat zumpacha p'ekinchayasa, zuma kamzjapa. Jesucristuž tjonz tjuñi žcatžinžquiča. Jalla nižtiquiztan juc'anti učumqui porapat p'ekinchayastanča.

²⁶ Werar Yooz taku catokžcupacha nekztan kuzinpan Yooz quintra quepsnaquiz niiqui, ana pertunta cjesača. ²⁷ Pero nižta cjecijiñinacžquiz Yoozkaz casticaquiča. Yoozqui niž quintranaca wiñaya casticaquiča infernuquin. ²⁸ Jakziltat Moisés lii ana cazzi cjitčhaja, nižaza pucultan čhepultan testicunaca nii ana caza puntu declartčhaja, jalla nekztan nii uj paañi zoñiqui ana okžcu conzpanikaztača. ²⁹ Jalla nižtiquiztan jakziltat Yooz Majch quintrapan quepsnačhaja, nižaza Yooz Majch liwriñi ljoc tjawkta puntuquiztan iñaračhaja, nižaza okžni Yooz Espiritu Santužquiz zawjwa zjijčhaja, jalla nižta paañinacaqui juc'anti castictaž cjequiča, nii Moisés lii quintra paañi zoñinacžquiztan cjen. Jalla nižta casticžpan waquiziča nižta zoñinacžtaqu. ³⁰ Učum pajta Yooz Jiliriqui tuž cjičiča: “Wejrčiča castiquiñtqui. Wejrqui zoñinacžquiz casticača, ujnaca paatiquiztan jama”. Jalla nuž cjičiča Yooz Jiliriqui. Nižaza Yooz takuqui tuž cjičiča: “Yooz Jiliriqui niž kjuychiz zoñinacž paatanaca pjalznaquiča”. ³¹ Jakziltat Yooz quintrapan kamčizlaja, jalla niiqui werar žejtñi Yooziž tantaž cjequiča. Jalla nuž Yooz tantaž cjequiz niiqui, nižtanacžquiz ancha ana waliž cjequiča.

³² Ančucaž Yooz famillquiz luztaž cjuñzna. Paljayta Yooz taku catokžcu, ančhucqui pasinziz kuztan ancha sufrichinčuča, quintranaca ancha žejlčhiž cjen. ³³ Yekjap ančhucqui ch'aanitatača, nižaza wjajttatača tjapa zoñinacž cheran. Nižaza yekjap ančuca jilanacaž nižta sufran, ančhucqui “Jesalla, wejt jilača niiqui” cjian declarchinčuča. ³⁴ Ančhucqui tsjii criichi zoñinaca preso tanta cjen okžni kuztan yanapchinčuča. Nižaza ančucaž cusasanaca kjañta cjenami, cuntintu kuzziz žejlchinčuča. Arajpachquin ančucałtajapa juc'ant zumanaca žejlča, wiñayjapa tjurñi. Jalla nii cjuñzcu, ančhucqui cuntintu kuzziz žejlchinčuča. ³⁵ Tjurt'ichi kuzziz cjian, jalla nii zuma kuzquiztan ana jayta. Ticzcama tjurt'ichi kuzziz cjequiz niiqui, Yoozquiztan pacta cjequiča juc'ant zumanacžtan. ³⁶ Ančhucqui pasinziz kuzziz cjee, Yooz kuzcama zuma kamzjapa. Jalla nekztan ančhucqui Yooziž compromitta zumanaca tanznaquiča. ³⁷ Yooz takuqui tuž cjičiča:

“Wajilla nii tjonñiqui tjonaquiča, anaž ancha ažk katasacha. ³⁸ Jakziltat wejtquiz kuzziz cjen wejt yujcquiz ana ujhiz cječhaja, jalla niiqui arajpachquin wejtan chica zumapan kamaquiča. Pero jakziltat wejt quintra quepačhaja, jalla nii zoñiča ana waliqu. Nižtan ancha anal jutzazuča”.

³⁹ Pero uĥumnacaĥa anapan Yooz quintru quejpnasaĥ niiqui, Yooziĥ anĥa ana waliĥ castictaĥ cjequiĥa. Antiz uĥumĥa tirapan Yoozquin kuzzizqui. Jalla nuĥ kamcan uĥum persun animu zumaĥ tĥjelinĥa, liwriita cjisjapa.

11

YOOZQUIN KUZZIZ ZOÑINACA

¹ Yoozquin kuzziz cjen, uĥumqui ultimupan zizza, Yooz taku cumplitapanĥ cjequiĥa, jalla nii. Niĥaza Yoozquin kuzziz cjen uĥumqui zizza, anzta timpuquiz ana cherĥcumi Yooz ĥejlpanĥa, niĥaza Yooz zumanaca ultimupan ĥejlĥa, nii. ² Uĥum tuquita atĥi maa ejpnacaqui Yoozquin kuz tjaachiĥa. Jalla nuĥ Yoozquin kuzziz cjen Yoozqui ninacĥ puntuquiztan “Zumaĥa ninacaqui” cjichiĥa.

³ Yoozqui tawkĥtankaz ĥiican tii muntu paachiĥa. Yoozquin kuzziz cjen jalla nii zizza, ultim werara jalla nuĥupan paata, jalla nii. Yoozqui ana chertanacquitan tii muntuquiz ĥejlĥinaca paachiĥa.

⁴ Yoozquin kuzziz cjen Abelqui tsjii zuma ofrenda wilana Yoozquin tjaachiĥa. Cainĥquiztan juĥ'ant zuma ofrenda Yoozquin tjaachiĥa. Abelĥ Yoozquin kuzziz cjen, Yoozqui Abelĥ tjaata ofrenda risiwĥiĥa. Niĥaza Abelĥ puntuquiztan Yoozqui ĥiichiĥa “Zumaĥa niiqui” cjican. Abel ticizĥ cjenami uĥumqui zizza, niiqui Yoozquin zuma kuzziztaĥa, jalla nii. Jalla nii zizcuqui uĥumqui Abelĥ zuma kamaĥa yatekasa.

⁵ Yoozquin kuzziz cjen Enocqui arajpachquin ana ticzi ĥjichtataĥa. Ana iya tii muntuquiz ĥejlĥiĥa. Yoozpantaĥa ĥjitchi. Yooz takuqui Enocĥ puntuquiztan tuĥ cjicha: Ima arajpachquin ĥjichtaĥ cjen, Yoozqui Enoc zuma kamaĥquiztan cuntintu cjissiĥa. Jalla nuĥ cjiĥtaĥa Yooz tawk liwruquiz. ⁶ Jakziltat ana Yoozquin kuzziz cjeĥaja, jalla niĥquiztan Yoozqui anapanĥ cuntintu cjesaĥa. Jakziltat Yoozquin macjatĥ pecĥaja, jalla niiqui criistanĥa, Yoozqui ĥejlĥa, jalla nii. Niĥaza criistanĥa, Yoozqui niĥquin macjatĥ pecĥi ĥoñinacĥquiz zumanaca tjaaquĥa, jalla nii. Jalla niĥta criichi ĥoñquiztan Yoozqui cuntintuĥa.

⁷ Niĥaza Yoozquin kuzziz cjen Noequi kĥaz juyzuquiztan liwriitataĥa. Ima kĥaz juyzu tjonan Yoozqui Noeĥquiz ĥiĥinĥiĥa, “Kĥaz juyzul cuchanĥcaĥa”, cjican. Jalla nii Yooz ĥiĥintaqui Noequi catokĥiĥa. Nekztan Yooz ĥiita jaru tsjii pajk warcu kĥuya irata kĥuyĥiĥa, niĥ familianacĥtanpacha liwriita cjisjapa. Jalla nuĥ Yoozquin kuzziz cjen Noequi tjeeziĥa, parti ĥoñinacaqui anĥa ujĥizta, jalla nii. Niĥaza Yoozquin kuzziz cjen Noequi Yooz zuma kamaĥa tanĥiĥa, tsjii irinsatĥakaz.

⁸ Niĥaza Abrahamqui Yoozquin kuzziz cjen, Yooz mantita ana jayrazcu cazziĥa. Yoozqui Abrahamquiz cuchanzjapa kĥawziĥa, yeĥja yokquin okajo. Niĥaza Yoozqui Abrahamquiz tuĥ cjichiĥa: “Wiruĥ wejrqui amquiz nii yoka tjaaĥa, irinsa cunta”. Yooz mantita jaru ojĥiĥa. Jakziquin ojĥtaĥaja, jalla nii ana zizatĥa. Jalla nuĥ cjenami Abrahamqui Yooz tawk jaru ana jayrazcu ojĥni ĥelatĥa. ⁹ Abrahamqui Yoozquin kuzziz cjen Yooz mantitacama nii Yooz tjeeĥta yokquiz kamĥiĥa. Yeĥja ĥoñ yoka cjenami, Yoozqui Abrahamquiz nii yoka compromitchiĥa, “Wiruĥ tii yoka amta cjequiĥa”, cjicanaqui. Jalla nii yokquizpacha kamcan, zkiz kĥuy tultunacĥiz kamĥitaĥa Abrahamqui. Jalla niĥta zakaz Isaacĥtan Jacobĥtan zkiz kĥuyĥiz kamĥitaĥa. Nii pucultanaqui Abrahamĥ irata tjewzizakazza Yooziĥ ĥiĥta taku cumpliscama. ¹⁰ Ultimu Abrahamqui arajpach wajtquin ojĥ tjewziĥa, wiĥaya tĥurĥi watja. Yoozqui nii zuma watja pinsichiĥa, niĥaza paachiĥa. Jalla nii zuma wajtquin ojĥ tjewziĥa Abrahamqui.

¹¹ Niĥazakaz Sarqui Yoozquin kuzziz cjen ica cjissinĥa, ĥawcwa cjicanpacha. Tsjii maĥĥchiz cjissinĥa, Yoozquin criichiĥ cjen. Sarqui tantiĥinĥa, Yoozqui niĥ compromitta taku panĥ cumplisnaquiĥa, nii. ¹² Jalla niĥtiquiztan Abrahamqui ticz irarĥiz cjenami tsjii maĥĥchiz cjissiĥa. Jalla nii maĥĥquiztan walja tama mirĥiĥa, walja tama arajpach warawaranacaĥtakaz niĥaza walja tama kot at pjilanaĥtakaz, jalla niĥta mirĥiĥa. Anĥa tamaĥ cjen, anaĥa kanchuca Abrahamquiztan tjonĥi maĥĥ maatinaca.

¹³ Tjapa nii ĥoñinacaqui, Abelĥtan Enocĥtan, Noeĥtan, Abrahamĥtan, jalla ninacaqui ticziĥa ima Yooz compromitta taku cumplisnan. Jalla nuĥ cjenami Yoozquin tirapan kuzziztaĥa. Yoozquin kuzziz cjen ninacaqui zizziĥa, Yoozqui niĥ taku wiruĥtajapa panĥ cumplaquiĥa. Jalla nuĥ kuzquiz zizcu cuntintutaĥa. Tii muntuquiz ĥejlcan ninacaqui “Yeĥja wajtĥiz ĥoñtaĥa”, cjiĥitaĥa. ¹⁴ Jalla niĥta ĥiĥinacaqui kjanapacha tjeeĥa, ninacaqui arajpach wajtquin ojĥ pecĥiĥa, nii. ¹⁵ Ninacaĥ ulanĥquita yoka cjuĥtasasĥ niiqui, nii yokquin cuttiĥi attasaĥa. ¹⁶ Ninacazti tsjan cusa yokaĥ pecatĥa, arajpach yokquin irantiz pecatĥa. Jalla niĥtiquiztan Yoozqui anaĥ azkatĥa, ninacaĥ “Wejt Yoozza”, cjican cjenacu. Yoozqui ninacĥtajapa tsjii zuma watja tĥaczinĥiĥa.

¹⁷ Nižaza Abrahamqui Yoozquin kuzziz cjen tjapa Yooz mantitanacami cumpliñitača. Yoozqui Abraham yanzicha, ultimu Yoozquiz kuzziz, ana ultimu Yoozquiz kuzziz, jalla nii. Jalla nuž yanzjapa Yoozqui Abrahamžquiz mantichiča, niž zinta majch wilana cunta tjaakatzjapa. Nii zinta majchqui Isaac cjitatača. Nekztan Abrahamqui niž zinta majch wilana cunta conijochiča. Nekztan conzmayatača. Pero Yoozqui nii conz apatatskatchiča, Abrahamž zuma cazñi kuz zicu. Niž tuquiqui Yoozqui Abrahamžquiz cjičičiča: ¹⁸ “Isaacž cjen amqui majchmaatinacchiz cjequičiča”. Jalla nuž taku tjaachi cjenami Abrahamqui niž zinta majch wilana cunta conijochiča. ¹⁹ Abrahamqui persun kuzquiz tantičičiča, Yoozza ticzinacami jacatatskatñiqui, jalla nuž tantiyatča. Abrahamqui persun kuzquiz persun majch conz cjičipantača. Jalla nižtiquiztan Isaac majchqui ticziquiztan jacatatchižtakaz cjišsiča.

²⁰ Nižaza Isaacqui Yoozquin kuzziz cjen Jacobžtan Esaužtan, jalla ninacžquiz maz-inčiča, wiruñtajapa ninacžta zamanaca cjequičiča, nižaza Yooz yanapta cjequičiča, jalla nii. ²¹ Nižaza ticz ora Jacobqui Yoozquin kuzziz cjen Josež maatinacžqui mazinčiča, Yoozqui ninacžquiz zamanaca tjaaquičiča, jalla nii. Nižaza Jacobqui atztan tjurtižcu Yoozquin rispitchičiča. ²² Nižaza Josequi Yoozquin kuzziz cjen ticz ora mazinčiča, Israel žoñinacqui Egipto yokquiztan ulnaquičiča, nii. Nižaza mantichiča, persun curpu tsijnaca Egipto yokquiztan chjichajo.

²³ Nižaza Moisés maa ejpqui Yoozquin kuzziz cjen Moisés nastiquiztan čhjep jiiz chjo-ziča. Ninacaqui cherčiča, ancha c'achja nii wawa, jalla nii. Tuquiqui Egipto chawjc jiliričiqui mantichiča, tjapa Israel lucmajch wawa contaj cjila, nii. Pero Moisés maa ejpqui Yoozquin kuzziz cjen nii chawjc jiliriž mantita ana ekišča. Moisés wawa ana conchiča. ²⁴ Nekztan Faraón chawjc jiliriž majtqui nii Moisés wawa uywassinča. Jalla nuž uywastiquiztan nii wawaquičiča. Jalla nekztan pajkžcu Moisesqui Yoozquin kuzziz cjen Faraonž maati cunta cjis anapan pecatča. ²⁵ Antiz Moisesqui Yooz illzta Israel žoñinacžtanpacha sufriz tantičičiča, uj paañi žoñinacžtan tsjii ratukaz cuntintu žejlz cjenpacha. ²⁶ Niž kuzquiz tantičičiča, “Egipto cusasanacžtan cuntintu kamz cjenpacha, Cristužtajapapanakaz sufrasača. Jalla nuž sufrichi kamchiž cjen ultimquiziqui juc'ant cusal cjeeča, ricachu kamzquiztan”. Jalla nuž cjan, Moisesqui Yooz compromitta zamanac kjutñi pinsatča. ²⁷ Nižaza Moisesqui Yoozquin kuzziz cjen Egipto yokquiztan ulančiča, chawjc jiliriž žawjta ortina ana ekscu. Niž kuzquiz tantičičiča jaru tjurtiči chjilčiča, niž kuztan Yooz cherčiž cjen.

²⁸ Nižaza Moisesqui Yoozquin kuzziz cjen Yooz mantita jaru zapa kjuyquiz pascua wilana conz mantichiča. Nekztan nii wilan ljocžtan zapa kjuy zanquiz sucarpayz mantichiča Israel žoñinacž primer maatinaca ana conta cjisjapa, ticzkatñi anjilžquiz. ²⁹ Nekztan Yoozquin kuzziz cjen Israel žoñinacqui Mar Rojo cjita pajk kota kajkičiča, kjoñ yokažtakaz. Nekztan Egipto quintra žoñinacqui nii kjoñiranpacha nii pajk kota zakaz kakatča. Jalla nuž taypičiqu kajkžcan tjapa nii Egiptonacqui kjazquiz ticziča.

³⁰ Yoozquin kuzziz cjen Israel žoñinacqui Jericó wajt muytata žejlñi pirkanaca pajlkatchičiča, pakallak tjuñi muytata ojklayžcu. ³¹ Nižaza Yoozquin kuzziz cjen Rahabqui ana ticzinča parti Jericó wajtchiz žoñinacžquiztan. Naaqui Israel wajtchiz awayt'iñinaca zuma risiwchínča. Jalla nižtiquiztan ana ticzinča. Tuquiqui putiriž žoñiča. Nekztan Yoozquin kuz tjaachinča. Pero parti Jericó wajtchiz žoñinacqui Yooz mantita ana caziča, werar Yoozquin ana kuz tjaachiča.

³² Yoozquin kuzziz puntuquiztan iya quintunaca žejlča. Pero timpuž pjaltičiča. Jalla nižtiquiztan ana chii atasacha Gedeónž puntu, Baracž puntu, Sansónž puntu, Jeftezž puntu, Davidž puntu, Samuelž puntu, nižaza profetanacž puntu. Jalla nii Yoozquin kuzziz žoñinacž quintunaca žejlča pero. ³³ Ninacaqui Yoozquin kuzziz cjen quintra žoñinaca atipchiča, nižaza zuma mantiñi cjišsiča, nižaza Yooz compromitta taku tanzičiča, nižaza ana wal leonacž atanaca chwczinčiča. ³⁴ Nižaza ana wal uj asñinaca tjess-inčiča, nižaza atipchiča, ninaca ana pajk cuchillžtan conta cjisjapa. Nižaza ana azziz žoñinacqui azziz cjišsiča Yoozquin kuzziz cjen. Nižaza quira zalcan walja azziztača, jalla nižtiquiztan quintra žoñinaca tjirančiča. ³⁵ Yoozquin kuzziz cjen Yoozqui yekjap maatakanacžtajapa ticzinaca jacatatskatchičiča.

Yoozquin kuzziz cjen yekjap žoñinacazti sufriskattača. Pero ninacaqui ana Jesucristo nicchiča, sufrisquiztan liwriita cjisjapa. Antiz tirapan tjurtičičiča, ticz cjenami. Jalla nuž ticziča, jacatatzcu juc'ant zuma kamañchiz cjisjapa. ³⁶ Yekjap žoñinacqui Yoozquin kuzziz cjen iñartatača. Nižaza wjajttatača. Nižaza carinžtan moktatača. Nižaza carsilquiz chawctatača. ³⁷ Nižaza Yoozquin kuzziz cjen yekjap žoñinacqui maztan čhajcžcu contatača. Nižaza yekjapanacqui taypiquiz pootžcu contatača. Yekjapanacqui sufriskattatača, werar Yoozquiztan quejpskatajo. Pero nii criiči žoñinacqui ana quejpsičiča. Yekjapanacqui Yoozquin kuzziz cjen cuchillžtan contača. Yekjapanacqui Yoozquin kuzziz

cjen uuzi zkizimi cabra zkizimi cajtža ojklajchiča. Ana iya zquitchiztača. Nižaza Yoozquin kuzziz cjen yekjap žoñinacaqui t'akjiri kamcan awantichiča; yekjapanacaqui ancha sufrisnaca awantichiča; yekjapanacaqui chjojritžtapan awantichiča.³⁸ Ana criichi žoñinacaqui nii Yoozquin kuzziz žoñinacžtan ana kamz waquiziča. Ana criichi žoñinacaqui ana zumapanča. Nii Yoozquin kuzziz žoñinacžti ancha zumača. Jalla nuž cjenami tii muntuquiz sufrican awantichiča, ch'ekti yokaran ojklajcan, curunacaran ojklajcan, maz pjet ajkquiz kamcan, nižaza yok pjetquiz kamcan.³⁹ Tjapa ninacaqui Yoozquin kuzzizpantača. Jalla nižtiquiztan Yoozqui ninacž puntuquiztan ticlarchiča, "Ninacača wejtquin kuzzizqui" cjicanaqui. Jalla nuž cjenami, Yooziž compromitta taku ninacžtajapa ima cumplissiča. Yooz taku cumplitaqui ana tanzicha.⁴⁰ Učumnaca cjužžcu, Yoozqui juc'ant zumanaca pinsichiča. Jalla nižtiquiztan ninacžtanami učumnacatanami ch-icapacha, nižaza tjapa Yoozquin kuzziz žoñinacaqui Yooz irata ancha zuma kamañchiz cjequiča.

12

YOOZ KAMAÑCHIZ CJEE

¹ Yoozquin kuzziz žoñinaca, jaziqui wacchi tuquita žoñinacaqui učumnacaquiz tjeeziča, Yoozquin kuzziz kamaña, jalla nii. Ninacaqui učumnaca muytatažtakazza. Ninacž zuma kamaña cjuñzla. Jalla nekztan tjapa anawalinaca paaz jaytila nižaza kuzquiz tjapa anawali pinsiskatñinaca ecla. Nekztan Yooziž tjaata kamañquiz tjurt'ini pasinziz kuztan kamla.² Nižaza učumqui Jesucristuž kamaña cjuñzla. Niiž cjen učumqui Yoozquin kuz tjaachinchumča. Nižaza niiqui učumnacaquiz juc'ant Yoozquin kuzziz cjskataquiča, ancha zuma Yooz kamañchizkaz cjisjapa. Jesucristuqui cruzquiz ticzcan sufrichiča. Cruzquiz ticzqui azzucatača. Pero Jesucristuqui ana turwayziča nii ticzjapa. Jalla nižtiquiztan arajpachquin Yooz žew latuquiz julzi žejlča, cuntintu. Jalla nuž cuntintu žejlz zizcu, nii sufriznaca awantichiča.

³ Jesusaž kamta cjuñzna. Niiqui ujchiz žoñinacž kjarquiz ancha sufrichiča. Jalla nii Jesusaž kamta cjuñžcu Yooz kamañchiz kamcan anapan ocha, tjup kuzziz cjee.⁴ Ančhucqui imaziž contača ujchiz žoñinacž ančhucquiz walja sufriskatanami.⁵ Yoozqui ančhucquiz chiižinchiča, niž maatinacažtakaz. Jalla nii ewjt'ini chiižinta ana tjtazna. Yooz takuqui tuž ančhucquiz chiižinča:

"Wejt maati, Yooz Jiliriz ewjt'ini chiižinta ana chjaya. Nižaza nižquiz casticta cjenami ana llajlla kuzziz cjee.⁶ Yooz Jiliriqui niž k'aayi maatinaca ewjt'iča; nižaza persun maatinaca azquichñi casticu tjaaza, wilta zuma cjičiyajo".

⁷ Jalla nižtiquiztan ančhucqui pasinziz kuztan Yooz azquichñi casticu awanta. Yooz Ejpqui ančhucquiz irpiča. Tjapa ejpnacaqui persun maatinacapanž ewjt'iča. ¿Tsjii ana nižta ewjt'ini ejp želasajo? Anaž cjesača.⁸ Jaknužt Yoozqui tjapa niž maatinaca ewjt'ičaja, jalla nižta Yoozqui ančhuc ewjt'izakazza. Ančhucqui ana ewjt'ita cjtasaž niiqui, ana litjum Yooz maatinaca cjtasača. Ančhucqui pamparan maatinacažtakaz cjtasača. Ana ultim Yooz famillchiz žoñinaca cjtasača.⁹ Ančhuc cjuñzna, ocjala cjicanaqui učum persun maa ejpqui ewjt'iničača. Nižaza ninacžquiz rispitchinchumtača. Jalla nižtiquiztan žoñi paani Yooz Epiž ewjt'itaqui juc'anti catokz waquiziča, zuma kamañchiz kamzjapa.¹⁰ Učum persun maa ejpqui tsjii timpupapakaz učumnacaquiz ewjt'ičiča, ninacž tantiitacama. Yooz Ejpzi učumnacaltajapa ewjt'iniča, učum tsjan zuma kamañchiz cjisjapa, niž irata ancha zuma cjisjapa.¹¹ Azquichñi casticunacquiztan učumqui sufrichumča. Casticz ora llaquita kuzzizčumča. Pero jakžiltat castictiquiztan tsjan zuma kamañchiz cjissilžaja, jalla niiqui ultimu cuntintu cjisnaquiča. Nižaza zuma kuzziz Yooz kuzcama kamaquiča.

YOOZQUIN TJAPA KUZ CJISPANCHA

¹² Jalla nižtiquiztan ančhucqui wilta azi tanzna, zuma kamzjapa. Kjaranacami owanacami otchižtakazza. Tjup kuzziz cjee, zuma kamzjapa.¹³ Yooz jiczquiz zuma ojklaya. Jalla nekztan anazuma ojklajni žoñinaca zuma kamañchiz irpita cjesača. Ančhucaz zuma kamtiquiztan ninacaqui zuma kamañchiz cjisnaquiča.

¹⁴ Nižaza tjapa žoñinacžtan zumapanž kamzjapa tjapa kuz tjaa. Nižaza Yooz irata ancha zuma kamañchiz kamzjapa tjapa kuz tjaa. Ana zuma kamañchiz cjequiz niiqui anaž Yooz Jiliržtan kamasacha.¹⁵ Yoozqui ančhucquin yanapz pecča. Nii zuma yanapta ana chjaya. Yoozquiztan anapan zaraka. Ana wal jar muntiztakaz ana cjee. Jalla nuž ana wal muntiztakaz cjequiz niiqui, ančhucatanami parti jilanacžtami ana wali kamañchiz cjesača.¹⁶ Nižaza nii ana zuma kamañchiz Esaúžtakaz ana nižta cjee. Esaúqui adulteriuquiz ojklajchiča, nižaza Yooz kamaña ana importaychiča. Esaúqui jilir majch irinsiztan tsjii lujlz čheržtan campiichiča.¹⁷ Nekztan wiruñ Esaúqui ejpžquiztan jilir majch irinsa tanz

pecatĥa. Niĥ eĥpqui Jacobĥzquiz tjaachitaĥ cjen Esaúĥzquiz ana tjaas atĥiĥa. Niĥ irinsa tjaatapanĥa. Wiruĥ Esaúĥqui anĥa kaacanami, ana jaknuĥzumi irinsa tanzĥi atĥiĥa.

¹⁸ Anĥucqui Yoozquin macjatĥzquichinĥucĥa. Anĥucqui anĥa Israel ťoĥinacaĥtakaz Sinaĥ curquin macjatĥzquichinĥucqui. Nii curquiz ťoĥinacaqui ojĥlayĥa, niĥaza lanĥa. Pero Yoozquin ana lanĥi atasĥa. Tuĥi ĥimpuĥi Israel ťoĥinacaĥ Sinaĥ curquin macjatan nii curuĥi ujznatĥa, niĥaza tsokĥi tsjirĥtan weeztataĥa. Niĥaza ĥorĥorĥimi lliwĥjliwĥjĥimi ťelatĥa. ¹⁹ Nekz ťejĥcan trompet jora nonziĥa. Niĥaza Yooz jora nonziĥa, ninacĥzquin paljayĥzquiĥi. Nii jora nonzĥi ťoĥinacaqui roĥĥiĥiĥa, ana iya ĥiĥzĥajo. ²⁰ Nii joraqui tuĥ mantichiĥa: “Jakziltat tii curquiz macjatĥzĥaĥaja, maztan ĥajc jawĥi contaĥ cjequiĥa, uĥ pajĥ cuchillĥtan contaĥ cjequiĥa. ťoĥinacami animalanacami niĥta macjatĥzĥaĥiĥa niĥqui, contaĥ cĥila”. Jalla nuĥ ĥiĥzinĥzquitiĥiztan Israel ťoĥinacaqui anĥa tsucĥiĥa, niĥta mantanaqui ana iya awanti atĥiĥa. Jalla niĥtiĥiztan roĥĥiĥiĥa, ana iya ĥiĥzĥajo. ²¹ Anĥa ispanĥichucanacataĥa nii ĥertanacaqui. Jalla niĥtiĥiztan Moisespachaĥa tuĥ ĥjichiĥi: “Wejrqui anĥal tsucĥa, niĥaza ĥjarkatĥa”.

²² Pero anĥucqui Sinaĥ curquin ana macjatĥzquichinĥucĥa. Anĥucĥti arajpach ťejĥiĥi Yoozquin macjatinĥucĥa, niĥzquin kuz tjaachiĥ cjen. Jaziĥi anĥucĥa arajpach Jerusalenĥ wajĥĥiz ťoĥinacaqui. Niĥaza Sionĥ ĥjita curquiz macjataĥokazza. Nii Sionĥ ĥjita curuĥi ĥjĥa, arajpach Jerusalenĥ watĥa, jalla nii. Arajpach Yooz wajĥtquin warank waranka anĥilanaca ťejĥiĥa, Yoozquin rispitzĥa ajĥzĥi. ²³ Niĥaza Yooz wajĥtquin anĥilanacĥtan ĥica Yooz wajĥĥiz ťejĥinacaqui ajĥza, Yooz wajĥĥiz ťoĥinacĥtanpacha. Jalla nii ťoĥinacĥ tjuunacaqui arajpach listiquiz ĥjirĥtaĥa. Niĥaza anĥucqui Yooz Jilirĥzquizpacha macjatinĥucĥa. Nii Yooza tĥapa pjalĥiqui. Niĥaza anĥucatan zuma kamaĥĥiz ťoĥinacĥ animunacĥtan Yooz wajĥĥizza. Yoozqui ninacĥzquiz niĥ irata anĥa zuma kamaĥĥizkaz ĥjiskatĥiĥa. ²⁴ Niĥaza anĥucqui Jesusiĥzquin macjatinĥucĥa. Niĥa ew acta ut'ayĥiĥ cjen ťoĥinacĥta tĥurt'iziĥiqui. ťoĥinacĥtajapa ticĥiĥa. Niĥaza ťoĥinacĥ laycu niĥ ljocĥtan sucarpaytaĥkaz ĥjichiĥa animal ljocĥtakaz. Jesusiĥ ljoc tĥawĥĥiz cjen, ťoĥinacaqui liwriita ĥjesaĥa. Abelĥ ljocqui ťoĥinaca ana liwriyasĥa. Jalla niĥtiĥiztan Jesusiĥ ljocqui Abelĥ ljocquiztan tsjan cusĥa.

²⁵ Jalla niĥtiĥiztan anĥucqui Yooz ĥiĥta taku anaĥ nicaquiĥa, panĥ catokz waquiziĥa. Tuĥi ĥimpuĥi Yoozqui Sinaĥ curquiztan Israel ťoĥinacĥzquiz ĥiĥiĥa. Nekĥtan ninacaqui nii ĥiĥta taku ana juyzu paachiĥa. Jalla niĥtiĥiztan ninacaqui castictataĥa. Anziĥi Yoozqui arajpachquiztan uĥhumnacaquiz ĥiĥzinĥzquiča. Nii ĥiĥzinta ana juyzu paaquiz niĥqui, panĥ castictaĥ cjequiĥa. Yoozquiztan anapan atipi atasĥa. ²⁶ Tuĥi ĥimpuĥi Yooz joraqui yokanaca ĥjekinskataĥa. Anziĥi ĥjĥa: “Tsĥiĥtan yokanacami arajpachami ĥjekinskataĥa”. ²⁷ “Tsĥiĥtan” ĥjicanaqui Yoozqui zizkatĥa, Yooz paata yokanacami arajpachanacami liwĥ kataquiĥa. Nekĥtan ana ĥjekinskattanaca, niĥkaz ťelaquiĥa. ²⁸ Yooz watĥaqui ana tĥatantaĥ ĥjesaĥa, panĥ ťelaquiĥa. Uĥhumĥa nii wajĥĥiz ťoĥinacaqui. Niĥaza uĥhumqui Yooztan ĥica mantaquiĥa. Jalla niĥtiĥiztan uĥhumqui Yoozquin ĥjizpan waquiziĥa. Niĥaza tĥapa kuztan, niĥaza humilde kuztan Yoozquinĥ zuma rispita, Yooz tsucĥuca azi tĥeezĥiz cjen, nii ĥjuĥzcu. Jalla nuĥ rispitan Yoozqui cuntintu cjequiĥa. ²⁹ ĥjuĥzna. Uĥhum Yooza tsĥi anawalinaca ujĥiĥi ujĥtakazqui. Jalla niĥa anawali ťoĥinaca casticĥiqui.

13

CHIIZINTANACA

¹ Jilanaca, cullaquinaca, porapat tirapan zuma munaziĥi kuzziz ĥjee. ² Niĥaza tĥonzĥi ťoĥinacĥzquiz zuma pan ĥjawĥzna. Jalla nuĥ ĥjawĥzcuqui yekĥap ťoĥinacaqui anĥilanacĥzquiz atintichiĥa, ana zizcu.

³ Carsilquiz ĥawĥta jilanaca panĥ ĥjuĥzna. Anĥucazakaz persun kuzquiz ninacaĥ ĥawĥtiĥiztan sint'iz waquiziĥa. Niĥaza sufriskatta jilanacĥzquiz ĥjuĥzna. Anĥucqui ĥurpuchiz ĥjicanaqui zakaz sufriskatta ĥjesaĥa.

⁴ Tĥapa anĥucqui lucutiĥiĥi zalĥzcu, zuma liĥitumaĥ ĥjicĥiya. Tĥunatan zalĥzcu zuma liĥitumaĥ kama, ana yekĥa maataĥtan ojĥklayasaĥa. Jakziltat adulteriuquiz ojĥklayĥaja, jalla niĥzquiz Yoozqui casticaquiĥa.

⁵ Anĥucqui anaĥ paazquin kuz tĥaa. ťejĥiĥi cusasanacĥtan cuntintukaz ĥjee. Yoozqui tuĥ ĥjichiĥa: “Wejrqui anĥuc anal jaytaĥa, niĥaza anal eĥaĥa”. ⁶ Jalla niĥtiĥiztan uĥhumqui ana jiwjatcan ĥiyasaĥa, tuĥ ĥjican:

“Yooz Jilirĥa wejtquiz yanapĥiqui. ťoĥinacaĥ wejtquiz ĥjulu paachi ĥjenami anal ek-snasaĥa”.

⁷ Ančhucqui icliz irpiñinaca cjuñzna. Ninacaqui ančhucaquiz Yooz taku paljaychicha. Jaknužt ninacaqui tjurt'ichi kuzziz ticzičhaja, jalla nii cjuñzna. Ninacaž Yoozquin kuzziz kamta jalla nižta irataž kama.

⁸ Jesucristuqui tuquitanpacha, anzimi, jaztanami tsjii kuzzizpanikazza, jalla niičha ana kuz campiiñiqui. ⁹ Nižaza ančhucqui tjapaman tsjemata tjaajintanacžquiz anaž incallskata. Cjuñzna, Yoozqui ančhucaquiz yanapaquičha, tjup kuzziz cjisjapa. Jalla niiqui tsjan yanapčha, čhjeri lujlz cuzturumpiquiztanaqui. Jakziltat nii čhjeri lujlz cuzturumpinac jaru kamčhaja, jalla ninacžtaqui anaž yanapčha juc'ant zuma kamañchiz cjisjapa.

¹⁰ Učhumnacaltaqui anačha animal wilana žejlčha. Tsjemat wilana žejlčha, Jesucristupacha. Tuquita timplu jilirinacaqui anapančha nii wilana lujlchuca. ¹¹ Tuquita lii jaruqui timplu chawjc jiliriqui conta wilan ljoc chjitchičha c'uchquin žejlñi Yooz kjuyquin, Yoozquin ofrenda tjaazjapa, ujnaca pertunta cjisjapa. Nii wilanž curpunacaqui wajt tjii pampiqui uññitačha. ¹² Jalla nižta irata Jesusaqui wajt tjiuquin ticzičha, niž persun ljoc cjen zoñinacžquiz Yooz ancha zuma kamañchiz cjiskatzjapa. ¹³ Ančhucqui ana wal kamaña eccu, Jesucristužquin macjatz waquizičha. Nekztan učhum listuž cjee, sufrizjapa. ¹⁴ Tii muntuquiz kamcan ana wiñaya tjurñi wajtchizčhumčha. Pero učhumqui arajpach watjaž ojkszjapa ancha tjewža. ¹⁵ Jalla nižtiquiztan Jesucristužquin sirwican učhumqui tirapan Yoozquin honora tjaaz waquizičha. Jalla nuž honora tjaacan wilana cuntaž cjequičha. Jaziqui učhumqui persun atžtan “Yoozqui honorchizkaj cjila”, cjican chiiz waquizičha. ¹⁶ Nižaza ančhucqui zuma paaznaca panž paa. Nižaza parti jilanacžtan ančhuca želinchizquiztan jama tojna. Nekztan ančhucaž zuma kamtiquiztan cuntintu cjequičha Yoozqui.

¹⁷ Ančhucqui icliz irpiñinaca cazpančha, nižaza ninacž jaru cjee. Ninacaqui ančhuc cuitiñičha. Nižaza nii icliz irpiñinacaqui, jaknužt criiči zoñinaca cuitiñizlaja, jalla nii Yooz yujcquin cuenta tjaastančha. Ančhuc zuma kaman, irpiñinacaqui cuntintuž ančhuc cuitaquičha, ana llaquizcu. Ančhucqui ančhuca irpiñinacžquiz llaquiskataquiž niiqui, anapanž cusa cjesačha ančhucaltajapaqui.

¹⁸ Wejtnacaltajapa Yoozquiztan mayizina. Wejrnacqui zuma kuztanpan kamučha. Jaziqui wejtnaca kuzquiz ana zinta uj cjuñučha. Chjulu paacanami zuma lijituma kamz pecučha. ¹⁹ Nižaza wejtnacaltajapa mayizinalla, ančhucaquin wilta apura tjonzjapa, ana iya atajta cjisjapa.

²⁰⁻²¹ Yoozza zoñinacž kuznaca walikaz cjiskatñiqui. Jalla niiqui učhum Jesucristo jiliriž ticziquiztan jacatatskatchičha. Jesucristučha učhum chawjc Awatiriqui uuzanaca itžñiztakaz. Niiqui persun ljocžtan ew acta ut'aychičha wiñayjapa.

Jalla nižtiquiztan Yoozqui ančhucaquiz zuma kamañchizpankaj cjiskatla, niž kuzcama kamzjapa. Nižaza Jesucristuž cjen Yoozqui učhum yanapla, zuma obranacami paazjapa, nižaza zuma kamzjapa. Ančhucaž zuma kamtiquiztan Yoozqui cuntintu cjequičha. Jaziqui Jesucristuqui wiñayjapa honorchiz cjila. Jalla nužoj cjila. Amen.

²² Jilanaca, cullaquinaca, ančhucaquiz rocučha, weriž chiižinta taku zuma kuztan nonznaquičha. Tsjii kjaž takunaca tii cartiquiz cjiyrchinčha. ²³ Učhum Timoteo jilaqui carsilquiztan liwriitačha. Jalla nii ančhucaquiz maz pecučha. Timoteoqui tekz waj tjonaquiž niiqui, nižtan wejttan ančhucaquin cherzñi okačha.

²⁴ Tjapa icliz irpiñinacžquin tsaanžinalla. Nižaza tjapa Yoozquin criiči zoñinacžquiz tsaanžinalla. Nižaza Italiaquiztan tjoñi jilanacaqui ančhucaquin tsaanžquičha.

²⁵ Yoozqui tjapa ančhucaquiz zumapanj yanapt'ila. Jalla nužoj cjila. Amén.

LA CARTA DE SANTIAGO

¹ Wejrtča Santiaguqui. Wejrqui Yooz Ejpž, nižaza Jesucristo Jilirž mantitacama okiñ zoñtča. Ančhucqui Israel wajtchiz zoñinacaqui tjapa nacionquin wichanzicha. Anchucaquin saludos apayžcuča tii cartiquiz.

PRUEBANACZ PUNTU

² Yoozquin criichi jilanaca, cullaquinaca, tii muntuquiz kaman tjapaman pruebanacaž žejlča. Chjulorami tsjii prueba tjonaquiz niiqui, ancha cuntintuž cjee. ³ Yoozquin tirapan kuzziz cjen, čhjul pruebanacami atipaquiča. Nižaza Yoozquin juc'anti kuzziz cjisnaquiča. Nekztan juc'anti Yoozquin tjurt'iñi kuzziz cjisnaquiča. ⁴ Nižaza tirapan Yoozquin tjurt'aquiz niiqui, Yooz irata ancha zuma kamañchiz cjisnaquiča. Zuma lijitum zoñipan cjisnaquiča.

⁵ Pruebanacaž amquiz tjonaquiz niiqui, nekztan am kuz turwayznaquiz niiqui, Yoozquin juc'anti mayiza, Yooz jicz puntu zuma zizñi cjisjapami, nižaza nii pruebanaca atipžjapami. Yoozqui ancha zumača. Jakziltat mayizaja, jalla nii zoñžquiz Yoozqui zuma yanapasacha. Niž okzñi kuzziz cjen, ana ujžcu yanapasacha, pruebanaca atipšjapa. ⁶ Yoozquin mayizican tjapa kuztan mayizizpanča. Ana paysnakñi kuzziz mayiziz waquiziča. Paysnakñi kuzziz cjesaž niiqui, tjamiž chjichta kjaz ljojkižtakaz cjesača, awizaqui Yoozquin kuzziz, awizazti ana Yoozquin kuzziz. ⁷⁻⁸ Nii payznakñi zoñiqui pizc kuzzizza. Jalla nižtiquiztan pizc kuzziz mayizan, ana nonžta cjesača. Yoozqui nii zoñžquiz ana yanapasacha. Nižaza nii pizc kuzziz zoñiqui anaž pinziz waquiziča, "Yoozqui wejtquiz yanapaquiča", cjcianaqui.

⁹ Jilanaca, cullaquinaca, yekjapa Yoozquin criichi zoñinaca porinacača. Nii zoñiqui Yoozquin criichiž cjen, Yooz maati cjisniča. Nižaza arajpachquin okaquiča, walikaz kamzjapa. Jalla nižtiquiztan cuutintupanž cjis waquiziča. ¹⁰ Jakzilta Yoozquin criichi zoñit ricachuquiztan porilla cjisnasaž niimi, cuntintupankaz cjis waquiziča. Nii zoñiqui tirapan Yooz maatiča. Tsjii pastuqui tsjii pacamakazza zuma pjajkjallchizqui. Nekztan niž pjajkjallaqui k'alaž chooča. Pjajkjallažtakaz tsjii timpupankaz ricachu cjesača zoñiqui. ¹¹ Tjuñiž kjaki siyanaqui pastu pjajkjallanacaqui k'ala chooča. Nekztan nii pjajkjallanacaqui katča. Anaž iya c'ajča. Nižtakaz ricach zoñinacaqui tsjii timpukaz ricu kamča. Ricachu kamcan tiripintit porinsnasača.

UJ PAAZ PUNTU, YOOZ PUNTU

¹² Čhjul prueba tjonanami Yoozquin tjurt'iñi kuzziz cjee. Nižta tjurt'aquiz niiqui, cuntintuž cjequiča. Yoozqui nii zuma tjurt'iñi kuzziz zoñinaczquiz ancha zuma kamaña tjaača. Nuž Yoozqui compromitchiča nižtan munazican sirwiñi zoñinaczquin. ¹³ Jakziltat uj paaz pecčhaj niiqui, anapanž Yoozquin culpasača, "Yoozqui wejtquiz ujquin tjojtscatz pecča" cjcianaqui. Yoozqui ana jakzilta zoñimi ujquiz tjojts munča. Nižaza Yoozqui uj paazqui anapanž persuna pecča. ¹⁴ Zoñinacz persun kuzqui ana zuma uj paaz pecča. Nekztan uj paazquin ojkača. ¹⁵ Chjulorami zoñinacaqui ana zuma kuzcama kamčhaj niiqui, ujquinpanž chjichtača. Nižaza jakziltami uj paañipan kamčhaj niiqui, wiñaya castictaž cjequiča.

¹⁶ Wejt k'ayi jilanaca, cullaquinaca, ana incalltaž cjee. ¹⁷ Yoozqui zumapanča, nižaza lijitumapanča čhjulquiztanami. Tjappacha zumanacaqui Yoozquiztanž tjonča, tjapa zumanacača tsewcta Yooz Epiž tjaataqui. Yoozqui tjuñimi jiižmi paachiča. Ninacz kjanaqui awisac zuma kjanča, awisac tsjirquiz weeztača. Yoozti anača nižta, zumapankazza. Anapan zoñi ujquin tjojtscatz pecča. ¹⁸ Yoozqui zuma kuztan uħumnacaquiz niž maati cjskatchiča. Yooz werar taku criichiž cjen, uħumnacaqui Yooz maatinaca cjisinčumča. Jalla nižtiquiztan uħumnacaqui parti criichi zoñinacz tuqui Yooz maatinaca cjisinčumča. Jalla nužupanča Yooziž pinsitaqui.

YOOZ TAKUNACA CATOKZPANCHA

¹⁹ Wejt k'ayi jilanaca, cullaquinaca, nonžna. Yooz taku nonzjapa listu cjee. Ančuca kuzquiz čhjul chiizmi tjonžaja, jalla nii chiizqui zumpacha tantiižcu, chiiz waquiziča. Tiizakaz cjiwča, anača orallac zawjžqui. ²⁰ Oralla zawjñi zoñinacaqui parti zoñinaczquiz anaž yanapi atasacha Yooz kuzcama kamajo. ²¹ Jaziqui ančuquui ana zuma kamañanacuztan jayta. Ancha uj paaznacuztan jayta. Nekztan humilde kuzziz Yooz tjaajinta taku zumpacha catoka. Nii Yooz takuquui ančhucž liwriyasacha.

²² Yooz takuqui anača nonzñeeka nonzqui, antiz catokspanča, ana persunpachquiz incallta cjeയാajo. ²³ Yooz taku nonzču jakzilta zoñit nii Yooz tawkcama ana kamčhaja, jalla niüča ana zuma zoñiqui. Tižtaž nii zoñiqui. Nii zoñiqui ispiwjquiz persun yujc cheržču, ²⁴ ojčha. Nekztan nii cheržta yujc tjažta. Nižtaž nii Yooz taku nonzñeeka nonzñi zoñiqui. Yooz taku nonzču, Yooz taku tjažta; ana nii Yooz tawkcama kamčha. ²⁵ Yekjap zoñinacazti tjapa kuz nonža Yooz zuma liwriüni taku. Kuzquiz chjojčha. Nonzču, ana tjažta, niücamaz kamčha. Jalla niüž zuma kamtiquiztan Yoozqui nii zoñžquiz wintissa, tsjan walikaz kamajo.

²⁶ Jakzilta zoñit “Yooz tawkcama zuma kamiñ zoñtčha wejrqui” chiüchaj niüqui, niüž atquiztan chiüchiz cuitazla. Anaž niüž ata cuitasaquüž niüqui, persunpachaz incallčha. Inapankaz cjüčha, “Yooz tawkcama zuma kamiñ zoñtčha wejrqui”. ²⁷ Jakzilta zoñit Yooz tawkcama zuma kamčhaj niüqui, t’akjir wajchallanacami zewallanacami yanapaquičha. Nižaza ujchiz zoñi irata anaž kamasacha. Jalla nii zoñiüča Yooz tawkcama zumaž kamñiqui. Jalla nii zoñiüča Yooz Ejpž yujcquiziqui ana ujchizqui.

2

JILANACZQUIZ ANACHA PJALI PJALI CJISQUI

¹ Wejt jilanaca, cullaquinaca, Jesucristo jiliričha ancha honorchiz Yoozqui. Ančhucqui nii Jesucristo jiliržquiz kuzziz kamcan, tjapa jilanacžtan kuz chicata chjits pecca. Anača pjali pjali cjisqui. ² Jalla tuž nonžna. Ančhucraž ajcziz cjen puculatan zoñinacaqui tjonačhani. Tsjiüqui ricachučha, kor surtijanacchiz, nižaza ancha zuma zquitchiz. Tsjiüti porillačha, tsjel zquitchiz. ³ Nekztanaqui ančhucqui ricachukaz zuma atintačhani, “Tucquin julzna” cjican. Nii poril zoñžquzti, “Nekzillakaz tsijtsna” cjüčan, už “Zana latullakaz julzna” cječhaj. ⁴ Nuž cjequüž niüqui, niwjtanaqui pjaliž cjüčiqui. Tjapa jilanacžtan ana chicata kuz chjüčha. Ana zuma kuzziz cjen, nižta cjüčüčha ančhucqui.

⁵ Nonžna, wejt k’ayi jilanaca, cullaquinaca. Tii muntuquüž Yoozqui pori zoñinaca illzičha, niüžquin ancha kuzziz cjeയാajo. Nižaza Yoozqui tsjii taku tjaachičha, tuž cjican: “Wejtquin kuzziz zoñinacaqui wejtjan chičaz kamaquičha. Nižaza jilirižtakaz wejtjan chičaz mantaquičha”. Jalla nii taku tjaachičha, niüžtan zuma munaziñi zoñinacžquiz. Jaziqui nii Yoozquin kuzziz pori zoñinacaqui nii tjaata taku tanznaquičha. ⁶ Ančhuczi pori zoñinaca ana rispüčha. Ricachukaz rispüčha. Pero ricachu zoñinacaqui ančhuc juc’anti langzkatčha. Nižaza jilirinacž yujcquüž ančhuc chjüčha, multanaca pacajo. ⁷ Nižaza ricahunacaqui Jesucristuž quintra ana zuma chiüchüčha. Pero zuma Jesucristuž cjen učhumqui cristiano cjeta tjuuchizčhumčha.

⁸ Jilanaca, cjiürta zuma Yooz takuqui tuž cjüčha: “Jaknužt persunpachquiz okzñamžlaja, jalla nižta okzñi kuzziz cjistančha zoñinacžquüzimi, lijitum mazižtakaz”. Niücamana kamaquü zuma kamsa. ⁹ Pero pjali cjüčüčhinacazti uj paacha. Yooz tawk quintra paacha. Jalla nii kjanapacha zizkatčha Yooz takuqui. ¹⁰ Jakzilta zoñit tsjii llapan Yooz mantita ana cazzaj niüqui, ujchizpančha. Parti mantitanaca cazziž cjenami Yooz lii quintra paachičha. Jaziqui castictaž waquzičha. ¹¹ Yoozqui tuž mantičha: “Anača adulterio paazqui”. Nižaza nii Yoozpacha mantičha: “Anača zoñi konzqui”. Adulterio ana paachi cjenami, jakzilta zoñit zoñi cončhaj niüqui, uj paacha. Yooz lii quintraž paacha. ¹² Yooz takuqui Cristuž puntu zakaz chiüčha. Cristučha učhum liwriüniüqui. Liwriüta zoñinacaqui čhjulü paacanami chiücanami zuma munaziz waquzičha. Jakzilta zoñit ana nuž kamčhaj niüqui, casticta cjequičha. ¹³ Nižaza jakziltat ana okzñi kuzziz kamchizžlaj niüqui, casticta cjequičha. Yoozqui niüžquiz ana zakaz okznaquičha. Pero jakziltat okzñi kuzziz kamchizžlaj niüqui, juyzuquüž liwriüta cjequičha, ana casticta cjequičha.

YOOZQUIN KUZIZ KAMZ PUNTU

¹⁴ Wejt jilanaca, cullaquinaca, jakzilta zoñit ana zuma kamčhaja, niüqui inakaz chiüčha, “Yoozquin kuzziztčha wejrqui” cjican. Nuž ata alaja chiyan, ana liwriüta cjesacha. ¹⁵ Nonžna. Tsjii jila cjicu už tsjaa cullaqui cjicu ana zquitchizlaja, nižaza ana čherchizlaja, jalla niüžquiz yanapž waquzičha. ¹⁶ Nii t’akjir zoñi cheržču tsjiiüqui ančhucakuiztan cječhani, “Walika okalla amqui, am curpu anam čh’uñuri naykataquičha; nižaza anam čheri eckataquičha” cjican. Pero ana čhjulumi nii t’akjir zoñžquiz yanapčhaj niüqui, ina chiüta tawkžtankaz okža. Nii pori zoñiqui pachpa t’akjirikaz žejlčha. ¹⁷ Pori zoñžquiz ana yanapčhaj niüqui, inapanikazza Yoozquin criütaqui. Nii ana yanapñi zoñiqui ana Yooz kamañchizqui. Inakaz pinsičha, “Yoozquin kuzziz zoñtčha wejrqui” cjicanauqui.

¹⁸ Yekjap zoñinacaqui cječhani, “Tsjiüčha Yoozquin kuzzizqui. Tsjiüti zuma kamañanacchizqui”. Pero wejrqui cjiwčha, ana zuma kamčhaj niüqui, žaknužt Yoozquin kuzzizqui tjeeznasajo? Anapanž tjeezñi atasacha. Zuma kamcan, Yoozquin kuzzizqui tjeeznasacha. ¹⁹ Zinta Yoozpankaz žejlčha. Ančhucqui nii zinta Yoozquin criüčha. Nii

walikazza. Pero zajranacami “Zinta Yoozpankaz žejlča” jalla nuž zakaz zizza. Jalla nuž zizcu, Yooz casticz tjuñi eksñičha. Pero Yoozquin eksñi cjenami ana Yooz mantitacama kamz pecča nii zajranacaqui. ²⁰ Ana zuma kamcan, jakzilat “Yoozquin kuzziztča” cjanan chiičhaja, jalla niiqui inakaz nižta chiičha. Zumzučha niiqui. Yoozquin kuzziz puntu zizñi cjisjapa, tuž nonžna. ²¹ Abraham, učum tuquita atchi ejpqui, Yooz mantitacama ojkčičha. Tsjii nooj Yoozqui Abrahamžquiz mantičičha tuž cjanan: “Abraham, am zinta majch, Isaac cjita, wilanažtakaz jawkwaquičha”. Yoozqui nuž mantičiž cjanaqui, Abrahamqui niž kuzquiz nii mantita payitačha. Pero niž majch Yoozquin wilana ljoktawk cjen, Yoozqui Abrahamžquiz atajčičha, nii zinta majch ana conajo. Jalla nuž Yooz mantitacama kamtiquiztan, Abrahamqui Yooz yujcquiziqui ana ujchiz nižaza zuma cjisšičha. ²² Abrahamqui Yoozquin kuzziz cjen, Yooz mantitacama zuma kamčičha. Nižaza zuma kamčič cjen Abrahamqui tjezičha, Yoozquin kuzzizpanča, nii. Nekztan Yooz mantita cazziž cjen, juc’anti Yoozquin kuzziz cjisšičha. ²³ Cjijrta Yooz takuqui tuž cjičha: “Yoozquin kuzzizpanča Abrahamqui. Nekztan Yooz yujcquiziqui Abraham ana ujchiz nižaza zuma cjisšičha”. Abrahamž kamtiquiztan učumqui zizza, nii Yooz takučha zuma razunaqui. Nižaza Abrahamqui “Yooz amigo” cjita tjuuchiztačha.

²⁴ Jaziqui ančhucqui zizza, zuma kamcan, Yooz yujcquiziqui ana ujchiz cjesačha, nii. Ana zuma kamcan, ata alajakaz chiičha, “Yoozquin kuzziztča” cjananaqui. Juñta kuzlakaz criyanaqui Yooz yujcquiziqui tira ujchizpanikaz žejlča. ²⁵ Nii puntuquiztan tsjiil-lazakaz cjiwčha. Naa Rahab cjiiti putirii maatakž puntuquiztan cjuñzna. Naaž wajtquiziqui pucultan Israel zoñinacaqui cuchanžquitatačha awayt’izjapa. Naa žonqui nii pucultan Yooz partir zoñinaca zuma atintičičha. Nekztan ana conta cjeয়ো নী zoñinaca yekja jiczquin cuchanchiñčha. Atipasñi yanapchiñčha. Jalla nižtiquiztan Yooz yujcquiziqui ana ujchiz cjisšičha, nižaza zuma kuzziz, naaž zuma kamčič cjen. ²⁶ Tsjiillazakaz cjiwčha. Tsjii zoñiqui ticžcu, animu ojkčha, janchi inakazza. Nižtapachaž tsjii ana zuma kamñi zoñiqui ticzižtakaz žejlča. Ana žejtz wirchizza. Inakaz chiičha, “Yoozquin kuzziztča” cjananaqui.

3

ATZTAN CHIIZ PUNTU

¹ Wejt jilanaca, wacchi zoñinaca anaž tjaajiñi cjis waquizičha. Tjaajiñi zoñinacaqui Yoozquiz cuenta tjaastanča. Nekztan ana zuma tjaajinchižlaja, niiqui yekja zoñžquiztan juc’anti castictaž cjequičha. Nii zizzinčhucčha ančhucqui. ² Tjapa zoñinacaqui ujnaca paacha. Jakzilta zoñit persun chiiitiquiztan ana ujchizlaja, jalla nii zoñičha ancha zuma-panqui. Persun chiiž zumpacha ewjasakuiz niiqui, jalla nekztan tjapa nii curpuzakaz ewjasñi atasacha, ana uj paazjapa. ³ Nonžna. Tsjii frenžtan cawalluqui irpita cjesačha, yawchi zoñž pecta jaruqui. ⁴ Nižtakazak zoñinacaqui tsjii kolta tuñžtan pajk warcumu chjičha, pjursanti tjamiž cjenami. Tsjii warcu joojooñi zoñimi jakzi pecanamı tuñžtan nii warcu chjičhasačha. Kjažta kolta tuñžtanami pajk warcumı joojowasačha. ⁵ Nižtakazak tsjii kolta ujmi wacchi muntinaca tjapznasačha. Nižtakazak učum chiiñi atami kjažta koltalla cjenami, niž chiiitiquiztan ancha mantiz atasacha. ⁶ Tsjii uj peektažtakazza tii ataquı. Tii ataquı čjul anawalinacami chiyasačha. Tii ataž cjen persunpacha ana zuma kamča. Nižaza tii ataž cjen yekja zoñinacžquiz ana zuma kamkatčha. Tii atazakaz ajriž jaruqui chiičha. ⁷ Tjapa animalanacami nižaza tjapa wežlanacami zoñž mantuquizpanikaz cjesačha. ⁸ Antiz anaž jec zoñimi persun chiiñi ata manti atasacha. Tii ana wal ataquı anaž jaknuž mantichuca. Tii ataquı ana wali chiiž pecñipanča. Tsjii wininožtakazza tii učum ataquı. ⁹ Učhumqui tii atžtan chiičan Yooz Ejpž tjuu aynakičhumpanča. Yooz Ejpqui zoñi paachičha niž irata kuzziz. Nižaza tii atžtanpacha chiičan Yooziz paata zoñinaca laykiñizakazza. ¹⁰ Tii atačha zuma ana zuma chiiñiqui. Jilanaca, cullaquinaca, jalla nižta chiičhiziqui anawalipanča. ¹¹ Tsjii zuma wiñiñiquiztan zuma kjaztan nižaza chjonanchi kjaztan anaž lewasacha. Anapanž tsjii wiñiñiquiz pizc punta kjaz želasacha. ¹² Nižtakazak tsjii tujquin mazk’a kjaztan nižaza ch’uyi kjaztan, jalla nii pizc punta kjaz ana želasacha. Nižtakazak tsjii muntiquiz tsjii punta frutapankaz pookñičha. Pizc punta fruta anaž pookasačha. Nižaza tsjii ch’uyi tuquiztan mazk’a kjaz ana cooznasačha.

¿JECT YOOZ TAWK JARU KAMÑI ZOÑI?

¹³ Jaziqui jakzilat Yooz taku zuma zizzaj niiqui, zumaž kamspanča. Nii zizñi zoñiqui humilde kuzziz zuma kamaña tjez waquizičha. ¹⁴ Jakzilta zoñit anawal iñiziñi kuz tjeezaja, nižaza persunpacha tucquin cjis pecñi kuz tjeezaja, jalla niiqui mit kuzzizpanča. Nižaza nii ana zum zoñiqui “Yooz taku zizintča” cjananami, Yooz tawk jaru ana kamča. ¹⁵ Nii zoñž kamañaqui anačha Yoozquiztanaqui. Antiz zoñžquiztanpankazza. Zoñž kuzquiz pinsitanac jaručha nii kamañaqui. Zajražquiztan tjonča. ¹⁶ Jakzilta zoñit anawal iñiziñi

kuzzizlaja, nižaza tucquin cjis pecñi kuzzizlaja, jalla nii zoñiz cjen ch'aasnacami nižaza tjapaman ana wali kamznacami žejlča. Nižaza jakzilta zoñit Yooz Epiž kamañchizlaja, jalla niiqui zumapankaz kamčha. ¹⁷ Nižaza niiqui pasinziz kuzziz cjen, zoñinacžtan zuma kamčha. Nižaza parti zoñiz razunanaca nonža. Nižaza nii zuma kamañchiz zoñičha okžñi kuzzizqui. Jalla nii zoñiqui zuma kamañanac jarupanž kamčha. Nii zoñiqui ana pjali cjiicjiñi kuzzizza. Antiz zuma kuzzizza. ¹⁸ Jakzilta zoñit pasinziz kuzziz zoñinacžtan kamčhaja, jalla niiqui zuma kamčha, nižaza parti zoñinacžquiz zuma kami yanapčha.

4

MAYIZIZ PUNTU

¹ ¿Jequiz cjen chjaawjkatas žejljo? ¿Jequiz cjen ch'aas žejljo? Ančhuc ana zuma kuzziz cjen žejlča niiqui. Ančhuca ana zuma pecñi kuzqui mantiz pecčha. ² Ančhucaž pectanaca ana žejlča. Nekztan ančhucqui kichassa, zoñi conañcama. Nižaza yekja zoñiz cusasa zmassa. Nii zmasta cusasa ana cunsiqui atžcu, nekztan chjaawjkataassa, nižaza kichassa. Ančhucaž pectanaca cunsičjapaqui, Yoozquiztan ana mayiziñchucčha. Jalla nižtiquiztan ančhucaž pectanaca ana žejlča ančhucalta. ³ Nižaza ana zuma mayizan, ančhucaž mayizitaqui ana nonžtačha. ¿Kjaztiquiztan ana nonžtajo? Ančhucqui ana zuma kuzquiztan mayizichinčhucčha. Persun kuzcamakaz kamzjapa mayizichinčhucčha. Nekztanaqui anapan nonžtatačha. ⁴ Yoozquiztan quejpsñi kuzziz jilanaca. Ana nižta cjee. Ujchiz zoñiz kamañquiz kuzzizlaj niiqui, Yooz quintračha ančhucqui. ¿Nii ana ziz ančhucjo? Jakzilta zoñit ujchiz zoñiz kamañquiz kuzzizlaj niiqui, Yooz quintraž cjišičha nii zoñiqui. ⁵ Anaž inapampa tuquita Yooz cjiirta takuqui tuž cjičha, “Yooz Ejpqui uchum kuzquiz niž Espiritu Santo cuchanžquičičha. Nii Yooz Espiritu Santuqui ancha pecčha, uchumqui Yoozquin alaja kuzziz cjisjapa, jalla nii”. ⁶ Ančhucaž Yoozquin juc'anti kuzziz cjisjapa, Yoozqui juc'anti yanapasachha. Nižaza Yooz takuqui cjičha, “Yoozqui humilde kuzziz zoñizqui yanapñipančha. Pero mita kuzziz zoñiz quintrapančha Yoozqui”. ⁷ Jaziqqui Yoozquin kuzziz cjee. Niž mantuquiz cjee. Zajraž ančhuc ujquiz tjojtskatž pecanami, Yoozquin tjurt'ichi kuzziz cjee. Nekztanaqui ančhucaquiztanacuqui zarakaquičha nii zajraqui. ⁸ Yoozquin macjata. Nižaza Yoozqui ančhucaquiz macjatžcaquičha. Uj paañinaca, ančhucqui uj paaz eca. Pizc kuzziznaca, Yoozquin tjapa kuzziz cjee. ⁹ Nižaza uj paažcuqui, llaquita cjee. Kaacan ančhucaž paata uj paja. Uj paažcuqui, anačha chipsqui. Juc'ant llaquizziza. Anačha cuntintu cjisqui. ¹⁰ Yooz Jilirž yujcquiziqui humilde kuzziz cjee. Nekztan Yoozqui ančhucaquiz honorchiz cjskataquičha.

ANACHA JILANACZ QUINTRA CHIICHIIZQUI

¹¹ Jilanaca, cullaquinaca, tsjižquinami tsjaaquinami anačha quintra chiizqui. Nižaza anačha quintra chuchqui. Jakziltat jilanacž quintra chiyachaja, už cullaquinacž quintra chiyachaja, jalla niiqui Yooz mantita jaru ana kamčha. Yooz mantitaqui tuž cjičha, “Porapat zuma munazizza”. Nii mantitacama ana kamaquizñi niiqui, nii mantitaqui ana waliztakaz nayaquičha. Nižaza nii Yooz mantita anal pecučha cjičha. ¹² Tsjiipankazza ultim mantiñi taku tjaachiqui. Yoozza niiqui. Jalla nižakazza ultim juezqui. Jaziqqui nii Yoozqui zoñinaca arajpachquin chjichasachha. Nižaza infieruquin chjatkatasačha. Jaziqqui ančuczti anaž jecmi arajpachquinami infieruquinami ojkkatasačha. Jaziqqui ančhuca jilanaca anačha pjalz peczqui.

TII MUNTUQUIZ ZOÑŽ ZETI PUNTU

¹³ Tsjiilla cjesačha. Nonžna. Yekjap zoñinacaqui ančhucaquiztan ancha chawjcwami antiñičha, tuž cjan: “Tonji jakat watja okačha. Nii watja irantižcu, cusasa campijan, paaz cancan zumal kamačha tsjii wata intiru”. Nuž cjiñičha. ¹⁴ Nižta chiižcum, anapanž zizza nii zoñiqui, jaknužt kamačhaja, čjulut watačhaja, jalla nii. Yoozpankazza tjappacha mantiñiqui. ¿Čhjululu irat ančhuca žejtž? Kuyiztakazza žejtžqui. Tsjii kuyiqui jecžcu tsjii upacamapankaz tjenčha. Nekztanž katčha. Nižtapachazakazza zoñiqui. Tsjii upacamapankaz ti yokquiz žejtčha. ¹⁵ Jaziqqui tuž chiiž waquiziz, “Yooz munanaqui, žetačha. Nekztan Yooz munanaqui langznachha, nižaza čjulumi paačha, nižaza ojklajachha”. Jalla nuž chiiž waquizičha. ¹⁶ Antiz yekjapaqui ančhucaquiztan chawjcwami antiñi kuzziz chiičha, ana tjapa čjulumi zizcu. Jalla nižta mit kuzquiztan chiizqui ana walipančha. ¹⁷ Jakziltat Yooz kuz zizzaž niiqui, Yooz kuzcama kamz waquizičha. Ana nii Yooz kuzcama kamčhaj niiqui, uj paačha.

5

RICACHU ZONINACZ PUNTU

¹ Ricachunaca, nonžna. Ančhucaquiz ana walinacaž tjonauquičha. Nii zizcu, kjawcan kaacan žejlz waquizičha. ² Ančhuca cusasanacaž mokaquičha. Ančhuca zuma zquiti-naca kjuriz lujltaž cjequičha. ³ Ančhuca juntjapta korinacami paaznacami inapankaz cjequičha. Ančhucqui ančhuca wacchi paaznaca ana gastichinčhucčha, zuma kamtanaca paazjapa. Jaziqui ančhuca ana okzñi kuzziz cjen casticta cjequičha. Nižta cjenami ančhucqui tira juc'anti paaznaca juntjapčha. ⁴ Ančhuc ricachu patrunanacaqui, tii muntuquiz ančhuca piyunanaca juc'anti langskatchinčhucčha. Ančhuca pastunaca zkalanaca ajzkatchinčhucčha, “Cusa pacaž” cjican. Ultimquiziqui koloculla pacchinčhucčha. Nii incallta piyunanacaqui ančhuca quintra quijchicha. Yoozpachačha nii piyunanacz quijta nonziqui. Jalla Yoozza walja azzizqui. ⁵ Ančhuc ricachu patrunanacaqui, tii muntuquiz ančhuca cusasanacchiz kamiñchucčha. Chjuluz pectanacami žejlčha ančhucaltaqui. Jaziqui tsjii cjew animalažtakaz cjissinčhucčha. Zoñiqui cjew animala illza conzjapa. Nižtapacha Yoozqui ančhuc illzičha casticta cjisjapaqui. ⁶ Ančhucqui ricachu patrunanaca, ana ujchiz zoñinaca kuzinpan casticchinčhucčha, conañcama. Nii zoñinacazti anatačha ančhuca quintraqui.

PASINZIZ KUZZIZ PUNTU

⁷ Jilanaca, cullaquinaca, učhum pajk arajpach Jiliriz tjonzcama pasinziz kuzziz cjee. Zkal puntuquiztan cjuñzna. Tsjii zkala čhjacchi zoñiqui chijñi tjonz tjewža, primer chijñi, taypi chijñi. Pasinziztan tjewža, ima zkala ajz timpu irantizcan. ⁸ Nižtazakaz ančhucqui pasinziz kuzziz cjee. Arajpach Jiliriz tjonz tjuñiqui wajillačha. Nekztan ana walinaquiztan liwriita cjequičha. Nii cjuñžcan, Yoozquin tira tjurt'ila. ⁹ Jilanaca, cullaquinaca, porapat anaž chuchasaquičha. Jakzilta zoñit chuchačhaj niiqui, Yooziz azquichtaž cjequičha. Nii azquichñi Yoozqui wajillaž tjonauquičha. ¹⁰ Jilanaca, tuquita Yooztajapa chijñi zoñinacaž puntu cjuñzna. Kjažta sufriz cjenami, Yoozquin tjurt'ichičha pasinziz kuztan. Nižtapacha cjee. ¹¹ Učhumqui tuž cjiñčhumčha, sufriz cjenami, “Yoozquin tjurt'ichi zoñinaca cuntintuž cjequičha”. Tuquiqui Job cjita jila želatčha. Niiž quintu zizza učhumqui. Jobqui pasinziz kuztan sufrizchicha. Nižaza Yoozquin tirapan tjurt'ichičha. Jalla nii sufriz wattan, Yoozqui niiz zuma pinsita cumplichičha nii Job cjita zoñžtajapa. Nižtapankazza Yoozqui zoñinaczquiziqui, ančha okzñi kuzzizpančha.

¹² Jilanaca, cullaquinaca, tičha chekanaqui. Anačha inapampa Yooz tjuuqui chiichi-izqui. Anapančha “Juro por Dios” cjican, chiichiizqui. “Iyaw” cjižcuqui, cumplispančha. “Anačha” cjižcuqui, anačha cjispančha. Werar chiizpančha, ana Yooziz casticta cjisjapa.

¹³ Jakžiltat sufračhaja, jalla niiqui Yoozquin mayiziz waquizičha. Nižaza cuntintu kamñi zoñimi Yooz wirsu itz waquizizčha. ¹⁴ Nižaza tsjii laa zoñi želan icliz jilirinaca kjawz waquizičha. Nii jilirinacaqui asiitižtan kullcan, Jesucristo Jiliržquiz mayizaquičha, laa zoñi žetajo. ¹⁵ Yoozquin tjapa kuztan mayizaquiz niiqui, nii laa zoñi čhjetnaquičha. Jesucristo Jiliriqui nii laa zoñi žaazkataquičha. Nižaza nii laa zoñiqui ujchiz želaquiz niiqui, pertuntaž cjequičha. ¹⁶ Jakžiltat zoñž quintra uj paáčhaja, jalla niiqui nii uj maztančha, “Am quintra tii uj paachinpančha” cjican. Nekztan Yoozquin porapat mayizaquičha. Nekztan ančhucqui čhjetintaž cjequičha. Yoozqui tsjii zuma zoñiz tjapa kuztan mayizitaqui nonža. Jalla nekztan Yoozqui tjaaquičha nii mayizitacama. ¹⁷ Cjuñžna, Elías cjita jilž puntu. Učhum iratačha nii jilaqui, zoñikazza. Pero Yoozquin tjapa kuztan mayizichičha, ana chijnajo. Nekztan čhjep wata chicatchiz ana chijnichičha. ¹⁸ Wiruñaju Elías cjita jilaqui wilta mayizichičha, chijñi apayžcajo. Nekztan Yoozqui chijñi apayžquichičha. Čhijnan, zkalanacaqui wilta pookchičha.

¹⁹ Jilanaca, cullaquinaca, tsjii zoñiqui Yooz jiczquiztan zarakachani. Nekztan Yooz jiczquiztan zarakchi zoñžquiz tuž paljayz waquizičha, “Ana zarakalla. Yooz jiczquiz cut'iscalla” cjican. ²⁰ Nekztan nii zarakchi zoñiqui niiz uj paaznaca ecaquiz niiqui, nižaza Yooz jiczquiz wilta quejppcaquiz niiqui, jalla niiz wacchi ujnacquiztan pertuntaž cjequičha. Infiernuquin ana okaquičha nii zoñiqui. Jalla nii zizza ančhucqui.

PRIMERA CARTA DEL APOSTOL SAN PEDRO

¹ Wejrtĉha Pedrutqui, Jesucristuž uhta apostoltqui. Jalla nižtiquiztan anĉhucaquin tii cartal cjiyržcuĉha. Anĉhucqui persun wajtquiztan wichanzinĉhucĉha wacchi yekja provincianac kjuťni, Ponto, Galacia, Capadocia, Asia, Bitinia, jalla nii provincianacquin ojkchinĉhucĉha. Jakziqint ojktĉhaja, jalla nicju kamĉha; ana persun wajtquiz kamĉha anĉhucqui. ² Yooz Ejpqui anĉhuc illziĉha, niiz partiquiz cjisjapa. Niiž tuqita pinsita jaru anĉhuc illziĉha. Nižaza Espiritu Santuqui anĉhucaquiz zuma kamañchiz cjisjapachiĉha, anĉhuc Jesucristuž kuzcama kamajo. Jesucristuž ticziž cjen anĉhuca ujnacaqui per-tutaĉha. Jaziqni anĉhucĉha Yooz wajtchiz žoñinacaqui. Yoozqui anĉhucaquiz zumaj yanapt'ila, nizaza anĉhucaquiz walikaj kamkatla.

EW KAMAÑCHIZ PUNTU

³ Uĉhum Jesucristo Jilirž Yooz Ejpqui honorchizkaj cjila. Yooz Ejpqui zuma okzñi kuzziz cjen uĉhumnacaquiz ew kamaña tjaachiĉha. Jesucristuž ticzcu jacatattiquiztan Yoozqui uĉhumnacaquiz ew kamaña tjaachiĉha. Ew kamañchiz cjan uĉhumqui tjewža arajpachquin Yooztan chica kamzjapa. ⁴ Nižaza ew kamañchiz cjan uĉhumqui Yooz tjaata irinsa tanznaquičha arajpachquin. Uĉhum irinsaĉha arajpachquin Yooztan kamzqui. Anaž ĉjul anawalinacami nekz želasĉha. Nii Yooz irinsaqui uĉhumnacaltajapa ĉhoj-taĉha. Jalla nižtiquiztan nii irinsaqui anaž jecmi akasaĉha. Tsji ew zquitiqni manchita cjesaĉha. Nižaza tsjii c'achja pjaljkallaqui chooĉha. Anĉhuca arajpachquin ĉhojta irinsaqui ana nižta cjesaĉha. ⁵ Arajpachquin anĉhucaltajapa tsjii ancha zuma kamzqui tjacžtaĉha. Jesucristuž tjonz tjuñquiziqui nii zuma kamzqui tjeežta nižaza tjaata cjequičha. Pero anziqni tii muntuquiz želan, nižaza anĉhuc Yoozquin kuzziz cjen, Yoozqui niiz aztan anĉhuc cuitaquiĉha.

⁶ Jalla nižtiquiztan anĉhucqui zuma cuntintu kuzzizĉhucĉha. Pero tii anzta timpuquiz anĉhucaltajapa anawalinacaž tjonchiz cjen llaquisauičha. Tii muntuquiz želan anĉhucqui pruebanaca watĉha. Nuž cjenami Yooz Ejpĉha anĉhuc cuitiñiqui, nižaza liwriiñiqui. Jaziqni cuntintuž cjee. ⁷ Anĉhuca kuzqui pruebanacžtan yanztaĉha, ultimu Yoozquin kuzziz, ultimu ana Yoozquin kuzziz, jalla nii tjeežta cjisjapa. Jakziltat pruebanacžquiztan sufranami tirapan Yoozquin tjuť'ichizlaja, jalla nižta kuzziz žoñiqui ancha valorchizza, c'achja kor paazquiztan cjen juc'anti. ĉjul c'achjanacami anaž tjuřĉha, akzñipanikazza. Korimi ujqiz t'azinta cjenauqui, jiñipanikazza. Nekztan pjalzñiĉha ana walinaca. Pero zuma pjalžta korimi ana tjuřñipanikazza. Yoozquin kuzzizpan žoñinacaqui anaĉha nižtažtakaz. Antiz tjuřñipanikazza. Anĉhucĉha Yoozquin lijitum kuzziziqui. Jalla nižtiquiztan Yooz Ejpqui anĉhuc zuma risiwaquičha, nižaza honoraž tjaaquičha, Jesucristo wilta tjonz tjuñquiziqui.

⁸ Anĉhucqui Jesucristužtan munaziĉha, kjažta ana cheržcumi. Nižaza ana cheržcumi niizquin kuzzizza. Jalla nižtiquiztan anĉhucqui ancha cuntintuž ĉipža. Žoñ takunacžtan uĉhum cuntintu kuz puntuquiztan ana zuma intintaskati atasĉha. Nižta cuntintu kuzqui Yoozpaĉaž ĉhipskaĉha. ⁹ Anĉhucqui Yoozquin kuzzizpanĉha. Jalla nižtiquiztan ancha zuma kamañchizza. Wiñaya Yooztan walikaz kamĉha.

¹⁰ Yoozqui niiz okzñi kuzziz cjen anĉhucaquiz yanapĉha nižtan zuma kamajo. Uĉhumnacaltajapaĉha nii Yooziž yanaptaqui. Jalla nii Yooziž yanaptaqui mazinĉiĉha tuqita profetanacaqui. Nii Yooztajapa ĉhiñi profetanacaqui Yooztan kamz puntu walja istutiichiĉha nii puntu iya iya zizjapa. Walja kuzquiz pinsichiĉha tsjan zuma intintajo. ¹¹ Cristuž Espiritu Santuqui profetanacž kuzquiz zizkachiĉha, jalla tuž: Yooziž cuĉhanžquita Cristuqui sufraquičha; nižaza sufrizcu walja honorchiz cjequičha. Jalla nii puntunaca profetanacaqui zizkattataĉha. Pero tsjan kjana ziz pecatĉha, žĉhjulorat Cristo tjonaquejo, nižaza jaknužt niiz tjonz wataquejo? Jalla nii ziz-japa ancha pinsatĉha. ¹² Espiritu Santuqui tuqita profetanacžquiz Yooz pinsitanaca zizkachiĉha, uĉhumnacaquiz maznajo. Anataĉha ninacžtajapakaz nii zizkattaqui, antiz uĉhumnacaltajapazakaz. Jaziqni anzta timpuquizkaz nii tuqita mazintaqui kjanapacha kjanzt'iĉha. Liwriiñi Yooz taku paljayñi žoñinacaĉha nii puntunaca kjanzt'iñinacaqui. Espiritu Santuqui arajpachquiztan cuĉhanžquitaĉha, kjanzt'iñi žoñinaca yanapzjapa. Jalla nii kjanzt'ita puntuquiztanaqui arajpachquin žejlñi anjilanacami juc'ant intintazñi pecĉha.

¹³ Jalla nii puntunacquiztan ĉhižcu, jalla tuž anĉhucaquin ĉhižinz pecuĉha. Zumpacha tantiya, zuma razunžtan. Ewjt'iñi kuzziz cjee. Tjapa kuztan tjewža, Yooz irata zuma kamañchiz cjisjapa. Jalla nižta zuma kamaña anĉhucaquiz tjaaquičha Yoozqui, Jesucristuž tjonz tjuñquiz. ¹⁴ Anĉhucĉha Yooz zuma cazñi maatinacaqui. Jaziqni zuma kamañchiz

cjee. Ima Yooz maati cjican, tuqita ana wali paaz pecñi kuz jaru kamchinčucħa. Yooz kamaña ana pajchinčucħa. ¹⁵ Jaziqui, Yooz maati cjican, niħta ana wali pecñi kuz mantuquiz ana cjiskata. Anziqui ċħjulu paacanami zuma kamañchizkaz cjee, jaknuħt anħuc kjawzñi Yoozqui zuma kamañchizpanħlaja, jalla niħta. ¹⁶ Yooz tawk liwruquiz Yooz Ejjpqi tuħ cħiħa: “Wejrqui zuma kamañchizpankaztħa. Jalla niħtiquiztan anħuczakaz zuma kamañchiz cjee”.

¹⁷ Anħucqui, Yooz maatinaca cjican, mayiziħa, “Wejt Ejjpħa” cjican. Anħucqui, niħzquinkaz rispitan, tii muntu yokquiz zuma kamzpan waquiziħa, arajpachquin ojkcama. Yooz Ejjpqi ana illillħcu pjalznaquiħa. Zapa mayniqi paatiquiztan jama pjalħta cjequiħa. ¹⁸ Cjuħzna anħucqui. Tuquiqi anħucqui tuqita ejpnacaħ tjaajnta kamañchiztaħa. Inapankaz kamchinčucħa. Jalla nii ana walñi kamañquiztan liwriitaħa. Nii liwriiñiz puntuquiztanaqui tantiya. Anaħ ċħjul korħtanami, niħzaza anaħ paaztanami, niħzaza anaħ ċħjul tucuziñi cusasanacħtanami pacħcu, liwriitaħa anħucqui. ¹⁹ Antiz Jesucristuħ anħa walurchiz ljocħtan liwriitaħa. Jesucristuqui conta cjissiħa, walipunt uza wilanaħtakaz, zuma llumpaka. Jalla niħta zuma ljocħtan anħucqui liwriitaħa. ²⁰ Ima tii muntu paacan Yoozqui Jesucristo utħiħa, tii muntuquiz ĳejlñi ĳoñinaca liwriizjapa. Anħta timpuquizkaz Jesucristuqui tjonħiħa; anħucaltajapa ĳoñi tucħiħa. ²¹ Jesucristuħ cjen anħucqui Yoozquin kuzziz ĳejlħa. Yoozqui Jesucristo ticziquiztan jacatatskatchiħa; nekħtan zuma honorchiz cjiskatchiħa, anħuc niħzquin kuzziz cjisjapa, niħzaza arajpachquin kamz tjewzñi kuzziz cjisjapa.

²² Jaziqui anħucqui lijitum Yooz tawkquiz cassinčucħa Espiritu Santuħ yanapchiz cjen. Jalla nuħ Yooz tawkcama kamtiquiztan anħuca kuznacqui ana ujchiz cjissiħa Yooz yujcquiz. Niħzaza parti criħñinacħtan zuma munaziñi kuzziz cjissiħa. Jalla niħtiquiztan tirapan porapat anħa ĳjapa kuztan zuma munaza. ²³ Anħucqui uħca nassi wawaħtakaz ew kamañchizħa. Anħuca ew kamañcaqui anaħta ticzi ejpnacħquiztan. Antiz ĳejtñi Yooz Ejjpħquiztanħa, niħz taku catoktiquiztan. Yooz takuħa ew kamañchiz cjiskatñi; niħzaza Yooz takuqui wiñayjapa ĳjuraquiħa. ²⁴ Jalla nii puntuquiztan Yooz takuqui tuħ cħiħa: “ĳjapa ĳoñinacaqui pastunacaħtakazza. ĳjapa ĳoñinacaħ pajk obranacaqui pastunacħ ĳjajkallaħtakazza. Tsjii timpukaz ĳjurasacħa. Jaknuħt pastunacaqui tsjii timpukaz ĳejlħaja, jalla niħta tsjii kħj ĳwatanacakaz ĳoñinacaqui kamħa; nekħtan ticħa. Niħzaza pastunacħ ĳjajkħjallanacaqui ratulla chooħa, jalla niħta irataħ ĳoñiz paata pajk obranacaqui anaħ ĳjurasacħa. ²⁵ Pero Yooz Jilirħ takuzti wiñayjapa ĳjuraquiħa”. Jalla nii Yooz takuħa liwriiñi takuqui. Jalla nii liwriiñi taku anħucaquiz paljaytataħa.

2

¹ Jalla nii taku catokħcu zuma kamañchizpan cjee. ĳjapaman ana wali paaznaca eca. Niħzaza pisc kuzziz cħjicjnaca eca. Niħzaza ana incallz pecñi kuzziz cjee. Niħzaza ana zmaħñi kuzziz cjee. Niħzaza anawali ċħiħiħznaca eca. ² Anħucqui Yooz taku anħa pecz waquiziħa, jaknuħt tsjii uħca nassi wawaqui piz itz pecħaja, jalla niħta Yooz taku pecñi kuzziz cjis waquiziħa. Nekħtanaqui Yooz taku ĳuc'anti zizñi zizñi kuzziz cjen, ĳuc'ant zuma kamañchiz cjisnaquiħa. ³ Jesucristo ĳiliriqi zumapanħa. Jalla nii naazinčucħa. Jaziqui Yooz taku ĳuc'ant ĳuc'ant zizñi cjee.

JESUCRISTUCHA CHEKAN MAZTAKAZ

⁴ Jesucristo ĳilirħquiz macjata. Niħca ew kamaña tjaañiqui. Jesucristuħa ĳejtñimi, niħzaza ĳejtkatñimi. Jalla niħca, ĳejtñi maz cħtaqui. ĳoñinaca nii maz ana pecħiħa. Yoozti nii maz illziħa; niħzħajapa anħa walurchizħa. ⁵ Nii ĳejtñi maz cħta Jesucristuħ cjen, anħuczakaz Yooz ĳeti tanzinčucħa. Jaziqui anħuczakazza ĳejtñi maznacħtakaz. Jaknuħt maznacħtan ĳjuya ĳirkiħaja, jalla niħta Yoozqui anħucatan niħz ĳjuya ĳjuytaħokaz cħiħa. Anħucħa Yooz ĳjuychiz ĳoñinacaqui. Niħzaza anħucqui t'akħtaħa Yoozħajapa sirwiñi. Niħzaza anħucqui ĳersun kuznaca Yoozquin tħaħca ofrendanacaħtakaz. Niħzaza Jesucristuħ cjen Yoozqui anħucaħ tħata kuznaca asiptasacħa. ⁶ Jesucristuħa maz cħtaqui. Jalla nii puntuquiztan ĳjirħta Yooz takuqui tuħ cħiħa:

“Wejrqui tsjii simint maz ĳtulznuħa Sion ĳħta arajpach wajtquin. Jalla nii mazqui ĳuc'ant chekanħa ĳjapa parti maznacquiztan. Nii mazqui Yooziħ illħtaħa, niħzaza Yoozħajapa wali walurchizħa. ĳequit nii walurchiz maz ĳħta Jesucristuħquin kuz tħaħħaja, jalla ninacaqui anapanħ amulasaquiħa. Anapanħ inapankaz cħsaħa”.

⁷ Maz ĳħta Jesucristuqui walħ walurchizħa, anħuc criħinacħtaqui. Pero ana criħi ĳoñinacħtaqui nii maz ana walurchizħtakaz nayħca. ĳjirħta Yooz takuqui tuħ cħiħa:

“ĳjuyñi ĳoñinacaqui tsjii maz ana pecħiħa. Jalla nii ana pecta mazpacha zuma chekan maz ĳjissiħa”.

⁸ Niħzaza ĳjirħta Yooz takuqui tuħ cħiħa:

“Nii maz cjen zoñinacaqui t'ejzcu, ujquiz tjojtsnaquiča”.

Ana criichi zoñinacaqui Yooz taku ana juyzu paača. Nekztan sufriskattapanž cjequiča. Jalla nižtajapa Yoozqui ninaca utchiča.

⁹ Pero ančhuczi anača nižta. Antiz ančhucqui Yooziž illztača. Jaziqui ančhucča Yooz maatinacaqui. Yooz Jiliržquiz sirwizjapa, t'akžtača. Ančhucča Yooz wajtchiz zoñinacaqui. Jalla nuž cjisjapa illztača ančhucqui. Nižaza ančhucqui illztača Yooz is-pantichuca obranaca paljayzjapa. Anawal zumchiquiz kaman Yoozqui ančhuc kjawziča, niž anča zuma jiczquiz luzkatzjapa, niž kjanquiz kamzjapa. ¹⁰ Tuquiqui ančhucqui anatača Yooz watja. Anziča Yooz wajtchiz zoñinacaqui. Tuquiqui ančhucqui Yooziž ana okžtatača. Anziča Yooziž okžtaqui.

JILIRINACZQUIZ RISPITA

¹¹ Pecta jilanaca, cullaquinaca, tii muntuquiz kamcan ančhucqui istrañiñčhucča. Yooz wajtchiz zoñinacača ančhucqui. Jaziqui čhižinžcuča, anawali pecñi kuz ana juyzu paa. Nii anawali pecznacaqui ančuca persun kuz animu quintrača. ¹² Ana Yooz pajñi zoñinacžtan kamcan, ančhucqui zumapan kama. Ana Yooz pajñi zoñinacaqui ančuca quintra chiyachani. Nižaza uj paañinacžtakaz ančhuc nayačhani. Jalla nižta quintra čjiicjiyanami, ančhucqui zuma kamz waquiziča, ninaca ančucaž zuma paatanaca chertzjapa. Jalla nuž cheržcuqui ninacaqui Yoozquin honora tjaaquiča ultim pjalz tjuñquiziqui.

¹³ Jilanaca, cullaquinaca, nonžna. Jesucristo Jiliržquiz sirwican tjapa žoñiž nombrita jilirinacžquiz casa. Chawc mantiñi jiliržquiz casa. ¹⁴ Nižaza niž cuchanžquita jilirinacžquiz casa. Nii jilirinacaqui cuchanžquitača, anawali paañi zoñinaca casticajo, nižaza zuma paañi zoñinacžquiz honora tjaajo. ¹⁵ Yoozqui pecča, ančhuc zuma kamzjapa. Jalla nižta zuma kamcan, ančhucqui zumzu anawali kamañchiz zoñinacžquiz ch'ujuz cjskataquiča.

¹⁶ Yooz liwriita zoñinaca cjicanaqui zuma kama. Pero liwriita cjicanaqui anača pinziqui ana walinaca paaznacžquiz. Antiz zuma kama Yooz piyunažta. ¹⁷ Tjapa zoñinacžquiz rispita. Tjapa criichi zoñinacžtan zuma munaza. Yoozquin rispita. Nižaza chawc mantiñi jiliržquiz honora tjaa.

SUFRICAN YOOZQUIN KUZUZ CJEE

¹⁸ Piyunanaca, ančhucqui patrunacž mantuquiz cjee, ninacžquiz rispitan. Zuma kuzuz, nižaza okžni kuzuz patrunchizlaj niiqui, niž mantuquiz cjee. Nižaza ana zuma patrunchizlaj niiqui, niž mantuquiz zakaz cjee. ¹⁹ Tsji piyunaqui zuma langžni cjenami wjajttaž cječhani. Pero pasinziz kuztan awantiz waquiziča. Jalla nii piyunaqui nuž sufrican cjuñž waquiziča, niiča ultim Yooz piyunaqui, jalla nii. Jalla nuž sufrizcu zuma kuz tjeeža; nekztan Yooz yujquiz anča cuza cjižta cjequiča. ²⁰ Tii muntuquiz kamcan ančhucqui anawali paatiquiztan castictaž cječhani. Pasinziz kuztan awantaquiz niiqui, žčhjul honorat tjaata cjesajo? Pero zuma paatiquiztan sufriskattaž cjequiz niiqui, nižaza ančhucqui pasinziz kuztan awantaquiz niiqui, Yooz yujquiz honorchiz cjequiča. ²¹ Jalla nižta pasinziz kuzuz sufraquiz niiqui, kjana tjeeža, Jesucristuž zoñinacžhucča, nii. Yoozqui ančhuc kjawziča, zuma kuz tjeezjapa. Cristuqui ančhuc laycu sufrichizakazza. Cristuqui sufrican anča pasinziz kuz tjeeziča. Nižta irata ančhucqui sufrican, nižtakaz pasinziz kuz tjeež waquiziča. ²² Jesucristuqui ana zinta uj paachiča. Nižaza čhjul anawal takumi ana čhičhipanča. ²³ Cristuqui zoñinacž ch'aanita cjenami, anapan chjayčiča. Nižaza Cristuqui sufrichi cjenami, anapan žoñi kitz pecchiča. Jalla nižta sufrican Cristuqui zizziča, Yooz Ejpqui nii anazuma zoñinaca legali casticaquiča, jalla nii. Jesucristuqui zizziča, anawali cjičjiñinacž paatiquiztan jama casticta cjequiča, nii. Nižaza Yooz Ejpqui zuma kuzuz žoninacžquiz honora tjaaquiča. ²⁴ Jesucristupachacha persun curpuquiz uħum ujnacquiztan sufrichiqui, cruzquiz ch'awcta. Jalla nuž uħumnacalta laycu ticziča, uħumnaca anawali ujnaca ecajo, nižaza Yooz tjaata zuma kamañchiz cjeajo. Jesucristuqui chjojricta cjišsiča, ančhuc čhjetinta cjisjapa ančuca ujnacquiztan. ²⁵ Tuquiqui ančhucqui pasta uuzanacžtakaz ojklayatča. Anziqui ančhucqui Arajpach Awatiržquiz quejpchinčhucča, ančuca kuz niž cuitita cjisjapa.

3

LUCUTJIŇI KAMZ PUNTU

¹ Maatakanaca, ančhucqui persun luctakž jaru kama. Tsji luctakanacaqui Yooz taku ana criiča, nižaza Yooz tawk jaru ana kamča. Pero ančhuc criichin maatakanacaqui zuma kamaña tjeež waquiziča. Ančuca zuma kamaña tjeetziquiztan, ančuca ana criichi luctakanacaqui Yooz taku criichiz cječhani, ančhuc ana anča tawkžtan atipchiz cjen. ² Nižaza ančuca luctakanacaqui criyačhani ančuca zuma kamtiquiztan, nižaza ančuca

rispitni kamtiqiztan. ³Zawnctan zquiti ist'asnacqiz anača kuz tjaazqui. Persun c'achja chjičzta ach charqiz, nižaza zquiti ist'asnacqiz, nižaza anča c'achja zquitinacqiz, jalla nižtanacqiz anača kuz tjaasqui. ⁴Antiz zuma c'achja kamañnacqiz kuz tjaa. Humilde kuzziz, nižaza llan kuzziz cjee. Jalla nižta kamañnacqui Yooz yujcquiziqui walja walurchizza. Ni zuma c'achja kamañaqui tsjii zuma tjurni walurchiztakazza. ⁵Tuqui timpuqui Yooz partir maatakanacqui nižta c'achja kamañchiztača. Nii maatakanacqui Yoozquin kuzziztača. Nižaza luctakž jaru cjiicjiñitača. ⁶Jalla nižta Sara cjeta cullaquiqui Abraham cjeta lucžqiz cassinča, nižqiz “wejt jiliri” cjan. Ančhucqui nižta zuma kamañchiz cjequiz niiqui, Sara cullaca maatinacžtakaz cjequiča. Ana čjulqiztanami ančuca kuz turwayskata.

⁷Luctakanaca, ančucaquin zakaz čiižinžcuča. Ančhucqui persun maatakanacžtan zuma intintazni munaziñi kuzziz kamaquiča. Yoozqui pucultan ančucaqiz niž zuma kamaña tjaachiča. Jalla nižtiqiztan jaknužt persun maatakžqiz rispitz waquizichaja, jalla nuž rispitaquiča. Cjužzna, luctacaqui maatakžqiztan juc'ant azzizza. Persun maatakžtan zuma kamz waquiziča, ančucaž Yoozqiztan mayizitanaca ana ina cjejajo.

SUFRIS PUNTU

⁸Tsjiižtan zakal cjesača. Tjapa ančhucqui tsjii kuzziz kamaquiča. Nižaza cričh-nacpora zumaž munazaquiča. Nižaza okžni kuztan kamaquiča. Nižaza humilde kuztan kamaquiča. ⁹Tsjiižni ančucaqiz anawali paachiž cjen ana nižtapacha anawali tjepnaquiča. Nižaza tsjiižni ančuca quintra ch'aananami, ana nižtapacha niž quintra ch'aaquiča. Antiz nižtajapa Yoozqiztan mayizinaquiča, nii zuma cjskatzjapa. Yoozqui ančhuc kjawziča, zumanaca tanzjapa. Jalla nižtiqiztan ančuca quintra žoñinacžtajapami Yoozqiztan mayizinaquiča, Yooz wintižta cjisjapa. ¹⁰Yooz takuqui tuž cjiča:

“Jakzilat zuma kamañchizpan pecčhaja, nižaza cuntintupan kamz pecčhaja, jalla niiqui persun čiiñi ata ewjt'istanča, anawal taku ana čiižjapa, nižaza ana incallni toscar taku ana čiižjapa. ¹¹Nižaza jakzilat cuntintupan kamz pecčhaja, anawali paaznacqiztan zarakstanča; nekžtan zumapan paastanča. Parti žoñinacžtan wali kamzjapa, jalla nižtiqiz kuz tjaastanča. ¹²Yooz Jiliriqui zuma kamañchiz žoñinaca cuitiča. Nižaza ninacaž mayizitanaca nonža. Pero Yooz Jiliriqui anawali paañi žoñinacž quintrača.

¹³Ančucaž zuma kamznacqiz kuz tjaachiž cjen, cject ančuca quintra paasajo? ¹⁴Pero ančhucqui zuma kamcan sufraquiz niiqui, cuntintuž cjee. Yoozqui ančucaqiz honora tjaaquiča. Nii quintra žoñinacžquizimi ana eksna. Nižaza anaž jeczqiztanami kuz turwayskata. ¹⁵Cristupankazza ultim Jiliriqui. Jalla nižtiqiztan Cristužqiz ančhucqui rispistanča. Nižaza ančhucqui listu tjaciž žela, ančucaž Yooztajapa kamz puntuqiztan čiižjapa. Tsjii žoñi nii puntu pewcznaquiz niiqui, zuma razunžtan kjaaz waquiziča. Humilde kuzziz nižaza rispitni kuzziz kjaaz waquiziča. ¹⁶Zumaž kamaquiča. Nekžtan ančuca kuzqiz anaž čjul ujmi cjužznaquiča. Cristužquin kuzziz zumaž kama. Jalla nekžtanacqui žoñinacqui anaž ančuca quintra čiyi atasacha. Ninacqui ančuca quintra čiyaquiz niiqui, ultim azaquiča ančuca zuma kamtiqiztan. ¹⁷Ančhucqui walikaz Yooz munañpi jaru kamcan sufračhaja, wintižta cjequiča. Ana zuma kamtiqiztan sufraquiz niiqui, jalla niča ana waliqu; anaž Yooz munañpi jaruča niiqui.

¹⁸Jesucristuqui učhum ujnac laycu ticziča. Jalla nižtiqiztan učhum ujnac laycu ana iya ticz pecča. Zuma kamañchiz Cristuqui ana zuma kamañchiz žoñinacž laycu ticziča, ninacžqiz Yoozquin macjatskatjapa. Curpuchiz cjan contatača pero niž animuqui tirapan žejtča. ¹⁹Niiž espíritu animuqui chawcetažtakaz espíritu animunacžquin ojkcitača Yooz puntu kjanzt'izjapa. ²⁰Jalla nii chawcetažtakaz espíritu animunacqui tuqitanpacha Yoozquin ana cassiča. Noež kamta timpuqiz Yoozqui pasinziz kuzziz želatča nii tuquita anawali žoñinacžtajapa. Jalla nuž žejlan Yoozqui Noežqiz tsjii pajk kjuyaž cherchi warcu kjuykatchiča. Nekžtan Yoozqui nii warcuqiz tsjii quinsakal žoñinaca luzkatchiča, wacchi kjazqiztan žejtkatzjapa. ²¹Jalla nii kjazqui bautismožtakaztača. Ančhuczakaz bautista cjan liwriitača. Ultim bautismuqui anaž curpu ajunča, antiz ultim bautismuča Yoozquin tjapa kuztan cjisqui, ujnacqiztan pertunta cjisjapa, paata ujnacqiztan ana iya cjuñžjapa. Jilanaca, cullaquinaca, Jesucristuž jacatatchiž cjen učhumqui liwriita cjesača. ²²Jesucristuqui jacatatzcu arajpacha ojkcitča. Jaziqui nicju Yooz Ejpž žew latuqiz julzi žejlča. Nekž žejlan anjilanacami, nižaza jilirinacami nižaza porderchiznacami Cristuž mantuquž žejlča.

4

¹ Cristuqui zoñž curpuchiz kamcan sufrichiča. Jalla nižtiquiztan ančhuczakaz sufrisjapa listo cjis waquiziča. Ančhucqui Cristužquiz kuzziz cjen sufraquiz niiqui, nižžquin juc'anti macjataquiča. Nižaza uj paaznacquiztan juc'anti zarakaquiča. ² Jaziqui zuma kamaquiča, tii muntuquiz žejlcan. Yooz munañpi jaru juc'anti kamaquiča; anawali pecni kuz jaru ana kamaquiča. ³ Ančhucaquiz cjiwēča, ančuca tuquita kamtaqui ana walitača. Nužquizkaj cjila nii anawal kamtaqui. Jalla nižta anawal kamtaqui ana criichi zoñinacaqui jutztaza. Ančhucqui zuma zizza nii anawal kamta puntu. Tuquiqui ančhucqui anawal kuz pinziz jaru ojklayatča; nižaza adulteriuquiz ojklayatča; nižaza čjul kuz pecta jarumi paatča, nižaza kuz katchi licatča, nižaza anča pjiistanaca paatča, nižaza mazinacžtan licz pecatča. Nižaza zoñiž paata yooznacquiz rispitatča. Werar Yooz mantita quintrača niiqui. ⁴ Yoozquin kuzziz cjen, ančuca kamtaqui anača iya nižtaqui. Jalla nižtiquiztan ančuca tuquita mazinaca ančhucaquiztan istrañča, ančucaž ana iya cumpant'ichiz cjen. Nekztan ančucajapa iñarča. ⁵ Pero ultim pjalz tjuñquiz ninacaqui persuna anazuma kamtiquiztan Yoozquin cuenta tjaastanča, Yoozqui ticzi zoñinacami žejtñi zoñinacami ultimquiziqui pjalznaquiča, tii yokquiz jaknužt kamtčhaja, jalla niit jama. Yoozqui listo žejlča zoñinaca pjalzjapa. ⁶ Tii muntuquiz žejlñi zoñinacžquiz liwriiñi Yooz takumi paljaytatača, ninaca criyajo, nižaza liwriita cjeyajo. Zoñž curpuchiz cjen criichinacaqui tjapa zoñinaca irata ticža. Pero ninacž animunacaqui Yooziž arajpachquin kjawžta cjen zumapan kamča Yooz irat kamañchiz.

⁷ Jilanaca, cullaquinaca, tii timpuqui otča, wajillaž tjappacha čhjultakinacami tucuz-inznaquiča. Pero ana kuz turwayzita cjee. Zuma pinsiñi cjee. Nižaza persuna kamz ewjazñi cjee, Yoozquin mayizican. ⁸ Jalla tužuča chekanauqui, porapat zuma munaziñi kuzzizpankaz cjee. Zuma munazican, parti zoñinacž ujnac puntuquiztan ana anča cjuñasacha. ⁹ Porapat ančuca kjuyquiz zumapanž risiwasajaquiča, ana paysnakžcu. ¹⁰ Yoozqui criichi zoñinacžquiz tjapaman zuma kamañanaca tjaacha. Nii kamañanacchiz porapat yanapassaquiča, juc'ant zuma kuzziz cjisjapa. Nižta pecča ućhum Yooz jiliriqui. ¹¹ Jakziltat paljayz kamañchiz žejlčhaja, panž Yooz taku paljayz waquiziča. Jakziltat yanapñi kamañchiz žejlčhaja, panž Yooz tjaata aztan yanapz waquiziča. Tjapa ančhucqui čjul kamañchizimi Yooz honora juc'ant waytiskatča, Jesucristuž cjen. Yoozqui wiñajjapa honorchiz cjila. Nižaza Yoozqui wiñajjapa mantiñej cjila. Jalla nužoj cjila. Amén.

PRUEBANACAZ TJONANAMI CUNTINTUZ CJEE

¹² Pecta jilanaca, cullaquinaca, anawal pruebanacaz tjonan ana tsuca. Ančhuc yanz-japakaz tjonča, Yoozquin zuma tjurt'iñi kuzziz, ana tjurt'iñi kuzziz, jalla nii yanzjapa. Nižta pruebanacaqui panž želaquiča. Anaž istraña. ¹³ Jaknužt Jesucristuqui sufritchaja, jalla nižtazakaz ančhucqui sufraquiča. Jalla nižtiquiztan nižta pruebanaca tjonchiz cjen, cuntintuz cjee. Nižaza Jesucristuž tjonz tjuñquiz ančhucqui juc'anti cuntintuz cjequiča. Nekztan Jesucristuqui nižž aztan nižž honora tjeeznaquiča. ¹⁴ Cristužquin kuzziz cjen ančuca quintra ch'aañita cjequiča. Pero ančhucqui cuntintuz cjee. Zuma Yooz Espiritu Santuqui ančuca kuzquiz žejlča. Ančuca quintra zoñinacaqui Cristuž quintra čhiča. Ančhuczi Cristuž honora waytīča. ¹⁵ Nonžna ančhucqui. Anača zoñi conzqui. Anača tjañi zaazqui. Anača uj paazqui. Anača yekja zoñž asuntuquiz mitizizqui. Nižta ana walinaca paaquiz niiqui, sufrachani. Pero nižta ana walinaca anapan paaquiča. ¹⁶ Zuma cristiano cjian sufraquiz niiqui, ana azasacha. Antiz Yoozquin panž honora tjeeznaquiča, Cristuž partiquiz žejltiquiztan.

¹⁷ Yoozqui nižž famillchiz zoñinaca jusjiñi kalltiča, azquichta kamañchiz cjisjapa. Ućhumqui tii muntuquiz žejlcan sufraquiz niiqui, žkjažt ana criichi zoñinacžtajapa wataquejo? Ninacaqui Yooz liwriiñi taku anapanž cassa. Jalla nižtiquiztan infiernuquin wiñajjapa sufraquiča. ¹⁸ Zuma kamañchiz zoñinacaqui ch'aman anawalinacquiztan liwri-itacha. Jalla nižtiquiztan ana criichi zoñinacžquiz nižaza uj paañi zoñinacžquiz kjaž cjitat cjequejo? Infiernuquin wiñajjapa sufraquiča. ¹⁹ Jalla nižtiquiztan tii muntuquiz kamcan criichi zoñinacaqui Yooz munañpi jaru sufriča. Jalla nižta sufrican Yoozquin kuzzizpan cjee, nižž cuitita cjisjapa. Tii muntu paañi Yooza ligituma cuitiñiqui. Anča zumapanča.

5

CRIICHI ZOÑINACŽQUIZ CHIIZINTA TAKU

¹ Icliz jilirinaca, ančucaquin zuma tawkžtan čhižinžcuča. Wejrqui icliz jilirizakzčta. Persunpacha Jesucristo sufrīñi cherchinča. Nižaza wejrqui parti criichi zoñinacžtan čhica honorchiz cjeeča, Jesucristo wilta tjonz tjuñquiz. ² Tjapa ančhucqui Yoozquin criichi zoñinaca zuma cwitaquiča, zuma uuzza awatirižtakaz. Tjapa kuztan

nižaza zuma kuztan cuitiz waquizicha. Jalla nižta pecħa Yoozqui. Anaħa paaz ganz-japakaz iclizziz žoñinaca cuitaquiħa, pero Yooz sirwican tjapa kuztan cuitiz waquizicha.

³ Anaħa tsjii ana zum patruñažtakaz cjiicjisqui, anħuca icliz žoñinacžtaqui. Antiz parti criichi žoñinacžquiz zuma kamaña tjeezna, ninaca nižta iratapacha zuma kamkatzjapa.

⁴ Nekztan chekan jilir Awatiriqui tjonžcu anħucaquiz zuma honoraž tjaquiča, zuma premiožtakaz. Tsjii ħjañiquiztan paata premiuqui ratulla tuczinznsaħa. Anħuca honora ana tuczinznsaħa. Anħucqui Yoozquin criichi žoñinaca zuma cuititiquiztan jalla nižta honora tanznaquiħa.

⁵ Anħucqui tjojowanaca, icliz jilirinacž jaru cjee. Nižaza tjapa anħucqui porapat humilde kuztan rispitasauquiħa. Yoozqui mita kuzziz žoñinacž quintraħa. Pero humilde kuzziz žoñinacžquiz yanapħa. ⁶ Jalla nižtiquiztan tjapa azziz Yooz Jilirž mantuquiz humilde kuzziz cjee, nekztan Yoozqui anħucaquiz honorchiz cjiskataquiħa. ⁷ Yoozqui anħuc cuitiħa. Jalla nižtiquiztan ħjul llaquinacami nižaza kuz turwayskatñinacami nižžquin kuzziz cjee.

⁸ Pinsiñi kuzziz cjee. Nižaza naynay žela. Anħuc quintra diabluqui ojklajħa, anawal leona ajuticanžtakaz. Nii anawal diabluqui anħucaquiz atipz pecħa. Nižaza criichi žoñinaca Yoozquiztan zarakskatz pecħa. ⁹ Jalla nižtiquiztan nižž quintra tjurtichi žela. Jesucristužquin kuzziz tjurt'ichi žela. Anħucqui zizza, tii muntuquiz kamcan tjapa criichi jilanacaqui sufristanħa. Jalla nižta zizcu, Jesucristužquin tjapa kuzziz cjen tjurt'ichi žela. ¹⁰ Anħuc tsjii zkoloc sufritan, Yoozqui anħucaquiz yanapaquiħa, juc'ant zuma kamañchiz cjisjapa. Nižaza Yoozqui anħucaquiz tjurt'iñi kuzziz cjiskataquiħa, nižaza tjup kuzziz cjiskataquiħa, ħjul ana walquiztanami atipajo. Nii Yoozza zuma yanapñiqui. Niiqui uħum kjawziħa, Jesucristužtan chica arajpachquin kamzjapa, wiñayjapa honorchiz cjisjapa. ¹¹ Nii Yoozqui wiñayjapa honorchizkaj cjila. Wiñayjapa mantiñej cjila. Jalla nužoj cjila. Amén.

¹² Wejrqui anħucaquin tii kolta cartal Silvanužquiz cjijskatuħa. Silvano jilaqui zuma llijitum jilaħa, cjiwħa. Tii cartiquiz anħucaquin ħižžinžcuħa, nižaza Yooz llijitum okžñi kuz puntu paljayžcuħa. Jalla niž puntunaca zizcu tira tjurt'iñi kuzziz cjee.

¹³ Babilonia wajtquin icliz žoñinacaqui anħucaquin tsaanžquiħa. Ninacaqui Yooz illzta žoñinacazakazza. Nižaza Marcos anħucaquin tsaanžquiħa. Marcossa wejt maatižtakaz.

¹⁴ Anħucqui porapat zuma munaziñi kuztan tsaanasaquiħa. Tjapa anħucqui, Cristuž partiquiz žejlñinaca, walikaj cjila. Jalla nužoj cjila. Amén.

SEGUNDA CARTA DEL APOSTOL SAN PEDRO

¹ Wejr Simón Pedruqui anhucaquin cjiyrzcuča. Wejrqui Jesucristuž manta payiñ zoñiča. Niiž uchta apostoltiča. Yooztan Jesucristo Liwriiñžtan zoñinacžquiz anaž illilza; legaliz niiqui. Jalla nižtiquiztan ančucmi wejrmi Jesucristužquin kuzziz cjen Yooziž tjaata kamaña tanzinčumčha. Ancha zumača nii kamañaqui. ² Yoozquiz nižaza učhum Jesucristo Jiliržquiz juc'ant zuma pajz waquiziča. Nekztan ančucqui juc'anti Yooziž yanapta cjequiča, nižaza tsjan walikaz kamaquiča Yooziž cjen.

CRIICHI ZOÑINACŽ KUZ PUNTU

³ Yoozqui učhum kjawziča, nižtan chica honorchiz cjisjapa, nižaza nii irata zuma kamañchiz cjisjapa. Jaziqumi Yoozqui niž aztan anhucaquiz yanapča, niž kuzcama zuma kamñi atñijapa. Ančucqui Yooz puntu zizñi zizñiz cjen Yooz yanaptaqui tanznasača. ⁴ Yoozqui niž ancha zuma walurchiz tawkžtan compromitchiča, učhum yanapzjapa. Nii compromitta taku cumplissiča. Jaziqumi ančucqui Yooz kuz irataž cjisnaquiča. Nižaza ančucqui tii muntuquiz žejlñi ana walinacquiztan atipaquiča. Tii muntuquiz ancha ana walinaca žejlčha zoñinacž ana zuma pinsiñiz cjen. ⁵ Jalla nižtiquiztan ančucqui Yoozquin tjapa kuztan cjee juc'anti juc'anti zuma cjisjapa. Jesucristužquin kuzziz cjen lijituma zuma kamz waquiziča. Nekztan zuma kamcan, zizñi nižaza intintiñi kuzziz cjis waquiziča. ⁶ Nekztan zizñi kuzziz cjan, persun kuzquiz ewjazñi kuzziz cjis waquiziča. Nekztan persun kuzquiz ewjazcan, zuma tjurt'iñi kuzziz kamz waquiziča. Nekztan tjurt'iñi kuzziz kamcan, Yooz kuzcamakaz kamz waquiziča. ⁷ Nekztan Yooz kuzcamakaz kamcan, criichi zoñinacžquiz okzñi kuzziz cjis waquiziča. Nekztan okzñi kuzziz cjan, tjapa zoñinacžquiz zuma munaziñi kuzziz cjis waquiziča.

⁸ Ančucqui jalla niža ancha zuma kuzzizčuchalaj niiqui, juc'anti juc'anti zumaž cjequiča. Nižaza anhucaž zuma kamaqui anaž ina cjequiča. Nižaza anhucaž Jesucristo Jilirž puntunaca ziztaqui anaž ina cjequiča. Jesucristuž puntunacquiztan zizñi zizñi cjan, walja zuma obranacchiz cjisnaquiča. ⁹ Jakzilta zoñit niža zuma kamañchiz ana žejlčhaja, jalla ničha tsjii zur zoñižtakaz. Nižaza ničha ana zizñi zoñiqui. Niiž ujnacaqui pertunzqui tjtaztača. ¹⁰ Ančucqui, anača niža cjee. Yoozqui ančuc illzcu kjawziča. Jalla nii kjawžta zumpachaž catoka. Nižaza nižquinpan kuz tjaaquiča. Jalla nuž zumpachaž kamaquiz niiqui, anapanž Yoozquiztan zarakasača. ¹¹ Nekztan anhucaž zuma kamtiquiztan arajpach wajtquin zuma risiwtaž cjequiča. Nii arajpach wajtquin Liwriiñi Jesucristo Jiliriqui wiñajjapa mantiča.

¹² Jalla nižtiquiztan wejrqui anhucaquin tirapan nii puntunaca cjuñzkatača. Ančucqui nii puntunaca zizza. Nižaza ančucqui werar Yooz taku catokžcu Yoozquin tjurt'iči žejlčha. ¹³ Jalla nuž cjenami wejrqui tuž tantichinča. Wejr iya žejtcan, anhucaquiz cjuñzkatz pecuča, tii chiižintanacžtan. Nii walikaz cjiwčha. ¹⁴ Učhum Jesucristo Jiliriqui wejtquiz zizkatchiča, wajillaž tii curpu eccu arajpach wajtquin okača, nii. ¹⁵ Jalla nižtiquiztan tii puntunacquiztan cjiyrz pecuča. Nekztan weriž ticžtan ančucqui čhjulorami tii puntunaca liyasča, zuma cjuñajo.

JESUCRISTUŽ PUNTUQUIZTAN TJAAJINTA

¹⁶ Anhucaquin tjaajincan, wejrqui učhum Jesucristo Jilirž puntuquiztan tjaajinchinča, jaknužt walja aztan wilta tjonachaja, jalla nii. Jalla nii tjaajintaqui anaž wejt kuzquiztan ulanchiča. Nii tjaajintaqui anača mañžtan tantiita quintuqui. Antiz wejrqui persun čhjujčžtan Jesucristuž honora cherchinča. ¹⁷ Wejrqui cherchinča, Yooz Ejpqui Jesucristužquiz zuma honora tjaachiča. Nižaza Yooz Ejpž ispantichuc joraqui chiižquichiča tuž cjan: “Jalla tičha wejt k'ayi Maatiqui. Tiiž cjen ancha cuntintutča”. ¹⁸ Jalla nuž cjiñi taku nonzinča arajpachquiztan tjonñi. Nii oraqui wejrqui Jesucristužtan chica žejlchinča Yooziž illzta curquin.

¹⁹ Jaziqumi wejrqui cjiwčha tuquita Yooztajapa chiiñi profetž takuča werar takuqui, nii. Jesucristuž tjonzcama nii profetaž chiičtaqui učhumnacaltajapa kjanazt'iča tsjii zuma lamparažtakaz. Jalla nižtiquiztan nii profetaž chiičtaquiz kuz tjaaz waquiziča. Nii walikaz cjiwčha. Wentan kjantati chawcwa tewczcan, anaž iya lampara kjañi pecasača. Jalla niža irata Jesucristuž tjonan, profetaž chiičtanacaqui anaž iya pecasača. ²⁰ Jalla tii zakaz intintaz waquiziča. Nii cjiyrta profetaž chiičtanacaqui Yooz takuča. Jaziqumi profetaž chiičtami zoñž kuzquiztankaz ana intintazta cjesača. Yoozpanikazza profetaž chiičta intintazkatñiqui. ²¹ Profetanacaqui anača persun kuzcama nižtanaca chiičiqui. Antiz Yooz Espiritu Santuqui ninacžquiz Yooz taku chiičatchiča.

2

FALSO TJAAJIÑINACZ PUNTU

¹ Tuqui timpuqui toscara chiiñi profetanacaqui Israel wajtchiz zoñinaczquiz jeczicha. Jalla nižta irata zakaz ančucaquiz toscar tjaajinacqui jecznaquicha. Ninacaqui persuna pinsitaquiztan chjojzakaž tjaajnaquicha, zoñinaca turwayskatzjapa, nižaza Yoozquiztan zarakskatzjapa. Jalla nuž anawali tjaajincan Jesucristo Jiliri ana pajñi chiyaquicha. Pero Jesucristuqui ninaca liwriizjapa ticzicha. Jalla nuž anawali tjaajintiquiztan ninacpachaž wajilla castictaž cjequicha. ² Nižta anawali tjaajintiquiz walja criichi zoñinacaqui kuz tjaaquicha. Nekztan anazuma kamaquicha. Jalla ninacaž anazuma kamtiquiztan zoñinacaqui werar Yooz kamañ quintra iñaraquicha. ³ Ancha paaz paca peccu, nii anawali tjaajini zoñinacaqui toscar tawkžtan ančucaquiz incallaquicha. Nekztan ančuca paaz tanznaquicha. Jalla nuž cjen ninacaqui ultimupan tantaž cjequicha. Tuquitanpacha Yoozqui ninaca utchicha casticta cjisjapa.

⁴ Yoozqui uj paachi anjilnacžquiz ana pertunchicha. Antiz infernuquin tjojtchicha. Zumchiquiz chawctažtakaz nekz chjojta žejlča, ultimu pjalz tjuñicama. ⁵ Nižaza tuquita timpuqui Yoozqui uj paachi zoñinaca ana pertunchicha. Antiz kjaz juyzu mantižquichicha nii anazuma kamañchiz zoñinaca ticznajo. Noé cjitaqui žejtkatchicha niž pakallak familianacžtan. Noequi nii timpuquiz kamñi zoñinaczquiz cjichicha: “Zuma kamañchiz cjee” cjian. Pero zoñinacaqui Noež chiita tawkquiz ana juyzu paachicha. ⁶ Nižaza Yoozqui ana wal Sodoma wajtchiz zoñinacami nižaza Gomorra wajtchiz zoñinacami ujžtan ujchicha, kjup tuczama. Jalla nuž Yoozqui liw jatanzjapa mantichicha. Jalla nuž casticcan Yoozqui wiruñ tjonñi anawal kamñi zoñinaczquiz chiižinz pecchicha, “Anača nižta kamzqui” cjian. ⁷ Nii picz ujzi watjanacquiztan Lot cjita zoñiqui alajakaz liwriitača. Jalla nižtača zuma kamañchizqui. Parti zoñinacaqui tjpaman ana walinaca paachicha. Jalla nižtiquiztan Lot cjitaqui nii anawali kamñi zoñinaca cheržcu ancha llactazniča. ⁸ Nii zuma zoñiqui zapuru niž kuzquiz ancha zint'iñitača, nii parti zoñinacz Yooz lii quintra paachiž cjen. Lot cjita zoñiqui zapuru ninacz anawali paatanaca cherchicha, nižaza nonzicha. Jaziqui nii anawali paañinacžtan kamcan, niž kuzquiz ancha zint'iñitača. ⁹ Ultimiquizqui Yoozqui Lot jwessicha nii wajtquiztan. Yooz Jiliriqui pruebanaczquiztan zuma kamañchiz zoñinaca liwriiñicha. Nižaza Yoozza anazuma kamñinaca pjalzñiqui, nižaza chjojñiqui casticž tjuñicama.

¹⁰ Yoozqui juc'anti casticaquicha jalla tižta zoñinaca, persun anawali pecñi kuzcama kamñi zoñinacami, nižaza jilirinaczquiz ana rispitiñinacami. Jalla nižta zoñinaca juc'anti castictaž cjequicha. Ninacaqui ancha lisuča, nižaza mit kuztan anawali paañicha. Ninacaqui poderchiz arajpachquin žejlñinaczquiz ana ekskuc ararñicha. ¹¹ Yooz zuma anjilnacazti nii poderchiz arajpachquin žejlñinaczquiz araržjapa eksa, azziz anjilnacaz cjenami. Nižaza zuma anjilnacaku Yooz yujcquiziqui nii anawal žejlñinacz quintra ana uj tjojtunz pecča.

¹² Jalla nii anawal kamñi zoñinacaqui animalažtakazza ana intintazñi kuzziz. Persun kucamakaz ojklayñicha, Yoozquin ana juyzu paañi. Q'uit animalanacaqui žejlča, tanžta cjisjapa, nižaza conta cjisjapa. Jalla nižtaž nii zoñinacaqui. Ana zizta puntuquiztan quintra chiiča. Anawali kamcan nii anawali kamtiquiztan animalanacaztakaz ticznaquicha. ¹³ Nižaza ninacaqui parti zoñinaczquiz sufriskatchiž cjen, zakaz sufraquicha. Nižaza anawal pijztanacquiz kamcan, “Cuntintuča wejrnacqui” cjian chiiñicha. Ančucaqui ninacžtan žejlžqui azipančha, nižaza ninacz cumpant'izmi ančuclatajapa ana waliča. Ninacaqui ančucaquiz incallz ancha jutzazza, ančhuc criichinacžtan chica žejlžjapa. ¹⁴ Nii anawali zoñinacaqui tsjii maataka cheržcu, panž adulterio paaz pecča. Nižta anawali paaznacquiztan anapan ochñicha. Incallchuc maatakanaczquiz adulterio kjutñi chjichñicha. Jalla nižta zoñinacaqui adulteriuquiz ojklayñi, nižaza paaz tanzñi nižaza čhjul uj paazmi ancha atñipanikazza. Jalla nižta cjiicjiñinacaqui infernuquin ojkiñi zoñinacača. ¹⁵ Yooz jiczquiztan zarakchicha. Nekztan uj paacan ojklayñicha. Tuquitan tsjii anawali profeta želatča, Balaam cjita, Beorž majch. Jalla nižqui anawali paatiquiztan paaz ganz pecchicha. Jalla nii Balaam cjitaž iratača ninaca ojklayñiqui. ¹⁶ Tsjii ana chiiñi aznuqui Balaamžquiz ujzicha zoñiž tawkžtan, Balaam anawali paaz pecchiž cjen. Jalla nižta ujžniž cjen Balaamqui atajatača niž anawali pinsita jaru ana paazjapa.

¹⁷ Wejr cjiwčha, nii anawali tjaajini zoñinacaqui ana kjazziz tujžtakazza. Ancha taku tjaača, pero anawira cumplicħa. Nižaza ninacača ana chijñichiz tsjirižtakaz, tjami chjichta tsjirižtakaz. Ninacaqui wiñayjapa casticta cjequicha anawal tsokchi zumchiquiz chjatkatžcu. ¹⁸ Nii anawalinacaqui mitarazzi tawkchiz inapankaz chiiñicha. Anawali paaznaca tjaajincan, nižaza anawali pecznaca tjaajincan užca anawal kamañquiztan zarakchinaczquiz wilta anawal kamañchiz kamkatž pecchicha. ¹⁹ Wejtnac jaru cjee,

cjiñicha. Wejtnac jaru cjican, čhjulu paaznacami walikazza cjiñicha. Pero ninacapacha anazum kamañanac jaru cuztumaraziča. Jakziltat anawal kamañ jaru cuztumarazačhaja, jalla niicha nii anawal kamañ mantuquiz zejlñiqui. ²⁰ Uchum liwriiñi Jesucristo Jiliržquin crižcu, yekjap nii anawal tjaajñinacaqui liwriitačhani anawali paatanacquiztanami, nižaza anazuma kamtiquiztanami. Liwriita cjisju wilta anazum kamañquiz mitisačhaja, nižaza anazuma kamaña cuztumarazačhaja, niž tuquita anawal kamañquiztan juc'anti anawaliž cjequičha. ²¹ Ninacaqui Yooz zuma kamaña ana pajtasaz niiqui, ninacžtaqui tsjan cusaž cjasatča. Pero ninacaqui Yooz zuma tjaajinta catokchiča. Jaziqiu Yooz zuma kamaña pajžcu, quejpsičha. Jalla nižtiquiztan ninacžtaqui juc'ant anawira waliž cjequičha. ²² Ninacaqui Yooz tawk jaru ojklaychitacha. Nekztan Yoozquiztan quejpsičha ninacaqui. Jaziqiu nii quejpsni žoñinacaqui pacunacžtakazza. Pacunacaqui jotžcu persun joti lujža. Nižaza tsjii ajunta cuchiqui wilta ljajzpiquizpacha zumt'ičha. Jalla nižtača nii anawal tjaajñinacaqui.

3

JESUCRISTUZ TJONZ PUNTU

¹ Pecta jilanaca, cullaquinaca, jalla tižtan pizc wilta cartal ančhucaquin cjiyržcuča. Jalla tii pizc cjiyrta cartaž cjen ančhucaquiz werar razunžtan pinsiskatz pecučha. ² Tuquitan Yooztajapa chiiñi zuma profetanacaqui Yooz puntu mazinchiča. Nižaza wejtnac apostolonacaqui liwriiñi Jesucristo Jiliriz mantitanaca ančhucaquiz tjaajinchinča. Jaziqiu tjapa nii tjaajintanaca cjuñzna.

³ Profetaž mazinta timpuž tjontan žoñinacaqui tjonaquičha. “Yooz puntu tjaajintanaca inapanikazza” cjican burlasaquičha. Nii burlasni žoñinacaqui persun anawal kuzcama ojklayaquičha, nižaza persun kuzcama kamaquičha. Ančhucqui jalla nii zumpacha ziz waquiziča. ⁴ Ninacaqui pewcznaquičha, tuž cjican: “¿Kjažt cjisit Cristojo tjonaquičha cjetla pero? Uchum tuquita atchi ejpnacaqui kamchiča; nekztan ticziča. Tii muntu kalltiquiztanpacha tjapa nižtapankaz watča. Cristuc anaž tjonasača”. Nuž cjičanž chiyauquičha ninacaqui. ⁵ Pero tuquita timpuquiztanpacha arajpachaqui Yooz chiiťtiquiztanpacha paatača. Jalla nii Yooz paatami, ninacaqui anaž naaza. Nižaza Yooz mantitiquiztanpacha tii yokaqui kjazquiztan jeczīča. ⁶ Nižaza kjaz juyzu tjontiquiztan nekztanpachaž tii muntu yoka kjazquiz katžcu pertissīča. ⁷ Tii muntuquiz zejlñi yokami pachanacami ujtžtan ujtžapa chjojta zejlča. Yooz mantita jaru zakaz nižta wataquičha. Jalla nii ujqui ultimtu pjalz tjuñquiz ujaquičha. Nii pjalz tjuñquiz zakaz anazum kamañchiz žoñinaca castictaž cjequičha nii ujquizpacha.

⁸ Pecta jilanaca, cullaquinaca, tižakaz anaž tjatzna. Yooz Jiliržtajapa tsjii noojiqui warank watanaca cuntača. Nižaza warank watanacaqui tsjii nooj cuntača. Yooztajapa timpunacaqui niztača. ⁹ Yekjap žoñinacaqui tuž cjiča, Yooz Jiliriqui niž tjaata taku ana uri cumpliča. Jilanaca, jalla nii chiiťtaqui anazuma razunača. Antiz Yoozqui ančhucaltajapa pasinziz kuzziz zejlča. Yoozqui anaž jakziltami casticž pecča. Antiz tjapa žoñinaca “ujchizpantčha” cjican chiiťkatz pecča, ninaca liwriita cjisjapa. Jalla nižtiquiztan ana uri tjončha.

¹⁰ Pero Jesucristo Jiliriz tjonz tjuñiqui tiripintitž tjonauquičha, tsjii tjañižtakaz. Jalla nii tjuñiquiziqui tii muntu pachanacaqui tsjii tsucchuc jorjorñižtan tucuzinžnaquičha. Tjuñimi jiižmi warawarami liwž kataquičha; ujta cjequičha. Nižaza tii muntu yokami tjapa zejlñinacžtan pacha ujtžtan tankattaž cjequičha.

¹¹ Jalla nižta liwž tjtantaž cjequičha. Jalla nižtiquiztan ančhucqui Yooz kuzcama juc'anti kamz waquiziča, nižaza Yooz irata zuma kamañchiz cjis waquiziča. Jalla nižta kamañchiz waquiziča ančhucqui. ¹² Yooz tjonz tjuñi tjewžna, nižaza zumapan langžna, Yooz apura tjonzjapa. Nii tjonz tjuñiquiziqui tii muntu pachanacami ujtžtan tankattaž cjequičha. Nižaza tjuñi jiižmi warawarami ujquiz liwž jiiñkattaž cjequičha; nekztan liwž kataquičha. ¹³ Pero uchumzti ew arajpachami yokami tjewža, Yooz chita tawk jaru. Nii ew arajpachquinami yokquinami tjappacha Yooz irata zumacamaž cjequičha. Ana zinta anawaliqiu cjequičha.

¹⁴ Pecta jilanaca, cullaquinaca, Yooz tjonz tjuñi tjewžcan, zuma kamañquiz kuz tjaa, niž yujcquiz ana ujchiz cjisjapa. Nekztan Yooztan uchumnacatan walikaz cjequičha. ¹⁵ Jalla tii cjuñzna. Yooz Jiliriqui ančhucaltajapa pasinziz kuzziz zejlča, ančhuc liwriita cjisjapa. Jalla nii puntuquiztan zakaz Pablo jilaqui ančhucaquin cjiyrchiča. Yoozqui nižquiz zizni zizni nižaza zuma intintazni kuzziz cjiskatchiča. Jalla nii ziztanac jaru uchumž pecta Pabluqui ančhucaquin cjiyrchiča. ¹⁶ Weriz chita puntunacquiztan Pabluzakaz chiičičha tjapa niž cjiyrta cartanacquiz. Parti Pabluž cjiyrtanacaqui ch'aman intintazzucača. Jalla nižta ch'aman intintazzucanacaqui ana zizni žoñinacami, nižaza pizc kuzziz žoñinacami tsjii

kjutñiz intintazza. Nižaza parti Yooz takunaca zakaz tsjii kjutñiz intintazza. Jalla nuž tsjii kjutñiz intintazcu, ninacaqui ninacžtajapa juc'ant ana zumquiz cjissa; nekztan castictaž cjequiča.

¹⁷ Pecta jilanaca, cullaquinaca, ima tii muntuquiz tižtanaca watan tii puntunaca ančhucquiz zizkatchinča. Jaziqui anawali incallñi žoñinacaqui želaquiča. Nii anawali incallñi žoñinacaqui Yooz mantitanaca anapan cassa. Jalla nižtiquiztan ninacžquiztan cuit'aza, ana tsjii kjutñi chjichta cjisjapa. Anawalinac kjutñi chjichta cjequiz niiqui, ančhucqui ana tjurt'iñi kuzziz cjequiča. ¹⁸ Ančhucqui učhum liwriiñi Jesucristo Jiliržquiz juc'ant zumaž pajaquiča. Nižaza niž puntu juc'ant zizaquiča. Nižaza juc'ant zuma kamañchiz cjee. Učhum Jesucristo Jiliriqui honorchizkaj cjila anztajapami wiñayajapami. Jalla nužoj cjila. Amén.

PRIMERA CARTA DEL APOSTOL SAN JUAN

JESUCRISTUQUI TII MUNTUQUIZ TJONCHICHA

¹ Wejrqui Jesucristuž puntul ančhucaquin cjižrčučha ančhuc wali cuntintu cjisjapa. Tuqui timpuquiztanpacha Jesucristuqui žejlñipantakalča, ima tii muntu želan. Tii muntuquiz tjontanaqui wejrnacqui Jesucristužtan kamčinča; wejtnaca čhjujčztan nii cherčinča; nižaza niiz taku nonzinča. Jacatattanaqui wilta cherchinzakazza; nižaza wejtnaca kjaržtan nii lanzinča. Jazimi tirapanž žejtča Jesucristuqui. Nižaza jakziltat Jesucristuž taku criyačhaja jalla niiqui Yooztan wali cuntintupankaz cjequičha. ² Nii žeti tjaañi Jesucristuqui tjončiča tii muntuquiz. Nekztan wejrnacqui nii pajčinča, nižaza cherčinča. Nekztan wejrnacqui nii Jesucristuž puntuquiztan žoñinacžquizimi, ančhucaquizimi paljayčinča. Tuqui timpuquiztanpacha žejtñipantakalča nii Jesucristuž puntuquiztan žoñinacžquizimi, kamñitakalča. Nekztan tii muntuquiz tjonžcu, žoñi tucchiča. ³ Jaziqui nii chertanaca nii nonžtanaca ančhucaquin quint'uča, wejtnacatan ančhucatan tsjii kuzziz cjejajo. Wejtnacatan Yooz Ejpžtan nižaza Yooz Majchtan tsjii kuzzizpanča, jalla nižtapacha wejtnacatan ančhucatan cjisjapa. ⁴ Wejrqui tii cartal cjižrčučha ančhucaquin wali cuntintu cjisjapa.

YOOZQUI ZUMA KJANQUIZ KAMCHA

⁵ Jesucristuqui wejtnacaquiz tjaajinčiča. Jaziqui nii tjaajintanaca ančhucaquin cjižrčučha. Yoozqui zuma kjanquiz kamča. Yoozqui zumapankazza, jalla nuž cjiča nii kjanquiz kamz puntuqui. Nižaza Yoozqui anapanž zumchiquiz kamča. Yoozqui ana čjul ujhizza, jalla nuž cjiča nii ana zumchiquiz kamz puntuqui. ⁶ Tsjii uj paañi žoñiqui zumchiquiz kamča. Nuž kamcanaqui “Yooztan wejtanaqui tsjii kuzzizza”, cjičhaj niiqui, toscaraž čhiičha nii žoñiqui. Anaž werar Yooz jiczquiz ojklayča. ⁷ Yekjapazti kjanquiz kamča; Yoozqui kjanquiz kamča, jalla nižtapacha. Jakzilta žoñinacat nuž kamčhaj niiqui, Yoozquin cričinacžtan tsjii kuzzizza. Nuž kamcanaqui, tjapa niiz ujquiztan pertuntača, Jesucristuž ticziž cjen.

⁸ Jakzilta žoñit “Ana ujhiztča”, cjičhaj niiqui, persunpachaž incallča; toscaraž čhiičha. Ana zum kuzzizza nii žoñiqui. ⁹ Pero jakzilta žoñit Yoozquin pertuna mayizaj niiqui, niiz ujqui pertuntaž cjequičha. Nižaza ana ujhiz cjequičha. Jalla nuž cjiča Yoozqui. Anaž wira toscara chiyasača Yoozqui; niiz taku cumpliñipankazza. ¹⁰ Yoozqui cjiča, “Tjapa žoñinacami ujhizza”. Jaziqui jakzilta žoñit “Ana ujhiztča”, cjičhaj niiqui, Yooz toscara čhiitažokaž nayča nii žoñiqui. Nižaza niiz kuzquiz Yooz taku anaž catokča.

2

JESUCRISTUCHA UCHUM TJURT'IZIÑIQUI

¹ Wejt jilanaca, cullaquinaca, wejrqui tii cartal cjižrčučha, ančhuc ana uj paažo. Jakziltat uj paačhaj niiqui, Jesucristužquiztan mayizaquičha. Niičha ućhum tjurt'iziñiqui. Nekztan Jesucristuqui Yooz Ejpžquin mayizinaquičha. Jesucristuqui ana čjul ujhizza, zumaž kamča. Jaziqui nii tjurt'iziñiqui zuma mayizinasacha. ² Ućhumž uj paatiquiztan Yooz Ejpqui ućhum casticz waquiziča. Jesucristuž ticzi nekztan Yooz Ejpqui ućhum pertunasacha. Ana ujhiz Jesucristuqui ućhum laycu ućhumnaca ujquiztan ticziča. Jaziqui Jesucristužquin tjapa kuztan cjenauqui čjul uj paañi žoñinacami pertunta panikaz cjesača.

³ Jakzilta žoñit Yooz mantita jaru kamčhaj niiqui, Yooz pajča. Jalla niičha werarapan. ⁴ Jakzilta žoñit ana Yooz mantita jaru kamčhaj niiqui, anaž čhii atasacha “Yooz pajuča”, cjičhanaqui. “Yooz pajuča”, cjesaž niiqui, toscaraž čhiičha. Anazum kuzzizza nii žoñiqui. ⁵ Jakzilta žoñit Yooz tawk jaru kamčhaj niiqui, Yooztan ancha zuma munaziñi kuzzizza. Yoozquin tjapa kuzzizpanča. Jilanaca, tii zuma cjuñzna. ⁶ Jakzilta žoñit “Yooztan tsjii kuzziztča wejrqui”, cjičhaj niiqui, zuma kamzpanž waquiziča, Jesucristuqui zumaž kamča, jalla nižta.

EWMANTITA

⁷ Jilanaca, cullaquinaca, wejrqui anal jazta mantita cjižrčučha. Tuquitanpacha tii mantitac zizzinčhucča ančhucqui, porapat zuma munaziz, jalla nii. Tuquitanpacha tii mantitac nonzinčhucča. ⁸ Pero tii mantita cjižrčučha, jazta mantitažtakaz. Jesucristuqui tii mantitacama kamčiča tii muntuquiz. Ančhucakaz tii mantitacama kamča. Nuž kamcan, zuma munazican, ana zumchiquiz kamča, werar kjanquiz kamča, Yooz takucama. Jalla nužupanča niiqui.

⁹ Jakzilta zoñit “Kjanquiz kamuča”, cjičhaj niiqui, jilanacžtan porapat zuma munaziz waquizičha. Jilanacžtan tira chjaawjkatčhaj niiqui, pachpa zumchiquizpanž kamča. ¹⁰ Jakzilta zoñit jilanacžtan porapat zuma munazaja, jalla niiqui kjanquizpankaz kamča. Jaziqui Yooz jicz cherchucacha, ana ujquiz tjojtsjapa. ¹¹ Jakzilta zoñit jilanacžtan chjaawjkatčhaja jalla niiqui zumchiquiz kamča. Jakzitchuc ojčkaj niiqui, ana zizza. Jaziqui Yooz jicz ana cherchucacha; zur zoñižtakazza nii zoñiiqui.

¹² Jilanaca, cullaquinaca, ančhucquin cjižžcuča. Jesucristuž ticzi nekžtan ančuca uj pertunchičha Yoozqui. ¹³ Ejpnača, ančhucquin cjižžcuča. Jesucristuqui tuqui timpuquiztanpacha žejlñipantakalča. Nii Jesucristužtan kamča ančhucqui. Tjotjowanaca, turtakanaca, ančhucqui Satanás atipchinčhucča. Jaziqui ančhucquinžakaz cjižžcuča.

Jilanaca, cullaquinaca, ančhucqui Yooz Ejpžtan kamča. Jaziqui ančhucquinžakaz cjižžcuča. ¹⁴ Ejpnača, Jesucristuqui tuqui timpuquiztanpacha žejlñipantakalča. Nii Jesucristužtan kamča ančhucqui. Jaziqui ančhucquin cjižžcuča. Tjotjowanaca, turtakanaca, ančuca kuzquiz Yooz taku chjojchiñčhucča. Nekžtan Yoozquin tjurt'iñi kuzziz cjen, ančhucqui Satanás atipchinčhucča. Jaziqui ančhucquinžakaz cjižžcuča.

¹⁵ Tjappacha ančhucqui, nonžna. Anača tii muntuquiz žejlñi cusasanacžquin kuz tjaazqui. Anača anawali paaznacquiziqui kuz tjaazqui. Jakzilta zoñit anawali paaznacquiz kuz tjaachaj niiqui, anaž Yooz Ejpžquin kuz tjaacha. ¹⁶ Tii muntuquiziqui tižta anawali paaznaca žejlčha: persun kuzcama kamz pecznaca, persun čhujquiz čerta pecznaca, tucquin cjis pecznaca. Jalla nižtanaca pecčhaj niiqui, diabluz jaru ojklayčha. ¹⁷ Tii muntuquiz žejlñinacaqui liwju tucuzaquičha, tjažtaž cjequičha. Nižaza tii muntuquiz žejlñinaca pecznacami tucuzaquičha. Pero Yooz kuzcama ojklajñinacazti Yoožtan wiñaya kamaquičha.

WERAR TAWKŽTAN, TOSCAR TAWKŽTAN

¹⁸ Jilanaca, cullaquinaca, tii timpumiž ojtčha. Tsjii Jesucristuž quintrauki tjonauquičha, nii quintu zizza ančhucqui. Nižaza anziqiu muzpa Cristuž quindra zoñinacaqui jecža. Nekžtan učumquiu zizza tii timpuquiu ojtčha. ¹⁹ Nii quintranacaqui učumquiztan zarakchičha. Anatačha učumtan tsjii kuzziz ninacaqui. Učumtan tsjii kuzziz cjitasaz niiqui, tira učumtan kamtasajha. Ninacaž zarakšanaqui, kjanapacha cjissičha, anatačha učum tsjii kuzziz ninacaqui. ²⁰ Ančhuczti ana nižtičhucča. Ančuca kuzquizti Yooz Espiritu Santo kamča. Jaziqui ančhucqui tjapa werara zizzinčhucča. ²¹ Werar taku zizñiž cjen ančhucquin cjižžcuča. Nižaza Yooz takuqui anaž čjul toscarami čiičha. ²² Ject toscar zoñejo? Jakziltat “Jesusačha ana Yooziž cuchanžquita Cristuqui” cjičhaja, jalla ničha toscara čiiñiiqui. Cristuž quindračha ninacaqui. Nii zoñinacaqui Yooz Ejpžquin nižaza Yooz Majchquin ana pajz pecčha. ²³ Jakziltat ana Yooz Majchquin pajz pecčhaja, jalla niiqui ana Yooz Ejpžtan kamasajha. Jakziltat “Jesucristuqui werar Yoozza” cjičhaja, jalla niiqui Yooz Majčtan kamča; Yooz Ejpžtan žakaz kamča.

²⁴ Nii tuqui nonžta Yooz taku persun kuzquiz chjojwa ančhucqui. Nii Yooz taku chjojžcu, Yooz Majčtan Yooz Ejpžtan ančhucatan tsjii kuzziz wiñaya kamaquičha. ²⁵ Yooz Majchqui čiičhičha, tuž cjan:

— Wiñaya Yoožtan kamaquičha ančhucqui.

²⁶ Yekjap zoñinacaqui ančhuc incallz pecčha. Jaziqui cjižžcuča nii puntuquiztan. ²⁷ Jesucristuqui Yooz Espiritu Santo ančuca kuzquiz cuchanžquičičha. Jalla nižtiquiztan nii Espiritu Santuqui ančucaquiz tjaajinčha. Jaziqui yekja tjaajini espiritu anaž pecsa ančhucqui. Yooz Espiritu Santuž chekan weraraqui tjaajinčha. Anaž toscaranaca tjaajnasajha. Cristužtan tsjii kuzziz kama; jalla nuž tjaajinčha Espiritu Santuqui. Nižtaquiu niiz tjaajintacama kama.

²⁸ Jilanaca, cullaquinaca, Cristužtan tsjii kuzziz kama ančhucqui. Nekžtan Cristuž tjontanaqui, učumquiu anaž eksnauquičha, nižaza anaž azaquičha. ²⁹ Jesucristuqui zuma kuzzizpančha. Nii zizza ančhucqui. Jakziltažlaj zuma kuzziz niiqui, Yooz maatičha. Jalla niizakaz zizza ančhucqui.

3

YOOZ MAATINACA

¹ Tjappacha ančhucqui nonžna. Yooz Ejpqui učum zumaž k'ayacht'ičha. Nižaza Yoozqui učum illzičha, niiz maati cjisjapa. Yooz maatičhumčha učumquiu. Jalla nižtiquiztan učum kuzquiu ana pajčha ana Yooz criichinacaqui. Yooz kuzmi anazaž pajčha ninacaqui. ² Jilanaca, cullaquinaca, učumquiu Yooz maatičhumčha. Wiruñauqui jaknužkačhum cjissnačhan, učumquiu ana zizza. Pero Jesucristuž tjontanaqui, nii cherquičha učumquiu. Nekžtanauqui Jesucristuž irata cjisnauquičha učumquiu. Jalla nii

tjaajinta zizzinčumča. ³ Jakziltat Jesucristo tjewžaja, jalla niiqui čjul uj paaznacami ecča, ana ujchiz cjisjapa; Jesucristuqui ana ujchizza, jalla nižtapacha cjisjapa.

⁴ Jakzilta žoñizlaj uj paañi, jalla niiqui Yooz mantitanaca anaž cazza. Uj paazqui Yooz taku quintrača. ⁵ Jesucristuqui tii muntuquiz tjonchiča, žoñinacž uj pampatzjapa. Ana čjul ujchizza niiqui. Jalla nii zizza ančhucqui. ⁶ Jakzilta žoñizlaj Cristužtan tsjii kuzziz, jalla niiqui ana uj paañiča. Uj paañi žoñinacaqui anaž naaza Cristuž puntuquiztanaqui. Nižaza anaž kamča Cristužtanami. ⁷ Jilanaca, cullaquinaca, ana jeczquizimi incallskata ančhucqui. Wali kamñi žoñinacaqui zuma kuzzizza, Cristužtakaz. ⁸ Satanás cjita diabluqui tuqui timpuquiztanpacha uj paañipankaztakalča. Jaziqui nižaza tira uj paañiča. Nekztan uj paañi žoñinacaqui Satanás diabluž maatinacača. Jesucristuzti tii muntuquiz tjonchiča, Satanás diabluž paatanaca akkatzjapa.

⁹ Yooz maatiqui ana kuzin uj paañiča. ¿Kjažtiquiztan nii ana kuzin uj paañitajo? Yooz maatiča, nekztan kuztan ana uj paapaasača. Yooz Ejpž kuz cherchi kuzziz kamñiča. Jalla nekztan tjapa kuztan uj ana paasača. ¹⁰ ¿Jakziltat Yooz maatejo? ¿Jakziltat diabluž maatejo? ¿Jaknužža nii zizas učhumjo? Jalla tuž zizasacha. Jakziltažlaj kuzin uj paañi, jalla niiča ana Yooz Ejpchizqui. Nižaza jakziltažlaj niž jilanacžtan čjaawjkatñi, jalla niiča diabluž maatiqui.

PORAPAT ZUMA MUNAZIZA

¹¹ Porapat zuma munaziza. Tii mantitaqui tuquitanpacha nonzinčucča. ¹² Tsjii žoñi želatča, Cain cjita. Jalla nii Cainqui niž lajk conchiča. ¿Kjažtiquiztan conchit niijo? Jalla niž paatanacaqui anawalinacatača; niž lajkž paatanacazti walinacatača. Jalla nekztan niž lajk conchiča. Cainqui diabluž maatiča. Ana nii Cainž kuz cherchi kuzziz cjee ančhucqui.

¹³ Jilanaca, cullaquinaca, tii muntuquiz žejlñi žoñinacž ančhuc čjaawjanaqui, ana istraña, ana upa kuzziz cjee. ¹⁴ Tuquiqui ana zuma munazan, jalla nekztan infernuquin okaj cjitatakalča učhumqui. Jaziqui Yoozquin criižcuqui arajpach watjaž okaquiča; wali cuntintu cjequiča. Jalla nekztan učhumqui Yoozquin criichi jilanacžtan porapat zuma munazizza. Nii zizza učhumqui. Jakziltat ana jilanacžtan porapat zuma munazičhaja, jalla niiqui infernuquinž okaquiča. ¹⁵ Jakziltat niž jilžtan čjaawjkatčhaja, jalla niiqui žoñi conchiz cjes, jalla nižtaž ninacaqui. Nižaza žoñi conñinacami ana Yooz kuz cherchi kuzzizza. Anaž wiñaya Yooztan kamasacha. ¹⁶ Cristuqui učhum laycu ticziča. Nekztan jaknuž munazizlaja, jalla nii učhumqui zizza. Učhumqui Yooz criichi jilanacžtan zuma munazizpanča, ticzcama. ¹⁷ Tsjii tjapa cusasanacchiz žoñiqui tsjii t'akjir jila cheraquiči niiqui, okzpanča. Anaž okznasaž niiqui, ¿kjažt Yooz cherchi kuzziz cjesajo? Anapanž Yooz cherchi kuzzizza. ¹⁸ Jilanaca, cullaquinaca, anača atžtan taku mayaka okzqui. Paatanacžtanaqui okza. Nekz tjeeža učhumž okžtaqui. Niiča werar okzqui.

YOOZQUIZTAN ANA PAYZNAKZCU MAYAQUICHA

¹⁹ Jilanaca zuma okzcan, učhumqui zizza, werar Yooz maatičhupanča, jalla nii. Nekztan laljlla kuzzizlaj niiqui, tjup kuzziz cjee. Yooz yujcquiz Yooz maatinacčumča.

²⁰ Yooza juc'ant chekanaqui učhum kuzquiztan cjenagu. Yoozqui tjapa učhum kuz zizza, ana walinacami, walinacami, tjappacha. Nii anawalinaca zizcumi, Yoozqui tirakaž učhum okza. ²¹ Jilanaca, cullaquinaca, čjulorat učhumž kuz walika cječaj niiqui, Yoozquiztan ana ekscu mayasača. ²² Učhumqui Yooz mantitacama kamtiquiztan, nižaza Yooz kuzcama kamtiquiztan učhumž mayiztac nonžtaž cjequiča. ²³ Yooz mantitanacaqui tužuča: Yooz Majch Jesucristužquin tjapa kuztan cjee. Nekztanaqui jilanacžtan zuma munaza. Jalla nuž mantichiča Yoozqui. ²⁴ Jakziltat nii mantitacama kamčhaja, jalla niiqui Yooztan tsjii kuzzizza. Nižaza Yooztan tsjii kuzzizza nii žoñinacžtan. Yooz tjaata Espiritu Santuqui učhum kuzquiz žejlča. Jalla nekztan zizza učhumqui, Yooztan učhumtan tsjii kuzziz, jalla nii.

4

ESPIRITU SANTUŽTAN CRISTUZ QUINTRA ESPIRITUŽTAN

¹ Jilanaca, cullaquinaca, nonžna. Jakziltat “Tii takuqui Yooz takuča”, cječaj niiqui, nii žoñiz čhiita taku zumpacha tantiyaquiča, Yooz taku čhiñi, ana Yooz taku čhiñi, jalla nii. Anača čjul takumi pajzila crižqui. Tii muntuquiz muzpa toscara čhiñi žoñinaca žejlča; Yooz taku čhiitažokaž cjiča. ² ¿Jaknužt žoñiz čhiita taku paji atas učhumjo? ¿Yooz Espiritu Santuž čhiikatkaya? ¿Už ana Yooz Espiritu Santuž čhiikatja? Jalla tuž paji atasacha učhumqui. Tii muntuquiz Jesucristuqui žoñž curpuchiz kamchiča. Jakziltat nižtapan čhičhaja, jalla niiča Yooz taku čhiñiqui. ³ Nižaza jakziltat Jesucristuqui anača žoñž curpuchiz kamchiqui, cječan čhičhaja, jalla niiča ana Yooz takucama čhiñiqui. Cristuž quintra espiirituqui nii čhiikatča. Nii Cristuž quintra espiirituqui tjonaquiča; tuquitan

ančhucqui jalla nii nonzinčhucča. Anziqiu tii muntuquiz nižta Cristuž quintra chiiñinaca žejlča.

⁴ Pecta jilanaca, cullaquinaca, ančhucqui Yooz maatinacčhucča. Nii toscar taku joojooñinacaqui diabluž mantitaž ojklayča. Ančhuczi Yooz Espiritu Santuž mantitaž ojklayča. Yooz Espiritu Santuqui juč'anti azzizza nii diablužquiztan cjenauqui. Nekztan ančhucqui nii toscar taku joojooñinaca atipasacča. ⁵ Ninacaqui diabluž maatinacača. Nii žoñinacaqui ana Yooz takucama chiiñiča, diabluž taku chiiñiča ninacaqui. Nii diabluqui tii muntuquiz ančaž mantiča. Jaziqiu Yoozquin ana criiči žoñinacaqui diabluž taku criiča. ⁶ Učhumzti Yooz maatinacčhumča. Jaziqiu werar Yooz takuž čhyan Yoozquin criiči žoñinacaqui nii werar takuž catokča. Ana Yoozquin criiči žoñinacaqui nii werar taku anaž catokča. Nužquiz werar taku chiiñi žoñinacami, nižaza toscar taku chiiñi žoñinacami pizcpacha pajasacča učhumqui.

YOOZQUI ANCHA MUNAZIŇI KUZZIZZA

⁷ Pecta jilanaca, cullaquinaca, Yoozpankazza učhum porapat zuma munazkatñiqui. Jaziqiu učhumqui tjappacha porapat zuma munazizpanča. Jakziltat zuma munazičhaja jalla niiqui Yooz maatiča. Nižaza Yooz pajča. ⁸ Yoozquiu ancha munaziñi kuzzizza. Jaziqiu jakziltat ana munaziñi kuzzizlaja, jalla niiqui ana Yooz pajča. ⁹ Yooz Ejpquiu tii muntuquiz niž zinta Majch cuchanžquičiča učhum Yooztan wiñaya kamzjapa, wali cuntintu. Jalla nuž cuchanžquiquiztan Yoozquiu učhumquiz niž munaziñi kuz tjeeziča. ¹⁰ Yoozquiu ultimtu zuma munaziñi kuzzizpanča. Yooz Ejpča učhum k'ayachichiqui. Nekztan niž Majch cuchanžquičiča. Yooz Majchquiu učhum ujlajcu ticziča, učhum ana casticta cjisjapa. Nekztan zuma munaziñi kuzquiu jaknužt cječhaja, nii zizza učhumqui.

¹¹ Pecta jilanaca, cullaquinaca, učhumtan ancha munazičhaja Yooz Ejpquiu. Jaziqiu učhum niž tazakaz porapat zuma munazizpanča. ¹² Anaž jakzilta žoñimi Yooz cherča. Ana Yooz cheržcumu zuma munazičhaja, jalla nii žoñiqui Yooztan tsjii kuzzizza. Nižaza Yooz munaziñi kuz, jalla nižta kuzzizza nii žoñiqui. ¹³ Yooz Ejpquiu niž Espiritu Santo učhumquiz tjaachiča. Jalla nekztan Yooztan učhumtan tsjii kuzzizza, nii zizza učhumqui. ¹⁴ Yooz Ejpquiu niž Majch cuchanžquičiča žoñinaca liwriizjapa. Nii Yooz Majch cherchinča wejrnacqui. Nekztan ančhucquiz nii puntu tjaajinčinča. ¹⁵ Jakziltat "Yooz Majchča Jesucristuquiu", cjičhaja, jalla niičha Yooztan tsjii kuzzizquiu. Nižaza Yoozquiu nižtan tsjii kuzzizza.

¹⁶ Yoozquiu učhumtan ancha munazičhaja, jalla nii zizza učhumqui. Nižaza nii criičha učhumqui. Yoozquiu munaziñi kuzzizza. Jaziqiu jakziltat munaziñi kuzzizpanžlaja, jalla niičha Yooztan tsjii kuzzizquiu. Nižaza Yoozquiu ninacžtan tsjii kuzzizza. ¹⁷ Nuž kamcan juč'ant juč'ant munaziñi kuzziz cjiša učhumqui, Jesucristuž irat kuzziz cjisama. Jalla nekztan juyzuquiz ana eksnaquičha učhumqui. ¹⁸ Munaziñi kuzziz žoñinacaqui ana Yoozquin eksniča. Zuma munaziñi kuzziz žoñinacaqui anaž čhjulumi eksnasacča. Jalziltat eksni kuzzizlaja, jalla niiqui Yooz casticz eksa. Jalla nižtiquiztan anaž zuma munaziñi kuzzizza nii eksni žoñinacaqui.

¹⁹ Yoozquiu učhumtan zuma munazičhaja. Jalla nekztanaquiu učhumqui Yooztan munazičhaja. ²⁰ Jakziltat "Wejrquiu Yooztan zuma munaziñi kuzziztča", čhičhaja, jalla niiqui niž jilanacžtan ana čhaawjkatñipanča. Niiž jilanacžtan čhaawjkatčhaja, jalla niiqui anaž Yooztan zuma munaziñi kuzzizza. Inapankaz "Wejrquiu Yooztan zuma munaziñi kuzziztča" cjiča. Toscara čhičha. Nii žoñinacaqui čerta jilanacžtan anazuma munazičhaja, jalla niiqui j'aknužt ana Yooz cheržcu Yooztan munaziñi kuzziz cjesajo? Anapanž cjesacča. ²¹ Yoozquiu učhum mantičičha tuž cjan:

—Jakziltat Yooztan munaziñi kuzzizlaja, jalla niiqui niž jilanacžtanami zuma munaziñi kuzzizakaz cjis waquiziča.

5

UCHUMQUI ANAWALINACA ATIPCHA

¹ Jesusacča Yooziž cuchanžquita Cristuquiu. Jakziltat nii Jesucristužquin criičhaja, jalla niičha Yooz maatiqiu. Tjapa Yooz maatinacami Yooz Ejpžtan munaziñi kuzzizza. Nižaza Yooz Ejpžtan munaziñi kuzzizalaj niiqui, Yooz Ejpž maatinacžtan munaziñi kuzzizakazza. ² Nižaza jakziltat Yooztan munaziñi kuzzizalaja, jalla niiqui Yooz mantitanacaž cazza. Jalla nekztan Yooz maatinacaquiu porapat zumaž munazičha. Niiž zizza učhumqui. ³ Yooztan munaziñi kuzziz žoñiqui Yooz mantitanaca cazza. Nii Yooz mantitanacaquiu anača ch'ama. ⁴ Yooz mantita cazcu, Yooz maatinacaquiu anawalinaca atipča. Jakzilta žoñit Yoozquin tjapa kuz criičhaja, jalla niiqui anawalinaca atipča. ⁵ Jakziltat anawalinaca atipjo? Jakziltažlaj Jesús cjiča Yooz Majchquin tjapa kuztan, jalla ninacaž atipča anawalinacaquiu.

YOOZ MAJCHCHA JESUCRISTUQUI

⁶ Jesucristuqui tii muntuquiz tjonatan, kjaztan bautistatača. Jalla nekztan cruzquiz ch'awcta ticziča. Kjaztan bautistaž cjen, jalla niiča tisticuqui, Yooz Majchča Jesucristuqui, cjan. Cruzquiz ch'awcta ljoc tjawkchiča. Jalla nii zakazza tisticuqui, Yooz Majchča Jesucristuqui, cjan. Yooz Espiritu Santuqui tisticuzakazza: Yooz Majchča Jesucristuqui, cjan. Nii Espiritu Santuča werarapan chiiñiqui. ⁷ Arajpachquinaqui čhjep tisticunaca žejlča, Yooz Ejp, nižaza Taku cjita tjuuchiz Yooz Majch, nižaza Yooz Espiritu Santo. Nii čhjepultanaqui tsjiikaz chiča. ⁸ Nižaza tii muntuquiziqui čhjep tisticunacazakaz žejlča, Yooz Espiritu Santo, nižaza kjaztan bautis, nižaza cruzquiz ljoc tjawk. Nii čhjepqui tsjiikaz chiča: Jesucristuča Yooz Majchqui, cjan. ⁹ Zoñž taku werarazłaja niiqui, Yooz taku juc'ant werarača. Werara chiiñi Yooz Ejpqui chiča, tuž cjan:

—Jesucristuča Wejt Majchqui.

¹⁰ Jakziltat Yooz Majchquin cričhaja, jalla niiqui persun kuzquiz zizza, Jesucristuča Yooz Majchqui, nii. Jalla niizakaz Yooz Ejpqui chiiča. Jakziltat Yooz taku ana cričhaja, jalla niiqui Yooz toscara chiitazokaz nayča. Yooz takuqui chiiča: Jesucristuča Yooz Majchqui, cjan. Jalla nii anaž criž pecča yekjap žoñinacaqui. Jalla nekztan Yooz toscara chiitazokaz nayča nii ana criñinacaqui. ¹¹ Nižaza Yoozqui cjiča:

—Wejt Majchqui ančhuca ujquiztan ticziča. Jalla nekztan ančhucqui wejtta wiñaya kamaquiča, wali cuntintu.

¹² Jakziltat Yooz Majchtan tsjii kuzziz kamčhaja, jalla niiqui Yooztan wiñaya kamaquiča. Nižaza jakziltat Yooz Majchtan ana tsjii kuzziz kamčhaja, jalla niiqui Yooztan ana wiñaya kamasacha.

ZERZ TAKUNACA

¹³ Ančhucqui Yooz Majchquin cričha tjapa kuztan. Jalla nekztan Yooztan wiñaya kamaquiča, wali cuntintu. Nii zizjapa, ančhucquin cjižrcuča wejrqui.

¹⁴⁻¹⁵ Učhumqui Yooz kuzcama mayizaquiz niiqui, nonžtaž cjequiča. Učhumž mayizta nonžtaž cjequiz niiqui, tjaataž cjequiča. Jalla nužupanča. Weraraž niiqui.

¹⁶⁻¹⁷ Tjapa anawalinacami ujpánča. Tsjii jilaqui uj paaquiz niiqui, Yoozquiztan mayizinspanča, pertunta cjeejo. Pero tsjii juc'ant anawal uj paaz kuzzizalaj niiqui anaž pertunta cjesača. Niižta ana Yoozquiztan mayizina, pertunta cjeejuqui. Yekja ujnacami Yoozquiztan mayizinasacha, pertuntaž cjejajo.

¹⁸ Yooz maatinacami anaž kuzin uj paasača. Yooz maatinaca walja kjaraz cuitiča Yooz Majchqui. Nii anawal Satanás diabluqui Yooz maati Yooz kjarquiztan ana kjañi atča. Nii zuma zizza ančhucqui. ¹⁹ Yooz maatinacčhumča učhumqui. Ana Yoozquin criichi žoñinacaqui, tjappacha Satanás diabluž mantuquiz žejlča. Učhumqui nii zakaz zizza.

²⁰ Yooz Majchqui tjonchiča učhumnaca zuma intintazkatajo, nižaza werar Yooz pajajo. ¿Ject werar Yoozjo? Jalla niiča Jesucristo Yooz Majchqui. Jaziqui učhumqui nii werar Yooztan tsjii kuzziz cjissinčhumča. Niižtan kamcan, wiñaya niižtan kamaquiča.

²¹ Jilanaca, cullaquinaca, ančhucqui žoñiž paata yooznacquiztan zaraka, ana iya nekz macjata ančhucqui. Jalla nužupanča.

SEGUNDA CARTA DEL APOSTOL SAN JUAN

WERAR TAKU, MUNAZIÑI KUZ

¹ Wejrqui Juan cjitičha. Icliz jiliritčha wejrqui. Jaziqui tii cartal cjjrzcučha Yooz illzta cullacaquin tjappacha naaža maatinacžquin. Wejrqui ančhuc werara k'ayachuča. Nižaza tjapa Yooz taku criichinacaqui ančhucž k'ayachiča. ² Učhum kuzquiziqui werar Yooz taku žejlčha, nižaza wiñaya želaquiča. ³ Nižaza zuma munaziñi kuzziz kaman, Yooz Ejpžtan nižaza Jesucristo Yooz Majchtan učhum yanapčha. Nižaza učhum okžcu, llan kuzziz cjskatčha.

⁴ Yekjap am maatinaca cherchinčha, Yooz takucama kamñi. Nužupan, mantichiča Yoozqui. Nuž kamñi cheržcu, ancha chipchinčha wejrqui. ⁵⁻⁶ Cullacalla, anziqiu am roct'učha, porapat zuma munaza. Nii mantitaqiu anačha anztakaz. Tuquitanpacha učhumqui nuž mantitapančha. Jakziltat zuma munaziñi kuzzizlaja, jalla niiquí Yooz mantitanacacama kamčha.

Tuquitanpacha Yooz mantita nonzinčhucčha, zuma munaziñi kuzziz cjee, jalla nii.

INCALLÑI ZOÑINACA

⁷ Tii muntuquiz muzpa žoñinacaqui ojklayčha, žoñi incallcan. Ninacaqui anaž criičha, Jesucristuž žoñž curpuchiz kamchiča tii muntuquiz, nii. Jalla ninacacha incallñinacaqui. Nižaza Cristuž quintranacačha. ⁸ Ančhucqui nonžna. Ančhucqui Yooztajapaž langža. Nii langžta cuitaquiča, ana pertiznajo, arajpachquin zumanaca tanzjapa.

⁹ Jakziltat Jesucristuž tjaajinta yapzaja, jalla niiquí anaž Yooztan tsjii kuzziz kamčha. Nižaza jakziltat Jesucristuž tjaajintacama ana kamčhaja, jalla niiquí anazakazza Yooztan tsjii kuzzizqui. Pero jakziltat Jesucristuž tjaajintacama kamčhaja, jalla niičha Yooz Ejpžtan nižaza Yooz Majchtan tsjii kuzzizqui. ¹⁰ Jakziltat ančhucaquiz tjonžcu Cristuž tjaajinta ana niicama tjaajinčhaj niiquí, anaž Yooztan tsjii kuzziz nii jilaquí. Ančhucqui nii žoñi ana kjuyquiz kjawznaquiča. Anazaž tsaanaquiča. ¹¹ Jakziltat nii anawal žoñžquiz tsaanačhaj niiquí, nii žoñž anawal langž yanaptažokaz cjičha.

ZERZ TAKUNACA

¹² Zumsira wacchi takunaca wejta žejlčha. Pero tjappachaqui anal cjjrzcučha. Ančhucaquin tjonž pecučha, učhum pora parlizjapa, porapat cuntintu cjisjapa.

¹³ Am cullaqui illzizakazza Yoozqui. Naaža maatinacaqui saludos apayžquiča. Jalla nužukazza.

TERCERA CARTA DEL APOSTOL SAN JUAN

GAYO CJITAQUI ZUMACHA

¹ Wejrqui Juan cjitit'cha. Icliz jilirit'cha wejrqui. Gayo, amquin cjjrzc'cu'cha. Yooz takucama kamcan, am k'ayachu'cha.

² Jila, amtal mayizinu'cha tjappacha walicama cje'jajo, ni'zaza am curpu zuma 'zejt'ni cje'jajo. Am kuz walikazza, nii zizu'cha wejrqui. ³ Yekjap jilanacaqui wejtquiz tjonzi'cha. Am puntu wejtquiz quint'ichi'cha, tu'z cjan:

—Nii Gayuqui werar Yooz takucama'z kam'cha.

Jalla nu'z zizcu ancha chipchin'cha. ⁴ Wejt jilanaca'z werar Yooz takucama kam'ipan zizcu, anchal cuntintu'cha wejrqui. Ana'z 'chjulumi wejr juc'ant cuntintu cjskat'ni'qui 'zejl'cha.

⁵ Jila, walikam am paa'cha, jilanaca yanapcan, ana pajta jilanacami. ⁶ Yekjap ami'z yanapanacaqui iclizquiz mazzi'cha, tu'z cjan:

—Nii Gayo cjita jilaqui ancha zuma'cha. Ana pajta jilanacami yanap'ni'pankazza. Ni'zaza okz'ni'pankazza.

Gayo jila, jalla nu'zupan amqui tira yanapaqui'cha. Jilanaca'z jiczquin okanami yanapz waquizi'cha. Jalla niic walikazza; jalla nu'z cjen'equi Yooz kuzqui wali cuntintu'z cjequi'cha.

⁷ Nii jilanacaqui Yooz sirwican ojklay'ni'cha. Ninacaqui ana Yooz criichinac'zquiztan ana 'chjul yanap'ni'imi pec'ni'cha. ⁸ Jaziqui u'chumqui nii Yooz sirwi'ni jilanaca yanapz waquizi'cha, ninaca werar Yooz taku parlajo.

DIOTREFES CJITAQUI ANAWALI PAA'NI'CHA

⁹ Tuquiqui iclizquin cjjrchin'cha. Tsjii zo'ni'qui weri'z cjjirta ana'z nonz pec'cha. Wejrqui icliz jilirit'cha. Pero nii zo'ni'qui ana'z wejr jiliri'z'taka nay'cha. Diotrefes cjita tjuuchizza nii zo'ni'qui. Niikaz jilanaca juc'anti'z mantiz pec'cha. ¹⁰ Wejrqui an'chucaquin tjonachaj niiqui, jalla nekztan nii zo'ni'z anawali paatanaca paljay'acha an'chucaquiz. Nii Diotrefesqui toscaranaca parlich'i'cha wejtnaca quintr'a. Iya anawalinaca paachizakazza. Ni'zaza jilanaca'z tjonzn'namami, ana risi'wz pec'ni'cha. Yekjap criichinac'zti wali quiyas pec'cha. Nii Diotrefes'zti cji'ni'cha:

—Anapan'z nii jilanac'z'tan zuma'z risiwaqui'cha.

Ni'zaza zuma risiwi'ni jilanaca iclizquiztan chjatkat'ni'cha. ¹¹ Jila, jaziqui ana'cha ni'zta cjisqui. Nii zo'ni'z paatanaca ana yatekaza. Amzti, walikam paa'cha. Jakziltat walinaca paa'chaja, jalla niiqui Yooz cherchi kuzziz kam'cha. Jakziltat anawalinaca paa'chaja, jalla niiqui ana'z Yooz paj'cha, ana Yooz cherchi kuzzizza.

DEMETRIO CJITAQUI WALI PAACHA

¹² Tjappach zo'ni'na'caqui Demetriu'z puntu cji'cha:

—Zuma'cha nii Demetrio cjita jilaqui. Ni'z paatanacami werar tawk jarupankazza.

Ni'zaza wejrnacmi chiyu'cha, Demetriu'qui zuma jila'cha, nii. An'chucqui zizza, wejrnacqui werar takul chiyi'ni'cha, nii.

¹³ Zumsira wacchi takunacaqui wej'ta 'zejl'cha cjjr'zjapa. Pero tii cartiquiz anal iyal cjjr'z pecu'cha. ¹⁴ Wajilla amquin tjonzquiz pecu'cha. Jalla nekztan u'chumpora'z palt'aqui'cha.

¹⁵ Llan kuzziz cjee. Tekzta jilanacaqui saludos apay'zqui'cha. Ni'zaza amqui wejtnaca jilanac'zquiz tsaan'zinaqui'cha, zapa mayni'zquiz. Jalla nu'z'ukazza.

LA CARTA DEL APOSTOL SAN JUDAS

¹ Wejr Judasqui Jesucristuž manta payiñ zoñt'cha nižaza Jacobž lajk'cha. Wejrqui ančhucaquin cjiyržcučha. Yooz Ejpqui ančhuc kjawzičha, niž maati cjeajajo. Nižaza Yooz Ejpqui ančhucatan zuma munazičha. Nižaza ančhuc anawalinaquiztan cuitičha, Jesucristuž tjonzema. ² Yoozqui ančhucaquiz juc'antej okzla, nižaza juc'ant walikaj kamkatla, nižaza ančhucqui Yooziž ancha munasitaj cjala.

TOSCARA TJAAJIÑINACŽ PUNTU

³ Pecta jilanaca, cullaquinaca, wejrqui ančhucaquin anchal cjuñchinčha. Jalla nuž cjuñzcu liwriiñi puntuquiztan ančhucaquin anchal cjiyrz pecučha. Ančhucatan wejttan liwriita zoñinacačha. Anawal tjaajiñinacaž ančhucaquiz incallz pecchiž cjen tii cartal urgente apayžcačha, ančhucaquiz chiižinzjapa. Yoozquin kuz tjaaz puntu werara tjaajintatačha. Tsjemata tjaajintanacaqui anačha werara niñui. Werar tjaajintanacžquizkaz tjurt'iñi kuzziz cjee. ⁴ Yekjap ana lijitum criiči zoñinacaqui ančhucaquiz jamazit luzzičha, ana kjanapacha. Ninacaqui ana wal zoñinacačha. Yooz partiquiz luzcu, Yooz okzñi kuz tsjii kjutñi intintazza. Ninacaqui cjiñičha, “Yoozqui uħum okzpančha, jaziqui ċjul paatami walikazza”. Jalla nuž kamcan uħum Jesucristo Jiliržquiz anapan pajčha. Pero criiči zoñinacž pajk Patrunačha Jesucristuqui. Yekjat ana iya zelasčha. Jaziqui ninacaqui Yooz kamañquiz anapan kamčha. Tuquiqui profetanacaqui nižta kamñinacž puntuquiztan cjiyrchičha, “Yoozqui ninacžquiz casticaquičha”, jalla nuž cjan.

⁵ Ančhucaž zizziz cjenami, ančhucaquiz zumpacha cjuñkatz pecučha tii puntuquiztan. Tuqui Yooz Jiliriqui Egipto yokquiztan Israel wajtchiz zoñinaca jwessičha. Nekztan jwessiž cjenami ana criichinacžquiz ticzkatchičha. ⁶ Nižaza tii cjuñzna. Yekjap anjilanacaqui Yooziž tjaata puesto ana iya wacaychiz pecchičha, nižaza arajpach puestuquiztan zarakchičha. Jalla nižtiquiztan Yoozqui ninaca presužtakaz ċjelinčha. Wiñayjapa zumchiquiz chawctažtakaz žejlčha Yooz pajk pjalz tjuñicama. ⁷ Nižaza Sodoma wajtquiz žejlñinacami Gomorra wajtquiz žejlñinacami, nižaza žcatinta wajtquiz žejlñinacami jalla nii ana wal anjilanačžtapacha ancha uj paachičha. Ninacaqui adulteriuquiz ojklaychičha. Nižaza tsjemata adulterio paachičha. Jalla nižtiquiztan Yoozqui ninaca casticchičha, wiñaya infiernuquin. Jalla nuž kjanapacha ċhičičha, Yoozqui ana walinaca casticspančha, jalla nii.

⁸ Jalla nii Yooz casticz puntu zizcum, ana zuma tjaajiñi zoñinacaqui ċjuužta jaru ojklayčha, “Yoozqui nižta wejtquiz tjaajinčičha, tsjii ċjuužtiquiz” cjan. Nekztan adulteriuquiz ojklayčha, nižaza Yooz Jiliriz mantita anaž cassa, nižaza poderchiz zajranacžquiz ararčha. Jalla nuž ċjuužta jaru anawali kamčha. ⁹ Tsjii pajk arcángel Miguel ċjita žejlčha, walja poderchiz. Jalla nii anjilaqui diablužtan ch'aassičha Moisés curpu puntuquiztan. Jalla nuž ch'aascan, Miguel anjilaqui diablužquiz ana ararchičha; “Casticta cjee”, cjan. Antiz tiikaz ċhičičha, “Yooz Jiliriqui amquiz ujžla”. Jalla nižtakaz ċhičičha. ¹⁰ Pero nii ančhucatan kamñi anawali zoñinacaqui ana intintazñi kuzzizza. Poderchiz zajranacž quintra ċhican, ċhjaawjkatcha. Animalažtakaz persun kuzcamakaz ojklayñičha. Jalla nuž ojklaytiquiztan persunjapa casticu zjižčha.

¹¹ Ninacžtaqui ana wali cjequičha. Cainž irata Yooz kamañquiz ana kamz pecčha. Paaz ganz peccu, Balaam irata tsjii kjutñi ojklayčha. Nižaza Corež iratažtakazza casticu zjižčha. Korequi Yooz uchta zoñinacž quintra paažcu ticzičha. ¹² Ančhucaqui Yooztajapa pijjstanaca pačha. Ančhucaž cristian pijjsta paan, ninacaqui azipančha anuchalta. Pijjistiquiz ancha anazuma lujñi, nižaza licñi, nižaza ana zuma kamñičha. Ninacačha Yooz ana rispitiñiqui. Persunjapakaz importičha. Anačha yanapchuca, ančhucaž zuma kamajo. Ninacaqui ana ċhijñichiz tsjirižtakazza, nižaza tjamiz ċhijchta tsjirižtakaz. Nižaza ninacaqui anazuma frutchiz muntinacžtakaz. ċajlžta muntinacžtakaz, žejtz wira anapan žejlčha ninacžtaqui. ¹³ Tjamiz ċhijchta kjaz ljojkinacžtakazza. Ninacaž azzuca paatanacaqui kot anazum ch'utunacžtakazza. Nižaza ninacaqui tsjii kjutñi pertissi warawaranacžtakazza. Anawal zumchiquiz wiñayjapa castictaž cjequičha. Casticta ċjisjapa, nii anawal tjaajiñinacaqui ċhojtačha.

¹⁴ Tsjii zoñiqui Enoc ċjitatačha. Adanžquiztan pakallak wilta majchmajchquiztan tjonñitačha. Jalla nii Enocqui Yooztajapa ċhičičha tuž cjan: “Yooz Jiliriqui warank warank anjilanačžtan tjonacučha, tjapa zoñinaca pjalzjapa. ¹⁵ Jalla nuž pjalžcan Yooz Jiliriqui tjapa anawal zoñinacž ujnaca tjeeznaquičha; tjapa ninacaž anawali paatanaca tjeeznaquičha. Nižaza Yoozqui tjapa niž quintra anawali ċhiitanaca tjeeznaquičha”. Jalla

nuž mazinchiča Enoc cjitaqui. ¹⁶ Nii anawali zoñinacača quijakaz pecñinacaqui. Nižaza iñarcan chuchkaz pecñinaca; nižaza ninacaž kuz pecta jaru ojklayñiča. Nižaza mitarazzi takunacžtan chiiñiča. Nižaza zoñinacž kuz wali cjisjapa chiiñiča, nii zoñinacžquiztan cusasanaca ganzjapa.

CRIICHI ZOÑINACŽQUIZ CHIIZINTA TAKU

¹⁷⁻¹⁸ Pecta jilanaca, cullaquinaca, jalla tii puntuquiztanž cjuñzna. Učhum Jesucristo Jilirž apostolonacaqui ultim timpu puntuquiztan ančhucacuz mazinchiča, tuž cjan; “Ima tii muntu tucuzinžnan, anawal zoñinacaqui jecznaquiča, Yooz kamañ puntunacž quintra chiičan. Ninacaqui persun anawal pecta kamañ jaru kamaquiča”. Jalla nuž mazinchiča apostolonacaqui. ¹⁹ Jalla nižta anawali zoñinacaqui zoñi t'akñiča, nižaza porapat quintra tanaskatñiča. Yooz Espiritu Santuqui ninacž kuzquiz ana žejlča. Ninacaqui persun kuzcamakaz kamča.

²⁰ Pecta jilanaca, cullaquinaca, Yooz puntunaca tjaajintanacžquiz tjurt'iñi kuzziz cjee. Nižaza Espiritu Santuž aztan Yoozquin mayiza, juc'ant zuma kamañchizpan cjisjapa. ²¹ Nižaza zuma kama, Yooz ančhucatan tira zuma munazizjapa. Nižaza učhum Jesucristo Jilirž tjonz tjuñi tjewžna. Nii tjuñquiziqui Jesucristuqui niž okzñi kuzziz cjen arajpachquin Yooztan wiñaya kamñijapa ančhucacuz cjiskataquiča.

²² Turwayzi kuzziz zoñžquiz zumpacha paljaya, zuma tjaajintanacžquiz tjurt'iñi kuzziz cjisjapa. ²³ Infiernuquin tjojtšnak cjenpacha kjawžna, liwriita cjisjapa. Nižaza ujchiz zoñinacžquiz okzñi kuzziz cjee. Anawal zoñinacžquiz okžcan, persun kuzquiz cuitasaquiča, zuma kamañquiztan tsjii kjutñi ana chjitchta cjisjapa. Ančhucqui ana zuma kamañchiz zoñinacžtan ojklaycan nižta ana zuma kamañchiz cjesača. Jalla nižtquiztan anawal zoñinacžquiz okžcan, cuitasa ninacž irata ana cjisjapa.

²⁴⁻²⁵ Yoozqui zinta Yoozza. Niiča Jesucristo Jilirž cjen učhum Liwriiñiqui. Niiča ancha azzizqui, učhumnaca cuitizjapa, nižaza ančhuc ana ujquiz tjojtžjapa, nižaza niiž yujcquiz ana ujchiz prisintizjapa. Jalla nekz, Yooz yujcquiz žejlcan, ančhucqui ancha cuntintuž cjequiča. Anzta japami wiñayajapami Yoozqui honorchizkaj cjila, nižaza niiž arajpach watjaqui zumapaj cjila, nižaza tjapa azzizkaj cjila, nižaza tjapa mantiñej cjila. Jalla nužoj cjila. Amén.

APOCALIPSIS O REVELACION A SAN JUAN

¹ Yoozqui tii liwruquiz cjiirta puntunaca Jesucristužquiz mazinchiča, Jesucristo niiz sirwiñi žoñinacžquiz maznajo. Tii puntunacaqui waji wataquiča. Jesucristuqui niiz sirwiñi Juanžquin anjila cuchanžquichiča, tii liwruquiz cjiirtanaca zizta cjejajo. ² Wejr Juanqui tjapa nii zizta puntunacžquiztan cjiiruča, jaknužt wejr nii zizzinžlaja, jalla nužupan. Jaziqi Yooz takumi nižaza Jesucristuž maztami chiyuča. Nižaza tjapa weriž chertanacami chiyuča. Tjappacha werarapan cjiiruča.

³ Jakziltat žoñinacžquiz tii Yooziž tjaata takunaca liičhaja, jalla niiqui cuntintuž cjequiča. Nižaza jakziltat tii Yooziž tjaata takunaca nonžaja, nižaza niiz jaru kamčhaja jalla niiqui zakaz cuntintuž cjequiča. Tii puntunaca cumplis timpunaca žcatzinžquiča.

JUANQUI ICLIZANACŽQUIN CJIJRCHA

⁴ Wejr Juanqui pakallawk Asia yokquin žejlñi iclizanacquin cjiiruča. Yoozqui ančhucaquiz zumpachaj yanapt'ila, nižaza Yoozqui ančhucaquiz walikaj kamkatla. Yoozqui tuquitanpachami anzimi jaztanami wiñayjapa tirapan žejlča. Yooz mantiz julz yujcquiz pakallawk zuma ispiritunaca žejlča. Ninacaqui ančhuc walikaj kamkatla. ⁵ Nižaza Jesucristuqui ančhuc walikaj kamkatla. Jesucristuča litjum chiiñiqui. Nižaza primir ticziquiztan jacatatchi žoñiča. Nižaza Jesucristupanča tjapa tii muntuquiz žejlñi mantiñi reynacžquiz mantiñiqui. Cristuqui učhum ancha okziča. Nekztan učhum ujnacquiztan ticziča. Jalla nuž ticžcu, učhum liwriichiča, niiz ljok tjawkchiz cjen. ⁶ Nekztan Jesucristuqui učhum utchiča, niiztan chipapacha mantiñijapa, nižaza Yooz Ejpžquiz rispitiñijapa. Jalla nii Jesucristuqui wiñayjapa honorchiz cjila. Nižaza wiñayjapa mantiñej cjila. Jalla nužoj cjila. Amén.

⁷ Cjuñzna. Tsjii nooj Jesucristuqui tsjir taypiquiz tjonaquiča. Jalla nuž tjonan tjapa žoñinacaqui nii cheraquiča; Jesucristo quintra paañi žoñinacami nii zakaz cheraquiča. Nekztanaqui tjapa wajtchiz ana criñi žoñinacaqui kaaquiča, ninaca casticz ora tjonchiz cjen. Jalla nužoj cjila. Amén.

⁸ Yooz Jiliriqui tuž cjiča: “Wejrčha primirquiztan tjappacha kalltichintqui. Nižaza wejrčha tjappacha mantiñtqui. Jaknužt tsjii litraqui “A”quiztan kallantičhaja, nižaza “Z”quin žerzaja, jalla nižitiča wejrqui tjappachtajapa”. Jalla nuž cjiča tjapa aztan mantiñi Yooz Jiliriqui. Niiqui anzimi, tuquitanami, jaztanami žejlča.

⁹ Wejr Juanqui ančhucaquin cjiiržcuča. Wejrqui ančhuca jiltča, Jesucristužquin kuz tjaatiquiztanaqui. Učhumqui Yooz mantuquiz kamchiz cjen, sufriča. Pero čhjul sufrítami žejlčhaja, Jesucristuqui učhumnacquizimi pasinsis kuzziz cjskatča. Wejrqui kot taypiquiz kolta yokquiz želuča, Patmos cjita tii yoka. Jalla ticju preso želuča, Yooz taku parlitiquiztan, nižaza Jesucristuž puntuquiztan maztiquiztan.

JESUCRISTUŽ CHERTA

¹⁰ Tsjii Yooz tjuñquiziqui Yooz Espiritu Santuqui wejt kuzquiz ancha tjonchiča. Tjonžcu jalla tii watchiča. Tsjii alto jora nonzinča wir kjutñi, trompetž pekz joražtakaz nonzinča. ¹¹ Nii joraqui tuž cjichiča:

—Wejrčha primirquiztan tjappacha kalltichintqui. Nižaza wejrčha tjappacha mantiñtqui. Jaknužt tsjii litraqui “A”quiztan kallantičhaja, nižaza “Z”quin žerzaja, jalla nižitiča wejrqui tjappachtajapaqui”. Jaknužt amqui cheračhaja, jalla nii chertanaca cjiira. Nekztan nii libro pakallawk iclizanacquin apaya, Efeso iclizquin, nižaza Esmirna iclizquin, nižaza Pérgamo iclizquin, nižaza Tiatira iclizquin, nižaza Sardis iclizquin, nižaza Filadelfia iclizquin, nižaza Laodicea iclizquin. Jalla nii Asia cjita provinciquin žejlñi iclizanacquin nii cjiirtaqui apaya.

¹² Jalla nekztanaqui wir kjutñi kjutzinča cherzjapa, jectpan nižta paljayzqui, nuž cjan. Jalla nuž kjutžcu tsjii pakallawk kor cantilero cherzinča. ¹³ Nii cantiler taypiquiz tsjii žoñižtakaz tsjtčhi želatča. Niiqui tol zquitchiztača, nižaza quecquiz tsjii pal kor sinturunchiztača. ¹⁴ Nižaza niiz ach charami chiwitača, chiw chomažtakaz, nižaza chiw kjatñižtakaz. Niiz čhujcquinacaqui ujžtakaz c'ajatča. ¹⁵ Niiz kjojchanacaqui zuma lli-jatča jurnuquiz tjiñanta korižtakaz. Niiz joraqui wacchi kjaz pujquiz kjawñižtakaztača. ¹⁶ Niiz žew kjarquiz pakallawk warawaranaca tanzitača. Niiz atquiztan pajk ar cuchillužtakaz ulnatcha, porap kjuttan archiz. Niiz yujcqui žmali tjuñižtakaz c'ajatča.

¹⁷ Jalla nii cheržcu, niiz kjojchquiz tjojtsinča, ticzižtakaz. Niizti wejr lanziča žew kjaržtan. Jalla nuž lanžcu tuž cjichiča:

—Wejr ana eksna amqui. Primirquiztanpacha asta wiricama želuča. Wejrtča juc'ant chekanauqi tjappachquiztanami. ¹⁸ Wejrtča žetiñtqui. Wejrqui ticzinča. Pero wejtquiz chertzna. Wiñayjapa žetuča. Nižaza wejrqui mantuča ticzmi, nižaza ticz yokami. ¹⁹ Jaziqqui cjiyraquičha jaknužum cherčhaja, jalla nii. Cjiyraquičha tii timpu watchinacami, nižaza jazta timpu tjonanami, nii. ²⁰ Wejt žew kjarquiz pakallawk warawaranaca žejlča. Jalla nii cherchamča, nižaza pakallawk cantilerunaca cherchamča. Ninaca tuž cjiča: nii pakallawk warawaranacaqui pakallawk iclizanacž irpiñinacača. Nii pakallawk cantilerunacaqui pakallawk iclizanacača.

2

EFESO ICLIZQUIZ CHIITA TAKUNACA

¹ Efeso icliz irpiñižquin tuž cjiyra: “Tsjiiqui žew kjarquiz pakallawk warawara tanža, nižaza pakallawk kor cantiler taypiquiz ojklayča. Jalla niiqui tuž cjiča: ² Ančucaž paatanacami pajuča. Ančucqui wejtajapa anča langža. Nižaza sufrichiz cjenami ančucqui tjurt'iñi kuzziza. Nižaza ančucqui ana zum kamañchiz žoñinaca ana cherz pecča. Nižaza jakziltat 'apostultča wejrqui' cjan ojklayčhaja, jalla ninaca wawcz-inčucča ančucqui, werara ana werara jalla nii. Jalla nižtiquiztan jecnacat ana werar apóstol ojklayčhaja, jalla nii zizzinčucča. ³ Wejrqui zizuča, ančucqui pasinsis kuztan sufričha, wejtquiz criican. Nižaza wejtquiz kuzziz cjen walja awantichinčucča. Nižaza wejtajapa walja langzinčucča, ana oča nayžcu. ⁴ Pero tsjii ujhizta ančucqui. Jaknužt ančucqui primero tjapa kuz wejtta anča munazitčhaja, jalla nižta ana tira munaziča. Anz wejtta upa munaziča. ⁵ Cjuñzna, jaknužt ančucqui primero anča zuma munaziñi kuzziz cjistčhaja. Nižaza cjuñzna jaknužt anziqqui upa munaziñi kuzziz cjistčhaja. Jalla nii cjuñzcu, 'ujchizpantča wejrqui' cjis waquiziča. Nekztan wilta anča zuma munaziñi kuzziz cjee, wilta zuma kamzjapa. Ana wilta zuma munaziñi kuzziz cjequiz niiqui, am cantileruqui kjañtaž cjequičha; nekztan ančuca icliza tjatanta cjequičha. ⁶ Pero ančucaltajapa tsjii zuma obra žejlča, ančucqui ana wal nicolaítas partu žoñinacž quinrajapa chjaawjkatča, jalla nii. Wejrqui ninacž quinrajapa zakal chjaawjkatča. ⁷ Jakziltat nonžni cjuñchiz cječhaja, nonžla Espiritu Santuž iclizziz žoñinacžquiz chiitaqui. Jakziltat anawalinacquiztan atipačhaja, jalla nižquiz wejrqui permiso tjaa-ača, žeti tjaañi muntiquiztan lulajo. Yooz zuma yokquin žejlča nii zuma muntiqui”.

ESMIRNA ICLIZQUIZ CHIITA TAKUNACA

⁸ Esmirna icliz irpiñižquin tuž cjiyra: “Tsjiiqui primirquiztanpacha wiricama žejlča. Jalla ničha juc'ant chekanauqi tjappachquiztanami. Niiqui ticziča, nižaza wilta žejtñi cjišičha. Jalla niiqui tuž cjiča: ⁹ Wejrqui zizuča, ančucqui anča sufričha, nižaza t'akjiri žejlča. Pero ricachužtakazza ančucqui, Yooz wajtchiz žoñinacž cjan. Judío žoñinacaqui ančuca quintra anča anawal takunaca chiičha. Ninacaqui anača ultim werar judionacaqui. Ninacača Satanás diabluz partiquiziqui. ¹⁰ Jaknužt ančucqui sufračhaja, nuž sufrisquiztan ana tsuca. Cwitasa, diablucqui yekjapanaca ančucaquiztan carsilquiz chawckataquičha, ančucaž ujquiz tjojskatzjapa. Ančucqui tunca tjuñi intiru anča sufraquičha. Ticzcama wejtquiz tjurt'iñi kuzziz cjee. Nekztanaqui wejrqui ančucaquiz wiñayjapa žeti tjaa-ača, tsjii premiužtakaz. ¹¹ Jakziltat nonžni cjuñchiz cječhaja, jalla niiqui nonžla, Espiritu Santuž iclizziz žoñinacžquiz chiitaqui. Jakziltat ana walinalacquiztan atipačhaja, jalla niiqui infernuquin castictiquiztan liwriitaž cjequičha. Infernuquin casticzcqui curpumi animumi wiñaya sufričha. 'Pizc ticz' cjičača nii infernuquin sufrisqui”.

PERGAMO ICLIZQUIZ CHIITA TAKUNACA

¹² Pergamun icliz irpiñižquin tuž cjiyra: “Tsjiiqui porap kjuttan ar cuchillužtakaz žejlča. Jalla niiqui tuž cjiča: ¹³ Wejrqui pajuča, tjapa ančucaž paatami. Jakziquin Satanás diablucqui mantičhaja, jalla nicju ančuc žejlča. Jalla nižta žejlchiz cjenami tiran-panz wejtquiz tjurt'iñi kuzziza. Wejtquin kuz tjaaquzi ana jaytiča, anča sufrichiz cjenami. Nii anča sufris timpuquiz tsjiiqui ančucaquiztan Antipas cjičtaqui contataquičha. Antipasqui wejt puntuquiztan tisticu cjičanaqui zuma ticlarñičha, nižaza wejtquiz kuz tjaañipanča. Jakziquin Satanás diablucqui mantičhaja, jalla nicju Antipas contataquičha. ¹⁴ Nonžna; tsjii kjaž ujnaca ančucž quintra tjeeznuča. Yekjap ančucaquiztan anawal tjaajintanaca catokchinčucča. Nii tjaajintanacaqui Balaamž cjiča tjaajintažtakazza. Tuquita timpuqui nii Balaamqui Balak cjiča žoñquizž tjaažičha, jaknužt Israel žoñinaca ujquiz tjojskatchucažlaja, jalla nii. Nekztanaqui Balak cjičtaqui Israel žoñinaca ujnacquiz tjojskatchičha. Jaziqqui Israel žoñinacaqui adulterio paachiča, nižaza žoñiž paata yooznacquiz tjaača čjheri lujčiča. Jalla nižta ujnacquiz tjojskatchičha Balak cjičtaqui. ¹⁵ Nižaza

yekjap ančhucaquiztan nicolaítas tjaajintanaca catokchinčhuccha. Ninacž tjaajinta quintrajapa chjaawjkatučha. ¹⁶ Ančhucaž anawali ujnaca paatiquiztan 'ujchizpantčha' cjis waquizičha; kuz campiiz waquizičha. Ujnacquiztan ana jaytaquiz niiqui, ančhucqui castictaž cjequičha. Wejrqui ančhucaquiz wajilla tjonachha, ujchiznacž quintra paazjapa. Wejt atquiztan ulanfi ar cuchillžtan ninacž quintra paa-ačha. ¹⁷ Jakziltat nonžni cjuñchiz cjechaja, nonžla, Espiritu Santuž icliz žoñinacžquiz chiitauqui. Jakziltat anawalinacquiztan atipachaja, jalla niizquin ana pajta maná tjaa-ačha, lujljapa. Nižaza niizquin tsjii chiw maz tjaa-ačha. Nižaza chiw mazquiz niiz ew tjuu cjiirtaž cjequičha. Nii ew tjuuqui ana jakziltami zizza, nii tanzni žoñikaz zizaquičha”.

TIATIRA ICLIZQUIZ CHIITA TAKUNACA

¹⁸ Tiatira icliz irpiñizquin tuž cjiira: “Tsjiiqui žejlčha, ujžtakaz c'ajni čhujcchiz, nižaza niiz kjochanacaqui jurnuquiz tjinanta korižtakazza. Jalla niičha Yooz Majchqui. Niiqui tuž cjičha: ¹⁹ Wejrqui ančhucaž paatanacami pajučha. Ančhucqui zuma munaziñi kuzzizza, nižaza wejtquiz tjapa kuztan criičha, nižaza wejtquiz tjapa kuztan sirwičha, nižaza pasinsis kuztan sufričha. Ančhucaž primir paata obranacquiztan ančhucaž anzta paata obranaca juc'ant zumachha. ²⁰ Wejrqui cjiwčha, tii ujchizza ančhucqui. Tsjaa anawal maataka žejlčha, Jezabel cjiti maatakažtakaz. Naaqui cjiñčha, 'Wejrtčha Yooz taku parliñtqui'. Jalla nuž cjian, wejtquiz sirwiñinacžquiz incallčha. Naaža incalltiquiztanauqui criichi žoñinacqui adulteriuquiz ojklayčha; nižaza žoñiz paata yooznacquiz tjaata čherinaca lujlčha. Jalla nuž ana zuma tjaajnan, ančhucqui naaža puntuquiztan ana kjaž cjiñčhuccha. Pero nii anawal tjaajintaž quintra chiiz waquizičha. ²¹ Wejrqui pasinsis kuz tjewzinčha, naaqui 'ujchizpantčha' cjian ujnacquiztan jaytizjapa. Pero naaqui uj paaznacquiztan anapan jaytiz peccha; uj paaz pecčha. ²² Jalla nižtiquiztan naa sufriskatačha. Nižaza jakziltat naatan chica wejt quintra ujnaca paačhaja, jalla ninacazakaz ancha sufriskatačha. Naaža tjaajinta anawalinaca paazquiztan ana jaytaquiz niiqui, panž sufriskataž cjequičha. ²³ Naa irat ana zum kamañchiz žoñinaca conachha. Jalla nekztan tjapa iclizanacquiz žejlñi žoñinacqui naaznaquičha, wejrqui čhjul žoñiz kuzquiz pinsitam zizučha. Nižaza paata obranacquiztan jama zapa maynižquiz zumanacal tjaa-ačha. ²⁴⁻²⁵ Parti ančhuc Tiatir criichinacaqui naaža tjaajinta ana catokchinčhuccha. Satanás diabluz čhojzaka tjaajintanaca ana mitisni čjissinčhuccha. Ančhucaquiz tuž cjiwčha, jaknužt ančhucqui wejt tjaajintanaca catokčhaja, jalla nižta tirapan catokaquičha, wejr tjonzcama. Ana iya mantučha. ²⁶ Jakziltat anawalinacquiztan atipčhaja, nižaza tii muntu tucuzinzcama wejt munañpi jarupanž kamčhaja, jalla nižquiz wejrqui mantiz poder tjaachha nacionacchiz žoñinacžquiz mantizjapa. ²⁷ Jaknužt wejt Yooz Ejpqui mantiz poder wejtquiz tjaatčhaja, jalla nižta irata wejrqui mantiz poder ninacžquiz tjaa-ačha. Jalla nižtiquiztan ninacaqui anawali paañi žoñinacžquiz zuma c'aripacha mantaquičha, tsjii ljoc mazca t'unapacha kjolsnas, jalla nižta. ²⁸ Nižaza wejrqui ninacžquiz zumanacal tjaa-ačha wenzta chawc warawaražtakaz. ²⁹ Jakziltat nonžni cjuñchizlaja, jalla niiqui nonžla, Espiritu Santuž icliz žoñinacžquiz chiitauqui”.

3

SARDIS ICLIZQUIN CHIITA TAKUNACA

¹ Sardis icliz irpiñizquin tuž cjiira: “Tsjiizta pakallawk Yooz ispiritunaca žejlčha, nižaza pakallawk warawaranaca žejlčha. Jalla niiqui tuž cjičha: Ančhucaž paata obranaca pajučha. Žoñinacaqui ančhuca puntuquiztan cjiñčha, 'Zuma kamañchizza' cjiñčha. Jalla nuž chichiz cjenami, ultimo ana zum kamañchizza; ticzižtakazza ančhucqui. ² Ančhucqui ana zuma kamañanaca eca. Zuma kamañquiz tjurt'iñi kuzziz cjee. Tira anawali kamañchizlaj niiqui, castictaž cjequičha. Wejrqui ančhuca paata obranaca yatisinžinčha, Yooz yujcquiz anawaličha, nii. ³ Cjuñzna ančhucqui, tuqui catokta tjaajintanacami, nižaza nonztanacami panž catoka. Jaziqui nii jaru wilta zumapan kama; nižaza ančhuca ujnaca paaznacquiztan jayta, 'ujchizpantčha', cjian. Ančhucqui ana zuma kamañquiztan ana ecaquiz niiqui, castictaž cjequičha. Wejrqui tiripintit tjonachha, tsjii tjañžtakaz. Ana pinsita orquiz tjonachha, ančhuc casticzjapa. ⁴ Tsjii kjaž ančhuc Sardis žoñinacaqui zuma kamañchizza. Ančhucčha zuma ana ch'izli zquitchiztakazqui. Jalla nižtiquiztan ančhuc zuma žoñinacaqui wejtjan chicaž juc'ant zuma kamaquičha zuma chiw limpu zquitchiztakaz. Jalla nuž waquizičha ančhucaltauqui. ⁵ Jakziltat anawalinacquiztan atipachaja, jalla ninacaqui zuma kamañchiz cjequičha zuma chiw limpu zquitchiztakaz. Nižaza ninacž tjuunaca anal akznačha žejtñi žoñinacž tjuu apuntita liwruquiztan. Nižaza wejt Yooz Ejpž yujcquiz, nižaza Yooz anjilanacž yujcquiz ninacž puntuquiztan ticlarachha, 'Wejt partiquizza tinacaqui' cjanacaqui. ⁶ Jakziltazlaja nonžni cjuñchiz, nonžla, Espiritu Santuž icliz žoñinacžquiz chiitauqui”.

FILADELFIA ICLIZQUIZ CHIITA TAKUNACA

⁷ Filadelfia icliz irpiñizquin cjjira: “Tsjiicha juc'ant zumaqui; nižaza lijitumacha. Niicha David jilirž mantiz poderchizqui. Nii zoñiqui Yooz partiquiz luzkatasaz niiqui, anaž jecmi nii zoñiz luztiquiz atajasača. Nižaza Yooz partiquiz ana luzkatasaz niiqui, anaž jecmi luzkatasacha. Jalla niiqui tuž cjiča. ⁸ Wejrqui ančucaž paata obranaca pajuča. Ančucaltajapa trabajo tjaachinča wejtta langzjapa. Anaž jecmi ančuc atajasača. Ančucqui ana suti azzizza. Jalla nuž ana zuti azziz cjenami, ančucqui wejt taku tirapanž catokchinčucča, nižaza ančucqui wejt puntuquiztan ana k'otchinčucča, 'Jesucristo anal pajuča' cjcianaqui. ⁹ Nonžna. Yekjap zoñinacaqui cjiñiča, 'Wejrnačta Yooztajapa judío zoñinacaqui'. Jalla nuž chiican, k'otča. Ultimu ana Yooztajapača nii zoñinacaqui. Pero Satanás diabluž partiquiz kamñi zoñinacača. Nonžna. Wejrqui ančuca yujquiz ninaca quillskatača, ančucaquiz rispitzjapa. Nižaza wejrqui ninaca zizkatača, ančucatan wejtta zuma munaziz, jalla nii. ¹⁰ Wejt mantita ortin jaru kamcan, ančucqui pasinsis kuztan sufrichinčucča. Jalla nižtiquiztan wejrqui ančuc liwriyača juc'ant sufris timpuquiztanaqui. Nii timpuqui tjonaučiča. Nekztan tjapa tii muntuquiz žejlñi zoñinacaqui anča sufraquiča, wawcžta cjisjapa. Jalla nii sufris timpuquiztan ančuc liwriyača. ¹¹ Nižaza wejrqui wajllal tjonauča. Yooz tjaajintanaca tirapan catokaquiča. Nekztan Yoozqui ančucaquiz zumanaca tjaaquiča, tsjii zuma premiužtakaz. Ančucqui ana jec zoñizquizimi tsjii kjutñi irpiskataquiča nii zumanaca ana pertisnajo. ¹² Jakziltat anawalinacquiztan atipačhaja, jalla nižquiz uchača Yooz kjuyquiz jilirižtakaz. Nižaza nii zoñinacaqui Yooz kjuychizpan cjequiča. Wejt Yooz Ejpž tjuu nižquiz cjjiržinača, Yooz kjuychiz zoñipan tjeezjapa. Nižaza wejt Yooz Ejpž wajtž tjuu nižquiz cjjiržinača. Wejt Yooz Ejpž wajtž tjuuquwi ew Jerusalén cjičača. Yoozqui arapachquiztan nii watja chjjunžcaquiča. Nižaza wejt ew tjuu nižquiz cjjiržinača, wejt jila cjcian. ¹³ Jakziltazlaj nonžñi cjuñchiz niiqui, nonžla, Espiritu Santuž icliz zoñinacžquiz chiitaqui”.

LAODICEA ICLIZQUIN CHIITA TAKUNACA

¹⁴ Laodicea icliz irpiñizquin tuž cjjira: “Tsjiicha juc'ant lijitumaqui. Jalla niiqui zuma razunžtanpan lijituma čiicha Yooz puntu. Primirquiztanpacha niž cjen tjapa Yooz paatanaca paatatača. Jalla niiqui tuž cjiča: ¹⁵ Wejrqui ančucaž paata obranaca pajuča. Ančucqui ana anča wejt quintra paachinčucča, nižaza ana anča wejtajapa paachinčucča. Wejrqui pecuča, ančucqui anča wejt quintra paazjapa, už anča wejtajapa paazjapa, jalla nuž pecuča. ¹⁶ Jaziqui ana zumača ančuca kamzqui. Jalla nižta kamtiquiztan ančuc chjatkatasacha, tsjii ana zuma jottažokaz. ¹⁷ Ančucqui cjiñčucča, 'Ricachutča wejrnačqui. Jaziqui walikal želuča, ana čjulumi pecuča'. Jalla nuž cjiñčucča. Jalla nuž čiichiz cjenami ančucqui ana naaz-inčucča, t'akjirižtakaz ančucqui, nižaza poriztakaz, zur zoñinacžtakaz, nižaza ana zquitchiz zoñinacžtakazza. Ultimu nižta kamañchizza ančucqui. ¹⁸ Jalla nižtiquiztan wejrqui ančucaquiz čiizinuča, wejtquiz kuzziz cjejajo. Ujquiz tjiñanta korižtakaz jalla nižta c'achja kamaña ančucqui wejtquiztan mayz waquiziča, ultim ricachu cjisjapa. Nižaza chiw zquitinacžtakaz jalla nižta zuma kamaña wejtquiztan mayz waquiziča, ančuca azzuca ujnaca ana cherta cjisjapa. Nižaza čhujc kullažtakaz wejtquiztan mayz waquiziča, ančuca ujnacquiztan čhetinta cjisjapa, nižaza ančuc Yooz puntu intintiñi cjisjapa. ¹⁹ Jakziltiztan wejrqui zuma munazičhaja, jalla nižquiz čiizinača. Nižaza zuma ewj'uča, niž kamaña azquichta cjejajo. Jalla nižtiquiztan weriž čiizintiquiztan, ančucqui 'ujchizpantča' cjis waquiziča. Nižaza wejtquiz tjapa kuztan cjis waquiziča. ²⁰ Nonžna. Wejrqui ančuca kuzquiz macjatžcu, kjawznuča. Jakziltat weriž kjawžta nonžaja, nižaza cazaja, jalla ninacž kuzquiz luzasacha, nižaza ninacžtan chica zuma cječča. Nižaza ninacaqui wejtta chica zuma cjequiča. ²¹ Jakziltat anawalinacquiztan atipačhaja, jalla nižquiz zuma honora tjaa-acha, wejtta chica mantiñi cjisjapa. Jaknužt wejrqui tjapa anawalinacquiztan atipžcu, wejt Yooz Ejpžtan chica mantiñi cjisjaja, jalla nižta ninacaqui wejtta chica mantiñi cjequiča. ²² Jakziltazlaj nonžñi cjuñchiz, jalla niiqui nonžla, Espiritu Santuž icliz zoñinacžquiz chiitaqui”.

4

ARAJPACHQUIN CHERTANACA

¹ Jalla nekztanaqui wejrqui tsewc kjutñi cherchinča. Arajpachquin tsjii zana cjetzi, cherchinča. Nižaza tsjii jora nonzinča, trompet pekž joražtakaz. Jaknužt primero nonžta jora, jalla nižta irata. Nii joraqui wejtquiz paljaychiča, tuž cjcian:

—Tekz tjonžca. Wejrqui amquiz tjeeznača, jaknužt nekztan watačhaja, jalla nii.

² Nii orapacha wejrqui Espiritu Santuž mantiz poderquiz želatuča. Jalla nuž žejlcan, arajpachquin tsjii chawc mantiz julz cherchinča. Nižaza nii julzquiz tsjii julzi želatča. ³ Nii julzi žejlñi zoñitača c'achja tsjichiz, c'achja maznacažtakaz c'ajatča, jaspe cornalina

ništa maznacažtakaz. Nižaza niiz mantiz julz muytata cumari arco iris cherchinča, esmeralda maztakaz c'ajatča. ⁴Jalla nii chawc mantiz julz muytata paatunc pusin mantiz puestunaca cherchinča, zapa puestuquiz tsjii žoñi julzi želatča. Nižaza ninacatača chiw tol zquiti cutchi; nižaza ninacž achquiz kor pillužtakaz tewžinta. ⁵Nii chawc mantiz julzquiztan liwjlwijniztakaz ulanchiča, nižaza nii julzquiztan rayu jorjorñiztakaz joranaca nonzinča. Nii chawc mantiz julz yujcquiz pakallak ujñi teyas pekžtatača. Nii pakallak teyasnacaqui pakallak Yooz ispiritunacača. ⁶Nižaza nii chawc mantiz julz yujcquiz kota želatča, ispijužtakaz c'ajatča.

Nižaza nii chawc mantiz julz muytata pajkpic latuquiztan pajkpic žejtñinaca želatča. Jalla nii žejtñinacaqui yujcquiztan tajquiztan tama čhujcquinacchiztača. ⁷Nii primir žejtñiqui león animalažtakaztača. Tsjii žejtñižti wac turužtakaztača. Tsjii žejtñižti žoñž yujcchiztača. Tsjii žejtñižti layñi aquilažtakaztača. ⁸Nii pajkpic žejtñinacaqui zapa mayni sojta wežlaz kjarazažtakaztača, nižaza tjapa kjuttan čhujcquinacchiztača. Majiñami weenami tirapan Yooz wirzu tuž itscan želatča:

“Juc'ant zuma, juc'ant zuma, juc'ant zuma, Jalla nižtapanča tjapa azziz Yooz Jiliriqui. Yooz Jiliriqui tuquitanami, anzimi, jaztanami žejlča”.

Jalla nuž itsiča.

⁹Nii žejtñinacaqui chawc mantiz julzquiz julzita mantiñizquiz honora tjaachiča, nižaza niizquiz rispitchiča, nižaza niizquiz gracias tjaachiča. Wiñayjapača nii chawc mantiñiqui. ¹⁰Čhjulorat žejtñinacaqui ništa paatčaja, nekztan nii paatunc pusin jilirinacaqui mantiñiz yujcquiz quillziča, nižaza niizquiz rispitchiča. Nii chawc mantiz julzñiqui wiñayjapa wiñayača. Jalla niiz yujcquiz nii tuncapan pusin jilirinacaqui ninacž kor pillužtakaz nonzinčiča, tuž itsñi cjan:

¹¹“Učhum Yooz Jiliri, amqui honorchizkaj cjila. Nižaza amqui rispittaj cjila. Nižaza amčha tjapa azzizqu. Jalla nii pajtaj cjila. Amqui tjapa žejlñinaca paachamča. Amiz munañpa jaru tjapa žejlñinacaqui paatatača, nižaza žejlča”.

5

TJUUZTA LIWRU CJETÑIQUI

¹Nižaza nii julzi žejlñi mantiñiz žew kjarquiz tsjii liwru tjuužta želatča. Nii tjuužta liwruqui porap latu cijrztatača. Nižaza nii liwruqui pakallak estampillžtan zcatžtatača. Jalla nuž cherchinča. ²Nekztanaqui cherchinča, tsjii walja azziz anjila. Jalla nii anjilaqui altu joržtan pewcznatča, tuž cjan:

—¿Jequit waquizas tii tjuužta liwru cjetzjapa? ¿Nižaza tii zcatžta estampillanaca wjajrnas? —Jalla nuž pewcznatča.

³Arjapachquinami tii muntuquizimi, tii muntu koztanami anaž jecmi cjetz waquiziča, nii liwruquiz cijrtanaca chertzjapa. ⁴Jalla nuž cjetz waquiziñi ana žejlchiz cjen, wejrqui kaacan ancha llaquizatuča. ⁵Jalla nekztanaqui tsjii jiliriqui wejtquiz paljajychiča, tuž cjan:

—Ana iya kaa. Tsjiiqui nii tjuužta liwru cjetñi waquizichiča. Niiqui Judá cjita žoñž majchmaatiquiztan tjonñiča. Juc'ant azziz cjen, León cjitača. Nižaza niiqui Davidž majchmaatiquiztan tjonñiča. Jalla niiqui tjappacha atipchiz cjen nii liwru cjetz waquiziča, nižaza nii liwruž estampillanaca wjajrzñi.

⁶Nekztanaqui tižtanaca cherchinča. Nii chawc mantiz julztan, nii žejtñinacžtan, nii jilirinacžtan, jalla ninacž taypiquiz tsjii Uuzažtakaz tsijtchi cherchinča. Wilana jawkta Uuzažtakaz, jalla nii cherchinča. Nižaza nii Uuzaqui pakallak wajranacchiztača, nižaza pakallak čhujcquinacchiztača. Niiz pakallak čhujcquinacaqui pakallak Yooz ispiritunacča. Jalla nii Yooz ispiritunacaqui tjapa kjutñi tii muntuquiz cuchantača. ⁷Jalla nii Uuzaqui tjuužta liwru tanziča, julzi mantiñiz žew kjarquiztan. ⁸Nii liwru tanžtan nii pajkpic žejtñinacami nižaza nii paatunc pusin jilirinacami nii Uuzažtakaz chawc jilirž yujcquiz quillziča. Zapa mayni nii jilirinacaqui pajk guitaražtakaz arpa cjita tanzitača. Nižaza kor chuwanaca chjihatča insinsuchiz chjippi. Nii insinsuchiz chuwanacaqui Yoozquin cričhinacž oracionanaca cjetča. ⁹Ninacaqui ew wirsu itsatča, tuž cjan:

“Amqui waquizichamča nii tjuužta liwru cjetñijapa, nižaza nii liwruquiz zcatžta estampilla wjajrzñijapa. Amqui contatača. Ticziž cjen am ljokžtan Yooztajapa sirwiñi žoñinaca liwriichamča. Amiz liwriita žoñinacača tjapa zarchiz žoñinacami, nižaza tjapaman takunacchiz žoñinacami, nižaza tjapaman watjanacchizimi, nižaza tjapaman nacionacchizimi. ¹⁰Amqui amiz liwriita žoñinaca mantiñijapa utchamča. Nižaza amqui nii žoñinaca Yooztajapa sirwiñijapa utchamča, Amiz liwriita žoñinacaqui tii yokquiz mantaquiča”.

Jalla nuž cjichiča nii itsñinacaqui.

¹¹ Jalla nekztanaqui nonzinča wacchi anjilanacž jora. Nižaza cherchinča mantiz julz muytata, nižaza žejtñinacž muytata, nižaza jilirinacž muytata, jalla ninacž muytata muzpa waranka waranka waranka anjilanaca želatča. ¹² Nii anjilanacaqui altu joržtan cjichiča:

“Nii conta Uuzaqui waquiziča, mantiz poder tanzjapa, nižaza tjapa zuma cusasanaca tanzjapa, nižaza tjapa zizjapa, nižaza tjapa azziz cjisjapa. Nižaza nii waquiziča honora tanzjapa, nižaza rispitta cjisjapa, nižaza honora waytižinta cjisjapa. Jalla nužoj cjila. Nuž waquiziča nii conta Uuzaqui”.

¹³ Nekztan tjapa arajpachquin žejlñinacžtan, nižaza tjapa tii muntuquiz žejlñinacžtan, nižaza tjapa tii yok koztan žejlñinacžtan, nižaza tjapa kotquiz žejlñinacžtan, jalla nuž tjappacha niž puntu cjichiča:

“Nii chawc mantiñizquizimi nii Uuzizquizimi wiñayjapa honora waytižintaj cjila; nižaza nii pucultizquiz wiñayjapa honorchiz cjila; nižaza wiñayjapa rispittaj cjila; nižaza tjapa azziz cjila watay wata”.

¹⁴ Nekztan nii pajkpic žejtñinacaqui cjetča:

—Jalla nužoj cjila. Amén.

Nižaza nii paatunc pusin jilirinacaqui quillžcu nii watay wata žejtñizquiz rispitchiča.

6

ESTAMPILLANACA WJAJRJA CHERCHINCHA

¹ Nekztanaqui wejrqui cherchinča, jalla tužu: Uuzažtakaz žoñiqui tsjii estampilla wjajrzyča. Nižaza nonzinča tsjii žejtñiqui jorjorñiztakaz joržtan kjawchiča:

—Pichay. Cheržca.

² Nekztan wejrqui cherchinča, jalla tužu: Tsjii chiw cawallu tjonchiča. Nii cawallž juntuñ yawchi žoñiqui flech arcu armichiz tanchiča. Niižquiz tsjii atipz poder tjaatača, tsjii coronažtakaz. Jalla nižtiquiztan atipñi ulanchiča, tirapan atipzjapa.

³ Nekztanaqui nii Uuzažtakazqui segunda estampilla wjajrzyča. Jalla nuž wjajrtan, segundo žejtñiqui cjichiča:

—Pichay. Cheržca.

⁴ Nekztan yekja cawalluqui ulanchiča, ljok cawallu. Nii cawallž juñtun yawchi žoñiqui poder tjaatača, žoñinacpora kichanasjapa, nižaza porapat conasjapa. Niižquiz tsjii pajk cuchillu tjaatača.

⁵ Nekztanaqui nii Uuzažtakazqui tercer estampilla wjajrzyča. Jalla nuž wjajrtan, nonzinča tercer žejtñiqui tuž cjan:

—Pichay. Cheržca.

Nekztan cherchinča tsok cawallu. Nižaza nii cawallž juñtun yawchi žoñiqui balancichiztača niž kjarquiz. ⁶ Nekztanaqui žejtñinacž taypiquiz tsjii jora nonzinča. Nii joraqui tuž cjichiča:

—Pajk paaztan tsjii kilo trigo kjayasača. Nižaza pajk paaztan čhjep kilo siwatu kjayasača. Aceitimi vinumi tira želaquiča.

⁷ Nekztanaqui nii Uuzažtakazqui cuarto estampilla wjajrzyča. Jalla nuž wjajrtan nonzinča cuarto žejtñiqui tuž cjan:

—Pichay. Cheržca.

⁸ Jalla nekztanaqui wejrqui cherchinča, tsjii k'ill cawallu želatča, yawchi žoñchiz. Jalla nii yawchi žoñiqui Ticz cjitatača. Niiž wiruñ Ticz Yoka cjita apziča. Ni-nacžquiz poder tjaatača, cuarta parte tii muntuquiz žejlñi žoñinaca conzjapa. Ninacaqui žoñinaca conaquiča pajk cuchillžtan, mach'anacžtan, conanacžtan, nižaza anawal animalanacžtan.

⁹ Jalla nekztanaqui nii Uuzažtakazqui quinta estampilla wjajrzyča. Jalla nuž wjajrtan wejrqui cherchinča arajpach altarž koztan almanaca želatča. Nii almanacž curpunacaqui Yooz taku parlitiquiztan contatača. Ninacaqui tii muntuquiz kamcan Yooz puntu ticlarchiča. Jalla nižtiquiztan contatača. ¹⁰ Nii almanacaqui altu joržtan kjawcan tuž cjichiča:

—Zuma lijitum Jiliri. Ampanča taku cumpliñiqui. Jaziqui čhjulorcomat žoñinaca pjalznaquiya? Čhjulorcomat wejrnac conñi žoñinaca casticaquiya? —Jalla nuž cjichiča nii almanacaqui.

¹¹ Jalla nekztanaqui almanacaqui chiw tol zquiti tjaatača. Nižaza ninacžquiz cjitatača, tsjii kjaž tjuñikaz jeežnaquiča. Primiruqui iya Cristužquiz sirwiñinacaqui conta cjiestanča, jaknužt tuquiqui almanacž curpunaca contažlaja, jalla nižta. Nii containaca pojkcama, almanacaqui jeežnaquiča.

¹² Jalla nekztanaqui nii Uuzažtakazqui sexta estampilla wjajrziča. Jalla nuž wjajrtan, wejrqui cherchinča, yoka anča chekjnskatatča. Nižaza tjuñimi tsokchi cjišiča, lut zquitižtakaz. Nižaza jiižmi ljok cjišiča. ¹³ Nižaza warawaranacami yokquin tjojtšquichiča, jaknužt pjursant tjamiqui higo frutanaca tjojtškatčaja, jalla niža. ¹⁴ Nekztanaqui pachaqui katchiča tjuužta papilažtakaz. Nižaza tii muntuquiz tjapa curunacami tjapa kot taypiquiz žejlfi yokanacami kizkattatača. ¹⁵ Nekztanaqui tii muntuquiz mantiñinacami, jilirinacami, zultatž jilirinacami, ricachunacami, azziz žoñinacami, mantita žoñinacami, ana mantita žoñinacami, tjappacha chjojziča pajk maz pjetanacquizimi, nižaza cur akjinacquizimi. ¹⁶ Jalla ninacaqui kjawchiča, tuž cjan:

—Curunaca, maznaca, wejtnaca juntuč tjojtčca. Wejrnac chjojzna, julzi mantiñiž yujcquiztan. Nižaza wejrnac chjojzna nii žawjchi Uuzažtakazquiztan, ana casticta cjisjapa.

¹⁷ Ultim casticž tjuñi tjonča. ¿Ject Yoozquiztan atipas? —Jalla nuž kjawchiča ninacaqui.

7

144,000 ŽOÑINACA CHIMPUTA

¹ Jalla nekztanaqui wejrqui cherchinča, pajkpic anjilanacaqui tii muntuž pajkpic latuquiztan tsijtsi želatča. Jalla nuž žejlcan pajkpic puntu tjaminacaqui atajatča, ana zinta tjamzjapa yokquizimi kotquizimi muntinacquizimi. ² Nekztanaqui tsjii anjila cherchinča, tuwanchuctan tjonfi. Nii anjilaqui žejtñi Yooz mantita ortinžtan tjonchiča. Jalla nižtiquiztan nii anjilaqui altu joržtan kjawcan paljayčiča pajkpic anjilanacžquiz. Nii pajkpic anjilanacaqui poder tjaatača, yokami kotami anawali cjskatzjapa. ³ Jalla nižtiquiztan nii Yooz tjaata ortinžtan anjilaqui ninacžquiz cjičiča:

—Yokami, kotami, muntinacami ana anawali cjskata, učum Yooz sirwiñinaca chimputa cjscama. Yooz sirwiñinacaqui ninacž yujc ayquiz chimputa cjequiča.

⁴ Nekztanaqui nonzinča patac pusi tuncan pusin waranka žoñinaca chimputatača, tjapa Israelž familianacquiztan. ⁵ Tuncapan waranka Judž familiaquiztan chimputatača. Tuncapan waranka Rubénž familiaquiztan chimputatača. Tuncapan waranka Gadž familiaquiztan chimputatača. ⁶ Tuncapan waranka Aserž familiaquiztan chimputatača. Tuncapan waranka Neftalž familiaquiztan chimputatača. Tuncapan waranka Manasés familiaquiztan chimputatača. ⁷ Tuncapan waranka Simeónž familiaquiztan chimputatača. Tuncapan waranka Levž familiaquiztan chimputatača. Tuncapan waranka Isacarž familiaquiztan chimputatača. ⁸ Tuncapan waranka Zabulonž familiaquiztan chimputatača. Tuncapan waranka Joséž familiaquiztan chimputatača. Tuncapan waranka Benjamínž familiaquiztan chimputatača.

CHIW ZQUITCHIZ ŽOÑINACA

⁹ Jalla nekztanaqui cherchinča, muzpa tama žoñinacaqui chawc mantiz puesto yujcquizimi, nažaza Uuzažtakaz žoñž yujcquizimi želatča. Nii žoñinacaqui tjapa nacionanacquiztantača, nižaza tjapaman zarchiz žoñinacžquiztantača, nižaza tjapaman watjanacquiztantača, nižaza tjapaman takunacchiz žoñinacžquiztantača. Muzpa tamatača, jalla nižtiquiztan ana wira kanchucatača. Jalla nii žoñinacaqui chiw tol zquiti cutchicamatača. Nižaza ninacž kjarquiz munti itzanaca tanziča, čhjanžtanpacha. ¹⁰ Jalla nii žoñinacaqui altu joržtan tuž chiyatča:

“Učum Yoozkazza Liwriñiqui. Niiča chawc mantiz puestuquiz julžniqui. Nižaza nii Uuzažtakaz žoñizakazza Liwriñiqui”.

¹¹ Nižaza chawc mantiz puestu muytatami, jilirinacž muytatami, pajkpic žejtñinacž muytatami, jalla ninacž muytata tjapa anjilanacaqui tsijtchi želatča. Ninaca zakaz chawc mantiz puestuž yujcquiz yokquiz puct'ichi Yooz rispitača. ¹² Nii anjilanacaqui Yooz rispitan tuž cjičiča:

“Jalla nužoj cjila. Učum Yooztajapa watay wata honora waytižintaj cjila, nižaza wiñaya rispittaj cjila. Učum Yoozza zizñi zizñipanqui. Niižquiz wiñaya gracias cjila. Nižaza niižquiz honora waytižintaj cjila. Učum Yoozqui wiñayjapa tjapa azziz cjila, nizaza poderchiz. Jalla nužoj cjila. Amén”.

¹³ Jalla nekztanaqui tsjii jiliri qui wejr pewcziča, tuž cjan:

—¿Jecnat tii chiw zquiti cujtchinacaya? Nižaza ¿jakquiztan tjonchi ninacataya?

¹⁴ Wejrqui niižquiz kjaazinča, tuž cjan:

—Jiliri, anal zizuča.

Nekztan niiqui cjičiča:

—Tinacaqui juc'ant sufris timpu watchiča. Nižaza tinacaqui ujnacquiztan liwriitača, Jesucristo Uuzažtakaz cjen. Cristuž ticizž cjen, jalla nižtiquiztan tinacaqui chiw ajunta zquitchizza. ¹⁵ Jalla nižtiquiztan tinacaqui Yooz mantiz puesto yujcquiz žejlča. Tinacača

majiñami weenami Yooz kjuyquiz sirwiñinacaqui. Nižaza nii chawc mantiz puestuquiz julzñiqui tinaca cwitaquiča. Niižtan tinacžtan watay wata chica želaquiča. ¹⁶ Tinacaqui ana iya čhjeri eesckataquiča, nižaza anaž iya kjaz kjara pasnaquiča. Nižaza sii kjakimi ana tinaca laacjiskataquiča, nižaza čhjul kjakimi. ¹⁷ Jesucristučha mantiz puestu žcatipacha žejlñiqui. Jalla nii Uuzažtakaz Jesucristuqui tinacž awatiri cjequiča. Nižaza Jesucristuqui tinacžquiz zuma kamañchizpan irpaquiča, jaknužt zuma awatiriqui niž uuzanaca zuma jalzurquiz kjaz liquinčhaja, jalla nižta. Nižaza Yoozpacha tjapa tinacž kaaj chjužžinaquiča.

8

SEPTIMA ESTAMPILLA WJAJRTA

¹ Jalla nekztanaqui Uuzažtakaz Cristuqui séptima estampilla wjajrziča. Jalla nuž wjajrtan, tsjii media ora tjapa ch'uju žejlčičha arajpachquin. ² Nekztan cherčinča, pakallawk anjilanaca želatča. Nii anjilanacaqui Yooz yujcquiz tsijtñitača. Jalla ninacžquiz pakallawk trompet pekz tjaatatača. ³ Nekztanaqui tsjii anjilaqui tjonžcu, altar yujcquiz tsijtsičha, tsjii kor insinsarchiz. Jalla nekztanaqui nižžquiz wacchi insinsunaca tjaatatača, cričhinacž oracionanacžtan t'ajzjapa. T'ajžta insinsužtan oracionanacžtan kor altarquiz nonžtatača chawc mantiz puestu yujcquiz. ⁴ Nii Yooz anjilž kjarquiztan cričhinacž oracionanacžtan insinsužtan t'ajžta žketi waytichiča Yooz yujcquiz. ⁵ Jalla nekztanaqui nii anjilaqui insinsaru tanžcu, altarquiz uj parazižtan chjijpziča. Nekztan nii uj parazižtan chjijpi insinsaru tii muntu yokquiz tjojtčičha. Jalla nižtquiztan ancha pjursanti liwjlwjičičha, nižaza ancha pjursanti jorjorčičha, nižaza yoka chekjinchičha.

TROMPETCHIZ ANJILANACA

⁶ Jalla nuž watžcu pakallawk trompetchiz anjilanacaqui tjacziča trompetanaca tjawunzjapa.

⁷ Primir anjilaqui nižž trompet pekz tjawunchičha. Jalla nuž tjawunžcu caranuz chijñižtan ujžtan, nižaza ljokžtan t'ajžta tii muntu yokquiz cutzinčičha. Jalla nižtquiztan tercer parti tii muntu yoka ujsičha, nižaza tercer parti muntinaca ujsičha, nižaza tercer parti pastunacami ujsičha.

⁸ Nekztan segundo anjilaqui trompet pekz tjawunchičha. Jalla nuž tjawunžcu uj peksi pajk curužtakaz pajk kotquin tjojtčičha. Nekztanaqui tercer parti kot kjazqui ljok cjsičha. ⁹ Nekztan tercer parti kotquiz žejlñi animalanacaqui ticziča, nižaza tercer parti kotquiz ojklayñi warcunacaqui akžtatača.

¹⁰ Tercer anjilaqui trompet peks tjawunchičha. Jalla nuž tjawunžcu pajk warawara arajpachquiztan tjojtšičha, uj peksi teyažtakaz. Nii warawaraqui tjojtšičha tercer parti puñunacquizimi, nižaza tercer parti tujnacquizimi nižaza wijiñanacquizimi. ¹¹ Nii warawaraž tjuuqui Ajenjo cjičtača. Ajenjo cjičtača tsjii jar muntiqui. Jalla nii warawaraž tjojtquiztan tercer parti kjazqui ajenjožtakaz jaru cjsičha. Nii jar kjaz cjen walja žoñinacaqui ticziča.

¹² Cuarto anjilaqui trompet pekz tjawunchičha. Jalla nii tjawunžcu tercer parti tjuñimi jizimi warawarami zumchi cjsičha. Nekztanaqui tercer parti majiñaqi ana kjančičha, nižaza tercer parti weenami ana kjančizakazza.

¹³ Jalla nekztanaqui wejrqui cherčinča, nižaza nonzinča, tsjii anjilaqui tsewc arajpach taypquiz laycan altu joržtan čhičičha, tuž cjan:

—Muntu yokquiz žejlñi žoñinacžtjapa ana wali, ana wali, ana wali, ana wali cjisnaquiča. Chjep parti anjilanacaqui trompet pekz tjawunzmayacha. Jalla ninacaž tjawnan juč'ant ana wali cjisnaquiča.

9

QUINTO ANJILAQUI

¹ Jalla nekztanaqui quinto anjilaqui trompet pekz tjawunchičha. Jalla nuž tjawun-tquiztan tsjii warawaražtakaz cherčinča arajpachquiztan tii yokquiz tjojtsi. Jalla nii warawaražta anawal jiliržquiz poder tjaatača, anawal koz tuj cjetzjapa. ² Jalla nekztanaqui nii anawal jiliriqui koz tuj cjetziča. Jalla nuž cjetžtquiztan jurnu žketižtakaz ulanchičha. Jalla nii koz tuj žketiqui tjuñimi pachami zumchi cjskatchičha. ³ Jalla nii žketquiztan langosta animalanaca ulanchičha tii yokquiz laylayzjapa. Jalla nii animalañacžquiz anawali paazjapa poder tjaatatača, jaknužt tsjii yek'achunca ana wali yek'antičhaja, jalla nižta cjisjapa. ⁴ Nižaza nii animalanacaqui mantitatača, anacha yokquiz žejlñi pastunacžquizimi tjapa ch'ojña pajkñinacžquizimi anawali paajo. Pero yujc ayquiz ana Yooz chimputa žoñinacžquiz ana wali paasača. ⁵ Pjijksa jizcama nii anawali paañi animalanacaqui ana chimputa žoñinacžquiz sufriskatzjapa nižta poder tjaatatača. Sufriskatcanami ticzkatta poder ana tjaatatača. Jalla nuž sufriskatan, nii žoñinacaqui

ancha ayinchiča, jaknužt tsjii zoñi yek'antiquiztan ancha ayiñizlaja, jalla nižta. ⁶ Jalla nižta sufris timpuquiz zoñinacaqui ticz pecaquiča, pero anaž ticzñi ataquiča. Jalla nuž ticz peccanami, ana wira ticz tjonaquiča.

⁷ Nii langosta cjita animalanacaqui quira tjacžta cawallunacažtakaztača. Ninacž achanacžquiz kor pillunacchiztakaztača. Nii animalanacž yujnacaqui zoñinacž yujnacažtakaztača. ⁸ Nižaza ninacž charaqui maatakanacž charažtakaztača. Nižaza ninacž izkenacaqui león animalanacž izkenacažtakaztača. ⁹ Nižaza ch'iztakaz kajpachiztača. Nii kajpanacaqui jiružtakaztača curpunaca chjojžjapa. Laylaycan, nii animalanacaqui anchaž arnatča, jaknuž cawallunacaqui tsjii quirquiz zalcan arančhaja, jalla nižta. ¹⁰ Nii animalanacž kjurznacaqui yek'achunacž kjurztakaztača. Ninacž kjurnacžtan yek'antasača zoñinaca sufriskatzjapa nii pjijska jiiz intiru. ¹¹ Nii animalanacž mantiñi jiliriqui nii koz tuj cjetñipachača. Nii jilirž tjuuqui Abadón cjitača hebreo tawkquiziqui. Griego tawkquiz Apolión cjitača. Apolión cjiča, akzñiqui, nii.

¹² Jalla nižta watzcu primir anawaliqui watchiča. Nonžna. Imaziž iya pizc anawalinacaqui tjonča.

¹³ Jalla nekztanaqui sexto anjilaqui trompet pekz tjawunchiča. Jalla nuž tjawuntiquiztan tsjii jora nonzinča. Yooz yujcquiz žejlñi kor altarquiztan nii joraqui ulanchiča. Pajkpic warichiztača nii kor altaraqui. ¹⁴ Nii joraqui sexto trompetchiz anjilžquiz tuž cjičhiča:

—Pajk Eufrates cjita pujquiz pajkpic anjilanaca čejlta žejlča. Jalla nii pajkpic anjilanaca cutzna, —jalla nuž cjetča.

¹⁵ Nekztanaqui nii pajkpic anjilanacaqui cutstatača, čhjep parti zoñinaca conzjapa. Jalla nižta paazjapa tjacžtatača, nii ora, nii tjuñi, nii jiiz, nii wata, jalla nii timpujapa nižta paazjapa tjacžtatača. ¹⁶ Zoñinaca conzjapa wacchi zoñiž yawchi cawallunaca želatča, paa patac millonanacatača. Jalla nuž wacchi nonzinča.

¹⁷ Nii cawallunacača jalla tižta cherchiqui. Nii yawchi zoñinacaqui queca weezinacchiztača. Nii queca weezinacaqui tižta culuranacatača, ljok, larama, k'illu, jalla nižta culuranacatača. Nii cawallunacaqui león animalanacž achanacchiztača. Jalla nii cawallunacž atquiztan uj, žketi, azupri ulanchiča. ¹⁸ Jalla nii čhjep anawalinacatača anawali paachiqui. Jalla nii uj, žketi, azupri ulantiquiztan chjep parti zoñinaca contatača. ¹⁹ Nii cawallunacž sufriskatz poderacž ninacž atquiztača, nižaza ninacž kjurzquiztača. Nii cawallunacž kjurznacaqui zkoraztakaztača. Nii zkoranacaqui ch'atñi achchiztača, zoñinaca sufriskatzjapa.

²⁰ Nii anawalinacž ana conta zoñinacazti Yoozquin anapanž kuz tjaachiča. Zoñiž paata yooznacžquin rispitzquiztan anapan jaytichiča. Tirapan rispitchiča zajranacžquizimi nižaza zoñiž paata yooznacžquizimi. Ninacž yooznacaqui paatatača korquiztan, paazquiztan, mazquiztan, tabliquiztan, jalla nižtanaca. Nii zoñiž paata yooznacatača ana cherñimi, nižaza ana nonžñimi, nižaza ana ojklayñimi. ²¹ Nii parti zoñinacaqui anawal kamtiquiztan anapan jaytichiča. Tirapantača zoñi conzqu, nižaza yat'iri ojklayzqu, nižaza adulteriuquiz ojklayzqu, nižaza tjañizaz ojklayzqu.

10

TSJII LIWRUCHIZ ANJILA ZELATČHA

¹ Nekztanaqui pajk azziz anjila cherchinča, arajpachquiztan tjonñi. Nii anjilaqui tsjir taypquiz tjonchiča, tsjii arcu iris cumari niž ach juntuñ. Nii anjilž yujcqu i tjuñiztakaz c'ajatča. Lisnacaqui uj asñiztakaztača. ² Niiž kjarquiz tsjii cjetžta liwru tanziča. Niiž žew kjojchaqui pajk kotquiz tječziča, niž zkar kjojchaqui yokquiz tječziča. ³ Nii anjilaqui altu joržtan kjawchiča, león animalažtakaz. Nekztanaqui pakallawk wilta jorjorchiča. ⁴ Jalla nuž jorjortan, wejrqui cjižrmayatača. Pero cjižrmaya cjen arajpachquiztan tsjii joraqui wejtquin čiižquichiča, tuž cjian:

—Nii pakallawk jorjorñiž čiičtaqui chjojzna. Ana nii puntu cjižna.

⁵ Jalla nekztanaqui nii kotquizimi yokquizimi tječzi anjilaqui žew kjara waytichiča arajpach kjutñi. ⁶ Žew kjara waytižcu, juramintu paachiča Yooz tjuu čiičan.

—Watay wata žejtñi Yoozqui paachiča arajpachami, yokami, kotami; nižaza arajpachquiz žejlñinacami, yokquiz žejlñinacami, kotquiz žejlñinacami, tjappacha paachiča. Jalla nii zinta Yooz tjuu čiičan juramintu paachiča, tjapa Yooz puntu parliñi profetanacž čiičtanacaqui ana enenzcu cumplisjapa. ⁷ Čhjulorat séptimo anjilaqui trompet pekz tjawznačhaja, jalla nii timpu Yooz chjojzaka tantiita taku cumplisnaquiča. Tuqui timpuqui Yoozqui niž sirwiñi profetanacžquiz nii chjojzaka taku mazinchiča.

⁸ Jalla nekztanaqui nii arajpachquiztan čiižquiči joraqui wilta wejtquiz paljayzquichiča, tuž cjian:

Nii kotquizimi yokquizimi tjeczi anjilž kjarquiztan cjetta liwru tanzñi oka. Jalla nuž wejtquiz mantichiča.

⁹ Jalla nekztanaqui anjilžquin liwru mayi ojkhinča, wejtquiz nii liwru tjaajo. Nii anjilaqui wejtquiz cjichiča:

—Tanzna, nižaza lujzna. Am atquiz zuma mazk'až cjequiča. Pero am pjuchquiziqui jaruž tucaquiča.

¹⁰ Nekztan anjilž kjarquiztan liwru tanžcu lujzinča. Wejt atquiz anča mazk'atača. Jalla nuž lujltiquiztan wejt pjuchquiz jaru cjissiča. ¹¹ Nekztanaqui wejtquiz cjichiča:

—Wilta amqui Yooziž čhiita taku paljastanča, nacionačž puntuquiztanami, tjapaman sarchiz žoñinačž puntuquiztanami, tjapaman takunachiz žoñinačž puntuquiztanami, mantiñinačž puntuquiztanami.

11

YOOZ TAKU PALJAYÑI ŽOÑINACA

¹ Jalla nekztanaqui wejtquiz tsjii caña tjaatatača tupz paražtakaz. Nekztanaqui tsjiiqui wejtquiz mantichiča tuž cjican:

—Zaazna. Yooz kjuya mirižca, altaržtanpacha. Nižaza nekž žejlñi Yooz rispitiñinaca kanzna. ² Yooz kjuy patiuqui ana mirižzaquiča. Jalla nii patiuqui yekja wajtchiz žoñinačžquin intirjitača. Jalla nii žoñinacaqui Yooz zuma watja akznaquiča pusi tunc paani jijnaca. ³ Wejrqu cučanžcača pucultan tisticu wejtquiztan paljajajo. Lut zquiti cujtchi ojklayaquiča, 1260 tjuñicama. —Jalla nuž wejtquiz mantichiča.

⁴ Pizc olivo cjita muntinacami, nižaza pizc cantilirunacami tii yok mantiñi Yooz yu-jequiz žejlča. Jalla nii muntinacami, nižaza cantilirunacami pucultan tisticu cjiča. ⁵ Jakziltat Yooz taku paljayñi žoñinačžquiz sufriskatz yanznathaja, jalla niiqui contaž cjequiča. Nii pucultan tisticunačž atquiztan asñi uj ulnaquiča ninacž quintra žoñinaca liwž ujzjapa. Nekztan ninacžquiz sufriskatz pecñinacaqui contaž cjequiča. ⁶ Poderchizza nii pucultan tisticunacaqui ana chijinskatajo. Yooz taku paljayan, jalla nii timpu ana chijinskataquiča. Nižaza nii pucultan tisticunacaqui kjaz ljok tuckatz poderchiz-zakazza. Nižaza tii yokquiz žejlñi žoñinačžquiz tjapaman anawalinacžtan sufriskatz poderchiz-zakazza. Chjulora peccanami žoñinaca sufriskatasacha. ⁷ Jalla nii pucultan tisticunacaqui Yooz taku paljayž žeržcu, contaž cjequiča. Tsjii anawal animalažtakaz anawal koz tujquiztan ulnaquiča. Yooz taku paljayñinačž quintra cjequiča. Nižaza nii pucultiquiztan atipaquiča, nižaza conaquiča. ⁸ Nekztanaqui ticzi curpunacaqui jakowasaquiča, Jerusalén wajt callquiz. Nii pajk wajtquiz Jesucristuqui cruzquiz ch'awctatača. Nižaza Jerusalén watjaqui Sodoma cjitacha tsjii parabolažtakaz. Nižaza Egipto cjitazakazza, tsjii parabolažtakaz. ⁹ Čhjep maj chicatčiz tisticunačž ticzi curpuqui callquiz želaquiča. Jalla nuž želan žoñinacaqui ticzi curpunaca cheraquiča, tjapa nacionačchiz žoñinacami, tjapa watjanacchiz žoñinacami, tjapaman takunacchiz žoñinacami, tjapaman saranacchiz žoñinacami, jalla ninaca. Nii chertzñi žoñinacaqui anaž nii ticzi curpunaca tjakataquiča. ¹⁰ Nii pucultan tisticunacaqui tii yokquiz žejlñi žoñinačžquiz anča sufriskatchitača. Jalla nuž ticžtquiztan tii yokquiz žejlñi anawal žoñinacaqui cuntintuž cjequiča, nižaza pjijzta paaquiča, nižaza porapat onantanaca onarassaquiča. ¹¹ Nekztan čhjep maj chicatquiztan Yoozquii nii pucultan tisticunaca jacatatskataquiča, wilta žeti tjaacan. Jacatatžcu tsijtsnaquiča. Nekztan nii ticziquiztan jacatatchinaca cheržcu, žoñinacaqui anča tsuctsucaquiča. ¹² Jalla nekztanaqui araj-pachquiztan tsjii altu joraqui nii pucultizquiz paljajajquiča, tuž cjican:

—Tsewc yawžca ančhucqui. Tekz želaquiča.

Jalla nekztanaqui quintra žoñinacaž cheran, nii pucultan tisticunacaqui arajpachquin waytitaž cjequiča tsjir taypiguiz. ¹³ Nekztan cherchinča tužu. Jalla nii orapacha anča yoka chekjinchiča. Jalla nuž yoka chekjintiquiztan tunca parti Jerusalén watjaqui pajlsiča. Nii yoka chekjintiquiztan pakallawk warank žoñinaca ticziča. Parti žejtñi žoñinacazti anča tsuctsucchiča. Jalla nižtanaca wattiquiztan parti eclichi žoñinacaqui Yooz honora waytichiča.

¹⁴ Jalla nii anawali wattan, pizc anawalinacaqui watchiča. Nižaza wajillaž tjonča tercer anawaliqui.

SEPTIMO ANJILA

¹⁵ Jalla nekztanaqui séptimo anjilaqui trompet pekž tjawunchiča. Jalla nuž tjawun-tiquiztan arajpachquin altu joranaca chiiñi nonzinča. Jalla tuž čhičiča:

“Tjapa tii muntuqui učhum Yooz Jiliriz mantita cjissiča. Nižaza Yooz Epiž uchta Jesu-cristuž mantita cjissiča. Jalla ninacača watay wata wiñaya mantiñiqui”.

¹⁶ Jalla nektzanaqui nii paa tunc pusin jilirinacaqui Yooz yujcquiz yokquiz puct'ican, Yooz rispitchi'cha. Jalla ninaca'cha Yooz yujcquiz mantiz puestunacquiz julz'niqui. ¹⁷ Yooz rispitan, tuž cjichi'cha:

“Tjapa azziz Yooz Jiliri, am'cha anzimi tuquitani žejl'niqui. Am juc'ant azi tjeezam'cha, nižaza anziqi tjapa manti'ni kallticham'cha. Jalla nižt'iquiztan amquin gracias tjaa-u'cha. ¹⁸ Nacionacchiz žo'finacaqui am quintra žawjchi'cha. Pero nina casticz tju'ni tjon'cha. Nižaza ticzi žo'finaca pjalz tju'ni tjon'cha. Nižaza amquiz sirwi'finacžquiz zumanaca tjaaž tju'ni tjon'cha. Amquiz sirwi'finacami, am taku paljay'finacami, amquiz rispiti'finacami, amquiz kuz tjaa'finacami, jalla tjapa ninacžquizimi zumanaca tjaaž cjequi'cha pjalz tju'ni žuiziqui. Nižaza tii yoka ak'finacami, tii yoka žejl'ni žo'finaca ak'finacami, jalla nina akskattaz cjequi'cha. Jalla nii tju'niž tjon'cha”.

Nuž cjichi'cha nii paa tunc pusin jilirinacaqui.

¹⁹ Jalla nektzanaqui Yooz arajpach kjuya cjetžtata'cha. Kjuj kjuyltan tsjii cajuna chertata'cha. Yooziž tjaata takuta'cha nii cajunquiziqui. Nižaza arajpachquin rayunaca želat'cha, nižaza jorjor'finaca želat'cha. Nižaza yoka chekjin'skat'ni želat'cha. Nižaza pjur'santi caraniza želat'cha.

12

TSJAA MAATAKATAN TSJII ANAWAL ANIMALZTAN

¹ Jalla nektzanaqui arajpachquin tsjii pajk si'ñala parizichi'cha. Nii si'ñalaqui tižtata'cha. Tsjaa maataka želat'cha. Naa maataka zquitiqi tju'nižtakazta'cha. Nižaza naaža kjojch koztan jiz želat'cha. Naaža achquiz tuncpan warawara tewžintata'cha, tsjii pillužtakaz. ² Naa maatakuhi icata'cha. Nuž cjen, ancha aynat'cha, majtzjapa. ³ Jalla nektzanaqui tsjii si'ñala parizichizakaza arajpachquin. Tsjii juc'ant anawal pajk ljok animala želat'cha. Jalla niiqui dragón cjitata'cha. Pakallaw'k achchizta'cha, nižaza tunca wajrichizta'cha. Nižaza zapa achquiz manti'ni žo'niž pillunacžtan tewžintata'cha. ⁴ Niiž pajk kjurz wewcžcu, čhjep parti warawaranaca tjojtskat'chi'cha yokquin. Jalla nii dragonqui maataka yujcquiz tsjitsi'cha, naa maataka majtz ora tjewžcan. Jalla nuž tsjitsi'cha, naaža majtta wawa lujlzjapa majt'iquiztanpacha. ⁵ Nektzanaqui naa maatakuhi lucmajch wawa majtchin'cha. Nii lucmajchqui tjapa nacionquž žejl'ni žo'finaca c'aripacha manti'niž cjequi'cha. Pero jalla nuž majt'iquiztan nii lucmajch wawaqui Yoozquin waytitata'cha, Yooziž tjaata puestunaca tanzjapa. ⁶ Naa maataktzi ch'ekti yokquin atipassin'cha. Jalla nicju Yoozqui naa maatakaltajapa tsjii yoka tjaczinchi'cha. Jalla nicju 1260 tju'ni'finaca watzcama čherchiz cjequi'cha naaqui.

⁷ Jalla nektzanaqui arajpachquin quira zaltissi'cha, Miguelžtan niiz mazi anjilanacžtan dragonž quintra quira zaltissi'cha. Nii dragonžtan niiz mazinacžtan ancha kichjas-si'cha. ⁸ Pero atipta cjissi'cha. Jalla nižt'iquiztan arajpachquin ana iya želas'cha. ⁹ Jalla nižt'iquiztan nii dragonžtan niiz mazi anjilanacžtan tii yokquiz chjatkatžquitata'cha. Nii dragonqui Satanás diablupant'cha. Nii'cha tuquita žkoražtakaz incall'niqui. Tuquitan nii diabluqui Evaquiz incallt'iquiztan tjapa tii muntu incall'chi'cha anawali cjskatzjapa.

¹⁰ Jalla nektzanaqui wejrqui arajpachquin tsjii altu jora nonzin'cha, tuž cji'ni:

—Jaziqui ultim liwriiz tju'ni tjon'cha, nižaza Yooz azi tjeez tju'ni tjon'cha, nižaza uchum Yooz tjapa mantiz tju'ni tjon'cha. Nižaza Yooziž ucha Jesucristuž mantiz tju'ni tjon'cha. Učhum criichinacž quintrariunacaqui chjatkat' cjequi'cha. Maji'ni'ni weenami nii anawali'qui Yooz yujcquiz criichinacž quintra uj tjojt'ui'ni'ča. ¹¹ Pero criichinacaqui anawal diablu atipchi'cha. Uuzažtakaz Jesucristuž ticziž cjen, nižaza Yooz taku paljayčiz cjen. Nižaza nii criichinacaqui Yooz taku paljaycan ana jiwjatchi'cha ticzuca cjenami. ¹² Arajpacha, nižaza arajpachquin kam'finaca, cuntintuž cjee. Yokquž kam'finaca, kotquž kam'finaca, ančucaquiz anawali cjskataquiči'cha. Diabluqui chjatkatžquiti'quiztan ancha zawjzi'cha. Jalla niiqui zizza, muntuquiz kamz timpuqui zkoluckazza.

¹³ Jalla nektzanaqui nii dragonqui yokquiz chjatkatžquita nayžcu, naa lucmajch maati'ni maatakaquiz apzi'cha tanzjapa. ¹⁴ Nektzan naa maatakaquiz pizc pajk aquilž kjara tjaatkal'cha, ch'ekti yokquin laycan zkoraztakaz diablužquiztan atipzjapa. Yoozqui nii yoka tjacz'cha, maatakaquiz čhjep wata chicatchiz čherchiz cjisjapa. Jalla nii yokquin maatakuhi lay'ni atipchin'cha. ¹⁵ Nektzanaqui žkoražtakaz diabluqui persun atquiztan wacchi kjaz jotchi'cha, pujužtakaz, kjaztan nii maataka tju'zjapa. ¹⁶ Nektzan yokaqui maatakaquiz yanapzjapa, c'acchi'cha. Jalla nii c'actiquiz dragonž jotta kjazqui luzzi'cha. ¹⁷⁻¹⁸ Nii cheržcu, dragonqui maatakajapa juc'anti žawjchi'cha. Jalla nektzanaqui diabluqui naaža majchmaatinacž quintra quira zali ojki'chi'cha. Naa maataka majchmaatinacaqui tižtanaca'cha. Jakzil'tat Yooz mantitanac jaru kam'chaja, nižaza Jesucristuž tjaajinta jaru

kamčhaja, jalla ninacaqui naa maataka majchmaatinaca cuntača. Nii diabluqui quira zali ojkzcu, kot atquiz tsijtsičha.

13

PIZC ANAWAL ANIMALANACA CHERCHINCHA

¹ Jalla nektanaqui chawc kot kjazquiztan tsjii anawali pajk animala ulanžquini cherchinča. Jalla nii animalaqui pakallawk achchiztača, nižaza tunca wajrichiztača, nižaza zapa wajriquiz mantiñi zoñž pillunacžtan tewžintatača. Nižaza achanacquiz Yooz quintra tjuu cjjirtatača. ² Jalla nii weriž cherta animalatača tigriztakaz tsijtchi. Nižaza niiz ataqui leonž atažtakaztača. Jalla nektan dragonžtakaz diabluqui nii anawal animalžquiz niiz poderchiz puestu tjaachiča, walja azziz mantizjapa. ³ Tsjii achauqui nii animalž pakallawk achanacquiztan ticskatzmaya chjojrichtažtakaztača. Pero ana ticziča. Antiz zejťchiča. Nektanaqui ispantižcuqui tjapa tii muntuquiz žejlñi zoñinacaqui anawal animala apziča. ⁴ Zoñinacaqui nii dragón diablužquiz rispitchičha, Yoozquiztakaz. Nižaza nii dragonqui anawal animalžquiz niiz mantiz poder tjaachiča. Jalla nižtiquiztan zoñinacaqui nii animalžquiz rispitchizakazza, tuž cjan:

—¿Jakziltat tii animalžquiztan juc'ant azzizqui? ¿Jequit tii animala atipasajo? ⁵ Nektan nii anawal animalaqui mit takunacami Yooz quintra chiita takunacami chiižjapa permitta cjissičha. Nižaza puzi tunc paan jiiznaca watzcama mantiz poderchiz cjequičha. ⁶ Jalla nektanaqui anawal animalaqui Yooz quintra chiichiča, Yooz tjuu quintrami, nižaza Yooz timplu quintrami, nižaza arajpachquin kamñinacž quintrami. Jalla nižta quintra chiichiča. ⁷ Nižaza anawal animalaqui Yoozquin criichinacž quintra quira zalajo permittatača, ninaca atipzcama. Nižaza nižquiz mantiz poder tjaatatača, tjapa zaranacchiz zoñinacžquizimi, tjapa watjanacchiz zoñinacžquizimi, tjapa takunacchiz zoñinacžquizimi, tjapa nacionacchiz zoñinacžquizimi, jalla tjapa nii ana criichi zoñinacžquizimi mantizjapa. ⁸ Yoozquin ana criichiž cjen zoñinacaqui anawal animalžquiz rispitchičha, Yoozquiztakaz. Nii animalžquiz rispitiñi zoñinacž tjuunacaqui anaž cjjirtača, Uuzažtakaz Jesucristuž liwruquiz. Liwriita zoñinacž tjuunaca Jesucristuž liwruquiz cjjirtača. Jalla ninacž laycu ticziča Jesucristuqui. Ima tii muntu kalltan, jakziltižquiz Jesucristuqui wiñay žeti tjaachaja, jalla ninacž tjuunaca cjjirchiča arajpach liwruquiz.

⁹ Jakziltat nonžñi cjuñchizlaja, nonžla. ¹⁰ Jakzilta zoñit preso chjichta cjechaj niiqui, panž chjichtaž cjequičha. Nižaza jakzilta zoñit pajk cuchillžtan conta cjechaj niiqui, panž conta cjequičha. Jalla nižtiquiztan Yooz wajťchiz zoñinacaqui Yoozquin tjapa kuztan cjis waquiziča, nižaza pasinsis kuztan cjis waquiziča, sufrisnaca watzjapa.

SEGUNDO ANAWAL ANIMALA

¹¹ Jalla nektanaqui yekja anawal animala cherchinča yokquiztan ulanñi. Jalla nii animalaqui pizc wajrichiztača, uuažtakaz. Pero dragonžtakaz chiyatča. ¹² Jalla nii segundo anawal animalaqui tjapa nii primir animalž poderchiz mantichiča, primir animalžtan chica žejlcan. Nižaza segundo animalaqui tjapa tii muntuquiz žejlñi zoñinaca primir animalžquiz rispitskatchičha. Primir animalatača ticzmaya chjojrichtiquiztan zejťchiqui. ¹³ Nižaza segundo animalaqui pajk milajrunaca paachiča. Tsewctan yokquiz uj tjoťskatchičha zoñinacž cheran. ¹⁴ Jalla nižta milajrunaca payi permittatača, primir animalaž želan. Jalla nižta milajrunaca paachiž cjen, tii muntuquiz kamñi zoñinacžquiz incallchiča. Nižaza zoñinaca mantichiča, chjojrichtiquiztan zejťchi animalž irata tsjii yooz paajo. Nektan mantichiča, nii yooz rispitažo. Nii primir animalatača pajk cuchillžtan chjojrichtaž cjenami, wilta zejťchi cjissiqui. ¹⁵ Segundo animalaqui primir animalž irata paata yooz žejťñi cjskatchičha. Nižta poderchiz cjissičha segundo animalaqui. Jalla nuž žejťñi cjan, nii paata yoozqui chiiñi cjissičha. Nižaza jakziltat nii yooz ana rispitchaja, jalla niiqui contaj cjila, mantichiča žejťñi chiiñi yoozqui. ¹⁶ Nižaza segundo anawal animalaqui mantichiča, tjapa zoñinacž yujc ayquizimi už žew kjarquizimi chimputa cjisjapa. Koltanacami, pajkinacami, ricachunacami, porinacami, zoñž mantuquiz cjiñinacami, ana zoñž mantuquiz cjiñinacami, liwž mantichiča, chimputa cjejajo. ¹⁷ Ana chimputa cjenaqui ana kjaychucatača, nižaza ana tujchucatača. Nii chimpuqui tužutača, zoñž ayquiz anawal animalž tjuužtan už anawal animalž numeružtan cjjirtatažlaja, jalla nii. ¹⁸ Jalla nii intintisjapaqui walja zizñi cjistanča. Jakziltat zizñi cjechaja, jalla niiqui anawal animalž número tantiiz waquiziča. Nižaza nii numeruqui zoñinacž numeručha. Jalla nii numeruqui sojta patac sojta tuncan sojtani, jalla niičha.

14

¹ Jalla nekztanaqui Sión cjeta cur kjutñi cherchinča. Jalla nicju Uuzažtakaz Jesucristuqui tsijtchi želatča. Nižtan chica 144,000 žoñinaca želatča. Nii žoñinacz ayquiz Jesucristuž tjuumi, niž Ejpž tjuumi, jalla nii tjuunaca cjiyratača. ² Jalla nekztanaqui arajpachquiztan tsjii jora nonzinča, wacchi pujunacz kjaz joražtakaz, nižaza pjursanti jorjorñiž joražtakaz. Nižaza nii weriž nonžta joraqui suyniñitača, jaknužt wacchi arpa quitaranaca suyničhaja, jalla nižta. ³ Jesucristužtan žejlñi žoñinacaqui ew wirsu itsičha. Nii mantiz puestuž yujcquiz nižaza nii pajkpic žejtñinacz yujcquiz, nižaza nii jilirinacz yujcquiz itsičha. Anaž iya jakziltami nii ew wirsu catoki atatčha; nii 144,000 jalla nii alaja nii wirsu catokchiča. Nii 144,000 žoñinacaqui yokquiztan liwriitatača. ⁴ Jalla ninacaqui ana zalzi nižaza ana čjul maatakatan adulteriužtakaz paachiča. Jalla ninacaqui Uuzažtakaz Jesucristo apziča, jakziquin ojktčhaja, jalla nii. Nižaza ninacatača žoñinaczquiztan primero liwriita žoñinacaqui. Yooztajapami Uuzažtakaz Jesucristužtajapami liwriitatača. ⁵ Jalla ninacatača ana zinta toscara čhiichiqui, nižaza ana čjul ujchiztača.

CHJEP ANJILANACA CHERCHINCHA

⁶ Jalla nekztanaqui arajpach taypquiz tsjii anjila layñi cherchinča. Nii anjilaqui liwriiñi tawkchiztača, tii muntuquiz kamñi žoñinaczquiz parliñijapa. Nii liwriiñi takučha wiñayjapa werar razunaqui. Nii liwriiñi takuqui tjapa žoñinacztajapa, tjapa nacionanacz žoñinacztajapami, nižaza tjapa zaranacz žoñinacztajapami, nižaza tjapa takunacz žoñinacztajapami, nižaza tjapa watjanacz žoñinacztajapa, jalla ninacztajapatača. ⁷ Jalla nii anjilaqui altu joržtan tuž čhiichičha:

—Yoozquin rispitñiž cjee. Nižquin honora waytiñiž cjee. Niž ultim casticz ora tjonča. Niiqui arajpachami, yokami, kot kjaznacami, nižaza kjaz jalzurinacami paachiča. Jalla nižtiquiztan nižquiz rispitñiž cjee.

⁸ Jalla nekztanaqui yekja anjilaqui apžquichiča, tuž cjan:

—Babilonia, nii pajk watjaqui akziča, akziča. Nii watjaqui parti watjanacz žoñinaczquiz anawali kamañchiz cjiskatchičha, jaknužt adulteriuquiz ojklayñinacaqui ana zuma kamañchizlaja, jalla nižta.

⁹ Jalla nekztanaqui tercer anjilaqui apžquichiča, altu joržtan tuž cjan:

—Jakziltat nii anawal animala rispitčhaja, nižaza nii žoñiž paata yooz rispitčhaja, jalla niiqui castictaž cjequičha. Nižaza jakziltat niž ayquiz anawal animalž chimputa cječhaja, už kjarquiz anawal chimputa cječhaja, ¹⁰ jalla niiqui Yooziž castictaž cjequičha. Jalla nii ana ultim Yooz rispitñi žoñinacz quinta Yoozqui anča zawjwaquičha. Yoozqui ninaca anča casticaquičha. Ninacaqui infiernuquin nižaza asñi azupriquiz anča t'akjizaquičha Yooz zuma anjilanz yujcquizimi, Uuzažtakaz Jesucristuž yujcquizimi. ¹¹ Infiernuquin wiñayjapa sufran, uj žketiqui žketaquičha watay wata. Nii sufrñi žoñinacača majiñami weenami jeežquici ana žejlčhaja. Ninacaqui anawal animala rispittiquiztanami nižaza nii paata yooz rispittiquiztanami jalla nižta anča sufraquičha. Nižaza ninacaqui nii anawal animalž tjuužtan chimputaž cjen nižta anča sufraquičha. ¹² Jakziltat Yooz partiquiz žejlčhaja, nižaza Yooz tawk jaru kamčhaja, nižaza Jesucristužquin kuz tjaachaja, jalla ninacaqui tii muntuquiz pruebanaca watcan pasinsis kuzziz tira tjurt'ichej cjala.

¹³ Jalla nekztanaqui wejrqui arajpachquiztan tsjii jora nonzinča. Nii joraqui tuž cjičhica:

—Jalla tiic cjiira: “Tekztan nawjchuc jakziltat Yooz Jiliržquiz tjurt'ichi kuzziz ticznachaja, jalla niiqui cuntintuž cjequičha”. Espiritu Santuqui tuž cjiča: “Ninacaqui ninacz langzuiztan jeežnaquičha. Nižaza ninacz zuma obranaciztanami nižaza kamtiquiztanami pactaž cjequičha. Jalla nižtiquiztan cuntintuž cjequičha”.

ZOÑINACA RICUJTA CUJICHAŽTAKAZ

¹⁴ Jalla nekztanaqui tsewc kjutñi cheržcu, chiw tsjiri cherchinča. Nii tsjir juntuñ tsjii žoñižtakaz julzi želatča, kor pillu achquiz tjewzi, nižaza kjarquiz cuchillu tanzi. ¹⁵ Nekztanaqui tsjii anjilaqui arajpach Yooz timpluquiztan ulanchičha altu joržtan kjawcan. Nii tsjir juñtuñtan julzi žoñižquiz paljaychiča, tuž cjan:

—Tii muntuquiz žejlñi cujichi tjonchiča. Cujichaqui zuma pookchiča. Jalla nižtiquiztan am cuchillžtan pootzna, cujicha ricuja. —Nuž cjičhica anjilaqui. Tii muntuquiz žejlñi criichi žoñinacača cujichažtakazqui.

¹⁶ Jalla nekztanaqui nii tsjir juñtuñtan julzi žoñiqui cuchillžtan tii muntuquiz žejlñi cujicha ricujchiča. Jalla nižtiquiztan Yoozquin criichi žoñinacaqui ricujta cjissičha.

¹⁷ Nekztanaqui tsjii yekja anjilaqui arajpach Yooz timpluquiztan zakaz ulanchičha, cuchillžtan zakaz. ¹⁸ Nekztanaqui tsjii anjilaqui arajpach Yooz altarquiztan ulanchizakazza. Nii anjilaqui akzjapa poderchizza. Nekztanaqui nii anjilaqui segundo cuchillžtan anjilžquiz paljaychiča, altu joržtan tuž cjan:

—Am cuchillžtan uwaz cujicha ricuja. Uwasnacaqui zuma pookchiča. Jaziqui nii ricuja. —Nuž cjichiča anjilaqui. Tii muntuquiz žejlñi ana criichi zoñinacača uwaz cujichažtakazqui.

¹⁹Jalla nekztanaqui nii anjilaqui cuchillžtan ana Yoozquin criichi zoñinaca cujichažtakaz pootchiča, nižaza ricujchiča. Nekztan nii ricujta zoñinacaqui uwaz cujich uyquiztakaz tjojtatača, Yooz casticta cjisjapa. ²⁰Jalla nekztanaqui jaknužt ricujta uwasanaca tje-cančhaja, jalla nižta nii ricujta zoñinacaqui castictatača Yooz wajtž tjiiquin. Jalla nuž castictaž cjen, ancha ljoc ojkchiča, cawallunacž freno irantizcama. Quinsa patac kilómetro larcuquin nižta ljoc ojkchiča.

15

PAKALLAWK ANAWALINACA

¹Jalla nekztanaqui arajpachquin tsjii siñala cherchinča. Nii pajk siñalaqui ancha ispantichucatača. Pakallawk anjilanacaqui želatča, pakallawk anawalinacchiz. Jalla nii anawalinaca wattan Yooz casticz žerzta cjequičha.

²Nižaza llijñi kota cherchinča, ispijužtakaz ujtžtan t'ajzta. Nižaza nii ispijužtakaz kot atquin zoñinaca tsijtchi želatča. Nii zoñinacaqui Yooz arpi guitara tanz želatča. Nii zoñinacaqui tii muntuquiz kamcan, anawal animalquiztan atipchiča, nižaza niž paata yoozquiztan atipchiča. Nižaza nii anawal animalž tjuužtan ana chimpanatača. ³Jalla nii zoñinacaqui Yooz sirwiñi Moisés itsñi itsatča, nižaza Uuzažtakaz Jesucristuž itsñi itsatča, tuž cjan:

“Tjapa azziz Yooz Jiliri, amiž paata pajk obranacača ancha zumanacaqui, nižaza ispantichucača. Am kamañiqui zuma ljitumča, werarapanča. Amča tjapa nacionchiz zoñinaca mantiñamqui. ⁴Yooz Jiliri, ¿ject amquin honora ana tjaasa? Am alaja ancha zumampanča. Amča zuma ljituma pjalzñamqui, jalla nižtiquiztan tjapa nacionquiztan zoñinacaqui tjonaquičha, am rispitzjapa”.

⁵Jalla nekztanaqui arajpachquin cherchinča timplu kjuyltan. Jakziquizlaj Yooz lii, jalla nekz Yooz žejlž kjuya cjetzi cherchinča. ⁶Nekztan cherchinča, timpluquiztan pakallawk anjilanacaqui pakallawk anawalinac casticchiz tjonchiča. Ancha zuma llijñi tol zquitchiztača, nižaza kor tsjaychiztača, quecanaca jwerzinta. ⁷Jalla nekztanaqui tsjiiqui pajkpic zejtñinacžquiztan zapa mayni pakallawk anjilanacžquiz kor chuwa tjaachiča. Nii chuwanaquwi wiñay žejtñi Yooz casticunaca chjijpžtatača. ⁸Nii timpluquwi uj žketžtan chjijpžtatača, Yooz juc'ant azziz cjen, nižaza juc'ant honorchiz cjen. Nižaza anaž jecmi nii timpluquin luzi atasača, nii pakallawk anjilanacž anawalinaca watzcama.

16

ANAWALINACA CUTZTA

¹Jalla nekztanaqui tsjii alto chiiñi jora nonzinča. Timpluquiztan nii joraqui pakallawk anjilanacžquiz paljaychiča, tuž cjan:

—Oka. Ančhucaqui nii intirjita anawalinaca cutzna. Nii anawalinacžtan Yoozqui zoñinaca casticaquičha. —Jalla nuž paljaychiča nii joraqui.

²Jalla nuž paljaytiquiztan primir anjilaqui ojkchiča nižquiz intirjita anawalinaca tii muntu yokquiz cutzjapa. Jalla nekztanaqui jakziltat anawal animalž chimpanatača, nižaza nii anawal animalž zoñiž paata yoozquiz rispithaja, jalla tjapa ninacaqui anawal llajanacžtan llajchiča. Nižaza ancha kjawcan aynatča.

³Jalla nekztanaqui segundo anjilaqui ojkchiča nižquiz intirjita anawalinaca tii muntu kotquiz cutzjapa. Nii kot kjazqui ticzi zoñ žljocnacažtakaz tucchiča. Jalla nižtiquiztan tjapa kotquiz žejlñi animalanacaqui ticziča.

⁴Jalla nekztanaqui tercer anjilaqui nižquiz intirjita anawalinaca cutziča pujunacquizimi jalzurinacquizimi. Tjapa kjazqui ljoc tucchiča. ⁵Jalla nekztanaqui kjaz mantiñi anjilaž chiita nonzinča. Nii anjilaqui tuž cjichiča:

—Ancha zumamča Yooz Jiliri. Amqui tuquitanami jaztanami žejlča. Amqui ljitumakaz pjalzcu, casticča. ⁶Nii casticta zoñinacaqui am parti zoñinacami, nižaza am parti parliñi zoñinacami conchiča. Jaziqui amqui nii zoñinacžquiz ljoc lickatchamča. Jalla nužupan ninacžta waquiziča.

⁷Nižaza altarquiztan tsjii chiižquičha jora nonzinča, tuž cjan:

—Tjapa azziz Yooz Jiliri. Amqui ultim werara pjalzamča; nižaza ljitumapan pjalzñamča. Jalla nužupanča.

⁸Jalla nekztanaqui cuarto anjilaqui nižquiz intirjita anawali cutziča tjuñquiz. Jalla nuž cutztiquiztan, tjuñž siiqui zoñinaca ujsiča, žmali kjakcan. ⁹Jalla nižtiquiztan zoñinacaqui

tjuñiz ujta cjiššičha. Jalla nuž ujtiquiztan, žoñinacaqui ana persun uj paaznacquiztan jaytichičha, “Ujchizpantčha” cjican. Nižaza Yoozquin ana honora tjaachičha. Antiz Yooz tjuu quintra chiichičha, Yooz nii anawalinaca mantizquichiz cjen.

¹⁰ Jalla nekztanaqui quinto anjilaqui nižquiz intirjita anawali cutzičha, jakziquin nii anawal animalaqui mantiñi julzičhaja, jalla nicju. Jalla nekztanaqui nii mantita yokaqui ancha zumchi cjiššičha. Jalla nuž cjen žoñinacaqui persun las ch'atsičha; ancha t'akjizichičha. ¹¹ Jalla nuž sufrichiz cjenami, ana jaytichičha anawali paaznacquiztan, “Ujchizpantčha”, cjicanaqui. Pero arajpach Yooz quintra chiichičha, ninacaž nuž ayin-skatñi llajacama cjenaqui.

¹² Jalla nekztanaqui sexto anjilaqui nižquiz intirjita anawaliqui pajk Eufrates cjita pu-jquiz cutzičha. Jalla nuž cutztiquiztan, nii pujuqui kjonchičha, tuwantan tjonñi jilirinaca kjakžquizjapa.

¹³ Nekztanaqui cherchinčha anawal dragonž atquiztan anawal ispiritu ulanchičha. Jalla nižtazakaz ulanchičha anawal animalž atquiztanami, nižaza falso profetž atquiztanami. Nii čhjep ulanchi ispiritunacaqui zcaranacažtakaztačha. ¹⁴ Nii ispiritunacaqui zajra ispiritunacačha. Milajrunacaž paa-atčha. Nižaza tjapa tii muntuquiz mantiñinacaž juntatčha, quira zaltsijapa. Tjapa azziz Yooz Jiliriz uchta timpu pajk quira želaquičha. ¹⁵ Nonžna. Jesucristuqui tuž cjičha: “Wejrqui tjañižtakal tiripintit tjonachha. Jakziltat naazñi kuzziz cječhaja, cuntintuž cjequičha. Žquitchizpan cjee; nekztan ana k'ala okasačha, žoñinacaž ombrawillta cjisjapa”. ¹⁶ Jalla nekztanaqui mantiñi jilirinacaqui juntantitaz cjiššičha, tsjii yokquiz. Nii yokaqui hebreo tawkquiz Armagedón cjatačha.

¹⁷ Jalla nekztanaqui séptimo anjilaqui intirjita anawaliqui querquiz cutzičha. Jalla nuž cutztiquiztan altu joraqui arajpach timpluquiz mantiz puestuquiztan chiichičha, tuž cjican:

—Yooz casticž obranaca cumplita cjišša.

¹⁸ Jalla nekztanaqui rayunacami, arañinacami, jorjorñinacami želatčha. Nižaza juc'anti yoka chekjinchičha. Yooziž žoñi paatiquiztan jalla nii timpuquiztan anzama tii yokaqui ana wira juc'anti chekjinchičha. Walja tsucuñi cheknačha. ¹⁹ Jalla nuž yoka chekjinzcu, Jerusalén pajk watjaqui čhjep parti t'akžtatačha. Nižaza nacionanacž capitalanacaqui k'ala pajlišičha. Nižaza Yoozqui Babilonia pajk watja cjuñzičha. Yoozqui Babilonia wajtž quintra žawjžcu, juc'anti casticchičha, jaru vinžtan liquintažtakaz. ²⁰ Jalla nuž castican tjapa kot taypiquiz žejlñi yokanacami, nižaza curunacami katchičha. ²¹ Nižaza arajpachquiztan žoñinacž juñtuñ pajk caranuzatjojtžcu, ojkchičha. Tsjii caranuzauqui quintal jilatačha, ancha liczitačha. Nekztanaqui žoñinacaqui Yooz quintra chiichičha nii caranuzaz nuž ojktiquiztan. Jalla nii anawaliquiztan ancha sufrichičha.

17

PUTIRII MAATAKA CHERCHINCHA

¹ Jalla nekztanaqui tsjii nii pakallawk ana walinacchiz anjilanacžquiztan wejtquiz tjonchičha, tuž cjican:

—Pichay. Putirii maataka amquiz tjeeznačha. Naa putirii maatakaqui pajk watja cjičha. Jaknužt nii pajk watja casticta cječhaja, jalla nii zakal tjeeznačha. Jalla nii anawal watjaqui wacchi kjaznacaran žejlčha. Juc'ant anawali putirii maatakažtakazza nii watjaqui. ² Tii yokquiz mantiñi jilirinacaqui naa putiriyatan adulteriuquiz ojklaychičha. Naa irat kamañchiz pecžcu, Yoozquiztan ancha zarakchičha nii mantiñinacaqui. Jaknužt vinžtan licchi žoñiqui tsjii kjutñi ojkčhaja, jalla nižta cjiššičha.

³ Jalla nekztanaqui Espiritu Santuqui wejr cherkatchičha jalla tižta. Tsjii anjilaqui wejr chjitchičha ch'ekti yokquin. Jalla nicju tsjaa maataka cherchinčha. Jalla naa maatakqui ljoc animalž juntuñ yawchi želatčha. Jalla nii animalaqui persun curpuquiz Yooz quintra tjuunacchizatačha. Nižaza pakallawk achchizatačha, nižaza tunca wajrichizatačha. ⁴ Naa maatakqui morat ljoc zquiti cujtchintačha. Nižaza koržtan, c'ajñi mazlanacžtan, c'achanacžtan, jalla ninacžtan alajitačha. Nižaza naaža kjarquiz kor wazu tanzinčha. Nii kor wazuquiz anawalinacžtan nižaza ana zuma kamañanacžtan chji-jpžtatačha. ⁵ Nižaza naaža ayquiz tii ana intintazzuca tjuu cjižrtatačha: “Pajk Babilonia, putirii maatakanacž maa, nižaza tii yokquiz ana zuma kamañanacchiz maa”. Jalla nuž cjižrtatačha. ⁶ Nekztanaqui wejrqui naa maatak cherchinčha licchižtakaz. Naa maatakqui wacchi Yoozquin criichinaca conchinčha. Jesucristužquiz kuz tjaachiž cjen contatačha nii criichinacaqui. Ninacž ljocžtan licchižtakaz cjistkalčha. Jalla naa maataka cheržcu, wejrqui ancha ispanchinčha. ⁷ Weriz ispanitiquiztan anjilaqui wejtquiz paljaychičha, tuž cjican:

—¿Kjažtiqiztan am ispantejo? Wejrqui naa maatakaž ana intintazzuca puntu amquiz maznača. Nižaza nii pakallawk achchiz, tunca wajrichiz animalž ana intintazzuca puntu amquiz maznača. ⁸ Maatakaž yawta animala cherchamča. Jalla nii animala tuqitan tii muntuquiz želatča. Nekztan ana želatča. Wiruñ wilta želaquičha, koz anawal tujquiztan ulanžcaquičha. Ultimquiziqui infiernuquin chjatkattaž cjequičha. Tuqitan tii muntu paatiqiztanpacha Yoozquin ana criichi žoñinacž tjuunacaqui anaž Yooz liwruquiz cijjirtatača. Jalla nii žoñinacaqui anawal animala cheržcu ispantaquičha. Nii animalaqui žejlchičha, nekztan ana želatča, nekztan wilta žejlča. Jalla nižtiqiztan ana criichi žoñinacaqui ispantaquičha.

⁹ Jalla nii intintizjapa intintiñi kuzziz cjis waquiziča. Nii anawal animalž pakallawk ačaqui pakallawk curunaca cjiča. Nii curunacž juntuñ tsjii watja julzi žejlča. Putirii maatakažtakazza nii watjaqui. ¹⁰ Nii pakallawk achanacaqui pakallawk mantiñi jilirinaca cjiča. Pjijzkaltan mantiñinacaqui ezziča; katchičha. Tsjii mantiča anziqi. Nii tsjiiqui ima tjonča. Jalla nii tjonžcu upacamakaz mantaquičha. ¹¹ Nii tuqui žejlñi, nekztan ana žejlñi animalaqui octavo mantiñi jilirinča. Pero nii pakallawk mantiñinacž partiquiz-tankalča. Nižaza ultimquiziqui infiernuquin chjatkattaž cjequičha.

¹² Nižaza nii amiž cherta tunca wajranacaqui tunca mantiñi jilirinaca cjiča. Nii tunca mantiñinacaqui imaž mantiz poder tanža. Nii anawal animalžtan chica tsjii orakaz mantaquičha. ¹³ Nii tunca mantiñinacaqui tsjii kuzzizza; ninacž mantiz poder tjaaquičha anawal animalžquiz. ¹⁴ Nii anawal mantiñinacaqui Uuzažtakaz Jesucristuž quintra quira zaltayskataquičha. Pero Uuzažtakaz Jesucristuqui criichi žoñinacžtan ninacžquiz atipaquičha. Jesucristuqui jilirc jiliripanča, rey mantiñinacaqui naa maatakaquiz paaquičha. Yoozqui ninacž kuznacquiz nuž peckatchičha, Yooz muntacama paa-ajo. Jalla nuž Yooz muntacama paacan ninacaqui tsjii kuzziz cjequičha, anawal animalžquiz ninacž mantiz poder tjaazjapa, Yooz chiiacama cumpliskatzjapa. ¹⁸ Nižaza amiž cherta maatakuqi pajk watja cjiča. Nii watjača tii yokquiz žejlñi mantiñi jilirinacžquiz mantiñiqui.

¹⁵ Jalla nekztanaqui nii anjilaqui wejtquiz cjichizakazza:

—Nii amiž cherta kjaznacaqui, jakziquin naa maataka julzinžlaja, jalla nii kjaznacaqui žoñinaca cjiča. Nii žoñinacaqui tjpaman watjanacchiztača, nižaza nacionacchiztača, nižaza takunacchiztača. ¹⁶ Nižaza nii amiž cherta tunca wajranacažtakaz mantiñinacaqui anawal animalžtan naa putirii maatak quintra chjaawjkataquičha. Nekztan naa maataka akznaquičha, nižaza ana zquitchiztakaz cjiskataquičha. Nižaza naaž curpu lujlnaquičha. Nižaza ujtžtan ujnacuquičha. ¹⁷ Jalla nuž nii mantiñinacaqui naa maatakaquiz paaquičha. Yoozqui ninacž kuznacquiz nuž peckatchičha, Yooz muntacama paa-ajo. Jalla nuž Yooz muntacama paacan ninacaqui tsjii kuzziz cjequičha, anawal animalžquiz ninacž mantiz poder tjaazjapa, Yooz chiiacama cumpliskatzjapa. ¹⁸ Nižaza amiž cherta maatakuqi pajk watja cjiča. Nii watjača tii yokquiz žejlñi mantiñi jilirinacžquiz mantiñiqui.

18

BABILONIA CJITA WATJA EZZICHA

¹ Jalla nekztanaqui wejrqui tsjii anjila arajpachquiztan chjijwžquini cherchinča. Nii anjilaqui walja mantiz poderchiztača; nižaza walja kjanatča. Nuž kjanan tii yokaqui majiñažtakaz cjissiča. ² Nekztanaqui nii anjilaqui altu joržtan kjawchičha, tuž cjanan:

—Babilonia pajk watja ezziča, ezziča. Nii wajtquiz zajranacaqui watja chassiča, tjpaman anawal ispiritunacžtan, nižaza tjpaman chjaawjkatta wežlanacžtan. ³ Nii Babilonia watjaqui tjpapa nacionanaca Yoozquiztan zarakskatchičha, licchinacažtakaz. Nižaza nii watjaž cjen tjpapa tii yokquiz mantiñi jilirinacaqui ana zuma kamañchiz cjissiča. Nižaza nii wajtchiz žoñinacžquiz tjpaman cusasanaca tuytiqiztan, tuyñi žoñinacaqui ricachu cjissiča.

⁴ Jalla nekztanaqui wilta tsjii jora nonzinča, arajpachquiztan chiižquini. Nii joraqui tuž cjichičha:

—Wejt parti žoñinaca, nii wajtquiztan ulna, ana nii wajtchiz žoñinacažtapacha uj paazjapa, nižaza nii wajtchiz žoñinacžtanpacha ana castica cjisjapa. ⁵ Nii wajtchiz žoñinacž ujnacaqui juc'anti muntunacžtakaz yapchiča arajpacha irantizcamažtakaz. Juc'anti ujnaca paachiča. Jaziqi Yoozqui ninacaž paata ujnaca naychiča. ⁶ Jaknužt nii wajtchiz žoñinacaqui yekja žoñinacžquiz anawali paatčhaja, jalla nii anawal paatiqiztan jama castictaj cjila. Ninacaž ujnaca paatiqiztan pizc wilta juc'anti castictaj cjila. Jaknužt yekja žoñinaca anawali cjiskatčhaja, jalla nižta irata pizc wilta juc'anti ana wali cjiskattaj cjila. ⁷ Jaknužt nii wajtchiz žoñinacaqui ancha persun honora waytitchaja, nižaza jaknužt ninacaqui persun kuzcama kamtčhaja, jalla nuž anawali kamtiqiztan jama sufriskattaj cjila. Ninacž kuzquiz tuž cjiñitača: “Wejrnacqui juc'ant zumtča. Anawalinaca wejtquiz anapan cjisnasača. Anal wira tsjaa žewažtakaz kaaznasača”. ⁸ Jalla nižtiqiztan nii

wajtchiz zoñinacžquiziqui casticu tiripintit tjonaquičha. Ninacžquiz ancha anawalinaca tjonaquičha. Jaziqui zoñinaca ticznaquičha; nižaza llacjizaquičha; nižaza čherž kjara paznaquičha; nižaza ujquin ujžtaž cjequičha. Muzpa azziz Yooz Jiliriqui nii zoñinaca pjalžcu casticaquičha. Jalla nižtiqiztan nižta anawalinaca tjonaquičha.

⁹Jalla nii cheržcu jakzilta mantiñinacat nii wajtchiz zoñinacžtan ana zuma kamañchizlaja, nižaza persun kuzcama kamchizlaja, jalla ninacaquii nii wajtchiz zoñinacž castictu cheržcu, kaaquičha, nižaza llacjizaquičha. Nii watja ujznan, nii mantiñi jilirinacaquii uj žketñi cheraquičha. Nekztan kaaquičha. ¹⁰Jalla nuž cheržcu, nii watja nuž castictaž cjen, azkquin tsijtchi želaquičha; ana macjatžcaquičha. Castictaž cjen tsucaquičha, tuž cjan: —¡Ay! ¡Ay! Babilonia pajk watja. Muzpa azziz cjenaquii, anawali cjissila. Tsjii ratukaz casticta cjissila.

¹¹Nii watja castictaž cjen, tii muntuquiz žejlñi tuyñinacazakaz kaaquičha, nižaza llacjizaquičha. Ninacž cusasanaca kjayñimi ana iya želaquičha. ¹²Ninacž cusasanacaquii tižtanacača: kori, paaz, llijñi maznaca, c'achjanaca, zuma pañu, murat pañu, ser pañu, ljoc pañu, tjapaman zuma ulurchiz tablanaca, zuma marfila cjita maznaca, jila walurchiz maderanaca, korinaca, jirunaca, zuma marmol cjita llijñi maznaca, ¹³canelanaca, zuma ulurchiznaca, insinsunaca, zuma ulurchiz mirra cjitanaca, zuma ulurchiz asitinaca, vinunaca, asitinaca, chiw llamp'u jac'unaca, trigonaca, kuzñi animalanaca, uuzanaca, cawallunaca, autunaca, tuyzjapa piyunanaca. Jalla tjapa nižtanaca tuytatača. ¹⁴Nii tuyñinacaquii nii wajt puntuquiztanž cjequičha:

—Nii wajtquiziqui anaž iya tjapaman zumanaca želaquičha, nii ancha juztažta zumanacaquii. K'ala pertissiča, wiñayjapa. Walurchiz cusasanacaquii pertissiča, nižaza wajtquiz honora tjaañi cusasanacaquii pertissiča wiñayjapa. —Nuž čiyaquičha.

¹⁵Nii cusasanaca tuyñinacaquii ricachu cjissiča nii wajtchiz zoñinacaz kjaychiz cjen. Jaziqui tuyñinacaquii nii watja casticu cheržcu, eksñi kuztan azkquin tsijtchi želaquičha. Nižaza altu joržtan kjawcan, kaaquičha, nižaza llacjizaquičha. ¹⁶Nižaza ninacaquii tuž cjequičha: —¡Ay! ¡Ay! Anawali cjissila tii pajk watjaquii. Tsjaa ricach maatakažtakaz želatča, iñarato zquitchiz cujtchin, zuma pañ zquitchiz, murat pañ zquitchiz, ljoc pañ zquitchiz. Zuma iñarato želatča, koržtan, zuma walurchiz maznacžtan, zuma c'achjanacžtan. ¹⁷Tsjii ratukaz tjapa nii wajtquiz walja walurchiz cusasanaca pertissiča. —Jalla nuž cjequičha.

Jalla nii watja casticu cheržcu, warcu joojooñinacami, warcuquiz ojklayñinacami, warcuquiz langžñinacami, tjapa kot warcužtan langžñinacami azkquin tsijtchi želaquičha. ¹⁸Jalla nii wajtquiztan uj žketñi cheržcu, kjawaquičha, tuž cjan:

—ŽJakzilta watjat tižta chawc watjažtapacha žejljo?

¹⁹Jalla nekztanaquii ninacaquii persun achanacquiz pjilžtan tjatznaquičha, ancha kaacan, nižaza ancha llacjizcan. Nižaza tuž cjequičha:

—¡Ay! ¡Ay! Ana wali cjissila nii chawc watjaquii. Nii wajtquin cusasanaca chjitchiz cjen, tjapa warcužtan langžñi zoñinacaquii cusa ricachu cjissiča. Nižaza tsjii ratulla akžtala.

²⁰Arajpachquin žejlñinacazti, nii watja akžtaž cjen, cuntintuž cjee. Yoozquin criichi zoñinaca, cuntintuž cjee. Nii wajtchiz zoñinacaquii ančhucaquiz anawali paachiča. Yooz parti zoñinaca, nižaza Yooz uchta apostolonaca, nižaza Yooz puntu parliñinaca, tjapa ančhucaltajapa Yoozquii nii watja casticaquičha. Jaziqui ančhucaltajapa Yoozquii nii watja casticaquičha.

²¹Jalla nekztanaquii tsjii walja azziz anjilaquii tsjii pajk maz tjaažtakaz waytižcu kotquiz tjojtchiča, tuž cjan:

—Tii maz tjaaž tjojttažokaz Babilonia chawc watja tjojttaž cjequičha. Anaž wira iya cherta cjequičha. ²²Tii wajtž calliran anaž wira iya itsñi jora nonžtaž cjequičha, arpi guitar jorami, itsñi jorami, pincall jorami, trompet pekz jorami. Nižaza tii wajtquiz anaž wira iya oficiuchiz langžñinacami želaquičha. Nižaza tii wajtquiz anaž wira iya zoñinaca tjaažtan jawunñi jora nonžtaž cjequičha. ²³Nižaza tii wajtquiz micha pekžta anaž iya cheraquičha. Nižaza anaž iya zalzñi pjijzta ch'ajwiñi nonznaquičha. Tuquii tii wajtquiz tuyñinacaquii zoñinacž yujcquiz pajk zoñitača. Maña paacan, tii wajtchiz zoñinacaquii tjapa nacionanacchiz zoñinacžquiz incallchiča.

²⁴Nižaza tii wajtchiz zoñinacaquii Yooz parti zoñinaca, nižaza Yooz puntu parliñinaca conchiča. Tjapaman zoñinaca contača.

19

ARAJPACHQUIN YOOZQUI HONORCHIZZA

¹Jalla nekztanaquii arajpachquin wacchi zoñinacž jora nonzinča, tuž cjan: “¡Aleluya! Učhum Yoozza liwriñiquii, walja azzizza, walja honorchizza. ²Učhum Yoozza lijituma pjalžñiquii. Jalla nuž Babilonia wajtchiz zoñinaca lijituma casticchiča. Nii

zoñinacaqui tjapa wajtchiz zoñinaczquiz ana wali kamañchiz cjiskatchicha. Jalla nižtiquiztan casticta cjissicha. Nižaza Yoozquin sirwiñi zoñinaca conchiž cjen, Yoozqui nii zoñinaca casticchiča”.

³ Wilita nii arajpachquin žejlñinacaqui altu joržtan chiichiča, tuž cjan:

—¡Aleluya! Nii wajtquiztan uj žketi wiñaya žketaquiča.

⁴ Nekztanaqui arajpachquin paa tunc puzin jilirinacžtan pajkpic žejtñinacžtan yokquiz quillžcu, puct'ichiča. Nižaza Yoozquiz rispitchicha. Yoozqui niž mantiz puestuquizača. Rispitcan tuž cjichiča:

—¡Nužoj cjila! ¡Aleluya! ¡Amén!

⁵ Nekztanaqui mantiz puestuquiztan tsjii jora nonzinča tuž chiižquiñi:

“Tjapa Yoozquin sirwiñinaca, Yoozquiz honora waytila. Koltami pakjimi tjapa Yoozquin rispitiñinacami, Yoozquiz honora waytila”.

⁶ Nekztan wejrqui wacchi zoñinacz jora nonzinča. Wacchi kjaz pujquiz kjawñižtakaztača. Nii joranacaqui tuž cjichiča:

“¡Aleluya! Učhum tjapa azziz Yooz Jiliriqui tjapa mantiz kallantichiča. ⁷ Jalla nižtiquiztan ančaž chipžla učhumqui, cuntintuž cjila. Yoozquin honoraž tjaala. Uuzažtakaz Jesucristužtan niž parti zoñinacžtan juntu kamz ora irantizquichiča, tsjii zalz pjjista oražtakaz. Jesucristuž parti zoñinacaqui listu tjacziča, zalziñ turažtakaz. ⁸ Finu zquitinacžtan cujtziča; anča limpu, nižaza llijñitača”.

Nii finu zquitinacžtan cujtchi tuž cjiča, Yoozquin criichinacaž zuma kamañanacchiz, jalla nii. Jalla nuž zquitinacžtan cujtzkachiča Jesucristuž parti zoñinaczquiz.

⁹ Jalla nekztanaqui tsjii anjilaqui wejtquiz paljaychiča tuž cjan:

—Jalla tuž cjjira: “Uuzažtakaz Jesucristuž zalz pjjiztiquiz invitinaca cuntintoj cjila”.

Nižaza wejtquiz cjichiča:

—Jalla tii weriž chiita takunacaqui Yooz zuma werar razunanacača.

¹⁰ Jalla nižtiquiztan wejrqui nii anjilž kjojchquiz quillžcu puct'ichinča, nii rispitzjapa. Nižti wejtquiz chiižinčiča, tuž cjan:

—Ana nižta paa. Wejrqui Yooz sirwiñiča, amtan chica, nižaza am jilanacžtan chica.

Tjapa ančhucča Jesucristuž puntuquiztan parliñinacaqui. Yoozquin alaja rispita amqui.

Jakziltat Jesucristuž puntuquiztan mazinčhaja, jalla niiča werar Yooz taku parliñiqui.

CHIW CAWALLQUIZ YAWCHI ZOÑI

¹¹ Jalla nekztanaqui arajpacha cjetzi cherchinča. Jalla nicju tsjii chiw cawallu jeczquichiča. Calwallquiz tsjii zuma zoñi yawchi cherchinča. Nii zoñiqui Zuma Lijituma cjetača, nižaza Werar Razunchiz cjetača. Jalla nii zoñiča zuma lijituma pjalzñiqui, nižaza ultim werar razunquiztanča quira zaltiñiqui. ¹² Nii zoñž čhujcquinacaqui ujžtakaz c'ajatča. Niž achquiz wacchi mantiñi zoñinacz pillunacchiztača. Nižaza nižquiz tsjii tjuu cjjirtatača. Nii tjuuquiz niikaz zuma intintiča. ¹³ Nii zoñiqui ljocžtan tinta tol zquitchiztača. Niiž tjuuqui Yooz Taku cjetača. ¹⁴ Niižquiz apzcatča arajpach zultatunaca; chiw finu zquitchiznacatača, nižaza limputača. Nii zultatunacatača chiw cawallunacquiz yawchi. ¹⁵ Nii zuma zoñž atquiztan tsjii pajk ar cuchillu ulanchiča, nacionanacchiz zoñinaca casticzjapa. Tjapa nacionanacchiz zoñinaczquiz mantaquiča, tjapa anawali paatiquiztan jama casticcan. Jaknužt tsjii uwas cujichñi zoñiqui uwas kjaz pjjiztjapa tjecančhaja, jalla nižta irata nii zuma zoñiqui Yooztajapa quintra zoñinaca tjecnaquiča. Tjapa azziz Yooza anawali zoñinacz quintra žawjchipan. Anziqui ninaca casticta cjissa. ¹⁶ Nii tjecanñi zoñž tol zquitzquizimi niž lizquizimi tii tjuu cjjirtatača: “Tjapa mantiñi reynaczquiztan tsjan reyča. Nižaza tjapa jilirinaczquiztan tsjan jiliriča”.

¹⁷ Jalla nekztanaqui cherchinča, tsjii anjila tjuñquiz tsjitchi. Alto joržtan arajpachquin laylayñi wežlanaca kjawziča, tuž cjan:

—Tekhuc picha. Nižaza tekz ajcsca, Yooz tjaata čheri lujljjapa. ¹⁸ Tekz ajcsca, mantiñi reynacz janchi lujljjapa, nižaza zultatu mantiñinacz janchi lujljjapa, nižaza tjup kuzziz zoñinacz janchi lujljjapa, nižaza cawallunacz čhjizwimi nii yawchi zoñinacz janchimi lujljjapa, nižaza tjapaman zoñinacz janchi lujljjapa, zoñž mantuquiz cjcijñi zoñinacz janchimi, ana zoñž mantuquiz cjcijñi zoñinacz janchimi, kolta zoñinacz janchimi, pajk zoñinacz janchimi; tjapaman zoñinacz janchi lulaquiča. —Nuž cjichiča anjilaqui.

¹⁹ Jalla nekztanaqui cherchinča, nii anawal animalžtan yokquiz mantiñi reynacztanami ninacz zultatunacztanami ajcsitača, chiw cawallquiz yawchi zoñž quintra kichjasjapa, niž zultatunacztanpacha. ²⁰ Quira zaltižcu, nii anawal animalaqui preso tanta cjissiča, falso profetžtan chica. Jalla nii falso profetaqui animalž yujcquiz milajrunaca paachiž cjen, nii animalaž chimputa zoñinaca incallchiča; nižaza nii animalž zoñiž paata yoozquiz rispitiñi zoñinaca incallchizakazza. Jalla nii pucultan anawalinacaqui azupri infernuquin tjojtatača, žejtñi sufrisjapa. ²¹ Nii chiw cawallquiz

yawchi zoñiqui parti quintra zoñinaca pajk cuchillztan conchicha. Nii pajk cuchillucha nii zoñ atquiztan ulanchiqui. Jalla nižtiquiztan tjapa nii ajcsi wežlanacaqui ninacž janchiztan, chjizwinacžtan ancha chjekchi cjissicha.

20

WARANK WATA PUNTU

¹ Jalla nektzanaqui tsjii anjila cherchinča, arajpachquiztan tjonñi. Nii anjilaqui kjarquiz llawi tanzicha; nižaza pajk carina tanzicha. Nii llawiqui koz anawal tuj llawitacha. ² Nektzan nii anjilaqui dragón tanchiča. Dragonqui žkoražtakaz Satanás diabluča. Jalla nii diabluqui warank wata watzcama chejltacha. ³ Nektzan nii anjilaqui diablu tjojtžcu, koz tuj chawjčchiča. Nižaza tsjii estampillztan žcatžinchiča, diabluž nacionanacžiz zoñinacžquiz ana iya incallajo, warank wata watzcama. Jalla nii warank watanaca wattanaqui, wilta cucta cjistanča tsjii upacamakaz.

⁴ Jalla nektzan mantiz puestunaca cherchinča. Jalla nii puestunacquin julzi zoñinacaqui pjalzjapa poderchiztacha. Nižaza acha muržinta criichinaca cherchinča. Nii criichinacaqui contatača, Yooz taku parlitiquiztan, nižaza Jesucristuž puntuquiztan ticlar-tiquiztan. Ninacaqui anawal animalžquizimi nižaza niž paata yooznacžquizimi ana rispikalča. Nižaza anatača anawal animalž chimputa, ana yujc ayquizimi, ana kjarquizimi. Jalla nii conta criichinacaqui jacatatchi cherchinča. Warank watanaca Cristužtan juntu mantaquiča. ⁵ Jalla ničha primiru jacatatzqui. Parti ticzi zoñinacaqui ana jacatatchiča nii warank watanaca watzcama. ⁶ Nii primiru jacatatchinacaqui cuntintuž cjequiča. Ancha zuma kamañchiz cjequiča. Nii segundo ticzqui ninacžtaqui ana želaquiča. Nii segundo ticzqui tuž cjiča, infernuquin chjatkatta wiñayjapa casticta cjisjapa. Pero nii jacatatchinacaqui Cristužtan juntu mantaquiča warank watanaca. Ninacaqui Yooztajapami Cristužtajapami sirwiñinaca cjequiča.

⁷ Jalla nii warank watanaca wattiquiztan Satanás diabluqui cuctaž cjequiča koz tujquiztan. ⁸ Jalla nuž cutztiquiztan Satanás diabluqui ulnaquiča tjapa nii yokquiz žejlñi nacionanaca incallzjapa. Gog cjita naciona, nižaza Magog cjita naciona nižaza tjapa nacionanacžquiz incallžcu, quira zalzjapa ajcškataquiča. Jalla nii nacionanacžiz zultatunacaqui walja tamača, kot at pjilažtakaz. Nuž cherchinča. ⁹ Nii zultatunacaqui walja campuquin ojčkhiča, Yooz parti zoñinaca muyuntizjapa, nižaza Yooziž pecta watja muyuntizjapa. Jalla nuž muyuntan, Yoozqui arajpachquiztan uj cutzinžquičiča, ninaca k'ala ujjjapa. ¹⁰ Nektzanaqui incallñi diabluqui azuprižtan ašñi uj kotquin tjojtatača. Jalla nicju tuquiqui anawal animalžtan toscar profetžtan tjojtatača. Jalla nicju majiñami weenami sufraquiča watay wata.

PAJK CHIW MANTIZ PUESTU

¹¹ Jalla nektzanaqui tsjii pajk chiw mantiz puestu cherchinča. Nižaza nii puestuquiz tsjiiqui julzi želatča. Jalla nii julzi mantiñiž nuž želan, niž yujcquiz arajpachami yokami k'ala katchiča. Nektzan ana iya arajpachami yokami želatča. ¹² Nektzan ticzi zoñinaca cherchinča, koltami pakjimi, mantiñi Yooz yujcquiz tsijtchi. Jalla nektzanaqui Yooz liwrunaca cjetžtatača. Nižaza yekja liwru cjetžtatača; liwriita zoñinacž tjuu listichiz liwrutača. Nii Yooz liwrunacquiz tjapa zoñinacaž paatanacaqui apuntitatača. Ticzinacaqui apuntita paatiquiztan jama pjalžtatača. ¹³ Jakziltat pajk kotanacquiz ticztčhaja, jalla ninacaqui Yooz yujcquiz intirjitatača. Nižaza jakziltami ticztčhaja, nižaza ticzi zoñiž yokquin žejltčhaja, jalla ninacaqui Yooz yujcquiz intirjitatača. Jalla nektzanaqui tjapa zoñinacaqui ninacaž paatiquiztan jama pjalžtatača. ¹⁴ Ticzmi nižaza ticzi zoñinacž yokami ana iya želaquiča. Ašñi ujquin tjojtatača. Nii ašñi uj kotquin sufrisqui segundo ticz cjiča. ¹⁵ Jakziltiž tjuuqui liwriita zoñinacž tjuu listiquiz ana žejlčhaja, jalla niiqui ašñi uj kotquin tjojtazakaztacha.

21

EW ARAJPACHA EW YOKA

¹ Jalla nektzanaqui ew arajpachami ew yokami cherchinča. Primir arajpachami primir yoka katchiča, nižaza kotami. ² Nektzanaqui wejr Juanqui ew Jerusalén watja cherchinča, Yooz arajpachquiztan tjonñi. Jaknužt tsjaa zalzin turqui persun tjowažtajapa tjaczinžlaja, jalla nižta zuma tjacžtatača ew watjaqui. ³ Nektzan arajpach mantiz puestuquiztan tsjii jora nonzinča. Altu tawkžtan tuž cjichiča:

—Cheržca. Yoozqui zoñinacž taypiquiz kamča. Yoozqui ninacžtan chica kamaquiča, nižaza nii zoñinacaqui Yooz wajtchiz zoñinaca cjequiča. Jalla nižtiquiztan Yoozqui ninacžtan chicaž cjequiča. ⁴ Yoozqui ninacž kjaz kaajmi chjužžinaquiča. Nižaza ninacžta

anaž iya ticz želaquicha, nižaza iya kaazmi, llaquizmi, sufrismi anaž želaquicha. Jalla ninacaqui k'ala watchiicha.

⁵ Nekztanaqui nii mantiz puestuquiz julzñiqui tuž cjichiča:

—Cherzca, wejrqui tjappacha ew paa-uča. Tii cjjira. Tiicha werar takunacaqui, nižaza ligitum takunaca.

⁶ Jalla nekztanaqui cjichiča:

—Tjappachaž jazic žeržta. Wejrčha primirquiztanpacha, nižaza wiricama, jaknužt tsjii litranacaqui “A”quiztan kallantičhaja, nižaza “Z”quin wiricama žerzaja, jalla nižta. Jakziltat kjaztakaz zuma kamaña ancha pecčhaja, jalla nižquiz nužullakaz zuma kamaña tjaata cjequičha, jalzuruquiztan žejtñi kjaztakaz. Wejrqui nii zuma kamaña tjaa-ača.

⁷ Jakziltat tjapa anawalinacquiztan atipačhaja, jalla nižquiz irinsažtakaz tii zamanaca weriž tjaata cjequičha. Wejrqui ninacžtajapa Yooz cjeeča. Ninacaqui wejt maatinaca cuntaž cjequičha. ⁸ Ana wejtquin kuzziz žoñinacazti azupri uj kotquin chjatkataž cjequičha. Jalla tižta kamañchizza nii žoñinacaqui: Yooz nicñinaca, Yoozquin kuz ana tjaañinaca, ana zuma kamañchiz žoñinaca, žoñi conñinaca, adulteriuquiz ojklayñinaca, yat'irinaca, žoñiž paata yooznaca sirwiñinaca, toscara chiiñinaca. Jalla ninacaž asñi ujuquin castictaž cjequičha. Jalla nii asñi uj infernuquin ojzquzi segundo ticz cjiča.

EW JERUSALEN CJITA WATJA

⁹ Tuquiqui cherchinča pakallawk anawalinacaqui pakallawk anjilanacžquiz intirjitača. Jalla nekztanaqui nii pakallawk anjilanacquiztan tsjiiquij wejtquin tjonchiča. Jalla tuž cjian, čiichiča:

—Pichay. Amquiz tjeeznača, Uuzažtakaz Jesucristuž tur.

¹⁰ Jalla nekztanaqui Espiritu Santuquij wejtquiz tuž cherkatchiča. Wejrqui pajk curquiz chjichtatača. Jalla niwjtcan pajk zuma Jerusalén watja wejtquiz tjeeziča, arajpachquiztan Yoozquiztan tjonñi. ¹¹ Nii watjaquij Yooz honorchizza; nižaza llijatčha Yooztakaz. Llijñi maztakaztača llijñatčha jaspe maztakaz, nižaza ispijužtakaz. ¹² Nii wajt muytata pajk pirka želatča, tuncapan zanchiz. Zapa zanquiz tsjii anjila želatča. Nižaza zapa zanquiz tsjii tjuu cjjirtatača. Nii tuncapan tjuunacaqui Israel žoñinacž t'akanacž tjuutača. ¹³ Nii pirkatača tuwanchuc čhjep zanchiz, užachuc čhjep zanchiz, warchuc čhjep zanchiz, tajachuc čhjep zanchiz. ¹⁴ Nii wajt muytat pirkaquij tuncapan maz simintuchiztača. Nii tuncapan maz simintuquiz tuncapan Jesucristuž apostolunacž tjuunaca cjjirtatača.

¹⁵ Jalla nii wejtquiz čiñiñi anjilaquij kor miriis parchizza, nii watja miriisjapa, zanami pirkanacami. ¹⁶ Nii watjaquij isquinatutača, porap kjuttan igualatača. Anjilaquij kor paržtan watja miriichiča, 2,200 kilometrotača, tsewcchuc altu kjutñi, nižaza latuquin igualatača. ¹⁷ Nekztan pirka miriichiča. Nii muytat pirkaquij sojta tunc pusin metro miriichiča, žoñiž metružtan miriita, jalla nuž.

¹⁸ Muytat pirkaquij jaspe maztan pirkitatača. Watjaquij kori puru kjuyanacchiztača, limpu ispijužtakaz. ¹⁹ Nižaza wajt muytat pirkiž simintunacaqui c'achja maznacžtan alajitatača. Primiruquij jaspe maztan, segunduquij zafiro maztan, terceruquij ágata maztan, cuartaquij esmeralda maztan, ²⁰ quintaquij ónice maztan, sextaquij cornalina maztan, septimuquij crisólito maztan, octavuquij berilo maztan, novenuquij topacio maztan, decimuquij crisoprasa maztan, unodecimuquij jacinto maztan, duodecimuquij amatista maztan. ²¹ Nižaza nii tuncapan zanaquij tuncapan perla maznacžtan paatatača. Zapa zanaquij tsjii perližtankaz paatatača. Wajt chawc calliquij kori puru paatatača, limpu ispijužtakaz.

²² Wajtquiz ana timplu cherchinča. Tjapa azziz Yooz Jiliržtan Uuzažtakaz Jesucristužtan, jalla ninacaquij wajt timplu cuntača. ²³ Nižaza nii wajtquiz kamcan, anaž tjuñimi jizmi pecasača, kjanzjapa. Yoozpachaž kjančha, Jesucristužtanpacha. ²⁴ Nacionanacquiztan liwriita žoñinacaquij Yooz kjanquizkaz ojklayaquičha wajtquiz kamcan. Nižaza yokquiz mantiñi reynacaquij nii wajtquin honora zjijcaquičha. ²⁵ Majiñ zita zana cjetžtaž želaquičha. Nižaza anaž ween želaquičha. ²⁶ Tjapa nacionanacž honora chjichtaž cjequičha nii wajtquin. ²⁷ Jalla nii wajtquizquij anaž anawali kamañchizquij luzasača. Nižaza Yooz chjaawjkatta žoñinacami ana luzasača, nižaza incallñi žoñinacami ana luzasača. Jakziltiž tjuut Uuzažtakaz Jesucristuž liwruquiz cjjirtažlaja, jalla ninacakaz Yooz wajtquiz luzasača.

22

¹ Nekztanaqui nii anjilaquij wejtquiz tsjii limpu puju tjeeziča. Nii puj kjazquij žeti tjaañi cjiča. Nii kjazquij ispijužtakaztača. Yooz mantiz puestuquiztanami, Uuzažtakaz Jesucristuž mantiz puestuquiztanami ulnatča. ² Nii puj kjazquij wajt chawc call taypiquiz okatčha, puj porap kjuttan žeti tjaañi munti pakatča. Jalla nii muntiquij tuncapan wilita

tsjii watquiz pookča, nižaza tuncapan frutchizza. Zapa jiizquiz fruta pookča. Nižaza nii munti chjañinacaqui watjanacchiz zoñinaca chjetinzjapača. ³ Nižaza nii wajtquiz kamñinacaqui ana iya casticz cheraquiča. Yooz Jiliriz mantiz julzmi, Jesucristuž mantiz julzmi nii wajtquiztača. Ninacž sirwiñinacaqui nii puculitžquiz rispitaquiča. ⁴ Nižaza Yooz wajtchiz zoñinacaqui Yooz cheraquiča. Nižaza Yooz tjuuqui nii zoñinacž ayquiz cjiirtaž cjequiča. ⁵ Nii wajtquiz ween ana želaquiča. Nižaza anaž sir kjanami, anaž lampar kjanami, anaž tjuñ kjanami pecasača. Yooz Jiliripachaž ninacžtajapa kjana cjequiča. Nižaza Yoozqui nii wajtquiz kamñinacaqui watay wataž zuma mantaquiča.

JESUCRISTUZ TJONZ TJUÑI WAJILLACHA

⁶ Jalla nekztanaqui nii anjilaqui wejtquiz cjichiča:

—Tii chiita takunacaqui werarača, zuma ligitumapanča. Tuquitan Yooz Jiliriqui niiz puntu parliñinacžquiz chikatchiča. Jalla nii Yoozpachaqui niiz anjila cuchanžquichiča, niiz sirwiñinacžquiz tjeezjapa, chjulul wajilla wataquiča, jalla nii.

⁷ Jesucristuqui wajillaj tjonla.

Jakziltat tii liwruquiz cjiirta Yooz taku catokačhaja, jalla niiqui cuntintuž cjequiča.

⁸ Wejr Juanqui jalla tinaca cherchinča, nižaza nonzinča. Jalla nii nonžcu, cheržcu, nii wejtquiz tjeezni anjilž yucquiz quillzinča, niizquiz rispitzjapa. ⁹ Jalla nekztanaqui nii anjilaqui wejtquiz chiižinchiča, tuž cjican:

—Ana nižta paa. Wejrqui Yoozquin zakal sirwuča, am irata, nižaza Yooz parti parliñi jilanacaž irata, nižaza tii liwruquiz cjiirta Yooz taku catokñinacž irata. Jalla nižtiquiztan Yoozquinkaz rispita.

¹⁰ Nekztanaqui wejtquin cjichizakazza:

—Tii liwruquiz cjiirta Yooz taku ana chjozaka joojoowa. Wajillaž tii taku cumplis tjuñi žcatžinžquičiča. ¹¹ Jalla nii timpu tjonan, jakziltat anazuma paacan žejlčhaja, jalla niiqui anazuma kaj paala. Nižaza jakziltat anazuma kuzziz žejlčhaja, jalla niiqui anazuma kuzziz kaj kamla. Nižaza jakziltat zuma kamañchiz žejlčhaja, jalla niiqui zuma kamañchiz kaj cjila. Nižaza jakziltat Yoozquinkaz kuzziz žejlčhaja, jalla niiqui Yoozquinkaz kuzziz kaj cjila.

Nekztan tsjii joraqui cjichiča:

¹² —Nužupan wejrqui wajillal tjonla. Jalla nuž tjoncan premiuchiz tjonla. Zapa maynižquiz tjaa-ača, ninacž kamtiquiztan jama. ¹³ Wejrčha primirquiztanpacha wiricama, nižaza wejrčha kalltiñtqui, nižaza žerzniñtqui, jaknužt tsjii litra “A”quiztan kalltičhaja, nižaza “Z”quin žerzaja, jalla nižta.

¹⁴ Jakziltat persun ujnacquiztan pertuntažlaja, jalla ninacaqui limpu ajunta zquitchiz-takazza. Jalla nii pertunta zoñinacaz cuntintuž cjequiča. Nižaza žeti tjaañi muntiz frunacquiztan lulasača. Nižaza ew wajt zanguiztan luzasača. ¹⁵ Pero wajt zancu jalla tižta zoñinacaz eclaquiča: tsjii kjutñi kuz tjaañi zoñinaca, yat’irinaca, adulteriuquiz ojklayñinaca, zoñi conñinaca, zoñiž paata yooznacžquin rispitiñinaca, nižaza tjapa incallñinaca, nižaza tjapa toscar taku pecñinaca. Jalla nii anazuma zoñinacaz wajt zancu eclaquiča.

¹⁶ —Wejr Jesucristučha. Wejt anjila cuchanžquichinča, tjapa icliz zoñinacžquiz tii takunaca ticlarzjapa. Wejtquiztan David jiliriqui tjoničha. Nižaza Davidž majchmaatinacžquiztan wejrqui tjoničha. Wejrčha weenzlak kjantat llijñi warawaražtakaz.

¹⁷ Espiritu Santuqui Jesucristužquiz kuzziz zoñinacžtan “Jesucristuqui tjonla” cjiča.

Nižaza jakziltat tii chiita taku nonznachaja, jalla niizakaz “Jesucristuqui tjonla” cjila.

Jakziltat kjaztakaz Yooz zuma kamaña ancha pecčhaja, picha, Yoozquiztan zuma kamaña tanzjapa. Nužullakaz tanznasača. Zuma žeti tjaañi kjaztakazza nii zuma kamañiqui.

¹⁸ Jakziltat tii liwruquiz cjiirta Yooz taku nonžaja, jalla niizquiz chiižinžcuča, tuž cjican: Jakziltat tii cjiirta Yooz taku yapačhaja, jalla ninacžquiziqui tii liwruquiz cjiirta anawalinacaz wataquiča. ¹⁹ Nižaza jakziltat tii liwruquiz cjiirta Yooz taku t’upznachaja, jalla niiz tjuu Yooz liwruquiztan jurtaž cjequiča; nižaza zuma Yooz wajtquiz anaž luzasača; nižaza tii liwruquiz cjiirta zumanaca ana niiztajapa cjequiča.

²⁰ Jalla tii takunaca ticlarñiqui tuž cjiča:

—Ultimupan wejrqui wajillal tjonla.

Wejrzakaz cjiwčha:

—Jalla nužoj cjila. Amén. Jesucristo Jiliri, jalla nuž tjona.

²¹ Učhum Jesucristo Jiliriqui tjapa ančhuaquiz zumaj cjiskatla. Nužoj cjila. Amén.